

اشتراک بدلی: بر سنه گه ۳ صوم بارتی سنه گه ۲ صوم خارجی مملکتلرگه سنه لکی ۴ صوم آخرس اوقا شهرنده معلومات اداره خانه سینه.	معلومات محكمة شرعية ارينبورغيه (آيده ايكي مرتبه نشر ايدوله دور.)	مجله نك پروغرامنه موافق مقاله لر قبول ايدوله دور، مقاله لرنی قسقارتو توزاوده اداره اختیاری دور درج ایدلمیان مقاله صاحبی نك تیلایو ایله اعاده قیلنور.
--	---	---

Уфа. Редакция „МАГЛЮМАТЪ“ въ зданіи Магометан. Духов. Собран.

محرم باشی کیلیدی
حدا ایتسون مبارک
یل باشیمز محرم
هجرت یلی محترم
اسلام ایچون مکرم
حدا ایتسون مبارک
بر منک اوج یوز صونکتک
یکرمی التپی یلین
باشلانیدی اوشبو کونک
حدا ایتسون مبارک
دین اسلام هجرتدن
یاخش تابدی قیوة دین
الله ویردی نصرت دین
حدا ایتسون مبارک
ای توغانلر قرداشلر
هم مسافر یولداشلر
آمین ایتمایک دوسار
حدا ایتسون مبارک
آمین

بیرام

اوشبو غنوار ۲۱ نك محرم نك برنجی
کونی دوشنبه کون تاریخ هجری ایله یل
باشی بیرام دور اوشنداق غنوار نك ۳۰
نجی کونی چهارشنبه کون محرم نك اونوچی
کونی عاشورا بیرامی دور هر بیرامی
امام لر قوملریه آنکلاتوب خاصیت لرین
ونی عمل لر وایش لر تیوشلی ونه حکمتلر
بار ایدوکن آنکلاتوب مناسب و عظلم
سوزلارکا تیوش دور.

۱۳۲۶ سنه هجریه

بو کون ۱ نجی محرم بولوی ایله هر
بر مؤمن قرداشلرمزنی اداره طرافندن
یانکا یل باشی ایله تبریک ایدوب جناب
الله هر قابولر مرغه کیله چک کونلرمزده
بخت و سعادتلرمزنی زیاده ایله سون آمین
یانمکی یلیله مز توغیدی
یلیمز کیلیدی

دوځاونوی صابراڼي نك باشلاب اچلوی حقنده. ادا قيلور ايچون مرحمتيز ايله مفتيلك ايمپيراتريتسه ايكنچي يكتايرينه نك امر. عاليه ارندين كوپيه گاسپادين گينيرال پاروچيك بارون ايغلستروم سز نك تقدیم قيلونگزي فائزلی تابوب بزنك ملتتمرده اسلام دينيني توتقوچيلرنك ملالريني وغير شول دين اهللري لوازمنده گي كمسه لري تعين قيلمق ايچون دينلريني بلگانلكر نرين امتحان قيلنوب ناميسنچيسكي پراولينيه نك تصديق قيلوی ايله بولسون ديه مراد ايتوب مرحمتيز ايله بيورامز بو اشلرني يرينه يتكروب اش قبله باشلار ايچون اوفاشهر نك دوځاونوی صابراڼيه (محكمه شرعيه محمدیه) آچارغه و مسلمانلر توره ترغان تورلی غوبيرنالرداغي علمالريني اوز قارامقنده توتب كرك واقتن امتحان قيلوب لائق تابلولرينه قاراب و بزنك گينيرال غوبيرناطورلرمر ياكی آنلرنك لوازيملرون اداء قيلغوچيلر وياکی غو- بيزناطورلار طرفلرندين مستحق تابلغاندن صوك تعين ايديلور. اما تاوريچيسكي اوبلسداغي مسلمانلر كرماسلر آلارنك اوزلرينك دوځاونوی اوپراولينيه لري بولغان سببلی. هم دوځاونوی صابراڼيه غه مسلمانلرنك دين و شريعت اشلرون ادا قيلور ايچون اعتبارنگزغه آلوب يخشي انصافلی خلقلی آدملر بولسون دوځاو- نوی صابراڼيه غه پريسيداتيل لوازيمون

ادا قيلور ايچون مرحمتيز ايله مفتيلك درهجه سي بيروب ۱ نچي آخوند محمدجان حسينفني يلغه بر مك بش بوز صوم واطيفه ايله تعين قيلهمن و آڭا كينكاشچيلر بولسون ايچون ايكي ياكه اوچ قزان تانارلرندين بزرگ صداقتلی حسن خلق لاری صالغان وتوغری كورنگان ملالردن يلغه بر بوز يكرمی صوم واطيفه ايله تعين قيلنور و بو حقه سزني اختياری قيلهمن مسلمانلر توره ترغان غوبيرنالرنك گينيرال غوبيرناطورلاری ياكه آلارنك نائبلری ايله خبرلشورگه غیری اش. لرده سزگه حسن ظنده اولب مرحمتيز ايله دائم قيلهمن.

اصل نسخه ده ايمپيراتريتسه كند الی ايله يكتايرينه ديه امضا قيلمش

س. پيسطربورخله سنيتبرنك ۲۲ نچي كوند ۱۷۸۸ نچي يلك.

اصل نسخه دن كواهلندردم گينيرال پاروچيك ايغلستروم.

مدخل

قلم ايله قسم ايتمش الله تعالى نك عنايت و ياردمنه تايانغانی حالده بو قدرلی و اهل اسلام اوچون مبدأ تاريخ اولان بر- نچي محرم الحرام كوندان باشلاب اوفاشهر نك دوځاونوی اوپراولينيه لري بولغان سببلی. هم دوځاونوی صابراڼيه غه مسلمانلرنك دين و شريعت اشلرون ادا قيلور ايچون اعتبارنگزغه آلوب يخشي انصافلی خلقلی آدملر بولسون دوځاو- نوی صابراڼيه غه پريسيداتيل لوازيمون

ادا قيلور ايچون مرحمتيز ايله مفتيلك درهجه سي بيروب ۱ نچي آخوند محمدجان حسينفني يلغه بر مك بش بوز صوم واطيفه ايله تعين قيلهمن و آڭا كينكاشچيلر بولسون ايچون ايكي ياكه اوچ قزان تانارلرندين بزرگ صداقتلی حسن خلق لاری صالغان وتوغری كورنگان ملالردن يلغه بر بوز يكرمی صوم واطيفه ايله تعين قيلنور و بو حقه سزني اختياری قيلهمن مسلمانلر توره ترغان غوبيرنالرنك گينيرال غوبيرناطورلاری ياكه آلارنك نائبلری ايله خبرلشورگه غیری اش. لرده سزگه حسن ظنده اولب مرحمتيز ايله دائم قيلهمن.

شرعيه اور نبورغيه بر مجله موقوته نشرينه
 كروشه دور بو برنجي محرم اهل اسلام
 اوچون يل باشي هم پيغمبر مزي صلى الله
 عليه وسلم نك مكه مكرمه دن مدينه منوره يه
 قدومي ايله اسلام نك رواج تابدوقى حال لرى
 خاطره توشورمك اوچون وضع قيلنمش
 تاريخى كوندور. مبدأ تاريخ اولمق منا-
 سبتى ايله همك حال وزمان نك اقتضاسى
 موجبچه محكمه شرعيه اداره سنى ده بو
 كوندان باشلاپ كندى نك لسانى وترجمانى
 اولان مجله نشر ايدوب تحت اداره سنى
 اولان اهل اسلام ايله مخابره وتانشلىق
 ايدو يولنه كره چاك دور.

انسان لرنك برى ايكنچى لرى ايله
 مقصودلرين بيان قيلشوب بو برسينه
 آنكلاتشمق و آنكلالماق اوچون آرالرنده
 بر نيچه تورلى واسطه بولغوجى دور بولر.
 دن برنجى سى - اينك تموينى - اشاره - يعنى
 كورساتوب بيان قيلمق دور بو اشاره
 يولنه باشليچه صبى لر اخرس لر و بر برى -
 نك تلن آنكلالماغان بر برينه يات
 قوم لر سلوك ايتماك ده دور لر بو يوله
 فصيح و بليغ كمسه لر هم آره صره بر
 نكته نى ملاظه ايله سلوك ايدارلر.
 ايكنچى واسطه لفظ - تل - ايله بولور
 بو تل ايله اولمق اولكيدان كاملراك
 هم كينكراك دور اولكى طريقده قارشو-
 دهغى كمسه نك كوروجى اولمق ضرور

ايكان بو ايكنچى واسطه ايله كوزى كور-
 ميان لره ده مرادنى آنكلاتو و آنكلالاشو
 ميسر دور لكن بو يولده هم مخاطب نك
 حاضر بولوب ايشيدور اولمقى توشدور
 اوچونچى واسطه قلم - يازو - ايله دور
 اينك فائده لوسى بلكه اينك قوتلوسى
 اوشبو قلم واسطه سى دور شونك اوچونك
 الله تعالى قرآن شريفده قلم ايله هم
 ادوات وسطور لر ايله قسم ايتمش دور
 قلم خدمتى باقى دور هم دنيا نك تورلى
 قطر و قسملرينه تارالوب بر بوندان نيچه
 منك فرسخ لر يراق اولغان كمسه لر برى
 ايكنچى سى ايله تانشوب مرادلرين آنكلال-
 شماق و بر برلرى ايله شادلىق و قايغوده
 اور تاقلاشماق ده لردر و بو قلم آرقاسنده
 اساس دينمزر اولان قرآن شريف واسوة
 حسنه - عملده كوچوركچ - اولان پيغمبر
 عليه السلام نك نيچه منك لر احاديث
 صحيحه لرى بو كونه قدر صافلانوب
 كيلمك ده دور ليكن بو قلم ايله ده مطبوعات
 يوقى وقتده قول ايله يازوب فائده لنمك
 آغز و مود ايدى صونكره طباعت هنرى
 ظاهر بولوب مطبوعات واسطه سى ايله
 بر نسخه نى بر كونده ميليونلرغه قدر
 كوبايتو فيسر اولوب ابيك آرزو
 اچنده منتظم برى - پوچطه - واسطه سى ايله
 دنيا نك تورلى قطعه لرينه تاراتماق ممكن
 اولمشدور اوشبو انسان لرنك علمى احتيا-

جلرین اوتاوده ایگ بیوک واسطه اولان مطبوعات ایله کیچ اولسهده هیچ دن خیر دیه «الامور مرهونه باوقاتها» مثلی مفادچه محکمه شرعیهده افاده واستفاده یولنه کره چاک دور.

کوب کمسهلره معلوم دور مطبوعات آرقال سنک نیچه تورلی کتاب ورساله لر نشر ایدولمکده همک نیچه تورلی تورلی مشر بل و مسلیکده اولان غزیته و ژورنال لر تارالماقده دور غزیته و ژورنال لر نیک بعض لری خصوصی مسلیک توتوب کندی مسلیکته خدمت ایدوب شول مسلیکده اهل بولغانلری دعوة ایتماکده در بعضلری فقط اشچی و فقراً خلق فائلسینه خدمت ایتماک بعضلری سودا کار و کوپیس لر فائلسنه و بعض لری اوچیتل معلم لر فائلسنه خدمت ایتماکده دور اوشنداق خصوصی سیاسی مسلیک که خدمت ایته تورغان تورلی تورلی مسلیک و مشر بل غزیته لر کوب تارالماقده دور بیوک «حکومه روسیه» نیک هم کندی نیک اوشانغان لسان صدقی اولان خاص غزیته سی واردور «پراویتلستوییننی ویستنیک» نامتک اولوب رسمی خبرلر ابتدأ شونک ظاهر اولوب باشقه غزیته لر شونندان نقل و حکایت ایتماکله دور اوشبو «ویستنیک» ده بولمای توروب باشقه غزیته لرده کورنمش حکو مت که متعلق مسئله لر و خبرلر رسمی صانالما یا چاق دور بو «پراویتلستوییننی

ویستنیک» حکومت عالییه نیک رسمی غزیته سی اولوب اعتماد ایتدی لسان و ترجمانی ده بودور

شونک کی ولایات و یپار خیالنی اداره لر نیک ده رسمی ویانیم رسمی غزیته و ویدو مسئلری بولغوچی در بوکونه قدر بزم «محکمه شرعیه اورنبورغیه» نیک لسانی و ترجمانی یوق کی ایدی همک یوق ایدی بو یوقلر نیک سبیلری آچاق اربابنه معلوم دور شونک اوچون ده محکمه شرعیه حقنک تورلی تورلی اصل سر خبرلر و اوچاوسر حکایت و نقل لر تارالماقده و غزیته لرده یازلماقده ایدی اوچوچی کمسهلرده بو خبرلر نیک اصلن بولمای کوبسی یا که بران قسمی محکمه شرعیه حقنک تورلی خیالره و سو ظن لره سلوک ایتماک ایدی لکن بو اوچوچی لر معذورلر ایدی چونکه محکمه شرعیه اورنبورغیه نیک کند ترجمانی اولان غزیته یوق ایدی شول سبیلی هر غزیته ده یازلغان فی تکذیبی لاحق بولغان سبیلی راست من؟ دیه اشتباهده قالماق ایدی لر.

شیمدی بو مشکل لک لر انشأ الله زائل اولور همک «محکمه شرعیه اورنبورغیه» کند اداره سنک اولان اهل اسلامه درست معلومات ویرماک اجهت ایدار و محکمه شرعیه حقنک اولان خبرلرده حقیقت فی الزاکن کمسهلر اوشبو مجلسه رسمیه گه اعتبار ایدار لر و بونک ظاهر بولودن

اول هر خبری مما که من تصدیق ایتماسلر .
 مجله نك مسلکی اعلان ده بیان قیلنمش در
 مجله صنفی و جنسی و پارتینی فرقی مجله
 دل لردن بر طرف وی طرف اولاچاقدور
 محکمه شرعیه نك دائرہ سینه داخل هر قوم
 و طائفه نك احوالنه دقت ایدوب اخبار
 لرنك صحتنه اعتبار ایدراچاكدور .
 مجله نك مسلکی اهالی نك اموال حاضرہ
 سی و زمان نك مساعی روشنی تحت
 اداره سنك اولان اهل اسلام ایله تانشوب
 افاده و استفادہ ایتمك دور مطبوعات نك
 رواجی و دوامی آنچه ایله گنه اولمای بلکه
 مونك اوسونہ اهالی نك حسن قبولی و تدبیر
 و قلمی ایله یاردم ایدوشوب اهالی آرا
 سنہ انتشارینه سبب اولولری سایه سنك دور
 مجله حاضرکه آیه یکی مرتبه چغاچاقدور
 صونکرہ نہ اولاچاغن مستقبل کوسنارور .
 کله لم مجله نك اسمنه . کوب نرسه ده بر
 مهم تاریخی واقعہ ملاحظہ قیلنہ در عرب لر
 آراسنك ده بر تاریخی واقعہ که یاکه
 قصہ غریبه که اشاره اوچون مرکب اسم
 حتی جملہ ایله آتاو باردور شول سببلی
 اداره ده تورلی ملاحظہ صونکنك اهل اسلام
 اوچون روسیه ده اینك اهمیتلی اولغان
 تاریخی واقعہ بیوک ایمپیراتوریتسه
 یکتایرینه ثانیہ طرفندان صادر اولمش
 محکمه شرعیہ کشادی حقنك کی اوکاز عالی
 سپدور و بو محکمه شرعیہ شول وقتده
 «اورنبورغیه» دیه نسبت ویرلوب بو کونه
 قدر شول نسبتن یوغالتماشدور اوشبو
 احسانی اوچون بیوک یکتایرینه حضرتلری
 روسیه مسلمانلری آراسنك «ابی پادشاه»
 دیه یاد ایدولمکنك دور یونی بلمکان وابی
 پادشاه نك اسمن ایشتمایان واسمنه حرمت
 ایشتمایان روسیه مسلمانلری آراسنك هیچ
 کم یوق دیلمسه جاؤدور محکمه شرعیہ
 اورنبورغیه دائم اولدقنك آنك اسمی ده
 دائم بولاچاق دور شونك اوچون ده اداره
 مزبور اوکاز عالی نی ترجمہ ایدوب نشر
 ایتمك فی معقول کوردی ایدمی شوندا ی
 تاریخی واقعہ فی ایسکه توشرمك اوچون
 هم اسمی مسلماننه تعریف مقامنك بولسون
 ایچون «معلومات محکمه شرعیہ» اورنبورغیه
 نامنك بولقی معقول کورولدی بغض جریک
 لرا اسمندن بحث یوللو لطیفه لرا اظهار
 ایتمسه لرده مقصود اصلی اسم بولمای مجله نك
 مضمونی دور بو اسم ایسه عنوان مجله دور
 مجله ظهوره چقماز بورون غنقادن بحث
 ایتمکان کبی اسمندان بحث ایتمك ایر
 تهر اک ایدوکی هر اعتبار ایاسنه معلوم
 نرسه دور اداره نك مقصودی باشقه جریک
 لرا ایله محاذله قیلشو توکل دور هر مجله نك
 تونکی مسلکی وکوزلادکی مقصودی بار
 دور هر قایوسی مسلکنك حر و مقصدنك
 اختیارلی در «معلومات محکمه شرعیہ»
 اورنبورغیه ده اوز مقصدینه ایرشو ایچون

Правительственный Вѣстникъ

За 1907 годъ, № 240

مینیسٹرلرنک کامیتیتی نك شاه اعظم
ایمپراطور طرفندان ۱۹۰۷ نجی یلده
۱۹ نجی سینتابرده تصدیق قیلنمش نظام-
لری یعنی پولازنییه لری.

روس ایله یاپون صوعوشنك بولغان
صالدا تلرنك هم شول صوعوشده غایب
بولشلرنك نكاحلرن فسغ قیلو خصوصنده
مینیسٹرلر مصاحت ابتدیلرک آسناؤنوی
عاصودار استوژیننای زاکوننك ۸۷ نجی
استاتییه سینه بناء توبانك مذکور پراؤیلا-
لر چقارورغسه:

(۱) عراژدانسکی زاکوننك ۵۶ نجی
استاتییه سی نك قوؤسن: (اصوود زاکونف
اونونجی طوم برنجی چاست ۱۹۰۰ نجی بل
ایزدانییه سی): یعنی غایب بولغان صالدا-
تلرنك نكاحلرن فسغ قیلو خصوصنداعی
اشلرنی تفتیش و حکم ایدوده مذکور ۵۶
نجی استاتییه داعی تعیین بیش یل مدتتی
ایکی یلغه قالدروورغ عسکریه خدمتنده
بولعانلرنك بارچه سینه حاصلو شرط اوزرنك.
(۲) شولوق ایکی یل مدت حکمی
روسلرنك اسطاروآبرادیس نامنده هم
پراؤاسلاؤیه دان آیرولش سیکطانت نامند
بولعانلرنك نكاحلرن فسغ قیلوده-
ده یورتولر.

ترجمه ایدوچی صوفی احمد قدرعولوف.

سعی ایداجاكدور قرآن شریف ده «وعظنی
طنکلاوچی بولسه ده بولماسه ده ایت خشیت
ایالری طنلاب وعظنور شقی لار بر
طرفی قالورلر» دیمکنه بناء محکمه شرعیه
اداره سی ده بلدکی وعظ و نصیحت لرین
ایته چاكدور اهالی نك برسین ایکی چیسنه
محبتلی تانشدرو ایله تانشدروغ طرشه
چاق دور اصلی اولمایان شخصی افکارلر
وتهمت و افترا آغسه مبنی خبرلری درج
ایدوب اهالی آراسنه نفرة توشورودن
احتران ایداجاكدور. مقصود ملت اسلامیه نك
معارفلی و حقوق شناسی اولوب کوزی
فکری آچنی معیشتی منتظم حقوق لری
محفوظ اولماسینر مملکت نظاملری و ولایت
تدبیرلری ایله تانشوب استفاده ایتنك
لرینه یول آچلماسی دور اهالی مز بیوک
روسیه نك مدنی و معارفلی تبعه لرنندان
اولوب ملیت و قومیت لرین صاقلانلری
حاله تل و یازولری و اقولری صاقلانمش
بولغانی حاله «روسیه مسلمانلری» نامند
اولاراق نظام و عدالت دژرهنك مسعود
باشاما ک لری دور الله تعالی وطنه و جمعیله
طنچ لک ورفاقت نصیب ایلاسون جمله
اوقوچی لری پنکا یل ایله اداره تبریک
ایدوب اشکه کر وشه دور جناب حق موفق
ایلیه آمین!



مینیسٹراستوا ۋنوترینینیخ دیلاندا روس دین
غیری دین توتوچیلر حقیندہ بولغان دیپارتا-
میتندن ۱۲نچی نو یابردہ ۱۹۰۷ یلدہ ۶۰۶۸
نچی نومر ایلہ صمار غوبیرناطورینہ کیلکان
سیرکولر کو بیہ سندن ترجمہ.

قران، صمار و اوفا گوبیرنالرنداغی
مجوسیلردن بولغان اینارودیسیر اسلام
دینینہ کرولری حقنہ بیدرگان عزیزلرینہ
بناغ داخلیہ مینیسترنندہ بو مسئلہنی
قاراب اختیار ایتوب اوشبو قرارغہ
کیلدی. اول بو کونگہ چاقلی عملک بولغان
راکوتلرغہ قاراغان مجوسیلرنک اسلام
دینینہ چغولرینہ حقیر بارلغون آچق ایتوب
کورسجہ سەدە توبغوغرلی چغولرون منع دە
قیلمغان. وائیا ۱۷نچی آپریلنک اوکا-
زینہ بناغ هم ۱۷نچی اوکتابرنک مانفیسیب
عالینہ بناغ رعیه گە دینک حریت وجدانک
حریت اکرام ایدولکان سببلی هم بو
کونگہ چاقلی عملک بولغان زاکوننک
سکوت قیلوی مجوسیلرنک اسلام دینینہ
کرولرینہ منع دە اکورسیمیور، شونک ایچون
یوقاریداغی مسئلہ بویچہ مجوسیلرنک
اسلام دینینہ کرولری قطعاً صورتلە
رخصت ایدولورگە تپوش. وائیا
مجوسیلردن بولغان اینارودیسیرلرنک
اسلام دینینہ چغولری حقنہ پراؤیتل-
استوویوشچی سیناٹنک داخلیہ مینیسترینہ

پراؤیتل استویننی وستیکنک ۱۹۰۶نجی یلدہ
۷۳نچی نومردن امر عالیدن آندی

(۱) نکاحسر توغان بالانک آناسی معلوم
بولسہ هم آناسینک تلاوی ایلہ بالاسینہ
آناسی دینوچہ اسم ویرولور.

۲۵نچی استاتیہ) متریک دفترلرینہ
وجودہ کلکانلرنی وفات بولغانلری هم
نکاحلنمشلرنی یازوچیلر زملہلرینہ لازم
بولغان منلر مذکور واسلرنی متریک
دفترینہ یازغانک وجودہ کیلکانلرنک
وفات بولغانلرنک هم نکاحلنمشلرنک
غراژدان اسکی پراؤلری یعنی حقوقلری
کورولورداي اسویدینینہ لرون یازمای قا-
لدورسہلر سود قارامقی ایلہ درجہلردن
عزل قیلنوب آلطی آبدان اوج یلغہ
قدرلی تورمەکا یابلورلار.

۲۶نچی استاتیہ) شولوق منلر التفا
تسزلقلرنندان کراکلی اسویدینینہ لری
یازمای قالدورسہلر یا کہ تیوشسز بولغان
اسویدینینہلرنی آرتدروب یازسہلر و یا
متریک دفترلرن یازو صاقلار حقنہ
بولغان زاکونلرنی یاخاص محکمەنک
امرلرون رعایہ قیلنمایچہ التفاتسزلق
قیلسہلر هم متریکلرنی قوشولغان واقندہ
تیوشلی محکمەکا طابشرماسہلر اوج یوز
تیکەکا قدری اشتراک (جزائی نقدی) تولرلر.

۱۹۰۷نچی یلدہ ۱۲نچی اوکتابردہ ۱۰۸۵۳

- نومرلى اوکارینه قاراغانده سیناٹ محکمہ
سنکده اوشیو روشحه قراوی کورندی.
- ۸ ایونک ۱۹۰۷ یلک ۲۹۱۲ نومر ایله
رخصت ایدلمش در.
- ۵ قزان گوپیرناسی تتوش اویازی
بای مرضه قریه سینه ۱۵۴ ایر جانی
بولغانی حالک داخلیه نظاره تینگ معاوینی
طرفندن ۳ ایول ۱۹۰۷ یلک ۳۱۰۴
نومر ایله رخصت ایدلمش در.
- ۶ قزان گوپیرناسی تتوش اویازی
قاره طون قریه سینه ۲۰۰ ایر جانی بولغانی
حالک داخلیه نظاره تینگ معاوینی طرفندن
۳ مایک ۱۹۰۷ یلک ۲۳۹۰ نومر ایله
رخصت ایدلمش در.
- ۷ وائکله گوپیرناسی آلابوغه اویازی
کویوک قریه سینه ۱۱۶ ایر جانی بولغانی
حالک داخلیه نظاره تینگ معاوینی طرفندن
۸ اوعوستک ۱۹۰۷ یلک ۴۲۸۶ نومر
ایله رخصت ایدلمش در.
- ۸ قزان گوپیرناسی تتوش اویازی
کالجوکه قریه سینه ۱۱۱ ایر جانی بولغانی
حالک داخلیه نظاره تینگ معاوینی طرفندن
۱۱ اوعوستک ۱۹۰۶ یلک ۴۱۰۰ نومر
ایله رخصت ایدلمش در.
- ۹ سمپر گوپیرناسی بوا اویازی بوا
قریه سینه ۱۷۱ ایر جانی بولغانی حالک
داخلیه نظاره تینگ معاوینی طرفندن ۲۲
نویابرده ۱۹۰۷ یلک ۶۱۸۶ نومر ایله
رخصت ایدلمش در.
- بوکونکا قدرلی عملده بولغان ۱۹۰۰ نچی
یلده نشر ایدلمش استرایتیلنی اوستافنک ۱۵۵
استاتیه سینه بنا ۲۰۰ ایرجان بولمانچه مجد
جاء بنا قیلورغه مساعدده بولماسده امر
عالی ایله بنا وکشادنیه رخصت ایدلکان
مسجد جامع لر.
- ۱۱ استرخان گوپیرناسی کرسنایار اویازی
۱۴۷ ایر جانی ایله ابکنچی نومر سید
قریه سنک مسپر جامع پتاسینه رخصت دیه
محلہ جمعیتی ته خبردار قیلنغان استرخان
گوپیرناسی براؤلینیه سی طرفندن
۱۹۰۶ یلک ۷ دیگابرده ۵۰۳۶ نومر ایله.
- ۲ قزان گوپیرناسی چیسطای اویازی
سالطاکوف قریه سینه ۱۰۳ ایر جانی بولغانی
حالک داخلیه نظاره تینگ معاوینی طرفندن
۱۷ عنوار ۱۹۰۷ یلک ۶۱۸۳۶ نومر ایله
رخصت ایدلمش در.
- ۳ اوفی گوپیرناسی زالطائوس اویازی
صاندالاشکی قریه سینه ۱۵۰ ایر جانی
بولغانی حالک داخلیه نظاره تینگ معاوینی
طرفندن ۵ مای ۱۹۰۷ یلک ۱۹۸۲ نومر
ایله رخصت ایدلمش در.
- ۴ اوفی گوپیرناسی ببله بای اویازی
ابرای قریه سینه ۱۸۸ ایر جانی بولغانی
حالک داخلیه نظاره تینگ معاوینی طرفندن

۲نچى مسلمان پرىحوطنە يازماسىدىن
مقدم توغان بالالارنى نچە باشكە بىتىگەچە
مىترىكا كازايىق ھەم قارطىلارنى مىترىكا
دەفترىنە يازايىق مو؟

۳نچى خەلق شەرىع كورلىگان اسمىلارنى
تەبىدىل ايدوب مىترىكا يازايىق مو؟

جوابلار:

۱نچى سوالغا ايرلى وھاتونلى بولب
تورغان كەسەنلەر مابىنلارنى ئىچىرىد نىكاھ
نى طلب قىلغان تەقدىردە اماملار ئىچىرىد
نىكاھ ايدوب ھەم مىترىكا دەفترىنە يازارلار.
اما مەجوسىت و قىلارنى بولغان نىكاھلارنى
شەرىع تەجىدىد تىيوشلى كورولە.

۲نچى سوالغا مسلمان پرىحوطنە يازما-
سىدىن مقدم توغان بالالارنى مىترىكا دەفترىنە
يانكىدىن يازماق تىيوشلى كورلمايدىر چۈنكى
مىسلمانلىقنى قەبۇل ايتىگانلارنىڭ بالالارنى
آنا وانالارنى اسمە سىمىنى اسپىسكەلەردە
ئىت ايدىلگان.

۳نچى سوالغا خەلق شەرىع بولغان اسمىلارنى
اوزلارنىڭ طلبلارنى ايله تەبىدىل ايدوب
موافىق شەرىع شەرىف اسم بىرورلار اما
مىترىكا دەفترىنە ئىت ايدىلماق.

دوھاونوى صابرانىيەنىڭ قىراندىن تەرجىمە.

بىتون روسىيە مەلىكىتى توتقۇچى پادىشاھ
ايمپىراتور اعظم خىزىرتلارنىڭ اوگازى،
دىن مەمىدىنىڭ اورنبورگسكى دوھاونوى

۱۰ قىزان گوپىرناسكى بىزاۋلىنىيەسى
طرفىدىن رەخت ايدىلى قىزان اوبازى
آرچە ۋولسى كرىچونىيىچ يانائىمال قىرىيە-
سىنە (مىكرەلەردىن) مىسجىل جامىع بىناسى اىچون

دوھاونوى صابرانىيا خىزلارنى:

•• صابرانىيا طرفىدىن امتحان اىچون
چاقىرىلغان كەسەنلەر ياكە قوللارنىڭ پرىيىغا-
ۋارى اولمىغانلار وياكە امتحان حاجت
ايتىلەككە ضرورى دائىيە اولمىغانلار مىثلا
تىيوشلى حاجت بىرلىك مەلىم اولماق كېي
ياكە بىر يىشى عالم شاكىردىڭ عىسكىر-
يەكە آلتىماق كېي اوشبو دىكر ايدىلنىمىشلىرىدىن
غىرىلەر خىصوصا اوقى تورغان شاكىرد
وقىلارنىڭ امتحان توتماق اىچون عرىيىسە
ايلان اوزلارنىڭ مىشقت ھەم راسخود ياصاب
كىلماولرى مىصاحت كورندى. وىوقارىيە
مەدكور امتحانغە لائىق كەسەنلەرنىڭ قوللار-
نىڭ استاذلارنى طرفىدىن بىرلىگان شەھادە
نامەلرى اولماق تىيوشلىدىر.

دوھاونوى صابرانىيەنىڭ تەصرفىنىڭ اولغان
بعض اماملارنىڭ سوآللارنى گوپىرناطور-
لارنىڭ ھەم صابرانىيەنىڭ رەختى ايله مىللەلرىيە
يانكىدىن يازلغان مىسلمانلار خەلق.

۱نچى اولىگى نىكاھلارنى تەجىدىد ايدوب
مىترىكا دەفترىنە يازايىق مو؟

۲۴نجى نومبر تحتىلىك ارکان بىر كان ايدى.

بيورديلىر: غىبادىن مينيستر ۋنوترينىڭ

دىلىك اوشبو پرىدلاژىنىدە سىنىڭ مغمومنى

روسىيە تىلىدە تاتارچەغە تىرجمەسى ايله

دوخاۋونى صوبرانىيەنىڭ زىر حىكومىتىدە

اولان بارچە آخوندلارغە ھىم مىللارغە

دىستىگىرلىك اىچون اگاھلاندۇرۇرغە بىلە

بىلە بىيان قىلۇپ كە: بوندن توبان مىسلمانلار

ايله دىن اسلامنى قىبول قىلغان مېجوسىلار

زوجىتىنى طلب قىلسەلر توققۇز عىق

ونكاح قىلۇپ مېترىچىسكى كىيىملىرگە يازارغە

لازم اولەدر دىو. ۲۷نجى آپرىل ۱۹۰۵

۲۰۴۲نجى يىل ۲۰۴۲نجى نومبر.

اوشبو سىيرىكولرئوى اۋمرگە بىنا ھىم

بو ازبورنىڭ ۳۳نجى استاتىيەسىنىڭ

مىزكور دوخاۋونى صوبرانىيە تىرىقتىن

۱۸۹۲نجى يىل ۹نجى يىنۋاردە ۷۰نجى

نومبر تىختىدە بىيورولمىش فرماتنى قىسغ

اولتمىشدر.

۱۸۸۸نجى يىل ۱۲نجى

۱۸۸۲نجى نومبر ايله مىسلمانلارغە

مېجوسىلار ايله زوجىت اىچون نكاح اوچودن

مىن قىلۇپ ياصاغان تىدىرىنى قىسغ قىلدىم

اوشبونىڭ حىقنى ھىم دىن مىمىدىنىڭ اور.

نېيورغىسكى دوخاۋونى صوبرانىيەسىنىڭ اگاھلىق

ھىم دىستىگىرلىك اىچون بىيورامىن.

۱۹۰۵نجى يىل ۱۰نجى نومبرنىڭ

كورئە بو خىصوصىك دوخاۋونى صوبرانىيە

اوزىنىڭ زىر دىستىدە اولغان دوخاۋونى

مىللارنى ۱۸۸۹نجى يىل ۱۴نجى يىنۋار

صوبرانىيەسىنى، بو صوبرانىيە مىكمەسىنىڭ

نظارىتىنى اولغۇچى آخوندلارغە ھىم اماملارغە

پادشاھ اىمپىراتور اعظم خىزىتىنىڭ اوگازى

بويىچە دىن مىمىدىنىڭ دوخاۋونى صوبرانىيە

سىنى مىنىستىر ۋنوترينىڭ دىلىك اوشبو يىل

۱۲نجى آپرىل ۲۳۳۳نجى نومبر تىختىدە

ويرلىگان پرىدلاژىنىدە سىنى دىكلادىلر: قاينونىڭ

ايله بىيان قىلەدر: ۱۹۰۴نجى يىل ۱۲

نجى دىكارىدە پىراۋىتلىستوايوشچى سىناغە

بىيورولمىش عالى شآن اوگازنىڭ ۶نجى پونكىتىنە

بىنا ھىم پادشاھ اىمپىراتور خىزىتىنىڭ

اوشبو يىل ۲نجى آپرىلداكى عالى شآن

فرماتنى ايله ۱۸۵۴نجى يىل ۲نجى آور.

غوسىدە مېجوسىلارنى مىسلمانلىقغە چىغارودن

مىن قىلدىم حىقنى ويرلىگان فرماتنى آلاشدر

غان سىبىلى، بو خىصوصىك مىنىستىرستۋانىڭ

شول ۱۸۵۴نجى يىل ۲نجى آوروستداغى

فرماتغە بىنا ۱۸۸۸نجى يىل ۱۲نجى

اىيولنىڭ ۱۸۸۲نجى نومبر ايله مىسلمانلارغە

مېجوسىلار ايله زوجىت اىچون نكاح اوچودن

مىن قىلۇپ ياصاغان تىدىرىنى قىسغ قىلدىم

اوشبونىڭ حىقنى ھىم دىن مىمىدىنىڭ اور.

نېيورغىسكى دوخاۋونى صوبرانىيەسىنىڭ اگاھلىق

ھىم دىستىگىرلىك اىچون بىيورامىن.

۱۹۰۵نجى يىل ۱۰نجى نومبرنىڭ

كورئە بو خىصوصىك دوخاۋونى صوبرانىيە

اوزىنىڭ زىر دىستىدە اولغان دوخاۋونى

مىللارنى ۱۸۸۹نجى يىل ۱۴نجى يىنۋار

۱۸۸۹نجى يىل ۱۴نجى يىنۋار

۱۸۸۹نجى يىل ۱۴نجى يىنۋار

☆ زراعت حىقنىدە ☆

ئاۋاغورد اويازى شىمىسقا اولىنىڭ گىلا

۱۹۰۵نجى يىل اندرى اوغلى كوزنىتسوى ۱۹۰۵

نجى يىل كوز كوفى عادى آرشىدىن ۴۰۰۰

دانه بىخشى آرشىنى آلۇپ توتالىگە چاچكان

آرالارنى بىر بىرىدىن بىر ۋىرشوك قالدۇرۇپ،

آرش شتوب چقچاق ايكي آطنه دن صوڭ
 ي لانغه كوچروب شويله كه كوچر كاندە
 تامرنى تاماس شلاقوى موكى
 (тамасть шлаковой муки) اسملى
 پراشوكا مانوب، برسندن ايكنچسى دورت
 ۋيرشوك — بر چيروك قالدروب اولترتقان
 ۱۹۰۶ نچى يلنڭ يازنده نچار اولن لرنى
 اوتاغان. هر بردانه آرشدن اون آلطين
 اوطرغهچه باشاق بولغان حاصل هر توبى
 بر قواق بولوب اوسكان، يكرمى كولته
 بولغان. صوقچاق ايللى قداق آرش
 بولغان، هم عادى آرشدن كوب درجه
 ارى بولغان. بار اولترتولغان آرش
 يارطى قداق دنه كيم يعنى ۵/۱۶ بر
 قداقنى اون آلطيعه بولساڭ بش آلشى بوله
 بو تجريبه ايچون ساچلكان يير يكرمى سكر
 كوادرات ساژين بولغان، شولاي بولغان
 بر ديستينه ۱۰۷ پود آرش اورلغى
 بويرورگه كراك بوله.

حاضرغى آرش ساچو ايلان بو فورعه
 آرش اولترتو آراسنده عجب كه قالدرا
 تورغان آبرماسى شول: كرسيمانلر بر
 ديستينه گه اون پود آرش ساچالر، اوطر
 ياكه قرق پود آلالر حاصلنڭ اوج دن برى
 ياكى دورتن برى اوزينڭ اورلغى بولادر.
 يانكى تجريبه گه قاراغند بر ديستينه گه
 بارى ۲۷ قداق چاماسى آرش كراك
 بوله، اوراژاي يوزده آلتمش پود بوله.

اولترتقاند تامرنى مانارغه تاماس شلاقو.
 ۵۰ ۋى موكا ايچون بر ديستينه گه بارى
 تين كراك بولا همم هر بر شهردە صا.
 توب آلورغه تابلا، بو ايللى تين آفچه
 يوزلنه اوزيكا كرى قايتە. مشقتى بيك
 آز بر مرتبه اولترتاسن، بر مرتبه كو.
 چروب اولترتاسن ياز كوني خاتون بالا.
 لرنڭ ايله چغوب اوطى سن، كوچروب
 اولترتقاند آلوب چقساڭ بيگراكن بخشى
 بولور، كرسينايين كوزنيتسوفنڭ بو تجريبه.
 سى ناۋاغوردسكى زيمستوا ۋيسستنيگنده
 خبر ايدلكان هم بونى كوزنيتسوف طوراً
 طورغان اولنڭ اوچيتليده تصديق ايتكان.
 قىطاي مملكتنده تورغوجيلر كوب.
 داندىن بيرلى سويلى لر قىطاي كشيلرى
 آرشنى بزم كى ساچمايلر، بلكه قيار
 باي ياكه ايتايك قاوون، قاربوز اولترتقان
 كى براملب اولتورتالر، حاصلينى بيك
 كوب آلالر. اما روسيه كشلر بر آرز.
 لرى بونى ايشوتسەلردە آرز اشانالر.
 البته قرداشلر كشى سوزينه كشى تجريبه.
 سيەگنه اشانوب تورورغه يارامى،
 آخرتك اولدن قوتقازرغه كشى ايمانى
 يارامغان كى دنيادهه آغرلقدن قوتولمى
 ايچون هر كم اوزينه بر نوع كسب
 الترام ايدوب شول كسپنه ده تجريبه لى
 راس يول ايلان اش اشلانسە قيينلغى
 كيم وراحتى كوبراك اولاغى عقللى

آرش شتوب چقچاق ايكي آطنه دن صوڭ
 ي لانغه كوچروب شويله كه كوچر كاندە
 تامرنى تاماس شلاقوى موكى
 (тамасть шлаковой муки) اسملى
 پراشوكا مانوب، برسندن ايكنچسى دورت
 ۋيرشوك — بر چيروك قالدروب اولترتقان
 ۱۹۰۶ نچى يلنڭ يازنده نچار اولن لرنى
 اوتاغان. هر بردانه آرشدن اون آلطين
 اوطرغهچه باشاق بولغان حاصل هر توبى
 بر قواق بولوب اوسكان، يكرمى كولته
 بولغان. صوقچاق ايللى قداق آرش
 بولغان، هم عادى آرشدن كوب درجه
 ارى بولغان. بار اولترتولغان آرش
 يارطى قداق دنه كيم يعنى ۵/۱۶ بر
 قداقنى اون آلطيعه بولساڭ بش آلشى بوله
 بو تجريبه ايچون ساچلكان يير يكرمى سكر
 كوادرات ساژين بولغان، شولاي بولغان
 بر ديستينه ۱۰۷ پود آرش اورلغى
 بويرورگه كراك بوله.

حاضرغى آرش ساچو ايلان بو فورعه
 آرش اولترتو آراسنده عجب كه قالدرا
 تورغان آبرماسى شول: كرسيمانلر بر
 ديستينه گه اون پود آرش ساچالر، اوطر
 ياكه قرق پود آلالر حاصلنڭ اوج دن برى
 ياكى دورتن برى اوزينڭ اورلغى بولادر.
 يانكى تجريبه گه قاراغند بر ديستينه گه
 بارى ۲۷ قداق چاماسى آرش كراك
 بوله، اوراژاي يوزده آلتمش پود بوله.

بولغان ضرر مکتب لارکا قاراعانك اولقدرلى
مکمل توگل ايگان مکتبک اداره سی
ایچون باشقه ملتگره احتیاجلری و اشلی
توشمسون ایچون بو بیک حاجت کورنوب
زمانه نك تلاوی ایله آنکلیزلار اصولی
ایله زمانه موافق دره به ده قناعت قیلد
ررلق مدرسه اولاجاق اسمنی ده مرحوم
غازی محمد علی پاشا غه نسبت بیرمشر ایگان.

✽ اوفاده مسلمان خانملرنك جمعیتی ✽
روسیه ده ۱۸۸۱ نچی مرتبه اوفاده مسلمان
خانملرنك جمعیتی آچیلدر نظام نامه
تصدیق ایدلوب هم ترجمه ایدلوب بو
کونک باصمه خانه ده طبع اولنماقدور
و اداره لری آچلوب وصایا لوب اش لاری
باشلنماچ نظام نامه و مقصودندن بحث ایدرمز
مؤسسلری اوفاه خانملری.

✽ رؤیه هلال حقنده ✽

نور غریبه سی نك ۱۱۹ نچی عددنده
رؤیه هلال خصوصنک چیلابی اویازی میدیک
قریه سنلن کوندرلش خبر درج ایدولگان
شهادة بیروچی لری ۱ نچی محمد عبدالحی
المیدیکی ۲ نچی محمد هارون قربانغلیلیق
۳ نچی عنایت الله تسلیم بولاطق ۴ نچی
حبیب الله آباکوف اوشبولر دیکابر ۲۳ نه
قارش ۲۲ نچی دیکابرد شنبه کون کچ
ذوالحجه آیین کورمشر بونک بنا ذوالحجه

باش لرغه البته یاشرون توگل شولای
بولماچ یانکی فورما ایله ده ساچکز آرش
قطایلردن قالماگز بیر قارش، یلک طور
ماگز حزینه - زیمستول قچان بیروور ایگان
بزرگه دیب طاعن آرش.

✽ تورلی خبرلر: ✽

✽ معارف ناظری هم معاونی آشنو ✽
پیتر بورغدان ۳۱ نچی دیگابرد
بیرلکان آغینستول تیلیغرامنک کورولدی
غاصودارستوننی صاؤیت چلینی معارف
ناظری فون قوفاغان معارف ناظرلگی
اورتندان آزاد ایدلوب سیناتورغومستور
عنوانلی غاصوداراستوننی صاؤیت چلینی
ایتوب قالدرله دور معارف ناظری نك
معاونی غیراسمیک کندی نك عریضه سی
بوینچه اورتندان آزاد ایتوله دور غاصو
دارستوننی صاؤیت چلینی سیناتور اشوارتص
معارف ناظری ایتوب تعین لته دور (ا.و.و.)

✽ مدرسه محمد علی الصناعیه ✽

بو اسمک مصرده نیل مبارک بخرمتمو
سطقه (سریدی زیمنوی موره) گه قویغان
یرنک مزین اسکندریه اسملی شهرده بیک
ضرر هنر مکتبی آچارغه قرار بیرلکان
بو کونک چاقلی مصرده هنر و صناعت
مکتب لری کوب بولسه ده باشقه یاوروپاده

باشی یکشنبه کون بولوب عید (اضحی) سه شنبه اولاقچاق دور. لکن چوق تاء سف گه غریته اداره سته باروب ایلانوب کیلکاجنی پیطر بورغدن باشقه یرلرده عید (اضحی) اوقولوب اوتمشدر اغلب بلادده سه شنبه بولسه ده نادرا دوشنه و چهارشنبه عید اوقولغان یرلرده ایشدوله دور بناء علیه صابرانیه طرفندن بو خصوصده نچه کمره تنبیه لر صادر بولسه ده هنوز تنبیه ایدوله دور موندای اهل اسلام ننگ حقوق لرینه و عبادت امور لرینه متعلق مسئله ده دفته ایدوب وقتندن تأخیر سز توغری محکمه شرعیه اداره سته یوللانماق تیوش دور محکمه شرعیه اداره مسیه کیچکدرمای قول آستینک لاولان آخونک و اماملره اعلان ایدوب هر یرده بر کون عید اولق ایله آرا ده اختلاف ننگ آرایووینه سبب بولاچاق دور.

اومسکیده

مکتب تربیه سته متعلق

قرار نامه دن کو پیه

۱۹۰۷ سنه ۶ نجی دیکارده اومسکیده برنجی مکتب ده گی مسلمان شاگردلرینک تربیه و احتیاجلری ایچون یاصالاش جمعیت اداره سته طرفندن ثوبانک یازیلاچاق نرسه لر نی قارالدی.

(۱) اداره رئیسینک بزم بو مکتبمز فی مسلمان مکتبلرینک قایونو عسینه کرگز ولزم نیندای پیر ارام، نیچه سنه ونیچه صنف اوارنک اوقتو تیوشلی؟ همک دائمی اولرق سنوی و یومی اوقو وقتلرون تعیین ایدو حاجت، دیه اداره مشورتینه عرض ایتسکان مسئله لر نی، و (۲) اداره اعضای منافقنک مکتبدن یراق، شهر چیتنک تورغوجی فقیر خالقنک بالالرینه مکتبک اورن، و ممکن اولق وقت، آنلرغه درس اسبابی و نفقه بیروب، بچکک آنلر ننگ اوقولارینه اداره ننگ یاردم ایدوی تیوش، اگر ده اداره بو فقراغه یاردم ایتماز سه، بونلر معارفین، ادب و اخلاق، دن، دین و دنیا علملرندن محروم قالارق، بتون بتونه هلاکتک توشولری احتمال، دیه عرض ایدوینی.

ملاحظه صوکنک: (آ) رئیسینک قوزغالتیش مسئله سنی روسیه مسلمانلری عالمک یاکنی و غایت هم اولق قنی، (ب) شول سببلی، بزم مکتبمز عادت مسلمان مکتبلرینک قایونو عسینه منسوب ایدکنی آیرماسدن صنف لارغه بولماسدن مقدم، نیتلای پیرا غرام ایله، نینداین فنلر و کویمی مقدار اوقتولای همک بزم مکتبمز بتونلای روحانی بولورغه تیوشلیمی؟ یاکنی دینمز قاعده لری و شریعت احکاملریله برابر باشقه

ملتنيڭ كرك دنياوى و كرك روحانى مکتبلىرنى
اولسون، او قولاتورغان، هر كمنى معارف
يوليپنه سالاتورغان، دنياوى فنلرده.
مثلا: حساب، جغرافيه، علم اشكال، تاريخ
اسلام و تاريخ عمومى كرتوده كركمى؟
مسئله لرنى آيروهه تيوشلى ايگانلىكنى،
هم و) جمعيتنيڭ كوچى يىدىكى حاله،
مكتبىك او قوچى فقير شاگردلرگه اورن،
نقغه و كيوم-صالوم همك درس اسبابلىرى
بىرو-نظام نامه مزدك كورساتلىكى سىبىلى،
(۳نجى ماده «ى» شعبهسى) بو مسئلهنيڭ
وجودكه چغووى جمعيتنيڭ اقتدارينه باغلى
اولدىقنى اعتبارغه آلاراق، مکتبنيڭ معلمى
ديبردييفغه معينى احمرق ايله كيكاش
ايدوب، توياندهگى نرسه لرنى يازوب
ادارهگه تقديم ايدىرگه قرار بىردى: (۱)
عموما مسلمان مکتبلىرنىڭ و خصوصى اول-
رق بزم مکتبمىزده دنياوى علملر او قو-
توله مى؟ و معلملر اوز طرفلىرىدىن بو قىلار-
نى او قوتورغه حاجت كوره لرمى؟ او قو-
تلغان تقديردى، نيندايلرنى وقايو صنفى،
هر صنفك كومى مقدارده او قوتورغه
كرك؟ ايدىكى كوستروب، تجربه قاعده
سينه موافق صورتك، تفصيللى پراغرام
يا صارغه. دىيىك روسيه ده اولغان مسلمان
مکتبلىرنىڭ «پراغرام» دىگان نرسه بارمى؟
بولسه نه روشك؟ نه طريق ايله او قوتولا؟
— بو مسئله لىر هم ملاحظه قىلىنورغه؛

(۲) معلملر مکتبگه پراغرام يا صاغانك،
مکتبمىز قاينوع مکتبلىره منسوب اولوب،
نيچه يىلق و نيچه صنفلى ايتو توغرىسنك
بولغان فكرلرنى، اصول تعليمگه آشنا
بولغان ذاتلىرنىڭ سوزلرنى و طريقلرنى
دليل ايدوب، خصوصى اولارق ادارهگه
تقديم ايدو تيوشلى. تاكه اداره—يوقا-
رىك ذكر ايدىلىش مسئله لرنى ملاحظه وقتنىك
معلملرنىڭ بو فكرلرنى دليل ايدوب، فائىد-
لانرغه لايىق بولسون،
هم (۳) شهر چيىتىدىن كىلوب او قوچى
فقير شاگردلرنىڭ ياردمكه محتاج ايدىكلىرى
و اخلاقلىرى هم او قولارى توغرىسنك آچىق
معلومات جبارغه تيوشلى،
اداره رئيسىنىڭ او قوللىرىدىن تعيين
ايدو توغرىسنك بولغان عرضى ملاحظه
ايدىرك، او قول اچنىكلىك يارم ياكه
توقز آي مقدارىدىن كىم بولماقنى موافق
كوب، توبه ندهگى روشكه قرار بىرونى
معقول تابدى: (آ) باشقه ملت مکتبلىرنىڭ
اولغان كىي، اداره بزم مکتبمىزده ده او قو-
نى ۲۵ آغوست ۲۵ ندىن قالدىرماي باشلاپ،
ماينىڭ ۱۵ نه قدرى دوام ايتدىرگه تيوشلى،
بوندىن صوڭ هر وقت ادارهنىڭ خصوص
قرارى ايله امتحان باشلانور، (ب) درس
جدولى يارتىشار يىلقى، يعنى بىرچى
جدول—اوقى باشلاغان وقتىدىن عنوار با-
شینه قدر، ايكنچىسى بو صوڭعى وقتىدىن

باشلاب، او قوتما مینه قدر یا صالور، و) شاکردلرنک اخلاقلری، درسه دواملری همک هر بر صنفه کونلک درسلی یا زار ایچون آبروجه درس ژورناللری (دفترلری) یا صالور هم گ) کونلک درس لر ابرته ساعت سکزدن باشلانوب، هر سبق وساعت صوکنک بیشر مینوت واوله نمازی وقتنک ۳۰ یا که ۴۰ مینوت تنفس ایدوب، کوندزگی ایکی ساعتکه قدر دوام ایدرلور. معلملر بیرنجی وایکنجی صنفی شاگرد لرنی تعیین قیلنغان وقتدن الوکک آزاد قیلورغه اختیارلی بولورلار. بوندن باشقه معلملر هر کون کیچکی ساعت بشدن یدینگه قدر، مکتب صنفلرینه معلو ماتلریله توغری کیلمکان، الوغ شاگردلر گه عربی، تاریخ عمومی، جغرافیه، انشا، وشفاهی معلومات کیسی فنلردن درس ویروب، مشغول اولورلار، تاکه آنلر فکرنلری آچلوب معلوماتلری کیکایه رک اوز اوزلرندن اش اشلرگه قادر بولسونلر. دخیل بزم روسیه مسلمانلری آراسنک ایکی عیددن باشقه، بیرام حسابی بخش بیان ایدلمگان سببلی، اداره توپانک ذکر ایدله چک مقدس کونلرمزنی بیرام ایدوب تعیین ایتونی تیوشلی تایدی، و شاگرد لرگه ده بو کونلرده تعطیل بیروب، درسدن آزاد قیلونی معقول کوردی: عید اضحی کون، عید فطرده بش کون، عید اورتا کون (بونلرنک ایکشر کونی عیددن اوّل اولوب، فالغان کونلری عید کونلری صانالور)، تاریخ هجری و تاریخ میلادی (بری دینی وایکنجسی گراژدانسکی بیراملر) اوّلگی کونلری ربیع الاولنک اون وایکنجی کونی (بیغمبرمز علیه السلام توغان کون — مولود بیرامی)، محرمک اونونجی کونی (عاشوراء بیرامی)، جمادی الآخرنک اوّل کونی (بیغمبرمز محمد علیه السلامغه قرآن کریم اینه باشلاغان کون)، رجبتک اوّل پنجشنبه کونی (رعائب بیرامی)، شولوق آینک سکرنجی کونی الله تعالی طرفندن محمد علیه السلامغه بیغمبرلک کیلکان کون)، دخیل رجبتک یکرمی سکرنجی کونی (معراج النبی علیه السلام)، شعبانک اون بشنجی اون آلتنجی کونلری (اوّلگسی برأت کونی وایکنجی قبله نک بیت المقدسین کعبه اللهغه کوچرلگان کون)، رمضاننک یکرمی سکرنجی کونی (قدر کون)، ذوالقعه نک بشنجی کونی (ابراهیم علیه السلام کعبه اللهنی بنا قیلا — باشلاغان کون)، سنتابرنک اوچنجی کونی (مکتبمزنک آچلغان کونی) هم هر جمعه کون. بو قرار نامه معلمگه هم آذک معینینه اعلان قیلنورغه تیوشلی، اداره نک قوشقان بیلورغن، بو کوندن باشلاب، ایکی آطنه اچنک یوتیه یتکرو شرطی ایله. اداره بو قرار نامه اوزکارتمای درج ایدولدی بیرام کونلری حقنک خطاسی بولسه قرار نامه کا عائد دور.

وقفلار حقه:

دو خانوی صابرانیه ده محفوظ داکو میطه
بر جمله سندن.

در بیان وثیقه وقف مسجد و مدرسه و سرای که از برای
تجارت مشتمل بر هشت دکان در بلد استرلیطامق.

بسم الله الرحمن الرحيم بعد الحمد
على الكريم الغفار والتصلية على النبي
المختار واله واصحابه الاخيار استرلى
طامق قلعه سنك ۳ نجی رتبه ده سودا كپر
بن عبدالحق عبدالمجيد اوعلى سالم البدن
وصحيح العقل زمانمك وجميع تصرفاتم نافذ
اولدقم حالك حسن رضام واختيارم ايلان
ياز دردم اوشبو وقف نامه في شول خصوصه
كم موندان مقدم ۱۸۲۵ نجی سنه ده

امر اعظام تيوشلى وجهه ازره اذن
ورخصت برلان امر وفرمان موجبچه عما
رت قيلغان ايردم استرليطامق قلعه سى
بسته سنك طاش وكرپچدن بر مسجد جامع
وهم طاش وكرپچدن بر طور مدرسه وهم
بخش ناراط يغاچندان بر طور مدرسه
وهم طاش وكرپچدن بنا ايدلگان بر
آشخانه وهم بر قديوع قابو مدرسه لر ايله
قيوغنى علوم شرعيه و دينيه في طالب
اولغانلر ايچون خالصا لوجه الله تعالى وقف
ايتكان ايردم تاكم مجمع اهل دين

ومسلك طلاب علوم شريعت سيد المرسلين
صلى الله عليه ووزو سنلار ديور مذكور
مسجد وساثر بنالرمزنى وقف صحيح قيلوب

متولى كا تسليم شرعى قيلغان ايردم بونك
بعدنك بن واقى مذكور تلادومكه مذكور
مسجد جامع و مرنور مدرسه لار و آشخانه
وقيوعنك خراب يرلارونى تعمير ايچون
وقف نيتى ايلان قيلدورغان اوشبو استرلى
طامق قلعه سنك بازار مملتك و بازار جانينك
كند ملكمك طاش وكرپچدن بر سودا
سراى سكر كيت كا مشتمل ايدوب مذكور
كيت لارنك بويى «۴» آرشون اينكى
«۱۴» آرشون مذكور كيت لرنى خالصا
لوجه الله تعالى وقف قيلدم وقف صحيح
ايلان وقف بات طريقى ايلان و لكن
شرط قيلدم بن اوشبو مذكور مسجد
جامع نك و مذكور مدرسه لرنك متعلقاتى
ايلان و مذكور سكر كيت لرنك غله لرين
حاجتلى يرلارينه تصرف ايچون كند اوزم
متولى بولماقغه تاكم مدة حياتمك مستقل
لك اوزرنك تصرفى قيلورمن مذكور
وقف لارنك محصولاتنك نه روشلى تصرف
قلماقم وهم مضارفلرنى نه قدر تعيين
ايدوب يازلور استغفا علماً بعدنك اوز
يم نك فصاحتهم ايلان اوز اختيار ومله
و تصرفم قالمادردوم تاكم هيچ بر كمسنه
از غير وجه شرعى هيچ بر وجه برلان
تعرض قيلماسون ديور.

ودنى شرط قيلدم بن واقى مذكور
اوزيم نك وفاتم بعدنك اير اوعلانلرم وهم
اير اوعلانلرم نك اوعلانلرى وان سفلو

قرن بعد قرن قایوشی آلتونک اعلیم
 واصاح بولسه اول متولی اولسون اوشبو
 مذکور وقف لریکا واکرا بازارچه سی یا اکثری
 علم وصلاح مسکوی اولسه لری قایوشی
 باشی الوغراق متولی وقف اولسون واکر
 بن واقف نك صوتکده انسلمه ایر اوغلا
 نلریم و آلتونک اوغلانلری دن اهل صلاح
 اولسه بلکه قطع تناسل اولسه مذکور
 مسجد امام یا کف مذکور مدرسه لری مدرسه
 اولان وکمنه قاضی لری ایله اول متولی
 اولسون و دخی شرط قیلنوم این واقف
 مذکور سکر کیبت دان مغرب طرفین اعلی
 اولنگی نوهر دن ابتداء قیلوب باشچی نو
 مرگچه حساب اینوب شول بخش مذکور
 کیبت نك اچاره سننن حاصل غله وفائد لری
 وندن اول شول بمن گور بخش کیبت نك
 مریمینه و عمارتینه و ضروریه حاجتلارینه
 صرف این ولوب قالغانلری یوقاری مذکور
 اوزیم نك بنا قیلغان مسجد جامع نك مر
 منینه و غیر حاجتلارینه کلام ویلاس و اوطون
 و شمع و شمعدان کیم نرسه لازمه صرفی
 اینسون و هم اول مسجد جامع نك قریبن
 اوزیم بنا قیلیم مذکور طاش مدرسه
 و هم ضروری عایدان بنا قیلیم مدرسه
 لری و هم آشیانه نك و هم مدرسه قریبن کی
 قیوع نك مر منینه و بازارچه لری عمارت
 حاجت اولغان جای لریته موافق تشرع
 شریف تعمیر ایچون صرف اینسون دیو

و دیو ضروری امر لری دان قالغان غله لاری
 آلتونک حصه قیلوب بوا حصه متولی حق
 و بر حصه و مذکور مسجد جامع ده نصب
 این لری امام غله و بوا حصه مذکور مدرسه
 مدرسه کا و دیو و لری شرطی که اول متولی
 مذکور صاحب عدالت اولوب تیوشلی
 اوز و لری عه کامل صرفی اینوب ظلم طرافینه
 مائل اولماسون و قالغان ایچان ایکی
 حصه فی با اگر مؤذن ایکی اولسه آلتونک
 بولور بشروط مسجد فی حوب قاراعوچی
 اولسون لری و اگر مؤذن بول اولسه مذکور
 ایکی حصه دن بر حصه فی بیکر و لری و قالغان
 ایکی حصه فی مذکور مدرسه من ده ساکن
 طالب العلم فقیر و مسکین و غیر بیلره
 بیکر و لری دیو اوشبو وقف این لری بخش
 کیبت تصرفی و محصولاتین اوز حیاتمه
 اوزیم متولی و متصرفی بولب اقله وفائد
 لری تیوشلی و بوا بر لری اهل و طایفه کا
 تسلیم اینوب و عمارت لریته صرفی ایتمک
 بولنوم و بوا وفاتم بولنوم بوقاری مذکور
 شرط لری بر لری متولی اولغان کمنه تصرفی
 اینوب اهل و طایفه کا تسلیم حصه اینوب
 و عمارت لریته صرف ایتمک و دخی سکر
 کیبت لری دن آلتونک نوهر دن باشلاب مشرق
 شتی طرفین سکر ایچون نوهر غله اوچ کیبت فی
 وقف اولاد مذکور قلم بشرطی هر ق
 محصولاتی اولسه کمنی اوز حیاتمه اوز منک
 تصرفمک اولوب انتفاع لری من و اوز من

من یوقاربک واقفک وقف قیلماقینہ
شاہید اولوب کویس مصطفی حمید اوغلی
قولم قوبدم الخ اصل نسخہده همه سی
مذکورلاردرد اسملاری ایلان.

تاریخ هجریه ۱۲۴۶ سنهده مسیحیه
۱۸۲۹ سنهده نوبابرنگ ۶نجی کوننک.

یوقاربک مذکور ۳نجی رتبهداکی
سوداکی عبدالخالق عبدالمجید مرحوم
اوغلی اوشبو وقف نامهنی بنکا عرض
ایدوب وهم واقف اینکانلسکینه واقف مذ
کور اقرار معتبر شرعی قیلوب صحیح
وجوازی حقنک استفتا طلب ایتدوکنه
بناء بنم قراقمک موافق شرع شریف
تابوب اینایت ایچون مفتی الانام کنالم
ایله کتابت ایدوب هم کند مهروم ایله
امضا قیلوم مفتی الازرنبورعی عبدالسلام
ملا عبدالرحیم اوغلی ۱۸۳۰نجی سنه
مارطنگ ۹نجی یومنک.



قزان طرفداغی ملا وامااملرنک صابرانینه
آرقلی مینیسسترگه بیرلشمش غریضه لرینه
اورنبورغسکی محمدانسکی دوخاونوی صوبرا
نیغه مینسستراستوا ونوترینتخ دیلا دیپارتا
مینت دوخاونیتخ دیلا ایناسترنتخ ایسپاویدا
نیهدن ۲۲ دیکابر ۱۹۰۷ نجی یلده ۱۳۲۰
نجی نومر ایله پرییدلاژینیه.

اورنبورغسکی محمدانسکی دوخاونوی
صابرانیهنگ قزان عوبیرنالی قزان اویازی

صوگ ایر اوغلانلریم وآنلرنک ایر بالا
لری هر قایوسی اعلم واصلاح اولسه اول
متولی اولوب حاصل لاروندن نه قدر
اولسهده ایربالاروم وآنلرنک ایر بالالری
وان سفلو علی السویه فائذ لانورلار نجان
کم ایر اوغلانلریم وآنلرنک اوغلانلری
یناکاه تناسل منقطع اولسه مذکور طاش
مسجد جامعنگ مرمیتنه یعنی بوزقلرینه
ومذکور مدرسه لرمزنگ وآشخانه وقیوعنگ
حاجتکی برلرینه صرف ایدولسون وقالعانی
مذکور مدرسهده اولعوچی طالب العلم
ومسکین وفقیرلاره صرف ایدولسون شول
عصرده کی متولی اولغان کمسنهنگ واسطه
سی ایلان وشور زمانداغی حاکم شرعنگ
نظری ورأی وتدبیری ایله.

واقف مذکور بن عبدالخالق عبدالمجید
مرحوم اوغلی یوقاربک مذکور وقف لارنی
شرطلری ایله اوشبو رؤشک یازغان وقف
نامنی مفتی الاسلام وقضات المسلمین لرکا
رفع ایدوب بعد شاهانه محکمه لرینه عرض
ایدوب تأکیدلندر مکچی اولدوم تاکم
مندان صونک هیچ بر کمسنه منم اوشبو
وقفلرنی تبدیل وتغیر ایتماسونلر دیو
اینایت ایچون توبانک یازلاچاق عادل
مسلمانلر حضورنگ کنالم ایلان بن استرلی
طوق قلعه سیک ۳نجی رتبهده کی سوداکی
(بن) عبدالخالق عبدالمجید مرحوم اوغلی
قولوم قوبدم اوشبو وقف کا حاضر اولوب

تورلى تورلى ۋولست لرنىڭ اماملارنىڭ
 مىلماچە يازغان عريضة لرنى روسچە غە
 ترجمەسى ايله مينيستراستوانىڭ اورنبور-
 عسكى محمدانسكى دوخاونوى صابرانىيە
 آرلى ۱۹۰۶ نچى يىل ۱۶ نچى دىكابردە
 ۵۶۰۰ نچى نومبر اوزرنىڭ اماملار غە اعلام
 ايدىلغان تىدبىرى يعنى مينيستىرلرنىڭ
 ساويتىنىڭ شولوق ۱۹۰۶ نچى يىل ۱۴
 نچى سىنتا بىردە اماملار لوازم ايهسى
 اولدقلرنىڭ حىكومتكا خلاق پارتىيەلر غە
 قاتشور غە تىيوشلى دىكلەر هم اوز آرالارنىڭ
 دە پارتىيە توزوركا تىيوش دىكلەر دىكان
 صيركولرى اماملار استىندىن كوتارلسە
 ايكان يعنى آتمىنىت ايدلسە ايكان دىو
 التماس قىلەر.
 هم عريضة لرنىڭ مذكور صيركولر كا
 رضاً اولمادقلرىنە دليل ايتوب كوسترەلرگە
 گوپە اماملارنىڭ حقوقلرىنە ھەم معيشتىلرىنە
 كوپ جەھتلردىن تارلىق ۋاۋىنىڭغا يىسرلىق
 كىنورە چك ايمىش چىكە اماملار اھل مەلە-
 لرى ايله بىر قوم ۋىر دىن هم دىنىڭ
 حامىلىرى اولدقلدان اھل مەلەلرى دىن
 حمایەسى اىچون مىلمان پارتىيەسى تشكيل
 ايدىر كا اتفاق ايتسەلر نىڭ آنلاردىن
 آيرىلۇپ قالور غە كراك آنلار بىرلىر كا
 نغە ايرىشدرگۇچىلردىر دىلەر هم حىكومت
 طرفىدىن بىز اماملار غە دە باشقە دىن
 وقوملارنىڭ دوخاونوىلرىنىڭ پىراۋالىرى

بىرلسون هم دوخاونوى صابرانىيە مزاۋلىگىچە
 روحانىي صورتىدىن چقارولماسون دىناۋى
 صورتىنە دوندىرولمىسون ايدى هم بىز
 اماملار كرستيانلار قطارنىڭ حساب ايدىلۇپ
 حىكمت اىچون كرستيانلارنىڭ صودلرىنە يعنى
 كرستيان صودىلەرى قارشىسىنە چاقىرولماق
 ايكان هم كرستيانلار استىنە يوكلىنىش
 پايىستىلردان مىراسكى زىمىسكى عوصو-
 داراستويىنىۋى وغير پايىستىلردان آزاد
 ايدىللىك ايكان هم باشقە دىن ۋىلىت لرنىڭ
 دوخاونىلەرى كېوك بىز اماملار غە دە خىزىنە
 دان بىر نوع وظيفە تەيىن ايدىلسە هم
 بىرلىسە ايكان عسكىرىيە خىزمىتدە بولغان
 خالىقلار اىچون بعضى اورونلردە ۋايتىنىۋى
 املار قويولسۇنلار ايدى هم اماملارنىڭ
 زاپاسدە اولغانلەرى اوكارلى امام بولۇپ
 تورغان خاللارنىڭ تىكرار مرتبە خىزمىتىكا
 چاقىرولسۇنلار هم آلمىسۇنلار ايكان هم
 اماملار استىنە يوكلىنىش آبرازاۋايتىلىۋى
 سىنزە آتمىنىت ايدىلسە ايكان
 دىو التماس ايدىلەر.
 (۱) يوقارودە مذكور التماس لرنى
 دقت ايله قاراپ من اوز طرفىدىن بيان
 ايدىم كە مينيستىرلرنىڭ ساويتىنىڭ صير-
 كولرنىڭ بولغان حىكەملەرى دولت خىزمىتىگە
 لوازم ايلەلرىنە دولت و حىكومت ضررىنە
 ترشقان پولىتىچىسكى پارتىيەلەر غە اوپىشسۇنلار
 لر غە ساپوزلەر غە قاتشونى غە منع قىلەر

اما حكومتكا خلاف بولمغان ضرر سز جمعيتلر كا قاتشودان هيچ بىر لوازىم ايده سون منع قيلمير بىناغ عليه مسلمانلرنىڭ اوز آرا لرنىڭ تشكيل اولغان مسلمان يارتيده لار ينه قاتشورعه اماملرنىڭ مغيين حقن يار ديه من اكر ده يارتيده نىڭ نيتى زاكونغه ضرر كلتر بولماسه دهى مسلمانلرنىڭ دوچار وينستواسينه باشقه قوملرنىڭ هم باشقه دين لرنىڭ دوچار وينستوالرينه بىرولسكان پراوالر بىرولسه ايدى دىكان سوزلار يله جوامى هم بيانم شولدر كه اور نومور عسكى دوچارونوى صابرانيه روحانى محكمه سى صوم رتندن چقارولوب دىناوى محكمه سى صورتينه دوندرولكانى يوق چىكه ۱۸۹۶ مىلادى ايزدايت اينلمش اون پرىنچى طومونىڭ پرىنچى حاستنىڭ ۳ چى كىتابىنىڭ بيان ايتولاش پراوالرنىڭ بىر پراوالسى ده دوچارونوى صابرانيه دان آلونغانى يوق هم شول سببلر اماملرنىڭ بو خصوصى شكايت ايتولرى بناسى شكايت بولادر چىكه صابرانيه نىڭ دىناوى صورتينه دوندرولدى دىكان سوز لرنىڭ راستلىقىنى بىر دليل ده كوستره آلمانلار كرسىيان قطارندان حساب ايدلوب كرسىيان صودلار ينه حاقرولمىساق اىكان هم كرسىيانلار استىنه بولك تىلمش پايونىست لردان آزاد بولساق اىكان باشقه قوملرنىڭ وباشقه ملت لرنىڭ دوچارونويلار ينه بىرولسكان پراوالر اماملرعه ده بىرولسه

اىكان دىكان دىوالرى مينيستىر استواده تىز زمانى قارالور چىكه روسيه ده بولغان حمله مسلمانلارنىڭ دىنى وملى اشلىرى هم اداره نظاملرى تىز زمان يارچەسى بىر كا قارالاقدر (۲) مسلمانلرنىڭ دوچارونىستواسينه باشقه دين لرنىڭ دوچارونىستواسينه بىرولكان كىوك خزينه دن وظيفه بىرلسون ايدى دىكان دىوالرى قبول ايدالامىس چىكه هيچ بىر دين نىڭ دوچارونويلرى خزينه دن وظيفه آلغانلارى يوق هم بىره تورغان زاكون نىڭ يوق مگر پراوالىلارونوى هم بىرلىسكى كاتالىچىسكى دوچارونىستوالرى بو حكمدن مستثنالردىر آنلارغه وظيفه بىرولادر هم بىرلويىنه سبب شولدر كه بو ايلكى دوچار وينستوانىڭ قديم زمانى خزينه غه بىك داخودلر ايمىنيه لرى آلنىمش ايدى شونىڭ ايدىن آيلارنىڭ دوچارونويلر ينه شول ايمىنيه لرنىڭ آنچه سونندان اولدىن آلا كىلكان داخودلرى تقابىلىنه خزينه دن معشتىلر ينه بىارلىك وظيفه بىرولادر انا بو زمانى غه قدىرى مسلمانلرنىڭ مىسچىلر ينه خاص بولغان ايمىنيه لرنىڭ خزينه غه بىر ايمىنيه لرى ده آلونغانى يوق هم آلونغانى بولمغان سببلر مسلمانلرنىڭ دوچارونويلر ينه خزينه دن وظيفه بىروركا بوليك يعنى بناسى ده يوق (آخىرى بولور كىله چىك نومبر ده) (۱) ترجمان قدر عولف.

آی	اسلامچه آی حسابلری	بیبرام کون و کیچه لر	روسچه چیسلا حسابلری قایو کون گه تورى کیله
نیچه کون	۱۳۲۵ ذوالحجة	نیچه نچی کون	نیچه نچی چیسلا
۲۹	ذوالحجة باشی	۱	یکشنبه
—	—	۹	دوشنبه
—	—	۱۰	سهشنبه
—	—	۱۱	چهارشنبه
—	—	۱۲	پنجشنبه
۲۹	محرم باشی	۱	دوشنبه
—	—	۱۰	چهارشنبه
۳۰	صفرالخیر	۱	سهشنبه
۲۹	ربیع الاول	۱	پنجشنبه
—	—	۱۲	دوشنبه
۳۰	ربیع الآخر	۱	جمعه
۲۹	جمادی الاولی	۱	یکشنبه
۳۰	جمادی الاخری	۱	دوشنبه
۲۹	رجب	۱	چهارشنبه
—	—	۳	جمعه
—	—	۲۸	معراج النبی صلی الله علیه وسلم
۳۰	شعبان	۱	پنجشنبه
—	—	۱۵	لیلة البرأة
۳۰	رمضان شریف	۱	شنبه
—	—	۲۷	لیلة القدر
—	—	۲۸	یسوم القدر
۳۰	شوال	۱	عید فطر
—	—	۲	—
—	—	۳	—
۲۹	ذوالقعدة	۱	چهارشنبه
۳۰	ذوالحجة	۱	پنجشنبه

محکمہ شرعیہ ارینبورعہ ننگ مدیر اسکی دفتر لری بوبنچہ کورنگان نکاح لری،
طوغانلر و اولسکانلر حقنک بیرگان معلوماتی ۱۹۰۶ نچی یل ۱ نچی آوغوستدن
۱۹۰۷ نچی یل ۱ نچی آوغوستقہ چاقلی.

نومر	گو بییرنا اسملری	نکاح لری	توغانلر	وفاتلر
۱	استرخانده (حاجی ترخان)	۶۳۱	۲۵۵۱	۲۱۱۲
۲	واتکک کوبییر ناسنده	۱۶۹۹	۷۴۰۸	۴۵۱۴
۳	سمبر	۱۶۰۷	۷۳۲۱	۴۰۳۶
۴	نیژنی	۵۷۴	۲۰۷۹	۱۱۵۱
۵	تامبوف	۱۲۷	۴۵۹	۳۱۷
۶	صاراتوف	۸۱۷	۴۲۵۱	۱۸۷۹
۷	صمار	۲۹۶۴	۱۵۸۷۴	۷۹۴۶
۸	پینزه	۴۵۷	۲۰۴۱	۱۱۱۶
۹	اسطاؤراپول	۴	۳	۴
۱۰	حارکوف	۵	۴۴	۳۸
۱۱	قاسطراما	۹	۳۱	۱۷
۱۲	ولادیمیر گوبییر ناسنده	۳	۲۴	۱۴
۱۳	قزان	۸۴۳۷	۳۴۳۰۹	۱۹۲۸۱
۱۴	آرینبورع	۳۱۸۹	۱۷۲۶۷	۹۹۷۹
۱۵	اوفی	۲۰۸۵۶	۶۳۹۳۳	۳۳۲۵۶
	جمعس	۴۱۳۷۹	۱۵۷۵۹۵	۸۵۶۶۰



اشترک بدلی:
بر سنه گه ۳ صوم
بارتی سنه گه ۲ صوم
خارجی مملکتلرگه
سنه لکی ۴ صوم.
آدرس اوفا شهرنده
معلومات اداره
خانه سینه.

معلومات

حکمة شرعية آرینبورغیه

آیده ایکی مرتبه نشر ایدوله در.

مجله نك پروگرامنه
موافق مقاله لر
قبول ایدوله دور،
مقاله لرنی قسقارتو
توزاوده اداره
اختیارلی دور درج
ایدلمان مقاله
صاحبی نك تیلاوی
ایله اعاده قیلنور.

دوخا ونوی صابو انیه نی آچو حقنده.

سمبر واوفا گو بییرنارینک متصرفی گنیرال
گو بییرناتور اورینبورغ اسکی دراغون اسکی
پولقغه شیف هم قووالیر بارون ایغلستروم
گنیرال پاروچیقندن مرکز ولایت اوفا شهرنده
تأسیس ایدولمش جمعیه روحانیه شرعیه
محمدیه گه.

بنم بارچه اطاعتم ایلان کورسه تووم
بوینچه، بیک مرحمتلو پادشاه ایمپراطور
معظمه غه اوتکان ۱۷۸۸ نچی ییل سنتابر
آبی نك ۲۲ نچی کوننک اوز اسمی ایلان
امر قیلماقغه معقول بولدی، بگاویرو لسان
فرمان عالیک قوشه در، اوز آلدینه رو-
حانی اداره لری اولغان تاؤریچسکی دائره-
لرندن باشقه، تورلی گو بییرنالرده تورغو-
چی اول ایسپراطور معظمه نك اطاعتلی
رعیه سندن شریعت محمدیه ده اولغان خلق-
لر ایچون. مرکز ولایت اولغان اوفا
شهرنک شریعت محمدیه دن جمعیه روحانیه
تأسس ایدارگه، قایو جمعیتک اول بیک

مرحمتلو ایمپیراتور معظمه دن مفتی لک
مرحمت ایدولمش محمدجان حسینف صدر-
نشین لک ایدارگه، هم قران تاتارلریندن
ایکی یاکه اوج ملاغه آنک ایلان
اولطورورغه، اول ایمپیراتور معظمه غه
صداقتک هم آنلرنک تجربیه امتحان اید-
ولگان بخشی انصافی لرنک. اول ایمپراطور
معظمه نك اوشبو امر همایونینه بناء اوشبو

محمدی روحانی جمعیتک اولطورو ایچون
سایلیغانلر، هم گاصپودین قران وؤاتک
گنیرال گو بییرناتوری هم کوالیر، گنیرال
آنشیف کنار پلاطون استپانویچ میشچار
اسکی دن بکا یبارلسگان مللر: قرانغه
منسوب ایسکی تاتاراسکی اصلاবাদانک
ابوبکر ابراهیمف، آر اویازی بیراکوف،
آولینک بیکچنتای ابراهیمف، مامادش
اویازی اور یلغه بوی (по рѣкѣ Урѣ)
آولینک عبدالخالق اعظمف، قایلر اوشبو
چسله دن زاسیدانیاغه بنمله کیلتورولدیلر
هم اوکازغه چه ایمپراطور معظمه نك فرمان
عالیلری ایلان اوزلرینک اسملرنک

اسخودن تصديق ايدولر، شوشى روش ايلان محمدى جمعیه روحانيه هم آنك اذارهسى اوشبو كون آچيلا.

اول ايمپراطور معظمه نك عالي اسمندن

محمدى جمعیه روحانيه تأسيس ايدلو تو- غريسنك بكا بولغان امر همايونندن بونك نسخه سالوب هم ايمپراطور معظمه ايلان

اصلنده بارون اغلا تروم.

مترجم يعقوب آقبيردين.



دوخاونوى صابرايانى آچقاندە ياسالغان
آكط.

تصديق ايدولمش اشداتدن شول صوبرا- نياده سرکاتب کانسەلەرييە نك غيري توبان خادم لرينه تعين ايدولگان صوماغه، اوشبو صوبرايناغه تعيين ايدولگان کانسەلەرييە خادم لرينه ايمنوى اسپيسک، هم آخرده قاعده (براؤيلا)نى که اول صوبرانيا آنك ايلان عمل قيلورغه هم کاملرگه، عرض قيلامن اوشبو صوبرا نياده اولطرعوچيلرغه (زاسيداتيل) لرگه شولايوق کانسەلەرييە نك باشقه خادم لرينه تعيين ايدولگان وظيفه- لرنى همە بو صوبرا نياده بولغان غيري حراجت لرگه آچقەنى، شوشى يلغه هم کيلاچک يللرغه هر يلك اوفيمسكى کازوننى پالاتادن صورارغه قايو پالاتا نچک اول صوبرانيه نى تأسيس توغريسنك شولايوق آچقەنى بيرو توغريسنده آگاهلندرلغان، هم بو آچقەلرنى آلوب واردات ومصارف ايچون استولنى رييستر و دفتر دوزرگه، هم اوشبو صوما حقنك کازونوى پالاتاغه

۱۷۸۹ نچى يلدە ۴ نچى ديكابردە الوع ايمپيراتريتسە نك اسمندن اوتكان ۱۷۸۸ نچى يلك ۲۲ نچى سەنتەبردە، غا- سپادين سمبرسكى هم اوفيمسكى گينيرال گوبيرناتور لوازمنى ادا قيلغوچى گينيرال پاروچيک و تورلى نشان لر صاحبي اولغوچى بارون اوسييب آندريؤيچ ايغلسسترومغه ويرلمش امر و فرمان لرى ايله ولايت مركزى اؤفا شەرنك شريعت محمدى نك دوخاونوى صابرانيه محكمەسى آچلمشدر. هر گوبيرنالردە قرار قيلغوچى مسلمانلرنك دوخاونوى اعضالىرى شولوق محكمەگە داخل بولورلار. (تاؤريچيسكى اوبلستدن باشقه لرى آنك يعنى قرملرنك اوزلرينه منسوب دوخاونوى اوپراؤلينيه- لرى بولغان سببلى)، شريعت محمدى نك دوخاونوى صابرانيه سى بوكون ۴ نچى ديكابر- دە ۱۷۸۹ نچى يلك همت و شادلق الوع لى ايله اول كوب نشان لر صاحبي اولان با-

قران طرفنداغی ملا و اماملرک صابرائیه
آرقلی مینیسترگه بولمیش غریضه لرینه
اورنورغسکی محمدانسکی دوخاونوی صوبرا-
نیغه مینستراستوا و نوتریننخ دیلا دیپارتد
مینت دوخاونیخ دیلا ایناستراننخ ایسپاؤ-
یدانیه دن ۲۲ دیکابر ۱۹۰۷ نجی یلده ۵۳۲۰
نجی نومر ایله پریدلاژنیه.
(۱) چی نومردن مابعد).

۳) عسکریه خدمتک بولغان صالدا-
تار ایچون وایاننوی ویدمستو ده مسلمان
ملارینه اشتاتنوی دولزنوستلر آچلوب
وایاننوی اماملر قویوسونلر ایدی دیکان
دعوالری خصوصک وایاننوی مینیسترستوا
کوبندن بیرلی بو مسئله ننگ اجتھاد
کوره در هم وایاننوی ساویت که پرایکت
طابشرمشدر مگر بو اش موقت تو قتالوب
تورادر مینیستر فینانسف ننگ اگر بو پرایکت
وجودک چعه قالسه چقان حین ده وایاننوی
اماملرغه وظیفه لی آنجه لرنی قایدان آلور-
بز تابوی بیک مشکل حاله خزینه ده اول
راسخوطفه یتارلک آنجه یوق دیکان جوابنه
بنائغه.

۴) چی زاپاصنوی صالدا ت بولوب قالغان
اماملر امام بولوب تورغان حاللرنک ز-
یاصدان عسکریه خدمتینه تکرار آلونماسو-
نلر ایدی هم اماملرغه یوکلتمیش
آبرازواتیلنوی سینر آتمینیت ایدلسه
ایکان دیکان دعوالری مخصوص دین مسئله-
لرن قارار ایچون تعیین ایدلکان آصبوبی

رون اوسیب آندریو بیچ ایغلسستروم
آچمشدر هم اوشبو مجلسده بولغان بارچه
اعضالر بو پرتاکولگه امضالرون قویمشلر-
در و اوشبو آخطه تذکره ایچون امر
عالی ننگ کویپه سی برابر مخصوص یاشچک که
صاقلانور ایچون مبارک اولغای ایدی
دیه صالشمشدر.

امضالر: بارون ایغلسستروم، محمدجان
حسین اوغلی، ملا ابوبکر ابراهیم اوغلی،
ملا بکچننای ابراهیم اوغلی هم ملا
عبدالحالی اعظم اوغلی.

مذکور دوخاونوی صابرائیه ده اشطاط،
یعنی محکمه مذکورگه تعین لنگان چیناؤ-
نیک (مأمورلرگه) یللق وظیفه لری:

یللق وظیفه	نیجه آدم	۱۷۸۸ نجی یلده
سیکرینار	۱	۲۵۰
ترجمان	۱	۱۲۰
ریگیستراتیر	۱	۱۰۰
کانسیله ریست اوستال باشی	۱	۸۰
آنک پاموشنیکلری	۲	۵۰
کانسیله رییه چیناؤ تیکلری	۲	۴۰
خادم اسطروژ	۱	۲۰
کانسالارییه راسخودینه	—	۱۵۰
جمع	۹	۹۰۰

صوبو بشپانیه ده قارالاق ایدی مگر آصوبوی صوبو بشپانیه حاله بابلو سببلی اور مسئلهلر مینیستردستوا ونوترینغ دیلغه طابشرولدیلر هم تیز زمانه قارالاقلر روحانیه سلامیه نك اداره نظاملرن ینکادان قاراب ینکا پولازینیه چقارغان وقتیه.

اورنبورغسکی دوخاونوی صابیرانیه ده بیورامن منم اوشبو بیانلرمنی غریضه بیرو- چی اماملرغه اعلام ایتارگه.

اصلنک امضاً ایتمشلر: مینیسترد ونوترینغ دیل ایچون آنک تواریشچی سیناطر مقارف. دیپارتامینت نك دیریکتری ۋلادی میرف.

اولده قزان ملالری طرفندن یازلوب غاسپادین مینیسترگه بیرلگان غریضه فی کیله چک نومردن یازا باشلارمز. «اداره».



تزوج نکاح وعقد حقنده

اسلام قاعده سنجه نکاح وعقد حقنده و زوجیت حقوقلری خصوصنده اعتبارغه آلورغه تیوش بولغان نرسه لر اماملر طرفندن خلق غه خصوصاً عقد ایدوچیلره اگلاتورغه بوروچ در خلقمز آراسنده شوندا ی حاللر بار حقوق زوجیت بر چیتده تورسون قز بیروچی حتی اوزی- نك قدا بولاچاق کشی سی حقنده هم کیاو

بولاقاق کشی حقنده هیچ معلوماتی بولمایدن قز بیروچیدن صوراساڭ کیاواڭ کم؛ دیب «اسمن بلمایم مونه فلان حضرت یا که فلان آغای دیملگان ایدی آتاسی فلان اسملی کشی در» دیه جواب بیره خلقی نیچک معیشتی نیچک یاشی نیچه ده توسی بوی صنی نیچک هیچ خبری بولمایدن حتی نکاح مجلسنه قدر قداسینک اسمن بلمگانلر بولادر اوشنداق قز آلوچی ده فقط بر آغای نك یا که اُبی نك دیملای بویچه کیلوشه لر مهرلری کوبسی سوزلاشلما- گان بولا ملا نکاح اوقی باشلاچاق کوبمی مهر؛ دیه صوراسه «بلمایم اوزنکزی قدر قویاسز» دیه جواب بیرگانلری بولادر بعض وقت جدال لاشوغه ده سبب بولوب کینه در مونه شوشندای تفتیش سز قارانغو کوبی فقط دیچپیلرنک آلدای یا که مبالغه سی ایله گنه اوشانوب عقد و نکاح واقع بولورسه کوب وقت بو نکاح تیز بوزولا طرفین بربرندن بیروشه اولده اویلاغان حسن ظنلری بوشقه چغه بر آی تورمای خاتون ایردن بیزه یا که ایر خاتون دن بیزه دیملایچی لرگه ده تللری تیه باشلای بعد بر برسون یاراتوشمای جبر اینوشه باشلای لر آبروم تورا با- شلای لر ایری قالمش مهر کوچندن طش یازولوب بیرا آلماسلق بولغان سببلی یا که فقط اوصاللق سببلی مینم آیرا

تورغان خاتونم بوقدی اوزی خاتون فی
آلمای هم تربیه قیلمای اشلری صابرانیه-
غه کینه فی قدر نزاع لر یالغان دعوی لر
ایدوشه لر آرالرند، کوبنجه شاهد لر
بولمای قایولری دیملاوگه کیلوب خلع
ایدوشه لر یا ایسه یاگادن قوشولار قایو-
لرین امام بولغان کشی چیت مذهب
روایتی ایله بولسه ده نکاحلرین فسخ ایته
قایولری برده اونغایغه کیلمای ایسکای
ایکی برده تورا خاتون بر ایرده ایجاب
قبول ایله تورا یا ایسه برار روسقه کوخا-
رقه لقی که کراذر چونکه مسلمان لر آراسنده
آندای لرنی آلمای لر کوخارقه لقمه طماغی
توق اوستی بتون کوکلی کور نیلاسه
نیشلای ایریده مونسن آیرماسدن ایکنچی
خاتون آلا یا که اولده براو ایله ایجاب
قبول ایله تورا دفترگه قید ایدولمای
دخی صاناب بنورا آلماسلق یاراماغان
اشلرگه مبنلی بولار مونه بولار بارده برین
بری طانشماغاندن وبلشمگان زوجیت حق-
لرین بلماگاندن فی ایچون نکاح مشروع
ایدوکن آگلاشماغاندن ناشی بولادر درست
نادرا بلیش طانش لر آراسنده هم اوزگه
روش بوله در لکن کوبراکی یوقاروده
مذکور سبب لر ایچون بولادر مونه شو-
شدای اونعایسزلق لردن صاقلاو ایچون
امام لر عقددن مقدم هر ایکی طرفه نکاح
فی ایچون مشروع بولغان خاتوننی فی

ایچون آلالار ایرگه فی ایچون بارالر ایکی
آراده زوجیت حق لری فی لر عائله لوازم-
لری فی لر وظیفه لری فی در ایر خاتونین
نیندای اشلر امید ایدارگه تیوش، خاتون
ایردن نیندای تربیه لر امید ایدارگه
تیوش شولارنک همه سون آگلاتوب شول
بیان قیلنمش وظیفه لرنی اوستلرینه آلالرمی
آلغان تقدیرده ادا قیلورلق لرمی بربرینه
کفورلمی اگر اوستولرینه آلوب ده قصور
ایتسه لر نه بولاچاق جمله سون تفصیلا ملا
حظه قیلورغه تیوش و لازم در بزم اسلام
شفقت و مرحمه و اخوة گه بناء قیلنمش هر
طائفه نک حقون رعایه قیلغان دین حنیفی در
هیچ برحق مهمل و اعتبار سز قالدیرماغاندر
حتی بر آت قنه صاتساگده آلاتورغان
کش سو استعمال ایدوب اذا اینارلک
توگلمی فی ایچون آلا شونی ده آلدان
تصور ایدارگه قوشه در ایمی شول قدر
مشقت ایله آصراب اوستورگان سوکلو
بالاسون بارغان بیرنک فی بولاچاغن بلمای
فقط آبی بابایلر دیملای ایله فلان قدر
مهر آلمم بیردم دیه اوزاتوب بیارو
قدر احمق لقی بولورمی بو اشلرنی امام
و ملالر هر وقت مجلسلرده و جمعه و-
جمعیه لرده عقل لری ایرشور قدر آگلاتماق
تیوش در بلیگان لر ایله بلماگان لر تیکیز
توگل ایدوگی قرآن ایله ثابت در بس
باری بر اویراتساگده توتمایلر دیه قول

سَلَامًا كَ قَرْدَاشْ لَكِ تَوَگَلْ دَر بَلُوبِ تَوْتَمَا
 سَهْلَر و بَالَلَرِی اوزلَرینَه قَالُور بَزْگَه
 موندای حَقْلَر و وَطیفَه لَر بَارُون بِلْدِرُوجِی
 بولمادی دیه کَشِی اوستونه عیْنِی آودار-
 ماسلَر «النکاح سنْتِی فَمَنْ رَغِبَ عَنْ سُنَّتِی
 فَلِیْسَ مِنِّی» دیمْک ایلَه گنه اش بتمای در
 سنْتِی اشلَاوْگَه قَزُوْقْدِرُوب حَرَامْ غَه
 توشوْگَه یاکه فرضی قویوْغَه سَبَب بولماسون.
 هر بر نکاح نی سنْت دیب ایتوده مشکل در
 نکاح نْک سنْت بولووی شخصه قاراب در
 براوْگَه سنْت ایگان ایکنچِی گَه مباح بولور
 اوچونچِی گَه واجب یاکه فرض بولور یا ایسه
 ایسه مکروه و یا حرام بولور مونه بو-
 لاری تفصیلا بیان قیلْمَق مسْئُولِیتِی
 اوستلَرینَه آلغان دین باشلقلری ذمه سنْت در
 خاتون تربیه لر گَه حَالِ کیلماگان کَمَسَه گَه
 پیغمبر علیه السلام نفسن طیار ایچون
 روزه توتارغَه قوشقان بَزْم خَلْق آراسنْک
 بر خاتون توْگَل دورْت خاتون آلونی سنْت
 دیه آوزلانه لر نه قَدْر افترا و یاکه
 باطرچیلی در درست لَکَن تربیه سنَه مقتدر
 بولسه نکاح سَبَبِی کناده گَه کَرُولْک بولماسه
 برنی آلاق سنْت در بابِلْغِی بولوب هر
 قایوسینه آیروم ایو آیروم اسباب لر
 بولوب همه سین طرازو کبی تیکیز توتارلق
 بولسه بر ایلَه گنه تورغانده نفسن طیار-
 لی بولماسه بردن آرتْغِی مباح در اَمَّا بر
 خاتون تربیه قیلَه آلمای آیروم آیروم

ایو توْگَل برده اوی بولمای فاتیرده
 توروب یوردگان بر طار ایوده ایکی
 کونداش هم ایکی کونداش بالالری ایلَه
 طغولوب چرچو کیلوب تورا تورغان کَشِی گَه
 بردن آرتْغِی آلونی سنْت دیورگَه حتی
 مباح دیورگَه یول بوقدر اگرده برسون
 حیوان اورننده آصراب برسی ایلَه گنه
 کیف صفا ایتارگَه آلسه درست ده توْگَل-
 در خاتون ایلَه ایر مَنکُولْک یولد اشلردر
 ایر قَوَّام (خواجه) بولسه خاتون صاحبه
 (ایبداش) در الله تعالی ایر ایلَه خاتون نی
 بربرینَه کَیْوم مَنزله سنْک دیکان کیوم
 نیچْک صووْقْدِن اسسیدن صاقلای جیل
 تیکرْمای عورتنی اوروته اوشینداق ایر
 ایلَه خاتون ده بربرسینه فائِد تیکرْوْجِی
 ضرر صاقلاوْجِی یوزلَرین بر توشمای سر-
 لرین کَشِی گَه ساچمای تورغان ایْک یاقن
 اوشانچلی یولد اش بولوشورغَه لازم در .
 (آخری بولاچاق).

—o—x—o—o—o—

کوپیه:

در بیان وثیقه وقف ارض در بلدۀ استرلی
 طماق از برای مسجد و مدرسه.

بسم الله الرحمن الرحيم اعلی الله امری
 واعز نصری بعد الحمد علی الکَرِیم
 الغفار والتصلیته علی النبی المختار
 و علی آله واصحاب الاخیار بو آنداع
 و وثیقه وقف بیاننْک در کم استرلی طماق

قلعه سنده ۳ نجی رتبه ده سودا کار بن
عبدالحالق عبدالمجید اوغلی سالم البدن
وصحیح العقل اولدغم حالک و جمیع تصر
فاتم نافذ زمانک کند و حسن رضام و اختیارم
ایلان یازدوردم اوشبو وقف نامه نی شول
خصوصه کم موندن مقدم اذن امراء
ایلان طاش کیر یچ دن بنا قیلدورروب
ایدوم اوزمزنک استرلی طماق بسته سنده
مسجد جامع هم وقفده قیلوب ایلم بوی
کونکچه اوقات خمس و اعیار جمعه اقامت
ایدلوب ایلمی و قابو مسجد تعمیر
ایچون کنه طاش و کیر یچدن سودا خانه
لار بنا قیلدورروب قایولارنک غله سنندن
همه لرنک خصوصلریعه تخریر ایدلمش
وقفی نامه تعین ایدلمش قدرنجه اولوق
مسجدنک تعمیریکا نصیب چقارورغه وقف
ایدوب ایلم اولوق غله لر کمچلک
قیلغاندن مقدمده اوزمزنک استرلی طماق
قلعه سنندن ۵ چاقروم مقداری یرده استرلی
صوی بوینک نظامچه وثیقه ایلان قید
ایدلمش اوچ مکک دورت یوزده قرق
اوچ دیسه تینه دن بر مگک بر یوزده
ایللی آلطی سازین یرق صاتوب آلوب
ایدک ۱۸۰۴ نجی یل ایولنک ۲۹ نجی
کوننده گراژدانسکی پالاطن نظامچه
وثیقه ایلان اولوق استرلی طماق بسته
سنک اولغوی جماعتلر شریک اولوب
پامیشچیک پاروتچیک ایوان ایوانیچ گلا

دیشوفدن اولوق شریک لروم توبانده
ذکر ایدله چک بش کشیدن صاتوب
آلدوم ۹۰ دیسه تینه ۱۴۸۰ سازین یر
۱۸۴۵ نجی یل نویابر ۶ نجی کوننده
استرلی طماقنک اویازنوی صودده نظامچه
وثیقه ایلان اولوق صاطاچیلر کالیزسکی
سیکریتر بحارمت براکوف خصه سی ۱۸
دیهه تینه ۲۹۶ سازین رحمت الله قبر
اوغلی نک وصی آخوند ملا شرف الدین
ملا زین الدین اوغلی خصه سی ۱۸ دیسه
تینه ۲۹۶ سازین کوپیسسکی برط جمال
الدین ولید اوغلی خصه سی ۱۸ دیسه تینه
۲۹۶ میسچن صادق صالح اوغلی خصه سی
۱۸ دیسه تینه ۲۹۶ سازین میسچن آظامات
(خلید) حمید اوغلی خصه سی ۱۸ دیسه تینه
۲۹۶ سازین مجموعی بولادر ۹۰ دیسه
تینه ده ۱۴۸۰ سازین مذکور یرم حاضره
مشاع اولسه ده هجوم موتدن خوف ایدوب
امام ابویوسف القاضی رحمت الله نک قوی کا
بنا وقف ایتدوم اولوق بسته مزده اولان
مسجد جامع تعمیر ایچون افران تحدید
گه کامل اجتهاد اولغانی خالک وقف ایلمی
ایلان بحیث لایباع ولایوب و لایورث ولا
یملک بسبب من اسباب الملك ولایتلف
بوجه مل التلغی الی ان یرث الله تعالی
الارض ومن علیها ولكن شرط قیلیم
بوچه مذکور بیروم غله سنندن خمسنی متولی
گه اولوب قالغان اربعة اخماسنی مذکور

مسچونڭ تعميرىكا و قناديل وشم وشمعدان
 لر و نماز جاى لار هم قش ايامنه حاجتلى
 اوطونلرو مسچونڭ حرمى احاطه سنده بولاچى
 تعميراتكا صرف ايدر ايچون آنلاردن
 قالسه اولوق مسچر ياننده طاش كيرپچى
 بنا قيلنمش طاش مدرسه و ناراط آغا-
 چندن بنا قيلنمش آغاچ مدرسه و طاش
 كيرپچى بنا قيلنمش آش خانه و
 ياننده غى قىدوع لرڭ هممه سينڭ تعميرا
 تيگه صرف ايدلور ايچون ايام حيواتمه
 متولى كندوم اولوب اوزمڭ وفاتم بعدنه
 اير اوغلانلردن و هم اوغلانلروم اوغلا-
 نلروندن قايسى اعلم و اصاح اولسه اول
 متولى اولماقنى شرط ايندوم اگر آنلارده
 اهل صلاح اولماسه ياكه اولادم منقرض
 اولسه اولوق زمانهڭ حاكمى شرعڭڭ
 رآى تدبيرلريكه طابشر دوم اوشبو
 مسچر جامعڭ امامنى متولى قيلماغه بن
 واقف مذكور عبدالحالق عبدالمجيد اوغلى
 يوفاريده مذكور وقفنى مذكور شرطلارى
 ايله اوشبو روشنه يازغانلىقمنى حضرت
 مفتى الاسلام و فضات المسلمين گه رفع
 ايدوب فتوى و قضاء شرعى برله صحت
 وقفنى امضا و نافذ ايدوب بعده شاهانه
 محكمه لرينه عرض ايدوب تاكيدلاندورما-
 كچى بولدوم تاكم بندين صوڭ هيچ بر
 كمسه منم اوشبو وقفى لارومى تبديل
 و تغيير ايتماسونلر ديو انابت ايچون توبانك

يازلاچى عادل مسلمان لر و امين كمسنه لر
 حضورڭ كمال ايلان واقف استرلى طماق
 بسته سنه ۱۲۸۰ نچى رتبه ده سودا كا- عبدالحالق
 عبدالمجيد اوغلى قولوم قويدم، يوفاريده
 مذكور واقفڭ وقى قيلماقينه شاهد
 اولوب اوكانلوى مؤذن ابراهيم آخوند
 سليم اوغلى قول، كوپيس اوغلى جمال الدين
 وليد اوغلى قول، كوپيس اوغلى بخت-
 كرى عبدالكريم اوغلى قول، ميشچن
 عبدالواحد عبدالمجيد اوغلى قول، كوپيس
 سىف الله اسحاق اوغلى قول، كوپيس
 مصطفى حميد اوغلى قول، كوپيس اوغلى
 حسن عبدالحالق اوغلى قول، مذكور واقف-
 ڭڭ اوتتونچمه يازوب بوغادى اولىڭڭ
 اوكانلى امام خيرالله ملا عبدالحبير اوغلى
 شاهدا قول، مذكور واقف عبدالمجيد اوغلى-
 ڭڭ وقى مجلسنه حاضر اولوب شعار
 اسلام بقاسيغه سعى نى خير بلوب و وقفنى
 صواب كوروب من طاووازى آولنده
 منشورلى خطيب ملا حسام الدين عبدالكريم
 اوغلى قول بالاده مذكور واقف عبدالحالق
 عبدالمجيد اوغلىڭڭ حضرت امام ابويوسف
 رحمت الله تعالى قولينه بنا اوشبو وقى
 نامه ده مكتوب وقفنى بزم حضورمзде
 اقرارنى ايشموب كرچه مختلى فيه
 اولسه ده تعميرات اوقافى و بقاء شعار
 اسلام ايچون سعى نى خير و اصاح كورو-
 لوب قاينوى جاي زوروا كوروب قوعاناق-

۱، ۲، ۳ نچی مادہ لرینہ جواب اولہرق،
یز مکتبہنک معلمی محمد کریم دبیردینی
و معینی ابراہیم احمدی شول روشہ
عرضنامہ تقدیم ایلمز.

۱ نچی مادہ یہ جواب: روسیہ مسلمان-
لری عالمک آچلمش مکتبہلر کوب بولاسہ-
دہ، بونلرک ہیچ بری معلوم و عموم
طرفندن مقبول اولغان پراغراما تختینہ
قوبولما ینچہ، خصوصی و بعضیلرینہ
کیفی عالمک داوم ایدرلر. عمومی مکتبہلرہ
مراجعت ایدلرک، شویله دیورگہ ممکن-
درک، بونلرک بعضیسنک علوم دینہ گنہ
اوقوتلوب، یگیراق اصولک بولغانلرنک
حساب، جغرافیا، تاریخ کبی علوم
صیاتیہ آز بر مقدارده اوقوتلمقادر.
لکن نہ طریقہ و کوبی مقدارده ایدرکی
قطعی صورتده بیان ایدلوب، پراغراما
تختینہ قوبولماش، یا کک قوبولمک عالم
مطبوعاتہ منتشر اولما مشور.

بناء علیہ بو کونہ دک آچلمش روسیہ ده
اولان اسلام مکتبہلرینک ہیچ قایوسینہ
مراجعت ایدوب، پراغرامالرنندن اقباس
مکن اولماریغندن، اداره طرفندن سوال
ایدیلان شیلرہ اوزمک تجربہ و اقتدارمز
داشرہ سنده گنہ جواب بیرورگہ مجبور
اولدق.

یز اومسکی معلملری، مکتبہمک
اسلام روحنک اولمقنی و علوم دینہ ایلہ

باش اولنک آخوند تموریک ولدان اوغلی
اسلمنش مورمزی باصدم تاربح هجریہ ده
۱۲۶۵ سنہ مسیحیہ ایلان ۱۸۴۸ نچی
یل دیکار ۱۰ کوننک، ویصقاووی استار-
شینہ لقمان عثمان اوغلی ابراہیموف
گواہ، سلیمان ایشمان اوغلی اورمانصی
قول، و بو مکتبہلر رحمت الله تعالی
قولینہ بناء شعار اسلام بقاسیعه باعث
اولان تحریر فتوی لری ایلان ثابت و
مؤکد اولغای دیب التماس ایدامز آخوند
کمال الدین آخوند دانلا شرف الدین
اوغلی پجات.

بو وقف نامه مینیستترلرک کامیتیتنه
طابشرولوب و آلارنک تقدیم قیلوی ایلہ
پادشاه ایمپراطورنک امر عالی ایلہ
۲۳ نچی آغوستنک ۲۸۴۹ نچی یلمک
۱۷۴۶۴ نومر ایلہ مذکور یرنی استر-
لیطامق مسجد جامع فائکسی ایچون قبول
ایدلوب تصدیق ایدلمشدر.



اومسکیده

۱۲۲۵ سنہ ذوالحجہ ۱۹۰۷-۸ دیکار ۲۰.

اومسکیده بر نچی مکتبہکی مسلمان
شاگردلرینک تربیہ سی و احتیاجلرینی
یتکرو ایچون یاصالغان جمعیت اداره.

سیک ۱۹۰۷ نچی سنہ ۶ نچی دیکار
تاریخلو ۱۸ نچی نومرہ قرر نامه سینک

برابر حساب، جغرافيا، تاريخ، علم اشيا
 كى علوم حياتيه دن صابيلان فنلرنى
 و عرب لساننى اوقوتونيك حاجت كوره مز.
 چونكه بو علملر بر جهندن دنيوى عد
 ايدلسهده ديگر جهندن علوم دينيه دن
 عد ايلمك مكندر. زيرا احكام اسلامك
 بر جزئى اولغان ميراث فرائض مسئله.
 لرينى بلمك و بو طوغريك موافق شرع
 عمل ايتمك ايچون علم حساب بلمك
 كركدر. بناء اسلامك ايكنچى و عماد
 اسلامك بر نجيسى اولغان نماز فرضلرنى
 قبله استخراجى علم جغرافيايه موقوفدر.
 تاريخ انبيا ده دىنوزك اساسى اولغان
 قرآنك بر جزئى شامل اولديغى كى،
 تاريخ مى و عموميلده، حقلرنك اعتبار
 ايدىلان شيلره داخل اولدقندن، دين
 اسلامه بيوك ربطى واردر. عرب
 لسانى ايسه دينى و بتون اهل اسلام
 ايچون عمومى بر لسان اولسنىك شبهه
 ايديله مز. بونكله برابر. ذكر اينديكمز
 علوم حياتيه لر شرع شريفله فرض ايدىلان
 كسبك ياردمچيسى اولدقندن، دنيوى
 جهنيك احكام اسلامك معاملات قسمندن
 حساب ايدلمكه لايقدور. زيره احكام اسلام:
 عبادات، معاملات، حدود كى اوج بيوك
 قسمه آيرلمشدر. نندا يگنه بر جهندن
 احكام دينيه يه ربطى اولغان علملرك علوم
 دينيه دن محسوب اولمقلرى شبهه سز اولد.

يقندن، بو علملركك علوم دينيه دن اولمقلرنك
 شبهه ايديله مز. (شونك ايچون، اسلام
 و معارف اسلاميه نك پارلاق زمانلرنك
 بونلرى تحصيله بيوك همىلر صرف ايتمشلر،
 تاريخدن خبرى اولان ذاته بونلر مستور
 دكلدر) اقدمز صلى الله عليه وسلم نك
 «چينك بولسهده علمى طلب ايدىكز!» ديه
 بيورمقارى، علوم حياتيه طلبينه اشاره دور.
 زيره چين خلقى مجوس اولوب، آنلردن
 علوم دينيه طلب ايدلميه چكنى محمد ع،
 السلام گوزل بلمشدر.

بناء عليه اسلام روحنك اولغان مكتبلرده،
 خصوصيله اومسكى مكتبنك بو علومك حاجت
 اولدقنى و اقتدار دائيره سنك تعليم ايتمكى
 مناسب كوره مز انا بو علملر ايكنچى
 درجه لارم شيلر اولدقندن، اوقو، يازو،
 معتقدات، علم حال و قرأت قرآن تعليمى
 تقديم ايدىلور. بونك ايچونك آز بر
 مقدارده ايدىلان تجربه مز ايله، برنجى
 و ايكنچى سنه لرده آنا تلى و يازو تعليمى
 ايله برابر، ذكر اينديكمز علوم دينيه.
 گنه اوقوتلوب، اوچونچى سنه نك اولندن
 بونلر ايله برابر علوم حياتيه ده اوقوتلا
 باشلار. فقط ايكنچى سنه نك نصف آخرنك
 هفته يه ايكنكى درس اوله رقى حسابدن:
 ارقام، تعداد و ترفيم مگكه قدر و يوزگه
 قدر جمع و طرح تعليم ايدىلور.

مختصر روش مکتمزده تعليم ايديله- چك نرسه لر شونلردر:

- (۱) الفبا و يازو، (۲) تركيه، (۳) قرائت تركيه ادبي تركي لسانك، (۴) قران كريم، (۵) معتقدات، (۶) علم حال و عبادات، (۷) املاء انشا و تحرير، (۸) تاريخ انبياء اسلام و ملي، (۹) حساب، (۱۰) جغرافيه، (۱۱) معاملات دينيه، (۱۲) حفظ قصائد و اشعار، (۱۳) مفردات عربيه، (۱۴) فقه عرب لساني اوزره، (۱۵) علم اشياء، (۱۶) اخلاق، (۱۷) شفاي معلومات.

ايشته مكتمزده تعليم ايديله چك نرسه لرك حاصل شوندين عبارت بولوب، تفصيلي پراغر امامزده كوسترلمشدر. طرزده و كومى مقدارده تعليم ايديله چك بيان ايدلمشدر.

۲ نجي ماده به جواب: مكتب ابتدائيلرك نيچه صنفلى اولمى حقنك معلم و مدرس لر بيوك اختلاف د، لكن دورت صنفلى اولمى اكثر طرفندن قبول ايدلمش و ممكن اولديغي تقديرده ينه رشدى نامك دورت صنفلى بر قسم دوام ايتدرونى مناسب كورلمشدر. لكن شهرمرك طبعي و خلقمرك اقتدارينه قاراب توزولمش پراگراممرك كوستردكينه بناء مكتمزرك بش صنفلى اولماسنى موافق كوره مز. چونكه آنك كوسترلمش نرسه لرنى بلدرمك

ايچون، ايك آزى بش سنه وقت لازم- در. كمك بلدرمك ممكن دگلدر. بونيك اكثر معلمين فكرينه موافق بولسون ايچون دورت صنفلى ابتدئى قالغان برنيك رشدى ديه اعتبار ايدمز.

۳ نجي ماده به جواب: شهر چيتندن كيلوب او قوچى فقير بالالار حقنك معلومات توبلارغه كرشمسكده، بو كونه دك اداره مقصودنجه معلومات توبلاندغي يوقدر. فقط شاكردلرك فقير و اجتهادلرينه قاراب، درس اسبابى بيدرلوب تورماق در. معلم محمد كريم ديبيردينى. معين معلم ابراهيم احمرى.

استوليتامق دن اداره گه مكتب.

وقت نك ۲۶۰ نجي نوميرنك قاضيلق مسئله سى، عنوانك بويله سوزلر يازلمش- در: «بيش مليون مقدارنك نفوسدن عبارت اولان بيوك بر جماعت اوزلرينك دينى محكمه لرى اولان صابرانيه لرى حقنك درست معلوماتلرى يوقدر. غاسو دارستويننى دوما وسايت كى اك بيوك محكمه لرنك هر تورلى اشلرنى بلوب طور- دقلرى حال صابرانيه لرينك دگل، حنى نظاملرندن اولسون خبردار دگلدر، طوغروسى انگليز پارلامينتوسوندىن نه قدر يراق طورلر ايسه، اوزلرينك دينى

محكمه لری اولان صابرانیه لرندن شول قدر یراق طورلر .

بنک فکر و ذهنم ایرشگان قدر بو توغریک بر ملاظه یازمق بولام: رسمی کاغدلرده ارینبورغسکی محمدانسکی دوخا- وئوی صابرانیه، میتریکه دفترلرینک طشنک جمعیت شرعیة اسلامیه اورنبورغیه دیه یازلوب یوری طورغان محكمه نك شول محكمه دن مساحه یراق اولغان کشیلر اول محكمه نك حقیقتنه نظام و فورمه لرینه چك توشونسنلر؛ صابرانیه غه مساحه یاقین وکوب اش توشوب آراشغان کشیلر اچندنک مذکور صابرانیه نك نیندای محكمه ایدوکنی بلمگانلری بیک کوب.

صاحب مقاله صابرانیه مزی دینی محكمه دیوب بر چه اورنک تکرار ایدهر، صابرانیه بناسی نك یوقاروسنک «دین محمدیه تدبیرنک اولان قضا خانه» دیه یازلوب قویلغان شوکا تابع میلیونلر مسلمانلر نك اعتقادین شولای بولسه کرک چونکه کوب کره لر مینیسنگه پراشیدیه بیردیله، کوب جمعیتلرده پرایکده لر توزوب مسلمانلر نك جمله اشلی دوخا وئوی صابرانیه غه طایشرولسون دیدیلر، حاصل جمله سعادتلرنی دوخا وئوی صابرانیه دن غنه کوتالر، دوخا وئوی صابرانیه غه غنه باغلایلر. مسلمانلر نك بو صوراولری بو اعتقاد- لری درسیمی توگلکی آنک طوغروسنک

بن یازمیم. اگر صابرانیه مزی دینی محكمه بولسه، مسلمانلر نك دینلری قرآن کریم، حمد علیه السلام نك مبارک حدیثلری ایله قویلغان قانون شرع ایله آنک حکم- لر اجرا ایدلسه کرک. حالبوکه صابرانیه ده حکم شرعی کما هو حقق یورتوله می؛ دین محمدیه تدبیرنک بولغان قضا خانه بولعاج شرعی حکم خانه بولورغ کرک.

مونه شونک اش آچق توگل، گاها صابرانیه دن ملالارغه تفتیش که فرمان یازوله: تفتیش ایدوب شریعتکه بنا حکم ایرگز دیب، گاها صابرانیه دن فرمان نامه لر کیله: گراژدانسکی زاکوننک فلان استانیه فلان طومغه بناء صابرانیه شولای ریشیت ایددی دیب، گراژنسکی زاکوننک کورستولگان استانیه لری آراسنک. شریعتکه مساعد بولغانلری کورونه؛ صابرانیه غه میراث، وصیت کبی اشلرده شکایتلر بولا، دعوی بولا شریعت بویچه حکم ایدولسه ایدی دیله، مدعی، مدعی علیه هر ایکی طرف مسلم بولغان حالده صابرانیه بوی، گراژدانسکی صودقه مراجعت ایدگز دیب قایتارا.

کوب وقتک ملالر نك تفتیش و حکم ایدوب یبارگان اشلی شول کویکه صا- برانیه ده اعنبارسز قالا، قبول ایدلگانی یا که نتیجه سر قالدیرلغانیک بیان ایدلای، ملانک حکمی شریعتکه موافق بولغانی

بولغانى؟ موافق بولغاندا قايو جەتدىن موافق بولغان بيان ايدىلى كىتوب اوطرا، قاراغنى قالا.

صابرانىيەغە حكومت طرفىدىن نىيىنداي نظاملار بىرلەن كۆيىمى پراۋاسى بار آلارن بىلو دىخى بىراق طوران دوخاۋىنى صابرانىيەمىز ياكە ايكچى تەبئىر ايله بىش مىليون مىسلمانلارنىڭ دىنىي ھىكمەلرىنىڭ ادارەسىنىڭ قىسور بار ايسە ۋاۋل ھىكمەنىڭ تىحت فرمانىنىڭ بولغان اوكلارنىۋى ملالارنىڭ جاھل و تدبىرسىز حاللىرى معلوم ايسە بونىڭ فقط صابرانىيە غىيلى توگل، بىلكە شول ھىكمەگە قاراغان مىسلمانلار غىيلى بولسە كرك، نە اىچون قاراب تورغان بىر ھىكمەلرون اصلحقە طر شىمالىلار،

بو طوغرىك بىنك قىسورلى اغىراف ايله دىيە بلەمن: مىلتنىڭ صابرانىيەنى بىخشى آكلاماۋى، صابرانىيە بىلە خىلى آراسىنىڭ مبادلە افكار اىچون واسطە بوقلىغى دىب. شونىڭ اىچونىڭ صابرانىيە طرفىدىن مجموعه يا جريدە صورتىنىڭ ھقتەك اقل اونىبىش كۈنلەك معلومات نىشۇر ايدىلوى اھم مھماتىدىنر. يوقارىنىڭ، صابرانىيە خالىص دىنىي بولغان اشلارنى شكايىتىگە، گراژ.

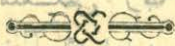
دانىسكى سودقە راجعت ايدىگىز دىب قايتارا دىيىم، واقعا شولاي بولورغە توغرى كىلگان حاللىرىدە بولا، لىكىن بونى صابرانىيە فقط ايكى سوز بىلە بىتروب قويغاندىن

شكايىتى ياكە آيتىك مدعى مظلوم ھىچ نرسە آكلامى توقتاب قالا. صاحب مقاله دىركىچە: صابرانىيەغە اشى نوشكان كوبراك ھامىسز فقيرە مظلومه خاتونلار بولەدر.

امام محمد عارف.

ادارەدىن: (۱) صوبرانىيەنىڭ قىلان طوم قىلان استاتىيە بونىچە تفتىش ايدىلغىنى دىيە اماىلرە امر بىرماكى شرىعتىدىن طىش ھىكم ايت دىمىك دىگلدر بىلكە شول طوم واستاتىيەدە اماملارنىڭ شرع بونىچە ھىكم ايدىگە نە روشلى ھقارى بارلغن بىلدىرو اىچوندىر بو استاتىيەلر بو ئىزدە ھىكم شرعىنى تىنقىل اىچون قويلىغاندىر.

(۲) مىلانك ھىكمى ھم تفتىش كاغىزلىرى ھىكمە شرعىگە اعادە قىلىنوى دعۋىي چغا قالسە راجعت اىچون صاقلانو قىسدى ايلهدر ۋالا مىلانلارنىڭ ھىكملىرى موافقىنى توگل مى ايدىلدىكى تفتىش اىچون توگل دورا يىگان عرىضە بىراۋچى بولماسە مىلانلارنىڭ ھىكمى ئىھام ناپىن صانالادىر شرعگە موافق بولماسە مىلانلار مىسۇلدىر اعقمار ايله تفتىش ۋىھىم ايتىسونلار.



حفظ صحت ھقندە

معلوم كە: بىدىنىڭ سىلامىلىنى قدر بىيوك بىر نىعمت بوقدور، انسان سىلامت ۋقتىنىڭ قىساق بولغاچقا ھىچ نەمەن بولمايلا بىش قىلغىنا)

دنیاوی و اخراوی مقصدلرینه ایرشه بیلور؛ سلامتلیگی بئسه هر شی دن مأیوس اولر، امیدسزلك پیدأ بولور.

هر نرسه نك قیمتی و قدری شول شی نك ضدی ایلان (کیرسیله) بلنه دور صحت و سلامت لککنك قدر و قیمتی سلامتلك بتب اورننه آغرتو کلدکن معلوم اوله دور..... صحت دیماک: آدم نك باشندن آياغنه قدر بولعان اعضالرنندن هر قايو س نك طبیعی وظیفه لرینی معتدل بر حال ایلان یورترگه سبب بولعان قیمت لو بر حاله دیماک دور.

معلوم که جناب حق بو عالمده هر شی نی بر سبب گه باغلادنی کی سلامت لکنی صاقلو و آغرتولرنی بتروده ده بیك چوق سبب لر کوسترمشدور و بو سبب لر نی قیلیمق ایلان امرده ایتمشدور جسمانی و روحانی طیب خادق اولان رسول اکرم افندمز: (سلوا الله العفو والعافية فان احدکم لم یعط بعد اليقين خيرا من العافية یعنی): سز الله دن گناه لرنکری عفو نی طلب ایلا دکنکر کی جسمکنرکده صحت و سلامتکنی رجا ایدنکر دیه بیورمشدور صحت نك برنجی سبب لرنندن اولان ریاضة بدنیه و عقلیه ایلان، پاکلك ایلان بیك چوق اورنه امر ایتمشدور (النظافة شرط الايمان روحوا القلوب ساعة

فساعة. و غیری حدیث شریف لر مونگا شاهد دور.

صحت سزلك و آغرتو ایسه جناب حق نك عذابیدور (المرض سوط الله یؤدب به عباده) یعنی آغرتو جناب الله نك قل لرنی تأدیب ایدن قامچی سیدر مالنك اولان حدیث ده موگا دلیلدر ایمدی آغرتولرنی و یردکی کی بترونك سبب لرنی جناب حق و یردکنن بروگه بر بر مرض پیدأ بولسه تیزدن دواسنه شروع ایتماک تیوشدر بو خصوصده رسول اکرمک (تداو یا عباد الله فانه ما من دأ الا وانزل الله له دوا) یعنی ای جناب حق نك قلاری دوا لانکر، چونکه جناب حق دواسز آغرتونی خلق قیلما دیه بیورمشدور. لکن آغرتولرنی دوا قیلیمق فوق العاده بیوک بر اش و صنعت اولدقندن آغرتونك ماهیت نی و کیفیت نی و درجه سنی و وقتنی بلدکن صوگ دواسنی و نه قدر بیورورگه تیوش ایدکنی و قايو وقت لرنك بیورورگه کیرک..... کی بیك چوق شی لری بلماکا توقف اید دور. نا. دانلق ایلان ی چاره آغرتولر دوالاب مانشیق توتیرسی بیوک جنایت و خطا. لقدیر (من تطيب ولم يعلم من طب فهو ضامن) یعنی علم طبدن خبرسز اولوبک طیب لقی قیلیمق تولونی واجب ایددر. مالنك اولان حدیث شریفه موگا دلیلدر.

تورلى خبرلار: *

يىغا معارف ناظرى.

يىغا معارف ناظرى سىناتور آندرى نيقولا يۇيچ اشۋارتس جىنايىرى ۱۸۴۸ نچى يىلدا طولا شىھرىنىڭ توغان ۱۸۶۸ نچى يىلدا مسكو اونىۋېرسىتېتىنىڭ تىمام اينىكان مىسكاو شىھرىنىڭ تورلى تىلىم خانىلەردە درس بىرۈ. چى (پرىپوداۋاتل) بولغان ۱۸۸۴ نچى يىلدا ايكسترا اوردىنارنى پروفىسور بولوب تىعينلىنىكان ۱۹۰۰ نچى يىلدا رىزا-سكى اۋچىيىنى اوقۇرۇغىگە پۈپۈچىتىل بولوب تىعينلىنىكان ۱۹۰۲ نچى يىلدا ۋارشاۋا اۋچىيىنى اوقۇرۇغىنىڭ پۈپۈچىتىلى ايتولگان ۱۹۰۰ نچى يىلدا پارىژ ۋىستافىكە سىنە وكىل (پرىدسناۋىتىل بولوب بارغان ۱۹۰۵ نچى يىلدا مىسكاو اۋچىيىنى اوقۇرۇغىنىڭ پۈپۈچىتىلى ايتوب تىعينلىنىكان سوڭرە شول يىلداۋىق اۋرى تىيلاپ استىغىلا ايتىكان حاضردە معارف ناظرى ايتوب تىعينلىنىكان.

اخبار غزىتىسىنىڭ ۱۷ نچى نومۇرىنىڭ مىزلە اۋيازى بىكىلان قىزىسىنىڭ مىمداشە بايىنىڭ وقىيى خىصوصىنىڭ بىر مىقالە كوردۇك بو وقىنىڭ وثىقىسىنى بىنى وقى نامەسى نە روشدە تىرتىب ايدولگان وكمە صاقلانە ايدىكان ھىمە بىر مىكمە طرىقىدىن تىصديق ايدىكان مىكان. بو خىصوصىدە مىر كىز اسلام اولغان مىكمە شىرىيەنىڭ ھىچكىل خىبرى

شول كوردە بىر بىر آغرتو پىدا بولسى شوندىۋىق ياقىنىلى دوقتور بىنى شول فىنك ماھىر اولانغە باروب دوالانورغە تىيوشدۇر. ياۋراپەلىلر بو ھىكمەتلەر بىكى چوقىدىن بىرۈ دوشىنب ھىر اورنىلارغە ماھىر طىببلر نىصب ايدىب آنىلارى تىنىشدرىگە مىخىصوص طىبى مىكتىلر و آدرولىرى تىربىيە اىچون ھىستە خانىلر بىنا ايتىش لىردىر. بىزم اسلاف كىراملىرىمىزدە بو قىمەتلى اولان ھىلمگە بىكى چوق خىدىملىر كوستىرگىنە تارىخى صىفىھىلرى و مىشھور كىتب خانىلەردە ھى اثارلارى شادىدلىدۇر. شىرىفمىزنىڭ ھىلم طىببى نىصبى ھىلم قىبىلىدىن قىبىلىدىغى خىفى دىكىلدۇر.... چوق تاسىفىكە بىزلىر شىرىلا لازىم اولان بىكى چوق ھىلملىرىدىن مىروم اولدىمىز كىبى بو فن جىلىدىن مىروملىرىمىز بو ايسە ھىفو ايدىلمايەچك بىر خىطالىقىمىزدىر....! خىصوصىلە بىزم مىھلە اماملىرىمىزدىن كارتىچىنى دورىست يازارلىق قىدرگىنە بىلىگانلىرىمىزدە يوق درجەدە دورى شول سىببلىرى خايطىرمىزە آلوب اماملىرىمىزە مىخىصوص كىبى بو ژورناللى بىزلىردە اقل سىرايىلىق مىرضلىرىنىڭ ھىلامەت و كىفىيىتلىرىنى و بىغىزى ھىلاجىلىرىنىگىنە اولسىدە بىيان ايتىمىڭ قىسىنىمىز.

(آخىرى اولاقى).

ج. آ.



فنونگه متعلق.

قطب جنوبیگه بارورغه فرانسییهغه منسوب یانگی (экспедиция) دوزله "Globus" سوزینه بناء Je anbarcol دوختر قرض ایک بو هیئت ۱۹۰۸ پی یل اییولک سفرگه چغار دیب. بونی احیا ایچون فرانسییه حکومتی ۶۰۰،۰۰۰ فرانک آنجه تعین اینگان بولسده (هر فرانکه ۲۵ تین چمانک) بو آنجه یتیمگان ایچون بیه ۱۰۰،۰۰۰ فرانک آنجهنی

تکسیدیتسییهنی تأسیس ایندازگه اجتهاد اینوچی جزئ متبع لردن تابلوینی حساب این هیئتار تعین ایندولگان پارخودنی مخصوص "Pourquoi paz" اسم ایلان آنالغان، عملگه شروع ایندولوگک چیت (اجنبی) مملکت کشیلرینک قبول ایندولری احتمال.

نیویورق شهرنده یقین وقفلارده هواده یوزوفتی خصوصنک مدرسه عالییه آچیلایق. پاریژدا آقامابیل اشقولارینک باشنک کوب یلار تورغان آلبرت تریئاکا نام کسه بو اشقولانک مؤسسیدر. تریئاکا آمریقاغه کیتمازدن مقدم

یوق بو واقفی افندیلرگه یاگه متولی افندیلرگه باشقه وقفلر کی تیوشلی واقف دوخاونوی صابرانییغه مراجعت ایروب حقیقی وقی لارنک داکومنتری کی دوخاونوی صابرانییاده حفظ ایدلوی مصاحت اولور ایدی بو کی وقفلرنک اصل نسخهلری بیک قدری وقمتر هر دائم بو کی اشلرده مساهله قیلماپچه دقت قیلو لازمدر.

۰۰ یگی ژورنال «شورا» نامنک اورینبورغیه نشر ایندوله در محرری مشهور محرر ادیب رضاالدین حضرت فخرالدینوف در ۲۰۱ پی نومرلری ادارهگا کیلیدی مندرجه سی مهم تلی ادبی وتاقلی در محرر افندی موندای ادبی وتاریخی مجلهنک نشریه تصدی ایندوکن تبریک ایبرز رضاالدین حضرت محرر بولغان صوگ آرتق تعریفکا حاجت یوقدر کم ایبدوکی و مساککی ونی نرسه لر کوتوله چگی روسیه مسلمانلرینه غنه دگئل حتی مسنشرقلره دم معلوم بر ذات در ژورنال آید ایکی مر تبه چغوب بللکی بدلی دوره صوم در هر بر علمگه هوسی بولغان کسه لرنک کنیاخنه سنک بو مجله دن برر نسخه بولمق تیوش در آدریسی ده «وقت» عزیزه سنک گوسترلمشدن اداره.

لائحهنى اعتبارغه آلورعه تيشلى اىكاننى
اعتراف ايدارگه. اينستيتوت اوشبو طريقه
تجربه ايدارگه فرض قىلا فوطاغرافى
تاقطا پلاستينگاسنى ۸×۹ كؤا. يعنى
۷۲ مربع سانتيمتر پلاستينكا آلاشدر و
شوكا عادى كئابلرنك ۷۲ بيتنى صغدر-
ماخى بولا، بوندای تصغير هر وقتى
ضرر كىلتورورك اولمايدور. ۱۸۷۱
نچى يلك بارىز محاصره ايدولورك
Dagton فرانسوز بيله حيله قىلغان
۴×۴ كؤادراتنى يعنى اون آلتى مربع
سانتيمتر اورنعه ۱۵۰۰ تلگرام عبارلر
فوطاغرافى يارد ميله صغدر و كوگارچين
پوچطه سينه حاضرلغان. بو طريقه كئاب
نسخه (كوبيه) لرى آلتىلنده كئاب
صاقلانچىلرغه اورن حاضرلاو خصوصلرنك
كوب فائىك اولدور. اما بوندای مقرا
فوطاغرافىچسكى كئابلرنى اوقرغه البته
خردبين (مقرا سكوب) آلتى ياكه والشىينوى
فانار ياردملرى حاجت بولادر.
چققسز تلفون. بارىز غزيتهلرينك
سوزى بويچله آمير- يقاده كوبدن توكل
de Forrest اصولچله (سيستيمه) چققسز
تلفون تجربه ايتكانلر، تجربه لرى مراد-
لرنجه اولغان، حقه (آپپارات) لر قويلغان
پاراحودلر بر بريله اون ميلدن آرتغرراق
مسافهلردن سويلاشكانلر، آمريكانلر پاراحود
لرينه شوشى نوع تلفونك التلرينى

آدوسناتلردن «Дерстать» *)
واچا تورغان ماشينالر و بونگه منعلق
كركى مادهلردن بىك كوب اورناكلر
آلان الحاصل ممكن قدرى كوب و كركى
نرسهلر جيغانگه، هواده اوچو و يوزو
هئرينك ترقين ايچون آچىلاچق يانكى
اشقولاده تمام اساس و معين بولورلقدور.
حاضرگى زمانك بارچله تربيه لى
ملكئلرده حسابسز كوب كئاب، رساله،
غزيتله و ژورناللر باصدرور. كوب كئاب
جييوچى و صاقلانچىلرنى بيگرا كده كئب
خانه صاحب لرينى اويلاندرادر آدملرنك
ذهن و عقللرى ايجاد و تحصيل ايتدوكى
هنر و معرفت لرينى نچك و نه روشده
حفظ ايدارگه كىراك دىب، هر
يلده ديرلك كئب حانهلر ايچون
السوغ بنالر ياصىلر و اورنلر توسيع
ايتلر اما نو ايجاد كئبلر شول درجه
ازدياد ايدايوركه حاضرلنگان اورنلر
كفايت اينمايدور. شونك ايچون
كئاب حرفلرينى فوطاغرافى ياردمى
ايله ميغروب درجه سنك كچيرايئوب نسخه
حاضرلاو حقه فرانسوزغه منسوب اينستيتوت-
ته Institutinnit..... غه طاپشورولغان

*) غايت طغر يفاك ذاتندن ياصالور
ايچى بوش بر كزه دوركه اچينه مولدالما
ديگان هوانى تولتروب هواغه يبارلور.

استعمال گه کرتورگه اويلایلر، تونلردا وکوجلی تومانلردا دینگزلردا توغری حذ-
متلر کورستو ایچون، بو نوع تلفونک
تیرلسکی تلگرام دن کوب درجه آرتق
دی. عقل نه تابمی!

امام یعقوب آقیردین.

—*—

اوفاده مسلمان خانملری جمعیتی.

اوتکان عنوارنک ۲۵ نچی کوننده
مسلمان خانملری جمعیتینک ۱ نچی
جیلوشلری بولدی مجلسکه یوزدن
زیاده خانملر کلمش ایديلر مجلسده رئسه
ماهی پرواز بیکه شیخ علییوا بولوب
مجلسنی آجدی مجلس آچلعاچ قران
شریف اوقوب دعا قیلعاچ دن بعض
خانملر اثرلی نطقلر وخطبه لار سويلادیلر
رئسه افندی زؤانوق شلطانوب نظامنامه
نی آلوب بو جمعیتنی اداره قیلور
ایچون اعضالار صایلارغه کرك بولور
اداره گه اعضا صایلار ایچون اول هر
قایوگر جمعیت کاچلین بولب یازولوگر
تیوشلی ووزنوسنی بیروگر ديه دلالت
ایتدی اعضاقلدن ۳۳۷ صوم ۷۵ تین
آچه جیلدی، بونلردن غیری ماهی پرواز
بیکه شیخ علییوا ۱۰۰ صوم فصاحت-
بانو بیکه نزیروا ۱۰۰ صوم مریم بیکه

بنت تمربولاط سلطانوا ۱۰۰ صوم فا-
طیمه بیکه الکینا ۱۰۰ صوم ینه بر
بیکه ۱۰۰ صوم باری بولدی ۸۳۷
صوم ۷۵ تین. بو آچه لر بیلگنوب
تمام بولغاچ اداره گا رئسه ایتوب
مریم خانم بنت تمربولاط سلطانوانی
صایلادیلر آگا نائبه ایتوب
زلیخه خانم اورمانوانی تعین قیلوب بو
گون مجلسنی تمام ایتوب ایکنچی کونده
۲۷ نچی عنوارده ینه جیلوب اداره گا
اعضالر صایلار ایچون ۴۳ گاندیداتکه
بیلگلاب قالدردیلر ۲۷ عنوارده مریم
خانم سلطانوا یورطینه جیلوب اداره گا
اعضالر صایلادیلر ۱) منکلی صلو خانم
ابن آمینووا ۲) رقیه خانم کریموا ۳)
شمس روی خانم نزیروا ۴) زلیخه خانم
بنت مفتی محمدیار سلطانوا. بونلرغه
گاندیدات که لر عین الحیات خانم آسیکایوا
صالیخه خانم هم زینب خانم ینیکیوالر
وفرید خانم شمعولوا تفتیش هیئتینه
قطلوزمان خانم دولت کیلیدیوا منکلی
جهان خانم سیفوللینا صوفیه خانم بنت
مفتی محمدیار سلطانوا تعین قیلندیلر
بونلرغه گاندیداتکه ایتوب مریم خانم
یاغودینه هم فردانه خانم سبحانقولوالر
صابلاندى. اداره گا سکریتار بحرالاحیات
خانم دولت کیلیدیوا هزینه چی فاطیمه
خانم بنت مفتی محمدیار باسیمووا بولدی لر.

ياڭى ايشكه البته تيرس قاراوجى لرده
بولور سوز و قلم ايله ده بحث ايدوچيلر-
ده بولور ياڭا صالنه تورغان آرچلمغان
يولغه آياق باصاسر بو يولك آرقلى
ياتقان تيگناناڭ لرده بولور لىكن اش ايا-
لرى آڭا قاراپ توقتالماز درست نيه
ايله غيرت و اجتهاد و مشقت لره صبرلى
و كىلاچاك ياقى كونلرده اميد باغلاماق
يولداش اولور سه مشكللك لر آرچيلور :-
بزم اسلام دينى علم و تربيه نى بارچه اير
و خاتونعه لازم اينكان هر بير كشي گه
طرشقان نرسه سينك گنه يمشى نصيب بو-
لور ديه هر قايموزغه اجتهادنى لازم
ايتوب كشيگه گنه اوشانوب تيك تورودن
طىغان .

اولك اسلام خانملرى علمك باشقه
ملت لرده كوچورگىچ بولغان پيغمبر عليه
السلام نك زوجه سى حضرت عائشه دن
ايرلر نيچه مك حديث لر كوچورگانلر
پيغمبر عليه السلام صحابه لرگه : «دينگر نك
يارقى سون اوشبو حميرادن آلوگن» ديمش
اندلسك بر يول يازوى بر آلطون
بهاغه يورگان مسلمه خانم لر يتوشكان الله
تعالى هم پيغمبر عليه السلام حضرتلرى
خانملرى «صاحبه» ديب آتاغان يعنى
ايرلرگه دنيا و آخرة سعادتنن برگه قايمور-
تسه تورغان يولداش اديمكدر بر نيچه
يل مده ايله گنه فائىك شريك بولغان

بو خانم افنديلر خصوصاً مؤسسلىرى
تبريك ايدوب ملكتمزده بولغان بارچه
ملت داشلرمزه اورنك بولب خيرلى اشلر
قىلورغه نصيب بولسون ديه مز آمين
هيئت اداره .

٢٥ نچى غنوارده خانم لر جمعيتنده اوقولمش خطبه لر جمله سندن برنچسى .

باسمك يا فتاح - بسم الله الرحمن الرحيم
اوشبو مجلس كه حاضر بولمش خانملرى
مجلس آچلماقى ايله تبريك ايدامن اوشبو
شريفى جمعه كوننك اينكو ساعته
آچلوب ملت اسلاميه خانملرينك دنيا و
آخرتك بخت و سعادة اياسى اولقلرينه بو
جمعيت يتاكچى و باشچى اولسون؛ رو-
سيه ده مسلملر آراسندن بو برنجى جمعيت-
كه سبب بولوب اجتهاد ايدوچى مؤسسه
خانملره آيروچه تشكر ايدوب رحمة
اوقيمز ياشاسون حميتلى ملت خانملرى !
پيغمبرمز محمد صلى الله عليه وسلم :
اوجماح آنالر آياق آستينكدر ديمش
اوشبو جمعيتنده كىلاچاكك آنا اولچاق
خانم قزلرى ادب و ديانة : مقتضاسنچه
تربيه ايدوب دنيا و آخرتلرى توزوك
اولارق تحت تربيه لرنك اولان ملت بالا-
لرينك اجماعلى اولقلرينه سبب اولغاي
ايدى .
هر نرسه ابتداسنده آور بولادر بو

اوشبو مضمونك اوقا مسلمانلرى هم
تبريك تيليگرامى كوندردىلر .

ژورنالنىڭ پروگرامى

(۱) حكومت تدبىرلارى، (۲) دوخاۋىنى
صابرانىيە قارارلىرى، (۳) (ولايت) گوبىر-
اسكى پراۋلىنىيە تدبىرلارى (۴) دوخاۋىنى
صابرانىيەنىڭ فتوىلارى، (۵) يانكى مەلەلر
آچو حقنى، (۶) مسجد مدرسلەر هم غىرى
شولر كىيى بنالار حقنى، (۷) وقى (صدقه)
موبدەلەر حقنى، (۸) نكاح و متريكا كاتىغى
اشلار حقنى، (۹) امام و مؤدنىلر قىيو
درجەلر كوتارو هم خىمتلرندىن آزاد
قىلو حقنى، (۱۰) هر تورلى ياڭى خەبەرلر
هم آي باشلرى حقنى معلوماتلر، (۱۱) بىلى
خەبەرلر، (۱۲) داخلى و خارچى خەبەرلر
تورلى تلگراملر، (۱۳) دىنىي بىخىتلر،
(۱۴) اعلانلر، (۱۵) يانكى ائىرلر، (۱۶)
تجربەلى دارولار هم حفظ صىحتكا ياردەملر،
(۱۷) ايكونچىلىك، باقچىچىلىق، بال قورۇلى
تربىيە قىلو، مال آسراو هم قول اشلىرى
حقنى، (۱۸) يانكى ھىرلار اخىرعات
و كىشىياتلر، (۱۹) وعظ و نصىحتلار.



مەدیر مسؤل امام محمد صابر الحسنى .

يولداش توڭل دور بىلكە قايغۇدە و شادلىقدە
هم راحت و تارلىقدە فقيرلىككە و بايلىقدە
سلامت و قنىك هم آورو و قنىدە هم آخرىدە
برگە بولا تورغان مىنگولك يولداش در .
قىلر تربىيەسى بىگىراك مقدس در . پىغمبەر
عليه السلام قىلر قىلر تربىيە ايدوچى ادب
و علم اوپراتوچىلر منم ايله درجەلرى
برگە بولور دىمىش نە بىوك سونچىدر
الله تعالى الفت و اتفاق بىروب ادب
و انصاف دائرەسندە ترقى ايتولر كىزى
نصىب ايلاسون! دعاچى كىز امام حسنى .

تبريك

اوشبو يىل فېبرالنىڭ ۶ نچى كۈنى

فضىلىتلو زاقىققازىيە مفتىسى حسين افندى
عائىبوفى جنابلىرىنىڭ خىمتى تمام ايللى
سنە اولدىغىندىن مفتى الارىنبورعى فضىلىتلو
حاجى محمدىار سلطانوفى طرفىدىن تبريك
قىلۇب بىرگان تلگرامىنىڭ مضمونى .

تفلىس زاقىققازىيە مفتىسى حسين
افندى عائىبوفى جنابلىرىنە اخلاص قلىم ايله
تبريك ايدەمىن سىزلىرى ايللى سنە التىقات
ايله حسن خىمتىڭىزنىڭ ئىمرەسى اچىچون
جناب الله سىزلىرىڭ خىرلى عمرلىرىڭىزنى
ملت اسلامىيە هم وطنىمىزغە قانلىق ايتىوب
دەھا كۈب يىللرغە اوزون ايله سون .

مفتى الارىنبورعى حاجى محمدىار سلطانوفى .

ناشر محكمە شرعيە .

شمار گوبیر ناطورندن ۶ نچی فیورالدە
 ۱۹۰۸ نچی يىلكى ۶۴۱۱ نچی نومر ايله مفتى
 حضرت كە كوندىرلىش نامەنىڭ تەرجىمە سىندى.
 غاسپادىن آرىنبورغىسكى مفتى گە.
 بوگىلە اوبازدىنىڭ تاتار خەلقلىرى آرا-
 سىندە ھۆكۈمەت كە خەلق ھەرىكەتلىرى بىلەن
 سىبىلى اوتكان يىلكى جىيولغان اسىپرافكا-
 لاردىن مەلۇم بولدى. بو ھەرىكەت مەلت
 قىرە سىندى باشلانغان، قىرەنىڭ تاتار
 خەلقلىرى اىكەنچى گاسودارسىتىنىنى دوم-
 نىڭ اعضاءى ھادى آتلاسىغە ناكاز
 يىبارگانلىرى : مساۋات ھوقۇق، دىن مەھمۇدى
 ھەم مەكتەپلىرىنىڭ آفغانومى، جىدىر آرتىدرو،

وقفلرنىڭ پويخود ھىم راسخود آطچوطلرى.

طامبوف گوبيرناسى يلاتىمە اويازدى
اجى قريەسىنىڭ ۳ نچى مسجد جامعنىڭ
وقفلرىنىڭ مەنولى (پايچىنىڭ) محمدجان عبد-
اللطيف اوغلى اورماننىڭ.

اوشو ۱۹۰۷ نچى يىل اجىندە مەزكۇر
مسجدنىڭ وقفلرىدىن كىلگان پويخود
(واردات) بىر.

ايكى دىستىنە بىر جىرك يىرىنى اجارە-
گە بىرۈب آچە آلام ۲۵ سوم ۵۰ تىن،
يىنە اوچ دىستىنەدىن ايكى دىستىنە بىرۈب
آلام ۳۰ نچى يىل ۱۹۰۷ نچى يىلغە

۲۶ نچى نوپابردە ۱۹۰۷ نچى يىلغە
مرحومە مەدېنە سەلەللەھ قورنى، ورناشنى
ۋەسىتى بويىچە آلام ۲۵۰۰ سوم ،

۱ نچى غنواردە ۱۹۰۸ نچى يىلغەچە
ۋەقى جىرلەردىن ھىم صدقەلەردىن واردات
بارى بولەدر لغابىيە ۲۱۱ سوم ۵۰ تىن.

آلتىش آلتى سوم ايللى تىن.
راسخود (خرابات) ۱۹۰۷ نچى يىلغە
دىكابدە اوپون بىر قوب ۱۲ سوم ۵۰ تىن.
مەزكۇر مسجدنىڭ تەمىراتىنە ۋە غىرىلەرىنە
بىردىم ۲۰۰ سوم ۲۸ تىن.
۱ نچى غنوارغە ۱۹۰۸ نچى يىلغەچە

اوتگان غاصودار سەتۋىنىڭ دۇما اعضاسى
آطلاسىنىڭ مەكتۇبى بىاروۋى، ھىم بۈگۈمە
اويازدى تاتارلىرى آراسىدە آنىڭ نەشرى
اثبات ايدىلدى، شۇنىڭ بىلەن بۇ طور
غەرىدە يانكى تەقتىش يانكى نەتىجە بىرمىس.
بىر تۈرۈملى نوشتىروانى خەلققە فەكر
بىرىمىك (اكتىناتسىيە) دە الەتتە عىيلى
تۈگۈل مەن، آطلاسىدىن خەت آلامدە، اھالى

آراسىنە نەشر ايتىلمە، دىب ايتىۋى گە
يەمىدىر . اگر دە خەقىقەتتە كىم نەشر ايتىگا-
نىنى اثباتلاپ كۆرسەتسە، شۇل ۋەقتە
بىر اشنى يانكىدىن تەقتىش ايدىرگە
پرىكازنى كىچىكدرام. نەفس امردە عىيلى
جىز ايدىلسۇن بىچۇن، ھەر اشلەردە
كى تەبىرىمنى صرفى ايدىۋىگە بىن حاضەر،
ھىم نوشتىروانىنى اولىگى پويخۇتىنە قو-
يار بىچۇن اورىمە تەقلى اشلەرنى قىلورمىن.
نوشتىروانىنىڭ آطلاسى ايلان خەبەر.

۱ شەمەم دىب كەنە ايتىكان سەۋزى ايلە
يانكىدىن تەقتىش ايدىۋىگە، بىنا طامبايم.
بۇ مەخسۇس، اوتگان يىل ۱۵ نچى غنوار-
دە ۳ نچى نومۇرلى مەكتۇبىگە، جۈلە اكرام
ن ايدىۋى سەز جەرمەلۈرنى خەبەرلەردە مەن.

۲۰ نچى، اگۇبىر ناطۇر، قامرگە دۇارا يىغا
ايمىپىر اطورىكى ۋىلچىستۇا ياكۇنىن.



باری بولدی ۱۴ صوم ۷۸ تین،

اون دورت صوم یتیمش سکر تین.

آخه قاله در آرتوب ۵۱ صوم ۷۲ تین.

ایللی بر صوم یتیمش ایکي تین.

اوشبو ۳ نچی مسجد حضورنده بولغان

مکتبک وارداتی ۱۹۰۷ نچی یلک ۱ نچی

عنوار ۱۹۰۸ یلغه قدرلی اعانه آخه.

سی جیلدی باری ۷۰ صوم ۱۰ تین،

یتیمش صوم اون بش تین.

مکتبگه راسخود چقدی ۱ نچی عنوار.

چافلی ۷۲ صوم ۴۰ تین.

یتیمش ایکي صوم قرق تین.

مکتبک وارداتسندن خراجائی

رتدی ۲ صوم ۲۵ تین.

ایکي صوم یکر می بش تین.

مذکور ۳ نچی مسجده هم مسجده

راغان مکتبده متولی

محمدجان عبداللطیف اوغلی اورمانی.

سترلیطامق شهرنده مرحوم عبدالخالق

دالمجید اوغلی وقف قیلغان بش نومر

۹۰ (دکان) و ۹۰ دسینه جیرلندن کیلگان

واردات حسابی (*).

اوج نومری دکان لر اجاره گه بیرلکان

نچی عنواردن ۱۹۰۸ نچی یلدن باشلاب

(ووقف نامه لر ۲۰۱ نچی نومر معلوماتده یازلمشدر.

بایزید فلر گه یلغه ۱۱۰۰۰ صوم غه.

ایکي نومری عبادالله عثمانغنه ۶۰۰ صوم.

هم ۹۰ دسینه جیرنی ۱۹۰۷ نچی

یلده بیرکان لر اجاره گه یلغه ۳۸۰ صوم غه.

بارسی بولادر ۲۰۸۰ صوم.

ایکي مکتب سکسان صوم.

نشان

دوخاونوی صابرا نیسه ده ۳۵ سنه

کلاسنی چینده حسن خدمتی ایچون

سیکریتار صالح ولی الله اوغلی تیریغو.

لفقه ۲۴ نچی سنه برده ۱۹۰۷ نچی یلده

صادر بولغان فرمان عالی ایله سؤیتوی

ولادیمیر ۴ نچی درجه دن غیر روسلره

مخصوص نشانی احسان ایدلمشدر.

وقف

شهر قزانده مرحوم جهانشا بیگ محمد اوغلی

عثماننیک دوخاونوی صابرا نیسه ده محفوظ وقف

نامه سندن کو پییه.

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله نعم

ونستغفراه ونؤمن به ونصلی علی رسولہ

محمد وعلی آلہ واصحابہ وسلم مکتب سکر

یوزده یتیمشچی یلک فبرالنک ۲۳ نچی

کوننک بن توبانک قول قویعوجی قرانک

ایک نچی کیلدی کو بیص جهانشا بیگ محمد

اوغلی عثمانی عظمی سلامت و تصرفلارم

یورکوجی اولغان حالک وهم جمیع اشلارمه

سوزم یورکان وقتیمک اوزم نك رضا لعم
 وحسن اختیارم برله اوتنوب اوشبو وصیت
 نامه نی یاردردم اما بعد من بدن ضعیفی
 المحتاج الى عفو الله ورحمة جهانش
 بیکم محمد اوعلی شهادة ویره من شهادتین
 برله بویله دیوا اشهد ان لا اله الا
 واشهد ان محمداً عبده ورسوله
 وان الساعة آتیه لا ریب فیها وان الله یبعث
 من فی القبور یعنی گواہاتی بیرم من تحقیق
 یوقدر معبود برحق مگر بر الله واردر و
 دخی گواہاتی بیرم من تحقیق نبینا محمد مصطفی
 صلی الله علیه وسلم الله تعالی نك قلی در
 ورسولی در و قیامت کونی تحقیقی کیلا گو
 چی در و آنک کیلما کید هیچ شک وشبه
 یوقدر ودخی تحقیقی الله تعالی قبر اهل
 لرینی قبرندان قوبارغی چی دور یعنی
 اول گانلرنی درگوزگوچیدر هیچ شک وشبه
 یوقدر ودخی تقصیراتمدان بثمان اولوب
 غافر الذنب اولان الله تعالی نك جناب
 مغفرة بناهیکه توبه ایلان رجوع ایدوب
 عفو مغفرت ورحمتدن امید ایدمن
 زیرا کی الله تعالی بیورمشدر لا تقنطوا

من رحمة الله وینه بیورمشدر وهو الذي
 يقبل التوبة عن عباده ويعفو عن السيئات دیو
 وبعر وصیت قیلهم من اهللی و اولادلریمه
 وهم قریملریمه سز لر هم توبه واستغفار
 قیلوب اوز لر گره تقوی فی شعار ایللاب
 عالمر وصال لر صحتون اختیار ایدوب

وفاقی ویدکارلار صحبتندان اجتناب اید
 سز حق تعالی عطا قیلغان نعمتلاره شکر
 انه قیلوب بخشی بنده لره انفاق واحسان
 ایدوب سخاوتنی بیشه قیلهمز وهم اوز
 آرا لر گرده مصاحت و دوستلق ایل اولوب
 الودع لر گزنی آتا کبی تعظیم و کچکر گزنی
 بالاکبی شفت ایلله عمر کچر گای سز
 وفقی نك خصم لر ی اولسه راضی قیلورغه
 سفی قیلعای سز وهم وصیت لارمنی بیرینه
 کینورمک اجتهد قیلهم سز انشاء الله
 ثواب عظیم حاصل اولور وهم وصیت
 ایدم اوزیمه اجل موعود ایرشوب روحم
 بدن ضعیفمن مفارقت قیلسه تکفین
 و تجهیزم ایچون وموندن غیر ی شول وقتک
 قیلنه تبرغان خیر و تصدق لرغه بر مک
 صوم تنکه اؤل عند الدفن حاضر اولغان
 علما و طلباء و فقرأغه تصدق قیلنور هر
 قایسی نك مرتبه سیننه قاراب متعارف اولان
 مقدار برلان وهم طلبادان بش کره کلام
 شریف ختم قیلدر لوب ثوابی من محتاج
 الی رحمت الله نك روحیمه هدیه قیلوب
 باعشلاماقلارنی التماس ایدلور مذکور
 طلباء نك احسانلرینه مکافئا مذکور مک
 تنکه دن بکرمی تنکه تیر ولور وینه وصیت
 ایدیم بر آدم امنقی قران خوان فی تعین
 قیلنسوز قرق کونگاچه قبرم فاشینه باروب
 هر کونک بر کره سورک ملسکنی اوقوب
 ثوابی من فقیر نك روحمه باعشلار وهم

اوشبو آدم گا بطريقى صله مذکور مک
 تنگه دن اون تنگه بيرلور وینه وصيت ايتدیم
 قالغان نماز و روزه لریم ننگ فدیسه ایچون بر
 مک صوم تنگه علی طریق المدور مصرفنه
 صرف قیلنسون وینه وصيت ايتدیم او-
 ستومک لازم فريضه حج ننگ برلی ایچون
 بر مک صوم تنگه بيرلنسون بر آدم
 متقی عالم بالاناسک اوزی ایچون حج
 قیلغانعه وینه حج یولنک نغقه دن مازاده سی
 اوشبو بدل حج بيرلنگان آدم گا وصيت در
 وینه قولم در مذکور آدم گا اصنع ماشئت
 من الافرد والتمتع وغيرهما وینه وصيت
 قیلدم بویله دیو بنم تیحن سکی اورامده
 چینا و نیک پاپوفدن آلغان بوش اورنم
 بار آرقلسی یکر می دوره سازین تیرنلکی
 اوتوز ایکی سازین اوشبو مذکور اوتورعه
 تورگا مدرسه صالحسون ديب وصيت
 قیلدم اوچ مک تنگه وینه ايرام اوستینه
 بنا قیلنور سکر کييت اوشبو کييت لرنگ
 اوستینه اوی بنا قیلنور فاتیر بيرلور
 ایچون اوشبو بنا قیلنسون ديب وصيت
 ايتدیم ایکی مک تنگه اوشبو کييت لاردن
 هم اوستینداگی بنالردن حاصل اولغان
 داود صرف قیلنسون مذکور مدرسه ننگ
 ضروری اورنلرینه مازاده سی اهلیته صرف
 قیلنسون بطريق الوقى وینه بر توغمه
 انم طاهر بیک محمد اوعلى عثمانی غه
 وقف حاص قیلدم مسکوسکی اورامک مذکور

ناکف دان آلغان یورطمه نیک کييتن
 یاننداغی برچی نومر ایکچی نومر اوچونچی نومر
 دورتچی نومر یعنی دورت نومر کييت
 قابقه ننگ آرغی یاعنک اوشبو مذکور دوره
 نومر کييتنی وقفی حاص قیلدم مذکور
 بر توغمه انم طاهر گا شول روشحه کم
 مذکور طاهر بیک محمد اوعلى عثمانی اورینگ
 حیاتنک مذکور دوره نومر کييتنک
 داخودنی یعنی ماحصله سنی اور حاجتینه
 صرف قیلور و اگر مذکور طاهر غه اصل
 موعود ایرشوب وفات تابسه مذکور دوره
 نومر کييت بنم ورنلرم ننگ ملکینه قایتور
 وینه وصيت قیلدم قرانک تیحن سکی
 اورامک اوزم صالحان طاش مسجیدنک
 امامینه بطريق الوقى پچان بازارنک
 چاپارین دن آلغان یورطمه اورام یاعندا
 غی التچی نومر کييتنک داخودن
 مذکور مسجیدنک امامی اور حاجتینه صرف
 قیلور کاشا من کان فردا بعد فرد وینه
 مذکور مسجیدنک مؤذن گا وصيت ايتدم بطريق
 الوقى مذکور پچان بازارنک ای چاپارین دن
 آلغان یورطمه ای برچی نومر کييت
 ننگ داخودن یعنی حاصلن مذکور مسجیدنک
 مؤذن اوزینه صرف قیلور کاشا من کان فردا
 بعد فرد وینه ايتدیم یحشی اوچ اولغه
 اوچ مسجید صالور غه هر اوستینه برر مسجد
 هر بر مسجد گه صرف قیلنسون بر مک تنگه
 اوچ مسجد گه اوچ مک تنگه صرف قیلنسون

وينه داحسود حاصل ايچون يتي يرده
 عمارة لارم بار شولارنك حاصلتي واصل لار
 جمع قيلورلار جمع قيلعان آنجه دن توباندن
 مذکور اولاجاق اوج واصل غه بيرلسون
 ديب وصيت قيلدم صومنه بش تين تنكه
 وينه وصيت ايتديم بويله ديو كم بوقا
 ريسك وصيت قيلنمش آنجه لردن غيري
 وهم وقف قيلنمش يرلار و كيت لردن
 غيري بنم ملسمك هر نه وار ايسه ادا
 ديرنم بعدنك هر نه قالسه وفاتم بعدنك
 قالغان وارنلارم آراسنك پيغمبرم محمد
 مصطفى عليه الصلوة والسلامنك
 شرع شريفى موجبچه هيچ بر حيات سر
 تقسيم قيلنسون شرع شريف موجبچه ني
 روشلى بولسه شول روشلى دن عدول
 قيلنماسون بالغ اولان وارنلارم حصه لارنى
 آلورلار وصي اولعانينه وهم يوقاريسك
 ذكر ايتلمش وصيت لارنى اجراء قيلماقغه
 وهم وقف لارنى اجراء واثمات قيلماق
 ايچون وصي قيلدم اوج نفر كمستنه ني
 اول قزان كوپسى حاجى محمد صفا علكاى
 اوعلنى وينه عزتلو كياوم مصطفى محمد
 جان اوعلنى كازا كوفنى وينه بر توغمه
 انم طاهر بيكمحمد اوعلنى عثمانىنى
 اوشبو ذكر ايدلمش وصي لرنك وصي بولقلقنى
 قبولى ايله وينه مذكورين اوج وصي او
 زهرينه ناظره وپوچيتلنيتسه قيلدم
 اوزمنك الوع زوجهم سى بى بديع الجمال

مظفر قزىنى مذكوره حاتونمك قبولى
 برله مذكوره بى بديع الجمال مظفر قزى
 كپي طال سالسون كيتنك بديع الجمال
 اسمنك سودا قيلنسون پريكازچيكرگا
 وصي لار اتفاق برله داؤيرننس بيرسونلر
 وهم هر قابوسى بيره چك بورچلارمنى
 تولاسونلار وهم آلاچاقلارمنى آلسونلار
 وهم اوشبو وصيت نامه ني محكمه كا معلوم
 قيلوب گواه لاندرونلار وينه اوشبو كپي طال
 اوشبو كپي طال صالحوب سودا قيلسونلار
 ديه چكم الاچاقلر بيراجاقلارنك تمام
 اولماق اوچوندر.

اوشبو وصيت نامه ني موسى اولان جهان شاه
 بيك محمد اوعلنى عثمانىنى اوتنسونى
 بويچچه بن قزاننك اسكى بستانه سنك ايكنچى
 طاش مسجد محله سنك امام جامع وهم مدرس
 ملا صلاح الدين ابن داملا اسحاق المرحوم
 يازدوم يوقارين يازلمش وصيت نامه ني
 اوتنوب يازدردم بن قزان كوپيسى
 جهان شاه بيك محمد اوعلنى عثمانىنى قولم
 قويدوم يوقارين يازلمش وصيت لارنى
 قيلماقغه وصيت مجلسنك حاضر بولوب
 شاهد بن ايكنچى طاش مسجد محله سنك
 اوكانى مؤذن هم لسوازم امام مصطفى
 مرتضى اوعلنى استنبافى قولم قويدوم.
 كنه يوقارين يازلعان وصيت نامه گه
 جهان شاه عثمانىنى قول قويعانينه شاهد بولوب
 قزاننك ۱۸نجى كيلدى كوپيس محمد على

Неофициальный отделъ.

غير رسمي قسم .

كوپيه:

۱۹۰۷ نچى يىلى قزان گوڭبىرناسى ماللارنىڭ باش
مىنىستىرگە تەقدىم قىلغان يازولارنىڭ

ر فەتلىو باش مىنىستىر

اسطاليسىن خىزىتىلار

توباندى قول قويماق قزان اويازى امام-
لارنىڭ داڭلاڭلىق زاپىسىگە .

اوشبو ۱۹۰۷ سىنى فېۋرال ئاخىرلىرى
ۋە مارىت اولارنىڭ اسطالانلارنى پىرىستىر
بىز اماملارنى تولى اورنىلارغە دعوە
ايدىۋ مىنىستىرنىڭ سىركولارىنى اعلام
قىلدىلار . سىركولاردا ايتىدەر اماملار
لوازم اياسى اولدىلارنىڭ آنلار حقنىدە
لوازم ايلارنىڭ حىكىمى اجرا ايدىلارنىڭ
تىۋشلى لوازم ايلارنىڭ حىكومىتىگە خلاف
پارتىيەلەرگە قاتتىق تىۋش توڭلارنىڭ
اوز آرالىرىدە پارتىيە تۈزۈمگە تىۋش
توڭلارنىڭ اگر پارتىيەلەردىن بىرلىشىدە
لار ويا اولارنىڭ بىر پارتىيە تۈزۈمى
اول وقت لوازملىرىنىڭ عزىل ايدىلارنىڭ
مىنىستىرنىڭ بۇ تەدبىرىنى ايتىدۇڭ لىكىن
بۇ تەدبىر نىچە جەھەتتىن بىزنىڭ حقوقىمىز
گە تارلىق ۋە اوڭايىشلىق كىتۈرەچك
اولدىغىنىڭ بىزنىڭ لوازم اياسى اولدۇمۇز
پارتىيەلەر ۋە بىزنىڭ آنلارغە نىسبەتەن
اوشبو توباندىگى ملاحظىلەرنىڭ اوز
حىكمەتتىن دوڭاۋونى صابىرانىيە آرلى
مىنىستىر خىزىتىلەرنىڭ بىرلىشىدە
اولدىق ملاحظىلەرنىڭ اوشبو حىكومىتى بىز

عبدالسلام اوغلى عثمانى قولم قويىدۇم . يوقارى
يازماش وصيت نامەگە جەھانشا عثمانىڭ
راضى بولمى قول قويغانىنىڭ شاھىر بولمى
پۇچىۋونى گراژدانىن قزان سكى كوپىس
محمد موسى اوغلى آپانايى يوقارىنىڭ
لەان وصيت نامەگە جەھانشا عثمانىڭ
قول قويغانىنىڭ هم يوقارىنىڭ يازماش وصيتنى
اوقۇب اشتوب شاھىر اولمى قزاننىڭ بىرى
كىلىدى كوپىس مرتضى مەلىكەي اوغلى
اجمىتى قولم قويىدۇم . يوقارىنىڭ يازماش
وصيت نامەگە جەھانشا عثمانىڭ قول
قويغانىنىڭ شاھىر بولمى محمدشاھىر حسن مرحوم
اوغلى آپانايى يوقارىنىڭ يازماش وصيت
نامەگە جەھانشا عثمانىڭ قول قويغانىنىڭ
شاھىر بولمى قزان كوپىسى صفا عىسكى
اوغلى يازماش هم راضى بولمى واصلە
يوقارىنىڭ يازماش وصيت نامەگە جەھانشا
بىكەم محمد اوغلى عثمانىڭ قول قويغانىنىڭ
شاھىر اولمى بن مصطفى محمدجان اوغلى
كزاكوف زىيادە افطورى كىلىدى كوپىس
يازماش هم راضى بولمى واصلە يوقارىنىڭ
يازماش وصيت نامەگە جەھانشا بىكەم محمد
اوغلى عثمانىڭ قول قويغانىنىڭ شاھىر
بولمى بن قزان اويازنىڭ قارىلى اولمىڭ
قزاننىڭ يورۇت بىرلەن ترغۇچى طاهر بىكەم محمد
اوغلى عثمانى يازماش هم راضى بولمى
واصلە .



مسلمان روحانيلىرىنى لوازم اياسى كوره-
 در شول وقتده قاچانكە بىزنىڭ لوازم
 اياسى اولوومىزدىن بىزگە قاتتىق كىلىمىيەچك
 اولسە، اگر اوتپوشكە مسئلەسىنىڭ، واوشبو
 پارتىيە خصوصىنىڭ بىز لوازم اياسى اولوو-
 مىزدىن بىزگە قاتتىق كىلىمىيەچك اولسە اول
 وقت بىزنىڭ حكومت لوازم اياسىنى يەنى
 روحانى تەمىنلەش بىلكە روحانى سىلكىنىش
 كىرماستىن مۇقەددىم قاچو طائىفەدىن ايساڭ
 شول طائىفە ايلە تەمام بىر كەمەدە يوروتە
 در بىز آول اماملىرىمىز كىرىستىيان سىنىقلىرى
 روحانى سىلكىنىش كىرەش اولدىغىمىزدىن بىز-
 نى روحانى ھالەتتە ھېچ خصوصىيە
 تەفرىقەسىز كىرىستىيان ھىساب ايلەدر
 باشقە دىن خەلقلىرىنىڭ ھەقىقىي قىرغىمىز
 لىرىنىڭ روحانىلىرى غومما روحانىلىر پىرا-
 ۋاسى ايلە قاتتىق ئىدىيەلىرىنىڭ بىز روحانىيەت-
 دىن ھېچ نى ايلە قاتتىق ئىمىمىز مىثلا مسلمان-
 لىر (روحانىيە) دوخاۋىنىستىۋاسى ھەقىقەت زى-
 كۈندە بىيانلىرى كۆپ اولدىغىمىز اوللىرى-
 دە بىزلىرىدە باشقە قوملىرى دوخاۋىنىستىۋاسىنى
 قىياس ايدىلىنىپ يورۇپ ايدىڭ (ئىمان)
 سوڭراتقان بىزىم دوخاۋىنىستىۋاسى ھىسابىرىدە
 (روحانى) ھەقىقەتتە سۈرەتلىرى چىقارغىلىق
 دىنىۋى ھەقىقەتتە سۈرەتتە دۈندۈرىلدى.
 بىز مسلمان روحانىلىرىنىڭ روحانىلىرى
 زەمىرىدىن چىقارغىلىق اولدە مىشچان
 اولساق روحانى اولغاچدە مىشچان، اولك

كىرىستىيان اولساق روحانى اولغاچدە
 كىرىستىيان ھىساب ايدىلىنمىز، ھەقىقەت
 اچقون كىرىستىيان قاتارىدە كىرىستىيان
 سودىيەلىرى قارشىسىنىڭ باروب آياتى
 اوزىرە طورۇرغە مەجبۇرىيەت بولمىسە بىزنى
 و غەزەپ نەسىھەت-دۇڭلاپاچى خەلقلىرىمىز
 (آفتۇرىيەت) نەفىد، اعتبارلىرىمىزنى بىز-
 غالىدىغىمىز بىزلىرىدە باشقە دىن قوملىرى
 روحانىلىرى پىراۋاسى كىي پىراۋا بىرلىرى-
 نى ھەقىقەتتە نەچە كىرەش سۈرەتلىرىمىز
 ھەقىقەتتە قبول ايتىمىز.

(۳) كىرىستىيان اوستىيەنىڭ بىرلىشىش
 ياۋىنىستىۋاسى، زىمىنى، غاۋىدار-
 ستىۋىنىڭ آفەلىرى غەيرى ياۋىنىستىۋاسىدىن بىز
 آزاد ايدىلىڭ كىرىستىيان قاتارىدە بارلىق
 كۈتارەمىز.

(۴) كىرىستىيانلىقنىڭ ۋەلىستىۋاسى پىرا-
 ۋىنىيە بىزگە پىرىگانە يازدار اول دىۋە
 ايتىڭ بىز ھېچ خەلقلىرىمىز نە ايتىلىدە
 اولسۇن غەيرە مەجبۇرىيەت ايدىلىمىز.

(۵) بىز مسلمان روحانىلىرىنىڭ سىلىسكى
 استىراستە ھەقىقەتتە دىستانىيەگە بىرلىشكەن
 قىر اولسۇن ۋەلىستىۋاسى بىرلىشكەن.

(۶) ھېچ بىر قومنىڭ روحانىلىرى چا-
 قىرغىلىقى ھالەتتە بىز مسلمان روحانىلىرى
 اچىقلىرىمىز بىزلىرىدە چاياتالى ھەقىقەتتە
 اوكازمىزنى قوينمىزغە قىسرىپ بارامىز

كازار مالرده تمام كريستانلر ايله بر بالاژينيه ده باطامز .

(۷) اوشانداق نوبت طوغرى كيلگان- لريمز اوكلار يه زنى قوينلار مزغه قسد- روب محله و مسجدلار مرنى كوب وقت امامسز قالدروب زاباضنى صالدا ت او- لوب صوغشقه قوولامز آخرغى روس و ياپون مهاربه سنك بز روحانيلارندن ايكي يوزدن زياده ملا صوغشقه قوولدى. بو خصوصه كرك ملالار و كرك دوخاونوى صابرانيه طرفندن باشقه قوملر روحانيلىرى كى بزه آزاد ايدلنومز حقنده حكو- متدن نچه كره لر صورالدى حكومت بزنك بو سؤالار مرنى هم قبول ايتمى .

(۸) لوازم ايلارى چيناونيكلر عموما (بيك آز خدمت ايچون وقتلى غه ايلغان ده) و باشقه ملت نك- روحانيلرينه حكومت طرفندن و يا خلق اوستنندن بر نوع لزومى صورته وظيفه بيلگولنميشلر- و معيشتلرى تايمين ايدلشدور .

اَمَّا بز مسلمان روحانيلرينه ايسه حكو- مت توپانده ذكر ايدلنه چك بايتاق خد- متنى كورديكمز حالك نه حكومت طرفندن و نه خلق اوستنندن لزومى معين صورتك هيچ وظيفه بيلگولنميشلر بزنك تركلكمز ايچون لازم خراجات يالغز محله خلقمز- نك حسن اختيارلرلرينه و بزگه حسن

توجه و محبتلرينه تابشلميشلر. شكرلر اولسون محله خلقمز وجدانلرى و مرميتلرى قوشووى بويىچه بزلرنى صاف روحانى دينلرى طائيفلر نين اوزلرينه بار وقتده بزلرگه ده قدرالحال اعانه و ياردم ايدلر اَمَّا آجلىق بيللرده محله خلقمز نك اوزلرينده اولماي اوزلرى حكومت بار- دنمه محتاج اولالار بو سببدن بزلر ايسه بتونلاي تربيه سز و ياردمسز قالامز حكو- مت خدمتنده اگر لوازم ايلارى بر آيلق اولسون وظيفه لرينى آلماي قالدقلى حالك بز بر يلق اعانه مرنك محروم قالامز بونداي وقتلرده نچه كره مسلمان دوخاوينستواسى هم دوخاونوى صابرانيه مز حكومتدن ياردم صوراديلر حكومت هر اشكه بر چاره تابديغى حالك مسلمان روحانيلرگه ياردم ايدرگه هيچ چاره تابا ايلديغى بيان ايتدى امام اولديغى محله كريستانلارندن حساب ايدلگان آچ اماملر كريستان قظرندن گرچه شانه مناسب اولماي آز درجه ده اولسه ده زيمستواند پايوك آلديلر اَمَّا بعض بر صمار، و اتكه گويدرنالرن ده سز دوخاوينستواندن ديوب آچ اماملرى كريستان قظرندن ياردم كوروندننه محروم ايدديلر محله سينك كريستاني حساب ايدلگان اماملر زيمستوا ياردمندن محروم اوله لر بو حاللر محمدانسكى دوخاونوى

و قىلارەمەز و بو اشلىرىمەز ايله خلقمەزنىڭ
خلقى و طبيعتلىرىنە بىك الوغ اثر بىرەمەز.
پادشاه حضرتلىرىنە اطاعت و حسن
خىمتلىرىمەز ايله برابر محاربه وقتىدە
مىسلان قىرىنداشلىرىمەزنى مىسلان قىرىنداش-
لىرىمەزنى اولتۇرۇر ايچون قول كوتارمەگە
قىر بىز بوى صوندىردۇق.
(آخىرى بولاچاق).



۱۰۱۰۱۰۱۰ شەھىرى

بىرىنچى مەكتەپنىڭ درس پروگراممى.
بىرىنچى مىنى شاكىرلىرىنىڭ وظيفەلىرى:
القبلا وقرايت:

القبلا باشلاپ خالص آنا تىلىدە بولغان
قرايت كىتابى آقرىغىنە اوقۇب، قىسقە
جەملەلىرىنى آڭلاپ سويلەرگە اوبرەتلىر.
القبلا بۇ يىلنىڭ نىفى اولتىدە ھادى
مقصودىنىڭ «مەم اۆل» كىتابىنى وقرايتلىر
زىيىرىنىڭ (۲۰۲۰ قىسىم رەھبىر سىبىيان) كىتابى
بىنى يىلنىڭ نىفى آخىرىنىڭ تامام ايتىرلىر
بعض وقتىدە جىڭلارنىڭ قرايت كىتابىدى
مطالعه ايتىرلىر.

ھەفتىلىك:

يىلنىڭ نىفى آخىرىنىڭ ھەفتىلىك اوقۇ باشلاپ

صابىرانيەمەز بىك آچىق مەلۇمەتلىرىمەز
تىكىدەشلىرىمەز اولان باشقىە دىن و ملت
روحانىلىرىنە وىرلىش پىراۋا و حقۇقىن
بىزگە ھىچ نى وىرلىش اىكان ھىكۇمەت
آچ اولدىكىمەز ھالىد بىرلىقىمەز اۆلسون نىقى
اىرشىدىرلىمىور اىكان ھىكۇمەت نىڭ بىز-
لىرىنى لوازىم اياسى كۆرەدرە آتلىر ايله
بىزنى بىرلىمەزگە قىسەرەدر دىرست بىز
لوازىم اياسىمەز لىكن باشقىە لوازىم اىلا-
لىرى كىي ھىچ بىر جەھەتتە تەمىن ايدىلا-
مىش و ھىچ بىر پىراۋا و حقۇق ايله فائىد
لىنىمەز يالغىز خىدمەت ايچون لوازىم اىلا-
سىمەز بىز مىسلان روحانىلىرىنىڭ خىدمەتلىرى-
مەز كۆپ و الوغ دىر شىكىسەز دىن اسلام-
غەدە خىدمەت ايدىمەز مىسلانلىرىنىڭ ھىسن
اخلاق و ھىسن مەشىتلىرىنەدە خىدمەت ايدى-
مەز بونلىر ايله برابر و طىن و ھىكۇمەتكە
بايىناق خىدمەتلىرىنى كۆرەمەز مىنىرىكە
و باشقىە استانىستىكا خىدمەتلىرىنى كۆردىكىمەز-
دىن اوستون پولىتىقىە نىقىة نظىرىندە
بىك الوغ خىدمەتلىر كۆرەمەز ھەر جەمە
و بىرلىمەزگە خلقمەز پادشاهمەز حضرتلىرىنە
و پىراۋىتلىسىنىڭ اوستە - صدىق و اطاعت
و ھىسن خىدمەت و مەقسەتلىرىنى بىرىنە
كىلىتورىمەز ايلەدە و عىظ و نصىحت ايدى
طورىمەز آخىرىندە سۆڭكۈ پادشاهمەز و
خاندان عالىلىرى پىراۋىتلىسىنىڭ اوستە
سەلامەت و عافىيەتلىرى ايچون دعا قىلەمەز

درست اوقوب و آڭلاب سوبلەرگه اقتدار حاصل ایتدرلور، قرائتدن یلنک نصف اولنک «ترکی اوقوب» کتابنی و نصف آخرنک زبیرینک «۳۳چی قسم رهبر صبیان» نام کتابنی اوقوب چغارلار.

اعتقاد:

عقائد مسئله لرندن: ایمان اجمالی و تفصیلی معنای ایله، جناب الله نك صفات ثبوتیه سی، و مؤمن به اولان نرسه لرده ایمان روشی، محمد علیه السلامك ولادتی و بعثتی خلقاً راشدینك كم ایدکلری تعلیم ایدلور. بو توغریك حاضرگه استعمال ایتدكمز كتاب بارودی حضرتلرینك «بدأ المعارفی» نام اثریدر.

علم حال:

طهارت، تیمم، غسل، نماز، و زکات احکامنی اجمالی روشك تعلیم ایدلور. بو توغریده حاضرگه استعمال ایتدكمز كتاب محمد کریم دبیردیینك «بنأ الاسلام» نام رساله سیدر.

یازو و املا:

اوقوب دقلری قرائت کتابنی کوچروب یازارلار و شوندن املا قیلنور. آنا تلنک سویلنگان سوزلرنی درست یازارغه تکلیفی ایدلور. یازولارنیك ممکن قدر ماتور ایتدررگه اجتهاد ایدلور.

یل آخرینه قدر سورة «رحمن» غه یتارلر — هفتیک اوقوعاندن بونلر فقط سوزلنک اوقورلار.

یازو و املا:

هر اوقوعان سبقلرنی کوچروب یازارلار، حالص آنا تلنک سویلنگان سوزلرنی ابتدائی درجه ده املاطریقچه یازا آلورلار.

حفظ:

تعوذ و تسمیه، کلمه توحید کلمه شهادت، ایمان تفصیلی و سورة فاتحه سورة اخلاص هم قصه سورة لرنی حفظ ایتدرلور، برر قصه راق صلواتک اویره تلور.

شفاهی معلومات:

هفته ده بر مرتبه ادب و تربیه گه ترغیب ایدرچك نرسه لره عاؤد معلومات بیرلور.

ایکنچی اصنی شاگردلرینك وظیفه لری:

هفتیک:

یلنک نصف اولنک هفتیکنی اوقوب چغارلار، نصف آخرنک قرآنغه توشوب «آل عمرانغه» قدر اوقوب قالورلار، ممکن اولدیقی قدر آغزدن «تنوین و نون ساکنه» احکامینه تطبیق ایتدرلور.

قرائت ترکیه:

آنا تلنک یازلش قرائت کتابلرنی

حفظ:

«سوره فيلدين» قرآن آخرينه قدر واذكار الصلوة هم دعوات حفظ ايدرلور. برر قصه راق قصيده ده حفظ ايتدرلور.

حساب:

تعداد و ترقيم ملكه قدر، جمع طرح بيون گه قدر تعليم ايتدیلور.

عمليات:

عملی بش وقت نماز او فورغه اویره. تلور (احكامسز فقط عمل روشی).

شفاهی معلومات:

دینی، دنیای هم کوزگه کورنگان نرسه لردن هفته ده بر مرتبه آغردن معلومات ویریلور.

تجوید:

تجویددن «قره باش» او قتلوب فهملر. ینه آلدلرلور و قرآنغه همیشه تطبیق ایتدرلور. فقط لزومسز یرلری قالدلرلور.

اعتقاد:

عقائددن تفضیللیرك روشك بزا عقائد كتابی او قوتلور، بو توغریسه حاضرگه استعمال ایتدكمز كتاب زبیرینك «برنجی قسم عقائد تركیه» سیدر.

علم حال:

احكام طهارت و احكام نماز تفصیللی روشك تعليم ایتدیلور. بو توغریسه حاضرگه هادی مقصودینك «طهارت، نماز، جماعت نمازی» نام کتابلری او قوتلور.

قرائت ترکیه:

ادبی ترکی تلمسك یازلغان قرائت کتابلری درست او قوب، و آکلاب سویله رگه اویره تلور. قرائتون قاضی رضا الدین حضرتلرینك «برنجی قسم نصیحت» نام رساله سی او قتلوب، هر بر اجنبی سوزلری تفهم ایتدیلور.

تاریخ:

تاریخدن مختصر روشك انبیاء عظام و خلفاء راشدون تاریخلرن بیلدیلور. بو توغریسه حاضرگه رحیم حنفی نك «تاریخ

قرآن کریم:

تجوید قاعده سپنه موافق روشك قرآنی اوقی بلورگه تیوشلی. — او قوغان وقتده احكام تجوید سؤال ایدلسه جواب بیرورگا اقتدار حاصل ایتدیلور. او قوقوه سی خطا سی تنبیه ایدلدك، توفقسز تصحیحه مقندر اوله چقدر. قرآنی آل «عمراندن» باشلاب. سوره «عدكه» قدر او قورلار.

محکمه شرعیہ طرفندن اخطار:

وقتی ایدوچی لرنک نیت و مقصدلری
صدقہ جاریہ قاندروب خیرات لرینک اثری
دائم اولوب ابنای جنسن فائده لندرمک
در شونک ایچونده بر مقدار شرطلر
قویوب شونک رعایه سنه توصیه ایدادر
همده ممکن قدر رسمیه چقاروب حکومه
طرفندن تصدیق ایتدرو حقنک نی قدر
مشقتلر کوتارادر هم شولای بولماقیده
تیوش چونکه رسمی دوقومینتلره ثبت
ایدولوب قالماسه تلف اولنماق و یا متو-
لی لرنک تحریفی و یا که وفات اولوب
وققنک ایکنجی نا اهللره کوچوب یو-
غالب کیتوی احتمال ایمدی بو خصوصه
حکومتدن رسماً تصدیق ایتدرگان کبی
اوزمزک رسمی دینی محکمه مز اولان
دوخاونوی صابرائیه اداره سنه آتچوتلرین
بیروب تورسهلر همک تصدیق ایدولمش
رسمی داقومینتلرین حفظ ایچون محکمه
شرعیه اداره سنه طابشرلسه لر آرتعراق
بولور ایدی وقتی امور شرعیه دن اولدیقی
هم دینی خیرات اولدیقی سببلی
محکمه شرعیه آنک حساب و عملندن
خبردار بولوب تورورغه هم مینیسترلر
صوراغانده جواب بیرورکه تیوشدر همک
داقومینتلرنک چاستنی قولارده تورووندن
صابرائیه اداره سنده اوتقه چداملی (نیز-

انبیا» کتابنی او قوتلوب، یلنک نصف آولنک
عیسی علیه السلام قصه سینده قدر، نصف
آخرنک قالغانلرنی تمام ایتدرلور.

ح- باب:

حسابدن اعمال اربعه بیلدرلوب، مکگه
قدر اولغان مسئله لرنی و جکل مرکب مسائلنی
حل ایدرگه اویره تلور.

یازو و املاء:

یازولری نسخ خطینه موافق روشده
اولماسینه اجتهاد ایدلور. ادبی ترکی
لساننک املا ایدلوب، بعض قصه قصه لرنی
سویلاب یازلور. و مکتوب یازارغه
اویره تلور.

حفظ:

قرآن آخرندن قصه سورهلرنی یس
شریف «و اذکار الصلوة» داغی سورده واذ-
کارنک معنالرنی حفظ ایتدرلور. فقط
لر و سرب اوزنلری قالدیرلور. قرآن اچندن
بر نیچه مقرأ حفظ ایدرلر.

عملیات:

بش وقت تماز، وتر و جمعه، جنازه
و عید نمازلرنی او قورغه اویره تلور.

شفاهی معلومات:

هفته ده بر مرتبه تاریخی، دینی و ملی
تورسهلردن شفاهاً معلومات ویرلور
آخری بولور کیمه چک نومرده.

بولسهده ايكنچي اوچونچي بونولرغە
كوچكانده نولر بولورون كم بلور بولور
خصوصده متولى لر دقت ايله ملاحظه
ايدوب شرع و نظام دائرەسندە وقف لر
نك ادارهسى ايچون طريق اسلام
نى اختيار ايتمك لرى تيوشدر.



تعليم حقنە.

انسان نك حيواندان آيرماسى عقل
وفرسته سوز بيان ايله دور اكر الله
تعالى بيركل عقلنى استعمال ايتماسه الله
تعالى طرفندان هر يە قيلنغان استعداده
فطريه سن اشكه كرنماسه بلوى و حصول
مكن بولغان علم و ذهن لر نى حاصل ايتماي
علم دن محروم فكر و ذهنى طوك كوي
قالسه دنياوى و آخراي سعاده بوللر
كوزلاماسه جنائت ايتوش بولوب كندى
حيوانلر ذمەسنه ايندرمش بولور موندا
كمسەلر حقنە الله تعالى قرآن شريف
«بولار دورت آياقلى حيوان كى بول
ميوانلردن هم بوللارين ياگلشدر
اشور» ديور زيرا حيوانلر دة عقل و
قوهسى طبيعة يوقدر آچخ حيوانى
ايله فائده و ضررى آيدورلر ضرر
شى لردن قاجارلر فائدهلى نرسەلر
ايدار هم كشي قولند تربيه لمتماگانلر

گارامى) محفظه لردە صافلانماقى وقف نك
بقاسته و تلى بولودن خلاصنه سبب در
دنيا بر حاله تورماي اوزگارادر انساندە
عمري قانى در نى قدر اوشانچلى ديب
طابشرلغان و قفلردن بر مقدارى نك دا
قومينتلرى يوغالوب وقف نك غائب اولدىقى
محكمه شرعيه گە معلوم در متولى لر رسما
طابشرمادقلى سببلى محكمه شرعيه نك
دفترلرنده كورنمادوكندن بوندای وقف
لردە مشكل لك كورنماكدە در بوندای
غائب اولش وقف لردن «بوا» شهرنده
هم «خان-كيرمان» شهرنده كورولماكدە در
مرحوم احمد باي حسينق جنابلى كوي
وقف لر قالدرمىش اوشنداق مرحوم محمد
شريف ياوشق جنابلى ده قالدرمىش در
لكن بو وقفه قدر نى سبب در محكمه
شرعيه گە متولى لر تيوشلى معلومات وير
دكلرى و داقومينتلرين طابشردى يوقدر
طابشرغان تقديرده اختيار و اداره متو
لى لر قولندن اچقوردية خوف ايدالرمى
هيچ خوف ايدوگە تيوش توگل چونكه
محكمه شرعيه ادارهسنه قاتشماي ادارهسى
هنوز متولى لر قولنده بولوب آچخ صا
برانيه رسمى آطبوط آلوب توروب وقف
لر نك غائب اولماسندن وقايە ايچون بر
مرکز بولوب توراق در.

واقف لر باكه اولگى درجهده متولى
لر نريك بولغانده بر مقدار اوشانچلى

اوزلربنه صافلق آزقلر جیوب قویارلر
هم بالاچاغالارین اوزلری کی یورورلک
بولغانی تربیه ایدارلر ایدی حیوانلر
عقل و فکر سر کوی فقط حیوانی حس ایله
یوقدر ایش کورورسلر اوز وظیفه لرین
حتی اچرا ایتمشلردن اولوب، عقلی و
کری اولان انسانلر کندی فائده و ضرر-
رند فقط تقدیر دیه گنه اوز اوزلرین
المقاولقه آصراب نوعی نك وظیفه سی
لان کمالات انسانیه نی ایتمازسه البته
یواندن اضل بولقی یقردور دخی ده
ایم لر ادیب لر دیمش لر: «انسانغه وسعتی
لغان شی فی حاصل ایتمای بوش قالمق
ب جهندان یتکوچی دور»
انسان تاریخنه نظر ایتساك کورورمز
لوق انسانلردن پیغمبرلر ولی لر و حکیم-
یقوشوب بنی بشر نك معادقنه سبب
لغانلری بولغان کی. جاهل ناموس سر
حق کافر و تگری گه قارشى الوهیت
سی قیلوب نیچه میلیسون خلقلارنی
دروب بنی بشر نك خسراننه سبب
لغانلری کورولور انسان خلقه هر نر-
یه یاراقلى استعدادلی این اولوب یلرا
قی تجربه ایله ثابت بولغان کی
ال الله نك «کل مولود یولد علی الفطرة
حدیث ده بونی مؤیددر دخی الله
حضرتلری «اسن تقویم ده یاراتدوق
درهم «بنی آدم فی کرامه ایسه قیلوب

خلوقلر مژگ کوبسنه آلاری تفضیل ایتدك
دیدر انسان علم و عقل آرقاسنه یر
یوزینك خلیفه سی صانالوب باشقه اشیاء
انسانه مسخره قیلنمش دور آدم علیه السلام-
نك اولقی علم سایه سنه ایدی کی نفی
قرآن ایله ثابتدر فرشته لرده علم فطری
و حصوری اولوب انسانلرده ایسه کسبی
اولندی سببلی انسانلرنك علمی فضل
و شرفك آرتق صانالمشدر شونك ایچون
خلیفه الله- انسان نوعندان بولوب ملک
دن بولامشدر تاریخ عالم گه قاراساق
هر بر علم و هنرلی قوم خوجه اولاکیلمش
لردر جاهل و هنر سز لر شولارغه تابع
و مسخر بولمش لر هر قوم نك قومینی و حقوقی
علم آرقاسنه صاقلانندی کی دین و سیاه
سنده علم قوه سی ایله صاقلانه کیلمشدر
جاهل متعصب بهادر قوم لر کوچ ایله یران
استیلاء قیلسمشدر حیوانلرنك غلبه سی
قبیلندان کنه بولوب عالم ومدنی قوم لر
حضور نك یتکملشدر و یا منقرض بولمش لر
شونك ایچون حاضر هر بر مدنی قوم
وملر لر و دولتلر علم اوگرانمك هر کم گه
عمومی و مجبوری اولسون هیچ بر فرد
علم اوگرانودن و وظائف انسانیه نی اچرادن
چیتك قالماسون دیلر مونغارچی اوقوچی لر
مختار ایدی لر لکن بو اختیار نك کوب
کمه لر قدرین بلمای ابرتنگنی ایشاك
قایغورتقان دیه هنوز حیوانلر قالمقده

و اوز فائز لریک اوزلری اوتکازمک و بو۔
 نك ایلده نوع انسانه و مملکتہ بر طاب
 کبی کمچیلک کیتورماک لرایدی حاضر۔
 نك بو عمومی مجبوری اوقو بعض مملکتلرده
 بالفعل اجراً قیلنوب ثمره سی کورولما۔
 کلدرد بو یقین زمانلرده بزم روسیه
 مملکتلرده بو مسئله میدانہ چقدی مونك
 حقنك كوب مجلس لرایدی لر روسیه
 تبعه سنه عمومی ابتدائی اوقونی مجبوری
 ایتو حقنك مینستزلر صاویتنك هم لایحه لر
 توزلوب ایکنچی دوماغه ده کرتلمش ایدی
 لکن بو لایحه قارالودن اوّل ایکنچی
 دوما تارانتلوب حاضرده اوچونچی دوماغه ده
 تقدیم ایدولمش هم شوکا مخصوص دوما ده
 کامیسیه صایلانمش در البته بو اساسی
 لایحه تصدیق ایدولور کیفیت اجراسی
 ایسه ملی اداره لرنك مذاکره سنه ده
 طاپشرو لور بو عمومی مجبوری اوقو حقنك
 حاضرده بعض شهر اداره لرنك ده سوز
 قوزغالشدور عمومی مجبوری اوقو البته
 مدنیت جهت مدن ده انسانیت جهت مدن ده
 بولورغه تیوش دور مونك اساسی نظاماری
 توزولور زمان واحوال اقتضاسنه قاراب
 اسباب یتوشدیکي قدر اجرا سنه ده کرشور۔
 لر بو قاچان بولا آکارچی الی کم بار
 کم یوق دیب تورو بو یکرمنچی عصرده
 لایق توکل دور هر کیلاچاک قریب در هر
 اوتگان نرسه کیری قایتوب کیلماس بو

عمومی اوقو بالفعل عمله قویولوب بتکلیفی
 برار وقت اوتار آلاک ندریجا اجراً
 قیلنه قیلنه بز وقت بالفعل وجوده چغار
 ایلدی اساسی نظام قبول ایدولدیکی بعد۔
 نك بو ابتدائی عمومی اوقو مچانا بولسون می
 یایسه مصاریفی اهالی طرفندن بولسون می
 مونك قایوسی فائز الی و قایوسی اجراً
 قیلنورغه تیوشل ایدوکی ده مذاکره
 ایدولور مچانا بولسه هر کم اوقو ممکن
 اگرده اولکگی کبی آنچهغه توقی ایتسه
 هنوز بایلر دؤارانلر بایارلرغنه اوقوب
 باشقه لر کوبسی محروم قالور مونه شونك
 ایچون بو عمومی ابتدائی اوقو خزینه
 حسابنه مچانا بولورغه تیوش مونك
 صوگنك عمومی مجبوری اوقو قایوس تله
 بولورغه تیوش دولت یعنی روس تلمنکی
 یا که هر بیر قومنك اوز تلمنکی؟ بو
 مسئله حاضرگه قدر حال قیلنماغان هم بر
 قرارغه قویلماغان البته حکومت ایچون
 اونغایی حکومت تلمنک بولمقی در چونکه
 بو وقتک تورلی تورلی اداره لر و تورلی
 ترتیب لر حاجت بولسای بارجه سی بر
 طرزده بولادر اما خلق ایچون تل و قو
 میتی صافلیو ایچون هر قومنك اوز
 تلمنک بولوی مطلوب دور اوز تلمنک بولمق
 اوقوچی لرغه ده بگل بولادور ایلدی عمومی
 مجبوری اوقوغه اسلام جهننن قاراساق
 بونك اجراسی لازم ایدوکی کون کبی

اشكاره دور چونكه پيغمبر عليه السلام: «علم اوگرانك هر مسلم و مسلمه گه فرضدر» ديور هم قرآن شريفمده علم گه تشويق ايدوب جهالقدن تنغيرا ايدادر پيغمبر عليه السلام عمومى اوقو مجبوري اولماقن مك اوج يوز يلدان آرتق مدة مقدم حل ايتوب قالدوغان بزرگه دينى جهندنكنه قاراغانمده اوقو بلو هر ككه لازم بولوب كيله دور بس عمومى اوقو مجبوري بولماسون ديب تورماق دين جهندانده هم انسانيت و مدنيت جهندنده تيوشسر قارشو بولادر بزرگ وقت اوزدرماي اوقو و علمنى اير و قز بالالره همه سنه عام ايدوب تاراتماق تيوشدر عمومى اوقو- نك اساسن قبول ايدوب اجراسون هر قوم نك وجدانى قبول ايتكان طرزده هم ملت و قوميتنه ولساننه ضرر ايرشدرماي تورغان طريقه عمله قويلماسون طلب ايدارگه تيوشلى بو طريقه طلب ايدو عين مدنيتدر اما اساسنه قارشو مدنيتكه خلافدر بزم اهل السلام نك ملي الفياس و يازوى بولمى كى تاتارنگره لسانى و اوزينه كوره ادبياتى باردور اگردو عمله قبولوب تربيه ايدولورسه ترفى ايتماك اميدلى در اگر اور لسانمزد و ادب بياتمزدى مقدس بلوب ملي الفيا و يازو ايله اوقونى تعميم ايدو انسانى بزه ايتدراي اوقونى باشقه تلمه بولا ديه

تكليف ايدوى بولماس چونكه مقصود انسانيت وظيفه سى اولان علم و اوقونك تارالماقى در اوقو و معارف ايسه بر لسانه مخصوص اولماي هر لسان ايله ممكن در اگردو اوز تلمزده اوقونى تعميم ايتماي يازومزدى ايشكه كرتماساك البته بر مستعمل بولغان عمومى دولت لسانن تكليف ايدولوى احتمالدر چونكه يكرمى عصرده اوقى يازا بلماگان كمسه لر تابلماي اوزى مدنيتكه بر عيبدر.

آخري بولاچى.



خطبه وعظ حقنده *

معلومدر مسلمانلرنك احكام دينيه و احوالات دنياويه و احتياجات معيشيه لرين تيكشروشماك و اكلاشماق و بر برسندن كوچورگوج آلوب اخلاق لرين توزاتور ايچون بر نچه تورلى مواسم لرى (ملى و دينى جمعينه اورون و وقتلرى) باردور بولاردن ايك كچوكى بيش وقت نمازغه جيولشوب نمازنى جماعت ايله بر كمسه نى باش امام ايدوب اوقوماقلى در بو جيولشه مسلمانلرنك دينى فرداشلك لرى يكاروب قوتلانوب علاقه لرى آرتوب بر برندن عبادت و اخلاق ده كوچورگوج آلالر مدنيت نك مدارى اولان اجتماع بشرى گه

ايكنچي كمسه لرنك خدمتي ايله مشغول اولوب جماعت كه حاضر بولورغه حرج صانالغان كمسه لرن (قللر خاتونلر) اوزره فرض قيلنماش دور بولارنك اختيارينه واحواللري مساعده سنه حواله ايدولموش در اوشنداق جمعه جيولوش كوپ كمسه لرن صيغدروردی جامع لره هم بيلم و فصيح اولان واعظ و خطيب لره محتاج اولدقندان واق قريه خلقي لرينه واجب ايدولماش دور اوقوسه لرن معالم ديني نيا ايا ايا چون ثوابلي اولورلر اوقوسه لره ايله نمازي ايله اوستلرنن ساقط اولور. اوچونچي موسم (جيولوش) يلغه ايكي مرتبه كيله تورغان ايكي مرتبه عيد جيولوش در بولارده هم جمعه جيولوشونه مدار بولغان شرطلر اعتبار ايدولموش در آيرماسي جمعه هفته سايون كيلوب ككسب معيشتكه ضرر كيلر ماسون ايا چون خطبه و موعظه نيا نماز دن اول تعين ايدولوب نماز اوقوب بنو ايله تارالورغه رخصت ايدولموش دور ايكي عيد ايسه يلنه برار مرتبه گنه ايلانوب كيلر كننن هم ده جمله سي موعظه گه قدر جيولوب بتسونلر ايا چون موعظه و خطبه نيا نماز نك صوگنه قالدرلر مشدر اسلام قاعده سي نك بو تورلي تعين لرين ملاحظه و تفكر ايتكان كمسه لرن دخي كوپ حكمت لرن چارالر بلورلر بز فقط اجمالاً گنه ايتوب اوزامز بصيرة اياسي اماملر هر نوع اسرار و حكمت لرين بيان ايدارلر. آخري بولاچاق.



الفت لره هر ايشده بر باشي كيراك ايكانون آكلاب اطاعت و انقيادقه اوگرانلر شوشند اين خاصه لرن ايا چون جماعت بولوب اوقوماق سنه مؤكك بولوب قالمش بو بيش نماز كونك بيش كره بولغان سبيلي معيشت ضروراني ملاحظه ايدولوب دينده حرج و مشقت بولماسون ايا چون جماعت ايله اوقومق فرض ايدولماي پيغمبر عليه السلام نك سنتي بولوب قاله لش در انسانلر سنت كنه ديب مساهله ايتماسون لرن ايا چون هم رغبت ايله كيلولري ايا چون پيغمبر عليه السلام جماعت ايله اوقولغان بر نماز ثواب جهننن بالغز اوقولغان يكرمي يدي نمازغه معادلدر. ديمش در هم جماعت سنن هدي دن در يعني توغري بولغه كروگه سبب اولان طريقت در جماعت دن باش تارتقان منافق در. ديه ترهيب يعني مخالفت دن قورقتمش در ايا چونچي موسم (جيولوش) آدنه غه بر كيله تورغان جمعه جيولوش در بو جمعه هفته ده برگنه بولغان سبيلي جيولوده زور مشقت بولما دقندن مونك جماعت فرض قيلنموش در بالغز درست توگلدر لسن بو جيولوشه يراق برلر دن جيولورغه توغري كيلر كننن (زيرا ابتدا اسلامك همه جمعه واجب بولغان كمسه لرن بر جامع گه گنه جيولموش لرن) هم اوزاق وقت كيراك او. لدقندن آورو و مسافر كمسه لرن اوشنداق

تورلی خبرلر:

۱. نجی غنوارده مفتی الارینبوری حاجی محمد یار سلطانفی حضرتلرینک زافاقازییه مفتیسی حسین افندی غائیوفکه ۵۰ سنه خدمت دوامیهسون مبارکلاب بیرگان تلغرامینه جوابا کیلمش تلغرا- مینک مضمونی.

تبریک قیلوب بیرگان تلغرامنکد ایچون وئیرا خواه لنگرکه اخلاص ک وکلر ایلله رحمت رایتیه من مفتی غائیوف.

۲. اوفلا مسلمانلری طرفین بیرلش تیلگرامغه اوشبو مضمون جواب کیلمشدر اوفاده خطیب ۱ نجی مسجدده آیزگیلرین گه بزلرنک ایللی سنه لک خدمتورنی تبریک ایدوب کوندرلمش تیلگرامنکد ایچون اوتنه من سزلردن قبول ایدوب تبریکده اشراک ایدنلره اخلاص قلمیم ایلان رحمت ایتوب اعلان قیلماقسنکونی. زاقاقازییه مفتیسی غائیوف.

۳. مشهور سوداگر محمو دباى حسین جنابلری، بلبای اویازی ینک مسلمانلره قنا- بیک قریه سینیه مسجدینا قیلور ایچون برمک صوم صدقه قیلمش ایکان قریه اهالیسی بیک شادلنوب قبول ایتوب بیک رحمت ایتوب دعاالر قیلغانلار.

۴. اورسکی شهرتک ۱ نجی مسجدده امام محمد صفا بن فلزوفی ابن فلوود بن زور حضرتلری اوتگان سنه حج شریفکا عزیمت ایتوب ایدی مکه مکرمه دن کیلمش خطفه بئک مدینه مشوره دن مکه مکرمه گه سفرنده یولده وفات اولش جناب الله عریق رحمت ایلهسون. بو عله ده شریکی لطیف آخوند هم وفات اولش غنین حا-

ضرنک بو مسجد امامسزدر مقامینه موافق اولش یوق ایکان. بئک مکرمه دن مکه مکرمه گه سفرنده امامسزدر مقامینه موافق اولش یوق ایکان. بئک مکرمه دن مکه مکرمه گه سفرنده امامسزدر مقامینه موافق اولش یوق ایکان.

۵. طامق اویازی کاجر قریه سینک اولب طرویسکی ده محمد شریف آخوند مدرسه- سنه تحصیل علوم ایدوب ۱۸۷۸ نجی یلک اورسکیک محمد عارف حضرت اور- نینه امام بولب ۳۰ سنه خدمت ایله مشدر.



خارجی خبر:

۶. غریبه لرا خبریه نظر مضرده غی مشهور سیاسی محرر ومضرنک تمام مختاریته اجتهد ایدوچی مصطفی کامل پاشا افرنجی فیهرال واکتینک (بزم مجله ۲۳ نجی غنوار) وفات ایتمش جنازه سنک اون منکدن زیاده کش بولمش. الله تعالی رحمت

ایلاسون یاشی ۳۵ ده اولوب بار عمرین
مصر خلقن جهالتدن خلاص ایدوگه سعی
و صرف ایدوب عربجه «اللواء» فرانسو-
زجه هم آنکلیزجه «استاندارت» نام
غزته لرنی تحریر و نشر ایتمش دور.

تبریک نامه

(خاتونلر جمعیتنه متعلق جمعیتک اوقولوش).

عفتلو بیکه و خانم افندیلر !
جمعیتلرگزلی ملت نامندن تبریک
ایدوب بو کبی جمعیتنک بولوینه اجتهاد
ایدوچی حمیتلو بیوک خانم افندیلره آبرو-
چه طرفندن رحمت اوقیم.

خانم افندیلر ! مونک کبک (تعاون)
یعنی یاردمله شمک جمعیتنی ایگ برنجی
کیراک نرسه لر جمله سندن در ، بو یار-
دملشمک جمعیتنک لازم ایدوکن الله تعالی
حضرتلریک قرآن کریم ده بیان قیلغان.
اعوذ بالله من الشيطان الرجيم (تعاونوا علی
البر والتقوى) یعنی یاردم قیلوشکزلر
هر ایفگو اش ایله تقوالقعه. دیمشدر.

کیلکزه همتلی خانم افندیلر !
بو جمعیتنک بولوب خدمتکده کرشویته

بارجه مز اتفاق ایدوب ماللی خانملر
ماللری ایله عقللی لر عقلی ایله علمی
اولان خانملر علملریله ممکن قدری
طروشایق.

عربلرده (همت الرجال تقلع الجبال)
دیگان سوز بار یعنی طروشقان ایرلر
طاوطاشلرنی کیسوب اورنندن کوچره لر
اول سوز یالغز ایرلرگه گنه خاص بولمای
بلکه هر همت و غیرتلی بولغان قز
و خاتونلرده هم طابلورغه تیوش. آنک
ایچون الله تعالی بزرگده ایرلرگه بیر-
دیکی کبی قابیلیتلی عقل، فکر
بیروب و هر نرسه گه قابیلیتی- و صلا
حیتلی قیلوب یاراتقان بزلرده آلا رگبی
هر شینگ سبیلرون قیلوب اخلاص برا
طروشاق انشاء الله هر قایوسی بولور
هم بولاچی دیب سوزمنی تمام قیله من.

اوفاده معلومه خدیجه.

غنوار ۲۵ ده.



اشتراک بدلی:

بر سنه گه ۳ صوم
یارتی سنه گه ۲ صوم
خارجی مملکتلرگه
سنه لکی ۴ صوم
آدرس اوقا شهرنده
معلومات اداره
خانه سینه.

معلومات

حکمه شرعیه آرینبورغیه

آیده ایکی مرتبه نشر ایدوله در.

مجله نك پروغرامنه
موافق مقاله لر
قبول ایدوله،
مقاله لر نی قسقارتو
توزاوده اداره
اختیارلیدر. درج
ایدلمیان مقاله
صاحبینك تیلاوی
ایله اعاده قیلنور.

Официальный отдѣль.

رسمی قسم:

دارالقضا آرینبورغیه محمدیه
شرعیه محکمه سینه

(عینله درج اولندی).

آرینبورغ غویزناسی ویرحنی اورال اویازی آصولی
ژولسی قوناقای قریمینک برنجی محله ده امام
دین محمد بن محمدی بن فتح الله دن

التماس

بزم آرینبورغسکی دوخاونوی صابرا-
نیه دن اوز قاراماقان اولان امام و آخوندلره
هر وقت طابشرلماقده در ایر ایله خاتون
آراسنک بولغان دعوی لر نی. فرضا ایر
ایله خاتون آراسنک بر نزاع واقع اولاری
ایسه ایکی نك بری البته دوخاونوی
صابرانیه غه عریضه ویره اوشبو عریضه نی
دوخاونوی صابرانیه قایم اولسمده بر

امام غه فرمان ایله اوشبو روشن یازه:
آرینبورغسکی دوخاونوی صابرانیه دن
بیوروب یازله در فلان رقم اوزرنک فلان
قریه نك امام فلان فلان اوغلی نه. مدعی
فلان ایله مدعی علیه فلانلرنك آرارلر نی
حضور گزغله آلدروب اصلاح قیل. اگرده
صاح اولمازلر ایسه مدعی نك پراشینیه ده
کورساتمش شاهدلرندن اشهد هم تزکیه
ایله شهادتلر نی آلوب آرارلرنک نکاح
بوزلوردای اش وارمی یا که شول نکاح
اوزرنک قالدورلقمی شرعا حکم قیلوب
پاستانا ولینیه یا صاب طرفین غه اعلام قیل.
اوزنك یا که بر نچالتنیک آرقلی صوگره
پاستنا ولینیه نی دوخاونوی صابرانیه غه
تابشر دیو.

اوشبو پروچینییه غه بناء امام افندی
طرفین نك دعوالر نی شرعا تفغیش قیلوب
اگرده صاح قیلسمه فیها والا شرعا حکم

قیلمق لازم کیده هم حکمده قیله طرفینغه
اعلامده قیله انا خاتون دعوا اشنی اثبات
ایده آلمانلق سبیلی ایرنک فائده-
سینه حکم قیله هم ایر رضاده بوله،
خاتون ایسه رضا اولمای اوزینک
تله دیک کیمسه ایله عمر کچره
هم بالاده ایلا، لکن بو کبی اشلرنی
هیچ کورگان بیلگان کشی یوق آنک
ایچون دواونوی صابرانیه امر ایده در
حکم قیلورغه ما حکمی اجرا قیادور
ایچون نهده پاروچایت ایرلمش امامعه
ونده بر محکمه گایازمیدر. امام افندیگ
یاصاغان پاستاناؤلیتیسه دواونوی صا-
برانیده یاطوب قالده هم بته.

بو حکم زوجینک نکاحلرنی بوزمایچه
یرنک قالغان بولوب خاتون ایرندن رضا
بولمایچه تاشلاب کیتسه ایر خاتوننی
میستنی نچالستوا آرقلی فایدارتا آلور
لکن بو خصوصه فی روشلی قرار بیرو-
لکانلکندن حکم ایدرچی امام زوج گ
شهادت نامه بیرورگه تیوشلی زوجنک
صورادی بویچه شول شهادت نامه ایله
زوج محلی نچالستواغه مراجعت ایروب
حکم نک تنفیذ ایدلون (ایسپالتایت
ایدلون) طلب ایروب نظامی یاردم
صورار .
محلی نچالستواده زاکوننی صادیستوا
(تنفیذ حکمده معاونت) کورساتور

قوناقبای قریه سنک برنجی محله ده
امام دین محمد فتح اللین
۳ غنواره ۱۹۰۸ سنه ده .

بو یوقاریده یازلمش التماس نامه فی دواو-
نوی صابرانیه فارالوب

امام دین محمد فتح اللین گه معلوم ایدرگه
تعین قیلندی نکاح، طلاق اشلرنی ۱۳۹۹
استاتیله ارن برنجی طوم ۱ جن ۱۸۰۶



Неофициальный отделъ.

غير رسمى قسم.

۱۹۰۷ نچى يىلى قران گوبيرناسى ملالرينك باش
مينستىرگه تقديم قىلغان يازولر نىن

كوپيه:

(بو كوپيه نىڭ باشى اوچونچى نومىرىدە).

پيرىپيس وقتىنىڭ ھۆكۈمىتىنىڭ دوست
ۋەكىللىرى طرفىدىن ساچلىمىش قورقۇلار
ۋە قىتئەلەرنى دفعە خىسۇسنىڭ نى قىدر اجتهاد-
لار ۋە خىدمەتلەر كورسەتۈپ نى قىدر مشقتلەر
بۇكلادىك، پىراۋىتلىستۇدان رشوت آلو
تەھدىتلىرىنى كوتاردىك، بىيىك كۈبىمىز سۇگىلدەك،
خۇرلاندۇق قىيىنچىلىقلارمۇز دە، آزا بولمادى
صوڭقى زىمانلار دە ھۆكۈمىتى خىلافتىنىڭ
خىلقلىرى آراسىدە اصل روسلار دە نى
قىدر قارشىلىقلار قىلىندۇ دە مەسلىمانلار آرا-
سىدە اطاعتىدىن باشقا ھېچ ئاش كورمىدى.
بۇ ئايسە مەسلىمانلار آراسىدە رىۋالوتسىيونى
دەۋىتتەنلەر ۋە آگىتاتسىيەلەر آزا ساچلىغىدىن
ۋە باگمان ايدىلىدىكچە خىلقىدىن مەسلىمانلار-
مىزنىڭ قورقۇلغىدىن دىگىل ايدى بىلىكە بىز
مەسلىمان روھانىيلارنىڭ ھىسەن خىدمەتلىرى
اثر ايتىدى. پىراۋىتلىستۇدا، مەنىستىرنىڭ
دىكىلار اتسىيەسىنىڭ كوزىنوگە بىنا، روسىيەنىڭ

ظۇرايو ۋە قۇتلىقلىرىنى يالغۇز پىراۋىتلىستۇدا
سايبە سىندە كۆرەدۇ، دىست پىراۋىتلىستۇدا
خىدمەت ايتىدى لىكىن ھەر وقت پىراۋىتلىستۇدا
ياردەم ايله بۇ خىدمەتنى كوردى. روسىيەنىڭ
ظۇرايو ۋە شۇكىتىنە بىز مەسلىمان روھانىيلرى
ھەم ھېچ قايدىن ياردەم كورمىدىكىمىز ھالە
خىدمەت ايتىدىكى لىكىن بىزنىڭ خىدمەتلىرىمىز
تەقزىر ايدىلمادى: مەلىكىت خىدمەتدە اولان
لوازم ايلارلى ھىسەن خىدمەتلىرى ايتىپون
بىلا گودارىستلار، ئىشانلار، دىرچەلەر ۋە پىنىسىيە
لار ايله تەلپىغ ايدىلىدىكلىرىنىڭ بىرگە بونلار
شۇيەلە طورىدىن ھىسەن خىدمەتلىرىمىز اعتراف
بولسۇن قىلىنمادى، بالەكس بىزلىر خىلقىمىزنى
اغوا ايتىمىك ايله تەھدىتدە قالدۇق. ھۆكۈمەت-
نىڭ، مەسلىمانلار ھالەتە مەنسەب اولمادىغى
اوزىدىن اوزى آچىق بىيلىنىشى، بەئىز
راسپىراژىنەلرىنى مەسلىمانلارنىڭ خىلافي-
طورى بىز مەسلىمان روھانىيلرىدىن كورلىدى
پىراۋىتلىستۇدا پولىتىقىيەسىنى بىزنىڭ فائىدە-
مىزگە دىگىل بىلىكە خىلافيغە بىيىنالىدىدى.
نەچە اورىنلار دە ۋايتىنوى اھالىلىرىنى تەتۈردى.
آزىلارغە خىزىنەدىن ۋە يىرلىكىدە اولان بىيىك
آزىغىنە ۋە تەبىئەتلىرىدە كىيىملىرى، بىزلىرىنى
بىزلىرگە نەقشە ايرىش بىرگۈچى خىلقىمىز كوزىنىمە
بىز روھانى دىگىل بىلىكە بىز چىناۋىدىك كىيىم-
كوزىستورگە سەبب اولغان آبراز ۋە تەبىئەتلىرى

وصايلانو حقينه مالك مز. قومزك اوقوغا.
 نراقلىرى، اسلام ديننى بىلگانلىرى بىز
 مسلمان روحانىلىرى اولدغىمىز دن ومسلمان
 لرده دين اسلام قدر عزيز و حرمتلى
 هيچ نرسه كورمك نرسن ككوب بىر ده
 اوبالناموچىنى، ويبر شيقى حتى دىپوطات
 ايدوب بىز روحانىلىرى صايلانلار اما بىز
 مسلمانلار هر يردە تورلى قوللار آراسىنى
 تارقاق اولدىغىنن دوماغه مسلمان دىپون
 تاتلار اوز درو ايچون اوزلىرى بىر پارتيه
 بولوب جيولوغنه يتمايدىر بىلكه، بىز
 منافع دينيه و مليه من ايله منافعلى آراء
 سنك اوت ايله صونستىنك مخالفت اوليان
 پارتيه لرغه قوشلماغه اشتر استهملر مجبور
 اولهمن بو خدملر نيك البته اولونوموچىنى
 ويبر شق و دىپوناتلر مز كور هچك لردىر
 ايمدى مينىسترنك سىر كولىرى بويىچە بىز
 روحانى اولونوموچىنى ويبر شق و دىپون
 تاتلر مز ايكي اوت نك آراسىنى قالاچقلر
 در، اكر مناسب پارتيه لرغه قوشلما
 سىلر اسلام منافعنى اوتد ره چقلر
 اكر قوشلسه لر مينىسترنك سىر كولىرى
 بويىچە اوز لوازىلرنى اوتد ره چقلر
 اكر اهل اسلام روحانىلردن صايلامسەلر
 دينى مسئلەلرنى اوتد ره چقلردىر بىس ايندى
 بوندىن بلنە درگه مينىسترنك، اسلام رو
 حانىلىرى پارتيه لرغه قاطشماو حقنە غى
 سىر كولىرى عموم اهل اسلام روحانىلىرىنە

دىمك كه بىر پارتيه گه جيولماقمىز لازم
 اولددر. بىز اسلام روحانىلىرى اهل محلەمز
 ايله بىر قوم و بىر دين و بىلكه بو
 دين نك حامىلىرى اولدىغىمىز حالە اهل
 محلەمز دينىز حمايه سى ايچون بىر مسلمان
 پارتيه سى تشكيل ايدرگه اتفاق ايتسەلر
 بىز نچك آنلردن آيرىلوب قالورمىز؟ بو
 هچك ممكن اش دگلدر. اكر بو خصوصى
 بىز مينىسترنك سىر كولىرى بويىچە محلە
 مسلمانلر مز دن آيرىلوب قالساق اول وقت
 بىز ديشىن قارامقىنى بىك الوغ گناهللى
 مز منافق آتالماقمىز لازم اولدىغى كى
 اهل محلەمز آلدنك ده بتونلاى نفوذ و اعتبار
 مزى بتوره چكمىز: اهل محلەمز دن بىر سوز
 بولسون قبول ايتمىه چك و نفقه مز
 ايچون بىر غروش اولسون وىرمايه چك
 در. زايىرا بىز اهل اسلام روحانىلىرى ايسه
 بىر طرفدن آج قالماق ايچون ايكنچى
 طرفدن مسلمانلر اتفاقىنن چقمش منافق
 و بىك الوغ گناهكار اولماق ايچون روحانى
 لوازىلر مزنى طاشلامغه مجبور اولماچاقمىز
 مونە! مينىسترنك خدملر نيك سىر كولىرى
 بىزنى نه ايله قورقوتادر. بتون بىر صئق
 بىز اسلام روحانىلىرىنى يوق ايتە چك و بو
 واسطە ايلان اسلام دينيه بىك الوغ
 ضعيف لك كىلە چك. ثانيا بىز مسلمان
 روحانىلىرى ككوبمىز اوز محلە خلقمىز بىرلە
 بىر صلاؤيه دن اولدىغىمىز ايچون صايلان

و مسلمان لرغه بېك اوځغاي سر لقي ايځكلىږ
 بزم اهل اسلام پارتيه سينه هم ده مسلمان
 لر اتغافلاشقان پارتيه لرغه حكومت
 نى كوز ايله قارار. حاضر گه
 معلوم توكل. اگر بو پارتيه لرغه حكومت
 خلافى كوزى ايله قاراسه بزنك حاللر يمز
 بېگر اځده مشكلله شه در. او شېو يو قارىده
 يازلمش وجه لر گه بناً حرفتو مينيستر
 حضرتلر ندىن اوتتمه من: اهل اسلام روحا
 نيلر يڼك پارتيا لرغه قوشلماو ويا اوتما
 لر يڼه پارتيا تون ماو اځقند ده اولغان سيرا
 كولر اى راسپرا زيشيه سنى بزنك اوستىڼ
 كوتارسه كرك. بزننى مجله خلقمى تر بيه
 چيلر مژ ايله آيرلشور غه سېچ ايتمه
 ايكان و كمال تملق ايله حرفتو
 دوخانى صابرا نيه محكمه موزدن اوتتمه من:
 اشتاتنى ترجمانلر دىن ترجمه ايتدو و ب
 اور طارفكردن هم بزنك حاللر مرنى
 تصديق و تقويه ايتدو و باش مينيستر
 حضور تلر يڼه يبار سه كز ايكان. بزم بو عريضه
 مژ بويچه نى تدبير قىلىدوقنى دوخاو
 نى صابرا نيه دن هم رفتهلو مينيستر
 حضرتلر ندىن كمال توپانچىلىك ايله اوتتمه من.
 (امضال).

۱۹۰۷ سنه ۳۱ مارتده.



من المذبح الى المذبح

خطبه و وعظ حقه.

(۳) انجی نومیر دن مابعدہ).

دور تېجى موسم جېولشى حج جېولو-
شنى در، بو حج جېولشى اهل اسلام ايچون
الڭ قىدارلى اولغان كعبت اللهغه زيارت
ايدو ايله حاصل اولدىقندن وچىت ياردن
كىلو كوپ مھارفى و مشقت لرنى موجب
اولدوب يولدار ده مھارفى لى اولد
قندن انسان نڭ عمرىته بىر مرتبه گىله
فرض قيلنمىشدر. هم ده مال و سلامتك
جهتندن استطاعت كه بىنا قىلنمىشدر. ايمدى
شوشى مواسىمىنڭ هر قايسىنڭ خلقىنڭ
اخلاق و عادىتى و احتياجات زمانىه سىنه
و زمانى و احوالىك اقتضاسىنه موافق و عطا
و نصيحتلر ايتىمك مشر و ع بولمىشدر بى
موعظه لى قرآن حديث دن و آثار اسلف دن
و صالح لى نڭ سىرتىن آللوب خلقلار نڭ اڭلار
روشن بولماق تىوشدر. علمالار بعض وقتى
فقط آخرته ترغيب ايتىمىشدر، بعض وقت
دنياى كم ايله حرص ايله لى نڭ حرصى
سوندورگه طرشمىشدر، بعض وقت لى ده
دنيا كسبنه ده ترغيب ايتىمىشدر، چونكه
واعظلر و اماملر خلقىنڭ ترغيبه چى طيب
لر لى كى در طيب ده مريضىنڭ اخلاط
و طبيعتىنه قاراب تورلى و قنده تورلىچى
امر ايله در. بو وعظ دائىما بىر طرز ده
بولوب تورمايدىر مثلاً اھالى دنيا كسبنه

* اوومسكى شهرنده *

بئرانچى مەكتەپكە درس پىراغرامى.
(باشلى ۳۰ ئۆيى ئۆمىردە).

دورتنچى صنف شاگردلرىنىڭ وظىفەلىرى:

قرآن كىرىم:

قرآننى نە يىردىن آچۇپ يىرلىسەدە،
ئىچىد قاعدەسىنە موافىق روشەن مۇخارج
حروفقە رعايە ايله درست اووقورغە تىوشلى.

علم حال:

روزە، حج، زكات و قربان كەملەرنى
مەكەن اولدىغى قەدىر كەمەتلەرنى بىيان
ايدۇپ اوۋىرەتلىور. بونىڭ حاضرگە اوۋىقۇلە
تورغان كىتابلار ھادى مقصودىنىڭ «روزە
حج، زكات» نام رسالەسىدۇر. ھەمدە سىلجە

تارىخ اسلام و مىلى:

تارىخىدىن مۇختەسەر روشەن تارىخ اسلام
ومىلى اوۋىقۇتلىور، آڭلاب سويلەرگە و وا-
قەلەرنى ھەممە آلورغە اوۋىرتلىور. بو
توغرىكە حاضرگە مەقول كىتاب تابىقادىمەزدىن
يازۇپ اوۋىرتەمىز.

عربىي:

مفردات عربىيەدن بىر آخىر دار ايد-
لور وقصقەرأق جملەلەرنى تەرجىمە و تركىلەرنى
تەرجىمە اوۋىرەتلىچكىدۇر. بو توغرىكە موافىق

گورلىگان كىتاب ھادى افندى مقصودىنىڭ
بئرانچى جزۇ «دروس شفاهيه» نام كىتابىدۇر.
جغرافىيە:

جغرافىيەدن آوروپا، آسيا و آفريقا
قطعەلەرنى خرىطە و خارىكە تطبىقى ايدۇپ
اوۋىقۇتلىور و حكومات حاضرەنىڭ علمى،
سياستى، معارفى و مقىدار نفوسى ھەققىدە
مەلۇمات بىرلەپ، درجە تەرقى ياكى
تەدنىلەرنى، سبب تەرقى و تەدنىلەرنى بىيان
ايدىلور. بو توغرىكە استىعمال ايتىدۇمىز
كىتاب فاتح افندى كىرىمىنىڭ «مۇختەسەر
جغرافىيە» سى اولسەدە، اتى قوللىغىنى طو-
تۇپ تەلىم ايتىچك نرسەلەرنى شفاھا
تەلىم ايدىمىز.

معاملات دينىيە:

نكاح، طلاق، يەمىن كەمەلەرنى بارودى
خىزىرتلەرنىڭ «عقود ثلاث» نام ائىزىدىن
تەلىم ايدىلور.

انشا:

مكتۇبلىر يازارغە و سويلەندىكى ھكايە
لەرنى يازۇپ آڭلاتورغە اوۋىرەتلىور. و
اوۋىغان درسلىرىنىڭ بعض وقتلاردا ھەما
يازۇ طرىقىلە استىفسار ايدىلور.

حساب:

نەقەسلىدىن اعمال اربىعە، كۆچمى الوغ
بولسەدە، تمام بىلەنلەپ، ھەممىسىز شەركىب

مسائله تطبيقى ايندرلور و اشچو طبقه
اويره تلور.
حفظ:

سوره نشرح، والتين، سوره قدر و
بوندن باشقه واق سوره لر سوره ملك
حفظ ايندرلور، الوكن اوقوغان حفظلرني
هيشه تكرار قيلدرلور.

شفاهي معلومات:

هفته ده بر مرتبه دينى، ملي او تاريخكه
عائى معلومات بيدرلور.

بشچي صنفى شاگردلرينك وظيفه لري:

قرآن كريم

قرآن احكام تجويد و مخارج حروفقه
رعايه كايلا اگوزلا اوقورغه، تكيلى ايندرلور.

فقه:

عرب اساني اوزره فقه كتابي اوقو-
تلور، بو توغريك «نور الايضاح» اوقوتلور
درس شفاهيده تعليم ايندىلان مفردات
عربيه كه تطبيق ايندرلور، ممكن قدر وجه
عقلى لري بيان قيلنور.

معاملات دينيه:

احكام اكل و شرب، ثياب، احكام كسب
و تجارت، ربا قرص، ذبيحه و احكام وصيه تعليم
ايندىلور، بو توغريك حاضرگه موافق كتاب
بارودى حضرتلارينك «معاملات» نام اثريند.

تلد اخلاق:

تلد اخلاقين رضا الدين قاضى حضرتلارينك
«شاكردلك آدابى» نام رساله سى اوقوتلور.

حساب:

اعمال مركبه واسملى عددلر (ايمنو-
ونوى چيسلالار) تعليم ايندرلور، مسائل
حل قىلو قوه سنى آرتدرلور.

جغرافيه:

قطعات خمسه نى ممكن اولديقى قدر
تفصيل اوزره تعليم ايندىلور، بو تو-
غريك استعمال اينده چك كتاب عبیدالله
فيضى افندينك «مختصر جغرافيه عمومى»
سيدر.

بلسم علم اشياء:

عموماً حياتيه لازم قبولعان، امثلاً اوت،
صو، هولمه كين، نرسه لردن ايتدائى درجه-
ده معلومات ايندرلور، بونكه استعمال
اينده چك كتاب حارث افندي فيضينك
«علم اشياء» نام رساله سيدر.

حديث:

قصه غنه ايتده حديث كتابي اوقنلور،
بو توغريك امام نووى حضرتلارينك «كتاب
الاربعين فى الحديث» كتابينى معقول
كورمه ميز.

شفاهی معلومات:

ہفتہ دہ بر مرتبہ تاریخ عمومی گہ عائد
معلومات پیرلور .

اخطار:

پراگرامامزده اورنی کدک کد
سنریلان گد بلر هر دائم معلملر واداره
اعضالریك مشورتیلہ معقول روشك تبدیل
ایدیلہ توروریلہ

معلم: محمد کریم دیبیر دیبیر.

معین معلم: ابراهیم آحمیرق.



(تورلی خبرلر:)

ابتدائی اوقو حقندہ حساب.

•• معارف ناظری روسیہ دہ عمومی
اوقونی عملہ کہ قویقند کوبی مصارف چغہ
ابکانینی بیلو ایچون ۱۹۰۵ و ۱۹۰۶ نچی
یل لردہ اوطوز دورت زیمسکی غوبیرنا
لردہ ابتدائی مکتبلر تربیہ سی حقندہ
تجربہ حسابی یورتمش. بو تجربہ حسابینہ
خصوصی مکتبلر هم تربیہ لری اوز او.
سنولرنک بولغان اینورود مکتبلری (نیمس،
یهود و اسلام کبیلر) کرماگان ۱۹۰۶
نچی یلک ۳۴ زیمسکی غوبیرناده جمعی
نارودنی پروصویشچنیہ وین و مستواست

۲۸۰۰۹۹ - ابتدائی اوچیاشچہ بولغان.
شول غوبیرنالردہ بو قدر اوچیاشچہ گہ
بارچہ مصارف ۲۵.۳۶۳.۹۱۱ صوم طو.
تلغان. یعنی ۱۹۰۵ نچی یلغہ قاراغانک
آرتنی چقغان ۲۰.۳۲۰.۳۶۶ صوم. بو
مصارفه معارف نظارتی طرفندن طوتلغان
۳۰.۲۲۲.۷۷۶ صوم ۱۳ تین، زیمستوا
و شهر اداره لری طوتلغان ۲۲۰.۱۳۸.۱۳۵
صوم ۸۷ تین. بو مذکور مصارفندن
تورلی طرزده غی اوچیاشچہ لرگہ بیلہ طو.
تلغان: زیمستوا و شهر اداره سی تربیہ سنک
اولان ابتدائی مکتبلرگہ صرف ایدلکان: -
۲۱.۹۸۳.۱۰۵ صوم. معارف نظارتی حمایہ.
سنک بولغان لرغہ: ۲۰.۹۷۵.۸۳۸ صوم. چیر-
کاؤنی پریخودسکی اشقولالرغہ ۳۲۱.۹۳۵
صوم. باشقہ اوقو طاراتو اشقولالرینه:
۸۲۰.۳۳ صوم طوتولغان. بو ۳۴
زیمسکی غوبیرنادن باشقہ دخی آلطمشقه
قریب غوبیرنا هم آلتی اوبلیست واردر.
معارف نظارتی طرفندن ایکنچی دوماغہ
کرتلکان پرویقت کہ لاحقہ اولان ۱۹۰۴
نچی یلغی جدولگہ نظرا: فینلاندریہ دن
باشقہ بتون روسیہ دہ اون بیش اوچیبنی
اوقروغ معارف نظارتی تحتند ابتدائی
مکتبلر ۱۰.۵۷۹ عدد اولوب ۹۰.۳۵۵
معلم و معلملر، ۲۰.۹۲۴.۲۴۴ عدد او.
قوچی بارلغی کورینه در. (بر اشقولاغہ
تقریبا ۷۰ کشی طوغری کیله).

بوناك اصلن بيلماگان خلق: «ني ايچون بولاي بالالار حسابن ايازالر ايكان» ديه شېه ليله ايمش. «ياشليم»
البنه عمومي ابتدائي او قونى اجراء مقصود بولسه جميع او قو ياشنك كى بالانك حسابن آلنوب بولارغه كورمى مكتب حاجت، ني قدر مصارف بولاچاق، ني قدر معلم و معلمه لرم حاجت يولور و بونلارغه مصارفه واردات قايدن طابارغه و نيچه يلك اجراسى ممكن اولاچاغى ملاحظه ايدلوروى طبيعى دور.

ولايت تدبيرى

اوقا غوبير ناطورى طرفين پا- ليتسيميستىر اسمينه فرمان.
غوبير ناطورغه ايرشديكه: كوب بيؤنى لافكه لرده، ادرته و توبن درجه ده كى مكنبلرده اوقى طورغان شاكردلره شول اورنلرده صرا ايچوكه اختيار قيلنه ايكان همده شولوق صرا خانه تيكره سنك ياكه ايچلرنده ياش اوسمور مالايير ادبكه مخالف آچيق تنلى (صورتلرنى شولوق شاكردلرگه صاتالر ايكان. بوندای منكر بولغان نرسه لره بالخاصه اعتبار گرى تو- چيه ايدرهك پاليتسيميستىرگه تحويل ايد- من پاليتسيميستكى چينكغى ضابطلر بوندای

اشلرده دقت ايله قاراسونلر. صرا خانه لرگه اوقو اوستونده كى ياشلرنى كروگه رخصت ايتشلر پرتوقول توزوب تاخير- سز غوبير ناطورغه كوند رلسون. عرغى قانونلره رعایت ايتماگان بيؤا خانه لرى، شهرنى محافظه ايچون، يابدر و حقنه تدبير قيلوغه هم، صرا خانه لرده طو- تلمش شاكردلرنى مكتب بوشلغينه تسليم ايدرگه، امر قيلماقعه همده ادب- گه مخالف منكر صورت صاتوچيلرنى طوتوب چيركانچ فاحش كنيشكالرين مصادره (آيتيرات) ايد و لوب اعدام اينلور.
«و. اوقى، نومبر ۳۹»

اداره:

اوشون فرمان بيك اورنلدر. چونكه صرا بولسون، باشقه اچمكلر بولسون اوقو اوستونده بولغان شاكردلرناك خلقن بوزوب اوقولرينه ضرر كيترديكى كنى، كيلاچكده يول باشچيسى بولورلق (كمسه لرنك يوز صورلرينده كيموته درن همده يالانغاچ فاحش صورتلرگه قاراب، ني قدر وقتلرنى اوتديكى كنى، شوهات حيوانده لرين قوزغا توب كهن لرين اوقودر صورلرغه سبب بولادر، بوندىن اشلر ني اسلام جهنمدن قاراساق بيكره ك- احتراز تيوشلى ايدىكن كورورم- اسلام شريعتى ادبگه مخالف نرسه لره همه سندن طيادر.

فرقه): ايسر تېكىچى بىترو ايچون الزام
 وجزأ (جېس واشترافى كىنى شيلرنىڭ)
 فائىلىسى. اولمايىچە بىلكە خەلق ئاڭلاپ
 اوزى بىترو ايچون ئىجتىھاد ايتىكانە بونىڭ
 تىدبىرىنە. مىلى سايلاولار فائىلى ايتەچكىنى
 بيان ايتتە. بونىڭ نظامىنى تىرتىپ ايتىدۇ
 ايچون قامىسىيە تىشكىلىنى آدومادىن رجا
 ايتىدۇ. بىر نەمەن نىيەت قىلىپ سايلاپ
 سايىمال دىموكرات فراقسىيەسى (صولار)
 ايسر تېكىچى بىترو ايچون فقيرىيو اشچى
 خەلقلرنىڭ مەشىقتىلارنى توزالتىپ، بىنا، عليه:
 آنلاردىن سىياسى قىسسىزلىقنى بىترو ايتىلە
 (اقتصاد (ايقانومىيە) نى ئىگىزلاپ مەسئۇلات
 شىخسىيە بىترو و آراقىدىن كىلە طورغان دا-
 خودلارغا آلدايمايىچە آنلارنى ئاگىلىق يولدىن
 قازاۋ تىوشىدۇ، دى. سايىلىنىڭ شەمىيە
 دىپوتات گىچىنىسكى: «ايسر تېكىچى بىترو
 ياكە. آزا ايتىدۇ مەقسەتى، رىفورمالارنى بىلو
 سايەدە مەشىقتىنى ئىنكلايتىدۇ، ئىنسانغا فائىلى
 اشلارنى كارتىدۇر ايتەگەن، مەمكىن. بونىڭ
 ايچون دوما تىقىيىلا، قانۇننامە تىرتىپ
 ايتىدۇ، حاجىت ايلىكىنى، ئاڭلاقتاردىن
 تىرو دىلى ساغروپىنەلىق سمارى دىپوتاتى
 چاللىشىدۇ دە بىرلار فارمولا كرتىكانلار
 (لىكىن نە شەكىللىنىدۇ، بىر قەدەر بىزىم
 مەسلمان فراقسىيەسىنىڭ ھېچ دە طاۋىش
 كورنىنى) بىلەن ايتىدۇ، دى. سايىلىنىڭ
 دىمەن بىلەن بىرلىككە كەلگەن

داخلى خىبرلرنى
 غاصودار سىتۇنىنى دوم.
 داخلى خىبرلردىن مەم اولان خىبر، غ. دومادى.
 پايتخت اولان بىترو بىر غ. شەھرىنىڭ بىر
 كونە، ھەر غوبىر نادىن سايلانۇپ بارغان
 دوما، وكىللرنى دوم ايتىدىكى ھەر كىمگە
 مەلۇم بىر بىلەنلرنىڭ قىلغان اشلرى دە جىزىيە
 اوقوغان، آدمىلەر ياشىرىپ، توڭل، بونلر
 آرەسنىڭ، روسىيەدە مەسلمان دە بار ايتىكانلىقى
 كورساتۇر، ايچونگىنە بولسەدە، بىزىم وكىللر-
 دە بار، بونلر اوزلر بىلە فراقسىيە (بىر فرقه)
 دە تىرتىپ ايتىدىلار، بونلار ياردىم ايچون
 بىغىش شەھەرلردىن مەلۇماتلى، مەسلمانلار دە
 يىبارىلدى، (بونلر خەقنىڭ كىلە چىك تىومىر-
 لىرىدە مەزكۇرە ايتىدۇ، بىلەن مەسلمانلار
 بىر غ. دوماغا ھەكۇمەت بىر آزا ئاڭسىلاپ
 (تىرتىپ قىلغان ياكە، قانۇنلار) دە كرتىدى،
 شونلاردىن بىغىشلىرىنى تىرتىپ ايتىپ بىلوپ
 قارارغا قويلىدى، بىغىشلىرىنى بىر كون
 مەزكۇرەدە بىر. بونلارنىڭ اھمىيىلىلىرى دە،
 بىر توڭل، كويىدىن توڭل ايسر تېكىچى بىترو
 خەقنىڭ سوز قىچىقۇپ بىر آزا وكىللر بونىڭ
 چارەسىنە بىر آزا تىكىرلردە تىسويلايدىلر،
 بىر آزا فراقسىيەلر بىر تىرىپىن بىر قايوسىنىڭ
 قىلارلرنى، دىرچ ايتىكان اقرار نامەلردە
 طاۋىش بىلدى. كادىت فراقسىيەسى (مەمىل

اشیادین بر نمونه

ب. اوشبو بونك حاضرگي زمانه، تركلك
ايدن وكملا كره ارض معلوم بولغان حيوا.
نلرنك ايك الوغ فيل در. فيل اوسه
فقط اسسني اقليم اردا گنه، كوبراك آفريقا.
ده، جنوبي آسياده بحر محيط هندی نك
جنوبي آسياغه يقين اولان جريهرلرنك
(آفريقا) صحرالرنك برا نچه يوزلردن مركب
فيل جيديون كتولري اويناشوب، شايار.
شوب، سير ايلار، چونكه آنك ايركونلكني
تابقانلري كمي اوزلرينه موافق آرق
وتملی اولنلر طابالار، همك پالما اورمانلرنك
اوزلرينه استراحت ايدارگه ضرور
وحاجت اولغان كوله گهلر طابوب اشقلانه لر،
آفريقه نك غایت اسسني و زهرلی قیل.
شندن بو الوغ حيوان كتولريني پالما
اورمانلري پرده لب قنطري ايلان بالاسني
پرده لسگن قوش كمي شفقت ايلار، فيل
دورت آياقلى، بالاسني سوت ايلان تربيه
ايدن وچي حيوان در، فيل نك بدني بيك
الوغ و كچوليدن، قالون تيري ايلان
يابلغان حتى كه ملطقي بوله سينك هر وقت
اوتوب كينه آلمی، باشينك آل ياغندن
توبن گه سوزولوب دوشكان خوبت اسمنك
اوزون بورني بار، استه دوكن طرفه
بوگلورگه و حرکت ايدارگه قابيل دركه
بر وقتن بورون وقول اوله بلور، بورنونك

ايكي ديشوكلرندن باشقه كچكنه ايتي
ايله قارماق ايله الكتركان كمي غایت
كچكنه اولان و يافراقلري آلوب آغزینه
كيتره بلريكي كمي قالون چيف و بوتلا.
قلرنيك صندلر حتى ياشراق آغاچلارني
طاملريله يولقوب آلور همك جيردن بيك
آغر ذات ليرني كوتاروب آلور. اوسكي
تشي اورنندن اوسكا طابا آغزیه بوگلكان
بيك نف و اوچلي قلیق نامنك ايكي دش
بار، كه بو آرسلان و بولبارس كمي الوغ دوشما.
نلرينه خوف و دهشت بيره تورغان
واوزيني صافلاي تورعان قوراليدن، آفريقا
وجنوبي آسياده صحرال و اورمانلري بو دوشما
نلرنك اوسه تورغان جيرلري و محبوب
وطن لريدر، فيل قلیقلري ايك قيمتلي
و بهالی سوباكلردن محسوب اولوب بخش
نرسه لر باصالدقنن آفريقا و آسياده صيادلري
فيل اوليلار، قيمتلي قلیقلريني كيسوب
آلوب آوروپاليلره ساتالار و بالواسطه
روسيه غه كيله دور. فيل حيوانلر آراسندن
ايك آكل اوچان وعقللراغيدر. آكلاني
روشن معامله ايدولسه شوکا قارشى حرکت
ايك بلور، ياوزلق كوسترميانلره ملايمت
ايدن كمي كمي ياوزلق وقايطلني ايلانلر
فراحتي وقتنك وقتني عنيمت بلور
افتقام ايدن بلور. فيل نك بو صيفتن
حاضرغي زمانداغي كشيلرگنه توكل بيل
ايكي اوج مك سنه لر دن بيرلي بلور

اوزلر بيه مونسلندروب آط وصغر كې قوللا
 نورلر وفائى لئورلر، آوچيلر بونلرني كچكنه
 وقلرنك دوتوب آز آن اوگر ادوب آخر
 تمام بوى صوندر دقلرى صوكنك آط
 وادكز وادالردن استفاده ايدولدى كې
 آنك زور قوت وكوچ وعقللن فائى لئورلر،
 آغر تاش وبوره نهلر شورهمك، آغر
 بوك وطاوارلرني بر اورنلن ايكيچى
 اورنغه كوچرامك وغيرى وغيرى لر...
 هندستانك قتل بروتوچى (كارناك) فيلنك
 موبينه منوب اولتورا فيلنك باشنه
 آقرونغه چوكچى ايله صوغه فيل آنك
 اشاره سيته اطاعت ايدوب تيزلك ايله
 بورولا، چوكا، طور اوخوبتيته صوبالوب
 توتاللرگه، طوغايلرغه صوبالسيه، شىسكرى
 آغز بىوكلارني اوزاقى ستغزالرگه چورتوب
 ايچون هندستانك اكليمز عسكلارنك فيللر
 آصريلر، بوتكاي فيللر عسكردا بىكرمى
 سته خدمت ايتسه لر، الوغ خدمتلر
 مقابلنه آخر عمرينه چه آش، آتق ويخشى
 اورنلر بيزولوب پيشنيا منرلنك خريندن
 تربيه ايدوله، ديمك كه هندستان فيللرينك
 معيشتلر روضيه اماملرينك معيشتلنن
 كوپ درجه تايمين اينولگان ۲۰ سته
 لكه او طرا قزق سته خدمتلرني صوكنك
 كسب دن عاجول وشيولتلرنك فيل كې
 آشاب ياطسالر نچار اولماز ايدى ظن
 يد'رم.

صوكنى زمانلرده فيلنك فهم وعقللر
 ندىن استفاده ايدوب زويريتسلا، سيراك
 لردا آدملر حيران قالورلق درجه ده تعليم
 ايدولمش فيللر كوروله در فوقسنيق
 اولان خواجه نك امرينه قاراب نجه ثورلى
 عمللر قىلادور.

فيللرني مطيع قىلغوجى مشهور ژون
 فيرنانبوك، نام كمسه نك هندستانلن باش
 دورت فيل كيلتروب آنلرى اوزمك
 بالالروم وشا كردلروم ديه آتامشدر، آنلرى
 تعليم نه درجه گه ينگوردىكنى اوچوچى
 اقتدىلرله يازوب كلهچك ژورناللك برشند
 انشاء الله نشر ايدولور. ايدى، آقبيرونين
 شاپه نالان، ديفى مينا شيه شيه

عادي بونگه دن ياصالغان كرانداش:
 بيزلن شهرنك كوپين بىوكل بوز
 سودا شركتى لطفندن اختراع قىلغوب
 بونكه دن كرانداش اشلنوب صاتلماق دريا
 كرانداش نك اچنك يازا ترغان آقرومى
 همانك اگرافيت قبولسلا ده طشقى باغى
 يعنى آغماچ ايرينه برنكى دن ياصالغان
 بر، عاده قويلغان، بوله يغمه قاراعانك عادي
 كرانداش دن آيرماسى بولماسيه ده عادي
 كرانداشقه قاراعانك بوزاب آورراق هوك
 اوچوزاق بولوب اوچلاغانك بىك تيزو هم
 يكل تيف اوچلن ايكان بوييكرلك مصاحبت
 سيق بالالرب ايچون برده قشدار ماينجه

مشكلاته دوچار اولور ايدك. امامت كئي
بيوك و مقدس بر لوازمه تعين اولنوب
بو كئي اشلرده هر كمه بر مراجعت
ايدوب يورمك يكرمجي عصر امام لرينه
لايف اولموب شان و شراف لرينه بر له كه
طاب. بر اقاماق ايدى ايشته تمام بزنك
بو عالمزه بر چاره اولمق اوزره احتيا
جموزى دفع ايدك صورتك بولورنال
نشر اولدى، اش آچمق آلوب او قمق
قالدى. بولورنال امام لر ايچون باشقه
غزته لر نسيتمك اولموب بزه مخصوص
اولان رنچولر ايچون بو ژورنال دارو
ودوالر طابله چقرا بن اير چوق زمان
لردن بيرلى صابرانيه نظارتك بويله بر
ژورنال نشر ايدلمسنى آرزو ايد بورادم
قرداشم رضا الدين افندى محكمه شرعيه
ده قاضى ايكان بول آرزولريمى آ
آچدم اوده بو لازمى ادعا ايتدىكى
حالك بعض سبب لردن طولايى ممكن
اولمادىقنى بكا يازميش ايدى، ايشته بو
كئي بيوك و مقدس آرزولرمزه بو
كون نائل اولد يقمزدن ايفاً تشكر
عاجز اولمديقمزى بيانله مفتى الاسلا
و قاضى افنديلريمزى، صابرانيه و ژور
نال هيئت اداره سنى تبريك ايدى
«باشاسن هيئت اداره، باشاسن مفتى
حضرت لرى». امام اك لى بالاسل
امام و آخوند احمد فرید شیر وانی.

اولجارغه هم شول سببلى هر قابم مقبول
بولب سوداده ميدان آلوب ياتمق در
ولكن بزلر بو خصوص بحث قبلش
چقمز آشدن معمول بولغان آلت استعما
لكه بارار ميكاننى ديه.



اداره گه مكتوبلر

محترم محرر افندى!
اوشبو مكتوبم ايله محكمه شرعيه اسلاميه
حضورك نشر ايدلمك اولان «معلومات
محكمه شرعيه ارينبورغيه» ژورنالى تبريك
ايدمز. بزه بر لطف مخصوص اولمى
اوزره چغارلان اوشبو ژورنال ايچون بر
اماملر بيك چوق تشكر ايتمك كرك
چونكه بو ژورنال بزم استقبالمى تأمين
ايدمك دولر بملشا شالان اولان، همت
بزم آرازمزه ايدك چوق قرداشلارم
داركه وقت و زمان اقتضاسى اوزره
بزه بلمك لازم اولان تنظيمات ترتيب
و فورمالردن تمام غافل مزى محكمه به بر
كاغزل يازمچى اولساق لوياغود ذمه مزه بر
اشن طابشرلوراب تفتيش ايدمك اولساق
بو كونه قدر بويله بر داكمينت ترتيب
ايدوب كولامد يكمزدن نصل ونه كيفيته
ترتيب ايدمك جموزى بلموب بيك چوق

آرينبورغ محكمه سنه تابع اولن جمله
صاحب الفكر عالم همك اوز ملتنى
احيا ايدو نيتنك اولغان ذاتلر نجه يللاردن
ببرلى محكمه شرعية طرفندن بر ژور-
نال ياكه غزيتنه نشر اولنووينى دورت
كونه ايله كوتماكده ايريلر هم كوتو-
لرين اوروئلى ايدى الحمد لله حاضر
كونلمش ژورنال دنياغه چقدى اما بعض
بر اولرنك سوزينه باقساڭ حيران قالور-
سك: نجه يللر غزيتلر اوستينه باسوب
فقراء فقرا ايدر ژورنالغ مالك بولدى
اما آنلر تشكر اوردنينه بو ژورنالك
بولووندى بولماوى خير اولور ديسان
سوزلرني سويليلر. هر اهل انصاف
ايچون ميلوان ميدانده صالح اورده اچار
اما برون وجودكه چقان شينى بزم فكر
مزه لايق دگل ديبا كير يسته سعى قيلماق
انصافسز لادن باشقه دگلدر اكرده موافق
دگل ايسه اصلاح ايتمك بولغه تشرمك
چاره سن اكور: بر شينى آرزو ايدوب
كوتوب آلوك آنى محو ايتمك انسان
خاصه سى دگل بلكه كفران نعمت دره بو
ژورنال طار السه اوز غزيتلر بيه بول
تار ديبا خيال ايدالرمى، ااگر اوييله
يسه خطا در هر قايسينك مسلكى
وقوچيلرى باشقه در ايدى «معلومات»
دورنالى واق توياك سوزكه التفات
بتماي بولنده دائم اولسون ديه دعا

اولارق شادلغمن معلومات ژورنالينه
شويله اشعار سويله دم: بلعه
كوب وقتلر كوتديگم سوا ايدر
«معلومات»
بزلره ايندى ويرينگر كوب شيلردن
«معلومات»
آلد اولغان مقصدلره، كوسترگز
آنلره ايرشمك ايچون سوز ويرگز
معلومات
مسرور اولدى چقدكله كوب سنك
«معلومات»
جمله فكرى توغرى ذاتلر دوستگذر
«معلومات»
محزون اولدى جمله جاهل جمله غافل
بي ادب
جمله محزون اولوچيلر مايوس اولسون
«معلومات»
تله صحيفه لر تولوسنجه، نلشش ايدوب
«معلومات»
حكومتنك تديرين ويرگز سوزلر
«معلومات»
قانع اولمه ايت ترقى، يازا سيمدا
«معلومات»
چون سياستدن بي خبر، ادر اما ملر لمتل
«معلومات»
آه زار ايدوب صورغانم هر وقتك
«معلومات»

نظام نامه سنی یازدروب ترجمه هم طبع
 قیلدروب نظام نامه ننگ اچنک کورسنگانچه
 ملت اسلامیه نی و ملت بالالرنی طریق
 هلاکتدن قوتقارب سعادت یولینه کر
 تو حقنجه اجتهاد هر قایومزغه فرض
 بولسه ده نه چاره کی بوزمانه غه قدری
 بولوغ اشنی قایدن باشلاب و قایدن
 توتنب ایلرگه یز لرگه یول کورساتوچی
 بولماقندن همک اولومز غفلتمز سبیلی
 بو کونه قدری ابر اشک قیلو ممکن بولما
 دی آرمی کوبمی اوشیو یکرمنچی قصرده
 کوزلرمز بر قدرکنه آچلوب کیلاچک
 آنا بولاچق بالالرمز خصوصنجه هر تور
 لی اوی و فکر لرگه توشک ایمپیراطور
 اعظم حضر تلرینک مانفیست عالییه لرینه
 بناء هر تورلی ملت که فائلی جمعیتلر
 ترتیب ایتو ممکن اولدقندن اوشیو
 کون آلمزده اولان جمعیت نی آچارغه
 موافق بولدی بو جمعیتلرنک اتوب مقصود
 دی کیلاچکده آنا بولاچق قن بالالرمز نی
 گوزل ایتوب تربیه ایتماک گه اجتهاد
 ایستودر معلوم که بو قدری الوغ اش
 برونک گنه بقولندن کلمایدر شوکار بنا
 عالم و عالمه لرمز علم لری ایله یای
 غیر لرمز همت و غیرت لویله ابو قدر
 ثوابلی اشکه یاردم ایدشماک تیوشدر
 طریق ایدو ایچون بولک کبک جمعیت
 و مشاوره مجلس لری یا صاب سویلشو

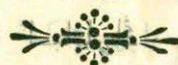
صاری دیوار اچلرندن چقدی ایندی
 معلومات

یا اله ویرگل انصاف طبقه علیالره
 جمله اوهامه خیاله سن اینانما

معلومات
 هر لر تحریرنک قیلماسونلر هم

اصلاح اولسون مقصدک بولمسون که

معلوم آت.
 مر سید بن ایوب



خانملو جمعیتده او قولغان نطق لر جمله سنندن

حرمتلو و شققتلو خانم افندیلر!

حرمتلولر! هر قایونگزه معلوم دنیاده هر
 بر متذرقی ملت و قوم لرنک کنک و ملت
 و قوم لرینی صاقلاب دین و دنیا لرنک
 سعادت لرینی آرتدروب علم و معرفت
 و اخلاق هم هنر طرقلرین آله ییرو
 ایچون آچلمش جمعیت حیریه لری واردر
 بونلر هر کون یا که هر ساعت آرتب
 یاتماق درلر شوئلرنی کورروب بولمسلمان
 خانملریک کوب عبرت آلوب بو کون
 زمانمز یکرمنچی عصرنک کورساتوی بو
 ینچه اجتهادینه شروع قیلب تیوشلی

الف و محبت ايلان مصاحبت ايدشو لازمدر
 بو جمعيت مز خصوصاً خاتون و قز بالالار-
 مز ايچون فائىدلو اولاجغنه شبهه يوقدر
 چونكه بو جمعيتمز قز بالالارمىزنى تربيه
 ايدو ايچون برنجى درجه ده ياردمچى در
 جزم قز بالالارمز تربيه لو گوزل خانى و
 گوزل معرفت اياسى بولسهرلر طبيعى
 بالالارى ده شويله اولاق در چونكه بالالار
 نك برنجى مدرسه و برنجى تربيه
 آلا تورغان اوزنلرى آنالرنك ايتناگى
 در. ايمدى اگرده ملت آناللىرى
 اوز بالالرينك اك گوزل واك معرفتولو
 وكيلاچك آرسلان كيك بهادر بولوينى
 تلاسهرلر آنا بولاچق قز بالالرى تربيه دا
 كيمچاك قيلماسونلر بو خصوصى رسول
 اكرم ده امر ايتدىكى معلوم در و دخيدو
 يو كيك جمعيت لره ياردم اعانده
 بولشونلر ديه جان و ديلن رجا ايدامز
 حق سبحانه و تعالى اوز فضل و رحمتى
 ايله اوشبو كيك ملت مزگه فائىدلو جمعيت
 لرنى ياصارغه مانقيست عالى لارين رخصت
 ايلن ايمپيراطور اعظم نيكولاى آلكس-
 اندروىچ حضرتلرينك بالجمله خاتون و قز-
 لارغه شفقلى زوجه محترمه سى آلكساندرا
 خيدرونه و محترمه انكاسى ماريه فيدرونا
 و عزتلو بالالرينك ومله خانن عالى لار
 ينك و محترم خادم الملت و مرجع الاسلام
 اولان مفتى الاسلام حضرتلرى محمديار

سلطاني و زوجة محترمه لرى و عزيز بالالار-
 نك عمرلرينه بركات و مروت فقير
 و فقرائه و بالجمله رعيت كه فائىدلو تدبير
 و عمل لر ميسر ايلايه واشبو كوردكمز
 جمعيت كه باش سببچى اولارق اجتماع
 ايدوب ياصارچيلرنك عمرلرينه بركات
 بيدوب قيامت كه قدر اسم شريف لرى
 اين گولك ايله ذكر قيلونى نصيب ايله يه
 و بو جمعيتمز نك خيرلو ساعت باشلانوب
 خاتون و قز بالالارمزغ الوغ ياردمچى
 و ايتا كچى اولارق اوزاق عمرلر ايله
 ملت نك آغ كيتوينه الوغ خدمتلرنى
 نصيب ايله يه آمين بحرمه سيد المرسلين
 ۱۹۰۸ سنه عيناوارنك ۲۵ كوتنك بلده اوقا.
 عائشه ابرگيل دينا.



اداره دن جوابلر:

۵۵ جياچورا قريه سنك گى مؤذن شهاب
 الدين كه: ايچنك مبالغه لرى كوردنوى
 سببى شكايه نامه گز درج ايديلمى.
 تابع ايله متبوع آراسنك ايكي طرفين ده
 حقوق رعايه ايدولور كه تيوشليدر. بر
 طرف نكغنه عيلى ايدىكى اداره كه معلوم
 توكل.

اداره دین تشکر:

«معلومات» مجله سینک ظہورین تبریک
ایروب کوب اماملر و باشقہ قم ایہلرندن
مکتوبلر کیلدی. جملہ سینہ تفصیلا تشکر
ایتمک عسیر اولدقندن اداره جملہ سینہ
برلکده جدا تشکر ایده در بوندای
ترغیب ایله طورغان مکتوبلر اداره گه
زور امیدلر بیروب قوت ویرہ چکدر.
حسن توجه لرینه تشکر ایہرک هر وقت
آثار قلمیہ لرگز و تدبیر عاقلانہ لرگز ایله
اداره گه و بونک واسطہ سی ایله دینی
مرجع اولان محکمہ شرعیہ گه ده یاردمک
بولارسنر دیہ امید ایده در. «الدین
النصیحة» حدیثی معلومکدر صحابہ لر
کمگہ نصیحة دیہ صور دقلرنک پیغمبر علیہ
السلام: «الله تعالی گه. کتابلرینه، پیغمبرلرینه
فرشته لرینه و مسلمانلرنک رئیس لرینه
و عامہ سنہ». دیہ جواب بیرمشدر شوق
منکور هر طائفہ نک اوز شائنه لایق
نصیحتک بولنماق جملہ مسلمین گه بوروچدر.
دینمزنک اساسی نصیحت اولدوق سبیل
اصلاح و ارادة خیر قصدی ایله قوداشلک
وظیفہ سی اولان نصیحتنی طکلاماق مسلمار
لره دین و انصاف جهندن لازمدر. ملت
افراددن مرکب اولوب افراد توزالسا
هیئت اجتماعیہ توزوک بولورای بدیهی در
جملہ مزہ الله تعالی صلاح فی کوستارسون!
مدیر مسئول: امام محمد صابر الحسنی.

۵۵ بوز اولمک امام غفوری جنابلرینه:
کیڈاشکزر بیک موافقت لکن بوکلا قدر
بولغان تجربہ لرگه قاراغانک، محسبلر ده ده
سو استعمال بولوب کوب اشکوی لر بولووی
احتمال هر امام اوز محله سنک بر محسب
حکمنکدر واق محسب لرده بولغان کبی
زور راق لرده هم اعتدالسن تجاوزی ممکن
و کما تکنودن بولی علیکم، مفادینچه واقع
اولماقکدر متذکره ایلمکده.
۵۵ منزله اویازی، قالماش قریہ سنک
اسماعیل فقه: پریغاوار اوتؤیر ردیسیه لر
و باشقہ قوشقان خدمت لرنک تیگشروب
بورو اداره وظیفہ سی توکلدر.
۵۵ بوغروسلان اویازی قطلی آولینک
امام بدر الدین فقه: بیمارگان آنجه گز
طابشرلدی.

۵۵ بری اویازی، لایسطی قریہ سنک
خطیب علاء الدین آفندیگه: آدریس
اوزگارتو ایچون ۲۰ تین لک بوچته مار-
کەسی بیمارووگزر و آنجه پیراواد اینکان
ذاتنک اوز مکتوبی بولووی لازومدر.
شول سببدن خطکزر اعتبارغه آلینمادی.
۵۵ کوزنیتسک اویازی، مازارلی
قریہ سنک اسام نعمتوللین گه: آدرسکزر
مقصودکزرچه یازیلدی. لکن ۲۰ تین لک
مارکە بیمارمیز.

۶۶۶۶

ناشر: محکمہ شرعیہ.

۱۳۲۶ هجری ۲۷ نچی صفر «دوشنبه» ۱۷ نچی مارت. ۱۹۰۸ میلادی

اشتراک بدلی:

بر سنه گه ۳ صوم
یارتی سنه گه ۲ صوم
خارجی مملکتلرگه
سنه لکی ۴ صوم.
آدرس اوقا شهرنده
معلومات اداره
خانه سینه.

معلومات

محکمه شرعیه آرینبورغیه

آیده ایکی مرتبه نشر ایدوله در.

№ 5.

مجله نك پروغرامنه
موافق مقاله لر
قبول ایدوله،
مقاله لرني قسقارتو
توزاتوده اداره
اختیارلیدر. درج
ایدلمان مقاله
صاحب نك تیلای
ایله اعاده قیلنور.

Уфа. Редакция „МАГЛЮМАТЪ“ въ зданіи Мухамеданскаго Духовнаго Собранія.

Официальный отдѣлъ.

رسمی قسم:

چیستان پول شهری امامی احمد نجیب
آفندی امیرخانق، حکومتکه مخالفی فکرلر
طاراتو تهمتیلله اورنندن عزل ایدیلیمش
ایدی. آنی اورنینه تکرار قویلو حقننه
مفتی حضرتنک مینیستردن اوتنوینه بناء.
مینیسترستوا وئوترینینغ دیسلاده چیت
دینلرنک روحانی اشلرن قاری طورغان
دیپارطامینندن، ۱۹۰۸ نچی یل-۲۹ غنوار
۷۰۵۲ نومیرده اوشبو توبانلگی جواب
کلمشدر:

اورینبورغ مفتیسی جنابلرینه.

مسجدی امامی احمدنجیب امیرخانق امامت
درجه سنندن توشرلیدکنندن، سز الوغ در-
جه لی (مفتی) - امیرخانقنک خلافتنه ایدیلکان
تدبیرلرنک سببینی ولایت مأمورلری
اعلام ایتمگانلکرن دلیل ایدوب همده
اول امامنک کامل اوشانچلی و شخصیتیلله
معلوم ایدیکن وبو واقعه ده کیمنک اولسه ده
آنک اوستندن دانوس ایله فدا اولدیغن
سبب کورساتوب - مذکور امام حقنک اشنی
تصحیحلاب قاراب اورنینه تکرار قویلو-
وینی اوتنه سز.

مینیسترستواغ طابشرلغان معلومات
بوینچه امیرخانقنی درجه سنندن توشرو
حقنک ولایت مأمورلرنک تدبیری بویله
روشن در:

برنجی غاصودارستویینی دومان قارا-
تغاندن صوگ، بو امام یاگی غ. دوماغه
صایلانورغه تلاب، چیستان پول مسلمانلری

قزان غوبیرناطورینک ۱۹۰۶ نچی یل
۲۰ نچی دیکابرده توزیگان حکمی (پاستا-
ناؤلینییه سی) ایله چیستان پول شهرینک برنجی

آرہسند، حکومت حاضرنک ترتیب-نظامینی
بیرلی خلقنک اوز ادارہلرینہ آلدردمق
ضرور دیہ قوتلی خلاف فکرلر طاراتقان
وتنتیگان وقتندہ، نالوغ وعسکر بیرماسکہ
اونداب یازیلغان، تاتارچہ دعوتنامہلر
(ۋازرۋانیہلر) تابلغان.

حرمت ایدوب سز مرحمتلولرنی خبر-
لندرمہن: اوتکان نویابر ۲۴-نک ۱۲۷
نومیرلی مکتوبگزله استہدیکگز طلبلرگزنی
یوقاروداغی سبیلرگہ بناء رضالندردرغہ
ممکن اولمادی. وبوٹا علاوہ ایدمن: مذکور
امیرخانفی اولداگی درجہسینہ قویلوحقنہ
داخلی مینیسترسٹواغہ مذکور امام مراجعت
ایتکان ایدی. ۱۹۰۷-یل-۴-نچی آۋغوستنک
۴۵۴۸ نومیر ایلہ قزان غوبیرناطوری
آرقلی: «اگر غوبیرناطورنک حکمینی امیر-
خانفی حقسز طابسه، قویلغان ترتیبیلہ
پراۋیتلستۋشی سناتغہ عریضہ بیرورگہ
ممکن» دیب اعلام ایدلگان.

اصلنک امضا ایدوچیلر:

داخلیہ مینیستری ایچون معاونی
سناطور (امضا قیلغان).

دیریکتور ایچون،
ۋیتس-دیریکتور اسمیرنوف.



مینیسترسٹوا ۋنوتیرینیخ دیلاہہ چیت دینلر
روحاونی اشترینگ دیپارطامیتی طرفندن
۱۹۰۸ یل، ۲۶ غنوار، ۶۶۸۱ نومیر ایلہ
امر همایون بویچہ.

اورنبورغسکی محمدانسکی دوخاونوی
صابرائیہ غہ

عرض-پویدلاژینیہ.

داخلیہ مینیسترینک اوشبو غنوارنک
۲۰-نچی کونندہ اطاعتکارانہ دافلا دی
بویچہ کلی مرحمتلی گاصودار ایمپیرا-
طور، زاکوندن طش خصوصی مرحمتیلہ
بیوردی: اورنبورغ غوبیرناسی، چیلای
اویازی، صارت-قالمیق ۋولصتی، بورلی-
آیغیر آولینک بر یوزدہ یتمش بر ایر
جانندن عبارت اولان مسلمانلرہ
اوز آلدینہ پریخود یاسارغہ وشول
آولدہ مسجد جامع بناء ایدارگہ مساعہ
قیلورغہ.

۱۹۰۰-نچی یل باصلغان صؤود ز-
کوننک XII طوم، I جزء اوسترایتیلنی
اوصطافینک ۱۵۵ استاتیہ-سینہ بناء ایر
جانی ایکی یوزدن کیم بولماغانده غہ
مسلمان مسجدلرن بناء ایدوگہ ولایت
مأمورلری طرفندن رخصت ایدیلہدر.
۱۹۰۷-نچی یلک ۲-نچی اییولک ۲۷۹

نومير ايله دوخاونوى صابرانديهك تقدريم
قيلوينه بنا اراده عالي ايله رخصت
ايدلوب دوخاونوى صابرانديهغه تبوشلى
بولغان تدبيرلرى اداء قىلمورغه عرض
قىلهدر .

اصلنك امضا ايتمشلر :

داخليه مينيستري ايچون معاونى
سيناتور مكاروف .

ديريكتور ايچون نائى

ۋ . اسميرنوف .

دخى دىپارلامينت طرفندن ۱۹۰۸ يىل، ۲۰
غنوار، ۷۵۴۶ نومير ايله محكمه شرعيه گه
پريدلاژينيه:

اوشبو غنوارنك ۱۷ نچى كوننك گاه
صودار ايمپراطور اعظم حضرتلرى كل
مرحمتيله بيوردى: اودا غوبيرناسى، بلجهى
اوبازى، طوقماق-قاران اولينك بر يوز
يتمش (۱۷۰) اير جانندن عبارت اولان
مسلمانلرينه شول اولده مسجد جامع بنا
ايدر ايچون مساعده قىلمورغه .

۱۹۰۷ نچى يىل، ۱۲ نچى اوكتابر،
۷۶۵۳ نومير ايله محكمه شرعيه ك
تقديمينه بناء اختيار همايون حقنده تيمو-
شلى تدبيرلرى ايچون جمعيت شرعيه
اورنبورغيه گه عرض ايدهدر .

دخى دىپارلامينت طرفندن ۱۹۰۸ يىل، ۲۰
غنوار، ۷۲۲۱ نچى نومير ايله جمعيت شرعيه
اورنبورغيه گه عرض:

اوشبو غنوارنك ۱۷ نچى كوننك گاه
صودار ايمپراطور مرحمت كليهييله، اودا
غوبيرناسى، استرليطماق اوبازى، يلماپات-
آيوچى-مورزاش قريهلرينك مسجدرلرينه
تابع ايكى يوزده اوج (۲۰۳) اير جانندن
عبارت «مقصود» هم «اميدباي» اوللرينك
باشقورتلرى اوللگى محله لرندن آيريلوب
مذكور ايكى اول مسلمانلرى اوز آلدينه
محله ايديلوب «مقصود» اولينه مسجد
جامع بنا ايداركه مساعده بيوردى .

مفروض مسجد تاسيس ايديلگانده
مورزاش مسجدى محله سنده زاكون (استا .
۱۵۵ اوسنا . س) اقتضا ايتكان ۲۰۰
اير جاني اورنينه فقط ۱۴۹ جان قالسهده .

اصلنك امضا ايتمشلر :

داخليه مينيستري ايچون معاونى

سيناتور مكاروف .

ديريكتور ايچون نائى

ۋ . اسميرنوف .



محکمہ شرعیہ اور نبو رغیہ

محفوظ وفق نامہ لکھنؤ نسخہ سی جملہ سندن

استری-باش قریہ سی عید فضل اللہ اوغلینک
وقفیہ سی.

کوپیہ:

بسم اللہ الرحمن الرحیم

الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين
والصلوة والسلام على خير خلقه محمد وآله
وصحبه اجمعين. اشهد ان لا اله الا الله واشهد
ان محمدا عبده ورسوله افضل الرسل والنبيين.

قال عمر رضي الله تعالى عنه:

يا رسول الله اني استفتيت مالا وهو
عندي نفيس اني نصدق به فقال تصدق
باصليها لا ببيع ولا يوهب ولا يورث ولكن
لينفق ثمرته. فتصدق عمر رضي الله عنه
في سبيل الله تعالى وفي الرقاب والضييف
والمساكين وابن السبيل ولذي القربى.
وكذلك وقف رسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلم عوائط واوراق ابراهيم عليه
السلام نافه اليوم.وكذا اوقاف الصحابة بمكة والمدينة.
ولان الانسان يحتاج الى صدقة دائمة على
وجه لا يرد عليه النقض.من بعد اي عزيز اولان شاهدلر
سز ذات شريفلره معلوم اولسون، بن
استرليطماق ميشچاني استرلي-باش قريه.سندہ تورلاق قيلغوجی عید بن فضل اللہ
اوزم صاغ وسلامت وعقلم صحیح اولدیغم
حالده کند ملککم اولان یوز دستینه
یرمنی رضاء لله تعالی صدقہ موقوفہ مؤبد
قیلدم یعنی ایدا وفق قیلدم.بس سز ذات شریفی اولان شاهدلر
وقت حاجتده اوشبو وقفم هم وقفمک بیان
ایدلهچک شرطلری ایله قضاة المسلمین
عندنک ادا شهادت ایدسز ابتعا لله تعالی
کیفیت وقف دورت فصل اوزرینه در.
فصل اول: اوشبو وقفمک تاریخنی و بو
کوننک اولغوجی قیمتنی بیان ایدلور.۱۸۹۴نجی میلادیہ بشنچی نویابرده منہ
کور یرمنی ذکر ایدلهچک شروط ایله
وقف قیلدم. اما ارض مذکورہنک اوشبو
وقف کوننک قیمتنی بیش یوز صوم کمش
یعنی هر دستینہ بیش صومدن.فصل ثانیہ ارض موقوفہنک محلنی وحدودنی
بیان ایدرم. بس اوشبو وقف قیلدغم یر
اوقی گویدرناسی استرلی طماق اویازی
حالا رزان وولصی استرلی صوونیک صول
طرفنک در. اوشبو یرنک حدودی طرفشمالنک
رزان ایسکی وولصده اولان آق چولپان
توبه سیدر. طرف جنوبنک استرلی صویدر
استرلی صوونیک آر یاغنک تلتم یورماتین
وولصینک ایرک چیک تیمر توبه قالقاش
قریه سیک اولان عصبه یریدر. طرف مشرقنک
میشچانین عبیدالله محمدصادق اوغلی کیلدی

مذکور اون سهامدن ايکي سهامنى بلبه
اويازى اصلاق قريه سنده حاضرده موجود
اولان دورت مسجدلرنك حاجت اورنینه
صرف ايدلور هر قابوسينه على السويه
يعنى تيگزلک اوزرينه صرف ايدلور .
اصلاق قريه سنده مسجدلرنى تعميرگه صرف
ايلمك ايچون اهل محلله بر صالح كشيلى
انتخاب ايدوب شول كمسه واسطه سيله
صرف ايديلور. اوشبونك ذكر ايدلمش
مسجدلر و مدرسه لر و فنىطاللىرغه تعمير
حاجت اولماغان سنه لرده مذکور سهاملرنى
جمع ايدوب دولت بانقه سينه حفظ ايچون
مقولى اولان ذاتلر صالور، وقت حاجته
قدر. بو دورتنچى شرطدن اوشبو مصارف
مذكوره لردن برى معطل اولالسه مذ-
کور قريه لرده جنسينه صرف ايديلور.
يعنى مسجد سهامى دىكر مسجده، مدرسه
سهامى دىكر مدرسه گه صرف ايديلور،
مذكور مصرفلرنى تعمير ممكن اولغانك
باشقه غه صرف ايدلماس شرطيله. اگرده
مصارف مذكوره لرنك جنسى اولماسه
جنس قريينه صرف ايدلور اگر بولا
قالسه. والا باشقه خيرات اسلاميه يه صرف
ايدلور. ينه بو وقف قيلغان يوز دستينه
ير ساتلماس و رهن قويلماس.
اگرده مقولى بولغان ذاتلرنك عقللرى
ادراك قيلماسلق اشلر بولسه محكمه
روحانيه اوزنبورغيه گه مراجعت ايتماينچه

اش قيلماسلر ديب اوشبو وقفيه كاغدمك
ذكر ايدلمش شرطلر ايله يوز دستينه
يرمنى رضا لله تعالى وقف قيلدم و وقف
قيلغمنك راستلغينه شاهلر حضورنك
حسن رضاغم ايله بن عيد فضل الله اوغلى
قولوم قويدم.
مذكور يوز دستينه يرنى وقف قيلوب
عيد فضل الله اوغلىنك آل امضا قيلديغنه
و وقف قيلديغنه بنز توبانك اسملمش
كمسنه لر شاه بولوب آل امضا قيلدىق.
نيكيغاز آولينك سميع الله عبدالله اوغلى.
چوئىچى آولنك امام و آخوند محمد حارث
ملا كمال الدين اوغلى. تينولرنى ساويتنك
ولى الله عدلشاه اوغلى تيرىغولفى. شهر
افاده تورغوچى دوؤارانين سليمان ولى الله
اوغلى تيرىغولفى.
عيد فضل الله اوغلىنك اوتنوى بويىچه
يازدم، بن اوا اويازنك ير بىلاگوچى
محمد بهالدين ملا جلال الدين اوغلى
مقصودى .

۷- دىگابر، ۱۸۹۴ نچى سنه.



Неофициальный отделъ.

غير رسمى قسم

مولد پيرامى

آلومىزداغى ربيع الاول آيى نىڭ ۱۲
 نچى كوفى پيغمبرمىز محمد مصطفى صلى الله
 عليه وسلم توغان كون وكيچەسى دە مولد
 كېچەسى اولوب جملە اهل اسلام قاشنى
 مبارك وبيرام كوندى. بيوك كەمسەلرنىڭ
 وخان وپادشاهلرنىڭ توغان و تحت كە او-
 لطرغان كونلرىن بىرام ايتىمىڭ وشادلىقلار
 اظهار ايتىمىڭ وشىغللارنى توققاتوب دعا
 و عبادتلىرىدە بولمىقلىق ھەر بىرىنى وتارىخىن
 ساقلاۋچى قوم و ملت لىر آراسىدە شائع
 ومقبولدى. حتى خدمت كوستارمىش شاعر
 وادىبلارنىڭ يوم ولادتلىرىن ويا وفاتلىرىن
 ايسكە توشۇرۇپ عمومى بىرام ياصاب
 اسمى اونوتولماسلىق ايدوب نام و شرفىدە
 تىزىملىرىدە ركىز ايدىلەر يا كە برار تاسىسات-
 دن يادكار قالدۇرۇلۇر وبو كەمسەنىڭ خدمت
 و محاسنلىرىن تىزىملىرىدە ايدىلەر. بونىڭ ايله
 خلقلارنىڭ حرمت ومېتىلىرىن جلب ايدوب
 شولار كىمى يادكار قالدۇرۇرغە و غيرت
 ايدىگە ترغىب ايدىلەر. ھم بو مشاهد
 اولغان واقىقىلار كىتابىدىن تىزىملىرىدىن يىڭىل
 وسادە اولوب ھەر بىر تىمىز اياسىنىڭ خا-
 طرىنىڭ قالدۇر. ايمىدى بىز مسلمانىلار ھە انسانىيت

ومدىنىت جەھننىدىن قاراساقىد پيغمبرمىز صلى
 الله عليه وسلم نىڭ توغان كونون بيوك
 قدرلى بىرام حساب ايتىمىڭ تىيوش بولادى.
 دىانت و وجدان جەھننىدىن قاراساق بىگىرە-
 كە بىرام ايدوب شادلىق اظهار ايتىمىڭ
 وبو كونىڭ يادكارى ايجون خلقلارنىڭ
 يادىدە قالماق تورغان خىراتلار اشلەمىڭ تىيوش-
 شلى بولادى پيغمبرمىز صلى الله عليه وسلم
 بشرنىڭ بىر مەرىدە ايتىمىڭ محتاج، اخلاق
 سىيئە و عادات قىيىنچىلىقلارنىڭ شايىع، جاھلىيت
 و وحشىلىكنىڭ مستولى، وشرك و ظلمنىڭ انتىشا-
 رى، وبىيغمبرلردىن فەرت، و ابراهيم عليه
 السلام دىن مىراث اولوب قالغان ملت
 حنىفىيەنىڭ تمام سونارگە باقىنلاغان و قىتىدە،
 الله تعالى نىڭ بىنىلەرىنى مەھض فضل و عنايتى
 ايله رحمت عامە ايدوب مەبوعۇت بولدى.
 وشونىڭ ايجونىڭ قرآن شريفىدە «وما ارسلناك
 الا رحمة للعالمين» دىيە صرىحا بيان ايتىدى.
 پيغمبرمىز صلى الله عليه وسلم نىڭ بولۇشى
 انسانلارنى ظلمەت شىركىدىن تىزىملىرىدە
 ھدايت و توحىد نورى ايلان نورلاندىروب
 عقىدەلىرى خىياللات و اوھامدىن بازار تىيوش
 اعتقاد حقە و دىن فطرىنى تىلەپ ايلە
 انسانلارنىڭ سعادىت ابدىلەرىنى سەبب بو-
 لماق مەھض فضل رحمانى و مەنت الھىيە
 و عنايت ربانىيە ايدىكى شەھەسىزدىر. شونىڭ
 ايجونىڭ الله تعالى «لقد من الله على المؤمنين
 اذ بعث فيهم رسولا من انفسهم» دىيە اظهار

منت ايتدی. یعنی انسانلرنک اوز جنسندن
رسول كوندرمك ايله الله تعالى مؤمنلره
زور منت باغشلا دی ديمكدر. رسولنك
فرشته دن بولماي انسانك اوز جنسندن بولوی
نوع انسانه زور شرف بولوب شكرانه سی
ادأ قيلنوب بتمای تورغان نعمتدر.
پیغمبر مر محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم
تعلیمات قرآنیه نی تمام اوزنینه کیلتدروب
اوزینه طاپشرلمش شریعت غرائی تمام
تبلیغ ايله، عمل، عبادت و اخلاق حسنه
ایله باشقلره کوچورکچ اولان اسوه حسنه
اولاراق ۲۳ یل ایچنك جمله اتباعسنی
قرداش ایدوب، نیچه عصرلردن بیرو
کیلگان جاهلیت عصیبتلرین، شعوب
و قبائل آراسنك اولان خصومت، وعداوت
و حروب فجارلری قلع ایدوب، هلاکت
چوقرندن و انقراض تموغسندن خلاص
ایتدی. نتا که الله تعالى قرآن شریفه
بیورر: «واذکروا نعمت الله علیکم اذ کنتم
اعداء فالی بین قلوبکم فاصبحتم بنعمته
اخوانا وکنتم علی شفا حفرة من النار
فانقذکم منها». یعنی سز لر تموغ یاقاسی
حکمنك اولان اعمال سیئه و عادات قبیحه ده
بولوب حاضر تموغغه توشارگه و انقراضغه
یوز طوتارغه تورغان زمانه الله تعالى
سز لره مرشد یباروب سز لری بو هلاک
لکین قوتقاردی و سز لر الله تعالى نك
نعمتی و احسانی سایه سنك جاهلیت نزاع

و عصیبتلرین طاشلاب بر برگز نك قان
و ماللرین معصوم بلوب قرداش بولوب
أورولدوگز ديمكدر. بوندن زور نیندای
نعمت بولور. بیله اولدق بزلره بو
كوننی ابدی هلاکلك چوقروندن قوتلوب
سعادت دارینگه اهل اولمق کونمز دیه
خاطرگه آلمالیدر. آوروپالرنك نیچه عصر-
لرچه طرشوب تعلیم عمومی و اخلاق
حسنه نی خلقغه اجرأ ایس آلمای هم
مهلك اولان خمردن خلقتی بیزدرا آلمای
عاجز بولدقلری حاله پیغمبر علیه السلام
آز زمانه بتون عربستاننی علم و عمل
باغچه سی ایدوب خمردن تمام بیزدروب
اطرافه دعوت ايله سریه و ایاجیلر و
مکتوبلر كوندروب تورلی قوملری الله
تعالی گه عبادت ایدوب مسعود اولماقغه
و کفردن یراق بولوب تموغدن آزاد
اولماقغه دعوت ایدوب جمله عالمکه رحمت
ایچون یبارلدیکن جهرا بیان ایدهرک
دعواسینك صدقینه الله تعالى طرفندن
ابدی معجزه اولان، جمله فصاحی مبهوت
ایدن جمیع بلاغت و فصاحت قانونلرینك
ایك اعلا درجه سنك اولان، انسان طرفندن
بر سوره سی گنه بولسون مثلن کیلتدرو
امیدن کیسان قرآن شریف ایندرلدی.

❦ آخری بولاجق. ❦



مولد النبی علیہ الصلوٰۃ والسلام.

آلنومزداغی ربیع الاول آیینک اون
ایکینچی کونی بتون مخلوقاتنک سیدی
وافضلی اولان رسول محمد المصطفی صلی
الله علیه وسلم حضرتلرینک دنیایه تشریف
بیوردقلری کونی اولاقدر.

اول کون کافه هل اسلامنک ایگ
مقدس وایگ معزز بر کونلری اولدیغندن
بتون اهالی اسلام طرفندن کمال احترامله
قارشو آلنه چقدر. اول کونده موجود اسلا-
ملرنک حسیات ملیه لری، محبت دینیہ لری
ومحافظه اسلامیتلری تضاعفی ایگ چکدر. اول
کون اوایلہ بر کون اولمشدرکه هیبتندن
مکه مشرکلرینک کعبه معظمه ده اولان
بیوک بتلری یوز توبان قابلمشدر، اول
کونک کسرینک تختی یقلوب پارچه پارچه
اولمشدر واول کون بت پرستلرنک مک
یلدنبرو یانوب تورا تورغان شملری
سونمشدر.

اول سید الوجود افندمز حضرتلرینک
دنیا یه تشریفقلری اوایلہ طنطنه لی بر رو-
شلہ اولمشدرکه کوکک اولان ملائکه ویرده
کافه موجودات طرفندن (مرحبا یا رسول
الله) ندالری ایله استقبال اولتمشلردر.
ایشته بوکبی عزیز الوجود اولان افندمز
حضرتلرینک دنیا یه تشریفقلری البته و
البته جمیع عالمه رحمت اولدیغنه شبهه
یوقدر. اول فخر عالم حضرتلرینک یوم

ولادتلری بتون تاریخ صحیفه لرینی طولتور-
سه هم آزدر بتون عالمه مدنیت وانسانیت
اساسلرینی تأسیس ایدوب مساوات قاعده-
لرینی چغارغان ومختلف ملتلرنک قلبلرینی
کلمه واحده ایله تألیف ایدن رسولمز
فخر الکائنات حضرتلریدر. غربدن شرقه
قدر کره ارضی قاپلامش میلیونلرجه
مسلمانلرنک بارجه سینى بر انسان کبی
ایدن کینه اول محترم ذات افندمز حضر-
تلریدر. اول عالی القدر ذی شان حضرتلرینک
اوصاف حمیدلرینی تعداددن قلملر عاجز
اولوب وسویلرگه لسان بشر قاصر اولد-
یغی شبهه دن عاریدر.

هر نه ایسه بو کبی محترم برذاتنک
وجودی ودنیایه تشریف بیوردقلری کون
نک افراد ملت طرفندن نه قدر تعظیم
ونه قدر تکریم واحترامله استقبال اید-
لورگه لایق ایدیکی خارج از بیاندر.

اسلام یرلرنک بو مبارک کوننک قدر
وشرفی ایچون جامع مناره لری هر نوع
گوزل قندیل وفنارلر ایله تنویر ایدلوب
و جامع اچلریک واعظ و خطیب افندیلر
طرفندن سویلنکان اثرلی خطبه لر وانواع
صلوات، مدایح وقصیدلر ایله یاغغراب
تورورلر.

بناءً علیه اوشبو مبارک کون مناسبتیلہ
بزم محترم حضرتلرمزده بو کوننک شرف
ومزیتنى ومسلمان لر ایچون اولان اهمیتنى

گوزل و تائیدرلی بر صورتک سویلاب قوملرینه آڭلاتورلر و بو آیفه، هیچ اولماز- سه یالکیز بو کونگه تعظیم ایدوب فخر عالم افندمز حضرتلرینک ولادت شریفلرینه اظهار محبت ایدوب و هر نوع خیرات واحسانلر قیلوب و علی الخصوص بو کونلر ده فقرأ و مساکینی ضیافت و اطعام قیلماق کبی اشلره تشویق و تحریض ایدرلر. الحاصل بو آیه هر تورلی تعظیم و تکریمه دال اولان عمللری قیلوب و بو آینک قدر و حرمتینه منافی اولان هر نوع اشلردن یراق اولقلری حقنک اثرلی و روحلی و عظم و نصیحتلر ایله قوملرینک حیات ملیه لرینی اویغاندرلر. جناب الله بو مبارک آی حرمتینه جمیع اهل اسلامه سعادت و قول اوستونلک اعطا ایدوب کینه اوزینک رضاسینه مظهر ایلمسون آمین!

آخوند زاده ابراهیم الاسنی.



تزوج «نکاح» حقنده.

(۲نچی نومبردن مابعدی).

مقدمه «دورت خاتون آلو سنت توگل بلسکه مباحدر اگر عدللك قيلسه» ديمش ايدك. بويله اولماق «فانكحو ما طاب لكم من النساء مثنى وثلاث ورباع» آيتنك مفسرلرنك امر اباحت ايچون ديمكلريله

مؤيد اولوب توباندرك «فان خفتم الا تعدلوا فواحدة» قول شريفى، عدللك اولماقك مباح ديورگه ده يول يوقدر ديگان سوزىنى، تايد ايددر، بردن آرتق خاتون آلمانك فقط هواى نفس و قضاء شهوات ايچون آلمانك تيوش بولماى، بلسكه دولت و بايلگك فائدىسى غيريلرده ايريشوب اهل عيال تربيهسى صدقه دن حساب اولديقى سببلى عمل متعدى قصديله اولماق تيوشدر.

پيغمبر عليه السلام كوب خاتون آلمان، بناءً عليه كوب خاتون آلمانك پيغمبرنك سنتى ديمك، و جهسنى بلماگانلكدن ناشيددر: پيغمبر عليه السلام ابتدا دعوتنده بردن آرتق خاتون آلامشدر صوگره هجرت ايله اسلام ترقى تابا باشلاغاچ و علوم دينيه نى اوگرانمك ايرلرگه فرض اولديقى كبي خاتونلرغه ده فرض قيلنغاچ تعليمنى تعميم ايچون متعدد خاتونلر آلاماچه ضرورت داعى اولمشدر. چونكه اير ايله خاتون آراسنك بولغان معامله سريه لر، حيض، نفاس و اغتسال كبي بعض بر، اجنبى ايرلردن اوگرانمك ميسر بولماغان، مسئله لر هر وقت واقع اولمشدر، همده اول وقت امى عربلره دين اوگرانو جمعه، عيدلرده، جمعيت و مجلسلرده اولديقى سببندن خاتونلر اول مجلسكه بارالمايلر ايدى؛ بونين ماعدا، هر جنس اول

جنسندن تعليم آلسه تائيرليراك اولوب
 طارئينماي اوگرانو سبيلي كامل آچيلوب
 و آڭلاب بده دره هر بر حاجت مسئله ده
 پيغمبر عليه السلام نك اوزينه مراجعت
 ايتو ملل كيلترو احتمالي بولغانلقدن خاتو-
 نلر ايچون ازواج مطهراتندن صوراماق
 اوڭغايلاق بوله در-ينه ياشي قرق-ايللى
 بلسكه آلطمش-يتمشكه ييتسوب جاهليتن
 عمر كچيرمش ايرلرنك ده مجلس و جمعيتلر ده
 آلمان تعلملري اونتولووي احتمال، خاتو-
 نلر ده حس وقوه حافظه لر سريع القبول
 اولدى سبيلي بوندای كمسه لر آڭلاشلوب
 بنمگان مسئله لر خاتونلري واسطه سيله
 ازواج مطهراتندن استفسار ايدوب آلمان
 بيك قولايذر. همك بعض مسئله لر ده يقين
 حاصل اولماق ايچون كوب كشي آغزندن
 ايشنو حاجت بولادر. بر كشي دن گنه ايشتك-
 نك كوڭل قرار تابماسه ده كوب كشي
 واسطه سيله ايشيدلسه كوڭل قرار تابادر.
 مونه شوشندای وجه و حكمتلر ايچون
 پيغمبر عليه السلام غه، بوندای تعليم
 و تعلمكه احتياج زماننك هم ده كافرلر ايله
 دفاعي محاربه و جهادلر باشلانوب ايرلر
 جهاده چغوب و كوبلري شهيد بولوب علم
 ايله لر آزايووي مختمل بولوب جهاده
 چقماي كوبراك وقت شهرده تورغوچي
 خاتونلر واسطه سيله بولسه ده علمك ضيا-
 عنندن صاقلانوب ايچون، كوب خاتون آلمان

حكمت و مصلحت مقتضاسنجه لازم بولوب
 كيلمشدر. پيغمبر عليه السلام «زوجاتي
 اعواني في طاعت ربي» ديمش. طاعت
 رب فقط عبادت قيلوده غنه اولماي الله تعالى
 طرفندن تبليغي مأمور اولان شريعتنى
 تبليغي و علم شريعتنى اهاليگه تعميمك
 شريك و ياردمچي اولمق ايله ده بولادر.
 شونك ايچون ده دين اسلام واحكام اسلا-
 ميه و حقوق زوجيه ۲۳ يل اچنك بتون
 عربستانه معلوم بولدى: ايرلرگه هم خا-
 تونلرغه خواجه و قللرغه قدر شايع اولوب
 هر قايسى احكام اسلاميه ني آڭلاب عمل
 ايتديكلري كبي قرآن شريفنى ده ني قدر
 ذاتلر حفظ ايتديلر واحاديث شريفه لر
 ضبط ايلرك و خلفلرينه جمله محفوظاتلرني
 تبليغ ايتديلر، ازواج مطهراتندن نيچه
 مكلرجه حديثلر، روايت ايدوب وباشقه
 اسلام خاتونلريك بونلردن كوره احكام
 اسلاميه ني اوگرانمككه اجتهاد ايتديلر،
 اسلامك ايلك عصرلر نك علوم دينيه جمله
 مسلم و مسلمه لر آراسنك منتشر و عام اولدى.
 اگر پيغمبر عليه السلام خاتون آلماسه
 ايدى تعاليم دينيه سي حضرت عيسانك
 تعليمي قبيلندن بر مقدار معدود ايرلر-
 گه گنه منحصر قالوب عامه ناسقه سعادت
 دينيه حاصل اولماي قوروغ قالولري
 احتمال ايدى. اوشبو خاتون آلمان وا-
 سطه سيله همك ازواج مطهراتنك متعدد

اداره گه مکتوبلر.

فضائل مآب محترم مدیرم. الحسنی افندی!
(املاسی اوزگارتلمی عینیلہ باصیلدی).

ذات عالی لکڑزه سلام سویلاب، اولاً
وبالذات «معلومات» محکمہ شرعیہ اسلامیہ
ارینبورغیہ تبریک ایسدهمز. ثانیاً
عرض حال بز قروی امام لرنک عجز
قصورلری داغمی اولدوغی هر کسه
معلومدر حمدر اولسون بز لرده کوز
آچلور کون کیلدی. معهود مجله مبارک
واسطه سیله سز قهرمانلرنک سایه سنک خیلی
علم قازانور امیدنکمز گرچه شرعی کنا.
بلرمزده عبادات معاملات وغیر احکام حل
حرمت بتفاصیل طرائق مختلفه ایله یازو.
لسده بز قرویلرنک ذهنلری قاصر بعض
مزنگ کتابی یوق بعض مزنگ اعتباری
یوق اولدوغندن احکام شرعیه ننگ اکثرین
علمدن محروم لره هم کوب امر لرده حقوق
شرعی رعایه ایلامای بلکه اهمال تضییع
قیلمق ده لره. بناء علیه محکمہ شرعیه طرفندن
نشر ایدولش مجله مبارکه ده مذکور شی لر
حقنک امام لره تنبیہ لر، خصوصی اسلامیه
دائر اشلرده اهمیت ویروب اجتہاد
ایدوگز دیه امر وعظ لر یازولب دیانتی
اساس ومركز ایدوب تابع اولارق دیانت
ملت فی حفظه سبب مال ومالنی تحصیل کسب

بولووی سایه سنک پیغمبر علیه السلام،
آوروپالرنک عصر لرحه طرشوب ابتدائی
تعلیمنی عام ایله آلماولرنیته مقابل یکرمی
اوج یل ایچنک امی، بدوی قومنگ کافه.
سینه تعلیمات ضروریه فی نشر ایدوب
الله تعالی طرفندن: «الیوم اکملت لکم
دینکم واتممت علیکم نعمتی ورضیت لکم
الاسلام دینا» دیکان قول شریفی ایله
بشارت ویرلمکنه مظهر اولدی. بو ایسه
بیوک بشارت والوغ سعادت دگلک نه در؟
پیغمبر علیه السلام - بزم حاضرگی دورت
خاتون آلوب پار آت وترویکه لر ایله
چیراتلاب دوبرداب طویدن طویغه یور.
دیکی کبی - طویلاب یورو ایچون آلم.
مشرر: پیغمبر علیه السلام مدینه گه بارغاچ
اون اوج یل ایچنک یکرمی یدی مرتبه
فی سبیل الله جهاده بولوب خاتونلری
ایله راعتلتوب تورماش، آنک زوجه
مطهره لریک پیغمبر علیه السلام دن کیوم
صالوم، تاتلی طعاملر طلب ایتمای بارچه
وقتلرین دین تعلمنه و بلدکلرین باشقه
لره اوگراتوگه صرف ایتمشلر و شونک
ایچونک پیغمبر علیه السلام غه ربسینک
طاعتنک یاردمچی بولمشلردر.

(آخری بولاچاق).



ایله اولدوقدن اول معیشته دائر کتاب
سنتدن ادله لرنی یازوب خواص عوامنی
تحریرض بعدندن آرز حسن معیشت
بوللارنک شرع شریفکه موافق ایدوب
بازارلر دیه شادولانشب دورت بلکه
سیکیز کوزلر ایلان کوتمکن ایدوک. چونکه
غیر اخبارات عیدنی فی متعدد مجله و جریده
لر واسطه سیله کوزلر کوروب قولاقلر
ایشدوب توپماقلر هر کمنک معلومیدر.
بنأ علیه معلوماتنک بر قسمنک ادله شر
عیه لر یازولب شریعت اسلامیه فی ترویج
جانبنک اولور امیدندن هم ایدوک.
ولما اول درجه اولارق چققان معلومات
مجله سیله معا جبارلسگان تاوق قوراز صورتیله
ملؤ «تاوق» رساله سی تغاله خلاف خیلی برکدر
صالیدی (بو آفندیگه قوشلر آسرا و حقنک زبستوا
رساله سی یبارلمش ایدی). چونکه فقه، حدیث
کنابلرنک طرق مختلفه ایله صورة استعمال ایدو
همده تصویر ایدونی ممنوع دیب کورهمز
حدیثلر اول مشکاة تشریفه باب تصاویر فصل
اولده حضرة ابی طاحفة دن امام بخاری و مسلم
روایت ایتسگان قال قال النبی صلی الله
علیه وسلم لا تدخل المملکة بیتافیه کلب
ولا تصاویر وعن عائشته انها اشترت
نمرقة فیها تصاویر فلما رآها رسول الله
صلی الله علیه وسلم قام علی الباب فلم
یدخل فعرقت فی وجهه الکراهیه قالت
قلت یا رسول الله اتوب الی الله والی رسوله

فاذا اذنبت فقال رسول الله صلی الله علیه
وسلم ما یال هذه النمرقة قلت اشتریتها لک
لتقع علیها وتوسدها فقال رسول الله صلی
الله علیه وسلم ان اصحاب هذه الصور
یعذبون یوم القیمة یقال لهم احموا ما خلقتم
وقال ان البیت الذی فیہ الصورة لا تدخله
الملائکة متفق علیه. وعن عبد الله بن مسعود
قال سمعت رسول الله صلی الله علیه وسلم
یقول اشد الناس عذابا عند الله المصورون
متفق علیه و غیر حدیث کنا بلری
بو کبی حدیث لر ایله ملؤ.
بو احادیث شریفلره نظرا صورة
استعمال ایدو بیت لرده اتخاذ ملئکة کرام
لرنی منفر شرعا مکروه قبیح فعل اولسه
کک والا ملئکة کرام نفرتلنمش ایدی.
معز ورمز دو تنکیز بز لرنک فهم لارن خطامو؟
یا که بو دجاجة رساله سنک دجاجة دیکن
صورة لر دیکنمز صورة دکلمو؟ و غیر شو
کبی لر صورة بولوب ده وجه آخردن
جوازعه اقوی اولان دلیل لر بارمو؟ بزم
نظر مزجه احادیث شریفلر معارضه دن امین
کوروله یا که زمانه شرلاطنلرینک صورة
استعمال ایدو تلاگانچه یاری دیب فتوی
بیرولری ایلان حدیث شریفلر التفاتسز
قالوب بیتلرمزده تاوق قوراز صورتلرین
اتخاذ ملئکة کرامنک دغولندن خیردیمزمو؟
الحاصل والکلام کراهیت دن خالی کورنمای
حسنات الابرار سیئات للمقربین قبیلندن

کراحت محکمہ شرعیہ طرفندن نشر
ایدلوی حرامدن بتر کورنه. دخی کلوب
هر شی تعریف ایله معلوم اولنقدن
تصویرسن تعریف ایله ده فهم لب راغب
افندی لر صدندن بولورلار ایدی رغبتی
بولماغانینه جسم لرون آلدینه کیلتوردکن
ده آباقلارون کیسب آل دیگان سوزکه
کیلاچک.

دخیه فائدهسی آز ضرری کوب افقر-
لرنک کسی نه تحریض نی صوتکراق
قالدوب نبینا صلی الله علیه وسلم نک
تیریض مقامنک کیلتورکان حدیث لرده گی
حیوانت ایله تحریض ایدولسه دخی بر
کوزل اش سنت که تشبث اولور ایدی
الغنم برکة الخیر معقودبنواصی الخیل الی یوم
القیمه. علی القاری، خیل بقرغنم کی لر نی
آسراب نسل لرون کورکام لئوکه خصوصاً
ابتدأ امرده افضل الکاسب اولان تجارة
صناعت کی لر ایله توصیه ایدولو مناسب
ایدی بر تکرار ایلمز بزچه اول درجه
بنیم فارچقلرنک کسبنه یول کوسترونک
مشئوم عکس حرکتنی موجب کورونه در.
استرلی طماق اویازی ایسکی موسی
قریه سینک قارت امامی.

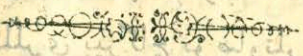
اداره: - صورت حرام، درست توگل دیگان
کسته لر هر قایوسی شوشنک مذکور روایت
کییلری ایراد اینماکد لردز. شریعت

اسلامیه ده هر حلال و حرام آچف بیان
قیلنمشدر «ان الحلال بین و ان الحرام بین»
انآ آچف بیان قیلنمیان یا که مجتهدین
اختلافی قیلشکان مشتهات بار بونلر حقنک
فتوی یازمقی علماً محققین وظیفه سیدر.
فتوی بیرودن اول اوشبو ثوباننگی سوال لر
ملاحظه قیلنمالیدر: صورت مطلقاً حرام می؟
یا که مقید اولوب بر مخصوص نوعی
حرام می؟ یا ایسه مکروه تحریمی جمله
سند نمی؟ لسان شرع صورتنک معناسی فی؟
عرفده فی معناده؟ فوتوغرافی ایله آلمش
تمائیله صورت اطلاق قیلنه می؟ بعد صو-
رت حقنک وارد اولان احادیثنک درجه سی
فی؟ موردی فی خصوصه؟ منهی اولدق
علیه سی فی نرسه؟ احادیثده وارد اولغان
صورتدن نیندای صورت مراد؟ منهی
اولمائی زمان ایله مقید توگل می؟ ادله
شرعیه نک قایوسینه مستند؟ وبو ادله وجوه
وقوفنک قایوسی ایله دلالت ایدادر؟
اصولک وفروعه شواهدی بارمی؟ شوشی
امورنی دقت ایله ملاحظه قیلما ی توروب
حرام ویا حلال دیه فتوی بیرمک مشکدر
بعضیلر صورتدن مراد محکوک ویا قویوب یا صا-
لمش شی، زیرا علیه سی صنمغه عبادت
قیلوچیلرغه مشابهنر، بو فوتوغرافی ایله
آلمش رسملره عبادت قیلغان قوم یوقدر
دیورلر. بعضیلر مطلقاً صورت لفظی اطلاق
قیلنغاچ حکم شاملدر دیورلر. هر شیله

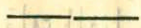
افراط و تقربط مذموم، توسط و عدالت
مردود. واقعا پیغمبر علیه السلام
صنم لرغه عبادت قیلغان قوم لرگه توحیدنی
و وحدت معبودنی تبلیغ ایدوب بالک
بر الله غه غنه عبادت ایله امر ایدوب
غیریگه عبادتن راسا منع ایدو ایچون
مبعوث ایدی، اولک الفتلشمش عقیدلرندن
دوندرو بیک مشکل بولوب توحید حق
عقیدلرینه کامل برکسن ایچون حتی صورت
و صنملرنی اتخاذدن بالکلیه منع قیلندی
همه صورت و صنملری حرمت و تعظیم
ایدولری باطل ایدوکن قوی ایله آکلا-
تدیقی کی پیغمبر علیه السلام فعلی
ایله ده فتح مکه کوننک «قل جا الحق و زهی
الباطل» آیتن اوقیه راق کعبه ایچننکی
جمله صنم و صورتلری تحقیر ایدوب قروب
توشوردی و بونک ایله عبادت خانه ده بر
الله دن باشقه غه تعظیم درست تسوگل
ایدوکن کورساندی.

و بو صنم و صورتلرنی یا صاب جاهل
قومنک شرکنه سبب بولغان کمسه لر حقنک
«لعن الله المصورین» دیه نفرت بیان
ایتدی. اما بو لعنت ایدو هر بر تما-
ثیلنک حراملغنه دلالت ایتمایدر حضرت
عائشه رضی الله عنها حقنک هم تمثیل
بولدیقی سببلی تره زه پرده لرین آلدرووی
حرام ایدکی نه دلالت ایتمای زیرا حرام
ازلورسه حضرت عائشه گه اشد عذاب ایله

عذاب ایدوب اول پرده لری اعدام
ایداردی بیله ایتدیکی بلنمایدن فقهار-
نک قولنچده تصاویر آلک، اوست طرفه،
اوکن صولک بولمق مکروهدر اما آرتده
یا که آیاق آسننک بولسه مکروه تسوگل
دیمشدر. علاوه اولگی تقدیرده احترام
آکلانه صوغی تقدیرده احترام آکلانمای
دیمشدر. ایمدی بو فوتوغراف ایله
آلنمشلرنی مطلقا اتخاذی حرام دیوده
مشکل، عموم بلوی قیلندن بولوب کیتکان،
در سعادت و مصر کی اسلام مملکتلرنک
ده شایعدر. بر شیلر اولا منهی بولوب
صوگره علاوه زوالی ایله نهی ده زائل
اوله در. مثلا ابتداء امرده خمردن اهاالینی
تمام بیزدرو ایچون حراملغی عقیدلرینه
تمام اورنلاشوب بتکانچی خمر لرگه مخصوص
ختم، مزفت، دبا، مقیر اسمنک کی صاود
تلرنی استعمال منهی قیلنوب خلق تمام
خمرنک حراملغنه اوشانوب خمر استعما-
لندن کوکللری بیزگاچ بو صاوتلرنی حوائج
بیته ده استعمالگه رخصت ایدلیدی. شونک
کی جاهلیت وقتنک محترم بولغان صورت
و صنملر خاطر دن چقسون ایچون مطلقا
صورت منهی اولوب صوگره علاوه زوالی
ایله بعض انواعی لابس بولوب قالدی.
می؟ شوشی خصوصلرنی آبروم آبروم
دقت ایله ملاحظه قیلنوب شرعگه مطابق
یازلمش فتوی لرنی «معلومات» ده بوندن

آرى آچلاچاق «فتوى» يابنه درج ايدو-
لوب علمايه عرض ايدريلور وبوندن عيرى
زيمستوا وشهر اداره لرندن آلينه تورغان
آنجه لر حقنك و جمعيت، خيريه لرگه صرف
ايدوله تورغان صدقه واجبه لر حقنك وبانقه
پروسيئتلرى حقنك هم فتويلره ومذاكره
يه يول اوپرولور. لکن فتوى يارق
نيتداي كذاب بولسه شوندن روايت ياكه
عبارت كوچروب بيرو معناسنك توگل بو
نوع يازوغه هر يازو بلكان كشي قادر-
دره فتوى بيروچى ادله شرعيه نك اصول
فقه ده بيان قيلتغان وجه لرين بلوب احوال
زمان وعرف ناسدن وعموم بلوى دن خبردار
اولماسى تيوشدر. آورو نى قاراب دواء
تعيين قيلوچى طبيب حاذق كى بولمايدير
يوقسه رسيب دن قاراب شيشه لرگه دوا
صالوب بيروچى اجزا خانه خدمه سنندن
فرقى اولماسدر. 
شادرين دن فخرزاده أفندى: — اربست
يارمنكه سنك چالملى آدملىر واقزاللرده
وباشقه اورنارده تولو اولوب خير صو
راشوب بورولرن، اسطورژ و باشقه
كشيلر طرفندن حقارت ايدريلوب تيبكو-
لانوب، كيملىر ايدىكى سؤال اولنبدقه
جوابلرنده ملالر وقايسيلرى شادرين اويلا-
زى مؤذنلر يمز ديدىكلرن تأسى ايله بيان

و تعجب ايدرك آخرنده بوندى امام و
مؤذنلرنى قارماق كيم وظيفه سى و بوندى
ناچار اشلردن توقتارورغه نيتدى چاره
كرك، دواونوى صابرانيه دن سىركولر
طاراتيلسه بخشى اولمازنى سؤاللريله
ختم كلام ايدو در.



اداره: — چالمه ايله بويله رذالته
يوروجيلر درسلىكده لوازم اييه لرى
بولسه بونلرنك معيشتلرن تأمين ايدوب
رذالت وسااچيلسكن قوتقارو محله خلقينه
لازمدر. تربيه گه محله خلقينك كوچلرى
ييتماوچيلك بوئا جواب بوله آلمى. كوچلرى
ييتماسلك اولغاچ اوستلرينه لازم ايتوب
باشده صايلا مسقه كرك. ايندى صايلاغان
ايكان معيشتلرن تأمين ايدارگه وقادر
اولماسه لر كسب معاش ايچون ذمه لرن
خلاص ايدارگه تيوش. لكن بو رذالته
ملا ومؤذنلرگه نسبت بيرو ايچون چالما
ليلرنك «بز ملا، مؤذن» ديدىكلرى گه
كافى توگل. صدقه آلو ايچون آلداولر يلا
ممكن، اگر شولاي ايكانلىكى بلنسه
آنلرنى منع ايدارگه و صدقه بييرماسكه
تيوش. بونك چاره سى: سااچيلسكنك
قباحت ايدىكى آكلاتوب عالملر خلقه
نصيحت ايدو هم بالالرنى علم و اخلاق
دائره سنده تربيه ايدو در.



(املاسی اوزگارتلمی عینله باصیلدی).

دین محمدیه محکمه سنن «معلومات»
محررندن سؤال ایدوله در مسلککنگز
موافق ایسه بو مکتوبمیزی عینا درج
ایتماکنکزی اگر موافق اولماسه بروجہ
جواب شافی ویرماکنکز التماسمزد.

مرو ابال معروف وان لم تفعلوا قول شر-
یفینه بنأ امر معروف و نهی منکر فرض
کفایه اولسهده ایرلرنی و خاتونلرنی امر
معروف و عظم و نصیحت قیلماق شرعا
لازم شی ایدوکننه هیچ کم انکار ایتماز.
والا بزم اطراف قریه لرده امر معروف
و عظم و نصیحت هر کم کا تبلیغ ایدولمای
بلکه جمعه و عیدلرکا جمع اولمش آدم-
لرکا مخصوص در، مکر هر سنهده ایکی
عیدکا همه بالغ ایرلر مسجدکا جمع اولدق
و عظم و نصیحت ایدولسهده خواب دینی-
دن بحث ایدولمایچه رمضان عیدنده
فطره و عشر و زکات ثوابلرنی بیان
برله اکتفا ایدوب. قربان عیدنده قربان
فضیلتلرنی بیان برله کفایه ایدولرده
ایمان و نماز و روزه مسئلهلری بر طرف
قاله لر، جمعه نمازلرنده بعض و قنده
ضرورات دینیهدن و عظم نصیحت ایدولسه-
ده، مکر بر قریهده ایکی یوز یا که
زیاده ایرلر بولا توروب یکرمی اوتوز
آدم جمعهغه حاضر بولالر هم و عظم
نصیحت اینهلر.

حاضر بولماغان آدم لر و عظم نصیحت
دن محروم بی بهره اولوب قصورلق اوز
طرفلرنده قاله.

بعض ایرلرمر و عظم نصیحت دن بی
بهره اولدق لری کبی خاتون لر بالکیه
و عظم ایشوتودن محروم لرنه اماملرمر دن
نه ایرلرندن و نه معلم و معلمه خانم لرمزدن
و عظم ایدولمایور و نه صبی و قتلرنده
بعض لری هیچ تعلیم تربیه کورماش
بعض لری تعلیم ایدولسهده ضرورات
دینیهدن تعلیم ایدولمایچه بلکه حروف
هجا تانوب بعد فضائل الشهور کسک باش
کبی حکایه لی کتاب لر اوقوب ایمان
نماز، غسل، حیض و نفاس مسئلهلرندن
محروم قالملر.

بعض اطراف قریه لردن ککلمش
خاتون قزلر هیچ تعلیم تربیه کورمایچه
آتا آنالرندن کورمش تقلید اوزره
انواع اخلاق ذمیمه ابله متصف اولوب
غیبت و بهتان و افترا و تطییر کبی شی لر
برله عمر کپیچره لر هم اوزلری کبی
بالالر اوسدوره لر موندای علم سن و تربیه-
سن خاتونلرغه دین تعلیم قیلورغه معلمه-
لرمر حاضرده یتشمامش در انشاء الله
کیلاچک زمانلرده تیزدن معلمه لر یتشور
دیو رجا ایلمز اول زمانلرغه چه البته
تعلیم دین لازم اولسه کراک.
مکر نه کیفیتده و عظم نصیحت ایدار-

كا كراك ايدوكنى بن اوز فكمرچه ايتامن. هر قريه لرده امام افنديلر جاى كون لرى نك هوا صافى وقت لرنده خاتون قزلارنى جمعه كون لرنده مسچن اطرافنده جمع ايندروب بعد امام افندى بر يو- قارو بيرا كا تورروب غض بصر برله خا- تون قزلارغه ياقن تورماينچه طاوش ايشتوراك مقدار كيرودا تورروب ضرر- رات دينيه دن بولغان شى لرنى بيان قيلور: اول ايمان اعتقاد ومسئله لرنى بعد نماز وروزه مسئله لرنى بعد اداى معاشره تربيه لى بالا تربيه لى خاتون كى كتاب لرنى هم حفظ صحت قاعده لرنى بيان ايدولسه بروجه فائز دن حالى اولماز ديو حسن ظن ايدوله در.

امام رازى افندينى.

ويرغنى- اورال مضافاتندن نوروز قريه- سنك خطيب احمد شاه سلطانعلينى يازادر: خطيب، امام و مؤذنلرنك هر قايسينه اهالى طرفندن ويريله طورغان واجب و عرفى صدقه لر (عشر، فطر، قربان، فديه، و نكاح آفچه لرن اراده قيله) اداره شر- عيه طرفندن درجه لرينه كوره معين مقدار ايله تعين قيلنماغاچ هر وقت برى آخري نك حقينه تجاوز قيلنه و هر قابو- سى طمع و حرصه اوكرانه، نهايت آره- لرنك نزاع چيقوب محكمه گه مرافعه گه

۱۵۱اره:—بو امام، خطيب و مؤذنلرنى پيريغورار ايله محله اهالى سى صايلاى قويغان سببلى معاشرلر بن تأمين و آزالرنك وظيفه لرون تقسيم ايدو شول ير اهالى- سينك مصاحتلرى ايله بولورغه تيوشدر، يوقارغى محكمه لر آنچه بيروده قاتشماغان سببلى تعين وظيفه حقنده هم قاتشولرى يرلى خلقغه آغر تأثير ايداچكى طبعييدر. بو خصوصده شول يرده گى خلق مشورت و مصاحت ايله بر قرار ياصاسه لر عمله كراچكدر.

﴿﴾

چيستاي اويازندن يازالر: مرحوم قارت حضرت بار وقتك قريه مزده اولان چواشلر (مچوسلر) بالتدريج مسلمان اولماقك ايديلر. حضرتك وفاتى بعدنك آنك اوغلينى نادان هم فاسق ايكانون بله طورروب امام قويدق. سببلرنك باشلوجه سى مرحوم حضرت قبرنك ياتوب بزگه رنچماسون بلكه خير فاتحه بيروب

ایچون اوز اوغلن قویوغه راضی بولسه ده دنیادن کیچکان صوڭ اغراض منقطع بولادر، شول سببلی فاسق ایکانون بله توروب اوغلن قویغانغه سرگه رنجور بلکه هنوز جانی معذب بوله تورغاندر. اگرده شرعگه خلاف اشملری بولسه شرعا تیوش طریقیله امر معروف، نهی عن المنکرده مخیرسز.



وفیات

اورسکی شهرندن اوشبو سنه حج شریفکه واروب مکة مکرمهده وفات اولمش عبدالله بن فتحالله سیندکی، اوتکون سوزلی، حقنی سویلاچی، هیچ کیمینک خاطرن رعایه قیلماوچی، فقرا. ننگ محتاجلرن ادا ایدوچی برذات ایدی. هر سنه قارهقامش یارمنکهسینه باروب امام اوله در ایدی. کتکان وقتک استرلی. باش مدرسهسینه وقی اوله رق الوغ کتابلردن ۲۲ دانه کتاب وصیت ایتدی، دیه اورسکیین امام عبدالله المعادی أفندی یازادر.

(جناب حق مظهر عفو وغفران ایلهسون!)

اویا اویازی، پوقراو وولصتی،

یاتسون دیگان ایدک. شول مخدومنگ یکرمی یللق اماملق دورنده مسلمانلر مجوسکه ایلنه باشلادی: مسکرات افراط درجه کوبایوب امامز برنجی صفده و یاللانوب کواهلغه بارو ورشوت آلو بونک اشیدر.

اڭ تأسف اش شوراسیدر: آنک بو افعال شنیعهلری اسلامیتکه یوز قارالغی کتوروب مسلمان اولاق مجوسیلری بالاقضاً منع قیلمقده در.

بو یازدقمزده غرض شخصیت یوقدر. اگر امام أفندی بو اشلرینی قویماسه اسمینی و قریهسینک اسمینی ده ذکر ایله. چکمز هم بوزق اشملری حقنده محکمه شرعیهگه مراجعت قیلهچقمز.

امضا ادارهده صاقلانسون.

اداره: نادان هم فاسق ایکانون بله توروب قویغاچ اوزگز گناهک شریکسز. عربلرده بر مثل بار: «یداک اوکنا و- فوک نفخ» یعنی اوز قولک ایله بهیلاب آغزک ایله اوروب قابارتقانس، کیمگه اوفکالارسن!

ایمندی بویله اولدقن صایلاوده شریک اولانلر توبه ایتمالی و صایلاودن قایتما- لیدر. وفات بولغان حضرت نادان وفا- سف اوغلن قویوغه هیچ راضی اولماز بلکه رنجور، دنیاده وقتک غرض شخصی

یاگی۔ احمد قریہ سینک ۲ نجی مسجد نہ
امام، خطیب و مدرس نبی اللہ جعفر الصادق
اوغلی او شہو فیورالنک ۲۰ نجی دہ وفات
ایتمشدر، (جناب حق رحمت ایتمسون!)

ادارہ دن جوابلو:

۵۵ پینزا غوبیرناسی، ایسکی آلاغول
آولندن، ابتدائی صفیلر نك درس جدو-
لینہ تشکر ایدوب یازغان شاگردلرگہ:
اعتبار ایله او قورگزه رحمت. تعلیم نك
باشلانو هم توقتالو وقتی هر بیرگہ بر
تورلی بولوی لازم توگل، محلی معیشت نك
واھالینك ضروراتینہ قاراب آلوشتورورغہ
ممکن. «معلومات» دہ درج ایدیلگان جدول
بر اوزناك (نمونہ) بولسون ایچوندر.
۵۵ آیو کودرگان ایلنك خطیب محمد-
رضا جمال الدینفکہ: أشع-ارگز گوزل،
لکن اورن آزلقدن حاضرگہ ژورنالغہ
درج ایدیلما دی.

۵۵ بلدانکیک طالب العلم ی. س. م.
أفندیگہ: آدریسگز معلوم بولماغان سببلی
مکتوبگز درج ایدیلما دی. «صورت»، «رسم»
طوغروسنك حقیقتنی بیلو ایچون کتب
اسلامیہ وآثار سلفیہ لری تحقیق ایدارک
مطالعہ وقوہ اجتہادینہ چالیشساگز زارلانو ب

مکتوبلر یازودن آرتوغراق بولور ایدی.
۵۵ معلومات مجله سی مرتب طابشرلغان
مشتیریلر اداره دن آچق خط ایله صوراسونلر.
۵۵ امام کشاف ژدانفی قہ: — مطبوعات
حقندہ فکریمزنی کیله چک بر نومیرده
یاراچقر. شول سببلی حاضرگہ مکتوبگز
درج ایدیلما دی.

۵۵ اورسکیدہ علی دالاتکازین، امام
علی اللہ قریمف المندانی واویدراک قریہ-
سندہ ع. ایشبولاطی افندیلرہ: — فتوی
صوراب یازغان مکتوبلرگز «فتوی» بابی
آچیلغاچ میدان مذاکرہ گہ قویلور. شول
سببدن بو کونگہ قدر اداره دہ صاقلانندی.
۵۵ طوبل غوبیرناسنك ساکن «بوخا-
ریست» و «اینارودیست» نامندہ ایکی
طاغفہ مسلمانلر هر وقت اوز آرا نزاغلا
شوب مکتب، مدرسه کبی ملت فائز سینہ
صرف ایدہ چک پارہ لرن دعوی مصرفینہ
آدواکاتلرہ صرف ایتدیکلرن وخصوصا
«أشطمال» و «سوکلالم» قریہ سندہ اولان
مسلمانلر بربرسینہ آچولرنیدن یرلرن
روسلرغہ ویروب بتدیکلرندن تأسف ایدوب
یازغان «عبدالله» أفندیہ: — اوزون مکتوبلر
درج ایدارگہ مجله نك اورنی مساعد توگل،
خلاصہ سنی آلوب بازارغہ راضی بولساگز
مع المنونیت مکتوبگز هر وقت قبول ایدلور

مدیر مسئول: امام محمد صابر الحسنی.

ناشر: محکمہ شرعیہ.

۱۳۳۶ هجری ۹ نچی ربیع اول «جمعه» ۲۸ نچی مارت. ۱۹۰۸ میلادی

اشتراک بدلی:

بر سنه گه ۳ صوم
یارق سنه گه ۲ صوم
خارجی مملکتلرگه
سنه لکی ۴ صوم
آخس اوقا شهرنده
معلومات اداره
خانه سینه.

معلومات

محکمه شرعیه آرینبورغیه

آیده ایکی مرتبه نشر ایدوله در.

№ 6.

مجله نك پروغرامنه
موافق مقاله لر
قبول ایدوله ،
مقاله لرنی قسقارتو
توزاتوده اداره
اختیارلیر. درج
ایدلمیان مقاله
صاحبینك تیلاوی
ایله اعاده قیلنور.

Уфа. Редакция „МАГЛЮМАТЪ“ въ зданіи Мухамеданскаго Духовнаго Собранія.

بو نومیرمز دوشنبه کون چغاچ اولسه ده «مولد النبی» مناسبتیلله آشقدرلوب چقدی.

«مولد شریف» بیوامیله اداره جمله اوقوچیلرینی
«تبریک» ایدده در.

او ۱۲ نچی کیچه سی اولان ۳۰ نچی مارت دوشنبه گه قارشی یکشنبه
کیچ مولد النبی کیچه سی اولوب ایرته سی دوشنبه کون مولد کونی وجمله اهل
اسلام ایچون شادلق ویرام کوندر. جناب حق حسن رضاسینه موفق ایلاب رسولینک
شفاعتینه مظهر ایلاسون! آمین.

وما ارسلناک الا رحمة للعالمین.

الصلوة والسلام علیک یا رسول الله.

مرحبا ای کان عرفان	مرحبا ای عالی سلطان
مرحبا ای خاص محبوب جلیل	مرحبا ای قره العین خلیل
مرحبا ای خالقک محبوبی سن	مرحبا ای جمله نك مطلوبی سن
مرحبا ای جمله عالم اشفعی	مرحبا ای عاصی امت ماجئی
مرحبا سن سن شفیع المذنبین	مرحبا ای رحمة للعالمین

Официальный отдѣлъ.

رسمی قسم:

مینیسٹر و نوترینسینخ دیلادہ چیت دینلرننگ
اشارن قاری طورغان دیپارٹامینتدن، ۷
مارت، ۱۹۰۸ سنہ، ۷۴۷ نومیردہ

جمعیت شرعیہ اور نبورغیہ گہ.

اورنبورغ مفتیسی جنابلری ۱۹۰۷
سنہ ینواردہ، اون مسلمان آولندہ خمر
هم صرا خانہلرننگ یابلوون صواب مالیه
مینیسٹرینہ بیرلکان عریضہنی وجودگہ
چغاروغہ طلب ایدوب، مینیسٹرسٹواغہ
مراجعت ایتکان ایدی. اول آوللر: اوقا
غوبیرناسی، منزله اویازندہ—آقتانش،
ایسکی قورماش، امیکای، چلنیمراد بلبہی
اویازندہ—اتناغول، نیکیفار، اُتقل آوللری.
پیرم غوبیرناسی، اوصا اویازندہ—صاراش،
باردا وییلپاچوخ آوللریدر.

بوندن ماعدا دخی شول سنہ دیگاہر-
ده صاراش آولندگی صرا هم خمر خانہلرنی
یابو حقنک شول آولندک وکیللری محمدیار
تیمغانی و صوفی ایشبولاطی لر طرفندن
مینیسٹرسٹواغہ عریضہ بیرلکان ایدی.
مذکور طلبلر مالیه مینیسٹری قارا-

ماقینہ طابشرلوب اول ایسه صاراش
آولندگی خمر و صرا خانہلر ۱۹۰۸ یل،
۱ نجی ینوارندن یابلوب کذلک شول
وقندن باشلاب باردا وییلپاچوخ آوللرنک-
ده بو حکم عملکہ قوبلیدی. انا اوقا
غوبیرناسندگی آوللرنک اچملک کیبتلری
یابلو حقندگی مسئلہ غوبیرناتور ایله
برلکن دقت ایله مذاکره قیلور ایچون
شول بیردگی آقسیزنوی ازبور اوپراو-
لینہسینہ طابشرلمش ایدی. شونندن معلو-
مات کوتلمکدر دیه اعلام قیلیدی.
محکمہ شرعیہنک ۱۹۰۷ یل، ۱۶ غنوار،
۷ دیگاہر—۲۶ و ۹۱۰۰ نومیرلریله تقدیم
نامہسینہ بناء دیپارٹامینت بونی عرض
ایدهدر.

اصلنک امضا ایتیشلر:

وینس—دیریکتور اسمیرنوف.

نچالنیک آتدیلنیه پلاتونینوف.



Неофициальный отделъ.

غير رسمی قسم:

مولد پیرامی.

(۵ نچی نومیردن مابعدی).

رسولزڭ مولد شریفن خاطرگه توشورمک و بونک ایله اهلینى تاریخ مقدس ایله طانشدرمق بیک موافقدر. لکن مولد پیرامی یاصامق تورلی تورلی آشدر حد ضراب قربانلر چالوب جیولوب آشاب ایچوب تارالماقدن عبارت توگلددر بلکه جیولمش اهالیگه پیغمبر علیه السلامنک کم ایدوکن و قایو قبیلهدن ونیندای نسلدن ایدوکن قایو یرده تووب فی روشلی تربیه کوردکن و شمائل شریف و اخلاق حسنهلرین و دین یولنده و بنی بشرنک سعادتى خصوصندنه فی درجهده اجتهاد و غیرت ایتدوکن الحاصل سیر شریفه سن اجمالاً اولسهده بیان ایدوب پیغمبر علیه السلامنک و الله تعالینک بزره اولان منتلرین تعداد ایدوب اساس ایمان اولان محبت الهیه و محبت رسولکله ترغیب ایتماکدر. الله تعالینک و رسول اللهنک محبتى بندهنک کوگلدنده یرلاشسه دین یولنده نه قدر مشقت و قاتیلق کورساده غیرتی سونماس و بارچه اجتهاد و سعی لرین لذت ایله اشدر، مال صرف

ایتدودنده طارتنماس و بو محبت سایه سنک مؤمن کامل اولوب ایمانی کوچلانووب کنه اولمای ظاهر و باطناطوع و اختیارى ایله بوی صونغانلردن بولور نناکه پیغمبر علیه السلام دیمش «لایؤمن احدکم حتی یکون الله و رسوله احب مما سواهما» یعنی سز لرنک هیچ قایوگزر مؤمن کامل اولماس الله تعالی و رسولی جمله باشقه نرسه دن سووکلئ اولغاتغه قدر دیمکدر. پیغمبر علیه السلامنک شمائل حقهده و سیر و غزواتى حقهده ککوب کتابلار یازلمشدر.

«شمائل ترمذی»، «السيرة الحلبیة»، «المواهب اللدینه»، «سيرة ابن هشام» هم «الانوار المحمدیة» و غیرلر بولاردن ایک بولماغانده برسون تمام مطالعه ایدوب کوچورکچ آلمات پیغمبر علیه السلامنک وارثی صانالغان علمالرگه لازمدر. ترکیچه یازلغانلردن ایک معتدل و کورکامی تر. کیه علمالرندن «احمد جودت» افندینک «قصص الانبیاء» کتابیدر. پیغمبر علیه السلامنک نسبن و تاریخ ولادت و ازواج مطهراتى و اولادلرین و قایو یرده توغان قاید و فات بولغان، اسمی و آتا و بابالری کملر ایدوکن بلمکنی امام فضالى حضرتلری «کفایة العوام» کتابنده واجبات ایمانن صانامشدر. پیغمبر علیه السلامنک شمائلن سوزلایم دیکان کمسهگه خرافاتلر ایله پیغمبر

عليه السلام حقنده عقيدة عوامنى تشويشكه
توشورورلك اسرائيليات قصه لرندن
احتراز تيوشدر مصنفى كم ايدوكى
بلنماگان فضائل الشهور ايله گنه پيغمبر
عليه السلام نك شمائل طانولماسدر،
معتبر كتابلردن بيان ايدارگه تيوشدر.
پيغمبر عليه السلام نك توغان يلى
ميلادى تاريخ ايله مرادبك نك «مختصر
تاريخ عمومى» كتابنده بش يوز يتمش
(۵۷۰) ده واحمد جودت افندي نك «قصص
الانبياء» سنده بش يوز آلمش توقزنجى
(۵۶۹) ده ديه كوستارلمشدر وبعض تا.
ريخ كتابلرنده: ۵۷۱ نچى يلك دينلمشدر.
بو اختلاف كوب اهميت يوقدر چونكه
آرالرى ياقن بولوب بلنك باش يا آخرى
صانالوب يا صانالماي قالودن ناشيدر.
پيغمبر عليه السلام عرب نك ايك شرفلى
وقدرلى صانالغان قريش قبيله سى وهاشم
نسلندن عبدالمطلب نك عبدالله اسملى
اوغلندن منكوحه سى اولان آمنه حضرت.
لرينك رحم مطهره سنه كوچوب قالوب حمله
وقتد آتاسى عبدالله وفات بولوب حضرت
آمنه دن، عرب لر اچنده فېل يلى ديه
مشهور خارق عادة صانالغان يلك، ربيع اول
آي نك ۱۲ نچى كونى طاك آلدىندن
دنياه كيلمشدر. وبو ولادت ايچون بيوك
شادلقلر اظهار ايدلمشدر. حتى ابولهب
سوونچ صوراي كيلكان جاريه سن شاد.

لغندن آزاد ايتمشدر. بو يلى عرب لر
بر جهندن الله تعالى اصحاب فيلى كعبت.
اللهنى خراب ايدوگه كيلسانده تورغاي
ظورلغى ابابل قوشلرى يباروب خارق
عادة اولارق مهزوم ايتدىكى، ايكنچى
بو يللر باشقه يللرغه قاراغاند نعمت نك
فراوانچيلغى ايله تاريخى يللردن صا.
نالماقده ايدى. الله تعالى بعض وقت شريف
وعزيز كمسه لر نك طوغان وقتندوق خا.
رق عادة كورساتدوكى اهل ايمان فاشند
مصدقدر. حضرت موسى عليه السلام هم
حضرت عيسى عليه السلام ولادت نك ظاهر
اولدى كى. پيغمبر مر محمد مصطفى صلى
الله عليه وسلم نك توغان يلىنده خارق
عادتلر عياناده روياده ده كورلمشدر.
وكاهنلرده آلدن خبرلر بيرمشلر، نكاكه
موسى عليه السلام ولادتندن قبل خبر
بيرولرينه بناء فرعون بنى اسرائيل نك
خاتونلرين ابيلر واسطه سى ايله قاراتوب
توغان اوغللرين اولتورتوب قز بولغانلرين
قالدروب تورساده موسى عليه السلامنى
اي لرده بلماش الله تعالى خارق عادة
ايدوب صاقلاب فرعون نك اوز قولنده
تربيه ايتدرمشدر. عيسى عليه السلام
توودن اول هم كاهنلر خبر بيروب الله
تعالى نك امرى ايله هيرود بادشاه نك
شرندن صاقلر ايچون يوسف التجار عيسى

بنت وهب بن عبدمناف بن زهرة بن
كلاب در. پیغمبرمزنك آناسی كلابه
آناسی تسبیحه قوشلوب هر ایاكوی
قریش قبيله سندن اوله در.

م. ص.

خطبه و وعظ حقنده.

(۴ نچی نومیردن ما بعدی)

«خطبه» دیدکمز جیولش میدانده اها-
لیگه تأثیر ایدار روش دنیا و آخرتینه
فائلی نرسه لره ترغیب-قزقدرو-و ضرر
ایداردای نرسه لردن ترهیب-قورقتو-
ایله بلیغ بولغان بیاندر. بو خطبه اسلامدن
قبل عربلرده هر یلک مکة مکرمه ده حج
موسمنده «سوق عکاظ» دیگان میدانده
بولمشدر. اسلام بو خطبه لر مناسك حجه
عید و جمعه لرده اجرأ قیلنوب بو کونگه
قدر علی سبیل التوارث کیلماکدر.
ایمدی خطبه عربجه کیراکمی یا ایسه هر
قومنك اوز تلنک کیراکمی؟ بوکا جواب
بیروندن اوّل خطبه دن مقصدنی ایدیکن
بلورگه تیوشدر. جمعه دن باشقه ده غی خطبه-
لرده مقصد مناسك و عبادات و معامله لری
بیان ایدوب ترغیب و ترهیب طریقچه
وعظ و نصیحت ایتمکدر. خطبه نك اولنک
حمد، تشهد و صلوات ایتمک خطبه نك
سنتندن صانالمشدر. اما جمعه ده ایسه خطبه

علیه السلام فی مصر بیرینه آلوب باروب
تربیه ایتمشدر.

تفصیلن بلام دیگان کسمه لر سیر
کتابلرینه مراجعت ایتسونلر پیغمبر
علیه السلام نك بابالرنندن بر روایتده
اون بر نچی آناسی فهر بن غالب و بر
روایتده اون اوچنچی آناسی نصر بن
کنانه قریشی دیه معروف بولوب آندن
توبانگیلر قریش قبيله سی صانالمشدر.

پیغمبر علیه السلام نك نسب شریفی
سیر کتابلرنک بیله بیان قیلنمشدر: هو
مولینا محمد بن عبدالله بن عبدالمطلب
بن هاشم بن عبدمناف بن قصی بن كلاب
بن مّرة بن کعب بن لوئی بن غالب بن فهر
بن مالک بن نصر بن کنانه بن خزیمه بن مدرکه
بن الیاس بن مضر بن نزار بن معد بن عدنان.
اوشبو روشلی عدنان غه طوتاشوی
اهل سیر و اهل نسب و احادیث قاشنده
بالاتفاق در. بوندن یوقاروسی اسماعیل
علیه السلام غه طوتاشووی ینه قطعیدر.
لکن عدنان دن یوقارو اسماعیل علیه
السلام غه قدر کملر واسطه سی ایله باروب
طوتاشوون بعض تاریخ اهللری ذکر ایتسه-
ده بیک آچق مضبوط توگلدر. (عدنان
رسول الله دن ۲۱ نچی آنا بولا).

پیغمبر علیه السلام نك آناسی آمنه

یرلی خلق تلنک جمعه خطبه سی اوقولغانی
 بلنمای، تابعین زمانه سنک بخاری سمرقند
 ولایتلریک اسلامه داخل اولوب اول یرده
 هم شوش کونکه قدر توارث طریقچه
 عربچه اوقولوب کیلمشدر. یرلی خلق
 آکلای دیه اسلوبنی اوزکارتامشدر
 بلکه خلقنی خطبه آکلارلق عربیات
 اوقوتورغه اجتهاد ایتمشدر هم کوب یرده
 موفقده بولمشدر. فقها روایتلرین
 قاراساق بعضر عربچه اوقونی سنت، خلاقی
 مکروه دیمشدر مکر عربچه اوقورغه خطیب-
 نك اقتدار ی بولماسه غنه غیر لغت ایله
 اوقو مکروه توگل دیمشدر، بعضر مطلقا
 عربچه دن باشقه لغت ایله ده جائز دیمشدر.
 اولکی روایت ایسه عبادت و عبودیت
 جهن ملاحظه ایتمش بولوب ایکنچی
 روایت ایسه وعظ جهن ملاحظه ایتمش
 اولمالی. ایمی مختلف فییه بولغاچ بز
 بر جهن گنه قارامای یکی طرفنک ملا-
 حظه لازم اولوب، عبادت و عبودیت
 طرفن قاراب جمعه خطبه سین عربچه
 اوقورغه تیوش بولادر؛ لکن خلقنی
 یالقتورردای نیچه تورلی مصنوعی تلفیق
 ایله یاکه سورۀ فاتحه گه اجنبی جمله لر
 قاتشدروب اوقولر تیوش توگلدر؛ بلکه
 خطبه دیورلک حمد تشهد صلوات آیات
 دعا و براز موعظه ایله اکتفا ایتمالی.
 خطبه نك قسقه بولوب نماز نك اوزون
 بولووی خطیب نك فقاھتندن صانالمشدر.
 ایکنچی طرفن ملاحظه ایدوب جمعه دن
 اول یاکه صوگ کامل خلق آکلار روش

ایکی جهنن اوقوله در. برنجی عبادت
 و عبودیت جهنن بولوب ذکر الله فی
 ادا ایچوندر. قرآن شریفک فاسعوا الی
 ذکر الله، دن مراد خطبه دیکن مفسر لر
 باردر و بو عبادت و عبودیت جهتی بولغا-
 نلغی ایچونک بونی جمعه امامی بولغان
 خطیب اوقوماق و نماز ایچون بولغان
 طهارت هم وقت کرو تیوشلی کورلمشدر
 همک شولوق جهنن، کونک بو وقتده
 بزلره دورت رکعت نماز فرض ایکن،
 بو جمعه کون فرضدن اول اوقولغان یکی
 بولم خطبه ایکی رکعت نماز اورنینه
 حساب ایدیلوب بو کون آنچق ایکی
 رکعت نماز فرض قیلنمشدر. ایکنچی
 جهتی ایسه اھالیکه احتیاجات دینیہ سین
 آکلانوب وعظ قیلنمق، اعمال صالحه لر گه
 قزو قدروب اخلاق حسنه ایله صفتلنوغه
 دعوت ایتنک و اخلاق سیئه دن نفرتلا-
 ندروب یمان ایشلردن تحذیر ایتنک
 جهتیدر. اولگی جهنن قاراساق جمعه
 خطبه سی اولک سلفلر عصرنده نیچک او-
 قولغان شول روش عربچه اوقولق تیوشلی
 بولادر. ایکنچی جهنن قاراساق یرلی
 خلقنک آکلار تلنک اوقولمق معقول
 کورله در. ایمی بو خصوصک سلفلرنک
 سیر و احوال و عمللرین تیکشورلوب
 قارالسہ هر وقت عربچه اوقولوب کیلکان
 اسلام ایلک عصرنده یالکز عرب آرا-
 سند غنه قالمای ایران و آذربایجان
 مملکتلرینه ده حتی قطای اچلرینه ده
 طارالغانی معلوم بوله در. شول زمانلرده

اويرانماكان كمسهلر درجه سینه تنزیل
ایدوب صرف تاتارچه یا باشقرچه اوقو
میسر توگل و هنوز آڭلاماغان کوب
بولاجاقدیر.

پیغمبر علیه السلام هم اصحاب زما-
نه سنک اولگی خطبه تورلیچه اوقولوب
ایکنچی خطبه لری ایسه غالباً سنت خطبه:
الحمد لله نعم الخ ایله باشلانمش خطبه
بولمشدر. اولکی خطبه ده حمد تشهد و
صلوات، موعظه و آیات اوقولق تیوشدر.
ایکنچی خطبه ده حمد تشهد صلوات صوڭنک
برار آیات اوقوب کوبراک دعا ایله
زینتلمک مناسبدیر. وعظنی جمعه دن اول
براز ایرته راک باروب سوزلمک و خلقنی ده
ایرته راک کیلوگه ترغیب ایتمک، ایرته
کیلونک خاصیتلرین و وعد ایدولمش
ثوابلرین بیان ایتمک یا ایسه صوڭره دن
وعظ سوزلامک تیوشدر. شهر یرلرنک
خلق سودا ایله مشغول اولوب هم خادملرده
بولدیقی سببلی جمعه صوڭندن کوتوب
تورو آور بوله در شول سببلی اولک وعظ
ایتو مناسبراک بولسه کرک. اوللرده ایسه
جمعه صوڭنک ده ممکن. هر امام قومینک
احوالن اوزی بلوب وعظ وقتن تعیین
ایتمالی. اوراملرده بورانه اوستلرنده
سوزلاشوب جمعه کوتوب تورغانچی آلین
کیلوب وعظ طکلاولری هر جهتین
خیردر. الله تعالی: «وذكر فان الذکری
تنفع المؤمنین» دیمشدر.

وعظ و نصیحت ایتمالیدر. بیله اولدق
خطبه نک ایکی مقصدیه اوتالکان بولور
همه اختلافدن چقمش بولوب کراهندن
سلامت بولنور. بعض یاشلر خطبه فی تاتارچه
اوقومق تیوش دیه یازالر همه بعض
براولرنک تاتارچه اوقوغانونده نقل ایتهلر
بو نوع عملگه البته روایت کیراک
چونکه اولگی حالچه فالدرو اصل بولوب
اصل دن عدولگه دلیل و روایت کیراکدر.
فقط خلقنک آڭلامای تورووی دلیل بولا
بلماسدر عربچه فی ده انسان بولغان ذات
آڭلارغه ممکن شونی آڭلارلق ایدوب
اوقتورغه طرشورغه و تعلیمنی عام ایدار-
گه کیراک. قرآن شریف هم احادیث
نبویه عربچه اولوب پیغمبرمزه عربی
اولدقندن بزلره ممکن قدر عربچه گه
خلقنی یاقنلاشدرورغه تیوشدر. آڭلاماغان-
لرین صوڭره یا ایلمک بیان و ترجمه
ایدو معقولدر. فلان یرده تاتارچه خطبه
اوقودی دیه نمونه لک نقل ایتسه لرده اول
نقل ایدولمش خطبه لر آراسنک صرف
تاتارچه خطبه کورونکانی یوق بلکه
عثمانلی تلی قبیلندن تورلی لغت قاتشمش
بر تلفیق نامهدر. عبدالباسط افندی نک
مجموعه سنندن ترجمه ایدوب اوقولش
اورالسکی خطبه لریک شو قبیلکندر، فی
قدر همه خلق آڭلاسون دیه طرشولسه-
ده هیچ بر اوقو کورمگان میدانک بولوب

مفتی زاقافقاز حسين افندی غايب زاده جنابلرينك

اللى سنه لك (۱۸۵۸-۱۹۰۸) خدمتى تمام اولمق مناسبتيله يازلمش اشعاردر

دكل گل وقتى كچره حاليله فصل زمستاندر
نهال بهجت اولمش بزمزمده سبز و برك آور
آچيلمشلار بو بزم ايچره فرحدين لا له تك يوزلر
بو بهجت بو سرورى حس ايدوب فرط نشاطندن
دكل بيهوده بو بهجت كه وارد اهل مجلسده
بوگون پنجاه ساله خدمتى بر ذات پاكك ييل!
بو ذات پاك مفتىء حسين الاسمدر يعنى
الا اى مفتىء اسلام نيكونام و خوش اطوار!
بوگون اعمال خيرك ياد ايدوب سويلر جهان تحسين
سنك پنجاه ساله خدمتك بر لوح ايدر تشكيل
يازيلمش خط زرينيله اولوچه غيرت وسعيك
اولوحنك صفحهسى هم ايلمش تشكيل ايكي حصه
باخانده اولمجي حصه در حال اولور معلوم
او باغى ايلمشدر جوياىر همتنك سيرانب
دكلر بو چيچككريك لاله سوسن و نركس
دكلر صف چكن اونده درخت سرويا عرعر
اوستانك دكلر باغبانى عادنى پر ذات
ايكرمى آلتى ايللك زحمتنك اول بوستان ايچره
اوبستان ميوه سيدر بو دخى شاعير ايدر تقديم
كيچك ايندى ايكنچى حصه سينه لوحك اى مفتى!
عبارتدر همين صه بعينه بيت اسلامدن
درو دروازهنك مفتاحى اولمشدر سگا تقويض
سنى تعيين ايدوب خالق اوبيته حافظ و معمار
اولوب معمار اوزگچون تيكممشسن ليك سن خانه
اوجالتدك شهر تفليس ايچره يعنى مسجد اعلا
نه زحمتلر نه غيرتلىر بو يولده چكدك اى معمار
ايكرمى دورت سنه لك خدمتك تخت شريعتده
دكلر منصب عالى ايله اعلا سنگ قدرگ
نشان ظاهريلرله دكلر شهرت ذاتك
سنگ جودوسخا و غيرتك معلوم عالمدر

بو كونكى بزمز اما بريم رشك گلستاندر
اكرچه بوستان ايچره آغاجلار عور و عرياندر
بو مجلس ايچره لبلر غنچه تك خندان وشاداندر
مفرح نغمه ايله بلبل طبعم سراياندر
بو بهجت باغى ايدل! برامر فخره شايداندر
تمام اولمش اونگچون مردوزن بشاش و خنداندر
كه اسميله اونك اعمالى معنا اوزره يكساندر
وجودك معدن الطاف و ذانك كان احساندر
فلك تبريك خوان اولمش ملك احست كوياندر
كه اونده نقش اولوبدر جمله اعمالك نماياندر
اونك هر كوشه سنده همتك كون كى رخشاندر
كه هر بر حصه ده يوز مشعل حكمت فروزاندر
كيم اول خصه تسلى بخش بر باغ دبستاندر
آچيلمشدر چيچكك جمله رنكارنك و الواندر
تاوب نشو و نماسيگله هپ ازهار عرفاندر
دوزولمش بوستان مكتب ايچره خيل طفلاندر
مرييسى اونك سن كى غيرتمند بر جاندر
ويروب طرفه ثمرلر ذوق بخش شاب و پيراندر
دكلر ظاهره بي طعم ميوه لايق خواندر
گورك بو حصه ده هانسي عمل شايدان تيباندر
اونك دروازه سى شرع محمد بابى قرآندر
دكل خالى بو حكمتن يقين تقيد يزداندر
بو عبدالله مقبول اولمقچون شافى برهاندر
او كيم تاسيس و تعمير ايلمشن بيت رحماندر
بحمدالله دكل پنهان بو فعلنك غير پنهاندر
بوگا شاهد اهالىء شكى تفليس و شيرواندر
رواج افزاى شرع و دين و رونق بخش ايماندر
اوجالندان قدرگى دانگنده كى رحم فراواندر
طبيعى حسن نيت ايله ذاتك صاحب شاندر
او عالى همتك مشهور هر اطراف و هرياندر

اوفادن ۴۴ چاقرم مسافده صبار تیمر یولی بویونک «چیشمه» منزلنده گی (کاشانه) مقبره حقنده .

تواریخ حسامیه ده کورنده در. صاحب الکاشانه الحاج حسین بک بن عمر بک ترکستانی ترسانی تلمیذ خواجه احمد یسوی، اوفاشهر اورنده مقام ایتوچی نوغاییدن باراچ خان بن اوزبک خان زماننده خواجه احمد یسوی حضرتندن آلوب قایتقان، مؤمنلره علوم شرعیه فی تعلیم ایچون دیب .

باشنده غی طاشنک یازوی: العادل فی الاحکام حاجی حسین بک بن امیرالکبیر عمر بک ترسانی ترکستانی المرحوم اللهم ارحمه رحمة وكرامة بالغفو والمغفرة. توفي فی الايام السابع من شهر المحرم سنة اربعمائة واربع واربعين .

طاشنک ایشک طرفنده غی یازوی: اری الدینا خرابا باعتباری، فلا یبقی مداماً بالقرار .

ایکنچی طرفنده .

کورامن دنیانی ویران باری همیشه ایرمس، یوق قراری سنطاشده بولغانلر بیانی:

تواریخ حسامیه ده کورنده در. اوج ولی ولیه لره هم تابع و تابعه لره جمله سندن دیب، اوّل سنطاشک حبیب الله سنطاش اوغلی، ۲نچی خلیل الله سنطاش اوغلی، ۳نچی خاتون طائفه سندن زبیره عبید قزی. آنسک زیارتی کورنده در سنطاش

چشمه سینک اوستنده شرق طرفنده، اوز- لری نوغای خلقی جمله سندن، قزاندن توبه ن بلغار شهری بولغان. پیغمبرم محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم شمال طرفینه آدم لرگه علوم شرعیه فی تعلیم ایچون اوج صحابی یبرگان، دین و شریعتنی اوگرتسکان بعدنک ایکی صحابی پیغمبرم صلی الله علیه و سلم ننگ رخصتی برلن مدینه منوره گه قایتقان، شولرنگ آراسندن زبیر بن جعک پیغمبرم صلی الله علیه و سلم ننگ امری برلن دین اوگرتمک ایچون قالب نوغاییدن آیدارخان قزی طوی بیکه فی نکاحلنوب شهر بلغارده یکرمنی بش یل علوم شرعیه فی تعلیم قیلوب من بعد وفات بولوب شهر بلغارده مدفوندر. یوقاریده مذکور حبیب الله، خلیل الله *) اوغلی شهر بلغارده زبیر بن جعک دن تعلیم آغانلر، زبیره خاتون کشی طوی بیکه دن تعلیم آغان، ایرگه بارمغان، ایر حقینی بجای قیلله آلمغان، اوطز یدی یاشنک مدفونه بولغان، معهود اورنغه. غیر زیارتلر کوبدر اما تواریخ برلن معلوم توگلدر حساب ایتلنده در بارچه سی مؤمنلر زیارتی دیب، چشمه قریه سی امامی مشهور ملا شاهنگرای حضرت یازوندن کوچروب یازلغان یا- زودن بعبارته یازلدی.

(۱) سنطاش کلمه سی توشکان بولورغه کړک.

مرحوم علامه مرجانی داملا شهاب الدین حضرت، حسام الدین بن شرف الدین المسلمی ننگ توارخیخ بلغاریه سندن و بعض مجمعدن بو توغریک اوز و نراق نقلی صوکنک و مذکور توارخیخ بلغاریه کتابی و مذکور مجمع اصلا انابت قیلورغه صالح دگلدر، و هر ایکسیسنگ کتابی مشحون بالا کاذیب الصریحه اولدیغینه علاوه علماً متقدمین و متأخرین تصانیفک اهل بلغارنگ رسول عصرنک بو کیفیتک اسلامغه داخل اولدیقینه اصلاً ایما و اشارت یوق، بو قدر الوغ حادثه واقع بولغان تقدیرده البته کتب حدیث و آثار و توارخیخ و اخبارده مذکور اولور ایردی، دیدر. و دخی یدی بیتدن صوگره ایتهدر «ودخی ابوالعباس احمد بن فضلان بن العباس بن راشد بن حماد البغدادی رحمه الله علماً اسلامنگ بلاد بلغار و احوال ممالک و اهالیسندن تفصیلاً بیان قیلوب خبر بیروب کتاب تصنیف ایدن ذاتلرنگ اوّل و اقدمیدر. آنی خلفاً عباسیه دن امیر المؤمنین المقتدر بالله ابو الفضل جعفر بن المعتضد خلیفه حضرتلری بلغارغه ببرگان، اباجیسی سمسن الراسبی و بدر الحرمی برله رسولینه کاتب قیلوب بیردی، اول کتابندن ایام شابمده بر خیلی اجزاسینی کورب یازب آلمان ایدم، آنده یاقوت الحموی و غیر نقل قیلغان سوزلردن زیاده سوزی کوب ایدی.

خیف حاضرده آنی قایک قویغانمنی بلایمن، ابن فضلان اول رساله سنک ایتهدر: ایر شدی صقالبه پادشاهسی آلماس بن سلسی بلسکوارنگ، امیر المؤمنین خلیفه المقتدر بالله حضرتلرینه یازغان مکتوبی، اول مکتوبنده صورایدن خلیفه دن، آننگار بیرمکنی، دبتنی فهملتورگه شرائع اسلامنی بلدرردای علماً و ماهر صانعلر، و مسجد و منبر بنا قیلوب آنک خلیفه گه دعوتنی جمیع بلادنک، و اقطار مملکتنک اقامت قیلور ایچون، هم صورایدن حصن یعنی شهرنه قلغه بنا قیلوب باشقه مخالفی یاد. شاهلرنگ سو قصدندن صاقلتمقنی، بس خلیفه حضرتلری بو مرادینه اجابت قیلوب یباردی علمالر و هر بابک ماهر صانعلر سفیر بدر الحرمی و رسول سمسن الراسبی ایدی. بس کوچک بز مدینه اسلام دارالخلافه بغداددن هجرتنگ اوچ یوز توقز (۳۰۹) چی سنه سنک صفر آیتندن اون بر کیچه سی بولغانده بلغارغه قصد قیلوب دیو، خراسان و خوارزم آرقلی کیلوب یولک کورگان و ایشستان وقائع و اخبارنی بیان بعدنده ایتهدر، بز قصد قیلوب چقغان کشیمز صقالبه پادشاهسینه بر کونلک یول مسافه قالغاج برگه استقبالغه چقاردی اوزینگ تحت حکومتنک بولغان دورت پادشاهنی، و اوزینگ برادر لرینی و اولادینی، آنلر بزنی استقبال

آدم ایدی، آننگ اصحابی بزرگه تنکه لر
 ساچدی لر، بز هدیه لر نی چغروب کور-
 ساندک، مونگ بعدنک خاتوننه هم خلعت
 کیرتدک ایریتنگ یاننک اولطرعان ایدی،
 طریق و عادت لری شولای ایرکان. بونگ
 بعدنک بزنی دعوت قیلدی بز آننگ قبه-
 سنه حاضر بولدق»

مترجم عین الدین احمد رفنگ ترجمه-
 سنک بیله در. «پنجشنبه کون بولغانن بز
 اوزمز ایله آلوب کیلکان بالاسلرمزنی
 (تیونلرمزنی) چیشوب آتنی زبنتلی ایبه ر
 ایله ایبه ره لدک، پادشاهنگ اوزینه (خلفا
 عباسیه گه خاص بولغان) قارا کییومنی
 کیدروب باشنه چالما کیدردک. من خلیفه
 نگ خطینی چغاردم، اول آتی آباق اوره
 طوروب کرچه اوزی آغر گوده لی سیمز
 کشی بولسه ده اوقدی. آندن صوگ
 دخیلک آباق اوستینه طوروب وزیر حامد
 بن عباسنگ خطینی اوقدی، آننگ
 اصحاب لری (یا قیلری) بزنگ اوستومزگه
 تنکه لر ساچدی لر. بز آلوب کیلکان
 بوله کلرنی پادشاهغه بیردک، خاتونینه خلعت
 کیدردک. خاتونی پادشاهنگ یاننک اولطره-
 غان ایدی، دیر. انتهی بعبارته.
 (مابعدی بار).

قیلدیلر ایکمک، وایت و آط جیمی ط-
 ریلر برله، هم بزنگ برله برگه یوردیلر،
 شهر بلغارغه ایکی فرسخ قالغانده پاد-
 شاه اوزی چغوب بزنی قارشى آلدی،
 برگه کوزی توشکاج الله تعالی گه شکرانه
 قیلوب سجده ایتدی، یکنده تنکه لری
 بار ایدی برگه آتی ساچدی، بزنگ آنک
 ایرشومز یوم یکشنبه محرم اون ایکنچیسندک
 سنه ثلثمائة وعشرة (۳۱۰) ایدی اور-
 گانچ جرجانیة خوارزمین مسافت آنده
 یتکانه یتمش کون بولدی،

بزرگه قبه لر یعنی چادر و کیز اوی-
 لر نصب قیلدردی بز آنلرغه کروب
 قرارلندق و چهارشنبه کونگاچه توردق
 چیرنک بولغان پادشاهلر و نامدار خاص
 آدم لر کیلوب یتکانه، تا که خلیفهنگ
 یازغان مکتوبنی ایشستور ایچون، یوم-
 پنجشنبه آچدق بز تیونلرنی، چغاردق
 کیوملرنی، اییارلدک آتنی ییارلکان اییار
 برلن، و خلفاء عباسیه شعاری بولغان
 خاص قارا کییومنی و باشنه عمامه نی
 کییورتدک، و چغاردم من خلیفهنگ بلغار
 پادشاهسنه یازغان مکتوبنی، و باشلادم
 من اول مکتوبنی او قورغه، و هدیه لر نی
 تسلیم قیلورغه، من خلیفه مکتوبنی اوقدم
 اول پادشاه تعظیما ایکی آیاغینه باصوب
 آباق اوره طوردی و حالنکه اول بدین
 یعنی سیمز و عظیم الجثه آغربدنلی



اومسكى شهرنده

(برنجى مکتب پراغرامى حقنك.)

قرار نامه نومير انچى.

۱۹۰۸ نجى سنه غنوارنك ۳، ۶، ۹ و ۱۱ نجى كونلرنك، اومسكىين برنجى مکتبىد. مسلمان شاگردلرينك تربيه و احتياجلرى ايچون ياصالماش جمعيتنك ادارهسى مذکور مکتب معلملرينك اوزغان يل ادارهنك آلتنچى ديكابرده ۱۸ نجى نومرلى قرار نامه سينه بناا تابشرلماش عرضنامه و پروگراما لايحهلرنى قاراغان صوڭ تابدى: (۱) معلملر مکتبمزنك اسلام روحنك اولوب، احكام شرعيه و علوم دينيه ايله برابر حساب، جغرافيه، تاريخ و علم اشيا كى علوم حياتيه دن صانالغان فنلرنيك اوقوتونى معقول و بلكه لازم كورهلر، چونكه بو علملر بىر جهندن دنياوى صانالسهده، ايكنچى جهندن دينمزگه بيوك تعلقى اولدقنك شبيه يوقلغنى دليل ايله بيان ايدهلر. شول سببلر مکتبمزنك عمومى پروگراماسينه مختصر روشك توبنك يازلاچاق نرسهلرنى كركزونى معقول و تيو- شلى كورهلر: (۱) قرائت تركيه، (۲) قرائت تركيه ادبى ترك تلنك، (۳) قرآن كريم، (۴) معتقدات، (۵) علم حال و عبادات، (۶) املاء، انشاء و تحرير، (۷) تاريخ انبياء، اسلام و مى، (۸) حساب؛

(۹) جغرافيه، (۱۰) معاملات دينيه، (۱۱) حفظ، قصائد و اشعار، (۱۲) مفردات عربيه، (۱۳) فقه عرب لسانى اوزره، (۱۴) علم اشياء، (۱۵) اخلاق، (۱۶) شفاهى معلومات. (۲) گرچه مکتب ابتدائيلرك نيچه صنفلى اولمى حقنك معلم و مدرسلر بيوك اختلا- فده اولسهلرده، دورت صنفلى اولوى اكثر طرفندن قبول ايدلمش درجهدهدر؛ (۳) معلملرمزنك فكرنجه، شهرمزنك طبيعتى و خلقمزنك اقتدارينه قاراب توزلمش پروگرامامزنك كوستردكينه بناا، مکتبمزن- نك بش صنفلى اولوونى معلملرمز موافق كورهلر، چونكه آنك كورساتلمش نرسهلرنى بلدرمك ايچون ايك آزى بش سنه وقت لازمدر، كييمك بلدرمك ممكن بولماو درجهسندهدر؛ (۴) اداره، معلملرنك پروگراما لايحهسنى شرع شريفكه و دنيا معيشتينه موافق تابىقندن، توبنك كورساتلمش روشچه بىر آز اوز- گارتوب، مکتبمزن ايچون مذکور لايحهنى قبول ايتوگه تيوشلى كورهدر. اما شولايدله اولسه، توبنك يازلاچاق نرسهلرنى اعتبارغه آلاراق: (آ) مکتبمزنك شاگردلرى همهسيك بش صنفلى تمام ايتله آلماولرى احتمال اولدقندن همده بعضلرى دين اسلامك حاجت اولغان نر- سهلرنى بلىگان صوڭ، روشچه معارف مکتبيلرينده كروب اوقونى حاجت كور-

دکړندن بش صنفی تمام ایتکاخچی تور-
 سهلر، یاشلری صغره آلمایچه، مذکور
 معارف مکتبلرینه کره آلمایچه قالدلریک
 احتمالدر، چونکه مکتبک بش صنفک
 اولغان درسلرنی تمام ایتکاخچه تورسهلر،
 شاکردلرنک یاشلری ۱۳-۱۴ لرگه یتوب
 قالدور، ب) شول سبیلی مکتبمزنک بش
 صنفلی اولووی موافق کورلسهده، مستقل
 ایکی قسمگه آیروب، اوج صنفی بر
 قسم و قالغان ایکی صنفیک بر قسم دیه
 اعتبار ایدو- اداره فکرچمه مقصوده موا-
 فراق تابلدر. بونلردن برنجی قسمک
 فقط علوم دینیگنه اوقلوب، ایکنچیسنک
 علوم دینییه ایله برابر علوم حیاتیده
 تعلیم ایدلور. اولگی قسم شاکردلری
 علملرنک پروگراما لایحه سنک اوج صنفقه
 تعین ایدلگان نرسهلرنی اوقلولری کی،
 دین اسلام لازم بولغان معلوماتنی
 ابتدائی درجهده آلوب چقسونلر ایچون،
 دورتنچی صنفقه تعین ایدلمش نرسهلردن
 اداره معقول کورگانلرنیک اوقلولر.
 (توبنک کورساتلور).

اداره، یوقاریده ذکر ایدلمش نرسه-
 لرنی ملاحظه سوکنده، اوشبو یازلاچاق
 مادهلره قرار بیردی: ۱) بزم مکتبم
 ایکی قسمدن و بش صنفدن عبارت
 اولوب، برنجی قسم اوج صنفلی وایکنچیسیک
 ایکی صنفدن مرکب بولاچاقدور. برنجی
 قسمک اولگی صنفیه یدی یاشدن کیم
 بولماو شرطی ایله هیچ نرسه بلمگان و

اوقوماغان بالالرده قبول ایدلهچکدر، اما
 ایکنچی قسمگه اون یاشدن کیم بولماغان
 بالالر قبول ایدلور، لکن پروگرامم
 بویچه برنجی قسمگه تعین ایدلمش نر-
 سهلرنی و ایکنچی قسمک قایو صنفیه
 کرورگه طوغری کیلسه شول قسم ایچون
 لازم بولغان معلوماتنی بلو شرط ایدلور.
 ۲) معلملر طرفندن تقدیم ایدلمش پراگراما
 توباند ذکر ایدلهچک تغیر و تکمیل ایله
 قبول ایدلور. آ) شویله که برنجی قسمک
 ایکنچی صنفک حسابدن تعداد و ترقیم
 همک اعمال اربعه یوزگه قدر، ضرب جدولی
 (تابلتسه اومنازینییه) و شاکردلرنک فهمی
 مقدارنک یوز اچنک امثله ومسائل حل قیلدر-
 لور، ب) اوچونچی صنفک تعداد و ترقیم،
 اعمال اربعه، امثله ومسائلنک مگه قدر کور-
 ساتلوب، اسملی عددلردن وقت، آغزلق
 واوزنلق اولچاولری بلدرلور و شونلرنی
 مسائله تطبیق ایندرلور، و) مذکور
 صنفک شاکردلری قراننی، تجوید قاعده
 سینیه رعایه ایله، قای یردن کورساتلسه،
 شول یردن اوقلورغه قادر بولورلر، ک)
 شولوق شاکردلر «عملیات» قسمک بلوی
 لازم بولغان نماز قیلو روشنی دعالری
 ایله اوقی بلورلر، د) اوچونچی صنف پرو-
 گراماسنک تعین ایدلمش نرسهلرنی
 بلگانن ما عدا، دورتنچی صنف ایچون
 کورساتلمش علم حال، معاملات دینییه
 هم نشانیده ابتدائی درجهده اوقوب
 چغارلر، ی) ایکنچی قسمک برنجی صنفک
 اولغان شاکردلر حسابدن تعداد و ترقیم

۱۰۰ ملگہ قدر، روسیہ دہ اولغان ہر
تورلی اولچا اولرنی و اسملی چیسلا لردن
مرکب اولغان تورلی مسائل لرنی (زاد اچالر)
نی یاسارغہ اوگرہ نورلر ہمہ یاصای
بلورلر، ژ) مذکور قسمنک ایکنجی
صنفنک اولغان شاکردلر، کوبمی الوغ
اولسہدہ، حسابدن اسملی و اسمسر چیسلا
لر ایله تورلی مسائل لرنی حل قیلہ
آلورلر ہمہ، رقتقہ تعلقی اولغان مسالہ
ئلرننیدہ حل ایدہ بلورلر، دخیل بیل
آخرنک ابتدائی درجہ دہ کسرلر (دروبلر)
توغرسندہ بر آز معلومات بیلرلور.

معلملرنک ۴ نجی و بیگراک ۵ نجی
صنف شاکردلری ایچون توزولگان پروہ
گراما لایحہ لرنک باشقہ اسلام مکتبلرنک
گی کی، یازو درس لری یوقلغن کوردب،
حالبوکہ بو درس لر اداره فکرچہ، مکتبہ
اوقولہ تورغان فنلردن ایگ حاجت و ضرور
درس اولدقنی ہمہ شول یازو و یازو
اشریتہ مکتبلرمزدہ اعتبار ایدلمگانلکدن
و شول سببلی شاکردلرمزنکدہ یازو و
رسمی حظ بلماولری ہر کمگہ معلوم
اولدغندن، اداره اوز طرفندن شاکردلر
نک یازو اشریتہ خصوصی دقت و اعتبار
ایدونی معلملرمزدن طلب ایدوب، بو
یازو اشریتہ توینک یازلاچاق روشچہ
عمل قیلونی حاجت کورہ ہم معلملرگہ
تابش رادر: آ) ایکنجی قسمنک برنجی

صنفداغی شاکردلر کتابلردن و قول ایله
یازغان دفترلردن کوچروب و املاء
(دیکتوفکا) یازارلار ہمہ اوقوغان قصہ لرن
اوز سوزلری ایله، اوزلرینہ یقین و معلوم
اولغان نرسہ لر توغرسنک یا کہ باشلرنندن
کیچکان واقعہ لر توغرسنک یازغالب،
درست یازوغہ ملکہ حاصل ایدرلر، ب)
شولوق ایکنجی قسمنک ایکنجی صنف
شاکردلری برنجی صنف شاکردلری کی
کوچروب یازو، املا و انشادہ درست
یازو و رسمی خط ایچون اولغان قاعہ لرنی
اوگرانوب، ہر تورلی واقعہ لرنی پلان
ترتیبی ایله یازوغہ تیوشلی اولورلر،
ہمہ بر واقعہ توغرسنک پلان یاصالوب
بیرولسہ، شول واقعہ نی مذکور پلانغہ
قاراب، اوزلری ممکن قدر گوزل روشہ
یازوغہ قادر اولورلر، دخیل اداره معلملر
نک پروگراما لائحہ لرن قاراغانن شو
نرسہ لرگہ اعتبار ایتدی کہ - معلملر نہ
سببندر - شاکردلرنک تازہ و یخش
یازولرینہ (چیسنا پیسانیہ) ہمہ صزو
نرسہ لرنک رسم لرن توشرو (چیرچینیہ
وریساوانیہ) توغرسنک اولغان فنلرنی بو
تون بوتونہ استعمالسز قالدرغانلر و اعتبار
ایتمگانلر، حالبوکہ بو نرسہ لر، اداره
فکرچہ، شول درجہ دوک مهم و حاجت نہ
سہ لرکہ، نقاکہ اوقو و یازو، چونکہ اوی
یا باشقہ بر نرسہ نک پلاننن یا کہ رسم

تاشیرونی حاجت کورہ در: (۱) معلملر بزم مکتبمزدہ تازہ و یخشی یازونی (چیسٹا پیسانیه یا کہ حسن الخط)، تسطیر (چیرچینیہ) و تصویر (ریساوانیہ--علم رسم) علملرنی اوگراتونی معقول ولایق کورہ۔ لرمی؟ (۲) هر صنفک اولغان «شفاهی معلومات» دیگان نرسه نه دن عبارت اولدقنی، گرچه مثاللر ایله گنه بولسه ده، بیان ایدولرن اوتنله در. و (۳) ایکنچی صنف شاگردلرینه معلملر حسابدن مکسکه قدر جمع و طرح اوگره توبده، شونلر ایله برابر شول درجه دوک حاجت اولغان تقسیم و ضربنی کورساتماولرینه نه مانع و نه سبب ایکن؟ ثلله بونلرنی بالالرغه حساب علمنی اوقوته باشلاغاچوق کورساتو علم تهذیب گا (پیدا گوگییاغه) مخالف میکان؟ اداره ننگ مذکور سؤاللرینه تفصیلا جواب بیرمکری اوتنله در.

اداره رئیس: محمد ذاکر ایشم حمدوف.

اداره اعضاءری: عارف منافوف.
شاهی احمد اوتگانوف.
اسحاق الیاسف.
جهانگیرای کولیسیوف.



توشرمک بولساق، مذکور فنلرنی بیر آز درجه ده بولسه ده، بلمک لازم کورله در. دخیده معلملر مز «شفاهی معلومات» دیه، اداره ایچون نا معلوم اولغان معلوماتنی هر بر صنفک درس ایغوب کورساتگانلر، اما بو «شفاهی معلومات» نه دن عبارت اولدقنی--بیر اورنده ده تفصیلا بیان ایتمگانلر. معلملر شاگردلرگه ایکنچی صنفدن باشلاب، حساب اوقوته باشلاسه لرده، مذکور شاگردلرنی جمع و طرح ایله گنه بلشدروب، اعمال اربعه ننگ قالغان ایکسن، یعنی تقسیم و ضربنی، نه سببدندر، دخی بئونلای توشروب قالدرغانلر هم بو صوئغی ایکی عمل اولگی عمللر کبگوک حساب حاجت و ضرور اولسه لرده، بونلای استعمالدن خارج بولوب قالغانلر، حالبوکه ایکنچی صنفدوق شاگردلرگه حسابدن تعداد و تقسیم می مکسکه قدر اوگره تونی لازم تابقانلر.

یوقاریک کورساتلمش سبیلرگه بناء همک معلملرننگ، قایو صنفک اولسه ده، معلوم درسدن برگنه کتاب ایله قناعتله نوب، شو- لوق صنفلرغه درس ایچون موافق بولغان کتابلر بارلغن بله توروب، بو کتابلرنی برده اعتبارغه آلمانلری و اوقو کتا- بلری حسابندن کورساتمگانلری سببلی، اداره توبنه یازلاچاق نرسه لرنی معلملرگه

داخلي خبرلر:

غاصودارستؤيننى دوما و صاؤيت.

غ. دوما و صاؤيت طرفندن قبول ايدىلوب پادشاه طرفندن تصديق قيلنغان زاقونلر: ۱۹۰۷ سنه آچلر ايچون ۸،۷۷۲،۰۰۰ سوم اعانت تعيين. شهر وپاىصادلرده ۱۹۰۸ نچى يل ايچون غير منقول ماللاردن نالوغ تعيينى. بايكال كولنه، لينانهرنك و آمورغه قويا طور-غان جيلغه لرده پاراخودلر يروتو.

— دوماده ير كاميسييه سى ۹ نويابر زاقونينى يعنى هر كيم ميردن بيله گان يرن آيرم خصوصى ملك ايتوب آلور-غه اختيارلغنى قبول ايتگان.

— حكومتنك فلوت ياسارغه ديه آتجه تعيينى صوراب كرتگان لائحه سن دوما رد قيلغان.

— شرط ايله حبسبن چقارو لائحه سن دوما قبول ايتگان. بناءً عليه مجبوس كه بعض شرطلر و اخلاقى توزالو سببلى مدنى تولماس بورون حبسبن چقاريلو امكاني بو-لاچق. بوندىن آت قاراكلرى مستثنى. بونلرنك اخلاقى حقنك هر دين روحانيلىرينك مداخله سى بولاچق.

— دوماده مسلمانلر: قطلوغ محمد تيفكيلي (مسلمانلر فراقسيه سينك رئيسى)،

على اصغر صرتلانف. عيسى يتكليف، صدر-الدين مقصودف، (فراقسيه سيكريتارى)، شاكر طوقايى، شرف الدين محمودف، جهانكير بابورين، خاصمحمدف خليل بك، مفتى زاده قريملى، وخيدرف. پارتيه جهنندن صوڭغى ايكيدن مفتى زاده اوكتا-بريست، خيدرف ساتسيال ديموقرات فراقسيه-سينه منسوب اولوب باشقه لرى بارچه سى مسلمان فراقسيه سى اسمنك بر پارتيه ده در. بونلرغه چيىدن ياردمكه بارغان مسلمانلر: على مردان بك طوپچيباشى (قفقازلى)، يوسف آقچورين (قزائلى)، سليم گراى جانتورين (اوافالى)، شاهبال سيف الدينى (باشقرد ير-لرى حقنك اجتهاد ايدوچى، اورنبورغلى) در. فيورال آخىلرنك، قرغىلرنك حقوق دىنى محكمه لرى اجتهادى ايچون، طور-غاي اوبلاستى قوستاناي اويازندنك اياجان اورازف (اينتيليگينت) وامام آى محمد بن اوته گان آفنديلر، اوفادن اوتوب وكروب كيتدىلر. آيمحمد ملا، خلق صايلايدى بارماغان بايمحمد نوروزبايى اورنى كتمشدر.

نوروزبايى آفندينك بوگا اهليتى اوله توروب استرشينه لغنى طاشلاى كيلماي بوندى عمومى احتياج زمانه سنه منعنوى بيوك تاسفدر.

غ. دومانك ايسر و كللكه قارشو تدبير كاميسييه سينك مذاكره مجلسنده مسكرات صاتو حقنك غى ۱۹۰۱ نچى يلغى طبع ايدىلكان زاكون ماده لر ينك بعضلرين آلدرو يا كه تكميل ايتو حقنك سوز بولمش. كاميسييه بيله بيان چغارمش: ۱- ريو مكه لاپ اسپيرتلى اچمك صاتو برنجى درجه ريستوران و غاستينيپتسه لر گه گنه اختيارلى بولسون؛ ۲- تيمر يول وپراخود بوفيتلرى (اچمك قسمى بولسه كيرك) بابلسون؛ ۳- بر اولده بر كشي گه كونييه بر بوپيلكه دن آرتق صاتلما سون مكر مهنك مستشارندن طوى كى ضرور مجلسلر بولدقينه شهادت نامه سى بولسه آرتقده ممكن بولسون.

بونك اوستينه كاميسييه اوشبولرني كيراكلى تابدى: ۱- صالدا تلر غه بوكارچى ص ايتوب بيروله تورغان خمر چارگه. س بترولوب آنك اورنينه آتجه ايله اكرام قيلنسون، ۲- اول جيونلرنده خمر دن طيو كيكلشى وپريغوارى يصالغاند بورت تدبيرنك قاتوشى بولغان عائله اياسى خاتونلر، ابرى بار خاتونلر هم بالاسى بار آنالرده رئى بيرود، قاتشلىرى بولسون. ۳- خصوصى ملك يرلرده هم خزينه يرلرنده (اوبشستوا اختيارنك اداره. س بولمغان يرلرده) ايسر تكي صاتا نورغان اورنلر آچلما سون. ۴- باشقه

دين اهللىرى اوطورغان اوللرده مى مامورلر شول يرنك عرف و ملتنه موافق بولغان بيرام كونلرنك ايسر تكي كيبتلرين يابوغيه قرار نامه ياساسون ايدى. (ص. اصلووا).

۱۵۱۵ اره: بو ايسر تكي اسلام شريعتنك بتونلاى حرام، نيندى كونك نيندى اورونك بولسه ده، كوبى بولسه ده صاتو آلو استعمال ايتو درست توكل. ملكتنك سعادتى ايچون واهالينك اخلاق ومعيشتى بوزولوب خراب بولماسونلر ايچون بتون انصاف ايله لرى وطنك آيف بولوون تلا. گوچى كمسلر تعصب لر ين تاشلاب ضرور. رت ايچون بو اسلام حكمن غاصودار. ستويننى دوماده زاقون ايتوب چغارسلر فى زور بخشيلق بولور ايدى. اگرده بونك حراملغى اعتقاد ايدولماسه ذاتى درست ديه بلنوب فقط تدبير ايله گنه توققاتو قصد ايدولسه دنيا آخرييه قدر شولاى كيتاچكدر. حرام بولماغان نرسه لر باشقه سودا مالى كى همهنك اورتاق كسپيدر، بر يرده رخصت ايتو يا كه بر كونك رخصت ايكنچى كونك منع قيلو هيچ بر اساسقه قورولماغان تدبيردر. اورامنك بر ياغنه حكومت حمايه سنده آرافى كيبتى آچوب ايكنچى ياغنه آڭا قارشى آيقلق جمعيتى اداره سى آچو ايله ايسر كللك بتميه چكدر.

۱۵- نچى مارتىدە دومانىڭ دىنىي كامىسيەسىدە ھۆكۈمەتنىڭ تورلى دىنىلەرگە نظرى و قاتوشى ھەققىدە مەزاكرە بولغان. مەجادلەسز چىت دىنىلەرگە مەتەلق اوستاۋنىڭ ۲۵۳، ۲۵۵، ۲۵۶، ۷۷۹، ۱۱۰۲، ۱۱۱۰، رەقەملى استاتىيەلرى مەنسوخ ايدىلگان. بو استاتىيەلەر لىيويىترانلەرگە ھەم ارمن غرىغورىيانلەرگە بەغض فەكرلەر طارائونى مەنە قىلە تورغانلەر بولغان. ۷۰-نچى استاتىيە ھەققىدە مەباحەتە قوزغالەش بو استاتىيە دىنگە جەنايت ياكە دىنىي تەرك ھەققىدە مەنە وتەزىرىنى مەشتەملەر. بو استاتىيە بويىچە يالەكۇر پراۋسلاۋنى كەتپەسەگەنە اوز تەلەيمەن كەشىگە ھەققەن ائىباتقە مەكن آلايە اختىيار. سز ايدارلەك سەبەلەر كەرشەوى تەيەش توگەل بولادەر. قارائولە (قراچىدەن) ھەق عالى بولغان دىنىي پاليتەسيە ساقلاۋغە اورون يوق سە بو استاتىيە كەيرەك توگەل دىمەش. سەينود طرفەندەن كەيلەن و كەيلەن ايسپولاطف بو استاتىيەنىڭ اۋلەكى ھالەندە قالوون ھەمەيە ايتەكن ھەم ھەلقە غەرازدانسكى زاكون كەتپەسە زاقونەندەن كەوبرەك مەلوم دىمەش. (كەتپەسە زاكونەن ھەلق بەك بىلەمەن سەبەلى پاليتەسيە ياردەمى كەيرەك بولە دىكەن مەنى مرادەر).

بو استاتىيە ھەققىدە كامىسيە اەضالەرى رەئى بىرەۋدە، ايكى طرفەدە تەيكەز اون بشارەن بولوب كامىسيەنىڭ رەئىسى يۋلەۋغى

استاتىيەنى ساقلاۋ طرفەندە بولغان سەبەلى ۷۰-نچى استاتىيە اۋلەكى ھالەندە قالغان (ص. ص. ۱۰).

چىستەئى امامى نەجىب أفەندىنىڭ اورنىنە قويوب ھەققەنغى طەلبى ھۆكۈمەت، طرفەندەن قەبۇل ايدىلدى. تەفصىلى كەلەچەك نەومىر رەسمى قەسمە اۋلەچەق.

بەلدى خەبەرلەر:

جەمەيت شرەئەئە اورنەپورغىيەمەزە قاضى اولەق ايجەن قاضى سەيق ھەسن عطا أفەندى ھۆكۈمەت طرفەندەن تەصدىق قىلەندى.

— اوفادەكى مەسلەمە خانەلەر جەمەيتى يەكەرمەكە قەرىب يەتپەمە و فەقىرە بالالەر آلوب تەربىيە قىلە باشلادىلەر. بونلەرنەك مەيشتەلەرن تەمىن ايلە برابەر ھەر قايسەنە علمى تەربىيە بىرەلەر. (ھازىرەك فائەلىس كورلە باشلادى).



مەلومات ادارەسەندەن اوشەو آچەق جەۋابىنى درەج ايتەۋەرنى اۋتەنامەن:

جەلداز ۋولەندە برامەنەك خەتپەنە جەۋاب: «كەۋندەرش مەلوماتەكەرنى جەمەع عەظەم آلدەنەك اۋقوب بىلان قىلەدم لەكن مەلە ھەلقى آچە بىرەوب آلورغە رەضاً بولمايلەر دىە يازەسز بو ايسە تەبەيرسەزلككە باغە

اوقو ايدكنى و شونك فضليت ليرى ده
 بر آز بلدرساگز شبهه سز خلق لرمز بو
 قدر ضرر اشكه كامل اجتهاد بىرلن طور
 تنورلر ايدى. آنچه تابلماسه هر اول
 پريغوارلر جيوب زمينستوالرني آبدرا تيب
 بترلر و مقصودلرينه ده ايرشدرلر ايدى
 فقط خلقنك بو قدر مهم بر زمانك اوقو
 اشرينه بويله صالحين قاراولرى آكلا
 توچى يوقلغندن بولسه كرك اكرده
 خلقنى اوتكون وعظملر ايلان توشندرلسه
 ايدى بالالر سنتابره دن جيلوب ماى غه
 قدر تورورلر، مدرسه لر معمور بولور
 شرعا فرض بولغان علم ده نشر ايدلور
 ايدى .

اوفاده غى مسلمه خانملر جمعيتنه اعتراض
 ايدرك بو جمعيتنك خزينه گه ياخود مسجد
 مدرسه گه ياخود فقير طالبلر گه فائلسى
 بولديمو؟ يوخسه قورى قواچقنه بولديمو...!
 آه مك تأسف كه زماننك آخري نه
 كيلرك....! كى بر قدر سوزلريازه سز.
 بو جمعيتنك فائلسنى، مقصدى نه ايدكنى
 بلدره تورغان اوصافنى كوندرك قارار
 سز، كوررسز خزينه گه مى و مسجد مدرسه
 گه مى فائلسى وار، بلورسز. اكرده هر
 اورنك شونداى خانملر جمعيتى بولوب
 آنا بولاچق قزلمزنك حاللرينى توراتساك
 ايدى بويله جمعيت خيريه لره برده
 اسمز كينماى ياز كونلرنده اول اول

مير شى دگلر، زيره يل ساين يوزلرچه
 مكلرچه آنچه طابوب محكمه لره و ملالره
 بيره تورغان مسلمان قريه لرى اوچ
 صوم كمش آنچه تابه آلمايار ديماك بىك
 خطأ و كيلش سز بر سوزدر. بتون روسيه ده
 بر محكمه اسلاميه غه، خلق و ملالره نه
 قدر فائى بيره چك غزيتنه ايچون يخشى
 لاب وعظ نصيحت ايلان ايتكانه اوچ
 صوم دكل بىك كوبى بيرورلر ايدى فقط
 يمسز ايدوب ايتماى كوركام ايتورگه
 تيوشدر .

۲۲۴ نچى استاتيه نيك خلقغه فهم لاندرك
 ماك اماملره لازم وظيفه در.

جيت قريه لرده روس و موقشه آراسنك
 عمر ايدوب ملا ايلان اشى بولمغانلر،
 ملاغه كيلب اسم قوشدر ماغانلر ايچون
 ملا عيبلو بولماسه كيرك اوز محله لرندن گى
 اشرلرني يخشى ايتب قارار غه هر ملا
 اجتهاد ايدركه تيوشدر .

مكتب، مدرسه لره بالالر نويابرده
 كيللر مارطك تاراليب بته لر ديه شك
 يتلر گزده اورنسزدر. بونك بالالر ياخود
 بالالرنك آتالرى عيبلو بولماى كينه
 شو امام و معلملر ده عيبلو اوله بلور: خدا پيرگان
 هر جمعه وعيدلر ده فطره و قربانلر انغنه
 وعظلاماى اوقو و اوقتونك فرض عين
 بولونندن و دنيا و آخرت ملتنى محنتدن
 قوتقاروب سعادت يوليئنه كوته چك نرسه

باشقرد خاتونلری بر قریه دن بر قریه گه
اویون کولکی ایلن بوشقه یورولرینه
اسمر کینار ایدی ده ممکن قدر آنلارنی
بترورگه اجتهاد ایدر ایدک.

«آه منک تأسف که زمانک آخرینه
کیلک، دیگانسز».

زمانک آخری اوقدر آه ایدرلک
درجه ده یاقین اولماسه کرک. آه ایدب
زمانک آخرینه کیلک دیبکنه اجتهادسز
و یالقاولق برلان عمرنی اوتسکارورگه
یارامای بلکه شریعتک احکامنی و سر-
لرینی خلق غه بلدروب خلقنی اوقتوب
اجتهاد ایتساک بزگه گنه زمان یترلک
بولور ثلی خدانک رحمتی هر وقت
دائمدر فقط اجتهاد لازم «والذین جاهدوا-
فینا لنهیدینهم سئلنا». «وان لیس للانسان
الاما سعی وان سعیه سوف یری».....
اجتهادسز یالقاو قوملرگه بورونغی
زمان لرده کوکدن آلتون یاغدرمغان عملسز
اوجماحقه کرتماگان بیت؛ ج. آبزگیلیدین.



اداره دن جوابلر:

۵۵ عبدالرشید أفندیگه: — ترجمان
محررینک بهتان و خطألری حقنده گی مقاله-
گزى درج ایدوده اداره معذوردر.
سینزور قانونی موجبچه تصحیح خطاً

ناشر: محکمه شرعیه.

مدیر مسئول: امام محمد صابر الحسنی.

ورد افترا نی کندیسینه یوللانسه درج
ایتمکى لازمدر. شول سبیلی اوزینه
یوللایه بلورسز. ملی بایرام خصوصتگی
قسمی باشقه صنفی غرتهلره مناسبدر.
۵۵ ژورنالنی فقط خطیبلر اسمینه
یبارگانسز؛ امام ومؤذنلر آره سنده اهل
کمسه لر اولوب خطیبلرده هم حطب
کیبلر بار دیه اوفکه لاپ یازوچیلرغه:
ژورنالک اعلانی، برنجی وایکنچی نومیر-
لری محکمه شرعیه ده رسمی کاغدلر کوندرو
ایچون یاسالغان اسپیسکه بویچه یبارلدی
شمدی آفچه کم یبارسه ژورنال شونک
اسمینه یبارلور. امام معین ومؤذنلره
لازم ایتمکانک آنلرنی استحقاقسز دیگاندن
توگل؛ بلکه محله باشینه بر ژورنال لازم
تیلاسه قایوسی بو لازمنی ادا ایتسون
اداره ممنونددر. اگرده امام معین ومؤ-
ذنلرده ژورنالغه اشتراک ایدوب بدلینی
یبارسلر مع الممنونیت ژورنال کوندریلور.
۵۵ مجله گه مقاله یازوچیلرغه: مقاله نی
ممکن قدر قسقه و آچیف ایئوب یارنی
تاباق کاغذنی اورتاغه بوکلاب فقط بر
یاغینه غنه یازکز!

۵۵ اداره گه آفچه و خطلرنی صابرانیه غه
یا که بر آش طوغرسنه ژورنالک اعلان
یازدرغان کشیلر اسمینه یبارمایچه فقط
ریدا قسیه یا که محرر اسمینه یازکز؛
۵۵ ج. ا. أفندیگه: امضاسز و مارک
سز مکتوبلر قبول ایتلمای، تاشلانه.



اشتراک بدلی:

بر سنه گه ۳ صوم
بارتی سنه گه ۲ صوم
خارجی مملکتلرگه
سنه لکی ۴ صوم.
آدرس اؤفا شهرنده
معلومات اداره
خانه سینه.

معلومات

حکمه شرعیه آرینبورغیه

آیده ایکی مرتبه نشر ایدوله در.

№ 7.

مجله نك پروغرامنه
موافق مقاله لر
قبول ایدوله،
مقاله لر نی قسقارتو
توزاتوده اداره
اختیارلیر. درج
ایدلمیان مقاله
صاحبینک تیلاوی
ایله اعاده قیلنور.

Уфа. Редакция „МАГЛЮМАТЪ“ въ зданіи Мухамеданскаго Духовнаго Собранія.

Оффиціальный отдѣлъ.

رسمی قسم:

عنین لك سببيله فسخ نکاح حقنده

دیپارٹامینتنک مفتی حضرتکه مکتوبی.
(عینندن ترجمه).

چیت دینلر روحانی اشلری دیپارٹا-
مینتنک دیریکتورندن، عالی مرتبه لو م.
م. ش. سلطائف جنابلرینه.

مرحمتلو محمدیار بن محمدشریف جنابلری.

داخلیه مینیسترسئواسنک موجود بولغان
معلوماتلره بناء، عدلیه مینیسترسئواسی،
پراواصلاونیلرنک زنا و عنین لك سببيله
فسخ نکاحنک تفتیش نظامی و پادصودنستی
حقنک، غ. دوماغه زاقون پرایقتی کرتکان.
بو لائحهنک مضموننک: نفس نکاحنی فسخ

ایله حکمنی قطع حاضرگی کبی روحانی
حکمه لر نظرندن قالدربولب زنا و عنین لك
سببیلی فسخ نکاحنک بونلرنی تفتیش واثبات
کله چکک سؤیتسکی صودلرغه بیرلو فرض
ایدلگان.

عدلیه مینیسترسئواسینک فکرینه بناء
بو اش بردن—روحانیلرنک زوجین فی
صاحقه دعوت و نصیحتلری تأثیرلیراک او-
لوب صاحقه کیلمايچه بونلرنی اوزی
اقرار و اعتراف ایتمکانک سؤیتسکی صود-
قه بیروب اثبات ممکن اولور. ایکنچی
جهتدن—روحانیلر عنوانلرینه موافق بولما-
غان بو کبی اشلرنی تیکشروندن آزاد بولور-
لر. همک بو اشلر عدالت قانونلری ایله
حکم ایدلکچ حقیقت آچیقراق بلنوب قالور.
عدلیه مینیسترسئواسی، پرایقتنک بر-
آز قانونلرینی استاری-آبرادیسلر وپرا-

واصلاً وہ دن آبرلغان باشقہ مذہبلرنک نکاحلرینی فسح ایدو حقنہ غی اشلرگہ دە تطبیق ایدوب بونک ملکى—غراژدان—سكى—صودلرده قارالوینہ دائر لائحه نشر ایدو مسئلہ سنی مذاکرہ گہ قویلوئی موافق تابدیقى کبی، وارشاوا صودیبنی آقروغنہ دە (پراواصلاونی، ریمسكى—کاتا—لیچیسكى و پروتیسنانلرنی استثنأ ایله) خرستیان و غیر خرستیانلرنک زنا و عنت مسئلہلری بتونلای غراژدانسكى صودلر قاراماقنہ قالونی معقول کوره (استا. ۱۶۱۹—۱۶۲۵ غراژدانسكى صوداپرا.)

چیت دینلر دیپارطامینتی، عدلیہ مینیسترسٹواسینک اوشبو اُساس قانونیلہ تانشدقن صوگرہ، اسلام دیننک زنا فسح نکاحقہ سبب اولماسہ دە عنین لک سببیل فسح نکاح مسئلہ سى غ. دومادہ مذاکرہ قیلنغانک محکمہ روحانیہ محمدیہ دە اجرا قیلنہ تورغان عنت مسئلہ سن عدلیہ مینیسترسٹواسینک لائحه سینہ الحاق ایدوب نشر ایدو حقنہ سوز چغووی ممکن ایدیکنی اعتبارغہ آلہرق بونی حرمتلو داخلہ مینیسترینہ حوالہ قیلدیقمزدہ اول جناب عالی، بو مسئلہنک روحانیہ محمدیہ اوچریزدینیہ لرینہ دە زور تعلقی اولو مناسبتیلہ، بزہ امر ایتدی:

سر فضیلتلوردن بو مسئلہ حقنہ شریعت قانونینہ بنا ایدلکان رأیگزى صورارغہ. مخلصانہ عرضیمی قبول ایله التفات عالیلرگزى اوتندم.

اصلنہ امضا ایتمش:

دیریکتور ولادیمروف.

۱۰۱۴۰۱۱۴ نچی رقم، ۱۲ فیژال، ۱۹۰۸ سنہ.

بو مکتوبکە مفتی حضرتدن جواب.

اورنبورغ مفتیسندن، بیوک منصبلو ڈ. ڈ. ولادیمروف جنابلرینہ.

عالی منصبلو ڈسہ ژالود ژاسیلیویچ جنابلری.

عدلیہ مینیسترسٹواسینک، عنین لک سببیل فسح نکاح مسئلہ سى سؤیتسكى صودلرده تفتیش ایدلوب شونک بوینچہ روحانی صودلر حکم ایدارلر مضمونک اولان، لائحه سینہ بناء روحانیہ محمدیہ صودلرنده تفتیش ایدلہ تورغان ابرنک عنتی سببیل فسح نکاح حقنہ اوشبو یل ۱۲ فیژال، ۱۰۱۴ نومیرلی مکتوبکڑہ جوابا احترام ایله خبرلندرہ من:

شریعت قانونچہ (۱۸۸۶) یل شهر قزانک طبع ایدلکان هدايةنگ ۳ نچی جلد کتاب القضاء ۱۴۵ بیتندہ) قاضی (صودیہ) بولغان کشیک شاهدلرده بولور غہ لازم بولغان صفتلر یعنی حر، صحیح، بالغ اولان مسلمان بولورغہ و بو نکلہ

برابر شريعت قاعده لرینی عالم بولورغه تيوش. فسخ نکاح حقنده بولغان قاضي بوندن مستثنی توگل. بناء عليه فسخ نکاح حقنده اولان قاضيده بو صفتلرغه مالک بولوی لازمدر. اما بو مسئله فی بیروورگه فرض قيلنغان سؤیتسکی صودیه لرده شريعت قانونچه مقتضی و مرضا اولان صفتلر بولماغاچ آنلرنک تفتیشلری و فسخ نکاح سببی بارلغی ایله حکملری شريعت نظرندک یوقغه حساب اولورغه تيوشلی اولدندن سؤیتسکی صودنک شهادتی بويچمه روحانی صودنک شوکا بناء فسخ نکاح ایله حکمی ده شريعت نقطه نظرندن یوقغه حساب ایدیلورگه و عکسی حالده قانون شريعتنی بوزارغه تيوش بولادر. بوقاروداغی مذکور سببلرگه بناء بن اویلايمن: روحانيه محمدیه اوچریزدینیه. لرنده ادا ایدله تورغان عنت سببلی فسخ نکاح اشلری، عدلیه مینیسترسئواسینک بو اشلرنک پادصودنستی حقنده اولان پرايقت نظامی ایله آلاشنورغه (تبدلگه) ممکن توگل.

اصلنده:

حقیقی حرمت و کامل اخلاص و عزت ایله خدمتکزه حاضر

مفتی الاسلام الحاج محمد یار سلطانف.

نجیب أفندیگ تکرار اماملقغه قویلو حقنده او تویریزدینیه سی.

بارچه روسیه مملکتینی بالاستقلال طوققو- چی ایمپیراتور اعظم حضرتلرینک اوکازی، قزان غوبیرنسکی پراؤلینییه سندن محکمه شرعیه اورنبورغیه گه.

غوبیرنسکی پراؤلینییه، چیستانپول شهرینک برنجی مسجد جامعسینک بولوب اوتکان امامی امیرخانفنگ اشن مذاکره قیلدقن صوگره توبانده گی سببلرنی اعتبارغه آلوب، شولوق مسجدکه امیرخانفنی یاڭدان امام قویوغه بیوردی. اول سببلر- (۱) امیرخانف حقنده جاری بولغان اش داخلیه مینیستری ایله تمام اولدی. (۲) آنی اماملقدن توشرلگان ۱۹۰۶ یل ۲۰ نجی دیکاردن بیرلی آنگ پادصودوم و زامچین بولوی کورنمادی. (۳) چیستان- پول شهرینک برنجی محله خلقلرندن وکیللر، امیرخانف محله قاشنده عزتلی هم آنلره امام اولماق مطلوب دیه شهادت بیر- دیلر. (۴) محکمه شرعیه اورنبورغیه امیرخانفنی هر وقتک یخشى اخلاقی ایله ممتاز دیه یاڭدان ملالق درجه سینه قویلونی طلب ایتدی.

اوشبو سببلره بناء چیستانپول شهرینک میشچانی محمد نجیب حسین اوغلی امیر- خانفنی تکرار ملالق درجه سینه قویوب اوشبونک حقنده شهادت نامه یاصاب

زمانه خدمتہ شروع ایدوب جدیت وثبات ایله خدمتہ دائم اولاراق نچه تورلی عقباتلری کیچوب سونگی واولردن آچی سوز و طعنه لری تحمل ایداراک خدمتینه فتور کیلترماشدر. اسماعیل بک أفندی اولّا ترجمان نامنه لایق نصفی روسچہ نصفی ترکچہ ترجمان غزته سین نشر ایدوب بر طرفدن روسیه مسلمانلرین آوروپا معارفی ایله تانشره راق مسلمانلرنک استقبالیلرینه قارشو قالون استینانی تیشوب یاقنیلیک تره زه سی آچدیقی کبی دیگر طرفدن، مسلمانلرنک حاللرن اسلاملردشمانی طرفدن اویدرتمش خلیا و خرافات تاء لیفاتی ایله گنه بلوب مسلمانلری وحشی، دین اسلامنی ده ترقیگه مانع دیه ظن فاسدکه ایارودن احتراز ایچون، مسلمانلرنک حاللرن حکومت، متبوعه مزگه هم وطنداشلرمز روسلره بیان و تعریفی ایله اسلامنک ترقیدن مانع توگل بلکه اسلام عین ترقی و مسلمانلرده وحشی توگل بلکه تمدنکه مستعد و قابلیتلی بر قوم ایدیکن اثباته چالشمشدر.

یکرمی بیش یل عمر سائر خدمتلرده عادی بر امر ایسه ده غزیته و قلم ایله بو کیچمش آغر یللرده یکرمی بیش یل دائم بولمق بیگ نادر کمسه لره میسر بوله تورغان بر مزیندر. بو قدر اوزاق جدیت وثبات ایله خدمت ایدوب بار

امیرخانفقه بیرور ایچون چیستاپولسکی اویازنی پالیتسیسکی اوپراؤلینهغه بیار. دک. چیستایول شهرینگ برنجی محله خلق. لرینه بونگ حقنده اعلام ایدلسون. بو حکم حقنه خبردار اولسون ایچون محکمه شرعیّه محمدیه اورنبورغیه گه اعلام ایده مز.

۱۹۰۸ سنه ۴ نجی مارت.

اصلنه امضا ایتمشلر: صاؤیتنیک ایچون ویتیرینارنی اینسپیکتور هم اسطارشنی دیلاپرایز وادیتل.



Неофициальный отделъ.

غیر رسمی قسم.

اسماعیل غصپرینسکی جنابلرینک ۲۵ یللق خدمتی.

اسماعیل غصپرینسکی جنابلرینک آوروپا تحصیل کوروب قایتوب ابنّا جنسینک معارفه کیروده قالدقن ملاحظه ایدرک بو کیدش ایله کیدارسه استقبالی آغر اولاجاغن فکر ایدوب قلم و مطبوعات ایله خدمته کریشوب غزیته نشر ایله باشلاوینه یکرمی بیش یل اولوب اوشبو آلدمز. داغی مای آینه بیرامی بولاچاق. اسماعیل بک جنابلری ایگ آغر بر

ياكه سو استعمالدن ناشي بىرام بىرام
عالمدن كوچديلر. غصپرينسكى نك مسلك
ومشربنه ثباتي ايسكيلكندن دگل، سياسى
هوانك آقشندن خبردار اولوب چن-چن
حریت قوياشى طووب، يتماگان، آرتق
«طرب» و «رقص» نك زمانى كلماش،
تدريجى حرکت ايدالوم. قاعده سنه مېنى
ايدى. هم بو عملنك اسماعيل بك جنابلرى
اسلامنك «افراط و تفریط هر وقت مذ-
موم؛ توسط واعتدال اوزره بولق تيوش»
ديه كوستران حكمتينه بنا پك ده حقل
ايدى.

ايمى بو يكرمى بيش يلق بىرام
فقط باروب قايتودن غنه عبارت بولماي
بو كونك تذكره سى ايچون «ابتدائى
مكتبلره معلم يتوشدرا تورغان» بى دار
المعلمين تأسيس ايتمك ككى باقى
ومستمر عمل ايله كيچرايسه حقيقى تقدير
وابقاً بولور ايدى.

«معلومات» اداره سى كندى طرفندن
اسماعيل افندى جنابلرينى جمله دوستلرى
ايله برلكك بو كونك حولى ايله تبريك
ايدهر. جناب حق خيرلى مقصودلرينه
موفق ايلاسون!



عمرين ملت بولينه صرف ايتمش كمسه نك
خدمتن تقدير و تحسين ايتمك هر انصاف
ايه سينه وجدانا بورچدر. انشا الله روسيه
مسلمانلرى ده بو مجلسكه اشتراك ايدوب
هديه لر حاضرلاب بو يكرمى بيش يلنك
يادكارى اولان بى اثرى وجوده كيلتروگه
سعى ايدرلر. ايشيديلديكنه كوره بعض
شهرلرده حاضرلك ايديورلر بزم اوفاي
شهرى ده انشا الله وجودين كوستارر،
هديه و آدريسى حامل اوله راق بى وكيل
اولسه ده كوندرر ديه اميد ايتهمز.
غصپرينسكى نك خدمتى نه درجه ده ايديكى
هر بى ميزان واعتبار اياسى بلور. بى
دگل، اسلام دشمنلريك كو بدن بلوب
تقدير ايتمشلر: ميروپيى افندي نك اينو-
رودلر حقلغى اثرين اوقوغان كمسنه گه
بو بيك معلومدر. اسماعيل بك جنابلرى
اولك مطبوعاتكه حریت بوق و قنلرده ده
غایت مهارت واعتدال اوزره قلم يوركزوب
لازم اولان معلوماتنى افاده دن كيرو
تورمادى. ۱۷ نچى اوكتابر مانيفېستى
صوكنك مطبوعاتكه براز حریت بىرلكچ
روسيه مسلمانلرى آراسنده تورلى مسلكك
تورلى روشك غزته لر ظهوره كله باشلاب
سياست جهنندن غصپرينسكى نى ايسكيلك
ايله تهمتلاب قزىل، قزىل مقاله لرده ياز-
لدى؛ لىكن تاتارلرده «اوتة قزىل تيز
اوگار» مثلنچه غزته لرى يا مشترى بوقلقدن

فلسفه دینیه یه عائد.

دین نرسه؟

دین: — انساننك حاجات طبیعیه سندن، معنوی قوه لرندن، اعتقاد واحساس جدا- نیسندن عبارتدر. بر ملتده حق دینگه اعتقاد مغلوب اولی طورغان قوت، بتمای طورغان ثروتدر.

حق دین، حقیقیله اجرا قیلنغانك قوتكه غالب اولهچق، «القوة تغلب علی الحق» کی اوهامدن عبارت اولان قاعده لرني تارومار ایله چکدر. «بل نقذف بالحق علی الباطل فیدمغه فاذا هوذا حق ولسکم الویل ممتصفون».

حق دین — بعض بر اغورلر ایتکانه: فقط اللهه اعتقاد، عبادت و اوغورلاما و کی جزئی بر نرسه لر دن گنه عبارت اولماسه کرك؛ زیرا بو اعتقاد و عبادت لر- نك اللهه فی مناسبتی بار؛ اول فی ایچون کرك؛ اعتقاد و عبادت لر دین نك باشقه بنالرینه اساس (نیگز) توگلمی ایکن؟...

دین — آدم لر طرفندن غنه وضع ایدیلما- ینچه؛ بلکه بزى خالق اولان جناب حق طرفندن بنه لرینك دنیا و آخرت سعا- دت لرینی حاوی اوله رق قویلنغان بر قا- نون الهیدر. بنا علیه دین فقط عبادت و اعتقاددن غنه عبارت دیمك دنیا سعا-

دتلری ملاحظه قیلنماینچه فقط آخرت سعادت گنه مقصود دیمکدر. بوکا ایسه عقلی اولان هیچ بر آدم راضی اولماز. آخرت سعادتینه ایرشمك ایچون تقویلك كرك بولغان کی دنیا سعادتینه ایر- شمك ایچونك متدین بولغان كشیگه دنیا سعادتندن عبارت اولان علوم، فنون، هنر، صنائع، معارف و ثروتكه تشبث لازم اولسه كرك.

دین — عقل ایله نقلنك معادله نقطه- سندن عبارت بر قسطاس مستقیمدر. بعضیلر ایتکانه: «دین عقلی توگل» بولماسقه كرك. مسلمان اسمنه بولغان کشیلرنك، دین اسلام عقلی توگل، دیمه لری بیگركن صوقرلقدیر: دین عقل ایله برگه جیولور- غه یاراماغاچ، نيك بزنگ اسلام دیندن جنون، صبیلرغه تکلیف جاری توگل؛ اثبات واجب، اثبات وحدانیت، اثبات رسلیت لر عقلی بولماغاچ آنلرني نقل ایله نیچك اثبات ایتهمز؛ مناط تکلیف نيك عقل دیکانلر؛ عقلسز نقلنی نیچك اجرا قیلورغه كرك؛ قرآنك اولان تعقل، تفکر آیتلرن، اشرف مخلوقات و موهو- بات ربانیه عقل دیکان حدیثلرني قابله قویارغه كرك؛ «و ما یغفلها الا العالمون، فاعتبروا یا اولی الابصار»... «لعلکم تعقلون»...

دین — فطرت بشریه دن عبارت اولغان،

گل ایکانن تفکر قیلسه شکسز بوماجه عالمزدن باشقه دخی روح عالمی بار- لغن و آنسکه بر منشئی اولان جناب حقنک وجودن و الوغلغن و بو روحنک اثری انسانلردهده آزرغنه اولسهده لکن حیوا- نیت یا خود «مادیت» غالب اولدیغندن انسانلر کوبراک سقالت و طغیانک اولدیغن، فقط روحانیتدن عبارت «ملائکه» تعبیر ایدیلن ذاتلرنک و روحانیتی چوق و غالب اولان انبیاءلرنک بارلغن، و شول سببدن ده بو صوڭغیلرنک طوغری یولده و صافی ایدیکلرین، و دین اسلام بونی بیک مکمل بیان قیلدیغن تصدیق ایدر، و بر شاعرنک:

«عمی القلوب عموا عن کل فائده

لانهم کفرو بالله تقلیدا»

تعبیرنجه مایمونلق صفتیله کیلکان دینسز- لکن و ازکچهرک «من عرف نفسه فقد عرف ربه» دیگانجه عمیق تفکر ایله متخطر (سوریوزنی) حالته صافی متدین اولهرق قالور .

ه. کلدیبکی.



وضع ایتکان قانونی هر زمانغه یاری طورغان بر نظام علویدر. دیننک ارتقا- سی و فسادى فطرتنک ارتقا و فسادى دیمکدر .

دین-نک عقیدهلری (اوشانورغه قوشقان شیلری) عقلنک آرتوینه، آداب و عبا- دانى انساننک ترقیسینه، احکام و شرایعسییه معامله و هیئت اجتماعنک عروجینه سببدر.

دین- فطرت و طبیعت بشریهگه موافق بولغان ایچونک دین اسلام (بزیم شریعت مقدسه من) دین فطری، خلقت انسانیهده اولان سنن الله موافق، جسد و روحنک

هر برسینه مناسب قوتلر اختیار قیلغان عدل اقومگه مطابق شیلردن عبارتدر. «فاقم وجهک للدين حنیفا فطرة الله التى فطرالناس علیها لاتبدیل لخلق الله ذلک

الدين القيم ولکن اکثر الناس لایعلمون (۳۰-۳۰). «کل مولود یولد علی الفطرة فابواه یهودانه اوینصرانه اویمجسانه» (اخرجه البخاری عن حدیث ابن شهاب

عن ابی هریره. و رواه مسلم و صححه). انسان، انسانیتنک تمام انواعسى ایله اویسلاب اوزن تانوسه، ایچنده اولان قوتلر، طبیب حاذق لر بله آلماغان تفکر

لر. حزنلر، سرورلر و شونک کبی ما- دی بولماغان شیلرنک (رسمن توگل) حقیقتن اویلاسه، انسان اوزلگندن ماده- سی ایله هیچ بر شینی خلقغه قادر تو-

مفتی زاقافقاز حسين افندی غايب زاده جنابلرينك

اللى سنه ۱۸۵۸-۱۹۰۸) خدمتى تمام اولمق مناسبتيله يازلمش اشعاردر
(۶نچى نوميردن مابعدى).

زهى جود و سخاوت كيم بو بربران نيساندر
سنگ سعيگله چوخ سونمش اوجاقلار شعله افشاندر
بولوب درده دواسنين او كيم محتاج درماندر
درگ هم مسكن و ماواى مسكين و فقيراندر
مسلماندرمى اول كيمسه و يا غير مسلماندر
قازانديگ ليك اول آدى كه مختص كريماندر
او كس كيم صاحب عقل و مروت اهل وجداندر
فلم تحريردن عاجز زبان ذكرنده حيراندر
سمند طبع لاغردر بو بروسعتلو ميداندر
سنگ دريائى مدحگده كه رشك بحر عماندر
شعاعى دوتمش آفاقى اوزى مشهود دوراندر
نيچه كيم چرخده خورشيد رخشان ماه تاباندر
بو فردى ذكر ايدوب ديده سگا دائم ثنا خواندر.
ياشا اى مرد پر غيرت! وجودگ فخرانساندر

زهى همت زهى غيرت زهى نيت زهى سيرت
اولوبلر همتگدن چوخ يخيلمش خانلر معمور
سيلوسن دستمال رحمله چوخ قانلى ياش كوزدن
سنگ خانه گ حقيقتله باخيلسه دار ايتامدر
سگا براحتياج ايچون كلن كس اولميوب مايوس
نه كسب ملك و مال ايتدگ نه جمع سيم وزر قيلدگ
بو اقوالم ايدر تصديق بى شك وبلا شبهه
تمام اوصافگى تعداد ايتمك غيرممكندر
ايدمز لايقذجه عرصه وصفگ آراجولان
محال عقلدر نطق ضعيف ايتسون شناورلك
دخى لازم كلورمى ايلمك خوشيدى مدح آيا؟
ايدر اهل وطن اعمال خيرگ ياد اى مفتى!
خلوص قبله شاكرد سابق «ناظر» شاكر
ياشا اى ذات خوش سيرت! ياشا اى شخص ذى همت!



تمساح هم صوننا موزى.

سنجه چينلر تمساح (كاركاديل) قانى ايله
رزقلانلر، بو مرض منتشر اولان اورنلر.
ده تمساح غايت كوبدر. ضررلى چينلر.
نى بترو ممكن بولمغاچ «قوخ» زهرلنگان
ايت تاشلاب تمساخلرنى و خانه لرينى
بترماكچى بوله.

ويكتوريا كولى ايله «سه زه» (Seze)
جزيره سى بو مرضك اوباسى اولدغندن
تليگانلره بو مرضنى نه روشده دوا
ايتمكى تعليم ايچون پرافيسور قوخ
ايكسنده ايكى استانساه ياصاغان. «قوخ»
مرضك ميقروبينى بتررگه ايچكا استعمال

آفريقا اورتالرنك خط استوا تيرا.
سندن «اوغاندا» ده فقط صوگفى يدى
يلك «صوننا» مرضندن ۲۰۰،۰۰۰ كشى
قربان اولمش. بو مرض آرقا ايله باش
ميينده بوله، گيرمان حكومتى طرفندن
يبرلمش پرافيسر «روبرت قوخ» بو مرض
نك سبب و دواسينى كشف ايتكان. بو.
نك سببى ايسه: «تسه تسه» چينينك تشلا.
وندن آدم قانينه سرايت ايدوب ميقروب
حاصل اوله. «روبرت قوخ» نك تجربه.

ایده تورغان دارو تابقان. نباتاتلردن «قااوچوق» آلورغه یورگان شول جیرنک خلقلری هیچ برسی مستثنی اولمای بو مرضه مبتلا اولغانلر.

دنیاده ایڭ قارت.

انگلیز غزیتهلرینک خبرینه بناء دنیا- ده ایڭ قارت کشی قاب مستملکاتی اهلیندن «اشتورمان نام» کیمسه در ۱۸۶۱ یاشنک ایمش.

حاضرده اوغلی یوزده بشلرده ایگان بو تازا قانلی کشی دخی برآز معیشت ایتسه کرک. بیک آز سوزله شه ایمش. آوروپا تربیه سی هیچ اثر ایتمکان بر وحشی واوزینی جیرنک مستقل پاؤیلیتینی خواجه سی ظن ایله در. یوز ایللی سنه دائمی اشلگان آپ آق و اوتکر تشلری آغزنک سلامت ایمش.



حفظ صحت حقنده.

اطبأنک اتفاقبله آغرتولر ایکی گه بولنده در: برسی یوغشلی سرایتلو دیگر یوغشسز آغرتودر. سرایتسز آغرتولر بر بدننن ایکنچی بدنکه کوچمی تورغان آغرتو بولوب سرایتلوسی بر بدننن ایکنچی بدنکه کوجه تورغان آغرتو دیساکدر.

کوب وقتلرده کورله در: بر اویوده بر من بر نوع آغرتو برلان آغرسه شول ایوده اولانلرنک باشقه لریک بر نچه کوننن یاخود بر نچه آطنه دن صوڭ عین شو آغرتو ایلان آغرتیه باشلایدر، حتی بو آغرتو شو اویونک کورشیلرنک و آولنک و کورشی آوللرده کورنه باشلاب بعض وقت اطرافنی چولغاب آلا در. مونه شوندا ی آغرتولرنی سرایتلو (یوغشلی) آغرتو دیه اسمایلر.

بویله آغرتو ایلان بعض سنه لرده بیک چوق آدم بالالری تلف اولدقلری کورلمکده در. شوڭا کورده ده طبیبلر بو آغرتو غه قارش ی بیک کوب تسدبیرلر ایزلامکله ر.

هم بو آغرتولرنک خلق آراسنه تارالونیک منع ایده تورغان سببلرنی قیلورغه طر شماقللر در.

شول جملله دن اوله رق اگرده بر مملکتده یاخود بر ولایتده بوندای خوفلو سرایتلو آغرتو پیدأ بولسه؛ بو مملکت یاخود بو ولایت خلقنی ایکنچی ولایت و مملکت گه چغارغانک کارانتینه غه آلوب پاکلاب چغارو و آغرو ذاتلرنی سلامتله ر آراسنه چغارماو عمومی و مجبوری بر قانون بولوب اورلشدر.

بو ایسه رسول اکرم دن روایت ایدلمش: (اذا سمعتم ان الوبأ بارض

و اچندن چقغان هر تورلو ماده لرنده بوله در .

آغرونك شونداي نرسه لرندن بو ميقرولر سلامت كشي لرنك جراحتندن ياخود آشي اچه تورغان نرسه لري آرقلي قاتنه قاتناشوب قايوسي بيك تيز زمانه قايوسي بر ايكي آطنه آراسنه افراط درجه كوب اورچب آدمني صرغاو يا- صايدر . اطبانك كشف ايتدكلرينه كوره بو آغرتولر يكرمي اوتوز قدر نوع اولوب هر قايوسي مخصوص شكل ومخصوص كيفيتده بعض لري بيك تيز زمانه بعض لري اوزاق زمانه كوبايه واورچي تورغان مخصوص ميقرولري واردر ،

بزلر ايسه طبيبلرنك معتبر كتابلر- ندن قاراب مشهور بولغان بر نجه گنه سراينلو آغرتولر خصوصنده يازارغه قرار ويردك .

بو جمله دن خلقمز آراسنده بيك چوق تارالوب بيك كوب بالالرمزك وفاتنه سبب اولان آغرتولرنك برسي قزاق آغرتويدر — (Корь) : قزاق فوق العاده يوغشلي بر مرضدر بو مرض ايلان بالالرغنه آغرسده سيراكلا ب الوغ لرده ده كورلما كلدر .

بو آغرتو آدمك عمرنك فقط بر مرتبه گنه بولادر همك عمرده بر مرتبه بولماي قالماي ايمش ديه مشهوردر .

فلا تقدموا عليها و اذا حل وانتم بها فلا تخرجوا منها) حديث شريف لرينه موافق در يعنى : اگرده سزلر بر بيرده وبا بار ديه اشتساكز اول يرگه كرماكز . اگرده كردكز پيرده وبا باشلانسه آندن چقماكز ديماكلدر .

دخيده (لا توردوا المصحح على المرض ولا المرض على المصحح) يعنى سلامت من- لري آغروله آغروله سلامتله عرض قيلماكز كلترماكز ديه رسول اكرمك بيبوردقي ثابتدر .

بونلر ن معلوم كه آغرتولرنك سرايت ايدوي ثابت ايكان .

يوغو ديكان شي اسلامك يوق ديه رسول اكرم دن روايتلر ، تأثرن نفى گه محمول ديمشله يعنى صحت ، مرض ، حيات ، موت ، نفع و ضرر كبي شي لرنك هر قايوسني جناب حق كندسي خلق ايتسه ده سببلري اولدقي معلومدر . هم شو آغر- تولردن صاقلانوغه هر تورلر سببلر ويرمشدر!

اطبانك ديدكه كوره بو سراينلو مرضلر- نك سببلري ميقرصقوب برلانگنه كورنه تورغان غايت واق اولان حيوانچق لر ياخود مشكاك جنسندن اولان نباتاتدر .

بو واق شي لره ميقروب ديه اسم ويره لر بو ميقرولر آغرو كشينك قا- ننده وتيرنده توكرك و كوز ياش لرنده

بالالرغه بو آغرتونك يوغوى مريضنك
 كيومنن، يورغانلرندن، وقاقروق وتننن
 قوييلغان كيرلرندن بوله در .
 بوندىن صاقلانو ايچون البته آغرتو
 بار ايوگه بالالرنى كترگه تيوش دگلدر
 همه آنداي اويوگه تنقيه قيلنمازدن
 ايلك مجلس لرگه بارورغه برده ياراماي
 آغرتو اياروب قايتاچقدرد .
 آغرتو بالاغه بوقدقندن صوك اون
 كون قدر اوتكاج آغرتونك ميقرولبرى
 بدننى استيلاء ايدب بالانى آياقدن يغه در،
 اولاي بالا بيك قزه باشلايدر، بر قدر
 يوتاللايدر، طماو توشيب توچكره بر
 بر نرسه يوته باشلاصه طامق آغرتوندىن
 شكيت ايددر، اوچونچى دورتنچى كون-
 لرنك بالانك مانكلای و غير تنلرنده
 صارغلت قزل چابرولر پيدأ بوله در،
 اوچ دورت كون اوتكدن صوك بو قزل
 چابرولر قوروب كبشنب قويله بالا
 آقيرنلاب سلامتلانه باشلايدر شولايدده
 بو وقتلرنك ايركون هواغه طشفه چقاروب
 يورتمازكه كيرك بوله در. بالا قزامق
 ايلان آغركان وقتك قدر الحال صالحيندىن
 صاقلارغه تيوش در. ايك خوفلو هلاك
 ايدده تورغان شى قزامق وقتك صالحين
 تيدرودر .

شوگا كوره اشكدن، تره زه دن جيل
 كرتمازكه كيرك قش كوننده آغرتونى

ج، آ.



خواجہ لر طاغی حقندہ.

بزنک تپکړه ده چیسطای اویازنک
(بیلار) دیگان بر اورس آولی بولوب
آندن ۲-۳ چاقروم یراقلده (خواجہ-
لر طاغی) دیمکله معروف بر طاو بار-
در. بعض تاریخلرده بو یرنک ایلک
مسلمان شهر یاکه قریه سی اولوب
صکړه خراب ایتلیدیکی یازلمشدر.
بو اورنی، بو طاو لرنی بلغار تاریخی
یازوچی حسام الدین. نه سبیکه مینی در،
آرتی ماقتاب نه قدر معتبر ذاتلرنک
مدفی اولدیغینی سویلاب ایلکدن
مسلمانلرنک کوکملرینی شول یرلرگه
باغلامشدر. بو طاو لر ایشکیدن مسلمانلر-
نک احترام ایتله زیارت قیلونه تورغان
ییرلری اولدیغی کبی حاضرده بو طاو لرنی
بر مسلمانغه توگل اورسلر هم چواشدر
زیارت ایتوب مقدس حسابلامق، طاودن
چقغان چشمه اوستنه بر عبادتخانه (چاسوونه)
بناء ایتوب یلنک بز مرتبه کریسنی خود
یاصلمق در. نصرانیت که چقمغان چواشلرده
بو یرلرگه حیوان اورچوسن دیه صارق
تکه قاز اوردهک هم اتچ کبی تورلی
حیوانلردن قربان چالورغه عادتلمشدر.
مسلمانلرنک احترامنه کیلور ایسهک
واقعہ توبانسه یازله چق روشچہ در: بو

طرفه غی مسلمانلرنک باشلارینه بر مشکل
اش توشه، یاکه سلامتلیکی کیتسه هم
بونارغه اوخاشلی کوکلرگه یاراتلمغان بر
بر واقعہ بولسه بو طاو غه قربان چالورغه
نذر ایتو بر عادت حکمنه کرمشدر. عوام
ناس بو نذرلرینی یرینه کیلنورک ایچون
جای کوننک هر چهارشنبه کون مذکور
طاو غه خاتونلری بالالری قرنداش اروغ-
لری ایله جیولوب باروب کون بوی
شول قربانلرنک ایتینی آشاب یاتمق-
لردر. بو یرلرگه قربان چالو ایچون
عمرنک بر واجب قربان چالغانلرنک ده
تکه لر حاضرلوی، حالی یتمازه قاز اوردک
اته چ کبی حیوانلر آلوب بارولری آرتی
شایع اولمشدر. آنک چالغان تکه وصارقلرنک
تیریسینی، قاز اوردهک واتچلرنک جو-
نلرینی صدقه قیلقی عادت اولدیغندن،
اوله کسه بازینه جیولغان اتلر کبی، تیره
یاقدن جیولغان صوفی لرکانکورینسیه یاصاب
بری بریله تچقرشمق، وطالاشمق، ایرته گوسن
(بیلار) بازارینه کوبرهک آتچ حاضرلب
حکومتک تجارتینی ترویج ایتمکه طر-
شمق لردر. بو صوفی لر عوامغه طاو آرا-
سنه غی چوقورلرنی بوفلان ولینک وبوی
فلان خواجہنک قبری دیه کورستوب
دلالق ده مهارتلرینی بلد ر مکده، چوقور
صاین بر قدر آیات شریفه اوقوب
آغای لرنک جونلرینی یولقمق لردر.

بونلردن بعض بر وجدانسزلری ساده. دل عوامنڭ بو یرلرگه آرتق محبتی باغلاتمق، هر وقتک کیلوب قربان چا لورغه عادتلندیرمک ایچون: مکا فلان ولی بویله دیدی، فلانڭ قهرندن شونداي تاوش ایشتلری کبی، اویدرمه خارق العاده لر سویله مکنده چیرکنماک لردر قلیلری جهالت پرده سی ایله قاپلانمش عوامده بو دین ایله سودا ایتوچیلرنڭ سوزینه اوشانوب آقتی تکه وصارقینی، بولماسه قاز اوردهك واتچینی نذر ایله رك بو خواجهنڭ روحندن یاردم استهب مقصودی نڭ حاصل بولنه چغنه، خسته ایسه شفا یاب اولنه چغینه اعتقاد ایتمک لدر.

بعض ملالرنڭ (تیری دن حصه چقغانغه) مادی فائز بولوی امیدلی نرسه لرگه بار- ماق آرقلی قارادیغی، بعض لیرینڭ شریعت مزده قربان چالو مشروع بولوینه قیاس ایتوب بو نذرلرنڭک بخشی هم اشلو تیوش اش ديه تحریض ایتولری سببلی عوام الناس ده بو عادتنی شریعت مز نڭ اولوغ حکملرندن بلوب کونندن کون کوئل باغلامق، آقتق نرسه سی فداء ایتوب حج ثوابی امید ایتمک لدر. بو یرگه مخلصنڭ ملاسنی آلوب بارمق بایراق مؤذیقلر قاشندن بر شرف صانالقدندن ملالرده بخت ساچی نڭ بايغورالر قولند طور دیغینی بلوب آنلرنڭ هوا و آرزوسنه

مخالفت ممکن اولمیه چغینی، مخالفت ایتسه مادی و معنوی ضرر چيگه چکینی اوپلا دقلرندن اختیارسز روی رضا کومترمک لردر. بو عادت حقنک کيڭ معلوماتلی ذاتلرمز عوام مرضاسنه مخالفت ایتماو ایچون تاوشلرینی طنلرینی چیقارمیورلر ایسه ده ساده معلوماتلیرمز بونڭ شریعتک موافقیتینی فچقروب دعوا ایدرك عوام ناسی دعوت و تحریض ایتمک لدر. بو عادت قبیحه نڭ، نیندای گنه نقطه نظر دن قا- رالسده، مجوسیتنی، عزیزلرگه قربان بوغازلمق کبی مجوسیتنک شایع بولغان عادت قبیحه فی محویتمک ایچون نازل اولمش شریعت اسلامیه گه شینلک وتاپی یاغوغه سبب ایگانلکنک شبهه یوقدر.

باشقه ملتلر، خصوصاً نصاری لر مسلمان لرنڭ بو عادتنی دین دن حسابلاپ یورو دیکلرنی کوروب اسلامیت مجوسیت کبی عزیزلرغه قربان چالمق ایله بیوردیغینی، وبونڭله اسلامیت توحید اصولینه بنا ایتلمش بر دین اولمایچه ارواح اعزده دن استمداد- نڭ درستلکینی فهملب، اسلامیتنی تحقیر ایتمک لدر.

ألکک بوندای یرلرنی زیارت ایتمک فاضل مرجانی کبی معتبر ذاتلردن هم واقع اولمش ایسه ده لکن آنلرنڭ زیارتدن مقصدلری آشاو ایچو بولمای کچنلرنڭ احوالندن اعتبار واتعاظ ایچوند،

فاضل مرجانی بلغار يرينى زيارت ايتدكنه
كوڭلى اثرلن سب توپانده گى قطعه نى
يازديقى ايله مقصودينى نه قدر بليغانه
آڭغارتمشدر:

كان لسم يقم فى هذار المنار مؤذن
ينادى بحق و لم يذكر الله ذاكر
و كانه ماعاش فى البلغار موحد
امين و لم يسر بارضه سامر
بلى انهم كانوا زمانا فاباد هم
صرف اللىالى و الجود الغوائر
سلام على بلغار طيب نسيمها
يهيج احزاننا فى فؤاد المسافر.

بوندای يرلرنى بو مقصودلر ايچون
زيارتدن شريعتك منع قيلنو توگل بلكه
تحريرض ايلديكى معلوم ايسهده لكن
نذرلر ايتوب صارق، قاز، اوردهك و
اُتچلرنك چالنوى درستلكينه هيچ تصا-
دف ايتلديكى بوقدر،

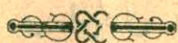
آرابزده آلكدن كيلكان عادتلكر،
نه قدر مخالف شرع شريف و موهن
دين ميبين ايسهده، سوز تيدرمك و تنقيد
ياهمق زنديقلى حساب ايتلسهده ياڭى
چقغان فائلى اشلرنى ديندن بولماسهده،
تعصب سوقيله، جبرا دين قاعدك سينه كر
تيلوب انكار ايتمگه طرشد يغمز جاي
تعجب در.

بو عادتنى حرمتلو علمانك انتظار
دقتنه عرض ايتوب معتبر «معلومات»

صحيفه لرنك له وعليه سنه حكم ايتلملكى،
و بو مقاله لر، ادارهُ روحانيه مجموعه سنك
نشر ايتلولرى سببلى، بو طرف ملالرينيك
حركت كه كيلتروب بو عادتك بئرلووينه
طرشوله چغنى اميد ايتوله در. بوندای
يوق عادتلكرگه تشمز ترناقمز ايله يابشوب
نه قدر مال صرف ايتدكمز، اڭ مهم
بولغان او قو و اوقتو، ملتك ترقيسنه
ياردم ايتدچك يرلرگه بوندای يرلرگه
صرف ايتولكان مقدارك اوندن برينى
صرف ايتارگه همتمز يتماديكى، عقلمز
ايرشمه ديكى بيك قزغانچ حاللردندر.

اسپاص اويازى: ولى محمد ترجمانى.

(بو حقه فكريمزنى كله چك نوميرده
يازارمز).



(تورلى خبرلو:)

استاتيستيقيقه دن بر كيساك.

باشقه ملكتلرده پاصول (اياچى هيئتى)
طوتونك مصارفى حقنك اُنسگليه نك اوتكان
يلغى حسابى بويله كورگازلكان: جميع مصا-
رف ۵۷۳۱۰۳۰ صوم بولغان، شول
جمله دن اياچى وقونسول هيئتى مصارفى
۲۰۶۸۶۴۰ صوم بولغان. عادتدن طش
ميسيه گه (سفارت هيئتى) ۲۴۰۰۰۰ صوم،
بول مصارفلى حسابنه ۸۵۳۰۰ صوم

قبردین ۱۷۰.۶۷۲، (۲۳) چایچین
 ۸۱۹.۵۷۶، (۲۴) تات و تاتجیل ۴۴۵.۴۵۳
 (۲۵) کردلر ۲۷۱.۶۶۵، (۲۶) قرغز-قزاق
 ۴۰۸۴.۱۳۹، (۲۷) تاتار-نوغای
 ۳۰۷۳۷.۶۲۷، (۲۸) باشکیر تیدر
 ۱۰۴۳۹.۱۳۶، (۲۹) چواش ۸۴۳۰۷۵۵
 (۳۰) ترک ۲۰۸.۸۲۲، (۳۱) قمق-نوغای
 ۱۴۷.۴۹۸، (۳۲) ترکمن قارا قرغز
 ۸۰۲.۸۰۷، (۳۳) اوزبک ۷۲۶.۵۳۴
 (۳۴) سارت ترکمن ۱۲.۳۵۰۰۰، (۳۵)
 یاقوت ۲۲۷.۳۸۴، (۳۶) قالمق ۴۷۹.۳۱۱
 (۳۷) خونخوز-طونغوز ۶۶.۲۷۰، (۳۸)
 قالغان تورلی جنسلر ۶۳۲.۶۶۷.

جميع نفوس لسان جهنجه ۱۲۵.۶۴۰.۰۰۲۱
 (۱) اهل اسلام ۱۳.۹۰۶.۹۷۲، (۲)
 پراؤصلاؤنی ۸۷.۱۲۳.۶۰۴، (۳) استارو
 آبراد ۲.۲۰۴.۵۹۶، (۴) قاتولیک
 ۱۱۰.۵۰۶.۸۰۹، (۵) پروتستان ۳.۷۶۲۷۵۶
 (۶) ارمن غریغوریان ۱۰۱۷۹.۲۶۶، (۷)
 باشقه مذهب خریستیانلر ۸۰۱۳۵، (۸)
 یهودیلر ۵۰۲۱۵.۸۰۵، (۹) باشقه تورلی
 دینلر ۷۳۲۰۰۷۸

جميع دین جهنجه ۱۲۵.۹۴۰۰۰۲۱
 (روس اچتینییه ۱۹۰۵، رسمی مجمو-
 عه ۱۴ نچی نومیر).

۱۹۰۶ نچی یل برنجی غنوار حسابجه
 حاضرده روسیهده ۱۴۹.۲۷۶.۰۰۳ نفوس
 بولغان .

توشکان، قونسول حسابنه ۲۵۷۱۵۲۰
 صوم طوتلغان پاصولستوا طوتو بو طریقه
 بولغان: فرانسهده = ۱۱۵۰۰۰۰ صوم.
 آمریکا شمالی جمهوریتده = ۱۰۰۰۰۰۰
 صوم. وینا بیرلین و استانبولک سکسانشار
 مک صوم. پیتربورغده یتمش بیش مک
 صوم. روما شهرنه یتمش مک صوم اسپانیه
 ایله یاپونیاده ایلیلشار (۵۰۰۰۰) مک
 صوم. پاصلاننیکلر (ایاچیلر): ۱۸ مک
 صومدن ۴۵ مگه قدر آلالر .

(ص. اص.)

روسیهده نفوس استاتیستیکه سی ۱۸۹۷ نچی
 یلغی حساب بوینجه لسان جهتدن بیل
 کوستارلمش.

(۱) ویلیسکوردس ۵۵.۶۶۷.۴۶۹
 (۲) مالوردس ۲۲.۳۸۰.۵۵۱، (۳) بیلو-
 روس ۵.۸۸۵.۵۴۷، (۴) پالاک
 ۷.۹۳۱.۳۰۷، (۵) بلغار ۱۷۲.۷۲۶
 (۶) چیکلر ۵۰۳۸۵، (۷) نیمسلر ۱۷۹۰.۴۸۹
 (۸) لیتوویسلر ۱۰.۲۱۰.۵۱۰، (۹) اژمودین
 ۱۰.۴۳۵.۹۳۷، (۱۰) لاطیشلر ۱۰.۴۳۵.۹۳۷
 (۱۱) اُستلاندلر ۱۰.۰۰۲.۷۳۸، (۱۲)
 مولداوانلر ۱۰.۱۲۱.۶۶۹، (۱۳) غریکلر
 ۱۰.۱۷۳.۰۹۶، (۱۴) ارمنلر ۱۰.۱۷۳.۰۹۶
 (۱۵) عبرانیلر ۵۰۰.۶۳۰.۱۵۶، (۱۶) فینلر
 ۳۵۱.۰۱۶۹، (۱۷) واتاکلر ۴۲۰.۹۷۰،
 (۱۸) زیرانلر ۲۵۸.۳۶۹، (۱۹) موردوا
 ۳۷۵.۴۳۹، (۲۰) چیرمش ۱۰۰.۲۳۰.۸۴۱
 (۲۱) غروزین ۱۰.۳۳۶.۴۴۸، (۲۲)

مسلمان ۱۶ میلیون کورنه بو
نسبتکه قاراغانده حاضرده اهل اسلام ۱۸
میلیون چاماسنده بولورغه تیوش .



داخلی خبرلر:

— استاؤراپول غوبیرناطوری نوغایلر ایله
تورکمنلر آراسنده خاتونلرنک آزادیوی
یاشی تولماس بورون نکاح ایدلودن دیه
بلوب، اینورودلرغه (نوغای تورکمنلرغه)
اون آلتی یاشدن مقدم قزلرین کیاوگه
بیروندن منع ایدوب سیرکولر تاراتقان.
هم ملالرغه نکاحنی تیلاوچیلردن یاشی
تولغانلقغه عملی مأمورندن بیرلگان شهادت
نامه لرین طلب ایدارگه هم آنسز نکاح
اوقوماسقه امر ایتکان.
«ص. اص.» — «ؤ. و.»

— «صوؤریمننوی اصوصا» غزینه سی
یازادر: یاڭا بخاریده بخارینگ قاضی
کلانی میر بدرالدین صدر وفات ایتدی
۱۸ یل بخاری خانلغی اداره سنده بیوک
نفوذ اشلادی دیب.

— «وقت» نڭ یازدقنه بناء مرموم ۲۰ نجی
مارتده پنج شنبه کیچ وفات اولوب پنج-
شنبه کون دفن قیلنمش جنازه سنده اون
مکدن زیاده کشی بولمش، یاشی ۷۳ ده
ایکان.

— ۲۲ نجی مارتک فینله ندیه نڭ سیمه
(مشورت) مجلسن تاراتوب اییول باشنده
یاڭا صایلاو اجرأ قیلنوب آوغوست
باشنه جیولورغه پادشاه حضرتلری طرفندن
اوکاز صادر بولمشدر. فینله ندیه نڭ سیمه-
سی عمومی تیگز توغری صایلاو نظامی
ایله صایلانوب خاتونلرده اشتراک ایدوب
حتی وکیللر آراسنده ۱۹ دانه خاتون
دیپوتاتی ده بار ایدی. یاڭا صایلاو-
ده شول طریقه اجرأ قیلنور دیه امیر
ایدالر .

— باکوده جمعه مسجدینه مڭلاب
مسلمان جیولوب، «نوؤی ژریمه» غزینه-
سی محرری مینشیکوفنگ قاققاز مسلمان-
لرن حکومت قاشنده متهم کورساتوب
اساسسز مقاله لر یازووینه مسلمانلر اسمندن
پروتیست بیروگه کیڭاشکانلر همک نا-
میسستنیکیگه: «مینشیکوفنگ اتهاملری
تیکشورلوب اصلسز اولورسه حکمگه طار-
تلسه ایکان» دیه تیلیگرام کوندرمشدر.
«ص. اص.»

«نوؤی ژریمه» هر وقت روسقه
باشقه جنسلرنی روس ملتى قاشنده
اوشانچسز، هنوز اوز ملت لرین گنه قایغور-
توچان، روس وطنى ایچون طرشمایلر
دیکان کبی مقاله لر یازوب روسلرنک
روسلف و پراواصلاونیلک تعصیلرین قوز-

باشقردلرنىڭ جىرلىرى باشقرد خلقىنىڭ
خصوصى ملىكىنى بولۇپ باشقردلر «پاتو-
مستۇينى ۋوتچىنىق» آتالار. بو اسمىڭ
يىرلويىنى سىب، باشقردلرنىڭ آق صاقلار-
نىڭ (رودوناچالنىك لىرىنىڭ) روسىيەگە اوز
اختىارلىرى ايله تابع بولۇلۇپتى.
باشقرد يىرلىرى اورال طاوينىڭ ايكى
قىرىنىڭ بولۇپ باشقردلر بو يىرلرگە كامىل
خوجەدرلر. بو پراۋالرى پادشاھ طرفىدىن
تصدىقى ايتىلمىشدر.

۱۷۰۰ يىللرنىڭ آخىرىنىڭ ۱۸۰۰ يىللرنىڭ
تاۋىگى يارومىنىە حىلى باشقرد يىرلىرى
باشقرد جماعتىنىڭ عمومى فايده لانىنىڭ
بولسىدە؛ صوگرە اورنىبورغ مىزاۋاي
كامىسىيەسى طرفىدىن نسل باشىنى بولنىمىشدر.
ھەر بىر نسل اوزىنىڭ تورغان ايلندەگى
يىرلىرىنى آيروب آلۇب بو يىرلر آيىرم
مىزاۋاي كىنگەلرگە تركەلۇپ، آيىروم
پلانلر ياصلامىشدر. بو بولنوگە اساس ايتىدروب
«غىيرالنى» ايتىدروب قاراب ھەر بىر يىر
نزاعسى، شوشى بولمىگە بىنا تفتىش
قىلىنۇندى.

۱۸۶۴ نچى يىلغە قىر باشقردلر عىسكرى
خىسابلانىپ اوزلىرىنىڭ كانتون ناچالنىكلرى
بلان اداره ايتىلەر ايدى.

۱۸۶۴ نچى يىلنى ۱۳ نچى مايدە باشقرد
عىسكرى تاراتولۇپ كانتون ناچالنىكلرى
اورنىنىە مىزاۋى پاسرىدىنىك تىعين ايتىلۇپ

غاتو اينورودلرغە مساۋاۋە حقوق بىرماۋ
طرفىدە بولۇۋى ھەر كىمگە معلوم بولسىە كراك.
— پورت آرتور ياپونلر قولىنىە كىتىكان
وقتدە پورت-آرتور دىە بىزىم كامىندانت
«استىسل» پورت-آرتورنى بىرگان اىچون
آتوب اولتۇرۇلۇگە حىكم ايتىلگان ايدى.
لىكن پادشاھ خىزىنى آنىڭ بو جىزاسىن
يىكلايتوب درجەلرندىن توشىرىلۇپ اون
يىل كرىپسىكە يابونى فرمان بىيوردى.

استىسل خىزىر بىتۇرپاۋلىكى كرىپسىنىە
در. شولوق كرىپسىنىە فلوت صوغىنىە
ياپونلر طرفىدىن مغلوب بولغان آدمىرال
نىپاغاتىف دە ياتادر. اولك اون يىلغە حىكم
قىلىنىمىش ايدى.

باشقرد يىرلىرى.

اىككىنچى دوما اعضاسى شاھبال سىفى-
الدىنىف افندىنىڭ باشقرد يىرلىرى خىقندە
۲ نچى دوما دىە يىر كامىسىيەسىنە كىرتگان
زاياۋلىنىيەسى بونىچە بو يىرلر خىقنىە قىققەچە
معلومات بىرونى فائىلى تابدق. سىفىالدىنىف
افندى زاياۋلىنىيە دە شوبىلە يازا:

باشقردلر اىڭ كۇب، اورنىبورغ، اوفاء،
بىرم غوبىرنالرنىڭ بولۇپ باشقە غوبىر-
نالرنىڭدە بعض اويازلرنىدە ياشامىكدرلر.

۱۸۹۷ نچى يىل خىسابى (پىرىپىسى)
بونىچە باشقرد خلقى بىر مىلىيوندىن بىر
آز آرتۇراقدىر.

ییر اشلرون قارار اوچون، اویاز هم غوبیرنسکی پریسوتستویہلر توزلمشدر.

باشقردلر حقنہ ۱۸۶۳ نجی ییل ۱۳ نجی مای پالاژینیہسی چقغاج اورنبورغ غنیرال غوبیرناطوری کریزانوؤسکی. باشقرد ییرلرینک صاتلووی، هم بو ییرلردہ «ڈاییننی پاسیلینیہ» حکمنہ توروچی میشارلر، تیپنارلر، چیرمشلر کبک پریپوشچیننیکلرغہ، ییر بولوب بیرو حقنہ پراویلا چغارمش.

بو پراویلالر بوینچہ پریپوشچیننیکلر ییرنی ۷نجی ریویزیہ بوینچہ (۱۸۱۶) نجی ییل بولمش) دوشغہ ۳۰ دیساتینہ آلور-غہ بولوب، بونک ۱۵ دیساتینہسی اوزلرینہ قالدربولوب، ۱۵ دیساتینہسی خزینہگہ آلونمش. خزینہگہ آلونغان ۱۵ دیساتینہ پریپوشچیننیکلرنک «оброчная статья» آبروچنایہ استاتیہ، اسملہ نوب غصودارستوییننی ایموشچستؤا مینیستر-سنؤاسینک نظارتینہ کرتلمشدر.

(زایاؤلینیہ بو ییرلرنک کریزانوفسکی طرفندن، دوست ایشلرینہ، یاقنلرینہ بوشلی تاراتولغانینی یاکہ یوق بهاغہ صاتولغانینی کورساتہدر.

بوندی تلی بولغان ییرلرنک حسابی یوزار مک دیساتینہلہب صانالادر).

۱۸۷۰ نجی ییل پریپوشچیننیکلرگہ ییر بولوب بیرگان وقتن بیک کوب باشقرد

لرنک میزاؤای کناگہلری غوبیرنسکی کانسہلریہگہ آلونوب کیری اوزلرینہ قایتارلمامشدر. شونلقدن باشقردلر اوز-لرینک حقوقلرینی محافظہ، یاکہ حمایہ ایتودن محرومدلر.

۱۸۹۴ نجی ییل ۶نجی اییون زاکونی بوینچہ باشقردلرنک اورمانلری دە خزینہ قولینہ آلونمشدر.

۱۸۹۸ نجی ییل ۲۰ نجی آپریل زاکونی بوینچہ اورنبورغ اوفسا پرمده میزاؤای کامیسیہلر یاصالمشدر غنیرال غوبیرناطور کریزانوفسکی چغارمش پراویلالز بوینچہ ییرنی باشک ۷نجی ریویزیہ بوینچہ بولوب صوگرہ ۱۰ نجی ریویزیہ بوینچہ نادیلر تعیین ایتلہلر ۱۰نجی ریویزیہ بوینچہ دوش باشینا ۱۵ دیساتینہ حساب ایتلسہدہ مونک اچینہ قبرستانلر هم یورت اورنلری کرہدر. بو ۱۰نجی ریویزیہ ۱۸۵۹ نجی ییل بولوب یارتی عصر اوزوب کیتکانگہ، ریویزیہدن صوگ توغان ئللہ نیقدر باشقرد یکتلری ییرسز تورالر. بولار ئللہ نیچہ یللر عسکر خدمتی ایتوب آتستاققہ چقغان کبک بولارنک بالالری حاضرہدہ عسکر خدمتنی ایتلہلر.

۱۸۹۸ نجی ییل ۲۰ آپریل زاکونی بوینچہ بولار دوشیؤی نادیل آلا آلیلار خلق یلدن ییل آرتہ. شونلقدن باشقرد لر ڈاچیننیکلرنک ۲-۴ دیساتینہگہ

(۶) اوزاق مدت که آرینداغه حقسر
بیرلرلک ییرلرنلک عهد نامه لری بوزیلوب
باشقردلرغه قایتارولسه لر ایکن.

(۷) باشقردلرنلک زاپاصنی جماعت
ییرلرن صاتدرماسقه زاکون چقارلسه
ایکن. م- یارف. «اخبار».

— حسن عطا حضرتلری قاضی اولمق
ایچون اوافغه کلری.

— اورنبورغ مهرلرندن تیمرشاه افندی
صلاویوف شهرمزده مسافردر.

اداره گه مکتوبلو.

معلومات مهرلندن اوتنه من محکمه شرعیه
دن اوشبو سؤاللریمه دوغری جواب استفسار
ایدوب معلوماتغه درج قیلیمه غکرنی.

بعض بر ترکه فی دوخاونوی صابرانیه
تقسیم ایتو ایلله امر ایتله یاکه وارث

لر هر قایوسی محله امامندن تقسیم ایتدیره لر
اوشبو تقسیم ایچون اماملرنلک خدمت

حقى آلقلری ممکن مو اگرده ممکن اولسه
فی مقدار، ممکن اولماسه فی ایچون ممکن توگل.

هم تقسیم ترکه ایچون دوخاونوی
صابرانیه امری ایلله باشقه اولغه بارورغه

توغری کیله بو صورتده یمشک حقى
آلقلری تیوشلی مو بولسه نه مقدار تیوشلی.

طلاق، نکاح کبک شى لرنی تفتیش
ایچون بارغانه تیوشمی یاکه تقسیم

ایچون گنه بارغانه می.

پریپوشچیننیکلرنلک ۱-۲ دیساتینه گنه
ییرلری قالوب بارا. بولای کیتکانه

تیز وقتده باشقردلر ییرسز یا بیک
آز ییرلی کرستیانلر حالینه توشه چکلدر.

ئلله نیقدر ییرگه خواجه بولوب کیلگان
باشقردلر، اوزلری آرینداغه ییر آلورغه

مجبور بولاچقلدر. زاپاصنی اوچاستکه.
لرمز ایسه ۱۹۰۲ نجی یل پالاژینییه سینک

۶۲، ۵۹ استاتیله لرینه بناً یالغز قازناغه
صاتلوب یا آرینداغه بیرلوب باشقرد

لرنلک اوزلرینه آرینداغه بیرلمیدر.
یوغاریک کورساتلگان سبیلرگه بناء

باشقردلر توبانک یازلاچق اوزگارولرنی تلیرلر:
(۱) ۱۸۹۴ نجی یل ۶ اییول زاکونی

فسخ قیلنسه هم باشقرد اورمانلری اوزلرینلک
اختیارلرینه قایتارولسه ایکن.

(۲) ۱۸۹۸ نجی یل ۲۰ آپریل زاکونی
جویلوب، باشقردلرغه ییرنی ۱۰ نجی

ریویزیه بلان بولو بترلسه ایکن.
(۳) باشقرد ییرلری دوش باشینه بو.

لینوب ییرلرنی اداره قیلو حقنک یاگا
زاکون توزلسه ایکن.

(۴) آرتق ییرلر باشقرد اوپشستوا
لرنلک اداره سنک بولسه ایکن.

(۵) باشقردلرنلک و اتچیننیکلری هم
پریپوشچیننیکلرنلک باشقه لرغه صاتولغان

ییرلرندن قازنه حسابینه باشقردلرغه
نادیل آلوب ییرولسه ایکن.

اوشبو تقسیم وقتنک شرعا یمین لازم بولغان کشی لر بوله خاتون مهر مؤجل فی دعوا ایتہ ہم باشقہ طریقہ ثابت اولغان دین لرنی دعوا ایتوچی لر بولا شوشندای ماده لرنک یمین لازم بولغانلرون یمین ایتدرمک کم وظیفہ سی، اگرده اماملر وظیفہ سی اولماسہ یمین ایتدرمک ایلان نیندی جزاغہ مستحق اولدر؟

ملا عبدالحق ملا کمال الدین زاده.

جواب: بر محلہ گہ امام اولاقاق کمسہ محلہ اہلی طرفندن محلہ دہ عبادت ہم باشقہ لوازمات فی ادا قیلماق ایچون صایلانمش کمسنہ در. صایلانمش امام دہ محلہ دہ واقع اولاقاق لوازمی ادا قیلماغہ ذمہ سنہ التزام ایلامشدر، اوشبو محلہ ایلہ منتخب اولماقی ہم مذکور صایلانمش کمسنہ نیک شول محلہ دہ لوازم ادا قیلماغہ التزام قیلماقی نظاما بیدرلمش اوکاز ایلہ تصدیق و تائید ایدلمشدر. طوم ۱۲ دہ ایتلکان صایلانمش امامنک تأمین معاشنی محلہ اہلی ذمہ لرینہ التزام قیلماق تیوش. شوکا بناء اماملر. نیک بو آنہ دیک محکمہ لر طرفندن تعیین ایدلکان ژالونیہ لریک یوق. اما اماملرہ محلہ اهلندن بیدرلہ چاک صدقہ لر لوازم برابرینہ بیدرلما ییچہ بلکہ للہ بیدرلکان صدقہ لر در. ہمک اون برنجی طوم برنجی چاست اوصطافی ایناصطارانہ یخ ایصباویدانیہ ۱۸۹۶ نجی بولغان زاکون ۱۴۱۸ نجی استا۔ تیہ دہ محلہ اماملری کند محلہ لرنده قاضی

ناشر: محکمہ شرعیہ.

دیب بیان ایتکان. اوشنداق شرع نقطہ۔ سندن قاراغاندہ چیت محلہ گہ دعوالرنی تفتیش و حکم قیلماق ایچون بیدرلمش اماملر بو واقعہ دہ قاضی مولی بولہ لر یوقاریک مذکور مقدمات فی ملاحظہ بعدنک بوندای اماملرہ شرعا حکم قضا اجری ایدلہ طحطاویک ۴ نجی جلد صحیفہ ۱۳۳ دہ ہم شولوق طحطاویک ۳ نجی جلد صحیفہ ۲۲۶ دہ فتاوی علی آفندی صحیفہ ۵۶۸ ایتہ: اگر ماللرنی تقسیم قاضینک لوازمی اولوب اشبو قاضی ژالونیہ صاحبی اولسہ شرعا تقسیم ایچون اجرہ آلماق درست دکل. اگر تقسیم اموال آنک لوازمی اولماسہ ہمک اوزی ژالونیہ صاحبی اولماسہ اول تقدیردہ ترکہ فی تقسیمدہ اولغان مشقنی ہم عملی قدری اجرالمثل آلماق درست دیمشدر بو توغریک روایات کوب ہم مختلف لریک یوق نوگل.

امام لرنک عبادتکہ باشقہ اولغان محلہ لوازمی ادا قیلماق ایچون الحال تعیین ایدلکان ژالونیہ لری اولماغاج صلح طریقی ایلان اجرہ النکاح آلماق فقہ کتابلرینہ نظرا شرع نقطہ سندن ضرر یوق کورلہ. یمین ایتدرمک الحال اماملرہ نظام جہتندن بیدرلکان وظیفہ اولغان سببلی شرعا یمین تیوشلی اورینلردہ دہ اماملر یمین ایتدرمکن آصوبی امر و رخصت بولماغندہ ممنوع لردر.

قاضی عنایت اللہ.

مدیر مسئول: امام محمد صابر الحسنی.

مجله نك

پروگرامنه موافق مقاله لار
قبول ایدوله مقاله لارنی
قسقارتو توزاتوده اداره
اختیار لیئر. دج ایدلیمان
مقاله پوچطه بدلی بیارلسه
اعاده قیلنور.

معلومات

محکمه شرعیہ اور نبورغیہ

اشتراک بدلی:

برسنده ۳ صوم
بارق سنده ۲ صوم
خارجی مملکتلرگه
سنه لسی ۴ صوم

آدرس: شهر اوف
«معلومات» اداره سینه.

№ 8

آیده ایکی مرتبه نشر ایتله در.

№ 8

УФА. РЕДАКЦИЯ „МАГЛЮМАТЪ“

ВЪ ЗДАНИИ МУХАМЕДАНСКАГО ДУХОВНАГО СОБРАНИЯ.

خصوصده كه: ۱) اول منزله اویازی بایصار
ؤولصی مچتی قریه سنده موجود مسجد
جامع فائده سنه خیرات نیئی ابله هبه قیلدم
اوف اغوبیرناسی بلهای اویازی باقالی
ؤولصی اچمی آولی یاننده «استر بلنه» اسملی
اوطارده اوزم آغان بیرمن آلطمش
دیساتینه مقدار یرمنی توبانک بیان ایدلمش
چیکلری (میزالری) ایلان : باشلانہ
نیقولایفسکی پوصطوش (Пустошь)
اسملی داچه میزاسند اغی علامتلی
باغانادن قایو باغانا پلانن کورونه 7 3/4 :
3. 10. (جنوب غربی) رومباده «۱۰۴»
صارینلی لینیه ننگ باشنک بوندن واسیلیو فکه
آولی ننگ یری ایلان مذکور هبه قیلنمش
یرننگ آراسندن بولب اونکان غنیرالنی
میزانک لینیه لری ایلان اول: 7 3/4 : ۵. ۵.
(شمال شرقی) رومباده «۱۹۴» صارین
(۲) 52 3/4 : ۵. ۵. (شمال شرقی) رومبا
ده «۳۸۶» صارین بارا مذکور هبه
قیلنمش یر ایلان باقالی و دیاش وغیر
اوللارنک یری آراسندن اونکان غنیرالنی
میزاغه تیکرو. ۳) بو آخر غنیرالنی

Официальный Отдѣлъ.

رسمی قسم.

وقف نامه دن قوپیه.

حجة الهبة (آقت)

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم
بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام
على نبينا محمد وآله واصحابه اجمعين. اشهد
ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله

اما بعد

۱۸۹۸ نجی یل آوغوستنک ۱۷ نجی
کونته بن اور نبورغسکی مفتی الحاج محمد بار
محمد شریفی اوغلی سلطانق عقام صحیح
ونصرفم جائز زمانده معلوم قیلان شول

سببلی بالالرین تربیه که قادر بولماسغان
مسلمان لرنگ ایر هم قز بالالرینگ تربیه
سنه وعلم معرفتنه صرف ایدلسون. بو
خصوصده بنم آتام اشطاب روتمیستر محمد
شریف بایزید اوغلی سلطانفنگ ایر هم
قز نسلندن بولغان بالالر مستحق راک
بولسونلر .

IV

بنم حال حیاتم ده مذکور هبه
قیلنمش یرگه ناظر اولوب خدمتی
ادا قیللق هم کیلگان صاف داخودنی
تعیین قیلنغان اورنلارغه صرف قیلماق
کند تصرفده بولور اما بنم وفاتم صونکنک
اوغلم اسکندر بک بن محمدیار سلطانف
تصرفده بولوب بونک صونکنده شول مسجدنگ
محلّسی اوغان «مچتی» قریهسی نگ جماعتنه
(اهل محلّ که) اختیار ایدامن مذکور شرطلری
ادا قیلور اوچون دوخاؤنی صوبرانیهنگ
رخصتی ایلان اوچ اعتمادلی خداملر
صایلاب قویارغه قایو کیمسهلر هر بل عمل
لرندن اوزلرین صایلاب قویغان مچتی
آولرینک جماعتنه هم دوخاؤنی صوبرانیه
محکمه سنه آنچوت بیرورلر اکرده مچتی
قریهسی نگ خلقی بو هبه قیلنمش یری
قرار اوچون خداملر صایلاماق حقینسی
(پراواسنی) آلا بلماسهلر اول وقتده
مذکور یری قرارغه معقول آدمی لری
صایلاب قویمق دوخاؤنوی صوبرانیه خدمت
متی اولور، قایو صوبرانیه محکمهسی هبه
قیلنمش یرنگ خدمتی ادا قیلماقنه هم
کیلگان داخود آقچهسنی مذکور شرطلر
اوزره صرف ایدلماکنه باش ناظر اولور

میز ایلان: 10. B. 5 ¹⁰/₂ (جنوب شرقی)
رومباده ۱۵۸ صاژین لی لینییه ایلان بارا.
(۴) 13 ¹⁰/₄: 10. B. (جنوب غربی) رومباده
« ۳۰۲ » صاژین . 5) نجی اوزمنک
قالغان یروم مذکور « استریانه » اوطار
میزاسی ایلان برلینییه بولوب 85 ¹/₄: 10° 3
(جنوب غربی) رومباده « ۵۰۰ » صاژین
باروب میزانک باشلانغان پونکنده اوراؤ
نیتلنی لینییه بولوب قوشولور. اگر فورمالنی
اولپگان زمانده آلطمش دیساتینه دن
آرطق پاکیم بولسه بو آخرغی لینییه نگ
مشرق طرفی شمالغه یا که جنوبکه بورولور
ناکه یوقاروده بیان قیلنغان میزانلرنگ
اچنده توگال قازیننوی آلطمش دیساتینه
بولغانچه .

II

بو یری بن محمد یار سلطانف هبه
قیلدم شول شرط ایلان: تا کم اول مؤبدّا
یعنی منکو «مچتی» قریهسی نگ مسجد جماعتنه
ملک اولوب زاکلاد (یعنی رهن که) بیرو
لماس وصالماس وغیر طریق ایل بولسون
مسجد جماعت مزبور ملکندن چقارلماس دیب .

III

بو یردن کیلگان صاف داخود (یعنی
ایراد وغلهسی) اوزینک خدمتنه صرف
ایدیلوب هم پوژیننوستلری تولا گاندن
صوگ مسجدنگ استراخاؤانیه سنه صرف
ایدیلوب بعد شمع و اوطون غه هم مسجد
نگ پیچلری نگ ضرور اولغان تعمیرینه
صرف ایدلور بو مصرف لردن آرتقانوی
آنا آناسی وفات بولغان مسلمان بالالرینک
یا که قارتلق یا صرخاو یا فقر وعجزلک

دخی دپارطا مینتدن ۱۷ مارت ،
۱۹۰۸ سنه ، ۱۲۸۷ نومیر ایله محکمه
شرعیه گه عرض .

اوشبویل ، ۱۵ غنوار ، ۳۵۶ نومبرلی
تقدیم نامه گه بناء دپارطامینت خبرلندر در :
پیرم غوبیرناسی ، شادرین اویازی ،
بورین ژولستی «۱۲۵» ایر جانندن عبارت
«قارین» فریه سینده مسجد جامع بناء ایدوگه
مینستردن رخصت ایدلیدی . خصوصی
مرحمت ایله (چونکه زاقونغه بناء مسجد
سالوغه (۲۲۰) ایر جانی بولو کرک) .
بو خصوصه تیوشلی تدبیرلرنی قیلو
ایچون ۱۳ مارت ۱۲۸۷ نومیر ایله پیرم
غوبیرناطورینه خبرلندرلیدی .

اصلنده امضا ایتشار :

ویتس دیریکتور : اسمیرنوف .
هم نچالینیک آتدیلینیه :

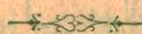
حسن عطا قاضینک

اوتویر ژدینه سی .

۱۹۰۸ نچی یل ۵ نچی آپریل ، محکمه شرعیه
اورنبورغیه ، داخلیه مینیستری معاونینک
۱۹۰۸ سنه ، ۲۱ مارت ، ۱۷۰۴ نومیر
ناریخلی پریدلارژینه سنی قاراب ، ۱۸۹۶
نچی یل طبع ایدلگان صوود زاکوننک

هم مچتی قریه سی جماعتلری صایلاغان
خدام لر انا بتلی اولماسالر آندای کسه لری
بو هبه قیلنمش یرنگ خد منندن چقارماغه
اختیار لیدر اوشبونک ایلان قولمنی قویوب
تاکید ایتنمش پلاننی صالوب قایو هبه
قیلنغان برمه آلطی یوز صوم بها تعیین
قیله من . اوشبو هبه حجتی نک درسلسکنه
بن مفتی الاسلام الارنبورغی الحاج الحرمین
محمد یار بن محمد شریف سلطانفی امضا
ایدوب مهرم باصدم (اصل نسخه ده امضا
ومهری بار) .

(۴۸۸ نچی نومیر — ۱۸۹۸ نچی سنه) .



مینیستر ژنوتو ریننیک دیلاده چیت دیتلر
روحانی اشلری دپارطامینتندن محکمه
شرعیه اوزنبورغیه گه .

عرض

اونکان یل ، ۱۳ نچی فیژرال ، ۱۲۲۱
نومرلی تقدیم نامه گه بناء دپارطامینت
خبرلندر در : اورنبورغ غوبیرناسی ،
اورسکی اویازی آلنچی اوسرگان ژولستی ،
حاضرند بیکتاش وبوراغول پریخودارنده
بولغان ۱۶۴۳ ایر جانندن عبارت «آبدول»
قریه سی باشقردلرینه ، اوزلرینه آیروم
مخله یاصاب مسجد جامع بناء ایدوگه مینیستر
ستوادن رخصت ایتلیدی .

اوشبو حقه ۱۴ نچی مارت ، ۱۱۸۱
نومیر ایله تیوشلی تدبیرلرن قیلو ایچون
اورنبورغ غوبیرناطورینه اعلام ایدلیدی .
اصلنده امضا ایتشار :

ویتس دیریکتور اسمیرنوف . هم نچالینیک آتدیلینیه ،
۱۷ مارت ، ۱۹۰۸ سنه ، ۱۱۸۱ نومیر :

Не Официальный Отдѣлъ.

غير رسمي قسم.

«چشمه مقبره سی و بلغار لر حقنده»

(۶ نچی نومیردن مابعدی).

دخی ۷ یولدن صوڭ بز کیلودن
مقدم آڭا خطبه ده دعا قیلغانده «اللهم
اصلح الملك بلسگوار ملک بلغار» دیب
ذکر ایتار ایدیلر، من ایتدم بو ملک
دیمک الله تبارک وتعالی نڭ اسماء حسنی
سندن، حقیقه ملک بر الله تعالی، آندن
باشقه منی ملک دیب تعبیر قیلماق خصوصا
منبرده دعا وتضرع و نیاز وخضوع اورنڭ
مناسب دگل، «مونه سنڭ مولاڭ یعنی
خواجہڭ وسیدڭ امیر المؤمنین امر
ایتدی مشرق ومغرب بلادنده اولان
منبرلرده «اللهم اصلح عبدک وخلیفک
المقتدر بالله امیر المؤمنین» دیب ایتورگا،
ایمدی نیچک ایتورگه کرک دیدی، من
ایتدم اوز اسمڭ آڭا کڭک اسمنی ذکر
ایتدر رسن دیو، اول ایتدی منم آنام
کافر ایدی ومنم اسم هم کافر حالنده
قویلغان، کافر تسمیه قیلغان اسمنی ذکر
قیلمقنی یارانمایمن، ولکن مولا امیر
المؤمنین اسمی نیچک، من ایتدم آڭک

۱۱ طوم، اجزء ۱۳۴۳ استاتیه سینه بناء،
قزان غوبیر ناسی هم اویازی ته نیور اغ-
شولا باش قریه سی آخونی حسن عطاء
محمد بیفنی محکمه شرعیه اورنور غیه گه
۱۹۰۶ — ۱۹۰۸ یل لرده اولان اوج سنه گه
اعضالق (چلینک) منصبینه وشولوق
مدته نیرنی ناواغورد آخونی محمد خلیل
سلیمانفنی آڭا کاندید اتلغه تصدیق ایتدی.
بونڭ حقنده مذکور ۱۷۰۴ نومرلی
پریلا زینیه گه بناء، جمعیت شرعیه گه
اعضا تعیینلنمش آخوند محمد بیفنی توغری
خدمت ایدار ایچون بمین ایتدروب
جمعیتنڭ لوازمی ادا ایدوگه هم آڭا
اوشبو یلنڭ ۲۳ نچی مارتندن باشلاب
وظیفه بیرو حقنده داخود - راسخود چیک
که اوشبو تعیینلاودن کویپه بیروب
محکمه شرعیه گه محمد بیفنی اعضا تعیین
ایدونی قزان غوبیر نسکی پراولینیه سینه،
سلیمانفنی کاندید اتلغه تعیین ایدونی
نیرنی ناواغورد غوبیر نسکی پراولینیه
سینه وبونلرنی غوبیر نسکی ویدومستلرده
طبع ایدو ایچون اوافاغوبیر نسکی پراولینیه
سینه اعلام ایدار گه دوخا ونوی صابرائیه غه
کاملر گه عرض ایدلدر.

«اصلنده تیوشلی امضالر»

اسمى جعفر ديو اول ايتدى من اوزىمنى
شولاي جعفر ديو تسميه ايتسام جائز اولورمى
ديو من ايتدم بلى جائز در اول ايتدى
منم اسمم جعفر ايتام اسمى عبد الله بولسون
ودخى خطيبه امر ايتدى شولاي ديب
ذكر قيلورغه مونك بعدنده «اللهم اصلح
عبدك جعفر بن عبد الله امير بلغار مولى
امير المؤمنين» ديو ذكر ايدلور بولدىلر.
وانك شهرنده من حسابسى عجائب لر
كوردم ودخى ايتهدر كردم من اوز منك
قبه مه بغداد اهاليسندن بولغان بركيم
نگوچى برله سوزله شوب اولطررغه بز
آنك برلن سويلاشوب اولطردق يارطى
ساعت قدر يسبع نماز ينه اذان ايتماكنى
كوتب اذان طاويشيني ايشدوب چقدق
قبه دن طشق، تاك ايرته نماز وقتى بولغان،
مؤذن كه ايتدم سن نرسه اذاننى ايتدك
ديب، اول ايتدى ايرته نماز اذاننى ديب،
من ايتدم يسبع نمازى قايا ديب اول
ايتدى آنى آخسام برله اوقيمز ديو من
ايتدم كيچ قايا ديب اول ايتدى اوزك
كورگانچه حالا بر آز اوزايدى، والاموندن
هم قسقه راق ايدى، ايرته نماز قالمسون
ديب بر آى مدتى كيچه يوقلامادم ديو...
عين الدين اهمرف تاك ترجمه سنده
«مين آنك شهرنده صاناب بترگوسز
كوب عجب نرسه لر كوردم، شهرنده بولغان
كونلر منك اولسكى كيچه سنده قوياش
بايودن بر ساعت مقدم كوك ايله نه سنده
بيك زور قزللق كوردم. هواده قاطى
طاوش وكوكراو ايتشتم باشمنى كوتاروب
قاراسام ياقينمده اوت كى قزل بولوط

كورندى، هم قاطى طاوش ايله كوكراو
شوندن چقانلى بلندى. اول بولوطنك ايچنك
كشيلر كه واطلررغه اوخشاشلى صورتلر
بار ايدى، آلارنك قوللرنده سنكولر
وقلچلر بولغان كى كوزيمه كورندى.
بولوطنك ايكنجى كيساكنده ده شول
روشدوك كشى وآت مثاللرى كورندى...
حاصل مسلمان جنارى ايله كافر جنلرينك
صوغشقانلرينى سويله گندن صوكت مؤذن
ايله ابن فضلاننك سويلاشكاننى سويلى.
ايشته افنديلر، بلغارلر اسلامنى
قبول ايتكانلر بارى خلفاء عباسيه دن امير
المؤمنين المقتدر بالله ابو الفضل جعفر بن
المقتض بالله زماننك هجرتدن ۳۱۰ سنه ده
ديهن، مورخلرنك اساسلرى يوقارودكر
ايدىلن مراسله ومسكته در. دقتله نظر
ايدلدك بلغارلر بوندن مقدمك اسلام ديننى
قبول ايتماولرى آچيغنه آكلانميدر،
صقالبه پادشاهسى آلماس بن سلكى نك
المقتدر بالله غه شرائع اسلامنى بلدرردى
علماء صوراب مكنوى، همده ابن فضلانغه
منم ايتام كافر ومنم اسمم هم كافر حالنده
قويبلغان، وما اشبه سوزلرينى ملا حظه
ايدلسه شكسز كافرلر ايكان ديركه بوله در.
اگر بلغار مؤذن نك ابن فضلانغه، ايرته
نمازى قالمسون ديب بر آى مدتى كيچه
يوقلامادم ديگان جواى، منبرده خطبه ده
«اللهم اصلح الملك بلكوار ملك بلغار»
ديب بلغار منبرلرنده عربى خطبه لر اوقلوى،
اهمرف ترجمه سنده بناء آلماس بن سلكى
نك المقتدر بالله هم وزير حامدنك خطنى
ابن فضلاندن آلوب اوزى اوقوى،

الرشيد زمانينه توغرى كيله مارون الرشيد
نك ابتداء خلافتلىرى (۱۷۰) اولوب
وفاتلىرى (۱۹۳) هجریده در .

رسول اکرم صلى الله عليه وسلم نك
عمير بن افضى غه تركى مکتوب يازوب
تسلیم اينديكى وعبدالرحمن بن ربيعة
الباھلى نك در بندن تجاوز فيلوب بلاد
خزردن ايكي يوز فرسخ مسافه موضع كه
ايرشديكنى ، ابن الاثير نك اسد الغابة
في معرفة الصحابة كتابتنك يازلد يقنى علامه
مرجاني بيان ايتمشدر . پيغمبرم صلى الله
عليه وسلم نك تركى مکتوب يازوب
عمير بن افضى غه تسليم ايدوى البته
عرب وفاريسى خلقلرينده اولمديقى كى
تركيلردن غير طائفه لر ايچون دخى
دكلر .

عبدالرحمن بن ربيعة الباھلى نك
در بندن تجاوز ايدوب بلاد خزردن ايكي
يوز فرسخ اورنقه ايرشديكى بلغارلر غه
كيلدى ديمكن يراق دكلر . بهر تقدير
فكر عاجزانهمز چه ، تورايخ حساميه كه
اعتماد ايدوب دكل بلكه باشقه قرائنلر
قاراغانده بلغارلر نك اسلامى امير المؤمنين
المقتدر بالله نك ايلچيلرى كيلودن
مقدمراك فايو تاريخ اولسه ده دين اسلا
منى كليا اولماز سه ده قبول ايتكانلر
بولور غه كرك . والله اعلم .

«ى. آقبيردين .»

پادشاه نك استقباليغه چقوب ايلچيلرني
كور دكنه الله غه شكرانه فيلوب سجده اينديكى ،
بلغار پادشاه سنى خلفا عباسيه غه مخصوص
اولان قارا كييم وچالما اوراغانلرينى
بيان ايدلدكه نه پادشاه غه ونده غيرلو
كه برده تلقين كلمه شهادت ايتدكلرينى
بيان ايتما دكلرى ، ابن فضلان نك باشقورت
لر ايله ترجمان آرقلى بلغار ملكى مؤذنى
ايله ترجمانسز سوزلشمكلرى ظاهر اولد
يقندن بونلر نك بارى ملاحظه ايدلسه
الكدن اوك مسلمان اولديقلى بلنه .
علامه مرجاني حضرتلى مستفاد الاخبارنك
ابن فضلان بغدادده اولان تركيه عسكرلر
وآندن غير ترك طائفه لرينه احتلاطدن
ترك لساننه معرفتى اولديغندن امير بلغار
برله تركى سويلشوب ، باشقورت لسانينك
اتراك لسانينه كثرة مباينتندن ترجمانه
محتاج اولغان اولسه عجب بولماس ديدر .
بن ديورمكه آلماس خليفه جعفر نك ابن
فضلانن خطنى آلوب اوقوينه قاراغانده
آنك عربچه بلمكى هم عجب دكلر .
رسالة الانتسابده بلغار خلقى مأمون
هم واثق بالله خليفه لر ايامنده اسلام غه
داخل اولديلر . وعلى رواية مأمون غليفه
آنلرني جرجانيه آرقلى غزا قيلدى . وبعض
نسخه لر نده هجرتدن بر يوز توقسان
(۱۹۰) سنه سنده ايردى ديو مذكور .
شويله اولدقده بلغار نك بعض قبائلى
اولسه ده دين مبيتنى قبول ايدوب قالغان
اولسه لر عجب دگسل . ۱۹۰ سنه تبع
تابعين زماننه وخلفاء عباسيه دن هارون

صویرانیه و معلومات

معلوماتدرکه ، هر بر بیوک وکچوک
محکمه لرننگ ، دیپاردامینت ویا شعبه لرننگ
اولسه ده اوزلرینه مخصوص نیم رسمی
صورته بر ژورنال ، یاغرتیه سی ، ویاخود
خصوصی بر آدم طرفندن نشر اولسه ده
بونلرننگ ناشر افکاری بولنان بر اوراق
موفوتیه سی مطلق موجوددر . بزنگ
« صویرانیه » مز دخی هر نه قدر مستقل
بر محکمه اولمیوب ، داخلیه نظارتی ننگ
بر شعبه سی مقامنده اولسه ده لکن « محکمه »
شرعیه « وبلکه اوز اسمی ایله ایتکاتنه :
« دین محمدیه » تدبیرنده اولغان قضاخانه
نامیله ، آزدن اون میلیونلاب اهل اسلام
نگ دینی مراجعتگاهی اولدیغندن ،
عواملر وبا خصوص محله اماملری نظرنگ
پک بیوک بر محکمه طائولمقده در . بناء
علیه ، صویرانیه ننگ سوزی ، فتوا سی ،
امر وفرمانلری ؛ اکرده اصولیه اولورسه
فوق العاده نافذ ونافع اوله جغنده شبهه
یوقدر . مثلاً : « هر بر محله ده رمضان
شریفکه بر کونک شروع ایدوب ، فطر
وقربان عیدلرنیده بر کونده اوفورغه
کیرک ایدی » دیه سیرکولرلر (۱۸۸۴ نهچی
سنه آپریل ۲۳) طارالفونچه ، شعبان
اونلرنده هر محله که ویاخود معتبر امام
واخوندلرغه قطعی صورته امر ایدوب :
« شعبان باشی فلان کون ثابت اولدی :

رضانده و بیرامده آی گورولمازسه اکمال
ایدرسن . شاید بر بر محله ده آی کورلوب
ثابت اولورسه بلااهمال صویرانیه غه عرض
واشعار ایدوگر ! « دیه بیورولورسه ،
النه فائده لی و « سیرکولر » لرننگ عبث
اولمیه جغنده شبهه یوقدر . فقط یوز سنه
کچدی ؛ صویرانیه مز مسلمانلر نائده سینه
هیچ بر وقنده جدی بر تشبثده بولنمیدی .
بونلی یاشرور حال یوق . لکن بویله
بیوک بر عیب نی وایسکی دن کیلگان بر
قباحتی یالکیز بو گونکی کونک کی مفتی
ایله قاضی لر اوستنه گنه ارغتوب « ملت »
اوزلری صودن صافی سوتدن آق بولور
غه طرشولری بر آز حقسزاق در ظن
ایدرم . مثلاً اولاد واحفاد مز : « کندو اللر
گزده بولنان مفتی وقاضی انتخاب ایتمک
وظیفه سنی نه ایچون ضایع ایتدوگر ؟ »
دیه ، بزذن ملتدن سؤال ایله چکلرمی ؟ یاخود
مفتی وقاضی لردنمی ؟ ومع ذلک بد افتد ارلرن
بولغان « پراوه » لرنی قوللانه مدقلرندن
ولایتنجه استفاده ایتیه غیرت ایتدوگر
دن طولایی ، تاریخ صحیفه ارنده : ملت
ندن مقدم « صویرانیه » محاکمه وتنقید
ایدله جکی ده شبهه سزدر : زیرا اوزی ننگ
اداره سی تختنده بولغان محله لری بر درجه
تحقیق وتفتیش ایتمک ، آچله چق محله لری
وبولاچق امام ومؤذنلری زیاده دقت
ایتمک وامثالی مقدس خدمت لر بونلرننگ
وظیفه سی وکندولک لرنندن نظر اعتباره
آلمق لازم ایکان ، تاعسف که ، محله امام
لری طرفندن عرض ایدلدیکی شکایتلر ،

استمداد واستغاثه لر بيله پك نادر اولارق
اعتباره آله كلكده ايدى . بنده مفتى
وقاضى حضرتلر باشقه لرينه نسبت پك
بيوك بر مقامده ، ونيجه مليون اهل
الاسلام نك دينى رئيس لرى اولدقلرى
حالده ، خيفا كه بونلر بوكونه قدر يكد يكر
لر نيك احوالنه حقيله واقف اولدقلرى
جمله مزه معلومدر . بوكونكى كونده ،
روسيه مسلمانلرى عموما محافل عاليه دن
خبردار اولوب ، مثلاً : دوما مجلسنده ،
شوراي دولته مينيسترلر جمعيتنده وسينود
محكمه لرند نه كى مسئلار مذاكره لر
اولد يغى ونه كى ايشلار قرار و يرلد يكنى ؛
حتى خارجى دولتلرده ، يلد يز سراينده ،
ايران ملت مجلسنده ، مصر وهندستان
اسلاملرى آراسنده نه فكر ونه مذاكره
جريان ايتد كنى ايشتوب و آكلا ب طور د
قلرى حالده اوزلرى نك « دينى محكمه »
لر نندن و آنده نه اولدغندن هيچ خبرلرى
يوق ايدى . حتى كه دوغرو سنى سويلد
كده : مفتى حضرت نك اسمى كيتم ؟ (بلكان
لر ينگده قسم اعظمى آنجق سلطانى ديب
بله لر) و صوبرانيه قاضى لرى كيملر ونه
كى ذاتلر ، چوقدنمى اوراده بولنيورلر ،
انتخاب ايله مى ، نصب وتعيين ايله مى ؟
صوبرانيه نه ايش كوريور ؟ ونيشلار كه
حالوندىن واقتدار نندن كله چك ؟ حقوق
وپراومسى نه مقدارده در ؟ ايشته بونلرى
عادى عوام خلق دگل حتى اماملر مزن نك
بيك كوبسى بويله واق ثويك شى لرايل
ذهنلرى و اطب ماطاشمى لر » يه ،

شوند يلرى بلما گاجده دنيا بمرله مى ؟
ديب گنه بر جواب بيروب قويه لر .
حقيقه بر او يلاغانده يخشى حساب . بناء
عليه ، اوزىنى متبوعلرينه طاقونمق و
و آنلر نك قلبنى ومعنوى محبتلرى اوز
لرينه جلب ايتمك ، متعدد ومتنوع فكر
لر ينى اساس اسلاميت ده اولان بر مركزه
طوپلامق ، بر آرز اول بونلر ك كوزلر ينى
آچميه سعى وغيرت ايتمك البته « صوبرانيه »
مرك بر نچى وظيفه سى ايدى . وبويله
آرامزده بر ارتباط تحصيل ايتمك وعالم
اسلاميه اوزلرينده بر درجه كوسترمك
ايچون ، بيوك اولسون كچوك اولسون
بر جريده يه چوقدن محتاج ايدى . حتى
يالكز « جريده » گنه دگل بلكه مستقل
ومكمل صورته بر « مطبعه » آچوب
ميتريقه لر نيده وبلسكه « مصحف » شريفنى
طبع ايتدرمك خدمتى ده اوز اوستينه
التزام ايده چك اولورسه ، كليتاو صورته
هم مادى هم معنوى فائده سى اوله چقنده
كيم شجه ايدره . وعموم مسلمانلر نك طلبلر
يله بويله بر امتيازى حكومت مزده صوبرا
نيه يه احسان ايتمايه صارانلق كوسترمان
ايدى .

هر نصل ايسه ، جناب حقه بياك
شكرلر اولسونكه ، بونى دخى كورور كه
نصيب اولدى . بر خيلى زماندن بيراو
انتظار ايتد كمز و محكمه شرعيه مزن نك
اوزينه مخصوص بر مجلسى ده عالم مطبو
عانه ظهور ايلدى . دوامى وجل مزه استفاده
سنى نصيب ايلسون . اوشبو مجلسيه - معلومات

ژورنالينه - رخصت آلودیځی کچن سنه لرده شایع اولمیش ایدی؛ نه سبب دندرکه بو کونه قدر تاخیر ایدلی. فقط ظن عاجزانه مه بناء بوتک اسباب تأخیرینی پک اوزاندن ارامیه لزوم یوقدرکه بویله بیوک بر وظیفه و مسئولیتی کم التزام ایده چک؟ و بو آغر یوگی کم اوستینه آل چق؟ البته ملاحظه ایدلرک مسئلر دندر. «بر قاچ میلیون اهل الاسلامنگ تابع بولندیځی بر «محکمه شرعیه» لرینگ ناشر افکاری، و بونلرک حیات دینییه و دنیاوییه لرینه متعلق امور و خصوصاتلری رؤیت ایتمک و بعض مهم مسئل لرده فتوالر و بیرمک کبی آغر مسئولیتلری التزام ایتمش دینی بر مجله ظهورایده چک؟» ایشته بو اوچ سطرارق مهم بر خبرنی هر کس بیوک بر هیجان ایلر نلقی ایدوب، ظهورینه فوق العاده بر صبرسنزاق ایلر منتظر اوله چقلریده پک طبیعی در حتی فقیر عاجزلری دخی بعضامس مسروریت و بعضا خوف و اندیشه ایلر درلو خیال دالغهلری آراسنده کندومی غایب ایدر درجه سنه دوشینورایدیم. عجباً، بویله سنه لرچه کتوب آلفان مجله من، عمومی غسته لکار مزی نداوی ایده بیلر چکمی؟ عصرلر دنبر و علوم و معارفک تشنه اولوب، طبیعت، دین و اعتقادلرینه موافق صورتک ترقی ایتیمه رهبرک محتاج بولغان روسیه مسلمانلرینگ آلفه کیدولرینه یاردم ایدوشه چکمی؟ «عصرچی» لر کبی: «قاتالسون، چانچواسون اعظم لرك» دیورلک درجه ده

نهایت صواغه، و یاخود توتغان پردن هر کشی نك کفرینه حکم ایدارک جهساره ایدوبده هیچ بر ایشگه اقدام ایدارک یول ویر میان «معیشتچیلر» کبی صاغنگ نهاییه سینه چیکامیوب «مرکزدن وهداعتدالدن انحرافسن حرکت ایلر چکمی؟ حتی شوراسنی ده خاطرده بولندر ملی که، اوتدکیلرنگ هر نه دیدیکلری وهر نه یازدیقلری، صرف شخص لرینه عائد وادزلری نك مرآتلری اولوب عمومه و عالم اسلامیه اوقدر تاثير ایده مدیکی حالده «محکمه شرعیه» نامندن اولر ق صدور ایدن اوراقلره و مجله البته ایکنجی نظر ایلر باقلاچی و باقمق لازم کدیکی جملچه معلوم در. هر نه ایسه بویله مهم و مفید بر اثرنگ میدان انتشاره ظهورینه سبب اولدغندن سماحتلو مفتی حضرتلرینه و بو آغر خدمت و مسئولیتی التزام ایتدکندن فضیلتلر امام محمدالصابر الحسنی حضرتلرینه جان و دلدن عرض تشکر ایدرک تبریکنه مسارعت ایدرز. و بوننگ ایلر برابر، مفتی حضرتلری ایلر محترم مدیر افندیځی بر نیچه ماده خصوصنده امید و آرزولر مکده قبول ببورلمستی خلوص قلبمزدن استرحام ایدرز. اولاً: عامه مسلماننگ قلبینی و محبت معنویه لرنی جلب ایدرلک درجه ده ملایم و طائلی عبارلر ایلر، اساس اسلامینگ حقیقتنی آکلاتیمه غیرت ایدوب، بعض عادات و عرفلری، فرض و اجبلر درجه لرنده کورلمش بدعتلری هر وقت آچیق صورتده بیان

من غیر مبالغت «وقف» آلوب آشی لر؛
 وبعض وقف متولی لری وپاپیچینل لرده
 بو خصوصلره دقت بیورمیورلر. وبعض
 محل اماملری اوزلری مسکرات استعمال
 ایتمه لرده، لکن سرخوش گیزان
 شخصلری طوتوب قریه و محل لرینه «معلم»
 ایدوب آلالر. وبعض لری هیچ اولمازسه
 بویله آدم لرده آلمی لر واوز لریده
 اوقوتمی لر. دها ودها بر چوق شیلر
 واردرکه، ان شاء الله بوندن صوگره
 «معلومات» ستونلری مساعت بیورورسه،
 بر خیلی دردلر می عرض ایدهرک و بو
 اجمال لریده تفصیل ایدرم

و بو افعال شنیعه ایله مبتلا اولانلر،
 شمدیدن ترک ایدوب اخلاق لری، تربیه
 باشلاسونلرکه، صوگره جمیع مسئولیتنی بن
 کندو اوزرینه التزام ایدوب بونلرک
 محل لری واسملرنی ده صریح یازارمن؛
 و یازدیقلر می ده بعنایه الله هر زمان اثباته
 حاضر من.

خامسا: عموما علما و معتبر مدرس
 لر مرز و قلم صاعبی بولنان اهل معارف
 و ضیالولر مزده اوشبو «مجله» یه قلم ایله
 اشتراک ایدوب تعاطی افکارده بولنمی لر.
 وبالخاصه: «دین» و «اسلامیت» و «اعتقاد»
 لر مرزه دائر خلافی حقیقت اولان تفوهات
 و ترهانلری، اصلا وقت کیچرمیوب
 مدافعه یه و اظهار حقیقته مسارعیت بیور
 می لر. مطبوعات اسلامیه میدان آلمیه
 باشلاغندن برلو، من غیرحد بو یولده
 قلم یوروتدکم حالد فضیلتلو علما

بیورسونلر ایدی. ثانیاً: ممکن اولدیغی
 قدر، «فبا رحمة من الله لنت لهم ولو كنت
 فظا غلیظ القلب لانفضوا من حولك» نص
 جلیلی کوزاوکلر نده طوتوب، افندمز
 صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک اسوه حسنه
 سنده بولنهرق، بعض سر بیست . . مسلسکی
 جریده لرده قلم ایله و یاخود لسان ایله،
 مقدارندن زیاده تفوهاتده بولنان افراطچی
 لری و یاخود «ملت» نک جهالتندن استفاده یه
 چالیشان تفریطچی لری ده اوز دائره لردن
 وتحت حمایه لردن طرد و تبعید ایتیمیوب
 بلکه ادخال ایتیمیه چالشمالی. ثالثاً: محل
 اداره سی «مسلك» نامیه بارماق اشاره لرینه
 اسیر اولمیوب، عوام اولسون علماء
 اولسون هر کس طرفندن عرض و تقدیم
 ایدلمش شکایت و افکارلر، ادبیات و اسلامیت
 دائره سنده اولدیغی حالد بلا نقصان درج
 ایتمی. رابعاً: «مجله»، اهالی نک وبالخاصه
 محل اماملری نک اخلاق و تربیه لرینه
 زیاده سیله دقت بیوروب، هر دائم بونلر نک
 قصور لرینه تنبیه بیورمی لر.

مثلاً: پک چوق محل اماملری
 واردرکه، بش وقت جماعت نمازی دگل
 هیچ اولمازسه هفته ده بر دفعه «جمعه»
 نمازینه حاضر اولمیورلر. وبعض لری
 مسکرات استعمال ایدهرک سرخوشلغه
 مبتلا درلر. و بعضیلری «افیون» مبتلا سی
 اولوب هر دائم مخمور گیزدکلرندن،
 معاذ الله نماز و سائر عبادت لرنده ظاهری
 قصورلر بولنمقده در. و بعضیلری، واقف
 نک شرطینه و مرضی سینه مخالف صورت

کورور کوزگه هر کسه بر درجه
درجه نی آیرغان شویله علم
آیرلامز منگولک ایزگو بولداس
بولسه ده یالغز علم یالغز بلم
جهالت تابوتندن باش چغارتوب
اوکغه صولغه قاراتقان شویله علم
انسانغه زینت ویرگان دگل کیوم
بلکه زینت علم، علم یالغز علم
«ش آیزگیلدین»



داخلی خبرلر:

عمومی ابتدائی اوقو خصوصنده تدبیر

اوتکان نومرلرده عمومی اوفونک
لازم ایدیکی حقنده یازلامش ایدی .
شیمدی نیچسک عمل قویو اورغه کیراک .
شول خصوصده بر آز یازماقچی بولامز :
ابتدائی اوفونی ایر وفز بالالارغه عام
ایتمک ایچون حکومت طرفندن ده تدبیرلر
ایدولوب حساب و فرض لر قیلنماقده دره
هم شول مقصد ایچون دوماده بیش یارم
میلیون صوم معارف بولنه آقچه مسئله سی
قارالوب تصدیق قیلندی، لکن اول آقچه دن
بزم، صرف اسلام روحنده بولوب اوز
تلفزده اوقوله طورغان و بوکا قدر دینی
مکتبلر دیب یوروتوله تورغان، مکتبلرگه
اولوش چقوی بیک یرافدره بزلر آکا

وهرمتلو استاذلر مزدن، لاونعم، ایشید
لیبور. بو حاللره هم تعجب هم تأسفی
ایدلسه یزی واردر ظن ایدرم. اما
بونک تفصیلی نی ایسه، انشاءالله ده بر
مقاله مزده بیان ایدرمن .
سادسا : فتوی بسای ایسه، ذات
فضیلت مابلری بو خصوصلرنی بزدن
دها زیاده ملاحظه اینتش ودقت بیورمش
اولدقلری شبهه سن اولدغندن هیچ برشی
یازمیه حاجت کورمدم.

«تارا»

سبیریالی «حجت الحکیم محمودف»



(شعر)

علم

فانچه لازم بولسه بزه دینی علم
دنیا ایچون لازمدر شونچه علم
صوتوبندن جوهر آلقان برشی اولسه
قرال ایدوب قولغه توتقان بوده علم
یر توبندن آلتون کومش چغارغان شی
آکلاغانغه بشقه دگل شویله علم
یر اوستونک آتسز آربا قوشدای اوچا
قنادی یوق یغشی دوشون همان علم
دشماندن صافلاغان محکم صافچی
قلنج دگل، ملطقی دگل بلکه علم
وطننی صافلارغه صالغان کرپیست
تیمر دگل طاشده دگل یالغز علم

اوشانوب تورساق زمان کوتماس اوز
ایشن اشلر . شول سبیلی بزلر هر
مسلمان بار مخلده ایر هم قز بالا ارغه
یتارک ابتدائی مکتبلر حاضرلک تیوش
سکر یاشندن اون ایکی باشکه قدر کوبی
اوقو بالاسی بار شونلرنی صیغدرورلق
مکتبلر حاضرلاب کفایت قدر معلملر
آساراق سرمایهار حاضرلرگه کیرلک
وبونک ایچونده هر مخلده شول مخلنک
پیریغواری ایله صایلانوب قویلغان
پاپوچیتلستوا هیئت یو اورغه کیرلک، بو
هیئتک بیک جدی خدمت ایداردی معرفت
ونجربہ سی بار اوشانچلی کھسہ لری
صایلاماق تیوشلی، مالیه جہتن تأمین ایچون
وآقچہ جنماق ایچون عوامدن معرفتلی
وغیرتلی کھسہ لری صایلاب، تعلیم وادی چہتینہ
وعظ و نصیحتی ایله تشویق و ترغیب ایچون
امام و مؤذن و معلملرنی شول هیئتکہ اعضا
ایدارگه، بعض قریہ لردہ متعدد محللر
بولسہ جہتینہ اتفاق ایله بر هیئت، عہدی
تأسیس ایدارگه کیرلک. تعلیم و معارف
ایچون بولغان هیئت و پاپوچیتلستوالرغه
حکومت دہ رخصت و مساعدہ ایدہ، ہمدہ
تیوشلی طریق ایله مراجعت ایدلسہ یاردمک
ایک در . بو هیئتلر محل پیریغواری برلہ
صایلانغان تقدیردہ مخصوص اوصنافی دہ
حاجت توکل، آنچق: «دینی و علمی تربیہ لری
ایچون اوشبہ کھسہ لری صایلاب وکیل ایندک
مسجد و مکتب لرنک ترقی و سعادت، تربیہ گہ
محتاج کھسہ لرنک تربیہ سی ایچون نپندای
نظامی طریق ار بولورسہ شرع مساعدہ سی

قدر اجتہاد ایدو کہ طاپشردق، هر یل
عمل لرنن حسابن کوستاروب طور مق
شرطی ایله دیہ رسما اعلان ایدارگہ
تیوش و صایلاغان وقتدہ پیریغواری
رسمی ایدوب ثبت ایدار ایچون بر
مأمورنک حاضر بولمقی تیوشدر.

اگر بویل هیئت تأسیس ایدلسہ
بو هیئت اعضالری اہالیدن قدر الحال
اعانت جیدقی کی مبرسکی اوبشیتوالردن
هم زیمسکی اوپراؤا وغارادسکوی اوپراؤا
کی اوچریژدینیہ لردن هم حکومت
خزینہ لرنن یاردم و آسویغوفکہ لر
صورلر . لیکن اولاً اساسی قورورغه
تیوش . اساسی قورولوب یاردمکہ محتاج
بولغان اورونلرغه ممکن قدر طریق ایله
یورولدکدہ حکومت دہ هم زیمسکی
وغوردسکوی اوپراؤالردہ حتی خصوص
اوچریژدینیہ لردہ یاردم ایدلر، فقط سعی
واجتہاد لازمدر . تیک یاتقان قومگہ هیچ
کم باشلاب: « مونہ سز کہ فلان قدر آقچہ،
سز اوز اشکرنی قارا کز» دیہ چہاروب
بیرماس . حاضرگی زمان اوقو و معارف
زمانیدر . هر زماننک اوزینہ مناسب
حرکتی بار حتی کیچہ گی عقل بوکون گہ
یارامای دیورلر « من جد وجد » معلوم
کل در . « والدین جاہدوا فینا لنہدینہم
سبلنا » دیہ جناب حقہ مجاہدہ ایتکان
کھسہ لرگہ گنہ سبل سلامنی کوستارمک
ایله وعدہ ایدہ در . غافل اولہیالم .

اسيٽين طائفه سى .

بلدى خبر لى

شمالى قافقازده ساكن اولان طائفه لرك جملہ سندن برى ده اسيٽين طائفه سيدر . بونلر مقدم جملہ سى مجوسى حسابلنسه ده حاضرده يوز يكرمى ملك نفوسدن عبارت اولوب طوقسان مكى مسلمان و اوطوز مكى غرستيان حساب اولنور . بونلر طار او اولوب اكثرى شمالى قافقاز ولاديقافقازده و زاقافقازيه ده ساكنلر .

اسيٽين طائفه سى زراعت، تجارت، علم و تربيه ايله ده چوق مشغول اووب بونلردن غنيراللر، آفيسرلر، حاكملر، آدواقلر و سائرلر چيقمه شدر .

بونلرك تبلى اسيٽين لسانيدر . هر آوله مکتبلرى و اوز تيللرنده كتابلرى وار .

اسيٽينلردن بيوك ملكدارلر (بايارلر) بار ، بونلردن لك مشهورى توغا نونلر اولوب بونلر اوشو ياقين آراده سكر يوز ملك صومغه بر يوصاتمشلره بونلردن برى اميرخان جنابلر يىركيه : اوز ملكنه كهوش و باقر معدنلرى اووب آوروپايلر ايله شريك دورت ميليون صوملق بر قامپانياسى باردر .

بو طائفه نك كلكه چكده ترقى ايك چكده شك يوقدر .

« تازه حيات »

اوقا شهرينك ، حاضرنده « نيقولا بفسكى پلوشچاد » نام ايسكى پچان بازارنك ايكنچى قزلر گيمنار يه سى ياننك و اويلوفسكى اورامغه باشى چغه تورغان آچق برون مسلمانلر نك صوراوى، ۱۹۰۷ نچى يل غارا دسكوى دومانك فرارى بوبنچه، اوپراوا طرفندن قزلر مدرسه سى ايچون اينسى يكرمى، بوبى قرق ساژين نجانا اورن ويرلوب قويما ايله احاطه لنهش ابدى . اوشبو سنه ۲۷ نچى مارتده غوبيرنسكى پراؤليني نك معمار يه شعبه سنده بواورنك پلانى قارالوب ۲۸۸ نچى رقم تاريخه تديق ايدلى .

پلانده كورسانلگان فرض : بوبى اونوز، اينى يكرمى آرشين ايكى طبقه لى بر طاش مدرسه اورام باشينه سالنوب شوندىن اون ساژين ايچكاراك بوبى اون سكر، اينى نونز آرشين، خادم ياكه معلمه لر طور ورغه بر آغاچ فليگل سالورغه فرض قيلندى .

بو فرضنى وجودكه چقاروب علمكه محتاج مسلمهلرنى تربيه و تعليم ايچون مدرسه نى بناء ايتمك همت اياسى بولغان صاحب خير انك انفاقينه و سايلانمش كاميسييه اعضالرينك جدى خدمت كورساتولرينه باغلانوب قالادر . انشا الله بوند اى موقعدن

اداره گه مکتوبلر .

مجانا (بوش) بیرلگان اورننی غنیست
بیلوب الله رضاسی ایچون اهل ثروت
انفاقدن کیرو تورماز، دیه امیدایدلر.
بوگئا قدر مکمل اولماسده ایربالالر
ایچون بر آز مقدار مکتب و مدرسه لر
بار، ایندی ایرلرنک عائله یولداشی بولا
چق قزلر ایچون ده مکتب و مدرسه لر
حاضرلک، جدی تربیه قیلماق زمانی ده
کلمشدر. الله تعالی احسان ایدهلری سوه در.
هیت وایثار مال بولنورسه انشاء الله
وجوده چغوب بو اورنغه مسلمانلر خوجه
بولوب قالورلر دیه امید ایدهلر.



خارجی خبرلر

آمریقاده باستون شهرنده زور
یانغین بولغان. ۲۵۰ یورط یانوب قضاسی
اون ملهون فراتق حساب ایدلوب ۳۰
کشی مجروح بولغان. ۱۵۰۰۰ کشی مالسز
هم آرقسز قالغان یانغان کشی لر ده کوبدر
دییه حساب قیللر. یانغان بنالر حسابندن
محکمه دیوانی، شهر حسته خانه سی، ماناسطیر،
اوچ بانکه، بیس اشکول و دورت کلیسا
(چیرکاو) در.

«س. ص.»



بن فقیر قزان ولایتی زویه اوبازینک
بر قریه سنده امام اولارق ۵۳ یل مرور
ایتدی؛ حالامدت عمرم ۷۳ سنه یه بالغ
اولمش در. ایشته جناب حقک اعمار بنی
آدم حقنده بیوریلان «ومنهم من یرد الی
ارذل العمر» آیه کریمه سنه ده مثال اوله
بیلورم و بونی یازمقدن ده مرادم بن عاصی
قولنه طول عمر بخش ایدلرک عمر می اوامر
آلهیه ده غفلت اعمال نا مرضیه ده امرار
ایندکمه تضر و تأسف ایچوندلر «وکان امر
الله قدرا مقدورا». ایددی کله لم مقصده :
یوسنه نک باشنده دین محمدیه (دو خانوی
صابرانیه) طرفندن نشر اولنان معلومات
زورنالی نک چقوی بیک یخشی اش؛ کوبدن
کرک ایدی، بونک فائده سی بولور، خصوصاً
بزنک کبی کوزلری یوملغان امام لرننک
کوزلری آچلوغه ده سبب بولور، امام
لرغه حاجت بولغان مسائل دینییه لر ده
درج قیلنور، امام لر ده استفاده ده بولنورلر
امیدیلر، خصوصاً کوز من اوستنده قاشمر
کبی عزیز دوتیلان دینمزنک باش محکمه سی
دو خانوی صوبرانیه نک بوهمتی تدبیرینه
مسرور اولارق صوبرانیه غه کوب تشکر
قیلدم. بزننک معلوماتن دنیاغه چغار
چقماسدوق بعض غزیده لر تحقیر قیلوب:

ضو شمسہ نقص اولمز کور ماسہ آنی ضریر
سگادر محض کمالت فارغ اولسن معلومات
سیدمز حق حبیبی ذالمعجزات الباهرات
اعدأبدخواہ آنی دہ دیدی ساحر معلومات
معلوماتی مدح ایدوبن یازمق اولدم کوپ شعر
یتار ایندی توقطہ دیہ قیلدی خطاب معلومات
بس اطاعت ایدب آنکا قیلدم اشعارنی تمام
قصوری کوپلکنہ باقمہ یازبونی در معلومات
زویہ او یازی بورندق قریسندہ

«امام عطاء اللہ واحدی»



اسلام واجنبیلر

دین فامیسیہ سینک اعضالری اولان
روسلر: دین اسلام اوزیدہ قصنقیدر، دیلر
ایمش (وقت ۲۹۳ نومرو) . آورو پالولر
دہ سورة بقرہ ۱۸۷ آیت ایل استدلال
ایدہ رک اسلامک اجنبیلرگہ قرن قارا
غانلقینی ہم دشمانلق صاقلانلقینی دعوی
ایدہ لر. بو مسئلہ بک مهم مسئلہ بولغانقہ
کورہ بو بابدہ بر ایکی سوز دیماک
ایستوز: درست سورة بقرہ ۱۸۷ آیتدہ:
«آنلرنی نابقان یرگزده اوترگز، سزنی
چقارغان یردن آنلرنی دہ چقارکز!» دیمش
در؛ لیکن بوقاعدہ عرب قاعدہ لرندندر
عرب مشرکلرینہ قارشودر. ہم فقط محاربه
وقتندہ محاربه میداندہ تطبیق ایدیلچک
قاعدہ لرندندر. بو شوندنک معلومدرکہ؛
بوقاعدہ دخی بر کرہ سورة التوبة ۵ نچی
آیتندہ تکرار ایدلمشدنر. بوندہ ایسہ

بوننگ چقغانندن چقماغانی یغشی بولور
ایدی، دیہ رک یازدفلری کورنہ باشلانمش
ایدی، آنک نہ حق واردرکہ، ائمہ نگ
کوتوب آلمان عزیز الوجود نرسہ سینہ
تل اوزانورغہ. بو ایسہ محض حسد دن
ناشی بولغان رزالت دور، آنلار اوزلری
نگ خدمتلرندہ قصورلق قیلماسونلر، ائمہ
فاشندہ مثلی نادر اولان عزیز الوجود
مجلہ مزگہ تل اوزانماسونلر. فقیر ایسہ
معلوماتہ تقریض نیتلر بر نیچہ اشعار یازارغہ
مجبور اولدم.

قای محل دہ مستور ایردک سن منور معلومات
چقد فنکله تنویر ایتدک یر یوزینی معلومات
نیچہ آی لر نیچہ یل لر مشتاق ایردک بز سنکا
بیک سوندک چقغاننکہ بز ائمہ معلومات
حمدا لله ظاهر اولدک بر خدانک عونیلہ
بیک عزیز مہمانمز اولدک سن منور معلومات
سنی مولی کوپ زمانغہ عمرکی قیلسہ مدید
سنگ ایچون نیکخواہمز کوپ ائمہ معلومات
بز ائمہ نی کہ اویغات تنبیه ایت سن هر زمان
کلدی وقت اویغانورغہ اویغات اویغات
معلومات

بونکا قدر رقود ایردک مثل اصحاب کھف
ہمٹکلہ تقلیب ایت سن صولغہ اوکغہ
معلومات

اکثر مز غافل ایردک معلوماتدین بیخبر
شایت ایندی اویغانورمز باشقہ اورغاچ
معلومات

تحریر کدین مقصدک ہم نفع جیبک
اولماسون

شرع شریف موجبیلہ ہمت ایت سن معلومات

آچیق دینلشدیر که: بوقاعده آنلر غه تطبیق ایدلمک وقت هر بده در، زیره دورت آی مقدم نقض عهد ایدن مشرکله (یا زیج نیکله) ایله مسلمانلر آراسنده عهدلر نك نیک ایدیلدیکی اعلان ایدامشدر هم مقاتله که سبب مشرکلر نك نقض عهد ایتدکری اولدیقی صریح بیان بیورلمشدر (سورة التوبه ۱۳ آیت).

صوکره بوقاعده نئی محارب اولماقان مشرکلر که تطبیقندن قرآن کریم صریح نهن ایتمشدر. سورة التوبه ۴ نچی آیت دیور: مکر مشرکله سز عهد ایتدکسن صوکره سز که عهدلرندن هیچ شینی کیه و تمزله و سز نك ضرر کز غه هیچ کمه یاردم ویر شمزله ايسه، آنلره عهدلرینی مدتار ینه قدر تمام ایدکز! یعنی آنلره ناکشین حکمینی یورتکز دیور. اگر آوروپا اولر تفسیر ایتکانچه مشرکلرینی هر وقتنده و هر برکورتان یزلر نده اوتر مک اسلام نك مطاوی ايسه بویله تخصیص ایدیلور می ایدی؟

بوقاعده میدان محاربه ده بالفعل تطبیق ایدلدکنده دخی غایت اختیاط اوزره تطبیق ایدلمشدر، شوپله که فتح مکه کوننده شهر فتح ایدلدکده فقط ۲۴ کشی اوترلمشدر. آنلرده عسکر نك بر قسمی اولان خالد ابن الولید عسکر ی ایله مصادمه وقتنده مقتول دوشمشدر در. اگر اسلام نك مطاوی هر برکورتان یزده اوتر مک ايسه، اول وقت مشرکلر ایسان قالورلور می ایدی؟

«قایده کورساکنز آنده اوترکزن» نك معنی - سی محاربه میداننده «نیترا لئی» برلر یوقدر، مقدس برلر وار ايسه آنلر اوزرنك دخی مدافعه بولور محاربه گز خصمدر، دیمکدر. آیت نك آخرنده دیور: آنلر ایله مسجد حرام یاننده مقاتله ایتماکز آنلر آنده سز که مقاتله ایتما ینچه، طوریب آنلر مقاتله ایدر ايسه لر سرده ایدکزن. بوندن آچیق معلومدر که سوز مسجد حرام نك نیترا لیتی حقنده در.

درست، عرب مشرکلرینه مطلقا اسلام قبول ایتدیر مک مطلوب اولمشدر. آنك ایچون آنلر مسلمانلر غه قارشو دائمی هم دینی محاربه آچمشلر ایدی. سورة بقره ۲۱۷ آیتنده دیور: «آنلر سز نك ایله دائما محاربه ایدرلر، تاسزنی دینکزدن قاینار غانچاغه قدر، اگر آنلر بوکا قادر اولسه لر». شونك ایچون اسلام دخی آنلر غه قارشو دینی محاربه گز رخصت ایتدشدر، حتی عرب مشرکلری ایله محاربه ده غلبه اسلام طرفنده اولدقده مشرکلردن اسلامه بشقه شی فی قبول ایدلمیه چک ایدی. لکن اسلام نك بو مطلبی قورال استعمالینه احتیاج دن بشقه صلح طریق ایله وجود که کلمشدر. عرب مشرکلری فوج فوج کلوب حسن اختیارلری ایله اسلامنی قبول اید مشلر در. شمدی ايسه عربده مشرک قالما مشلر. بناء عیله مذکور قاعده لر بالفعل تطبیق ایدلور که محل هم قالما مشلر؛ دیمک بوقاعده لردن بو کون زور قورقنچ یوقدر. اسلامیه دینی محاربه اوشبو عرب مشرکلرینه خاصدر اما بشقه لر ایله محاربه دینی دگلدر، بلکه سیاسیدر، بونی

فائدہ و ضرر اور فائدہ . اجنبیلر حقندہ
بو قدر مساعده بو کون ایلک حر مملکتک
بیل یوقدر (فرانسزلرنک مسلمانلر ایل
معامله سینہ باقک) .

دین اسلام اجنبیلر گه شول قدر مساعده
در که مسلمانلر غه کتابیه لر ایل اویلا نوب
کتابیلر ایل قدا قداغی اولوق اوزره
مساعده ایتمشدر . بوندن آرتوق حریت
شخصیه هم حریت دینیه و وجدانیه متصور
اولور می ؟ اگر آوروپالولر فہم لکری
کبی دین اسلام : « کتابیلر نی قایک نابساک
آنک اونر » دیمش اولسه ایدی آنلرہ بو
قدر امتیاز لر و مساعده لر و یورومی ایدی ؟

« محمد فاتح و رتضین »

اداره - « فافتلوا المشرکین ، آیتینہ
بعث ایتوچیلر عدالت ، انصاف و شفقت
ایل ایش قیلوچی ، محاربه دن صافلانوچی
صلح و مسالہ فی سویوچی ملت اہالیسنندن
بولسه بر مقدار اورنی بولور ، اول وقت
جوابی ده محترم فاتح افندی دیدکنچہ ادبی
جواب اولور ایدی . فقط تأسفی کہ ، بو
بخشلر ایشتمکمزہ بناء صلیب محاربه لر
آچوب فسدگی گناہسز جانلری قویون لر
قصابچی بوغازلانغان کبی ملت طرفندن
ہمدہ آوروپا مدنیتی ایلہ تسترا بدوب ،
یواش ، اوز شغلی ایلہ مشغول آسیالی
و آفریقاییلری طارومار ایدہن قوملر
آغزندن ایشیدلہر . اویل ایسہ بوکا
تحقیقی جوابلر کار قیامہ یور ؛ چونکہ

شوندن بلمک ممکندر کہ ، افندی مزعلیہ السلام
ہجر مجوسیلرندن جزیه آلوب مصالحہ
ایتمشدر . اگر عرب مشرکلرندن بشقہ
لردن دخی اسلامہ بشقہ نرسہ مقبول
اولیاسہ ، رسول علیہ السلام بویلہ مصالحہ
ایدرمی ایدی ؟ دخی اہل کتاب حقندہ صریح
امر واردر کہ آنلر ایل محاربه جزیه (دان)
بیرکانچہ در ، اگر بو محاربه سیاسی اولیاسہ
جزیه ایلہ مصالحہ ایدیلورمی ایدی ؟ اہل
کتاب ایلہ دین ایچون محاربه ایدر گہ یول
یوقدر ؛ زیرہ دین ایچون اہل کتابنی
ا کراہ ایتمک اسلامہ یوقدر . (سورۃ
بقرہ ۲۵۷ آیت) .

کفار و مشرک لہر غلطہ ایلہ امر ایتمک
اسلام حمایتہ سینہ کر مکان محارب ہم طعن
ایدوچی ملتہر حقندہ در اسلام حمایتہ سنک
اولانلر حقندہ ایسہ حکم بویلہر : جناب
تعالی رسولینہ دیور : « بر قوم اوزرینہ
آچو ایتمک ، آنلرہ ظلم ایتمک اوزرہ ، سنی
ہل ایتسون (سورہ مائدہ ۱۱ آیت) .
دخی رسول عہ م دیور : کہن کم معاہد
اوزرینہ یعنی ذمی و مستاءمن اوزرینہ
ظلم ایلر ، یا کہ آنی کیستور ، یا کہ طاقتندن
اوستون تکلیف ایدر ، یا کہ کوکی خوشلقندن
باشقہ آنک بر نرسہ سنی آلور ایسہ قیامت
کونندہ بن اول من نک خصمیدر من (مشکوۃ
باب الصلح) .

اسلامنک ذمیلر حقندہ اولان قانون
اساسیسی نہ قدر فصقہ ، نہ قدر جامع و ایرکون
اولد قینی شوندن بلمک ممکندر کہ : افندی مزعلیہ
السلام دیور : « لہم مالنا و علیہم ما علینا » یعنی

ايدىكى و تعلیم جدولى معلومات ده ياراش
ايدى .

۱۹۰۷ يىلى سەھىيە بولغان حسابى
(آطھونى) فسقە چە غنە بىلەن دور : اداره
جەمئىيەتنىڭ جەمئىي وارداى ۱۳۲۱ سوم ۴۲
تېن بولوب بو جەلەن اعضالىق آتقە لارى
۷۰۹ سوم ۲۵ تېن ، طوعا بېرگان صدقە
واعانتلار ۶۱۲ سوم ۱۷ تېن در
مصارفى دە اجمالا بىلەن در :

مەملەتگە بېرگان وظيفە ۳۱۳ سوم .
كانسلا رىيە خارچى ۱۰۵ سوم ۱۵ تېن .
بايتو ، ياقتورتو و خادىم ايچون ۲۱۶۰ سوم
۶ تېن . تعمير بناء ۸۵ سوم .
اسباب واقف اشيا لارى ۲۱۴ سوم ۵۵ تېن .
نظام نامه نشر ايدو ايچون ۵۲ سوم ۴۵
تېن . جەمئىي مصارف ۹۸۶ سوم ۲ تېن .
۱۹۰۸ نچى يل غنوار باشىنە قالەش
سرمايە ۳۳۵ سوم ۲۱ تېن .

جەمئىيەتنىڭ ۹۸ حقيقى اعضاسى ۱۲
ياردەمچى (سار يۇنا وانلىنى) اعضاسى بولوب
يەنە يوز دە يكر مى ايكى (۱۲۲) كىسەن
صدقە و اعانت كىلەشدر . اعضالار آراسىنە
ايك كوب بېرگانى عارف منافى در .
اعضالار هم صدقە ايدو چىلار آراسىنە تورلى
شەر كشىلارنىڭ اسملىرى كورلەدر . بوندىن
بر جەندىن اداره اعضالارنىڭ اجتەادى
ايكنچى جەندىن مسلمانلارنىڭ بونداى
خيرات اشلارە چىتىدىن توروب بولسەدە

آور و پامەنىتى بور كانچىكى آستەنە بولغان
عدالت حكەملىرى و تېوشلى عقوباتلار دە
بار بارلقدىن سانالوب آور و پا مەنىتى
فلاغى آستەنە اشلانكان جبر و ظلم و غارت
وقان توگوار جەلەسى ايرلك و كمالدىن
سانالماق دە . بىلە اولدقەدە جواسدە فائە
سىز قالاچاقدر . اهل اسلام طرفىدىن
انقراضدىن صافلاو ايچون دفاغى قىلماق
و حشېلەكەن سانالدىقى حالە آور و پانك
مەنى حكومتلىرى طرفىدىن كشى اوستونە
باروب قورالسز عر بلىرى طوبلر ايله
بومباردېر ژات ايتولر و كشى طوپراغن
آنالارنىڭ مېرائى كىي بوليشولر بار دە مەنىتى
وانسانىتىدىن معدود و مزىادر . روسلردىن
فېلسوف ژلادېمېر صالاؤيېف بوندىن توقز
يل مەقدم عېن شوشى سوزنى دېمەش ايدى .
توغرى سوزگە جان فدائە .

مكتب تربيه سەنە متعلق .

اومسكېدە بىرنچى مەكتب تربيه سى
ايچون تاسىس ايدەش جەمئىيەت اداره سى
نىڭ بىر يىللىق عەملىياتىدىن حسابنامە «معلومات»
ادارە سىنە كېلدى .
بو مەكتب نىڭ نېچە قىسمىدىن عبارت

هوس و یاردم ایدشولری و کلام مجید ده
یورامش تعاون گه موافق عمل ایدولری
آکلاشلادر.

حسابنامه فی امضالری ایله تصدیق
ایتکانلار: اداره رئیس ذاکر ایشهمحمدی
اعضالری: عارف منافق، جهانگیر قولیبی،
شاه احمد اوتته گانفی، اسحق الیاسفی



«نچار اویون»

ط-ومسکه، بر سیرکده قلاون
(اویون کورساتوچی) نڭ مسلمانلرنی
تحقیر قیلوب قاپار تقانی غزت لرده کوبدن
یازلمش ایدی. بو خبر نڭ اوزی توگل،
بلکه نتیجه سی اهمیتلی «عبرتلی» بولغانغه
کوره صوگراق بولسه ده بزده درج ایتهمز.
طومسکی ده چغانورغان «سیبرسکایه
ژیزن» غزته سینڭ ۴۹ نچی نومیرنده
مسلمان امضاسی ایله اوشبو روشده
مکتوب درج ایدلمش:

«اوشبو سنه ۹ نچی مارت یکشنبیه
کون کچ استریپتف سیرکنده پروغرام
بوینجه ۱۲ نچی نومیر نماینده قلاون
(سیرکده بر اویونچی) نڭ: «پراؤصلاؤ
فی دین ایله اسلام (محمدی) دینی آراسنڭ
آیرمانی؟» دیب صور اوینه مخاطب آرتیست
نڭ بوسی: «آیرما شول - محمدی -
مسلمانلار مجوس دیننده لر قویاشغه آیه
صنم لرغه عبادت ایدلر» دیه جواب بیردی.

بالاغانچی - مسلمانلار نڭ دینی خس لارین
هیچ اعتبار سز اوئکاردی، اونو توبهی پاکه
نادانلغندنمی نظر ندن برافدی. شونی اعلام
ایدمن که: چنلقده اسلام حقیقی توحید که
بناء قیلغان، بونی بتون یریزی بله در.
درستلکه مسلمان لرغه هیچ صنم غه و باشقه
نرسه لر گه نابزمایورلر. بو آرتیست نڭ بو
قیلنشی لا اقل اعتبار سزلی دیه حساب ایدب
اینگ نهایتی اوزم حقنده هم مسلمانلار
حقنده تحقیر دیه بلوب پروتیست اعلام
ایدمن هم مطبوعات واسطه سی ایله بو
مجمع ناسده مسلمان دینی حقنده تحقیر
ایدووینه اعتدار ایدوون صوریمن.

«ایشتوومز گه بناء نچار اویون
سو یوچی اوستندن پالیتسییسکی طرفندن
پروتوقول یا صالمشدر» دیه غزته نڭ اتاره
سی طرفندن علاوه ایدلمش.
شولوق غزته نڭ ۵۰ نچی نومیر نڭ
آرتیست طرفندن بویله اعتدار بیان ایدلمش:

«اعتدار»

محترم محرز! سزدن اوتونه من بنم
شو مکتوب منی غزته کز گه درج ایدودن
کیر و تور میه سن: اونکان یکشنبه ده سیرکده
اویون نمایشی: اشتالمیستر کبی مفروض
«نیودور» نڭ اوتونچی بوینجه: «اسلا
میت ایله پراؤصلاؤ فی آراسنده آیرمانی»
دیب صور الدقه بون آیرمانی بیانده:
«مسلمانلر صنم لرغه وقویاش آی کبی

اداره: — مونه نیندای مدنیت
دعواسنده اولوب مدنیت نمونه لری کوستا
رامز دیب یوروچی ادیب و معارف پرور
داعیه سنده بولغان کسه لر بو توری جهل
مرکب لك کورساته لر بو سیرکت مسالما
نلردن آیرازوئنی کسه لر بولاسه همه
سنگ کوز آلدنک اشلانگان افترأ مسکوت
عنه بولوب قالدر ایدی. بخت که قارشی
بر ضیالی (اینتیلیگینت) مسالم، اسلام نامنه
انتصار ایتمش تیوشسز قیلنغان کسه ناک
اوستوندن پروتوقول یاصاتوب مطبوعات
واسطه سی ایل، عانا اشلانگان کناهنگ
توبه سی ده علنی بولورغه تیوش» قاعده
سنه بناء اعتذار ایدوکه مجبور ایتمشدر.
آفرین موندای اسلامناک ناموسنی صافلاو
چیلرغه! «یانوب قالغانچی آتوب قال»
دیمشدر آوز آچوب تورولسه نی قدر
نادانلر اسلامنی مجوسیت ایل بر ایکن
دیه اعتقاد قیلولری احتمال ایدی. ادبی
کوراشو شوشی طریقه بولادر؛ مونگ
اوچون نزاع طاش چقاروب یودروق
کوساک کوتارلسه بیل، نائیری بولماس؛
بلکه وحشیلر دیه ده استهزا ایدار لر ایدی.
طریقی ایل، اعتراض اینکاج بتون پویبلکه
(محضر) آلدنک اعتذار ایدوب جزا سون
بیان ایتمشدر. روسلر دآوردپالوارنگ
کوبسی اسلام دیننی میسیونیرلر و یارتی
یورنی مسلمانچه بلوب یالافش ترجمه ایتکان
کسه لرنگ موافاتی آرقلی غنه تانیلر،
شول سبیلی خطاء اعتقاد ایدولری بیک
قریدر بزم «اینتیلیگینت» لرمز اسلامناک

اجسام لره عبادت ایدلر» دیه جواب بیرور
اویراتولوب قویامش ایدم. بو جوابیم بنم
مزبور «نیودر» طلبی ایل، بولوب بن
چیت مملکت کشیسی اولوق سبیلی روسچهنی
ده ناقص بلامن بیل، اولدقده بن حقیقتا
عیبلی اولماسامده و بونی هیچ بر تحقیر
قصدی ایل، ایتماسامده مسلمان لر قاشنده
قصدا تحقیر ایچون ایتولکان کبی کورونکان
سبیلی مسلمان لردن عفورلرین رجا ایده من.
بنم چن احترامنی قبول ایتکایسز.

امضا: «یینیدیتو» (Бенедетто.)

شولوق غزنه ناک ۵۱ نچی نومبرنک سیرک
صاحبی طرفندنک بویل، مکتوب درج ایدلکان.

محترم محرر افندیلر!

سزلرنک محترم غزنه کزنک ۱۱ نچی
مارت ده چققان نومبرنده «مسلم» امضائی
بر مکتوب درج ایدلماشدر. صاحب مقاله
بنم سیره کده کی بر آرتیست دن مسلمانلر
خصوصنک تحقیرنی مشعر بولغان «مجوس
دیننک» دیگان سوز اچقنو سبیلی مضطرب
و منفعل اولمش. موندای قیلنشقه بیک
تاعسی اینمکل برابر بارچه مسلمانلر
آلدنک اعتذار ایدوب عفورلرین اوتنه من.
بنم اختیار مدن خارج آگسزدن بولغان
ماجرای ایچون هم هیچ اوصال لی اویلا ما
سدن بولسه ده بوندای تحقیرنی مشعر
سوز و عمل اظهار ایتمش مزبور آرتیست
ایچون ده اعتذار ایدوکه بورچلیمن
تمام احترام ایل فالامن. سیرک طونوچی
«ایپرازم استریپتی».

طومسکی، ۱۲ مارت، ۱۹۰۸

نه دن عبارت، و مسلمانلرنگ عقیده سی
وعملی و عبادتی فی ایدکن آدر و پانلر نده
بازوب آتلاتسه لر بوندای یالقش ظن
لره مرتکب بولماسلر ایدی. بز ضیالیر
مزدن شونی امید ایدامز.



اخلاق و عادات که متعلق

اداره دن ملا حظہ :- کیچن عہدہ
«خواجہ لر طماوی» حقندہ بر مقالہ
درج ایدامش ایدی. بو مقالہ ننگ مضمون
اعتبار قبول انصاف ایلہ اولچاب وجدان
محاکمہ سنہ صالح الیدر. اسلام بر صراط
مستقیم اولوب آندہ هیچ اعوجاج (کاکری
لیک) یوقدر شریعت اسلامیه بر قسطاس
قویم درکہ آندہ تمایل و خیانت یوقدر.
پیغمبر عالیہ السلام : «سزله ایکی نور
قالدر دم، یونلره یابشور ساگز منگو
آداشه اسسز؛ بری قرآن کریم ایکنچی سی
حدیث (سنت) رسولدر». و بر روایتده
ایکنچی سی : «عترتی» (یعنی عملده
مقتدا به اولان اهل بیتدر). دیهش .
بیلہ اولدقده بزلره برشی شبہلی اولورسه
قسطاس مستقیم ایلہ اولچاب مزبور ایکنچی
نورننگ ضیاسنه عرض ایتمالیدر. الله تعالی
قرآن مجیدده : «برشی ده نزاع ایدوشور
ساگز الله تعالی به (یعنی قرآن کریمه)

هم الله ننگ رسولنه قاینارگز، مؤمن بولساگز
بیلہ قاینارماق تاویل یوزندن اصنندر بیورر.
(سورہ نسا). بینه پیغمبر علیہ السلام بزلری
بدعتدن غایت تحذیر ایتگان؛ لیکن
شیطان درگاه عزندن مردود و مطرود
بولغاچ «صراط مستقیم» (توغری یول) باشنه
اوطورب آلدلرندن آرتلرندن، اوک
وصوکلرندن کیلوب وسوسه ایلہ آزدرومن
یعنی کاکری بوللره دلالت ایدارمن؛
بن آزدقم کبی قل لرنگ کوبسی شاگر
تاہلامز «دیہ یمینلر ایتمشدر».

شیطاننک یاشرون اغواسنه بر مقدار
ناموسسز یارم یارتی علمی علماء سؤده یاردمچی
اولمقدہ در و بوسایه ده ساده دل عوام لراینازوب
خیرات دیہ بعض بدعتلری اشلاب بارا بارا
عادت بولوب، ترک ایدای جائز بولماغان
محمللر صرہ سنہ کروپ کبته در؛ هر امتک
وهر عصرده شولای بولا کیلمشدر. نفس
اماره الله تعالی ننگ بیورغانون قیلماي
یا ایسه آننگ ایسلہ گنه قناعتلنمای اوز
یانتندن یا کہ موسوسلر یانتندن آرتلرلش
بر مقدار عمللری قوشوب تلویث ایتہ در.
جاهلیت وقتندہ کی «وصیلة»، «سائبة»
«بحيرة» لرده خیرات نیتی ایلہ اشلانمش،
لیکن اسلام بونلرنگ کلیمسندن تازارتہ شد.
پیغمبر علیہ السلام، بیان قیلنماغان نرسہ لرہ
رغبت ایتمش بعض اصحاب لره خطابا :
«لقد جئکم بالحنفیة بیضاء» یعنی توغری
حق دیننی بن روشن وصاف کیفیتده
کیلتوردم، دیہ باشقه نرسہ لرنی قاتشدر و دن
منع ایتمش در. همده بر وقت : «فی

بر قالمق خان زادہ لرینک مدفن ایدیکی
تیین ایتدی. درست الله تعالیٰ نك ولى ارى
كوب هر اور ونده بولمق مكندر ؛ لکن
ظن ايله گنه عمل ایتك اصلی بولماغانده
مشروع توکلدر: «ان الظن لا یغنی من
الحق شیاً» .

اسلام ايله علم برگه جیولسه بدعت
وخرافاتلرغه اورون قالمایاچاق اولدیغندن
علملكنی تعمیم گه چالماق واسلام دینینك
اساس عقائدى و عملیاتى نهدن عبارت
ایدیکن آچق آكلاتماق علملار ذمه سنه
لازمدر. صونى نه قدر بولغانساك وكوپر وب
كوبكلانساده طوندى بعدنك صو هنوز صاف
صو بولوب قلوب كوبك هواغه اوچوب
یوغلاددر. ننا كه قرآن شریفه بیل مثل
بیان ایدامش. اوشانداق اسلامغه چیتدن
نى قدر اشبالر قاتشدراسه ونى قدر جاهل
لر وبا مضیللر طرفندن بولغانلسده اسلام
هنوز صاف ویراق اولوب قسطاس مستقیم
اوزره قالاچاق. آنچق عقل و نقل ایل
تصفیه لازمدر.

بنك نك اشلاگان نرسه سى مشهور سكر
تورلى افعال مكلفین نك برسى بولوب آكارده
معلوم بیش تورلى احكام شرعبه نك برسى
بوللاچاقددر. بو سكر تورلى فعلنى و بونلر
غه متعلق بولا تورغان بیش تورلى حکمنى
بلمك هر مكلف گه تیوشدر. «طلب العلم
فریضة علی كل مسلم» حدیثی ايله مامور
بولغان علم حالده شوشیددر.

نرسه سرلره خیر و ثوابلی ایسه همه سین
بیان و امر ایتدم ونى نرسه کناه و شر ایسه
بیان ونهی ایتدم» دیمشدر.

شریعت اسلامیه ده قرباننك نوعلری،
وقنى همه سى آچق بیان قیلنمشدر. عزیز
لرنك قبرلرینه باروب قربان کونى بولماغان
وقتلرده قربان چالو (خصوصا نازق، قاز
کبیلردن) مشروع توکلدر. الله تعالیٰ گه
قربت قصدی ايله نذر مشروع بولسده
«فلان ولینك قبرینه باروب یا كه شونك
روحینه باغشلاب چالور ایدم» دیمك معتبر
و معمول به بولغان کتابلرده یوقدر. اولراك
جاییدن قربان چالوده بولغان ؛ بوندای
ایوکه قربانلی ابو دیه هر کم حرمت ایتکان
نى قربان طوته دیه خیال ایدوب صدقه
وهدیهلر ايله بارغانلر ؛ آورسه لر فلان
کشینك قربانی طوندی آخری دیه نرسه لر
آلوب باروب طاشلاغانلر، الحمد لله بو
عادتلر حاضرنده بتمشدر. شریف اورنلره
زیارت ایتمك مشروع ایسه ده عبرت
وامور آخرتنی ایسكه نوشرو ایچونددر.
میتلرنی زیارتك آنلردن استعانت واستمداد
قصدی اولمای آنلرغه دعا ایتك و قرآن
اونوب ثوابن هدیه ایتك کبی میتكه فائده
آیتو ایچونددر.

یالغان روایتلر ايله كوب وقت برده
ولی بولماغان اورنلرده زیارت ایدلنهدر.
خیلی زماندن بیرلی صحرا اچنسد کشانه
دیه بر قبه گه هر طرفدن زیارتگه باروب
استمداد ایدهلر ایدی صوگره آثار قدیمه
میت مفتشه سینك کشفی بوینچه شول کشانه

ادارہ دن جوابلر

♦♦ چالقارده حسن أفندييه :- مسجد سالور ايچون شول بزنك خلقى اتفاق ايله بريفوار ياساب، ميستنى نچالنيك، (آلورده اسطارشينه وزيمسكى نچالنيك، شهرلده بريستوف كييلر) دن گواھلاندر وب غوبرنسكى پراؤلينيه هم دوخاونوى صابرانيه غه عريضه بپوررگه ممكن. اساسى نظام بويينچه بر مانع بوماسه البته رخصت ايدلور. بونك آرتندن بورور ايچون بريفوار ايله بر با ايكي وكيل سايلار غه كرك.

♦♦ عماش اويازى «تارلاو» قريه سنده خطيب احمد فاتح أفنديگه :- ايندى اصول جديده و اصول قديمه نزاعسنى قويار غه ئلله قاچان وقت. نكسه نى كيفيتده او قو تسونلرده فقط تيزراك كشى باصاب باشقه ملتئر نك آياق آستنده تابنالوب قالوندىن قوتقار سونلر. نأسى توگلمى كه؛ باشقه ملتئر هولرده اوچوب، پاراخود، پويزد، تيلقرام وتيليفون لر ايله بتون دنياى مسعر ايتوب در سلكتكانده بز «الفبا» بختنده ياقادن ياقاغه كيلوب صوغشامز شولارنى اويلا ب فارار غه بزنك برده عقلمز يوقى ايكان؟

♦♦ محمد عارف بيكتيرف الحاو باشى

جنابلر ينه :- وقف نامه ده اولان خطالر بزدن توگل. كوپيه بولماچ بر سنده قالد مابينچه بازار غه تيوشلى. بو وقف لردن نظام نامه آلمان كشى اوز نظر نده خطا كوريلن اورنلرنى قالدور غه يا كه آرادن بر ياخشى راغن سايلاب كوچر كچ آلور غه ممكن. لکن سز خطا ديگان «پچان بازار نده غى كيبتلر نك داخودن وقف» دن مرادى عينندن باشقه فقط منافعن وقف اولماينچه بلكه عينن وقف ايدوب ذاتن صانماينچه نأيد ايچون طريق استعمالده منافعنن استفاده نى شرط وتوصيه اينه شدر.

صوگخى خبر

اوپا غوبيرناتورينك مفتى حضرتكه مکتوبندن ترجمه .

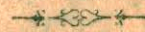
محكمه شرعيه اورنيورغيه دن
«معلومات» مجله سينك محمري حسنوفكه

اوپا غوبيرناتورى ۱۱ نچى آپريل ۱۹۰۸ يل، ۳۷۰۷ نومبرلى مکتوبيل اعلام قيلدر : «۷» نچى نومبر «معاز مات» ده شيف الدينف نك غ. دومه بر قامبسيه سينه باشقردار نك يرلرى حقنده بيرگان پراشبينه سى درج ايتلکان. نيم رسمى ژورنالرده بوندى مقاله لر

نیوشلی نوگل هم بونک باشقرد خلقارینه
فائدهسی بولماپنجه بلکه دولقونلار
ینه غنه سبب بولاچق . حکومت هم غ .
دوما بر اشلی ایله مشغول بولوب خلق
شونک نتیجه سنی کوتکان برز مانده توری
پراشینیه لرنک مطبوعاتکه درج ایدلوی
بیک منطقی ده نوگلدر . حاضرگی زمانه
هر بر لوازم ایلرینک وظیفه سی ممکن
قدر خلقنی طغیانلار غه اجتهاد ایدودر
شول نیت ایل «اوفیه سکی قرای» ناک
۸ نهی نومبرنده مینشیقوفنک «ناؤی ژریمه»
ده گی بر مقاله سنی تکذیب ایدوب بازار
غه امرده بیرلگان ایدی .

کیل چکده بو کی خلقنی حرکت که
توشرا طورغان مقاله لرنی درج ایتدرما
لارینی مفتی حضرتدن رجا ایده مز .
غوبیرناطورنک تنبیه سینی محکمه شرعیه
حسنوکه اعلام ایتدر .

«محکمه شرعیه ده چلین محمد بیق» .



محرر طرفندن اعتذار : بو باشقرد
یرلری حقنده کی استاتیه مقدمک اسلام
غزته لرنک همه سنده نشر ایدولوب بعض
روس غزته لرنده هم کورونوب ایدی

«غاصودارستؤیننایه دومه احوالانی هم
آندن قطع اولان فراسیه احوالانی ده
اهالی طرفندن اخلاص وشوق ایل، طغلانوب
استفاده ایتولرین ملاحظه ایدوب درج
ایتمش ایدک . بو استاتیه ده بو کندیمز
خلقنی طولقونلاندرا طورغان جهل لر کورمای
آنچق حقیقتنی تاریخی وجهلر ایل بیانندن
عبارت دیه تلقی ایتمش ایدک . غزته ناظری
آکلاب بتمای خطا ترجمه ایتووی احتمال .
البته کشی ارفلی آکلانغان نرسه ده برآز
مشکملک بولادر . اکرده بو استاتیه لرده
حقیقتده طولقونلاندروچی جهل لر کورنسه
بز اوفوچیلردن اوتنه مز اول مقاله که
ایاروب طولقونلانیاسونلر . بزم فکر
ونیتیز اهالینک حد اعتدال اوزره احوال
زماندان خبردار اولوب استقبال لری
ایچون خبرلی اولان یوللرنی کوستارمکدر .
بزم هر وقت اراده مز غیر اولوب شر
نتیجه ویرورسه بز آندن استعاذه ایده مز .

«محرر حسنوف» .



ناشر : محکمه شرعیه .
مدیر مسئول : امام محمد صابراحسنی .



معلومات

اشتراك بدلی:

برسنه که ۳ موم
بارق سنه که ۲ موم
خارجی مملکتلرگه
سنه لگی ۴ موم

آدرس: شهر اوف
«معلومات» اداره سینه

مجله نك

پروغرامنه وفاق مقاللار
قبول ایدولر مقاله لری
تسقارنو تو زانوده اداره
اختیارلیر درج ایدولر
مقاله بو چطه بدلی یبارسه
اعاده قیلنور

محکمه شرعیه اورنبورغیه

№ 9

آیده ایکی مرتبه نشر ایتلدر

№ 9

УФА. РЕДАКЦІЯ „МАГЛЮМАТЪ“

ВЪ ЗДАНІИ МУХАМЕДАНСКАГО ДУХОВНАГО СОБРАНІЯ.

Официальный Отдѣль.

رسمی قسم

م . ژ . د .

چیت دینلر روحانی اشارینک

دیپار طاهینتی طرفندن ۱۹۰۷ نچی یل

۵ نچی نویابر ۶۴۲۸ نچی نومیوره

گاسپیدین غوبیونا طورغه

داغایه مینیستروشتو اسینک ۱۹۰۵ نچی

یل ۱۸ نچی اوغوست ۶۴۲۸ نومرلی

امرینک دورتنچی پونقینه بیا ولایت

ماء مورلرینه بوبل حقوق (پراؤل) ناپشر

لغان: اگرده اسمده پراؤ اصلاؤ بیباغه

یارلغان، تعیین انگان کشیلر اوزلرینک

چنلاب طوته طورغان دینلرینه کبری فایتورغه

طلب ایتسه لر اول دیننک حاکم و ماء مور
لرینک هیچده دخللری اوامقان حالده
پراؤ اصلاؤ بیباغه منسوب یبار غیبیلانی
ماء مورلر که طلب اینکو چیلرینی پراؤ اصلاؤ
متر بیجسکی اسپیسکالر دن چقارو حقنده
خبرلندر که

لکن بو قاعده -- نظامی ملکه
(پراقتیقاً) ده اجرا ایتکانه صوکی و قتلرده
مذکور کشیلردن بعضیلرینی پراؤ اصلاؤ
متر بیجسکی اسپیسکالر دن چقارغان صوکی
چیت دین روحانی ماء مورلری طرفندن
اولده طوتقان نصرانیت دل اغیر بولغان
دیننه قبول ایدلما منع ایدلکان واقعلر
اولدی، عبادت خانه قانونلری بو یونجه
«По Каноническимъ мотивамъ»
بوکا مشابه اکلانشلمیغان اشلردن اختراز
ایچون بن او یلادم واقع که مطابق بوالور
دیب، بیل قرار تورو که کبلرک و قتلرده
ولایت ماء ورلری پراؤ اصلاؤ بیباغن (نصرانیت

مؤذن سیدنا علی عبد الحنانی محبتی
طورمغان .

۱۹۰۷ نجی یل ۲۵ نجی سنتابرده
تراویح نمازندن صوڭ ملاغه: بار اوزڭنڭ
موشتی اولڭا قایتوب کیت، بن
سنی موندی مسجدده ات کبی اوررگه
چاقرمادم، دیگان سوزلری ایله قولارغه
کرشکان . اشنی تفتیش ایدوب مؤذن
عبد الحنانقی جزا ایدوب حقتده نورالدین
مفتاح الدین اوغلنی هم غیرارنی شاهد
ایتکان .

صابرانیاڭ اقتضا (تریدو انیا) سنه
قارشى مؤذن عبد الحنانی ایتیه: پراشینیا
بیروچینگه شاهداری بارچه سینه بنی
مؤذن صایلاب پریغور دوزگاندی راضی
بولمغان کشیلر ، پراشینیا بیروچی
شاهدلرنی بیک آز کور گازگان تراویح
نمازنده یوزلب کشیلر بار ایدی، نه ایچون
بارنیده کور گازمگان ؟ امام عبدالقاهر
سوگو حقتده آلداهان .

بارچه محل خلقتدن صورالسون ایدی،
بنی محل خلقی یخشی دوتیلر ، یار اطالر ،
چونکه اخلاص ایله خدمت ایدیه من ایر
وقر بالالرینی اوقته من . ملا عبد القاهر
بنی بیک قسا ، یش یش باشرا ،
مؤذنک لوازیمنی ادا ایدووینه رخصت
ایتی ، اسم مجلسلرینه یاکنه اولکلر
کومگاندی بنی چاقروندن خلقلرنی طیبیا ،
شولای ایدوب بنم فائده لریمنی کیسا دیه
ملا عبد القاهر نڭ هچومندن طیبیارغه
اوقته .

دن) غیر دینگاکو چوچیلرنی، پراواصلاونی
متریچسکی اسپسکا دن چقارو حقتده ،
پراواصلاونی پیار خیالنی مامورلره غیر
لندرلگان مسئلده کوچه ک دینده اولغان
روحانی مامورلردن، اول کشی نڭ
نصرانیتنی قبول ایتمیدن مقدم طوتقان
دینینه کیری قایتورغه قبول ایدلثوینه
شهادت نامه (اودا صناویرینیا) طلب
(تریدو ایت) ایتیکارینی .
یوقاریده مذکور حقتده سز جناب
عالی لره خبر ایدیه من معلومینکر هم دستور
العمل ایچون .

اصلده ایضا ایتکان داخلیه مینیستری
« پ. اصطالیپین . »
اسکرییت ایتکان دیریکتور:
« ژ. ص. ژلادیمراف . »
« مترجم امام یعقوب آقبر دین »

جمعیت شرعیه اورنبورغیه

ژورنالندن مؤذن عبد الحنانقی

عزل ایدوب حقتده

قایلری اویازی قایلر وولصتی یاڭی
قایلنق اولینڭ امام عبیدالله عبد القاهر
۱۹۰۷ نجی یل ۲۷ نجی سنتابرده دوخاونی
صابرانیاغه راپورطی ایله بللرادر .
۱۸۸۸ نجی یل امام خطیبلق درجه سنه
تصدیق ایدلوب شول وقتدن بیرلی محل

بو اش حقنده ضبطیه مأمور لری
تفتیشک امام عبیدالله عبدالقاهر ف یونسف
باری اوزینک عریضه سندہ بیان
ایتکان سوزلر نینگه آیتہ .
یا کئی قاینلی آولینک باشقردلر
نور الدین مفتاح الدینق احمد گرای
فضو للین، عارف جان عز الدینق نور
احمد شاه احمدق، اعلم الدین کمال الدینق،
احمد نبی شہید اللین، آرسلا ننگرای
شماسق نام شاهدلر جوابلرندہ کورسا
تدیلر . اوتکان یل ۲۵نجی سنتابردہ تراویح
نماز ندن صوگ مؤذن عبد الحنانق ملا
یونسفنی سوگار گہ باشلادی : قرآنی
درست اوقی بلما یسون، اوزکک موشنی
آولیکا قایتوب کیت، سن مسجد دہ ات
کبی اوراسن دیدی وعموما ملا یونسف
ایل نواع ایہ، ملا یسہ مؤذن عبد الحنانق
لوازمی ادا ایدودن منع اینمای، اسم
مجلسلرینہ اولسون، اولک کو مگانده
اولسون آنی جافروندن محله خلقنی طیمی،
ہم آزغنه اولسون آنک فائدہ سنی یوغا
لتمی، مؤذن عبد الحنانق نک بو واقعہ دہ
عموما نتیجہ لری دلیلنن قوری سوزگنہ
اما امام یونسف ہر وقتک خدمتک طوغری
محله خلقی آندن راضی، مؤذن عبد الحنانق
اوز اسمنہ لائق دگل.

تفتیش وقتندہ مؤذن عبد الحنانق
بیان ایہ، امام یونسفنی مسجد دہ ات
کبی اورہ سن، دیگان ہم بوکا اوخشاغان
سوزلر ایلہ ہر وقتندہ رنجتہ مادم، اوزیمہ
خصوص اولان لوازمی بیک پختہ ادا

ایتدوم، نماز ایچون مسجدکہ آق قور اتنی
یوردم، ملا نصیحتنی بوینچہ اولکلر
کومہر گہ ہیچ ہر وقتندہ چاقورایلر،
دخی بوکا علاوه ایہدر، اول مسجد
دن یاری یورط خدمتلی ایلہ شغللنگان
زماندہ یایسہ رنجو وقتندہ غنہ قالادر .
ن اگون ۱۸۹۶نجی یل طبع ایہلگان
XI رطوم I جز نک ۱۳۲۰-۱۴۲۴ استانبول
لری، بیوردیلر : شاهدلر نک کورساتووی
بوینچہ مؤذن عبد الحنانق نک امام یونسفنی
مسجددہ حقارت ایدووی، رنجووی ثابت
اولدینق اعتبارغہ آلتوب دوخاونی صابرانیا
تعیین لی مؤذن عبد الحنانق اوریندن اوچ
آی مدتی عزل ایدرگہ، آلدن آگاہلندر وپ
اگر نکرار اولسہ یا کہ عموما اوستندن
عریضہ اولسہ درجہ سندن بوتلای معزول
اولور.

بو حکمنی کامللاو حقندہ بوکاردن
نسخہ کوپیہ تاپشروب غوبرنسکی پراؤ
لیپادن اوننہ اشنی کاملرگہ .

«مترجم امام یعقوب آقیردین»

چیت

چیت دینلر نک دوخاونی اشلری
حقندہ بولغان دیپار تلمینت نک یریکتو
ری طرفندن اورنبورغ مفتیسی سلطانق
جنابلرینہ کیلگان نامہ دن ترجمہ:

اورنبورغ مفتیسی سلطانق جنابلرینہ
مرحمتلو محمد یار بن محمد شریف افندی!
۱۹۰۵نجی یل، ۲۷نجی اییوندہ
تصدیق عالی ایلہ غاصودارستویننی صاویت

پادشاه اعظم ننگ امری ایلہ تصدیق ایدلمش
نظام نامه بویونجه، اوگالوونی اولورینیه ده
قارالوب بتمنگان، خدمتنگ اداسنی افساد
ایچون جز اصالنور غه تبوش .

نظام نامه گه منسوب بولغان استاتبه
لر غه قاراغانده کورنه که، خدمتده بولغان
عیلر (جنایتلر) نظام نامه بویونجه ایکی
صنف غه تقسیم ایدله . ۱- اوستینه لازم
بولغان خدمتنگ بوزوقلانووند، بلاواسطه
واقع بولغان عیلر . ۲- خدمتی اداغه
تعلق بولغان، لکن بو خدمتی ادا
ایتوچی ننگ درجه سنه موافق، مستحق
بولغان عیلر در .

برنجی نظام نامه لر گه منسوب بولالر:
خدمتی ابراده ترتیبی افساد ایتو (بوزو)؛
اوزینه بیر لگان تصرفنگ خوددن بوزو
همده خدمتی ادا ایتماو چیلک در .

نظام نامه بویونجه یکنچیلر گه منسوب
بولالر: زا کون بویونجه خدمتندن اخراجنی
موجب بولمغان اوگالوونی جز اصالنوری؛
اوزینک بورچ (دین) ایچون - توقیف
ایدلوی، مدیونلرین تولار گه قادر دگل
دیہ اعلان ایتوی، آپیکا (Опека) اداره
سنک تلف مال ایچون توقیف ایدوی؛
وجدانغه موافق بولمغان یاخود تعیب گه
مخصوص بولغان عیلر، تلاسه اول شیلر
اوگالوونی اولورینیه ده قارالمغانده
بولسون، لکن اول شیلر نی اجرا ایتوچی
اوزینه مخصوص امتز آمدن، اعتباردن
توشه چک ایکان؛ اوستینه اداسی لازم
بولغان خدمتی ادا گه قابیلنی بولماو چیلیق .

ایکی صنف جنایتلر ایچونک نظام نامه
بویونجه جزالر تعیین ایدلوب برنجیلر
ایچون تنبیه هم خدمتندن اخراج در . (توبان
درجه لک خدمته لر ایچون تنبیه دن باشقه
توقیف (آریست)، بیوک درجه دن توبان
درجه گه یاخود ماهیه (زالونیه) سی
کوب درجه دن ماهیه سی آز درجه گه
انتقال ایدوهمک پینسیه (آچهلانه تولاو) تعیین
ایدو؛ ایکنچیلر ایچون فقط خدمتندن
اخراج ایدودر .

مسئولیتلری اوگالوونی اولورینیه ده
قارالمغان کشیلر ایچون نظام نامه ننگ ۳۲،
۹۶ نچی استاتبه لری بویونجه بو نظام نامه
عملی اجرا ایدلما یوب، بلکه باشقه قانونلر
ایلہ جزا تعیین ایدلنور .

سائر ملتلر ننگ دینسی جنایتلر نی
مخصوص زا کونلر ایلہ قاراغان کورنه که،
بو جنایتلر ایکی صورت بولالر: ۱- نچی
بر دیننگ تعلیماتینه یاخود کلیسه ننگ
قانونینه بناع جنایت بولوبن، اول جنایت
اوچنچی بر کشی ایچون گراؤ دانسکی
خلقنگ نتیجه سندن ناشی بولمغان عیلر،
۲ نچی روحانی بر کشینگ دینی بولغان
بر جنایتی بولوبن، اول جنایت غراؤ دانسکی
زا کونلک تلاوی ایلہ بولوب، اوچنچی
بر کشیلر ننگ ایتیر یسلرینه (کراکرینه)
ضرر ایتو احتمالی بولغان جنایتدر .

برنجی صافی جنایتلر بارسیک دیورلک
اینسترائتی ایسپوژی بینه ننگ روحانی
نظام نامه سنده قارالوب بتر لگان، کوب
دینلر گه نسبتا بو جنایتلر گه عموما «روحانی

تلاسه غير خريستيان اولسون مثلاً «قاطو ليك»، «ارمني - غريغوريان» «پيسكوپ» لري؛ «پياريخيه» ناچالنيكاري؛ «پروستان» «صوپراينتينداري»؛ «گنيرال صوپر» - اينتيند بنت» لري؛ «كانسيستوريه» اعضا لري، «وئيسي» - پريزيدنت» لري، «پريزيدنت» لري؛ «اسلام» مفتيلري، شيخ الاسلامري؛ «قرايم» «غاهام» لري؛ برنجي درجه لك «بوددا» «لاما» لري ايچون دينلارنده رايست بولمغان دينلارنڭ خادملري ايچون (مثلاً: دين خادملري خلق طرفندن صابلا نه طورغان دينده) ديني جنايتلارون قاراو حقيده روحاني محكمه كراكلنگي اقرار ايدلديكي صورتده، لکن بو بلك اختلافلي مسئل بولغانلقدن، يهودي راوژينلارنڭ ديني مسؤليتلاري ايچون زاكون بويىچە ترتيب ايدالغان نظامنا مهني نظامنامه نڭ بناسي ايدوب قبول ايدو موافق بولور ايدى

(بو مسئله دن فقط تاوور پيسكي محمدى محكمه گنه استئننا ايدله، چونكه اول محكمه نڭ اعضا لري اعضا لقدن فقط گوييرنسيكي پراؤلتيه نڭ حكمي ايله گنه اخراج ايدلنه بيله لر.)

بولاي اينوده ممكن بولور ايدى: بر روحانينڭ (بر مذهبده بولغان) ديني قانوني افسادى حقيده اول مذهب نڭ خلقى گوييرنسيكي ناچالنيكار گه عريضه بېر وب، اول نچالنيكار، ياقينده هېده شول مذهبده بولغان اوچ روحاني آدم نڭ تحت اداره سغه اشكي بيروب قاراتقاچ، آلارنڭ بير ديكي قرارني تصديق ايتوي.

ادالتي افساد ايتو، ديه اسم بير لوب، فقط انچيلي - لونبر افسكي كليسه نڭ نظامنامه سنده گنه روحانيلار نڭ روحاني محكمه گه بيرلر لك جنايتلاري اجمالاً بيان ايدالغان. هر دينده ديپور لك بونڭ كېك جنايتلارني تفتيش ايدوده هم جزا بير وده روحاني حكم، حكم ترتيبى زاكون بويىچە اجرا ايدالسه ده، بعض بردينلار نڭ ياخود مذهبيلر نڭ نعتنده روحاني حكم اوزينه مخصوص بر ترتيبده اشني تفتيش ايتوده، جزا سالوده، صالحان جزاني اجرا ايتوده استئنالار كورنه.

بو مخصوصات، استئنارغه چومماينچه غنه بويىده قارارغه كرك: حالا اجرا ايدله طرغان ترتيب بو كونگه قدر اجرا ده اشني چالتمايىچە، ياردمگنده غير روحاني حكومت نڭ قاتشوني دعوت ايتار گه مجبور بولمايدى.

بو حقه بوڭاده دقت ايتملي كه، بر كليسه ياخود بر دين نڭ خادملري بر برسي ايله قانون بويىچە عمل ايدوب، روحاني رئيس گه كمال اطاعت درلر. اگر ده رئيس روحانينڭ امتيازى محدود اوله چي اولسه، رئيس نڭ اعتبار يده بوغالا چقدر.

شولاي بولسه ده زاكونده (حالا روسيه دين ديه رسمي صورتك هم كيلاچك ده قبول ايدالوي احتمال بولغان مذهبيلر نڭ) روحاني خادملر گه جنايت ايچون جزا صالو ترتيبى قاراب بېرلر لكان (مثلاً «باتيستلر»، «مهنونيتلر»، «گه رنگوتلر») هم بيوك رئيس روحانيلر ايچونك تلاسه خريستيان،

بو قاعده نڭ قبول ايدلون بتون
ملكت ايچون ممكن بولمايوب، فقط شومند
بولغان خلقنڭ كوب بولغان همدە زورير
بولمغان يۈدە، مثلاً: بىر گوبىر ناچنڭ گنە،
اما بو مذهب كشيلىرى آز بىردە ياخود بو
مذهب نڭ روحانى آدملىرى بىرسى بىرسىدىن
پراق بولوب، بولارنى حكم ايچون بىرگە
جيو مشقت بولاقچ بولسە، اول وقت گوبىرنا
طورغە شونداين امتياز بىرورگە كىراك كە،
اول شول مذهبە بولغان خلقنى خلق
صايلاغان وكيلىلارنى آلوب، شول وكيلىلار نڭ
حكمنى يوقارىدە سويلاندىكى ترتيب ايله
ادا ايتارلك بولسون .

دينلار نڭدە رايست بولغان كشيلىر نڭ
دينى جنايتلىرى حقنە: زىمىسكى - غريغور
يان برارخ (رئيس روحانى) لرى پروتستا
نلار نڭ بىوك رايست روحانىلىرى ايچون
برار نينداين جزا طريقى ترتيب ايدو
حقنە سوز سويلاب بولور مىكان؟

چونكە «روما - كاتولىكسكى» ياخود
«ارمان - غريغور يانسكى» «پيپسكوب»ى
طرفندىن دينى جنايت وجو دگە كىلاسە،
«ۋاتيكان» ياخود «كاتولىكس» اول
«پيپسكوب»نى البته جواسز قالد رمايه چق.
همدە «پيپسكوب» لرنى حكم ايچون بىر
محكمە تشكىل ايدلەچك اولسە، رومان نڭ
«كوربە»سى، «اچمپيار زىنە»سى طرفندىن
عمومى كليسه قانونى نڭ حر كنى ايله اعتراض
ايدىلەچكدر .

«پروتستان» كليسه سى نڭ «برارخ»ى
(رايست روحانى) نقطە نظرندىن فقط

دينى خدمە لىكنى گنە اعتبار
ايندىگندىن، اما «پيپسكوب» لىق
درجەسى فقط براحترا مىللى دينى بىر درجە
اولوب، دين خادملار نڭ اوزار يندە
ملكلكان بىر اسمگنە در، ناشى پروتستان
دين نڭ هر روحانى آدملىرى: «كانسيستوربە»،
دە «ويئسى پريزىدينت»، اعضالىق درجە
سىن اشغال ايدوچىلار، بشقە دين دە
اولغان آدملىر ايچون زاكون بويىچە
ترتيب قىلنغان نظامنامە نڭ «پاستر» لارغە
خاسلانغان قاعدهسى ايله روحانى محكمە گە
بىر لوب، اما غير روحانى خدمە لىر، گرچە
دينى اشلار دە تعلقلىرى بولسە دە، (پريز
يدينت» لىر «كانسيستوربە» نڭ غير
روحانى اعضالىرى) بونداين محكمە گە
مناسب دگلىكلىرىنى نظر دقت گە آلورغە
كراك .

شولاي ايتوب بىر كورسانلار قاعده
مسلمانلارغە، بوددالار گە، قرائم ررحا
نيلار يندە نسبتاً عملى صورندە كورنە در .
لكن شولاي بولسە دە دينى نقطە نظرندىن
اسلام مفتىلار نڭ، شيخ الاسلاملار نڭ،
بىر نچى درجە لك بوددا «لاما» لار نڭ
هم «هاهما» لار نڭ درست بولمغان عمللىرى
حقنە بو كونگە قدر بىر اۋيتلىستواغە خبر
كىلگانى يوق .

ايكنچى طرفندىن، مشار اليه طرفندىن
حكومت خروستيان دينندىن بشقە مذهب نڭ
صافلاو ايله شغللاندىگندىن همەك اول
دينلار نڭ تعليماتى مسئوليت گە مجبور
ايتىدەيگندىن، بولار نڭ روحانى جنايتلىرى

كوچوب يوروجى هم قرار قىلغوجىلارنى
كوندرسه كىرك، جماعت نمازى ايچون
مسجدلار بنا قىلغومز هر توراولاقل
حكملردن اطاعتكە كىلترو ايچون اولى
راق بولسه كىرك.

بوناك ايچون اول : شاولوق مسجد
ار حضورنده قزان شهرنده گى نظامچه
مدرسەلار بنا قىلغوب سوداگر مسلمان
لار اوچون، شول اورنلارده كروان سرائى
ياكە غاستىننوى دؤورلار بنا قىلغوسون
ديو.

۲ نچى : مسجدلارنى طاش قويما
ايلان اخاطە قىلغورغە نىچەك كىراگى
تاتارلاردن صوروب هم تاتارلار هر فنجه
بنا ايدلسون.

۳ نچى ياكىدىن ياصالاجاق مسجدلار
خلقنك كوبرك جىولا طرغان بىرنده
بولسون حنى مك ياروم كىش صباراق
بولسون . مذكور تاتار مدرسەلرىنه
حاجت كىسنەلر حقتە قزان غىبرال
غوبىرناطرى كىناز مىشچىرسكى ايلان
خبرلاشكور.

يكتىرىنا كىنە اول الوغ ايمپراطر
يئسە حضرتى بارون ايفىلىسترومغه
۱۷۸۵ نچى يل ۲۶ نچى نوياىردن اورنبور
غىسكى كراينك اداره سنى حقت ايل
كوزاتور هم تىزراك حكىم يورتور ايچون
آيرا، باشقە فرمان ايل بىوره كه : قرغز
لارنك هر تورلو روغلارينه ملالار تعيبن
قىلماق بىزنگ امرلر مژگە كوب فائە
بىرسە كىرك، شونك ايچون سز ملالارنى

ايچون جزا بىرو طريقن توتىب ايدو
كرا كىگان شكلىده كور بىنەدر .
(آخرى وار)

مترجم : ظريف .

Не Официальный Отдѣлъ.

غير رسمى قسم.

اورنبورغ ولايتى نك اوچونچى
ارخىئونى كامپوسىه اسملو تورايضدن
اوفىسكى غوبىرسكى ويئومستقه
۱۸۹۳ نچى يل ۴۰ نچى فېبرالە،
۸ نچى نومبرنده يازالمىش :

ايمپراطر يئسە يكتىرىنە ثابە ناك
۱۷۸۵ نچى يل ۴ نچى سىنتابردە س .
پىتر بورغ شهرنده اوفىسكى نامىستنىك
غىبرال ايفىلىسترومغه بىورغان فرمان عاليه
لرى كىچىمش اورنبورغىسكى غىبرال غوبىر
ناطرنك كانسىلارىه سنده صاقلانوب
شەدى اورنبورغىسكى سىنترالئوى ارخيفك
حفظ ايدل .

قاىو فرمان همايونك ايتە : غاصپودىن
غىبرال پاروچىك بارون ايفىلىستروم
۶ نچى آوغوستدن افادە قىلماش كاغد كزدن
كورنەكە، اورنبورغ هم طرويسكى شهرلر
نده بىزم مسلمان رەختلر ومز ايچون
صالغان مسجدلر آپلمىشلار ايكان، شىبەم
يوقدر كه غىرى بىزم ولايتىمىز نك حدىسە

بعد انک او فیمسکی نامیستیئیک ننگ آدیوتانتی
 طویننگ باشلانوی حقنک اگاہ قیلوب اوتندی.
 تا کہ ولی سلطان همه سلطانلری هم خلقی
 ایلان فارسو آلورغہ کیلاچک کانووبنی
 کوتوب طرغابلار ایدی دیب. اول آراده
 خدمتدن خالی دراغون ایسکادر وقلری
 هم کاراک کاماندالری غساننگ تاءکید
 اولناچق یری «سویتوی پیتیر» دیگان
 کرپیستک جیولماغه باشلادیلار. شولوق
 یرگه همه عسکری، همه غراژ دانسکی
 حاکملر جمع اولدیلر. عسکرلر بایراقلرن
 صالندروب بر میدانغہ مربع اولوب
 صفقه تزولدیلر، قاپوننگ اوطارسنده خانغہ
 اورن باصالغان ایدی بو میدانده یوز
 کشی صیارلق ایدی.

(آخری وار.)

یعنی بالترجمہ قیلام :
 (محمد سلیم امید باقی)
 * * * * *
 شام شریفده احمد افندی
 قوتلوداگی رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ
 کندى مهری ایله مهرلانمش یازلغان
 امکتوب شریفنگ نسخہ سی.

بسم الله الرحمن الرحيم

من محمد رسول الله الى المنذر
 بن ساوی سلام عليك فانی احمد اليك
 الله الذي لا اله الا هو واشهد ان لا اله الا الله وان

محمد رسول الله اما بعد فانی اذكر ان الله
 عز وجل فانه من ينصح فانه ينصح
 لنفسه وانه من يطع رسله ويتبع امر
 هم فقد اطاعني ، ومن نصح لهم فقد نصح لي
 لي . وان رسلی قُلْ اَتَّبِعُوا عَليكَ غَيرَا .
 وائی قد شَفَعْتُكَ في قومك . فاترك للمسلمين
 ما اسلموا عليه . وعفوت عن اهل الذنوب .
 فاقبل منهم . وانك مهما تصلح فلن نزعك
 عن عملك . ومن اقام على يهوديته او جوح
 سميتة فعليه الجزية «محمد رسول الله» مهرند
 بويل يازلشدر .

۱۸۹۳ نهی یل آپر یلنک ۳ نهی کوننک
 مقتی الاسلام الاورنبورغی محمد یار بن
 محمد شریف سلطانوف حضر تلری حج که
 بارغانده شام شهرند بو مکتوب شریفنی
 اصلندن کوچوب آلغان .

بو مکتوب پیغمبر علیه السلام ننگ
 اولد علاء بن الحضرمی واسطه سی ایله
 اسلامغہ دعوت ایدوب بیدارگسان
 مکتوبینه مندر برع ساوی طرفندن یازلغان
 مکتوبکه جواب در . مندر بن ساوی ملک
 البحرین ننگ صورت مکتوبی بیلدر : «اما
 بعد یا رسول فانی قرأت کتابک علی اهل
 البحرین فمنهم من احب الاسلام واعجبه
 فیه ومنهم من کرهه وبارضی یهود و مجوس
 فاحث الی فی ذلک امرک»

«الانوار النعمانية»

۱۲۷۱ ن لاس
 * * * * *

باب الفتاوی

صبار غویر ناستند بر امامین

معلومات اداره سنی واسطه سنی ایله
محکمه شرعیه دن استفتاء :

بر کومه ننگ ایکی خانونی بولوب
فارت خانوننگ بالالری ایرته ره که ایر
جینوب او یلانوب باشقه چقا. بوکا آناسی
اویلاننگ مصار فی طوقان کی اینچی دیه
مالده بیروب چقارادر. بعضلری باشقه
چقغان اوغلندن آنانگ ترکه سینه قاتوشما
سقه وثیقه یازووی آلادر. صوکره آنا
بولغان کشی باش خانوننگ بالالری
باشراک بولغان سبیلی فالغان مالن یاش
خانون بالالری نه وصیت ایتوب یورتی ده
یاش خانون بالالری نه یازدر؛ بعضلری
عیله شرع قیلوب هبه ایتنه؛ لکن هبه
وقتنگ واهب اوزی هم عیالی شول یورطک
هم اشیالری ده شول یورطده بوله در.
مزبور آنا وفات بولغاچ باشقه چقغان
اوغللر تکرار میراث دعوی ایدهلر.
شوشی خصمده محکمه شرعیه هم علماء
شریعت نیچک فتوی ویره در، شونی التماس
ایدهلر.

برنچی مسئله : وارث که وصیت
هیچ درست توگلمی؟ یا که اولاد آرمسن
تسویه قصدی ایله بولغانده در ستمی؟
نی قیصری درست؟ باشقه چقغان اوغللرنگ
اولسگی عهدلری اجرایی لازمی؟

اگر بار چه سینه تیگز بولنورسه اول آغان
اینچیلری ایله الوغ اوغللر حصه سنی
آرتوب کیتمایمی؟

۲نچی مسئله : یوقار وده غی روشقه
هبه در ستمی؟ نیندای شرطلر ایله هبه
تمام بوله؟

معتبر فتوی کتابلر نندن دلایلری ایله
بازلیسه بر اول اماملرین شبهه دن
چقاردنی کی، محل خلقی ایله او فکلاشودن ده
خلاص ایداردی.

اداره - : بو استفتاء غه محکمه شرعیه دن هم
خصوصی علما لردن فتوی لرین کورتوب
استحضالی بعدنک معلومات فیه درج ایدوکه
اداره وعده ایدهلر. بو مسئله ننگ حللی بیگ
مهم؛ بو واقعه ایله یالغز اولده غنه توگل
شهر خلقی ده مبتلی بولغانلری بار، ایکی
خانونی لی توگل بر خانوننگ بالالری
خصوصنده هم آیروم وصیت یا که هبه لر
بولغالای. بعض اماملر شوندا ی وصیتی
یازوب تا کیت ایدهلر، یازماسه آناسی
ملاغه دشمن بولا؛ یازسه الوغ اوغللر
دشمن بولالر. بعض امام لر بو وصیت
شرعی توگل دیسه وارثکه وصیتی
بالکلیه رد قیللر. همده الوغ اوغللرنگ
عهد نامه سی ده استحقاقلدن قبل موهوم
حقنی اسقاط بوله بو درست توگل دیلر.
بو اوغللر اینچیدن محروم بولماس ایچون
چاره سزگنه اولده پادشیر بیرسه لرده
صوکره شرع بوینچه آتامزنگ ترکه سنده
حقنر بار دیه دعوی ایدهلر. ایکی
طرفنی ده یاقلاوچی و باقلاب فتوی بیرو-

چی دہ بولادر شو ناز ہمہ اطرافنی ملا حظہ
قبلنوب حل قبلنور غہ تیلو شلیدر.

استرلی طماق اویازی سیرگی آولندن:

معلومات، مجله سی ننگ ۵ نہی
عدندہ صورت و رسم حقندہ ایسکی موسی
قریہ سندن یازغان مکتوب مضموندہ تمام
قوشلیدقم بعدندہ، معلومات ننگ اوزی
دیدکنجه اصولغہ تطبیق ایله یول یاز مقچی
بولدم، معلومات قہ درج ایده سز، بن مدعی
می ایکی مقدمه گہ بناء ایده رم. اولادله
شرعیه هر کم که معلوم دورت در:

(کتاب سنت، اجماع، الامت، قیاس
الفہام). بولادنگ حکم لرین تبدیلده پیل بیان
قبلنه: کتاب ایله سنت آراسنده هر قابوسی
مثان نسخی جائز بولدی کیکی بولمی
آخرنگ حکمن هم نسخی جائز در. اما
کتاب سنت ننگ حکمن اجماع و یاقیاس اول
نسخ جائز نوگل در، ثانیاً اوشبو ادله
شرعیہ ایله ثابت اولغان حکم لر هر بر
مأموریه بولغان نرسه حسن (یعنی متعلق
الماح عاجلا و الثواب آجلا) و هر منہی عنہ
قبیح (یعنی متعلق الذم عاجلا و العقاب
آجلا) در و بولای بولماقی ده شرعی در.
(الشعری، منہنجه شرع هم مثبت هم
مظہر در، ما تریلی منہنجه ہمہ سندہ
مثبت شرعدر، اما عقل ده مظہر یعنی
مذہبک اوله بلور دیمک مراددر) مقصوده

کله لم: صورة لفظی هذا صورت انسان
و صورت فرسی کبی اشاره گہ صلاحیتی
بولغان هر صورت که اطلاق قیلانہ در.
ابعاد ثلاثہ سی بولوب مجسم بولوی شرط
نوگلدر، لسان شروع ده مطلق کیلوش در،
تخصیص که وجه کبریا در. کتب احادیث ده
(۹) مذکور اولدقنه بناء پیغمبر علیہ السلام
حضرت عائشہ رضی اللہ عنہا ننگ ترزه
پردہ سندہ ذی الروح اولان نرسه لرنگ
منقوش صورتنی کورو ایله بوزندہ کراہت
اثری بلنوب اچر و گہ کرمای اشد انکار
ایله انکار ایتدی. ہمہ بوندایون صورت
لر قیامت کو نندہ صورت صاحب لوی صورتکه
حیات ویردیہ عناب قبلنور لر؟ ہمہ اچندہ
صورت بولغان ایو که هیچده (ملائکدہ رحمت
مرا و توگلمی؟) فرشته لر کر ملل، دیو
عنقاو سوز ایله تغییر ایلادی. بو بابده
احادیث کوب بواسطه مثال اوچون برسی
ایله اکتفاء قیلدی. بو حدیثده گئی نهی پرده ده
منقوش صورت حقندہ بولمش در. بو صورت
مجسم اولمای فقط مسطح بواسطه بولادیث
ننگ عمومی مجسم لر حقندہ هم جاری در؛
بلکہ بالطریق الاولی در، بناء علیہ بو
حدیث ننگ عبارت نصی ایله مطلقا ذوی
الروح بولغان نرسه لرنگ صورتن استعمال
هم ایولرده اتخاذ منہی عنہ بولمقی ثابت
بولادر. بو حدیث ارظہور معنی اعتبارینہ
دقت ایلدله ہمہ تاویلنی (۹) قابل
بولجای پیغمبر مرصی اللہ علیہ وسلم طرفتن
اولا نهی اولغوبندہ بعد شولوق عصر
سعادت (ختم دبا مزفت مقبلر حقندہ گئی

کبی) رخصت که دال بولغان حدیث صادر بولما مشدر، بو جهندن نسخ دن سالم بولوب محکم در جه سنه ایرشدن در. ایکنجهی مقدمه: ادله شرعیه نڭ بری ایل منهی بولغان نرسه نی قبیح دیه اعتقاد قیامق بز اهل السنة والجماعة مذهب واعتقادنڭ بولغان کیمسه لوه دینی بورچدر. هم بو حدیث لرده منهی اولمش نرسه لر نڭ علین ازلاب عله سی زوالی ایل نهی ده زائل دیهک قیاس ایل سنه نی نسخ بولوب یوقار وده گی بر نهی مقدمه مقتضاسی ایله باطل بولادر همده اخترازی ممکن بولغان نرسه نڭ استعمالی شیوعی ایله عموم بلوی حکمنه داخل بولوب جوازی ایل سنه فتوی بیروده درست توکل در والا زمان حاضر مزده کوب نرسه لر نڭ دلیل قطعی ایل نهی ثابت اولسه ده اهالی رعایه ایتمادکندن شیوعی سببکی جوازی ایل فتوی بیرمک لازم بولوب کبلدر.

دهی شونیده ذکر ایده لم: صورتنڭ استعمالی وایولرده اتخاذی بر حکم بولوب نمازنڭ حضور الصورنده منهی اولماقی ایکنجهی حکم در. حکم منعندنڭ دلیل لری هم باشقه در. بنا علیه فقها نڭ: «باب الصلوة ده است و آرت طرفده صورت بولغانده نماز مکروه توکل» دیهک لری مطلقا صورتنڭ شول طرفلرده استعمال واتخاذ ینه نفیا واثباتا دلالة ایتمایدر، بس بو یرده قیاس ده جاری توکلدر. چونکه قیاسک، وصفده، عله ده مشترک بولوب فرعه مخصوص دلیل شرعی وارد بولماسلی

شرطدر. ایلهی ادله اربعه نڭ قوه ودر جه افاده سنه نظر قیلساق ثبوت ودلالة اعتباری ایل دورت که منقسم بولادر: قطعی الثبوت، قطعی الدلالة، قطعی الثبوت ظنی الدلالة، ظنی الثبوت ظنی الدلالة، قسم اردر. اولگی قسم ایل فرض وحرام ثابت اولوب قسم ثانی و رابع ایل واجب و مکروه تعریمی ثابت اولادر. قسم ثابت ایل سنت و مستحب و مکروه تنزیهی ثابت اولادر. بو حدیث شریفلر نڭ اصل لری آحادی طریق ایل بولقدنن، ظنی الثبوت بولوب دالنی قطعی اولقدنن، قسم رابعدن اولوب مکروه تعریمی ثابت بولادر. ونڭ اوستونه عصر اول و ثانی و ثالث ده اصحاب و تابعین و علماء مجتهدین بو حدیث لر نڭ مدلولنڭ اختلاف قیاشما ینجه عله سی صورة استعمال ندن مطلقا اختراز قبولوب جوازی ایل فتوی ویروچی بولماقی ملاحظه قیلنسه بو صورت استعمالی منهی عنه اولماقنده اجماع واقعی اولدی، دیهک ده بعد توکل در. اوشو ذکر ایدلمش مقدمه و ملاحظه لر که بناء بن صورتنڭ انواعن نیندای بولسه ده استعمالی ویرورده آصر اووی کیرک مملوک و مجسم اولسون، کیرا نڭ فوتوغراف ایل آلفان رسم اولسون، کیرا نڭ منقوش مسطح بولسون حرام بولماغانده مکروه تعریمی دیه بلامن. باشقه کیمسه لر ایکنجهی توری حکم ایدلر سه البته ادله شرعیه نڭ برسی ایل اثبات ایدلر، میدان آچق در. استرلی طماق او یاز نده سیرگی اولنده امام عیسی

بولدم . شويلا كه : نماز قيلمق ايچون بدن نك و بدنكه مضاف اولان كيم سالوم كى شيلرنك دائم بر پاكلك اوزرنده بولنر لىماقى طبعى دريا قول ، يوز ، آغز و بوزن اچلرينى و بونلردن باشقه دى معلوم اولان اعضالرنى پاك صو ايله يويو طهارة قيلمق و يوروشلى قىلنغان طهارة ايله هر كون بش وقت نماز قيلمق اسلا ميت نك ايچاب اينديكى شيلرنلردن طهارتنك بوضورتله ديانه لزوم و وجوب دن باشقه ده بدن نك هر دائم پاكلك اوزرنده بولنماقينه و اعضالرده اولان قانلرنك لازم درجه ده يورما كينه كمال موازنتله خدمت اينديكى ايچون «حفظ الصحة» نقطه سندن قارالغانده ده آدم نك وجودينه فوق القاده بر صورتده فائده و منفعت كينردىكى يتون دنيا طبيب (دوقتور) لرى طرفندن تصديق و اعتراف اولنمشدر . بونكله بر ابر طهارة استعمال ايدلمكده اولان مسواك نك بيرديكى صانسز فائده لرى دى طبيبلرجه باشقه تش فورجه (اشچوتكه) لرينه هر حالده اوستون قىلوب حتى «اسقوربت» آنالغان و آز وقتده تشنى و تش ايتلرينى حراپ و ويران ايتنكده اولان آورو ايله مبتلا اولانلر ايچون ايك موافق بر دارو صررتنده استعمالى دى توصيه ايدلمشدر . بونك ايسه سببى : آوروپاده اشلنمك اولان تش «اشچوتكه» لر نك هر برى حيوان قىلنلردن يا صالوب و بومناسبت ايله غايبت قاتى اولمقلى جهنندن هم

اداره : بوندن صوك فوطو عرافى ايله آنلغان رسم لرنك جوازي ايله حكم ايتكان بر ذات نك مقاله سى درج ايدولوب ، بويابقه خاتمه و يرولور . علماء اردن باشقه مهم بولغان اجتماع بشرى نك و دين نك اساسلرينه و احتياجات عامه كه متعلق عمومى مبحث ارده و حقوق ناسده فتوى و مقاله لار يازمقلى رين رجاء ايدوله در .

اسلاميت و حكمت

مشرف اولدغهز دين مابين اسلام نك محكم بر حكمت ييبنه باغلانمش اينديكى كرك اوز ملتهز و كرك باشقه ملتهز قارشوسنده اولسون هيچ بر انكارنى قابل اولمازلىق درجه ده ثبوت و تحقق مرتبه سينه ايرشمشدر .

حكمت ، حقيقت ، اسباب مدنيت و بونلردن باشقه هر تورلى صورى و معنى سعادتلرنى استكمالگه واسطه اوليق و فضائل اخلاقيه كى آدم نك آرتقلىغينه خدمت ايدو تورغان اعمال و گوزل خصلتلرنى احكام اسلاميه نك شامل اولديغى ، دى شبهه سزدر . اوشبو يوقاريدو سويلنگان جمله لرمنى ايضاح و آچق آكلانق ايچون شرائط اسلاميه و وظائف دينيه مزدن بعض بر لرينى كوزدن كيچرمكنى موافق كورب سوزمنى ايك اول نماز و آنك مابه الاحتياجى اولان طهارتن باشلمقلى

تش ایٹلرینی نچار بر حالگه کیتورمکده
وهمده تش لرنک ما به الحیاتی اولان تش
توبلرینه کیتور دیکى ضرر لری فوق العاده
بر صورتده اولماقی و بوندن باشقه بو
قیلارنک ئولمش حیوانلردن آلماقلى در
و بونداین اشچوتکه لرنک تیز زمانده
ایسکر دکلرندن قیللرینک برام برام
یولقنوب استعمال وقتنده اچکه کیتیک فور
فنیچیده یوق توکلدر. اما دیانت اسلامیه
نک کورساندیکى مسواک ایسه، نباتاتدن
اولماقیلر بر ابر یومشاق اولدیفندن تش
ایٹلرینه آندای موندای ضرر کیتلرو
احتمالی اولمادیقی کبی تشلرنی پا کلک
جهتی ده، باشقه لرغه نسبتا تیجه فاتلر
آرتق اولماقی دخی هر کمنک معلومی
در. واستعمال وقتنده اچکه کیتدیکى
صورتده ده هیچ بر قورقنچ فلان اولمادیق
دن استعمال ایدنلر هر حالده فائزسی فی
گورمکلری بدیهیدر.

مونه هر نماز وقتی کیلکده فائده
سی فن ایلر ثابت و مشهور اولان طهارة
ایچون بر حاضرلق کورلور و شول وقت
دنیا شغللرندن تیاما بوشالئوب ایکنچی
بر عالم روحانی که توجه و یونلمک ایچون
یکلرنی صرغانلور و طهارة آلتور. طهارة
آلمقه باشلادیقی هر آدمک کوکلنده
صافلمقده اولان دنیا شغللری و قایغولری
آفرن آفرن کیتمگه باشلاب، اورنینه نیچه
آلوشلر آرتق اولوب انوار علویه و حسیات
جلیله فائز اولور. و شول وقت مؤمن
روحنده حس ایتدیکى کیکلک ایلر ایکنچی

بر عالم گه کردیکینی کورر، اوزینی
قابلاب و چو اغاب آلقان رحمانی حسلر شو قبله
کاه کلمه شهادة و گاه صلوات شریفه و طهارة
دعالری اوقی اوقی (بیت الله رحمانفه)
یونالور و یوردیکى وقت هر آدم منده
تورلی تورلی تجلیات قدسیه ایلر روحنده
بر آچقاق و شادلق تابار. اوشبور و شلی
هر کونده نابلمقده اولان حاضرلق زمان
لری مؤمن ننگ انتباه و اویغانمقی ایچون
محض الهی بر عالم ارشاد اولور و بو
عالم لرگه هر کونده بش کره کر مکده
اولان مؤمن اوزینک درجه سینه کوره
هر تورلی غوائل خسیسه دن پا کلانوب
وازیینی الهی بر تهذیب اخلاق مکتبنده
تابار و حاضرلکینه کوره برکات کورر،
فائده لنور...

یونلر دن باشقه نماز ننگ وجود انسان
ایچون آور و پالیرنک مک تورلی زحمت
و حسابسز خراجانلر صرف ایدوب وجود که
کیتور دیکلری «گمیناسیتیق» تعبیر اید
لمکده اولان حرکت بدن درس لرنن نیچه
مرتبیلر فائده لی خصوصاً رمضان شریفک
اوقلمقده اولان تراویخ نمازینک نه درجه
فن و حکمتکه موافق اولدیقی بیلر بیانغه
محتاج اولمازلق درجه ده آچقدیر و بونک
ایلر بر ابر نماز اچنده امر اولغان خضوع
و خشوع جهنلرینک استراحت ذهنیه که
اولان خدمتلری دنیا بهاسینه بیرلماز لک
درجه ده غایت مهم در.

دیانت اسلامیه ننگ مقتضاسندن اولان

غسلنی دخی کوزدن کبجر مک استرم...

تورماقلى دائىما كورامىكده اولدىغىنى نظرا
ديانت اسلاميه مزىك تكليف قىلدىغى
زكانتىكده هر حالده فضل بر ويرگو
(نالوش) اولمايوب البته بر حكمت
اوزربنه بناء ايدىكى توغرىدىن توغرى
معلوم اولور.

شرائط اسلاميه دن برسى دى
رمضان شريف روزه سىدىركه، بونىكده
معنا وماده اچينه آلدىغى فضائل وحسانتىك
چىگى وصائى يوق ديهرك درجده كوبر.
رمضان روزه سى كرك فن وحكمت
وكرك حفظ الصحت جهنلردن اولسون
تعداددن خارج منفعلرنى مالك اولمشدر.
بن بو اورنده فقط شوشى ندر ايله كفايه
لنوب بوندىن صوڭ يازاقى مقاله لرمىك
برنده بالفراوشبو رمضان روزه سىك
حاوى اولدىغى حكمت ومنفعت جهنلربنى
كورسته چم.

مقدس اسلاميه مزىك فرض قىلدىغى
شيارجماله سندن بوى دى «حج شريف»
وبو حج اچون هر سنه دىانتك هر طرفندن
يوز مىكلىر چه حجاج كرام جبولوب اسلاملىك
فكر ورائى لرىنك نه صورنده بر نقطه ده
بر لشدىكلربنى كورساتورار. بونداى
حسابسز وصائسز درجده ديهرك خلعتك
جبولغان بر اورنده هيچ كم اچون
اونگايىزاقى دچىتنلىك بو اومايوب حجاج كرا
مىك امين وسلامت اولارق وطنلربنه قايتىقارى
وبوايسه محض اذاب و اخلاق اسلاميه مىك
مكلمىنى آرقاسنده اولدىغىنى هيچ كم انكار
قبلا آلميه مىكدر. الحاصل دين ميين اسلامىك

شوييله كه : غسلىنىك فائىده لرى
جماع واختلام صونىكده آدمىك اعضاسنده
حاصل اولان هر تورلى رغاوات وكسالت
اوخشاشلى حفظ صحت چه مضر اولان
امر لركه فارشى غاضر لاشمشدر. بونىك ايله
برابر غسلىنىك فائىده ومنفعللرى بو وقتلرغى غنه
فسقار تلهايوب، بلكه هر زمان و هر وقت
كىتر دىكى منفعللرى فن طب وحفظ الصحت
اصوللربنى بر آز خبرى اولانلر اچون
بىك معلوم در. طبيب لرنىك هر كمگه توصيه
قيامته اولان (صو وژاننا) لرغه كرمك
وبونلرغى باشقه تورلى تورلى اسملر ايله
تعبير ايتدىكلرى شيار مقدس اسلاميه مزىك
امر بيوردىغى غسلى ديهك ايله نوگلمى...

ديانت اسلاميه مزىك امر قىلدىغى
«زكات» مسئله سى دى غايت حكمتلى
امر لردن در. زكانتىك اهل اسلام اچون
فرض اولنماقلى بر جنس و بر مذهب
اولان فقير وضعى قارداشلربنه ياردم
وايز گولك قيلمق حكمتينه مېنى اولوب
وزكانتى تيوشته چغارلغان مالك هر سنه
آرتوب تورمانى سوييله ديكمر زكاتده
اولان حكمتك تضاعفنه آچق بر دايىلدر.
باشقه ملت اهالىسنده بو صورنده بر
كوچلك يوق ايسه ده، لكن آنلرده ده باى
وملك صاحى اولغانلرى اوزلربنىك جنس
ومذهبداشلربنه بعضا باشقه ملت وانلرنىك
مكتب و مدرسه كى اورنلربنه همان
اعانه وسائر اسملر ايله بېروب تورمقلى
وبو كى ايزر گومللىرى آرقاسنده اوزلربنىك
بايقى واعتبارلربنىك كون بكون آرتوب

قویساقده بیک یا کیش بر حکم اولمازدر
دیه ظن ایدرم .

«آخوندزاده ابراهیم الانی»

داخلی خبرلر:

حکومت تدبیرلری:

«ؤیستنیك اونی» غزنه سی نك یازدقینه
بناء: مسلمان یاشلری نك تعلیمینه متعلق
داخلیه ناظری طرفندن اؤفا غویر ناظورینه
بیلر ووشده سیرکولر کیلش:

«صوگفی یل باروم ایچنده مملکت
داخلنک اولان مسلمان محللر نده» معلملر
کلاصی (صفی) «دیه آبروم برنوع کلاصلر
پیدا بولا باشلادی. بو معلملر کوبسی
تخصیصینی چیت مملکت ده آلمشلردر. بو
کمهسلر نك علماری هم اخلاق دسیاست
جهتندن بولغان سیرتلری تدقیق و تعجربه
ایداما کسرین، مسلمان یاشلری ن تعلیم
ایتمک ایل شغلانمک لردر. بونداین کمسه
لر نك معلوم بولغان حاللر گه قاراغانده
مسلمان یاشلری ن تعلیملری عمومیه مملکت
ترتیبی ایچون خوفلی اولدقون بلوب
داخلیه ناظری غویر ناظوردن بولاش
خصوصنده معلومات جهوب مملکتک ضررلی
بولغان نقدیرده آلدن نی تدبیر نبوش
ایکانلگی حقیقه غویر ناظور اوز فکرین
قوشوب، بیان ایدوب، مملکتلر گه معلوم
قبایلن طلب ایدنه.»

امر قیلدیقی اعمال و افعال لر نك جملسی
النه گوزل بر صورته، طوغر وسی بر
حکمت و حقیقته مقارن اولدیقی کبی
جمعیت اسلامیه کند افرادینی دنیا و آخره
سعادتنه ابرشدر مکیده میدان بداهت ده
ظاهر و آشکار در.

شولایوق، شریعت اسلامیه نك
انسانلرنی منع قیلدیقی افعال و حرکات،
اکل و شریدن صافلنق ایله امر ایتدیگی
حرکات نك دغی عمومیتله انسان نك
وجودی و دنیاده باشاماسی ایچون هر
تورلی هلاکت و ضررلرنی کتوردیگی
هیچ بر اعتراضی قابل اولماز سزلق
صورته ثابت و محقق اولمشدر.
بو کبی حرکاتلردن چیت ملتلر فارشده
حلال و مباح صانالغان غنیز ایتی، مسکرات
وبولر غه اؤخشاغلی هر تورلی شیلر نك
حسابسز ضررلری حاضرده «فنا» ثابت
اولدق مناسبتیه شولوق ملتلردن عقلی
باشنده اولغانلری بوللرنی اکل و شریدن
کمال درجه صافلنق لری کورلمکده در.

حاصل کلام: دین مبین اسلام نك امر
ونوی لرندن هر بری نیچه و نیچه حکمتلر گه
مستند اولدیغی حاضر کی قیلر آرقاسنک
بیک آچق معلوم اولمشدر. و هر کم نك
خصوصا فن ابالری و حقیقت سیوچیلر نك
ازلمکده اولدیقلری نور حقیقت ایشته
اوشبو دین مبین اسلامده کورلوب جمعیت
اسلامیه «فلاگی» تختینه کروچیلر نك
صانلری کون بکون آرتوب نور دیقلری
کبی اوشبونور حقیقت اولان اسلامیت نك،
کیلچک پر زمانه مهتدیلونک عدلرینی
عقللر عیونده قالور لیق بر درجه گه
ابرشدر هچکی حاضر دن حکم قبولوب

اوپا غوبیر ناسندہ نفوس حسابی .

۱۹۰۶ء کی بل پرچی غنوار دہ کورنگان حساب:

مذکر	مؤنث	جمعہ	شہرہ کیلنگان
۱۲۷۷۳۶۷	۱۳۹۸۴۶۸	۲۶۷۵۸۳۵	۱۵۰۵۵۶
۷۶۸۳۴	۷۳۷۲۲	۱۵۰۵۵۶	۷۶۳۵۰
۳۴۵۷۱	۵۵۱۷	۴۰۰۸۸	۶۵۰۰
۳۹۶۹۷	۳۶۶۵۳	۷۶۳۵۰	۰۰۱۱
۳۶۱۱۶	۲۸۸۴	۶۵۰۰	۹۹۵۶
۱۱	۰۰۰۰	۰۰۱۱	۲۷۷۳۶۶۲
۹۹۵۶	۰۰۰۰	۹۹۵۶	۱۳۳۵۴۹۲
۱۳۳۵۴۹۲	۱۳۳۵۴۹۲	۲۶۷۵۸۳۵	۱۳۳۵۴۹۲
۹۷۸۲۷	۹۷۸۲۷	۱۹۰۶ء کی بل پرچی غنوار دہ کورنگان	۱۳۳۵۴۹۲
۷۶۸۳۴	۷۳۷۲۲	۱۵۰۵۵۶	۷۶۳۵۰
۳۹۶۹۷	۳۶۶۵۳	۷۶۳۵۰	۷۴۲۰۶
۳۷۱۳۷	۳۷۰۶۹	۷۴۲۰۶	۳۷۰۶۹

دین جہتندن حسابی:

مذکر	مؤنث	جمعہ	نسبتہ %
۵۹۲۷۵۰	۶۵۶۸۰۹	۱۲۴۹۵۵۹	۴۵.۰۰
۶۶۷۹۷۰	۷۰۰۱۶۲	۱۳۶۸۱۳۲	۴۹.۳۲
۲۸۸۴	۳۰۸۰	۵۹۶۴	۰.۲۱
۹۵۴۲	۱۱۳۵۳	۲۰۸۹۵	۰.۷۵
۱۵۶۱	۱۱۱۲	۲۶۷۳	۰.۱۱
۳۰۵۴	۲۸۹۴	۵۹۴۸	۰.۱۱
۶۱۹	۵۷۰	۱۱۸۹	۰.۰۴
۵۷۱۱۲	۶۲۱۹۰	۱۱۹۳۰۲	۴.۰۲
۱۳۳۵۴۹۲	۱۳۳۵۴۹۲	۲۶۷۵۸۳۵	۱۰۰.۰۰

۱۹۰۶ء کی بل پرچی غنوار دہ کورنگان — ۱۸۶۰ اوپا زداردہ ۳۰۱۰۴ جمعہ — ۳۱۹۶۴ عدد نکاح بولنگان . اوتکان یلغہ قاراغاندہ — ۵۷۹ عدد نکاح ارتق اجرا قیلنگان . اوپیسکی غوبیر نسکی آدریس اکالیندارندن آلتدی . ۱۹۰۸ء

بلدی خبر لمر

اوفاده بناء اولنه چق قزلر

مارسه سنی حقیقه.

ارفا مسلمان لری طرفندن غویبر نسکی زیمسکی اوپراؤغه اوشبوروشده رجا نامه بیرولگان.

«غار و نسکی دوما طرفندان. ژاویلر و نسکی اورامده ایکجه قزلر اغمه مازیمسی قطارندن افراز ایدولوب بیرلگان اورونه مسلمان قزلری اوچون مدرسه تاسیس ایدارکه تشبث ایدولوب بۇ اوفامسلمانلری کندموتک یتارک سرمایه من اولمادقن ملاظه قیلوب غویبرنسکی زیمسکی اوپراؤغه التماس ایدامزکه زیمسکی اوپراؤا میکن لک تالماس میکن شول قزلر مدرسه سین بئاغه یاردم ایتارکه بر آز صوما تعیین قیلوی.

اگرده بو طلبیز اعتبارکه آلتوب اعانت ایدله فالسه شول مدرسه تک فخری مبصری احمدجان بیکتمر فکه تسلیم ایدلسون ایدی «قر. اوفی»

مکتب امتحانلری

دو هاوونوی صویرانیته تعلیم و تعلم اشلمزده بزه نظارت و دقت ایدولوب نور

دفترندن، بزهم صویرانیته غه اوقنوپر و غرامه سنی هم آیلق و سنه وی امتحانلر مننی عرض قیلماقنی اوزموتک بورچمن بلوب «معلومات محکمه شرعیه» ژورنالیته مقاله مننی کوندروب درج ایتماکیزی اوتندک. اوفامضافتی فرمسقه لی قریه سنده مشهور اغنیالار من دین عبدالحمید افندی رحمانقوف جنابلری گوزل مکتب و مدرسه صالوب هر یل ایک یوز طلبه غه اوطن کراسین هم کنابلر آلوب بیروب تربیه ایده در. هیت و مر حمتلرینه الله راضی اولغای ایدی. بو یل ۲۳ - ۲۴ مارطده شول مکتبن امتحان مجلسی بولدی، مجلسنده قریه ده مترقی اماملر و یاشقه قریه اماملری ده بولوب اوزلری تله گان بیرلردن آنلرده شوزلر صوراب شاکر دلرده جواب بیروب بارچه حاضر ون محبت ایله اظهار تشکر ایتدیلر.

امتحانلر ایلده دورت صنف ابتدائی، اوچ صنف وشدی، بر صنف اعدادی قسم لرنده اولوب توبانده دوج ایدله چک (پر و غرامه) ده اوقلعان درسلدن امتحان لری بیردیلر.

صنوف ابتدائی

۱. نچی قسمده: الفباء، یاز و صورت تشکیل و اتصال الحروف، هفتیک، علم حال و اعتقاد.

۲. نچی قسمده: قرآن کریم، قرأت ترکیه، حسابان تعداد جمع، یاز و تاریخ، نچی قسمده: قرآن ختم قیلنه، تجوید مع التطبيق، علم حال عبادات قسمی، قرأت ترکیه، قواعد جغرافیه، حساب نفريق و ضرب، تاریخ، یاز و وامله.

۴نچی قسمده: قرآن تجوید ایلن، علم حال عبادات قسمی، حفظ الصحت قاعده لوی، قرآن ترکیه بالتفصیل، اعلاء حساب، اعمال اربعه، تاریخ.

۲نچی قسمده

۱نچی قسمده: قرآن، فرائد، اخلاق، حسن خط، جغرافیه (آوروپا قسمی)، حفظ الصحت، حسابون اعمال اربعه تکرار. ۲نچی قسمده: نعر ۱ - ۲ دروس النحویه، جغرافیه آذربایجان قسمی، حفظ الصحت، حسن خط، تاریخ.

۳نچی قسمده: علم عقائد، اخلاق، دروس النحویه ۲ - ۳ نچی، حسن خط، فقه مختصر القدوری، جغرافیه عمومی، تاریخ.

اعدادی

نعر ۲ - ۳ نچی جلد، دروس النحویه بالنطبق، مبدیث اربعین نحو که تطبیق ایله، فقه دن: مختصر القدوری، اعتقاد دن بیان السنه للطحاوی. هم تاریخ.

امتحانده حاضر بولغان اماملار:

قرهسقالی قریهسند، امام و مذکور مدرسه ده، مدرس شیخ الدین بن فخر الدین، معلم حسن بن حسین الواحشی، پشتکه قرهسی آخوندی محمد حافظ حبیب الدینق، امید بای قریهسند، امام عیسی مقصودی، قرهسقالی قریهسند، امام میرعلی سلطانه ایلیق.

♦ سیبیریاده مینوسی اویازنک مینوسین سکی دن ۴۰ چاقرم مسافه ده و اصلوچنی قریهسند ۲۹ نچی مارنده ایر و قزبالار امتحانی اولدی. صبی بالالرنک اعتقاد و عمل مسئله لرینه گوزل جواب بیرولری امتحانده

حاضر اولان محله اهللرینی غایت شاد لاندیدی، امتحانده حاضر اولان شاگردلار آنالری و غیره محل قارنلری معلم نورعلی افندی آلدیر بیدشفقه جماعه رحمتلر اوقد بیلر. سیبیریا بیرارنده قارالوب قالغان مسلمان بالالرینی علم نوری ایل نورلاندی و چو افندیلر مزه بزهم رحمتلر اوقی و آر تسون علم، یاشاسون معلملر مز.

مینوسینسکی ده امام خطیب و معلم

میر سید کوچوموف.

♦ اوصا اویازی، «طورتوز» نام قریه ده اونکان سنه ابوالحسن رستمخانی افندیکنک اجتهدیلر بیر ابتدائی مکتب بناء اولنوب قش بوینجه بالالار شونده اصول صونیه ایللر اوقوب ۳ نچی آپسریلده امتحان ویر مشلر ۶ - ۷ یاشلک بالالرنک اوقی اویازا بلولرینده حاضر بولغان کشیلر تعجب ایتوب اجتهدی ایچون معلم فاتح امتدیگه و بو همنی ایچون ابوالحسن افندیگه رحمت اوقومشله.

♦ بیرسکی اویازی «بورای» قریهسند عبدالواحد حضرت مدرسه سنده اصول صونیه ایل اوقوغان شاگردلرنک گوزل امتحان و بیروب حاضر وندن آفرین لر آلدقارندن وشول قریه ده اغنیالردن شرف الدین حمیدوف بو مدرسه گه اوپون، کراسین و خادملرگه وظیفه بیروب کیل چک سنه ده ده اگر بالالارنی آنالری و قنده کلترسه لر دخی تربیه ایته چکنی سویلاب، بوکا خاقار نک رحمت اوقودقارن امام احمد نبی افندی مرتضین خبر بیره در.

خارجی خبرلر:

نیوئورق ده دار الفنون (اونیویرسیتیت)

«ملین» غزته سینک باش محرری،
 اوزان نیوئورق ده کی بیر دار الفنون
 حقنه بویله یازغان: «بو اوقو حرری
 (قوالمیه اونیویرسیتیتی) اون بش لاب
 بلسکه بکر میللاب بیوک بنالردن تزلولوب
 تورادر. اوقو حرری غنه توگل بلسکه
 شهر دیوراک: چونکه بوناک ایچنده هر
 شهر اسبابلری بار: عبادتخانه، کنیسه لر،
 کنیخانه، قرآنخانه، پوخته خانه، باغچه،
 ساچ ماراش خانه، آش خانه و هر تورلی
 تماشاخانه و بوناک کبی شهرکه لایه لی
 تأسیسات باردر. بونان اوقوب چقمقان
 کشن لردن هر تورلی اورنجه کروورکه
 کشن طابارعه ممکن ایکن. بوناک ایچندن
 دو قوتورلر، قیلدشیرلر، آدواقانلر،
 رساملر، محررلر، معلملر، حکیملر،
 صابچیلر، مهندسلر، نقاشلر، آیتقاچیلر،
 و موسیقچیلر، اینترینرلر، هاکلر، ماشینا
 چیلر، تشریحچیلر ایلیقنراتیغینکلر و بوناک
 کبی ا. باب عمران اولان هنرچیلر بیتو-
 شوب چقالیکان.»

(موؤریمه نوی اصلوا غزته سینک انتخاب ایدایی)

«اداره» - مصرده فی جامع الازهر ده
 تربیه ایدولوب زمانغه مرافی اداره که
 قویواسه بلسکه شولای بولور ایدی چونکه
 آنکده بنا جهتلری و ووقعی یاراراق
 بواسه کیراک.

•• اونا اویازی، صفار ژولستی،
 «بولشلی» قریه سنده ده امام محمد عارف
 افندی اوزی امامتکه نصب اولغانندن
 بیرلی مکتب آچوب بالالارنی گوزل اوقو-
 توب هر سنه امتحان غه حاضر لیدیکی کبی
 بو سنه ده هم یوزدن زیاده شاگردلرنی
 قش بویونجه اوقوتوب امتحان ویردروب
 حاضرین طرفندن رحمت و تشکر ایدی.
 یوز یللاردن بیرلی چهالتده یاتقان بو
 قریه نی آغارنو قصدیله مکلرچه مشفقنلر
 یو کلاب مکتب صالوچی و بو مکتبنی مادی
 و معنوی تربیه ایدوچی و شول سلاوه ده
 هر سنه یوز اوجده شاگردلرنی دینی و دنیاوی
 تربیه ایلر تنویر ایدوب اطرافه اسلامیت
 و علم نشر ایدوکه بالفعل قصد و جسارت
 ابتکان نرسه کوب «اجتهادلر» بولماینجه
 فقط برکده «اجتهاده» درکه: اولده مذکور
 امام محمد عارف افندی ناک بیر اوزینک گنه
 «اجتهاد» و «همتی» در دیه خبر بیرلر،
 «اداره» - اماملر ناک قریه لرده امالینی
 تنویر ایلر برابری بالالارینی ده تعلیم و تربیه
 ایتمک خبرلری نه قدر کوکلیلی ایسه،
 بعضی بر اماملر ناک اوزلری باشلاب اجتهاد
 لری شویله طورسون، حتی صالنفان
 و تربیه قیلنوب مادی جهتی تأمین قیلنغان
 مکتبته بوش باطفروی و قایسی بر سینک
 اوقوغه قارشو کیلوی و بعضیلر ناک خلقلرن
 تربیه توگل اوزی ایچوب ایسروب بوروی
 کبی قباحث خبرلر و شکایت نامه لر کیلو
 شول قدر کوکلسیز درکه؛ تعریفی قابل توگل.

اداره گه مکتوبلر:

سیبیر پاده طبول ملالری دقتینه.

هر قوم و ملتنيك ترقى و تدنى سینه اياك زياته تاثير ايتنه چكشى، شبهه سز اول قومنيك رئيسلری و اش باشند اولان آدملى ايدىكى مستغن عن البياندر. پناه عليه، بريم قريه تانارلرينكده اوقو و اوقو اشلرينه اهميت و بريمى هيچ هر كنسن ايسكيجه اويقوده ياتولرينه اياك بريمى سبب احوال زماندن خبردار معاولى اولميان متعصب طوك فكرلى علماء اسمن كونارگان ملالار طوغرىسى ترقىگه مانع اولديغى كيمى، اوقو و اوقو اشلرينه اهميت و بروب، بورنلرينه ترقى ايسى كروب بر آز هر كنكه كيلولرينده شبهه سز آچق فكرلى، آز اولسه ده احوال زماندن خبردار، تانار ملتنيك چن صوكن قالغانلن دوشنگان متدين و متقى اولمق شرطى ايله ملالار تاثير ايتنه چك. ديمك اكر بر قريه تانارلرينك بر آز ترقيلون استهساك بويكوندن اعتبارا قريه لرگه صايلا نه چق ملالارنى بلك دقت ايله ممكن قدر آچيقراق فكرليرينى صايلا رغه اجتهاد ايتمك كرك، ايشته بو كونلرده «طبول» شهرى قرينده «بور تشاقو» برگر نام قريه لرگه صايلا مقهى اولوب نورالار البته مذكور قريه تانارلرى ممكن قدر بالالارينه تعليم و تربيه و بروب، آرالرينه علم اورلغى ساچارداى دنيوى و اخراوى سعادتلارينه سبب اولوردى كيمى صايلا رغه طرشمق كرك و بو خصوصنى بيگرا كده شول تيره ده گى ملالار و ايشانلر

اعتبارغه آلورغه كيرك. چونكه «العلماء اماناء الله على خلقه» وارد اولمشدر. ايشته علماء اسمن كونارگان ملالارمن بحق «امناء الله» اولمق استرسيه ارخلقه شونك كيك اشاردنه لايقنجه مشورت و بريمك هيچ عرض شخصى لرن قانناشدر ماى مجرد خلقنيك سعادتنيك تلاب، ممكن قدر فكرليرك. معلوماتليرك و ملتنيك خدمتى ماء الميرك كيمى دلاالت ايتمك كرك، يوقسه شونك كيمى اشلرينى كنديسىنه بر تينك فائده اولغانده ملتنيك مك صملى ضرر قيلودن قورماغان قريه قوشتانلارينه تابشراسه نينداى خير كونار كيرك؟ ... «عبد الله»

غيبوت ابدية — ياكه تعزیه.

بلده پيرم جامه سينك ايكنجى امام و مدرسى جمال الدين حسنكايى جنابلىرى كچن سنه حج سفرينه توجه ايتمشلر ابدى مدينه منوره دن قايتورغه چقدرلرده بشنچى منزله ابرشوب اوراده دار البقايه رحلت ايتمشدر.

مرحومك غيبوت ابدية سى بتمله برابر يتون عائله سنى، قارنداش و قميل سنى، كحله اهل سنى تسليت قبول ايدى — ميه چك قدر بيوك بر مصيبت طاشلادى. انسان ايجون سوكلو وجودنى هر دائم يانك بولندرمق نه قدر بختياراق ايسده نه چاره كه نقدير برافمبور.

مرحومك غيبوت ابدية سى نه قدر مورث الم اولسه ده مال حياتنده «يكي» قريه سنك هم «پيرم» بلده سنك تدريس ايله مشغول اولوب امام لر معلملر يتشدردى و ديگر زاعلفات ايله ده مشغول انوب

رقملى استاتيه ده آيتہ: «محمد انسكى
دوغونوى صويرانيه نك اعضالى هم
بونلرنك كانديدات لرى اورنيورغ مفتيسينك
تقدیمی بويىچە هر قايسى اوچار يلقه
داخليه مینستری طرفندن تعيين ايديلدر» .
يناعاليه مفتى حضرت نك يوسف آغوندغه
يازماقنى فقط: «اول طرفك فاضلىق منصبينه
كرو ايچون مینستىر جنابلرينه تقدیم ايديوگه
سز نك فارماقكرده كم لائق» ديه
استشاره ايچوندى . يوقسه قطعى صايلاپ
ايش بئرو ايچون توگلدى . زاقون بويىچە
بر مقدار لائق ديب كورسانلش كمشه
لر نك آراسندن قايسن كورسانورگه
مفتى حضرت نك اختيارى باردى هم مفتى
حضرت نك تقدیم اينكان كمشه لرى آراسندن
قايسن تعيين ايدوده داخليه مینستىرى
هم بخيردر . شول سببلى بو خصوصه
شبهه لنورگه يول يوقدر .

ترويسكىدن : مؤذن خانوى
طرفندن وكيل بولوب يورت ده
قالغان اوغلاردن شريعتكه رضاء
بولماي زاقون بويىچە يورت
اولكان (زور) بالاغه تيه مين
مودقه بيروب يورطنى آلام ديب
نيچه بيلدن بيرلى تورغان يورطودن
چغارماقچى بولا ديب يازوچيغه :

مؤذنك كشى ميراثنده شرع

بويىچە ده زاقون بويىچە ده حقى يوقدر .
تيك نادانلرنك نادانلغندن فائده لنوب بر
آز نيچكده بواسه آلوب بولاماسى دى
تورغان در . ميراث نك صاحبلرى همى
قدر حصه لرى بارلقى قرآن بويىچە آچق
بيان قيلنمشدر . باشقه احكام كنى بورغالار
غه اصلا يول قالاماش ; شرع بويىچە يورت

يادكار ايترك وفاتيه قدر قلميله ملتنه
كوستردكى همت وغيرتى انسانيت نامنى
ابقا ايتمشدر . جناب مولا هر برمه صبر
جميل احسان ابدوب مرحومك روحنى
غريق رحمت ايلسون .

نظم : «بو دنيايه كوزك صالساك
نه وار هيسى كلور، كيدر»
«سنك غيبوبتك، اما
ويرر طاغىر قدر كدر»
«امام ومدرس مورزاكافى»

اداره دن جوابلر :

قران اويانندن : اونكان بل مفتى حضرت
قران امابرينه قاضى صايلاوغه قوشوب
ملالار عبدالله ملا اپا نايقى صايلا سالرده
نيچون حسن عطا افندى تصديق
قيلندى آلاي بولغاچ نيچون صايلاوغه امر
كوندرلى ايكان؟ ديب يازوچيغه :

بو خصوصه «وقت» غزته سنده
شوشى طرزده براونك اوفكلاپ يازغان
مكتوبى هم بوگما قارشى تپوشلى جوابى ده
«وقت» اداره سى طرفندن يازلش ايدى .
مفتى حضرت رسما قاضى صايلاوغه امر
كوندردى بوقدر ؛ چونكه قاضى افندى لرنى
صايلاو ۱۹۰۵ نچى يلدە معقول كورولوب
وعده ايدولسه ده بو خصوصه قسانون
توزولوب بتدىكى وتصديق ايدلدى هنوز
يوقدر . اما اولكى فانونار بويىچە چيت
دين ومذهب لره متعلق ۱۱ نچى جلد برنچى
جز ۱۸۹۶ نچى بلىغى طبع قانون نامه ده
برمك دورتيوز بكرمى اوچ (۱۴۲۳)

زور بالاغه یا که کهو ککه دبه ایتولماکان
 بلسکه ایر بالاار ایل قر بالاار آرالاش
 فالسه بر ایر بالا ایکی قیزنگ حصه سی
 قدری آرالرنده عصبه نو، طریقه بولیمه
 لر دینلمشدر، کمنگ حصه سی کوراک
 بولسه آن حصه لیه اولوش چقاروب
 کوب حصه لی بورطقه خواجه بولمق وجدان
 وعدالت مقتضاسیدر. اگرده نفسنه اباروب
 مصلحتکه کیلمای زاقون بویچه دعوی
 ایتم دبه آدواقائق ایتسه، زاقون دخی
 شریعت حکم رعایسه قیله در: ملکی
 (غراژدانسکی) قانون اونونچی جلد
 برنچی جزء ۱۳۳۸ رقمی استانبوده
 وحاشیه سنده (طبع ۱۹۰۰ سنه)، میراث
 مسلمانلرنگ اوز شریعتی بویچه بولنده در،
 اگرده نزاعلری بولسه غراژدانسکی
 صود ایل بولنه. مفتی ومجتهدلرنگ کورسا
 تکان فتواسن آلدن طو تیب، دبه صریح
 ایتند. اگرده عوممی زاقون ایل فارالسه
 اول وقتده فرغه منقول ملکه سکزدن
 بر، غیر منقولده ۱۴ دن بر حصه غنه
 تیه در. اوز ایلغان فرغه برده تیمایده
 احتمال. سرنک یازغانلر راست بولسه
 بیک تأسفی ایدرلکدر. امام وموذنلر
 شریعتکه قناعت ایتمای صودلاشو طرفنده
 بولسه، باشقه لرئی شریعت حکمینه نیچک
 دعوت ایدرلر ایکان. بز ترویسکی ده
 زور حضرت نفوذلی امام لر شریعتیه
 ایش قیلورلر دیب امید ایدن من.
 ♦ ♦ آقمولاده وکیل افندیلار: مطبوعات
 عالمنه چقوب فاش بولماغان نرسه فی
 مطبوعات گه فاش ایتکانهی شول اورنده
 سونلر ساکن یختیراق بولور.
 شرع شریف بویچه مؤمن قرادشدر
 بر برینه خدایی نصیحت ایدوشوب اصلاح

ایدوشمک کیراک کم طوغری، کم قنغر ایکانی
 بورانه آرتنده غی لره معلوم توگل، هر کم
 اوزی اوناتماغان کشتی غزته لر گه بازو
 ایل اصلاح بولمای عتادقه سیب بولادور.
 «باش یارولسه بوروک اچنده، قول
 صنسه چیگ اچنده» دیگان مقاله بوروک
 وجیگ اچندن چقارمای اصلاح ایدشووگنر
 آرتغراق بولور. الله تعالی اصلاح ایدوچی
 لرنک اجرین پوشقه یبارماس دور. کشتی
 کوچلاب طوغری بولمای؛ اش عدالت ایل
 طوغری بولادور. هر ایشکاننک آرتندن
 بوللاب یورگانچی خیر اشک دوام ایدولسه
 خصم مغلوب بولماقی طبیعی دور. کشتی نک
 دینسز دیگانی سبیلی کشتی دینسز بولسه
 ایدی دنیاده هیچ بر دینی کشتی قالماس
 ایدی. مکتوبگنر درج ایدولمای.

♦ ♦ پیوم گو بیرونی کراصنا اوفیم
 اوبازنده مؤذن لر ومعلم صبیانلر غه:
 عربضه گن امضاسن بولغان سبیلی درج
 ایدولمای. معلملر مؤذنلر دیمک امضا
 توگلدر. حقنی اظهارده اداره دن یاشرنمک
 تیوش توگلدر.

امضاسن مکتوبلر اعتبار ایدولمای
 دبه تکرار یازیلوب ایدی. محل دن داخودنی
 بولشو هقنده گسی مشوره تن کوروب
 اوفکا ایدونی بلگان کبی شوشی ترتیبی
 بلوگه ده کیراکدر. اوفکلاشودن معنی
 چقای هر طائفه اوز مشورتن شخصیتنی
 تاشلاب مبدانه قوبولوده نمیدر.

ناشر: محکمه شرعیه

مدیر مسئول: امام محمد صابر الحسنی

مجله نك

پروگرامنه موافق مقاله لر
قبول ایدوله، مقاله لر نی
فسقارتو، تو زاتوده اداره
اختیارلیر. درج ایدلیمان
مقاله پوچطه بدلی یبارسه
اعاده قیلنور.

معلومات

محكمة شرعية اورنبورغیه

اشترك بدلی:

برسنه گه ۳ وم
بارتی سنه گه ۲ صوم.
خارجی میلکترلر گه
سنه لگی ۴ صوم.

آدرس: شهر اوفای
«معلومات» اداره سینته.

№ 10

آیده ایکی مرتبه نشر ایتلدر.

№ 10

УФА. РЕДАКЦИЯ „МАГЛЮМАТЪ“

въ здании мухамеданскаго духовнаго собрания.

ایچوب یور وگانلکینی تیمرغازین اوزی
هم باشقرد ضیاً الدین علاج الدینف،
علام الدین مفتاح الدینف، محمد شریف
عبد اللطیف و باشقه لر اثبات ایتدیلر.

(۲) شولوق اسماعیل اولنک فیروشین
نک کور شبارندن اولان باشقرد مفتاح الدین
عبد الفتاحی ملاجان محمدشین وغیرلر،
آنی ۱۹۰۷ نهجی یسل، ۲۸ نهجی غنوارده
ایرتیه برلن یور طندن چقوب کیتوب شول
کوندن بیرلی قایتقانی یوق، دیه کورساتدیلر.
فیروشین نک نسلبری آنی طروپسکی
که عبادتکه کیتدی دیه کورساتدیلر.

(۳) دوخاونوی صابرانیه طرفندن
آکا ۱۵۷۴ نومبر ایله بی بی لطیفه اخیر الدین
قرینک طلاق غصوصنده تفتیش کاغدی
یبارلوب اول کاغدی اسماعیل اولصتنوی
پراولینیه سی نک ۶ نهجی مارت ۴۷۷ نومبر
ایله قایتارغان یازوندن، آنک بو کونگه
چاقلی قایتماغانی و فایده ایکانلگی معلوم
توگل ایدیکی بلندی.

Оффициальный Отдѣлъ.

رسمی قسم.

محكمة شرعية محمدیه پریسوتستواسنده
قارالوب حکم قیلنمش اشار جملہ سندن
بر امانی اورندن توشرو حقده.

دوخاونوی صابرانیه بوری اویازی،
اسماعیل اولصتنی، اسماعیل اولینک ایکنجی
مسئلہ جامعده خطیب، بو کون فایده
ایکانی معلوم بولماغان ملاجان فیروشین
نک اشن قاراب آنده اوشبو عیبلرنی
تابدی:

(۱) خطیب فیروشین نک ۱۹۰۵ نهجی
یل، آوغوست چیسلسنده «ایتنی» اولنک
پیسر پاموشنیککی باغور پاؤلوف فاتیرنده
باشقرد تیمرغازین ایله ایسرگانچه خمر

بولغان باشقرد قزى مڭلى جهان بنت
يعقوب ايله باشقرد سليم جان سليمانف
آرسنده عقدنكاح ايدوب جانيتن ياشرو
قصديه ميثريكه گه «زوجه اون آلنى
باشنده» ديه يازغان. خدمتده جنابت قيلغان
جزالرا ولازىنيه سينك ۳۶۲ «۲ نچى جز»
۱۴۴۱ ھم ۱۵۷۹ استاتيه لرى بويىنچە ،
اوغلاۋنوى صود اوستاينك ۳ نچى پونقت
۱۰۸۹ استاتيه سيند موافق اوله رق بو
معويىنى «صودينى اسليد واتيل» آرقلى
جوابقه كلترور ايچون اشنى اؤفا آكرور
نى صودينك پروقارورينه تابشرونى غو
بهرنسكى پراولينيه قرارويردى .
۱۹۰۷ نچى يل ۳۰ نچى نوياور ،
۸۷۹۰ نوميرلى راپورطينه جوابا بو اش
خصوصنده دوخاونوى صابرانيه غه اعلام
ايدلدر .

«اصلنده تيوشلى امضال» .

زلاتاوست اويازدى زيمسكى

اوپراواسغدن

محكمه شرعيه محمديه گه

اجنبى خلق مکتبازينه (روسسكى -
باشكيرسكى اشقولارغه) زيمسستوا
طرفندن دين معلى ايتلوب قيلغان ملا
لرنك بعضيلرى مکتبيلره كبرا كنجه
يورومايوب دين تعليمنده قصورلق
ايدولرى حس ايدله وبونك نتیجه سى

فيروشينك يوقاروده بيان قيلنغان
شريتكه مخالف عملن ، و محل سندن غائب
بولوون وبونك اوستينه ۱۹۰۷ نچى سنه
۱۰ نچى فيورالده آنى اورنندن توشورورگه
صوراب محل خلقيك پريغووارتوزودكلرن
دوخاونوى صابرانيه اعتبارغه آلوب ،
۱۸۹۶ نچى يسل نشر ايتلگان زاقونك
۱۱ نچى طوم ، ۱ نچى قسم ، ۱۴۲۰ - ۱۴۲۴ نچى
استاتيه لرى بويىنچە مذكور خطيب فيروشيننى
مؤبد اماملق لوازمندن توشورورگه حكم
ايتوب تيوشلى امرلرن كاملر ايچون بو
حكمك كوپيه سن اؤفا غوبهرنسكى
پراولينيه سينه تابشورورغه تعيين ايتدى .
۱۹۰۸ نچى سنه مارت .



اؤفا غوبهرنسكى پراولينيه

سندن

محكمه شرعيه اسلاميه اورنبورغيه گه .

ايمپراطور اعظمك اوказы بويىنچە
اؤفا غوبهرنسكى پراولينيه سى ، خدمت
جانيتن ايچون عيبلانمش باشقرد تيرمه
مسجد جامعسينك خطيبى بيكمحمد باشما
قونك اشقن قارادقندن صوكره آنك توبا
نده گى اوشبو اش خصوصنده عيبلانمش
اولديقنى تابدى : خطيب بيكمحمد نور
دولت اوغلى باشماقوف ۱۹۰۷ نچى سنه
۴ نچى سنتابر ده اون بيش باش ده

محمدیه دن اوتنورگه زیمسکی اوپراواغه
طابشرادر .

زیمسکی صابرانیه ننگ منذکور
اعانتلرن اعلام ایدرک او یازنوی اوپراوا
امید ایدرکه : دوخاونوی صابرانیه
زیمستوانگ بو اوتنوجینی شاید منع
ایتماس ونیجه سی حقند زیمسکی
اوپروانی خبرلندرر .

۱۹۰۷ سنه ، ۱۰ نوایر ۳۹۷۱ نومبر .



دوخاونوی صابرانیه ریزالتوسییه سی

زلاتاوست زیمسکی اوپراوا سی
۱۹۰۷ نهی یل ، ۱۰ نهی نوایر ، ۳۹۷۱
نومبرلی آتاشینه سی ایله اجنبی خلق
مکتبلر یانگ دین معلمی مکتبلر تیوشلی
درجه (آفقوراتنی) یورومادکلرندن
شول مکتبلره هم ده زیمستوا طرفندن
بناسینه مک (۱۰۰۰) صوم باردیم اینلگان لافلی
قریه سی مدرسه سینه وتعلیم عمومی معلمی
ایچون سنوی ۱۳۴ صوم وظیفه تعیین
قیلنغان . مرجانقل مکتبینه کانترول (ناظر)
قوبوغه اوتنوب دوخاونوی صابرانیه غه
مر اجعت قیلدر .

دوخاونوی صابرانیه بونی اعتبارغه
آلوب زلاتاوست او یازنده بولغان اجنبی
خلق مکتبلرینه ، (روسکی - باشکیرسکی
اشقوالارغه) خصوصیلر زیمستوا حسابندن

اوله رق دین علمینه هوسلی بعض شاگرد
لر بوندی مکتبلر نی تاشلاب دین علمی
گنه اوقوله طورغان مکتب و مدرسه لر گه
کوچوب وقتنده اوقولور غه تیوش و ضرور
بولغان روس تلی و عمومی تعلیم حاصل
ایده آلمانچه فالالره .

زلاتاوست او یازدی جمعیتی ننگ
XXXIII نهی اوچریدنی سبسیه سی
(مجلسی) بونی اعتبارغه آلهرق « روسکی -
باشکیرسکی » اشقولا لردن اوشبو
قصورانتی دفع و نارودنی آبرازاوانیه نی
نشر ایدو ایچون اجتهاد ایدوب دین تعلیمی
ایچون بر کانترول تعیین ایدونی ضرور
تابد قندن دوخاونوی صابرانیه دن اوتنه در :
یول ایچون اوپروا حسابندن « آتقریتی
لیصت » آلوب او یازلرده نفتیش ایدوب
یوروا یچون دوخاونوی صابرانیه اوزینک
بر اعضاسینی تعیین اینسه ایدی .

بوئنگله برابر زیمسکی صابرانیه
نارناقلی و واصلتی ، « لافلی » قریه سنده بر
مدرسه بناسینه مک (۱۰۰۰) صوم هم
« دووان مسجدلی » و واصلتی ، « مرجانقل »
مدرسه سینک تربیه سی ایچون اصول جدید
ایله اوقوتوق شرطیلر آنا تلند اوبشی
آبرازاوانیه (تعلیم عمومی) معلمینه ۱۹۰۸
نهی سنه دن باشلاب هر یلقه یوز فرق
دورت (۱۴۴) صوم اعانه تعیین ایدوب
منذکور مدرسه لرده اوقوتولر نی نفتیش
ایچون کانترول قوبور و روسکی - باشکیرسکی
اشقوالارده دین علمی پروغراملرن ترتیب
ونوسیع ایچون دخی محکمه شرعیه

تعلیمدہ متوسط و تریبیڈہ بیک فاضل
تایبق۔ مکتب و مدرسہ لرنی ہم شوبلہ
بعض اسکے اوفوشلرینی تعلیم و تعلیمدہ
اعلی ویاگی اوفوشلرینی تریبیڈہ
اعلی نابوب۔ ہر اشکول و مکتب مدر۔
سہ لردہ اوفوجی و اوفوجی لرننگ خدمتہ
نظرا اعلی لرنہ آفرین، اور تہ لرنہ
پروگرامہ قویہ قنی اوگرانب ادنی لرنہ
ترتیب و پروگرامہ ہم اجتہاد ایلہ اوفتور
غہ بیوردق۔



یاگی تعیین ایدلگان آخوندلر۔

(۱) امور اوبلصتینک ڈایانسی
گوپیرناطور ۱۹۰۷ نچی یل ۷ نچی دیکابر
۱۸۸۹۶ نومبرلی صابشیناسی ایلہ دوخاونی
صابرانای غبرلندر دی: «بلاغاؤیشچینسکی
شہرندہ خطیب صالح جان محمد فانیخ اوغلی
اورمانقنی پاچوتنی زوانیا اولغان
آخوندلی درجہ سنہ ترفیع ایدلو حقندہ
۱۸۸۹۵ نومبرلی شہادت نامہ بیرلدی.»

(۲) اورنیورغ ولایت ادارہ سسی
۱۹۰۸ نچی یل ۲۷ نچی فیورالدہ ۸۹۰
نومبرلی صابشیناسی ایلہ مفتی حضرتنی
خبرلندرہ در: اوشبو یلنگ ۱۳ نچی
فورلندہ ۷۳ نومر ایلہ چیلای اویازدی
«تازی کول» اولینگ امام خطیب

بناء ایدلچک لافلی مدرسہ سینہ، دین
علمی اوفوتونی نظر ایدو ایچون،
تارنافلی ژولستی شولوق لافلی قریہ سنک
آخوند احمد صفا بہاء الدین فی کانترو
تعیین ایدوب شوکا امر یازارغہ ہم بونی
زلاناوست اویازدی زیمسکی اوپراواسینہ
اعلام ایدہ رگہ تعیینلدی۔



جمعیتہ شرعیہ محکمہ سینہ۔

زلاناوست اویازی تارنافلی ژولستی لافلی
اولینگ برنجی مسجد حضورندہ امام و آخوند
احمد صفا ملا بہاء الدین اوغاندن:

راپورٹ

شول خصوصہ کیم اوشبو ۱۹۰۷ سنہ
۱۹ نچی دیکابر دہ دوخاونی صابرانہ نگ
۹۴۱۱ نچی نومبرلی اویاز مزدہ اولان
جمیع اشکول، مدرسہ و مکتب لرنی تفتیش
ایلہ قار او خصوصندہ بڑہ توزوب بیارمش
اوکانزی قولغہ آغانمز بعدندہ اوپراؤادن
آردیراشیت ایندروب مساعتمزہ کورہ
امرگزہ اطاعتا ۲۴ نچی غنواردن قاراب
یوررگہ باشلاب ۱۰ نچی مارتقہ قدر تمام
«۳» اشکول «۲۰» مکتب و مدرسہ لرنی
قاراب چقق۔ اوشبولردن «۵» اشکولای
کیراک ترتیب و کیراک تعلیم و تعلم جہتندن
اولسون بیک اعلی تایبق «۳» اشکولای
ہر ایک جہتندن ادنی تایبق۔ قالمشنی

احمد ولی عبد الباقی، فخری اسم آخوندقہ
ترفع ابدلی.

(۳) شولوق اور نبورغ گو بیرنسکی
پراولینیه سی ۱۹۰۸ نجی یل ۸ نجی آپریل
۱۶۱۹ نومبر ایل جمعیت روحانیہ فی
خبر لندردی: «اوشیو یل ۷ نجی آپریل
۱۵۴ نومبر ایل اورسکی نڭ ۴ نجی
مسجدی امامی محمد صارم علاج الدین فی
پاجوتنی زوانیه اولان آخوندقہ ترفع
ابدلی.»

— ❦ —

یاگا تعین قیلنغان

امام و مؤذنلر

استرخان غو بیرنسکی پراولینیه سنندن
محکمہ شرعیہ گہ

۱۹۰۸ نجی یل، ۲۰ نجی آپریل، ۲۶۹۵ نومبر ایل

اعلام.

ایچکی قرغز اورداسی، طالوفکە
قسمی، ۵ نجی استارشینہ لق قرغز جماعتلری
طرفندن صابلانغان شولوق قسم و استار
شینہ لق قرغز محمد خوجہ قاپایف، چیت
دینلر روحانی محکمہ سینڭ ۱۸۹۶ نجی یل
طبع ایدالگان برنجی اوستاف ۱۱ نجی
جزئی ۳۶ ۱۴ نجی استاتینہ سینہ بناء مذکور
استارشینہ لقه اولغان ایسانبای مسجدینہ
ایکنچی اماملقہ تصدیق قیلندی.

۱ نجی آپریل، ۲۶۲۳ نومبر لی آتنا
شینہ سینہ بناء دوخا و نوی صوبرانیہ غہ
اعلام ابدلی در.

سمبر غو بیرنسکی پراولینیه سنندن
محکمہ شرعیہ گہ.

اوشیو سنہ ۸ نجی آپریلده اولغان
ژورنالی پاستاناولینیه بوینچہ قورمش
اویازی، الوغ ریوشکین اولینڭ کرستیان
عبد الله حکیم اوغلی ولیمیف شول اولنڭ
اوچنچی مسجد جامعینہ متوفی حکیم ولیمیف
اورنیه محل خاقلرینڭ صایلاولرینہ بناء
خطیب اوله رق تصدیق قیلندی.

۱۹۰۸ سنہ، ۸ نجی آپریل، ۱۲۹۸ نومبر.

واتکە غو بیرنسکی پراولینیه سنندن
محکمہ شرعیہ گہ.

دوخا و نوی صابرانیہ نڭ ۱ نجی آپریل،
۲۶۱۰ نومبر لی آتناشینہ سینہ بناء کرستیان
حبیب الرحمن محمد علییف ۲۵ نجی آپریل
ژورنالی پاستاناولینیه بوینچہ «قادی
باش» مسجد جامعینہ امام خطیب و معلم
اوله رق تصدیق قیلندی.
۱۹۰۸ نجی سنہ ۲۶ نجی آپریل، ۹۸۹ نومبر.

اورنبورغ غو بیرنسکی پراولینیه سنندن
محکمہ شرعیہ گہ.

۱۹۰۸ نجی یل، ۱ نجی آپریل،

ياشا آچلمش مسجد.

شادريون اويازى، بورين دولتى،
۱۲۵ اير جانندن عبارت قارين
اولى باشقردلرينه، زا كون بوينچه تپوش
بولغان ۲۰۰ اير جاني تابولماسه ده،
۱۷ نچى آپرىلده اولغان فرمان عالى ايله،
حریت وجدان و حریت دين حقك ۱۹۰۵
نچى يل ۱۷ نچى اوكتابرده صادر اولمش
ماتيفيستنه سند ايدوب مسجد جامع بناء
ايدوگه، ۱۸ نچى فيورالده مينيستر معاونى
رخصت قىلدى.

بونك حقنده پيرم غوبيرنسكى پراو
لينيه سى، ۱۹۰۷ نچى يل، ۲۱ نچى
آوغوست، ۴۹۱۹ نوميرلى دوخاونوى
صابرانیه نك تقدیم نامه سينه بناء کامللرگه
عرض ايدده در.

اصلنده امضا ايتمشار:

استارشى، صاويتنيك: ن. ايوانوف.

اسكريپت ايتكان استارشى ديلا پرايزوايتل:

خميلوف



۱۵۱ نومير ژورنالى پاستاناولينيه بو-
ينچه اورنندن اوز عريضه سى ايله استعفا
قىلنمش آراباي مسجد جامعسند مؤذن
اورنینه باشقرد عالم جان آبلایف محله
خلقيك تلاوينه بناء، مؤذن اولارق تصديق
قىلندی.

۱۹۰۸ سنه، ۲۲ آپرىل ۱۶۶۴ نومير.

لورنبورغ غوبيرنسكى پراولينيه سندن
محكمهء شرعيه گه.

اوشبو يل، ۸ آپرىل، ۱۷۲ نوميرلى
ژورنالىنى پاستاناولينيه بوينچه باشقرد
محمد امين سلطانف، المحمد قريه سى مسجد
ينه مؤذن اولارق تصديق ايدلدىكى
دوخاونوى صابرانيه غه اعلام ايدلده در.
۱۹۰۸ سنه، ۲۶ آپرىل، ۱۷۱۹ نومير.

صمارا غوبيرنسكى پراولينيه سندن
محكمهء شرعيه گه.

دوخاونوى صابرانيه نك ۱۹۰۸ سنه،
۱۹ فيورال، ۱۳۲۴ نوميرلى آتاشينيه
سينه بناء، اكرام ايدوب خبرلنه دركه «
۳۰ نچى آپرىل، ۱۴۹ نوميرلى ژورنال
بوينچه صمار عبادت خانه محمدیه سينك
امامى احمد گراى لقمان اوغلى مخزيبارف
استاوروپول اويازى، صباقاي اولى
مسجد جامع سينه امام خطيب و معلم ايدلوب
تعين ايدلدى.»

Неофициальный Отдѣлъ.

غير رسمی قسم.

محترم اوقوچیلر

عمومی رجاء:

۱ - طرفکزدده اولان آثار عنیقہ
یا که آثار تاریخیه دن مهم شیلر اولورسه
نفع عام ایچون «معلومات» اداره سینه
یازوب کوندر ساگز وقت وصحایف
مساعده سی قدر درج ایدیلر چکدر .

۲ - مقاله یازغانده آچیق و آکلارلق
ایدوب کلغدنک بر طرفینه غنه یازوب
شول حالنجه حرف جبوچیلرغه بیر ورلک
بولسون ایدی . هم بالقترورلق اوزون
ایتمای ، املاسیده اعتبار ایلر یازولوب
شخصیاندن بقدر الامکان بر طرف اولوب
فائده مستقیله کوزاتلوب یازلورغه
تیوشیلدر .

۳ - مقاله یازوچیلر اداره گه تمام
آدریس و امضاء حقیقیلرین بیان ایتمه لیلردر .
اگرده تمام آدریسی و امضاسی بیان
ایدلماسه اول مقاله درج ایدلمای ، تاشلانم .
همده بالغان امضاء ایلر بولغان مقاله درج
ایدولوب صوگره بالغانی بلنسه نظام
جهتنجه تفتیش ایدلوب تیوشلی مسئولیتی
یازوچی اوستینه قالاچاقدر . اگرده امضا
محفوظ طونولورغه بولسه اداره گه بیان
ایتمالی ، اداره ده محفوظ قالور .

۴ - معلومات صحیفه لرنگ اولان مقاله لر
«قطعی ، شوشی حق ، باشقه یوق یا که
مین بلام سین بلمایسن» دیگان دعوی
ایلر یازلمای بلکه بر ادبی مشورت و یا
استفتاء و مذاکره و مخابره قیلندن و یا کندی
فکرین اظهار و حق ایسه شوکا باشقه لری ده
دعوت ایتمک ایچون یازلدر . بیلر
اولدق «نیک آلا یازغان ، اولغنه منی
کشی . اول بلسگاننی باشقه کشی بلمایمنی؟»
کبی نرسه لر ایلر ادبدن خارج جواب
یازمق میدان مذاکره و مشاوره ده خصو
صا مطبوعات میداننده قوی قلم طوتقان
عالم و یا امام آتالغان کسه لردن صدوری
لابق توکل . آندای بودروق کوتارولر
یا گاراق منطق و یا کلام اوقوب ایسرگان
کسه لرده و ایسکی عادیجه اوستال یاننک
غی مجادلرده گنه منصوردر . همده هر
بر اوز فکرکا موافق بولماغان نرسه منی
آخر زمان علامتی ، آخر زمان بولدی ایندی
دیبه انکار ایتمکده علمده راسخ کسه لر
شانی توکلدر .

بعض بر خطلر بار : (مالیز ، قزان ،
منزل و اوقا او یازلردن) انسان بوللرنی
کورساتورگه او یالور ، بلکه مطبوعات که
ظهور ایتمسه یازغان کسه لر اوزلری ده
او یالور ایدی . بو کسه لرنگ بیگراک
انکار ایتمکان و آخر زمان علامتی صانالغان
نرسه لری : اول غزیتلر ظهوری ،
ایکنچی خاتونلر جمعیتی ، اوچونچو جمعیت
خیریه ، دورتنچی اصول صوتیه و بیشنچی
دورت خاتون آلو مطلقا سنت توکل
دیپکدر :

(۳) «جمعيت خبريه» هيج كمدن
آچمنی جبرا آلمای طوعا بيرگان صدقه
واعانتلری قبول ايدوب، سرمايه سی
يتدی قدر يتيم وعاجزلری تربيه ايدە
چك ديولدن قالغان منقطعلری اعانتلریله
يولعه كوندره چك، تكفين وتجهيز ايدر
كەسەسى اولمايان ميت لرنگ تكفين
وتجهيز لرينه ويحتاج شا كرديرنگ او قو
لرينه باردم ايدە چك .

بونگ اداره سی صرف اهل اسلام قواند
در. اگر ده زکوة وعشرنی طوغريدن
صرف ايدو يارامازسه، نفع عام وحاجت
فقرا ايچون امام لره قبض ايندروب
شونلر واسطه سی ايله صرف اينمك مکن.
زکوة وعشرنی اسقاط ايله فقرا حقن
ضايع ايتو بولمغان تقدیرده، عامه مسلمين
فائده سی ايچون بوردست در. بونگ ضرری
بولورسه دليل ايله اثبات ايدرگه تپوش،
فقط بدعت ودرست توگل، ديمك ايله
اش بتمای «البینة للمدعی» مشهور در .

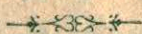
(۴) اصول صوتيه ايله تعليم نگده نی
جهننگ ضرر وحراملق واردر؛ بزه معلوم
توگل . پیغمبر علیه السلام القباء تعلیمی
اوچون کيلمامش، بلکه: تعليم دين وتبليغ
احکام الهیه ودعوة الخلق ايچون مبعوث
اولمشر . اگر پیغمبر علیه السلام
القباء تعليم اينکان بولسه ایدی، مونه
پیغمبر علیه السلام بيله تعليم ايتدی بو
اصول صوتيه بدعت دینلور ایدی. القباء
وبازو تعلیمی هر زمانده اصول وقواعد
که تابع اوله کيلامش هم بوندن صوگرده
شولای بولاچقدر علوم دينيه وثقلیه

(۱) رسول الله صلى الله عليه وسلم:
«مؤمنلر کليسی بر جسد کبی اولوب
برسی شکایت ايدارسه کليسی شوکا يعنی
شونگ باردمينه چاقرو شور لر» ديور.
انصاف ايدە لم: غزینه لر وباشقه مطبو
عات لر واسطه سی ايله بر يوزنده طارا
لماش ملت اسلاميه نك احوالندن خبردار
اولوب شادقلرينه برگه شادلانوب تايغو
سينه ده برگه قابغور شساق و حالندن
کيلگان قدر ياردملرينه مبادرت ايتسه
فنامی اولاجاق؟ و احوال زماندن خبردار
اولوب الله تعالى نك «غدوا خذركم»
قولی موافقتجه نيوشلی اسبابی حاضر ليگه
تعدی ايدرسه ك گناهيلى اولاجاقمز؟

(۲) فقر ذلت ومسکينده قالوب ديلا
نهيلىك ايدوب يورى طورغان قزلری
جهالت وذلتن قوتقارو ايچون خاتونلر
اوز آره اتفاق ايدشوب اعانتلر جيوبراق
تربيه گه كر شسه لر وبونگ سایه سنده
خرابلق ياقاسنك يور وگان استعدادلی يتيمه
ومسکينه لری سعادت وعلم يوليینه سوق
ايتسه لر کناهی اولور؟ هر وقت آلد
گزده بولوب ده سکوت ايتديکئز صبان
طويلری، جيون لر، فاز اومه لری اوراق
پچان مخالطه لری، طولا باصو، آره مه،
طاولرغه چغو ميدانلری کيلردن ده بويله
خاتونلرنگ ايندگولکگه اتفاقلری يمانمی؟
صبان طويلری، جيونلر سبیلی نيچون آخر
زمان بولهای ده (چونکه آنلردن سکوتکئز
بونى مستلزم) خاتونلرنگ اتفاق وشفقت
جمعيتلری آخر زمان علامتلى بولاياکان؟ قايو
سندە ضرر کوبراك تفکر ايدە لم .

آخر زمان قچان بولسه ده بر بولور
آنک آچقی بزم قوله توگل؛ بزه عمل
واجتهاد وسعی لازم در .

(۵) نزوج وتعدد زوجات حقنده
ایسه اولی مقالارده برار بازلوب ایدی.
الله تعالی «ما طاب لکم» دیگان من ای
وجه طاب بولسون دیوچیلر سیاق و سیاق
ملاحظه ایدر گه تیوشدر. فقط نفسگه
نسبت طاب مراد بولسه یوفاروده «وان
خفتم ال لا تقسطوا فی الیتامی» دیورک
شوگا تفریع ایدلماز، ایدی بیل تفریع
ایدلکده طاب دن حسد و جور و ظلم دن،
تعدی و جفادن یراق اولان طاب مراد
دگلمی؟ دیه خاطر گه کیلدر. بیه بونلغی
امر اباحت ایچون دگلمی؟ مباح ویا سننکه
مباشرة، حقوق زوجیت ضایع بولوب
بر حرام غه ارتکابکه سبب بولمایمی؟ بو
طرفی ده ملاحظه قیلنسه بلکه ضرر
بولماز ایدی.



اورنبورغ ولایتی نك اوچونچی
آرخینونوی قامیسیه اسملو
توار یخندن اوفیمسکی غوبرنسکی
ویدمستقه ۱۸۹۳ نچی یل ۲۰ نچی
فیبرالده ۸ نومیرنده یازلمشدر:
(باشی ۹ نچی نومیرده)

قلعه غه غنیرال پاروچیک آغارف
غیری ها کملر اشطاب هم اوپیر آفیتسر
ایلان هم آنک آرتنجه غنیرال یقوبی کیلگاچ
سیبرسکی دراغونسکی بولکنک پودپولکار

تغیر وتبدل تاباچاق توگل ایدی همده
«فرآن فی حشو وزیاده دن تجرید ایدوگز»
قولی بولا طور وب تسهیل تعلیم ایچون
فرآن گه اعراب ونقطه لار وضع قیلنمش
یرده بر اصول وقاعده مقتضاسی دگلمی؟
ویا پیغمبر علیه السلام شو اعراب ونقطه
لری تعلیم ایتدیمی؟ پیغمبر علیه السلام
تبلیغ ایتیش فرآن شسریف
هیچ وقت تبدل وتغیره اوغرایاچاق
توگلدر .

اصول صوتیه حقنده شبهه ایتکان
کمه لار الشیخ زین الله النقشبندی حضرتلر
ینک نصیحت عامه سنه انصاف ایل نظر
ایتسونلر «وقت» اداره سنده آیروم
رساله شکلنده طبع ایدلمشدر.

نه طریق ایل اولسه ده تعلیم وتعلم
اجتهاد ایدوب اهالینی جهالتدن فوتقارمق
علمی بار کیمه لرنک ذمه سینه لازمدر.
آنسی حرام، بونسی درست دیه نزاعلا
شوب عمر اوزدر ساق اهالیمز حیران
بولوب حیات وتنازع بقاء طولقونلری
آستنده ایز ولوب فالور. زمان اوزایشن
اشلار، بو دنیا مزعه الاخرة ویا بر بازار
گاه در، مونده نزاعلا شوب زراعت وقتی
ویا بازار اوتوب کیده رسه کمگه اوفکالر مز،
وقایدن تدارک ایدار مز؟.

آخر زمان قچان بولووی الله تعالی دن
باشقه غه معلوم توگل، آدم علیه السلام
خلق قیلنغاچده عالم علوی ده ایدنی آدم
خلق قیلندی آخر زمان یاقنلادی دیه
سوزلاشدکاری وایت واقعه ایده کیلمشدر.

ايگي ايله هم تر جمان ايلان ۲۰ دراغون هم ۲۰ فاز افلار بر اوبير آفيمسري ايلان قرغزلار لاغرینه آلتی آط چيگگان ايکيپار بيارلدى. مذکور پودپولسکاوينك سلطانغه كيلوب تعظيم قيلوب تبريکلا گاندين صوگره اوزينك کيلما کينك سبيني سويلادى. ولى سلطان پودپولسکاوينك تعظيم قيلو ولى آياق اوزره طوروب ملکلادی هم زور قناعتك ايلان تواضعو کورندى هم پادشاه ايبير اطريتسه حضرتى نك شوکتلو تخت سلطانته تينه کامل متابعت کوستردى. بعدنده سلطان کاريتهغه اولطروب کانژوى هم قرغز خلقى ايلان کرپسکه يوللاندى. کاريته نك ايکي طرفندن سلطانار باردى، آنلار نك آرطنجه کانوويلار، آنلار نك آرطنجه هرمتلو بي ار هم آغالار، آنلار نك آرطنجه آطق سوار اولوب قوزغالديلر بي حساب قرغز طائفه سى کند جنسلرينك قيمتلو چوبار کيولملى ايلان. بو عجايب لشکر اوفانك صحراسنده کورئوى ايلان کرپسنگ طوبلرندن اون مرتبه کوکراتوب آطديلر. توگال ۱۲ ساعتده کوندوز سلطان شهرگه کردى سلطان نك کاريته سى کرپسنگ قابه سينه يتکاج عسکرلر «ناکار اول» تعظيمينسى باصاديلار، بارابانلار يعنى طبل وکوسلر اورديلر، تعظيم ايلان قارشولاماق علامتينه برغى هم صورنالر اوينانديلر هم پاراط باشاغى سلطانغه آط سيکرتوب سلامت حال بيان قيلدى. عسکر نك آلدندن ولى سلطان کند مهابتنى رعايه قبلاراق کيچدى، تعظيم

لرينه الثفات ايلان آلهه ايگلوب جواب بيردى. بعد آنک اوچون قورغان چادر ياننده ايکيپار دن چقدى. شولوق زمان سلطانغه بول کوستروب يوررگه تعيين لاگان اشطاب آفيمسردن آردينارص قارشو چقدى. عسکرلار ملطقلرون ياغرونلرينه (ناپليچاء) آلديلر. سلطان اوزينك ياقنلرى ايلان حاضرلاگان چادرينه کيلدى، فايو چادرنگ ياننده آنى قارشولادى. اوفانك هارنيزون باشلى، چادرغه کرگان برده ايکي غنيرال پاروچيکلر هم اشطابنوى هم اسطرابوى ايفسرلر قارشولاديلر. بربرينه تعظيم تکریم قيلغان دين صوگره غنيرال يقوبى مهمانلارغه اورنجه اولطرمساغه اوتندى، سلطان اوزينه مخصوص کرپسلاغه اولطردى، صاغ طرفنك الوغلاردن رعتلاب سلطان نك طوغانلرى هم اسطرشينه لرى اولطرديلر، صول طرفنك غنيرال غوبرنسا طور لوازمى ادا قيلغوچى ناميستنيك يقوبى آنک ياننده غنيرال آعاروف بر يقادير فيدسوف هم غيرى صفده بولماغان اشطاب هم اوبير آفيسرلر، همه سى يارطى خلقه بولوب اولطراچ سوز باشلاندى اول ايبيراتورريتسه حضر تلرينك ولى سلطاننى خانلق منصبنه ناء کيد قيلوق مرهمتلرى حقنده.

اول آراده چادرينك آلدنك سلطان نك روسيه دولتينه اعتمادلو توابعندن اولماقينه عهد قىلاچق يرينه کله ملر توشه ديلر. شول ميداننى ايلانوب طورديلار. سلطانلر، اسطرشينه لار، هم

فرغزارنڭ ايتوليركلرى ، بو مهايتلو سيريپونيه ميدانييه كرماگه رخصت بولدى. ۱۵ سلطانه ۱۲۰ يىلر هم باطرلارغه هم اسطرشينه لارغه هم ۵۰۰ رت فرغزلرينه آخارلارنده سلطاننڭ كندوسى صايلاماقى ايلان مخصوص باصاوللار تعيينلن كرتديلر آندن قالغان فرغزلر خاننڭ كله ملر ون اوراتوب طورغان عسكرنڭ آرتندن فاراب طورديلر. بو شوكتلرنى كوررگه كېلگان شول بونڭ خلقى اول قدر كوب ايديكه: كرىپستكه يارطسپنه صيمادى كوبسى كرىپستنڭ دېواري طشندە طورديلر. فرغز خلقينه الوغ هاكم باصاغاننى يىخشىراق كورور اچون شول بىردە آط اوستنه هم يورطتوبالرينه منوب طورديلار.

شوكتلو وتبرك خدمتكه كامل تدبير باصالماچ كوچمالى خلقنڭ آراسنى ترتيبكه كېلتىرگىچ بارچه هاكملر هم فرغزلارنڭ ايل آغالرى چاقلارندن چقديلار. غنبرال يقوي ترجمان آرقلى فرغز خلقينه پادشاه حضرتى نڭ اوشبو كون قىلغان شوكتنى هم اورطه اوردانڭ قزاقلى اوچون ولى سلطانه خانلق منصبنى بىرمك مرحمتنى بيان قىلدى. بونڭ بعدندە بيوك آواز ايلان پادشاه حضرتى نڭ اوكازىنى اوقد بلار. روسپه تلندە آسپصور اوقدى، طاتار تلندە جامع آخوندى اوقدى. بونڭ صوكتندە آخوند قرآن خضورندە پراؤيقباسنوا يوشى سينا امان بېرگان

فورما ايلان تزلوگان آنط كاغدى اوقودى. ولى سلطان آنڭ آرطنه تزلانوب هر سوزنى ايتوب باردى تمام. ايتكچ قرآن اوبدى هم باشينه كوتاردى، صوكته آنط كاغدى اوزينڭ اسملى مهورون باصدى. بىك سلطان يانينه اسپصور ايكي چيناونيك عالي شائن هديه اولان كشى طون كيدروب هم جواهر ايلان ، ايمپراتر يتسه حضرتى نڭ اسمى ايلان زينتلانمش آلطون قلچنى بيلاديلر. غنبرال غوبرناطر كامچات خان بوركى هم پاتينت بىردى، بوركنى شولوق ساعت كىدى. اما پاتينتنى اوبوب باشينه كوتاردى. آخوندە شولوق تر تىپچه روسچه هم تانار تلندە بو مشهور واقعه غصوصندە فرغز خلقينه عالي شائن غراموط اوقولدى. بونڭ ايلان خان فى تاء كيد ايتمك نڭ نظامى تمام اولدى. تبريك قىلوب قتلارغه اولوغلاردن باشلاپ كچكلر تمام ايتديلر. تبريكدن اول آخوند عرب تلندە هم دىيوناط ياوشى تركى تلندە بو واقعه غه مناسب سوزلر ايتديلر. ياكى خانغه هم فرغز قزاق غه آنالرى اولان ايمپراتر يتسه نڭ مرحمتنى بيان قىلوب. داود اوغلى ايتدى:

اي بيوك منصبلو ولى آبلای اوغلو! كوب فرغزلرنڭ خانى، بارچه بىردگى مخلوقلارنڭ هم كوكدا كى فرشته لرنڭ خواجهسى اولان الله تعه گه حمد ايت تا كهرمىنى ايندىرگاي ايدى. بهادر و دنياده ظفر تابقان الوغ پادشاهغه هم آنڭ سعادتلو و مهايتلو بىرينه،

الوغ مرحمتنى سكا هم سنگ خلقىكا
 ايندرسون. كوب يللارغه صافلاسون
 آنى رحيملوخدای، قرغز - فزاق خلقىكا
 بختى هم دولتى ايچون. بيوك منصبكا
 شادلان خان، مگر زورلىكا هولالنه،
 اوزگنك توابىكا مرحمتلو هم ايزگولكلو
 بول، زاكونلارنى رغبه قبل هم روسيه
 تحتينه بيرگان آنطكنى بوزما، تابوتقه
 كركانچه پادشاهه هم يورطقه محبتكنى
 صافلا، تاكه سكا خدای تعالى نك قهرى
 نوشماسون، يورا كك طموغنك عذابندن
 يراق بولسون، جانك شيطان نك
 طرناقارندن خلاص اولسون، پيغمبر
 عليه السلام تيرايله فرات آراسنده قارا
 كوزلو حورلار اورماسنك اورن حاضرلاسون.
 اسطرشینه لار هم سلطانلرغه ناراب ايتدى:
 «هه كز بير نك بالالرى سز اوزگزنك باش
 حاكىگزننى عزتلا كز، اوزگزننى صافلا
 غان آناكز كى امرارن كاملا كز،
 بيوك منصبنى عزملا كز، شول دقنده هم
 اوزگزده بخت و دولت ايلان قانع اولور
 سز». بوزنك صوگننده جماعت هه سى
 خان چا طريقه كيلوب قايو مهابتلو حجتينى
 ژورنالغه يازديلر. بو آكط حجتينىكا
 علامتینه يوزده بر كره طوب آطلوب هه
 جيولغان عسكەرلر اوچ مرتبه دورسه ملطق
 آطوب برغى هم صورنالر اويناتوب طبل
 وكوس اورديلر.

اول آراده نامىستينكك يورطنده
 طعام حاضرلاديلر. قايو كا خان نك اسطا
 فكاسندن كيلگان اوفانك هه و ايننوى

هم غرازدانسكى رتبه دارلى هم خان
 اوزينك مشهور سلطانلرى هم اسطرشینه
 لرى ايلان اولطرديلر. غنيرال
 غوبيرناطورنك يورطينه صيماغان خان
 يولداشى قرغزلارغه كرپست ايچنده باشقه
 سفره حاضرلدى. آندن باشقه قرغزلار
 غه كرپست طشنده هم قرغزلارنك لاغر
 نده آش بيرولدى، شول اورنلارغه يتار
 لك اولشلر حيواندن هم پشورگان طعام
 هم ايچملر ييارلدى. غنيرال غوبيرناطوره
 ضيافت دورت ساعت بولدى. ضيافت اوز
 غانچه موزيكالوپناطوب طورديلر. آش
 وقتنك ايمپراتريتسه حضرتىكا سلامتلكنى
 تلاب طوصطلا رصنوشديلار، يوزده بر كره
 طوب آطوب ايمپراطرسكى ويصوچيستوا
 لار، ناسليدنيك پاول پيتروويچ هم زوجه
 سى ماريه فيدروونه سلامتلكينه ۵۱ كره
 طوبلار آطوب اول ايمپراتريتسه نك
 انابتلو رعيتنه، غنيرال لرينه هم بيوك
 مدخلو عسكەرلرينك سلامتلكينه ۲۱ طوب
 آطوب ياكى كونارگان خان نك خرميتينه
 بارچه تابع اولان قرغز خلقى ايلان ۱۵
 كره طوب آطلدى هم سيبيرسكى لينيه ده
 گى كاماندويوشى نك خرميتينه بارچه
 ناچالنيكارى ايلان اوشانداق ۱۵ طوب
 آطلديلر. طعام جيولوب بتكاج
 قهره پونشى صرا هم بال بيرديلر. قرغز
 لار هه سنى ياراطوب تناول قىلديلار
 هيچ بر اوسندن طارطنماديلر. خان اوزى
 آز ايچدى هم تيز زمان شولوق ايكييازده
 هم شولوق كانبويلارنى ايارتوب اوزينك

لاغر نه کیتدی. بونک ایلان برنچی ضیافت
تمام اولدی. ایکنهی کوننده طوبینی قرغز
لار اوزلرینک منزلنده یاصادیلر هم آنلار
نگده طوبینه اویا نامیستنجیستواسی نك
بارچه ها کملری دعوت ایدولدیله. اوج
گون طوی بولدی آطلار چا بدروب،
یکنلکلر کوستروب، دوه لر بورغالانوب،
موزیکالر اوینا طوب، طریلار هم ملطملر
آطوب هم تورلی قرغز اویونلرون
کورساتوب تمام ایتدیله.

ترجیه قیلدم محمد سلیم ایدیلای



فلسفه دینییه عائد

اسلام هر ایکی طرفدن (اؤگندن ده
صولندن ده) هجومگه هر وقت دوچار
اوله کیلگیان دیگان سوز نه قدر درست
بر فاعده در.

چیت ملتلر نك بیوکلری طرفندن
«اسلام دینی بتون ارکانیلر عقلگه موافق،
حکمت وحفظ صحتکه مطابق» ذیه تصدیق
اولنوب طورغان بر زمانده ؛ (آفریقا
وآزیا قطعه لرنده گنه اولسه دغسی بر
حال ایدی) آوروپا و آمریکا قطعه لرنده
اسلام تعسین و عمن قبولیلر مظهر اولوب

طورغان بر وقتده ؛ «ایت اوزندن
قورتلی» مفادنچه مسلمان اسمنده بولغان
کشیلر نك (حتی دین باشقلرینسك)
«اسلام عقلی توگل، عقلگه مطابق ده
توگل، علوم و معارفندن ده عبارت توگل»
دیمه لری نه ایله تعبیر قیلورلق ده توگلدر.

اویا اویازی، چیشمه قریه سندن
بر امام اداره گه اوزون بر مکتوب یازوب
«معلومات» که درج ایتارگه اوتینه .
دخی کوبده اوتی مقدم مکتوبینسی
یازغانده کبی یوقلقن بهانه ایدهرک ،
اسلامغه قسقه غنه قارا یاغوی آز بولغان
کبی، اوزونراق ایدوب شول مکتوبینسی
تکرار یازا. یازغان نرسه سی ده اوز نظر نك
بیك اهمیتلی، اسلامك زمانغه موافقت
ورواچینه یوللر کورستان کبی جدی
یازلغانغه اوخشی. امام افندی بو مکتوب نك
۷ نهی نومبر «معلومات» ده بنم طرفندن
«فلسفه دینییه عائد» عنوانلویارلمش
مقاله گه ردیه اولورق: «اسلام فقط اعتقاد
و عبادتن گنه عبارت؛ علوم، معارف،
فنون و صنائع کبی سعادت دنیاویه لرنی
شامل توگل» دی.

«رنان» و «صلاویوف» کبی
چیت ملتلر قرآنی باشندن آیاتی اوقوب
چیقوب ترجمه فیلفان بر زمانده؛ بوزنك
ورثة الانبیاء لر مز ٲلل قرآنی بر مرتبه گنه
بولسه ده اوقوب چیقوی، یا چیقو آلایلر
میکان؟ یوقسه قرآنك یدییوز قدر
علومندن، مئگه قریب اداب و أخلاق فاضل
لردن وشولایوق احوال امم، سیاست و عمراندن

بحث ايتكان آيتلر نندن نيچك خبرلري بولماس ايدى. ئۇلار چيشمه امامينه بىنا اسلام قرا نندن ده عبارت توگلمى ايكان؟ يوقسه اسلامنى تعبيرده قرأنى برباقعه قالدروب، عمر رضى الله عنه روايت قيلغان حضرت جبريل نك ايمان تعليمى حقتىغى اوزون حديثنى يازوب كوچانئاز ايدى. هم ده بو حديثده حصر يوقلفن، برگنه مجلس ايدىكن، برنجى اساس (نيگز) شولاي بولاغن وصحابه لرنك ده حاللرن تفكر ايدەر هم بونده ده اعتقاد وعبادتدن خارج فرسەلر بار ايدىكن «ايناء الزكوة ووج البيت» لرنك بر آز فلسفه و حكمتن ده ملاحظه قيلور ايدى. ئۇلار بو كىي كشيلىر «يؤمنون ببعض الكتاب ويكفرون ببعض» آيت گريمە سى مصدا قنجه قرأنك عبادت حقتده گى ۱۵۰ آيتينه ايمان كلثروب باشقه سينه ايمان كلثر ميلر ميكان؛ ئۇلار قرأنك معناسن ملاحظه قىلما ينجه «كمثل الذى يذوق بما لا يسمع الا دعاء ونداء صم، بكم، عمى فهم لا يعقلون» اولوب الفاظ واصلاندىن گنه فائده لند لر ميكان؟

«عبارت» ديگان سوزده «حصر»

يوق، بر معبرنى ئۇلار نيچه جهتدن تعبير ممكن ايدىكنى بلورگه تيوش ايدى. اسلام دينى اخوت، شفقت و مرفتدن عبارت ديمك اساس اسلامك شهادتينى، صلوة وصوم، زكوة و حج اولدقينه منافي اولمادق كىي جناب رسولنك «الدين النصيحة لله ولرسوله ولكتابه ولائمة

المسلمين وعامتهم» حديثى ده بىنا اسلامغه مغاير توگلدىر. حالبوكه ادبيات عربيه قواعدينه بىنا مسند و مسند اليه الدين النصيحة هر ايكوسى معرفت اولدقندن حصرنى افاده سينه استفادا اوزنده حصر بولماغان «بىنا اسلام» و «تعليم ايمان» حديثلرينه قاراغانده بو حديث معارض راك كورينه هر نرسه ده حصر وجهت واحد آكلى طورغان چيشمه اماندن بوگا جواب و توجيه طلب قيله من.

«بزك اعتقاد و عبادت لرنك اللهغه نى مناسبتى بار؟» ديگان سوزمى ده آكلامى، اعتراض قيله، وجه مناسبتدن سؤل قيلنسى، «لا يستل عما يفعل وهم يستلون» دى. لىكن اول اعتقاد و عبادت لرنى كيم قيله ايكان؟ الله قيلماي طور. غاندر بيت، بز قيله مزدور؟ اللهغه نى ايجون اعتقاد و عبادت قيله مز، بونلرنى اولبارغه ده يارامى ميكاننى؟ ئۇلار بزده لا نستل عما نفعل مى؟ يارى بونى آكلاشماغانغه حمل قبلايق؛ لىكن بوغنه توگل ئلى. بو مقالنى يازوغه ميني حركتكه كيترگان نرسه ايكنجى بر شئ. مونه اول نرسه فسقه چاغنه «دين اسلام عقلى توگل» بتدى. كيندى. سز تلسكز نرسه ايتكز اول امام شولاي دى. اول آكلا دليلده كيتره، لىكن كتاب الله و حديث رسول توگل، يعنى الله تعالى هم رسولى شولاي ايتماسه ده اصحاب كرامدن حضرت على «دين رآى برله بولسه ايدى چيتكنك اوستينه توگل اوستينه مسح قىلانور

جهل يا جنون ديه بله من . بنم « اسلام
ديني عقلی » ديگان سوزمدين مرادمده
نقلنگه ضديت ايله توگل بلکه عقلکه مطابقت،
حکمت و حفظ صحتکه موافقت معنا سبل در .
« . کلدیکی »



صبان طویلی و جیونلر حقننده

صبان طویلی و جیونلرده خلاف
شرع اشلر بیک کوب بولا ديه تورلی
طرفلردن اداره گه مکتوبلر کیله . یونلر
آره سندن قراسنه اوفیم اویازی آفا اولی
حنیف الویسی ايله بلبلای اویازی قورچ
ؤولصتی امام مرادخوجین جنابلری بو
جیونلرده بولغان شرعته مخالف اشلری
تعداد قیلوب بیک منطقی و ناسفلی مکتوبلر
بازوب بوندی بدعتلری قطع ایدر گه
یا بولماسه اصلاح قیلورغه اداره دن تدبیر
صورایلر . بو جیونلر ملی بر جمعیت
بولوب آنده ملی سوز و خطبه لر ویر
برینگ احتیاجلرن سویلاشوب اتحاد
والفت مجلسلری اولسه بوکا سوزده
ایتماس ونعسین قیلوب طورور ایدک .
لکن کوب سسینه لردن بیرو تجربه
قیلندینه بناء بو جیون دیدکمز مجلسلر
اصلاح قیلنمی و یوقاروده ایتدکمز چه
« ملی » گه تبدیل قیلنمای بلکه یلندن

ایدی « دیگان » مشکوة المصابیح مسیح
بابنده . هم مرفات صاحبی بو روایت
نک شرحنده : « امام ابو حنیفه ایتکان
اگر رأی برله اینور اولسام نجاستی
متفق فیه اولدیقی ایچون بولدن غسل ،
مختلف فیه اولدیقی ایچون منیدن طهارت
واجب ایتار ایدم همده میراثده مؤنککه ،
اضعیف بولغان ایچون . مذکرنگ نصفینی
ویرر ایدم » ديه روایت قیلغان .
بو روایتلر دین عقلی توگل ایدیکنه
دلیل بولامی ، یوقسی . لکن مذکور
امامنگ دین بناء اسلامدن غنه عبارت دیگان
سوزینه اوشبو اوزی کتورگان روایتلر
معارض بولا . چونکه بوکا بناء چینککه
مسح ، طهارت و غسل لرده دیندن بولوی
آکلاشیلر . حضرت علی ايله امام ابو حنیفه
نک اوشبو سوزلری قطعیا ثابتمی ،
ثابت اولسه بوندن دین عقلی توگل دیگان
سوز آکلاشیلنمی ، « رأی » ايله « عقل »
بر معناده می ؟ مونا بوندی زمانغه اهمیتی
مسئله نک جوابینه کنیم جسارت ایدودن
مقدم آکلی علماء اسلامدن ، خصوصا
« شورا » کبی ادبی مجموعه لردن بر
تحقیق امید ایتنه من .

حرمتلو اوقوجیلر ! سز « دین
اسلام عقلی توگل » دیگان سوزدن نرسه آکلی
نورغانسزدر ؛ لکن مین بوندن بری :
« دین اسلام جهلی یعنی نادانلرینی »
ایکنچی « جنونی یعنی دیوانه لرغه متعلق
بولغان دین » دیگان ایکی گنه نرسه
آکلیمن . عقل نک ضدی نقل توگل بلکه

مکتب حالی

استرلیتیاق اویازی «قربانطاغ»
 قریه سنده امام عنایت الله آیزگیلین
 اوج صفین عبارت اولان بوزگه قریب
 بالالرنی اصول صوتیه ایله اوقوتوب بوسنه
 مارت آخرنده امتحان قیلدرمشدر،
 امتحانده اطراف اماملری و باشقهار حاضر
 اولوب هر قایوسی اوقودن ممنون اولمشدر.
 محله خاقلاری ده اصول صوتیه نك فائده سنی
 اوزلریله کوروب نتیجه سی اولارق، بو
 مکتب نك تعمیر ایچون سنه گه ایلی صوم
 فائده کلتره طورغان بر یونی آلتی بلغه
 اجاره گه ویرمشدر. اوزاری برگه
 محتاج اولان خاقلرنك بو کبی امانتلری
 محض بسالالرن دنیا و آخرت سعادتینه
 ایرشدر چك علم نك قدرن بلدکلرنددر.
 قربانطاغ خلقی ابر بالالرنك بویله کشی
 بولولری ایچون طربشقاچ قزبالالرنكده
 دین تانولری چاره سنی کورودن کیر و
 تورمازلر دبه امید ایتمه مز.

بو خبرنی بزگه یازدچی بوللرنك
 بوهیتلری نك دوامی ایچون مفتی الاسلام
 حضرتلرندن خیر دعا اوتنه. علم بولینه
 خیرات قیلغان بوندی کشیلر ایچون
 مفتی الاسلام حضرتلری هر وقت خیر
 دعاده در.

جناب حق همه، وحمیتلرن کون
 بکون زیاده ایلاب قیلغان ایزگولسکلرن
 قبول ایلاسون!

بل نچارلنه وفسادکه ایلانه بارادر.
 بوندی شکیلرنی اصلاح ایچون تدبیر
 قیلماق علماء اسلام وظیفه سیدر. برنچی
 مرتبه ده اماملر بونی وعظ و نصیحت ایله
 اصلاح ایتارگه طریشورغه کرک. مثلاً
 ایسر نکچ، اویون قوراللری واوراملرغه
 کروب قچقروب یورولرنی بترورگه
 کرک. شریعتکه مخالف بولغان بوندی
 ادبسنالك و منهیاتلرنی طیارغه اماملرنك
 حقلمی بار. بوندی ترتیبسنالك
 چیکدن اوتوب وعظ و نصیحت ایله طگلانو
 ممکن بولماسه اول وقت اماملر سیلسکی
 استارسته، صوتسکی و دیسانتسکیلردن
 یاردم آلورلر. ترتیبسنالك و آزغونلقلرنی
 بوللرده طیاراق درجه ده بولماسه اول
 وقت یاقوننده بولغان پالیسیه مأمورینه
 مراجعت قیلورغه کرک. ترتیبسنالك
 و آزغونلک شریعت قاراماقدنه منهی بر
 اش بولغان کبی زافون قاراماقدنه ده
 یاخشی توکلدر. بوندی اشلرنی شریعت
 خادملری اصلاح قیلورغه تیوش بولغان
 کبی زافون خادملری ده اصلاح قیلورغه
 تیوشدر. اگر بولای اصلاح قیلورغه
 رضا بولماسه لر اول وقت اقتصاد
 (ایقانومیه) و اخلاقغه کورینوب طورغان
 کلی ضرری بولغان بوندی نرسه لرنی
 طامری برلن بتر و حاجت بولادر. بو
 وقت طرفمزدن تدبیرنی وقتی ایله
 دخی یازارمز.

خارجی خبرلر:

دینی جمعیت

«اصلوا» غزنه سینک یازو وینه بناء
آلمزداغی سنتابده ۳ نچی تاریخ ادیان
جمعیتی (کونفریسی) بولاچاق ایکان
اوکسنورد شهرنده . بو مجلسده عمومی
جمعیتده بیک کوب اهمیتلی دوقلادرغنه
(۹) اوتولاچاق دوقلادر صوکنده مذاکره
(مباحثه و مجادله) اجرا تیلنه چاق مذاکره
ایدله چک ادیان بحثی سکزاب (سیکسیه)
فرض ایدله : برنچی پر یوزنده ایگ قدیمی
دین، ۲ نچی قطای ویاپون دینی، ۳ نچی
قدیمی مصری لر دینی (قبیلى لر) ۴ نچی
اسرائیلی لر دینی، ۵ نچی هندی و ایرانی
لر دینی، ۶ نچی غربی و روم لر دینی،
۷ نچی جرمان کیلات اصلواؤن لر دینی،
۸ نچی خریستیان لق دینی. بو کونفریس
اوچونچی جمعیت در . مونده رسمی تل
انگلیز، نیمس فرانسوز، ایتالیان، تل لری
مفول کورامشدر . مونده مذاکره
۱۹۰۰ نچی یلده پاریز جمعیتنک حاضرلنمش
پر و غرام بوینچه ادیان غه تاریخی جهندان
فارالوب دین گه دعوة کبی مسئل لردن بر
طرف بولاچاق در . دوقلادچی لر سیکر
یتارلرنک بر سنه گنه، دوقلادر بن ۳۱ نچی
مایغه ایگ نهایتی ۱ نچی آغوست قه
یتوشدرر گه تیوش

اداره : جمعیت نک مذاکره سی

یوقاروده مزبور سکز تورلی دیندن
بحث ایتدکی حالده بتون عالم گه بردر .
جدید و مدنیت حقه باغشلاغان تاریخده مثلی
سبقت ایتماگان ایگ صوگفی عصر گه
قدر علویتن صافلاغان اسلام دینی حقدنه
مذاکره ایتماکی پر و غرامنده نی سببت
کور و نمای، یالیه اسلام دینی طرفندن
حاضرلنمش دوقلادچی لر بولماساغی سبب
بولدیمی ایکان عجب !!



اداره گه مکتوبلر:

اوغا اویازی یا کا مطلب «عثمان»
فریه سندن امام عزالدین أفندی یازا :
«مخله من نك عفان عثمان اوغلی اوز نك
وفات اولمش بر طوشمه انیسى عرفان
عثمان اوغلینك بر دوشقه تیگان یون
(اوطون، پچان و غیره) واردانلری ایله
مخله من نك مسجد و مدرسه سی فائده بینده
وقف ایتدی . وقف غه متولی اوله رق
مذکور امام عزالدین أفندی قربانغول
ایل شاه علی سفر علی اوغلی قربانغول
لرنی تعین ایتدی «دی . هم بو وقف
نامه گه واقف اوزی، عباس نامنک صلیبی
اوغلی هم مخله اهللرندن طوقز کشی امضا
قیلوب سیلسکی اصطارسنه پیچاتن باصفان
بو وقف نامه نی یازوچی امام عزالدین
أفندی، «معلومات» ده درج قیلنغان

مسلم و مسلمة» ديگان حدیثلر حقنده تفسیرلری بزمچه قریب بالصواب کورونه البته افراط و تفریطچی لر اوز مسلک لرینه طارتوب معنی بیرورلر؛ بزمچه توسط بیک موافقندر.

ثانیاً: تعدد زوجات و ازواج مطهرات حقنده ذکر ابدامش حکمت و فلسفه هم بیک معقول کورینه چونکه فقها روایتیچه نساء طائفه سی توفز یاشدن مشتقات صانالوب اجنبی ایرلردن تعلم لری میسر بولمایدن. البته بولارغه اوز جنسلرندن تعلیم آلاق هر جهندن موافق هم افاده لیدن. تعلیم فی خاتون قز آراسینه طاراتاق خاتون قز واسطه سی ایل بولغانن آنلر دنیا کسبی ایل متفرق اولمادقلرندن یثکراکده بولادر. ازواج مطهرات واسطه سی ایل احکام اسلامیه شول وقتده خاتونلر آراسینه طارالدقی کبی بزم زمانمزه هم ورثة الانبیاء صانالغان علما لرلرنگ اهلیه لری واسطه سی ایل طاراتاق مناسبدر. چونکه باشقه کسه لر کسب ایل مشغول اولدقلندن آنلرنگ خاتونلری هم کرب وقت امور بیتیه ایل مشغولدرلر. بیل اولدقده هر بر امام و مدرس و معلملرنگ اهلیه لری شول اوزلری طورغان محل ننگ نساء طائفه سینه تعلیم لری موافقندر. بیل اولدقده ایکی طرفدن ده تربیه دینی لری اوتا لدیکی کبی ایرلرنگ یعنی امام و مدرس لر ننگ تعلیمنه معلمه آبصطایلرنگ تعلیمی ده فارشی کیلای اوشانچلی بولادر. استاذ بیکه لر حضرت و استاذلردن ایشیتکان و اوگرا

نگان لرین اوزلر بنگ بلدکلرینه قوشوب تطبیق ایدوب تحت تعلیمده بولغان نساء طائفه سینه القاء قیلدقلری کبی مجلسلرده هم استاذ و امام لرنگ وعظنه موافق و عطا ایدرلر. اگرده قزلرنی اوقوت و چیلر ایرلرنی تربیه و تعلیم ایدوچی امام و مدرس لرننگ اهلیه سندن باشقه کشی بولسه تربیه و مسلک و افاده لری باشقه تورلی چغوب آراده منافرتکده سبب بولوا احتمالی بار. بو تورلی منافرتلر حاضرده بعض برلرده مشاهده ایدلما کده در. ینه بو لوازمک بولغان کسه لرنگ استاذ بیکه لری تعلیم ایتماک مالیه جهندن ده احقر رقدن. چونکه بونلر شوشی اول و محل گه مربوط اولدقلرندن بو کسه لرنگ معیشتی یثکراک ایل ناعمین ایدلدر. چیندن معلمه کیتورلرله ایواچاره گه آلورغه کیراک، وظیفه کیراک، ینه بونگ برلن ده بو آواغه مربوط بولما غاچ براز آرتغراق وظیفه بیرگان یر بولسه کیتوب قالوب اول معلمه سز قالوا احتمال. مونه شونگ ایچون مین معلومات ننگ فلسفه سین موافق طاوب حتی تعلیم قصدی ایل رؤساء دین حقنده تعدد زوجات فی ده موافق کورام.

ثالثاً: شولوق معلوماتده خاتون قزارغه جامع حضورنک مجمع ناست و عظامکلا و غه کیلو نیچک بولور ایدی دیه بر مشوره کوره من. بزم فکرچه بونسی معقول کور و نی، چونکه بو اوستدن فارغانده کیراکلی طویلرله ده محاذیردن سلامت بولماس بلکه سو استعمالگه سبب

معلومات ديدكنجه بر جهن گنه ملاحظه
قيلد قندندر. بعض بر مبالانسز لري عربچه
اوقوغان خطبه ني تخفيف قيلوب كفر گه
قريب سوز لر ايتمكه لر در. معارفيلر نك
بعضيلري خطبه نو گل حتى نيازدهغي اذكار
وقر آتتني ده تاتار چه اوقولسه خاق نرسه
اوقوغانون آ گلاب طورور ايدى، ديه
خيال ايتكانلري ده باردر.

خامسا: شونى ده ايتوب كيتيم: خطبه
اوقومق خطيب نك حقى بولورغه كبر اك
ايدى، بعض بر امام معين ار اوقاز مه معين اك
لقبم ايله بير واسه ده مينم امتعانم خطيب اك
درجه سنده در ديه دعوى ايتوب خطبه
اوقوغه خطيب لر ايله نوبتلاشه در، خطيب
يوق وقتده فيها اما خطيب بولا طوروب
شول معلم ومعين امامار نك خطبه اوقوب
جمعه ده هم عيده امام طورور لري درست
ميكان؟ محكمه شرعيه مز بو خصوصه بر
قناعتلور اك فتوى چقارسه ايدى ديه
سوز منى تمام ايتدم.

«نيكيفار آولنده امام عبد الغفور»

اداره: بو صوكفى مسئله حقنده دينى
اوازم و منصبكه متعلق بولو سببلى بوناك
حلى محكمه شرعيه ذمه سنده در. اوازمگه
كروچيلر گه اوزار بوناك وظيفه لر ينه حقوق
لري نه درجه ده ايدوكن محكمه شرعيه
طرفندن آ گلاطورغه هم منصبه گى كشى
لرده اوز وظيفه لر ين بلور گه نبوشدر.
بر منصبه ايكي كشى بولمق نراغغه مفضى
بولغان كبى هيچ بر نظامى بر لرده هم

بولورديه بله مز. چونكه خاتون قز مجمع
گه بارغانده كل زينتن حتى محل زينتلرين
ده اظهار ايتوب بارالر «انساء حباثل
الشیطان» مفادنجه ساده دل لري شيطان
نك حباله سنه كر گز و گه سبب بولور. مونك
امثالى جبولورده و بعض بر شريف زبا
رتلر ديه جبولوب بارغان زيارتلر
تيره سنده كورولما كده در هر شينى
اجرامدن قبل محاذرن ملاحظه ايدو رك
وعاقبتى نيگه منجر بولا، شونلري آلدن
آلورغه كبر اك ديب بله مز. بو خاتونلر
غه وعظ و نصيحتنى بوندای مجمع الناس قه
بارماي بوقاروده ايتولسكانجه استاذ بيكه
لر واسطه سى ايله ايتولسه، بز مچه موافق
راق طوبوله، چونكه «معلومات» نك
اوزيده دين اسلام و تعاليم دينيه مسله لر
آراسنه ازواج مطهرات واسطه سى ايله
تمام جايلدى ديه ذكر ايدو در. بيله
اولدنده ورثة الانبياء بولغان كمسه اردو
شولاي تيوشلى وعظ لري اهليه و استاذ
بيكه لري آرقلى تاراتسونلر، شولاي
بولسه خاتونلر مجلسنده غيبت سوزلاب
اوطورماي هر مجلسلري عام وعظ مجلسى
بولور ايدى ديه بله مز.

رابعاً: ۶ نچى عدد «معلومات» ده
خطبه وعظ حقنده گى بيان ده بيك موافق
كورونه در. خطبه جمعه بر نوع عبادت
اولغان سببلى سلفلر طريقه بولمق بيك
نبوشدر. بعض بر مقلد لر خطبه تاتار چه
بولورغه كبر اك ديسه لرده بو يا محض
نقليد دن ناشى يا ايسه خطبه نك فقط

سبب لره منوط بولوب برسی منتفی
بولورسه دیگری قالور. «معلومات» ده
فقط تعلیم نی گنه عل بلوب عدالت شرط
توگل دیگان هیچ بر رمز و اشارت درج
ایدلماشدر. تکرار شو مقاله نی باشند
آخیرینه قدر او قوماقکزی توصیه ایدرز.
مونک اوستینه تزوج و نکاح حقنده و امساك
بالمعروف و تسریح باحسان خصوصنده
بولغان آیاتلرنک تفسیرلرین هم «فانکخوا
ما طاب لکم» نظم جلیلینک سابق و سیاق
اطرافلیچه ملاحظه و مطالعه اینها کثری
هم بر خصوصده گی امر صیغه سی نی ایچون
ایدوکن فکر قیلماقکزی توصیه ایدرز.
شاید بو وقت شبهه کز زائل بولور. بعض
بر ملالوکی من ای وجه طاب بولسه ده
یارای دیبای طورغانسزدر. دخی بو
مقاله نک امضاسی ده یوق دیه سز. مجله لره
امضاسز شی اولورسه محرر و مدیر نک
یا اوز فکری یا ایسه اوزینک فکرینه
موافق فکر دیبک اولور. امضاسون
تیکشرمک لازم توگل. قسطاس مستقیم
صالورغه اولجاب طوغری ایسه قبول، خلاف
ایسه رد قیلمقده هر کم حقی در.

محرر افندی! اوشبو مقاله سی
زورنالکژده نشرکزی رجاء ایده من.
عمومی ابتدائی اوقونی اجراء مقصود
اولسه اوقو باشند بولغان بالالرنک
حسابینی بلمک لازم. بونک لزومسند
ولزومی تقدیرنده بالالرنک حسابینی

یوقدر بر محله ده بر پر اواده ایکی امام
بولوق کار عقل توگل. ایکی اولورسه فقط
برسی رئیس برسی معین اولمالیدر.

آلابوغا اویازنده ف. سیمانی افندی
«معلومات» نک ۵ نهی عدنده «تزوج
ونکاح حقنده» دیسگان مقاله ده گی تعدد
زوجات نک حکمت و فلسفه سون بیانده
حکمتلی «تعلیم شریعت» دیگان سوزگه
تعجب ایدوب یازغان بر مکتوبنده: «معلم
و مدرس بولغان کشیلرگه کوب خاتون
آلوق عدالت بولمسه ده تیوشلی بولوب
عوامدن بولغان کشی اقتدارلی بای
اولوب عدالت که قادر بولسه ده بردن
آرتق آلورغه یارامای بولورغه بیراک،
چونکه تعدد زوجات نک علمی تعلیم
بولغاچ عل منتفی بولسه معلولده منتفی
بوله همده بوندای سز اینکان عل نی محدث
و مفسرلر ذکر اینمگانلر عدالت اولمسه ده
تعلیم قصدی ایله آلونی نه اشاره و نه عبارة
ونه اقتضاء نصده بیان اینمگانلر بو تورلی
تعلیل الله تعالی نک «فانکخوا ما طاب لکم»
دیگان قولن اوز لکمزدن تخصیص بولوب
«وان خفتم ان لا تعدلوا» قولنده فقط
عدالتنی شرط قیلغان سببلی بو سوز زیاده
علی النص بولادر».

ای محترم سیمانی افندی! بلمه لیکه،
عل نک انتفاسی معلول نک انتفاسون لازم
ایتمکی علمه تامه ده در احکام شرعی ده گی
علل اسباب و حکمتلردر، بر حکم مختلف

آلاچقلىرىنىڭ ھېچ شېبە يوق . نادان وفارە
خاقىڭنىڭ اشنىڭ اصلنى ھەقىقەتنىڭ آڭلامىدىن
بۇڭا قارشى تورمىقلىرى ئېتەشكە مانع
اولماس بولسىزدا ئورنىنىڭ قارشىمىدىن بىر نەتىجە
صەيخە تەجرىبىنىڭ كارتىقىدىن دىگەن بولۇپمۇ
شېبە يوق؛ لېكىن شۇ يولدا يەنىمۇ بەزى ئورنىدا
بۇ مەسىلە قوزغالغانىكەن بىر قىيامەت قوبۇلچىنى
خاتىرىدە تۇتۇپ چارە سېنى كۆرۈپ
ۋاللاھى قىيامەتنىڭ ئوڭىنى ئالماق تېۋىشلى
اولور، ئانا بۇ قىيامەتنىڭ ئاغرىقىدا يالغىز
مىللەت ئۆستۈنە ۋاللاھىدۇر. بۇنىڭ چارە سېنى
مىللەت كىشىلىرى كۆرۈرگە، خەلق غەيتۇب
آڭلاپتۇرغە تېۋىشلى دېيۈپىلەردە بار، لېكىن
شۇ يولدا تېۋىشلى بولۇپمۇ ھېچ كىمنىڭ شېبە سى
يوق. ئانا بۇ كىشى مەسىلە قوزغالغانىكەن
مىللەتنىڭ خەلق ئارىسىدا ھېچنەمە، قەدىرى
ۋە ئەتىبارى قالمىدىر. ئۆزىنىڭ ئەتىبارى
قالماسە سۆزىدە كۆپىنى ئەتىبار قالمىدىن
ھېچ يوق. بۇ ئا پىرىپىس ۋاقىئەسى شەھىد
اولا بىلور. نادان خەلق ھەر نە قەدىرىدىن
نەرسە ئارقىدا ئىسلام نەرسە بولۇپمۇ ھېچ
خەبەرلىرى ئولماسە بىلە دېندە ۋە دىن ئاشلىرىنىڭ
ئۆزلىرىدە ھەسەن ئىشلىرى قوتلى اولوب
ئۆزلىرىنى دىن ئېچىپ قايغۇچىلاردىن
ۋە مىللەتنى ئىبادەتتە ئاللاھ ئون بىش سوم
آچىپ ئېچىپ دىن ساتۇچىلاردىن ۋە كۆپىرىك
ۋە بىر سەلر بىتون خەلقنىڭ ئىمانىنى ساتار
ئېچىپ قول قويماقچە ھازىر تۇرۇپىلاردىن
ھەساب ئېدەر. شۇ يولدا ئولدىقەندىن سۆڭ
آلار نەسل مىللەت سۆزىدە قولاق ۋە بىرسونلار.
غەزەپلىرىدە بولغان سۆزلىرىگە آلار كۆپىدىن

ئاشانىلار، غەزەپلىرىدە ئېچىپ كۆپىدىن تېڭى
ياقەتە ھەممەت ئېچىپ دېيە ئېرىپ قوبۇلچىلار.
خەلقنىڭ ئافرىقىدا نادان اولوب سۆزلىگەن
ئىشلىرىنىڭ ئالامەتىدىن ئاجىز قالمىقلىرى ھەم
خەلق ئاشانىدە دىن خەسەسلىرىدە مىللەتنىڭ
بۇ يولدا ئاشانىسىز اولمىقلىرى نە ئېچىپ ۋە بۇڭا
سەبب نەرسە؟ بىلىڭى بۇڭا سەببلىرى كۆپ،
شۇ يولدا يەنىمۇ باشقا خەسەسلىرى كېيى
بار غەيىبلىرى بولۇپمۇ ھەم مىللەت ئۆستۈنە
ئاشلاپچىلار. ۋارسون شۇ يولدا اولسون،
بۇ خەسەسلىرى مىللەت غەيىبلىرى اولسون بۇڭا
بىر دېيەلمەكچى يوق؛ لېكىن قىيامەت قائىم اولما
باشلاپتۇرغە: «جەمەت! بىر سۆزى گۈزەلچە
تەربىيە ئېلىپ ئالماڭمۇ بولۇپمۇ ئېچىپ ئېلىم»
دېيەن ئېلىگەن قىيامەتنىڭ ئوڭىنى ئالماقچىمۇ؟
يالغىز ئۆشۈپ بىر سۆز ئېلىگەن ئاشلىرى تەمام
بولۇپمۇ لېكىن پەقەت گۈزەل ۋە ئېگىل اولور.
ھازىرقى كۈندە بىز ئىشلىرىدە بالالار
ھەسابىنى سوراغان ئادەم يوق ۋە قەيىن سورا
چىقىدە مەلۇم دىگەن بالالار ھەسابىنى
سورايدۇ ۋە ئالماقچى بولالار ئېچىپ دېيەن
خەبەر ئالغان ۋە شۇ خەبەر بۇ يولدا ئولۇپمۇ
«دىن» ئېچىپ قايغۇچىلار ھېچنەمە جىۋىپ
سۇيۇلشۇپ كېڭەش ئېچىپ سورايدۇ: «ئاللاھ
آرقىلى بەزى ئاماللىرىغا ئېتىراپ قىلىڭ: ئاللاھ
بالالار ھەسابىنى سورايدۇ بولۇپمۇ ساق
بولۇپمۇ، بىر مەسئۇل ۋە مىللەت ئاللاھ
ھەسابىنى سورايدۇ بولۇپمۇ خەلق سۆزىدە
قارامى ھەسابىنى يازۇپ بىر سەل لېكىن قارە
خەلقنىڭ كۆزىنى قانداق ساقايتىپ دىن ئېچىپ
تۇرۇپمۇ بىلەن ھەر تۈرلى سۆزلىرى

توبانده ذكر اوليناچق مقاله مزی معلوماته درج ایلمه لرنی تمنی ایدوله در.

«افضل الجهاد کلمه عدل عند سلطان جائز الخ» منطوقنچه ماهوالحقنی بیان ایدهرک جهالتدن حاصل اولان مرضمه اوشبو معلومات واسطه سیله دواازلماک امیدنکمز، اوشبو عصرده حاضره هر قایو مله خواب غفلتدن پیدار اولارق معارف ومعایشک اولسون نه مقدار ترقی ده ایدوکی هرکمه آچق معلوم در. خصوصاً دین فردشلمزمنک اولده هیچ مسجد ومدرسه سز قریه لره مسجد ومدرسه لر یسابدروب تعلیم وتعلم که اجتهدلری نه مرتبه موجب شکراندن بز ایسه بونلره عبط ایدهرک کندمنک ندنی وتنزله یول توندقمره صد هزار مرتبه تا سفک لرمز... هر شیئ نك سببی اولدیغی کبی بونکده باش سببی امام افندیلردن ناشی در. چونکه بزم محل اولان مسجد جوارنده ایکی امام وبر مؤذن اولا طوروب قش کونلرنک صوقدن قورقوبمویا که باشقه بر برسیدنمو؟ هیچ براگوسی جمعه یه کیلمیورلر. امام کیلمگانلکدن بتون قش اوتوب یازغی آپریل آیینه چه جمعه اوفولمایدر و جای نك ده کوبراک وقت لارنده امام لر بولمادغندن جمعه ارقی آلمای اداظهر ایله قایطه مزلر... امام لارمنک براگوسی قارنلق وکاه وقت سلامتکی اولمادغندن مسجده کیلامیور، بوايسه لر عذر شرعی اولدغندن بوکار سوزمز یوق.

اما یاش حضرت مای ایی نك اولندن ایبول اونیشنه چه چیت کرستیان یرینه کیتوب قمز فروشلق ایله شغللنه در، قایتوب کیلسه ایکنچی آول بئرینه جایلاوگه کوچوب کیتوب کیفی صفاده یوروب جمعه

ایله ملانی تعجیز وتغویفی ایدهرککلر؛ حساب بیرمک ینه ممکن دگل، مونه اشنگ چیتون نطقه سیده اوشبو اورنک در. ظن عاجزانه مزه کوره اوشبو اولاجقی احتمال طوتلغان ترتیبسز لسکده میدان ویرمک ایچون صوبرانیه طرفندن عمومی بر نصیحت نشر ایدلسه ضرر اولماز بلکه زور فائده سی اولور ایدی.

«سید بن مصطفی فیضی»

اداره - : عمومی اوقونی تعمیم حقنده زاقون قرارلنوب بتدکی یوقدر. لکن بر زمان وجوده چغار، مونه شبهه یوق، اگر محله قویو مقصود بولسه البته حکومت طرفندن حساب آلو حقنده مخصوص تدبیرلر بولوب، نی ایچون حساب آله ایکانون هم بو حساب آلوده خلق شبهه ایدرلک باشقه مکر و پولتیقه یوق، خلق طنچ دامین بولسون دیه آلدان تسیرکولر وایضاح نامه لر طاراتولور حاضر خبر چغو ایله شافردانوب یازاباشلاماسلر، تمام خلق آنکلاشوب بتوب شبهه سی قالماغان صوك یازارلر. بووقنده مشکل لکده بولماس حساب ویرمک فقط ملالر اوستونه لازم بولمای بلکه عمومی خلق نك بوروچی بولوب مونی استانیستیکلر سیمینی اسپسک دن ده آلا بلورلر. فقط ملالر ژالونیه سز خدمت ایندکلری سببی راسخودسز بولوب باشقه کشی قوشولسه بوشقه خدمت ایتمای آول وظیفه تعیین ایتمک درکار در.

دارالقضاء اسلامیه ده معلومات اداره سیفه

شاهرینسکی دن

محی المله والیدین مدیر جنابلرندن

نی ده اونوته در... موندن ماعدا بو
افندی امام اولاتوروب عوام آراسنده
قالوده و غیره اشر به مجلسی اولسون
صدر مجلس اولوب سنه سیئه کور گزه در.
امام افندی بواشنی قیلغاچ عوام دن نه امید؟
«اگر شاهنک اوزی قیلسه پمانلیغ * رعیتک
قاچان بولغای اما نلیغ » بو امام عربی
کتابلری بلماسه اوشبو صوفی الله یار
حضرتلری ننگ ترکسی کتایندن کوروب
بولسه ده اوزی نه بولده ایدوکن بیلورگه
تبوش ایدی

مؤذن افندی هم بو ملانک نسبا اخ
عینی اولدیغی کبی افعال و اطوار ایدوشو
امام ننگ عیندر، بتون عذرین مسجده قدم
باشمای اوتسکاره دیورلک در. مؤذن
لسکی ایکی عیدده، جلد اضحیه فطره و اووی
بورنجه قرآن صائمندن عبارت در ..

طیب ید اووی و هو مریض قیلندن
اولسه ده بولارده هیچ وعظ و نصیحت و امر
معروف کبی لریوقدر، اوزلری سنه سیئه ده
اولغاچ عوام غه ایتورگه نللری قصه لغندن
نه اش اولسه ده سکوت ایدرلر. خلقن ایشه
مسکرات ایل مبتلادرلر؛ حتی بعض فقرالریده
آفتق مالن سکرانه تلف ایدوب بالالرون آج
فالدرماقت لردور، «ان الله لا یغیر ما بقوم حتی
یغیروا ما بانفسهم» منطوق جلیلی ننگ
مصدق منیفی اولدق. چونکه اولده
خلقن دولتی ایدی و بوندن یکر می سنه
مقدم اولسکی حضرتلر زمانده مسجدمز
جوارنده بر مکتبیزده وار ایدی هم شول
زمان امامی تعلیم دین قیلقدن عمرینی
کچوردی «ذهب الناس و بقی النسائس»
مالنجه آنلار کوچدی مکتبیزده مهارتدن ویرانه
کچیدی آه .. بوندن آرتق تأسیف

اولور می؟ جوار مزده اولان بعضی قریه لرده
اولده مسجد اولمغان برگه مسجد بنا
ایتدروب و بعضی لر مکتب مدرسه سن قریه لر
مدرسه بنا فیلدروب تعلیم و تعلم ده لردن.
مسجدلر نده اوقات خیمه ده ده شوبله
مملوء مسجد جماعت ایل اداء صلات ایده
یورلر. بز ایشه بنگ صومعه توشروب
مسجد اشلاتدک؛ حاضره مسجده مزده
آذان یوق، جمعه یوق «صلاة الجماعة تفضل
على صلاة الفرد بسبع وعشرين درجة»
ایل ثنا بیوریلان فضائل جماعتدن محروم
اولدقن کبی تعلیم صبیان دن محروم لردن.
مومی الیهم لر جماعتنک مشروعیتی ننگ
حکمتی ادراک ایلماک لرنندن و خلقی جماعته
تعریض قیلما دقلرندن خلقن آراسنده
انواع رزائل، عداوة و عداوت لردن بک
کوبایوب بری آخره هجوم قیلقدن لردن.
ایشته بو مقاله مزه باعث اولان سبب
ترویج دین مبین در. باشقه شخصی و یا
نفسانی بر عرض ایچون دگلدر و مومی
الیه امام افندی محراب کیم اورنی، کندوسی
کیمینک نائبی و وظیفه سی نه ایدوکن آچیق
بیلوب اورنده مقید اولسون؛ یا که استعفا
قیلسون، بزم مسجد مزنی تضییع قیلما سون.
کذلک مؤذن افندی ده وظیفه سنی آچیق
بیلوب مسجدینه ملازم اولسون. مسجد
ترتیب سن اولسه خلقه ایتسون، اطاعت
قیلمسه لر صورانیه محکمه سینده راپورط
ایتسون. امضا «خ. ا. ۱۰»

ناشر: محکمه شرعیه

مدیر مسئول: امام محمد صابر الحسنی



مجله نك

پروغرامنه موافق مقاله لر
قبول ایدوله، مقاله لر نی
قسقارتو نورانوده اداره
اختیارلیر. درج ایدلیمان
مقاله پوچطه بدلی بیارلسه
اعاده قیلنور.

معلومات

محكمة شرعية اورنبورغیه

اشتراک بدلی:

پرسنه گه ۳ صوم.
بارق سنه گه ۲ صوم.
خارجی مملکترگه
سنه لگی ۴ صوم.

آدرس: شهر اوفای
«معلومات» اداره سینه.

№ ۱۱

آیده ایکی مرتبه نشرایتلدر.

№ ۱۱

УФА, РЕДАКЦІЯ „МАГЛЮМАТЪ“

въ зданіи мухамеданскаго духовнаго собранія.

امام صالح جان محمد جان اوغلی علییف،
هم شولوق قزان شهرینک ۵ نهی مسجد
نده امام عالم جان محمد جان اوغلی علییف،
اختلال حقنده اجتهاد لری ایچون
(за революціонную дѣятельность)
پالیتسیه تحت نظارتنده اولاراق ۱۹۰۸ سنه
۱۷ نهی مارتدن باشلاب ایکی یل مدت
ایل، قزان شهرندن ژالوغدسکی غوبیرناغه
بیارلدیلر.

غوبیرنسکی پراولینیه نك ۱۹۰۸ سنه،
۱۹ مای، ۳۷ نومبرلی پاستاناولینیه سی
بوینچه مذکور اماملر دخی اماملوق
اورنلرندن نوشرلدیلر.

بو اش خصوصنده خبردار قیلوق
ایچون غوبیرنسکی پراولینیه محکمه شرعیه
اورنبورغیه گه اعلام ایددر.

قزان غوبیرنسکی پراولینیه سنده صاویتنک
استارشی دیلا پر ایزواپتل.

۲۰ مای، ۱۹۰۸ سنه، ۲۳۵۴ نومبرلی.

Оффиціальный Отдѣлъ.

رسمی قسم

رسمی باش مقاله

قزان غوبیرنسکی پراو
لینیه سندن

محکمه شرعیه اسلامیه اورنبورغیه گه
(عالمجان حضرتلری بیارو حقنده)

داخلیه مینیسترینک ۸۸۳۷۷ نومبرلی
پاستاناولینیه سینه (حکمینه) بنا قزان شهر
بنک ۷ نهی مسجدنده امام عبدالله عبد-
الکریم اوغلی آپانایف، ناوی تاتارسکی
اصلاباده (پکاپسته ده) ۱۰ نهی نومبرلی مسجدده

یا شا تعیین ایدلگان امام و مؤذنلر

صارا توف غوبیرنسکی پراولینیه سندن
محکمہ شرعیہ گہ .

بو سنہ ۱۱ نچی مای ۳۶۲۲ نومیرلی
آناشینیه گہ بناء غوبیرنسکی پراولینیه
اعلام ایدہ در: فوزیتسقی شہرینک میشچانی
مصطفی عبد الوہاب اوغلی سایگانف،
فوزیتسقی اوبازی ایندیبرکہ قریہ سینک
برنجی مسجد جامعینہ ، ۱۹۰۷ سنہ ، ۱۵
نچی ایونده وفات اولمش خطیب وکندو
سینک اوغلی عبد الله مصطفی اوغلی سا
بگانف اورنیه خطیب اولرق تصدیق
قیلندی .

۲۱ مای ، ۱۹۰۸ سنہ ، ۲۶۶۹ نومیر .

وانکہ غوبیرنسکی پراولینیه سینک
اوکازی بوینچہ کرستیان مقصود جان
احمد سلیم اوغلی علی اکبروف ، صارا
پول اوبازی ایزی مسجد جامعینہ خطیب
بولدی .

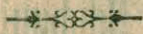
۱۳ مای ، ۱۹۰۸ سنہ ، ۱۱۱۱ نومیر .

اورنبورغ غوبیرنسکی پراولینیه
سینک اوکازی بوینچہ عبد العارف عبد
الصالح ویرخنی اورال اوبازی بوتای
مسجد جامعینہ امام - خطیب اولرق
تصدیق قیلندی .

اورنبورغ غوبیرنسکی پراولینیه
سینک اوکازی بوینچہ عبدی اولی مسجدینہ
حبیب الله احمد اوغلی علیف امام اولوب
تصدیق قیلندی .

آخوند

اورنبورغ غوبیرنسکی پراولینیه
سینک اوکازی بوینچہ ویرخنی اورال
اوبازی ، وارننسکی پاصانک امامی
صنعت الله هبت الله اوغلی ایسایف آخوند
لققہ ترفیع اولندی .



یا شا آچلغان مسجدلر

دیپار طامینتندن — محکمہ شرعیہ گہ .

اوشبو سنہ ، ۱۵ نچی غنوار ۳۵۵
نومیرده اولان تقدیم نامہ سینہ بناء دیپار
طامینت محکمہ شرعیہ فی خبرلندرہ درکہ :
سمبر غوبیرنسانی بوا اوبازی ، بوروندق
ژولستی «۱۳۶» ایر جانندن عبارت بولغان
«ایلمیرزا» قریہ سی خلقلرینہ تیوشلی
زا کوندن طش مینیسٹر طرفندن مسجد
جامع بناء ایدوگہ رخصت ایدلدی . هم
بو حقده تیوشلی تدبیرلر فیلمق ایچون
۱۲ نچی مای ، ۲۸۴۸ نومیر ایله سمبر
غوبرناطورینہ اعلام ایدلدی .

—۱۷ مای ، ۱۹۰۸ سنہ ، ۲۹۴۸ نومیر .

شخصیتی، یورطاری و پابنختی حقند
بخشی کوبگنه شیلریازغان.

ۋامبری افندیپنک اوز عبارتتری:
تیمور اورطابویلی، نق تنلی اولغان،
دائم محاربه لرده مشقت و فاطیلقلرده
عمرینی اوز درسه ده قارطلیق چینگنده
ضعیف لنگان. گرچه بر آياغی ایملنگان
اولسه ده طوغری فامند، آفسانلی آرنه
بلینه ایدی. محاربه میداننده طاوش -
غاوغا آراسنده آنک شهب طاوشی یراق
ایشلددر ایدی، یتمش یاشنده آنک
باری کورووگنه ضعیفلنگان ایدی.
اسپان ایلچیلری سهرقند گه کیلگاج
مصافحه (Аубеция) وقتنده آنلرنی بیک
یقین کیلگاج کنه کوردی.

شاد و شهرتلی وقتلرده بیفکدن
کیک چاپانلر (Халать) کیگان، باشینه
کیزدن اوزون و اوچلی و اوچنده ده اوزون
مرجان، قیمتی طاشلر وینچولر ایل
مزمین اشلر، کیگان، مانقول عادتینه
قولاغینه الوغ و قیمتی آلقاسقان ایدی.
عموما لباس فاخره و ظاهری زینت لری
ایل غیرنی تحقیر ایتمادی. اوزینگ
محاربه میداننده اونکار دیکی اوزاق عمر
لرنده شول قدری مختلر کوررگه محتاج
بولدیکه، کوب وقتنده پراضتویلقده
اورناک بولورغه اختیار سز بولیدی
(پراضتوی کیبوندی).

یاش وقتنده آتاسندن و روحانیلرندن
اثرلنگان صوفیانه فهم و بصیرت لریله برابر،

دخی دیپارطامینتدن محکمه شرعیه گه.

اوشبوسنه ۱۵نچی غنوار ۳۵۴
نومبر ده اولان تقدیم نامه سینده بناء
دیپارطامینت دوخاؤنوی صابرانیه غه اعلام
ایده درکه: اوجا غوبیرناسی، هم اوبازی،
اورمان کدی ۋولصتی، «۱۷۳» ایرجان
دن عبارت بولغان «موللا قسای» اولی
باشقردلرینه، نظام بوینچه ایکی یوز جان
کبرهک بولسه ده، مسجد جامع بناء ایدوگه
مینیستر طرفندن رخصت ایدلوب تعلیلی
تدبیرلرن قیلمق ایچون بو حقدده اوجا
غوبیرناتورینه ۱۲ مای، ۳۵۳ نومبر ایل
اعلام ایدلیدی.

۲۰ مای ۱۰۹۸ سنه ۳۰۵۳ نومبر

مترجم م. کلبیکلی.

— ❦ —

Не Официальный Отдѣл.

غیر رسمی قسم

ۋامبری سوزینه بناء

آقساق تیمورنک خلق و طبیعتی.

«پشت» دارالفنونک شرقی
لسان و ادبیات پرافیسوری گرمان ۋامبری
اوزینگ «بخارا تاریخی» اسمنده گی
اون برنجی کتاپینگ باشنده آقساق تیمورنک

آناوچيلار، فكرلرنى مضايف - ايكي الوش
خطاء ايده لر .

باشده البته آزياتسكى صوغوشقوچى
بولوب زمانه سى عادتنجه مظفر عسكرى
ايله، طالاوكى قباحى عمللرينك اولغان،
شونك ايچون دشمانلرى شلته ليلارده. آز
ماز گناه ايچون آرتق جزا لر ايدولرى
اولسه ده طوغريلق نيتى ايله اولغان .

اصفهان - وشيرازده غى اشى اوزينك
صالداتلرينك قاننى قايتار ايچون بولدى.
دمشق اهاليلىرى ايسه مابى خلصلرى
غدارانه قائلر توگوب حسين فاميليه لرينى
اولتوردكلرندن بو حسرتلى واقعه لرتيمور
نگ آچووينى قوزغالتدى، بونلر ايسه
اختلاف سز جزاء ايدلورگه مستحق ايديلر.
بونداى قان توگولردن، ودشمانلق پوما
لاسيله آرتق بوياولر ايله يازلغان سوزلر
دن، ياليسه بارى غربى آسياده تيوشندن
آرتغراق قيلنغانى بزدن بوتونلاى باشرون
سبيلره مبنى اشلردن بلنه .

ظالم مانغوللر هلاكتندن قالغان،
شول وقتده غى اسلام ساچكارينك نورلر
ينى، ياكى ترك تانار اوردالرينك
تارماقلرنى بتوديلر، اما تيمور غربى اسلام
نك سياسى مركزينى اوزينك وطن اصلينه
كوچرمكنى آرزو ايندىكى ايله برابر اسلام
نورينك ضعيفلنگان اغاچينى تركستان
صحرا لرينك يوشاق - ملايم طوپراغينه
كوچروب اوطورتورغه قصد ايندى .
بونك ايچون تيمورنى عيبلرگه بولور
ميكان؟ بلسكه فزغانورغه ميكن .

ترگينلنگان تصرف ووحشيانه صوغش
سويوروى طبعينده بار ايدى .

آنك: «بارى قولنده قلىچ ايله گنه
الوغلى نعطيلادىگان سوزندن صوغش
صفتلرى غلبه اينكلى آكلانقاندائى
اولسه ده، قاطى ووحشى ديورگه بولورمى
شول كشينى؟ اصفهان شهرينى عموما
طالبان قان توكلانده اوز كشيلىرينه امر
اينكان شهرينك علماءلر طوراً طورغان
اورنلرينه برلمسكه، هرات وحلب علماء
لريله دينى مناظره غه طوطونغان، (*) آنك
فكرندن باشقه طوغيرراق، فكر ليلرينه
پادشاه لرچه بوله كلگان .

علماءلردن شمس الدين فنارينى،
محمد اطزينى، مشهور شيخ بخارينى
اينالوب يالباروب زور هديه لر تقديم
ايدوب اوزينه كتوررگه تلاگان. بونلر
اوزينك مخالفلىرى دارنده الكتىرلوب
هم ظاهرده قاطى دوشمانلرى ايدى.

قايمىلكتنه اولسه ده آلفان غنييتلىرى
آراسنده ماهر صانعلر وصورت توشرو
چيلرنى ايگ بهالى - قيمتلى صانيدر ايدى.
بروسادن سمرقندكه حيوانلره يوكله توب
كامل كتب خانه لرنى كوچررگه امر ايندى.
شونك ايچون تيمورنى چنگيز
برابرينه قويوب وحشى وغيورلك درجه سنى
كوچلاب آلفان معذب «Тираниъ» ديب

(*) حلبده عالم قاضى شريف الدين ايله قاطى
مناظره ايدوب آخرده آنى اوز حمايه سينه آلوب
شريف الدين قاضيه وآنك قرييلرينه بيك الوغ
بوله كلريرورگه امر ايندىكى مشهوردر، حالنكه
بونك قرييلرى ايكي بك جان ايدى .

زېنتلری ایله اوزلرینی زېنتل-سگا
نلر. شولایوق ای-رلرینک قورال-لری
ویلبا-ولری، کوز قاماشدرلری درجه ده
قیمتلی طاشلر ایله مزین ایدی.

(آخری وار)

نیکالای صوژورف ترجمه سندن

ترجمه ایدلدى.

مترجم: یعقوب آقبردين.



داخلیه نظارتینک چیت دین و مذہبلرنی

قاری طورغان دیپارلماینیت

دیریکتوری طرفندن ۱۹۰۶ نچی

سنه ۶۶۷۳ نچی رقمی کاغذ ایله

کوندرلش نسخه سندن ترجمه:

باشقه مذهب و باشقه دین

روحانیتى

(۹ نچی نومردن ما بعد)

II

روحانی آدملرنک جناینلری، (اول
جنایتلر غراژدانسکی زا کوننک امرینی
افسادندن ناشی بولغان همه زا کوننه
بنا قلینغان غراژدانسکی مطلبنی افساد
ایتودن حاصل بولغان جنایتلردر) ایکی
صفحه بولنه لر.

اوچنچی بر کشینک اینتر یسن افساد
ایتمی طورغان هم سویلانگان اینتیر یسلرینی

تیمور ویران اورنغه تختینی نغندی،
یورطنده شول ییر-ونسللرینک عادتلری
وتکلفاتلری برلشدرلدى. پادشاه یورطندا
غسی کیمیلر یفک، بارخت، آطاسدن
اولدیغی کبی عرب و مسلمانلره منسوب
یاپنغچلر یده بولدى. دوار یسده غی
خاتونلره مخصوص سوکه له «Шаукеле»
اسمнде (بیوک باش بیزاگی) بیک مودا
اولغان، ایسکی خوارزم مودا سنجه خان
خاتونلری کیگانلر: اوزون، قاطاولی،
فاهر، قزل، یفک، ایله نه سنه آلطون
تگهرمچ (دوره) قویاغان کیمیلر، مویننی
نق قاپلاغان بولغان، آرت ایتمکی اوزون،
بو کیمینی دوار یس خاتونلری جهه کونگه
قدری دائم کیگانلر. یوزلری پرده لنگان
بولغان، سفر یوردکلرنده طوزان واقلم
اثرلرندن صاقلا و ایچون بیتلرینی کرشنلر
ایله بویاب یورگانلر. باشلرینه قسزل
پوستاودن اشلنگان اشل پهلر کیگانلر،
قایولرینه ینجو مرجان وز بجر دالر ایله
زینتلنوب یسوقاریسند تیسره لی تشلی
بیزا کلر ایله بیزا کلندیکی ایله برابر قوش
قانا طلر یده قویلغان، بوقانا طلرنک بعضیسی
کوزلرینه قدری توشکان بولغان، یورگانن
اوزینک قوزغالوی ایله یوز- بیتکا آیروم
باشقه ماطورلق بیرسون ایچون. شولای
تیمور دوار یسند بیک کوب خاتونلر آسیانک
یارطی ملکیتینه طوررلق جوهرلر ایله
هم مولتان، اصفهان، عنجه، دمشق، بروسا،
شهرلری ماهر آلطون کمش ایشی اوصطا
«Ювелиръ» لرینک ماهرانه اشلنگان

افسادغه سبب بولغان جنایتلر در .

برنجی صنف جنایتلر بر جهندن روحانیتنه تعلقلیدر، مثلاً: آنط ایتدرکانه لازم بولغان ترتیبی ادا ایتماو چیلک شکلی بر جهندن ملکیتنه تعلقلیدر. مثلاً: آتپوسکا، آنلوچکا اشارنده گی نظامنی، ترتیبی اجرا ایتماو چیلک شکلی. بو جنایتلر روحانی «ژیدومستوا» بویچه مخصوص زاکونلر ایل فارالوب قوبلمغانلر. اما عملیاتده اگرده روحانی آدملرده بر مونداین اش واقع بولغانده «آدمینیستراتیونی» ترتیب ایل جزا قبلنمشلر در.

سائر مذهب و دینلر دن، زاکونغه بنا ایدامگان «آدمینیستراتیونی راسپولوژینی» «دوخوونی ژیدومستوا» بویچه بو سنه آلدیرلقدن ناشی سویلانگان جنایتلر ایچون جزا صالو طریقن آیروم آچیق بیان ایدر گه کرک ایدی. ۱۹۰۵ نچی سنهده بیرلگان نظامنامه نی آیرم جزا صالو طریق دیه قبول ایتو، روحانیلرنک ملکیتده ملکیتنه هم روحانیتنه تعلقلری بولغانلقدن موافق بولوب بتار میکان.

روحانیلرنک روحانیت ایل غراژ دانسکی زاکونلرنک مطلبلرن ادا ایتوده کافی درجهده مشغول بولمادقلرندن هم بعض وقتده بونک کبی افسادلرغه تیوشلی درجهده قاطیلق ایل عمل ایتماز گه قادر بولغا نلقلارندن بواشلرنی بتونلا یوک روحانیلرنک تحت نظار تینه بیروب بترو. ممکن بولور میکان؟

شونک ایچون عمومی بر قانون

کبی قاعه یا صارغه کرهک که، صافی روحانی جنایتلر گه جزا صالو ترتیبی شکللوک، ملی بز فاریطورغان اشار گهده جزا طریق ترتیب ایدلسون. هده باشقه مذهب و دین روحانیتی زاکوننک امرینی ادا ایتار گه مجبور ایتارلک درجهده (مجبور ایتسون ایچون) غراژ دانسکی حقغه بر امتیاز بیرر گه کرهک.

«دوما - قاطولچسکی» روحانیت خصوصتک داخلی ناظرغه امر ایدلگان که، اگرده شول روحانیت ده گی بر آدمک عملی حکومتگه یاخود روحانی معشیت گه ضرری بولوب کورنسه، اول روحانی حقنک «پارخیالنی ناچالنیک» گه خبر ایدلسون؛ اکرده پیارخیالنی ناچالنیک تیو شلیچه جزا بیر مازسه یاخود بیرگان جزاسی کافی بولورلق بولماسه، ناظر بو روحانی اغراجی حقنک پیارخیالنی ناچالنیک گه خبر ایدوب، اول ناچالنیک روحانیتی اورنندن اغراج ایدر گه مجبور بولسون.

بز فاریطورغان جنایتلر طوغری دن طوغریه حکومتگه یاخود روحانی معیشتنک جریانینه ضرری بولوب تابلمازسه ده، حکومت اچنک گی حیانتک جریانینه ضرری بتونلا یوک یوق دگلر هم شول روشده دوام ایده چک اولسه، حکومت حیانتنک جریانینه یخشوق صورتده ضرر کیتورر گه قادر.

شونک ایچونده داخلی ناظرغه بو دینلر خصوصتده غراژ دانسکی حق بیروب، شولوق عملنی اجرا ایچون قبول ایتو موافق بولور ایدی.

لكن بو ترتيب زاكونغه بناقيلماغان
هم بو ترتيبنك عليهنه سينانده برگنه كره
دگل بىك كوب اعتراض ايتمشدر.

اوگولوون اولورنييه بوينچه جزا
سالونى طورغان هم صاف روحانيگنه بولماق
چنايتلرنك باشقه مذهب روحانيلىرى
طرفنده ظهورينى حكومت قورالسز
بولغانى حالده قبول ايدرگه قادر دگل ايد
يكي ده شبهه سزدر.

غراژ دانسكى حقونى زاكونك آچق
صورتده بيان ايتارگه هم باشقه دين
روحانى محكمه لرينه تقديم ايدرگه كره كه،
اول محكمه لر اوزلرينك تحت نظارتيه
روحانى آدمك غراژ دانسكى زاكونك
افسادينى هم حكومت امرلرينك افسادينى
تفتيش ايچون آلورده، قبول ايتديكى
طريقلر حكومته كافي درجه ده كورنماسه،
عيبلى كشيپلرنك كنديلرى اشغال ايد
طورغان اورنلارندن اخراجنى. غراژدا-
نسكى حقده بو كېي اشلرنك اجراسنى
داخلى ناظرلك اوستينه التزام ايتوكره
ايدى.

آخري وار.

مترجم: ظريف.

—*—

«تعليم حقنده»

اصول صوتيه حقنده الشيخ زين الله
النقشبندى حضرتارينك نصيحت عامه سى

شونك ايله برگه بو زاكونك عملى
«ارمان - غريغوريان» دينينك روحا-
نييتنه ده ادخال ايدلسون ايدى.

عظمتلو امر ايله «اينجىلى - لوتيرا
نسكى» روحانيلىر، روحا نيتدن محروم
ايدلو احتمالندن باشقه لوده، زاكون
بوينچه «پروتستان» روحانيلى غراژدا-
نسكى حق ايله هيچ جزاغه مبتلا اولميدىر.
لكن عملى صورتده داخلى ناظر، بىك
زور اشلرده گنه، اوز اختيارى ايله
اورنندن اخراج ايدلوب، اوزينك حكى
حقنده «كانسيستوريه» گه خبر ايدى،
(بعض بر كراكلى اشلارنى اجرا ايچون).

بزقار بطورغان برگنه كره واقع
بولغان احتماللرده بو جزا بىك قاطى
بولغانغه كوره موافق بولور ايدى: بو
جزالرنى صالغان وقتده پروتستان روحا
نيتى ايله كيكاشو امتياز بىروب، اولده
بيان قيلنغان شيلرگه بناء داخلى ناظرلك
عمل ايتوى.

خرستيان مذهبك هم باشقه مذهبده
بولغان روحانيلىرغه گويبرنسكى پراولينييه نك،
باشقه مذهبك روحانى محكمه سينك حكمنى
تصديق ايتودن باشقه، غراژ دانسكى حق
بىرلگانى يوقدر.

بو كونگه قدر آدمينيستر ايتوونى
ترتيب هم سينات حكى توبانده سويلانگان
روشنه عمل ايتگان، گويبرنسكى پراو
لينييه غه روحانى آدمى اورنغه تعيين
ايدو امتيازى بىرلگان كېي، اوزى تعيين
ايتگان غير مذهب روحانيلى اورنندن
اخراج امتياز بىه بىرلگان.

« وقت » غزته سنده هم آيروم صحيفه ده
طبع ايدلگان ايدى . تکرار اولسه ده
بعض اماملرنگ التماسينه بناء نفع عام
اولسون ايچون هه قولينه واصل اولميان
کمه لرده خبردار بولسون ايچون
« معلومات » صحيفه سينه درج ايدلوى مناسب
کورلدى .

اصول جديده و قديمه حقنده طرويسكى
علماءلرى طرفندن يازلغان

عمومي نصيحت

يا كه

حقيقت

خلق آراسنده اصول صوتيه (مشهور
تعبير چه اصول جديد) ايله اوقمق و اوقمق
نك جوازي و عدم جوازي خصوصه
كوب سوزلر اولوب بو خصوصه بزلره
هر طرفدن جواب صوراب مکتوبلر كلد
يكنندن عمومگه بو مقاله مز ايله حقيقتنى
اعلام قيلمقنى قصد قيلدق . اصول صوتيه
ايله اوقله طورغان مکتب لرده اوقلان علم
لر حروف هجا (الف با) ، قرآن مع التجويد ،
عقیده اهل السنة ، قرأة تركى ، يازو ، املا ، فقه ،
تاريخ ، دينى ، حساب ، جغرافيه ، اجمالاً اولوب
بعضيلرى شريعت اسلاميه ده اوقلمقى
تبوشلى بعضيلرى اوقلمقى جائز اولان
علم لردر . الف باني اوقمق طريقى نبيمز
صلى الله عليه وسلم دن مخصوص حديث
ايله ثابت اولماسه ده قرآن ده سورلر
اشلرنده اولان حرفلرى اوقمق كيقتندن

هم اوتكائنده اولان علمالرنك كتابلرنده
الف باني اوقمق كيقتنى تفصيلاً بيان قيلنوب
اصول صوتيه ايله اوقله طورغان الف باغه
موافقتدن اصول صوتيه ايله اوقله طورغان
الف باني سلفلر طريقته موافق ديب
بله مز : خلق آراسنده سلفى طريقى ديب
مشهور **الف بى تى سى چيم هى آخ الخ**
ديب اوقمق بدعت طريق اولوب هم بو
طريق ايله اوقمق صافلانمق نبوشلى در .
نشر كبير وجهد العقل كى معتمد قرأة
وتجويد كتابلرنك شافيه و آنك حاشيه لرى
وباشقه نحو كتابلرنك تفسير قاضى بيضاوى
و آنك حاشيه لرنده وباشقه تفسير كتابار
نده سورة بقره ده **الم** تفسير نده الف با
نك اسمى **الف با نا تا چيم حا خا دال**
دال را زاي سين سين صاد طا ظا
عين غين فا قاف كاف لام ميم نون واو
ها يا ديب اوقلمقى ، مسمى سى (حرفلر
نك اوزلرى) **آ ب ت ث ج ح خ د ذ ر**
ز س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق ك ل
م ن و ه ي ديب اوقلمقى وباشقه تحقيقلر
تفصيلاً بيان قيلنمش در . اهل علملر نك
شول كتابلره مراجعتلرينى اوتنه مز .
اصول صوتيه مکتبلرنده اوقلان علملر
شريعت اسلاميه بى تعليم قيللان وحسن
اخلاق و كوركام معيشتكه سبب اولان
علملر اولديقتدن بعض شخصلرنك خلاف
شرع اشلرينى اصول صوتيه نسبت
ويرمك خطا و فاسد در ، مدرسه لرده

علمگه تخریض و ترغیب ایدوب فتوی لر
یاز درماقینه بناء اول امام لرنی ده اعتبارغه
آلارق، علم و تربیه نقطه نظرندن کهر د
کی ایچون بز فقیر الحال ده اشترک ایده
رک یاز هچ اولدم :

مذکور استفتاء ده بیان ایدلمش :
ایکی خاتوننی بر ایرنگ قارت خاتون
نگ اوغللری جیتوب اویلانون باشقه
چقا، بونلره آناسی نگ اویلانیک مصارفی
و اینچی دبه بیرگان مالی انکاسی نگ تبر
عی در، بیک خوش مال هم ولایت تزویج
انکاسینه ثابت . اما یاش خاتون نگ بالا
لری تزویج ایچون سن محدودگه ایرشوب
یتیمگچ آنالری کندی عمرن آرزاناراق
تربیه قبله یغن یراق ظن قبله انصاف
طریقچه عدالت اوزره الوغ بالالرینه
توتقان مصارفی قدر تسویه ایده رک
کهک بالالرینه ده تعین ایلاب قالدیرسه،
انسانیت وظیفه سی اولدی کیب هم
آنالق مرحمتنی ده قیلغان اولور .

اما عدالت مقدارندن چغوب بالکل
عریان ورثه قیلماق نیتی بران باشقه
وارث لرگه اضرار قصد قیلوب ماللر
ویرطلرینک بارچه سون بیروب بترسه
گناه دریاسینه باتوب عذاب الیم وعید
خوفی زور اولور هم بوندایون واقعه لرده
بولایق هبه لرده بولای قیلورغه یول یوق،
فضیلتلردن محروم اولماسون .

«من غیر مضار» نگ معنی سی ده
المضارة ان یوصل الضرر الی الوارث
بسبب الوصیه للاجنبی باکثر من الثلث

اولان درس لر کتاب الله وسنت رسول گه
موافق اولوق شرطیله هر توری طریق
ایله اوقوق جائزدر . اولغان کتابلرنک
هر قابوسی اولده ارتکان عالم لرنک
کتابلری اولوق لازم توکل . تاریخ کنا
بلرندن حظ آلمش ذاتلره معلومدر . اصل
علم اولان کتاب الله وسنت رسول اوزگارمای
طریق تعلیم هر زمانده اورگاروب
کلگاندیر . دینی مدرسه لرده علوم آله دن :
حساب، هندسه، هیئت، حکمت، جغرافیه، منطق
کیب فنلری اوقوق هم جائزدر . بو
خصوصده حکیم الاسلام امام ابی حامد
الغزالی حضرتلرنک مصنفاتلرینه مراجعت
قیلمک زنی اوتنه مز .

۱۳۲۶ سنه هجریه ۴ صفر الخیر .

۱۹۵۸ سنه ۲۳ نچی فیورال .

ملا زین الله بن حبیب الله النقشبندی

آخوند ملا احمد حاجی بن عبدالظاهر رحمانلی

۲ نچی مسجد ده امام داملا محمد ظریف المرحوم
اوغلی ملا محمد بیگماتق .



باب الفتاوی

استفتاءغه جواب

۹ نچی نومر «معلومات» ده، سامار
غوبیرناسی بر امام نگ استفتاسینه همد
محکمه سرعیه نگ مساعده ویروب کندی
نگ تحت نظر تنده اولان علمایه ازدیاد

ده ثلث مالدين آرتق بولسا مایوب وصیت درست، اگر بقیه ورثه ایتلمش وصیتنی جائز کورسه لر، اگر وصیتنی جائز کورسه وصیتنی بوزالر. عبارتک اختصار ایچون سندلرنی قالدروب یازدم. روایت: عن ابی امامه ان النبی صلی الله علیه وسلم خطب فقال:

ان الله تعالى قد اعطى كل ذی حق حقه فلا وصیة لوارث.

قال الترمیذی حدیث حسن صحیح... وعن ابن عباس عن النبی صلی الله علیه وسلم:

قال لا وصیة لوارث الا ان یشاء الوریة ویتبر کونه وارثا وقت الموت

لا وقت الوصیة (مولانا علی القاری للمختصر الوقایة من باب الوصایا). تسویة ایچون

درستمی سؤالینه: تسویة ایچون بولغانده یا وصیت طریقچه تملیک المال فی المال

بولور یا که تصرف منجز اولوب سلامت وقتنده هبه قیلوب تملیک ایدر. اگر

وصیت لفظی برلن هم وصیت مضمونچه بولسه بیانی کیچدی. وصیت عقدیه اگر

هبه قیلوب تملیک ایلسه سلامت وقتنده كذلك بیانی یوقارور وایت لرده ارتدی.

هبه سی درست، جمیع مال برلن بولسه ده تیک عدالت قیلماغان ایچون اضرار ورثه

قیلغان سببلی گناهی اولوب قالا. دخی وفی الخانیة لایأس من تفضیل بعض الاولاد

فی المحبة لانها عمل القلب وکذا فی العطا یا ان لم یقصد به الاضرار وان قصده

یسوی بینهم یعطى البنت کالابن عند الثانی وعلیه الفتوی ولو وهب کل المال للولد جاز وآثم (بزازیه)

او بان یهب جمیع ماله لواحد من الورثة کیلا یورث وارث آخر من ماله شیئا فهذا مکروه وفرار عن حکم الله تعالی فتجب بهما الفاروا لکنهما تحت المشیة. لکن تسویة هبه قیلماقی بولغانده امام ابی یوسف رحمۃ الله علیه فاشندہ تنصیف اوزره اوغل وقرغه برابر هبه قیلماقی تیوش. امام محمد رحمۃ الله علیه تثلیث اوزره لذکر مثل حظ الاثنینین بیررگه کرک دی. روایت:

نوع الافضل فی هبة الابن والبنت الثلاث لمیراث وعند الثانی التنصیف وهما لمختار ولو وهب جمیع ماله من ابنه جاز وهو آثم ونص علیه محمد رحمۃ الله علیه ولو خص بعض اولاده لزیادة رشده لایأس به وان کان سواء لایفعله ذلك.

بناء علیه بالارینک صلاحیتی متفاوت اولوب غصو صابعضلری طالب العلم اولوب استقامتی هم آرتق اولغانلرینه عطیهنی انفاقنی آرتق قیلسه ده جائز. اگر صلاحیتک برابر اولسه لر عطیه رهبه ده برابر قیلماقی تیوش.

وان اراد ان یصرف ماله الی الخیر وابنه الفاسق فالصرف الی الخیر افضل من ترکه لانه اعانة علی المعصیة وکذا لو کان ابنه فاسقا لایعطیه اکثر من قومه بزازیه فی کتاب الهبة

کیلیک مطلوب فیه... برنجی مسئله: وارث که وصیت هیچ درست توگلمی؟

یا که اولاد آراسون تسویة ایل بولغانده درستیمی؟ فی قدرسی درست؟ باشقه

چقغان اوغللرنک اولگی عهدلری اجرا سی لازم می؟ سؤالینه: بعض ورثه که

بناء عليه سلامت وقتنده بعض اولادينه
هبه قيلولت تصرف منجز ايله تملك
ايدوب وثيقه نامه (دو كامينت) ياكه شاهد
عدل لرنك شهادتي ايلان مثبت بولسه
قالغان اوغللري اتكاسي نك تصرفن
بوز ارغه افتدارلري بوق .

اگر بالالري نك بعض سينه هبه سي مرض
موتنه واقع اولسه بو هبه وصيت حكمنده
اولوب بقيه ورثه نك اجازتينه موقوف ؛
اگر جائز كورسهر تمام والا بوزالر .
واعتاقه ومماياته وهبه وضمانه وصيته
والتصرف المضاف الى موته من الثلث وان
كان التصرف واقعا في الصحة (على القارى)
بناء عليه بر كمسه بر ولدينه جميع مالن
وصيت اينوب يازدرسه ، گرچه يازدرماقي
تصرفي سلامت وقتنده بولسون وارث
لرنك جائز كوروي ايله وصيت درست
بولسه ده ثلث مالدين آرئدرلماي .

باشقه چقغان اوغللرنك اولگي عهد
لري اجراسي لازمي ؟ سوءالينه : اجرا
سي لازم توگل ، زيرا بر كمسه ورثه نك
بعض سينه مصالحه قيلولت منم وفاتم بعدنك
تركه و قسمت كه كرماسن « ديوب هم بعض
بر شي ده بيرسه اوشبو وثيقه سي درست
توگل هم ميراثقه كره ، لكن اولده صلح ايدوب
الغايه شينى تركه قابتار بديره . روايت :
وفي الحادى الزاهد صالح الميت قبل الموة
مع احد الورثة على ان لا يرث منه بعد
موته واعطاه شيئا على ذلك لا يجوز فيرث
ويرد ما اخذه على ذلك (في كتاب الصلح)
دخى بر روايت صالح الميت قبل الموة مع احد
الورثة على ان يخرج من البين ولا يرث
من بعد موته واعطاه شيئا على ذلك
لا يجوز فيرث بعد موته ان شاء ويحرم

عليه ما احنه بدلا على ذلك يرده الى
التركة في اصح الروايات ان كان قائما
والا فقمته .

بناء عليه اگر اولوغ اوغللر آنالري قيلمش
وصيت لرن جائز كورسه لر بلكه بوزوب
هم قسمت تركه كه كررگه تلاسه لر صحيح
ايدوب بيرامش مال لرن قابتاروب صالح سونار ،
اگر مال سلامت وقائم اولسه ، والا آلمش
مال لري بئكان ده بولسه شول مال نك
قيمتنى حساب ايدوب تركه كه قوشلوب
اوزلري نك حصه لرينه قبض قيلغان مال
لرنك قمت لرينى تصادف قيلنور ، مال
موجوددن سهام لرونى تكميل ايدلور .
اگر آنالري هبه قيلولت سلامت وقت ده
تمليك ايدوب ياش بالالرينه قالددرسه
اول وقت بوزا آلماي لر ، ديگان تكرار
تكرار اوتدى .

۲نچي مسئل : يوقاروداغى روشقه
هبه درست مي ؟ نيندى شرطلر ايله هبه
تمام بوله ؟ سوءالينه جواب : هبه سي
درست گرچه واهب كندسى وعيالى واشيا
ومتاعى هبه قيلنمش اوي نك اچنده بولسه
ده . روايت :

وهب لابنه الصغير دارا وفيها متاع
الواهب او تصدق لابنه الصغير بدار
وفيها متاع الاب والاب ساعن يجوز وعليه
الفتوى (برازيه من كتاب الوهب) وهب لابنه
الصغير آه مثل ذلك الرواية في الجامع
بناء عليه عقد برلن هبه سي تمام اولوب
قبض غه حاجت ده يوق آناسي نك قبضند .
بولوب تمام بوله . وتتم الهبة بالقبض
الكامل والموهب شاغلا بديك الواهب
لا مشغول به والاصل ان —
الموهب مشغولا بملك الواهب منع تمامه
وان شاغلا لا . درالمختار نك عبارتى اوشبو

کوچون هبه قيلسه درست توگل، موجود
بولوب هبه قيلغان وقت عقد جديد شرط
بوله .

(الدرالمختار) استرلى طماق اويارى مرادم آوانك
امام حراث احسن اوغلى .



خطبه حقنده مقاله

«خطبه نك ايكي جهتي بار»

محترم «معلومات» مجموعه سين عن
صميم القلب تبريك ايدرم . على الخصوص ،
كافه امام لره احتياجات دينيه وافكار مليه
لرين ، ميدان انتشاره عرض ايدرايچون ،
معلومات نك صعيغه لري آچيق اولديغنه
مع الامنونه ابراز تشكر ايدرم . بو
جملدن اولارق «معلومات» نك ۳ نچى
و ۴ نچى و ۶ نچى نومره لر نده ، خطبه
ووعظ ، عنوانلى بنداريني مع التشكر
مطالع ايدمرك ، بو مسئليه آي وجه
اهتمام ايدوب ، قلم حر اولديغندن
استفاده ايدمرك ، بن فقيرده بو بابده
اولان فكر قاهرانه مي و مسلك عاجزانه مي
علماء او والابصاره بازوب عرض و تقديم
ايتيميه جسارت ايلدم وبالله التوفيق .
خطبه ووعظ نك حكمت و فلسفه ارين
«معلومات» محررى اكمل وجوه ايل
بيان بيورديلر ،

لكن بزم آره مزده ، خطبه عربيجه مو
نانارچه مو كرك ؟ مسئلسته كلنجه خطبه
بالسكل عربيجه لازم اولديغنده ، بالكل
نانارچه لازم اولديغنده اشتراك ايك مم ،

قطعه سي مطلق كورنسه ده كندى نك صبي
و طفلينه هبه بو حكمدن مستثنى اولوب
كيفى ما اتفق هبه سي درست بولوب قالا
شرائط صحتى تابلسه .

استثنا: وفي الاشباه هبه المشغول
لاتجوز الا اذا وهب الاب لطفله قلت
وكذا الدار المعارة والتي وهبتها لزو
جها على المذهب لان المرأة ومناعاها
فى يد الزوج فصح التسليم . رد المختار
نك الا اذا وهب استثناسنى ابن عابدين
آغان : قوله الا اذا وهب كان وهبه دارا
والاب ساكنها اوله فيها متاع لانها مشغولة
بمتاع القابض وهو مخالف لما فى الحائية
فقد جزم اولابانه لاتجوز ثم قال وعن
ابى خنيفة فى المجرى تجوز ويصير قابضا
لابنه (ابن عابدين) . بوقارغى بن ازيه
عبارتينه وبو صوك روايتلره بئا ، هبه
درست بولوب قالدى واهب واشياى
موهوب اوى نك اچنده اولدى عالده ده .
نيناى شرطلر ايله هبه تمام اوله
سوالينه : شرايط صحتها فى الواهب لعقل
البلوغ والملك وشرايط همتها فى الموهوب
ان يكون مقبوضا غير مشاع مميزا غير
مشغول كما سيتفتح . بو ايضاح دن مراد
بعض لرى بوقارغى بيان ايدلمش ابن
عابدين ورد المختار عبارلر نده موجود .
بئا عليه واهب نك اوز ملكى بولماق
شرطى اولدى كى عاقل ، بالغ اولماق شرط
هم مقبوض غير مشاع غير مشغول بولماق
شرط موهوب نك (لكن طفلينه كندى نك
صبينه هبه بو حكمدن مستثنى اولوب
روايتى كيجدى هم اتضاح ده شول استثنا)
دخى عين هبه ده موهوب موجود بولماق
شرط . اكر بر كمسه بر حيوان نك سوتن
يا بولاچق بالاسون يا آيراچاق اومارطه

بو مسئله ده فکر عاجز انهم ایسه بین بین در .
خطبه اولی مز حمد ، ثنا ، تشهد ،
صلوة ، موعظه ، و مناسبه برر آیت
فرآینه بی مشتمل اولدیغندن حمد ،
ثنا ، تشهد ، صلوة نی عربیه اوقوب ،
موعظه کلنجه اما بعددن باشلاب مخاطب
اولان اهالی نك کند لسانلر نچه ، وقتنه
واهای نك احوالنه مناسب ورشده هر
جمعه ده خطیب افندی نك کندی طرفندن
ترتیب اولنوب سویلانکنی اولی بلکه
اهم کورده مز . ایکنچی خطبه ایسه حمد ،
صلوة ، خلفاء الراشدینه اصحاب وازواج
مطهراته نرضیه ، پادشاه و رعیت دهادن
عبسارت اولدیغندن ، من اوله الی آخره
عربی اوقلونی تیوش کوره مز .

زیرا ۶ نجی نومره معلومانده بیان
بیورلدیغی کبی ، جمعه خطبه سنك فاسعوا
الی ذکر الله امر جلیلی موجبنجه ذکر
و عبادت جهتی اولدیغی کبی ، اهالی نك
احتیاجات دینییه سین و مصالح دنیاویه سین
هر کسه کما ینبغی افاده ایسر درجه ده
وعظ جهتی ده واردر .

شمی بو وعظ دیگانه مز بر کره
دقت ایله بقالم ، بو وعظ بعبارته شارع
طرفندن ترتیب و تعیین قبلنش ،
و پیغمبر دن قالمه بر جهل لردن عبارة
اولمایوب بلکه ، هر خطیب هر جمعه ده
وقتنه واهالی نك احوالنه قاراب ، آنلری
نه لره تحریض و ترغیب ، و نه لردن تهدید
و ترهیب لازم مناسبه کنده سی ترتیب
قیلوب سویلامك ، اگر از بردن سویلرگه
مقتدر دگل ایسه ، هر جمعه کون جمعه دن
مقدم کاغد اوزرینه ترتیب قیلوب منبرده
وقت شول کاغذینه کوز صاله صاله بیان
ایتمك لازم در . بر ترتیب لغان وعظنی

هر جمعه ده سویلسه البته مقصود فوت
اوله حق ، زیرا اهالی ایکی جمعه ده یناشه
دگلسده اوچونچی جمعه ده آکا اعتبار
ایتمه چکی طبیعی در . اما هر جمعه ده
ایکنچی تورلی عباره ایله ایکنچی مسئله نی
ایکنچی معنی نی افاده فیلسه اول وقتنه
اهالی ده : شوق و رغبت ایله باقالم ، شمدی
خطیب افندی بو جمعه ده نه لره ایله توصیه
ایده چک ، دهره ك استماع و اصغایه
منتظر اوله چقلر . بالعکس آنلره هر جمعه ده
بو قدر اهیمتلی تحریض ، ترهیب ، تبشیر ،
تخویف لرنی مشتمل اوله حق موعظه
مقامنده آنا بابادن قالمه خطبه لك مجموعه
سندن بیکلب آغان نیم عربی جهل لره ایله
کیم لره خطاب ایده مز ؟ زیره خطبه ، اهل
لغت بیاننه کوره خطابتن مأخوذ در که :
متکلم ایله سامع بیننده واقع اولان کلام
در ، سمع دن مقصوده استماع در . بناء
علیه جناب سیدعانه و تعالی فاسمعوا
بیورمادی ، فاسمعوا له و انصتوا بیوردی ،
وعظ دن مقصوده اتعاظ در . اوله ایسه
بزم عوام ترکی . تانار اهالی مز عمر بوینجه
امام نك جمعه داغی ایکی جهنلی بولغان
خطبه سندن بر کلمه اولسون استفاده
ایتمامش اولور لرده عندالله ، اگر آنلره :
« مسئؤل اوله حق راعی لرگز (امام لرگز)
سویلامادی مو ؟ الم تکن آیانی تنلی
علیکم » دینلسه ، آنلرده : بلی یارب
دوغربدر : بزم امام لر مز هر جمعه ده
بزه قاراب سویلر لردی لکن اجنبی لسان
اولدیغندن بزلر نه اولدیغن آگلامادق
دیه احتیاج ایتماسلر مو ؟ بوراسنده سز
بکا دیه چک سگز : « امام جمعه دن اول
یا صگره کما ینبغی اهالی لساننجه وعظ
سویله سوند اول وقت مقصود فوت

بر منصف معترفه آچيق معلومدرکه، بواش
متعسر بلکه متعذر در .

بوندين ناشی تعليمات شرعيه مذهبى
افرا ... دن باشلاب اليوم اکملت لکم
دينکم که قدر عربچه اولديغی کبی، حتی
نماز منڭ قرأتی عربچه دهی باشقه جائز
اولمادیغی حالده بویله شارع عوامه عربچه
بیلونی تکلیف و ایجاب ایتماش . هایدی
قرآن نڭ نظمین طوغری اویرانپ اوقسه
تقبل الله بیورمش ایکان ، یا لکتر ترک،
زاتار خطیبنڭ عربچه سسویلاگان وعظن
دڭلار ایچون عموم خلقتنڭ تعملى ممکن اولمایه
چق درجهده طاغیر قدر آخر اولان عمومی
خطبه قسمقه بوله در . بونی آڭلارغه عمومی
عربچه بلولازم توکل عمومی روس تلن بلوب
بتورمگان کهسه لر روسچه خطبهنی آڭلای
لر توکلمی ؛ عربچه بیلونی نصل
ایجاب ایده مز ؟

شارع صلی الله علیه وسلم حضرت
لرینڭ : سروا ولا تعسر وابشر واولاتنقروا،
وکلوا الناس علی قدر عقولهم، کلام حکمت
انجام لری ده شو معنی لری مؤید اولسه
کړک، «کلمو الناس» حدیثی کلام ناس ده
در، خطبه حقنده توگلدنر .

حالبوکه علوم عربیه یی مدرسه لر
مزده الی ماشاء الله اوقوب اوقوب، اهالی
طرفندن انتخاب و محکمه روحانیه طرفندن
تصدیق و اناوب خطابه منشوری آلوب
ده (ممتاز عالم لر مژدن باشقه سی) قریه لر ده
اکثر خطیب عنوانولر مژه اوزی بیکلاگان
خطبه دن باشقه عباره ایله فصیح اوله رق
عربی وعظ سویلا ساک دوشنوب قاله چقلى
شبهه سز در .

الحاصل باش مقاله مز اولان خطبه نڭ
ایکی جهتنی ده ملاحظه ایدوب، خطبه اولی

اولمبه چق . بز دیه چک مز : اول وقتده
شروع بولغان ایکی جهتنی خطبه مژنڭ
بر جهتی عمل اولنقی سزین معطال قاله
چق، بناء علیه خطبه مزده ابتر اوله چق
و وعظن خطبه دن خارج اولوب خطبه یه
علاقه سی اولمقسزین ، اویله جمعیتنده
باغود ایکندی جمعیتنده سویلانان وعظ
ایل بر درجهده اوله چق و برده هر بیر نڭ
اهالیسنه بر کوز ایل گنه بر نقطه دن نظر
قیلنماسون . شواغل شتی ایله مشغول
اولان عوامه ، خصوصاً قریه لر ده جایگی
اش موسملرنده هر بر عوامه جمعده دن
یاروم ساعت مقدم کیلونی ایجاب ایدو
مکن اولمادیغی کبی جمعده دن صوڭ ده
یاروم ساعت کوتونی ایجاب ایدو مکن
توگلدنر . (نصل مکن اولمایور عجبا !!
روسلر بتون کون اشلیمور توکلمی ؟ بو
نصل مکن) . بناء علیه آنلر حاضر اولغان
خطبه وقتنده ، بزم ایکی جهتنی خطبه
مز دن اوزلرینڭ آڭلاغان لسانلری ایل
مصالح دنیویه و اخرویه لرون استفاده
ایتسونلرده شول وقتده بزم ایکی جهتنی
خطبه مز ایکی جهتی ایل ده عمل اولوب
بعق افاده و استفاده ایتکان اولور مز .

اگرده پیغمبر مز عربی ، قرآن مز
عربی اولدیغندن کافه عوامنی خطیب نڭ
جمعه داغی عربی وعظن کامل آڭلارلق
درجهده عربچه نی هر کیمکه بیلدرر که
غیرت ایدیک دینلسه، بوده افندم اصعب
من خراط القنادر، اگر بسونی کوتوب
وعظنی عربچه سویلاب اونکار سک، طماق
آرتندن یوروب آچ قالغان ، کهسه کبی
اولمافزده شبهه بوقدر . (وعظنی عربچه
کبر اک دیوچی بوقدر سوز خطبه ده در .)
زیرا وجدان کوزی ایل باقان هر

نك حديد، ثنا، تشهد، وصلواتي وخطبه
ثانيه بالكل عربجه اوقنوب يالگزر عوام
استفاده ايده چك وعظخلنه كلنجه اهالي
لساني ايله سويلنسه عملمزدن ميان
وعدالت اوزره اولوب، عمل بكلاما الشبهين
الضرورات تنقذر بقدرها وخير الامور
اوسطها، قاعده لربنده موافق اولور
ايدي .

(آخري وار)

بيرسكي، يا ثا مريض قريه سنده :
خطيب محمد شاكر بن عبد الجبار .

« الامر بالمعروف والنهي عن المنكر »

اوشبو اوزون جمل نك قسقه سني
غنه ايتكند: « وعظ » ويا كه « خطبه »
دينلسده اولور . مسلمانچلق نك عومى
وشمولي اولان نافع ومهم بر قانوني،
واسلاميت نك اساس ومبنا سندن برسي
ايشته « وعظ » در . قرآن كريم تفسير
واحاديث دن باشقه، فقه، عقائد و اخلاق
كذابلر مسزده دخی اوشبو مسئله غايته
اهتمام واعتنا ايله و آيروچه بر باب
وفصل ده جميع تفرعاتي ايله مفصل صورته
بيان ايدلمش اولديغي حالده، حيفاكه
بزم علماءلر مزن، آمر وناهي رتبه سنك
بولنان رؤسامزدن قسم اعظمي اوشبو
« وظيفه مقدسه » لرنده مساهله ايتمكدن در؛
وياخود ايكنچي تعبير ايله : شول رتبه لره
مستحق لر تعيين ايدلمكدن زيرا،
اسلاميت نك قوامي يعني مسلمانلر نك نجات
ايدعيه وفلاح سرمديه وصول ونوال لري
وكنند وارقلر يني، نفوس ونفوذ اريني
محافظه ايدمك باشقه لر طرفندن تماما

يوطلوب كلياً نحو ومنقرض اولمامقلى،
اولسه آنجق : عومى وعظ لر ومؤثر
خطبه لر سايه سنده اولايه بلكدر
بوگونكي كونده كورليور وايشيدليوركه،
هر بر ملت كندودين واعتقادلريني نشر
ايتمك ايچون نه قدر فداكارلقده بوليور
لر . حتى هر بر حزب (پارتيه) اوز فكر
ومطلبلريني قبول ايتدرك و طرفدارلر
يئي چوغالتمق ايچون واعظ وخطيب لره
ميليونلر صرف ايتمكدن درلر . يعني بونلر،
يالگزر عقل وملا حظه لري علم ومعارفك
گي تر قبلري سايه سنده بونك فائده ومنافعي
كشف ايتمشلر واعتقاد ايدمك قبول
ايتمشلر . بز مسلمانلر ك ايسه، دين
واعتقاد من اقتضاسي، وجميع عبادات من
بونك اوزرينه مبني ايكان، صوم، صلاة
وسائر لوازم دينيه لركي اوزرمزه فرض
ايكان، نه اولديك بسبتون دبورلك درجه ده
هجر ايلدك وتترك ايلدك ؟ اساس دين من
اولان « قرآن كريم » اولندن آخرينه
قدر وعظ وتذكير دن، تدبير وتفكر ايله
ملا حظه ايدمك عبرت واعتبار ايله امر
وتوصيه ايتمكدن عبارت ايكان، نه ايچون
بزلر بو مقدس كتابي يالگزر ابتدائي
مكتبلر ده صبي لره سودا اذگرانور ايچون
گنه استعمال ايدمك من ؟ پيك ايلر وكيد
لورسه، تبرگا ار و احلر ايچون ختم ايتدربوب
وياخود برر عشر اوقتوب ثوابني
باغشلامقدن عبارت در . اگرده شفيع
المنينين افند من حضرتلري، حضور رب
العالمين ده : « ان قومي اتخذوا هذا القرآن
مهجورا » ديه چك اولورسه، واسفا! حال من
نه اوله چق ؟ اماملر من وعظرتلر مزن دن
سويلاگوچي بولنماز سسه وغير بيلردن
آز چوق بيلديكلريني سسويلايانلره

«مفتن» نظر يله باقسه لر، بار مق سلكتوب تهديد ايتمك استديكلرندن اوستون، خلاف شرع وخلاف نظام اولارق افتراء و تهمت ايله «دانوس» آرقه سنده گيز سهر، عجباً بو سو اعمالر نك نتیجه سي نه اوله چق؟ خصوصى صورتده هر قايموز نك اوز محل لر نده، هر سنه و بلكه هر كوت و هر ساعتده درلو و عبرتلى مؤثر واقعه لر، فتنه و بلالر كورمكه اولدغمز دن ماعدا، عمومى اولارق اوچوز ايللى ميليون اهل الاسلام بو كونكى كونده: مغلوبيت و محكوميت نك نهايه سنده: اسارة، ظلم و جبر نك اقصاي غايه سنده بولندغمز حالده، نه ايچون ذره قدر موازنه و ملاحظه ايتميوروز؟ «اولا يرون انهم يفتنون في كل عام مرة او مرتين ثم لا يتوبون ولا هم يذكرون» نص جليلي نك معناسى ندر، نه ايچون بر كره اولسون تفكر ايتميوروز؟ امم سالفه نك هلاك و خذلانلرى، و اوه ضالته دوشديكلرى نك سببى قرآن كريم ده بزلره: «كانوا لا يتناهون عن المنكر» ديه كوسترلديكى كى، احاديث شريفه ده دعى بومالده بيان بيورلمشدر. ايمان كامل و حقيقى مؤمنلر نك وصفنده: «يا معرون بالمعروف وينهون عن المنكر»، ولا يضا فون لومة لائم» بيورلديغى كى، ضعيف ايمانلورلى، منافق و اولياء الشيطانلى، بونلر نك عكسيله كوسترلمشدر.

اصحاب و سلف لر، (رضى الله عنهم) حضرتلرى، آحاد امة دن بولغان هر برسى، امرأ و سلاطين فارشوسنده خوف سز قول حق ايله وعظ و نصيحت اينمكدن چيكنمكدلرى حالده، بزلر نه ايچون، جزئى بر سرمايه صاحبي اولارق و ياخود بر اولر آرقه سنده اعتباركه كرگان بي سواد جاهلر كوكر

كلرينى كيروب: «بند محل نك باي» ديمايه استجيا ايتميان حريفله اولسون ديه ميوروز؟ ونه ايچون اختيارلر مزي بونلر نك ايله تسليم ايدميوروز؟ ونه ايچون اوز اولر مزي بونلره اسسير ايدميوروز؟ علماء نك و بالخاصه محل اماملرى نك بو قدر مداهنه لرى البته عفو اولنمازلق بر قباحه و اسلاميه فارشو تاريخ صعيه لر نده بيوك نفرت ايله ذكر اولنه چق بر جنائت در! بن، عموماً اماملر بويله ديميورم؛ اوزلرينك «ورثة الانبيا» اولدقلرينى هر دائم ملاحظه ايدوب هر بر حركت و اطوارار نده، شرع شريفه موازنه ايدرك حركت ايتمكه اولان بيوك علماء و استاذلر مذك و جودينى انكار ايتميورم. فقط بويله ذائلر نادر و بلكه اندر اولارق اقليتده بولندقلرندن، بنم بيان ايتمك آرزو ايتديكم اكثريت شول مسلكده اولارق غالب كلمكه لر در.

(آخري وار.)

«سپيرى الى حجت الحكيم محمودوف.»
«تارا»



حقوق اسلامغه نسبتتمز .

بو مقاله دن مقصودم روسيه اسلام لرى آراسنده، بيگرا كده اؤفا گوبيرناسى اسلام لارنده اولان قصورانه تنبيه در. عزيز ملت شلرم و رفيق اماملرم، گرچه قسقه رق اولسه ده اويلا ب فكر لاپ قاريق! بريم دينمز بيورغان صفتلر دن علم صفتى بزه بارمى؟ دينمز بيورغاندن غفلت ايدوب اول صفتلر نى ادا ايتمگان

غنه اسلاميت قدر اسلاميتكه شكرانه سى
ايچون و قيلغان قباحتلر مزي يابار ايچون
آصلا بته چك توگلدن .

بس ايندى اسلاميتنى محافظه ايتيك
وشول قدر زور بر دولتن تمامى برل
استفاده ايتيك ديساك بتون وجود و مال
لار مزي ايلان ترقيلره ، علوم و معارفكه
آتليقللار مزي لازمدر . طوغاندن اولگانكه
قدر بولغان وجود و حر كتمز علوم ، معارف
انسانيت واسلاميت كهالاتى اوچون
بولمق لازمدر . لكن شونينده تنبيه
ايتمكدن ضرر اولماز . مونه بزنك اؤفا
گوبرناسى باشقرد يري نك منبعى وبابلى
نك مدارى در . مونه شول قدر خزينه بر
دن دهنمزه معزز طولغان اؤفو ايچون
بتون گوبرنادن كوبى گنه ديسه تينه
وقف ايتكان يير تابلور ايكان ، ينه شول
قدر كوب مسلمان تركك ايتنه طورغان
اؤفا گوبرناسندن نيچه دانه تربيه لى نظاملى
مدرسه لر تابلور ايكان ؟ مونه شول قدر
اولسكاچوكده اوچماحه بولوون اعتقاد
ايتكان طائفه دن هر يوزكه نيچه دانه
درست اعتقاد بيلگان كشي تابلور ايكان ؟
بولارنى اويلى و يازه باشلاساك كوكلگه
زور قورقنچ كيل . اويات اؤفا گوبرناسينه ،
اويات ! مونه اول قورقنچلر نك اك
زور دواسى بنم فاشمده علم و عيلگه
چالشمقدن . من بو سوزنى بتون اسلام
ملنى نك راحتى ايچون سويليم ، يازام
منشأ رذالت و قباحت اولان جهالت
بتسونك منبع كهالات اولان علم اورناشسون
ديه ختم كلام ايدرم .

«امام محمد ييشكهوى»



بولساق طبعاً ادا ايدركه مجبور توگلبزمى ؟
مونه اول صفتلرني و باشقه انسانيت ، اسلاميت
لازم ايتكان صفتلرني دينا يا كه طبعاً ادا
ايدركه مجبور بولساق بتون دنيا خلقى
انسان نك كهالات دنياويه سى هم اخراويه
سى نك مدار و نيگزي بولغان علوم
معارفكه عاشق اولوب سعى ايتكان بيزيم
اسلام طائفه سى و بيگرا كده ريفيغز اولان
اماملر نك اقل علوم ابتدايه دينيه نك گنه
اولسون عموم اهل اسلام آراسنده ميدان
آلوى ايچون اجتهاد ايتيورلر .

بزمه مزي مسلمان بولوب تودق
هم شول اسلاميتمزه ختم عمر ايتسهك
ايدى ديه تيلمز ، بو نه قدر سعادت
و پك كوزل اش الله ميسر ايلاسونده
شولاي بولسون ، لكن بو قدر دنيا
و آخرت نك سعادتينه سبب اولان
اسلاميتنى الله ميسر ايلكاچ شول قدر
زور اسلاميتنك شكرانه سينه بزلرنه اشلادك ؟
شول عزيز اسلاميت نك تعالى سى اوچون
نينداى علوم معارف حاضرلادك . اسلاميت
نك مقتضاسى اولان حقوق انسانيه دن
صورالسه نه ديوب جواب بيره چكمز ، هر
مجلسده اولغان جديد برل قديم نزاغسون
كورساتور بزمى ؟ يا ايسه خاتون آلوده
آنلاردن توغان بالار مزي جبونينه بر
درست ايمان اويرتماينچه مونه بزم ملت
بالالارى تودر دق ديوب كورساتور بزمى ؟
يوق قودشلر ، اسلاميتكه ايتكان خدمتيز
بو قدرلى دن گنه عبارت اولسه اسلاميتكه
چن خدمت ايتكان بولوب نابيلماز ، بلكه
اوز مزيگنه اوز مزي آلدان بولورمزه
جوابقه اصلاً قادر اولماز . چونكه بوگا
قدر اسلاميتكه ايتكان خدمتيز فقط
شوندى جزئى نرسه لر بولوب بوصفيلر

داخلي خبرلار:

روسيه ده عومى ابتدائى اوقو استا
تيمستيقه سى

۱۹۰۴ نچى بلده ابتدائى نارودنى
اوچيلشچه لرگه مصارف طوتولغان: ۵۹۰۶۸
۶۳،۲ صوم (آلتمش دورت مليون
ايكيز ايللى توفز مك آلتمش سكر صوم)،
بو جملدن معارف مينستري حمايه سنده
بولغان اوچيلشچه لرگه ۴۸۲، ۷۶۴، ۴۷
صوم (يا كه ۱۰٪، ۷۴ پروسنت). سؤه
توى سينود حمايه سنك گيلرگه ۱۴،۰۴۲،۰۴۱
صوم، يا كه ۹۰٪، ۲۱ پروسنت)،
ايمپراطور يتسبه ماريه حضرتلرى حمايه
سنده بولغانلرغه ۵۴۵، ۴۶۲، ۲ صوم، انسانيت
مجبتي نامينه آچلغانلرغه ۷۹۹، ۳۱۳ صوم،
بحريه نظارتى حمايه سنده گيلرگه ۵۹۲،
۱۵۳ صوم، داخليه نظارتنه مخصوص هيئتلرده
بولغانغه ۳۴۵، ۱۰۰ صوم؛ سراى مينسترو
ستواسى حمايه سنده بولغانلرغه ۱۸،۹۵۱
صوم، ماليه مينستري حمايه سنده بولغان
اوچيلشچه حسابينه ۱۳،۱۸۸ صوم طوتلغان.
اوشبو يوقاروده ذكر ايتولموش
مصارف آفچه سى بويل جبولغان خزينه دن
۵۶۰، ۴۲۷، ۱۶ صوم بيرلگان (۲۵۵٪
پروسنت)؛ زيمستوا اداره لرندن هم
زيمسكى ازبورلردن كيلگان ۹۰،۱۰۰،
۱۵ صوم يا كه (۵٪، ۲۳ پروسنت)؛
سبلسكى اوبشيتوالردن ۹۰،۲۰۱، ۰۵۱
صوم يا كه (۳۵٪، ۱۴ پروسنت)، شهرى
اداره و اوبشيتوالردن ۷۸۸، ۱۸۲، ۹
صوم يا كه (۳۰٪، ۱۴ پروسنت)، خيرات

وصدقه لردن ۱۵۰، ۲۵۲، ۷ صوم (۲۰٪، ۱۱)؛
درس اوقوچيلردن ۸۶۳، ۳۶۱، ۳ صوم،
جبولغان باشقه نورلى منبعلردن كيلگان
۵۵۶، ۷۴۳، ۳ صوم يا كه (۸٪، ۵
پروسنت) (پ. ز. ن)

پريوزنده اولان انسانلر نك دين جهتندن
نفوس حسابى.

آمر يقاده چقمش ميسيونيرلر نشرى
«كوك كنيگه» نام مجموعه دن «صوژر
يمنتوى اصلوژا» غزته سنه هفتك علاوه
سنك يازادر:

پريوزنده جيم انسان - ۱۵۶۳، ۴۳۶، ۰۰۰ جان
شو جملدن مسلمانلر - ۲۱۶، ۶۳۰، ۰۰۰
» نصارى لر - ۵۸۸، ۸۶۲، ۰۰۰
» يهوديلر - ۱۱، ۲۲۲، ۰۰۰
» بودديلر - ۳۴۷، ۶۰۹، ۰۰۰
كانفوتسيان و طاؤتيسلر - ۲۳۱، ۸۱۶، ۰۰۰
شينتوئيستلر - ۲۹، ۹۰۰، ۰۰۰
» فيتشيسلر - ۱۵۷، ۰۶۹، ۵۰۰
باشقه چوس و تورلى مذهب ايلارى ۱۵، ۳۵۳، ۰۰۰
نصارى لردن

كاتولىك مذهبنده - ۲۷۲، ۶۳۸، ۵۰۰ جان
» پروتستانتلر - ۱۶۶، ۰۶۶، ۰۰۰
پراؤصلانى هم اصاروژورلر برگه - ۱۲۰، ۱۵۷، ۰۰۰
مسلمانلر حسابى بىك آز كورونه.
چونكه نفس امرى حساب اولماي تقرىبى
حسابلر هند ميسيونيرلر چن مسلمان
لردن كوبسون مسلمان حساب ايتميورلر،
مكره لر، قرضلر، آفريقا بدوى لرى كى لر.
حقيقتده جمل ير يوزنده گى مسلمان
اوچيز مليون ديه تقرىبا يوروتلماكتدر.

بلدی خبرلر

♦♦ اؤفا شهرنده مقام طوتقان بتون آفر و غنک اولان اشقولا (مکتب) ارگه پاپوچینل بابر و ژنیق بو اورنندن چغوب اوفادن کیندی .

♦♦ اؤفا جمعیت خیریه سی اوزینگ سرما به سنی آرتدرو ایچون اجتہاد اینمککدر . اؤفا بایلری بوندی خیر اشکک سعیدن کبرو تورمایلر ، حتی خیراتقہ آرزوسی بولغان باشقہ یرده گی مسلمانلرده دلالت ایدوچی بولسه اتفاق قیلمککدر . مثلاً شهر مزده حسن الدین آفندی امیروف اوزی سفرده یورو دکنده توبانده گی کیمسه لردن جمعیت خیریه ایچون یاردم آلمشدر : ترکیه تبعه سندن باغچه سرای سوداگری برادران سید بلال لردن ۵۰ صوم ، ویرخنورال اوبازی ، یر بیلاگوچی محمد صدیق مرتضین (زیارت ایچون) ۵۰ صوم ، صمار سوداگری عبدالستار منافق اعضالق ایچون ۳ صوم ، استر لیتماق سوداگری عبدالله خلیف اعضالق ایچون ۳ صوم ، بری سوداگری شاه سلطان شا کروف ، پیرم سوداگرلری ولیدوف ، شا کر جان رحمتواللین و فتح الله عبداللین لر هر قایوسی برر صوم اعانت ایتکالر . دخی ۲۲ نهی ایدونده جمعیت خیریه فائده سی ایچون پاراخودده اؤفا ایدلی اوستونده سیر (کاتانیه) بولاچقدیر .

بوندی اشلرگه اجتہاد ایدوب بوروچی ژورنالمنزنگ محررلرندن بهاء الدین مقصودوفدر . جناب حق اجتہاد و یاردم ایدوچیلرگه یاردمده بولسون !

مکتب حاللری

بو گلیمه اویازی ، «دینیس» قریه سنک مدرس احسن حضرتنگ مدرسه سنده مای اورتاسنده اوچ کون امتحان بولوب چیندن کبلگان علماء واماملر شاگردلر ننگ یخشسی و ترتیبلی جواب ویرولرینه بیک ممنون اولدیلر . شاگردلر اون سنه دن بیرو اصول جدیدہ ترتیبندہ فزان مدرسه محمدیه پروگرامیسی ایل اوفولده در . ابتدائی ، رشدی ، اعدادی و عالی صنفلرہ تقسیم اولنوب تفسیر ، طریقه ، ایساغوجی تلخیص ، عقاید ، حدیث اربعین ، قدوری ، تاریخ احمد جودت ۱-۲ نهی جزلری ، حساب ، منبہات ، مشق یازو ، تاریخ انبیاء ، عقود ثلاث ، حسن العبادۃ اذکار و نطافہ ، جغرافیہ خریطہ لرینہ تطبیق ایل مکمل صورتده امتحان قیلندی . هم اوشبو سنه روسچہ معلم کیترولوب کوب فائده سی کورلگان . اوتکان سنه زیمسکی اوپراوادن ایکی یوز صوم آقچہ اعانتده قیلندی هم بو سنه دهه اجتہاد قیلچقلر . اوز آرا وفق و پوپچیلتستوا باصارغہ قرار ویرمک بولالار . الله موفق ایتسون !

ایندی حرمتلودو خاونوی صاہرانیه مز طرفندن مسلمان شاگردلرینگ عمومی و رسمی امتحانلر قیلنولرن فاچان کوررمز ایکان ! الله کریم کورساتسون ایدی . بو گلیمه اویازی ، بکر اشتراک آولنده امام کشاف الدین .

امتحانده حاضر اولغان شاگردلارنىڭ بارچە سېنە بايلار طرفىدىن ھەدىلەر تاراپ تالاب، ختم قران ايله رئيس افندى مجلسىنى تمام قىلدى.

«امتحانده اولغوجى»

شادربىن اويازى، تولاك ۋولستنى منصور قريه سىندە مدرس محمد حافظ المنصورى مدرسە سىندە امتحان اولوب طلبەلەر ھەر ھەر اوقودىقى فنلارنىڭ گوزل امتحان وېرەلەرنىڭ جېولاشىلما ۋە ھەر بىر مەھلە اھلى شىكرلار قىلۇپ بېك مەمنون اولدىلەر. امتحان بىعدىدە تلاوت قران وطلبەلەر طرفىدىن ھەر بىر ئاغزىدىن صلوات شىرىفە اوقۇتۇرۇپ دعا قىلىندى. محمد عليە السلام نىڭ تارىخى ۋە ولادىتى قىسقىچە جەملە ايله حاضر ۋە بىيان ايدىنوب بېك ضيافت پاصالدى. حضرتى جەملە ھەر بىر ئاغزىدىن تېرىك ايدىنوب ياشاسون ھەم غەيرىتى! دېيە دعا لار ايتىمگە مېجبور ۋە. اللهم آمين!

مدرسە منصورىيە طلبەلەرى.

اداره گە مکتوبلەر:

ادفا غوبېرناسى، قالتاي اولىدە امام غنايت الله افندى اداره گە مکتوب يازۇپ، ملالارنىڭ ھېچ بىر اشدە حقوقى يوق دېيە شىكايەت ايدەدۇر. حتى مەھلەدىن ياللانوب قويلغان يامشىكىر (اولاۋچىلەر) دە اماملارغە التىقات ايتىمىلەر. مەھلە خەمتى ايله ھەر اورنىغە بارۇرغە طوغرى كېلىسە (مېنىرىكە، كارىنچكە كېيى ھۆكۈمگە متعلق

اومىسكى شەھرىدە بىر نەچچە مەكتەپدە اوقۇچى شاگردلارنىڭ تەربىيە ۋە احتىياچلىرى اېچۇن ئاچىلىش جەمئىيەت خېرىيە اداره سى، اوزىنىڭ ۲۰ نەچچە ئايرىلىدە، ۱۰ نەچچە نومۇرلىق قارارنامە سېنە بىنا ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹ نەچچە مەيدە شاگردلارنى امتحان قىلدى. مەدكور قارار نامە سېنە بىنا، امتحان مجلسىدە رئيسلىك قىلۇر اۋچۇن، اداره ايكىنچى مەھلە نىڭ امامى مدرس نياز محمد افندى سىلېمانفنى واعضا اولاراق مۇددى مەلا مەرضى قىلۇر محمد وفتى دعوت ايتىدى.

اداره رئيسى محمد ذاكر افندى اېشمەندوف واعضالارى عارف مەنەفوف، شامى احمد اوتە گانف، اسحاق الياسف و جهان گراى كولىيى ھەر كۈن دىب ايتىرك امتحان مجلسىدە حاضر اولدىلەر.

مەكتەپدە شاگردلار بارچەسى ئالتمەش ايكى كىشى اولوب، بېش صىنف غە بۆلۈنوب اوقۇمىشلار. ھەر صىنفنىڭ شاگردلىرى اوقۇيلى اچىدە «معلومات»، ژورنالنىڭ ۳، ۴، ۵ نومۇرلارنىدە كورسە تەلىمىش پىروگرا مەباغە بىنا اوقۇتۇلۇپ، بارىسى دېيەرك باخشى امتحان بېرىدىلەر. ھەر صىنف شاگردلارنىڭ اوقۇ ويازو درجەلەرى «بېشىلى» درجە ايله اۋچ ايله بېش آراسىدە اولوب، اۋچىدىن كەم اولمادىقى سىبىلى، شىاگردلار ھەمەسى صىنفى صىنفى ايله كېلەچك - الوغ صىنفلارغە كۈچلەيدىلەر.

امتحانده اولغان اھالى ھەر قايسى بالالارنىڭ اوقۇ ويازولارنىڭ بېك راضى اولوب، شاگردلارنى تەربىيەسى اېچۇن اجتهاد قىلۇچىلارنى، امتحان ايدىنوبىلەرگە، مەلملەرگە وطرىشوب اوقۇچى شاگردلەرگە رەھمەتلىر اوقۇدىلەر.

(كرگان كاغدلرنى يازا طورغان) بر كنىگه ياسارغە كرك . كىتكەن هم گىلگان، نظامى كاغدلرنى شونده برنچى دن باشلاب يازارغە وقبول ايتوب آلفان كشيدين قول قويديرغە ياكە استارسته كييلر ناك پيچاتەن باصديرغە كرك . بونى روسچە بىلگان اماملر روسچە، حتى بىلگانلرده برر كشي، واسطه سىله روسچە يازومو افتدر . چونكه بر حاكمگە كورساتور گە طوغرى كىلسە بىز ناك كوبرەك حاكملر روس اولديقەن او كغايراق بولا، اول يرلرنده حاكم اوشانورلق بر ترجمان تابووى آغردر . مەكن اولماغانده (حرج بولسە) ناتارچەدە يارى . مثلاً : ايزخادا شىچى ژورنال، ۱۹۰۸ سنە ايچون .

نومير	سندە وقايدە	نچە نچى	كم قبول ايتوب
بىارلگان	چىسلادە	آلفان، آنەك	امضاسى
۱	اولصتنوى پرا	۳۱ نچى	
	ولينيە گە مەي		
	آينەك كارتچكە	مايدە	
	سى بىارلدى		

♦♦ نوروز قريە سندن امام احمد شاه افندى اداره گە يازغان مکتوبندە ايتەدر : « تيوشلى اورندن ريشى رخصت آلوب اوز آرازمزدىن بر « جمعيت العلماء » تشكىل ايدىرگە كرك . وقتيل شونده تائىسات مدارس و مكاتب وعمومى اصلاح حقندە مذاكرە تيوشلى . هم حاجت وقندە اوز مزنى مدافعه و حمايه قىلورمز . مطبوعاتك علمائى بىك حقارت ايدەلر . مثلاً قزانده « ادرىسقى ، عليمى » مطبعە سندن باصلغان كاليندار آستندە بىزنى سبب قىلوب تورلى سوزلر و افترا لار يازغانلر . شول حقندە

اولسەدە) يامشيك انكار قىلوب ملا اوز آتى ايل ۴۰ - ۵۰ چاقروم بر محكمە گە بارورغە مجبور بولا؛ سوايتلى آورو لر حقندە بىر يىل طورغان آيلىق كارتوچكە لر اماملر طرفندن وقتندە وىراسەدە يامشيك قولندە آتندە - اون بيش كون ياتادە آندن بىز گە وقتندە بىارگىز! دىيە تنبيهلر كىل . اماملر بوندى اشلىر حقنە بر حاكمگە شكايەت ايتسەلر ياكە استارسته كىي آول باشلىرى ايل آچولاشسەلر حاضر محبتلىرى كىتە ؛ حتى دشمان بولوب دانوسلر قبلە باشلىلر . حاكملردە استارسته كىي آول باشلىقلىرىنە اعتبار قىلوب بىز ملالارغە « اوكلزى خىرچىلر » كوزى ايله گنە قارىلر .

بو طوغرولردە نىچكەدە بر تدبير كورساتساكىز ابدى، دىيەدر .

اداره - محلە و حكومت خدمتلىرى خصوصندە بر اورنقە بارغاندە امامخە آت بىر ومجلە اوستينە قانونا لازم . هم اماملر محلە ناك دىنى رئيسلرى و مقدس كشي لرى اولديقلىرىدن بتونلاي تريبەسز و اعتبارسز بولورغەدە يارامى بوندى اشلىرنەك هر قايسەندە (بوندى احتماللر بولسە) يامشيك فلانگە توگل ، استارسته غە حتى بر - ايكي كون اولراك ايتوب قويارغە كرك . استارسته تابارغە لازم، ادا ايتە سە عيبل بولاچقىدر . حكومت ومجلە مؤنتلرى گنە توگل حتى اماملر ناك اوز مؤونتلىرىدە قانونا محلە خلقينە يوكلانەشدر .

كارتوچكە كىي اشلىر طوغر و سندن آندى التفاتسز لقلر بولسە اماملر بوندى اشلىر ايچون ايزخاداشىچى (كىتكەن كاغدلرنى يازا طورغان) هم اؤخاداشىچى

بر اور نغہ جیولوب، دعوت نامہ معلومات واسطہ سبیل اولسہدہ یاری، اوزمزی مدافعه یوللو عہومی روحانیلر طرفندن ادر یسفلر نشرینہ بیان نفرت ایدوب بلکه آنلرنک کالیندارلرن بوندن صوگ آلماسقہ عہومی مسلمانلرغہ توصیه ایدر مز دیواری تقویملرغیری مطبعہدہ نشر اولنوب صابرانیہ نظارتی ایله می پاکہ عہومی روحانیلر اتفاق ایله بر اورندن آلورغہ می اول حقدہ بر فکر دوزورمز بو فکرمز «معلومات» زورنالندہ بیان ایدلنور» دیہ در .

ادارہ - ادر یسفلر لرنک اوز مطبعہلری یوق . آنلر کالیندارنی قزاننک بر مطبعہ سندن باصدیغانلر لکن عیب بولسبہ مطبعہنکی توگل، بلکه یازوچینقی بولورغہ کرک .

♦♦ زلاتاوست اویازندن امام عبدالباری القیعی آفندی، زلاتاوست اویازندہ اولان مکتبلرہ محکمہ شرعیہ طرفندن ناظر تعین قیلنوغہ تشکر ایدوب یازا ہم شونده تعین قیلنغان ناظر امام احمد صفا الاقلی آفندینک نظام واصلاحہ تشویق ایدوب قصور آنلرن تنبیہ ایتدی کینہ ہم شول کیفیتدہ هر اورندہ ناظرلر تعین ایدلسہ مکتبلر بر از اصلاح اولنوینہ شادالانوب یازا مفتی حضرتسکہ رحمت اوقیدر .

♦♦ بلبای اویازی، چقادی نفاق و ولایتی قندرہ - قطی آلینک آغوند عبداللطیف عبدالظریف اوغلی اداره گہ مکتوب یازوب «اومارنا اوبشستواسی» (شرکتی) آپونی فائده لی کورہ در . ہم اوزم بو طوغرودہ بر لائحه توزودم شول لائحه بوینچہ امام

وموئلردن اون آلتی کشی کروگہ وعا بیدر دبلر، لائحه تیزدن تصدیق قیلدر و اجتهادندہ من هم اوزمزنک زیمسکی نچالنیکدہ معقول کورہ . شریسکلک حق آلتی صوم بولاچق . ارادہ سی بولغان کشی چیتدن فانشوغہدہ ممکن، اورنمز یاخشی، حاجت کشی اوزیمہ مراجعت قیلسونلر دیہ در .

ادارہ - بوندی اوبشستوا و شرکت آچو البت فائده لیدر . خصوصاً اومارنا کبی راسخودسز نرسہ لردن بل کیلگانندہ بیک کوب فائده آلماقدہ ممکندر .

۱۹۰۵ نچی یل - مانیفیست عالی ایله حریتلر وپرلوب، هر خصوصدہ مینیسترلر صاویتینہ مراجعت قیلوغہ آیرو چه ایرکنچیلک ویرامش ایدی . مسلمانلردہ، بری دیگرینہ مخالف پک چوق عریضہلر، وکیللر ایله باش مینیسٹر قایینیتنی دولدر مش ایدی . عہوم مسلمانلر ایچون بر مطلب قرارلشدروب، باش مینیسٹرگہ تابشمرق نیتی ایله، محترم مفتی الاسلام حضرتلریدہ علمادن صابرانیہ غہ بر جمعیت چاقومش ایدی؛ فقط بو جمعیت نہ کبی قرار دوزدگی، صابرانیہ ننگدہ نہ کبی مطلب تفہیم ایتدیکی شیمدیہ قدر بلنمہدی . ذانا بو کونگی کبی صابرانیہ ترجمانی معلومات دہ یوق ایدی، احتمالکہ بوده سبب اولمشدر .

۱۹۰۶ نچی یل غ. دوم اچاقرلقدن، دیگر طرفدن ۳۱ نچی مارت واوکتابر پر اویلالری ظهور ایتدکندن، کبرک غ . دوماغہ وکبرک حکومتہ مسلمانلرنک عر- یضہلری دها کوبابدی . وشو نسبتدہ ایستانک و مطلبلریدہ پک مختلف صورندہ

اشلرمز نكده حل اولنماسى ضرورى لازم
كيل چكدر.

تكرار ايتمه من : هر شىي اربابى
قبلىق دركار اولدقندن ، بو حقه سعى
وغيرت مطلق سوزلره دوشمهش بيوك
و مقدس وظيفه در.

بويله جمعيت نك امكانينه كلنجه ،
گرچه علمائير آغزدين مراجعت ايدرلرسه ،
مفتى الاسلام حضرتلرى نك قبولى ، حكومت
نك مساعدسى اولسه كبرك ديوب ظن
ايدمه من .

دعوتمه اشتراك ايدمه چك اهل فضل اولورسه ،
ملاحظه لرنى معلومات ده بيان ايدولرنى
اميد ايدمه من . ملاذيا اندين الحوجاشى .

اداره دن جوابلر

اونا اويازى آرغانگل ؤولصتى ،
«ياثما مگ قارتلرى» ديه يازلغان مکتوب
امضاسز اولدقندن باصلميدر .

بلباى اويازى ، جلدلر ؤولصتنده
امام خطيب عبدالعزىز مرتضين غه : -
انصافكزه رحمت !

مينزله اويازى ، يوزنگرمين آونك
خطيب افضل الدين افندى گه : - ؤولصتنوى
پراولينيه لره ؤورناللر ترتيبسز يوروتل
ديماكئز اورنلى و حقليدر ، بو طوغروده
دوخاونوى صابرانيه دن بير سپر كولر
يبارله چكدر . لکن سز اوزكزه ياخشى لاپ
استارشينه لرغه ايئكز ، شايد آنلر پراولينيه گه

عرض اولندى . مجبورى تعليم تاوشلرى ،
قديم وجديد دعوالرى بورايه صوقلدغندن
اشلر ده اعراشدى . عموم مسلمانلرنك
مطلبلرينى بر نقطه غه كيترمگه جدى برسببه
موفق اولنه مدى . بناء عليه او وقتك غى
جمعيت نك دوزومش قرارينى ، صابرانيه نك
تقديم ايتمهش مطلبينى بلك ، شيمديه قدر
ويرلمش عريضه لرنك بور قوبده سنى
صابرانيه غه تابشرمق و بونلر حقلنك «معلومات»
صيفه لرنده ملاحظه لريازمق هيچ اولماسه
دينى مطلبلرنك بولشمه سينه بر مدار
اواماز ميكان ديه اميد اولنه در . شو
نقطه يه مبنى علمائى كرامه ده بر مراجعت
يازمقنى لازم كورمه من :

محترم حضرتلر دينى مطلبلرمزنى
قرالشدنرمق ايچون صابرانيه تحت ريسا
ستنده رسمى رحمت ايلان ينه دن عمومى
بر جمعيت چاقرمقنى ، مفتى الاسلام حضرت
لرندن اوتنك سز هر متلولر ايچون
بورچدر . زيرا باشقه طوغريده اولدق
كبى دينى مطلبلرمزده ده بر دستورالعمل
قرارلر اولماقچه ، كبرك دوماغه و كيللر
و كبرك فراقسبه ده مشاوره ايچون
ايتيلىگينتلر ، ميرزالر ، ملالر كوندرمك
ايله گنه اشلرمز حل اولنمه به چقدر . بونك
ايچون صابرانيه تحت رياستنده هر اطراف
علماسندن عمومى بر جمعيت نك دينى بر قرار
دوزومكى مطلق لازمدر . دوماده غى و كيللر
مزه ده ماتيريال اولمق ايچون ، هيئت اسلا
ميه اربابى نك هر فايوسى نك ذمه لرينه
دوشمش قطعى قرارلر اولماقچه ،
اشلرمز مقصودچه حل اولنمايه چقدر . گرچه
هيئت اسلاميه اربابى كند و ذمه لرينه دوشمش
وظيفه لرنى ايضا ايدمه چكلر ايسه ده ، عمومى

بر تدبير بيورورلر. آنده پيسرلر توگل،
استارشينه لر باش ايدىكن خاطر دن چقارماگز!
مهادش اويازى، توبان اوشميد.
ملاهادى الله افنديگه: - ۸ نچى نومير
معلوماتده بلغار تار بىخنده ملك عبارتى بزدن
توگل؛ بلكه ابن فضلان طرفدن آيتلگان سوز
«شورى» نك چيشمه مقبره سى
حقنده گى استفهامينه: - چيشمه مقبره سى
حقنده يازلمش مقاله طرور سنده اداره
حاضرگه بى طرف قالادر. اداره نك
فكرى آچيق بيان فيلنسه بر آز كمسه نك
خاطرى قريلور. تواريخ حساميه نك
احوالى اعتبار ايله ملاحظه قيلنوب مرجانى
حضر نلر نك ديدكى راست بولسه بيشنچى
عصرده گى كمسه نك آلتنچى عصرده گى
كمسه بيه شاگرد اولوى عجب توگلدر.
مناسب وقتى ايله اداره اول خصوصده اوز
فكرن بيان ايدور.

محترم «شورى» نك ريفقانه تنبيه
ونصيحتينه اداره تشكر ايدور.

♦♦ برى اويازى، قارچقه يلغه قريه سنك
امام خيف اللهغه: - «صحنم كامل توگل،
معلوماتنى آكلارلق علم و ذهنمده آز
اولديقندن فائده لنه آلايمن، ياشراك
ذهنلى اماملر آلسون» ديه يازغانسز.
يازدفار گز درست اولوب صحت، علم
و ذهن گز بتكان اولسه باشقه چه امامت
خدمتلرن ادا ايدوب ملتنى تربيه قيلوده
«نفسينى تكميلگه قادر بولماغان انسان
غيرينى تكميلگه كويدن قادر توگل»
قاغده سينه بناء مشكل و آغر اولاقدر.

بناء عليه او كاز گنى ده ايكنچى بر ياش
عالم و ذهنلى ملتنى تربيه ايدوردى
كشيكه ايتار ايدوگه منصفانه «اداره» سزگه
توصيه ايدور.

♦♦ توننار ايشه محمد حضرتكه: -
«معلومات» كه درج ايتارگه ديوب
يبارگان مقاله گزده اسمگزنى ياشورورگه
امر ايتوگزه هيچ بر وجه تابا آلايمز.
ياشرونوب يازلغان ياگه مستعار امضا
قويلغان مقاله لرده، يا كشدن فور قفانلق
يا كه حق توگل لك ديگان ايكي نرسه
كوكلگه كيلدر. بواش ياشلر ايچون
موافق بولسده سز نك كى الوغ كشيلىرگه،
خصوصا دينى و علمى مقاله لرده، كيلشوب
يتيمدر. اوشبو شرط گزنى فسخ اينماكنى
يا كه اوزگزه قايتارماق ايچون پوچته
بدلى يبارماكگزى اشعار ايدورمز. لكن
بر اداره نى ايكنچى اداره گه خادم و واسطه
ايدوب آغينست ياساو دغى كيلشوب
يتماكدن «دين و معيشت» كه يبار آلايمز.
♦♦ برى اويازى «جبلو» قريه سنده
خطيب ذاكر جان افنديكه: - وولصنوى
پر اولينيه دن اوزى اوقوب صوگره خادمى
ايله سزگه يياروب هر «معلومات» ايچون
۱۴ تين آلورغه بن «اوچبول» قريه سنك
لطف الله ملاغه قوشقانمز بوق. بوندن صوگ
بيروماگز؛ بيرگانلرنى قايتاروب آلوگز!

ناشر: محكمه شرعيه.

مدیر مسئول: امام محمد صابر الحسنى

مجله نك

پر و غرافه موافق مقاله لر
قبول ایدوله مقاله لر نی
قسقارتو توزاتوده اداره
اختیار لیر. درج ایدلیمان
مقاله پوچطه بدلی یبارله
اعاده قیلنور.

معلومات

محکمه شرعیه اورنبورغیه

N: 12

آیده ایکی مرتبه نشر ایتلدر.

УФА, РЕДАКЦИЯ „МАГЛЮМАТЪ“

ВЪ ЗДАНИИ МУХАМЕДАНСКАГО ДУХОВНАГО СОБРАНИЯ.

اشتراک بدلی:

برسنه گه ۳ صوم.
بارتی سنه گه ۲ صوم.
خارجی مملکتلر گه
سنه لگی ۴ صوم.

آدرس: شور اوقا
«معلومات» اداره سینته.

N: 12

قزان غوبیرنسکی پروالینیه سنندن

محکمه شرعیه گه.

چبستا پول اویازی، اُجی آولینک
کرسنن احمده عبدالبدیع اوغلی تیر
بولاطی، شولوق اُجی قریه سی کرسنن
لرینک تلاولری بویچه انچی مسجد جامع
غه امام اولوب تعین قیلندی. هم شول
مجله نك امامی عبدالبدیع تیمور بولاطی
مسجد گه خطیب اولوب تعین
قیلند اق بو حقه پالیتسه یسکی اوپراو
لینیه آرقلی ۳۹۶۵ انچی نومبرلی نادپس نی
آخا ویرلک ایچون امر قیلندی. احمد
عبدالبدیع اوغلی محکمه شرعیه اورنبور
غیه دن خطیب لق عنوانن آلا آلماقانلقندن
آنک استارشی ملا اولان خطیب بولماق
ممکن توکلدر.

بو خصوصده محکمه شرعیه گه هم محل گه
اعلام قیلنوغه قرار ویرلدی.

۳۱ مای ۱۹۰۸ سنه ۲۶۷۳ نومبر.

Официальный Отдѣлъ.

قسم رسمی

قزان غوبیرنسکی پروالینیه سنندن

محکمه شرعیه گه.

لایش اویازی، الوغ سلطان قریه
سینک کرسننلری طرفندن پریغوار ایل
شول اویاز آلانقی قریه سینک کرسنن
شیر یزدان محمد صافین ۱۸۹۶ انچی یل نشر
قیلنغان اوستاق اینداسترائنج ایسپاؤیدینه
نک ۱۱ انچی طوم، برنچی جزء استانبول
ینسه بناء، یوقاروده مذکور الوغ سلطان
قریه سینک ایکنچی مسجدینه خطیب اولوب
تصدیق قیلندی.

بو حقه اویاز نوی پالیتسه یسکی
اوپراولینیه آرقلی تیوشلی شهادت نامه
ویرلمکده تعین ایدلدی.

۳۱ مای ۱۹۰۸ سنه ۲۶۶۹ نومبر.

Не Официальный Отдѣл.

غیر رسمی قسم

محکمہ شرعیہ طرفندن

امام لرنک دقتینه

امام لرنک حضور لرنده اجراء قیلنغان
 عقود، طلاق، اسم، جنازه کبی لری وقتند
 نظامه موافق ثبت ایتسونلر هم حبله
 و خیانت و یافلاشو کبی لوازم ایاسینه لایق
 بولماغان صفقلردن و نزاع که مفضی بولور
 دای معامله لردن یراق بولسونلر. صوب
 انیه طرفندن نشر ایلامش قانون مجموعه
 سنده گی (از بورنیکدا گی) امرلره اعتبار
 ایتسونلر. مترقه دن قوپیه با که شهادت
 نامه واسپر افکه بیر گانده نظامه موافق
 ایدوب یازسونلر. امضا و مهرلری ایله
 تأکید ایدوب راسخود اشچی دفترنک
 ترتیب نومیرین قویوب انابت ایدارک
 روشده یازسونلر. سلام خطلری اچینه
 یازو یا که یافراق قدرگنه کاغذ که یازوب
 نومیرسز، پېچاتسز مار که سز بیرلگان
 یازولرغه هیچ اعتبار یوقدر. مترقه دن
 و پرلمش شهادت نامه واسپر افکه لر که انسان
 نک بیوک حقوقلری متعلق در. اعتبارسز
 یازولر ایله حقوکنک ضائع بولوینه یا که
 ایکنچی هر کیمسه لرنک عیبلانووینه سبب
 بولغان کیمسه لر مسئول بولاچاقدیر.

محکمہ شرعیہ

صارا توف غوبیرنسکی پر اولینییه سندن
 محکمہ شرعیہ گه.

خوالین اویازی، ایسکی آنلاش
 قریه سینک کرستیان محمد ذاکر جلال الدین
 اوغلی عبدالحیروف، شولوق ایسکی آنلاش
 قریه سینک ایکنچی مسجد جامعسینه خطیب
 اولرق تصدیق قیلندی.

۳۱ مای ۱۹۰۸ سنه.

قزان غوبیرنسکی پر اولینییه سندن

محکمہ شرعیہ گه.

لایش اویازی، الوغ سلطان قریه
 سی نک ایکنچی مسجدنده خطیب صبغت
 الله حسینق شولوق اویاز، الوغ یلغه
 مسجد جامعینه پر یغوار ایله خطیب لغه
 کلتریلوب اوشبو صوگفی مسجدنک امامی
 ضیا الدین عبد الجباروف شول مسجد که
 امام اولرق قالدردی.

۳۱ مای ۱۹۰۸ سنه ۲۶۷۷ نومیر.

نیژ غارود غوبیرنسکی پر اولینییه سندن
 محکمہ شرعیہ گه.

سیرغاچ اویازی، اورازوفقه قریه
 سینک عبد الله خیر الدینق شول قریه
 نک ایکنچی مسجد جامعسینه امام اولوب
 تصدیق قیلندی.



اوفا غوبیر ناسنده اولان بارچه محله اماملرینه

هنر بورغ شهرنده ایملیراطوریتسه
ماریا الکساندرؤنا اسمینه منسوب صوفر
لرغه شفقت اوچون تورامش پوپچیلتستوا
باردر بو پوپچیلتستوانک تورلی شهر
لرده شعبه (آتدیلدینه) لری هم باردر .
بزنگ اوفا شهرنده گئی شعبه سی اولده
آچمش صوفرلر مکتبئی بابوب، آنک
اورنینه غوبیرنا خلقنی صوفرلقدن صافلاو
نیتی ایله ۱۹۰۲نچی یلده کوز آورو
ایله جفالانغانلری قاراب دولالو اوچون
مخصوص شفا خانه (لیچینیتسه) آچمش
در ، بو شفا خانه ده کیلگان آورولری
دین وملت آیرومینه فارامای بارچه سنی
قبول ایدوب دوا قیلنهدر . آچلغانلردن
اوشبو کونگه قدر ۲۱،۱۶۳ آورو قبول
ایدلمش ، شول حساب اچنده ۴،۰۰۰
(دورتمک) مسلمان هم قبول ایدلنوب
دوا قیلنمشدر . اوشبو شفا خانه خیرات
اهل لرینک حسن اختیارلری ایله قیلنمش
صدقلر ایله گنه باشقاروله در . هزینه دن
بوکا خراجات ویرلمایدر . اما اوشبو
صوگهی یلدرده شفا خانه فائده سینه تصدق
واعانه آزایمش . مسلمانلردن ایسه
بو وقفه قدر هیچ بر اعانه وتصدق
کرماشدر . بو سببدن اوفا شعبه سی
اصل پوپچیلتستوادی خراجات ایله یاردم
قیلون صورامش ایکن . لکن اصل

پوپچیلتستوا اوزیده تصدق خراجات
ایله گنه اداره قبلدیحی صوگهی یلدرده
اوزینه تصدق آز کردیکنی ، بو سببدن
اوفا شعبه سی صوراغان یاردمنی قیل
آلیدیغنی بیان قیلمش . شفا خانه یابلما
سون اوچون چاره ایدوب بایراق آورو
لرغه بر آز پلاط (اجره) ییلگولوب ،
مسلمانلرده کوب شفالانغاننی اعتبارغه
آلوب ، آنلرده بو شفا خانه نی دوام
ایتدور اوچون بولشلق ایدرگه تیوشلی
ایدوکنی ، بو سببدن آنلردنده یاردم
صورالونی معقول کوروب جواب
قایتارمشدر .

شول سببدن اوفا شعبه سی نگرئیس
بزرگه بو حقه ایکی مرتبه خطایله مراجعت
قیلوب ، اماملر ویا باشقه آدملر آرقلی
مذکور شفا خانه فائده سینه مسلمانلردن
اعانه جیونی اوتنهدر . یوقسه شفا خانه
یابلوب ، کوز آورو ایله جفالانغان بیک
کوب آدملر شول حسابده مسلمانلرده
دوا قیلنودن محروم قالادیغنی بیان ایددر .
ایمدی بنده اوز طرفدن سز لرگه
بیوره من : محله خلقلر کزغه اوشبو خصو
صنی درست وآچق آکلانوب مذکور
کوز آورولرینه مخصوص شفا خانه فائده
سینه قدرالعال یاردم ایدولری اوتنهدر .
هم حاصل بولغان آقچینی بنم اسمده یاراسز .

مفتی اهل الاسلام الحاج الحرمین:

«محمد یار سلطانوف»



« احوال حاضرہ مز دن بر نبذہ »

احوال حاضرہ مز نہ درجہ دہ ایدوکن بلمک اوچون اہالی مز آراسندہ جویان ایدن بحث، قیل قال لہ نظر ایدہ لم . بزم اہالی آراسندہ حاضرہ آٹلاشلوب بتمگان نزاع لفظی کبی بعض جدالیر تعصب سبیلی نزاع حقیقی کبی تلقی ایدلرلوب ایکی افراطچی فرقہ لہ آیرلمقده لر . بر طرفی قدیمی ودیکر طرفی جدیدی دیہ یوروتلما کده لردر . قدیمی دیہ انتساب ایدن طرف کند لر یسن سلف اصولندہ وسلف مسلسلکنده بلوب ہر بریٹالقنی بدعت دن صانیورلر جدیدی لردن ویاشلردن شکایت ایدیلرلر . شکایتلرینگ خلاصہ سی بودر: « یاشلر وجدیدی لر دیانتسزلر، عبادت قبلہ یورلر . عبادت قبلغان کشی نی تعقیب ایدہ لر، الوغ لہ حقارت کوزی ایلہ قاریلر، آنا آنا استاذ حق یوق، دعا اثری یوق، دیار . سلف کتابلر یسن استغفافی ایدوب سلف لری یوق آرتندان یاشلرین آورتندرغانلر دیہ سوگہ لر، ساچ آلدیرمایلر، مییق لرین اوسترالر، تماکی فی حلال کبی هیچ حیا سز استعمال ایتہ لر، قیافتلرنده تمام بات ملت اہالیسنہ او حشا مقده لر؛ تیاتر، سیرک کبی اورونلرہ تمام اخلاص ایلہ بارالر، اویون لرنی، چارلرنی ماقطاب تلذذلرین اظہار ایدہ لر، اما مسجد جمعه کبی عبادت جیولشلرینہ کیلمایلر انواع اشربہ فی استعمال ایدہ لر، احادیث صحیحہ ایلہ ثابت بولغان کوب اہل السنۃ والجماعۃ اعتقاد لرین نفی قیلہ لر، امام اعظم کبی مجتہداری، بزم کبی کشی آنک برجن مزبئی یوق دیورلر، اما کبف لرینہ

موافق بولغان دینسز فیلسوف آتالغان ذاتلری مقتداہ صانیلر، بو کسمہ لر بزم طوتدیقمز دین اسلامغہ یاشقان حشرات مضرہ قبیلندن در . اوزلری شولای بولہ طوروب، اوزلرنده پاپروس، قول لرنده اچملک بولوب منتزہلارده اوطور سالرده بزلر ملت پرور وملت خادم لری مز دیہ دعوی ایدہ لر، ہونلرنگ اوتکن آلوب دفعسنہ کرشماسانک اسلامغہ زور عار وخسران ایرشپور » دیمکدن عبارتندر . جدیدی ویاشلر ہم بیلہ شکایت ایتمکده لر: « قدیمی لر متعصب لر ہریکا نرسہ گہ فائدہ سی کورونوب تورسہ دہ انکار ایدہ لر، دیننگ اواز مندن بولماغان نرسہ لر نی دہ دینی امر کبی صاناب، بدعت لک ایلہ حکم ایدوب خلقنی تنفیذ ایدہ لر، ٹللہ قاچان زمانہ سی اوتکان یونان فلسفہ لرین حاضرگی زمانغہ تطبیق ایتمک بولوب فلسفہ حاضرہ گہ قارشو طورالر، دین عبادت دیہ دیہ ملتنی آرتقہ قالدرالر . اوزلری نگ کیوم سالوم لرین، ساچ آلدرو، مییق قرفولرنده دیندن صانیلر، آلدہ زده قرآن بارایکان، فقہاء محدثین سوزلری ایلہ دلیل کورساتوب آحق اسلام یولون قارانغولی لر، اللہ فی تانوغاچ ملت ایچون قایغور غاچ، زمانہ گہ موافق حرکت ایتکاچ تاغی ٹللہ نیندای سلف خلق لر بولی دیہ بز لرنی ہوندن نیچہ عصرلر آرتقہ تابا آلوب بارماقچی بولہ لر، باشقہ ملتلر کونہ آغہ تابا باروب اشلرین حاضرگی زمانغہ غنہ توگل، مستقبل گہ بارارلق ایتوب طور مقہ لر، بزم قدیمی لر ایسہ ہنوز یاشلر گہ، جدیدی لر گہ مبتدع وکافر نظری ایلہ قاراب، ہراشکہ آرقی توشما کده لر واسلامنگ استقبالیانہ سدچینی کبی مانع

بولماقدهلر، بوقارت قوری متعصب لر
بتمای طوروب، اسلامغه کامل ترقی میسر
بولماس» دیلر. مونه، ایکی طرف ننگ
شکایت لری، پوشکایت لری ایکی طرفدن
ده مگدن برسی گنه درار، ایکی طرفنک
بر برینه اسناد ایندیکی قبائح لری دهی
صائب پتوریرلک توگل. ایمدی ایکی طرف
ننگ قایوسی حقی و قایوسی عقسز ایدن
آیرمق ایچون اورطاغه صالوب انصاف
ایل محاکمه ایتمالی دور. انصاف ایدرساک
ایکی طرفده اسلامیتنی صافلامق قصدنک
لر و ششول مقصودلری ایچون تعصب
قانشو سبیلی بری برینک عرض کرلامک
همده فائدهلی اشلرین وطوغری سوز
لرین ده قبول ایتمای کندی مدعی سن
گنه طوغری دیه حساب ایدوب افراط و تفر
یطه دوچار اولماقدهلر.

هر امرده افراط و تفریط مذموم در. افراط
و تفریط مذموم ایدکن هر بر عاقل بلدر.
لکن تعصب و فزوقانلیق سبیلی انصاف
ایل محاکمه ایدلمای مقصود و مثال نه
ایدکن ملاحظه قیلنمای برین بری خصم
کبی کوروب آراغه فرقت توشمکده در.
موندای تعصب و فزوقانلیق سبیلی افتراق
سیاسی فرقه لر آره سندده کورنمکده در.
بو فرقه لرده هر قایوسی سعادت اوز
مسئلکنک گنه دیه دعوی ایدوب بوندان
یوز یل صوگ بولا طورغان اشنی بوکون
بولدی یا حاضر بولاچاق خیالی ایل میدان
چیقماق لدر. صوگره هوالر آلشونوب، فزو
قانلق باصلوب وجدانه قایتولسه ایرته راک
قچقرغان ایکن من دیه اوزی ده اقرار
ایتماکدر. شونک کبی بزنکده قدیمی
وجدیدی دیه معادل لرمزده کوبسی نزاع
لفظی اولوب انصاف و وجدانه قایتولسه

مسلمان من دیه دین اسلامغه انتساب
ایدن کمسه نک کم اولسه ده مقصدی اسلامنی
ترویج و مسلمان لری جهالت و کسالت دن
تخلیص ایدکی آکلاشولسه نزاع اوز
اوزندن بنه چاکدر. اسلام دینی عقل
و فطرت که موافق عدالت و توسط دیندر.
الله تعالی حضرتلری «قسطاس مستقیم ایل
اولچاگز» همده «ایکنچی قوم لره بغضکر
سزلری عدالت دن چغار ماسون» دیور
هم رسول الله صلی الله علیه وسلم «جتکم
بالعنفیة السعایبضاء نفیة» یعنی: باطلغه
آوشماغان مساعدلی دیننی نورلی تاز
روشنه کبلتردم، دیور. همده اوچ نرسه
نی منجیات دن یعنی هلاکتکه توشودن
صافلاچی خصالت صانیدر. برسی: بایلق،
فقیرلک و قتده اورطه چه قیلنوب اعتدال
اوزرنده بولمق. ایکنچی: رضالق و قت
هم آچو وقتک عدلکک ایتمک یعنی آچو
سبیلی تعصب که کروب غیریلره تعدی
ایتماز سزاک. اوچونچی: یاشرنک و اشکاره ده
تقوی لک ایتمک. ایمدی اوششبو حاللری
ملاحظه ایدوب جمله مزفر داش لک صفنی ایل
بر اورطهغه جیولالم هر ایسکی لک نی ده
فقط ایسکی لکی اوچون فائده ضرورن
ملاحظه ایتماسدن رد و طغن ایتمایه لم!
اوششنداق هر پاکانی ده فقط یا کالغی
اوچون اوز مشربزه مخالف دیه فائده
و ضرورین و یا دین که مخالف و یا توگل
لکن محاکمه ایتماسدن «هر محدث بدعت»
دیه جزا حکم ایدوب طاشلامایالم! کبلا
چاک تاریخ حضورنده جزا سوزلرمر
ایچون اویاتقه فالما بالوم! حاضرنده فکری
آچق انسانلریتوشدیک کبی کبلا چاک ده الله
تعالی ننگ کملری بولماس.
یوفاروده ایتماش شکوی لر ننگ کوبسی

تعصبدن ناشى اولوب، جريدلك ويا قديم
لك ننگ مقتضاي ذانلرندن ويا لوازم
طبيعيه لرندن توگلدن . آداب اسلاميه
وسيرة نبويه في رعايه ايتماى اعراض
نفسانيه واعراض شخصيه لرندن ناشى در .
بعض افرادده بولغان اخلاق ذميه في بتون
فرقه و طائفه كه نسبت ويرمك انصاف سزلق
در . البته دين و شريعت و مسائل معتق
تغير و تبدل تاباچاق توگلدن . اما حيات
اجتماعيه كه متعلق معاملر ويا كه اقليتم
وعصر ننگ چر ياه احوالنه تابع بولغان احوال
معيشيه و سياسيه لره دين و شريعت كه
منافى اولماز شرطى ايله تبدل ايتماكى
طبيعى امر لردندن . بزم طريق مستقيم
اولان دين اسلام بيك آپتى ، شوننگ
اوچون جناب حق « لا اكره في الدين
قديبين لكم الرشدين الفى » ديميشدر .
رشد ايله غي آراسون هر وجدان ايهسى
فرق ايدبور ، بلمسزلك عذرى قالمامشدر .
دين اسلام غه منتسب بولوب رسول الله
فى سوه حسنه بلوب كتاب الله وسنة
رسولنى رهبر ديب بلگان هر منصف قه
لازم در ، اخلاق ذميه لرندن وعادات
قبيعه لرندن يراق بولوب ، اخلاق حميده
ايله منصف بولمق ، پيغمبر عليه السلام
ديمش : « من لم يوقر كبيرنا ولم يرحم
صغيرنا فليس منا » يعنى بيوك لره احترام
وادب كوستانر ميان وكچك لره رحمت
وشفقت ايتماق اخلاق سز وفانى كوكللى لر
بنم خصلتم اهلى توكل لر ديمكدر . دغى ده :
« بو امت ننگ صوكفى لرى اولگى لرنى
سب ولعنت ايدرسه زمان ننگ آخريين
(ساعتنى) كوت » ديمش در ، دغى مونلرنى
خير ايله ذكر ايتوگن ديمش . ايمدى

اوتكان ذات لرمزى سلف ويا خلف بولسون ،
عامه خير ايله ذكر ايدوب حاضرگى كونك
اولان قصور لرمزى ترك ايدرك استقبا
لمزى اصلاح قه چالسالم . مؤمن ننگ خاطر ين
صندروب قلوب مجروح ايتمك قدر بيوك
گناه يوقدر . اوشنداق مؤمن ننگ قليبده
نشاط ويرمك ايزگولك ننگ بيوكلرندن
صانالمشدر . جمله مسلم بربرينه قرداش
در . هر بر فائدهلى اولان نرسه لرى
دين كه مخالفتى بلنمادكده قبول ايتكلم .
دين كه مخالف اولورسه نفس وهوامزه نه
قدر مناسب اولورسه ده ترك ايدكلم .
تاريخ اسلام و تاريخ امم دن عبرت آلام .
عاقبتى عقيم اولان جدل و نزاع لر دن اجتناب
ايدكلم ! هر بر مسلم جپوت دنيا سى
اوچون اسبابه تشبث ايتدىكى كى سعادت
ايديه سى ننگ هم اسبابنه يابشوب معادينه
آزوق حاضرلك تپوشدر (وان ليس
للانسان الا ما سعى) .



تنبیه

« معلومات » ننگ ۹ نچى عد دئسده
شامده احمد افندى قولنده صاقلانان نسخده
دن آلمش پيغمبر عليه السلام ننگ مندر
بن ساوى كه يازمش مکتوب ننگ صورنى
درج ايدلمش ايدى . بو مکتوبى نقل
ايتدىكى بعدنك « وقت » غزته سى « تازه
حيات » دن ترجمه سنى روايت ايتمش
بو ترجمه ده بر آز خطا اولدىقى سببلى

شو ۹ نهی عدد معلومات ده گی مکتوب پیغمبری نڅ ترجمه سون یازوب کیتو مناسب کورل دی .

بسم الله الرحمن الرحيم : الله نڅ رسولی بولغان محمد (صلی علیه وسلم) دن مندر بن ساوی گه : سڅا سلام اولسون ، درست لکنده بن آنتن غیری هیچ معبود اولیان الله تعالی نی مدح و ثناء ایدوب یالځز اول الله تعالی گنه معبود حق ایدوب گنه هم محمد (صلی الله علیه وسلم) آڼک اوامر و نواهی بنده لر گه تبلیغ اوچون یبارلمش ایله پیسی ایدوب کینه شهادت و کواهلن بیروب شو جملہ سابقه نی سزه ده تبلیغ ایدارم . اما بعده درست لکنده بن بلند و غالب اولان الله تعالی نی خاطر گه سالاراق دیرم که : درست لکنده کمه کم نصی ایدر سه (معامله سنی صاف و نازه ایدوب جملہ و خیانت و نفاق دن یراق اولور سه) البته کنده فائده سینه نصی ایتیش اولور . بر من بنم یباردکم ایله پیاره اطاعت ایتسه و کوندر دکم ایله پیلور نڅ امر لر بنده اتباع ایلاسه تحقیق اول کسه بڅا اطاعت ایتیش اولور . و اول (رسول) ایله یلر مه نصی ایدر سه بڅا نصی ایتیش اولور . درست لکنده بنم رسول (ایله یلر لرم سڅا حق گنه خبر ایله توصیف ایتد یلر (یعنی یخشی معامله لی و انابتی کسه دیه بیان ایتدیلر دیمک در) .

قومک حقنده سڅنک شفاهت گنی (آرا بیلگنکی) قبول ایدوب سنی شفیع ایتدیم مسلم لر ، نی حالنده مسلمان اولسه لر شول حال اوزره ترک ایت (یعنی اولو الامر بولغان لر بن استحقاق لر ی بولور سه هنوز شو استحقاقنده و درجه سنه قالدرا حقوق لر ی صاف لانسون دیمک

اولور) مقدمه جنایت اشلاگان لر دن اوتکان گناهاری اوچون عفو ایتدیم بس سندن آنلر دن هنر لر بن قبول ایت بلکل که سن شو درجه گنه صلاحیت و استعدادک وار مدته سنی عیال و اور نڅن عزل ایتدیمه چک مز کم ایر سه اولکی یهود یلکنده یا که مجو سیلکنده فالور سه ، او کسه نڅ ذمه سنه جزیه لازم ایدلسون .

مهرنده اوچ سطر محمد رسول الله / یازلمشدر .

اوشبو مکتوبی هم ترجمه سنی او قعان کسه لر بلور لر که اسلام نه قدر مساعده لیدر . دینده اکراه یوقلغی بداهه ظاهر بولور بو قتده پیغمبر علیه السلام نڅ قوت و اقتداری مشهور ایدی . شولای بولا توروب اولگی مجوسیتنده و یا یهودیتنده فالور غه تیللا و چیلر بولور سه اختیار قویمیشدر . فقط اسلام حکومتی تابعیتنده بولمقلرینه علامت ایچون ذمه لر بنه جزیه (میری نالوغ) لازم ایتمیشدر . عدالت و انصافه تمام مناسبدر . پیغمبر علیه السلام نڅ باشقه پادشاه و امیر لره یازمش مکتوب لر ی ده شوشی طرزده یازلمشدر . باشقه مکتوب لر ی نڅ صورتی هم معلوماتده درج ایدلسه کرک . پیغمبر علیه السلام نڅ باشقه مملکت و ملت اهل یسی ایله معامله سی تمام منصفانه نصی اوزره اولدیقی تبیین ایدر . اسلام دینی فلج آفراسنده تارالمش دیگان دعوای کاذبه لر نڅده اصل سر عنادا القا قبلندیقی معلوم بولور .

تصحیح : نهی عدد ده درج ایدلمش

بو مکتوب نځ «وان رسلی» قولی صوکنده:
«قل ائذوا» نوشکان درسی: قد ائذوا»
کبر اک.



تجھیل دگل تنبیہ

معتبر «معلومات» مجله سنده (۱۰) نهی نومبره) «فلسفہ دینیه عائد» عنوانی مقاله ده، بر آدمه تأسفی ایثوب یاز- لهش سوز لره بزه فوشیلوب بر مرتبه دگل بکله چه تأسفی ایتدک. ایلمینسکی، ایغنائیف، صلاویوف لر خربندن اسلام خلاف عقل، خلاف مدنیة، اسلامیة فی کره! ارضدن بترمانیچه کلی مدنیة ممکن دگل دیهرک هجو وافترا لرنی ایشدوب جوداب بالغوب بنگان ملت اسلامیة مز بو کونده عادی فردندن دگل. بالعکس دین باشقلرنندن «اسلام عقلی دگل، اسلام علوم و معارفنی شامل دگل» کبی لافردی لرنی ایشتمگه ده موفق اولدی تأسفی، تأسفی، تأسفی، بزم الوغ لرمز دیانتنی حکمتکه تطبیق ایل، ولو بر حکم شرعی اولسون نفس حکمت، نفس مصلحت ایدیکنی اثبات ایل ابضاح ایدهرک اوغراشدقلری بر زمانده «اسلام عقلی دگل علوم و معارفدن عبارت دگل» دیمک و بونځ اوزربنه جریئلرده یازدروب بعض مترلزل لرنی حقیقتدن دوند ریمگه باعث اولوردایشی لرنی نشر ایتیمگه آرزو ایتیمک کار عاقل ده دگل هم عفو

ایدانه چک شیلردن ده دگل ظن ایدرم. افندم! اسلام عقلی اولمغاچ قایو عاقلنی اسلامگه دعوت ایتیمگه جسارت ایدیورسن، قایو عاقله اسلامنی قبول ایتدرسن! عجبا نه ایل ثابت اسلامنگ عقلی دگل ایکانلگی رأی ایل عقل آراسنه اشتباه دنه! یاغود افعال الله معلل بالاغراض دگل دینامش سوز لردنوه! رأی ایل عقل آراسنه آپر مه اجلی البدییهانندن اولدقندن بن تفریقه یاصاب اوتور ماغه ده لوزرم کور میورم. افعال الله معلل بالاغراض دگل دیمک جناب الله دن وضع ایدلمش قانون الهی حکم مصالح دن خالی دیمکدن عبارت اولمانیچه بالعکس قانون الهی محتوی اولغان هر بر حکم الهی مصالح عدیبه وفوائد غیر متناهیة نی جامع اولدقی قطعاً و یقیناً ثابتدر. برادر م. حضرت امام ابو خ. ره. نځ قولی ایل حضرت علی نځ مسح حقنک غی قولندن استدلال کزه «معتبر» معلومات مجله سی کربانیغی جواینی ویر مشدر ذاتاً چیتک نځ آستنه مسح قیلمانیچه اوستینه مسح قیلیمده و مصالح عارج عن التمساده برادر م! معتبر «معلومات» مجله سنده «اسلامیت و حکمت» عنواننده مقاله صاحبی احکام دینیہ ده حکم و مصالحنی بیاننه متصدی اولماسه ایدی، با تفصیل حکم، مصالحنی بیاننه تشبیه ده ایدر ایدم آگاه اول برادر م! اسلام عین حقیقت، عین حکمتدر. نفس علوم و معارف، نفس هنر و صنائعدر. کافه علوم و صنائعغه دال آیتلرنی ایراد ایتیمکی احتمال مجله مساعد اولماس، تنبیہ مقامند بعضی سینی ایرادنی مناسب کور میورم. مجله ده بو قدر که اورن ویر وظیفه بیم:

« علم حساب » آیت، فلها النصف، ثلثا ما ترك، فلکم الربع و بوندن باشقہ لر .
 « علم الهيئة » آیت، « ان فی خلق السموات، والشمس تجری، وکل فی فلك » . « علم الفلاحة »، الله الذی سخر لکم البحر الخ .
 « علم الطب » آیت، « وکان بین ذلک قواما » .
 « علم الهندسة » آیت، « انظروا الى ظل ذی ثلاث شعب » . « علم المناظره » آیت، « الم ترى الذی حاج ابراهیم الخ » . « علم الموعظة » آیت، « فلو لا نفر من کل فرقة طائفة » .
 « علم الکتابه » آیت، « علم بالقلم » . علم التاريخ و جغرافیا آیت، « سبر وافی الارض، فامشوا » .
 « علم الصناعم » آیت، « واصنع الفلك، وثیابک فطهر، وطقفا یخصفان، اتونی زبر الحدید، یجعل حنید » نجار لک، قصار لک، حداد لک، حیاطت، طباحت، جملہ سی علم صناعتنک اقسامند لر . مادی ہم معنوی سعادت مزہ سبب اولان اسلام شویله تعلیم ایک توروب « اسلام علوم و معارفدن عبارت دگل، دیمک، « مثل الذین حملوا التوراة ثم لم یعملوها کمثل العمار یعمل اسفارا، بئس مثل القوم الذین کذبوا بآیات الله و الله لایهدی القوم الظالمین » آیتینه مصدق اولقدن باشقہ بر شیده دگلدر ظن ایدرم . والسلام علی من اتبع الملة البیضاء » .

« امام و مدرس صابر جان اور مانچپی .
 طامبوف غوبیر ناسی . »



حالمز گہ بر نظر

زمانہ زدہ علوم و معارفنک نہ قدر ترقی قیلدغی، و بزم مسلمانلر ایسہ علم

و معرفتہ آرندہ قالوب، دولت و ثروتہز دن بالکلیہ جدا اولد یقیز جملہ ننگ معلومی در .
 یاور و پالولر ہنر و معرفتہ شول قدر آغہ کیتوبدہ، بزم مسلمان لر ننگ آرندہ قالولر بئہ سبب نرسہ؟ اسلامیدر؟ (اجنبی لر دیدکنجہ) حاشا!، یاور و پالولر یارم وحشی بر عصرده اسلامیت بدوی عوبلر آراسندہ طلوع ایسدوب، علوم و معارف ننگ جملہ مسلمین گہ عام ایدکن اعلان ایلدی . یاور و پادہ کرویۃ ارض ایلان قائل اولدقی اوچون باشلر شہر لر دن نفی قیلند فی (۱) وقت، بزم مسلمان لر آراسندہ ابن سینا، فارابی، فخر الرازی، کبی عالم لر یتشمش، حتی اجرام سماویہ ننگ حرکتی قارش، فارشہ اولانمش ایدی .
 علوم و معارف تحصیل قیلماق « الحکمة ضالة المؤمن من حیث وجدها اخذها » دیہ بیان و ترغیب قیلنوب، ہنر مند اولوب کسب ثروت قیلماق و ممکن قدر بایلق کسب قیلماق اسلامیندہ بر مددوح اولان اشد کرک، جناب رسالتینہ افندمز حضرتلری: « اللهم اعوذ بک من الکفر و الفقر » دیسہ استعاذہ قیلماق، بایلق و ہنر مددوح اولویہ اشارہ قیلمشدر . بزم مسلمانلر ننگ چاہل و فقیر اولدقی اسلامیتنی آکلامدقہز، و حقیقی اسلامیندن ہراق کیتدکمز اوچوندہ باشلیجہ بزم مسلمانلر ننگ تنزل لر بئہ سبب: « خلف لر سلف لر درجہ سینہ یتشمازلر،

(۱) ہر قوم اوز آنا لسانندہ او قورغہ تیوش دیہ سو یلادکی اوچون پیرای دارالفنونندہ معلم اولان (ژانفوس) نام ذات اوت ایلان یاندرلوب اولتورلور گہ اینگویری یتسیہ محکمہ سی طرفندن حکم قیلمشدر .

باطل اعتقاد لر اسلاميت في طبعي لطافتند ن
چقار مش، وشويلا ايدوب مسلمان لر تنزل
قيلمشد.

قبر لر گار زيارت قيليق: عبرت
آلمق، وميتلر گه دعاء ايتماك وبر كونده
اوزمز اوشبولر كبي اولمقني تفكر قيليق
اوجون مشروع اولدقني حالد، قبر لر گه
قربان چالماق، جناب رسول ناك * لا عقر
في الاسلام. ديديكى حديث شريفى ايلان
منع قيلامشدر. پيغمبر مز صلى الله عليه وسلم
حجة الوداع ده تايانوب خطبه اوقدقنى
آغاچقه، عوام ناك زيارت قيلدقن، حضرت
عمر ايشدوب شول وقتدوق كيسدروب
ياقدر مش، بويل شيلر اسلامينده اولمد
قنى اعلان قيلامشدر. (چستانى اوبازى
خلقى بو مقاله گادقت قيلسونلر).

۳نچى سبب: بر اشمز اولوبده بر
بر گه سفر گه چغارغه نيت قيلوب، قابقه
دن چقوغه جناب حق غه توكل تيوش،
اولدقني حالد، بزم مسلمانلر هواده
اولان فارغه وفوزعون غه باقار، قبله غه
اوجار ايسه فبهاو نعم والا ايوينه كيبرى
قايتور، ايوينده بر مالينه قضا كيلسه يابا
لاق فخر وندن كورر، وپولده بر طاقم
جن لر ناك يول ياكلكشدر وينه اعتقاد ايدن،
صفر آيينى كرسه هيچ بر اش قيلماس
شوم كورر، وحالانكه بو اشلر هر برى
ياساق واسلاميتدن يرافلاشماقدنر. بو
اشلر ناك هيچ بر ننده تشم يوقلغن جناب

«ولا عقر في الاسلام» اسلامينده قبر لر گه
قربان قيليق ممنوعدر. عقرديه قبر گه قربان قيلمغه
دينلور.

پرنس بسمازق كبي سياسيلر بزم آرامزده
هم يتشه چكدر، فقط يولى ايلان تربيه
لازم، فصر الرازى لر كوكدن نوشمدكلرى
آدم بالالرندين طوغدقلى حالد، بويل
درجه لر گه يتوى فقط تربيه سببلى در. بزم
نزلزمه ايكنجى، واپنجى سببلر ايسه، آرامزده
اولان مذهب اختلافلى سببلى، آرامزده
تفرقه نوشوى در. خلفاء عباسيه عصر ناك،
سياسى سببلر ايلان اختراع قيلغنمش،
شيعه لك، معتزله لك، كبي مذهب لر بزم
مسلمانلر ناك آراسون آير مش، ال
برلكيل دشمانلرينه فارشو طور اچق برده،
مسلمانلر ياقا ياقاغه كيلوب، هر عصرده
سيل كبي مسلمان قانى آقمش، مسلمان
لر ناك برسى بر سينه كونار مش قلع لرى
نچه عصر لر هيچ قنيلرينه قويلامش، بناء
عليه مسلمانلر ناك اداره اش لرى بر
طاقم سرسريلر تابشروب حقوق ملت
پايمال اولمشدنر. مسلمانلر ناك تنزل
لرينه ايسه اوجنچى سبب: مسلمانلر ناك
اعتقادي بوزلدقنى در، اسلاميت اول
عصرده خالص وطبعي بر دين اولوب،
بدوى عرب لر بيله غايت سهولت ايلان
آكلادقلى حالد، بو كونده اسلامينكه
قاتشمش بر طاقم خرافات، وهر تورلى
بزم بو عصرده ابن سينا قارابى كبي يتشماز،
ديه اعتقاد قيلولرى سبب اولمشدنر. شويلا
ايدوب شا كردلر ناك فكر لرى بوزولمش
واجتهادلرينه خلل كلمشدر، وحالانكه يولى
ايلان تربيه قيلنسه بو كونده هم ابن سينا
كبي عالم لر، افلاطون كبي فيلسوف لر،

رسالت پناه افند مز حضرت لری «(۱) لاعدوی،
ولا طيرة، ولا صفر، ولا غول» بیور
مشیر. ایسته موندای اعتقاد لر اسلامتدن
بر افلاشو اولوب، بر طاقم فنون ایلان
اشتغال قیلماقده اولان لر مز معاذ الله اسلا
میتکه سوء ظن قیلو احتمال لری اولد
قندن، خلق مز آراسنده خالص اعتقادنک
تارالمقینه، وحقیقی اسلام روحی ترقی
قیلمقینه خادم الملت اولان اماملر مز دقت
فیلسون لار.

عبد القیوم بهمانی الجولباتی



خطبه حقنده مقاله

خطبه نك ایکی جهتی بار

(باشی ۱۱ نجی نومبرده)

اگر هر کون بو وقتده دورت
رکعت نماز فرض ایدی جمعه نك ایکی
بولوم خطبه سی ایکی رکعت نماز اورنینه
قائم اولدیغندن خطبه عربی لازم در
دینلسه!

(۱) عدوی امراض نك سرایتی، طيرة
مواده اوچقان قوش، صفر، صفر آبی، غول
غول پیانی کبی لردن شوملنوی در.

آدم لرنک بول لرنی یا گلسارر ظن اید
لر یعنی: آدم لار زعم قیلماقده اولان امراض
نده سرایتی، قوشدان شوملنق، صفر دن
شوملنق، غول پیانی بار دیه زعم قیلماق
اسلامیتکه خلافدر.

خطبه نك ایکی رکعت نماز اورننه
قائم اولماسنه ایدا تسلیم ایتمایمز.

زیرا جناب الله دورت رکعت نما
زنی جمعه دن باشقه کونلرده وجمعه اوقو
لمغان اورلرده فرض ایتمش اولوب
حتی بر کسه جمعه کون اوینده اوپله
فرضن اوقوب جمعه یه سعی ایتمسه، بویله
اوقغان دورت رکعتی ده باطل اوله چی.
بناء علیه مونداه اصل خلق قائم مقام کبی
شیلری تصویر قیلماق نك معناسی یوقدر.
بس جمعه کون بر آسه آنچق ایکی رکعت
نماز فرض اولوب خطبه ایسه علی الخلاف
اوج آیت قدر اوقیق جمعه نك شرط خار
جیندن در. جمعه نك قایو یلده فرض او
لدقن بلور که تیوش، جمعه فرض اولودن
اول وقت فرضی دورت رکعت دگلکی ایدی.
خطبه ده طهارت ایسه مستحدر. اذان داغی
طهارت کبی (هدایة باب الجمعة). بناء علیه
خطبه جمعه یه داخل توگلدر. بالاده مذکور
اولدیغی کبی حید ثنائشهد صلوات وخطبه
ثانیه عربجه اوقلسه بو خلاف لردن ده
قوتلساق کیرک.

جمعه ده اصل مقصود شول ایکی
رکعت نماز اولدیغندن بر کسه خطبه
وقتنده اولما اینچه امامه تشهد ده ایرشسه
ده جمعه سین انهام ایدوب اوپله سی ماقط
اوله، سز نك دید کتیز چه جمعه کون آنچق
ایکی رکعت فرض اولار سه تشهد که یئو
شما سده ایکی رکعت ایل تخلص لازم کیلور
دگلکی؟ و جناب سبحانه و تعالی نك «اذا نودی
للصلوة من يوم الجمعة فاسعوا الى ذکر الله»
نظم جیلندنه للصلوة نودی به متعلک اولوب
ندادن ده اصل مقصود شول ایکی رکعت
نماز اولارق، ذکر الله دن مراد ده اکثر
مفسرین بیانده کوره خطبه در. بناء علیه

پیغمبر عربی ایدى، عربلره سويلدى
عربى وعظ ايدى.

پیغمبر عليه السلام عربى ايدى لكن
عربكه مخصوص توگل ايدى قبطى لردن
يهود لردن، مسلمان اولان لردن موجود
ايدى، نيهون برر کره جوازين بلدر مادی.
بز ترکی تترلر مز، ترکی تترلر.
خطاب قبلوب وعظ ايدى، ترکیجه اولمالی.

(ابن العابدین رحمه الله جمعه مبعثه
تمه) عنوانی ایل «لم یقید الخطبة بكونها
بالعربية ا کتفاً بما قدمه فی صفة الصلوة
من انها غیر شرط ولومع القدرة علی
العربية عنده خلافا لهما حیث شرطاهما الا
عند العجز کالخلاف فی الشروع فی الصلوة»
دیور زبونک کبی باشقه معتبر فقه کتابلر
نده ده اولوب مطلقا خطبه نکرده عربی
اولماسی امام اعظم رحمه الله هندنده
شرط اولمادقه عربجه شرط توگل دیگران
سوز ایل ناتارچه کیره ک نک آراسی بیک
پراق در. وعظ قدرن گنه اهالی لساندن
سویلییه نیچون دلیل اوله بیلر.

وبونک اوزرینه بالاده مذکور
شارع نک «کلوا الناس علی قدر عقولهم»
کبی آثار حکمت نثار اید اوندولماسون!
بیک بخشی اوندولماسون. لكن «اخطبوا
الناس علی قدر عقولهم» دینلس مدعا کز گنه
مناسب اولوردی. شمدی یازار غه قصد
قیلغان نا مربوط جمله لرم بوقدر ایل
اکتفا اولندی. «ان فی ذلک لذكری لمن
کان له قلب او ألقى السمع وهو شهید»
عصمت ایسه جناب سبحانه وتعالی طرفندن
آنچق خاص قللرینه احسان اولنان بر
موهبة الهیه سی اولدیغندن، فکر قاصرانه
خطا اولمق احتمالی اولسه ده، ادله سابقه
یه نظرا صحتی تعینی اولدیغیچون خطیب

خطبه جمعه ناک ادا سنه شرط در. بوکا کوره
«اذنودی للصلوة من یوم الجمعة فاسعوا
الی ذکر الله» آیتی طبق، «اذا قمتم الی
الصلوة فافسحوا ووجهکم» آیتی کبی در.
بوکا قیاس بعید در. غسل وجه ایل صلوة
آراسین فصل درست، خطبه ایل جمعه
آراسین اجنبی عمل ایل فصل درست
توگلدر.

اوایل اولسه مستحب اولان طهارت
ایل ادا اولنه چق بر شرط خارجی، من
اصل فرض اولنماش، معدوم اولان ایکی
رکعت نماز اورینه قائم دیمک ناک معناسی
اولماسه کیره ک.

شمدی اصل دن عدول، شبهه سنه
کنجه، وعظ قدر سنگنه مخاطب اولان اهالی
لساننده خطاب قبلو اصلدن ده عدول
اولماسه کیره ک.

زیرا تعلیمات محمدیه صلی الله علیه
وسلم هبسی عربی اولدیغی حالده هر
کیمه معتقدات، و نماز نیتلری و غیر تعلیمات
دینیه، کندی لسانلرنده بیان اولنه.
و مکتب، مدرسه لرمزدن سبقلرینی
و درس لرینی عربجه گنه تقریر قیلما ییمز.
وبونلر نکرده هیچ برنک بو اصلده عربی
ایدی، اصلدن عدول بوله دیما ییمز، تعلیم
ایل خطبه نی بر گنه قیاس، قیاس مع الفارق در.
بوکبی شیلر اصل اولمیه رق فقط بعض
کیفیات ادا دن اولوب مقتضیات احوال
ندر.

اعتبار قیلساق عصر سعادتده
اولمادیغی حالده بونک کبی لازم اولان
و علمامز تلقی بالقبول ایدن عدول لر
شریعت غرامزده چوق اولنه بیلور و بوده
قواعد شرعیة مقررده دن درک:
ان الحکم یدور مع العلة، دیور لر.

«الامر بالمعروف والنهي عن المنكر»

(باشی ۱۱ نچی نومبر ده.)

تجربه ایل ثابت درکه ، مدرسه دن یگی چقمش بر طلبه بر محله به امام تعیین اولندی ایل پک بیوک فرضلر و عالی فکر لر ایل، غایتک حرور سربست اولار ق تعلیم و تربیه اوغرونده ایکی اوج سینه قدر فوق العاده بر اجتهاد ایل سهی و غیرت ایدیور. لکن بیچاره بو خدمت لرینه مقابل، محل اهالی سندن تشکر اورنینه اظهار نفرت، و اطرافنک بولنان اماملردن ترغیب و معاونت مقامینه عداوت و خصومت پیدا ایتدکن صوکره، عالی فکر لری نک و بیوک فرضلری اساسندن منهدم اولار ق بر حالت مأیوسیت ده مبهوت اولوب قالور.

ایشته بو مأیوسیت دورنک دخی بر ایکی سنه کیچر دکن صوکره، باتمام تمامینه اولکی لرنک مسلکنه ساوک ایدرنک یالکز «بوغاز» حسرتیل، عمر کیچر مکدن باشقه چاره سی قالمیدر. و یاخود نهایه سی کندو باشلرینی تخلیص ایتیه موفق اولور. اما بو حالله اصلاً مأیوس اولمیب تعصیل آمالی اوغرنده غی سعی و غیرتینه دخی هیچ خلل و فتور کتورمیب قهر مانجه مدافعه ده بولنان انسان کامل وارث الانبیاء اولان حقیقی ملت خادملری پک نادر بولنوب، (کثر الله اعدا هم) شیمدیکی زمانلرده آز چوق کورلمیه باشلادی.

بنام علیه، بن بالجه علماء کرام و مدرسین عظام حضر تلرینه مراجعت ایدرنک، اولاً:

نصب اولندغمدن، بش سنه به قدر وجدانیه خلاف اولار ق خطبه ده عربی و عثمایی و یلسامک، شمدی ولله الحمد دورت سنه اولدی، قلبم مطمئن اولار ق، لومه لائیم دن خوف ایتمکسزین بو فکر م ایل عمل ایدیورم. بیوک حضر تلر مز ایل بو مسئله ده آلمش ویرشم اولماشده محترم افرانلرم اولان خطیب افندی لره مع الاحترام بو عملی توصیه ایدرم. «وللناس فما یعشقون مذاهب والله الموفق ولا حول ولا قوة الا بالله.» بیرسکی یگا مرتضی قریه سند، خطیب محمدشاکر بن عبد الجبار الاحمدی.

اداره: شولای کیره ک، بولای بولور مناسب یا که بیل تیوش ایل گنه فتوی پایسه جواز ثابت اولمایور. دلیل که بناء قیلوب اثبات ایدرنک تیوش. شولای بولسون، دیب مستقل خواجه بولغان کسه، یا که شارع گنه ایتنه آلادر. بزمچه ده بیک مناسب ایدی، لکن نماز ده عبادتده مشروع بولغان دورت مشروعات نک قایوسندن دینلسه نی ایتمک کره ک، فقطعر بجه اوقو امام اعظم قاشغده شرط توگل دیمک دلیل بولورمی یا ایسه جائز دیمک ایل گنه کراهندن خالی اولورورمی؟ بو طرفلری ده ملاحظه قیلنسه بعضی راق بولور ایدی. خطبه جمعه حقنده مولینا عبدالحی الکنوی نک تقریری انشاء الله عن قریب نشر ایدلور، ار باب مطالعه محاکمه ایدر. حاضر که بو قدر ایل اکتفاء ایدلدی. بو درج ایدلسه هاشمئنکی علاوه لری پول آراسنده فوس اچنده بر ابر درج ایدلور هم آخرنک غی اداره دن بولغان ملاحظه فی الحاق قیلنور.

مدیر م — ص. حسنی
ایبون ۸.



علوم و معارف گه محتاج اولان محله اهل بسنی، موثر و نافع «وعظ» و «خطبه» لری ایله افتناع قیلر، اساس دینمز اولان قرآن کریم و احادیث النبی و سیر السلف ایله آشنا ایتمه لرینی و منافع شخصیه لری ایچون خصوصی صورتده هیچ احدنک کيف و خاطرینه تابع اولمبوب بلکه اوم لائمدن بيله خوف ایتماک سزین حقیقه امر بالمعروف و نهی عن المنکر ایله جدا ایشغال ایتمه لرینی خلوص قلبه زدن استرهام ایدرم . ثانیاً، اجانبندن «دین و ملت» دشمنانلری طرفندن، اسلامیت و اعتقادات اسلامیه علیه نه ایراد و اعتراض ایدلمکده اولان اساس سز افتراء و بهتانندن عبارت اولان هذیانات و تفوهانلری هر دائم دفت و اعتبارلرینه آلوب، آنلره قارشو مدافعه یه، شک و شبهه لرینی حل ایده رک اظهار حقیقته چالشملی ایدیلر. حمید اولسون، بو کونکی کونک متعدد و مختلف جراید اسلامیه و مجلات دینیه لر مز موجوددر؛ یالگز بونلردن استفاده بی غنیمت بلوب فرصتلرینی فوت ایتما ملی ایدی. وبالخاصه میسیونرلر مقلدی (وبلکه آغینتی) بولنان صرف جاهل مرکب و معاندلردن بعضی لری، مثلاً: شاهتختینسکی کبی ار مسلمان نامیلر بو اوغروده تفوهات شنیعه ده بولندقلری معلومدر. حتی علوم اسلامیه دن بی خبر محررلر مزده، بویله جاهل مقلدلر نك، عقل سلیم بیلر قبول ایتیه جك درجه ده بولنان کذب و افتراء لرینه: «آبیای علم و عقل فوتی» دیه شاق قانلر! نه قدر تعفی شی. «لارطب ولا یابس الا فی کتاب مبین» دیه بز مسلمانلر اعتقاد ایتدکیز حالده، غایت استهزا و استخفاف طرزنده: «قرآن و حدیث ایله گنه ایش

بتار می ایکن؟» دیه بیوک شبهه توشه لر. علوم اسلامیه ایلر آشناقلری آز بولغان و یاغوز بعضیلری دیدیکی کبی، یازدیقلری وقتده دیانت نقطه نظرندن اصلاً ملا حظه لرینه آلمغان ریداکتورلر مز بر درجه یه قدر معذور طوتله بیلنسه ده، لکن علماء نامندن اوله رق، و اولزلی نك طبیوللرینی بش سطرده یازوب بتره آلمغان (اوز امضالری املاسی ایلر) مدرس الحافظ حضر تلمز بیلر بونلره تقلید ایتدکین صوکره، آرتوق هم تعجب هم تأسفی ایتمکدن کندمزنی ضبط ایده آلمدق. (وقت نومر ۲۹۲) ای حضرت: شاهتختین ایلر برارمنی دن بو قدر ایسکیز کیتکان، جوابندن عجزگزلی و مبهور قالدغکزی اعتراف ایتمش سز. بونسی عجب دگل. لکن نه ایچون بتون علماء نامندن اوله رق سوز سویلا یورسز؟ سز نك عجزگز ایلر باشقه لر نك عاجز قالوی چون لازم؟ بونلرک افتراء و کذب لری نك هانکی ماده سی واردرکه، علماء اسلامیه آنک جوابندن عاجز قالسون؟ «تربیه» چیلرک بر مقالی کبی، غزته چیلر علماء نی سوکه لر دیه، سزده سوکما چی بوله زمی؟ خیر افندم! سوگو یعنی برکمه سی حق سز تعقیب قیلو ایلر، آجی اولسه ده حقیقتنی بیان ایتمک آراسنده فرق وار. ذات عالی لرگز بو ایکی جمله نك فرقنی آکلاگزده، املا و امضالرگزلی درستلاگزده صوکره علماء نامندن اوله رق مقاله یازمیه اجتناسار ایدار سز. (بو خصوصیه مفصل جوابنی «بیان الحق» ده اوفورسز) حاصل کلام: بویله اهلیت سز آدملر طرفندن، مطبوعات ستونلری تلویث ایدلمکده و عموماً علماء اسلامیه

وافترالرينى حقيقت ظن ايدرك عالمه
كوسترميه اوتانپورلر ده نه ايچون عصرمز
علماء فضلہسى دين وملت حاميلرى بو
قدر تجاہل و تصايم ايدپورلر ؟ ايشتہ
حقير عاجزلى بوندن صوگرہ، بوقاربكغى
سرلوحہ تختندہ ، امر بالمعروف ونهى
عن المنكر نك وعظ وخطبہلرنك انواعى
ايله ادا ب و شر و طلرى وجميع تفرعاتيله
ان شاء الله معلومات صحيفہلرنده قارئین
گرامہ عرض ايدہ چگز، بونك ايله برابر:
« بنم فكرم مطلق صوابدر، و خلافتدہ
بولنانلر كافہسى خطا بولده بولنيورلر »
اعتقادنك دگلم، بناء عليه، مقتدر و اهلپتى
علماء مننگدہ اوز فكرلرينى عرض ايتمه
لرينى خلوص قلبدن تمنى واسترحام
ايدرم .

سپيربالى حجت الحکيم محمودوف .
« تارا »



باب الفتاوى

صبار گوپيرناسندہ بر امامدن
معلومات اداره سى واسطہسى ايلان
محکمہ شرعيہدن استفتا دیو پازلش
مقالہنى طوقزنجى نوميرلى معلوماتدہ
کوروب بو خصوصہفى فکر مزنى بازوب
معلومات اداره سى واسطہسى ايلان ملتزمہ
کورستلونی سز حرمتلو معلومات محرر
لرندن رجاء ايدہ مز .
انسان وفاتيتى بعدندہ مال متروکه

حقندہ وبالواسطہ دين اعتقاد مزہ فارشو
اولچاوسز و ميزانسز شيلر يازلمقده ونشر
اولنمقده در . و بناء عليه . بويلہ خلاف
حقيقت اولان اسنادات، هيچ احد طرفندن
تصحيح و اعتراض ايدلماز سہ: افکار
عامہ يہ « حقيقت » اولرق پيرلشمکدہ ،
ويرلشہ چكى دہ طبيعى در . ايشتہ سادہ دل
عوام قرداشلر مزنى بويلہ ورطہ هلاکتدن
قورتاروب ، راہ حقيقتہ ارشاد ايتمک
کيملر نك وظيفہسى اولچق ؟ اگر دہ
شيمد يکى هالمزدہ دوام ايترك بر شى
سويلا مديوبہ، بونلر نك اعتقادلرى مذبذب
وبلكہ طريق حقدن انجرافہ ميل ايدلر سہ،
مسئوليت کيملر اوزرنده قالچق ؟ ظن
عاجزانه مزہ بناء ، بويلہ مسئلہلر دہ بيوک
و مقتدر علماء حضرتلر مزى کوسترمايويک
کيملرى کوسترله چك ؟ زير اسفلر مز
(رحمہم الله تعالى) حضرتلرى هر قايسى
اوز عصرلرنك ظهور ايدن اهداء اسلامہ
فارشو، نہ قدر بيوک خدمتلر دہ، حقيقى
وجدى مدافعہ و مجادلہلر دہ بولنمشلر
ايدى . حتى « منطق » کبى حکماء
علملرينى ترجمہ و اسلاميتہ تطبيق
و « کلام » کبى بدعت فنلرى تدوين
وتأليف ايتمشلر ايدى ، وبوندن باشقہ
نيچہ ونيچہ فنلرى وضع ايتمشلر و هر
هر سنى اصول وقواعدلريلہ بالتفصيل متعدد
کتابلر تأليف ايتمشلر ايدى . شيمدى نہ
اولديده ، زمانہ مز نك حضرتلرى، حاضر
وطيار جريدهلر مز صحيفہلرنده بش اون
سطرلىق يازو يازميه صارانلق کوستر
بيورلر ؟ اهداء دين وملت طرفندن
درلودرلو هذياناتلر، اولينور، وبعض
جاہل مقلدلر دخى بونلر نك کذب

سی حقنده دوشنمکی، یعنی تورلیجه ظن
 وفکرلرده اولوب وارثلر اراسنده
 هبه و یاخود وصیت طریقه‌اش ارقیلوب
 قالدرماقی مجوسیت یاخود جهالت
 ثمره لریدر.

ویا که بو ایکی صفت تابلماغانده
 ده اموال دنیاغه غایت محبت توتوقچی
 ایدکی بلندهر. چونکه مجوسی ایسه البته
 جناب الله طرفندن منزل اولان کتب
 سماویه نڭ برنده ده تصدیقی اولمادغندن
 بونڭ مال متر و که سی حقنک کند اقتضاسی
 بر شی قیلوب قالدرماقی امر مقرر در.
 اما جاهل ایسه دخی کتب منزله نڭ حکم
 لرنی ادر اکن محروم لغی سبیلی هم
 آنده فی حکم لرنی اجراء قیلماغانده جناب
 الله طرفندن کوسترلمش وعید آیت لرندن
 بیغیر اولدغندن کنه مال متر و که سی
 حقنده کند باشی نه بر حکم یا صاب قالدره
 چافی طبعی در، اگر بر آدم ده بو
 یوقارغی ایکی صفت اولمسه ده اموال
 دنیاغه غایت محبتی قوی اولدغندن جناب
 الله طرفندن کورستلمش قسمت آیت لرنه عدم
 رضای کورساتوب کندر بیجه عمل و حکم
 قیلاراق آخر عمرنده الله تعالی نڭ آیت لرینه
 مغالفتده اولدغی بلنوب، توبه سز دنیادن
 اوتوب عذاب الیم که دوچار اولدر، «لقوله
 تعالی، ومن لم یعلم بما انزل الله فاولئك
 هم الکافرون، وقوله تعالی «ومن لم یعلم
 بما انزل الله فاولئك هم الضالون» قوله تعالی
 «ومن لم یعلم بما انزل الله فاولئك هم
 الفاسقون». وقال مجاهد فی هذه الايات الثلاث
 «من ترك الحكم بما انزل الله رد الكتاب
 الله فهو کافر ظالم فاسق» وقال عكرمة
 «ومن لم یعلم بما انزل الله جاحدا به فقد کفر

ومن اقرب به ولم یعلم به فهو ظالم فاسق.
 وهذا قول ابن عباس وقال ابن مسعود
 والحسن والنهی هذه الايات الثلاث عامه
 فی اليهود و فی هذه الامه وکل من ارتشی
 وبذل الحکم فحکم بغير حکم الله فقد کفر ظلم
 وفسق والیه ذهب السدی لانه ظاهر الخطاب
 وقیل هذا فیمن علم نص حکم الله ثم رده
 عیانا عمدا وحکم بغيره واما خفی علیه
 النص واطأ فی التأویل فلا یدخل فی
 هذا الوعد، تفسیر الغازی، «خاصل الکلام
 پادشاه حضرتز طرفندن شریعتیه حکم که
 رخصت ویرلگان اورنلرده شریعت حکمی
 مساهل قیلوب کند رضالغنه حکم قیلسه
 البته بو وعید آیت لرنگ برنده گی قبیح
 صنعتنی آلماغی امر مقرر اولوب اول
 صنعت لره فارشی ویرلچک جزا لرنی ده
 تحمل اینچک در. ان لم یکن عفو الله شمدی
 بوندن نجاتنی استبان آدم که مال متر و که
 سی حقنده هیچ ده تفکر و خیالغه عمل
 قالدرمای جناب الله نڭ کند رضالغنه
 کوسترلمش حکمنه تسلیم ایدلوب قرآن
 کریم اقتضاسی اش قیلور، دیو دنیادن
 اوتنک لازم در. بو خصوصه معلومات
 اداره سی واسطه سی ایلان محکم شرعیه
 طرفندن استفتاء ایدن صمار ولایتی نڭ
 هر منلو امامی نه برنجی مسئله سنه جوابا
 دیه مزکه : نبی مز علیه الصلوة والسلام
 نڭ «ولا وصيته لا وارث» دیگان حدیث
 شریفنده نکره سیاق نفی ده واقع اولدغی
 اوچون عموم نی افاده قیلورق وارثغه
 مطلقا وصیت جائز اولمی در. الوغ
 اولاد لره آنالاری یورطا باشقه جهاز لر
 ویروب سلامت وقتی ده چقارغان ایگان
 بارچه سی هبه و یاخود تبرعا ویرلمش لر،

الوغ اولاد لر آنالرن دن تبرعا ویرلگان
 هبه حصه لری ایل، سوکندن آقان میراث
 حصه لری ضم قیلنچا باشقه کچک اولاد لر
 حصه سندن آرتوب کیتسه ده ضرر یوفر؛
 چونکه اولاد لر آراسنده ذکور ایلان
 ذکور اخری لر آرسنده یاخود انشی ایلان
 ایکنچی انشی لر آراسنده مطلقا تیگزک
 شرط اولماین باری آنالرن دن آقان حصه
 جبری لرنده کنه تیگزک شرط در، استفتا
 طلب ایدن امام نك ایکنچی مسئله سی
 بودر، مثلا واهب اوزی هم عیالی شول
 یورطده هم اشیا لریده شول موهوب اولان
 یورطده اولغانی حالده یاش خاتون بالالرینه
 حبله شرع قیلوب هبه ایته. بوهبه جائز می دی،
 نیندی شرط لر ایلان هبه تمام اولدر دی؟
 بو مسئله ده جوابنده دیسه مزکه، بو
 مسئله اهل فقها عندنده مختلف فیه در.
 مثلا، «فی الحائیه رجل وهب دارا وسلم
 وفيها متاع الواهب لا تجوز لان الموهوب
 مشغول بما ليس هبه فلا يصح التسليم،
 وفي الخلاصة رجل وهب لابنه الصغير دارا
 والدار مشغولة بمتاع الواهب جازت هبته»،
 هبه نك رکنی ایجاب و قبول در. صحنی شول
 ایجاب و قبول ایل اولدر، اما هبه نك واهب
 طرفنده اولقان شرط لری عقل و بلوغ هم
 ملک در، موهوب طرفنده لازم شرط لری
 مقبوضا غیر مشاع میز ا غیر مشغول
 اولو چیلقی در. هبه نك حکمی ثبوت الملك
 فی العین الموهوبه غیر لازم وعدم
 صحه خیار الشرط فیها وانها لا تبطل
 بالشرط الفاسدة، هبه ده تمامیت
 قبض کامل ایلان در. شول سبب دن ده
 بعضی لر واهب نك اشیا لری موهوب نی
 شغل لندره جائز توکل دیلر چونکه اول
 وقت قبض کامل لك متصور توکل دیلر،

در، اولاد لر تبرع وقتی ده سز ایکنچی
 مرتبه منم وفاتم بعدنده مال متروکه که
 کرشوب حصه کزنی آماغز دیو شرط
 لری بارچه سی شرط فاسد ولغو اولراق
 هبه و تبرع طریقچه ویرلن شی علری
 شرط لری بر اراق مالک اوله لر اولاد لر
 آنالری دیدکنه اولده رضا اولوب مال
 متروکه که کرشمه عهد و وثقه یازولری
 ویرسه لرده همان آنالری اولگاچ آنا
 لرن دن فالغان مال متروکه ده حصه لری ثابت
 اولدر. اگر بو الوغ اولاد لر نك آتام اولگاچ
 میراث غه کرشام دیو عهد و وثقه یازو
 لری معتبر اولوب شرعا حکم ایدلسه
 المانع من الارث خمسة اولقی لازم کله در.
 حالبوکه المانع من الارث اربعه در.
 لکن الوغ اولاد لر نك بونسی عهد لری
 اولوبده عهد لری بوزوب مال متروکه که
 کرشمه لر ایکنچی طرفدن بونسلره خوف
 واردر. مثلا الله تعالی قرآن کریمده «واوفو
 بالعهد ان العهد کان مسئولا دیو بیور
 مشدر. شول سببی بونلر الله تعالی
 حضورنده اوزگز که تبوش بولماغان مالنی نه
 اوچون آلدگز دیو حساب ایدلسه لرده
 نه اوچون عهد کزنی وفا قیلمی قالدگز دیو
 عتاب ایدلوب الله تعالی غفو قیلماسه عهد
 بوزغوی لره ویرلگان جزاده اولاچق
 لدر، اگر عهد لرینی وفا قیلوب حصه لری
 آلمی قالد رسه لر یعنی حصه لرینی
 برادر لرینه هبه قیللسه لر آنالرن دن
 خیر دعا آلارقی جناب الله حضورنده هم
 مثاب اولاچقلر در. لکن دیانتا و وجدانا بو
 اش الوغ اولاد لر لازم کلسه ده انکامز
 اولگاچ میراث غه کرشام دیو عهد و وثقه
 یازولری ایلان قضاء هیچ وقت حصه جبری
 لرن دن یعنی میراث دن محروم توکل لدر.

قالغان مال لږگه ضم قیلوب برابر حساب
قیلوب قرآن کریم اقتضاسنجه قسمت
قیلور سز دیو ایتور. بو کیفیت ایلان
عمل قیلنسه شریعت که مطابق اولوب هم
بالا لر آراسنده ده عدالت قیلغوچی لردن
اولوب اخوة واخوات لر آراسنده محبت
وصداقت دائمی اولور.

یاغی آدم قریه سنده الحاج امام خطیب و مدرس
محمد بن محمدولی بوغدانلی

باب التفاوی

تواننده واقع اولان مسئله حقنده
معلومات اداره سی واسطه سی ایل محکمه
شرعیه دن استفتا ایدرم و بو استفتاغه
جراة قیلما قییده یکی سببکه ایتنا ایتدم. برنجی
معلومات نڭ ۹ نهی نومرنده علما لر حاجت
لر نی صابرانیه دن استفتا ایدولرینه
اشاره قیلنمش، ۲ نهی یونڭ کبی حرکت لرده
کوز یوموب و قولاق قوتوب ایشتمای
و اعتبار غه ده آلمی فالوب یا که بو آدم
لری بز نڭ کیلر امر معروف نهی منکر
قیلور غه قادر دگلر، دیه فالساق هم ده
صابرانیه واسطه سی ایل امر معروف نهی
منکر قیلونی طلب قیلما ساق دین اشمن
بارد قهه خراب اولوب حرامنی حلال
اعتقاد ایدرک نکاح سز یورو عیلرده
چوغالور ظن ایدرم.

صورة مسئله بویله واقع

بزم محله مزده بر آدم نڭ قزی
صراپول اویازی اگرچی وولصنی ایز-
بیکی قریه سنده نکاحی ایرندن طلاق
ایل آیرلوب قایتدم، دیه اعلام قیلدی.
بر آطنه اون کون اونکاج مذکور اگرچی
وولصنی ایز بیکی قریه سی نڭ زوج:

لکن هبه ده معتبر اولان قبض کامل لک
منقولات ده، منقولات غسه مناسب اولان
قبض ایلان غیر منقولات ده مثلاً عقار لرده
دخی اوزنه مناسب قبض ایلان اوله دره.
فاخذ مفتاح الدار الموهوبه قبض لها، بس
بولای اولعاج خانیه ده مذکور اولان
عباره که قاراب واهب اشپالری شول یور
طده اولغانی حالده شول یور طنی کهک
اولادلره هبه قیلوب یور ط نڭ مفتاحنی
کهک اولادلره ویرسه قبض تمام اولمدی
دیور حال یوق، چونکه موهوب نڭ اوزنه
مناسب اولان قبض متحقق در. اما منقولات
فی هبه ده اوزینه مناسب اولغان قبض یور
دکندن قبض کامل لک واسطه سز موهوب نی
قبض برلن اولدر. مثلاً: لووهب ثبابا فی
صندوق مقفل در رفع الصندوق لا یكون
قبضا فلا تتم الهبة بمجمع الانهر، اگر بر
آدم اولادلر آراسنده نزاع واختلاف نی
قالدر ما یم برنی آخرینه عذوق و محبت سز
کوسترمیم دیو ایتسه الوغ اوغل لرینه
یور ط و باشقه آت صفر کبی جهازلر ایلان
چغار اچاق اولسه شول معهود مال لر نی
شاهد لر حضورنده الوغ اوغلی نه عاریتا
ویردم دیو ایتوب هم اوغلی ده اتکی دن بومال
لر نی عاریتا آلدیم دیو یازوب قولنی
قوبوب وثیقه یازورنی آتاسنه یا که باشقه
یور طده قالغوچی برادر لرینه ویرر،
بعندنه آتاسی ایتور اوغلم منم وفاتم
بعندنه اوز قولک ده عاریتا ویرلکان مال
لر نی آلوب باشقه مال لر دن تخرج قیلور
اولساک منم رضاغمی آلوب هم ده کهک
طوعا نلرک اوچون مرحمت قیلغوچی لردن
اولور ایدک، اگر من آنک برله گنه
تخرج قیلمام دیو ایتور اولساک سنگ قولک ده
فی عاریتا ویرلکان مال لر نی یور ط ده

زوجہا رہیں۔ فرقت حکمی اجرا قبلانہ
سنی اوتنامن .

آلایوغہ اویازی، صلاغوش وولسی کچک . اولندہ
امام و آخوند عطاء اللہ ابن ملا عبدالکریم یوودین .



«اسلامیت و مسلمانلر»

اساس دین اسلام اولان قرآن عظیم
الشائندہ « واعتصموا بحبل اللہ جمیعاً ولا
تفرقوا » دیہ تعلیم و پرورش، بو خطاب
جلیل سبحانی قطعاً و جزماً فعلی اقتضاء قیلد
قندین اوتری هر مسلمان بحبل اللہ اعتصام واجب
ولازم در. ذانا اسلامیت هر طبیعتہ مناسب،
هر عقل (؟) ملائم، هر عصر غہ موافق،
هر زمان اقتضاء سینہ مطابق اولد یغندن
مسلمانلر بده اتفاق و اتحاد، انتظام امور
دنیا و آخرتہ، کورکام معیشتہ، ماہو خیر
بالذاتہ سوق اید بور. یونلر نك نقیضندن
نهی اید بور. اسلامیت حقیقہ نمیک ایدان
وار ایسه اصلاً ضائع ایل مار. انسانلر نك
بر کلمہ ده اتحاد و بر فکر ده اتفاق و بر
قراردہ اجتماعلری محدود قانونلر موجب
اش قیماقلری دین دن باشقه شیک صورت
دو نماز دیلر نك افضل ایسه اللہ اسلامیت
در. ان الدین عند اللہ الاسلام» بو گاشاهد در.
جناب حق بزه نعمتی تمام ایتیش ایکن
بز سو استعمال ایل کفر ان نعمت ایتما یه لم
مسلمانلر نك ملیونلر جه فناقلره دوچار
اولماقلری اوامر اسلامیتیه انقیاد ایتما
کری یا عود اسلامیتیه سو استعمال ایتد کلرندن
دیبا گه مجبور ز. عصر سعادت بتدی، کوب
عصر لر پیل کبی ایسدی، کیچدی، اما بو
عصر لرده بر طاقم علماء اساس دینم

«خاتونم نی بر مرتبه طلاق قیلدم، لیکن
آنام بگا شول وقتده ایتدی اوج طلاق
قیل (حرام طلاق) یوقسه بن سکا رضا
توگلمن بر زمان ارتکاج محلہ مزده ملا
بندن صورادی: خاتونکنی اوج مرتبه طلاق
قیلد وگمی، دیه بن دخی جو اینده قیلدم
دبدم. شوکا بناء ملامز میتریکه دفترینه
طلاق مغلطه دیه یازدی. بن شول مطلقه
خاتون فقه عدت ایچنده نفقه کسوه و مؤنت
سکنی و مهر مؤجلنی تمام بیروب ییاردم.
ایتدی بو خاتون بگادی بگا تحلیل سوز نکاح
ایدر گه یارامی» دیه فتوی طلب قیلدی.
اما حاضر ده ۲۶ نچی مایدن بیرلی
مذکور طلاق قیلوچی ایلر ایله مطلقه
نکاح اید و شکانلر، فتوا بیروچیلر یک بیکه
اماملری ایش، تحلیل یوق. اوشبو مسئله
فتاوی سراجیه نك طلاق بابنده «ولو قال
انت طالق فقیل کم فقال ثلثا وقع ثلاث
عبارہ سینہ مصداق اوله بیلور می و دخی
فتاوی بر ازیه طلاق فصلنده «قال للمد
خواته انت طالق واحده فلاموه فقال دیگر
ولم یقل طلاق ولا لك یقع اخری لانه
جواب له و بناء علیه عبارہ سینہ هم شول
بر ازیه نك «ولان الجواب یقمن اعاده
ما فی السؤال» عبارہ سینہ مصداق اولور می؟
اولمه سه نیندای روایتہ مبنی تحلیل سوز
نکاح جائز اولور ایکن؟ جائز اولسه صابرا
نیه فتوا سی ایله اولوب علمالر بیننده بر
دستور اولورنی امید ایدم. اکرده یوقا
ریداغی روایتلره مصداق اولوب
تحلیل سوز جائز اولمه سه صابر انیه طرفندن
تفتیشکه چغار یلوب مذکور زوج ایله

اولان قرآن حدیث ننگ موجب و مقتضای
 یله عمل ایتمک زمانی کوبیدن کچمش
 اعتقاد ایدیورلر، شمدیکی انسان قرآن
 وحدیثه تمسکله اوغراشنجه گناه اولبور
 دیماکدن هیچ چکنمزلر (وویل لهم من
 مشهد بوم عظیم). تکرار مقصد رجوع
 ایدوب دیرمکه، یوفاریده ذکر یورور
 ایتمش سوزلردن هر کس عبرت آلمایه
 لازمدیر. فقط بلیر مکه مسلمانلردن برگروه
 خلق عبرت آلماغه موفق اوله مازلر. بونلرننگ
 منشاء الحادی هواپرستلکدن متعصل قسوة
 قلبدر، منبع عنادلریده ظامت فکردن
 متولک نقیضه تعصبلر. بعض گهره آدملر،
 معروف علم وفنلری اوگرنمک ازوملی
 دگل، حتی حرام وشدیدا ممنوع دیماکه
 قدر جسارت ایدیورلر. مترقی ملتلرننگ
 زنکیبی، فقیری، یاشی، قارتی، علوم و معارف
 ایله کسب کمالت ایده رک خزانلر طبیعتدن
 استفاده ایتدکلرینی مسلمانلره بیلدر میورلر.
 بوندان بگلرجه عصرلر ایله اول زمانلرده
 انسانلر خزانلر طبیعتدن استفاده یولنی دوشما
 مشلر ایدی، آغیر آغیر اشلر بولند یغند هر
 قدر آدملرنی قللق ایتدر میه مجبور
 اولورلر ایدی. شریعت اسلامیه قللقنی
 اووقت آدملرننگ حیانتلرینه ضرور
 ایدوکن ملاحظه ایدوب نسخ ایتماسه ده
 قللقنی آزاد قیلوده کوب ثوابلر بولاچمن
 تقریر قیلوب قللقنی آدملرننگ خزانلر
 طبیعتدن استفاده یه دوشندکلری وقتقه
 قدر فالدر مشل ایدی، حضرت محمد علیه
 السلام بر وقت ده - انسانلرننگ خزانلر
 طبیعتدن گوزلجه استفاده ده بولنه چقلرینی
 کشف ایدوب «شر المال فی آخر الزمان
 المالک» (یعنی زمانه ننگ آخری
 بولغانده مالنک باوزراقی قل وکنیز اکلردن)

مقاهه - میان عبدالاول الغفاری آلای

داخلی خبرلر:

۱۷ نچی اییونگه قدر مینیسترلر هم

که سہار سیرالنبي دن و مولود پیرامینک سر و حکمتن غافلدر. ہوايسہ بزلی اویقودن اویقاتوب کوب معلومات بپردی. ہر نسخہ و اصل اولغان صوگ اہالینی ۳۱ نہی مارتہ دوشنبہ کوخ مسجد جامع گہ جیوب پیغمبر علیہ السلام نک ولادت ہم حضرت آمنہ دہ بولغان حاللرنی تفصیلاً سولاندی، اہالی بیک اثرلندی، صلوات شریفہ لہ اوقولدی، بعد پیغمبر مز صلی اللہ علیہ وسلم نک روحینہ (مرحوم اسنادمز عبد الوہاب الحاجطرخانن رسمچہ) ختم قرآن ایدوب باعشلادق. ایک یوز مقدار اہالی ہم ایللی دن زیادہ طلبہ وار ایدی. بعد پادشاہ حضرتلرینہ دہا صوگنک مفتی الاسلام جذابلرینک عافیت و طول عمرینہ ہم محکمہ شریعہ اولانی قاضی حضرتلر بیک سلامتک لربنہ شرع موجبچہ خدمت ایدوب دین اسلامنی ترویج ایتمک لری ایچون اللہ تعالیٰ گہ دہا قیلدق.

اللہ تعالیٰ قبول ایلہ، آمین

پینزہ غوبیرناسی سواب قریہ سنک :
امام خطیب صدرالدین.

«معلومات» نک ۶ نہی نومیرندہ خطبہ و وعظ حقندہ فی مقالہنی اوقوب زیادہ ممنون بولدق. محکمہ شریعہ طرفندن نشر ایدلہ طورغان مجلہ نک خطبہ حقندہ فکری نیچک ایکان دیہ تعبیردہ ایدک. خطبہ، جمعہ نک ہر فرضی اولوبدہ ثواب امید ایدولان عبادت نوعندن اولغان سببلی بو خصوصہ بازوگز بیک اورنلیدر. حقانیت و وجدان اوزرہ یازد فکرنہ تشکر ایدہ مز. آلابوغا اویازند، ف. سیمان

غلاونی اوپراولابوشچی طرفندن دوماغہ ۵۹۱ زاقون پرایقتی ہم ۱۹۰۸ سنہ نک غاصودارستویننی راسپسی کرتلگان. شوندن توقسان زاقون پرایقتی دوما و صوبیت دن اوتوب پادشاہ طرفندن تصدیق قیلنغان. ۴۷ دوماہ قارالوب صاویتقہ طابشرلغان ۵۰ دوما طرفندن ۲ پرایقت صاویت طرفندن رد قیلنغان. ۱۰ پرایقت مینیستزلر قاراماقینہ پیرلگان. ۱۴۳ کامیسیہ دہ اشلانوب عمومی صابرا نیدہ (دوما صابرانہ سینہ) تابشرلغان. ۱۹۴ کامیسیہ قاراماقندہ یاتادر.

ہوندن ماعدہ ۳۲ راسخود اسمیتا سی قارالغان. ہم غاصودارستویننی داخود راسپسی قارالادر.
«ژ. اونی».

جزاء نقدی

اوقا غوبیر ناطوری نک بو سنہ ۲۷ نہی مایدہ فی پاستانا ولینہ سی بوینچہ اوقا شہری قوتلی محافظہ حالتندہ بولند قدن معلومات نک بعض مقالہ لری ایچون محرر مزگہ آدمینیستر انیونم پاراد کم یوز سوم جزاء نقدی اشطراف یا کہ اوچ ہفتہ حبس تعیین قیلنمش ایدی، یوز سوم تولندی.



ادارہ گہ مکتوبلر:

۵ نہی نومیر «معلومات» دہ مولود النبی صلی اللہ علیہ وسلم حقندہ گی و عظمی اوقوب زیادہ ممنون اولدق ہونک ایچون آبروچہ تشکر ایدہ رز. چونکہ کوب

شادرین اویازی قورمان آولندن
زاهدالله حبیبواللین یازادر:

۱۹۰۸ نهی سنه غنوار آینده ایلمزده
آچلقدن عاجز و میتلی بولغانلرنی حاللرین
یکلا یتیمک ایچون پریغوار توزوب اویزدنی
زیهسکی اوپراواغه مراجعت ایتیش
ایدک . طلبیز قبول بولسه ده فقط ایشکه
پاراماغان لرغه غنه دیه ایکی یوز جانقه
آیغه برر پوط اون اوشبو آپریل چیسلا
سند بیرلوب، اوزی تازہ اشلار لک
دیه اوچیوزلاب جان اشکه صلاحیتلیکی
سبیلی معر وم فالوب اشکه صلاحیتلی بولسه ده
اش طالباماغان سبیلی بولارده عاجزلردر .
بونلرنک آچلقدن زارلانیولرین خاطرکه
آلوب ۱۱ نهی آپریلده غوبیرنسکی
زیهسکی اوپراواپریدسیند ایتلینه مراجعت
ایدوب تبلیغرام بیرگان ایدک، بو کونده
قدر جواب وتدیبر کیلک یکی یوقدر .
همده اولمزغه باز لرلر یراق بولدیی
سبیلی خلق نک آلوش بیروش کبی احتیا
جلرن اوتاب توررغه بازار آچارغه
رخصت بولسه ایکان دیه اجتہاد و طالب
ایتمک ایچون برکشینی تعین لب و ککیل
ایدوب بوگا راسخود ایچون جماعت آقچه
سندن بیرمکچی بولدیلر

اداره : بوندای عسومنگ
فائده سن فایغورتوب پورو بیک کدر کام
ایش، اجتہاد ایدوب پوروچیلرگه هر کم
رحمت ایتورگه تیوشدر . لکن بوندای
واقعہ لر یرلی روس غزتہ لرینہ، خصوصاً
زیهستوا طرفندن چغارلہ تورغان غزتہ لرگه
بازلسہ روسلر نک حمیتپورور لریده
اوقوب مسلمانلر ده نیندای احتیاجلر بارلغن
بلوب یاردم ایدشوگه سبب بولور ایدی .

شاکر حمیدی ایلدن ف. سیمانی
افندیلر نک ۴۳۴ نهی حدیث شریف نک
تفسیرلری آراستندہ موازنہ

ف. سیمانی « دین و معیشت » نک
۱۳ نهی نومبر سنده یازادر ش . . .
ح . . . نک ۴۳۴ نهی حدیث شریف نک
ترجمہ سنده سؤاد بقیلوی حدیث شریف
(الخلق کلهم عیال الله فاحبهم الی الله انفعهم
لعیالہ) معنای حدیث : خلق بارچه سیدہ
عیال الله در بونلر اچندہ الک سوکلو
بولغانی باشقه عیالارینہ فائلی بولغانیدر .
عیال نک معنای سسی اهل بیت معنای سنده
یعنی بو آدم نک تحت نصرتندہ بولغان
نفعہ لری لازم بولغان کشیلری بوگا
بالالرده خدمتچیلریده کرہدر لکن مترجم
ش . (خلق الله نک بالالری بولغاچ اول
بالار نک الک ایدگوسیند الله تعالی نک بالالری
فائده لیرا قیدر) دیمش .

بو حدیث شریف نک معنای لطیفینی حل
وبیان قیلیمقبہ غلی الاحتصار بولسه ده
بسط کلامه حاجت مس ایدر اولای عیال نک
معنای لغوی حقیقی فی تعین و تشخیصدن
لایدر . کتب لغت بیان قیلدینہ بناء العیال
عیال نک کسر یلہ شو کمنہ لردر که آنلرنی
بسیلوب نفعہ لری بیرر (ترجمہ صحاح
جوہری) عیال کتاب وزندہ بر آدم نک
بسیلوب زادو نفعہ لرینی کوردیکی کمنہ یه
دینلر (ترجمہ قاموس) یقال عال عیالہ
یعولہم عولاً و عیالہ اذا قاتہم و انفق علیہم
وتقول علته شہراً اذا کفیتہ معاشہ (صحاح
جوہری) و بومقداردن آکلاشلدیکہ
عیال نک مفهوم لغویندن اولاد و ازواج
وغلمہ کی شی مدن هیچ بوسی جرمہ گلدر
براگودیگر براگونک تربیہ سنده اولسه کرک
اهل بیت اولسون کرک اجانب دن

کونده بر او فاده نا سیس ایدلنه چک بر جمعیت عظمی در که مندر جانی ایسه جمعیت منبرنده هر بر مقاله سی بر خطیب طر فندان میداننه عرض ایدله چک بر اثرلی خطبه کبی در. هر بر اصحاب هم ماده ومعنی تعاون وتناصرده اولنوب الله تعالی دوامی ایله جمله مزی بختیار ایللا سون ۱

معلومات ایسه قانونه حاجت لرمزه قانونچی وفتوایه قادر اولمایان بزم کبی لره فتوای و قایغولی لره تعزیه چی. و علم که محتاج لره علم ویرگوچی مدرس و خبر استاگوچی لره خبرچی و صوقرلره یول باشچی ایدیکی هر بر اصحاب انصافه بدیهی در.

آخوند الاسکای عبدالهای المبینی

♦♦ محترم محرر جنابلری!

معلومات ژورنالندن اورن بیر مکثرنی اوتنهم.

۲۹۳ نهچی وقت ده طرویسکی دملا لری طرفندن اصول جدیده حقننه بر نصیحت هم خصوصی الشیخ زین الله حضرت دن بر اعلان یازلمشدر:

بو نصیحت و اعلانلر هر کم ننگ کوز توتدیغی ارکان علما طرفندن بولدیغی اوچون تعصبلرننگ، تعصبن مفتن لرننگ فتنه سن قلع قبلماقده اثر سنز قالمایه چقندن یازوچیلر غه اظهار تشکر ایدهمز.

بو کبی ذات عالی لرمز ننگ شوندای مسئلهده اوزیننگ فهم وادارکن بلمای حقیقت حالنی آ کلامای ملی اشلرده تعلیم وتعلم کبی لرکه قاطنا شوچی هم فارشوچی لرغه زمان اوزدرمای کسب قوه دن قبل حقیقتنی بیان قیلماق بورچلریدور. اوزلرن دین خالصده بولماقلرن

اولسون عیالدر عیال ننگ معنی سی آنهقی براگونک تربیه سنده اولان شی در. معنی لغوی بیان صوکنده ازواج واولاد کبی دیمک بر شی معنی تعریف صوکنده مثال جزئی برلن بیان قییلاندنر بس مذکور حدیث شریف ننگ معنی شریفی خلق کلسی الله ننگ تربیه سنده در. بس مخلوق ننگ اللهغه سیوکلیرا کی الله ننگ عیالنه یعنی مخلوقلرغه فائده لیر ایدرننکه دیگر بر حدیث ده وارد اولمشدر (خیر الناس من ینفع الناس) الخاق عیال الله دیمک ایلان الله رب العالمین دیمک آراسنده هیچ فرق یوق در حدیث شریف ظاهر نهجه صبیح الهمنی در مجاز و کذایه واستعاره کبی شیار ده حاجت یوقدر؛ مستعجل الاثبات اولان شیار ننگ اثرلر و مزی ورائجه ثبوتی هیچ یوقدر.

الامام المصطفوی

محرر افندی!

اوشبو مکتوبمنی معلوماتکه درج ایتما کثرنی اوتنهم.

معلومات محله سی بزم کبی جانسنز لره وگوگل لری سونیش لرننگ قلبلرینه درد کرتمه که باشلادی. شویله که: برکون ایرتن توروب اوستالیه کلوب قولیمه ۹ نهچی نومر معلومات کلوب فهرست مندرجانتی باقدقمده قلبیه شول فندر حضور وتسللی کلنوردی که، گویا صباح او فاده بر جمعیت علماء عظمی ده آرانا چقمده بو فهرست ایسه شونده کرتله چک مواد دن عبارت بر حاله کلدوم. فی الواقع مندرجانتی دقت ایله اوقوب راسی کلدکه کانه بو معلومات بزم روسیه اسلاملاری اوچون خصوصاً علما وملا لر ایچون ۱۵

سوزنك وقتى يئىدى ديه مزده طورامز. . .
درست ، آندى قياقتلرده بورونى
بز ماقتامايىز ، هر يرده اهل اسلامه نه نرسه
شعار بولسه شول هيئتده بولماق آداب اسلاميه
ومزاي انسانيه اولوب اهاينك طغن
وغيبتيه سبب بولغان نرسه لردن صافلانو
هر بر ملتن سويگان اديبلر شائيدر .
بو اش مدوح و خلافي مكر وه ديه بله مز .
لكن كفر ديه آيتيه آلمايىز .

برادرلر ! مسلمان قرنداشلر گزنى
اوز آرا گزدن چيقاروب تاشلاب كافر
ياساو سوزنك ايمان گزغه قوت بيرماس .
كشنى كافر ياساو ايله جنت كه كره آلماسز !
« ام حسبتم ان تدخلوا الجنة ولما ياتكم
مثل الذين خلوا من قبلكم مستهم الباساء
والضراء وزلزلوا حتى يقول الرسول
والذين آمنوا معه متى نصر الله الآية »
♦♦ ياشى يتما گان قزنى كباوگه بيروب
امام نكاح اوقوماسه آنا آناسى اوز آرا
ايجاب قبول فيلوشوب قزنى كباوگه قو
شالرو واقعه اولدقده بز اماملرنى تدبير
فيلورمز ، ديه يازوچى قوشكول قريه
سندنه امام عمران افنديگه : - ايجاب
وقبول ايله طورماق نظاما نكاح اولماقنى
سببلى مشكل لككه مفضى بولادر . بالالرى
نكاحسز سانالا ، ميراث آلسو يوروبماي ،
قز ايكنچى ايرگه كيتسه طيوب بولماي ،
عدت دخى صافلاماسا بر اش قبولوب بولماي
وبوندن باشقه دخى اوزلرينه كوب ضرر ونزاع
لرنى مفضى اولدقندن بونك بولن كبسارگه
طربشورغه هم ضرر لرن خلققه آكلا
طورغه كرهك .

ناشر : محكمه شرعيه .
مدير مسئول : امام محمد صابر الحسينى .

زعم ايتكان بر طاقم جاهل ملالر ، احمق
مريدلر اصول جديده دين بوزمق اصولى
ديه دينگه هجوم ايدهلر . بو كى دين
نك اوبكاسينه چاخوتكه پيدا ايدهك
هجومدن حفظ البته اركان علمامزك طبا
بنددين كيل چكدر .
ابظان آولى حسن بن حسين الواحشى .



اداره دن جوابلر :

♦♦ ساچ اوستروب ساقالن قروب
يوروگان كشى مسلماننى ، توگلمى ؟
بعض اماملر بونى كافر ديه فتوى بيرلر ،
ديوچيگه : - بونداي جزئى نرسه لر ايله
اختلاف چيقاروب فتوى واستفتاءلر معنا
سزدر . كفر وايمان غنه توگل بوندن
بر باسقى توبان راك حلال و حرام لرده
« ان الحلال بين وان الحرام بين »
اولدقندن كفر وايمان بيگر اكدده نص
قاطع ايله ثابت بولورغه و بناء عليه « ساچ
اوستروب ساقالن قروب يورگان كشى
كافر در ، ديگان سوز صراحة قرآنك بولسه
غنه شولاي ديه حكم ايتارگه كرك . بو
سوز قرانده بارمى ، يوقمى بونى سز
« ورثة الانبياء » لرده بلماسه گز ، ياكه
ظاهرنده كورنماي ده باطنك بولسه بولور
ديه شك وشبهه قيلسا گز ؛ كفر وايمان
كى بيوك واعتقادى بر مسئله ده قرا نكه
مراجعت قبلونى يار اتمانجه آنى تاشلاب
كتاب چيتلرنده يازلغان سوزلر ايله عمل
قيل باشلاسا گز بز بو وقت « دابة الارض
چقماي ، قران كوتارلگاي ، ديگان

اشتراك بىلى:

بىرىنچى ۳ سوم.
يەنچى ۲ سوم.
خارجى مىللىتىگە
سەنە ۴ سوم.

آدرس: شەر اۇفا
«مەلۇمات» ادارەسىنە.

مەلۇمات

محكمه شرعيه اورنبورغيه

Nº 13

Nº 13

آيدە ايكي مرتبه نشر ايتلەدر.

УФА, РЕДАКЦИЯ „МАГЛЮМАТЪ“

ВЪ ЗДАНИИ МУХАМЕДАНСКАГО ДУХОВНАГО СОБРАНИЯ.

رەزان غوبيرنسكى پراولينيە سەندىن

محكمه شرعيه گە.

ناسم شەرىنك تانارسكى اصلا باده
كرستيانى فناع الدين حسن اوغلى
دولكاموف قاسم شەرىندە خسان مسجد
جامەسىنە امام ھم مدرس اولارق تصدىق
قىلىندى.

۱۸ ايون ۱۹۰۸ سەنە، ۵۴۹۰ نومۇردە.

قران غوبيرنسكى پراولينيە سەندىن

محكمه شرعيه گە.

صار غوبيرناسى ھم اوبازدى
توگاليوگە قريەسىنك كرسىيانى، مېرسىد
رايەف، چيستاپول اوبازى ۋېرخنى
كامېنكە قريەسىنك ايكنچى مسجد جامەسىنە
خطيب ايتلۇب تصدىق قىلىندى.

۲۹۸۱ نومۇردە.

اوفىمەسكى غوبيرنسكى پراولينيە نك
اوكازى ايل، منزله اوبازدى اسطار بوغا

Официальный Отдѣлъ.

رەسمى قىسم

ياگانىب اولنان امام
ومؤذنلر

قران غوبيرنسكى پراولينيە سەندىن

محكمه شرعيه گە.

اۇفا غوبيرناسى، مېنزله اوبازى،
نلانچى تەماق قريەسىنك كرسىيان احمد شاه
محمد جانق قران غوبيرناسى، سۋېسل
اوبازى باقرچى قريەسىنك ايكنچى مسجد
جامەسىنە خطيب اولارق تصدىق اولندى.

۲۰ ايون، ۱۹۰۸ سەنە ۲۹۷۸ نومۇردە.

الحاج جعفر مظفر اوغلی مطهر فنک
محکمہء شریعہء محفوظ و قفیه سندن

کو پیہ

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين
والصلوة والسلام على خير خلقه محمد وآله
وصحبه اجمعين . اشهد ان لا اله الا الله
واشهد ان محمدا عبده ورسوله افضل الرسل
والنبيين .

قال عمر رضى الله عنه

يا رسول الله انى استفتت مالا وهو
عندى نفيس انى تصدق به فقال تصدق
باصاها لا يباع ولا يوهب ولا يورث ولكن
لينفق ثمرته فتصدق عمر رضى الله تعالى
عنه فى سبيل الله تعالى وفى الرقاب والضيف
والمساكين وابن السبيل ولذى القربى .
وكذلك رضى رسول الله صلى الله

تعالى عليه وسلم حوائط و اوقاف ابراهيم
عليه السلام ناقة اليوم وكذا اوقاف الصحابة
بمكة والمدينة ولان الانسان يحتاج الى
صدقة دائمة على وجه لا يرد عليه النقص
(نقل من الكفاية حاشية على الهداية الوقف) .

اما بعده اى عزيز اولان شاهدر
سز ذات شريفله معلوم اولسون بن
اوا گوپرناسى استرلى طماق اويازى
بكانش آبكانسكى قولص توبان اوصلى
اولينك حاجى جعفر مظفر اوغلى مطهر
بدنم سلامت وعقام صحيح اولديغم حاله

دى نك مسجدينه مير حيدر احمد صديق
توقتارف، امام لقغه تصديق ايدلى .
اوفيمسكى غوبرنسكى پراولينيه نك
اوكازى ايله برى اويازدى باغدان قريه
سينك دورنچى مسجد امامى شاه جهان
محمد حيدر، برى اويازدى چشمه اولينك
برنچى مسجدينه خطيب درجه سى ايله
كوچرلى .

اورنبورغسكى غوبرنسكى پراولينيه
نك اوكازى ايل، اورنبورغ اويازدى
جماغل اولينه كينجلى تولبايف مؤذلكنگه
تصديق ايدلى .

پير مسكى غوبرنسكى پراولينيه نك
اوكازى ايله، آسبن اويازدى ايسكيدن
مسجدينه نورالله قوشتانى اماملقغه
تصديق ايدلى .

اورنندن عزل قيلمش اماملر

اوفيمسكى غوبرنسكى پراولينيه نك
اوكازى ايله بلبه اويازدى ياكي ياپار
مسجديك امامى صفوان بخشىغولى بريل
اورنندن عزل ايدلى .

اوفيمسكى غوبرنسكى پراولينيه نك
اوكازى ايله بلبه اويازدى دولكان
اولينك امامى فيض الله توكيف آلطى آى
اورنندن عزل ايدلى .

کند ملکم ارلان فرق دیستانتہ یر منی
رضاء اللہ تعالیٰ صدقہ موقوفہ مؤبد قیلیم.
وسر ذات شریف اولان شاہلار وقت
حاجتہ بر وقفہ بولغان و بیان ابدلہ چک
شرطلری ایلن قضاۃ المسلمین عندندہ
اداء شہادت ایدہ سز. ابتغاء لله تعالى

شرط وقف اوچ فصل

۱ نہی فصل مذکور وقف قیلیمش بیر منگ
غلہ سی اوچکە تقسیم قیلوب، حصہ سنی کندی
بنا قیلیمش مسجد جامع ننگ او طونی و شملر
و تعمیراتی و ما اشبه ذلک لر گہ بیرلور
و بر حصہ سنی مذکور مسجد جامع یاننک
غی مدرسه تعمیرات لرینہ بیرلور و بر
حصہ سی پادشاه اعظم بانکہ سندہ حفظ
قیلنور، اگر مسجد ایله مدرسه گہ تیو
شلی حصہ تعمیرات و باشقہ حاجت لرندن
آرطسہ حفظ غہ تیوشلی حصہ ایلن برگہ
قوشلوب بانکہ گہ بیرلور و بر شرطلری،
تعیین لیمش متولی بولغان آدم هر قابو
سنی قاراب تیوشلی اورنار غہ صرف
قیلوب و بانکہ گہ تیوشلی حصہ سنی اوزی
طابشروب هر سنہ محکمہ روحانیہ گہ
حساب بیرور.

۲ نہی فصل: مذکور وقفہ کندی
سلامت بولغان حیندہ کندی متولی بولمق
شرطی ایلن.

و کندی دن صگرہ اوغلم یعنی ایر
بالالرمنگ محلہ اہالیسی نظرندہ صالح
اولغان لری. اگر بالالرم صالح اولسہ

لر یا کہ منقرض بولسہ لر اول وقتندہ
محلہ اہالیسینگ بر صالح آدمی انتخاب
قیلوی برلہ و محکمہ روحانیہ اورینبور
غیہ گہ اعلان ایدوب تصدیق قیلوی ایلن
متولی قیلنور و اگر بالالرم صالح بولوب
تقدیر خدا ایلن اجل ایر شمسہ اول وقتندہ
ایر بالالرمنگ ایر بالاسی بولوب صالح
بولوب و حد بلوغ گہ ایرشکان بولسہ لر
آلارنی متولی نصب قیلنور و بوترتیب چہ
و بر شرطچہ نیکدرلی توبان کیتسہ لردہ
اوز نسلدن متولی قیلیمق شرطی ایلن.
مذکور شرطلر طوغری کلمگان تقدیردہ
محلہ اہالیسینگ نارامقلینہ طابشردم و متولی
بولغان آدم دن وقف قیلیمش فرق
دیستانتہ بیرنگ غلہ سندن محکمہ روحانیہ
اورینبور غیہ هر سنہ حساب آلمق شرطی
ایلن.

۳ نہی فصل: ۱ نہی فصلدہ یازلمش
بانکادہ حفظ قیلنغان آقہ لرنی محکمہ
روحانیہ ننگ رخصتندن باشقہ آلماس،
اگر مسجد مدرسه خدا قضاسی ایله
یانوب کیتسہ بانکہ دہ حفظ قیلیمش آقہ سنی
محکمہ گہ مراجعت ایلن آلوب یا کثادن
بنا قیلنور.

وقف قیلنغان یر هیچ بر وقتندہ رهن
قویلماس و صاتلماس و بلا بدل بر فائدہ گہ
دہ بیرلمس ۱ نہی فصل دہ یازلمش
کندی بنا قیلیمش مسجد جامع دن مرادم
اوشبو ارصلی قریبہ سندہ بولغان مسجد
بولماق شرطی ایلن ۳ نہی فصلدہ
یازلمش مسجد مدرسه یانسہ دیب و اگر
چروب یا کثانی تعمیر گہ اقتضای ایلسہ اول

خطبه ده هم خطبه امام اولد قنده قول چا
وب آفشلا مشلر . اوشبو خطبه گرچه
مصرى مسلمة خانم لار قنده سوزلنسه ده
جهل مسلمة لره عبرت واولاگى آلورلق
هم ابرلر ده وعظللورگه لابق اولد قندن
مضمونن ترجمه ايتمك مناسب كورلدى.
مصرده اوقولسه ده ير نده بزم احوالده ده
تطبيق ممكندر .

محترم رئيس تحرير اللواء افندينيك

خطبه سى

افنديلرم ! بن امت مصريه نك احوال
لن هم آنلر آراسنده غى شقاء وفساد
اخلاق نك شيوعن نامل ايتديكم بعدنده
هر اورنده اوچراى طورغان بو مفاسدنك
منشاءلرين تفكر ايدوگه بالضرور مجبور
بولدم (زيرا مفاسد ومضارنك منشائى
بلنسه دفع وچاره سى ده اوكتايلاشه در).
هر يرده وهر وقت ده كوزگه كورونگان
منشاء فساد حقنده بجهنك نتائجن ايشيد
كز افنديلرم ! اير كشى اصل طبعنى
حسبل اختلاط ومباشوت الاسباب (يعنى
اسباب معيشيه وسياسيه) وقوت جلادت
ايچون يارادلمشدر . هم تورلى سفرلره
چغوب مخاطره لره اوغراشوب مقاومت
ايدوشمك ومچارملرنك حرمتن واهل بينى
لك حقوق ومنافعن حمايه ايچون هم
تربيه گه محتاج اولان خاتونلر بالالار ومجنون لر
كبن مستضعفين لرنك تربيه وتديبرنده قائم
ومتصرف بولاق ايچون يارادلمشدر .
شونك ايچون ده هر بر منافعن نوشنگان

وقنده محفوظ آفچهنى آلوب تعمير قيلنو
شرطى ايلن .

وقف قيلدم العاج جعفر مظفر اوغلى
مظفر قولوم قويدوم . اوشبو امضاغه
شاهد بولوب بن ير بيلاگوجى محمد
بهاء الدين ملا جلال الدين المرحوم اوغلى
مقصود قولوم قويدم .

بن اوشبو امضاغه شاهد بولوب ،
باشقورد كشاف ازدان قولوم قويدم .
بو وقف نامه ۱۸۹۷ نچى يلد ۱۵
نچى آپر يلد ۱۷۱۷ نچى نومر ايل داخله
نظارتى طرفندن تصديق قيلنوب دوخاو
نوى صابرانبه غه طابشرلمشدر .



Не Официальный Отдѣль.

غير رسمى قسم

تربيه و اخلاق غه عائد

مصرده منتشر عربچه « اللواء »

جريد سيناك هيئت تحريريه رئيسى مصر
ده خاتونلر تربيه سينه متعلق اوزون
خطبه سوزلاش . ميدان خطبه گه عالمر
وييوك لره هم مدرس و طالب لر كلدكي
كبن خيلى خانملر ده بولوب خطيبنى اثناء

وطريق رشادنى كوزلاگان امثلر ايلورنى شو تكالى شافهنى اوتارگه صالح اولورلق درجه ده تربيه ايدوب، نى، ايچون خلق ايدلگان شوگا اعتناء ايدرلر. امايزم مضرده كوب يكتلرى كورورسون، خانه لرندن چيودن اول موساتلر (كشى گه كوركلم كورونوب نفس لرين اولارغه يورگان فاشه لر) كبر، كوزگى آلنده كوب وقت لرين اونكاز، رك ساچ لرن يالترانوب تارارلر، يول يول ايدوب آبرورلر، ميسق لرن صيباب توزاتورلر، موينلر ندهنى يالترانوقلى باقا وياولر نوزانور؛ باش كيوم لرن نيچك كيلوشه ايكان، ديه تورليچه قويوب قارارلر، چالبارين ياشوب تورلوق ايدوب طار وسترى دينا واجب بولغان اعضالرى ده تمام اشكالن ابراز ايدر. بو كسه اوستينه نى قدر كسب، ايش وئورلى هر كت عمله يوكلانلگان اير بولاتوروب، شونلر نى اشلای (بونك اوستونه بعضيلر ميسق لرن قارلر ياكه اسكك ايله يولقوب يالترانالر ياكه مانور كورونسون ايچون قاراغه بوييلر، صاقال لرن ده تمام تعذيب اينوب بئورالر، گوبه بر خوجه سى حضورنده زينتلنگان جاريه ديورسون). بو ادرونده ايركردن سوز سوزلامك مقصودم توگل ايدى بلكه استطرادا گنه ذكر ايدلدى؛ بو مقامده ايسه مقصودم خاتونلر حالتين بعث ايتيك ايدى، لكن تمام فلسفى جهنندن توگل بلكه اجمالاً گنه بيان ايدوب فلاح واستقامت يولى نه ايدوكن كورحانوب كيتمك بولامز.

معلوم كه خاتونلر ده، ايلورده بولماي تورغان حالات طبعيه لربار، بو طبعي حالتلر سببلى خاتونلر ايله ايلرلر آراسته بئون عالمده تغير اجتماعى واقع بولادر. لكن كوب كره بو ايكي صنف نك افرادى بو حالات طبعيه معناسندن غافل اولاراق بيررسينه هواى نفس اقتضاسينه بيزانو نوزانو، كينوده اوز اختيارلرى ايله اوخشا شماقتلردر. كورورسون بعض شرقى يكتلرى، (مسلم جوانلرى) اوزى شونك ايچون خلق ايدلگان غرض طبعي و اجتماعى دن غافل اولاراق صورتين، شكلن مانورلارغه كرشور، قاشلر ن نازكلتور، بيت و ايردين تيراسنككى توكلرون بولقور، بوزين يالترانور، اگر ميسقى بولماسه كياو قوينينه كروگه حاضرلنگان فرديورسن. اوشنداق آروپا ويا آمريكا قوزلرى نك بعض لرى اعالات طبعيه و بوندن ناشى اغراض اجتماعيه و مصالح معيشيه دن غافل اولاراق ايلرلرگه اوخشاب (ايردا ويا) بواوب يورور، ايلرلرگه لايقل خدمت وكسب ارده بولور، لطافت طبعيه سون يوغالتوب طوپاس و خاتونلر مخصوص آداب ونواسيدن يراق بولور؛ مبالات سز اختلاط ايدر، صاقالى ايله ميسقى اولور سه اير ديب ظن قيلور ايدوك (بزم عرفده اولگى سنه خاتونسو ايكنچى سنه ايردا ويا ديورلر)؛ پيغمبر مز عليه السلام بوندای ككسه لر حقند: «لعن الله المشبهين والمتشبهات والنا مصين والنا مصات والمنه مصين والمنه مصات» ديشدر. يعنى خاتونلر اوخشاب يورگان ايلرلرگه

ہم ایسے اوخشاب یورگان خاتونلرغہ
 ہم شرعاتیوش بولماغان توکارتی بولاقوی
 بولقترچی لرہ الله لعنت ایشورن، دیہ
 قبیحکن اظهار ایشدندر۔ ایمنی بو نوع
 تشبیہ خاتونلرنک حالت طبیعیہ سینہ
 مخالف بولغان احوالات طبیعیہ سون ہم
 بونک اثری اولان احوالات اجتماعیہ سون
 بیان ایتنک تبوش چولدی۔ خاتونلر
 یوکل یولا، بالا تودورا، ایمزہ، آصرای
 بو بیک ظاہر حالتندندر۔ خاتون غالباً
 توقز آی حاملہ بولادر۔ بو مدتہ خاتون
 آورو اولوب در خلاصہ، شو بالائی
 طودرمق ایله بولور۔ بو حمل مدتہ مدہ
 سی آشنی آور هضم ایتدہ، بعض آشنی
 بردہ قابل بولمای، کیفسزلنہ کشی سوز
 بین دہ ایشورگہ آورسنہ، یوقوسی دہ
 طنہسز بولادر۔ بو آورو دن یگللک ایله
 خلاص بولامی باکہ اجلہ سبب بولامی
 دیہ خفالانہ وخوف ایله رجاء آراسیندہ
 بولادر۔ بونک اوستونہ اوزی ہم بالاسی
 ایچون ایکی متداخل جسمنی تدبیر
 و تربیہ گہ مضطر بولا، بعض نرسہ لر
 بالاغہ ضرری بولادر، آندن ہم صافلانورغہ
 کبراک۔

شول توری آغراقلر ایله مدت حمل
 تمام بولوب اجلینہ سبب بولماسہ بالائی
 تودورا، ولادت بھندہ گی الملرن تاتی
 ہم فیضان دم گدہ مبتلی بولہ در۔ بالا
 ضعیف بولوب تربیہ گہ محتاج بولوب
 تووا، الله تعالی نک القاء قبلمش محبتی
 سایہ سند، آنا بولماں کمسہ اوزی آورو

حالیسز بولسہدہ بالاسون ایمزہ، کیوندرا،
 کیوندرا، یوقوسون رانئون بولہ هیچ
 یال آلامی وسعتی قدرلی بالائی تربیہ
 ایتدہ، بالا آشامینچہ اوزی آشامای ہم
 بالاسی یوقلامای آناسی دہ یوقلامای،
 بالا آغرسہ تمام برگہ آغراض کونارہ
 اوز جانون شوگا قوشوب تریلندر ای
 بولوب اجتہاد ایتدہ، ہر مقدار یلر یا کہ
 آیلر تمام مشقت ایله تربیہ ایتکان زمانہ
 ایکنچی بالاغہ حاملہ بولادر۔ شرلای ایتوب
 آیسہ لک حدینہ ایرشکانچی ایرلردہ بولما
 غان احوالات طبیعیہ ایله مبتلی اولوب
 خانہ سینہ وبالالر تربیہ سہ ملازم بولادر۔
 بالذبح حیات خارجہ دن بیگراک حیات
 منزلیہ تربیہ گہ ایملہ شدہ۔ کوہرا کی
 نک حالی شوشی روشدہ بولا اما نادرکہ
 قارب فانون واحکام اجراء قیلنمایدہ۔
 شریعہ اسلامیہ غرام ارشید احوالات طبیعیہ
 نک اسرارین کشف ایتدیکی سبیلی ایرگہ
 خاتوننک نفقہ سون ہم کیاوگہ کینکانچی
 فننک نفقہ سون واجب ایتدی۔ زوجہ
 گرچہ مال و ملک ایاسی بولسہدہ نفقہ سی
 زوج ذمہ سینہ حوالہ ایدلدی۔ بو نوع
 الزام خاتونلرنک احوالات طبیعیہ سی
 فرائض اجتماعیہ سون ادا دن حائل بولما
 سون ایچوندہ۔ اما آورو پادہ ایسہ
 غالباً کندی کسب و تحصیل رزق کہ قادر
 بولغانچی غنہ قزلرنی اتفاق ابوبن گہ لازم
 ایدولہ۔ اگر قزلری خد تمیز گہ ایرو
 شوب خدمت و کسب معاشقہ اقتداری
 بولورسہ کسب کہ شروع ایتدورلر

سنه كوب اعتبارى بولماي عائله اشلار ينه
قصورى ايرشوب كوبراك همرون غزيتنه
ورومان لر قاراب قرأت خانه لرده ومنتر
هات لرده ملاهى ايله اونكازولرين ملا-
حظه ايدوب آوروپا و آمرىكانك ارباب
تربيه وارباب قلم لرى بو خصوصه كوب
تجاذب افكار اينمش درلر. العاصل
آوروپا خانولرى ايله اسلام خانولرى
آراسنده تغالى بدهن در. آوروپا اير
لرينك احوالات طبيعیه و نواميس
صنفيه اعتبار اينماذكلى خانولرين
كسب كه مجبور ايتمشدر و بو مجبور
يت ايله كوب كره لياقتىز نتيجه لر پيدا
اولماق در.

(آخرى وار.)



وامبرى سوزينه بناء اقساق تيمرنك خلق و طبيعتى

(باشى ۱۱ نچى نومرد.)

قلاؤيخ بولمه اورطاسنده اوزينك
كورگان بر طارتمه سنى بيان ايدى. آنك
تيگىز قاپقاجى ياشل و كوك توسلر ايله
ايميلير او ايت ايدلگان شين ايله ايلنگان
بيك كوب قيمتلى طاشلر و ايرى اينچولر
ايله بيز اكلنگان ايدى. بو طارتمه (ياشچيك)
آچيلا تورغان بيرى ايشوك توسلى، آنك
ايچنده كارنيز (سقف) لر اولوب اوستينه
ياناشه. قوبلغان جام (پيالالر)، آلاز

بلكه ضعيف البنية اولان قز و اوغللارنك
حاصل ايتىدوكى ايله نفقه لنوب ياتوچى آنا
آنالرده كورولمك در. شونك ايچون ده
مسليه دن باشقه خاتون و قزلر كسب
معاش ايچون يورطلرندن چغوب تورلى
اورىن لرغه آزالاشوب تيرج ايله بولسه ده
كسب كه مفطر بولورلر. اوشبو اجلدى
اسلام خانولرى ايله آوروپا خانولرى
آراسنده آيروملىق بار؛ آوروپاده
خاتونلرنك فائده لندكى حریت نامنده
اولان حالت شول يرنك نظام و طبيعتى
واوضاعى مقتضاسنجه و يرلماشدر. احوالات
طبيعیه صنفیه رعايه قيلنماشدر. اگر
شولوق آوروپالولر خانولرده اولان
احوالات طبيعیه رعايه فيلسه لر ايدى،
خاتون قزللىرى تحصيل معاش ايچون
مشقت تارتوغه مفطر ايتماسار ايدى.
اوشبو احوالات طبيعیه لر رعايه قيلنماي
شول يرنك عادتينه اسير اولدقلىرى
سببلى آوروپاده خانولر ايله ايرلرنك
خلوات جلوت ده، بول و منازك مدارس
و كار خانه لرده، طاو چوقرلرده العاصل
هر تورلى اورنلرده خواه معارم بولسون
خواه اجانب بولسون آزالشماقلى لازم
كيلدر. بو ايسه كوب وقتنده حياء و ادب
نك كيتووينه هم انواع دسائس و وسوس
سببلى آراغه فساد توشووينه باعث بولادر
(گرچه نادرا معاذردن سلامت بولنسه ده
حكم اغلب كه قاراب يوروتوله).

هم اوشبو نوع معامله دن ناشى
خانولرنك ابو تربيه سنه هم بالا حضانه

کبی شهر نځ هنر و غرب پارتیالربنځ وکیللری پ بصتاوینتللری آنده موجود اولوب لاگیرده ماسینر سکوی (دار-الصناعت) لری بار ایدی، حتی اسسی ژاننالر حاضرلنگان ایدی.

عادتده ایځ اول عسکر مقامی اورطاسنځ دؤاریس اهلی ایچون جیل کیلوب طوررلق روشده مخصوص چادر لر قورلوب صوڭره اطرافنه رت رت باترتیب باشقه چادرلر قورلا ایسیدی. هر بر وزیر، نومن آغاسی و توره لر چادرلرینی اوز اسمارینه لائق علامتلر ندن بلوب یعنی اوڭفه می صولغه می بر نچی - ایکنچی، یا که اوچنچی رهنده می حاصل قایو پالاطقاده طور اچق لرینی هیچک یاڭلشمای بلر ایدی.

قانیغول دیگان ماطور، یملی تیگز بالان عجب قسقه بروقدنه تزلنگان چادر و باشلرنده کهکنه چوار علم (فلاک) لر ایله بیزانوب، جیل ایله حرکتلنگان تولین گل لربنځ زور تونال لری ایله زینتلنگان ایدی.

چادرلرنځ روشی کییزدن نوڭه رځ (بوايسه اول طرفارده حاضرده استعمال ایدله در)

بر غنیرالنځ چادری فلاؤیخنی عجبکا و خیرانغه قالدراغان، کهڭلگی یوز آدوم، بیوکلیگی اوچ سوڭگی بوی اولوب، دورث پوچماقلی اولغان، اورطاسنده پایولونغه اوخشاشلی کهکنه بولمده سیمان (بیسیدکا) سی اولوب

اوستنده پنجولر قیمتی طاشلر سیدلگان آلتون شارلر آصلوب طور ایدی. بو طارتماغه یانه شه آلتون استال قریلوب آنگده بیوکلیگنځ بېشدن بری قیمتی طاشلر دن زینت ایچنده ایدی، اوستنده بیک یاقتی و بیک الوغ زبرد طور، آنځ قارشېسند آلتون آغاچ ایمن روشننده کشی آباغی فالو نازنځ، بو طاقلری هر طرفه طارالغان - صوزلغان، بو طاقلری باشل نوس بیرلنگان آلتون وایمن بافراغینه مشابه بافراقلر ایله بابلغان، جیمش لری اورنده حسابشز کوب لعللر، زبردلر، فیروزه لر، صغیر (*) لر، عجایب پنجولر آصلوب طورلر ایدی. بفرافرنده تورلی توسلر ایملر اؤایت ایدلنگان فوشلر اوطراغانلر، هر قایوسی آلتوندن.

دواریسده تیمور قامیللر آتش آشادقلرنده الوغ آلتون طباقلردن آشا دیلر و نیگنه کنورسه لرده کهشدن آغان الوغ باطنوصلره قویوب کنوردیلر.

خمر وایچکی مجلسلرنځ دائم بڭلرچه کشی اولوب بولنلری حرمت ایتکانده آلتون بلودا اوستنده آلتون استکانلره صالنوب بیروله در. بولنلریده ضم ایدار اولسهق تیمر دواریسینځ عادتدن طش بای ایکاننی فهم ایدله در.

عسکر مقامی (لاگیر) اون - اون بېش بڭ چادرلردن عبارت اولوب حکومت الوغلرندن دواریس اهللرندن باشقه اهالی نځ هر صنفلری اولدیغی

(*) بر آصل تاش اسمندر

بىز اكلنگان ، آتفه منگان كشي كروب
كىتارلك درجهده بيوك ايشوكلرى اولدىقى
كىي وترزه لريده بار ايدى ، چادر
ايچندهدى هوالرى تميزلك ايچون
ترزىلر آچىلدقده ترزه آچىقلىرىدىن
قربى يىك (سۈتكە) لىر طار تولوب
طوراللىر ، ترزه اوستوندى يىكلىن اولغان
لاپاىلر قوياش نورلرىنى عكس ئوشىرە
ايدى .

چادر ايشوكلرنىدە اولغان كلىم
(كاۋىر) لىر آيرا باشقە اسراف درجه سىنە
بەلىلر ايدى .

بو كلىملر آلتون كەوش ايله بىگرەك
ماهرانە چىگلىكلار ، ايدى .

تىمورنىڭ بروسادىن ئىئورگان سۈزەنۈى
پىئىر ھەم پاولنىڭ صورتلىرى ايشوكلە بار
ايدى كلىملر بىرىكلىكلار — نىقىتلىقلار ،
كوبىرەك بىك كوب ھەم الوغ آلتون كەوش
پوشىكلەر ايله ، قابول بىز اكلنگانلار قىمىتلى
طاشلار و عىجابى صورتلىر ايله . بو گوزل
چادرلار دە مجلسلار و اچىكلار بولا ايدى .

بىگر كە سىيولى طعاملرى : صارق
ويا كە آت ايتىدىن قورداق (كباب) ، پلاو ،
ھەرتورلى خىزىر و انلر قاطشىدلىغان طورالغان
قامر ، (طوقماچ) ، آتنىڭ آرتى سانى تورالوب
شوربا سالغان اولسە طاتلى طعاملاردىن
حساب ايدىلە ، آلتون كەوش طباقلىر ايله
كىتورالوب كاۋادىنى (*) اسكەتلىرە قويىلە .

ماھى طور اوچىلر طورالغان امتدىن بىرنەچى
كىسا كىيىم ئاۋىل تىمور اشادىقلىن صولك طابىن
(*) بلغارى مىكان ايلنگان تىبرى اولسە كرك

آلتوندىن اولغان اون ايكى ژىرداللىر
ايله طوتىدىغان ، ژىرداللىر آدم بولالغىنىدە
اولوب كوك بولاللىر ايله قاپلانغان ،
باشى يارمى كىرە شىكىلىدە توگەرەك
ياپىغان ، ژىرداللىر دىك يولقلر صوز
لوب يارمى دوغا كىيىم قالقوب و كوپىنوب
طوراللىر .

پاويلونىغە كىرەرگە ھەر طرفىدىن
خوددارى بار ، آلتى باغانا ايله توتىدىغان ،
بىش بوزدىن آرتق قىزلىق اشىدور . باوللىر
ايله نىقىتلىقلار ، طشى ياقى قارا ، صارى
ھەم آق يىكلر ايله بويى بىز اكلنوب طوراللىر ،
ايچى ايسە تورلى يىكلىن اولغان ارگراشچىنىيا
لىر ، آلتون ايله چىكلىكلار قاراغە مائل
قىزلىق كلىم (كاۋىر) لىر ايله زىننەتلىكلار
ايدى . ايك قىتلى و بەھالى اشلىر گەمبەزى
اورطاسىدە ايدى و دورت پوچماغىدە
قناطلىرىنى جاينان زور - الوغ آروللىر
بار ايدى .

دوروت پوچماغىدىن ژىرداللىرى شارلار
ويارطى آيلر ايله بىز اكلنگان ايدى ،
اورطادىغى بىشەچى ژىردا شولايوق ،
مگر بىز اكلرى بىر آزار بىر بىر ايدى .
بىر افرادىن قاراغاندە بىوك چوار استىنا
و باشلىلرى پاۋىلوننى يوزاق (زاموق)
شىكىلىدە كورسەتە ايدى ، تىمورنىڭ خاتونلىرى
وقىزلىرى ايچون الوغلىقدە دىگوزلىكدە
مىكور چادرلار كىيىم اولمىغان كىيىم
چادرلار بار ايدى . آلاز صارى و روزۋى
وقارە قىزلىق نىسلىدە آلتون ايله چىگلىكلار
يولقلر ايله ياپىغان ، ايچىلرى قىمىتلى

ايتلرى، هم بىك كوب و بىك الوغ صاوتلار
ايله خمرلر كئورلسه . فلاؤيخ سوزينه
قاراغانده تيمور پالاتقاسى آلدنده هم
لاگيرنك تورلى اورنلارنده اوچ ۋيدرا
صغوشلىغى پاصودالار خمر وشكرلى
قايماقلر تولى اولغان حالده يول يول
بولۇپ طورالر ايدى همك بيلگولى ساعت
خلقه عرض وتقديم ايدىل ايدى. بوندای
و قتلرده فوقسنيقلر : مضحك و مسخر
چيلره ، آرقان اوستنك بيوچيلره و غيرلره
محتاجلى يوق ايدى . بونلر كشميردن
كئورلمشلىر ايدى . گاها بو بايراملره
خاتون طائفلىرىده حاضر اوللر ايدى .
خاننك خاتون قزلىك شوندا يوق مخصوص
مجلسلر ياصاب ايرلرينه بعضا چيست
پادشاهلردن اولان ، نصارى اولان
پاقلاننىقلرىده چاقرالر ايدى .

ايرلر مجلسينه نسبه خاتونلرنقى كوب
درجه تكفلى وادبلىرهك ايدى، شويلكه
كرافچيلرنك براگوسى آلتون كوفشين
ايكنچيسى آلتون قوبوق طوتوب اوچ
مرتبه دزينه چوككدن صوگفنه خاتونلره
يقين كاررگه باطرچىلىق ايكلر، كرافچيلر
Кравчий خان قزلىرىنه آرزغنه اولسه
قوللرى تيمه سون ايچون قوللرىنى
صافيتكه ايله اوريلر ايدى .

(آخرى وار)

« مترجم : يعقوب آقبيردين »

خاقينك بارينه ايلنه يورته لر، توشكى (آبيد)
آشقه ده طور اغان ايت بىر لوب جاى كونلر نك
جيمشار ايله يعنى قاون ۋيناغراد ايله
تمام اوله ، آندن صوك تيمورنك رخصتى
ايله گنه اچو بوله ، قوناقده و كرك ايوده
اولسون تيمور رخصتىدن باشقه هيچ كيم
اچارگه قيوچىلىق - و باطرچىلىق ايدى
آلدنر . سيوملى اچكىلرى : خمر ، بوزا ،
شكرلى قايماق ، قمر ، بار نندنه خمر
حرمتلىرهك ايدى . ايچكى مجلسنده قونا
قلر كييملىرىنه نوكماسون و تامر ماسونلر
ايچون مخصوص كشيلىر قوبوقه Рубокъ
سالوب آنى پادنوسقه قويغان حالده بىر
قولى ايله پادنوسنى ايكنچيسيله يفاك
ياواق يايسه صافيتكه طوتوب تعظيما
تزلنوب قوناقده بيردر . قوناقلر بىر آز
تكلى ايتدكلردن صوك ، آغزى واسع
راق اوزون رومكالىر ايسل بيروله
باشليدر هم كشيلىر آراسنده آز آز
درجهلر بته باشلى . كيم اولسه ده تيمور
سلامتلىكىنه اچارگه نلاسه آفتق طامچى
سينه قدر دفعه (زاليم) اچب بتماكى
لازمدر . كيم ايسروب يغلسه ، يايسه
مضحك نرسه چقارسه خوش خاطر اوللر ،
محاربه ميدانده جلدان ايدن بهادر كى
صوغشقوچى ائچلر ، مىدلى بهادر
نيتوللرىنى آلالر ، شويلكه : تانارلر
نك نفيس حسياتلرينه بارى الوغ اشلرگه
اثر بيره ، شونلقدن آنلرنك مجلسلىرىك
شول وقتده غنه يخشىغه حساب ايدىله ،
فايجان شول كيونچه كباب ايدلگان آت



باب الفتاوى

صورت و رسم حقن ده

— جوانیتن اثبات صدقده اداره گه
کلیگان مکتوبلرک بری.

صورت و رسم طوغر و سندنده سوز
ار کوب. هم کوبدن بیرو یازلوب
وسوبلا نوب کلمش مسئلہ ارک بری ده
اوشبو صورت مسئلہ سیدر. بونک حقتک
نزاع ایله وقت اوتکازو هم بونک حلال حرا
ملکی نک قابوسی حالت اجتماعیه بشریه
گه فائده لی و قابو طرف حیات و بقا مزغه
ضرری، احوال زماندن خبردار اولمادیقم
و جمدن بونلرنی تعیین ایدوب بن آیته
آلما یمن. لکن شول قدر سینه گنه آیتیک
ممکن، حضرت رسولمزلک: «انما الاعمال
بالنیت و انما السکال امر مانوی» حدیثینه
اوشبو صورت مسئلہ سی ده داخلیدر.
بو حدیث عبارتده گنه توکل معاملامده
ده جاریدر، بنا علیه بو مسئلہ نیتکه
تابعدر.

ثانیاً: — معرفت الله دن باشقه
اولان علم لرنک مهم را کی علم طبردر.
بو علم طبقه روحیه باعث جناب رسولمزلک
«تداووا یا عباد الله» حدیثیدر. بو علم
طبرک فروض کفایه دن بر فرض اولدیقینه
دلایل و عملانک تصریحاتی بیک کوبدر.
فروض کفایه دن بر فرض اولان شیعه ده
اوزمزلک اسلام قزند اشلرمزدن و اوز
ملتمزدن اولماغان طیب لر گه مراجعت
قیلماق بز گه کافی توکل یعنی بونک ایله
فرض کفایه ادا قیلنمیدر. رسولمزلک
«تداووا» حدیثینه اطاعت حتی عبادت

اولوب عملانو جهتی معاملتدر.
عام طبعه انسان و حیوان تصویراتی
هم مر ضررغه مفضی اولان عشرات و عقارب
کیمی شیلرنک صورتن تصویر علم
طبعنک ایک بر نهی اساسندن در. ایچده
اولغوچی «سیلا دسن» لر ثلله نیجه نوعدر.
بونلرنک فلان توسلی سینه فلان دارو
و فلان توسلی سینه فلان دارو دیه بونلرنی
تعلیم قیلندنی زمان تصویر قیامقه امر
ضروریدر. بناء علیه بوکی اشلرده تصویر گه
محتاج اولدیقمزدن تصویر و صورت مطلقا حرام
دیگه نارایتو اولادر. حالبوکه تصویر
مطلقا حرام دیگان اماملرمزلک بیک
کوبسی اوزلری طیب اولماسه لرده طب
کتابلرنک بیانینه کوره بواسیر سرخاوی
ایله آورغان کشیلر گه بو سر صورتی یاصاب
بیره لر.

ایندی بوندی بر وهمی نرسه لر گه
ضرورت ایچون احتیاج بولونسه علم طبع
اوزمزلک حیات و بقا مزغه سبب اولای
چون احتیاج و ضرورت مگ مرتبه آرتوقدر.
کیلاچکده اولان اوشبو ضرورات
و احتیاجلری حس ایدهرک بن - «تصویر
اورنی ایله جائز» دیه بله من «الضرورات
تبیح المحضرات»، هر کمینک معلومیدر.
«بلای اویازی، احسان آولنده امام شا کر جان».

اداره: — صورت حقن ده قرآن شریفک
نص اولمازسه ده احادیث نک
همومی ایله عمل ایلسه مطلقا منهی
ایدوکی بلنه. لکن مجسم بولماغان
فقط نقش ایله یا که فوتوغرافی ایله
آلنمش تمثال لرنک حرام ایدیکی ده
ثابت توکل سنن ابی داودنک شرحنه

علامه زرقانی تحقیقینه بناء کیومک کی
رفیدن و یا که ایدن گه موضع ابتدال
گه توشالساکن پالاسدان باشسقه
یرده کچوک و بیوکی مطلقا منهی
ایدوکی بلنه .

پیغمبر علیه السلام ننگ اجل انسان
ایله املن بیان ده ترسیم ایدیکی
خطوطلر تمام مجسم اولمادقند جوازین
بلندره در هم اسلام حکومت لری ننگ
ایلك عصر لرندوق ننگه لرده و خاتم
لرده نقش صورت بولدوقن هم بو
کونه قدر انکار بلنمادکن ملا حظه
قیلنسه مطلقا منهی توگل ایدیکی
بلندره در مجسم محکوک و مصوغ اولان
لری مطلقا منهی مکروه تحریمی
و موضع احترامده بولسه حرامدر .

اوشنداق نقش و رسملرده موضع احترامده
بولوب تشبیه آکلا شور دای یرده بولسه
منهی اولوب لکن حرام قطعی توگل
در . زیرا که پیغمبر علیه السلام : «الحلال بین
والغرام بین» دیه قطعی بیان ایدوب
آراده بولغانلری مشتهاتدن صانامشدر .
مشتهات ایسه مکروه تحریمی و یا تنزیهی
دائره سنده قالوب تشبیه بولغان یرده حرامغه
ملحق بولادر .

ایمدی بو رسم و تمثال لری ننگ حلال
و حرام ایدیکی بین توگل ، اما « لعن الله
المصورین » حدیثی حراملقغه دلیل
بولمی ، چونکه بوندای قوللر قیمن بیان
اورننده تشدید اوچون ایتوله در . « لعن
الله زوارات القبور » قیلندن . اوشنداق :
ان اصحاب هذه الصور یعدون فی النار »
حدیثی ده دورتنک مطلقا حرام لیقینه
دلالت ایتمای . چونکه موند صورت

یا صاوچی مراد بولمای بو صورتلر کافر
لر صورتی بولوب « ان اصحاب هذه
القبور یعدون فی النار » قیلندن محکمی عنه
ننگ معذب ایدکن بیان بولوی جائز ،
سو استعمال هر شی ده بولا بلور . اما
بونک ایلر رأسا حرام دیمک مشکلددر .
فوتوغراف ایلر آلمش و یا رساملر یا صا
مش نقش صورت لری کابینتینی دیه مشهور
طرزده یا صالوب دیوارلره آصلورسه
یا که اشکافلره مهرضلره قویولورسه
البته احترام مفهوم بولوب تشبیه ایچون
منهی و مکروه تحریمی اولوب حکیمده حرامغه
ملحق بولور ، اما فقط تعریف و تشریح
ایچون اتخادی یا که ضایع اولمش حق
لری حمایه ایچون صحائفده استعمال قیلنسه
مجسم اولماز شرطی ایلر شول رسم
صورتلره ذهن قویوب تهمت ایتماس
شرطی ایلر یأس بولماسه کرک .

الله تعالی اساس شرعه ثابت بولغان
حکمگه مخالف بولماغان و فائده سی بد
یهی اولان شیرینی حرام ایتماش ، کتاب
و صحائفی لرده تعلیم ایچون بولغان رسم
لر هر قابوسی نیچه صحیفه لر ایلان آکلا
تماغان علومنی آکلاتادر . نظری کورو
نگان نرسه لرنی بدیهی یا صایددر . خصوص
صا تشریح اجسامده ، حکمت طبعیه ده ،
طاب جراعی ده فائده سن صانابیتور و راک
توگلندر . فوتوغراف ایلر آلمش رسملره
کوب مرتبه حقوق جهندن محتاج بولنوب
کما هی کوسنار دیکندن شاهد عدل مقامده
یوروتوله در . هم بوتثال لردن فی قدر علم
استنباط ایدلر : کشی گه جنایت ایدوب
قاچمش مالغه جانغه جنایتچیلر طلوب آلنا
در . بوندان غیری اجتماعی و مدنی
حقوقلر متفرع بولادر .

دلیللری اولمازسه تعزیرات قبول اید
ایمه چکدر .



حفظ صحت حقنده

(باشی ۲ نجی و ۷ نجی نوملرده)

(۲) چچک مرضی

سرایتلی مرضلر جمله سندن بریده
چچک مرضیدر . چچک مرضی بر قریه گه
کرسه، نیز زمانده بیک کوب بالاسره
سرایت ایدوب بالارنی آغر اینه در .
چچک او طرنو یاخود آشلاو طریق چچماز
بوروت بونک ایلان بیک کوب بالالر
وفات، بیک کوبسی صوفر و صاگفراو
بولوب قالار ایدی . یوز سنه لر مقدم
اطباء طرفندن بو قورقنچلر مرضه قارشو
چچک اولطرتو طریق کشف ایدیلوب
کوب خلقنک سلامت قالوبنه سبب بولدی .
حتی مترقی ومدنی ممالیکده بسو مرض
یوق حکمنده در . بزم روسیه مملکت
لرنده ده مدنی روس و مسلمان لرنک بر
قسنده چچک اولطرتوق عادت حکمینده
کرمشدر، بر قریه ده برر بالانک چچک
ایل آغردقنی ایشته لر؛ حکومت طرفندن
ماءوردوقور و فیلدشرلر کیلوب سلامت
بالارغه حتی اولوغلره ده چچک آشلابلر
وبالارینی سلامت قالدرلر .

بو طریق خلق آراسنده بیک شایع
همده بیک فائده لودر . مونک ایلان
فائلانودن قورققان کشی لرفقط چرمش،
چواش کبی خلق لردر . چچک آشلاغاچه

شوشندای وجوه ایچون اداره مطلقا
حرام دیوچی گه ده، مطلقا مباح وحلال دیو
چینگه ده قوشولمای قلوب اوز طرفندن
شونی عرض ایده درکه : مجسم محکوک
ومصوغ بولغانلری مضاهات لخالق الله بو
لقدندان یا صاوی منی و عبادت الاوثان غه
مشابهتدن ابولرده و هرمنلی اورونلرده
فقط تماشا ایچون آصراری مکروه تعزیمی،
احترام ایچون بولسه حرامغه ملحق بولا
در . اما مجسم بولمای رقم ونقش ورسم
بولورسه فقط تماشا و عبرت ایچون بولوب
موضع احترامده بولمای هم احترام آکلا
نمائه مکروه تنزیهی بواب موضع احترام
لرغه قویولوب احترام آکلا نورلق بولسه
مبالانسز سو استعمال ایدلسمه مکروه تعز
یمی دیب بله در .

اما کتاب و رساله لرده تشریح امراض
وتعریف الاشکال وتعلیم طبائع ایچون
یا که اثبات حرق ایچون استعمال اید
لسمه مباح دیه بله در . لکن اداره حاضر
کی لایبالیلر کی ابولرده پامتنیک ایتوب
هرمنلاب دیوارلره، اشکالره کورسانوب
قویوچیلره مشارکت اینمیدر . هم بونوع
استعمالنی درست دیب هم اینه چک، نوکلدر .
«انما الاعمال بالنیات» حدیثی مشرو
عات ایل مباحات ده گنه یاریدر . حرام
ایل مکروه هیچ وقت نیت ایله حلال گه
ایلانمیدر، هم نیت درسته لکده دیگان
کسمه نک تلپساتی حرام و مکروه ده عذر
صانالمیدر . اداره نک اوز فکری شوشیدر
بوندن غیر یسی دلیل شافی انک وجودینه
باغلا نمشدر . بوندن صولک بو بایده اگر
ذکر ایدلمش دلیلردن باشقه آچق مفید

بولەچق در . يەقسە بو مرض بتون قريه
بالالرينى استيلاء ايدەچكدر .

غفلت قبلنماوى بخشى اش ويىوك
انصافى وانسانيت اولدقنى بيانه حاجتمى
وار ؟

ج. آ.

(آخرى بار)



داخلى خبرلر:

۲۸نچى ايدونده پادشاه اعظم نىڭ
اوقازى بويىچە غاصودارسىنىڭ دوما
وقتچە استراحت ايجون تىلارنىڭ ۱۵نچى
اوتكابدە جبولوغە امن بولدى .

پادشاهنىڭ بو امرىن اوقناچ وكيلىلر
پرىدسىداتىل نىڭ امرى بويىچە « اورا »
قچىردىلر صوكرە ، يا كانىرىنىسكى زالفە
چىقوب دهاء قىلدىلر .

بو كون دوما زاسىدانيەسى كوندز
۳ ساعت ۳۳ مينوتدە يابلدى .

خارجيه مېنىستىرىنىڭ كورساقوى
بويىچە پادشاه اعظم حضرتلىرى طرفىدىن
۱۹۰۷ سنە ۲۳نچى دىكابردە سىمىر غويىر
ناسى ، بوا شھىرىنىڭ آخوندى نورعلى
حسنفكە احسان بىورلەش بىرنچى درجە
تركىبە نشانلارنىڭ « عثمانىە » اوردىنىنى
قبول ايتىوگە همكار گە رخصت ايدىلەشدر .
« پراۋىتەستوينى ۋىستىك »



ايكى ياخود اوچ بورتىك بولوب چىك
ظاهر بولوب بىنگىلگنە آغرتو ايلان
كشى سلامت لىنە ھىدە اون . اون پيش
يلغە قدر چىك چىقو غوفى بىتەدر .

ھىر اون يىلدە اولطرتىب طورو
بىخشى راقدر . شوگا كورەدە صالدا تارە ،
مىكتىب شا كىرلر بىنە وفابىر بىقەدە اشلا وچىلرە
ھىر وقت اشلاب طورمق دەلر . اون -
اون بىش سىنەدن اشلاونىڭ قونى بىتە
دېھ اطباء اتفاق ايتىمشلردر .

بو مرضنىڭ يوغوى

بو مرضنىڭ بىرەدن ايكىنچى سلامت
كشى گە يوغوى : آورو ياتقان اويودە
گى نرسەلردىن وآرونىڭ كىيوم
لرندىن بىكر گىدە تىندىن كىيىوب توشكان
توزان لرندىن وارنلرندىن ، توكرك ،
تېرلرندىن وغىر نرسەلرندىن حاصل
بولەدر .

صافلانۇ طريقى ايسە : آورو كشى
بار اويوگە كىرمازگە بالالرىنى كىرمازگە
كېرك ، آورو دىن قالغان كىيوم صالوم لرىنى
قاينانايىب جوارغە ياخود بتونلاى باندىرغە
مصلحت ايدەلر ، كىيوم لرندىن ويورغان
مىندىرلرندىن ھىتى بىر يىلدىن صوگىدە ايكىنچى
بالالارغە سىرايت ايتىدىكى تجربە ايلە معلومدر .
شوگا كورە دە بو مرضنىڭ سىرايت ايدىندىن
صافلانمق تېوشدر .

بىر قىرەدە بىر بالانىڭ بو مرض
ايلان آغروى معلوم بولغاچدە بالانىڭ
آناسى ياخود كورشى لرى ياخود مەل
امام لرى دوقتورغە بىلدىر سەلرافراط كوزل

خارجی خبرلر

خارجی خبرلرنک قورنچلیلرندن
ایک برنجی «ایران» (پرسیه) واقعه
سیدر. ایرانده حریت ویرلوب ملت
مجلسی (غاصدارستویننی دوما) ترتیب
قیلمش و بوکایک زور ویراوارده ویرلمش
ایندی. بو ملت مجلسی بر آز زمان
دوام ایندی. هم بو مشروطیت که ایران
نک شاهی محمد علی شاه ایکی مرتبه بیهین
ایندی. لکن خلق همیشه طنپلانمادی،
شاهده همیشه استقلالیت حس ایندیلر.
آناسی مرحوم مظفرالدین شاه ویرگان
حریتنی بوشاه ملوئمای عهدینه وفا قیلمای
دیه شاولادیلر، بوکا دلیل اولارق
سرای ماء ویرلی و بعض مینیس—تر
وغوبیرناطورلرنک مملکتده خلقه جبر
ایتکان کورساندیلر. ملت مجلسی ده
بو اشلرنی آکلاب خلقنک طنپسزلقی
سزنگ حریت طرفنده نق طورماغانلنک
دن تورلی طرفلرده حریتکه منافی اشلر
کورندکن، دیه شاهغه مکتوب یازوب
اوزارینگ خلقنی اوسارینه آلماقچیلر
هم استعفاء قبلناچقلم آکلندیلر. شاه
آچوللوب بو ملت مجلسن قودی، یاکا
صایلاو بولاچق دیدی. لکن حریت
طرفداری خلقلمت مجلسن خمایه ایچون
قارشو طوردیلر، قورالغه یاشدیلر.
شاه ملت مجلسینگ یورطن طوبقه
طوتدی.

هر ایکی طرفدن کوب خلق قوردی.
حریت طرفداری خلقلر مسجدلرگه جیو
لوب عسکرگه قارشو طوردیلر. آنلرنی

ده طوب ایله آتدردیلر. حریت باشنده
یورگان بعض عالمرنی طوراتوب اینلرن
آنلرگه طاراندىلر. حریت طرفداری
غزته محررلرن حبس ایندیلر. «صور
اسرافیل» اسملی غزنهنگ محررن شاه
آصدردی. الحاصل ایرانده گی کبی خراب
لق، قان ویش بو کونلرده دنیانگ هیچ
بر ارننده بولمادی. شاه طرفندن
عسکر باشلی اینلوب قویلمغان هم کوب
خلقه کاماندوایت ایتوب آتدرغان کشی
روس غنیرال «لیه خف» در. ایراننگ
پایتختی طهران تبریز و باشقه شهرلرده
کیبت و مغازین لر یاق، سودانگ ترتیبی
کیندی. مملکتگه بیک کوب زیان بولدی.
خلق طرفندن «ظل السلطان» اسملی
شاهنگ آناسی برله بر طوغمه آغاسی
باشلاب یوریدر. کوب خلق انگلیز
حمایه سینه قاچدی. صوکره شاه طرفندن
طنپلغه دائر فرمانلر بولدی؛ ملت
مجلسی یورطن یاکا دن توزاندر وگه امر
بولدی. هم انگلیز مینس سینه قاچقان
کشیلرنک کیر و قایتماقیرینه مانع وخوف
یوق، دیه اعلان قیلدی، بوکا بناء ملت
مجلسی باشلقلرندن وغیر بیوک آدملر
کیر و قایتدیلر. روسیه تبلیغرام یولی
ایکی مرتبه اوزلدی. ظل السلطان
آوروپاغه باروشنده «اصفهان» شهرنده
طوقتاب اوچ آطنه صوغش حاضرلگی
قیلورغه قرار ویردی. لکن انگلیز
وروس قونسوللری طرفندن آکا آنده
کوب طورماسقه بلکه تیزلک ایله مشاوره
ایچون آوروپاغه کیلوگه نصیحت ویرلدی.
سردار منصور پاشا «مشهد» شهرینه
سیرگه بیارلدی. رشت شهرینه غوبیرنا
طور ایتلوب افخم پاشا مازاندران شهرینه

سراج الدوله اسمی کشیار قویلدی . هم باشقه منصب ایبه لری کوب آلماشندی . بعضیلری اوزلری طاشلادی و بعضیلری شاه طرفندن توشریلوب حبس اینلدی .

تورکیه

خارجی خبرلرنک بو کون ایث دوله قونلاغانلرندن ایکنچی سی ترکیه در . آندوغی واقعه ننگ فسقه سیغنه : کوبدن بیرلی حاضر لایوب کبلگان « کنچ ترکرلر » حاضر نده بیک مکمل اولارق حکومت ایله قارشو صوغشه باشلادیلر .



بلدی خبرلر :

اوقاشهری دوما سینه غلاصیلر کیله سی ۱۹۰۹ نچی یلدن ۱۹۱۳ نچی یلغه قدر دورت یل مدت ایله صایلا ناچاق و صایلا او شبو کوز نویابر چیسلا سنده بولاچاق ، مسلمانلرده بوندای حیوتی واجتماعی اولان محلی اداره لرنی کیرا کلی دیه بلوب صایلا و غه حق بار کسه لر عدل ، غیرتلی وفائده لی طوغری کسه لرنی صایلاو ایچون اجتهاد ایدوب صایلا کوننک مجلسکه حاضر بولمقلری تیوشدر .

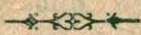
۱۸۹۲ نچی یل ۱۱ نچی اییونده تصدیق قیلنمش غورودسکی پالازینه قانوننامه سی ننگ ۳۵ نچی استاتبه سینه بناء صایلا رغه حق بار کسه لرنگ اسپیسکه سی اوپراوا طرفندن ترتیب ایدولوب اوفیه سکی غوبیرنسکی ویدومست غزته سی ایله بر ابر طاراندی هم اسپرافسکه

قیلاسی کشیلر ایچون اوپراواغه اسپیسکه ده معرض گه قویلدشدر . اسپیسکه ده خطا طابقان کسه لر اون بیش کون ایچنجه اعلان ایدرکه فرصت ویرلمش . مذکور اسپیسکه ده جمیع صایلاوچی ۷۴۴ عدد بولوب شول جمله دن ۴۳ قدر یسی مسلمان لردر . لکن بو اسپیسکه ده وفاتینه بر نیچه یلدر بواغان کسه لرده صانالغان شولارنی چغارغانده ۷۲۰ قدر صایلاوچی بولوب مسلماندن قرق (۴۰) صایلاوچی فالادر . ایدی بویبی یوزدن زیاده صایلاوچی آراسنده قرق مسلمان صایلاوچیسو البته کوب نفوذ اشلا ی آلماس ، لکن باشقه صایلاوچیلر ایله بر اکرده مصاحبت طریقنجه ایش قیلنسه مسلماندن هم بر مقدار غلاصنی صایلا توغره هم روسلرده ده منصف و معتدل کسه لری صای توغره امکانی بولور . بو کونکه قدر دوماده مسلماندن هیچ بر غلاصنی یوق ایدی . مسلمانلرنک احتیاجاتی فقط عدالتی روس غلاصنی لری آرقی عرض ایدولوب اوتالمکده ایدی . روسلر ایله مسلمانلرنک احتیاج و معامله لری وقاصصه لری ده مشترکدر . شول سببی مسلمانلرده اوز طوغری لرنده تیوشلی اجتهادلرین ولوازمین اداء قیلماق وجدان و انصاف مقتضاسیدر . غاصودار ستؤنیایه دوماغه ارتباطین بولدفی کبی محلی اداره لرده ارتباطین ضروریدر بلکه دها آرتغراق بولمالی .

مسلمانلرده ابو خوجه سی دورت یوز مقدار بولسه ده کوبسی شهرنگ آریندالی یولرنده بولدفی سببی صایلاو حقینه مالک تو گللردر . صایلا و غه حق بولا : شهرده اقل مک تنکه لک کوچمی طور

باروی بوندی تفرج گاه لرده شکسز
تفرج واستراحت بولماچقن اویلا ب (
روسلردن باروچی آزاولوی هم خاتون
لر جمعیتی اداره سی طرفندن ده خاتونلر
غه بویورش گه بارماسقه بلسکه صوگره
اوزارینه مخصوص کاتانیه یاساوغه تنبیه
اولدقندن خاتونلر هر ایکی طرفدن
مشکل بر حالدده قالوب آنلرنک بارا
آلماوی کبی سبیلر ایچون خلق آز بولدی.
شولای بولاسده ضرر کورلماينچه مجموع
راسخودلردن آرتوب آز بولسه ۷۳ سوم
فائده قالدی .

تیز کوندن خانلار جمعیتی ده اوز
طرفندن پارا خود اوستونده بر یورش
یاسایاچق خاتونلر هم ایرلرده ، بونک
خلایینه هر کت قیلماينچه ، ممکن قدر
باردمده اولنورلر دیه امید ایدلنده در .



اداره گه مکتوبلر :

بز ائمه طائفه سیننه نیوشلی درکم بو
مجله واسطه سی ایله بربرمه الفت واخوة
دین جهتی ایله ملت ترقی سیننه تعاون
واجتهاد ایدله لم لکن تعاسد وتعارض
ومکابره ایله اولمای بلکه مشاوره طریق
ایله تحصیل معارف گه چالشور اولساق ،
دین مخالف لرینه ده سد اولور ایسدی
وبو مجله نی ده ترقی طابدرق طریق قلم

غان ملکی بولغان کیمسه هم برنچی
وایکنچی درجه ده کوپچوسکی پر اواسی
بولغان کیمسه لر اوتکان صایلا ده (۱۹۰۴ -
۱۹۰۸ یللار ایچون) اسپیسکه ده مسلما
ندن ۲۹ کیمسه ایسدی ، شیمدی درت یل
ایچنده اون مقدار صایلاوچی آرتقانی
کوروله هم عهوما اولگی صایلاوده
آلای یوز ایلی کیمسه ایسدی ، بوهم توقسان
مقدار آرتدیقی کورونه در . مسلمانلر
روسلر ایله معامله لری تاتوچیلیق ایله
در ، هیچ بر آرالرنده خصم لك یوق ، شول
سببلی بر برینگ سوزلارین طنگلا شماق
لر . غاصودارستوینی دوماغه صایلاو
وقتنده ده بوناتولقنک اثرلری کوروندی .
ایمدی غورودسکی د ماضه غلاصنی صایلا
غانده ده کوپ طرف حقن ضایع ایتماسلکی
امیدلیدر ، فقط اوز مزاهلیت واستحقاقیزی
کوستاروب اجتهد ایتک تیوشدر .

صایلاو پر اواسینه مالک بولمق ایچون
بولغان ازبورنی ، آغوست باشینه قدر تولا
مک تیوشلیدر .

اوتکان ۶ نهی اییولده « اوفاجهیت
خیریه سی » فائده سیننه « آق ایدل » هم
« اوفاجهیت » نهی رنده پارا خود اوستونده تفرج
(یورش) یاسالیدی . یاساوچی جهیت
خیریه اداره سی ایسدی ه کون وهوا یاخشی
اولسده ده ، لکن اعلانلرنک کیچکوب
چقووی ، بر نهی کلاص فقط خاتونلرغه
مخصوص ، دیه اعلان اولدقندن ایروخاتون
لرنک آبرم بولاچقن ملاحظه ایله (خاتونن
بر کلاصقه بیکلاب اوزی ایکنچی بر کلاص

داخلين نك تهمغه سى در بونك امر شاور و
هم دخى امر تعاون و ايرور حقن خطاب
اى ائمه هر نه كيم محتاج دينى و دنيوى
بونك حاضر در سماط اوزره قولمش
بى حساب
فاسئلوا امر بن توتب بزه اولاوز مستفيد
هم قلم برله تعاون ايكوز اى شيخ شاب
الحاصل ملت ترقى سينه جدى سعى ايله
خادم العلميه تعارض دن ايكوز اجتناب
يعنى آغاچ مسجد طاش ملا اولوب بورمايز
معلومات قدرنده جوهره اولاوز انقلاب
بوزمان ايرور ترقى نك زمانى نجهتد
جاهدوا فينا ديمش در حق دوتانلردر
مثاب
احد ايدب حبل المتين غفران حقه سارعا
هم دخى شرع شريف احكامنى عضوا بناب
سنك معلومات بشاشل ضيافت قيل بى
ساقى اول مجلسك عطشانز اولاوز لر
سير آب
بيك آچى شى اولوب بزلره نفرت و يرمسون
يعنى شخصى اولماسون بر فرد
اولماسون معاب
هم دخى بى ملح اولوب آشنك بى لذت اولماسون
اشتمانك شدتى فم آبن ايتسون انصاف
يعنى شرع احكامنى ترو بجه ايدوب اجتهاد
دين مخالفى قوانين دن كر كرر اجتناب
الحاصل ايتسون ترقى كون بكون اسلاميان
سعى ايدوب سن همان ياشا بول عاقبت
حسن المآب
خدمتلك اولسون دوامى حق عنايت ايتسون
ياشاسون اوشبو مجله مبارك بى عتاب

ياردمى ايله ذهن مستقيم فكرلى ملالر
مشاوره طريقى ايله فائدهلى مکتوبلر-
ارسال ايلاب تور سه لر، اداره اياسى ده
يازوب نشر ايدوب طور سه، بلكه معارف
والفت حاصل اولوب ترقيه سينك اولور،
لكن ملالره بو مجله نك نه دن عبارت
ايدكن مجله خلقينه آكلانتيق تيوشلى در-
چونكه دوشندرمك تيوش ايدكىنى بر لطيفه
بزنك جو ارمز ده بر قريه ملاسى خلقنه
مجله يى اظهار ايدوب بوگا اوچ صوم آچه
كيرك، سز دن آلور غه بيور مش و بيرگز
ديدكده، خلق قنى كور ايك بسم الله سى
بار مى ديدكده ملا يوق ديگچاى هاى ايله
شاو لاب بسم الله سز كتاب ايله بزنى آزدروب
هلاك ايتاسكمى؟ قايدن آلساك كتابنگنى
شونده قوى! نكلاماسنك اوز كنده قووب
بيارور مز، ديب ملانى تهديد ايلمشار در،
ايشته عوام حالى اوشاند اقدس، اى ملا
آغلار! اورن ده طابلى، ايشك آچلى،
كيو تورماى كرر گه كيرك ديب
سزلارنى دعوة ايدوب بو اشعار نامر بو
ايله رفع صوت ايدوب ندا ايله دم.

شعر

اى ائمه اخوتى لله بزه آچلى باب
كيرگز خوش مرهبا اوش معلومات
آچدى نقاب
اوشبو مجلس شول درر مائده تعارفوا
وضع اولنمش واسع الميدانك دائم بى رباب
بونده انواع ما حاضر بيل نهى لاتفرقوا
هاشا يوقدر داخلين كه بونك بى اكرام
ذهاب

ياز مجله به بزم تبريكي اى خادم دين
بوايدى كوتد كمز كوردكه ايتدك انتساب

ياشاسون ملت دخى خادملىك ياشاسون
ياشاسون مفتى الاسلام حضرتى عاليجناب

اوراسكى اويازى برنجى برجان ولعتى
امام خليل بن محمد رحيم



حرر افندى اوشبو مقاله نى معلو-
مات مجله سنه درج قيلمافكرنى اوتندم

قزانده ادريسى هم علييف شركتى
تقويمده ۶۱ اورنده هم كرىمفلر تقويمده

كوب اورنارده ايشان وصوفيلق نى بيمانلاب
يازغانلر. كوبراك اورنلر ده مطلقا مذموم

مانع ترقى ايدوكن بعض اورنلر ده مقيد
بالغان ايشان ونادان ايشان ديوبازغانلر.

بو يالغانلىق ايله نادانلىق البته مذ-
موم هم مانع ترقى هم خلاف شرع شريف

ايدوكنده شبهه يوق. يالغانلىق نك مذمو
ميتى، جهالت نك مذموميتى ايشانلقدن

قطع نظر بولن هر مؤمن كه حرام، عقلا
مذموم و ممنوع، ملت غير اسلاميده هم

حرام ايدوكى هر بر عقل اياسنه معلومدره
اما مطلقا ايشانلىق وصوفيلق مذموم

هم مانع ترقى هم انقراضه مضى ديمكربنه بنا
بر آز فكر يورتوب علمالرمز نك فتوا

سينه مراجعت قيلمز. ايمدى اول ايشان
كم، نه معنادن صوفى كم؟ شونك ماهيتن

بلندروب تمام حقيقتن آكلاغاچ موندن
درست ايشان كم بولاده بالغان ايشان

كم بوله بلنور ايدى، تقويم ايله لرى نك
بالغان ايشان ديگان سوزلرينك مقومندن
هم درست ايشان بارلغیده چقا.

ايمدى حاضرده بزنك اوشبو ديار
مزنه ايشان ديب طريقت اهلندن بولغان

علماء عاميلن نى ايتلر. آنلر هر وقت
خلقنى وعظ و نصيحت قيله لر، كتاب وسنت

ايلن عيل ايتوب بدعتلردن اجتناب قيلو
غمه. اخلاق حميده برله خلقلا نوب اخلاق

ذميه دن قاچوغه، اير هم خاتوننى دائم
علم اوگرانوگه. هيچ كمدن طمع قيلم

ينجه كسب ايلن حلال وجهى ايله رزق
تحصيل قيلوغه ترغيب ايدلر و هيچ كمنى هنر

اوگر انودن منع قيلمایلر. ترقى به دلالت
قيلوب زمانغه موافق هنراوكر انكوز زمانغه موافق

فنلر تحصيل قيلوتيو شلى هم دين دشمانلر
بته معارضه قيلورلق فنلر تحصيل

قيلوازم ديار. هم اول ايشانلر نك
باى بولغانلرى صدقه واجبه آلمایلر.

اوزارى. واجب هم نفل صدقه لر
ويرالر هم ادرى ايله مرؤت قيله لر.

بعض آدملردن هدیه لر قبول قيله لر هم
عوض ده ويرالر. صدقه واجبه آلسلر

فقرا گه ناراتور ايچون آلالر. ايمدى
شولای بولغانده مطلق ايشاننى عيبلا

ادريس علييف شركتى هم قزان برادران
كریمفلر شونك بولن گنه كسب آرندر

ماقچى بولالرميكان؟ هر كم جدارغه
قويغاچده شونسينه قزغوب قويه ده بزگه

كسب بولوب آقچه كوبراك كيله ديلر
ميكان؟ حاشا لله! آنى هيچ كم مؤمنلر

ڏک هر صفحہ سین کونی ورقماری ایله
بیان ایتیش البته تقویم یازوچی و ناشر
لر آداب اسلامیہ ری عیالری لازمی



«اسلام عالمی اولده نیچک ایدی»

تاریخ صحیفه سینده فکر لایرک قاراساق
بر نه عصر ار الیک بتون دنیای اسلام
عالمی تتراته ایدی . عقل لرمزی کیکا
یتوب کوز لرمزیده آچوراق قاراساق
کور ورمزکه : انداس عر بلری بتون جهاننی
حیرته صالا ایدی . ترک اسلام لرندن
وانداس عر بلرندن تصنیف ایدلش قلا
نی قدر حکمت و فلسفه کتابلری بتون کره
ارضه نشر ایدله ایدی اندلس و ایران
قطعه لریدن هر سنه نی قدر حکیم ، نی قدر
دهوی و کبللری ، نی قدر طبیب و نی قدر مهندس
(اینژینیر) و نی قدر علما یتشوب بتون
کره ارضنی تنویر ایدله ایدی . شولار
کیک اوک مصر و عربستان قطعه لرندن
بز صاناب بترگیسن علما و مصنفار یتشه
ایدی .

الحاصل بتون دنیاڭک هم آخره ڭک
سعادة و راحتنی ، کیف صفاسی ، هنر ، علوم
و معارفنی ، ترک ، عرب و اسلام لر قولنده
موجود ایدی . دیمک که بر نه عصر لر
الیک نصف کره ارضه و بلکه زیاده سینده
بزم اسلام لر حاکم ایدی . شمدی نسه
اولدیده بزم توحید اهل لرینه انقراض
یاقین کلدی ؟ مدار سعادة اولان نرسه لر

غیبتن سویلا گانگه قزو غروب آلمایلر ،
بلکه اچنک نی نرسه بار ایدوکنک بلایلر .
مگر مسلمان تقویمی دیو مسلمان فائتسن
ملاحظه فیلوب آلالر : مقصود فقط آی کون
حسابنی بلو اوچون آلالر .

ایمدی بز مجله اداره سنندن اوتدنه مز :
اوشبو تقویمچیلر اوشبو عادتین قویماسه لر
روس تقویمی آلوت استینه گه قویوینی
توصیه فیلمافکزی ، چونکه آندن آی کون
حسابی بلودن باشقه کشی ڭک عر ضنه تیر
یوق . باکه اوزکز اداره دن تقویم
باصدر کزده مجله ده اعلان قبلوکر . هر
مجله امامی مجله سینده آنی آلورغه توصیه
فیلسون . چونکه بو نزان کتابچی لرینک
تقویم لرین اهل اسلام اوینه قویوب هر
اهل بیت و عیالینه بعض علما و بعض
مشایخ قلبنه مرکوز اولوب دائما مشایخ
صوفیه نی بعض طو تونه عادت بولوب
قالور . بواپسه اخوت و محبت برینه نفرت ،
الفت و اتحاد برینه شقاوة اورنلاشورغه
سبب بولور . اهل اسلام ڭک متمدن
زمانلرنده همان خلقه لرده ذکرلر ایتوب
تکیه لر بنا قبلدروب سلطانلر طرفندن
هیچ مانع اولمای ، بلکه اعانت و وقفلر
تعین قبلوئوب کلوب اولطورغان طریقت
احمدیه و شریعت محمدیه بولغان مساکینی
بز ڭک فراندن جققان مالایلر طرفندن غنه
سوندلر لاسه ایکان .

« ویرغورال او یازی موسی فریسنده
مؤذن شیخ الاسلام » .

اداره : « یازوچی اوشبو تقویم لر

ہزیم طائفہ دن اعادہ اولدماز روشدہ
یراق کندی؛ بو دنیا عالم اسباب
اولدقدن بو انقراضکده بر سببی یسار
در دبه ظن ایتمکده من ظنمه کوره بو
انقراضک باشلوچه سبیلری حقیقتندن
اعراض جهالت و اتفافسزلیق بولورغه
کیرک، ہزیم بو کوندہ مبتلی اولدقمز
کبی حلقه التفاتسزلیق بولورغه کیرک .
ثمره من اختلاف لر خرافات قہ اوشانہ
اوزمگہ حسن ایدو غرور اولوردر .
مونه شوندی، عقل سلیبک صبی تورغان
اشار و سوزلو آرفهسندہ ہزیم طائفہ
انخطاط چوقری ننگ چیتنه کلوب یتدی .
الآن انقراضک باسقیچیندہ تورامز، شونک
ایچوندہ بر قونلی جیل باکہ طولقون
چقد یسه ہزیم جملہ می دفعہ ثتوب
توشرہ چکدر .

بو قدرلی منور الوجود بولمسان
عالم اسلامیتک انقراضنه سبب ملل اجنبیہ
می دبه صورالسه، بن اوزطرفندن بی
طرف بولوب شکسز ملل اجنبیہ توکل
بلکہ باشلوچه اوزم دبه جواب ویرہچکم .
اوزمک انقراضغه سبب اولدقمز
جزئی گنہ اولسہدہ بر مثال ایلان کورستیم .
ہز اررنبورغ دوخانی صاب رائیہ
سینہ نابع اولان (۷۰۰) گہ قریب
روحانی صنف اماملر، الکاول ہز هر قیو
من دیورلک تمام ناشانمز . حقیقت اسلامیه

نہ ایدکندن وسائر حقائقک نہ ایدکندن
بی خبرمز و خبرلورگہ جہدہ ایتیممز
شولای بولہ توروبدہ بزه برو جهالتی
نسبت ایدرسہ اصلا قبول وتحمل ایتیمہ
چکرہ ہز اماملر و باشقہ روسیہ مسلمان
فلوی، ہز حقیقہ جهالت کفینہ ملفوف
اولورق حقیقتنی رویتدن یراقمز . زیرا
ہزیم حاضرگی کوندہ گی علم و معرفت
وسائر اوصاف عملیہ می حقیقی اسلامیتکہ
تطبیق ایدلوب فارالسه نبائن کلی ایلان
مبائن ایدکن هر عاقل حس و مشاہدہ
ایدہ بلور . زیرا ہزیم کوزلرمز عقلارمز
وقوہ علیہ من ایلان حقیقت آراستہ
شوندی قاراضی بر پردہ واردرکہ اول
پردہ کتمکچہ ہز حقیقتنی روعیت و ادرا
کدن تمام عاجز اولاجفز و دوام ایتدکچہ
استقبالمز مضاطرہ لی در . بلکہ بو روشدہ
کیدرسہ ہزیم وجودمز نہایہ ویرہچکدر .
مونه بزه اسلامیت دائرہسندہ وجودمی
حمایہ قلیق ایچون مطلقا اندلسلی، عرب
ہستانلی و ایرانی بابا لرمزدن عبرت
آلمق لازم در، آنار یولینہ کروب
وجودلرمز اسلامیت انسانیت دائرہ
سندہ حرکت ایتدرر اوچون
فقط بر یول (?) باردرکہ اولدہ حقیقتنی
اوز وضعسندن چفار مایچہ ملتہی محافظہ
طریقہلہ ابتدا علوم دینیہ اورناشدنمق
و بو علوم دینیہ تعلیمدہ اهل محل اوچون

تخلفسز هر جمعه ده احوال نبی، اعتقادات اسلامیتدن گوزلجه نصیحت و تعلیم ایبارک بالالر اوچون تعلیم عمومی مجبوری نی وجودکه کیتروگه اتفاق واجتهاد ایدوب دوخاونی صابرانیه آرقلی طلب اینمک هر امام و هر عقل ایاسی نك بورچی بولسه کیرهك، بزم حاضرگی اکثر ملالر کبی روزه عیدنده فطر نصیحتی قربان عیدنک تیری نصیحتی بلغه ایکی نصیحت کنه آدملره تعلیم و تحقیقنی کورستواوچون کافی توگلدر. منبرده نادان ملالر آغزندن صادر بولوب اوزی بیک آز بولغاندن تاثر اینچک و قلبنی یومشاتهچق توگلدر. شونک اوچون اسلامیتنی همایه و محافظه اینمک اماملره و ضیالی مسلمانلره فرض اولدق سببی هر بر علم ایاسی قوم و ملتوی تاثریری و عظاری ایله علم و معرفت بولینه سوق اینمکی نبوشدر.

اونا اویازند.

امام محمد بیشتکوی.

اداره : بو مکتب برار فصار تلدی هم عنوانی آلتیرلیدی. بوند صانالمش اسباب انحطاط و ارتقاء بیک جزئی شیلر در. بزمدها کوب سبیلری بحث و تنقد اینچکمز وارد. قصور و انحطاطنک سبیلری دوشونمکسزین البته اسباب ارتقاء و علاج گه تشبث مبسر توگل، باشلوچه سببی

حدیث شریفی ده مهلکات ده صالمش کندمز اغچایمز در.



محترم امام و مؤذنلر بز کملر بالاسی ؟

بزلر، دینا ۲۳ سنه اچنده عقول انسانیهنی حیران قالدیره عاق طریق مستقیم نی بیان بیورن نبی محترم محمد صلی الله علیه وسلم امتی اولدیغمز کبی، نسباً کره ارضی فالتر انقان تانار. ترک بالالریمز، اوپله ایسه بز ملالرها دوغریسی مسلمانلر نیگه بو قدر آرتک ندنیده قالدق ؟ قریه لرده اولان امام و مؤذنلر آچین اولمک درجا سیگه کلدیلر. مکتب و مدرسه لرمز ایسه نه یکی لری وار و نه ایسکی لری آره لمزده اتحاد، اتفاق کبی اهم نرسه لر نك اسمیگنده قالمادی، فشقار، وقران مدرسه لر نده ۲۰ سنه او قوب یاکه طوروب چققان شاکر دلرمز یومیه ۵ پارویه خدمت قیلور درجه یبه کلدیلر دگلمی ؟ بالالرمزدن آز می آزوب نوزوب یوریلر؛ غایت فقیرلکدن تاماق تویدرو ایچون دیب و ملت لرنی صانقان امام و مؤذنلر مز آز می دنیا به چقدیلر ؟ فقیرلکدن عاجز استاذ قرارندن آز می فحش خانه لره کیدوب هلاک اولولر ؟ و الحال «خلق لکم مافی الارض جمیعا» «انی جاعلک فی الارض خلیفه» بز انسانلر ایچون ایدی، البته

قرآن خطاء سويلامپور، بلكه بن مسلمانلر
حقيقى قواعد اسلاميه يى رعايه ايتيپورز،
شواجلدن خليفه لك دن محروم قالوب
حتى ايك سفيلى تبعه لردن اولوب قالورمه
ديمكه قصور بزم طرفده، عجباقصورمز
نره ده؟ الحمد لله شمدى اماملره آلماسى
لازم «معلومات» مز اولدى، شونك
آرقلى قصور وفكرلر مزي آكلاشالنده،
صوكره دوا لرنى خاطر لايه لم، بزم خلق
ملا باصار كوڤن بار تربيه سنى اوستمزه
آلدق، اماملره بار خدمتگزينى اوستمه
آلدم ديب نوع ما ايجاب قبول ايدرلر، پير يغوار
توزدرلر، لکن تاسفكه بويله لفظسى
ايجاب و قبولدن نه فائده، اول عشر
ويئرلر ايدى، حتى بعضا صدقه ايله گنه عمر
كچرن اماملر بده كوز كوردى، الآن
زمان لر اوزگردى، چيرلر فصلدى، مصرف
كوبيدى، اماملردن دين دنيا لرى ايچون
فائده لى اوقتماقنى خلق طلب قيله باشلادى،
(بو اش گوزل) اما اماملر نك ۵ دفعه
سجده اولماق لرى لازم اولديغى كىي
باشقه لازم لر بده آز دگل، ولندا بو قدر
مشغول آدم لر نه اوز كيرك لرنى باقمايه
وقت تابارلار ونه ده اولاد مسلمين نى بحق
تربيه ايدرلر، تمام آغرلقد شهرى ۳۰
كون خدمت ايدرلر، ۳۰ كون اما آشامق
كيك لازم اولديغى كىي اولاد لر نيده
تربيه لازمدر، منه شولاي ايتوب اماملر

اك فنا بر حالده لر، بونك استينده ده هيچ بر
چريده يوق امام لرنى سو كيمه سون، ولندا
اوقوغيان ناموسلى باشلورمز وغيرتلى شاكردلر مز
امام اولماق دن نفرت ايدرلر، حتى مجلسلرده
ملا اسمى چقا قالسه باشقه تورلى نظر
ايدرلر، اشلر بو طريقه كيدر سه امامت
تحتنده لاعلم، الاقرا، الاس، الاجل
صفات لرى اورنه الاجل، الامى، الاقبج
صفات لريله تصنف جهل زمان امام اولمايه
لازم كلور، شو جهلاء غه ده ورثه الانبياء
ديه چكلر «اذا كان الغراب رؤس قوم
يجرهم الى ارض الجبان» فعواسنجه ملت
تاتار يه نك نه يه وار اچاغنى عريض و عميق
ملاحظه ايدوب تاتار ملالرينك حالنى
اصلاح ملت اوستنده بورچدر، ملت
اوستنده اما جنايق بويله ديپور: «وان
ليس للانسان الاماسى»، «الدين
جاهدوا فينا لنهدينهم سبلنا» اويله ايسه اوز
اوز مرنى اصلاح قيلماساق بزي هيچ كم
اصلاح قيلماس، هايدى كوزى آچق ملالر!
اوز زورنالمز ده اصلاح چاره لرنى آره يالم
باقى احترام.

«كيلمه، امام اسماعيله عثمانى».



هر متلو محرر افندى بو مكتوبنى
معلوماتنده ياز وگزن اوتنه مز.
بزم بلبلای اویازی الشای وولسى

چوینچی قریہ سندہ ۳ محل اولوب مکتب
و مدرسہ لردہ اوفو وارفتو طوغروسند
ترتیب نك یوقلغی وقربالارنك وغانولر
عالمی نك اوفو وارفتو هاللرندن کلیا
بحر ورم ایدکنی وخلق مزنك کوندن کون
اوغریلق کسبینه کرشوب دنیا و آخرتدن
هیچ خبرلری یوقلغی ملا خطه قیلنسه ،
باش ملانك روسسکی باشکیرسکی
اشقولاغه کروب بالارغه آطنه سینه بریا
ایکی مرتبه التجبات لله والصلواتی اوپرا
توب کنه نوروی اویلانسه زالاتاوست
زیمسکی اوپسراوسی نك روسسکی
باشکیرسکی اشقولا لردہ دین معلم لری نك
آقورانن یورمادکلری حقیدہ طابلی حقلی
و بیک تیوش کوربنه در .

بو خصوصک حرمتلو صابرانیه نك
هیچ وقت اونکارمای مکتب و مدرسہ لرنی
هم اشقول داغی دین معلم لری نك ، حاللرنی
تفتیش ایدوب ترتیب گه قویار ایچون
هر اویاز گه اجتهد و معلوماتلی بر ملانی
آخوند ایدوب تعین قیلاسه بیک زور
فائده سی تیار ایدی ، لکن قوشلقان
ملانك حالینن و کم ایدوکنی اولدن بلوب
قوشسه یغشی اولور ایدی ،

ع . ح . مدنیف .

— ❦ —

استرلی طماق اویازی بالغوز قاپون
قریه سندہ محل مزگه قزان سوداگری
مصطفی امیر خانوف طاشندن بر مدرسہ
صالدرمش ایدی . بو مدرسہ نی اشکانور
ایتدرو ، آشخان صالدر و ب هلم ده کیترو گه
نیت ایتکان ایسی ، لکن عمری و فایتمادی ،
شول سینه وفات اولدی . الله رحمت
ایتسون . اجتهد ایدوب ایکنچی بایلرغه
مراجعت ایتوب اشکانور قیلدرم . بو
وقته اغنیادن صابر جان شفقولف ، صدر
الدین نزیروف . استرلی طماق بایزیدو
فلر هم پاشکوف اوپرا ایتلی حین کریموف ،
قزان صادق حاجی ، استرلی اوتامیشف ،
عیف الله و عباد الله عثمانف لر و مهدی
افندی یاردم ایتدیلر جناب الله رحمت
ایتسون !

مدرسہ نك دخی یتیمگان اشلری
ار ، بایلر مز یاردمدن دخی کپرو تورماز
و دیه امید ایلمز .

« بالغوز قاپون قریہ سندہ »

امام عنایت الله او ومانصوف .



ناشر: محکمہ شرعیہ .

مدیر مسئول: امام محمد صابر الحسنی .

مجله نك

پروگرامنه موافق مقاله لر
قبول ایدوله، مقاله لر نی
نسقارتو توزاتوده اداره
اختیارلیر. درج ایدلمیان
مقاله پوچطه بدلی یبارله
اعاده قیلنه .

معلومات

محکمه شرعیہ اورنبورغیہ

№ 14

آیده ایکی مرتبه نشرایتله در.

УФА, РЕДАКЦИЯ „МАГЛЮМАТЪ“

ВЪ ЗДАНІИ МУХАМЕДАНСКАГО ДУХОВНАГО СОБРАНІЯ.

اشتراک بدلی:

برسنده گه ۳ صوم.
یارتی سنه گه ۲ صوم
خارجی میلکتلر گه
سنه لگی ۴ صوم.

آدرس: شور اؤفا
«معلومات» اداره سینه.

№ 14

Официальный Отдѣлъ.

رسمی قسم

روزه غه گرمش در. بیل اولدوق محکمه
شرعیه هر امام و خطیب لره اعلام اید .
در: شعبان آبی نگ باشن اثباتده اجتهاد
ایتسونلر، محل لر نده یا که محل لر بنده یا فن
پرد . هلال شعبان نی کورو خبری
ایشیدلمسه کورو وچیلردن شرعی شهادتلر
ین آلوب شرعا قبول ایدلور روشده
وقت اوزدر ماسدن محکمه شرعیه گه رفع
ایتسونلر. شعبان آبی نگ نصفنه قدر
خبرنی محکمه شرعیه گه ایرشدرسون لر،
تا که محکمه شرعیه تحت اداره سینده
اولان محل لره وقتنده اعلام ایدو که مقتدر
اولسون . شعبان نگ نصفندن فالورسه
موندای مهم خبرنی دقت ایتمای تاخیر
ایندکلری شبیلی رمضان شریف گه کوب

محکمه شرعیه طرفندن امام،
آخوند و خطیب لر غه
اعلام:

الدمزده شعبان آبی کبله چک در.
پیغمبر علیه السلام رمضان روزه سنه
کرو ایچون شعبان آینده آرتق تعفظ
ایتش و شعبان آبی نگ باشن بلو ایچون
تجری و اجتهاد ایدوب رمضان آبن
ایسه شعبان باشی ثبوتنه قاراب شعبان
آبی نگ ۳۰ نهچی کیچی آباز بولسه
رؤیه هلال نی اعتبار قیلوب بولوط بواسه
شعبان آبن اونوز کون تکمیل ایدوب

برنجسی خطیب وایکنجسی امام اولوب
تصدیق قیلندیلر .
۲۳ اییون، ۱۹۰۸ سنه، ۲۷۳۸ نومبرده.

(۲) استرلی طماق اویازی ابرای
اولی مسجد جامعسینه مافار وواصتی
ابرای اولینگ باشقرد نعمان محمدیوف
امام اولارق تصدیق قیلندی .
۱۷ اییول، ۱۹۰۸ سنه، ۳۱۰۹ نومبرده .

(۳) بری اویازی، اُسَن وواصتی،
صوفول اولینگ باشقرد کمال الدین
أخیر الدین اوف شولوق صوفول مسجد
جامعسینه خطیب اولوب تصدیق قیلندی .
۲۷ اییول، ۱۹۰۸ سنه، ۲۸۷۱ نومبرده .

(۴) بری اویازی، قزاجار
وواصتی، آقبولا اولینگ باشقرد
ختم الله احمد تقیوف شول آقبولا اولی مسجد
جامعسینه خطیب اولوب تصدیق قیلندی .
۱۷ اییول، ۱۹۰۸ سنه، ۳۱۲۶ نومبرده .

یرده حساب ایل یا که تکمیل ایل کرولدکی
صوکنده مشکللک لر گه مفضی بولدقندن
بوندا ی اعتبار سز امام لونگ خبرلری
معکمه شوعبه طرفندن قبول ایدامایه
چکدر .

یاگا نصب اولنغان امام و مؤذنلر

اوا غوبیرنسکی پراولینه سندن
محکمه شرعیه گه .

(۱) اوا اویازی، تاوتومان قریه
سیونگ باشقرد حسن الله اهل اللین ایل
شولوق قریه ننگ باشقرد عبد الرحمن
بایشین شول «تاوتومان» مسجد جامعسینه

Не Официальный Отделъ.

غیر رسمی قسم

دقت ایدوب وسیع ارنده اولان معلومات
نی جمع ایدوب وقتنده محکمه شرعیه گه
خبر بیرولری مطلوب در . لکن خبر بیرمک
سلام غطی اچنه بزنگ کر رشی اولنده آینی
فلان کونده کورگانلر، فلان امام شهادت

آی باشلری حقنده

اوشبو عدد معلومات ده محکمه شرعیه
طرفندن امام آخوند و خطیبلر آی باشی
حقنده رسماً اعلام مندرجدر . اماملر

آلغان ايكان يا ايسسه فلان حضرت دن
 قاينوچي ايندى، آينى فلان كون كورگان
 كشي بار ايكان كبي ايش ديش خبرلری
 يازمقدن عبارت توگادر . موندای
 خبرلر فقط شبهه نى كنه ايراث ايدوب
 مطلوب اولان علم مامائينه افاده قيامايدر .
 بلكه بو خبرلر اماملر آراسنده بعض
 لرى صرف مقلد اولوب قبول ايدوب
 ايكنچي لرى تبين ثبوت ايله عمل ايتدك
 لرندن قبول اينماي آراغه اختلاف صا
 لورغه سبب بولادر . ههده روزه غه تورلى
 كونده كروپ باشقه باشقه كونده عيد
 اوقولو غه سبب بولادر . بوندای اصل سر
 جيل خبرلرى يازمقدن ايسه سكوت ايتدك
 اولى در . سلفى لر سند نفتوده بر خبر واحد
 اعلان حديثى تلقى ايجون بر آبلق مسا
 فدلرى قطع قيلغانلر . ايمدى يلنه بر كيلگان
 عبادت مقدسه نك ابتداء وانتها سى مستند
 بولا تورغان شعبان ورمضان وشوال آى
 لر نك رؤيتى حقتده هم اماملر دقت
 ايدوب ايش خبرلرى ده تفتيش ايله تبين
 ايتدك لرى تپوشدر . بعض اماملر بار
 شعبان آبي خصوصنده بولغان رويت
 خبرين رمضان كرگاچ بلكه رمضان
 قچان چغارغه حساب ايدوله باشلاغاچ ياز
 وب تشويش صالار؛ اوشنداق رمضان
 باشنده ده كوب وقت اكثر بلاد ده بر
 كون روزه غه كرهلر، رمضان آخري نه تابا
 خبر نارازلار، رمضان باشى فلان يرده
 فلان كون ثابت بولغان، ديه . بناء عليه
 بو خبر قبول ايدولاسه اكثر بلاد نك بر

كون صومى كيم بولادر . حسابنى آرتقه
 چيكندرمك لازم كيلدر . بوندای خبرلر
 قبول ايدولماسكه تپوش اولوب بو خبر
 لرى صاحب لرينه رد قيلنمالى در . كيچن
 سنه محكمه شرعيه حضورنده شعبان باشى
 امرافدين كيلگان خبرلرگه بناء رويت
 ايله يكشنبه كون ايدوكى ثابت بولوب
 سهشنبه كون تكميل شعبان ايله هم بعض
 يرلرده سهشنبه كه فارسى كيچ رمضان
 آين رويت ايله رمضان باشى ثابت بولوب
 ۲۵ نچى اوكتابرده پنجشنبه كون عيد فطر
 اوقولدى . اكثر بلاد ده هم بيله عمل ايدو
 لدى . ايمدى اوشبو سنه حسابقه قاراغانده
 آوغوست ۱۴ نده پنجشنبه كون شعبان
 باشى بولوب ۳۰ نچى كون جمعه كوني يوم
 شك اولوب بولوت اولسه تكميل ايله شنبه كون
 ۱۳ نچى سنابرده رمضان باشى حسابلا
 نهق لازم كيلور . بو حساب البته ظنى در .
 اما باشقه دليللر موى نسخ اينماسه
 عبادت بابنده ظن غالب بيقع حكمنده صا
 نالوب باشقه قرينه ترجيحلر ايله ظن
 غالب حاصل بولوب عمل ايدولمكى تپو
 شد . پيغمبر عليه السلام رويت ممكن
 اولدقده رويتنى اعتبار ايدوب رويت
 دن مانع اولورسه عادت الله نى اصل
 طوتوب باشقه آيلرده حساب ايله برنى
 ۲۹ كون ايكنچى آينى اوطوز كون صاناب
 يالغز تحفظ او چون شعبان آين بولوت
 بولدقده تكميل ايتمش . اوشبو عادت الله غه
 بناء قيلنغان عمل بوكون گه قدر منتقض
 بولدى بلنمايدر .

مسئلہء عالمیہ

نسخ و تبدیل حقنہ۔

نسخ و تبدیل حقنہ اسلام علمائے آراستہ اصل ثبوتندہ اختلاف بوقدر۔ سلف زمانہ سندن بو وقت فقہ قدر جملہ اصول فقہ کتابارندہ ہم مخصوص ناسخ منسوخ رسالہرنک بیان قبلنوب ہم تفسیرارده اورنی ایلہ بیان قبلنہ کیلمشدر؛ لکن اوشبو یاقن زمانہ چیت ملت اربابی طرفندن بحث و تشویش طریقیچہ ایراد کیلنرولہ باشلادقندن بعض کسمہ لرنسخ یوق دیمگہ میل ایتدوکاری پلنہ در۔ کلہ لم نسخ ناک حکمت و فلسفہ سینہ : نسخ دیدو کمز ثابت بولغان جملہ خبریہ نی تبدیل بولمای بلکه حکم سابق شرعی تبدیل ایلہ مکلفی کہ ینگلک کیلنروپاکہ مکلفی تهرین و تربیہ یا کہ ابتلاء - صنادور - ایتدا امرده مکلفی کہ آغراق حکم شرعی یو کلاتولوب نفسی امثال ایتدیکی بعدنک تیسیر ایچون ایکنچی حکم وارد اولمشدر۔ یا ایسہ مکلفی ناک اولگی حالنہ نظرا بر حکم مناسب بولوب هوکفی حالینہ نظرا ایکنچی حکم مناسب بولامشدر۔ طیب حاذق ناک آور کسمہ نی طبعنک تبدیلی و هضمی ناک استعدادی حسبلی تورلی علاج و اغذیہ ایلہ امر ایتدیکی کبی، یا ایسہ بر حکم شرعی دائم اولورسہ موعمن و منافق جملہ می عمل ایدوب عادت قیبلندن بولوب

کیدر ایسہ مؤمن مخلص ایلہ منافقنی صنائتق ایچون ایکنچی حکم ایلہ امر ایدو لور۔ مؤمن مخلص هر بر حکمنی شارع طرفندن بولغان سبیلی بحث سز طوعا و سمعا «آمانہ و صدقنا کل من عند بنا» دیہ حکم لاحق ایلہ عمل ایلہ در۔ منافق ایسہ قلبندہ مرکوز نفاقنی غلبہ ایدوب تعلل ایلہ رک اولگی حکم ایچون یاراما دی! بارده الله ناک حکمی در دیہ حکم جدیدنی قبول ایدوب عمل ایدودن استنکاف ایدار ویا تولی بحث و عللار کوستاروب عملگہ بالقاولق ایدر۔ بو نوع نسخ و تبدیل لرنهمه سی حکمت و عقل کہ مناسب در۔ نسخ ناک وقوعسنہ بحث ایدوچی لرن الله تعالی ناک کلامنہ تبدیل و تغیر کیلہ در۔ ینہ در بو نسخ بدأ (یعنی اولده فکر سزراک اشلاب اول اشدن قایتو) بولہ، شارع حقنہ بو مناسب توکل دیورلر۔ بو نوع بحث ارنک جوابی اسلام علمائے طرفندن کوبدان بیرلوب اونکان در۔ اسلام علمائے ناک تحقیقہ بنا نسخ اخبارده واقع توکل، تالینکی کتب و پاتناقض واقع اولورایدی همہ عقیدہ و امور اھتقادیه درده واقع توکل نالینکہ دین ناک و عقیدہ ناک تبدیلی لازم کلورایدی۔ بلکه احکام شرعیہ محمدیہ در ہم بو نوع احکام درده نسخ مکلفی کہ نظرادر؛ زیرا کہ مکلفی کہ نظرا حکم سابق ناک مدتی معام بولماغان سبیلی حکم لاحق کیلو اولگی حکمنی تبدیل بولوب کورونہ دور۔ اما شارع کہ نظرا شارع علمندہ حکم سا بق موقف اولدنی سبیلی توقیت بولہ دور۔

یعنی مکلفی که معلوم بولماغان وقت نی بیان بولوب حکم اول ناک و قتی تمام بولدی. شیمدی بو حکم ثانی ایل عمل تیوش دیه امر قیلندان بولادر. بیل اولدقده نفس امر که تبدل و عام الله غه تفر واردر بولمدر هم بدأ استحال سی ده واردر بولمدر. بونسخ ده شروع ناک و رودی زما نه سنه مخصوصدر. شرع تمام اولدقی بعدن رأی قیاس و اجماع کی لر ایل نسخ جاری توکلدر. ایمدی بو بیان لر ایل نسخ عقلا جائز ایدوکی بلندی. و قوه نه کلور ساک کل اهل دین مسلم در. آنچق یهودی لر حضرت موسی ناک دینی مؤبد دیه دعوی ایدوب شو دعوی لر نی تأیید اوچون نسخنی انکار ایتدی لر. اکر نسخنی جائز کور سه لر حضرت موسی دن صوگ پیغمبر و شرع جدید کیلوی جائز بولوب اتبا عسی لازم بولادر.

اوشنداق حضرت عیسی علیه السلام شرعسندده نسخ بار ایدی؛ لکن نصرانی لر حضرت عیسی نی ایگ صوگ پیغمبر دیب بلوب انجیلده تبشیر ایدولمش پیر یقینتوس یا که فار قیلانی (عربچه احمدی) حضرت عیسی ناک کندز ولی ایل تاویل ایدرک صوگره دین پیغمبر و شرع جدید کیلونی نفی اوچون نسخنی بعید صاندیلر. بو نسخ نی انکار ایتمک کرهک یهود دین کرهک نصرانی لردن بولسون علی سبیل الاجماع واقع بولماش در. تاریخ ادیان و تاریخ ملل و نعل که نظر ایدولسه معلوم بولور؛ علماء اسلام ناک بیاننه بناء قرآن

شریفده واقع « ما نسخ من آیه اوننسا ناست بغیر منها او مثلاً » دین مراد نسخ احکام شرعیه دیش لر، فقها و محدثین و اصولین و مفسرین نسخ ایل قائل اولمش لر. ایمدی بیل اولدقده بعض جهل ناک و یا یات ملت لر ناک بحثنه بناء فقط تغلص اوچون نسخ نی انکار ایتمک هیچ مناسب توکل در؛ بلکه ابتداع و ضلاله بولور. آنچق معزله لردن ایدو مسلم الاصفهانی نسخ ایل قائل اولمای بلکه بزم نسخ دیدکوزی تخفیفی دیب آتامش در اول هم اصلن انکار ایتدولمش در.

بزم بو مسئله نی یازو و مزغه باعث «الدین و الادب» مجله سنده ادیب شهیر داملا نجیب تونتری افندی ناک مقاله سی در. داملا نجیب افندی دیور: « نسخ اوزی اصلده اختلافی در. افرا صحابه دین ابی بن کعب قرآنک ناسخ یوق، دیشدر. مفسر شهیر ابو مسام الاصفهانی هم اوشبو مذهبنی اختیار ایتدولمشدر. فقط ابی بن کعب ناک بیل ایندکی بزه و اصل اولمادی لکن صاحب مقاله برار معتبر کناپده کورمش ایسه بیان ایتدولمادی. همه مفسر شهیر ابو مسام الاصفهانی دین مرادی کم در بزه معلوم بولمادی. جمع الجوامع و شرحی بنانی ده هم الکشف الکبیرده و مسام الثبوتده ذکر ایدلوگ بناء ابوالمسلم الاصفهانی معزله دین مشهور جاهل حضرتاری در و یا که شوناک برادری در. یوقاروده دید کمزجه بو ذات هم اصل نسخنی انکار ایتدولمش؛ بلکه تخصیص دیه تاویل ایتدولمش.

بیله اولدوقده اصلده نسخ اوزی مختلف
فیهدر. دیمک اورنسر کورونده در. بو
یازلمش لر بر توطئه دن عبارتدر. کیلا
چک عدلرنگ برارسنده بو خصوصه
فقها و اصولیین و مفسرلرنگ روایتلری
هم یازلسه کرک، ارباب تحقیق دن بیان
لری اولنورسه انشاء الله درج ایدلور.



احوال حاضر ه دن امام لر حقنده بر نظر

امام لر کم لر؟ ونی حالتده لر؟

نیچک بولورغه تیوش لر؟

امام دیمک نمازده مقتدا به بولوب
قوم نك نمازین ضامن محله نك تربیه
دینیه و اخلاقیه سنده یول باشچی اولان
مسئولیتنی اوستونه آغان رئیس واسوه
حسنه بولو چیلقد پیغمبر علیه السلام نك
وارثی دیمک دن عبارتدر. ضامن بولو
چیلق قه دلیل: پیغمبر علیه السلام نك
«الامام ضامن» قول شریفی در. ضامن
نك معناسی مقتدی قوم نك نمازینسن،
صحت و فساد جهندن افعال وارکان جهندن
متکفل بولماق و قصورلق ایدرسه کلسی
حقنده مسئول دیمکدر. مقتدی نك اوزینه
مخصوص بولغان فعل و عمل ده مقتدی
اوزی مسئول بولسه ده امامغه اویوغانده
کوب نرسه لر امام اوستونه یوکلانه در.
امام بولغان کسه احکام صلوٰه نی

کامل بلورکه و قرأتنی ده تجوید که موافق
اداسنه مقتدر بولورغه هم عقبه سی
صحیح بولوب شروط امامقنی جامع بولور
غه کبراک. فقه کتابلرنده بیان قیلنغانغه
بناء صاحب عذر بولماغان ایرلرگه، امام
اولغانده آلتی نرسه شرطدر: برنچی
اسلام - شرعی معناسی ایل، ایکنچی بلوغ،
اوچونچی عقل، دورتنچی مذکر بولمق،
بیشنچی نماز درست بولور قدر تجوید که
موافق حفظن قرأه بلمک، آلتنچی طهاره
کامله که منافی بولغان عذر دن سلامت
بولماق، بو شرط لر بولمادقده سلامت
بولغان بالغ ایرلرگه امامتی درست
توکلدر. بو شرطلر تابلدی بعدنده
احقیق فارالسسه امام بولورغه بر خاص
ایوده او قولسه اویووجه سی محل ده بولسه
صایلاب قویلمش محل امامی احق بولادر.
اگر بو کسه لر بولماسه قایوسی علم
قرأه و علم صلوٰه ده آرتق بولورسه شول
احق بولادر.

امام صایلاغان وقتده اوشبو فقه
کتابلرنده بیان قیلنغان شروط صحت
رغایه قیلنقدی کبی شروط الاحقیق ده
رغایه قیلنماق لازم در.

امام نك مسئول یول باشچی دیمک
معناسی پیغمبر علیه السلام نك «کلکم راع
مسئول عن رعیت» قولی شریفی نك
اشاره سی ایله ثابت در. هر رئیس
تحت ریاستنده اولان کسه لره راعی،
حالربن تفتیش ایدوب سعادت یولینه
سوق ایدوچی کوزانچیدر. بعض کسه لر

نک معناسن جامع بولغان صوگنده ده
نمازنگ قبولیتی ویا درجه قبولیتی
ایچون امام بولغان کسمه اخلاق حسنه ایل
متصف اولوب اخلاق ذمیمه وعادات سیئه
وسفاسی اموردن صافلانغوی اولوب
قومی فاشنده مکروه ومنفور اولماسقه
تیوش در.

ایندی حاضرگی امام لرمز شو
یوقاروده ذکر ایدلگان اوصافنی جامع
لرمی؟ کوبی سی امامت منصبینه ومقتدا
بهلك وظیفه سنه مستحق لردر؟ امام لر
هر قایوسی «العلماء ورثة الانبیاء» قول
شریفی نك عمومه کرونی دعوی ایدوب
پیغمبر علیه السلام گهوراث لکنی اعرار
ایدونی بخشی کورمه کوبی دعوی ده
ایته در. حتی وارث لك صفتی اوستونه
نظاما روحانی اوازده بولونی دعوی
ایدوب ده عوامدن ممتاز بولاراق نواذب
لردن ده معاف بولونی هم عدلی وملکی
حقوق ارده ده اوستون بولو چیلقنی طلب
ایته لر.

اکثر امام لرنك حالنه نظر ایتمساك
تأسی که پیغمبر علیه السلام غه وارث
بولوغه هم روحانی منصبده صانالورغه
هیچده لیاقتی یوق چقادر. پیغمبر علیه السلام
غه وارث بولور غه اتباعسی نك همه سندن
عالم ومتقی بولوب اخلاق حسنه ایل متصف
واخلاق ذمیمه دن پاك بولور غه قرآن
وحديث موجبچه عمل ایدار گه، خصم
وجدال لردن صافلانورغه، اذارغه تعیل
ایدار گه، وممن نی تکفیر ایتماسکه،

فقط اوز باشنه اوز اعضالرینه کوزاتچی
اولوب حرام ومنهی ده استعمال ایتمای
الله تعالی راضی بولور دای طریقه استعمال
ایدلورینه دفت ایدوچی ناظر وکوزاتچی
بولادر، بعضی لر بتون عائله که کوزاتچی
بولوب بتون عائل نك حقوقندن مسئول
بولادر، بعضی لر بر محل اهالیسی نك
امور دینیه سنه متکفل بولوب بتون محل
نك حقوق متعلقه سندن مسئول بولادر
ایندی بیل اولدقده محل امامی دیمک شول
محل اهالیسنه امر بالهمعروف نهی عن المنکر
ایدوچی وشو محل اهالیسنه قول وفعل
ایل طریق هدایتی کوستروب سعادت
یولینه باشچی بولوب آلوب باروچی
وهلاکک بولارندن تعذیر ایدوب خلاص
ایدوچی کسمه دیمک اولادر. نه قدر بیوک
مسئولیت! امام نك اوچنچی معناسی
پیغمبر علیه السلام نك «العلماء ورثة
الانبیاء» دیگان قولینک عمومی ایل ثابت
در، زیرا که یوقاروده شروط صحت
وشروط احقیق رعایه قیلوب صایلانورغه
تیوش دیدک بویل اولدقده امام لر علماء
دن صایلانوب «العلماء» نك تختنه داخل
لردر. امام دیمک الله تعالی نك کلام
قدیمنده خبر بیردکی «انما یخشى الله من
عباده العلماء» که مصداق اولان. خشیت
الله ایل متصف بولغان، علمی ایل عامل
ذات معاسنده اولوب اوقازلی بولمق
شرط دگلدر، آنچی اوقازای کسمه لر
شو صفنده بولغان علماء نك افرادندن
بولمق تیوش در. اوشبو اوچ نورای امام

حيوة دنياغه آلدانماسقه ، صحابه نابعين
 رضى الله عنهم لر كى پيغمبر عليه السلام
 نك طريقتن احياء قىلوب مجاهد ايدارگه
 اوز آزار حما بولوب دشمان مقابلنده
 اشداء بولورغه تبوشسدر ، بويله
 اولمادقده وارث لك دعوى سى يالغان
 اولاقاق در .

روحانى لك وصفنه كيلورساك بوده بيك
 آفردر ، روحانى (دوڭاڭنى) ديمك باطنن
 الله تعالى كه ربط ايدوب ظاهرى ايله خلق
 نى تربيه ايتمك وحظوظ نفسانيه بهيميه دن
 منسلخ اولوب حيوة دنياويه ايچون كشى
 لر ايله نزاع وجدال ايدوشماي عيسى
 عليه السلام نك ديدكى كى بركاغنه
 بركمسه اورورسه ايكنچى يكاغكنى ده
 صوزوب تورمق ايله بولور . اگرده بو
 صفتنه بولماسه روحانى اولماي نفسانى
 وجسمانى بولوب باشقه عواملردن فرقى
 اولمايه چاقدر . امام لرنك معامله واطوارينه
 فارساق قصورلرين صاناب ميدانه قويار
 بولسا ، وارث لك صفتنه وروحانى لك منصبينه
 لايق بولغانى بيك آز نابلور . قصورلر
 مزى صاناي باشلاساق بيك كوبسى بزه
 اوفكه ايدار حتى لعنت ده ايدار . لکن بوده
 بر قصوردر ، زير بابالار مز « بوروچن
 ياشرگان بولار ، آوروڭ ياشرگان اولار »
 ديمش لر . باشقه كيمسه لردن ايشيدولسه
 البته آچى بولور حقد و عنادلى قوزغالوب
 الاحى مشكل بولور . « من اراد الله به
 خيرا بصر بعبوب نفسه » قول شريفى
 وجبنجه بزلر اوز قصورلر مزى اوزمز

« آخرى وار »



معلومات ادارہ سندن اوقوچیلرہ

اعتذار: معلومات ننگ ۱۲ نہی عددندہ خطبہ حقنک گی امام شاکر افندی مقالہ سندہ قوسین آراسنہ بحث وسؤال کبی جملہلر اداره طرفندن علاوه درج ایدرگہ کوندلریش ایدی. مرتب لرننگ مساعلہ سندن ناشی شو جملہ معترضہلر مزوج اولارق ترتیب ایدلوب مقالہ ننگ سو قن بوزمشدر. شو مقالہ اداره طرفندن علاوه ایدلن جملہلر بونلردر:

جملہلر عددی	معارضہ جملہلر	صفحه عددی	استوانه عددی
۱	(جمعه ننگ قیابو یلده فرض اولدقن بلورگہ تیوش. جمعه فرض بولودن اول وقت فرضی دورت رکعت دگلمی ایدی.)	۲۴۹	۲ نہی ده
۲	(سزننگ دیدکگزچه جمعه کون آنچق ایکی رکعت فرض اولورسه تشهدکہ بتوشماسده ایکی رکعت ایله تغلص لازم کیلوردگلمی؟)	» » »	» »
۳	(بوکا قیاس بعیددر غسل وجهه ایله صلوۃ آراسون فصل درست، خطبہ ایله جمعه آراسون اجنبی عمل ایله فصل درست توگلدر.)	۲۵۰	۱
۴	(تعلیم ایله خطبہ فی برگہ قیاس، قیاس مع الفارق در. بو کشی لر اصل اولامیه رق فقط بعض کیفیات ادادن اولوب مقتضیات احوالندندر.)	» » »	»
۵	(پیغمبر علیه السلام عربی ایدی لکن عربکہ مخصوص توگل ایدی. قبلی لردن، یهود لردن مسلمان اولانلر موجود ایدی، نیچون برہر کرہ جوازین بلدرمادی؟)	» » »	۲
۶	(عربچه شرط توگل دیگان سوز ایله ناتارچه کیرہ ننگ آراسی بیک یراقدر.)	» » »	» »
۷	(بیک یغشی اونودلماشون. لکن اخطبو الناس علی قدر عقولهم دینلسه مدعی گزگہ مناسب اولوردی.)	» » »	» »

بوجملہلر اوقوچی لرنی صرف تقلیددن صافلاواوچون وجدان وفکرلرینه صالحوب محاکمه ومقایسه ایندکلی کبی قوللرنده اولان روایہلرده تطبیق ایدوکہ تعریض اوچون القأ ایلا مشدر. بوجملہلر ننگ موردی بارمی بوقمی آنسون محاکمه ایتو هم اوقوچیلرننگ انصافی و وجدانده حواله قبلنمشدر.

باب الفتاوى

اداره دن جواب :

هيچ قصور سزاو قى در . اعرج نك امامتى درست مى توگلىمى؟ شونى بيان ايدوب فتوى باز ساگز ايدى، ديه استفتا ايدى.

اعرج نك امامتى حقند آقصالقى نك مقفارى نه درجه ده؟ بونى اعتبار ايتمك تبوشدر . اگر ده سلامت كشى كى اوقوب فرض، واجب، سنة مؤكك لركه خلل كيلماسه مكر وه گه مرتكب بولنماي شرط وصحة الامامة طابلسه درست در . اگر مكر وه نصريمى گه مرتكب بولورلى ركن واجب وسنة مؤكك لركه ادا سنه خلل كيلسه بايقه احق كيمسه لربولمقد مكر وهدر . امامت بابك فقه كتابارنده صحت جهندن هم احقيقت واولى لق جهندن شرطلر بيان قبله نشدر . امامت نك بالغ اهرلر گه صاحب عذر بولماغان كامل مقتدىلر گه امام بولغانده صحتى نك شرطلى آللى در : احلام ، بلوغ ، عقل ، مذكرك ، نماز درست بولور قدر قراة حفظ ايتمك ، طهارت كامل گسه منافى بولغان عذر دن سلامت بولمقد . احقيقت واولى لق جهندن ان وجسه ترجيح نك شرطلرى (صاحب بيت ياكه صابلا نوب تعيين لنش منشورلى امام بولماغانده) اعلم ، اقرا ، آورع ، آمن وصفن حائز بولمق يعنى بر گه نماز اوقوبلردن

مالى شهرى اولده مسلمانى آز وفقير بولوب اوقو اوقولر يوق وامل اسلام ايهون تاهف ايدر لك ايدى . لكن الله تعالى نك فضلى ايله داملا طريف ائدى دنيا نارلغنه وعبش نك آورلغنه قاراماسدان اون بيش بى مقدم شهر مزه كيلوب امامت لك ايدى باغلاب هم هوام گه وعظ نصيحت ايتدوكى كى بالالرى ده تمام اجتهاد ايله اوقونا باغلا دى . اوشبو وقت قه قدر هيچ بر قصورلق قيلماي خدمتنده دائم بواوب شهر بالالرى اوقوباز و اوگرانوب امتحان لرده ثمره مى كوروندكى سببلى چيئدن ده بالالر كيل باغلا دى . اولك مالمزه ملالر كوز صالحه لرده حاضر مالمزه كوز صالحى ملالر كورونه باغلاب اورونغه طمع ايدى باغلا ديلر . لكن اولكى امام نك اون بيش بى خدمتنده مكافات بوزندن آلى عيب تاوب اوروندى چاروغه واورننه ملا بولورغه توزاق قوروب ، اول ملانك امامتى درست توگل ، ديه فتوى لرتار ائماغه باغلا ديلر . امام نك بر آياغى نوبى دن كيسلوب ريزينه دن صنعى آباي قوبلغان ، لكن نماز اوقوغان ده آبايلى كشى كى

علم صلوة وعلم قراءته اوستون بولوق
هم حرام ومكروه وشبههلى نرسه اردن
صافلانغوى بولوق. بو وصف لرجبولغان
صوڭ مساوى لر بولورسه باشكه
الوغ لى، مونڭ صوڭنده خلق نڭ كوركام
لكى هم نسب نڭ شرافتى وقوم نفرتلنوردای
عيوب دن سلامت بولوق لغى اعتبار
قيانیش در. اوشبو وصف لر چبولغان
كيسه بولغانده باشقه نڭ امام بولووى
لايق توڭلدر. اما صاحب بيت يا كه محل نڭ
تعين لنىش موطى امامى بولورسه
بو وصف لر تابلمانده ده صاحب البيت
ايلا امام المعله احقى در. لکن احقى
واولى نڭ معنى مى موندان باشقه نڭ
امامنى درست توڭل ديگان معنده توڭلدر.
شروط صحنه هم وجوه احقبنده سلامت
رجل اعتبار قيلنماش، بيله اولدقه مطلقا
اعرج نڭ امامنى درست توڭل؛ ديمك
«جرأة فى الفتوى در. مولينا حسن بسن
عبار الشر نبلى نورالايضاح ده دبور:
« وشروط صحنه الامامة للرجال الاصحاء
سته اشياء: الاسلام (ش. وهو شرط عام
فلا تصح امامت منكر البعث او خلافة
الصدىق او صحنه اويسب الشيعين او ينكر
الشفاعة او نعوذلك من الامراء والرؤية
وهذاب القبر ووجود الكرام الكاتبين)
والبلوغ والعقل والذكورة والقراءة (بعض
ما تصح الصلاة به) والسلامة من الاعذار

كالرعاف (الدائم وانفلات الريح).
امام شرنبلالى نڭ عبارتى شوشى در.
اولويه واحقيت وصفلى هر برفقه
تنبالرنده مذکوردر. اوشبو بابقه مناسب
امام عبدالرحمن الصاصناوى نڭ «الروا
يات الفقهية» نام اثرى منظورمز ايدى،
شوڭا نظر ايدولسه فائده دن خالى
بولماز ايدى.

« استفتاء »

اوتكان باهون - روس مجلار به سنه
عسكر اچنده بولغان مسلمان صالدانلرى
كوبسى غائب اولوب مقتول وپاتريديك
ايدكندى خبر رسمى بولماي مجهول بولوب
تورادر. دورت يلدن بيرلى ملج اولوب
پوچته لر منتظم بوروب طورسه ده خبرلى
اوليادقندن طن ايله توڭلانددر؛ ديه حساب
ايدولسه ده حقوق متعلقه سى حقنه بر
حكم قطعى و يرو مشكل بولوب تورادر.
اوشبو غائب كيسه لر نڭ بعض لرى نڭ
بالاچاقاسى، خاتونى بار هم بعض لرى نڭ
يورت جبر ومال لرى ده بوله در. بو خصوصه
علماء لر اجتهدار ين صرف ايدوب مسئله نى
حل قيلسه لر ايدى، ياكه محكمه شرعيه
اوز طرفندى علماء وامام لرغه دكتور
بولورلى فتوى و شرعى الحكم رانسه

علماء اسلام دن هم محكمه شرعيه دن فتوى
اميد ايدنه من، اشتباه ده طورغان امام لرغه
بر دستور بولور ايدى.

«استغنى عماق اوياننده امام ابراهيم.»

اداره :- ابراهيم افنديك اصل استفتاء
صورتى محكمه شرعيهك ملاحظه سيده
طايشرولدى، محكمه شرعيه دن هم علماء
اعلام دن فتوى استعصالى بعدنده درج
ايدولور.



خطبه حقنده روايت

ومن ذلك (اي من البدعة المذمومة)
الخطبة يوم الجمعة وفي العيدين بغير اللسان
العربي او ترجمتها بالعجمي احدثوا ذلك
بعد فروع الخير بلا آثارة من علم واعتدروا
في ذلك الاحداث بحوث المقتضى
وضرورة الحاجة اليه وهو عدم معرفة
المخاطبين لسان العربي وكثرة الاعاجم
القاصر بن عن ادراك العرب وما هذا
لوعلموا الانقصرنا في تعلم لسان انزل
به الكتاب من ربنا وبعث به الرسول
صلى الله عليه وسلم فتفريطنا هذا اوردنا
ملك الابتداع والصعابة رضى الله عنهم
مع توفر دعائهم على تعليم الغلق
والنصيحة لهم وتذكيرهم واهدائهم وكان
فيهم العجمي ممن لا يعرف العربي وكثرة

ايدى، بعض لرىك خاتون لرى تربيه گه
محتاج بولوب ايكنچى ايرگه بارمق بولادر.
مفقود حقك امام اعظم حضرتلرىك قولى
ايله اهل ايدولسه مشكل در. امام لر نكاح
اوقوماسه خصوص اهل علم دن عقداصانوب
ايجاب قبول ايله طوراباشلاى لر، بالالرى ده
بولادر. بو بالالرى متريقه گه ياز وده هم
مشكل لك كوروله در. قانون مملكتك
۱۰ نچى طوم برنچى جز ۳۶ ماده ده بيش
يل اونوى ايله زوج آخرگه نكاح درست
ديولسه ده نكاح طلاق وتقسيم تركه كبرى
امرلره شرع شريفنى بر چيتمه قالدرو
ديانة درست بولماغان كبرى اوزمزنك
« نكاح طلاق وتقسيم تركه كبرى لر
شرع موجبچه حكم ايدولسه ايكان »
ديه بيوگان بيش يوزلاب عريضه مزگه ده
خلاف بولادر. قسقه ايتكانده مسئله بيله
القاء قيلنه در: ۱ نچى اوشبو محارقه وقتك
غائب بولوب خبرسز طورسه لر قالمش
خاتونى ومال متروكهسى حقك وفات
حساب قيلنه لرمى ترك مى ۲۹ نچى نچيه يلك
وفات حساب قيلنه لر؟ ۳ نچى بولار
وفات حساب قيلنسه لر خاتون لرىك زوج
آخرگه حلال بولوننده قاضىك قضاى
شرط مى؟ ۴ نچى - صفى قنالده بولو
لرى مقتول اولمولرى ايله حكم ايدولگه
كفايه قىلامى، نينداى قرينه لر ايله حكم
ايدوله؟ توشى القاء قيلنمش سوال لرمه

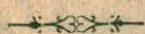
الاعاجم حين فتحوا بلادهم الفارس
والروم لم يعهد منهم الخطبة بغير اللسان
العربي ولم يؤثر منهم ترجمتها لافهام
المخاطبين ولا امروا بذلك احدا فاذا
كان لا يخطب احد منهم بالعجمي ولا يترجمها
ولا يامر بذلك كان ترك هذه المصاحبة
والفضل الموهوم مستلزما اما عدم علم
الرسول صلى الله عليه وسلم وغير القرون
بطريقة ابلاغ دين الله او للتكتمانهم عن
بعض عباد الله وتقصيرهم في الابلاغ والتد
كبر المقصود الاصل في الخطبة وكل واحد
من اللازمين منتف بالشرع والعادة فمع
وجود المقتضى وهو تعميم الابلاغ تعليم
جميع المخاطبين من عجمي وعربي وعدم
المانع ايس ذلك الاكراهة ان يتعود
الرجل بغير العربية التي هي شعار
الاسلام ولغة القرآن وسيأتى تفصيل
ذلك انشاء الله تعالى في نهى عمر رضى
الله عنه عن رطانة الاعاجم وقال انها خبو
فهم آثار واللسان العربي وجردها
من الشوب والعشو بالعجمي فكان
هذا الاجرم من سنة الخطب ومن شرا
ثبطها في السنة والادب وترجمتها بغير
العربي من شر الامور ومحدثها لا يرضى
به الله ولا يرسله ولا جله ذلك جعل اهل
العلم كونه الخطبة بالعربي شرطاً لصحة
الخطبة واداً السنة قال الامام النووي في
الاذكار في كتاب حمد الله تعالى ويشترط
كونها يعنى خطبة الجمعة وغيرها بالعربية
انتهى وقال احمد بن عبد الرحيم المدهو
بولى الله المحدث الدهلوى في المصنفى

يعنى شرح الموطاء واما لا حظنا خطب
النبي صلى الله عليه وسلم وخلفائه رضى
الله عنهم وعلم جراً فتدقيقها وجود اشياء
فيها الحمد والشهادتين والصلوة على النبي
والامر بالتقوى وتلاوة آية والدعاء للمسلمين
والمسلمات وكون الخطبة عربية الى ان
قال اما كونها عربية فلا استمرار عمل
المسلمين في المشارق والمغرب به مع
ان في كثرة من الافاليم كان المخاطبون
عجميين انتهى ما احسن هذا الجواب القريب
بالصواب لا شبهة في ان قراءة الخطبة كلها
او بعضها بغير العربية مكروه وخلاف
السنة المتوارثة اذ لم ينقل ذلك من الصدر
الاول مع الاحتياج لاسيما حين فتحت
الامصار وشاع الاسلام في الديار وعدم
فهم الحاضرين العربية لا يبيح تغيير الخطبة
بل عليهم ان يتعلموا من اللسان العربي
بقدر الضرورة وما لم يتعلموا يكفى لهم
الاستماع والانصات وقد بسطت الكلام
في هذه المسئلة في رسالتي آكام النفائس
في اداء الاذكار بلسان الفارس والله اعلم.
حرره الراجى عفوره القوى ابو الحسنات
محمد الحى تجاوز الله من ذنبه الجلى والخفى م.

من كتاب مجموعة الفتاوى لمولوى عبدالحى
ره من الجلد الثانى في صحيفة ٢٤٧

امام جامع آخوند

« عبدالكريم تخرى قولاف »



یگا رساله

«ایدل نهرنده یولداش»

«ایدل» (ژولغا) نڭ تاریخ و جغرافیه لری اطرافنڭ ترکک اینمکک اولان خلق نڭ کسب و تجارت و معیشت روشلری تفصیلا بیان ایدلمشدر. رساله نڭ فائده سنی تکمیل اوچون مکاریه یار منکاسی نڭ وفزان نڭ پلانلری، ایدل بوینده غی مشهور و اهیتلی اورنلر نڭ رسملری، ایدل منبعندن، مصبده قدر ترسییم ایدلمش ایکی خریطه هم علاوه ایدلمشدر. اوشبو رساله هر یل نشر ایدله کلمکده اولان مشهور «زمان» کالینداری ناهری شرف الدین افندی شهید اللین طرفندن اوشبو سنه قزانده مطبعه کریمیه ده طبع ایدلنوب اسماعیل باک غصبرینسکی شرفنه نشر ایدلمشدر. مندرجانی فائده لی، تاریخی معلوماتی درست هم عبرتلی ادبیات تورکیه میداننده یگا نوع بر اثردر. الوغ قولده ۱۱۰ صحیفه ده و بیک کوب مسلمان فیرمه لری نڭ اعلانلرنی علاوه ایله یغشی کاغذگه گوزل روشده طبع ایدلمشدر. بهاسیده فقط ۲۰ تین تعیین ایدلمشدر.

«ایدل» (ایتل) نهری تورکی

قوملر اوچون تاریخی و مقدس برونودر. منبعندن بر آز توباندن (اوقا طماغندن ۵۰ چاقرم یوقاری «غورودیس» شهری تیکراسندن) باشلاب مصبده قدر اوزی نڭ حسابسز کوب تارماقلری ایله باشی معلوم اولمیان بیک ایسکی زمانلردن بیرلی تورکی قوملر نڭ شفقتهلی آنالری منزلده اولب آنلرنی آشتمش و ایچرتمش و بایتمشدر. بلغار کبی مسلمان تورکی قوملر «ایتل» نهرنڭ سیر و سفر و تجارت ایدوب، عالم نڭ مدنی قوملری حره سنه کروب، بایقلری ایله هم مشهور اولمشدر. بو سببدن «ایتل» نهری ایله یقین آشناالیمق مسلمان تورکلره تیموشلیبدر.

«ح. م.»

داخلی خبرلر:

کوچو (پیورسیلینسه) حرکتی. اوشبو سنه اوننچی اییولگه قدر چیلای آرقلی سبیر طرفنه اوطورق ایچون بېشبوژ اونبیش مڭ (۵۱۵۰۰۰) مقدارنڭ کوچوچی اوتمشدر. اولگی بللرغه قارا غانده بوبیک کوب سان کورونه. اونکان ۱۹۰۸ نچی یلده بتون اون ایکی آیه

باری بیش یوز مک نفوس کوچوچی اوزغان.
اول بیش یوز مک ده استانیستیکه کور
سانوچیلر، اولگی یلارغه فارغانه عادتدن
ملش دیه کورساتمشلر. ایلمدی بو یسل
ایسه کوزگه قدر هنوز کوجسه لر آز
دیگانه یگادن یوز مک نفوس کوچووی
امتمالدر. بر سنه گه آلتی یوز مک دین
زیاده بولوق لازم کیلور.
(ژ. اونی غزته سندن منتخب)

اداره: بر ومهاجرت مسئله سی
غایت مهم مسئله دی. بر انسان ایچون
هوا ایله صو درجه سنک دیورلک کیرا کدر.
الله تعالی کلام شریفده دیور: «سزلری
یردن خلق ایندک، موت بعدنده یرگه
اعاده قیلامز وحشر کونی هم یردن چغار
مز.» ینه ایکنچی اورنده «سز لرگه بر
نی مهاد قیلدق» یعنی بیشک کبی استراحت
یری قیلدق دیمکدر. ینه ایکنچی یرده:
(«سوره ملک ده») اول الله تعالی شوندا این
ذات در سز لره یری ذلول قیلدی (یعنی
استفاده کز ایچون اوڭغاییلی قیلدی، تیمر
کبی قاطی ایتمادی تاکه قرار ایدو آغر
بولور ایدی هم صو کبی لطیف ایتمدی
استقرار و سیر ارگزه منقاد بولماس ایدی).
بس برنک یلکه سنک سیر ایدوب الله تعالی
نک یرده حاضر ایتمش رزق لر بندن آشا
کز لکن نثور الله تعالی صاری ایدکن
خاطر کز دن چغارما کز! دیمکدر و بونک
کبی بر ایله ویرده اولان نیچه نورلی

معادن و نباتات و نورلی بهش و یغاچ لر
وصولار ایله الله تعالی بنده لرینه یرنک
اهمیت بیلر و ب امتنان طریقن بیایا بیلر.
انسان البته هواده کؤکده باشی آلمایدر.
بیله اولدقده بز مسلمانلر همه دین آرتیق
یرنک قدر وقمتن بلورگه و کفران نعمت
قیلوب یری تر بیه سز طاشلاماسقه عهراک
غزینه اولغان یری بر یلده آشاب یته
طورغان آفچه غه آلدانوب صانماسقه تیو
شدر. اونکانکگی قدر سز ایدوب کفران
نعمت قیلدق لر مزغه توبه ایدوب ندارکنه
یتشورگه کیرهک. خاغلر لر یر ایچون
نیچه یل طورغان و وطن لرین طامعلا ب نیچه
مک چاقروم مسافه لر قطع ایدوب یات
یر لرگه بارالر. «فامشوا فی منا کبها»
قولنه موافق عمل ایته لر. بز نک خلق ایسه
هنوز غفلتده، هنوز حکومت طرفندن
هیچ مجبوریت اولماسده توقزنهی نوبابر
زاقونن غنیمت بلوب حصه لرین آبروب
صانوغه آشوغالر، اونکانکگی قباحلر مز
آز کبی دها بیوک قباحلره ارتکاب ایته لر.
قرغز و صحراء یرلری ۱۸۹۳ نهچی
یلدن بیرلی غاسودارستویننی یر دیسه
حکم ایدلو سبیلی قرضلر یرلرینه
باشقه خلقنک باروب او طرولاری حقنده
معدورلر در. چونکه مهاجرت مسئله سی
یر مسئله سن حل قیلونک الک بیوک قسمین
تشکیل ایتمدر. ایچکی روسیه ده خصوصاً
غرب و غرب جنوبی طرفلر لنده نفوس
کوب، بر آز بیک طغر او طورغانلر. بو
کمه لرگه بر نک حاجتسکند شیه یوق،

بونلر مملکتنگ رعبه سی بولدقندن باشقه لر
کبی برلی بولونی تئابلر ، لکن قابیر
آلق کبرک ؟ پامبشچیک لرنک ملکاری
مقدس در . اوزلری اختیارلری ایله صانمازسه
هیچ کم دخل قبله آلمایدن . انساننگ
حیوانیت خاصه سندن بولغان حرصنه نهایت بولا
دقندن صانسه لر کوتاره آلماسلق بها
صوریلده کریستیان لرنک حالندن
کېلمايدن . باشقردلر ننگ هم برلری اوز
ملکاری صانالوب ووتچیننی پراوا ایله
نغولغان ؛ بونلرنکده آرتوق برلری
چرا آلنمای زاکون ایله حمایه قبلهغان .
آلایده باشقردلر اوز اختیارلری ایله
ارزانغنه صانسالرده کریستیانلرنک
اوزلری یا که کریستیانسکی بانقه آرقلی
آلو ممکن بولسه ده باشقردده حاضر
بر آز ، همه کریستیان سیارلق توگل
هم باشقردلرنک اوز باشلری کوبسی
برسن ، آلاغنه بر کبرک . شول سببلی
بومشکل مسئلهنی حل قبلوده البته اک
اوکغای طریق بر کبرک دیگان کمنه نی
اوز اختیاری و تیللوی ایله کیک صحرأ
وکیک سبیرگه کوچوروب اورنلاشدرمق
در . اوشبو کوچوچیلر ایچون مخصوص
نظاملر توزلمش و اداره لر فورولمش
واوشبو اداره لر واسطه سی ایله حکومت
کوچوچیلرگه یاردم ایته در ، امتیازلر
ویره در .

قرغز خلقی البته بو کوچو مسئله
سن توفتاتوغه طرشولری اورنسنر هم
قوللرنندن کېلمايه چکدر . قرغزلر

کوچه لی بولوب یورگانده برگه خوجه
بولاق توگل لر ، هنوز او طرفه خلق
برلشه بارور ایلمدی قرغزلر برگه
مالک بولامز دیسه ار قریه قریه بولوب
جیولوب اوطوروب اوطراق معیشتکه
حاضر لنورگه تبوش ، حکومت یئار قدر
پر دیره چک در . برلی خلفنی برسنر قالدرا
چاق توگلدر . کیلاچک کونلر البته
اوطراق کون ایتوگه مجبور ایتار ،
کوچارگه اورنلر بئار ، مال آصرادلری
قیین بولور . چار ناچار جیلوب اوطو
رورار . لکن اوزلری مله نلری تیللگانچه
بولمای طبیعتنگ تیللگانچه اوطروغنه
توغری کیلور . طبیعتنگ تربیه سی بیک
آچی رحیم شفقت ایتماس ، عذر قبول
ایتماس ، کیله چک کونلرده احتمال مال
یور توب کوچوب یورد توگل حتی
قبرلککده بر قالماس . چونکه انسان تزیادی
شوشی کیدوش ایله باردرسه هنوز آرنا
چقد . بر ایسه بر قارشده آرتسی
موند کشیگه اوفکه ارگه اورن بوقدر .
••• مملکت ننگ ۱۹۰۸ نچی سنه سی
اوجون پریغود ، راسخود راسپسی
(بر بللق داخل و خارج مالی حسابنامه)
غوصود آرسستویننایه دوما هم صاوبت
طرفندن کیچرلوب پادشاه ایمپراطور
حضرتلری طرفندن تصدیق قبلنمش در .
۱۹۰۸ نچی سنه ایچون عادی داخود ایکی
میلیارد اوجیوز سکسان آلطی میلیون
توقوز یوز قرق بیس مئگ دورت یوز
توقسان سکز صوم — (۴۹۸ ۶۹۴۵ ۸۶۱۳۸۶)

صوم) بولوب عادتدن طش فرسی -
 ۱۹۳۰، ۴۵۷، ۶۷۰ - بر یوز توقسان دورت
 میلیون دورت یوز ایللی یدی مگ آلمی
 یوز بتمش صوم بولمش عادی مصارف
 ایسه = ۲، ۳۱۲، ۲۵۱، ۹۰ - ایکی میلیارد
 اوچ یوز اون ایکی میلیون ایک یوز ایللی
 بر مگ توقسان صوم بولوب عادتدن
 طش فرض ایدلگانی - ۲۶۹، ۱۵۳، ۱۰۷۸
 ایک یوز آلمش توقز میلیون بر یوز
 ایللی ایکی مگ بتمش سکز دوم حساب
 ایدلمش در . قسقه چه ایتکانه جمله بر
 بللق واردات - ۲، ۵۸۱، ۴۰۳، ۱۶۸ صوم
 «مصارف کذا - ۲، ۵۸۱، ۴۰۳، ۱۶۸ صوم
 میلیارد دید کمز مگ کره میلیون در .
 میلیون - مگ کره مگ در .

دوما و صاوبت طرفندن داخودنگ
 یتمه گان بر لرین یابو اوچون داخلی
 ایکی یوز میلیون زایوم (قرضی) تصدیق
 قیلنمشدر . بر زایوم کافد لری بیش
 پراسینتلی بولوب حاضر گه یوز تنکسی
 بانکیر لر گه ۹۵ صوم فیئات ایل صانلاچاق
 در . هر یل یوز صوم ۵۰ بیش صوم
 قوپون لری کینسلوب بانکیر لر صومنه بیش
 تین فائده ایتنه چک لر ، اوچونچی داخلی
 زایوم صانلادر .

داخلی خبرلردن مهم لری:

کیف شهرنده میسیونیرلر اسیزدی
 در . بواسیزده اسؤه توی سینود (پراؤ
 صلاونی دین ناک باشافی) ناک او بر پرا
 قوروری (مشهور پابیدونوسف اورننه

قالفان) ایزؤولسکی جنابلری هم مینرو
 پولیت آنتونی جنابلری آرخیپسقبوب
 ویپسقبوب لر حاضر بولوب کوب پوب
 و میسیونیرلر جیولمش در . جمع بیش
 یوزلاب کشی بولمش در . ایگ مهم مسئله
 لری: ۱۷ نچی آپریل اوقازی و ۱۷ نچی
 اوکتابر مانیفیستی صؤئند . حربه دینیه
 سایه سنده بیک کوب منذهب لر پیدا
 بولوب اولده پراؤصلانلیق قه الحاق
 قیلنغان قوم لر اوزلری ناک اولگی
 دینلرینه فایتدقلری حتی پراؤصلاونی
 بولوب اولدن کیلگان لردن هم ایکنچی
 دینلر گه چغارغه طرشوچی لر کوباؤدی
 پراؤصلاونی لق اوچون مخاطره لی کورلوب
 مونگ اونکن آلنورغه و پراؤصلاونی
 دین نی صاقلارغه هر توری چاره لر
 حاضر لر گه دیه مذاکره ایدلمش در .
 توری دین لر ایل مدافعه و مباحثه
 ایدشوگه و توری دین لر ناک بوغونوندن پراؤ
 صلاونی لرنی صاقلارغه کامیسیه لر صاپلانمش .
 بو مقصد ابرشده اوچون توری
 رساله لر وعظ و نصیحه و دعوة نام لر تالیف
 ونشر ایدر گه و دینی مناظره کتابلری
 تالیف ایدر گه و مؤلف لر غاصودار
 سنؤیننی دوما و صاوبت ده معقول کورلمش
 اسوه توغر سینود اداره سنه تعین لشمش
 اوتوز میلیون ۵۰ قریب مصارف آچه
 سندن حصه چغارورشمه ، اکرامیه لر بیرر گه

خارجی خبرلر .

خارجی خبرلر دن اهل اسلام ایچون
ایک مهمی: دولت علیه عثمانیه ده اداره
مشروطه اعلانی در . شول سبیلی قسقه لق
ایله اجمالا اولسه ده بیان قیلوق مناسب
کورولدی . دولت عثمانیه ده میلادی
۱۸۷۶ نهی سنه ده اداره مشروطه اعلان
قیلنوب سلطان عبد الحمید حضرتلری طر
فندن قانونی تصدیق قیلنوب ترکیه ده برنچی
پارلامینت جیولوب ایدی . لکن هر
شیء ابتداده تجربه دن قبل سو استعمال
که اوغراقدندن «شوریء امت» اعضا
لری وکالت قانونیه حدندن تجاوز ایدو
لری سبیلی سلطان عبد الحمید حضرتلری
(بزم برنچی وایکنچی دوما تار اولووی
کبی) حاضر که عثمانلی اهل یسی علم سبا
ست جهنندن پارلامینت قه لیاقة درجه سنه
ایر شمامش دیه ، بو برنچی مجلسنی تارا
توب ایکنچی مجلس جیمش . ایکنچی مجلس
اعضالریده هنوز یکلک کوستاردکاری
سبیلی نا معلوم وقتقه پارلامینت (شوری
امت) مجلسی جیو تاخیر ایدلمش . بونک
صوکنده دولت عثمانیه ده کنج ترکلر دیه
مشهور (بزده گی اش - از لر کبی) بر فرقه

وتورلی اورنلره میسیونیرلر آرتدر رغه
و میسیونیرلر کورسی آچار رغه وشونک
کبی مهم دینی مباحث لر مذاکره اید
لمش در . بو برده عجب نوکلدر . هر قوم
اوز دینن حمایه ایتوده و اوز دینی نك
منافعن کوزاتوب چیت ارنک تعرضندن
ادی روشده صافلارغه چاره لر ازلاوده
مغیردر . لکن دین صافلا و بانه سی ایله
پالیتسیه یاردم لرینه التجاء ایدوب ایکنچی
قوم لره جبر کوستارمک وایکنچی ملت لر
نك دین لرین بتروگه و بونک اوچون
تورلی دسیسه و افتراء لرغه اقدام ایتو
هیچ وقت درست و کورکام ایش جمله سندن
صانالمایه یقندر . حریت دین و وجدان اعلان
ایدلوب افواز هالی و مانیفیست پادشاهی
صادر بولغان صوکنده حکومت بر دین فی
حمایه ایدوب باشقه لرین تنقص ایتو قصد
نده بولماشدر . بو میسیونیرلر اسپزندن
عبرة آلوب مونده مذاکره ایدلمش مسئله
و قرارلر دن خبردار اولوب طور مق هر
کم اوچون فائلی در . ملت حاکمه اربابی
بو قدر اجتهاد ایدرسه باشقه دین اهالی
سی دین لرین صافلاوده دها زیاده اجتهاد
ایتمک طبیعی در . دینی جمعیه لر نك اهالی نك
دیانتی و اخلاقی توزالماکنه کوب فائلیسی
وارددر . اهل اسلام ده بو نوع اسپزدلر دن
حصه مند اولمالی در .

حکومت ننگ «شوری امت» مجلسن تارا
تووینه اعتراض یوللو حکومت علیهنده
حرکت قیام ایتمش ترکیه ده کلام و مطبوعات
واجتماع گه حریت بولما دیغندن فدائی
لر حر مملکت لره نارالوب قلم و مطبوعات
واسطه سی ایله اهالی نی حکومت مستقله
حاضر ننگ علیهنده دهوه ایتمش لر، تا
ثیری خطابنامه لر تارانشلر، اولده گی
طرزده اداره مستقله دوام ایدرسه
خارجی مملکت لر طرفندن دولت
عشیا نیسه ننگ داخله بورون لرین
طغراق عثمانلی دولتی ننگ انقراضه اجتهاد
ایدرلر. ترکیه ملتی حریت، مساوات،
عدالت، هنر و معارف اداره جدیده سایه
سندگنه اوزین اوزی صافلا یاچق دیه
حب وطن، حب ملت تخم لرین ایکمش لر.
باش لر آوروپانگ توری مملکتلرنده
علم و معارف کسب ایتمش لر. ۳۲ یلین
بیرلی تمام غیرت ثبات ایله ترکیه ننگ
استقبالی اوچون نیچه توری آغراق لری
کوتاررک اجتهاد ایتمش لر. سلطان عبد
الحمید حضرتلری ده ترک ملتی ننگ معارف
آرتنده قالدقن ملاحظه ایدوب داخلا
مکاتب و مدارس لر کوبایتو ایله مشغول
اولوب اهالی نی علم یولنه تعریض ایله
بولمش و بو سایه ده سلطان عبد الحمید
حضرتلری نجات که اوتورغاندی بیرلی
هر توری مکاتب و مدارس منظمه لر
وجوده کیلمش در. هر وقت مملکت ده

فدائی حریتچی لر ننگ قیامنه بر خارجی
ضربه سبب بولادر. پیغمبر علیه السلام
دیمش: «الله تعالی هر یوز یلک امت ننگ
شائن اصلاح ایدردای برکمه بیارور»
بو قبیلدن ترکیه ده کنج ترکله رهبر اولارق
(آوروپا دولت لری سلطان عبدالعزیز
نگ تدبیر سرلکندن استفاده ایدوب ترکیه
نی بئورگه توری پلان لر فورمش لر
ایکانشو زمانه) مدحت پاشا قیام ایدوب
فکرینه اویوغان کسه لره دولت عثمانیه
نگ حالی ننگ نچارلغن، اصلاح و تجدید ننگ
ضرورلغن و بو یوانه هر بر وطن محبتی
بولغان فردنک اجتهادی فرض ایدوکن
بیان ایدوب اصول اداره حقنده تمام
آوروپاده فی مشروطه دولت لر اداره سینه
موافق بلکه ده و اجمع قانون توزوب
فرقه تشکیل ایتمش در.

مونداین فدائی فرقه لر اسلام نظرنده
مجدد و مجتهدلر صانالسه ده حکومت مستقله
کوله گه سنده راحت کشی بلکه سن کیبر و گه
اوبرانگان آق سوباکلر بولارنی: اشقیاء
و اختلاچی لر، مفسدلر و مفتن لر، دیه
نیچه توری یمان اسملر ایله یاد ایدوب
سلطان عنندنه وطن دشمنی ایتوب کو
ستاروب بیک کوبسن عذاب ایتدرمش
لر ونقی قیلدرمش لر. هر وقت ایسکی
لک و آنا بابا عادنن سوگان کشی تجدید
که طر شوچی نی: دهری، کاذب، ساهر، مفتیین

اسمى ايله ياد ايتمك عادت حكمنه كرمش در . حتى الله تعالى طرفندن تجد وتكامل ايچون يبارلمش پيغمبرلره ده شو طرزده فارشو تور مشلدر . (مونك كى روس وطن سويگان فدائى لر روسيه ده ده بولا كيلمشدر . ابتدا ناپاليون هجومى صوگنده روسيه مملكتى مخاطرهلى كور لكندن ادارهنى اصلاح مقصدى ايسل ديكابر يستلر پيدا اولمشدر . اوشنداق باپون عمار بهسى صوگنده شولاردن قالمش شعللر يا گادق ظهور ايدوب « غاسودار ستوپننايا دوما » نامنده روسيه نك بيوك بر مجلسى جبولوغه سبب اولمشدر . اوشو سنه آوروپا دولتلىرى آرا سنده مائيدونيانى اصلاح صلتاوى ايله مائيدونيانى تركيه دن بولوب آلو پلانى يوردكنى كنج تركلر سبزوب حكومتلك بو آوروپا طمعكار لرينه مقابله ايندركلر غيرت وفوتى يتماذكندن تمام حب وطنلى غلبانه كيلوب يا الله ديهرك بردن قيام اينديلر ودولت عثمانيه نك ناموسن آقتق صولولرينه قدير صافلايه چق لررين اعلان اينديلر وبو غيرت نى كوروب بو كنج تركلره هسكرده ياردم ايندكندن هم موندان صوگره حكومه مستقله ساپقه هيئته تركيه دولتن صافلا وممكن اولمادق تين ايندكندن سلطان عبد الحميد حضرتلى اولده تعطيل ايدلمش اداره

مشروطه نى اعلان ايدوب شورى امت ، مجلسن مدحت پاشا زمانه سنده توزلمش قانونغه موافق نوياير باشنده (بزم چه اوكتابر ۱۸ نده) جبولوغه وعده ايدوب امره مايون (مانيفيست عالى) تاراتمش در . بو امر عالى اوقلدق و اعلان قيلندق ايله ۱۲ نهى ايدوب استامبول اوراملرنة حرينه پرورلر عثمانلى نشانلى فلاكلر كوتاروب حریت وعدالت و مليت ندالرى ايله اداره مشروطه نى تبريك ايدشوب سلطان عبد الحميد حضرتلرينه دعا لراظهار اينمشلر . بو كوتلرده كى شادلق لر تعريف ايدوب بتورورك بولماش دور . بونوع حرينه و اداره مشروطه استحصالى تاريخ عالمنده بيك نادر بولماش در . زيرا كه برقطره قان آغزلاماش ، بر كسمه ملكى تالانماش هم بر احدنك ناموسنه تعرض ايداماش . نيچه يل لردن بيرلى قاچوب يوريكان فدائى لر هيچ بر دين ، مذهب آيرماسينه قارامى مام بر توغان كى بون بون تبريكلاشوب كورشمشلر . پاليتسيه طرفندن هم تعرض بولماش در . سياسى محبوسلر آزاد ايداماش ، غزته و مجل لردن سينزور رفع ايدلمشدر . حاضره آوروپا غزته لر ين ده كوب اشغال اينكان مسئله : تركيه ده كى اداره مشروطه نك وجود كلماسى در . هر بتهرور غزيتلر ترك ملتق و سلطان عبد الحميد حضرتلرين مدح ايدلر . هيچ بر ترتيب و نظام بوزلماي مامورلر ايسكى

تورلی خبرلر

کیشنیف اویازی دوخاؤنوی
کانسیستور به سنده ش. فامیلبللی دؤاران
طرفندن اوزین اسلام دینی قبول ایدوی
سبیلی کنیسه دفترندن چغاروغه صواب
پروشینیه بیرگان. کانسیستور به اوز
طرفندن وعظ لاوگه بر میسبونیر یبارسه
ده برده تاثیر ایتماگان. شبهه سز اسلام
دینی حق دین دیه اصرار ایتکان. بعض
لر فرض ایتما ایتکان: بوش. افندی یا اوچ
خاتونلی در یا ایسه اوچ خاتون آلورغه
نیتی باردیر؛ شونک اوچون قز قغاندر، دیب
(ؤ. او.) تعصب هر وقت شولای اویلاته
شول مونک وجدانی حقیقته اوشا نوب
قبول ایتکاندر دیورگه مسد یبارمای در.
اوچ خاتون ایل تورمق اوچون عقلی،
وجدانی کشی دین آلدیر و بیک بعیددر؛
بلکه بو دؤاران اسلام دیننه کر ماسه اوچ
کنه توکل نیچه ^{خاتون} ~~خاتون~~ لر ایل استماع ایدر
ایدی.

♦♦ ۹۰۸ انجی سنه برنجی ایبولسین
باشلاب تیر بولده یکا پاصاؤیرسکی
تعریفه (تاریف) عمل فویلمش در. بوتعر
یفه بوینچه اولگی که فاراغانده بیلیت لر
اوچون اوچونجی کلاصقه %۱۰ - اون
پروسینت، ایکنجی فلاصقه اون بدی

اری چغوب یگالر قویولور دیورلر. الله تعالی
دولت عثمانیه نی سؤاستعمال دن صافلاسور!
ایران ممالکنده گی کبی مجلس ایل حکومت
آراسنده اختلاف پیدا اولوب چوالش لرغه
مفضی بولودن خدای تعالی صافلاسور،
ایسکی مامورلر و بوروندان صنف لق
امتیازی ایل فائده لنوچی لر مجلس ایل
سلطان آراسنه شقاق اورلوغن ساچوب
یکا ساچاک آتقان پارلامینتی قراولارغه
طرشولری احتمال بولور. لکن ترکملنی
وقارلی مدنی تربیه کورگان معتدل ملت دور.
فقط اولک دن یا صولدن اوفورلش
وسوسه لر آلدانماس لر دیه امید ایدوله در.
ترکیه دولتی روسیه دولتی ایل جوار
(کورشی) دولت اولدقندن بزم روسیه
اوچون ده ترکیه دولتی نك بنفسها دولت
و حکومت بولوب تورماقی مطلوب در.
چونکه ترکیه دولتی اورننده باشقه طمعکار
آوروپا دولتلری یولاشمک روسیه سیاستی
ایچون ده مخاطره لی در. روسیه نك بارطی دن
کوب ممالک عمرانیه سی آریا و شرق ده
بولغان سبیلی شرق اهلایسی ایل دوس
و مصلحت تورمق هر جهندن فائده لی در.



اداره نك ضرر رسز تايد في آنچه تعليم و تعريف
ايچون مطبوعات استعمالی حقند در .
♦♦ منزله اويازی با بصارده امام صلاح الدين
افند بگه :

مطلقه نك عدتی حیض كورسه
اوچ حیض كوروب اونكاز مك ، آيسه
يا صغيره بولورسه اوچ آی صافلاما قدر
حیض نكده اقل مدتی طهر نكده اقل مدتی
ایله تصدیق نص نك مقتضایینه خلاف
بولادر . زیرا الله تعالی اوچ حیض ایله
اوچ آینی مقابل ذكر قیلغان هر آیده
بر حیض بولمق بیلمره در . اوشنداق
اطبانك قولنده مخالف بولادر . اطباء لرده
تجربه ایله غالباً آی صاین بر مرتبه حیض
بولمق ایله حکم اینکانلر . احکام شرعیه
ایسه غالبک بنا قیلنده در . اگر حیض
ایله طهر نك ایكاونكده اقل مدتی اعتبار
قیلنسه بر آیده ایکی حیض بولمق لازم
کیلدر . اگر ندرت طریقچه بیله واقع
اولورسه بونی فقط کندینه واقع بولغان
خاتون ایله زوجی گنه بلدر . اوچ کره
حیض كوردم ، ديه دعوی ایدوب صدق
قرائن ایله معلوم بولورسه امام قبول
ایدوده بخیردر . لکن بعض بر لایبالی
اماملر کی : « به امامین قولنده بناء مدت
تولغان ایندی یارار » ديه هر کمد
یورتك که اصلاً وجه یوقدر . بوندای
ذاتلر عندالله مسئول بولولری کی
اجراً قیلغانلری معلوم بولسه دنیاده
هم مسئول بولولر .

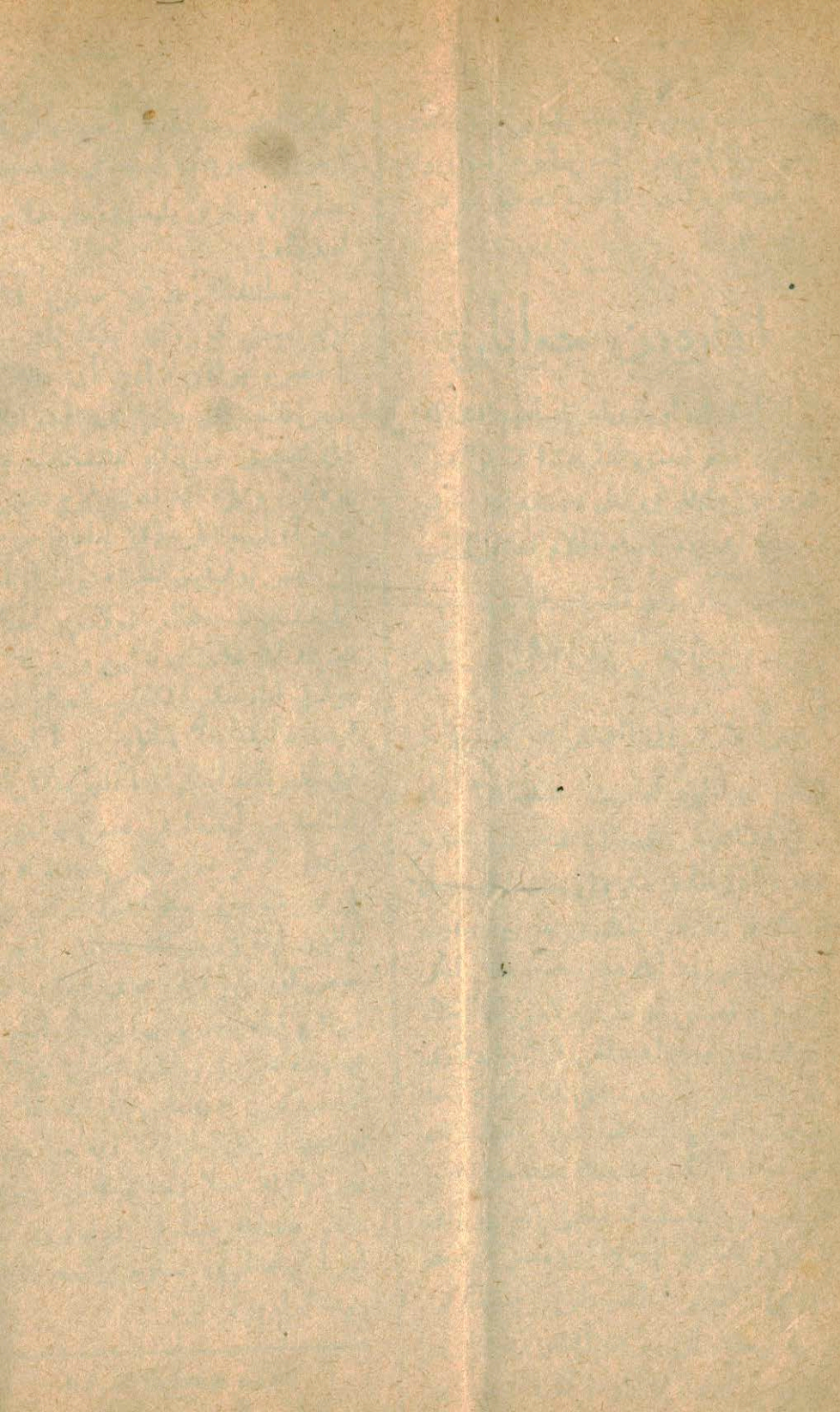
ناشری : محکمه شرعیه .

مدیر مسئول : امام محمد صابر الحسنی .

پرو سینت برنجی کلاصقه یکر می پرو سینت
حق کونار لمشد . بعض رایون تهر یول
لرنده دور تنهی کلاصقه ده حق آرندر
لمش در .

اداره دن جوابلر :

استرلی اویازی امام ابراهیم افند بگه :
نزاعنی قطع قیلمق اداره شائی توکلدر .
فتوی وروایتلری نقل بعدنده بر طرفن
ترجیح ایدوده علماء اهلام اختیارلیدر .
« اسْتَفْتِ قَلْبَكَ وَأَنْ أَتَاكَ النَّاسُ ، دَعَا
بُرَيْبِكَ إِلَى مَا لَا يُرِيكَ ، الْأَثَمُ مَا حَاكَ فِي
النَّفْسِ وَتَرَدَّ فِي الصَّدْرِ » کی جوامع
الکلم بولغان احادیث . مقتضای ایله
عمل ایتك هر منصفنك شاعنیدر . خطبه
حقند ، اداره نك فکری سنت ایله عمل
ایتك طرفنده در . خطبه نی هر بهه اوقوب
صوگره ترجمه ایتوده خطبه ایله نماز
آراسون فصلنی موجب بولادر . اداره نك
فکری تمام مولینا عبدالحی الکنونی فکری
ایله مجامع در . رسم و صورت حقند ایسه
مضاهات الخلق الله ، هم تشبه بالعبادة هم
احترام فهم لنگان ماده نك همه سنده نوی
طرفنده در . مفسده که مفضی بولورداي
تذکره و خاطره ایچون لزومسز دوست
خویش ، اجنبی واجنبیه لر آراسنده بر
برینه رسم لرین بیر شوآلشو و شونلری
ایچ پوشقان صاین آلوب تلنذ ایچون
صافلاونی هم اداره درست دیب بلیدر .



مجله نك

پروگرامنه موافق مقاله لر
قبول ايدوله، مقاله لرني
تسقاتر تو زاتوده اداره
اختيارلير. درج ايدلميان
مقاله پوچته بدلي يبارله،
اعاده قيلنه.

معلومات

محكمة شرعية اورنبورغيه

اشترك بدلي:

برسنه گه ۳ صوم.
يارتق سنه گه ۲ صوم
خارجي مملكتلرگه
سنه لگي ۴ صوم.

آدرس: شهر اوف
«معلومات» اداره سینه.

Nº 15

آیده ايکي مرتبه نشر ايتله در.

Nº 15

УФА, РЕДАКЦИЯ „МАГЛЮМАТЪ“

ВЪ ЗДАНИИ МУХАМЕДАНСКАГО ДУХОВНАГО СОБРАНИЯ.

Официальный Отделъ.

رسمی قسم

بیاننه موافقه: باردی، صاراش،

یالپاچی قریه لرنده خمر لافکھسی

وشرابخانه لر ۱ نهچی غنوارده بترلدی

دیه. اما ایسکی قورمش قریه

سند بولغان شرابخانه لر ۱۹۰۴ نهچی

یلدوق کازوننی خمر لافکھسی بترگاچده

تمام توقناتلدی، دیه. اقتانش، امکای،

چالمالی ناراد، آطنه غول هم

نیکیفار قریه لرنده تیره یاقلری گلگنه

مسلمان قریه لرلی اولدیغندن صورولری

حقلی نابلوب خمر لافکھسی هم شرابخانه لر

بترلورگه قرار بیرلدی، لکن شول شرط ایل:

کازوننی خمر لافکھ لرینه آلانغان اجاره نڭ

وعده لری تولغان کوندن. مثلا آقتانش

م. ق. د.

دیپار تامينت دو، اونىخ ديلا ايناسترانىخ اسپا
ويدانيه دن ۱۹ نهچی اييولد ۱۹۰۸ نهچی يلد
۴۷۶۹ نهچی نومر ايله.

دو خانوی صابرا نیه غه

اورنبورغ مفتیسینڭ اوف او پیوم گو بیور
نالرنده اون مسلمان قریه لرنده بولغان
کازوننی خمر هم صرا لافکھ لرینی بترونی
اجتهاد قیلوینه بناء ۷ نهچی مارطده ۷۴۷
نهچی نومر ایل باز لغان آتاشینی نه تکمیل
ایدوب ایناسترانىخ اسپا ویدانیه دیپار
تامينتی دو خانوی صابرا نیه نی بیله اگاه لندره در.
بو کونلرده مینستر فینانس و فنگ

م. ق. د.

اؤفا گوبرنسكى پراولينييه سى
ايكنچى قسم ۴ نچى اوستلدىن ۱۹۰۸ يىل
۳۰ نچى ايولده ۳۲۸۷ نومر ايله محكمه
شرعيه اورنبورغيه نى بلدره در:

برى اوبازى قاينلى فوق وولصى
ياثا قاينلى قريه سينك مسجىر جامغيه
امام اينوب مديتة الله سلطانعلينى تصديق
ايدلى، ديه . ساويتنىك امضاسى
ديلا پرايزوايتل امضاسى.

م. ق. د.

اؤفا گوبرنسكى پراولينييه سى
ايكنچى قسم ۴ نچى اوستلدىن ۳۰ نچى
ايولده ۱۹۰۸ يىلده ۳۲۹۰ نومر ايله
محكمه شرعيه اورنبورغيه نى بلدره در:
بلى اوبازى ايمىلى قول وولصى
ياثا قوتوف قريه سينه ۱ نچى مسجىر
جامعه مؤذن اينسوب شاه شريف شاه
سلطاننى تصديق ايدلى، ديه .

ساويتنىك امضاسى
ديلا پرايزوايتل امضاسى .

اؤفا گوبرنسكى پراولينييه سى
ايكنچى قسم ۴ نچى اوستلدىن ۳۰ نچى
ايولده ۱۹۰۸ يىلده ۳۲۹۳ نومر ايله
محكمه شرعيه اورنبورغيه نى بلدره در:
هنزله اوبازى باليس وولصى ساسى
بورناق اولينك مسجىر جامعه مبرعلى
همادالدين اوفنى مؤذن اينوب تصديق
ايدلى، ديه .

ساويتنىك امضاسى
ديلا پرايزوايتل امضاسى .

۱ نچى غنوارده ۱۹۱۰ نچى يىلده امه كايده
۱ نچى غنوارده ۱۹۱۱ نچى يىلده چالمالى
ناراطده ۱ نچى غنوارده ۱۹۰۹ نچى يىلده
آطنه غولك ۱۰ نچى نويايىرده ۱۹۰۹ نچى
يىلده هم نيكيفارده ۱ نچى غنوار ۱۹۱۰
نچى يىلده .

اتقل قريه سى مسلمانلارنىك هم
دوخوانيستوانك خمر وشرابخانه لافكه
لرنيك بترلوى حقده بولغان اجتهادلرى
قارالوب ، اتقل قريه سينده مسلمان خلقى
بش دن بر اولشكنه بولغان سببلى هوب
بو اتقل قريه سى كوب يىللردن بىرلى
بلىه اوبازينك شرقي طرفنده
بولغان هم اؤفا واسترلى اوبازلرينى
شامل بولوب ايكمك سوداسى نك
مر كزى اولوب خالص باشقردلق نك
اثرى قالماغانلدىن بو خصوصده بولغان
اجتهادلرى قبول اينلميدىر . بلى اوبازى
اصلاق قريه سينده بولغان
خمر وشرابخانه لارنى بايىرو حقده
اصلاق قريه سينده هر آطنده زور بازاري
بولوب تورلى طرفدن مسلمانلارنى غيرى
كوب خلقلارنىك اجتماعسى هم كوز و قش
آيلرنده ايكمك ويمورقه سوداسينك
زور اقلرى كازوننى خمر لافكه سينه
داخودنى آرتىردىلدىن اگرده كازوننى
لافكه لرنى بترگان تقديرده يانينت سز
خمر صانوجيلرنك كوبايوينه كنه سبب
بولوندىن كازوننى لافكه بوله ترونده
الار ايله كوره شوى بىك آوردر ، شونداى
سببلر ايچون بو حقده بولغان دوخاونوى
صابرانينك اجتهادى قبول اينلميدىر .

اصل نسخده ويتس ديركتور اسمير نوف
هم چيناونيك آمويخ پاروچينيه امضاسى .

مترجم: ب. م.

م. ق. د.

اورنبورغ گوبرنسكى پراوليينه
سى ۱ نهى قسم ۵ نهى اوستل دن ۲۸ نهى
ايولده ۱۹۰۸ يلد ۳۵۰۶ نومر ايله
محكمه شرعيه اورنبورغيه نى بلدره در:
۱۹۰۸ نهى يلد ۱۶ نهى ايولده
۳۲۸ نهى نومر ايله باشقرد عبدالاحد
حافظ الدين اوف ۲ نهى امام ايتوب
توزوف قريه سينگ مسجد جامعسينه
تصديق ايدلى، ديه .

استارشى ساويتنيك امضاسى
ديلا پرايزوا ديتيل ايچون امضاسى .

—*—*—*—

وقف نامه دن كوپيه

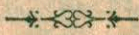
بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة
والسلام على سيدنا محمد وعلى آله واصحابه
اجمعين وعلى من تبعهم وتبع تابعهم الى
يوم الدين وبعده فالقبرة الى الله ومصرفه
الاموال الى سبيل الله .

۱۳۱۲ نهى سنه هجرية رمضان شر
يف اولئك ۱۸۹۵ نهى سنه ميلاديه ۱۳ نهى
آپر يلد اؤفا غوبرناسى استرلى طماق
اوبازى قالقاش ژولصنى استرلى باش
قريه سى، بى بى فائزه بنت عبد الله زوجة
الشيخ طارخان محمد حارث نعمت الله
اوغلى طوقايى وقف قيلدىم، عقلم صحيح
تنم صحت فارغ حال زماننده اموالمك
طيبندن وخالص ملكم دن، حال حياتمه

ووفاتم دن صكره وقف صحيح نافذ مخلد
وقف برله، بحيث لا يباع ولا يوهب ولا يورث
الى ان يرث الارض ومن عليها وهو
سبعانه خير الوارثين ومالك رقيب الناس
اجمعين وكان ذلك فى صحت ذاتى ونفاذ
نصرافى طائفة وراغبة ومقتضية فى جميع
ذلك ماصح وثبت عنه رسول الله صلى الله عليه
وسلم ثم تبعة اثار الصحابة رضى الله تعالى
عنهم اجمعين ثم اثار السلف فى العلماء
الاخير والمشايع الكبار روح الله وروحهم
وكان ذلك بحضور من الثقات مع الشرائط
المبينة بعد استرلى طماق اوبازى رزان
ژولصنى زوجم طارخان امام محمد حارث
نعمت الله اوغلى طوقايى دن ميراثغه
قالقان يرمدين يعنى ۱۸۹۰ نهى يلد ۲۱
نهى مارتده ورثة لر بيننده مصالحه ايلن
توزلش وهم شولوق ۱۸۹۰ نهى يلد
۲۳ نهى مابك ۷۶۹ نهى نومرد اوفيسكى
گوبرنسكى پراوليينه ده قيد ايداش
پالوبافى ايسكاسكى كاغذنده ۵ نهى
اوپاسكيد حودولرى ايلان بيان ايداش
يوزده دورت دساتينه يرمدين ايللى دسا
تينه سنى بوبى آلتش عريض فرق طايا
قدن هر ديساتينه سى مذكور برنسك
حدولرى قول قراباللى جلقه بوبى صول
طرفك بر يوزده اون بيش طاياق . قزى
بى بى زبيده تگابى يرينه ماصق، شرق طرفى
بر مكث بر يوز ايللى دورت طاياق اوغلى
حبیب الله طوقايى يرينه ماصق شمال طرفى
بر يوز بكرمى طوقز طاياق رزان
ژولصنى تلتن يور ماتينسكى الحق تيدرتوبه
سندن صاتلش بفسين برى ايلان ماصق،

عبداللہ قزی طوقایف قولم قویدم۔ اوشبو
وقف قیلماقنی سماع قیلوب بن زین اللہ
خسروش اوغلی قولم قویدم۔ عید فضل
اللہ اوغلی قولم قویدم۔ علی شاہ طای اوغلی
قولم قویدم۔ فخر الدین بن حسن قولم
قویدم۔ امام عبداللہ طوقایف قولم قویدم۔



محکمہ شرعیہ دن

شارع صلی اللہ علیہ وسلم رمضان
روزہ سنہ کرمگہ، ہمک روزہ دن چقماغہ
روئے ہلالنی سبب ظاہری قیلغان۔
اما روعیہ ہلال بعض طرفہ بولوب ایکنچی
طرفہ اختلاف مطالع اولغانی ایچون، یا کہ
اختلاف مطالع اولماسہدہ بر بر موانع
روعیہ اولغانی ایچون روعیہ ہلال اولما
یدر۔ شول سبیلی اہالی آراسندہ، بلکہ
اماملر آراسندہ روزہ گہ کرمک وچقماق
خصوصندہ کوب نزاغلر واقع اولوب، حتی
اوج دورت کون روزہ گہ کرمک ہم اوج
دورت کون عید قیلماق واقع اولماق در۔
شوشی نزاغلرنگ انقطاعنہ سبب اولما
سمی دیہ صابرانیہ بو مسئلنی امر مهم
کوروب اوز طرفندن نخت نظارتندہ
ارلغان علماء کراملرہ بیورہ ہم التماس
ایدوب یازہدر۔ ہلال رمضان یتکانچہ،
ہلال رجب یا کہ ہلال شعباننی روعیہ
بولغان محلہ لردہ کورگان کشیلردن موافق
شرع شہادۃ لاری آلوب عدالت لری نہ

معرب طرفی ہر مئدہ ایکی یوز طباق
کندم بی بی فائزہ طوقایف ننگ بیرنہ ملحق
مذکور حدودلری ایلان بالقصد نزلمش
اوفیمسکی اویازنی زیملامبر ایلینکوف ننگ
۱۸۹۱ نہی یلدافنی پلانی ایلان اودوبنی،
نی اودوبنی یرگہ حساب ایلی دیساتیندہ،
آلدہ ذکر اولہ حق شرطلر ایلان اوشبو
وقفہ متولی قیلدم۔ اوغلم عبیداللہ
طارخان محمد حارث اوغلی طوقایفنی،
من بعدہ اولادمین صالح متدین ذکورلر
بنی واولاد اولادی ایداً ماتناسلہ واگر
اولادمین متدین صالح منقطع بولسہ
العیاذ باللہ الکربیم استرلی باش قریہ
سندہ اولغان جماعت کل مسلمین بر
متدین عادل صالح کشینی متولی قیلوب
نصب قیلورلر۔

اوشبو مذکور ایلی دیساتینہ یردن حاصل
اولمش علہ سنی حکومتہ نبوش اولان
موقوفین باشقہ اویا غوبرناسی استرلی
طباق اویازنی قالقاش ٹولصی استرلی باش
قریہ سندہ گی مسجد جامع ننگ تعمیرینہ
وشول مسجد جامع حضورندہ اولان صو
خانہ تربیہ سنہ وزیادہ سی مدرسہ لر تعمیر
ینہ صرف قیلنور وھر یل تمامندن صوٹ
متولی اولان کمسنہ صرف قیلغان علانی
تمامنچہ یازوب اورنبورغسکی دوخاونوی
صابرانچہ غہ اعلان قیلور، اگرہ یل اونکاندن
صوٹ اعلان قیلونماسہ دوخاونوی صابرانیہ
محکمہ سن بموافق الشرع الشریف تفتیش
قیلور۔ اوشبو واقفہ ایلی دیساتینہ یرمنی
وقف قیلدم، بن طرخان جماعتی بی بی فائزہ

اعلام ايدارده صابرانيه اوشبو اطرافدن
اولغان راپور طلره نظرا شرعى بعدنده
ثبوت هلالده تحت نظارتنده گى آخوند
وجهه اماملره «معلومات» ژورنالى واسطه
سبله اعلام ايدى چك .

« قاضى ميرزا هناية الله »

نظر ايدوب مسلك شريعتده موافق اولغان
تقديرده توغرى دؤخاونوى صابرانيه ده
يا كه معلومات ژورنالى ادارهنه سله
تاه خبر نصف شعبانه قدر راپور طايله اعلام
ايدرلر . كذلك هلال رمضان نى روميه
بولغان تقديرده بلا تغلى صابرانيه ده



Не Официальный Отделъ.

غير رسمى قسم

دن خبر بولوب اوچلك عددى لغوبولوب
هنوز اولگى بر طلاق رجعى نى تقرير
بولور . اگرده ملانك سؤالى ايله زوج
نك جوابى اولگى واقع طلاق دن حكاية
بولماي باشقه طلاق بولسه بو وقتده اوچ
طلاق بولوب تعميل سز زوج اول گه
درست بولميدر . دليل قول تعالى « فان
طلقها فلا تحل له من بعد حتى تنكح
زوجا غيره » . ا گر اولگى بر طلاق ايله
صوگفى استفسار آراسنده عده تمام بولغان
ايسه صوگفى سى لغو بولوب اجنبى گه
ايتولمش ايله برابر بولادير . ملامريقه گه
بائن مغلظه ديه يازسه البته زوج نك
شاهدلر حضورنده اقرارى موجبنجه يا كه
شاهدلر نك شهادتى موجبنجه يازوب طر
فين غه اعلام قيلغان بولور غه كيراك . امام
لر محل قاضى سى بولد قندن ايكنجهى قضا
فسخ اينما گانده حكى نافذ بولور غه تيوش ،
بولاي بولغانده مزبور زوج كندى نك

باب الفتاوى

«معلومات» نك ۱۲نچى عدندنه
باب الفتاوى ده آلابوغه اويازى امام
عطاء الله افندى نك استفتاء سنه ، مالمر
اويازى توبن شون قريه سندن فتوى :
«معلومات» نك ۱۲نچى عدندنه گى طلاق
مسئله سى حقنده استفتاء غه بيل فتوى
ياز لور مز : بومسئله ده زوج نك « خانو
نمنى بر مرتبه طلاق قيلدم » عبار سى
ايله صريح لفظ اولد قندن بر طلاق رجعى
واقع بولادير . براز زمان اونكاج ملانك :
« خانونگنى اوچ مرتبه طلاق قيلدگمى »
ديه سؤالى شو اولگى طلاق نك عددن
استفتار بولو احتمال ، چونكه ملاغه زوج
نك طلاق قيلدى معلوم بولوب عسدد
وكيفيتى معلوم بولماس ، بيل اولد قنن زوج
نك « قيلدم » ديه جوابى اولگى بر طلاق

بولادر. چونكه «انت طالق» ديگان
كمسه دن «كم» ديه استفهام نيتن تفتيش
بولوب زوج نك «ثلاثا» ديمكى نية نى
بيان بولادر. وحالانكه يوقاروده غى
رواية مقتضاسنجه صريح، لفظ الطلاق
بر طلاق رجعى گنه واقع بولوب باشقه نى
نيتن لغو بولورغه تيوش، اما بزازيه عبارتند
ايسه ايكنجه طلاق واقع بولوى مناسب در.
چونكه انت طالق صوگنده ديكر ديمك
«انت طالق ديكر» ديمك منزله سنده
بولوب قالادر.

ماليز اويازى توبن شون قريه سنده

امام واحد.

اداره: بو امام افندى فتوى ديه

يازسه ده فتوى غه بو كفايه قبلمايدر.
«شولاي بولسه كيراك بولاي بولماسقه
تيوش» ديگان سوزار ايله گنه فتوى ثابت
بولمايدر. طلاق حقه علمالرگه كوب
اثرار مطالعه ايدوب ساقى وخلف لر نك
فتاوى وقضالرين تفتيش ايدارگه كيراك
هم رسول الله صلى الله عليه وسلم وصعا به
رضوان الله عليهم لر عصرنده نيحك حكم
ايدولگان، طلاق ديدكمز اير ايله خاتون
آراسنده بولغان مقدس شرعى عقد نى
چيشو وبر حكم شرعى نى بوزوب ايكنجه
مناقض بولغان حكم شرعى نى اثبات در.
بو حكمگه خاتون نك بر زوج گه حليتى
وايكنجه گسه حرمتى منفرع بولوب نى
قدر حقوق منفرع بولادر. بر مقدار
بالالر يغلاشوب تربلاى يتيم فالفلى
كبي بر عائله نك بتون انقلابه سبب
بولادر وبوسايه ده زوج ايله زوجه نك

مطلقة ثلاث بولغان خاتون ايله قوشولوى
هم بولارغه ايكنجه ملانك نكاح اوقوى
حكم شرعى اعتبار قبلماي حرام غه ارتكاب
قيلو بولادر. «فتاوى سراجيه» نك
عباره سنه بو مسئله تمام مصداق بولوب
يتماسه كيراك. چونكه بر مرتبه «طلاق
قيلدم» ايله «انت طالق» آره سنده بر
سنده عدد مذکور بولوب ايكنجه سنده
مسكوت گنه بولغان سببلى فرق ظاهر در.
عدد اوزى نك مدلولند نص بولوب زائد
نى نية قيلول بولماي، اما مسكوت غه
بولغان يرده «انت طالق» كبي بردان
آرتقى نيت قبلسه بعض لر قاشنده نيت
عمل ايدوب ما نوى واقع بولادر. ينه بو
انت طالق كبي لرده صريح لفظ بولدقندن
فقهاء روايتنه بناءً فقط طلاق رجعى واقع
بولوب باشقه نى نية ايتسه ده واقع بولما
سقه تيوش روايه: «وهو اى صريح
الطلاق «انت طالق» ومطلقة وطلقتك
وتقع بكل واحد منها واحدة رجعية
وان نوى اكثر من واحدة لان الطلاق
لم يذكر بل ثبوته بطريق الاقتضاء
والمقتضى ثبت بقدر الضرورة ولا ضرورة
رة فى الاكثر بل تندفع بالاقول المتيقن
«اونوى واحدة باثمة» لانه خالف شرع
حيث قصد بنيها تنجيز ما علقه الشارع
فيلغو قصده انتهى مجيع الانهر». بس بو
رواية كه بناءً انت طالق صورتنده بر
طلاق رجعى دن باشقه واقع بولمايدر.

ايمدى فتاوى سراجيه عبارة سنه
دقت ايله فارساق آنده ده اوج طلاق
وقوعسى ايله حكم ايتو اصول غه خلاف

اخلاق و عادت که دائر

(«الو اذن» ترجمه باشی ۱۳ نچی عدد ده)

اما مسئله خانون ایسه دین شر
یفی نك اعكامی آنك نفقات واسباب حیا
تن تضمین اینکان مرأة طبعیه فطریه در
(یعنی احوالات طبعیه سی اعتبار ایدلمش
خلقه که مناسب تربیه ایدلو که دینی کافل
اولمش خاتون در). بونك اوستونه مسئله
خاتون اوچون حالت طبعیه سنه متناسب
روشنه فرائض اجتماعیه سن ادا که
قادر بواورلوق وقت و مساعدیه ویرلمش
در (یعنی آوروپالر ظن ایدکی کبی
اختیاری مسلوب قل درجه سنه نوکل
در لر). بیل اولدقده مسئله خاتون نك
شائی صلاح و مصالحی استقامه اوزره
بولسون دیسه ک تربیه فی نه ایل باشلامالی؟
جغرافیا و تاریخ ایل می؟ یا ایسه لغت
انگلیزیه ایل می؟ تربیه ایسه چکر
(یا ایسه بزم روسیه تاتارلری نك نانارچه
اوقو یازوبلما گان بعض اینته له گینت لری
کبی هر سعادت روسیه بلوده گنده دیه تاتارچه
بلما گان لر روسیه اوقو ایل می
تربیه ایدلچك). درستلکده بوزوع بر
نامچ لر وضع ایدن احمق لر (مسلمه قزلره
مخصوص مدرسه لر ده)، خاتون غه نیندای
تربیه لازم ایدکنندن جاهل لر در. موندای
کمس لری کورر مزکه: هر سنه فلان مقدار
انگلیز لغتی و یا باشقه ازومی اولمیان
لغت اجنبیه کبی لری بلدروب قاچ قزلر
بتوشدر دک، دیه تفاخر ایدر لر. لکن

اقرباء و محرملرینه ده سرایه ایدوب نی
قدر جانار معذب بولادر. شونك اچونك
پیغمبر علیه السلام طلاقنی «ابغض المباحات»
دیه مباح لر آراسنده اینك کیلوشسوزی
صانامشدر. متون و شروح کتابلرینه طلاقنی
بیگراک بنگلاینبوب بیارگان لر، ایسروک
بولسه ده واقع، اویناب اینسه ده واقع،
خطا بولسه ده واقع، اوزون اوزی بلماسلک
درجه ده آچولی بولسه ده واقع دیمش لر،
شونك اوچون ده طلاق اوپونهیق کبی
بولوب کینکان. خاتون ایل ایسری ابتداء
قوشلغان وقتدوق آیرلشونی اویلائی لر،
قزطرفی مهر مؤجلنی کوبراک یازدراسی
کیل، آبروب بیاره قالسه بران توتو نورغه
اورون بولسون دیب زوج طرفی آیرا
قالسام اوستومه مهر یوکلانه دیسه از
یازدورورغه طروشه، شولای قوشلغاندوق
بربرسینه اوشانماغاچ کون اینته بشلاب
بربرسی نك خاطرلرین قالدر و شورلق
سوزلار بولغانده نیچك امین بواورورغه
کبراک؟ قرآن شر یفده طلاق بر بولی
اوج وقوعی بیان قیلنهامشدر. هم
رسول الله عصرنده ده بشر بولی اوج
طلاق ایل حکم بلنمای کوچلاب ایتدرو
ایل یا که ایسروکک و خطالق ایل ده طلاق
واقع بولماسقه تبوش ایدی. چونکه پیغمبر
علیه السلام «امتدن خطا و نسیان و کوچلانو
سبیلی بولغان ماده لرنك حکمی مرتفع در»
مضموننده خبر بیرمشدر. ایمدی هزل
واویون صورتی خلاف قیاس اولارق
پیغمبر علیه السلام نك «ثلاث جدهن
جد و هزلن جد» حدیثی ایل مستثنی در.
اطرافلیچه ملاحظه قیلماق عاملر لازم در.

لر نك واجباتى شو توباند گى نقطه لره
منعصر تاپامز: ۱ نهى نفس تدبير، ۲ نهى
منزل تدبير، ۳ نهى بالاسى حقد تدبير.
اما نفسن وبالاسون تدبير ديدكمز
خاتون غه لازم ايتنه در: قواعد صحنه نى
(يعنى سلامت لك اوچون نى لر كرك
سلامت لك نى اوزينه هم بالاسنه نيهك
مافلار غه كرك؟) اجمالا بولسه ده اوگرانمك
نى، هم اعضا لر نك نينداى وظيفه لرى
بار و حامله خاتون لر وقت حملده نى
روشلى تربيه لنور گه كيرك؟ بولار نى اجمالا
بولسه ده بلمك واوگرانمك نى لازم ايتنه.
در. اوشنداق بالانى نيهك طعاملندررگه
آورسه نيهك دوالر غه (طبيب يتوشكانه نى
نينداى اسبابكه بابشور غه)، نيهك تربيه
ايدوب بيلار گه، نفس تهذيب ايدوب
آدابن نيهك كوركاملندررگه؟ بولار نى هم
اوگرانمك بلمك فى الجمله لازم بولادر.
اوشنداق خاتون غه واجب بولادر. او كرا
نمك لك وقوعسى كوت بولغان وفرصت
كوتى طورغا بعض آورولرنى: بورون
فاناو، جراحت، ايچ فانو، هوش كبتو
كبتى لره نيهك معامل ايدرگه، هوا
وصونى نيهك صافلر غه، ضررى هوا
وصونك ضررين نيهك دفع قيلمور غه.
طعام لرى نيهك پشور گه وبالانك حالنه
قايموسى مناسب يتوش شولارنى بلور گه
فى الجمله واجب بولادر.

مونك صوكنده تدبير منزلدن آش
پشور، كبوم نگو و طوفو، كيسو پچو،
نرسه لرنى نارانو، جييشدر و مونك كبتى
بورت تربيه سنه متعلق تدبير وعمل لرنى

مونداى كيسه چنلقده عقل لاب قاراسه لر
امت اوزره بيوك وبال و آچى مشقت
(نكال) صال قار بين بلور لر ايدى. زيرا كه
مونداى اجنبى لسان غه اهميت بيروب
مسلمه خاتون لره موافق تربيه ابدلنگان
مدرس لره قزلر نچه سنه لر وقت اوز
دروب اوز لساننچه اوقو و صوزلاشودن
تلى بيلانگان، تدبير منزلدن قولى بوش،
نفسى بيلادكى ير لره بورور گه آياغى آزاد،
ايو تربيه سنه كوكل صغوق، قصه ورو
مان لر اوقور غه هوسلى بولوب چغادر.
خصوصا عشق و محبت كه دائر حكيت لره
هوس بولادر. بيله اولدقده نرسه يه شروع
ايدنه هم نرسه لر حاضر لاي؟ بلكه اصل
خلقه حسبلى نكالىنى حيات دن آغراشلىرى
تعمل ايدو گه يارانلغان اير بولماغان كبتى
مقصود اولان بالا اوچون تربيه لى آنا
بورت اوچون تدبيرلى رئيسه بولور
غه ده يار اراق بولوب چقمادى. درست
آرالرنده بعض لرى بار محادير دن سلا
مت اولار قى اوز وظيفه لر بين ادا گه
صالح بولوب چقغانلرى. لكن بولار بارماق
صانلرندن اوز ماسلق درجه ده نادره لر
در.

بس بيله اولدقده بزلره واجب
بولدى قزلر تربيه سنه عقتلى ناممىلى
آنا لر بولوب چقولرى اوچون مواد
دراسبه دن قايمور وشچه آلنوب تربيه قيلمور
غه يتوش شولارنى ذكر اينمك لك.

بز يوقاروده ديمش ايدك «خاتون
بالانك آناسى همده كوهر ك حياتى ايو
نيره سنده بولادر» ديب. شوخا بناء خاتون

بلو و اوگرنوده بولادر. بو تدبیر و عمل لرنی بلو فقط اوزی اشلاب خد منچی خاتون بولسون اوچونکنه توگل بلکه خد منچی خاتون لر اوستونده بصیره ایاسی ناظره و متصرفه اولمق اوچون ده کیرا- کلی در مع هذا شوشی اشلرنی زوجی بوئک نفقه و کسوه و سکنی سنه متکفل اولغان سبیلی ادا شکر و مکافاة اوچون خد منچی گه قوشمای اوزی اشلاوده برده عارلک توگلدر. زوجی کسب خارج ایله شغلندگی کبی خاتون ده ایوده اولان عمل لره کندی مباشرة ایدرب کیلاچا کنه عده (زایاص) حاضرلاوده برده عارلک یوقدر. اوزی بلیاگان خاتون خادمه لر نک خدمت لرنده قصور و خیانة ایتدکلرنک بلیای خسران ابرشودن هم سالم توگلدر. بعض خاتونلر موندای یورت اشن اشلاو یا که اشلاگان خادمه لر اوستوندن قاراب یورونی واق لقی صاناب کبرلری سبیلی عائله گه جنایة ایتولری ده بو زمانده مشاهده قیلنهر. هر که معلوم که اوزی کمال نی ایله اولچاغین بلیاسه قصور و نقصاناتی نیکشروده ده علمی اولمایا- چقدر بس خوجه خاتون اوزی مواد اطعمه نی و بالانک هضم و طبعیعتنه نیندای طعام و سوت لر مناسب ایدوکن بلیاسه خدمتی خاتون و مرضه لر خصوصنده نصل دقه و تحقیق ایلر بلور؟ و بومذکورات اوستونه قزلره مصلحت مقداری اوقویازو و قرأة اوگرنمکک هم جغرافیه، تاریخ و حساب دن بر آز اوگرنمک لک کورکام بولاچقدر.

— اما لغات اجنبیه ایسه، علمی آز تربیه سی یتوشمگان شؤنات بیته ده مبادئی مذکورانی تعلم گه محتاج بولغان قزغه اجنبی لغاتلری اوگرتوب وقتن ضائع ایدو که حاجت یوقدر. همه دن اول خاتون غه نفس تهذیب و تطهیر دن و حسن تربیه دن لابد در.

— افندیلرم! تربیه دیدکمز محافل لرده قولتو فلاشوب، اوراملرده بورغالاب یورو هم تورلی نقش بیزالکر اویرا نوب یات تل لر ایله تکفلانوب آوز بورغالاو و تورلی نتیجه سز مسئله لر ایله باش ومی بولاندرو توگلدر، بلکه علما تربیه دیدکنجه معلومات طرفنه متوجه بولورلیق عقلنی آچماق ایله بولور. تاکه عقل ایاسنه ممکن بولسون، معلومات لرنی اعتبار میزانی ایله اولچاب نظرن امعان ایدرلک بولسون، بوئک ایله باشقه کیلوی ملحوظ شی لر باشرون قالماسون.

دخی تربیه دیدکمز نفس نی ادب و کورکام خصله لر ایله تهذیب ایدوب انسانی رأینده عزیمت اوزره عادت لندرمک در، تاکه انسان اوزی نک قوی عقلیه و جسمیه سن کورکام یولغه صرف ایدوب ایک کورکام صورتده ابراز ایتسون. درستلکده مدارس حکومتده طرق تربیه نی بلیگان کسه بزم بو دیدکمز منی ایله تربیه اثری حکومت مکتبلرنک یوق دیدکمز انکاره مجالی بولماسدر. حکومت مکتبلرنک آنحق انساننی ترویض و تذلیل (ریاضت لندرو هر تورلی ذلت

که کونوکندرو (باطل و حقنى تفرقه سز
خضوع و خشوع ايندرو ، اينگان سوزگه
صدق و کذبته قاراماسدن اوشاندروغہ
عادتلندرمک بولغوچيدىر وشوشندى
تربيه لىر ايله قىزلر تربيه سنه کروشهلرہ
ايدى بيله اولدقک بونوع مدارسدن
اعراض ايدوب غايبت امل اوزره بناء
قىلغان تربيه صحبه نى متکفل بولوردى
ماده لرده تسکلم ايدايوک . بو غايه که
ايرشمک ايکى طريق ايله ممکن اولور .
بو ايکسى طريق ايسه دين کتابلرين
تدریس ايله همده اوسوچى لرنىڭ ايمان
قدوه حسنه ومثال صالح (بخشى کوچور
گوچ و کورکام اورناک) ايله اصلاح دور ،
بونىڭ ٲالنى يوقدر . اما اولگى امر ايسه
الله تعالى اسلامنى اخلاق کربيه وآداب
ساميه ايله تکميل و کورکام قىلدى . نناکه
جناب حق قرآنک : « اليوم اکملت لکم
دينکم و رضيت لکم الاسلام ديناً » ديه
بيورور . بس بيله اولدقده کتب مطوله
وابواب مفصلده بيان قىلغان لرى نجرية
(يعنى حشولرين وتطويل لرين تاشلاو)
ايله آداب و اخلاق اسلاميه نى کهوک هجال
لرده يکل آکلاوغيه قريب عبارتلىر ،
صناعتى (توزلووى) کورکام بولغان
کتابچه لرده جمع قىلماق دين لایه اولادر .
ناکه شاگرد قىزلر تىزلىک اوزره دين لىر
نده فقيه اولدق آداب و اخلاق لرى
کورکام اولسون لىر . اما قدوه حسنه
ومثال صالح ديدکمز (يعنى کورکام باشلىق
وبخشی اورناک) ابو خوجه سى بولغان

ايرلردىر . آنىڭ اوچون بو باش بولغان
ايرلرنىڭ امرلى مستقيم وتزوک ،
شان و حاللى صلاح اوزره بولسه البته
بولرنىڭ ايولى و ايو اچنده بولغان
تحت تربيه سنده بولغان ذات لرى ده
مستقيم و حاللى صالح بولاچاق در .

يوقارودىغى سوزمه علاوه درسته لک
بىزلر خاتون و بالالىرىڭ اسملى آنا قلىرى
ناچار بولغان بورت لرى تفتيش واستفراجه
نده بلورز که ، بو بورت لرنىڭ خوجه
بولغان ايرلرى بورت ايولرندن
بيزوب ، نادى (ميتنخ) لرده ، قهوه خانه
مىخانه و فحش خانه لرده دولاشوچى لردىر .
موندای ايرلر ايولرندن منزلى اوچون
نى حاجت وينيدى مرافق و ضرورات لرى
بار ، بولارنى هيچ ملاحظه و بحث ايتماز دين
ايرتوک چغارلى ، اگر خاتونى برار مسئله
ايله آلدينه چقسه يوزين چتار بورونون
جیروور ، جیکرونور ، آياغن جبرگه تيار ،
قولن بورنه گه صوغار تمام وحشى حيوان
کى اولارق ايودن چغار ، اهل بيتى بونىڭ
آچيغسندن تترارلر و قورقتولرندن
خفاده اولارق وقتنده قايتماي يورولرندن
قورقوده قالورلر . کون اورتاسى
اولورسه قاشلرين جیورارق ايوينه
قايتوب طعام ييار ، اگرده ايونده الوان
طعام لىر تناول ايدىسى اولماسه ايدى
خاتون بالاچاغاسون کورواچون قايتماغان
ده بولور ايدى . شولوق ايرنى کورر
سن ، نوشكى طعامنى آشاب يال ايتارده
کيچكى صالقون ايله بوروکه چغار ، برار

قوه خانه گه کروب نېچه ساعت لر بن صرف
ایدر؛ یا اچمک اچار، قمار اوینار، اوینچی
جرچی لرغه آلدانوب یا که کشی کیسه
سون بوشاتورغه اویرانکن فاجره لرناک
آلداب یاقتی یوز ایل طواف وایلانولرینه
آلدانوب کوکولار بن اوینچی ایدرار.
جیب لرنده گی پارلری بوش وفائده سز
که توکارلر، یوزلرنده اولان حیا ووقار
وناموس لر بن کیتارورلر. بلمازلر که
بوندا فاجره خاتونلر بو ایرلرناک مال
لر بن فانی ایدرلر؛ دخی منزل لرنده گی
اهل عیالنه شقا و هناء (جفا و خفاء)
صا لورلر.

افندیلرم! بو کیفیتده گیزان ایرلر
ایولرینه نه وقت قایتورلرده ونه صفتده
قایتورلر؟ شک بوق بو ایر کیچه ناک
کویرا کن اچمک و شبشه لر یاننده بیرچی
فاحشه خاتونلر و خاتونسو غلام لر یاننده
اوز درر، دوست صفتده کشی کیسه سی ایل
فائل لوچی لر ایل مجلسنی قزدرر؛ کیسه
سند آقچه سی بئکان، عقلی صا تاشخقان
حیاسی کونارلگان حالده فارمالانه
سورونترک بئروک صوغوله ایونه قایتور
آقچه سی یوق ایونده فارانده حالک اوزی
گنه یا که اوزی کبی بر ایسر وکنی اپارتوب
ابشیک گه کیلوب صوغلور، اهل بیتنی ناک
آچاق وانتظار سبیلی نی حالک تور دقنده
فکرلاماس، سحرگه قسراویونلامی کوتوب
تور دقلرندن خبری اولماز. افندیلرم!
موندای کیمسه ناک ایونده نه توقع ایدارگه
کبراک و حباتی نصل اولورغه کبراک؟

بالضرور خاتون هم زوجی ناک بو نوع
خیانتلری وقتسز یورولری سبیلی سوظن
غه توشور. ایر ناک عالی و شائی خصوصنده
شبهه گه توشار شولای اوتنه اوتنه خاتون
ده ایکنچی تورلی حسابنه کروشور. نناکه:
«الدنيا قصاص» دیورار. بربندن بری
غیر مشروع اشلره مبتلی اولاراق اوچ
آشورلر.

(حتی بزم تاتار و باشقرد لر یمانلق
اشلاب قایتقانی یتمای خاتونون سو گارگه،
قینارغه طوتونادر.) (آخری بار)

« علماء اسلامیه نك استقبالی »

معلومدر که، هر بر ملت وهر بر
قومده حتی ایچنده جانی بولغان هر بر
ذوی الارواح حیوانات و مخلوقاتده دخی
استقبالی دوشونمک وکیلچکی ایچون
حاضریق و تدار کاتده بولنق واردر. حتی
بونک ایچون عقل، فکر، علم و معارف
بیل لازم اولمبوب یالکز «حسن» وارلی
کفایت ایتدیکی طبعاً مثبتدر. ایشته بو
کونگی کونده بزنک عموماً ملت اسلامیه
نک مبتلا اولدیغی فقر و ضرورته دوچار
اولدقلری انواع ذلت و مسکنت، سائر
وسائر فلاکت و ضربلر، . . . هب اوشبو
حاضرقسزلق و تدار کسزک ناک سو نتیجه
سی اولدیغنی کیم انکار ایده بیلور؟
اجمالی اولرق: «حاضریق و تدارک»

دیدک، تفصیلی ایسه البته پک چوقدر،
مثلا: جهالت گه قارشو علم و معارف ایله،
فقیرلک گه قارشو مال و ثروة ایله و باشقه
هر درلو کسب، هنر و صنایع ایله؛ ضعیف
لک، اساره، محکومیت و مغلوبیت قارشو
قوة و حرکست ایله و بونلرک مشروع
بولغان طریقینه سلوک اینمک ایله ده
ودها بونلک امثالی شیلر ایله
زیرا، استقبالنی فکر و ملاحظه لرینه آله
غان و اوزلری نلک طرز معیشتلرینه موازنه
ایتمیوب و اقتضا زمانه یه کوره حاضرلک
وتدارکده بولمغان بر قوم مطلقا محو
و انقراضه محکوم اولمش دیمکدر. ایشته
بونلک ایچون هر بر ملت، واز جمله
نلک «روسیا» مسلمانلری ملل اجنبیه
آره سنده ایزلوب و چینالوب یسبتون محو
و منقرض اولوب کیتیمک ایچون و بونلر
نلک اوز آرالرند بولغان علماء دینیهلری
«خی نفوذ و اعتبار لرینی غایب اینمک
وایلروده بر درلو ذلت و سفالت دوجار
اولمق ایچون، البته حاضرلک و تدارکده
بولمق و بر کون اول بونلک اسبابینه تشبث
ایتمک هر قایمزه فرض عین در بو خصوصلره
عائد فکر و ملاحظه لری و عوام تعبیر اید
لدیکی، علماء و امام لردن باشقه بولغان
مسلمان قرداشلر مز حقند، یازله چق مقاله
لری، ده اقدارلی ادیب و محرر لر مز
هواله ایدوب حقیر ایسه آنچق علماء اسلامیه
اطلاقه شایان بولغان اماملر مز حقند برنیچه
سوز سوبلمیه مناسب کوردوک . . .
باشقه مللنر هر قایوسی اوزلرینک

دینی رئیس لری بولغان، علماء لرینی حیایه
ایدوب استقباللرینی تاءمین ایچون هر
درلو حقوقلرینی مدافعه اینمایه چالماق
اولدقلری هر کیمه معلومدر. بونلک غ.
دوماده دخی بو خصوصلرده نه قدر
مذاکره لر جریان ایندی. پاپاسلر نلک
معیشتنی و استقباللرینی تاءمین ایچون
خزینهدن نیچه میلیونلر تعین ایدلیدی.
و بوندن باشقه دخی اهالی نلک صدقه لرینه
و مائر اوفاق توفک جزئی اعانه لرینه
قطعیا احتیاجلری قالماسون دیه، معین
معاشلر تخصیص اینمک ایچون زاقون
یاصانورغه طریشق ایچون «دوما» غه
کرتوزرگه پروقت حاضرلیلر حتی
پک آز بر قوم بولغان استار و آبرادسلر
بیله روحانی علماء لرینی نظاما اعتبارغه
آلدروب، حتی عسکرلکدن معاف
اولمالری ایچون نظام چیقارتدیلر.
اما بونلکی ارنلک ایسه، ملالری سوگو بکنه
طردن باشقه فائده لری برده کورنمی.
پک آله کیدوب یازو یازارغه باشلا
غانلریده، کونداش خاتونلر کبی
اوپکلاشوب، سانچوب تورنوب، مسجد
وتکیه لردن چیمقازغه دیه توصیه لرده
بولنوب ثلله نیندای معناسز نرسه لر
یازوب صحیفه طوتره لر . . . محض علماء
اسلامیه نلک نفوذنی کیموتور ایچون،
ایکی تین بر آنچه غه طور ماغان کشی لرنلک
بازارنی کوتاره لر . . . ثلله نیندای
جاهلر مقلدلر نلک اساس سز لافلرینی :
«علم و عقل قونی ایله هجوم» دیه

تعبیر آید. کولک و هجو ورنالارندن باشقه، حتی ملی جریده و مجله لرمزگد (بعض لری مستثنا طوتلدیشی حالده) علماء اسلامیه علیهنده یازلمش مقاله لره هر دائم تصادفی ایدلمک درکه، بونلره قارشو بزنگ علماءمز پا که سکوت ایله و باخود پکده ایلر و کتس لری اوستال یاننده «بد دعا» قلملیق ایله جواب بیرمکدن باشقه هیچ بر درلو نشبته بولنقلری کورلمیر.

اماملره و عموماً علماء دینیه بو گونه قدر ملت طرفندن مادی بر قوت و یاردم بولنمادغندن اوستون، معنوی جهتن دخی نفوذ لرینی محو اینمک غرضیلر عوام و ملت ننگ رغبت و محبت لرینی سوندرمیه غیرت ایتمکده لر... حتی بو خصوصده علوم دینیه دن بی خبر اولار قی اسلامیت که محبتی بولماغان بعض اینتیلغینت لرمز بر درجهیه معذور کورلسه لره، لکن نفس علماء مزدن و بو گونه قدر اسملری حرمت ایله یاد ایدلمکده بولغان تبرک حضرت لرمز دن بعض لری بویله یکنیکریننگ علیهنه حرکت ایدوب علماء اسلامیه ننگ ضعیفینه سعی و سعایت ایدنلر بولندیشی زیاده سیله شایان تأسفدر! (۱) قافقاز

(۱) حتی بو مسئله عائد یعنی بالغان افترا و دانوسلر آرتیه سندن گیزوب، بر ملمان قرنداشی ننگ عرض و ناموس پیمال ایدر که و حتی گناهسن بر عاقلانی و خانمانی خراب ایتار که سعی ایدنلرک «اسم شریف لری» قیامت قدر «علیهم ما یستحق» دعاسی ایله یاد اولنسون و باشقه لره ده بر نوع عبرت بولسون ایچون، واقع لرینی ده برابر تفصیلاً بیان ایدوب، شرع شریف نظام نقطه نظرندن دخی بونلر ننگ درجه لرینی کورساتوب بر رساله چک تسوید ایتمکده یم. حجت

یده، بر آوج ارمنی لر متفقاً حرکت ایدله رده، استانبولده پاتر یارخ بولغان اورمانیاننی وحتی که قدس شریفده حبسه بولغان پاپاس ابزمیران کبی ارمنی ملتجهی لرینی روسیه یه کیترتوب اوزلرینه رئیس روحانی (قاتولیکس) انتخاب ایتمکچی بولالار! بونلر ننگ ایسه، ترکیه ده تحصیل و تربیه کوردیکلری شریله طورسون حتی عثمانلی تبعه سی اولوبده اوراده بر روحانی مامورینده بولندیق لریک هیچ ملاحظه آلنمیر. بزنگ حضور لرمز ایسه، امام دگل رئیس دگل بلکه یالکز اوزلری ننگ تحت اداره سنک بولغان بر مکتسب که معلم اوله رق تعیین ایدلان افندیلرینده «بو کشی استانبولده اوقوغان...» دیه حکومت که دانوسیت ایتار که حاضر طوره لر، حالبوکه بو افندیلر، روسیه ده تحصیل علوم ایتدکدن سوگره یالکز اکیال تحصیل ایچون استانبول، مصر و یا که مکه و مدینه که یاروب ایکی اوج سنه یوروب قایتقان بولالار.

بوندن باشقه دخی بر محله ننگ ایکی امامی بولسه برسی آخریله، حتی امامی مؤذنی ایل، بر شهر ننگ اماملری یکدیگر یله کوب یولرده تمام تمامینه ضدو مخالف بولالار اتحاد، اتفاق ننگ، محبت و الفت ننگ لزومنی، نتیجه سی و شره سنی اوزلریننگ قوملرینه آکلاتوق تیوش ایکان، پک کوبیسی بوننگ خلافت اوله رق عسداوت و افتراق ایله باشقه لرینه نمونه امثال بولالار.

یوځه: «بزرگه ایسکېچه یاری» دېه طرو
چیلر آز بولور ایدی. بو صوځ سنه
ده طلبه وعلما ننگ وبالهغه مجله
اماملری ننگ قدر و حیثیت لری شول
قدر نویان کورلمه باشلامشدرکه،
کویا اوشبو مبارک و مقدس مقاملریالکز
عاجز قالقاندلره قاری طویدرمق ایچون بولغان
بر کسب مقامنده تلقی اولمقده در.....
مشهور حضرتلردن برسی بو حقیره یاز
دیغی خصوصی بر مکتوبنده دخی دیه در
که: «... هم امام بولوق ننگ بو زمانه
کوب مرغوب اولمایان وظیفه لردن اید
یکی ده مویدادر. الله تعالی آخربنی
خبرلو ایلسون. اول وظیفه مقدسه
رغبت ایدنلر پک آز اولور کی کورو
نادر. اللهم الا ان یرغب فیه من لاخیر
فیه» اه و بوندان باشقه دخی کوروشدی
کمز علما و حضرتلر ننگ کافه سندن بو
فکرنی اوز آغزلاردن ایشیتدک؛ هر بر
سی بونک چاره سندن عاجز. قالوب
استقبالمز ایچون زیاده سیل مکنر اولمقده
لر. حتی فضلاء وارباب حمیت دن بعضیلری
بو خصوصلره عائب فکرلرینی بیان ایلوب
«غزته» اداره لرندن بر نیچه سیسپنه
کوندرمش ایسه لرده «مسلك...» لر
ینه موافق کلمت کندن درج بېورمېورلر
ایمش. بونلرک کوپبه لرینده کوزومز
ایله کوروب اوقودق

ای حضرتلر، ای علما دینیه! ایسته
بر کره ملاحظه ایتمه لی، و عقبتنا حمیت
اسلامیه مستند بولغان وجدان و عقل
سلیم ایله معاکمه ایتمه لی ایدگز که،
بزنگ علما دینیه مزنگ احوال اسف اشتما
للری همانده بویله دوام ایده چک اولورسه،
استقباللری وبالهغه اماملر ننگ نامین
معیشتی بیله پک قورقنچه بولندیغی شبهه
سزد؛ زیرا: اجنبی لر بار قوتلرینی
صرف ایدوب، کونیکون بزنگ علیهمزه
و عمو مبتلا عالم اسلامیننگ ضعیفلوینه،
معور و انقراضینه سعی و غیرت ایتدکده لر.
اوز مزنگ باشلریمز و بلکه «ضیالو»
تعبیر ایتدیکمز اینتلیغینت لریمز دخی
امید ایدیلدیکمی درجه ده قوت و یرمېور
لر، امداده یتشېبورلر..... بیکانه صو
رتده امید ایتدیکمز حضرتلر مزندنه
پک کویسی، الفبا ایله الب بی بحثندن
کیچه آلمیلر..... بالغز منافع شخصییه
لرینه خدمت ایتمکن و بلکه بر خیالیسی
صرف عنادلق بلاسندن قورتله آلمیلر.....
حقیقی علما دن محسوب بولغان معتد بهم
حضراتلر مز و استاذ لریمز سکوت ایله
کیچره لر..... و حالبوکه، احوال زمانه
هیچ بر وقتده بر حالت اوزرنده دوام
ایتیمور. هر نه قدر، حدوث عالم که
برنچی دلیل اولوق «العالم متشېر»
قضیه سنی قات قات اوقولمقده و سویلا
نمکنده ایسه ده؛ لکن ظن ایدرم برچوقلر
طرفندن تغیر... نجدد نه دن عبارت
اولدیغی لایق نیچه ملاحظه ایدلما مشدر.

بو ایسه حقیقه دوشورونول چک بر
مسئله در: زیرا، حکومت نظرندنه اعتبار
لری یوق؛ عوام و ملت نظرندنه دخی

نفوذ لری بولمىد بىغندن اوستون ، حقیر و ذلیل بر طائفه کورلییه باشلادیلر . نه حکومتدن ونه ده اهالی طرفندن معین معاش لری یوق ؛ اوز لری بر طرفندن : « اجرة جائز دگل » دیوب فتوی ویره لر . و حالبوکه ، نیچه بیگلری بولغان بای اماملر ده : « بزنگ معین وظیفه مز یوق » دیور کدن زکوة آلونیده تجویز ایتدیلر . بز فالتورینه ، مصرف اولدیقلری حالده زکوة آلمقدن ایسه ، معین بر وظیفه و اجرة آلمقلری ده انا سب و بلکه شرع شریفه دخی اوفق اولور ایدى زیرا ، دیار اسلامک دخی معین وظیفه و معاش آلمق قاعده سی جاریدیر . حتی شیمیدیکى زمانه ده خالق دخی زکوة لرینی وسائر واجب صدقه لرینده « جمعیت » لره ویرمه و آنلر واسطه سیله صرف ایتیمه باشلادیلر . قریه لرده عشر لرینده یا لغز ملالارغه غنه بیورملر . (۱) - دیمک که بخشی غنه کشی رتنده طور ازم دیکان اماملر عهوما ایکنجهی بر کسب قیلماغه محتاج دیرلر . و حالبوکه بوگا « حکومت رسام مساعد دخی ایتیمور . . . ایشته اماملرنگ بو کو نکى کونده کی طرز معیشتلری غایتیه مشکل بر حالت

(۱) - حتی تابلول او یازنده کریستیا نسکی نچالنیك ، ا ن . جناب لری بر نیچه قریه اماملرینگ التماس ورجالری و تابلول شهری امامی فضیلتلو ابو سعید افندی حضرتلری نك دلالت وتشویقیله بر وقتده قریه اهالی سسینگ عشرلرینی یا لگز اماملرینه غنه ویردومک ایچون اصولیه بعض تکلیفاتده بولنمش و بوجصوصه یاردم ایتمک ایچون صوبانیهمزه دخی مراجعت ایتمش ایسه ده تشبثلری شهره ساز فالوشر . حجت

اولدیغى کبی ، کیلاچکلری ایسه دهادهشتلی بر فلا کنکه فارسو وارماقدن عبارتدر ! بنم بو یازدیقلرم بر درجه آچیدر ، اما « آچی بر حقیقتدر . . . بونی شمدیدن اعتراف ایدوب چاره سینه باقیق علما حاضره نك بر نهی وظیفه لری و مقدس خدمتلری در . اگرده همانده مساهله ایدوب ، لیت و لعل ایله کیچر ویده علما اسلامیه نك استقبالیلرینی ، تاعمین ایتماز سهار ، بونك ایچون عند الله وعند الناس مسئول اولچقلری شبهه سزدو ! . . . بونك بعض بای وز نکین حضرتلرمز ، کسب و تجارتنلی بولغان بیوک شهر اماملری البته بو مسئله ایه اهمیت ویرمه چکلری پک سطحی و عادی بر نظر ایله با فاققلری و بلکه بعضی لری : « مونك شیکلی یوق بار خیاللر ایله ماطه شه لار » دیه چکلری بنم معلوم ایسه ده ، لکن مسئلانی بویله ذات لرنك احوالینه کوره حل ایتیبوب بلکه اکثریتنی و عهوما ملت نك ارکانی تشکیل ایتکان قریه لیلر و قریه اماملری نك احوالیه و بونلرک طرز معیشتینی واستقبالیلرینی ملاحظیه آلوب فکر بیان ایتمک لازم کلدکن ، ینه ده یوقار ویده بیان ایتدیکم کبی بر خیلی حضرتلرمز نك قلبلر بنی بو فکر تخریش ایتمک اولدغندن اوشبو مقاله می یازمه مجبور اولدم . ایشته بو مقاله عاجزانه مز ایله عهوما علما کرام حضرتلرینه مراجعت ایدوب ، بو خصوصه بر چاره سینه با فمالرینی خلوص قلمدن رجا ایدرم . طرف عاجزانه مین

جنابلرینه توجیه اولنمش خط منیف ایله
برابر قانون اساسی فی اعلان ایله امر
ایتمش در. دولت عثمانیه ننگ اداره سی بناء
ایدولگان قانون اساسی ۱۱۹ ماده دن عبارت
در. خط منیف ننگ مضمونی عربی «ثمرات
الفنون» جریده سنده او قولدنن بزد
معلومات ده ترجمه سوخ مناسب کوردوک.
مضمون خط منیف سلطانی بیل در:

بیوک وزیر سمیوم جنابلری!

بر مقدار زمانده بیرلی دولت
علیه مزه عارض اولان تندیات، هوائل
خارجیه دن بیکرک امور داخلیه فی اداره ده
طریق مستقیم دن انعراف سببلی ناشی در.
دخی ده حکومت متبوعه لری طرفدن
تبعه نسک امنیتینه کافل بولغان سببلرننگ
انعطاط قه یوز توتوندن ناشی در. اوشبو
نگ اوچونده بنم مرحوم والدیم عبدالحمید
خان اصلاحات مقدمه سی اولان تنظیمات
خطی اعلان فیلوب ایدی، بون تنظیمات غطی
ایله والدیم مرحوم شرع شریف ننگ
احکام مقدسه سنه موافق عموم رعیه ننگ
نفوس و اموالنه اعراض و ناموسلرینه
امنیت باغشلاب ایدی. بو آن دائره امن
ضمنده یاشاد کمزهم شبهدی بو کوخ وضع
واعلاننه موفق اولدقیز قانون اساسی که
شوامنیت که مستند حریت سببلی متداول
افکار و آرأنک ثمره سی در. آنهق شو
تنظیمات خبریه ننگ آثاردن در. شوننگ
اوچونده بن بو مسعود کونده مشارالیه
مرحوم نسک اسمن و موافقینن تکرار
ایده رم، هیده اذاتی محی الدولة (یعنی

شبهدیلک اوقدر دبه بیلچکم که، البته
بو وقت وفرصتلرینی فوت ایتمکسزین
بو خصوصلر ده مذاکره ایچون عن قریب
الزمان بر «علماء جمعیتی» لازمدر.
بناء علیه ملا ضیاء الدین السن الخوجاشی
افندی ننگ ۱۱ نهی نومر «معلومات» ده
نشر بیوردیقلری دعوتنامه لرینه بزلر
دخی تماما کوکلمز ایله اشتراک ایدوب،
بزنگ سبیریادن، تابل و تارا اویازی
نگ معارف پرور افاضل اماملری ننگ دخی
اجابت ایده چکلرینه هیچ شبیه ایتمک کم
دن. عموما بونلر طرفدن غایبانه اوله
رق «البته بر اجتماع لازمدر، وهر نه
زمان بویل بر جمعیت اوله حق اولورسه،
آرامزدن بعض مناسب ذاتلری بالادناخاب
وکیل مرخص دخی کوندیره کجز» دیهیه
قدر جساره ایده بیلچکم....

بو خصوصلر هائید فکر و ملاحظه
لریم «بیان الحق» جریده سنده آبرو
چه بیان ایده چکم.

سبیریالی حجت الحکیم محمودوف
«تارا»

خارجی خبرلر

«ترکیه ده اداره مشروطه

و قانون اساسی»

سلطان عبد الحمید حضرت لری
تخت که جلوسی صوکنده باش وزیر

دولت عثمانیه په حیوة بیاغشلاغوجی)
هنوان ایله صفتلروم، شک بوق که، اگر
بو تنظیمات تاسیس ایدولگان آن بزم
شوشی زمانیز نگ استعداد والجالرینه
موافق بولسه ایدی بزم بوکون نشر ایندو کمز
قانون اساسی فی مرحوم شو
کوندو که اجرأ قیلغان بولور
ایدی. لیکن جناب حق تعالی بزم ملتیز نگ
حالی نگ مسعودیتنه کافل اولان بو نتیجه
مسعوده فی بزم سلطنتیز زمانیه تعلیق
ایدوب کیچک دور مش دور، بناء علیه جناب
رب کریم حضرتنه حمد وشکر عظیم تقدیم
ایدرز. مع هذا دولت علیه من نگ احوال
داخلیه سنده بالطبع وافع اولان تغیرات
هم احوال خارجیه سنده حاصل اولان منا
سبات نگ توسعانی اداره حکومت نگ عدم
کفایتین درجه بداهتیه ایرگزیدی. بزم
مقاصد غیرییه من نگ اقصاسی، ملک و ملتیز
نگ ثروت طبیعییه وقابلتیه نظریه سندين
حاضرده استفاده فی مانع بولغان اسبابی
از الهم صنوف تبعه نگ ترقی یول لرنگ تعاون
رائعاده ایله تقدملری بولدی اچلین بو
مقصد و وصول اوچون حکومتی منتظم
وسالم بولغان قاعده اتغاذی لازم بولوب
کیلدی. بو ایسه فوائد مزبور نگ تأمین
وتقریرینه توقی ایددر یعنی، حکومت
نگ قوتی حقوق مقبضوله ومشروعیه سن
محافظه قیلوب حرکت غیر مشروعیه دن
منع قیلماقده توقی ایددر حرکت غیر مشروعیه
ایسه بر فردنگ یا که افراد قیلبله نگ حکم
استبداد یسندن متولد خطیبات و مؤ

استعمالات در. بو نوع قوه حکو
متمنک محافظه حقوق مشروعیه سی
حرکت غیر مشروعیه دن منعسی
بزم هیئتمیزی ترکیب ایندن اقوام نگ
جمعیه سی امانده اولارق بلا استثناء عدالت
وحریت نعمتیندن هم هیئت اجتماعیه مدنییه
دن حاصل منفعت حریت دن استفاده اینسون
لر اوچون لازم در. خبرینی ثبات
اولارق مشروع اولان قاعده مشوره
ومشروطیت که، قوانین ومصلحتی ربط
او ایکی قاعده ایله قائم در، اصول سابقه یه
محتاج اولدقندن بو جاومیزده اعلان
ایند کمز خطمیزده مجلس عمومی ترتیب
ایدون نگ لزومنه اشاره ایندک.

بو مطلب ده تنظیمی اقتضا ایندن
قانون اساسی جمعیه مخصوصه ده مذاکره
ایله ترتیب ایدلدی. او جمعیت مخصوصه
منعین وزراء هم صدور علما و باشقه
دولت علیه من نگ رجال و مامور لر نین
مرکز ایدی. مجلس و کلامیزده اعلان
نظر وتدقیق صوئنگ شسون نگ اوزره
تصدیق جاری بولدی. بو قانون اساسی
ده مندرج ماده لر آنجق خلافة اسلامیه
کبری و سلطنته عثمانیه عظمی نگ حقوقه
متعلق در هم ده عثمانی تبعه نگ حریت
ومساواتنه، و کلام و مامور لر نگ صلاحیه
ومسئولیت لرینه متعلق در ماده مجلس
عمومی که حق وقوف ومحاکم کامل نگ
استقلالنه (یعنی قاضی نگ قضاده حر
بولوب مجبور بولماوی)، موازنه
مالیه نگ صحتنه ولایتی اداره ده بولغان

امت) جیولایف. اوتکان عدده ذکر
ایدانش مدحت پاشا طرفندین تقدیم ایدلن
قانون اساسی دبدک زده شول در .
هم یوقار وده کی «بیوک وزیر سمیرم»
خطا بندیده شو مدحت پاشا مراد بواسه
کیرک .

تورلی خبرلر

خاصودارستویننایا دوما هم صاؤیت
طرفندین معقول لندش زاقونه پرویقت
لردن ۹۲ عدد زاقونه پرویقت پادشاه
ایمپراطور اعظم حضرتلری طرفندین تصد
یق قیلنمش در .

♦♦ داخلیه مینستوستواسی طرفندین
زیمسکی آتدیل حقنک «کریستیان اشلری
ایله یوروتوله طورغان قرارلر حقنکه
پولوژینده» (نظام نامه) اسمنده بر مجموعه
نشر ایدولمش در . بومجموعه گه ۹۰۶ انچی
یل بوینجه نشر ایدولگان استانبه لر هم
اساسی قانون نک ۸۷ انچی ماده سنه بناء
نشر ایدلکان موقت زاقون لر بارده مند
رج در . «پ . ز . نیدیل»

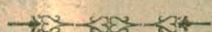
♦♦ باش مطبوعات اش اداره سی طر
فندین نشر ایدلانش «کنیژنی لیتوپیس» -
کتاب ورسائل تاریخی نام مجموعه نک
افاده سنه بناء اوشبوسنه اولکی بیش آی
مدتند (غذوارباشندین مای آخرنه قدر)
روسبه اچنده فرق دورت قدر جریده

مرکز حقوقی محافظه گه ، ماذونیه اصولن
اتخاذ گه متعلق در . اوشبو مذکور ات نک
جمبعسی احکام الشرعیه که هم اوشبو کونک
ملك وملتمز نک احتیاج وقابلیتنه مطابق
بولوب نابلدی . سعاده عامه وترقیات عامه
مطلبنده بزم اخص آمالوز اوشبو فکر
خیری که مساعد هم موافق بولدی . بس
الله تعالی نک عون وامدادینه ورسول الله
صلی الله علیه وسلم نک روحانیتنه استنادا
اوشبو قانون اساسی فی قبول ایتدک هم
تصادق بعدنده طرنگزه ارسال ایتدک .
بس جمیع انحاء واطراف ممالك عثمانیه
که اعلانه مبادرة ایدوگز الله تعالی مشیتنه
ایتکان مدته قدر دستور عمل اولسون
اوچون هم اوشبو کونشدن بو قانون
اساسی نک حکمن اجرأغه میاشرة ایدوگز
بزم مطلوب قطعی مزه موافق بونده
مقرر بولغان شیاری تنظیم ده اسرع
تدایبر اتخاذ ایدوگز قوانین ونظامات
تسطیر ایدولسون حق تعالی نک جهانبدین
ملك وملتمز نک سعادتین ایچون مجتهدلر نک
مساعی سون هر هلدیه توفیق که مظهر
قیلماقن صوریمز . ذوالحجه ۷ ۱۲۹۳ سنه
بوخط منیف صوگنده یوزاون توقر
ماده دن عبارة قانون اساسی درج ایدلانش در
بوخط منیف ایله برابر قانون اساسی موندن
۳۲ سنه مقدم تنظیم واعلان اولنوب مجلس
مبعوثان جیولوب تعطیل ایدلانش ایکان ،
شیمدی عین شو طرزده بلا تغییر اداره
مشروطه فی تکرار اعلان ایدولوب شوقانون
اساسی که موافق مجلس مبعوثان (شوری)

قارشو، یدینو ویرسی لرکه قارشو،
سبکانت لرکه قارشو، کاتولیک لرکه
قارشو، چیرکونی اوچیتل لرکه دینسزار
ایل مجادل اوچون، هم نأ هیسات جمعیه ایچون
دیدا کسیوننی (تالیفی وانشاء) اشلر
اوچون هم مسلمان لرغه مقابله اوچون
بولغان کامیسه لردر. (ت. آ.)

و مجله لر طوقناتامش در. بو مجله دن ۲۳
سی روس تلند، یدینی پولاک تلند
اوچوسی غروزی تلند، ایکی سی تاتار
تلند، ایکان. «پ. ز. نیدیل»

♦♦ کییف شهرند بولمش عمومی
روسکی میسیونیرلر اسپین دنک سکر عدد
کامیسه آیرلشدنر. بیل: راسقولنیک لورکه



« استاتیسقه دن برنبذه »

اویا غوبیر ناسند. معیشت اینوچی نفوس حقند اویا غوبیر نا طوری کانسالاریه سی
دائر سند کی حسابنامه بپوروسی ۱۹۰۷ نهی بل حسابن تمام ایندوب ۱۹۰۸ نهی سند
باشند اوشبو ترتیبه نفوس مقداری کوستارلش دور :

عدد — نفوس				
۸۴,۰۰۳	»	»	»	اویا شهرند
۴۱۶,۷۷۳	»	»	»	» اویازند
۳۱,۸۸۰	»	»	»	زالانا اومت شهرند
۲۱۸,۵۲۳	»	»	»	» اویازند
۱۵,۶۲۰	»	»	»	استرلی طماق شهرند
۴۲۶,۲۷۶	»	»	»	» اویازند
۱۱,۶۱۷	»	»	»	بری شهرند
۵۹۵,۴۳۴	»	»	»	» اویازند
۶,۳۱۷	»	»	»	بلبای شهرند
۵۶۷,۰۵۵	»	»	»	» اویازند
۸,۰۳۸	»	»	»	منزل شهرند
۴۵۶,۵۷۶	»	»	»	» اویازند

۲,۸۳۸,۱۱۲ جمعی بتون فریر ناده

ایکی میلیون سکر یوز اوتوز سکر مک ده بر یوز اون ایکی عدد بولادر.

۱۹۰۷ نهی سند ابتدا سند جمیع غوبیر نا ده — ۲,۷۷۳,۶۶۲ عدد ایدی

بریل اچند آرتقان کورونه — ۶۴,۴۵۰ — عدد نفوس

بلدی خبرلر:

اوشبو سنه ۲۷ نچی ایبولده یکشنبه کون خاتونلر جمعیتی فائده سنه ایمل اوستونده جمعیت اداره سی طرفندن برا خود ایله سیاحت اجرأ قیلندی. باشلاب یوروچی رئیسه مریم بیکه بنت تهر بولات سلطانوژادر. جمعیت فائده سی اوچون اعانت یوزندن خصایف چندایلی طرفندن «یا کف» اسملی پراغودی عار به ایملدی. پراخود ایله سیاحت خاتون لره مخصوص اولوب ایرلردن کشی کر. گزلمادی. سیاحت پالیتسیه نك رخصتی ایله اجرأ قیلندی. سیاحت ده یوز ایلی مقدار مسلمان خانم لری هم بر مقدار روس خانم لری ده بار ایلی. بر نچی کلاص بیلیتی بر صوم، ایکنچی کلاص قه ۷۵ تین ۳ نچی کلاصقه ۴۰ تین ایلی. سیاحت بیش ساعت دوام ایلدوب کیچ ساعت ۸ ده تارا ایملر. حاصل اولمش جمعیت فائده سنه خالص فائده یوز تنکه بولمش. سیاحت بیک طنج ادب اوزرنده اجرأ قیلنمش، بیلیت لر کیچ طارالو سبیل کوب خانم لری توشه آلمای قالدانلر. موندای غصوده ایرتدرک خبرلندر و تیوش در.



«یگا آولده اسکى سوز»

امام لردن برسی: «محکمہ شرعیہ طرفندن مکتب و مدرسه لری تفتیش و امتحان اوچون ناظر تعیین قیلنماق لایق توگل. چونکه امام و مدرس لر آراسنده حسد و عداوة که سبب بولادر» دیه ادا ره گه مکتوب یازا. بونی او قوغاچ بو مکتوب بر متعصب قدیچی دن دیورسوز؛ لکن خطا ایده سوز بو بر جدیدچی حتی خطبه لی تانارچه کیراک دیوچی ملتپرور داعیه سنده بولغان یگا مرتضی قریه سی امام شا کر افندی طرفندن یازلمشدر. بونک معناسون بز آکلما دق. اگر بعض کسه لر نك بر درجه ویا لوازم ایله امتبا زی حسد و عداوة که سبب اولورسه هیچ بر کسه امام بولق یاراماسه کیرک. چونکه باشقه کسه لر امام بولمای آرادن نیچون بو بر کسه امام بولادر؟ یگا بناء یا برده امام بولمای یا همه س امام بو لوب طور ورغه کیراک. بو شا کر افندی نك مکتبی فیغی امتنازه سندن صالندقنه قاراغانده زالاتاوست اویازنده بر ضرر نك تفتیش ایلدوبنه اچی پوشقان کسه لر طرفندن اوتورق ایله یارلغاندر دیه ظن ایده من دیوقسه اصلاح و ترقی نیلاوچی کسه هیچ بر وقت نظاره و تفتیش سوز طورونی جائز کورماس هم ویدانی موکاراضی بولماس در. بز مو تغارچی نظارت و تفتیش سوز بارک الله بیک یغشی دیه کوب عمر اوز در دق. ایملی

بزم تابولسكیده اهل اسلام خپلى
چوق اولوب كوبسنبه سبیر ياده خانلق
زمانندن كشم اهلیدر، بغارادن كوچه
خلقه چوقدر؛ بونلر بوخاریس دیور
لر بو صوڭ زمانده راسیده دن كوچه
خلق بوقعه حسابدر.

تقریباً بش یوز سنه دن بیرو برابر
یاشاب احوال طبیعتلری بربرسی ایله
مقاسب و عرفا عادتلری جمله سینڭ بر
توریدر.

کندولری ایسه اوچ فرقه یه منسوب
اولوب قسم اعظمی ایسه اینارودیسلر
دیگری اولده آتلی قازاق و اوچنچیسى
بوخاریسلردر.

بو اوچ صنف آراسنده قریه جهنندن
تفریقه یوقدر. یو جهنندن تفریقه وار
درکه بونلر کوبسنبه بر قریه ده معیشت
ایتسه لرده، برلری ایسه آیری آیریدر.
حتی یورط بنا قیلاتورغان اورنلری کوب
قریه لرده بیل آیری آیریدر. بوخاریسلر
نڭ بعضی توپراق غه مالک اولسه لرده
اکثریسی بر صاژین توپراغه مالک
دگللردر. بوندن طولایی بیچاره لری
اینارودیسلر طرفندن معیشت خصوصنده
تضییق ایدلمکده جبر و ظلم کورماکده لر
در. مثلا اینارودیسلر ایله برابر، بر
قریه ده معیشت ایتسه لرده یورط بنا قیلماق
کبی امرلرده مشکلکده یاشاماقده لردر.
فقط شوراسی عجیب حادثه لر دندر
که، بوخاریسلر بر صاژین توپراغه مالک
اولماسزین و اینارودیسلر هر دوشقه یکرمی

بر آزهر نظارت و تفتیش ایله ایش قیلوب
نتیجه سون تجربه ایتک تیوشدر. مدنی
ملت لر دن عبرت آلاوم!

— ❦ —

- تصحیح -

«معلومات» اونکان ۱۳ نهی عددنده
باب الفتاوی قسینده، ۲۷۳ نهی صفحه سی
رسم و صورته حقنده کی اداره دن علاوه
اچنده «سنن ابی داود شرحنده علامه
زرقانی تحقیقنه بناء» دیه یازغان، درستی
«سنن ابی داود» کی حدیث عبارت لری نه
هم موطاء شرحنده علامه زرقانی نڭ
تحقیقنه بناء» دیه اوقورغه تیوش. اوقوچی
لر دن صفولرین رجاء ایدارز. «اداره»

— ❦ —

اداره گه مکتوبلر:

(محترم «معلومات» اداره سینده)

محور افندی!

جنابک زدن آشاغیده ذکر
اولنان تابول اوپازینه تعلقی مقاله
مزی محترم «معلومات» ژورنالنده
کرم ایدوب درج ایدمکیزی نوپنچیلک
ایله التماس ایله یورز.

اصل وطنم تابول اولدیغندن تابول
اوپازی خصوصنده معلوماتی بر آز
سویله مک مناسب کوردم.

بش اونوز ديساتينه تورانه مالک اولمق ايله
برابر کور ورسنکه، بوخاريسلر اونه گيلردن
نيچه درجه باي وتور مشلري معبودر.
زراعت، تجارت ايله مشغوللردر.
واوده گيلريني کوررسنکه يرلرن صاوتوب
بوخاريسلرنک آزبارنده خدمت ايدهرک
فارغه کبي بونلرنک حال وحرکتلرينه
کوزلرين نرهب قاراب تورمقده لر.

بونلرنک اوقو و اوقوتو اشلرينه
کلورسک احوال طبيعتلري بر اولديغندن
ماينلرنده قديم و جديد نيزاعسى يوقدر.
معلم آلماقچي اولورلر سه آلاچق معلملر
ينک قديم ياکه جديد اولماقلغنى اشلري
يوقدر. بنا عليه بو جهندن اختلافده
نشئات ايدمه يور.

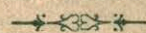
ذاتاً سيبيريا ليلرنک ملت اشلرنده
کوب برلرده ماينلرنده اختلافنک
ميدانه کيلوى اهالى ايکى فرقه اولوب
برسى قديم ديگري جديد اولماقلغندن
دگلدلر. بلکه بر شهرده ياکه بر قريه
ده اهالى تورلى نوعدن طوبلانش
اولوب احوال جنسيتلري بر اولماقديغند
نسر. مثلاً: نومسكى اومسكى بارناول
هم باشقه برلرده الاقن اوقو و اوقوتو
اشلرنده نزاغلر جريان ايدمکده در.
بونلرنک نزاغلري نه دن نشئات ايدمش
اولديغن ملاحظه قىلوب فکر ايدهرسک
بيلورسک بونلرنک نزاغلري: بونلر
تورلى نوعدن طوبلانب احوال طبيعتلري
آيرى آيرى اولماقلغندن نشئات
ايتمشدر. اومسکيه ايسه نوغاپلر ايله

قزاقلر آراسنک، بارناولک ايسه راسيه
دن کوچمه خلق ايله اصل سيبريه ليلر
آراسنک، نومسکيه هم شويله در. مذکور
يرلرنک هر بريسنده هر ايکى طرف
اصول جديد ايله تعليم ايدمه يورلر ايسه ده
مقدمه ديدکجه احوال طبيعتلري بر
اولماقدين بر طرف ديگر طرفى گوبا
اسلام قردشليم ديماکدن نفرت ايدمه يور.
باشقه ملتن دها دشمنان کوري يور
برسى ديگرينه فرصت تابور ايسه هلا
کنکه دوچار قيلماقدين اعراض قيلمايور
وچيرکانه يور.

ملتنرنک بغتسز لکينه قارشو بويله
اختلاف اچراسنده وجهل قارائولغنده
باشماقلرينه سبب اوله رق ماينلرنده
اختلافه باعث بر عله مفقود اولور ايسه
ديگر عله موجود اولماقده در.

بنا عليه تابول قردشلمنک احوال
طبيعتلري بر برسى ايله مغاير اولماسه ده،
بر فرقه سي اينار وديس، ديگر فرقه سي
بوخاريس اولوب يرلري آيرى آيرى
اولديغندن تسلسل اوله رق اختلاف اچره
سند ياشماقده لر. بر فرقه ايکنچى فرقه
نک قرنده بر چيق کيسوب آلورسه
بوژک اوچون قيامت قوبارلر. محکمه
يوللرنده چاپا طه لرن شومارتمقده لر،
بيچاره لر حس ايدمه يورلرکه بونلرنک
ماينلر باجوج ماء جوجلر طلوع ايدهرک
چقارن دگل آنا بابالرنن ميراث اوله رق
قالمش قرلرنده مسکن انغاز ايدمه يورلر.
ذاتاً ملتنى طانوماين بر قوم

ملتندين اولان بر نفر گه 'روحي قبض
 قبلنورغه يقينلاشمش اولسه ده بر تامچي
 صو بيرماز سزاسكي طبعي بر حالتدر .
 مقصودغه كلالم : بيجاره شو قرد
 شلريم ، جاينك اوزون مقدس ، هر
 انسان كندو عيلى ايله مشغول اولان
 نورلى ياز كونلر بويله نزاغلر اچره
 سنده كچور يورلر ، ياز كيلور كوز
 كيلور بونلر غفلت اويقوسنده اويور ،
 قش كيلور اولادلرين تربيه وتعليم
 قبلرينه تخطر ايدمه يور . دها توغرىسى
 اخلافدين بوشاب تربيه وتعليمي تخطر
 ايدهر گه وقتده مساعه ايدمه يور . شويله
 ايتدروب عزيز عمرلرين قزغانچ وآيانچ
 حالده كيجور يورلر . باپسا واجدادم
 مسلمان بن هم مسلمان ديما كندن غيري
 مجاللري يوفندر . آخري وار .
 تومسكدين معلم الحاج احمد توقطاباين .
 اييول ۱۷ سنده .



اؤفا مدرسه عثمانيه ادارهسى طرفندن اعلان.

اوقو زمان لري ياقنلاشيب مدرسه
 گه لازم بولغان معيلم لري تعيني لازم
 اولدقندن مدرسه نك اداره سى (پاچچتلىستوا
 سى) كندسى طرفندن محترم معلم وطلبه
 به بلدرر ايچون اوشبو اعلاننى معلومات
 مجله سنده نشر ايدوني موافق تابدى :

اوشبو كيلچاك ۱۹۰۸ - ۱۹۰۹
 نهى سنه ده ده مدرسه ده ابتدائى ، رشدى ،
 اعدادى ، عالي صنف ار تشكيل ايدلرك
 هر صنف قه لازم قدر معلم لر قويلچقدىر .
 معلم لرنك وظيفه لري : درجه واقتدار
 لرينه كوره اون صومدين يكرمى بيش
 صومغه قدر ويرلچقدىر . اوقتو وقتى
 يومى ۵ ساعت قدر اولوب اوييله گه قدر
 اوچ : اوييله دن صوك تپچ برلن ايكي سا
 مت اشتغال ايله چك لر . معلم لر طالبلر
 دن آيروم اورنده توره چق لردر ، مدر
 سه نك مخصوص اورنلر نده جماعت لري
 ايلان طور رغه مساعده ويرلماز .
 معلم لر مدرسه ده چاستنوي آتپه آلوب
 اوقتماز لر .

عالي صنف لره تفسير ، حديث ، اصول
 هديت فقه اصول فقه ، كلام ، منطق ، علوم
 عربيه ، تاريخ امم ، جغرافيه ، هيئت ، حساب ،
 طبيعيات فلسفه ، دنبيه كبي مهمات عصر
 اوقتوله چقدىر . ابتدائى رشدى ، اعدادى
 صنف لره ده دين وروح زمانه موافق
 ترتيب ايدلمش پراگرام ايلان اوقتوله
 چقدىر .

مدرسه منتابر اورطه سندن آچيلوب
 اوكتابر باشندن قالماي درس باشلانه
 چقدىر . شوكتا كوره ده مذكور شرطلر رغه
 راضى بولوب اداره علميه طرفندن ترتيب
 ايدلان پراگرام موافق ايدوب اوقتور رغه
 اقتدارى بولغان محترم معلم لردن مدرسه
 ده خدمت مليه ايدر گه اراده سى بولغان
 لر منتابر باشنه قدر اداره گه خط

گہ کرتلماز. ہوندن فقط معلم لرو مدرسه گہ لازم خادم لرو مستنادر.

مشہور مورخار مزدن محترم حسن عطاً قاضی حضرت جناب لرنندن مدرسه مزده آطنہ غہ ہر نیچہ مرتبہ تاریخ درس لری اوقتیافنی اوتندک. تاریخ قسمنی رشدی لرننگ یوقاری صنفندن عالی صنف لرو قدر عہرمی اولارق اوقتنہ چقدر. محترم بہا الدین افندی مقصودنی جناباری طالب لرو حسن خط تعلیم ایدہ چک. آطنہ غہ ہر نیچہ مرتبہ. سنہ نوی لازم اولان ۵ روبلنی دفعہ ویروگہ اقتدار ی اولمیان فقیر رک طالب لرو دن ایک گہ بولنوب آلنور.

اونا ۱۹۰۸ نجی سنہ ۶ نجی آفوست امام و مدرس جهان گیر آبزگیل دین و پایپیچیتل لرو

Адресъ:

Уфа

Иمامу 1 № меч. Абызгильдину



ناشری: محکمہ شرعیہ.

مدیر مسئول: امام محمد صابر الحسنی.

ایلاخ یاغود بالذات کیلوب بلدرر گہ تیوش درہ اداره ایسہ مصالحت کور گاہ علمنی درجہ اقتدارینہ قاراب مخصوص ہر صنف قہ تعین ایدر. شو صورتہ سنتابر اورطہ سنہ قدر معلم لرو صنف لرو تعین ایدلوب بٹہ چکدر. تعلیم و تعلم خصوص لرننگ مشاورہ و ہر توری تدبیر لرو اجر ایدر ایچون مدرس ننگ ریاستی تعینندہ معلم لرو دن عبارہ ہر ہیئت تشکیل ایدل چکدر

مدرسه ننگ ہر توری اقتصادی اش لری یعنی تعمیرات، واردات و مصارف جہت لری نی تفتیش، طلبہ ننگ ہر توری راحتنی ثابین ایدو و باشقہ مادی اش لرو اداره اقتصادیہ طرفندن اجر ایدل چکدر. شا کردار ننگ ہر توری حرکات و اخلاق لری خصوصندہ نظارت ایدو بیماک، اچماک استراحت ایتیک وقت لری نی تعین ایدو کبی خصوصی لرنندہ اداره علمیه و اقتصادیہ خصوصی جمعیت لرنندہ مخصوص نظام و قانون لرو توزوب شوکا موافق تدبیر ایدل چکدر. مدرسه دہ توزوب اوقوغان ہر ہر سا کرد سنوی بیش روبل مدرسه فائدہ سبتہ آچہ ویرہ چکدر. آچہ ویرمای مدرسه



مجله ك

پروگرامنه موافق مقاله لر
قبول ایدوله مقاله لر
نقارتو توزانو ده اداره
اختیار لینر. مرج ایدلیمان
مقاله پوچطه بدلی یبارله
اعاده قیلنه .

معلومات

اشتراک بدلی:

برسنه گه ۳ صوم.
یارتی سنه گه ۳ صوم
خارجی میلکترلر گه
سنه لگی ۴ صوم.

محکمه شرعیه اورنبورغیه

آدرس: شهر اوفه
«معلومات» اداره سیننه.

Nº 16

آیده ایکی مریمه نشرایتلدر.

Nº 16

УФА, РЕДАКЦИЯ „МАГЛЮМАТЪ“

ВЪ ЗДАНИИ МУХАМЕДАНСКАГО ДУХОВНАГО СОБРАНИЯ.

Официальный Отделъ.

رسمی قسم

لوازمگه تعیین حقنده

عبدالسلام اولینگ مسجدینه نبی الله
حدیدوللبن مؤذن لکگه تصدیق ایدلدی .
اوفیمسکی غوبرنسکی پراولینیه ننگ
اوکازی ایله استرلی طماق اوپازدی
بانقر فاین اولینگ ۳ نهی مسجدینه
عبد الرحیم عبدالفیض مؤذن اسککه
تصدیق ایدلدی .

تابولسکی غوبرنسکی پراولینیه ننگ
اوکازی ایله تومن اوپازی کینچسکی لر
КИНАЖСКИМЪ, یورطارینه محمد یار محمد
شبن امام لفقہ تصدیق ایدلدی .
طومسکی غوبرنسکی پراولینیه ننگ
اوکازی ایله مارین اوپازدی نیزغو
رودسکی آولی ننگ مسجدینه متهاج الدین
رجیف مؤذن لکگه تصدیق ایدلدی .
اوفیمسکی غوبرنسکی پراولینیه ننگ
اوکازی ایله زلانا اوست اوپازدی

اوفیمسکی غوبرنسکی پراولینیه ننگ
اوکازی ایله استرلی طماق اوپازدی
کینچه بولا ط اولینگ مسجدینه عبدالرحمن
علاج الدینف نورعلیف خطیب تصدیق
اوللدی .

اوفیمسکی غوبرنسکی پراولینیه ننگ
اوکازی ایله استرلی طماق اوپازدی
اولینگ مسجدینه محمد حافظ فرارالدینف

لوازم ایلرینک عیملنلاری

الوغ ایملرینک اوکازینه بناء
اوقا گویرنسکی پراولینیه سی مجبور
بوله در: بلای اویازینک تامیان تاماق
آولنک مسجد جامع حضورنده بولغان امام
شاهنگرای نصیب اللین لوازمون ادا
قیلو حقنده عیبلی کورستلوب هم بو
حقک نفتیش قیلنوب گویرنسکی پراولینیه نیک
بو یل ۲۱ نچی ایلده ۵۸۱۷ نچی نومر
ایل دوخاونوی صابرانبه بیرگان راپورتنک
بیان قیلدر: بلای اویازی تامیان تاماق قریه
سینک امامی شاهنگرای نصیب اللین عیب
لندهر شول حقک، بویل غنوار آینده باشقرد
مکلی جمال علی احمد قزینی ۱۴ یل ایکی
آیلق یاشنده نکاح اوقعانی ایچون ۱۵۷۹
نچی قانون جزاغد بناء گویرنسکی پراولینیه
اعتبار ایتوب تعین قیلدی، بلای اویازی
تامیان تاماق قریه سینک امامی شاهنگرای
نصیب اللیننی یوقاریک بیان قیلنغان تیو
شسر فعلی ایچون، ۱۵۷۹ نچی قانون ایل جزا
قیلو حقک اوقا کروژنوی صود محکمه سینه
طابشرلوب گویرنسکی پراولینیه دن
اشنک کوپیه سنی آکر وژنی صودنک پرقارو
رینک قارماقلقبه بیرلیدی، دیه دوخاونوی
صابرانبه نیک اگاه لندره در.

آوغوست ۵ نده ۱۹۰۸ سنده استارشی ساویتنک
ایچون امضا. دیلایریز وادیتل امضاسی.

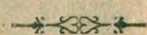
شوکتلو ایملرینک اعظم حضرتلر
ینک اوکازی بوینچه، اوفیمسکی گویرنسکی
پراولینیه سنه دولوژیت ایتولدی، شول

ولی محمدی موذن لککه تصدیق ایلدی.
اوفیمسکی گویرنسکی پراولینیه نیک
اوکازی ایل منزل اویازدی نلنچی
آولنک برنچی مسجدینه میر علاء الدین
فتح الدینق امام لقفه تصدیق ایلدی.
اورنورغسکی گویرنسکی
پراولینیه نیک اوکازی ایل چیلای اویازدی
بایقائینسکی آولنک مسجدینه عبدالجلیل
احسانق موذنلککه تصدیق ایلدی.
اوفیمسکی گویرنسکی پراولینیه نیک
اوکازی ایل استرلی طماق اویازدی
ابرای آولنک مسجدینه استرلی طماق
اویازدی شمیت ژولاستی بز اویاز
آولنک باشقورت عطاء الله شاهولیف
صفارقی خطیب لقفه تصدیق ایدولوب
۱۹۰۸ نچی یل ۶ نچی آوغوستده ۳۴۰۰
نومرلی اوکاز بیرلیدی.

اوفیمسکی گویرنسکی پراولینیه نیک
اوکازی ایل بلای اویازی استاری قاطای
آولنک ۱ نچی مسجدینه بلای اویازدی
قورچ ژولاستی توپی آولنک باشقرد
امیر علی ملاعلیفق خطیب لقفه تصدیق
ایدولوب ۱۹۰۸ یل ۶ نچی آوغوستده
۳۴۲۲ نومرلی اوکاز بیرلیدی.

اوقا گویرنسکی پراولینیه سی
۶ نچی آوغوست ۱۹۰۸ سنه ۳۴۲۴ نومر
کاغدی ایل دوخاونوی صوبرانبه غه اعلام
قیلدر: بلای اویازی قوروچ وولاستی
توپی آولنک امیر علی ملاعلیفق شولوف
ژولاستی اوسکی قاطای آولی مسجد جامعنه
امام خطیب لاق عنوانی ایل تصدیق قیلندی،
دیه.

خصوصه که: بلبای اویازی تامیان ناماق
 اولی مسجد جامع حضورنگی امام شا
 هنگرای نصیب اللین لوازمین ادا قیلوده
 عییلی کورولوب تفتیش قیلندق مزبور شا
 هنگری نصیب اللین بو بلغوزار آینه باشقرد
 علی احمد قزی مکی جمال نگ یاشسی
 ۱۴ یلده ایکی آیاق بولغانی حالده نکاح
 او قرغانی اوچون قانون جزا نگ ۱۵۷۹
 نهی ماده سنه بناء عییلنورگه مسیح
 بولوب تابلغان. بنا علیه بلبای اویازی
 تامیان طاماق قریه سی نگ امامی شاهنگرای
 نصیب اللین مزبور تیوش سز فعلی اوچون
 ۱۵۷۹ نهی ماده موچینه جزا قیلنر خصو
 صنده ارفا آقروژنی صود محکمه سنه حواله
 ایدولوب اشنک قویپه سی آقروژنی صود
 نگ پرافاروری قاراماقلغنه بیرولدکن
 اوفیمسکی غوبیرنسکی پراولینیه محمد
 نسکی دوخاونی صابر آینه غه اعلام ایدهدر.
 آوگوست ۵ نده ۱۹۰۸ سنه اصلده
 امضاء ایکنان استارشی صاویتینگ هم
 دیلو پرویز ژودیتل.



در خاونی صوبر آینه دن محله اماملرینه
«اخطار»

«معلومات» مجلسی دوخاونی
 صوبر آینه نظر نده اولغان عموم اصل
 اسلام فائده سی اوچون نشر ایدلنه
 باشلاشد. امام و خطیب لرغه کرکلی
 معلومات و نظاملر و عموم اهل اسلامغه

فائده لی و مرغوب خبرلر، حکومت
 و صوبر آینه نگ امر و تدبیرلری اوشبو
 معلومات مجله سنک باصل چقلردر. بوندن
 سولک صوبر آینه خصو صی کاغذلر کوب
 استعمال ایتمه چکدر. صوبر آینه، نخت
 نظارتندن اولغان عموم اهل اسلامغه
 تیگز خیر خواهانه نظر ایدوب، صنف،
 اروغ، مسلک آبرومنه قارامای، افراط
 و تفریط طرفلرینه پیارامای بلکه بارچه
 اهل اسلام نگ عمومی منفعتنه و اخلاقلری
 توزالوینه، علوم و معارفلری آرنوینه،
 دین و دنیا لری معیور اولوینه «معلومات»
 واسطه سی ایلده سعی ایتچکدر. بکا
 طوغان وقتده هیچ نه بالغ اولمیدی
 کبی «معلومات» مجله سنک بو قاعده دن
 مستثنی قالاماشدر. لکن افکار عامه گه
 و آنلر نگ قابلیت و استعدادلرینه کوره
 کون بکون «معلومات» مجلسی اکمال
 ایدلنه باروب عامه اهل اسلامنی ممنون
 ایتچکدر. لوازمی علی وجه الاکمل
 والاحسن ادا ایدو قصدنده اولغان امام
 لر «معلومات» مجلسی دقت و اعتبار
 ایل اوقی بار مقلری و نسخه لرینی بوغالتمای
 حفظ ایدو بارولری البته لازم ولابد
 منه در. اوشنداقی گوزل و عظملرینی
 و فائده لی معلوماتلرینی محله خاقلرینه ده
 آکلاته و توشندره بارولری «معلومات»
 حقنده آنلر نگ اصل سز و توبسز شبهه لرینی
 دفع ایدر که سعی ایدولریده لازمدر.
 «معلومات» مجلسی هر خصوصه
 دستور اولاجقی جهندن هر بر محله

خصوصاً جماعت نمازینه بیک کپچکوب
کوتنروب کیلیک امامار آراسنده عادت
حکیمینه کروب بارمقا، ایکار . بوسیدین
بن امامارغه بن خصوصه تنبیه ایدرگه
لازم کوره من : بارچه مزغه معلومدر که ،
نماز افضل عبادات اولدقندن آنی خلوص
قلب ایله شریعت کورسنگانچه وقتنده
یورینه یتکوروب قیلورغه تیوشلیدر .
کپچکولردن خصوصاً باشقه لرغه اذاجفادن
حتی حلال کیتورر ، بالقورر قدری
اوقودنده صافلانق لازمدر .

ایندی کوتنر و زار قدر ونگ نی
قدر اذا وجفا ایدوکنی ، هرکم اوزی
باشقه لرنی کونوب فاراغان بواسه آچق
یلور . خصوصاً اورنسز ، سببسز ، تیوشسز
کشینی کونو پیگرکه جفادر . شونگ
اوچون عربلر «الانتظار موت اهر»
دیمشلدر . اماملر خاطر لرنندن پغارور
غه تیوشلی دکالدر که : آنلر دین وعبادت
اشرندن محل خلقلر ینگ بول باشچیلر یدر .
شریعت «معروف» کورگان هر اشکه
خاقلنی اوند او، اوشنداقی شریعت «منکر»
کورگان هر اشدن خلقلنی طیبو اهل اولغان
هر مؤمن نك وظیفه سیدر . اما اماملر
وظیفه سی بونك ایله گنه قالمایدر .
چونکه اماملر (بتاك معنیسنندن هم آگلا
شلندر) هر خصوصه محل خلقلر ینگ
آلدندن اولغوچی بول باشچیلر یدر .
بول باشچی دیمك کورسنگان بولی ایله
(باشقه لری یا گلهشهای بارسونلر اوچون)
اول اوزی بارغوچی دیمکدر . اماملر
دین عالمی اولدقلرندن محل خلقلرینه

اوچون البتة لازمدر . بوسیدین هر
محل اماملرینه بلا توفی بیسارلدی .
بعضیلری نیزدم بدلی کوندر دیلر ،
بعضیلری ، کوز فصلنده یبارور ایدوك
دیه خطلر یاز دیلر . بعضلری آقچده
یبارمدیلر ، خطک یازمدیلر . اما صوبرانبه
بوگا قارامای هر قایوسته نیگز یباردی .
ایندی کوز فصلی یتدی . اماملر ،
«معلومات» نك عموم اهل اسلام
اوچون معلومات نافع منبعی ، وخصوصی
اوزلری اوچون رفیق طریق اولوی
ملاحظه قیلوب ، بویولده اهائنده بولر
نیت خیریه سی ایله سعی واجتهاد ایدوب ،
تکرار تنبیه نی کونمای ، دوخاوی صوبرانبه
نی مشقت کا صالمای ۱ نهی نوپابرگه
قدر معلومات بدلی جوناتوب یباروب
بتر مکلری تیوشلیدر .

نماز و اماملر

«اماملر جماعت نمازینه بیک صوگفه
قالوب کیلر . جماعتنی بیک کوتنروب
زار قدرلر ؛ حتی بعض قارتر اقلرنی
(استبراهه قمتالدفلرندن) مسجد دین
چغوب کیدرگه ، جماعت نمازندن محروم
قالورغه ده مجبور ایدلر » دیو کوب
شکایتلر ایشلددر . اشانچلی آدملر
بو شکایتلر نك اورنلی ایدکنی هم سو
یلیر . بونك اوستینه بن اوزمنك سفر
لرمده هم هر وقت اوشبو حالنی کوردیم .
واقعا خاقلنی هر خصوصه کوتنر مک ،

تصحیح

معلومات ۱۳ نچی عدد سرسمہ: فتاح
الدین حسن اوغلی دولیقامف ۱۹۰۸ نچی
یل تصدیق قیلندی، دیہ خطا یاز لغان. در
ستی «۱۹۰۳ نچی یل ۱۹ نچی ایبولہ تصد
بق قیلندی» دیہ اوقورغہ تیوش.



هلال ثبوتی حقنہ حدیث وروایت لر.

(۱۴ نچی عدد دن مابعد)

وفي الجامع الصغير قال رسول الله
صلى الله عليه وسلم: «صوموا لرؤيتي
وافطروا لرؤيتي فان غم عليكم فاكلوا
شعبان ثلاثين» رواه الشيباني والنسائي
عن ابى هريرة والنسائي ايضا عن ابن
عباس والطبراني عن البراء صعه. وفي
رواية النسائي واحمد عن رجال من
الصحابه: «صوموا لرؤيتي وافطروا لرؤيتي
وانسكوا لها فان غم عليكم فامسكوا ثلاثين
فان شئت شاهدان مسلمان فصوموا وافطروا»
وعن ابن عباس واحمد والنسائي والبيهقي:
«صوموا لرؤيتي وافطروا لرؤيتي فان حال
بينكم وبينه سحاب فاكلوا عدة شعبان
ولا تستقبلوا الشهر استقبالا ولا تصلوا
رمضان بيوم من شعبان» بر نچی حدیث
نك معنای منبفی: آی کوردکتر بعدندہ
(زیرا کہ ارویتہ ده لام نی عاقبة اچون

عموم مخلوقاتہ هر وقت، خصوصا عبادت
اشارندہ اذا وجفا قبلودن (عبادت ثوا
بنی کیہوتکانلگی ویا بالکل یوغالتدقی
اچون) بیگرا کده صافلانو ایله وعظ
ونصیحت ایدر گہ تیوشلیدر. اما امام
اولدقلری اچون محلہ خلقلرینه یول
باشچی اولولری یعنی وعظ ونصیحت
ایتدکلرینی اولا اوزلری توتو وقلو
لازمدر. آچغراق ایتکانده، امامار محلہ
خلقلرینه یالغز تل ایله گنه تلقین ایدوچی
دگل بلکه آیتدکلرینی قبول ایتدورور
وآنک ایله عمل قیلدورورغہ طرشوچی،
فعل و عمللری ایله اول باشدہ اوزلری
اورنک کورستوچی وکوچر گچ اولمقلری
لازمدر. یوقسه یول کورستوبده اول
یول ایله اول اوزی بارماغان آدمگہ یول
باشچی دینلمس. فعلی ایله قولنی تکنیب
ایتکان واعظنک خلقله اثری ونفوذی
اولماس خلقله نفوذی و اثری اولمغانلر
نک محلہ اماملری اولوب طورولرندہ،
اوزلرندن باشقه هیچ کم گہ فائده سی
اولماس. اماملر بو خصوصلرغه وبونلر
نک نتیجه لرینه دقت ایدر گہ تیوشلی.
کمال حسن اختیارلری ایله ههک لرینه آلمش
وصافلامش محلہ خدمتلرینی تیوشنچہ
یرینه یئکرر گہ طرشورغہ تیوشلی.

مفتی اهل الاسلام الحاج الحرمین:

محمد یار ساطانوف

والرویۃ فان غم علیکم فاکملوا اعدة شعبان
ثلاثین ولذا قال (ای المصنف عطا علی
قوله برویۃ) او بعد شعبان ثلاثین یوما
ان غم الهلال بعیم وغبار وغیره (قال
الطحاوی کظلمة مانعة اوضوء كذلك او
دخان) بالاجماع (ای ثبوت الهلال بهذا
الطریق بالاجماع عملا بالحديث السابق
ذکره) انتهى۔

وفی الموطاء للامام مالک بر وایة
الامام محمد رحمهما الله تعالى اخبرنا
مالک حدثنا نافع وعبد الله بن دینار عن
ابن عمر ان رسول الله صلی الله علیه وسلم
ذکر رمضان فقال لا تصوموا حتی تروا
الهلال (یعنی یری بعض المسلمین) ولا
تفطروا حتی تروه فان غم علیکم فافطروا
واله (ای فافطروا له تمام العدد ثلاثین
یوما كما فی رواية اخرى فاکملوا العدة
ثلاثین) قال محمد رحمه الله وبهذا اخذ وهو
قول ابی حنیفة رحمه الله تعالى انتهى ما فی الموطاء
قال مولینا محمد عبد الحی الکنکری فی شرح
الموطاء قوله فافطروا له قال النوری اختلف
فی معناه فقالت طائفة معناه ضیقوا له وقد
روه تحت السحاب (لان قدر یجی ايضا
بمعنی ضیق كما فی قوله تعالى یبسط الرزق لمن یشاء ویقدر) وبهذا قال احمد
وغیره ممن یجوز صوم لیلة الغیم عن
رمضان (لکن هذا خالف لقوله علیه السلام
ولا تستقبلوا الشهر استقبالا) وقال ابن
شریح وجماعة معناه قدره بحساب المنازل
وذهب الاثمة الثلاث والجمهور الى ان
معناه قدروا له تمام العدد ثلاثین یوما
كما فی الروایة الاخری انتهى
وفی الکنز: وبثبت رمضان برویة

دیلمش، لدلوك الشمس قبیلندن) یا ایسه
آی کوردکنز اوچون روزه غه کروکز،
آی کوردکنز اوچون افطار ایدوکز،
اگر آی سزیه بولوط کبی شی ایل
پرده لنش بولوب رویة دن مانع اولور
سه شعبان نی اوتوز کون ایدوب اکمال
ایدوکز، دیلمش، امام نووی بو حدیث
نک شرحنده رویة دن مراد بعض
مسلمین رویتی در. هر روزه توتوچی
اوزی کورمک شرط توگلدن بلکه جمیع
ناس اوچون ایکی عدل کسه نک روعیتی
کفایه ایدر. اوشنداق روزه غه کسوده
اصح روایتده بر عدل کسه نک روعیتی
کفایه ایدر. اما فطرده ابو نوردن
باشقه جمیع علماء فاشنده ایکی عدل کسه
نک روعیتی شرط در دیلمش، ایکنچی حد
یث نک معناسی عین مآلده اولوب فقط
«فاتموا ثلاثین» دیه مطلق ذکر ایدلمش
هلال شعبان ایل هلال رمضان نک ایگون
هم تمام نی شامل در. زیرا که هلال
سابق نک بقاسی اصل اولوب هلال لا حق
نک ثبوتی عارضی اولدقندن استصحاب
ایل عمل ایدلمک احتیاط در. بو حدیث
ده ایکی مسلم نک شهادتی صوم وفطرده
شرط دیگان مذهب که مستند بولغوچیدر.
اوچونچی حدیثده ینه شعبان آیین اکمال
ایل تصریح ایدلمش در. رمضانغه صافاق
اوچون آلدان فرض نیبی ایل بوم شکده
روزه توتودن نهی نی مشتمل در.

وفی مراقی الفلاح للامام الشریع
ولی: یثبت رمضان بره بته هلاله لقوله
صلی الله علیه وسلم صوموا الرویة وافطروا

هلاله او بعد شعبان ثلاثين يوما . قال ابن
نجيم في البحر الرائق في شرح قول المتن
هذا : الحديث الصحيحين « صوموا الروي
يته وافطروا لرويته فان غم عليكم
فاكملوا عدة شعبان ثلاثين يوما » قال
المصنف وقبل بعثة (اى ما نفع من الر
ؤية كالغيم والغبار والدخان والظوهر
المفرق للبصر) خبر عدل ولو قنا او انثى
لرمضان وحريين او حررتين للفطر . قال
الشارح ابن نجيم لان صوم رمضان امر
دينى فاشبهه رواية الاخبار (اى الاحاديث
لان فيها يقبل خبر عدل واحد) ولهذا لا
يختص بلفظ الشهادة واما لعل الفطر فلانه تعلق
به نفع العباد وهو الفطر فاشبهه سائر حق
قهم فيشترط فيه العدالة والعربية والعدد
ولفظ الشهادة . قال المصنف والا
(اى وان لم يكن بالسماء علة) فجمع
عظيم فيهما (اى فى الصوم والفطر) قال الشارح
ابن نجيم جمع كثير يقع العلم به بخبرهم
اى علم غالب الظن لا اليقين ثم قال
وروى الحسن بن عيسى بن ابي حنيفة
انه يقبل فيه شهادة رجلين او رجل وامرء
تبيين سواء كان بالسماء علة او لم تكن
كما روى عنه فى هلال رمضان كذا فى
البدائع ولم أر من رجحها من المشايخ
وينبغي العمل عليها فى زماننا لان الناس
تكاسلت عن ترائى الاهلة انتهى .

قال العلامة شمس الدين محمد بن
القيم الجوزية فى كتابه « زاد المعاد فى هدى
خير العباد » وكان من هديه صلى الله عليه
وسلم ان لا يدخل فى صوم رمضان الا بروية

معققة او بشهادة شامد واحد كما صام
بشهادة ابن عمر وصام مرة بشهادة اعرابي
واعتمد على خبرهما ولم يكلفهما لفظ الشهادة
فان كان ذلك اخبارا فقد اكتفى فى رمضان
بخبر الواحد وان كان شهادة فلم يكفى
الشاهد لفظ الشهادة فان لم تكن روية
ولاشهادة اكمل عدة شعبان ثلاثين يوما
وكان اذا حال ليلة الثلاثين دون منظره
غيم او سحاب اكمل عدة شعبان ثلاثين
يوما ثم صام ولم يكن يصوم يوم الاغمام
ولا امر به بل امر بان يكمل عدة شعبان
ثلاثين يوما اذا غم وكان يفعل كذلك
فهذا فعله وهذا امره ولا يناقض هذا قوله
فان غم عليكم فاقدروا له فان القدر هو
الحساب المقدر والمراد به الاكمال كما قال
فاكملوا العدة والمراد بالاكمال اكمال عدة
الشهر الذى غم كما قال فى الحديث الذى
رواه البخارى فاكلوا عدة شعبان وقالت
عائشة رضى الله تعالى عنها كان رسول الله
صلى الله عليه وسلم يتحفظ من هلال شعبان
ما لا يتحفظ من غيره ثم يصوم لرويته
فان غم عليه عد شعبان ثلاثين يوما ثم
صام صححه الدارقنى وابن حبان انتهى .
ايمنى ملاحظه اينترسك آى باشى
خصوصه بغير عليه السلامك عملى بيك
آچقدر . احاديث شريفه مقتضاسنجه روية
ميسر اولورسه ايكنى عدل مسلم نك فولى
ايل روزغه كر ولورهم چقولور حتى روزغه
كر گنده بير عدل كسه نك خبرى قبول
ايدلديكى زاد المعادده بياح ايدلدى . اعرابي
دن اشهد لفظى ده طلب ايدلدادى . آچقى

عبارة که متعلق بولغان سببلی ایمانندن
استفسار ایدلای. بیل اولدوقده بعض اول
اماملری ننگ آی کوردم دیگان کهمه نی:
«یارار مونه طهارة آلوب مسجد که کروب آنط
ایدوب اثبات لارسون» دیه تضییق و تشدید
ایدولری هیچ مناسب توکلدر. اما رؤیة
میسر اولمای هواده غیم اولورسه اکثر
روایتده شعبان نی اوتوز کوندن تکمل
ایل مصر حدیر. بعض لرنده مطلق ذکر
قیلنوب شعبان ایل رمضاننگ ایکاونده
تکمیل ایل امر آکلانه در. باشقه آیلرده
تکمیل که اشاره ده یوقدر. غیم دن ایسه بزم
خلق بولوط نی فهم لای اما فی الحقیقه غیم
رؤیة دن مانع بولغان بر عارضی بولاچقدیر.
کیرک بولوط بولسون کیرک توزان
یا توتون اولسون یا ایسه کوز چاغلدیر
لقضیا منعکس بولسون همه شون شاملدر.
نیا که طعناوی ننگ تعمیمده کیچدی، فقها
روایتده نظر ایتمساک غیم بولغانده روزه
غیم کرو اوجون بر عدل خبری قبول
ایدلوب افطار اوچون نصاب شهادة،
حریة شرط ایدلمشدر. آیان بولغاننگ مطلقاً
جمع عظیم شرط دیمشدر. احادیثده ایسه
جمع عظیم شرط بولوی برده چقمای بلکه رؤیته
ممکن بولسه رؤیة اعتبار قیلنوب رؤیة
دن مانع اولدوق تکمیل ایل تصریح ایدلمشدر.
کیرک آیان کونده بولسون کیرک بولو
طلی کونده بولوب بولوط آراسندن
کورولسون. جمع عظیم نی ایسه فقهاء
البته احتیاط اوچون آلمش لردر. جمع
عظیم مقدار نده اختلاف قیلمش لر صوابقه
افری ابن نجیم حضرتلری اختیار ایتدی

ظن غالب نی افاده قیلور قدر بولماقدیر.
چونکه عبادة بابنده ظن غالب یقین کبی
دیمش لر، اما توانر حدنده گی درجه ده
بولماسقه تیوش. بعد بر شهرده رؤیة
ثابت اولورسه متجاوز شهرلره هم
قبولی تیوش بولادر. حتی بعض اماملر
مشرق اهلی ننگ رؤیتی ایل خبر واصل
اولورسه مغرب اهلنه ده عمل واجب
دیمش لر. لکن صوابقه قریب حکمت
که، هیئت که موافق بولغانی تفاوت کثیر ایل
مطالع مختلف بولغان متباعد اقلیم لرده
حکم باشقه باشقه بولورغه کیرک. امام
مسلم حضرتلرینک ابن عباس رضی الله
عنه ننگ مولی سسی کریب حضرتلرنسندن
روایة قیلغان حادثه سی هم اختلاف مطالع
معتبر ایدوکن تأیید ایددر. حادثه شول
ام الفضل بنت الحرث کریب نی شامغه
معاویه طرفنه کوندرگان کریب ایددر.
شامغه کباب ام الفضل ننگ حاجتن اوتددم.
شامده وقتده رمضان آیی توغدی، بند
جمعه کیچده آینی کوردم، رمضان آخرنگ
مدینه گه قایتدم، عبدالله بن عباس حضرت
لری بندن سوردی: «آینی نی کونده کور
دگز» دی، بن: جمعه غه قارش کیچده کور
دک، دیم، سن کندان کور دگمی؟
دیدى. بلی بن و باشقه آدمیلرده کور
دیلر، آدمیلر معاویه ده شوننگ موجبنه
روزه غه کور دیلر، دیم. اویله ایسه ده
بز شنبه گه قارش کیچده کوردک، بس
روزه نی اوتوز کون ایدوب اکمال اینکا
نهی یا که آی کور گانهی روزه ده دائم
بولامزدیدی. بن دیم: حضرت معاویه

نك روئینی و صیامی ایل اکتفاء قیلماي مزمی؟
دیدي. یوق بزه رسول الله پيله امر ایتدی.
(یعنی اكمال یا روئیت که بذا قیلورغه
بیوردی دیمک اولور). بو اختلاف مطا
لع خصوصنده علماء آراسنده قیل و قال
کوب اولسه ده بالکلیه اهماال مناسب توکل
در. حسابنی هم بالکلیه اهماال ایدر که

تیوش توکل. بتونلای حسابنی اصل اید
وب شوکاغنه ده اوشانوب کینار که یارا
مای. بو خصوصده تفصیللرنی ازلا گای کیمسه
لر البعر الراقی قه، احباء العلوم شرحی
اتحاف قه هم ابن القیم الجوزیه حضرتلر
نك زاد المعاد کتابنه مراجعت ایتسون لر.



Не Официальный Отделъ.

غیر رسمی قسم

فتاویٰ بابندن

(۱۲ نچی نومبر معلوماتدگی استفادغه جوا.)

۱۲ نچی نومبر معلومات ده آلا
بوغه اوبازی آخوند عطاء الله یهودین
جنابلرینک زوجان آراسنده واقع اولمش
طلاق حقنده صوراعان فتویٰ سینده جوابا
دیه مکه: مذکور صورتده زوجان آرا
سندده شرعا طلاق مغلظه یوقدر. آنچق
ایکی طلاق واقع در. برسی ابداء
قیلمش طلاقدر، ایکنچیسو ایسه ملانک
سوءالبینه فارشی ویرمش جوابی ایله
واقدر.

مذکور مسئله ده ملانک سوءالبینه
فارشی زوجنک «قیلدم» دییه جواب
بیرمکی ایله شرعا برکنه طلاق نك وقو
عی روایت پيله در:

«وعن محمد قبله اطلقت امرأتك
ثلاثاً؟ قال نعم. يقع واحدة في الاستحسان»
(بزایه فی کتاب الطلاق. ۱۲۸ صحیفه)

ایک آخوند حضرت نك عرض ایدمش
بو مسئله سندده، زوج ملانک سوءالبینه
فارشی ویرمش جوابنده، آناسی نك
عتابندن فوتولور ایچون مقدمگی طلا
قندن اخبارنی نیت قیلیمقده جائزدر.
بو تقدیرچه زوج نك جوابندن بر طلا
قده واقع اولماز. فقط مقدمگی طلاق
غنه ثابت اولوب قالور.

مگرده مذکور مسئله ده ملا، زو
جان آراسنده طلاق مغلظه نك وقوعی
ایله حکم قیلوب میتریقه قه ده شوپله یاز
قندن، بو حکم باشقارمادقچه تعلیل سز
کوینچه زوجان آراسنده نکاح نك قضاء
درست توکلدر. اما دیانه جائزدر.
تعلیل سز کوینچه نکاح نك جوازی

ایچون ، حضورنده ملاق و ائع اولمش
ملا علی ما هو الصحيح قیلمش حکمنی
باشقارطوب میتریقعه ده شویله یازمقی
قضاء شرطدر . بناء علیه مقلظه حکمی
باشقارمادقچه زوجان آراسنده تعلیل سز
کوبنجه نکاح اجرا ایدن امام ده قضاء مستو
لدر ، زوجان آراسنده آیرمق لازمدر . بو
حقده روایت :

«هن وقوع التلث علیها بافتانم لیس
باهر فامر الکاتب بکتابه صک الطلاق
فکتب ثم افتاه عالم بعد م وقوع الطلاق
له ان يعود الیهما فی الدیانة لکن القاضی
لا یرصدقه لقیام الصک . »

(برازیه فی کتاب الطلاق . ۱۲۶ صحیفه)

اما آخوند یهودین ننگ فتوای سرا
جیه و بزایه دن کورسانکاج عبارلرنی
بو مسئله گه مصداق بولا آلمیدر . زیرا
بو مسئله زوج ایله اجنبی بر ملا آراسنده
وائع اولمش سوءال و جواهرلدر . سرا
جیه و بزایه ده گی روایتلرایسه زوجان
آراسنده غی مکالمه حسبجه و اقم اولمش
حکم لر حقنده در .

ملا ضیاء الدن الحوجاشی .

(فزان اویازی صوفی و واصلتی چاک اولنده .)



فتوی لر حقنده محاکمه

بلرینک بیانینده موافق تابدقمدن ، بو حقده
ایکنچی بر فتوی یازمقه لزوم کورمینجه ،
کند علم دایره سنده محاکمه ایده رک
بو فتوی لر ننگ درست لکینه اشتراک اید
من . فقط بو فتوی لر ننگ بعض بر استند
لال ارنده بر درجه مطالق ویا مناسبت
سزاک کوردکمدن ، کند محاکمه و ملاحظه
لر منی عرض ایده من . مطلوب اظهار
حق اولندقدن بو محاکمه لر موافق کور
لسه « معلومات » ده درج ایدوگزنی
اوتنه من .

شویله که ، محترم امام حراث افندی
طرفندن ۱۱ نچی نومر معلومات ده یاز
لغان فتوی ده بویله دهمشدر : « وارث
که وصیت هیچ درست توگلمی ؟ هوالینه :
بعض ورثه گه ثلث مالدن آرتق بولما یوب
وصیت درست ، اگر بقیه ورثه جائز
کورسه لر . تسویه ایچون بولغانده یا
وصیت طریقنجه تملیک المال فی المال
ایدر و یا خود هیبه ایدر . » بناء علیه
امام حراث افندی بوسوزلری ایله تسویه
ایچون بولغانک ثلث ایلان وارث که ده وصیت
ننگ عند الشرع رخصت و مساعدده سی
بارلقنی بیلدر . مونی ایسه لا وصیه لوا
رث الا ان بشاء الوارثه ، حدیث شریفی
ایل استدلال ایدر . مینم فهمجه بو حدیث
ایل عند الشرع وارث که وصیت ننگ رخصت
و مساعدده سی بارلقینه استدلال خطادر .
زیره مؤمن موحد ایچون کندو وارثینه
هیچ بر تورلی وصیت قیلمغه عند الشرع
رخصت و مساعدده یوقدر . بلکه علی الا
طلاق معصیتدر . مع مافیه وصیت ایدر سه

محترم محرر افندی ! صبار غوبیر
ناسی امامی طرفندن ایدلمش استفناغه
جواب یازلمش فتوی لر نی فقهه و فتوی کنا

ورثه نك رخصتى ايله عند الفقهاء جائزدر .
لك ورثه نك تبرعى اولمق جهنندنر .
موصى نك وصيتى اولمق جهنندنر نوكلدر .
مذكور حديث نك مضموننده آنهق شويله
اولمقنى مفيد ومشعردر .

آية . مواريث ده «غير مهنار» تعبيرنده
تفسير مدارك : وذلك بان يوصى بزيادة
على الثلث اولوارث ، ديه آلمشدر . بناء عليه
وارث گه وصيت على الاطلاق اضرار
ورثه در . بو آية نك تفسيرى تفتنده
اضرار ورثه حقنده تفسير الخازين بويله
ديمشدر : «عن ابى هريرة ان رسول الله
صلى الله عليه وسلم قال : ان الرجل
ليعمل والمرأة بطاعة الله سنين سنة ثم
يحضرها الموت فيضار ان في الوصية
فتجب لهما الفار . وقيل ان الاضرار في
الوصية من الكبائر ؛ لان مخالفة امر
الله عز وجل كبرى ، وقد نهى عن الاضرار
في الوصية ، فسدل على ان ذلك من
الكبائر .»

بناء عليه وارث گه وصيب على
الاطلاق اضرار اولوب كبائر اولمقله
موصيندر .

سوره بقره ده «كتب عليكم اذا
حضر احدكم الموت ان ترك خيرا
للوصية الوالدین والاقربين الاية» بيانده
ايسه تفسير الخازين بويله ديمشدر :
«كانت الوصية في ابتداء الاسلام فريضة
للوالدین والاقربين . . . ثم نسخت هذه
الافات بايات الموارث وباروى عن عمرو
بن حارثة قال . . . ان النبى عليه السلام
يقول : ان الله اعطى كل ذى حق حقه ،
فلا وصية لوارث .»

بناء عليه وارث گه وصيت آية
موارث ايله نسوح اولوب ، وصيت
ايسه ، آنهق وارث بولمقان افاريب ،
فقرا ، وباغود مانع ناس ايچون خبرات
اولراق مشروع اولمشدر . اما على
الاطلاق وارث گه وصيت ايسه ، بوتبرع
نك حكمت وفلسفه سبن ابطال ايدمرک
سو استعمالدر . تعدى حدود الله اولمقله
عند الله مبغوضدر . سوره نسا ده آية
مواريث ختامنده «ومن بعض الله ورسوله
الاية» قول شريفى ايله وعيد بيورلمشدر .
بويله آية واحاديث ميدانده ايكان ،
وارث گه وصيت قبلوب قالدر رغه عند
الشرع رخصت ومساعك بارديبورکه مينم
فكرمه هيج بر يول ومجال يوقدر .

شويله ده بر آدم وارث لربنك كتاب
اللهه مبين حقوقلرينه تعدى قبلماينجه ،
مشرع حصه لرى حسبينه كندوترکه سندن
ورثه نك كلى سينه وباغود بعضينه كندو
مصلحتينه تعين اشيا ايدرسه ضرر
يوقدر .

روايت : واعلم ان الناطق ذكر
عن بعض اشياخه : ان المريض اذا عين
لواحد من الورثة شياء كالدار على ان
لا يكون له في السارعه التركة حتى يجوز .
وقيل : هذا اذا رضى ذلك الوارث به
بعد موته فعينك يكون تعيين الميت
كتعيين باقى الورثة معه . كما فى الجواهر .
(جامع الرموز فى كتاب الوصايا .)
(ما بعدى بار)

ملاذيه الدين الخوجاشى .

طلاق حقنہ تشخیص

صورۃ مسئلہ

محترم معرر افندی!

ہو مکتوبی معلوماتکہ درج
ایتمکیزی اوننہ من .

۲۱نہی نومرو «معلومات» دہ آلا بوفہ
اوبازی کہوک فرہ سینک آخوند عطاء اللہ
جنابلری طرفندن باہکا اماملری حقنہ
یازلمش مقالہ دہ بر حق افترالر کوراد
یکندن اصلاح ایتمیہ مجبور اولدم .
آخوند جنابلرینک مقالہ سنندن آکلا
شبہ درکہ : زوج کندو منکوحہ سنی اولا
بر مرتبہ طلاق قیامش و صوگرہ دخی
ملا حضور نئسہ اوچ طلاق قبلش دہ
تعلیلسز نکاحہ محل فالاماش . حالہو کہ
صورت مسئلہ ایسہ ، بئولای آخوند جنابلر
ینگ دبدکنہ دکلدر ؛ چونکہ ملانک
صوراوندن مقدم ایرنک طلاق قیادیغی
یوق و ملانک دہ ایردن نہ قدر فرقتندن
مقدم ونہ صواک «سن منکوحہ کئی طلاق
قبلدکئی؟» دیوب صوراوی ہیچ یوق .
ہو مسئلہ ہزم حضور مزده واقع
اولدی بویلہ :

فرقت وقتندہ ملا زوجندن «نچہ
طلاق ایلہ طلاق ایڈہ سئ؟» دیوب
صوردقہ زوج «بر طلاق ایتمکچی
بولام» دیدی بوکا فارشو زوجنک
آناسی «حرام طلاق قبل ، (اما اوچ
کلمہ سی تیلگہ دہ آلمدی) یوقسہ بن

راضی دگلیم» دیدکدہ ملا طلاق مغلطہ
دیہ متریکہ دفترینہ ثبت ایثوب بر کرہ
زوجگہ اجرای عقد ایندردی .

بر نیچہ کوندن صوگرہ زوج پیشیمان
اولارق بکا کلوب و ممکن ایسہ یا کادن
نکاح ایڈلہ سنی طلب ایندی . بن ، بو
کبی طلاق یعنی طلاق مغلطہ عبارہ سبلہ
طلاق ، صریح طلاق اولیبوب طلاقنی شدت
ایلہ توصیف و بناء علیہ کفایہ دن معدود
اولوب نبتکسہ توفی ایستد یکندن ،
زوجنک نیننی استفسار ایندم ، زوج بکا
بویلہ جواب ویردی : بن ابتداء ہیچ
طلاق ایتمک نیتندہ دگل ایسدم ؛ چونکہ
زوجہم ایلہ آرمزده محبت فوتلی اولد
بغندن طلاق دہ غی اولان ہیچ شی یوقدر .
فقط والدینہ جبرا طلاق ایندیسہ مدہ
بر نیگنہ نیت ایندم دیدی . بن ایسہ
زوجنک بودن آرتق طلاقنی نیت ایندم
یکنہ ہمین ایندروب قولدن پودپیسکہ
سنی آلدیم و «واللہ ماردت الا واحده»
(۱) حدیث شریفنہ بناء بر طلاقنک و فو
عیسی ایلہ حکم ایثوب نسکاح اوقودم .
ہو فرقت برنچی مرتبہ اووب بوندن
مقدم زوجنک ہیچ طلاق قبلدیغی یوقدر .
ایشتہ بومی تعلیلسز نکاح جائز اولمیان
طلاق؟ مادامکہ زوج اوچ طلاقنی نیت
ایتماش ملانک مغلطہ دیب یازماقندن
ویاخود آنانک حرام طلاق قبل دیمکندن
اوچ طلاق واقع اولماز .

سن بائن طلاق ، حرام طلاق ،

طاغ قدر و یاخود قالین طلاق کیبلر کنایه
طلاق اولوب نیت که توقف ایتدیکی
وامر طلاق زوجنک بدنده اولوب تفویض
ایتمدیکی تقدیرده آنانک فلاننک
دخی اولمادی حتی صیبلره قدر معلوم
ایکن نصلکه آخوند جنابلری آکلاماش؟
عجبا! بو کبی بیوک ذاتلره اشنک توبنه
دوشونماينچی اسندیکی کیمسه سنه افترا
یا قحق هیچ یاقیشور می؟

صراپول اویازی بایکافیه سنه امام و مدرس
احمد هارث ابن ملا احمد سیمانی.

اداره: حرام طلاق دیهک بزم
عوام آراسنده نیندای اورنده استعمال
قیلنه، شونی بر عامی دین صوراب بلورگه
کیرک. اهل علم البته بر محمل ناپار. فقط
عوام آراسنده تحلیلنی موجب بولغان
طلاق اورنده استعمال قیلنمای می ایکن.
بورغالامای توغری غنه غری و اصطلاح
لرین استفسار ایدرگه تیوش.

— — — — —

استفتاء

مهر خصوصیه

قز ویرگانه تارتو آقچه سی دیب
قزنک آناسی یا که وکیلی کیاو طرفندن
یکرمی یا که یکرمی بش تنکه آقچه آلا
در. شول آقچه کیاو باغندن قزنک
مهر صاندغینه مهر نرسه سی اوستینه
صانوب کیلدر، هم بزنگ بو طرفده غی

وکیل لرمز، بو آقچه مهرگه نبوشلی، دیب
یازدرلر همه امام لرمزنک بعضسی
اعتبار قیلمای مهر دین حساب قیلوب یازه
در، بیلر روشک یازونی معقول کورمگان
امام لرمزده بار. نکاح اوقوب عقد تمام
بولغاندن صوگ اوشبو تارتو آقچه سی
قزنک آناسی یا که وکیلی صاندغدن بو
بزگ نبوشلی آقچه دیب مجلسده یا که
مجلسدن صوگ آلادر. ایندی مهرگه
یازلغاج قزنقی بولوب فالادر، همه بو
تارتو آقچه سی مهرگه فوشوب یازارغه
نبوشلی می توگلمی؟ همه وکیلگه ویرلگا
نده قزدن جواب آلوب قز آناسینه
یعنی وکیلنه بیرورگه راضی اوله می،
قز آناسینه یا که وکیلنه ویرورگه راضی
اولغانده مهرگه یازو نبوشلی بوله می؟
اداره دین بر فتوی کورگازونی اوتلدر.
لفظاً: امام محمد نجیب الیاسی

اداره: مزبور آقچه بیروچی

قایو نیت ایله ویرسه شوگا محمولدر.
فقط صاندغدن قزنک آناسی یا که وکیلی
بو آقچه بزگ نبوشلی دیب آلامای ایله
مهر دین محسوب اولمازلقی لازم توگلدر.
زوج ایله زوجه آره سنده ویرلماش
نرسه لر حقنده صوگره اختلاف بولورسه
آشاورغه مخصوص نرسه لر مهرگه حسابلا
نمای. اما باشقه مال و آقچه غه حسابلنه
تورغان شیلر مهرگه حسابلاندر. مگر
بر طرفنک بیمینی ایله بو اصل اوزگارو
گه ممکندر. شول مجلسده ویرورچی
آلوی دن بو می مهر دین حسابی توگل

می دبه آچق استفسار ایدوب امام
نزاع که مفضی اولمازاق ایتوب یازارغه
تیوشدر . اگر مهرکه فوشلوب پاراچ
ولی یا وکیل آلوب اوزینه توتنورسه
کشی حقنه جنایت بولادر . آنده قزنگ
رخصتی ویا عدم رخصتی معتبردر .
قزنگ اول آفچه واشیاده تمام اختیاری
جاریدر . دخی بو خصوصه علمائری فی
فتوی بیررلر معلوماتده درج ایدلور .



«تاریخن بر نبذه»

خوقند بلده اسلامیه سی

خوقند شهرینگ بر نیچه یلارغنه
مقدم اسلام حکومتلرندن برینگ «مقر
حکومتی» اولان بر اسلام شهری
اولدیغی هر کیمه معلوماتر .

بلغار، سرای وقاسم خانلرینگ محو
وانقراضلرینه برنچی سبب اوز آرالارنگ
اولان اختلاف، جگ وجدالر اولدیغی کبی
«خوقند دولت اسلامیه سی نكده» محو
ومنقرض اولهرق روسیه حکومتینگ
یداستیلاسینه کجه سینه برنچی سبب
بخاره، خیره وخوقند حکومتلری آراسنگ
اتفاق واتحاد اولمای آرالرنده دوام ایدن
خصومت وجدالر اولمشدر .

خوقند شهرینگ صوگشی ها کسی
خداپار خان حضرتلری ایسکی اداره
سینگ زمانه موافق اولمادیغینی واول
اداره نك ملك و دولت نك فنا وزولینه

خدمندن باشق اشکه پارامادیغینی آکلامش،
بنا برین ممکن قدر اداره حکومتی
اصلاح فکرینه توشمش ایسه ده خارج
وداخلی فسادلر، «امول کهنه» ایلان
اداره اولمغی اوامر سباییه دن اولد
یغینی اعتقاد اینمش جهلاء ملنده اداره
حکومتنگ اصلاح ونجدید ایدپلمه سببه
قارشو دوشدیکلرندن خان حضرتلری
فکر عالیلرینی اجرایه موافق اولامشدر .
بونندن ایکی سنه اوللری، خوقند

شاهزاده سی سپید عمر بك حضرتلرندن
ایشندیکمه کوره، حاکم مشار الیه
حضرتلری روسلره بر کره مغلوبیتندن
صوگره اداره فی هن اساس اصلندن
تغییر ایدرک زمانه موافق صورتده
اصلاح لازم اولدیغینه روء سایی مسلمینک
اتناع ایتمش و بنا برین ایش خبرکه
قاراغانده دولت علیه به آدم بیاروب اصلاحه
یاردم و خدمت ایتنک آدمار یبارلمه سینی
رجاء ایتمش، دولت علیه ده بورجانی اعتباره
آلوب ایکی نفر آدم یوللامش، شو ایکی
آدمک بری اشیاء لازمه لری آلوب کاشغر
آرقلی، ایکنچیسى تاشکند آرقلی خوقندکه
متوجه کلمکده اولمشلر، فقط بونلر
همان کلمکده ایکان، اولد بپوک بر
مأموریتده طر مش وصوگره لری بپوک
خیانتلره ارتکاب ایتدکندن خان طرفندن
مأموریتدن عزل ایدلمش بر ذات خان
حضرتلرینه عداوتندن اهلینی خاننگ
هلیهینه قیامه دعوت ایتمش وبومقصودینه
وصول اوچونده خان حضرتلری حقده
هر نوع بهتان واقف ایلره قدر ارتکاب

ایتمش . فقط برکت اولسون! اهاالیدن
فرد واحد او کیمسه ننگ سوزینه اویم
مشلر . لکن خریف خانننگ علیهمنه
حرکننده دوام ایتمش باری مقصودینه
وصولی ایچون اهاالینی اغواء ایلان خان
علیهمنه قیامه دعوت قیامانی قویوب
باشقه جهندن کرشمش سویله که : دین
نقطه نظرندن دوسلر ایلان تکرار محاربه
قیلمقننگ لزومینی اهاالیگه سویلایر که ،
أهاالینگ قسم اعظمی سوزینه اویدر مش
وشول طریق ایل خریفه مقصدینه اصل
اولمش در .

خریفننگ سوزینه اینانوب روسلرک
طوب و تفنکندن وعسا کرننگ اولدقچه
انتظامندن بی خبر اولان اهاالی خان
حضرتلرینی روسلر ایلان تکرار محاربه
قیلماغه دعوت و تکلیف ایتمش ، حتی اگر
خان محاربه خصوصنک اهاالیگه مخالفت ایتمسه
عزل اینچکلی ایلانک تخویف ایتمشلر .
خان حضرتلری روسلرله تکرار
محاربه قیلماق تیوشسن ، مسلمانلر ایچون
بو محاربه ضرری و اوزلری هر جهندن
ضعیف مقابله لری ایسه قوتلی ،
اولدیغندن اگر روسلر ایلان تکرار
محاربه ایلمسه دولتنک باطلیه بتووی لازم
اولاچاغینی دلائل واثقه ایلان آغلايه آغلا
یه سویله مش ایسه ده اهاالینی تسکینه
موفق اواماش (حتی خان حضرتلر
ینک فکرینه بالاشترک اهاالینی تسکینه
چالشمش بیوک بر عالمنک اهاالی طرفندن
غایت فجیعانه بر صورتده اولدر لمکیده
ردایت اولمقده دور) . نهایت اهاالیده

روسلرله تکرار محاربه یه کرشمشلر ،
شو محاربه ننگ نتیجه سی اولارق خان
حضرتلری تخنی - ناشلاب خوقند دن
چقوب کیمشددر .

اهاالینگ بر قدری روسلرله محار
به ده وبر قدر بیوکلر یدیه خان سر اینده
خاننک قویوب کیمکان خزینه و چاربه
لری توغروسنده نزاع وجدال ایتمکده
لر ایکان روسلر شهر کر مش و شهری
ضبط ایدرک شو کونلر ده شرایط لازمه
ایلان محاربه یه ختام ویریلدیکی کبی
« فرغانه » ولایتده اولان دولت اسلا
میه یه ده ختام ویرلمشددر . (انا لله
وانا الیه راجعون)

دولت علیه طرفندن کلمکده اولان ایکی
آدمدن تاشکنک آرقلی کلمکده اولانی
« محمد امین بك » نامنده اولدیقی خا
مارمه قالمشدر . مومی الیه تاشکنکده
یتکانده خان حضرتلریده تاشکنکده ده او
لمش . محمد امین بك جنابلری ایلان
کورشمش و آنک دولت علیه طرفندن
ارسال بیورلمش آدم اولدیقی خان
حضرتلرندن باشقه آدملره ده بیلمش
اولسه کرک ، چونکه آنک عثمانلی آدمی
اولدیغن ونه اش ایلان کلدیکن شو
وقنده اش باشنده اولان « روس جنر
الیده » منافقار بیلدر ویده اولگر گانلر ،
روس جنرالی بو آدمی تفتیش
ایتمیه باشلامش ایسه ده بو کیمسه غا
یب اولمشدر .

(مابعدی وار)

« معلم : شاکر الیختاری »

خارجی خبرلر .

غزته لردن :

اخبار خارجه دن مهم لری ترکیه ده گی اداره مشروطه اعلانی ديه مقدمه یازمش ايدك . ترکیه ده گی اداره مشروطه حقنده تورلی دولت اهالیسی تورلیجه قاریدور . بعضی لری انابت ایتیلر ، پارلامنت اعلانی افکار عامه نی باصار یوباتور ایچون در ، دیلر . بعضیلری چنلاب اوشانلر . آوروپا دولت لری آراسنده ما کیدونیا خصوصده فی اصلاح پروغراملارنده و قنچه ، «توقته عثمانلی دولتی یا گئا اداره چه نیچک تولور باقام» ديه عملگه کرشمای توقی ایتونی مناسب کورما کده لر . بو خصوصده بعض روس غزته لری نیک یازدقلرین بلو میزان ایچون فائده دن خالی بولماز در . شول سببلی جمله دن برسن نقل ایتونی مناسب کوردك .

پیتربورغده کونده لك کچکده «س . پیتربورغ» نامنده گی غزته اوشیدو ۱۲ نهی آوغوست نسخه سنده یازادر : «بتون دنیانک نظری حاضرده ترکیه ده گی احوالاته متوجه در . استبداد اوچاقی ظن قیلنغان ایسکی ترکیه خلاف فرض اولارق اولمگان ایکان ، بلکه پاگشادن طسوب باش کوناروب حیات و حریت هواسنده ظن آلا باشلادی سونه یازوب قالغان

ملیت وقومیت حس لرین حریت هواسی احیاء قیلدی . شادلق ایله شونی ایتمک ممکن : قونستنتنوتسبه (دستوریه اداره سی) آز مدنده استبدادی اداره نیک نیچه بل لرده اشلا ی آلمانان فائده لی اشلر وجوده کینوردی . برنجی - نیچه سنه لردن بیرلی اوچی کورنمای تورغان مذاهب وقومیت نزاعلری ایله مصادمه ایدشوب قان توگشولر ، سحر اثری دیورلک تیز آرده توقتالیدی . ما کیدونیا ده کی تورلی جنسلر آره سنده بولغان عداوة باصلدی . ارمنیه ده ظالم توره لرگه تپانوب کورد وباشقه اشقیالار طرفندن تضییق وجفا ایدلگان ارمنلر یا گئا اداره نیک حمایت سنده صغوب هیچ جنس ومنه ب آبرماسنه فاراماسدن امانده بولدیلر . بيله اولدقده پاگئا اداره نیک دوام وکفالتنه اوشانورغه وایسکی ظلم واستبداد لر قایتوب کیلماس دیسورگه ممکن . ایکنی - آولاب آلوب وائترلمکان آیونک تبروسون بولشکانده (یعنی ترکیه نی) آرالرنده طالاش و نزاع چغسوب بتون آوروپاغه غوغا سرایت ایتار دپ تورغان قورقو و غفالری پاگئا ترتیبلی اداره نیک اعلانی ایله بوشاب بوغالب کیتدی . آوروپا دولتلری ادیلری ایله کیلاچکده ترکیه نیک فایو کیساگی مکتا تیوش ديه اولوش لرون تعینلاب قویغان لر ایدی . لکن تقسیم نامخیر ایدلادی ، زبیرا اوز آره کیلوشه آلمای آوزلرین آچوب ، تورولری ایله بوتوغه احقمانه آچقان آوزلرینه بوتوغه

خیلی نرسه لر مانع بولدی. شمعی صید
لری قول لرندن اچقندی. ایبدی دیپلو
مات لرغه باشقه ایش قالماغاچ ، اوستلر
ینه علو جنابلق پرده سی باب ترکیه ده
اداره دستوریه گه شادلانغانلای حریت
طرفلی کورنوب : « یه ، یاشاسون ترکیه
قونستیتوتسیه سی » دیگاندای بولدی لر .
شوشی یافن آراده روسیه نڭ ایلچسی
زینوویف جنابلری دولت عثمانیه نڭ
باش وزیر کامل پاشانی هم خارجه
وزیری توفیق پاشانی زیارت ایتدی ،
اوشبو وزیر لر گه ، زینوویف جنابلری
روسیه حکومتی نڭ یڭی دستوریه اداره
گه دوستانه قاراون معلوم ایتدی ،
ترکیه منحصصری ده اوز طرفلرندن
روسیه دولتی نڭ یڭی دستوریه اداره
سنه انایت ایتدگنه درونی تشکرلرن بیان
ایتدی لر . روسیه نڭ ترکیه اشنه مداخله
قیلماسقه دیگان سیاستنه نیمس لرده قو
شلدی لر . قایولرکه ترکیه نڭ بیله تیزگنه
یڭی اداره گه ایلانوب کیتووندان بیک
کوب ضرر ایکنلر در ، زیر ترکیه
اچنده تجاری سیاستلرن کیکاینو هم
ماکیدونباده خوجهلق اینو پلانلری تمام
بوزولدی . ترکیه نڭ اطراف ولایتلرن
قاره گروهلر (ایسکی استبداد طرفلری)
باشلرن کوناروب یڭی اداره گه فارشو
طوررغه حسابلا یلر ، چونکه بو کون
می خبرلر گه قاراغانک ، حجاز والیی حجاز
اچینه قونستیتوتسیه کړنودن منع لنگان .
اوشنداق مکه شریفی ده شول فکرده
بولغان . اوشنداق ارضروم دائره سنده

ده قونستیتوتسیه خلافنه تورغان عسکر
باشلغنه قرق مڭلاب کرد خلق لری قو
شلغان . ارضروم عسکریه نڭ کوبراگی
قونستیتوتسیه نی حمایه طرفنده بولسده
وحشی کردلر ایله کیشو مشکل بولاچق .
عربستانده گی بدوی لرده قونستیتوتسیه
گه خلاف طرفنده لر کورنه . حتی بعض
پرلرده افوا قیلوچی لر مسجدلرده
وجمع لرده خلق نی : « بو قونستیتوتسیه
شریعت که خلاف » دیه یڭی دستوریه
اداره سون بولر ماسقه دعوت ایدلر
ایکان . مع هذا کنج ترکلر اوزلری نڭ
یڭی اداره خصوصنده گی حاللرن نفور
دیب اوشانلر . هم کامیتت لری آز آز
هنوز اطرافنی اداره قیلولری کیکایوب
ظلم خیانت ایله متهم طورلر . کنج ترک
لرن نڭ طلبی بوینچه اوزلرندن چقا طور
لر . « نقلی قصد ایدلگان جمللر اوشبو
برده تمام بولدی . اوقوچی لر موندن
کوب معنی لر آلورغه ممکن . غزنه
خبرلرن موازنه و معاکه ایتمالی در .
افراط محبت ایندوچی لر آرتق ماقناده
کبی افراط خصم لر هر بر مدوح صفتلرن
هم نچار ایدوب کورساتورگه طرشلر .
شول سببلی اورطه چه حکم ایتمالی در .
اوشبو نقل ایتدکمز روس غزنه سی
بی طرف غزنه در . مخصوص بر مسلک
گه اسیر بولمای حریت ، عدالت وانتظام
طرفنده در . شول سببلی نمونه اوچون
نقل ایدلدی . .

عثمانلی واقعلری حقنده عرب
غزنه لرندن « ثمرات الفنون » ده اوشبو

جمله لرنی اعتبار ایدر که ممکن . اداره
مشر وطه اعلانی بعدنده بیل تهنه ایدر:
ای وطنم ووطنداشلرم ! سز لری
زور نعمت ایله تبریک ایدرم ! اول
نعمت عظمی ایسه مجلس مبعوثان یگی دن
جیلوب قانون اساسی ووجینچه عمل
باشلانماقدیر وقانون نك استبداد دالندن
خلاصی در . دستور دیدکمز طبیعی
صحائف نك حریتن مستلزم در . شونك
اوجونده صحائف حریتی ایله بشارت
اولمادقده امت که دستور باشلانمایدیر .
صحائف نك حریتی نور کبی در . جهل
وغرور ظلماتن جو یار . بونك ایله امت
ضرر وشردن ، نفع ایله خبرنی آیرر .
حریت صحافه ایله امت فائده لندکی کبی
حکومت ده مطالب امتنی آکلار وقارا
نفولق نك منشأ لرن توشنور . بس
شکوی لر زائل بولوب بلوی لر کونارلور .
خیلی وقتدن بیرو بزم صحائف لرمز
اوجارغه تلاسه ده اوچا آلمای طورغان
ایکی قاناتی بیلاننگان فوش کبی ایدیلر .
مونك سوکنده گویا کینات قانات لری
چیشلدی ده قاناتنده همان بر آورلق
وعزیمتنک بر قصورلق سسین گاندای
طور ادر . لکن صحائف نك حریت ایله
فائده لنودن وبو حریتنی استعمالگه
تهرندن بوشعوری مانع اولماسه کیراک .
انشاء الله مطبوعات و صحائف حریتی
واسطه سی ایله وطن باشقه ارتقاء ایتکان
امة لرنك افسانسه ابرشور .
لکن نې عجب در عربچه جریده لرنك
بلاد عثمانیه ده نشاطی آزدر . مع ذلك

عربچه دن باشقه لر باشقه خلقی اچنده ده
نشاط ایله تلقی ایدوله در . بز اورند .
حاضر که مونك سبیلرین بیان غه محل
یوقدر . خصوصاً بزم کلامن فطن اولانلره
موجه در . شونك اوجونده صحافه مز
سفاسی افوالدن عقبم اولان مناقشات
ومناقشات دن اعراض ایدرک وطن که
خالص خدمت ایتک ایله برابر بزم نأخر
مزه سبب شونی کشف ایدوب ازاله سنه
کرشمک در . نأخر مزه باشلیچه ایکی
عل باردر . برسی اجتماع نك مقاومتند
توبن فالوب تفرق که اوغراماق ، ایکنچی
سی ماء مورلرنك وظیفه لرنی ادا ده سو
استعمال لردر . اگر صحائف شوشی
ایکی امرنی اصلاح اوجون انشاء قبلنمش
دیساک مبالغه صانلماس . بز بیان ایدر
طورغان اصلاح اجتماعی نك فروغسی
کوب اولوب تورلی شعبه که آپولمشدر .
لکن جمله سی بر اصلغه راجع بولوب بواصل
توزوک اولورسه کل فروغسی توزوک
بولوب ثمره دار بولاچقدیر . بز اورنده
فصد ایتدکمز اصل واحد تعلیمنی همه که
عام ایتماکدر . همه که عام ایدوی ممکن
ومیسر اولان تعلیمک تعلیم ابتدائی در . اما
تعلیم عالی ایسه مستعد اولان افراددن باشقه به
تعمیمی میسر توگلدر (زیرا همه نك وقتی
مساهد توگلدر هم اقتصاد کافی اولما یاچاق
در) تعلیم نك همه که عام بولوب لازم
بولوی بر کونده بدیهیات دن ببولوب
اورامشدر . بونك لزومنده حاضر نزاع
بولمادقی کبی برهان اقامت که ده حاجت
یوقدر . آنچق برهان اوشبو یولده مال

صرف ایدو لازم ایدو کنه نفسه زنی قناعت
لندر او چون کنه اقامت ایدو که محتاجدر .
اگر صعائی لر اعتداسون ارشبو یواغه
صرف ایدوب ترغیب و تعریضده بولسه
لر ثروت ایلاری ده عمله مباشرة ایتسه
لر امت ننگ سعادتنه خدمت ایتکان
بولورلر . اگر امت بالالرین او فتوغه
اوزی کروشمای حکومت که گنه اوشانوب
یاتسه بوتایانچی عیث و بوش بولاچاقلردر .
چونکه حکومت ننگ نیچه سنه لردن بیرو
اقتصاد مالی سی تقهقرده بولوب قوه
مالیه سی ضعیف اولدقندن تعلیمنی تعمیم
تیزکنه طاقتی ابروشاچاک نوگلدر .
اصلاح مالی حقنده مجلس مبعوثان شاید اول
جلسه سنه تدبیر که کروشوب بلکه اولگی
سنهده کوبراک مجلسی شوننگ ایلده
اوتار . بیل اولدقده حکومت که طاقتندن
طشقاری نرسه نی یوکلانوب اوزمننگ
حاجت اصلبدن آرتق مال لرمزی علم
یولنه صرف ایدودن تارتنو و صارانلق
ایتو مناسب توگلدر . بلکه بو علم
یولنک صرف ایتکان مال لرمزه سی صوگره
اوزمه نفیسی قایناچاقدر . (موندن
صوگ مسلم و نصرانی لر جمله سی انعاد ایل
وطنننگ سعادت او چون جنس و مذهب
آیرماسنه قارامای بر وطن اوغل لری
بولوب تاتو چیلق ایل سعى که ترغیب
و تعریض ایدوب آخرده راق بیله بازاردر)
ایمدی سوز ایله کیچرو وقتی توگانندی
عمل وقتی باشلانندی . بس دستور و قانون
اوتکان عددده دیدکمز کی سوز لاپ لندتلنو
او چون گل بلکه انتفاع اوچوندر .

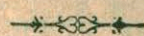
شهر لرمز جمله سی اصلاح قه قاتی محتاجدر
لر . حاجیات و مطالب بیک کویدر . البته
دفعه حصولی مبسر توگلدر . طغره (کیناندن
میکروب کینو) محالدر عاقل شولدر .
اهمی مهم که تقدیم ایدار . جمله اولان
نوامیس کوننی (اسباب طبیعی و عادی
سنی) رعایه قیلور . اگر بزار فلان
کیراک توگان کیراک دیه راک نقصانات
و حاجیات لرمزی سانارغه کروشسانک
انسان قایوسون اشلا رگه بلمای حیران
بولور . نی ایل باشلا یاچغن شاشار یولدن
اوتسانک یا که بو اورنقه اوطور ساق
برسی بو کیراک ایکنچی سی اول کیراک
دیه نهایی اولمیان طلب ارغه اوچر لرمز .
ایمدی بزار اصلاح انواع سن همسن
اشلا رمز دیه وعده قیلچاق مز می ؟ لکن
باصقچه کینات منوب بولمی ، بلکه درجه
درجه گنه باصوب منوله در . مونک اوستونه
صبرلق و ثبات کیراک . عجله ایل
ایش بته سی . زیرا که بو کوننگ اشی
اوتکان که باشقه در . و کونوز حقائق
ثابتة (یعنی نتیجه و نفیسی متیقن اولان
عمل لر) کونی در . بویاب آلداب خیال
ایل صاناشدرو کونی توگلدر !
(اختصار طریقچه نمونه او چون
اقتباس ایدلدی) .

بیک کوب مامور و خطیب لر
طرفندندن سوزلنش نطق لری نقل
ایتمش همه سنه تفرق و تعزب دن احتراز
ایدوب جمله عثمانلی تبعه سی جنس و مذهب
فرقه التفات ایتمای یکوچرد اولاراق
وطنننگ سعادتنه و اداره دستوریه ننگ

♦♦ تبلیغرام خبرینه بڼاء استامبول شهر
نده آغوست ۱۲ سنډه زور يانغبين اولوب
ايكى مڭلاب يورت يانوب اون بيشلاب
مسجد يانغان هم بيك كوب كمسه ار پور
تسز، نرسه سز قالغانلر. جيل بيك قاتي بو
لوب نرسه فارا آلورلق بولماغان. حتى
كشيارده يانغالاغان ديگان خبر بار. قضا
كور مش لره ياردم اوچون سلطان اوز
كېسه سندن فرق مڭ سوم اهانت ايتكان
هم خزينه دن ياردم ايدلدى كې هر يرده
اهانت دفترلر آقانلر ايكان، هر يردن
ياردم ييارلر ايكان، الله تعالى آخري
خبرلى قىلسون.

♦♦ ۱۹۰۶ نهى سنه فيورال اون بيشك
اوفاده مفتى حضرت نڭ دعوتى ايله مفتى
حضرت حضورنده عسكرى امام لرنڭ
كراكلكى حقنده خصوصى مشورة
(صاويشچانيه) بولوب بر قرار نامه توز
لمش ايدى. مذكور مشورة مجلسنده
حاضر بولمش ذاتلر: ۱ - غيبرال مايور
محمود شيخ على، ۲ - قطلوغ محمد ميرزا
تېو كيانى، ۳ - اميد اسلام اوغلى
سلطاني، ۴ - شاه حيدر سرطلانف،
۵ - كنان حسن آقچورين، ۶ - پادىصا
ول شاه على كاجورف، ۷ - شاه مراد
كاجورف، ۸ - محمد جان ميرزا بېغلوف،
۹ - محمد كريم ميرزا بېغلوف، ۱۰ -
فاضى رضاء الدين فخرالدينف، ۱۱ -
فاضى ميرزا هناية الله قاپقايىف، ۱۲ -
فاضى ميرزا نور محمد مېلىيف، ۱۳ -
آخوند خير الله عثمانف، ۱۴ - سلطان

عمل قويولوب اهندال اوزره اصلاح
و عمل ايدولماسنه تعريض ايدلمشدر.
(دالوى فلان؛ بتسوين چالما چاپان!
كې معناسز سوزلر ايشيدلما مشدر).
تاتار مالايلىرى بارغان بولسه
مدرسە تره لرين بلكه وانقان بولورلر
ايدى.



تورلى خبرلر:

اوشبو سنه آلطى آى مدنك آفلا
دنى از بو جبولغان: ۱۹۹۲، ۲۶۱۸، ۲۳ سوم
اوتكان يلغه فارغانده - ۶۹۹، ۱۰۹۹ سوم
آرتق بولغان.

زېمىسكى پوزيملى از بور جبولغان كر
ستيانسكى ناديلنى بولردن ۵۶۵، ۵۰۲، ۱۲۵
خصوصى ملك اياسى جبرلر ندى جبولغان -
۱۴، ۳۴۴، ۳۵۱ سوم

ؤيقوپنى پلاتيژلردن نيدويقه حسابندن
جبولغان: ۵۱۹، ۲۲۰۱، ۲۲ سوم
منسوخ ايدلمش ئيقوپنى پلاتيژلردن -
۳۹۸، ۳۰۶۹ سوم

غاصودار ستوپيننى پرومبىلوى نالوغ
وسود از بورلر جبولغان - ۲۵، ۱۰۶۹، ۴۱۷
(بېش آى اچنده)

آلطى آى مدنك غېر بوؤاى از بورلر
بولغان - ۲۲۲، ۴۰۳، ۲۵ سوم
كازوننوى اچمك لرساتووندى حاصل بولغان -
۳۱۲، ۷۹۵، ۳۴۷ سوم
(ؤ. او.)

سليم گرای جانتورین، ۱۵ — واینی
 آخوند عیسى رسولی، ۱۶ — واینی
 امام حبیب الرحمن محمدی، ۱۷ —
 مانجوریاده بولمیش لازاریت امامی میر
 سید عبدالحق، ۱۸ — حبیب الرحمن
 آصافی، ۱۹ — اشتاتنی امام اسماعیل
 سلطانعلی، ۲۰ — امام عنایة الله آبرگیلد
 بن، ۲۱ — امام محمد شاگرد عبد الجباری،
 ۲۲ — امام ابوب صفروف، ۲۳ — امام
 مسعود عبیدوللین، ۲۴ — دهوی وکیل
 ابو السعود اختی هم غیریلر. عسکری
 امام لر اورنون بنروب فقط دورت یرده
 گنه موندای امام نك بولماقلی یلدن یل
 عسکری خدمت ایدوچیلر کوبابو سبیلی
 مشکل لك که مقضی بولدفندن اطرافلیچه
 ملاحظه و مذاکره بعدنده بیلقرارغه کیلوب
 پروتوقول توزلمش ایدی، مذاکره مجلسی
 آرزوسی شونگا کیلیدی.

۱ نهی - شوکتلو پادشاه حضرتلری
 نك توبن چین مسلمان صالداات لری نك
 روحانی احتیاجلری تائمین قیلنو اراده
 عالییه سنه امتثالا مسلمان صالداات لرینك
 روحانی شعائر دینییه لریده اجراء اوچون
 عسکری امام نی دورت که گنه حصر
 ایتمای مسلمان عسکری نك کثرتی وتورلی
 برگه تاراندلیقی نسبتده ممکن قدر
 صانلرین آرتدروغه بولارنك وظیفه لرین
 پولقوؤای اسوه شچیننیک لر وظیفه سی
 ایله تیکیز ایترگه.

۲ — مسلمان صالدااتلری نك اخلاق
 ودیانه لری صافلانور اوچون زانانییه

پروغرامنه لازم ایتوب کورتورگه مسلمان
 صالداات لری اوزلرینك روحانی امام
 لری ایله وقت معین لرند مجلسداش
 بولوب دینی کیشاش لرین و لازم تعلیمات
 و عمل لرین ادا قیلسون لر. زیراکه صالداات
 دیانتی و خلقی توزك اواسه غنه اوستونه
 لازم خدمتنی خیانتسز و اخلاص ایدوب
 ناموس و کماله انسانیه سون صافلاب پاء
 شاه حضرتی نك خدمتن اکمال ایدوچکدر.
 ۳- طبیعی فردا شلك و طائر چیلق لری هم
 آرالرند اتفاق و بر برینه رعایه ایدشو
 لری نفوب، عسکری خدمت ده فوة و اقتدار
 لری یرنده بولسون اوچون مسلمان لر
 دن مخصوص شعبه لر آیرلوب تربیه
 قیلنسون ایدی. اوشبو اساسی اوچ تورلی
 مسئله نی مقصود ایدوب قرارلاشدیراغاج
 مجلس تمام بولمیش ایدی.

بعد مفتی حضرت اوشبو مرادلر نی
 تیوشلی اورنغه عرض و رفع ایتمش
 ایدی. ایدی اوشبو سنه غزینیه خبرلرینه
 فارغانده اوشبوگا موافق پادشاه حضر
 تلی امر عالی ایله تصدیق ایتمش. که
 مسلمان صالدااتلری آراسنده شعائر دینییه
 لرین اجراء قیللق (جنازه، بمین
 عبادة، و قتلی وعظ و نصیحت کبی لر)
 عسکری اماملق لوازم لری تائیس
 ایدلوکه باش عسکری او قروغ ما مور
 لرینه دستور ایدلسون، دیه بیان و مساعده
 قیلنمش.

اداره: کچن سنه مفتی حضرت
 پیطر بورغه باردقنده عسکری امام لر

اداره گه مکتوبلر:

ممايش اويازندن .

ممايش اويازى كوكماره ديكان
رؤس قريه سنك ۵ - ۶ كيز ايتك ز اوردى
بار. بو ز اؤودلر ده اشلوچيلار هر فايوسى
اطرافداغى مسلمان قريه لرينك ايرلر
هم خاتون و قزلر ده. بو ايتك لرنى چوارلار
ايچون هر آطنه سه شنبه كون خاتون قز
بازارى ديكان كونده كيلوب چوارلغان
لرينى ز اذ و طقه طابشروب خدمت حثارين
آلوب ينه چوارلارغه ايتكك آلوب كينه
لر. شونسى ناعسفى كه، بو خاتون قزلر
اشلاب آلمان آقچه لرينه تورلى خاتون
قزغه مخصوص زينتلى كيوم لر ين نكلى
روشنه كيونوب نا محرم لر ايله بر كه
كيلوب بر كه قابتالار. حنى آقچه آلفاج
چايغانه ترا كنيراره كروب ياش يكت لر
ايله بر كه صيلانه لر. شولاي ايتوب اخلا
قلى بوزولا، اويات لرى قاچادر. بواشلىر
نك صوگى نچارلققه نارتووى وعائل
اشلرينده ضررى كورونوب تور سادة،
اعتبار ايتكان كشى بوق. تيره بافده صوفى
غنه بايلر وآق صافالار، دين و دبانه
صافلا وچى امام لرده بار. اصول جديد اصول
قديم مباحثه لرى بيك فبيرة ايله
اجرا قيلنوب اصول جديد دين گه خلاف،
ديه خلق قه وعظ نصيحه ايدولسه ده بو
خصوصده نيجون در دپن غيرت لرى فوز

حقنده و اينوى صاويت ده اسپرافكه ياصا
مش ايتى، و اينوى صاويت ده عسكرى
امام لر اورنى حاضر گه توفز اورنغه قويو
لورغه معقول كورولوب عسكرى مينستر
هم مصلحت كوروب معاشرلر ين تامين
حقنده مالىه مينسترنك ز اكلوچينده سنه
طابشرا بوقن بيان ايتكان. بو خصوصده
اوچونچى دوماده بو دجيت مسئله سى
مندا كره ايدلگانده مسلمان و كبل لرى
دوما و كامبسيه نك خاطر ينه توشر مادكى
تاسى ايدولاچاك غفلت دور. ۱۹۰۶
نچى سنه ياصالغان پورتو قول دن بر نسخه
ديپوتانلر نك قولنده طبع ايدولگانى بار
ايدى. نصل در هيچ فراقسبه ده ده بوخصو
صده مندا كره بولما مشدر. بو عسكرى
امام لر مسئله سى باشقه چه حل ايدولوب
بتوب بو دجيت و مالىه جهتنه توفق
ايدوب فالمش كورونه و كبل لر ملاحظه
ايتمالى در.

دولت عثمانيه ده بيرام .

معلوم شامدين مدينه منوره يه
ياصالماقده اولان حميديه حجاز تيمر يولى
بو سنه تمام اولوب سلطان عبد الحميد
حضرتلرينك تخت كه اوطورغان كونى
خاطره سى اوچون اوشبو آوغوست ۱۹
نده حميديه حجاز تيمر يولى فتح ايدولوب
بيوك بيرام ياصالوب شادلق لراظهار قيلنمش
در. بو سنه بار اچاق حاجى لر بيروت دن
شام آرقلى مدينه منوره يه قدر تيمر
يول ايله بارسه لر كبراك .

مای، هر کم بلگان قدر وعظ، نصیحت ایدارگه، اخلاق حسنه گه ترغیب ایدارگه، اخلاق ذمیمه دن تنفیر ایدارگه تیوش. باشلک و قتلی بر نوع جنون دیمش لر، اښ نهار یاشی ایللی آلتمش قه یتوب نفسی آرئندان یوروچی دور. قارتار یغشی بولسه البته یاشلر او یانلی بولاچاق لر.



اداره دن جوابلر:

فرمسقلی قریه سندن: « اولمز صرف مسلمان آولی بولوب همده خدمتکار لر مز ده بسارده مسلمان بولدقندن موڭارچی جمعه کون بیرام ایتوب یکشنبه لرده سودا البته درایدوک، ایمدی اوشبو ایبول آینده پالیتسیسکی اورادنیك: « سز لر واسکریسنی کوتلرده کیمیت لر گزی هم زاؤیدینیه لر گزی یابوب خدمتکار لر گزه یال ایندر دایل سیرکولار پوینچه مکلف سز» ديه بزدن پادپیس صر رای دیب یازو چیغه: -- یوندای محلی مأمور لر نڭ معاملسی او چون اداره بر اشد قیلا آلمایدر. آنچق شونی ایته بلدر: پر یکار چیک هم زاؤود و فابریکده گی خدمتچی لر نڭ دعوی و طلب لرینه بناء ۱۹۰۶ نچی یلک نو یابر ۱۵ نده موقت زاقون چقمش ایدی. آنده ایسه صرف مسلمان بولغان آول لر یا که مسلمان غالب بولغان قریه و شهر لر خصوصده

غالهای قزلر نڭ آنا آنالریك قزلری نڭ ادب سز بولولرین یغشی کورماسه لرده فقیر لك سبیلی ضروره او چون اشار لرینه تاوب کیتر گاج شوڭا قناعت لنه لر. بو ندای فسادنڭ اونکن آلوب امر معروف نهی عن المنکر قبلو کم گه تیوش ایکان؟ ديه بر ذات بازادر.

اداره: بونڭ چاره سنه کروشوب

اصلاح ایتمک هر مو من نڭ، خصوصیل امام و باش و آق صقال لر نڭ ذمه سنده لازم در. رضای معصیه، کنه معصیه در. لکن باش سبب بولغان نرسه نی ازاله قیلما یینچه اور طه دن طوتوب قنه اصلاح فائده لی نتیجه ویرما یه چک در. باش سبب آنا آنالری نڭ نادانلغی و بونڭ اوستونه هنر سز یالقاو بولوب شول معصوم قزلرینڭ قول کوچو نه طمع لرین صوزوب یاتولری در. «اویا سنده نی بولسه او چقاننده شول بولور» دیور لر. آنا آنالری علم و هنر ایاسی بولوب یغشی تربیه ایتسه لر ایدی، بولای زاؤود قه باروب ذلت که توشو گه سبب بو لماز ایدی. روسلرده آر تیل لر، اوبشیمستوا لر بولادر. بئیم لر نڭ، ضعیف لر نڭ اشلای گان نرسه لرین اوتکازوب اجتهد و سعی اثر لرین نامین ایدلر. بزم مسلمانده شوندا ی جمعیت وار تیل لر اولسه هر کم زاؤود قه اوزی بارمای بر مقدار وکیل لر کنه باروب اشلایو چی لر نڭ حاجت لرین اوتار اید. معصومه قزلر نڭ عرضی صافلا ندق کبی، بوشقه کونلری ده اوتماس ایدی. آلایده یاشلر دن برده امید اوزار گه پارا

چونکہ امام لر قوم ننگ امراض نفسانیہ و روحانیہ لر بنہ علاج بیروچی دینی طبیب لر در. اوہام و خیالات فہ اوشانولر ایسہ جہالت ثمرہ سی در. دواسی ایسہ علم در. اہالی فی علم گہ تشویق و ترغیب ایتہالی در.

♦♦ ایلمین قریہ سندہ مؤذن لر گہ :

« مؤذن لر معیشی » نام مقالہ گز واصل ہوا دی. فقط « کورشی طاوخی کورشیگہ فاز بولوب کورونہ » دیہش لر. شول کبی سز لر دہ امام لر ننگ شکوی ایدر ہری یوق ، بزم حال گنہ مشکل دیہش سز. بلہالی کہ ، خواہ امام خواہ مؤذن اولسون روحانی لر مزنگ حالی ہمو مادبورلک مشکل در. اصلاحی لازم در. فقط قایدن و نیچک باشلارغہ و کم لر باشلارغہ تبوش شونی محاکمہ و ملاحظہ ایدر گہ وقت یتکاندر ہر صنف و طائفہ اوزی ننگ حالن اوزی بخشی بلہ در. شول سبیلی سز لر ننگ دہ اوز خصوصلر کزدہ گی شکوہ لر کز اورنلی در. لکن امام و مؤذن دیہ آیرمای جملہ روحانی ہر گہ اصلاح ایدولہالی در. مقالہ گز ادبی روشہ باز لہاغان سبیلی درج ایدلہادی. فزاق ننگ مقالی بار: « یازندہ صایر اشہاساک کوزندہ اینگر اشورسون » دیگانہ. شول کبی اشنی اورنغہ کر گاندہ پشما گاج « من حسن بالناس ظنہ ندیم » حدیثنی مفادنچہ ندائمہ و شکوی لر گہ سبب بولمقی طبعی در.

اوزلری ننگ دینی بیراملرین ایتسہ لر آلتشہر رغہ امکانی بار لغی بیان ایدولگان. لکن بحلی ادارہ لر ننگ یو زاقوننی عمل فویدقدہ قرار و پا صطانا ولینہ لرینک دخلی بار در ، ہم یو زاقون فاسودار ستویننی دومادہ مذاکرہ ایدولوب قرار بیرلدکی یوقدر. شول سبیلی ، مسلمان لر یو خصوصہ داخلہ مینسترینہ مراجعت ایدولری ہم دوما اعضالری مسلمان فراسیہ سنہ التماس ایدولری ممکن ، دومادہ تصدیق قیلوب چقغانچی موقت زاقون حسابلانہ در.

♦♦ دیر غورال اویازی ناو روز قریہ سندہ خطیب احمد شاہ افندیگہ :

معلوماتنی اوقوب استفادہ ایتدو کتزی ہم ادارہ گہ تشکر کزی بیان ایتکان مکتوب کز اوچون بزدہ تشکر ایدار ز. لکن مکتوب کز درج ایدلہای چونکہ مکتوب کز ننگ مضمونی هنوز توزالماگان جر اہتہلرمزی صانادون عبارتدر. موندای صاناولر کوب یاز لدی. ایمدی علاج دہ بیان ایدوب اصلاح ننگ عمل و چارہ سنہ کرو گہ وقت در. آورو باندہ « فلاں آورو لرک بار ایکان » دیہ آورو لرین صاناولر علاج و مرہم اولاقاق توگل در. شوبلہ اولسہدہ معلومانہ کرہ و کرہ ایتولوب ایدی: قصور لر مزی مشاہدہ ایتک تعدد و تحمل ننگ برنچی باصقہی در ، دیہ. بیلہ اولدقہ برنچی باصقہہ آباق باصمہش سز ، انشاء اللہ علاجی حقندہ ہم اجتہاد ایدار سز. زیرا کہ امام لر تغت تربیہ سندہ اولان قومگہ نسبتہ امراضنی تشخیص بعدنک دوا بیروچی طبیب حاذق لر منزلہ سندہ اولہالی در. بلکہ طبیب دین دہ آرتق علم و تجربہ ایاسی بولمق در کار در.

ناشری: محکمہ شرعیہ.

مدیر مسئول: امام محمد صابر الحسی.

اداره دن جوابلر:

•• ایسکی دو مایده ابراهیم حضرت که:
 اصول صوتیه حقنه ترویسکی علمایری
 فکرگزى قوزغاتوب دین غیرتی ایله
 یارتی عربجه یارتی تاتارچه یازغان
 مکتوبکز چوالیق دلیل لرگز بیک ضعیف،
 مضمونیک اختلاف ایسکینی ینه دن کو برک
 آچودن باشقه نتیجه طودر میده چی اولدیغی
 سببلی معلومات نه درج ایدلماوی موندای
 مکتوبنی مطبوعات که قویوبیک فائک سزدر.
 مکتوبکز نیک ایشمه محمد حضرت رساله لرندن
 کوچورگان یری بر از فورماسی کیلسه ده
 باشقه یرلری بیک ضعیف در. دین غیرتی
 بولغان که سه لر اهالی نیک اخلاق وعادتلرن
 توزاتوب، عقیده لر نغفور دای اثرلر
 یازوب نشر ایدار که یا که اهالی که
 آکلانوب بیان ایدر که تیوش. دین
 غیرتی بولغان مخالف لر کیفی ده جیولوب
 اسبیز دا یا صابیلر شولار دن عبرت آلوب
 مدافعه لر وشبهه لر که جواب لر حاضرلاب
 عوام نیک عقیده سن حمایتده بولسا کز
 آرغراق بولور ایدی. فلان اصول درست
 توکل دیمک حاضر بیک ایسکی سوز
 بولوب بارادر اهالی آراسنده آندان
 باشقه دفعسی لازم اولوب دوامی دین
 دنیا مژه مضر اولان عاده و فعل لر بیک
 کو بدر. شولارنی بتورور که طر شسا کز
 بلکه پیغمبر علیه السلام نه وارث بولور
 ایسکوز.

•• یکا آدم قریه سنک امام حاجی محمد
 افندیگه. هم اسطاور اپول اویاز نیک فرید
 افندیگه ده متوجه شیخ لقی و مریدلک
 حقنک کی مکتوبکز باصلمای هر فن فی
 اوزی نیک اهلی یخشی بلدر. شول سببلی

اهلنه طابشر و تیوش در. طریقت و شیخ لقی
 حقنه شبهه کز اولور سه امام ربانی احمد
 السرهندی و یخدومسی میان معصوم
 حضرتلری نیک مکتوبات لرن قاراکز همک
 مراد افندی طرفندان هر بیجه ترجه
 ایدلومش «الرشحات» کتابن ومقامات
 سعیده کبی لری مطالعه ایدار سا کز
 شبهه لر کز زائل اولور. اگر وسیله اساسا
 باطل بول ایدی قرآن نزولنده جبرائیل
 علیه السلام واسطه اولماز ایسکی هم
 صحابه لره رسول الله واسطه سی ایله دگل
 کلام الله فی توفیری الله تعالی دن تلقی ایدرلر
 ایدی. وسيله ده سواستعمال اصل وسیله فی
 نفی که دلیل بولمای بعض بر متشیخ لرن نیک
 و جاهل مریدلر نیک نالایق معامله سی
 ایچون حقیقی شیخ و مریدلره تشبیع
 اورسزدر. بعض قرآن طلبه سی نیک ناپیش
 باهلاب فوراشکه کیوب یورولرنی جمله
 اصول جدیدک شا کر دینه نسبت بیر وانصاف
 سزلق در. کذلک بعض امام لرن نیک سو
 فعالندان جمله امام شولای دیه حکمنی
 استنباط وجدانسزلق در. هر طائفه ده
 بیله در علی معلم صاقالن قروایل بار معلومه
 صاقال قروب بدعت اشلای لر دینلماز.
 •• منزله اویازی جیاش قریه سنک خطیب
 عبد النافع حضرت که:

آت اینی حقنه کی نغز برانکز معلو
 ماتقه درج ایدلماوی اوز آلدینه بر رساله
 ایدوب باصدر سا کز یخشی بولور ایدی.
 زکوة وعشرلرنی جیوغه عاشر نصیب
 ایدو اسلام مملکتنده بولسه ده بزم مونک
 اشلو حاضر که ممکن توکل. اهالی اوزی
 اتفاق باصاب مسجد، مدرسه و مکتب و محتاج
 لر فائده سنه و محل خدمتده بولغان که سه

جمعه کون کيچ شنبه گه فارشی اخشام
 صوگنده کندم هم بر گه لکده ، توینده
 مزبور شاهدار کوروب «اشهد» لفظی
 ایله شهادة لرین نامکيد ایدلدی، ديه
 منزله اویازی احمد وولسی موسی بای
 زابوط اولی نك برنجی معله سنده امام
 خطیب محمد گرای بن محمد ظریف
 شمس الدینف اعلام ایده ؛ شاهد لر :
 برنجی : شول اولنگ باشقرد محمد ذاکر
 مفتاح الدین اوغلی ، ایکنجی معله نك
 منشورلی مؤذن احمد ظریف ملا عماد
 الدین اوغلی .

۳ - سارا تاغ و پیرنامی کورنیتسکی
 اویازی فاجورا وولسی ارگازیم فریه سی
 قربنده ، برادران دیبر دینف لر فابریکا
 سنده امام حسین ملا عصیه الله اوغلی طو
 هشوف اوزی و برابرنده سکر کمسه
 اولدقی حالده ، شعبان آین ۱۵ نهی
 آغوست ده جمعه کون کيچ شنبه گه
 فارشی بعد الغروب کوردک ، ایللی دقیقه
 آی کورنوب طوروب صوگوره فائتب
 اولدی ، ديه کندی شهادتن هم سکر کمسه
 نك شهادتن نامکيد ایدوب یازوبت یدار-
 مش .

محکمه شرعیه ده شعبان آین چهار
 شنبه کون کيچ پنجشنبه گه فارشی روعیه
 هلال شعبان ثابت بولمادی سببلی قرائن
 وحساب اول ، هم برنجی رفه سنده گی
 خبر بویجه شعبان باشی جمعه کون اولمق
 ایله حکم ایدوب رمضان غه روعیه خبری
 مقدم رک واصل اولمازسه ، تکمیل شعبان
 ایله شنبه کون کيچ تراویح اوقوب یکشنبه
 گه ۱۳ نهی سننابرده رمضان باشی
 حساب اولمقن اهالی گه معلوم ایده در .

لرنك معیشتن نامین ایدوکه پیریغور
 ابله عاشر قویسه لر بلکه ممکن بولور
 ایدی . الله تعالی واجب اینکان حقاری مؤمن
 بنده دیانه سببلی طوعا و اختیارا ادا
 قبلماقاری تیوشدور . دیانه ادا قبلماغان
 کمسه دن جبرا آلله باشلارسه اهائیده سر
 مایه و حاملان یا شروب نورلی عبله لر
 ارتکابی قریب در .



آی خبری

محکمه شرعیه اداره سنده آی باشی
 خصوصیه کیلگان خبرلر :
 برنجی : قرائنده بالالر اوقتوچی خلفه
 الحاج عبدالرحمن بن عبدالله عزیزف
 دن : « اوراق وقتنده امام ابله برابر
 رجب آین سیشنبه کون کيچ چهارشنبه گه
 فارشی کسوردم » دیوب ایسکی رجب
 فریه سی وفا ملا عبدالغفور اوغلینه سر
 اشیانچلی ذات خبر بیرگان . پنه قزان
 اهالی سی آراسنده ، بر خاتون کشی
 رجب آین چهار شنبه گه فارشی کیسچده
 کورگان . بنده ایسکی رجب اولنده
 وفا ملا معله سنده برابر ، بر خاتون
 کشی غره شعبان نهی پنجشنبه کون کيچ
 جمعه ده فارشی کورگانلر . بولارنگ
 روعیه خبرینی قبول ایندن مزبور وفا
 ملا بزه قرائنده خبر ایدی . الحاج عبد
 الرحمن بن عبدالله حاجی عزیزوف
 قزان آغوست ۲۰ سنده .

۲ - شعبان آین آغوست ۱۵ نده

مجله نك

پروگرامنه موافق مقاله لر
قبول ایدوله، مقاله لر نی
قسارتو توزاتو ده اداره
اختیارلیدر. درج ایدلمیان
مقاله پوچطه بدلی یبارله
اعاده قیلنه.

معلومات

محکمه شرعیہ اورنبورغیہ

اشتراک بدلی:

برسنه گه ۳ صوم.
یارتی سنه گه ۲ صوم
خارجی ملکترگه
سنه لگی ۴ صوم.

آدرس: شهر اوفای
«معلومات» اداره سیننه.

Nº 17

آیه یکی مرتبه نشرایتلدر.

Nº 17

УФА, РЕДАКЦІЯ „МАГЛЮМАТЪ“

въ зданіи мухамеданскаго духовнаго собранія.

Официальный Отдѣлъ.

رسمی قسم

م. و. د.

م. و. د.

اوفای غوبیرنسکی پروا لینبیه سی
(۲ نچی قسم ۴ نچی استول) ۱۹۰۸ نچی
سنه ۷ نچی آوغوست تاریخی ۳۴۰۵
رقمیلی کافد ایله اورنبورغسکی محمدیه
دوخاونی صوبرانبه گه اعلام ایته در:

اوفای اویازی باقایی وولسی باقایی
اولینک باشقرد حبیب رجال محمد یوسف
اوغلی شاه علییف، ایسکی توقافلی اولینک
ایکنچی مسجد جامع سنه امام خطیب لقی
عنوانی ایله لواز مگه تصدیق قیلنوب اوشبو
سنه ۳۴۰۳ رقمده اوفاز بیرلدی، دیه.
(صاویتنیک و دیلو پروژو ادیتل امضاسی)

اوفای غوبیرنسکی پروا لینبیه سی (۲ نچی
قسم ۴ نچی استول) ۱۹۰۸ نچی سنه ۶
نچی آوغوست تاریخی ۳۴۰۲ رقمیلی آطنا
شبنیه ایله اورنبورغ محمدیه دوخاونی
صوبرانبه گه اعلام قبلدر:

استرلی طماق اویازی (اوفای غوبیر
ناسی) اشمیت وولسی بوزاویان اولی
باشقرد عطاء الله شاه ولی اوفلی سفرف
ابرای اولینک مسجد جامع سنه امام خطیب
لق عنوانی ایله لواز مگه تصدیق قیلنوب
اوشبو سنه ۳۴۰۰ نومبرلی اوفاز بیرلدی،
دیه.
(صاویتنیک و دیلو پروژو ادیتل امضاسی)

م . ژ . د .

اؤفا غوبیرنسکی پراولینیه سی
(ایکنچی قسم ۴ نچی استول) ۱۹۰۸ نچی
سنه ۳۱ نچی ایپول تاربخلی ۳۳۳۸ رقملی
آطناشینیه سی ایله اورنبورغسکی محمدیه
دوخالونی صوبرانیه غه اعلام ایته در:

بری اویازی (اؤفا غوبیرناسی)
باغوزی وولسی قوم (قومووا) قریه سی
نک مسجد جامعسنه صابر جان برهان الد
ینق امام خطیب لق عنوانی ایله لواز مگه
تصدیق قیلندی، دیه .

(ساویتنیک و دیلو پروفر وادیتل امضاسی)

م . ژ . د .

اؤفا غوبیرنسکی پراولینیه سی (۲)
نچی قسم ۴ نچی استول) ۳۱ نچی ایپول
تاربخلی ۳۳۴۴ رقمده گی آطناشینیه سی
ایله اورنبورغ محمدیه دوخالونی صوبرانیه
گه اعلام ایته در:

استرلی طماق اویازی (اؤفا غوبیر
ناسی) جبرکان وولسی دولت قل قریه
سی نک مسجد جامعسنه شولوق اولنک
باشقرد سخی الله غلمان اوغلی احمد
امام خطیب لق عنوانی ایله لواز مگه تصد
یق قیلندی، دیه .

(ساویتنیک و دیلو پروفر وادیتل امضاسی)

م . ژ . د .

اؤفا غوبیرنسکی پراولینیه سی
(۲ نچی قسم ۴ نچی استول) ۱۹۰۸ نچی
سنه ۳۱ نچی ایپول تاربخلی ۳۳۷۵ رقمده

م . ژ . د .

اؤفا غوبیرنسکی پراولینیه سی
(۲ نچی قسم ۴ نچی استول) ۱۹۰۸ نچی سنه
۷ نچی آغوست تاربخلی ۳۴۰۸ رقملی کاغد
ایله اورنبورغسکی محمدیه دوخالونی صو
برانیه گه اعلام ایته در:

اؤفا غوبیرناسی استرلی طماق
اویازی قارمش وولسی مراق اولینک
علی الله عبدالله اوغلی قارامیشق مراق
اولینک برنچی مسجد جامعسنه امام خطیب
لق عنوانی ایله لواز مگه تصدیق قیلنوب
۳۴۰۶ رقمده اوقاز بیرلدی دیه .

(ساویتنیک دیلو پروفر وادیتل امضاسی)

م . ژ . د .

پیرم غوبیرنسکی پراولینیه سی
(برنچی قسم برنچی استول) ۲۴ نچی
ایپول ۱۹۰۸ نچی سنه ۳۳۲۲ رقملی آطنا
شینیه سی ایله اورنبورغسکی محمدیه
دوخالونی صوبرانیه سنه اعلام ایته در:
پیرم غوبیرناسی شادرین اویازی باشکیر
سکی تیچینسکی وولستده فورمانای قریه
سی نک پریغواری ایله شولوق اولنک
تاتار طائفه سندین عابد الله حبیب اللین ،
دوخالونی صوبرانیه نک ۹ نچی ایپولده گی
۵۴۱۳ رقملی آطناشینیه سنه بناء مؤذن
ومعلم صبیان لق عنوانی شهادت نامه ایله
لواز مگه تصدیق قیلندی، دیه .

(ساویتنیک و دیلو پروفر وادیتل امضاسی)

بولغان روحانی اماملر وُلصنوی پراو
لینیه لر آشا آلتان بلانقه ارغه معمله لر نه
اوشبو ۱۹۰۸ نچی سنه بوبنجه کوبی
نکاح بولغان ، کوبی وجود ، کوبی
وفیات بولغان ؛ شول خصوصده چن
وحقیقی حسابلرین کوسناروب وُلصنوی
پراولینیه لرگه طاپشر مقلری ایچون
صوبرانیه امر طارانسه ایکان، دیه .

دین معمدی اورنبورغسکی دوغوا
نی صوبرانیه مزبور آلتاشینیه خصوصده
معلومات زورنالی آرقلی اوتا غوبیرنا
سنده اولان متریکه دفترلری ایله معامله
ایدوچی اماملره طاپشرادر . اوتا غوبیر
ناطوری نڭ ۹ نچی آوغوست تاریخلی
حیرکولرنی پریدیسانیه ایله طلب ایدلمش
نفوس حسابن درست روشده کوبی
نکاح اجر اقبیلغان، کوبی وجود کوبی وفيات
بولغان شولارنی کوسناروب وُلصنای
پراولینیه لرگه وقتنک یتوشدر سنلر، دیه .
۱۹۰۸ نچی یلده آغوست ۲۵ نده نومبر

۶۶۳ - 1908 Г. № 6631

اصلنده امضا: صوبرانیه ده چلین معمدی . استولنی
ناچالنیک اورنینه بینکیفی.

عی آلتاشینیه ایله اورنبورغسکی محمدیه
دوغوانی صوبرانیه گه اعلام ایته در:
استرلی طماق اویازی مقارف وُلصی
نوبن تاشبوکن قریه سی نڭ مسجد جا.
معسنه محمد ظریفی صادق امام خطیب
لقی عنوانی ایله لوازمگه تصدیق قیلندی، دیه .
(ماویتنیک و دهلوبرو و زوادیله امضاسی)

م . ق . د .

اورنبورغسکی محمدیه دوغوانی
صوبرانیه سی طرفندن اوتا غوبیرنا
سنده بولغان امام و خطیب لرگه امر:
اوشبو ۱۹۰۸ نچی یل ۹ نچی
آغوست ۲۷۳ رقمی آلتاشینیه ایله
اوتا غوبیرناطوری صوبرانیه غه خبر-
لندره در ، شول خصوصده که :

اوتا غوبیرنا سنده معیشت ایدوچی
خلقنڭ دین و مذهب جهندن هر دین
ایاسی نڭ نفوسی کوبی ایکانون بلوگه
آرتق اهمیت بیرورک ، دین جهندن
نفوس حسابن ممکن قدر تحقیقی صانغه
نفس امرگه موافق ثبت ایدلمه سی ایچون
اجتهاد ایدو قصدی ایله صوبرانیه دن
التماس ایددر : وقتنده نڭت اداره سنه

غیر رسمی قسم

- روزه حقندہ نظم قرآن - واجمالا تفسیر

معدودات (روزہ فرض اولورسہ برمن بو تعین لشمش کونلر وقتندہ روزہ ضرر ایدردی آوروقة مبتلی اولورسہ پا کہ سفرده اولوب روزہ طوتا آباہی اونکازسہ بو عذرلری زوالی بعدندہ بو صاناوولی کونلر حسابنه معادل ایکنچی کو نلر ده فرضنی اسقاط و قضاء ایتسون) وعلی الذین یطیعونه فدیة طعام مسکین (بونک مفسرلر ایکی تورلی معنی بیرمشلر، ابن عباس دن مروی یطیعونه قبلندہ لایحذوف دیه کلام عربده لاء نافیهنی حذف واقع در بیل اولدندہ معنی سی روزہ طوتارغه حالی کیلمگان عاجز شیخ فانی کبی لره هر کوخ اوچون بر مسکین طویار قدر طعام دن فدیة ویرمک لازمدر، بوگا بنا) فمن تطوع خیرا فهو خیر له (برمن طعام بیروده تطوع ایدرسہ یعنی طماق توقلغی اوستونہ اوزی کبی تنعم ایدرلک الوان طعامدن ویررشدہ مؤنسی بیکراک خیردر. زیرا نفس که روزہ آلمی قدر نأثر ایدر.) وان تصوموا خیر لکم (عجزگز زوالی بعدندہ فدیہ ویرگان بولسا کزده دخی ایام معدودات نی ایفا اوچون روزہ طوتارسا کز سزه دها خبرلی در.) ان کنتم تعلمون (اگر

اعوذ بالله من الشیطان الرجیم
بسم الله الرحمن الرحیم
یا ایها الذین آمنوا! (ای ایمان کیلنر مش خطابہ اهل بندہ لر) کتب علیکم الصیام (سزله روزہ طومتق یعنی آشاماق اچمک خاتونلره ایولر وایرلره خاتونلرناک مجامعه سی کبی شهوات نفسا نیه دن طیلواق فرض ایدلدی.) کما کتب علی الذین من قبلکم (سزدن مقدمگی امت لره فرض ایدلدگی کبی یعنی صوم بالغز سزله خاص دگل بلکه مقدمه گی امت لره هم اصل صوم ایله مکلف لره ایدی، اوپله اولدندہ روزہ طوتوده یگی بر شی کبی آورو ضماق لایق دگل در دیمک اولور.) لعلکم تتقون (سزاونک تقوی لکسگز یعنی روزہ سبیلی نفسکزنک شهوة و آرزوسی صنوب باشقه کناه لردن صافلنوب دنیاده عرضگزی مذمتدن عقبی ده عقابدن وقایه ایدو کزایچون.) ایاما معدودات (بر مقدار صاناوولی غنه کونلرده روزہ فرض ایدلدی. یعنی بل ایلنه سنه روزہ طوتوایله تکلیفی ایدلماہی آنهقی بر آی فرض ایدلدی دیمک اولور.) فمن کان منکم مریضا او علی سفر فعدة من ایام اخر (بس بیل ایام

سز لر کند منفعت و مصلحت لر گزی بلور
سه گز (دیمک اولور. ایکنچی تفسیر
لامقدر بولمای بیله معنی ده بولور: روزه
غه طاقتی بولا طوروب افطار ایدرسه
هر کون اوچون فدیة یوزند مسکین
طویدرسون، طعام ایله صوم آراسنده
مناسبت: برسنده آخلق الهی بار مرادندن
طیوالمق هر آرزو ایندنک اشسلارگه
نفس ناک میلی مجبول اولدق جهندن
ایکنچی سنده جیلی بولغان شج و نجل نی
طاشلاب ایثار کلفتی بار، بوققه «وان تصو
مواخیر لکم» ظاهرینه محمول بولادر. زیرا
ابتداء اسلامده صوم ایله افطار آراسنده
مخیر ایدی لر، صوگره «فمن شهد منکم
الشهر فلیصمه» نصی ایله عذر سزله روزه
لازم بولوب قرار لاندی دینامشدر.

دخی تفسیرات احمدیه ده شمس الاثمه
حضر تدرندن افعال بابی بعض وقت سلب
فعل اوچون بولرینه بنا «یطبقونه»
اجهد یجهت قییلندن «روزه غه طاقت لری
مسلوب اولان کسه لره طعام مسکین
لازم ایدلدی معنا سنده دیه روایت
ایدلدی و بو وجه نی بعض لر تعسیسین
اییدی» دیه در. بو تقدیرده لا محذوف
بولمیدر. «شهر رمضان الذی انزل
فیه القرآن» اول روزه فرض اید
لگان ایام معدودات رمضان آبی کونلر
یدر. اول رمضان آینده معالم دینییه
وسعادت ایدیه گزه متکفل اولان قرآن
ایندرلدی، یعنی مک آیدن خیر اولان
لیلة القدر المبارکته متضمن قدر و شرف

ایه سی بولغان رمضان آینده تشریف
قرآن ایندرلدی. ابتداء نزولی پاکه
لوح المحفوظده تماما ایندرلوی مراد
در. بس بیل قرآن ولیلة قدر شرافتی
جیولمش رمضانده روزه تونمق نه بیولک
شریف هملدر. حرمتن صافلاب ادا سنده
دقتلی بولو گز. عذر سز افطار ایدوب
حرمتن ساقط ایتماکز دیمک اولور.
«هل للناس و بینات من الهدی و الفرقان»
آدی میلر نی توفری بولغه کوندرگوچی
ایدوب ایندردک هم توفری بولغه
دلالث، و حق ایله باطلنی فرق ایدیچی
آیات بینات ایدوب ایندردک. «فمن شهد
منکم الشهر فلیصمه» بس شهر رمضان
اویله قدر و شرافت ایه سی اولورسه
سزده عقل گز باش گزده اولوب عذر دن
سالم اولارق رمضان شهود ایدر سا گز
یعنی عذر گزده رمضان حلولی ثابت اولور
سه شو رمضانده روزه توناسز. موند
شهود شهر دن اول شهر مراد دیمشدر.
هر من ابتداء شهرده روزه غه اهل اولورسه
بتون آی روزه سی ذمه سنه لازم بو
لور. شونگه ایچونده اثناء شهرده عذر
طاری بولوب فوت اولورسه عذر
زوالی بعدنده قضاسی لازم بولور.
«ومن کان مریضا او علی سفر فعدة من
ایام اخر» بر من شهود شهر وقتنده
آورو یا سفرده بولوب روزه توتا
آلماسه باشقه آیده بولسده فالغان قدر
کون صائاب روزه توتار. «یرید الله
بکم البسر ولا یرید بکم العسر» الله تعالی

سی اولان فان تاملرین تصفیه ایدوب
 وسوس دن مصون ایدار. شونک اوچون
 پیغمبر علیه السلام « الصوم جنة ، اذا
 دخل رمضان ، صفت الشياطين » ديهشدر.
 روزه آچ وفقیرلرنک حالن آکدر.
 معناد وقلرده آشاودن توقنالو سبیلی
 نفسنی ریاضتلندر و بند چیلکی خاطرکه
 توشورور. آشاو ، اچوده صافلی ایدوب
 سبیلی آرتق طعاملری فقرایه صرف ایدوبکه
 سهوله کبلتورور. عبادتکه یکلک بیدور
 انساننی ملکوتیه میل ایدورور. شفقت
 و مرحمتنی ایسکه توشورور. عقل روح
 جهنندن اولان فرشته لره مناسبتن ابراز
 ایدار. ایدوب روزه ده بو قدر حکمت
 لر و مصلحت لر اولورسه دقت ایدالم ،
 اخلاص کوکلدان اقبال ایدوب رمضان
 حرمتن صافلا یالم و صومدان مقصود اولان
 سرلری ملاحظه ایدالم « اذهبتم طبائکم
 فی حیوتکم الدنیا » عنابن ایشنوکه سبیب
 اولغان تنعم و تلذذلردن قدر الحال انقاء
 ایدالم. اگرده کوندز قارن آچاردیه
 کیچدان هم سحرده قارننی تولتروب
 روزه بتکانچه جسمیز آرفلانماسه اخلاص
 نازارماسه خاقلرمز نوزالماسه باشقه آیلمز
 ده غی دن آشاو مصارفلمز آزارماسه ، شفقت
 و مرحمتیز آرتماسه ، نفس لرمز کناه بولغان
 نرسه لردن (بالغان ، غیبت نمیمه ، کشی
 سوگو ، بالغان غه آنطایتو ، معاملده خیانه
 ایدو ، عبادتکه ریافانشدرو و شیهه لی
 طعاملر آشاوکی لردن) طیلوماسه روزه دن
 مقصود بولغان حکمت و سرلر فوت اولوب

سزلره روزه نی ایام معدودات قیلوده
 هم آورو و سفرده وقتده افطارغه رخصت
 ایدوب آنک اورننه ایکنجه ایام معدو
 دات ده قضانی مشروع ایتوده سزلره
 یکلک اراده قیلوب عسر و فاقیق اراده
 قیلماق ایچون بو طریقه مشروع ایدوب.
 « ولتکملوا العدة ولتکبروا لله علی ما هدیکم
 ولعلکم تشکرون » ایام معدوداتنی
 تکمیل ایچون ایام اخرنی لازم ایتدک ،
 هم الله تعالی سزلره هدایه باغشلادق
 برابرینه الله تعالی نی الوغلاب نعمت لرینه
 شکرانه قیلدکیز ایچون و باشقه آچلرنک
 آچاغی نه درجه ده مؤلم ایدکن خاطرکه
 آلوب توفلقکیزنک قدرین بلما ککیز ایچون
 بو نوع عبادتنی اوزه رکزه لازم ایتدک ،
 دیمک اولور . بو دیدکیز معنی لر ، بو
 آیات لردن آکلانغان معانی که نسبه
 بحدن بر فطره کبی در . بو آیات
 لر تکرار اوقولوب معانی و حکمت لری
 تدبیر ایدولسه و مفسرین کرامنک تفسیر
 لری و آثار سلف لری مطالعه ایدولسه
 روزه نک فرضیتی ، حکمی و حکمت
 و فلسفه سی ، فضل و شرافتی و مصالح
 عبادیه مناسبتی کامل تبیین ایدوب آرتق
 دلیلده حاجه توشمايه چکدر.

صوم ، الله تعالی که خاص اولان بر
 عبادت یدنیه مخصوصه در . بیک نک اخلاقن
 تعلیمه و اخلاطن تصفیه و تنقیه دن پیدأ
 اولان فضلائدان تغلبه ایدار . انسانی
 اسرافات دن صافلار . نفس و شهوة اسار
 تندان تغلیص ایدار . شیطان ننگ مجاری

آنہی کوندز آج تورغان لردن بولورمز
 «لعلکم تقون» نظم جلیلینہ مخالف لردن
 بولوب تابلورمز، روزہ فک اوچ درجہ سی
 باردیمشله: ایگ توبانی طاک اطلاقدان
 قویاش باغانچه آشاو اچودن، جماع دن
 صافلانمق، ایکنی درجہ سی بواوچ نرسه
 اوستونہ معصیت وگناه بولغان نرسه اردن
 صافلانمق، اوچونچی الک بیوک درجہ سی
 بولار اوستونہ قلبندان حظوظات نفسانیه
 فی چاروب ذکر رحمانی ایلہ قلبن تنویر
 ایتمکدر، الله تعالیٰ جملہ مزہ رمضان شریف
 حرمتن صافلاب الله تعالیٰ فک رضا سنہ
 موفق اولغاندای عمل لری میسر ایدوب
 سعاده دارین نصیب ایلا گای ایدی. آمین!
 معلومات اداره سی رمضان اولوی ایلہ جملہ
 اوقوچیلری تبریک ایدہ در!

روزہ حقندہ نظم
 مرحبا یا شهر رحمت مرحبا!
 خوش کلدک شهر رحمت مرحبا
 معشر الصوام یا بشر اکوا
 ربکم بالصوم قد هناکما
 وجوار البیت قد اعطاکما
 فافعلوا افعال ارباب الصلاح

اغنموا شهرکما قبل الفوائ
 وبہ توبوا تفوزوا بالہبات
 واغنموا ہدی اللہ بالی الثیرات
 واذکروا الله بالقافی فصاح

ان ہذا الشهر شهر
 ربنا قد بشعر بہ
 ان علمنا قدرہ الیو
 م لنا الفوز والفلاح.

«باشقردلردہ تل آستینہ تماکو صالو عادت»

مفتی اہل الاسلام الاورنیورغی تخت نظر تہ
 غی ہر یوزک امانلرینہ بیورہ در: بو «تماکو»
 مادہ سنی دقت ایلہ اوقوسونلر، ہم جملہ جماعتلر
 ینہ آگلانسونلر، تکرار تکرار وعظ وتصحیح
 آراسندہ وباشقہ اورنلردہ سویلاب مسلمانلرمزنی
 بوندای ضرری اشلردن صافلا واجتہاد ایدہ اولسونلرہ

باشلری کیف بیرگوچی جولولندرگوچی -
 ایسرتکچ اورنبنہ واق بورون تما کیسنی
 استعمال ایلہ مبتلا اولمشلردر، استعمال
 روشیدہ چین توکل: کیبتدن ہر مقدار
 تما کی صاتوب آلالاردہ ہر قدر بسنی تل
 آستلرینہ صالالار، ہر آز وقت اوتکچ
 توکروب ناشیلار، ہوندن صوک بونی
 استعمال اینکوچی آدم بیک ہیجانہ کیلہ .
 وغشی حیوان کی اولہ، کوزلری بامسز
 لنہ ؛ بیک ایسرتک آدمی آندرور ہر
 حالگہ توشرہ در، اوشبو یمان عادت شایع
 اولغانغہ کورہ باشقرد آراسندہ غی کیبتلر

اوالویازی ۳ نہی استان پرستانی
 غ . شیرباکوف، اویزدنی اسپراو
 نیکسگہ اوشبو روشلی دونیسینہ یازمش:
 «اورمان کودی ہم بولیکی کودی
 ژواصلرندہ باشقردلرنک یارطیسندن کوبرا
 گی، خصوصاً ۱۴ و ۱۵ نیکراسندہ گی

دن بورن تماکیسنی بیک کوب آلالار .
شویله که: آوللرده فی آشاماق اچمک اسبا
بی صائل طورغان عادتی گنه کیبتلرده ده
اورته حساب ایله آیفه بر پوددن کم
صانلایندر . باشقردلرنک جولرلو اوچون
بورون تماکیسنی استعماللری افیون
استعمالی کبندر . افیون ایسه هیچ شسبه
سز آدم اوغللری اوچون ضرری نابلوب،
استعمالی نظاما بیک قاطی منع ایدلمشدر .
بن بو خصوصنی جنابلرگزغه رفع اعلام
قیلونی وظیفه م دیب بله من .»

باشقردلر آراسندن امیدی وکو
کلی خبرلر بیک آز ویا برده کیلمدیکی
حالد هلاککلرینی آشفتره طورغان :
بر صانو و اچکیلکگه مبتلا اولو و یالقاقلقنی
اوزلرینه هنر ایدو و چاماسز نادانلقده
قالو، هیچ اشلرینک آخربنه کوز و کوکل
یارمای غافل یا طو کبی کوکلسز و امیدسز
خبرلر، بری آرطندن بری کیلوب طور مقه
ایدی . ایندی ینه بر کوکلسز خبر ایشتره
مزکه: باشقردلر تل آستنه تما کو صالوغه
ده هادتلنوب بارالار .

بورونقی باشقردلر نیکدر گوزل ایرکن
صخرالر و برکتلی یرلر، گوزل بولونلر،
بای اورمانلرغه مالک اولسهلرده و بونلر
نی اوزلرنده صاقلار و اولادلرینه قالدیر
اوچون بیک ضرر غیرت و اجتهادلر
قیلسهلرده ، بو زمان باشقردلری، بو
میراث دولتلری ایله فائهلنورگه طرشمای
آنک قدرینی بلمای ، اشنک آخربنی
اویلامای ، اشلرگه ایرنوب، اچکیلکگه
قزغوب یوق بهالرغه صانوب ئهرم ایدوب

بتروب بارالار . بیر اوچون روسیه ناک
آرغی قرایندن فی قدر مشقتلر ، قرنداش
قیبله سندن آیرلار ، طوغان اوسکان بیرنی
قالدر و کبی فی قدر جانغه چیتنلکلرینی
یو کلاب ، روسلر ، لاطیشلر ، خاغسوللر
کیلوب یا طالار . بو بیچاره باشقردلر ایسه
قوللرنک فی ملککرنک کی جنه کبی گوزل
بیرلری ناک قدرینی بلمای صانوب بتروب
بارالار ! بورونقی تدبیرلی تریزوی
آینق طرش ، طوق بتون ، بای باشقرد
قومی اورنینه ، بو کونده اچکویچی ،
ایسرک ، یالقار ، فقیر ، آج ، بالانغاج ،
تدبیرسز باشقردلر قالوب بارالار . بیر
لرینه بیر لشکان طرش و تریزوی لاطیش
و خاغسوللرغه قل کبی قارا خدمتی اولوب
کتوچیلک قیلوب کون کیچورمکا مجبور
اوللار . بو بیچاره لر چاماسز نادان اولد
قلرندن آتا بابالرینک نیندای طرش ،
بای ، آینق قهرمان لیدکلرینه بل آلمایلر .
تدبیرسز لسلکلرندن ، بوروشلی معامله
لری ایله ، هالمگه مشهور اولان باشقرد
قومنی قبرگا تابا آلوب بارولرنی و دنیا
یوزندن یوق ایدو که سببچی اولولرینه
اویلی آلمایلر . ایدمی هلاک بولولرینه
اوشبو قدر سببلر یتما گان ایمش کبی
ینه یتما نوع بر هلاکک سببنی اچلرینه
آلوب آنی شایع ایدو باشلاغانلر ایکان .
یعنی تل آستنه تما کو صالو کبی غاینده
ناچار و قورقنچلی و بنون طبیلر اتفافی
ایله آدم بالالارینه ضررلی اولان «تماکوا»
نی طاغیده ناچار صورنده استعمال فورمه
سنی اچلرینه ساچقانلر . آرالرنده هادت

اینگانلر ایکان . «تماکو» دیگان نرسه ده «تائین» یا که «دوبیلنا یا کیسلاتا» دیگان بر زهر باردرکه: افیون و مورفی دهغی زهر کبی آدم اوغللارینه بیک ضرر لیدر . بوزهرنک توتونی گنده ده آدمنک عقل اورنی اولان دماغسینی الله یاراتقان حالندن چقارادر ، گویه آدمگه کیف بیر گان کبی ایدیه در . لکن اثری بار وقتیه بر آز کیف بیرسده اثری بتو ایل آنک ایکی الوش ایدوب کیفنی آلادر . آدم اولگی وقتینده کیفسزراک اولوب قالا درده ینه تیزراک کیفنی توزاتورگه مجبور اوله در . کیف توزانام دیب ینه توتونلنه در . توتون اثری بار وقتیه کیفی توزا لگان کبی طویولسه ده اثری بتو ایل ینه کیفی ایکی اوچ اولوش ناچارلانه بارادر . توتونلارگه عادتلنه در . توتون مینه ضرر بیره ، قارامونجه طاشی کبی ایدوب قارا لته ، هر نرسه نی قارا غفی وحسرتلی طوی یه باشلی ، کوز نورنی بتوره ، کوز آلدی قارا گفولانوب طوره باشلی . بورون تیشکلری میج بوللقی کبی قوروملنه . آوزی نکلتمی بته ، اوبکاسنه ضرر بیره ، صولوی طارایا ، کوکره گی قسسه ، طماق نوبی غزالدی باشلی . نیرۆالوینه ضرر بیره ، اعضاسندن قوتنی آلا . قول و آباق و باش قالتراو کبی حاللر پیدا بوله باشلی . اک ضرر ایسی آدمنی هر وقت حسرتلی و کونکلسز لکگه نوشوره در . خلقنی طارایته ، آچو چاق قبله ، بوقعه بارغه چامادن طش آچولانادر . آچو دیگان نرسه اوزی ده سلامتک گه و معیشتکه بیک ضررلی نرسه ، شونک ایچون شریعتن

آچولانودن بزنی طیار . ایمنی تماکو توتونی ایسناو یا که طار تو ناک ضرر لر ندن آسات معلومی اوشبولارد . بونک اوستنه ایسی قبیح در . خصوصاً تماکو تارتقان موگنده غنه آوزندن غایتده آغر و طبع سلیم گه خلاف قباحث ایس کیلدر . آدملرنک سلامتک و سعادتنه هیچ ضرورتی و فائده سی اولمیدیغندن «اسراف» غه کرتیشلور . اوشبو قدر ضررلر یده و بو قدر قباحث ایسی ده اولدیغی اوچون بز ناک دین عالمرمز «خبیث» گه ده کرتوب «و یعزم علیهم الخباثت» آیه حکمی ایله حرام اولوی ایل حکم قیلمشلور . اما آدم اوغللری طبعینده عصیانگه میل و خبیث گه رغبت مرکوز اولدقندن والله بیورقن و عقل گه یارتمگان طبیعت هر وقت طویلغاننی قیلورغه و هر وقت بسو ساعتده آکا خوش کورلگاننی (کیل چکده اوزینه اون اولوش ضرر اولوب قاپتا چقنه قارامای) اشلارگه آشغادر . اسلام مملکتلر نرسده استانبول و بغاراده اول وقتلرده تماکو تارطودن بیک قاطی روشنه طیدیلر . حتی سیاست و قورقتو اوچون تماکی تارتقانلرنی اولام جزاسی ایله جزالا دیلر . اوشبو قاطی جزادن قورقوب کوب لری طویل دیلر . اما طبیعتلرنک قارشیلیق فائده ایله ضررنی آیرماوچیلنی بیگراک قوتلی اولغان لر و تماکو گه بیگراک عادتلنگانلر ، تماکو ایل ایکنهی تورلی کیفلنو طریقنی اختر اغ قیل دیلر . عثمانلیلرده تماکوئی بیک واق ایدوب بورنغه ایسناو بغارایلرده شولوق واق تماکوئی تل آستنه

وعوموما مکتب و مدرسه لره نسبت
نیچک؟ ۴ نهی - حریه وجدان - دین
حریتی - دن قابو معنای استغراج قیل؟
اوشبو هر ض ایدولمش سوالرینه
غزته خبری جوابنی مترجم واسطه سی
ایله بیل یازوب آلمش؛ شیخ الاسلام
بر نهی سوال نڭ جوابنده دیمش:
قرآن هر ایرکه و خاتون غه علم اوگرانو
واوقو، یازو بلونی امر ایدهدر. بناء علیه
خاتونلره توکل توبان یا که اورطه
درجده گنه اوقوغه حتی عالی درجده
اوقوب عالمه بولمق لرین تیوش بله من
هم خاتونلرنی آورو بولسه لر ایرلردن
علاج ایندرمای خاتونلردن طبیبه لر
یتوشدروب دوا و علاج ایدونی مطلوبه
موافق هم فائلی دیه حساب ایلمن.
بناء علیه خاتونلره علم طب اوگرانولرین
هم عمل طبی ایله مشغول اولولرینده
جائز کوره من. اما باشقه دعوی وکیلی
بولمق کیی ایرکن عمللره کیلورساک
بوخصوصده بژده گنه دگل باشقه مملکت لرده
هم وقوعسی اولمادقدن حاضر که علی
مشکل مسئله در. اهالی بوگانه کوز ایله قارار
معلوم توکل. شریعت خاتونلره اجنبی لردن
بوزون پرده لای ایله امر ایدهدر. اما
خاتونلرنڭ بالکلیه اویلرده یا بلوب طور وون
اقتضای ایتیمبر.

۲ نهی سوال جوابنده دیمش: قرآن
نی آ کلاودن لاید. زیرا که قرآن نڭ
بعضی معنی لری علم ایله سی بولماغانلره
مستور کورونه. شونڭ ایچونده امام
ومدرس لر اهالی گه قرآن نڭ معناسون

آوزغه صالو عادتنی چغاردیلر. بورونغه
ایسناده البته ضررلی: مینسی بولغانا،
پهراته. آدم نڭ ذکاونتی بتروب طویا
و آهمقلندره، جینلندره، کوزدن یاش
کینوره، بوروندن صو کینوره. بارا
بارا بروننما کیسی تارتقان آدم نڭ مینسی
چروب صیوق مانقا بولوب آغا باشلی.
سین و حاسه لری ضعیفلنه، اوزی باغوشلنه.
بوروندن چرنکچ بولوب ما کفاسی آغوب
طوره باشلی، اما اوزی برده آنی سیزمای
جابالاق کیی هر کیمکه فارانقلاب طوره
باشلی، هر کم آنندن چرکانه. اول اوزی
فهمیده بتکاندن برده آنی سیزمای باشلی.
بو ایسه ظاهری ضرر لری؛ بوندن باشقه
ضرر لریک کوب. لکن بو اورنده اوشبو
قدر ایله فناعت ایدهدر.

«امضاء ح. م.»

(آئری بولور)

ترکیه ده

شیخ الاسلام ایله مصاحبه

اوشبو عنوان ایله ویستنبک اوفی
«ریج غزته سندیک کوچروب یازادر.
ریج غزنه سی نڭ مخصوص خبری
اسلامبولده رئیس روحانی شیخ الاسلام
ایله مصاحبه ایدوب مساعده سی بعدنک
اوشبو سوال لری عرض ایتمش: ۱ نهی
خاتونلرنڭ حالی و معارف لری حقند
شیخ الاسلام نڭ نظری نیچک؟ ۲ نهی
قرآن نڭ ترکیه یه ترجمه سون مصلحه
کوره من؟ ۳ نهی دنیاوی و فنی مکتب لره

بواغان خاتونی نصرانیه نی اوزی نك
والدین لرینه هفته ده ایکی کره زیارت
ایدوگه مساعک بیروگه قوشه دره پیغمبر
علیه السلام دین واعتقاد حقنك کوچلاو
ایله هیچ وقت امر ایتماشد. حتی
ترکیه دولتی اوزی نك الك سلطنته
وقوتلی وقتنك ده اداره سنك بواغان
نصاری لرنی دین چهننك تضییق ایتماشد.
دینده ایرکنك شول قدر بولمالی دره:
هر کم تیلادکی روشقه اعتقاد ایتسون،
منع وجبر بولماسون، دیمش.

بعده مخبر افندی شیخ الاسلام دین:
اسلام دیندن ایکنچی دین گه چققان کشی
حقنك مساعک سی نیچك رخصت اینه می؟ دیه
صوردنك شیخ الاسلام دیمش: بز مسلمانلر
بر مجاهد عسکر و وطن نی صافلاوچی
مدافع هیئت دین مرکب کبی تانولمز.
بیل اولنك دین چقوچی حقنك قایغورامز.
وبو آشنه راضی بولماپیمز. دینسندن
چقوچی نی بز عسکر دین آیرلغان دینیز
یئر - باغی - صفتی ایله قاریمز. عسکر دین
آیرلغان دینیز یئر یئر حقنك عسکری نی
حکم ده بولسه برده شولر وشچه حکم ایتامز.
بیل حکم ایدو اساسا دین نك حریتنه
منافاتی یوقدر، زیرا دینده حریت هر کم
اوزنچه اعتقاد ایتودر. ینه بز لر بروقتنك ده
حکومت دین اسلام دین چقوچی لرغه
قاتی معامل ایتسون دیه طلب ایتدو کمز
یوقدر همک دیننی اوغولوونی - جزا - طریق
ایله صافلاونی استه میمز؛ بزم قضا و حکمز
ادبی و خلق و انصاف چهننك بولاچاق در

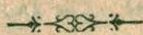
ایضاح و تفسیر که محتاج بولماشلر. بناء
علیه قرآن، بحق عالم و دیانة اسلامیه گه
مطالع کسمه طرفند غنه ترجمه ایدولورگه
تبوش. اساسا قرآن نك ترجمه مسنه
خلاف طور و توکل بلکه تقویه ایدارگه
تبوش. آنهق رأی ایله خلاف معنی لره
حمل ایدولماسون ایچون عرف لسان
و حکمة و فلسفه نی و قرآن نك باطنی
معنی لرین بلگان انابتلی کسمه لره گنه
طابشر لورغه تبوش.

۳ نهی سوآل جوابنده دیمش:
دنیای فن و معارف مکتب لر تاسیس
و نظارة ایدو حکومت اشی دره. شیخ
الاسلام و باشقه روحانی لر فن و معارف
مکتب لرینه مداخله ایتو قصدنده توکل لر،
حکومت اوزی وطن نك سعادت، اهالی
نك یاقنروب معارفی اولمقی ایچون
فائده لی کورگان طرزده مکتب و مدرسه لر
تلا گانه آچسون، نظارة ایتسون
بیوکننک کچوکنه قدر دنیای فن
و معارف مکتب لری حکومت نظارتنده
و حمایت سنك بولسون. شیخ الاسلام و باشقه
روحانی لر نك وظیفه سی آنهق دینی
مکتب و مدرسه لره نظارة ایتمکدر.
حکومت مکتب لرنده دین باشقه درس لر
قبیلندن بر لازم درس ایدلوب
اوقولا قدر.

۴ نهی سوآل جوابنده دیمش:
کشی نك وجدان و اعتقادینه سوز
و نصیحه دن باشقه مداخله ایدرگه یول
یوقدر. قرآن حتی رخصت ایتدر،
نصرانیه نی نکاحلنوگه و تخت نکاحنده

(یعنی نصاریٰ حکومتی تبعہ سی بولو چیلقلر
ینہ راضی بولسون لر ذیک اولور) مبہم
فکر مچہ روحانی لر شول نظر دہ بولور
غہ تیوش. انسان لر جملہ سی قرداش
لر در، خالق لری بولغان اللہ تعالیٰ حضورنک
مخلوق بولو چیلقلندہ جملہ سی مساویدرلر.
اگر بیلہ اعتقاد دوام ایدار سہ انسانلر
آراسندہ دینی تعقیقات و تعقیباتدہ بولماس
ایدی، دیمشدی.

غزینہ ادارہ سی اوز طرفندین شونی
ایتہ: مسلمان لرنک روحانی رئیس لری
ایلہ نصاریٰ لرنک روحانی رئیس لری
آراسندہ فکر جھنندن نسبتلری قسایو
درجہ سی دہ ایدکن اوقوچی لر اوزلری
اولچاسون لر (دومادہ پراؤصلالونی لونی
صافلارغہ قویلغان جزاء استانیہ لرین
بتور ماسکہ طرشقان و دیننی اوغرلووئی
قوت ایلہ صافلارغہ، حکومت یاردم ایتماسہ
خلق دینندن چغوب بتہ مورالنی قوت
صافلای آلمای دہ سوزلاگان کییف
اسیبزدندہ گی روحانی لرنک حرکت
وسوزلرینہ اشارہ بولاسہ کبرک).



« فدیہ دور حقندہ »

شرع شریفی میت کہ فدیہ دور
ایلہ بیورہ در، اما بعض وقتندہ دور اینار
گہ آفہ بولمی دور، ہمدہ فقیر کمسہ ناک
وبہالی کیوم لریدہ بولمی در. بو وقتندہ
بعدالرفن آفہ بولغاچ دور ایتو تیوشلی

بزم قضا مزی تنفیذ ایسہ حکومتہ اشی در.
بز لر دین طاشلا وچی غہ فانی جزاء
بیرلسون دہ حکومتہ دن طلبدہ ایتیمہز
ہم بز لرنک دین طاشلا وچی حقندہ حکم
شورہی ایلہ فتویٰ بیرومزی ہیچ کم
انکار گہ. عیبیلر گہ حق یسوقدر. کشنی
کوچلاب چن مسلم یا نصرانی ایتو ممکن
توکل: آنہق شونی تکرار ایک من: اسلامنی
طاشلا وچی غہ بز لر راضی توگلہز ہم
مونک اوچون بیک قابغورامز، دیمش.
بعد مخبرنک: اسلام مسلم کہ نصرانیہنی
نکالہنور گہ مساعہ ایتہ، اما مسلمہ نی
نصرانی کہ نکاح ایدار کہ مساعہ قبلہی،
حکمنی نی؟ دہ سؤالہ شیخ الاسلام
دیمش: بز مسلمان لر یہود و نصاریٰ
لرنک کتابلرینہ (تسوراة وانجیل) مقدس
کتابلر دہ تصدیق ایدہ مز ہم موسی
علیہ السلام ایلہ عیسیٰ علیہ السلام نی
پیغمبرلر دہ اعتقاد ایدہ مز، بیل اولدقہ
بز لر گہ ممکن کذابی لر ایلہ ہر طعامنی
آشار غہ ہم قزلرین نکالہنور غہ. اما یہود
و نصاریٰ لر بزم مقدس کتابلرغہ دہ پیغمبر
مز گدہ اعتقاد ایتیمیلر بیلہ اولدقہ بز نصل
آلارغہ قزلر مزی خاتون اق غہ بیرو
منصور اولسون؟ مخبر ایلہ صوکل ایسانلا
شکاندہ شیخ الاسلام ینہ دیش: من تمام
دین ابرکنہیلکی طرفنک من، ہم روسیہ
مسلمانلرینہ دہ نصیحتم شول: دینلرندہ
نق بولسون لر؛ دین لرین صافلا وچی لر؛
دین لری حفظ و حبابہ ایدلکی مدتک
روسیہ ناک صادق تبعہ لری بولسون لر

دور ایتولر هیچ تېوش توکل در. « لا بکفی الله نفسا الا وسعها »، « وما جعل علیکم فی الدین من حرج » بیل اولدق صوگره دین میت چققان ابرده می پاکه قبر که واروب دور ایدر که می؟ سوألی ده اورنسر در.



داخلی خبرلر:

پوچطهغه هجوم

۳۰ نچی آوغوستده استرلی طماق دین اوفاکه اوتوز مک تنکه که قریب آقچه ایل پوچطه اوز انا مش . پوچطهغه آطلی استراژنیک لار رفاقت ایتدش . قامشلی آرلندن ایکی چاقیریم یاروم مسافه ده « اورشاک دامباسی » نیکراسنه کیناندن بر مقدار قوراللانغان کمسه لار کوپو استندن چغوب پوچطهغه فارای براؤنینغ ریوالویرلرندن آنا باشلاغانلر . استراژنیکار مدافعه ایتمکده لار ایکان هجومچی لار طرفندن آتلان پوله ایل شیخ الاسلام فیضوالبین نام استراژنیک اولگان هم حرمت الله خلیف دیگانی جراثیلنگان . شاهی احمیتفی اسملی استراژنیک آطی جراثیلنگان . استراژنیک لارنگ هم پوچطالبون سیواستیان آندرییفنک مدافعه ده ماریشولری سایه سنک هده کرستیان لار ملطقی طاوشی ایشیدوب یافن اولدن

بوللا بعد الدفن دور قیلغانده مقبره که باروب ایتوتیوشلی می؟ یا که میت چققان یورتده تېوشلی می؟ دخیک بعض اماملر آقچه بولمغانده کلام شریف ایله دور ایتلر ایکان . بیل قیلورغه شرع شریف رخصت بیره می؟ کلام الله نی تحفیف بولمی می؟ یعنی شرع شریفک فتوی و جواز بار می .

قوم باش قریه سنده محمدنجیب ملا
جلاله الدین اوغلی.

اداره: - شرع شریف دور ایله بیورا در دیهک اورنسر در . چونکه شرعه دور ایله امر یوقدر . آنهق صوم (روزه) حقنده فدیبه نك ثبوتی غیر معقول المعنی اولارق ثابت اولوب صوم حقنده فدیبه ویرمک حالی - مالی بار کمسه به (وار ثلر حقنه تجاوز دین باشقه) نسبه جاریدر . اما نیاز و باشقه واجبات حقنده فدیبه ویرمک صومغه قیاس ایله اولمای استحسن و یا احتیاط بوزندن بیرواسه « ان الله لا یضع اجر المحسنین » نظمی مفادنیچه جزأ و کفارة بولور دیه روایه ثابت در . دور ایسه بر کمسه وصیت ایدوب قالدرغان مالی جهل واجبات قه کفایه قیلما دقندن میت که شفقت اوچون بعض علماء طرفندن جائز کورلمش بر عمل در . اما بای کمسه لار حقنده بیل نکلفکه حاجت یوق . بر یولی کفایه قدر مالنی چقاروب فقرایه و باشقه مستحق ذاتلره صرف ایدولسه ممکن دور . هیچ نرسه سی اولمیان کمسه حقنده قرآن شریف نی واسطه قیلوب

دور که لا شوب کیل باشلاغانلرنی کورب آقچه نی آلاما اینچه نامعلوم هجومچیلر فاقوب آغاچ آراسنه کروب غایب بولغا نلر . بوچطه آقچه نی سلامت اوفاکه کیلنورگان . مجروح استراژنیکنی اوفاکه بالنیس که کیلنرگانلر . فیضوالمین نی هم اوفاکه کیلنرکوب بیک هرمتلاب احتشام وموزیقه لر ایل اوراتوب اوفاکه مقبره اسلامیه سنه دفن ایدلمش . وفات ایدمش استراژنیک نیک افرابا سینه الله تعالی صبر وسلاوا ویرسون !

کیلر سی عددده انشاء الله بوخصوصه جنازه آردنده بولغان بر ذات نیک تشییع مراسمی حقنک مفصل بیانی درج ایدلور . « اداره . »

♦♦ اورنبورغ غوبیر ناسنده آرقباش استانسه سی جوار نیک باشقردلردن آجاره که آلتوب صالغان . پاصیولکه اهالی سی بازارنی فالانچه تاسیس ایدوب بونده چاک (قالا قول) آصقا نلر . بو فالانچه باشقردلر محترم طوتا طورغان قیرلک که یاقن بولغان . بوندن غارلتوب قانلری قایناپ جیر خوجه سی باشقردلر فالانچانی بوزارغه قصد قیلغانلر ایکن ، پاصیولکه خلقی ایل آراده مصادمه واقع بولوب باصو ایچون چیلاییدن ژابوننی قاماندا کیلنرکوب بر مقدار باشقرد هم بر ملا توقیف ایدلگان . « ژ . اوفی »

در . ملا نیچون توقیف ایدلگان ؟ فالانچا بوزارغه پارغانمی یا که فوتورقانی ایکن ؟ اگر بارغان یا که تحریرض ایکن بولسه نظام بلمگان سیبیلی جهالت قربانی اولمشدر . جهالت هر وقت بولسز یوروتوب رسوای ایتددر . روسیه ده زاقون وعود بار . فالانچا بنا قیلولری تیوشسز بولسه ، بولی ایل نظام بوینچه حرکت ایدر که کبرک ایدی . بو زمان کوساک کرتاروب چیکه طورغان زمان توکلدر ؛ علم ، هنر وقانون ایل حقنی طلب ایتد طورغان زماندر . طورنا آچون تازدن آغان کبی ، فالانچاغه بیلا نو اورنسزدر . باشقرد یرینه کوچلاب صالماغانلر در . « ایت اوزندن قورتلای »

دیلر . عربلرده : « بیک او کتا وفوک نفخ » دیورلر . یعنی آوزک اوروب قار تقان قولوک بیلاگان ، بس کسکه اوفکالایسن ؟ دیمک اولور . جیر صاتوب آقچه آغاچ فالانچا طواوشنده ابشیتور که توغری کیلور شول .

♦♦ فریم ولایتند آقشجد (سیمیفر و پول) شهرنده ۲۷ نچی آوغوستنک تاتار - مسلمان - اشقولالربن تنظیم حقنک بولغان غوبیرنسکوی صاویشچانیه (مذاکره مجلسی) تمام بولوب حکومت پروگرامنجه بولغان ابتدائی مکتبلرده گی کبی موند هم پیش یللق اوقومدی برله ابتدائی اشقولالرب بولورغه قرار بیرلمش اولگی ایکسی یلند اوقو تاتار تلند بولورغه هم اشقولالرب غه ایر بالالار یانته قزلرده قبول ایدلو که مصلحت قیلنش . مکتب نامنده گی تعلیم

کیلر سی عددده انشاء الله بوخصوصه جنازه آردنده بولغان بر ذات نیک تشییع مراسمی حقنک مفصل بیانی درج ایدلور . « اداره . »

♦♦ اورنبورغ غوبیر ناسنده آرقباش استانسه سی جوار نیک باشقردلردن آجاره که آلتوب صالغان . پاصیولکه اهالی سی بازارنی فالانچه تاسیس ایدوب بونده چاک (قالا قول) آصقا نلر . بو فالانچه باشقردلر محترم طوتا طورغان قیرلک که یاقن بولغان . بوندن غارلتوب قانلری قایناپ جیر خوجه سی باشقردلر فالانچانی بوزارغه قصد قیلغانلر ایکن ، پاصیولکه خلقی ایل آراده مصادمه واقع بولوب باصو ایچون چیلاییدن ژابوننی قاماندا کیلنرکوب بر مقدار باشقرد هم بر ملا توقیف ایدلگان . « ژ . اوفی »

اداره - بیهاره قاید بولسده باشقرد وملا عیبلی بولا ، نی ایچون برده کریستیان لردن توقیف ایدلگان کشی یوق ایکن ؟ موند البته بر آکلاشلماغان سر بار

خانہ دار، اولگی کبی عمومی اشقولا لر سلکنہ کرتلمای فالدر رغه مصلحت کور لگان. اوچیتلسکوی اشقولا ده تعلیم فی تو سبع ایدوب یدی بللق کورص تعین قیلنغان. «ڈ. اوفی»

اداره: - مکتب ایل اشقولا آبروم بولسون می یا کی همه سی اشقولا نامند. بولوب عمومی اشقولا لر سلکنہ کرسون می؟ دیه مسلمان فراقسده سنده اختلاف بولدفی غزته لرده کورلش ایدی. مکتب، اسمی بتوب اشقولا نامند گنه بولسون دیوچی لر: مکتب عمومی معارف سلکنہ کرما گاج حکومت طرفندن یاردم ایتلماس هم آندن اوقوب چقغان شاگرد لر طوغری غیمنازیه گه کره آلماس لر، شاگردلر امتیاز بیرلماز، آفچه سزلقدن یوده گان کبی درجه سی بولماغان دن اوقوچی لر ناک رعیتی سونوب شاگردلر اشقولا غه کیتوب بتارلر، مکتب لر اوز اوزندن بوغالور. ا گرده اشقولا نامند بولوب عمومی معارف سلکنہ کرسه، تربیه لر حکومت طرفندن ادا قیلنوب معارف نظارتی هم نظارت ایدر، ترتیبی بولوب نتیجه بخش بولور دیمش لر.

مکتبلرنی اولگی حالنده فالدر وب اشقولا آبروم بولسون دیوچیلر: اشقولا لرده طوغره تل هم دین علمی مقصود اصلی قیلندن بولوب اوقولمای بلکه مقصود اصلی آبرازوانیه بولدر. شول سببلی بالاناک تلی ودینی تربیه سی مخاطره ده فالادر. قومیه ملیتنگ صاقلانماسی

اوقو، یازو ودینی تربیه ایل بولادر. شول سببلی اهالی مز دین ولسانن محافظه ایتم دیسه مکتبلر گه حکومت طرفندن یاردم ایتلماسه اوزلری نامین ایدرلر، مونغارچی حکومت دن وزیمسکی وغو- رودسکی اوچر یزدینی لردن بوده آفچه بیرلماسه ده طرشوب آصراب کیلدی لر. موندن آری هم حکومت یاردم ایتلماسه (بت که آچو ایدوب طوننی اوتقه باغار حال یوق)، چارناچار اوز جیلکه لر ایل له مکهلرین طارتورلر دیمشلر. بو ایکی طریق ننگ قابوسی حال واستقبالمز اوچون مناسب وقایوسی ملتزم اوچون فائلی، کند مز ننگ اهلیت واستعدادمز قابو سنه باراقلی شولار فی ملاحظه وم مذا کره ایتله طورغان زماندر. دوماده بر طرفه قرار بیرلسه تغییر آوری بولور، مکتب وتعلیم مسئلہ سی ملت ننگ بقا وزوال مسئلہ سی دیبکدر. بو کون ایل گنه مقایسه ایتماک مقبول لکدر. باشقه منرقی ومندنی ملت ننگ اصولندن میزان وسبق آلماق نبوش در ثروت ایل علم استقبال اوچون ایکی فانات منزله سنکدر. بر بایقه نیچه مک فقیر یابر عالمگه نیچه مک جاهل خدمتچی بولادر.

«ولاية حوادثی: استرلتماقده

بیواک یانغن»

۳۳ نچی سننابر بو یل مثلی کورو لمگان قوتلی جیل داول کرنی ایدی. بو

کونده هر کم الله تعالى قضالرنندن صافلا
 سوڭ! ديه استعاذه اينمکده ایدی. شو
 لوق قوتلی جیل کونده اوچونچی سننا
 برده کوندز ساعت ایکی فی اوزغاچ استر
 لیتماق شهونده یانغن چغوب شهرنگ
 وبازارنگ یارتیسن دیورلک بتوروب
 یانغن بر ناولک مقدار دوام ایتمش.
 اهالی کوبسی جیل قوتلی بولغان سیبلی
 نرسهلرنده چغارا آلهان. چغاروب
 طاشوب قویغان نرسهلردن هم کوبسی
 اوت توتاشوب یانوب کینکان. شهرنگ
 اورتادین جنوب - آشقادار طرفی اوطوز
 لاب کوارتال اوت اچنده قالوب بیش پوز
 مقدار خانه یورت یانوب آلتی یدی مک
 کشی نرسه سز، ماءوی سز قالمش دور.
 ایسکی آشقادارسکی هم بولشوی زاودسکی
 چاست ارده هم بازارنی اورا مارده یانغن
 نگ ایگت قوتلیسی بولوب بازار صحنه
 سنده هم دکان ومغازلر یارتی بازار
 یانمشدر. زیمسکی اوپراوا بتون بناء
 واسقلادلری ایله یانمش. بر مقدار
 اوچیلشچه لر یانمش. پوچطه خانه ایله
 قازنا چیستوا یورتنی سلامت قالمشدر.
 مسلمان محللری کوبراکی سلامت بولور
 شه کیراک، مسلمان ارحقنده تفصیلی معلو
 مات یوق. یانغن چغاوله تبلیغرام چبقلری
 هم بوزولوب خبر یورمای تورمش.
 خبر ایشیدلو ایله زیمسکی اوپراوا هم
 استراخوی آغینت طرفندن مخصوص
 کشی لر کوندلر لوب ایرتهسی کونی غوبیر
 ناطور جنابلری هم معاینه اوچون استرلی
 تماق قه یونالمشدر. قزیل حاج اداره سندان
 حاضرگه ایکی مک تنکه قدر آشنج اعانه
 خارواوب قضانمش لر فائد سنه اعانه

دفترلری آچلمش در. اوفانگ غوبیرسکی
 زیمسکی اوپراواسی طرفندن اعانه
 دفتری آچلوب دعوة نامه اعلان ایدلی
 هم باشقه اویاز زیمسکوی اوپراواری ده
 اعانه جیباچاق. هر بر اوچریز دینیه لر
 یاردم گه تشبث ایدو قصنده یاردم
 ایدوچی لردن اعانه قبول ایدو چک لر کراک
 آچالانه بولسون کیراک کبوم سالوم
 یاکه آزی ایله بولسون هر کم نه قدر
 حالندن کیله مقبولار. موندای وقتده
 یاردم گه اشتراک ایدوب انسانیت وشفقت فی
 اظهار ایدوب مذهب، دین فرقن ملاظه
 ایتمای تعاونده بولمق هر بر وجدان
 ایله سنه تیوشدر. «معلومات» اداره سی ده
 هر بر اوفوچی لره اوتنه دور : قولدن
 کبیلگان قدر اعانه ایدشوگن، تیوشلی
 اورنلره جیوب جیوب یوللاگن. حاضرگی
 آیانج حالده بر تنکسسی باشقه وفایه غی
 نگ مک تنکه سنه معادلدر. هر ویدومست
 اوز ویدومستواسی آرقلی ده یاردم کو
 ررگه ممکن، غزبته اداره لری واسطه سی
 ایله ممکن. توغری مفتی حضرت که
 یاکه غوبیر ناطور جنابلرینه یا اوسه
 زیمسکی اوپراولر غه یوللامق ممکن.
 هر نچک بولساده آشتانورغان وقتدر. کوز
 یتدی، آلدن قش کیله، آزی کیراک، کبوم
 سالوم کیراک، کروگه جلی اوی لر کیراک،
 الله تعالی احسان ایدوچی لرنگ اجرین
 ضایع اینماس، قضانمش لره الله تعالی صبر
 وسلوان بیروب یاردمچی لری بولسون!

حاجی لر حقنده تشبث

یاکه

سمسارلق

باغچه سرایده منتشر « ترجمان »
جریده سی نك اوشبو سنه ۶۲ نچی
عدندنه یازدقنه بناء حاجی لر اوزانوغه
سمسارلقنی التزام اینکان تاشسکندلی
سیدغنی سیدعظیم بایفی نك تشبث والذاسی
ایل روسیه ایچروسندن کیدن (خواه
روسیه لی، خواه شرق مملکت لرنندن
کیلوب روسیه آشا کبچہ چک حاجی
اولسون) حاجی لر هرکنی خصوصنک
یگی نظام توزولمش . بو نظام بوینچه
حاجی لر تیلالگان کيفیتده وتیلالگان
وقتده تیلادکی یولدن کیدمیه چک؛ بلکه
طوبلاشوب و اغونلره توپالاچک مرکز لر
تعیین قیلنوب باشقه کشی لر ایل آرالا
شماس ایچون مخصوص و اغونلر ایل
اوزانولوب آدب سایه یا که باطومه جیولوب
سیدعظیم بایفی طرفندن آچیلان مسافر
خانه لره نزول ایدوب پراخود بیلیت لری
پچیلوب پراخودقه منار وقتقه قدر
شو مسافر خانه لره یاتاقلر ودوقنور لر
معاینه ایدہ چک. باشقه کمسه لر ایل اختلاط
ایدوب بازارلره کبز مک لرنندن هم و باشقه
خاستینسه لره توشمک لرنندن منع ایدلاچک
مسافر خانه لره وقتده بولار نك مقداری،
نه یرلک ایدوکلری پالیسیه که معلوم
بولمالی، یولده باشقه استازسیه لر که

توشمکه هم مساعده بولماپاچق . بو
پروقتنی سیدعظیم بایفی بزم اویا
غوبیرناسی نك بیوک امیدلرله چن
کوکلنن صایلامش اوچونچی دو ما اعضا
سندن هلی اصغر میرزا سرتلانف نك
معاونتی ایل حاضرلاب اجتهاد ایدوشوب
داخلیه مینستری جنابلرندن قبول ایدر و که
موفقی اولمش ایکان . تفصیلان بل سی
کیلیگان کمسه ترجمانه نظر بیورسون .
شیمدی بز اوز طرفزدن دیورز :
حاجی لر بوکون که قدر روسیه طوپراغی
اچنده آزادچه گیزارلر ایدی، آنچی
روسیه عدودندن چقغان صوگ بول
تورلی مشقت لره اوغراب صانلق حیوانلر
درجه سنده یورتلمکده ایدیلر . تیلادکی
یرلریزه ایدر میوزلر، تیلادکی طعام لرین
آشناپورلر و یا بهانه سی ایل طعام لرین
حتی مقدس اورندن هدیه که آلوب
قایته طورغان زمزم و خورما کبی
قدرلی نرسه لرین دینگز توبنه تاشلاتوب
کرانتین خانه لره و پراخودلرده غبن
فاحش ایل آرق صانوب آلورغه مجبور
ایدلمکده لر ایدی، بونک اوستونه مدینه
داعیه سنده اولان مملکت لر طرفندن
قویلغان مفتش و طبیب لر طرفندن تصفیه
ودیزینفیکسیه نامی ایل انواع اذالره دوچار
اولناقدہ و بخور خانه ده نرسه لری
تمخیر ایدولوب قدر و حرمتلری کینار
لمکده و روسیه یه کرانده کمرک خانه ده
هدیه ایچون آلوب قایته طورغان
تسبیح لره کوتارا آلماسلق تولاو صالوب
طاهلاب کینار که مجبور اولمقدہ لر،

ایدی، بو حاجی لرنگ بولده چکمش
محنت و جفالری حقنده کیچن سنه برنجی
دوما اعضاسی اولان قریملی سلمان
قریم افندی طرفندن «ریج» غزته سنک
بر مقاله یازولوب و بو خصوصده دوماغه
زاپروس کرگزورگه مسلمان فراقسیه سی
بر بیان نامه توزوب دوما منبرندن عرض
ایدرگه قریملی رشید بک مهدی فی
تعیین ایتیش ایدی.

لکن دوما تارالوسبیلی عرض ایلمای
وزاپروس باصالیای قالمش ایدی،
ایمدی بو سید عظیم باپی زک پرویقتی
حاجی لرنگ محنت و جفالردن تغلیص که
متکفل می؟ دیه سؤال ایدلسه، چوق
تاسفی که جوابنده «هیها!» دیگه
مجبور اولوروز. عربستانده دلاللر
نه قدر حاجی لرنگ باشن قانوروز
ایسه بو آدیسیده استقبال ایچون تعیین
قیلمش مسسارلر، بیش، بلکه اون الیش
حاجی لرگی سرگردان ایدرلر. حیوانلر
سوردکلری کبی تورلی یرلرگه تارالماس
ایچون تعقیب ایوب تعیین لنش مسافر
خانیه طوپلارلر. باشقه یرگه نوشکان
یاکه آیرلغان کیمسه لره احتمال اشتیاف
و پروتوقول لره قدر اجرا ایدلور.
بیت اللهی زیارت قصدی ایله چقمش
هر ایلنگ ساده دل بغشی کیمسه لری
هیچ بر جنایتلری اولمادی حالده کند
لرینگ حلال آقچه لری ایله بولفسه
اک اول آساق باصدقلری
وطنلری اولان روسیه طوپراغندوق
هریتلری مسلوب، وجدانلری معذب
اولوب بر مقدار کیمسه نگ کیف و مسا
عده سنه کوزلرین الورار. بارب!

بو بیت، الله تعالی نگ اوزینه توجه
ایدوب مقدس بیت اللهی و رسول الله نگ
مرقدنی زیارت قصدی ایله چقمش
روسیه نگ غرازدانلری، الله تعالی نگ
قل لری ایلك؛ نه دن بزلر بندگه بند
بولدی؟ دیه نضرعه بولنورلر و
شول وقتده حاللرین یگلاپتورگه کم
تیوشدر؟ احتمال بو صانالمش معاذیرلر
بولمای بیک اسایشده گیزارلر؛ سید
عظیم باپی احتمال اتالری کبی مرحمتلی
اولوب سعادتلری ایچون طریشور.
الله بپرستنده شوبل اولسون! فقط قزافنگ
بر مقالی بار: «یمان ایتمای بغشی
اولمای» دیور. بزدهده «کروندن اول
چغارکنی اویلا» دیورلر. شو سببلی
قرق اولچاب بر کیمسارگه تیوشدر.
الله دیوب باروچی یکرمنی اوتوز مک
حاجی فی بر مقدار معدود کیمسه لره
طابشروب آلارنی رابوچی قل لردن ده
دوون طوبوب کفالت تختنده ایتمای در.
اگر شفقت و مرحمت ایوب حفظ
صحت قصد قبلنسه حاجی لردن نیچه درجه
پیس کیمسلر پویز دلرده، پاراود لرده،
فرانیته لرده گیزورلر. آلا رفه بر
کره نظر شفقت ایله قارامالی در. سید
عظیم باپی نگ کم ایکی ونه نیت ده ایسکی
یزه معلوم توگل؛ احتمال حاجی لرنگ
مشقت کوردیکلرین ملاحظه ایوب، الله
رضاسی ایچون خدمتنی اوستونه آلمشور.
با ایسه احتمال کندی فائده سن کوزانه
تورغان بر دلال در. فقط بزم دوما وکیلی
افندی بو عمله نیندای نیت ایله معاونت
ده بولندی ایکان؟ بلاسی ایدی؛ مثله

ایده چکدر . ترکیه مستم . بانه ترقیات
فنیہ و اصلاحات پانہ سی ایل باشد . دولت ارنگ
حاضرده مدخلہ سی بولسدر . زیرا
ترکیه شمدی دستوریہ ادارسی ایل
مترقی دولت لر پایہ سنہ منہ . روسیہ
دولتنہ نسبتہ ترکیه نگ معاملہ . آرتق
چہ بخشی در . روسیہ ایل ترکیه آراسنہ
حلی لازم اولان آکلاشلماغان مسئلہ
بوقدر . ترکیه ، آوروپا لرنگ ماکیدو
نیہ حقندہ فورمش پلانلرین توقناتودہ
روسیہ نگ حرکتہ ترکیه دہ یگی اداره
گہ اشانویبنہ آرتقچہ تشکر ایدہ در .
طرخان پاشاغہ (ترکیه نگ پتربورغ
سفیرینہ) روسیہ ایلہ ایک دوست طرز
دہ معاملہ ایدوگہ خط حرکت و دستور
ویرلش در . حاضرده ترکیه دولتی
کیراک ماکیدونیہ دہ وکیراک باشقہ ولایات
دہ بولسون برابر اصلاحات اجراء ایدہ
چکدر . ایک برنہی اصلاح ماکیدونیہ
حقندہ بودویت اصلاحی بولاچقدر . بو
اصلاح سایہ سنہ ماکیدونیہ بودیتی
یکللاشہ چک ہم ازومسز عسکر صافلاو
لردہ بولما یاچقدر . بیل اولدقہ بودو
بت واردات مصاریف خصوصندہ اوزی
نگ لایق میزانی بولاچقدر باشقہ مملکت
لر ایل مصلحت طریقچہ آلنہ تورغان
اوچ پروسینت پوشلینہ (ماکیدونیہ گہ
کرگان طاوارلردن آلنہ تورغان باجی)
شو بودویت اصلاحنہ طوتولاچقدر .
مینیستر جنابلری باشقہ دولت لر ایل
سودا معاملہ سی خصوصندہ مصلحت لاشوب
سودا نرسہ لرینہ اولسگہ نسبتہ نالوغ
آلورلر برآز اوستہ لورگہ نیوشلگن آکلا

حاجی ارنگ احوالہ مطلع بولوب ماتیر
یال جیغاچ دومادہ زاپروص کرگز و قصدی
ایلہ متصدی بولایمی ایکان ؟ یا ایسہ
سرطانی جنابلرنگ دخلی اصلا بولامای
غزتہ لرنگ یازدقلری اصلسز میکان ؟
بزم وطنمز روسیہ طوپراغندہ بو کونگہ
قدر حاجی لر اختیارلی ، آزاد کمسہ لر
ایدی ، ہم واغونلردہدہ حاجیلردن جبکرا
نمیورلر ایدی . الله تعالی موندان آری
ہم حاجی لرگہ بیت الله غہ خوش کوکل ایلہ
زیارت ایدوب وطنلری اولان روسیہ
مہلکندہ آسایش لندہ اولارق مملکت نگ
سعادت اوچون دعاچی اولسونلر !



خارجی خبرلر:

تیلیگرام خبرینہ بناء ترکیه نگ خار
جیہ مینستری توفیق پاشا آغینتسوا
مخبری ایلہ مصاحبہ دہ ترکیه نگ خارجی
دولتلر حقندہ گی سیاستی خصوصندہ
دیمشدر : یگی هر ترک دولتی باشقہ
دولت لر ایلہ دوستانہ معاملہ دہ بولاچاق ،
مع ہذا کندی نگ ملی نوامیس و حقوق
رعایہ ایدوب باشقہ دولتلر اچندہ بولغان
مجادلہ لہ اشتراک دن ہم صافلاناچق .
ترکیه دہ داخلی انقلاب ایلہ باغلانمش
ترکیه نگ مستملکات ودوائرلری نگ
ترقیسی حقندہ آوروپا دولت لرینگ مدا
خالہ سی حقندہ توفیق پاشا علاوہ دیمش :
اگر ترکیه اوچون ترقیات فنیہ و قوت تربیہ
حاجہ اولورسہ باشقہ دولت لر کبی خار
جدن نیوشلی کمسہ لری کندی دعوت

تقان . توفیق پاشا جنابلری سوزیناڭ
آخرنده بنه : « ترکیه باشقه دولتلر ایل
خصوصا روسیه ایل دوستانه معامله ده
بولو قصدنده در » دیه تاءکید ایتمیشدر.
اداره: ترکیه داخلنه مقدمه هر
بر کوچی یتکان دولت اصلاح و عدالت
کیراک، فلان کیراک، ترکیه دولتی عدا
لتسز دیه تویمه دای عیبن تویمه دای ایتوب
مداخله قصدنده لر ایدی. ترکیه داخلنده
تورلی ملت وقوم لره اپتاک آستندن
تورلی کیشاش لو پیرو حتی یاشروب
قورال اوتکاروده ده صارانلق قیلما لری
ایدی. اداره مستقل وقتنده، اداره دستو
ریه کیراک فلان دیه تورلی پلان و پرو
لیتیقه لری قورماقده ایدی لری. ایدی ادا
ره دستوریه اعلان قیلندی حتی عمله
قویوله باشلادی. هیچ ملت و مذهب آبر
ماقسنین مساوات حقوق اعلان قیلنوب
بارچه سی تاتولاشدی لر. ایدی آوروپا
لر نی سلطاو طابار لر ایکان؟ احتمال
« اویونده کوجه آشاماغان کشی، کشی
یورطنده پلا و سورای » مثلی مفادنیچه
اوز قول آستنده باشقه قوم لره اوگی
بالالق نظری ایل فاراچی دولتلر تاقی
ئلله نیندای امتیاز لر کیراک دیور، لکن
اول تاناوا آستون نازار تورغه تیوشدر.

فاس یاکه مراکش مملکتی :

آفریقانڭ شمال غریبسنده عرب
مملکتی باردی. فاس و مراکش (روسچه
ماروککه) دولتی نام ایل آنالور. اهالیسی
تقریبا سکز میلیون مقدارنده اولوب
کلیسی عرب و مسلام دلر. حکمدار لری
مستقل، سلطان دیه یور و تاما کن در. اداره سی

ایسکیچه انتظا مسز اولوب اهالیسی هنر
و عارف دن محروم اولدوقی و مملکت
داخلنده استبداد حکم شور دکی و سلطان
بولغان کومه نڭ ده سیاست دن واحوال
حاضره دن اولوشی آز بولوب قوت و اقتدار
لری آز بولغان سببلی کوندن کون
تزلده ایدی. سلطان عنوانی ایل مولی
عبد العزیز اداره قیلماقده ایدی. بوهالنی
کوروب اطرافنده غی اقطاع لری آللرینه
کیچورن فرانسه حکومتی الجزائر و تونس
کبی صرف عرب مملکت لرین بوتوب
تمام آتاسندن میراث فالغان مالی کبی
ایتوب بترکچ مراکش نی هم یوتارغه
قصد ایتدی. لکن بوزی نڭ آوزینه
صیغارلق بولماقچ فاس نڭ ایکنچی طرفی
اسپانیا مستملکتی ایل همجوار اولدقدن
کیچن سنه ایکای فاس نی کیسا کلاو پلانی
توزوب آزارق اسپانیه کسه اولوش
چغاروب خوجه نصر الدین نڭ اوزون
بورونی قیلندن توزانوقصدینه کر مشلر
ایدی. لکن آفریقاده ایگ کوب قولانچن
جایگان انگلنره مستملکتی بار، آفریقا
وطن ثانی سی درجه سنده بولغان انگلنره
خاطرین صافلار ایچون مصر حقنده
تیللاساڭ نیشلاساڭده اختیارلی بولور
سوخ، دیه کشی ملکن بیروب آتی هم
رضالاشدرغان لری بازولوب غزت لرده
طارالمش ایدی. بونی کوروب گیرمانیه
دولتی اوز آراغنه ایش بترولرینه
تعرض ایدوب فاس نڭ استقلالین صافلاو
طرفنده بولوب کوروندی. شول آراده
سلطان عبد العزیز گه فارشی اهالی قیام
ایتدی. مولای حافظ نام فرداشی عسکر
جیوب ایکی برادر تمام برسنه که قریب محار

ملت رئیس لری عییلی در. الله تعالی
نځ «واحد والهم ما استطعتم» قولنه خلاف
بولغان فاس عییلی در.

برنجی قارلغاچ

ترکیه مملکتنده چقامقده اولان
ترکجه غزته لردن اول اولارق «معلومات»
اداره سنه اقدام غزته سی کیلیدی. شو
سبیدن موندن بر سنه مقدم گی حالی ایل
حاضرگی بیاناتن ملاحظه ایدلسه، اون
یللق مسافه کوررز. قلم ومطبوعات
حریتی سایه سنده صایراماغه باشلامش
اولدقی اجلدن برنجی قارلغاچ دیدم.
ترکیه ده حاضرده ایرلرگنه دگل، خانم لر
ده همت ووجودلرین کومستار مشلر.
اقدامده اوقورز: عثمانلی قادیلرینڭ
جمعیت اتحادیه سی عنوانلی مقاله ده دبور
: «عثمانلی قادیلری جمعیت اتحادیه سی نځ
جمع امانه خصوصنده ابراز فعالیت
(اشکلی لک) ایلدکی آثاریلر تظاهر اید
یپور. قادیلریمز نځ دخی بو مملکت نځ
منافعه خدمت ده بیوک بر لیافت کومستار
دکلرینی آڭلارز. بو جمعیت اتحادیه
نځ شیمدی به قدر جمع ایتدکی مبالغ
ایکی قسمة تفریق ایدولرک کاملاً بانق
عثمانیه تودیع ایدلمش وبانقه دخی ویریلن
مقبوض سنندی مطبعه مزه ارائه اولنمشدر.
جمعیت اتحادیه جمع ایتدکی مبالغدن ۸۶۳
لیراسنی (لیرا سکز صوم ۷۵ تین چاما
سنده در) مجلس مبعوثان امرینه، ۲۶۰
لیرا ایکی بڭ اوچپوز پتمش بیش

به ایتدی لر. فرانسه نځ توزاغی ده بوشقه
کیتدی. خبر اسلام دولتی اوز آرا صوغشوب
نی قدر جان لر تلف بولوب ضعیف لنو قدر
سی بولدی. سلطان عبدالعزیز تغت پایینی
ناشلاب چیت که چقدی. عاقبه مولی حافظ
طرفی غالب کیلوب شوشی آرالرده مولی
حافظ کندیینی مراکش نځ سلطانی اعلان
ایدوب آوروپا دولترندن سلطانلغن
تصدیق ایدوکنه ایلچی لر یباردی. آورو
پالر سلطان دبه تصدیق ایدارلرمی یا که
هنوز صوغشوسون لر اوچون توقف
ایدوب نورورلرمی؟ بهر تقدیر مولی
عبدالعزیز دن مولی حافظ نځ سلطان بولوی
فاس اوچون خیملی در، چونکه مولی
حافظ معارف ایه سی اولوب حیمتلی وطن
پرورد. فاس فاسلی لر اوچون دیکان
مقصد که حرکت ایدوب فاس مملکتین یڭا
دن تربتلووی امیدلی در هم آوروپا
دولتلی ایلده سیاست جهندن معامله
اوطولماسلغی امیدلی اولوب اهالی عند
نده هم انابتلی در. هر نه قدر آوروپا
دولتلی نځ کشی ملکنه کوز سالولری
حقسن بولسه ده کوز که کورنوب طورغان
ایکمه که کم نځ کوزی توشماس. هر کم
ده نفس بار حیات وتعالب امیدلری قوی.
دنیا اولندن بیرلی شولای «الحکم لمن
غلب» بولوب کیل در. زمانه سنه مناسب
وخصم لر. مقابل طرز ده عده سز یاتوب
سلطانلق اسمی ایل اهالی نی جهالت واستبداد
زنجر نده یاتقوزوب اجنبی لر. مباح مال
صفتنه یاتقوزغان ابش باشننده غی

نمونه سی دگلمی عجبا! جمله مسلمة خانم لره موفقیت و ارتقا لرین آرزو اینلر نی انساننگ برشقی فالج اولور سه کامل اولاماز، اوشنداق عائلنگ نصفن تشکیل ایدن خانم لر طائفه سی ده سکونت وغفلت یاتور سه عائل یارنی اولور. دیانت، ادب و ناموس دائره سنده علم و معارف ترقی لرین جناب حقن دعا ایدرز
« اداره »

«دوخوانی صوبرانیه و پرویقت»

۱۹۰۵ نهی سنه آپریل ده تورلی یردن مراجعت و طالب لر بولغان سببلی جناب مینسترنگ مساعده سی مفتی حضرت ننگ دعوتی ایل بر مقدار امام لر جیولوب دوخوانی صوبرانیه نی حالگه تطبیقا اصلاح قصدی ایل بر پرویقت توزولوب ایدی، بو مذاکره مجلسنه امام بولماغان ضیالی واعیان لردن کره سی کیلگان لر بولسه ده روحانی لر جمعیتی بولغان سببلی باشقه لره محلی مأمور لر مساعده ایتمامش ایدی، بو علما لر جمعیتنه مسلمانچه اولار ق بر لایحه قرار لاشد و لوب حاضر بولمش لر طرفندن امضالوب مفتی حضرتنه تسلیم ایدلوب نظامه موافق ایدوب روسچه غه ترجمه ایدوب ترتیب ایدوگه بررید افسیوننی کامیسه گه طابشر لیدی. کامیسه ده یور یست لر بولغان سببلی یوز اون بیش ماده دن عبارت بولغان لایحه نی سکسان بیش ماده ده حصر قیلوب بعد مفتی حضرت بو لایحه نی کندی

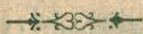
غروشی (غروش سکنز تین قیمتنگ آچه در) هر یق زدکا ننگ (یانقند ضرر کور انلر ننگ) منفعتنه تخصیص ایل بر امر مبروره (بخشی اشه) خدمت اینمش اولور. خدمات واقعه شایان شکر اندر.

ینه سلانیک ده چان « پروغریس » غزه سندن بیله نقل ایدور:

تورک خاتونلری

«بر چوق سنه دن بیرون سوان اسلامی اوپلره قیامش برار اسیر (توقون) بالکز کبوم سالوم توزانو، بزه نولر ایل مشغول طین ایدردک. حالبوکه اونلر حریتنگ استرداد (یعنی انسانلر ده اولان اصل آزادلی کندیلرینه قایتارو) اوچون بیک زباده چالشمش لر خبر مز یوق اینمش. دولت عثمانیه ننگ تجدیدینه فوق العاده خدمت اینمش لر، شیمه دیه قدر قادیلر ننگ سر صافلاما دقلری ظنده بولنور ایدک. نسوان اسلام کتما سر ایل بزه عکس نی اثبات ایتدی (یعنی غایت سر صافلاوچی لر بولوب چقدیلر. زیرا حریت گه نه قدر یاقلا شدقلرین اجنبی لر آکلامای قالمش لر). مغرور و مفتخر به اولدیغیز انقلاب حاضر دن طولایی کندیلرینه مدیون شکرانمز. حریتنگ استرداد اوچون چالشدقلرینی ادامه و توسعی اوچونک چالیشه چقلرینی اونوتما یالم. اونلری تشویق و تلطیف چاره لرینه توسل عجبا! قابل دگلمی؟» دیور. بزم خانملر مز جمعیتی ده ترک خانملری ننگ جمعیت اتحادیه سی ننگ بر

هر بر اوقی بلیگان امام و معلم و غیر لر
خبردار بولورلر ایدی. هم مساعده
بولوب دوخاونی صوبرانیه نی اصلاح حقنه
اسیزد (جمعیت علماء) باصلا قالسه خبر
دار بولوب کیلورلر ایدی. بزم مسلمان
لرنک اوقو ومدارساری هم دوخاونی
پراولینیه و دینی امورلری حقنه
مونغارچی مسلمانلرنک اوزلری طرفند
نده هم حکومت طرفند ده دوماغه زاقونه
پروقت کردکی یوقدر. شول سببلی مذا
کره نك زمانی کیچماشدر. لکن مذاکره
ادب ونظام دائره سنده بولوب تطبیقی
قابل طرزده بولمالی در.



یگی اثرلر:

« زمان کالینداری »

یگی اثرلردن ۱۹۰۹ نهی سنه
اوچون زمان کالینداری مکز-توقز یلندن
بیرلی تقویم (کالیندار) ترتیب ایدوب
کیلماکده اولان شرف الدین شهید واللیز
طرفند ۱۹۰۹ نهی بلغه مخصوص «زمان
کالینداری» فزائده خاریطونی مطبعه
سنده باصوب نشر ایدلمش، بر نسخه سی
معلومات اداره سنه کیلدی. کالیندار زور
قوله اولوب اعلان لر دن باشقه آلتیش
بیث اوزرنک اولوب خیلی کمسه لرنک اعلان
و آدریس لری ده بار دور. مندرجه سی
مهم شی لر ایله تزیین ایدلوب تقویم
دیمه گه لایق طرزده روس لر نك کر
یستنی کالینداری هیئتنده در. ملته قلمی
ایله خدمت ایدن ادیب لردن و درسی ایله

طرفندن بر دوقلادنی زاپیسکه ایله
مینسترلر کامیته نی نك رئیس غراف وینته
جنابلرینه تقدیم قیللمش ایدی. بر پرو بکت
فارالوب یتماش بورون ۱۷ نهی اوکتابر
کونلری بولوب صوکره دوما جیولورغه
بولوب بو کامیته هم موقت عملدن تو-
قتماش ایدی. مونه دوماغه کرا دیهرک
ایکی کره دوما جیولوب تارالدی، اوچو
نهی کره جیولدی، هنوز دوماغه مسلمان
لر حقنه حکومت طرفندن زاقونه پرو-
قت کردکی یوقدر. شول سببلی مسلمان
لرنک اوزلری طرفند بر لایحه حاضر
لنمکی اورنلی ایدی. بر خدمتی یوسف
آفچورین جنابلری التوام ایدوب اولگی
علمالر اسیزدنده توزلمش لایحه دن بیک
آزغنه فرقلی لایحه (پروقت) توزلوب
وبرده ایضاخنامه ترتیب ایتمش، بیوک
خدمتی ادا قیللمش. بو لایحه ایله
مسلمانلر طائشماق و بوکا فکرلرین قو-
شوب بونی عمومی مسلمانلر لایحه سی
پایه سنه کونارمک البته صوکره ائتلاف
بولماس اوچون لازم درجه سنده ایدی.
یاقن آراده شولایحه و ایضاخنامه روسچه
اولارق اورنورغ اسلام جمعیتی طرفندن اور
نیورغده «کریهوف، حسینوف شرکتی»
مطبعه سنده طبع ایدلمشدر. آلوب مطالعه
ایدابم دیگان کمسیه بهاسی ده آراندنر،
فقط یکر می تین بها قوبلمش. روسچه
بلیگان کمسه لر مطالعه و محاکمه ایتسه لر
وافکارلرین بیان ایتسه لر جمعیتدن بر
عمومی فکر استحصالی ممکن اولاقدر.
مسلمانجهیه ترجمه سی هم بر لک نشر
ایدلسه دخی فائده سی هامرک بولوب

تنویر ایدین علمادین بر مقدار کلمه نك
رسمترین حاوی در . آلوب استفاده
ایدوگه حق ده یکر می نین گنه دور
هر بر مشهور کتاب پیلر ده صانلماقده در
تقویم دین ماعدا هم خیلی مهم معلومات ویر
چك در . فقط شونی اینمکدن هم چاره
بولندی : آخر غی صفحه سنده کر یستی
کالیندار غه تقلید یا صالمش نیم رسمری
آکلامادی . بزه فالور سه « زمان کالینداری »
روسلرنك « صوژر یمننوی کالیندار »
نسام تقویمنه تقلید از تیب ایدولسه دها
مناسب اولور دی . شهید اللین افندی نی
بوقدر موفقیت لری ایل تبریک ، کیلا چکده
دها مکمل روشده دوام ایتدر ماضی نمئی
ایدوز .

اداره دن جوابلر

♦♦ طبطبق ده امام ش . آ . امضای
مکتوب صاحبنه : کوره زه لك حقنده گی
مقاله گز آدریس وشخصگن معلوم بولما
غان سبیلی درج ایدولمای . اوشکرو ایل
گوره زه لك آراسنده زور فرق باردور .
اهالی نی علم ایل نور لاند رله جهالت ظلمنده
پاشاگان خرافات لر اوز اوزندن بنسه
چکدر .

♦♦ امام شاهی عیلاجی افندیگه : - شخصگن
و آدریسگن معلوم بولماغان سبیلی مکنو
بگن درج ایدولمای . اچکی لك که فارشی
اتفاق لازم لکن علم ایل فور الانو بیگراک
مهم دور .

♦♦ منزل اوپازی احمد و آفاناس
ژولصنده گی اماملره : - ۱۱ نچی نومبر
معلومات ده صوبرانیه اصلاحی حقنده گی
ضیاء الدین الخوجاشی افندی فکرینه موافقه
ایدوب روحانی اسپیزد . کبراکلکن بیان
ایتوب بازغان مکتوبگن درج ایدولمای ،
رجاء و طلب لر گز بیک اورنلی ، فقط اول
صوبرانیه حقنده توزلمش پرویکت لر ایل
طانشوب فکر حاصل ایدرگه کبراک ،
آلدان دوشنو و حاضر لك اولماز سه اسپیز
دین معنی چقماز دور . صوبرانیه اصلاحی
حقنده جمعیة کبراک دیوچی بیک کوبدر .
هم اداره گه شونی معقول کوروب کوب
مکتوبلر کیلدی . انشاء الله وقتی ایل بر
جمعیة بولور دیه امید ایده مز .

♦♦ امام بولداشی افندیگه : رسم حقنده
گی مقاله گزی معلومات نك ۱۳ نچی عدد
نده گی « اداره دن ملاحظه » نی اوقوسا گز
درج ایدونی اوز گزده طلب ایتماس سز ؛
مقاله گز ده آرتق قناعتلنور لك دلیل لر
یوق . هادی افندی ایل چیشمه امامی
آراسنده گی نزاع نزاع لفظی ایدوکی
حقنده گی فکر گز یغشی توغری لکن
ایکاووی بربری نك مرادلرین آکلاشسه
تزارلری بته چك ؛ شول سبیلی مقاله گزی
درج ایدوگه لازم کورمادك .

♦♦ آلا بوغا اوپازنده آخوند مسعودنی
افندیگه : - مکتوبگن امام لر آراسنده قبل
قال گه سبب بولوب نتیجه سز مجادله گه
باعث اولوندان احترام اوچون درج
ایدولمادی .

ناشری : محکمہ شرعیہ .

مدیر مسئول : امام محمد صابر الحسنی .

مجله نك

پروگرامنه موافق مقاله لر
قبول ایدوله، مقاله لرني
تسقاتو توزانوده اداره
اختیارلیدر. درج ایدلمیای
مقاله پوچطه بدلی یبارله
اعاده قیلنه.

معلومات

اشتراک بدلی:

برسنه گه ۳ صوم.
یارتی سنه گه ۳ صوم
خارجی مملکتلرگه
سنه لگی ۴ صوم.

محکمه شرعیه اورنبورغیه

آدرس: شهر اوفای
«معلومات» اداره سینیه.

Nº 18

آیده ایکی مرتبه نشر ایتله در

Nº 18

УФА, РЕДАКЦИЯ „МАГЛЮМАТЪ“

ВЪ ЗДАНИИ МУХАМЕДАНСКАГО ДУХОВНАГО СОБРАНИЯ.

Официальный Отделъ.

رسمی قسم

م. ق. د.

آخوندلغغه تعیین.

تاپولسکی کوبیرنسکی پراولینیه سی
۱۶ نچی آوغوست، ۱۹۰۸ یلد ۲۹۹۵۳
نومرلی آتناشینیه سی ایله دوخاونوی
صابرانیهغه اعلان قیل در:

تاپول اویازی اینارود ژولسی
یورط اوطیشان قوبه سینیه عبد العزیز
آربغاشوفی اماملق درجه ایله تصدیق
ایدیلوب تاپولسکی اسپراژنیک آرفلی
اوداستاؤیرینه بیرلدی، دیه

استارشی ساویتنک هم دیلا برایژاوتله «امضاسی»

♦♦ اوفاکوبیرنسکی پراولینیه سی ۶ نچی

ژیرخنی اورال اویازی بمرامقل
اولی نك امام خطیب مدرس یوسف
عبد النافع اوغلی اورنبورغ غوبیرنسکی
پراولینیه سر طرفندن ۱۹۰۸ نچی ۲۸۵۵ نچی
آوغوستک آخوندلق درجه سینیه ترفیع
ایدلمشد.

♦♦ کوسترما امامی حسام الدین
شمسوار اوعلی آبزف اوشبو ۱۹۰۸ نچی
سنه ۲۸ نچی آوغوستدن آخوندلق مرتبه سنه
ترفیع ایدلمشد.

مسجد جامع حضورینه باشقرط طائفه سندن
حبیب الرحمن احمد شبن فی مؤذنک
درجه سی ایلہ تصدیق قیلندی، دیہ .
«ساویتنک دیلا برایزادیتل امضاسی»

♦♦ اوفا گو بیرنسکی پراولینہ سی
۱۸ نچی آوغوستک ۱۹۰۸ سنہ ۳۶۱۸ نومر
ایلہ دوخاونوی صابرانیہ غه اعلام قیلدر:
منزلہ اویازی یارصو بایقین وولسی
اسکی باغراش قریہ سینک ۳ نچی مسجد
جامع حضورینه شولوق قریہ نک باشقرط
طائفه سندن محمد واعظ غلمان اوغلی
پوسپوف اماملق درجه سی ایلہ تصدیق
قیلندی، دیہ .

«ساویتنک و دیلا بروژوادیتل امضاسی»
♦♦ اوفا گو بیرنسکی پراولینہ سی
۱۸ آوغوست ۱۹۰۸ یلده ۳۶۲۵
نومر ایلہ دوخاونوی صابرانیہ غه اعلام قیلدر:
بلہ بهی اویازی بقادی وولسی بایره شا
قریہ سینک باشقرط طائفه سندن محمد ذا کر
نعمان اوغلی یارمونچہ قریہ سینک مسجد
جامع حضورینه امام قیلوب تصدیق ایل
لندی، دیہ .

«ساویتنک . مم دیلا برایزادیتل امضاسی»
♦♦ اوفا گو بیرنسکی پراولینہ سی
۱۸ آوغوست ۱۹۰۸ یلده ۳۶۱۳
نومر ایلہ دوخاونوی صابرانیہ غه اعلام
قیلدر:

منزلہ اویازی صوخارف وولسی
قاینلی اولینک کرستیان طائفه سندن
مصلح الدین مگلی خانق توپون قریہ سینک
مسجد جامع حضورینه غطیب قیلوب
تصدیق قیلندی، دیہ .

«ساویتنک مم دیلا پروژوادیتل امضاسی»

سنتابرده ۱۹۰۸ نچی یلک ۳۸۹۴ نومرلی آتنا
شینہ سی ایلہ دوخاونوی صابرانیہ غه
اعلام قیلدر:

اوفا اویازی کللاش قریہ سینک ۲
نچی مسجد جامع حضورینه اوراز باحتی
قریہ سینک امامی علی عبد الملیکوف امام
خطیب بولب تصدیق قیلندی، دیہ .
«ساویتنک مم دیلا برایزادیتل امضاسی»

♦♦ اوفا گو بیرنسکی پراولینہ سی ۶
نچی سنتابرده ۱۹۰۸ یلده ۳۸۸۷ نومرلی
آتناشینہ سی ایلہ دوخاونوی صابرانیہ غه
اعلام قیلدر:

بری اویازی بورای وولسی ملا
قریہ سینک ۱ نچی مسجد جامع حضورینه
شولوق قریہ نک باشقرط طائفه سندن
محمد علیم محمد عارف اوغلی امام ایتوب
تصدیق قیلندی، دیہ .
«ساویتنک مم دیلا برایزادیتل امضاسی»

♦♦ اورنهور گو بیرنسکی پراولینہ سی
۱۱ نچی سنتابرده ۱۹۰۸ یلده ۴۱۰۸ نچی
نومر ایلہ دوخاونوی صابرانیہ غه اعلام
قیلدر:

بیکیش قریہ سنده مسجد جامع
حضورینه اماملق درجه سی ایلہ باشقرط
طائفه سندن عبد الجلیل عبد العزیزف
تصدیق قیلندی، دیہ .

«استارش ساویتنک مم دیلا برایزادیتل امضاسی»

♦♦ اوفا گو بیرنسکی پراولینہ سی
۸ نچی آوغوستک ۱۹۰۸ سنہ ۳۵۹۰ نومر
ایلہ دوخاونوی صابرانیہ غه اعلام قیلدر:
بلہ بهی اویازی اسکی قالماش
شولوق قالماش قریہ سینک ۱ نچی

♦♦ ساراتفوف گوبيرنسكى پراوليينيه
سى ۴ سېنتابر ۱۹۰۸ يلدە ۳۶۹۶ نومر
ايله دوخاونوى صابرانيهغه اعلام قيله در:
خوالين اويازى اورطاويز اوى غاي
قريبه سىنىڭ كوستيان طائفه سندن كليم الله
ابراهيموف كوزنيتسكى اويازى سليمان
قريبه سىنىڭ مسجد جامع حضورينه گوبير
نسكى پراوليينيه نك ۲۶ نهي آوغرستە
۱۹۰۸ يلدە بولغان زورنالىنى باستىناو
لينبهسى بويىچە خطيب لق درجه سى
ايله تصديق قيلدى، ديه .

ساؤيتنيك ايچون هم ديلا برايزوايتل اوچون امضا
♦♦ نىزلى گوبيرنسكى پراوليينه سى ۱۶
آوغوست ۱۹۰۸ يلدە ۲۱۰۴ نومر ايله
دوخاونوى صابرانيهغه اعلام قيله در: سير
غاچ اويازى آندرواى قريه سىنىڭ مسجد
جامع حضر رىسە بولغان امام عبدالقادر
عياض الدينوف گوبيرنسكى پراوليينه سىنىڭ
ريز الوتسيه سى بويىچە هامپادىن گوبير
ناطور طرفندە آخوندلق درجه سى ايله
تصديق ايدىلش، ديه .

«استارشى ساؤيتنيك هم ديلا برايزوايتل امضاسى»
♦♦ اورنبورخ گوبيرنسكى پراوليينه
سى آوغوست ۱۹۰۸ يلدە ۳۶۴۷ نومر
ايله دوخاونوى صابرانيهغه اعلام قيله در: ۲۸
نهي ايولده ۱۹۰۸ سنە ۳۴۷ نومرلى
زورنالى باستىناو لينبه ايله ويرخنى اورال
اويازى ابرلزە مسجد جامع حضورينه
باشقرد طائفه سندن حكيم جان شريفنى
امام خطيب هم معلم لك درجه سى ايله
تصديق ايدىلى، ديه .
«استارشى ساؤيتنيك هم ديلا برايزوايتل امضاسى»

♦♦ اورنبورخ گوبيرنسكى پراوليينه
سى ۲۰ ايونىڭ ۱۹۰۸ يلدە ۲۹۸۴ نومر
ايله دوخاونوى صابرانيهغه اعلام قيله در: ۱۶
ايونده ۱۹۰۸ يلدە ۲۳۱ نومرلى زورنالى
باستىناو لينبه ايله ترويسكى اويازى تاقنو
باي مسجد جامع حضورينه قراق طائفه
سندن عبدالله عبدالرئيف صالحيفنى امام
خطيب هم معلم لك درجه سى ايله تصديق
ايدىلى، ديه .

«استارشى ساؤيتنيك هم ديلا برايزوايتل امضاسى»
♦♦ طومسكى گوبيرنسكى او پراوليينه سى
۱۷ ايون ۱۹۰۸ يلدە ۶۲۴۱ نومر ايله
دوخاونوى صابرانيهغه اعلام قيله در:
فاينسكى اويازى باراينسكى اينارودنى
اوپر اواسى ياگا كروپكافسكى زىنقالد
يسكى هم اوبىنسكى آللارنىڭ اسخود
لسرى اينارودىس عبدالرحمىنى ياگا
كروپكافى اومانىڭ مسجد جامع حضورينه
اماملق درجه سى ايله تصديق ايدىلى، ديه .
ساؤيتنك هم ديلا برايزوايتل امضاسى

♦♦ بىرم گوبيرنسكى پراوليينه سى
۲۶ ايونده ۱۹۰۸ يلدە ۳۸۳۹ نومر ايله
دوخاونوى صابرانيهغه اعلام قيله در:
بىرم اويازى قىبايى وولسى آتقوف
قريبه سىنىڭ مسجدينه شولوق قريه نىڭ
تاتار طائفه سندن فيض الرحمن شاه على
اوغلى رحمتف امام معلم لك درجه سى
ايله ۱۲ ايونده ۴۸۱۹ نومر ايله تصديق
قيلدى، ديه .

ويتس گوبيرناطور ايچون استارشى
ساؤيتنك امضاسى، استارشى ديلا برايزوايتل امضاسى
♦♦ اوتا گوبيرنسكى پراوليينه سى ۱۷

ایبولک ۱۹۰۸ یلده ۳۱۴۹ نومر ایله دوخا ونوی صابرانیباغه اعلام قیله در :
بری اویازی بالپاچ وولسی قورزی سید
آولینک مسجد جامع حضورینه شولوق
قریه ننگ باشقرط طائفه سندن بلاع الدین
نورالدین اوغلینی اماملق درجه سی ایله
تصدیق قیلندی ، دیه .

ساویتنک هم دیله بریزوادیئل امضاسی .

♦♦ اوفا گو بیرنسکی پراولینیه سی ۲۳
ایونده ۱۹۰۸ یلده ۲۷۳۸ نومر ایسله
دوخا ونوی صابرانیباغه اعلام قیله در :
اوفا اویازی یاگما ترویسکی ژولصده
طاوتمان قریه سینک مسجد جامع حضورینه
شولوق قریه ننگ باشقرط طائفه سندن
حسن الله اهل الله اوغلی اماملق لوازمی
ایله تصدیق قیلندی ، دیه .

ساویتنک هم دیله بریزوادیئل اوچون امضا .

♦♦ اوفا گو بیرنسکی پراولینیه سی
دوخا ونوی صابرانیباغه اعلام قیله در :
بهی اویازی قاریادی وولسی اسکى
دومای قریه سینیه شولوق قریه ننگ باشقرط
طائفه سندن لطفی الله محمد صادققه مو
ذئلك درجه سی بیر ولوب ۱۵ نهی آوغو
مئده ۱۹۰۸ یلده ۳۵۵۶ نومرلی اوکاز
بیرلدى ، دیه .

♦♦ اورنبورغ گو بیرنسکی پراولینیه
سی دوخا ونوی صابرانیباغه اعلام قیله در :
۲۷ نهی آوغوستده ۱۹۰۸ یلده ۳۹۱۵ نهی
نومر ایله اورنبورغ شهرینکده بر نهی
مسجد جامع سینیه ۲ نهی امام محمد ولی
عبدالغنی اوغلی حسینق ۲۸ نهی ایونده
۲۹۲ نومرلی ژورنال ایله شولوق مسجد

حضورنده امام خطیب درجه سی ایله
تصدیق قیلندی ، دیه .

♦♦ پیرم گو بیرنسکی پراولینیه سی
دوخا ونوی صابرانیباغه اعلام قیله در :
۲۷ نهی آوغوستده ۱۹۰۸ یلده ۵۰۰۲
نومر ایله ، شادربین اویازی سلطان قریه
سنگ مسجدی حضورینه باشقرط طائفه
سندن محمد رحیم محمد زاهد اوغلی امام
خطیب هم مدرس لك درجه سی ایله
تصدیق قیلندی ، دیه .

♦♦ اوفا گو بیرنسکی پراولینیه سی
دوخا ونوی صابرانیباغه ۲۸ نهی آوغوست
۱۹۰۸ یلک ۳۷۸۰ نومر ایله اعلام قیله در :
اورفا اویازی بوله کای کودی ژولصی
نمیهلی قریه سینده ۱ نهی مسجد جامع
حضورینه شولوق قریه ننگ باشقرط
طائفه سندن محمد صالح اسماعیل اوغلی
موذئلك درجه سی ایله تصدیق قیلندی ، دیه .

♦♦ اوفا گو بیرنسکی پراولینیه سی
دوخا ونوی صابرانیباغه ۲۸ نهی آوغوست
۱۹۰۸ یلده ۳۷۸۳ نومر ایله اعلام قیله در :
استرلی طماق ، اویازی تابون ژولصی
بورلی قریه سینیه ، شولوق قریه ننگ باشقرط
طائفه سندن عبدالرحمن نظم الدین اوغلی
موذئلك درجه سی ایله تصدیق قیلندی ، دیه .

پیرم گو بیرنسکی پراولینیه سی
دوخا ونوی صابرانیباغه ۱۸ آوغوست
۱۹۰۸ یلده ۴۸۱۲ نومر ایله اعلام قیله در :
شادربین اویازی ، اوست باغراک
ولصی یاگما قریه سینیه تاتار طائفه سندن
محمد ذاکر فخرالدین اوغلی امام معلم
درجه سی ایله تصدیق قیلندی ، دیه .

عزة اللين مؤذلك لوازى ايله تصديق ايدلدى، ديه .

«استارشى ساويتنيك هم ديله پرويزواديتل امضاسى»

♦♦ سمبر گوبرنسكى پراولينيه سى ۱ نچى سىنتابرده ۱۹۰۸ يلكه ۳۱۸۸ نومر ايله دوخاونوى صابرانيه غه اعلام قبله در: سيزران اوبازى الوغ صابيان قريه سينك مسجد جامع حاضر رنده امام بولغان صدر الدين آلمافنگ قارطلقى سببلى اماملى لوازى مون ادا قيلورغه طاقى اولمغانلقدن اوغلى مسعود آلمافى آنك اورنپنه خطيبلىق درجه سى ايله تصديق ايدلدى، ديه .

«ساويتنيك هم ديله پرويزواديتل امضاسى»

♦♦ نيزنى گوبرنسكى پراولينيه سى ۲۶ آغوستده ۱۹۰۸ يلكه ۲۱۹۵ نومر ايله دوخاونوى صابرانيه غه اعلام قبله در: سيرغاچ اوبازى سيمينوفسكى قريه سينك تانار طائفه سندن مى الدين صغيروف دوخاونوى صابرانيه ده امتحان قيلنوب امام معلم درجه سى بيريلوب هم ناچالى اوچيلشچده روس تلىن اوقو غانلقدن اوبشستوانك صايلاوى ايله شولوق قريه نك مسجد جامع حضورينه ۲ نچى امام ايتوب تصديق قيلندى، ديه .

«استارشى ساويتنيك»

هم ديلا پرويزواديتل امضاسى»

♦♦ اوفى گوبرنسكى پراولينيه سى ۱۵ آغوست ۱۹۰۸ يلكه ۳۵۷۴ نومر ايله دوخاونوى صابرانيه غه اعلام قبله در: برى اوبازى وانبش آلپاوت وولسى فاره چه يلغه قريه سينك مسجد جامع

♦♦ اوفى گوبرنسكى پراولينيه سى دوخاونوى صابرانيه غه ۲۸ نچى آغوست ۱۹۰۸ يلكه ۳۵۹۶ نومر ايله اعلام قبله در: باباى اوبازى قار يادى وولسى تله كاي كوبروف قريه سينك مسجدى حضورينه بولغان مؤذن محمد ذاكر تخفة الله اوغلى خطيبلىق درجه سى ايله هم بوجاك قويان قريه سينك باشقراطائفه سندن تميم دارطائفانارفى مؤذلك درجه سى ايله تصديق قيلندى، ديه .

م. و. د.

اورينبورغسكى گوبرنسكى پراولينيه ۵ نچى سىنتابرده ۱۹۰۸ يلكه ۴۰۴۸ نومر ايله، مفتى الاورينبورغيه جنابلرينه اعلام قبله در: بوبل ۲۱ نچى آپريلده ۳۶ نومرلى تقديم نامه كز بنساء ويرخنى اورال اوبازى بايرام غول آولينك امام خطيب هم مدرس يوسف عبد النافى قفى ۲۸ نچى آغوستده ۳۱۶ نچى نومرلى زورنال ايله آخوندلىق درجه سى ايله تعيين قيلندى، ديه .

استارشى ساويتنيك امضاسى .

ديلا پرايزواديتل ايچون امضا .

♦♦ اورينبورغسكى گوبرنسكى پراولينيه سى ۳۱ نچى آغوست ۱۹۰۸ نچى يلكه ۳۹۳۷ نچى نومر ايله دوخاونوى صابرانيه غه اعلام قبله در:

زورنالى پامناناولينيه ايله ۲۳ آغوست ۱۹۰۸ يلكه ميدياك قريه سينك مسجد جامع حضورينه باشقراطائفه سندن عثمان

♦♦ اورينبورغ گويبر نسكى پراولينيه
سى ۱۱ آغوست ۱۹۰۸ يلد ۳۷۵۱
نومبر ايله دوخاونوى صابر انبغه اعلام
قبيله در:

۲۸ نهي ايوالده ۱۹۰۸ يلد ۳۴۶۲ نومبر
ايله ژورنالى پاستاناولينيه بويجه چيلاي
اويازى زين عبد بين قريه سينك مسجد جامع
حضورينه باشقراط طائفه سندن غير الدين
حسام الدين اوغلنى ايكنهي اماملى
درجه سى ايله تصديق ايدلى، ديه.

استارشى صاويتنيك هم ديلاپرايزوايتل ايچون امضا
اورينبورغ گويبر نسكى پراولينيه

سى ۱۱ آغوست ۱۹۰۸ يلد ۳۷۵۰ نومبر
ايله دوخاونوى صابر انبغه اعلام قبيله در:

۲۸ نهي ايوالده ۱۹۰۸ يلد ۳۴۶۲ نومبر ايله
ژورنالى پاستاناولينيه بويجه چيلاي
اويازى زين عبد بين قريه سينك مسجد
جامع حضورينه عبدالقادر حسنى ن موذلك
لوازمى ايله تصديق ايدلى، ديه.

استارشى صاويتنيك هم ديلاپرايزوايتل ايچون امضا.

الوغ و مستقل روسيه ايمپراطورينك
اوكانينه بناء

قران كويبر نسكى پراولينيه سى

۲۸ آغوست ۱۹۰۸ يلد ۴۰۷۶ نومبر
ايله دوخاونوى صابر انبغه اعلام قبيله در:

ته توش اويازينك اسكى يومر الى
قريه سنده كر سئيل چاهه نيك شول قريه
نك مسجد جامع حضورينه كرستيان طائفه
سندن محمدصديق عبد الجبار فنى موذلك
لوازمى ايچون پريگاور ايل نلارلى
سببلى تصديق ايدارب شول حقه تيوشلى

حضورينه عبدالله اولينك باشقراط طائفه
سندن محمد معصوم محمد شيخ اوغلى اما
ملقغه تصديق ايدلى، ديه.

ساويتنك هم ديلاپرايزوايتل امضاسى

♦♦ اوتا گويبر نسكى پراولينيه سى
۱۸ آغوست ده ۱۹۰۸ يلد ۳۵۸۷ نومبر

ايله دوخاونوى صابر انبغه اعلام قبيله در:
اوتا اويازى پيش اول اونغار وواصى
قولوش قريه سينك مسجد جامع حضورينه
شولوق قريه نك باشقراط طائفه سندن
محمد كراى محمد شين موذلك درجه سى
ايله تصديق ايدلى، ديه.

ساويتنك هم ديلاپرايزوايتل امضاسى

♦♦ اوتا گويبر نسكى پراولينيه سى
۲۰ آغوست ده ۱۹۰۸ يلد ۳۶۶۴ نومبر ايله

دوخاونوى صابر انبغه اعلام قبيله در:
منزله اويازى ايرختن وواصى توبن طابن
قريه سينك باشقراط طائفه سندن احمدجان
نصر الدين اولى يولتس قريه سينك مسجد
جامع حضورينه غطيبلى درجه سى ايله
تصديق ايدلى، ديه.

ساويتنك هم ديلاپرايزوايتل امضاسى

♦♦ اوتا گويبر نسكى پراولينيه سى
۱۵ آغوست ۱۹۰۸ يلد ۳۵۶۹ نومبر

ايله دوخاونوى صابر انبغه اعلام
قبيله در: منزله اويازى احمد وواصى
تاشكيچور قريه سينك باشقراط طائفه سندن
صلاح الدين جلال الدين اوغلى بائكا
سقالوف قريه سينك مسجد جامع حضور
رينه غطيبلى درجه سى ايله تصديق
ايدلى، ديه.

«ساويتنك هم ديلاپرايزوايتل امضاسى»

بولغان شهادة نامه نى تە توش اويازنى پالېتسيەسى آرقلى موۋەن بولوب طوغرى خدمت ايتىمك شرطى ايله يېمىن ايتىدرب طابشوروغە بېر لەمشىدرب .

ساۋيتنىك ايچون ۋيتىرنارنى اينسپىكتىر
ھەم دىلا پرايزوادىتل امضاسى

الوغ ومستقل روسيە ايمپراطورىنىڭ اوكازىنە بىنا

قزان گوپىرنسكى پراولېنىيەسى ۲۷ آغوستىدە ۱۹۰۸ يىلدە ۴۰۷۳ نومر ايله دوخاونوى صابر ائىيەغە اعلام قىلدى: لايش اويازنى پىلىدراي قىرەسنگ كرستيان جامعتىنىڭ شولوق قىرە نڭ مسجد جامع حضورىنە كرستيان طائفەسىنىڭ قىيام الدين عياض الدين اوفنى موۋەنك لوازىندىن اما ملق اوازى اويچون پرىغاوارايلان تىلاولرى سىبىلى گوپىرنسكى پراولېنىيە اما ملق درجە سى ايله تصدىق ايتىدوب تىوشلى شىواتىنا مە نى لايش اويازنى پالېتسيەسى آرقلى بىرۈب اما ملق لوازىندە طوغرى لق ايله خدمت ايتىدوب يېمىن ايتىدروب مالاپشوروغە بېر لەمشىدرب . شولوق مسجدە بولغان امام عياض الدين محمدخىلى اوغلى نى خطىبلىق درجە سى ايله تصدىق قىلىنمىشدر .

ساۋيتنىك ايچون ۋيتىرنارنى اينسپىكتىر
دىلا پرايزوادىتل امضاسى

الوغ ومستقل روسيە ايمپراطورىنىڭ اوكازى ايله اۋفا گوپىرنسكى پراولېنىيەسى ۱۲ آغوستىدە ۱۹۰۸ يىلدە ۳۵۲۲ نومر ايله دوخاونوى صابر ائىيە نڭ ۹ نچىسى

اىولە بو يىل ۵۳۰۸ نومر ايله ، بىرى اويازنى بوراي ۋولسى ازىياك اولىنىڭ ۱ نچى مسجد جامع حضورىدە بولغان امام معلم نصرالديننىڭ مەرجوشلىك ايله عمر سوردىكى ايچون ۷ نچى اىيولە آللى آيغە اوكازىندىن محروم قىلىندى . جازاسىدىن سوڭرە مەسلىھەت جەمەتلىرىدىن ياكادىن اماملىق ايچون پرىغاۋار قوبىلغان تەقدىردە امام دىيە تصدىق قىلىنق ايله دىيە قوبىلغان راپورطىنە بىنا ، گوپىرنسكى پراولېنىيە دوخاونوى صابر ائىيە نڭ ۷ نچى اىيولە بىرى اويازنى بوراي ۋولسى ازىياك قىرەسىنىڭ ۱ نچى مسجد جامع حضورىدە بولغان امام معلم نصرالدين اوغلى كلىمىتنى نڭ مەرجوشلىك ايله عمر سوردىكى سىبىلى آللى آيغە اوكازىندىن محروم قىلۇب آللى آي اوتكاندىن سوڭ ياكادىن اداپىتىنى پرىغاۋار قوبىلۇب شىراطى ايله آللى آيغە اوكازىندىن محروم قىلۇب تەيىن قىلدى . بو ھەقدە بىرى اويازنى پالېتسيەسىكى پراولېنىيە سىنە بازارغە بولاشنىڭ ھەۋمى ازىياك قىرەسىنىڭ مەسلىھەت جەمەتىنە تەلقىن قىلۇب كلىمىتنى نڭ اوكازىنى بىنى آلورغە دىيىپ راسپراۋىنىيە بىرگانلىكىدىن دوخاونوى صابر ائىيەغە اعلام قىلدى . دىيە .
« ساۋيتنىك ھەم دىلا پرايزوادىتل امضاسى »

اورىيىدورغ گوپىرنسكى پراولېنىيەسى ۲۰ اىيولە ۱۹۰۸ يىلدە ۲۹۸۱ نومر ايله دوخاونوى صابر ائىيەغە اعلام قىلدى: ۱۶ اىيولە ۱۹۰۸ يىلدە ۲۷۰ نومرلى ۋورنال پاستاناولېنىيە ايله بىرغىنى اورال اويازنى ۱ نچى سىبىر مېنىۋوسكى قىرەسىنىڭ

مسجد جامع حضورينه باشقورتا طائفه سندن شاهنگراي نور محمد فني امام خطيب هم معلم لك درجه سي ايله تصديق قىلندى، ديه. «استارشى صايتنك هم ديلا برايز واديتل»

اماملرنك عييلنوى

روسبه نك مستقل الوغ ايپىر اطورنك اوكانينه بناء ساراتف گوپىرنسكى پراولينبىسى اورنبورغسكى دوخاوتوى صابرانبه غه بازادر:

الوغ ايپىر اطورنك اوكانى بويىچە خوالين اويازى اورطا تيريشكه قريه سينك امامى دولت يار رجاپوف: اول - اون دورت ياشلك فاطمه يومادىيوانى قورقۇب وكرچلاب امام الدين اشقولفقه نكاح قىلغان ايچون لوازم ايمىسى بوله طوروت بوكى اشكه جسارت قىلغۇچىلىقى ۱۵۵۰ نچى قانون جزا غه بناء عيى ائبات ايدانگان تقديرده بارچه پراوا وحقوقلرندن محروم ايد لوب كاتروژنى رابوطا غه بيرلور.

وثانيا - جزا محكمه سينه پىرو ايچون ۱۰۸۹ قانون جزا غه بناء اول تيووشلى بوله در، سوردىنى اسلىدوانبل واسطه سيل تفتيش قىلدراق . شول سببلى بواشلىرى بىوردىلر ساراتوف آقروژنى صودينك پرا كوررى نك نظارتينه . شول حقه گوپىرنسكى پراولينبىسى دوخاوتوى صا پراينى اگاهلندره هم خوالين شهرينك اويازنى پاليسيه سسينه رجاپوفكه هم اشقولفقه بو حقه اعلام قىلماق ايچون

يازا ۱۹ آغوست ۱۹۰۸ يىلده ۷۲۲۸ نومبر ايله . ساويتنك هم ديلا برايز واديتل امضاسى

روسبه نك مستقل الوغ ايپىر اطورنك اوكانينه بناء اوفا گوپىرنسكى پراولينبىسى آرينبورغسكى دوخاوتوى صابرانبه غه بازادر:

الوغ ايپىر اطورنك اوكانى بويىچە استرلى طامق اويازى قاره غوش قريه سينك ۲ نچى مسجد جامع حضورينه خطيب عبد الرحمن اولمىتنك عيب لنوى حقنده ۱۹۰۶ نچى يىل ۱۹ فبرالك خطيب اولمىتنك ۱۵ ياش ۶ آيلق وقتند عائشه ادرس قزىن باشقورتا طائفه سندن محمد شىن ديگان كشى گە نكاح قىلوب مترىكه دفترينه بواشنى باشورر ايچون ۱۷ ياشده دىب يازوب لوازم ايمىسينك حياننى ايچون گوپىرنسكى پراولينبىسى نك فكري ايله ۳۶۲؛ ۲ نچى جزا ۱۴۴۱ هم ۱۵۷۹ استاتىلار غه بناء عيب لنوى ايلمىخنى جزا محكمه سى آرقلى ۱۰۸۹ استاتى بويىچە تفتيش قىلدراق دىب اوفا آكروژنى صودينك پرا كورورينه طاشلامشدر، ديه دوخاوتوى صابرانبه نك ۲۴ نچى ديكابر ده ۱۹۰۷ نچى يلى راپورطينه بناء صابرانبه نى اگاهلندره در

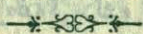
ايون نك ۲۴ كوند ۱۹۰۸ يىلده ۹۸۴۹ نومبر ايله ساويتنك ايچون امضاء . ديلا قرايز واديتل امضاسى .

اسكى زمانده ملالارغه اوكان فورماسى
۱۷۹۱ ياده ابمپراتور يتصه يكتايرينه
زماننده بپرلگان اوكان نك ترجمه سى
اسكى شيوه واسكى يازو بولغان سببلى
كوب كشيلىرگه اوقورغه ممكن بولماسه ده
اوقا ده قارت ميرزا الرمزدين شاهبك
افندى ماملييف طرفندن حاضركى
شيوه گه كوچر يلوب شوندىن ترجمه ايدلىدى.
اول عاليه مستقل روسيه ابمپراتور
ريتسه سيناك اوكانى بوينچه ، اوقا
نامستنيچسكى پراولينييه سندن تعييين
ايدلىدى : اورنبورغ اوكرگينه تابع
يوقارى چييينسكى خوطر مسجدينه سيد
سكى پاصاد ده ۳ نهچى گيلدى كوپيى
طائفه سندن عبدالمن عبدالوهابى نى
شولق سيدسكى پاصاد كوپيىلىرى ،
ميشچانلرى هم ياصاشنى تانارلىرى بر
بولوب آدابراتلنى غط يازوب اورنبور
غسكى زيبهسكى اسپراونيكىن گواهلند
روب يوقارىده ايتولگان مسجدكه ملا
ايتوب هم صبي بالارنى اوقتورغه معلم
ايتوب صايلاديلر . شول سببلى نا
ميستنيچسكى پراولينييه نك ريزالتسيه
سى ايله دين محمدى نى بلوندىن امتحان
قيلنورغه اوفيمسكى دوخاونوى صابرانيه
غه يبارلوب دوخاونوى صابرانيه نك راپو
رطى ايله بيان ايدلىدى : سىن عبدالوها
بف امتحان قىلنوب اماملق و معلمك
درجه سينه مناسب طابلك ، ديه . شوگا
بناء ناميستنيچسكى پراولينييه طرفندن
سنى چييينسكى خوطر مسجدينه ملا هم
معلم قىلوب توغرىلق ايله عاليه ابمپرا

طوريه غه خدمت قىلورغه و سز نك
دينكز چه قران واسطه سببلى يمىن قىلد
روب اوكانلى قىلورغه ديه طابىرلىدى .
سن اوسنوگه بوكلاگان خدمتكى هيچ
خلافسز و قصورسز اخلاص كوكلك ايله ،
خلاف نظام و خلاف قانون قىلماينچه ،
بارچه اجتهادكى صرف قىلوب زاكونچه
مكافات آلورغه طرشاساك ! ۱۷۹۱ يلد
۳۰ ماي ده .

سكرىتار... كانسه لريست .

اوكان نومرى 7242



روية هلال حقنده

اعلام

بوغادى وولصى بلباى اوبازى قسقه
بلغه اولى نك امام علم الدين ملا علام
الدين اوغلى : محله مزده ۱۲ نهچى سنتايرده
جمعه كون كيچ احشام نمازى صوگده
ايكى اير كشى كوروب حضور مزده
اشهد لفظى ايله شهادة پيردى لر . اوشانچلى
كيسه لر اولدقندان شهادة لر ين قبول
ايدوب رمضان باشى شنبه كون مثبت
بولماسنه بناء جمعه كون كيچ تراويىح
اوقوب ۱۳ نهچى سنتايرده شنبه كون فرض
روزه غه نية ايتدك . آى كوركمان كوسه
لر برسى عز الدين جمال الدين اوغلى
۲۱ ياشنده ايكنچى لطف الرحمن حبيب
الرحمن اوغلى ۲۴ ياشنده ديه يازوب
اعلام ايدى در .

خاتون کشی کوروب شهادة بپرولرینه
 بناء تراویج اوقوب شنبه گه فرض روزه
 اوللق، ديه تیلیغرام بپر مش، شنبه کون
 کوندز طاپش لغان سبیل، اوفاده روزه گه
 کرومیسر بولمادی، تحقیق لاور ایچون
 مکتوب ایله شهادة نامه آلوب یبار
 اوچون صوبرانیه طرفندن خط یازلادی
 استرخانی آخوند عبدالبختار صالحی:
 بو طرفلرده بارچه من تکمیل شعبان ایله
 رمضانغه ۱۳ نهی سنتابر شنبه گه فرض
 روزه اوللق، شعبان باشی چهار شنبه کون
 کبچ کورو ایله بو طرفلده پنج شنبه باشی
 بولمقی ثابت ایلدی، ديه یاز ادر، اوشبو
 یوقاروده من بور دورت توولی خبر
 موچنبه محکمه شرعیه قاشنده رمضان
 باشی شنبه کون ۱۳ نهی سنتابر دن
 ثبوتی مقرر اولغوب اوشبو قرار موچنبه
 عمل ایداما کن محکمه شرعیه اورنبورغیه
 تحت اداره سنده اولان امام و آخونلار
 اعلام ایله در.

اونی غوبیرناسی بلای اویازنی
 اشای و واصلی مار و نطایش اولی ناک بر نهی
 مسجد امامی امام خطیب میرزا جان ابن
 ملا مفتاح الدین یاز ادر ۱۲ نهی سنتابرده
 جمعه کون کبچ شنبه گه فارشو احشام
 نمازندان صوگ بولو ط آراسندن آی
 کوردوم، بیک نهکه ایلدی، پانده باشقه
 کشی یوق ایلدی، اوغلم نی چاقروب
 کورساتیم دیگانهی بولو ط قاپلادی، اوز من
 رؤیه هلال ایله رمضان باشی شنبه کون
 بولو وینه بناء کبچ تراویج اوقوب شنبه
 کون فرض روزه گه کر دک، باشقه محل لر گه
 هم خبر ایتمم کوردکی اشهد ديه راک
 نام کید ایله من، امام میرزا جان مفتاح الدین
 اوغلی ديه امضا ایتمش.

مارانوف غوبیرناسی کورنیتسکی
 اویازنده دیردینی لر فابریقاسنده امام
 حسین توغوشنی ۱۳ نهی سنتابر گه قاراغان
 کبچده جمعه کون کبچ رمضان آبن ایکی

не Официальный Отдел

غير رسمي قسم

باب الفتاوی

(۱۶ نهی عددن مابعد)

«وارث کسه مطلقا وصیت جائز
 اولمیسر» ديه سی فقهه وفنوی کتابلر
 ینگ بیانیته مخالفدر؛ زیرو بقیه ورثه ناک
 اجازتی ایله عند الفقهاء وارث که ده ثلث
 ایله وصیت نی جائز کورمیشلر در. ایک

۱۲ نهی نومبر معلومات ده محترم
 امام محمد بوغدانی طرفندن یازلمش
 نوی لره کلنجه:

ورثہ نک تبرعی اولیٰ جہتندند . سو
حقہ روایت ، کتب مطولات ده دگل
حتی «مختصر الوقایہ» عبارہ سنک بیل باردر:
«وصحت بالثلث للاجنسی . لافی اکثر منه .
ولا وارثه وقائله مباشرة ، الا باجازة
ورثته» مونک بیانندہ ایسہ جامع
الرموز بویلہ آلمشدر: «ای ورثه
الموصی . الوصیہ باکثر من الثلث للاجنسی
وبشی الوارث والقائل فانها تصح لاسقا
لهم حقهم . فی کتاب الوصایا .»

اگرده «وارث کہ وصیت مطلقا
جائز اولمیدر» دیماسندن وارث کہ
وصیت قیلوب قالدر ورضہ عبد الشرع
مطلقا رخصت وجواز یوقاغنی مراد
ایدرسہ ، بو وقت سوزی طوغریدر .
لکن بر کیمسہ معصیتہ ارتکاب ایدرک
وارث کہ وصیت ایدرسہ ، بو وقت حکمی
نفاولاجنی یازمشن فتویٰ سندن بلنبینجہ
قالدر .

سورة المائدہ ده: «ومن لم يحکم
بما انزل الله فاولئك هم الکافرون،
هم الفاقون، هم الظالمون» آیتہ
کریمہ لری ایلہ وارثلر آراسندہ وصیت
قیلوب قالدر ورضہ شرعا رخصت ومساحت
یوقاغنی استدلال مناصبت سزدر .
زیرہ بو آیت لری رشوت ، رضا ناس ،
کندونک مرتبہ سی ایهوت منزل حکمی
باشقار موچی حکام حقندہ در . اما آدم
نک وارثلر آراسندہ عہد ، وصیت ،
تعیین اشیاء ویاغود باشد چہ بن توری
قیلمقی جملہ سی کندو مالندہ تصدیر ،
حکم توکلدر . بناءً علیہ بوحقہ استدلال

یوقاریده امام حراث افندی فتویٰ سنی
محاکمہ نغندند یازغان جملہ لری ایلہ ده
موافق ومناسبر کدر .

امام بوغدانلی جنابلری آتاسندن
باشقہ چقغان اوغللرغہ ، باشقہ چقغان
وقندہ بیرلگان ماللری کیرک عہد
کیرک وصیت کیرک تعاهد طریقنچہ بو
لسون کلسنی تبرع دیہ در . بناءً علیہ تر
یکہ دن آلام دیہ تعاهد صورتندہ ده
ایسنه سہلر عہدلری بوزارلر ، اما آغان
ماللری تریکہ گہ قایتار مازلر دیہ در .

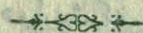
عہد ایسہ بر دیہ چک یوقدر . وصیت
ایسہ حکمی کنہ اولتمشدر . اما ، «اوغلم
میندن صوگ تریکہ گہ کرشماسون» دیہ
تعاهد طریقنچہ بیرلگان ماللری دیہ تبرع
گہ کرتوب ، اوغللر عہدلری بوزغان
صورتندہ ده آغان ماللری تریکہ گہ قایتا
روب بیر ماسلر ، دیہ کی دلیل سزوسند
سز اولدقندن مقبول توکلدر . زیرہ
وارث نصالح وتعاهد طریقنچہ آلمش مالی
کندو حصہ سی برابرنسده اولدقندن ،
آناسی طرفندن خیرات وتبرع توکلدر .
بناءً علیہ امام حراث افندی کورمانکان
روایت ده گنجہ ، اوغللر عہدلری بوز
غان وقندہ ماللری دیہ تریکہ گہ قایتاروب
بیر مکاری لازم وتیوشدر . ذانا وجدانک
قایتارونی ایجاب ایدر زیرہ اوغللر اولک
عہد ایدیوب مال آلور صوگرہ عہدی
بوزوب تریکہ گہ کرشور . مقدم آلدقی
ماللری قایتار مازلر ایسہ ، موتندن آرتق
وارثلری اضرار دهانه اولور ؟

بو حقہ سورہ بقرہ ده کی بر آیت

یقیناً ، یا که اوغلارنگ شرعی حصه لرینه موافق ماللرنی تعیین ایل ، ویا خود استقر اضی ممکن بولغان نرسه لر ده قرض طریقچه ، ماللرنی بیروب باشقه چغارسه لر ، اشنک عاقبتی ، مسئله ننگ حلی خبرلی و مناسبه ک بولسه کیرک دیوب بله من .

(آخری بار)

« ملا ضیاء الدین الخوجاشی »



طلاق ثلاث و تحلیل

معتبر « معلومات » ۱۲ نهی جزئنه امام عطاء الله حضرتلری ننگ سؤالنیه جواب اولار ق اوشبو مطالعه عاجزانه می انظار علمایه عرض ایلمک مناسب اولدی : بو دفعه ده گی طلاق ثلاث عصر سعادتده و حضرت ابوبکرک زمان خلافتلر نده بو طلاق عد ایدلمش ، وقتا که حضرت عمرک مدت خلافتنده خلاف سنت اولان بو طلاق کثرت و شیوع تابدنن خلیفه حضرتلری مصاحت وقت الجاسیل طلاق مذکور دن بالوره منع ایچون بر دفعه ده اولان طلاق ثلاث ننگ مغلط اولمقیله سیاست حکم ایدوب ، باب تعلیلی مدایچون ینه « لا اوتی بمحل ولا محل له الارجمتوما » بیور مشدر . حضرت عمرک لضرورة امضا ایندیگی بو حکم بلاخلاف قبول ایدوب ، مذاهب اربعه ینه (آنهقی بعض حنا بله) بو مسئله ده

کریه ایل ده استدلال ممکن اولور . شویله که : « فمن خاف من موص جنفا او اثما فاصاح بينهم فلا اثم علیه الايه » بیاننده تفسیر خازن بویله دیشدر : « وقيل انه اراد به اذا اخطأ الميت في وصيته او خاف منه فلا حرج على وليه او وصيه او ولي امور المسلمين ان يصلح بعد موته بين ورثته وبين الموصي لهم ويرد الوصية الى العدل والحق . »

بناء علیه میت ننگ وارثلر گه وصیت ویا تعاهد طریقچه قالدرغان ماللرنی مشروع کورمیه ، وارثلر وصیت وعهد لرنی بوزارلر ایه ، ولی الامر جمله ماللرنی تریکه که فایتار ورده علی ماهو الشرع والعدل تقسیم اید .

امام بوغدانی جنا بلری ، آنالر اوغللرنی باشقه چغارغانده بیروگان ماللرنی عاریت ایتوب بیرونی مناسب کوره در . درست بوده مناسبدر . لکن بویله بولغانده ده اوغللر آنالرنین صوگ تخارج قبلما یچه تریکه که کرشور . عاریت بیروگان مالنگ تعدی سز ملاکنی دهوی ایدوب مالنده فایتار مان .

بو سببدن وارثلر آراسنه اختلاف ودهوی کوربا یور . صودقه مدافعه قبلما یچه بوللر بیگره کده آچلور دیوب ظن ایدمه من ، دهواسینه شهادت زور اقامه ایدوب مالنی فایتار مان ایه ، قالغان وارثلر گه ضرر بیگره ک الوغ بولور . شوکا کوره آنالر اوغللرنی باشقه چغارغانده ماللرنی عاریت بیروگانچه ، تریکه که کرشامسون دیه تعاهد طر

اول که حلال اولمقی زوج ثانی گه
نکاح شرعی ایله تزویج ایدلمسبله مشروط
در، بو ایسه محض ازدواج فیتله اولان
عقد شرعی اولوب صوگره غیر مأمول
بر سبب ایل فرقت اولور ایسه، فقط
شو صورتده زوج اول که نکاحی درست
اولور؛ خالص ازدواج قصیده اولمی
بلکه تحلیل مصاحبتی فاشرسه بو نکاح
شرعی نکاح اولمیوب بلکه سفاح بیوک
بر گناه اولقدن بونک ایله هیچ بر
تحلیل اولمز، بو تحلیل حقنک ابن مسعود
حضرتلری روایت ایدر که رسول اکرم
حضرتلری: «الا اخبرکم بالتبیس المستعار
قالوا بلی یا رسول الله قال هو المحلل لعن
الله المحلل والمحلل له» بیور مشدر، ینه
ابن عباس حضرتلری روایت ایده در:
تحلیل دن سوال اولندقه رسول اکرم
حضرتلری: لا الانکاح رغبة لانکاح دلسته
ولا استهزا بکتاب الله ثم تذوق العسيلة»
تبور مشدر، اوشبو ایکی حدیث شر
یفنک اطلاقی اوزره صحابه تابعین دن بر
چوق ذوات کرام نکاح تحلیل نک مطلقا
حرام اولدقیله قائل اولمشدر، عمر
الفاروق حضرتلری: «لا اونی بمحلل ولا
محلل له الا رجعتهما» دیمشدر، ابن عمر
حضرتلری تحلیل دن سوال ایدلدکه:
«ذلك هو السفاح انا كنا نعد هذا سفاحا
على عهد رسول الله صلى الله عليه وسلم»
دیمشدر، بعض ار تحلیل قصدی اولدقچه
مع الکراهية جائز دیمشدر ایسه ده،
دبار مزده گی صورة تحلیل بو روایت که
تطبیق ممکن اولماز، چونکه بو صورتکه

اتفاق قیلمشدر، بونک ایچون ابن الهمام
حضرتلری فتح القدیرده بو حکم که اجماع
اولدقنی سویلمور. مسئله نک بوروشده
بیانی کتب احادیث، کتب فقه ده مذکور
در، جامع الرموز ینه بویله دیبور:
واعلم ان فی الصلح الاول اذا ارسل
الثلاث جملة لم یحکم الا بوقوعه واحدة الى
زمن عمر رضی الله عنه ثم حکم بوقوع
الثلاث سیاسة اکثرته بین الناس وتماهه
فی الترتابی. کتاب الطلاق ص ۳۰۲؛
بوندن ظاهر اولور که حضرت عمرک
بو حکم ضرورت و مصالحت وقت ایچون
اولمش، بو حکم لوضرورة تقدر بقدرها
والاحکام تختلف باختلاف المصالح فاعده
لرنجه مختلف اوله کلمشدر. ایمی
دبار مزده طلاق مذکور علی التدریة
واقع اولمسبله بو کی ضرورت اولد
قدن، بو طلاق قرین اول ده گی کی
طلاق واحد اعتبار قیامق مصالحت اوفی
اولسه کرک، بویله قیلمق مصالحت
اقتضاسی اولمقله بر ابر قرآن کریم که
ینه موافق در؛ چونکه الطلاق مرتان آه
آیه کریمه سی مفادنجه طلاق مغلظ آنچق
متفرقا واقع اولان ایکی طلاق صوکنک غی
طلاق ثالث در، ما نحن فیه بو قسم دن
اولمشدر، مسئله بی بوروشده حل قیلمق
حکم قرآن غه موافق مصالحت که مناسب
اولمقله بر ابر تحلیل ورطه سندن بیله
احتراز اوله در، تحلیل ایسه غایت
مشکل غایت خطره لو بودر که در:
تحلیل: مطلقه ثلاث نک زوج

سید اہالی اسلام اوزرینہ فرض اولنمش،
بنائ اسلام وربع ایمان عنوانلری ایله
شهرت تاپمش، رمضان المبارک آبی و صو
مینک اوشبو مڭ اوچ یوز یکریمی آلتنجی
سنه سی دخی بتوی اہالی اسلام حقندہ
متیمین و مسعود اولماسینی جناب رب
العالمین حضرتلرندن چن کوٹلم ایله آرزو
ایدامن .

حلولیله مشرف اولدیغمز رمضان آبی
نڭ حرمت و فضیلتی باشقه آیلره نسبیة
غایت بیوک اولدیغنی بنا علیہ بو آی نڭ
جناب خدا عندندہ نہ کبی عالی مقاملر
احراز ایتدیکنی بلویپ عمل ایتمک هر
مؤمن و هر مؤحدنڭ وظیفه مقدسه سیدر .
الله تبارک و تعالی حضرتلری رمضان
آبی نی امت محمدیه (صلی الله علیہ وسلم)
ایچون نہ قدر عزتلی ایتسه اول آیدہ
بندہ لری اوزرینہ فرض ایتدیکی صومنی
ده شول قدر حرمتلی قیلدیغی کندیڭ
(الصوم لی وانا جزی به) دیه ذات الوہیتنه
اضافه ایتدیکی حدیث قدسیندن مستفاد
اولور . رمضان روزہ سی هر جہتدن
«مادة ومعنا» مطلقا منافع عباد ایچون
فرض اولنمش در . بنائ علیہ صومنڭ مادی
و معنوی فائده لرینڭ هر برینی تعداد
ایتمک (صانایق) امکان خارجک اولسه ده
بو اورندہ فقط ایڭ ظاهر اولان بر
ایکسینی یازوب کیتما یی موافق کوردم .
دنیا ده ، صوم عادت و طبیعت گه خلاف دبو
جہتدن انسان نڭ سلامتلی ایچون دیه
دهو آیدن آدملر نادر ایلسدہ لکن بو
کبی آدملرنڭ دهوالرینہ اعتبار یوقدر .

تعلیل مقصود اولدیغی محلله گه محلله گه
زوجه که افر بالرینہ معلوم در ، بوندہ
تعلیل قصدی یوق دییک محض تدلیس
اولدقنه بونجه قراین شاهد اولدقندن
بو نکاح نڭ نکاح دلسه اولمقندہ ، بو نڭ
ایله تعلیل اولدقنک شبهه اولمز ، خلاصه
کلام علما نڭ اکثری نکاح تعلیل نڭ
مطلقا حرام اولمقنه ذاهب اولوب بعض
لری تعلیل مقصود اولمغان صورتده مع
الکراهیة تجویز ایتیشلر ایسده ، لکن
بو صورتنڭ تعلیل ماده سنده وجودی
بعید بلکه خوارقندن اولدقندن ، مسئله یی
بو کبی مشکلاته اوفر اقمسزن حل قیلیم
نی موافق رک ظن آیدمز . علما مز بو
ایکی مسئله یی موازنه ایدوب قابوسی
اسلم و اصلح اولدقنه شاید بر قرار قطعی
و یرر لر ، بو مسئله نڭ آرتوق ایضا
حنی طالب اولان لیر ابن حجر هینسی نڭ
« الزواجر عن الكبائر » نام کتاب
مبارکنہ ، ابن القیم نڭ اعلام الموقعین
نام اثر معتبرنه مراجعت ایدر لر .
محمد نجیب تونشاری .

فضائل اعمالدن :

رمضان صومینڭ فوایدی و بعض
آداب حقندہ

هجرت نبویه نڭ ایکنجی سنه سی
من طرف الله انزال بیورلان اوشبو
« یا ایها الذین آمنو کتب علیکم الصیام کما
کتب علی الذین من قبلکم » آیات جایل

بنام علیہ آنلرنک بوندای امامسز و حقیقت
دن یراق اولان مذہبان لرینی یازو
وحدانچہ مناسب کورلمدکندن بو اورندہ
فقط اوز طرفین وعدہ ایتدیکمز بیر ایکی
دلیل مزی بیان ایدوب کیتیمک ایلہ
کفایہ لنمز. شویله کہ: رمضان شریفک
«اصول حفظ الصحة» گہ رعایت ایتیمک
شرطیلہ روزہ توتیق وجود انسان ایچون
الک فائدہ لی والک نامثیرلی بردوا حکمتی
آلدیغنی هیچ کم انکار قبلہ آلمایہ چقی
ظاهر در. چونکہ صوم (فتنا) فوائد لا
تعمی سی قبول و اعتراف ایدامش و حا
ذق طبیب لرنک هر بری طرفندن
«غستہ» اولان آدم لره هر شیدین اول
توصیہ قبلتبقده و حتی وجود لری نازہ
و غستہ لکرندن هیچ شی بلن بیان آدم ل
ایچون دخی رعایت ایدامہ سی تیوش اولان
«حمیہ» نلک الک حقیقی والک اشدانچلی اولماقی
و بونلک ایسہر سوالمز حضرتلری طرفندن اولمیشو
(العدۃ بیت کل دا والحمیہ راس کل
دوا) دیہ بیان بیورلماسندن معلوم
اولور.

بندہ لرنک الله تعالیٰ بہ مخصوص اولان
عبادت لرنک الک بیوکی اوشو صوم اولماقی
هو منک جز اسی الله تعالیٰ بہ یولقماق ایدکندن
معلوم اولور. صائم اولان آدم لره جناب
الله کنسسی بالذات مکافات بیر اچا گسی
ایلہ تبشیر بیورماقی و آنلرہ هر ایکی
عالم نلک لذت و نعمتلری احسان قبلنماقی
ایلہ برابر جنت دہ صائم اولان آدم لره

جناب رب العزۃ طرفندن «دنیا دہ توند
قنر صوم ارکرنک مکسافنی اولورق
حاضر دہ جنت نعمتلرنک هر نوعستند
کمال راحت و خوش خاطر اولغانکرنک حالک
اکل و شرب ایدکرن! «کی سوزلر ایل
تلطیف بیورلماسی و بونلردین باشلقہ
دخی هر تورلی نعم خفیہر بانیہ لر اول
چغندن خبر بیردیکی احادیث شریفہ و
روایت صحیحہ لره نظر ایدلنسه بو
آیدہ فرض اولنان صوم نلک عندالله جزاسی
عظیم ثوابی کثیر، فضل و شرفی و افسر
اولدیغنی کمالا بلنور.

صوم ایکی جهت ایلہ انسانہ مزیت
و فضیلت حاصل ایدر. بری: صائم نلک
صومی یالکرنک الله تعالیٰ حضرتلرینہ
معلوم اولدیغندن ربانہ کی عمل نلک
رونقن و خصوصیتن زائل قیلہ اورغان
شیلرنک فاتناشو احتمالی اولدیغندن
صائم نلک صومی دخی معض الله ایچون
قبلنور و بو جهتین بندہ الله تعالیٰ یسہ
حقیقی قربت حاصل ایدر، قربت ایسہ فضیلت
و مزیت لرنک الک بیوکیدر. و ایکنچی سی
ایسہ صوم الله نلک دشمنانی اولان شیطان علیہ
اللعنہنی قهر ایدر، هر تورلی شهوات نفسا
نیہ گہ وسیلہ اولان شیطاننی قهر قیامقده
مؤمن ایچون نصرت اولور. مؤمن
ایسہ الله نلک دشمنانی اولان ابلیس نی
قهر قیلدغندن و انسانیت نی حیوانیتنہ
غالب ایتیمک بولنی اختیار ایتدیکی
سببتن جناب حدانک مرادین کمالیلہ
یرینہ کنور گان اولور کہ بونکده انسان
ایچون فضیلت اولدیغنی انکار ایدوچی
اولور می؟

و خلاف شریعت اولان حرکتده بولماقدن
انتقاسی لازم در. غیبت نیمیبه کبی جمعیت
بشریه آره سینه عداوة و منافرة حاصل این
طور غایب شیلردن صائم نك صافلانمازلیغی
کندینه دشمن اولان ایلیمس **ایلمس** نك
مقصودینه موافق حرکت اولدیغی ایلدن
توتدیغی صومنی شیطان یولینه قربان
ایتمش اولور. صوم من طرف الله موعمنین
گه اعطاء ایدلمش محکم بر **مسد** قائلان
اولدغندن موعمن نك ایلیمس اشاره سببه
حیوانتنده تابع اولماقی شول محکم **مسدنی**
جیمرمک دیمکدر.

انساننك حکم و حیاء کسب ایدره رک
شو یولده باشامه سی ایچون علی حسب
الطاقة اجتهاد قیلماسنی هر وقت تیوش
ایسه ده حال صیامنده بو فعللره بیگرا کده
اغتناء ایتمه سی لازم در بناء علیه صاعملر
هر نوع قبیح و چرکاخ سوزلر ایل
جنسد اشلیرینی رنجتوب عقلنده ناچار
معاملر قیلمقدن آرتق صافلنق بلسکه
قولندن کیلدیکی قدر هر کم ایل کورکام
معاملده و برادرانه نصیحت ده بولتوب
قلبلرینی شادلاندردی سوزلر ایل نطق
قیلمقلری تیوشدر.

صائمین ایچون شرعا و عقلا منهی
و حرام اولان اشلیرنی اشلک اصلا جائز
دگلدن، زیرا منهی و حرام اولان شیلرنی
اشلک صومدن مقصود اولان اتقاء گه
منافیدر. صائم کبراک سحرلرده و کبراک
افطارده اولسون آرتق توری طعاملر
ایل ایچنی تولدرماسی مناسب دگلدن؛
چونکه آرتق بیک هم مرض و هم حرامدر.
کذلک حلال اولمیان طعاملا ایل افطار

صوم ایل موعمن نك قلبی پا کلانور،
نفس فارانغولی زائل اولور، ملائکه
لرنك کافه سی صائم ایچون دعاده اولور
لر. صوم انساننك وجودینک زکاتی در.
مالنك زکاتی ادا ایدلدکده مالغه برکات
کیلدیکی کبی صومده وجود انسانه صحت
عمره برکات کیلنور. صائم اولان
مومنلر جناب رب العزتہ خاص اولان
عبودیتی ادا قیلغان اولدقلرندن کو
کل لرنده بر شادلق، بر کیلک حس
ایندیکلری کبی کندلرینک دینداشلیری
آراسنده دخی کمال فخر و سرور ایل
عرض وجود ایلد آلورلر.

صائم ایچون بری افطار وقتنده و
دیگری جناب رب العزة فارشنده ایکی
لذت موجود اولورکه، بولندلرنی لایقیکه
بیان ایتمکدن عقللر خیرنده قالاچقدن،
اکل، شرب و جماعدن نفسنی منع،
مادتا صوم اولدیغی کبی هیبت نسیمه
و بهتان کبی شرعا و عقلا قبیح اولان
شیلردن کندینی نهی دخی معنا صومدر.
بناء علیه صائم اولان آدملر شو ایکی
قسم صومنی ادا ایتمک مراد ایدلر ایسه
افعال مذموملردن بالجمله صافلانوب هر
تورلی اعمال صالحده اولماقلری لازم در.
صائم نك قلبی هر نوع سینندن خالی
و مجرد اولوب جمع اعضاسیل و لله تبارک
و تعالی حضرتلرینه توجه ایتمک باشقه
وقتله نسبت آرتقراق اولوب شیطان
بولینه کیتماک ایچون بار اجتهادینی
صرف ایتمک تیوشدر. صوم الله نك رضا
لغنه موافق اولسون دیه آرزو ایدن
مؤمنین صیام حالنده بالغان سويلمک

ايدوب صومنگ قدر و حرمتنى كيتارمك
موم من نك شائينه موافق اولمياي صفت
ايديكى رسولمز حضرتلرى طرفندن «كم
من صائم ليس من صومه الا العطش
والجوع» بيورلمايى واصحابلر نك بونداي
صائم لر كملر در، يا رسول الله؟ ديه سوا
لارينه فارسى «هو الذى يفطر على الحرام»
جوابى و برلمايى معلوم اولور.

صائم اولان آدملر نك صيام حاللر نده
هر تورلى اعمال سببه و خلاف آداب اولان
شيلردن اجتنابلى نه درجه لازم ايسه
بعد الافطار دخی شولوق عمللردن صافلا
نمقلرى شول درجه تيوشدر.

رمضان آينده لهو لعب كى فائده
هر تورلى تشويش و نهايتىز فرضلر
ايراث ايدى طورغا عمللر ايله عمر
ضايغ قبله فسق و فجور كى شيلر
ايله شغللنمك صومنگ اجر و ثوابنى
يوغالماق اولدقندن بو كى عمللره
مرتكب اولوق مومن نك شائينه مناسب
دگلدر. صائم لر هر وقت خير و حسنات
بولنده صرف همت ايدوب، توبه و استغفار
ايله تصفيه نفس قىلروب الله تعالى
حضرتلرينك ذكر جلبلى تكرار، صلوات
شريفه لرنى نذكار ايله كلى تيوشدر.

وقتى نك بر جزئى قرآن كريم
اوقياغه و هيچ اولماز سه اوققاننى
نكلا ماغه صرف ايدى رك اجر عظيم گه
ايرشمك بولبنى ازلك لازم در.
رسولمز حضرتلرينه مخصوص صلوات
و تعياتلر ايله بو مبارك آينك قدر
و حرمتنى صافلامق صائم لر ايچون اويله

بر فضيلت دركه: تعريف و بيانقه حاجت
بيله يوق در كم طرفدن اولسه اولسون
بو طريقه نذكار ايدلمش صلوات و تعياتلر
جناب رب العالمين حضرتلرينك مخصوص
ملائكه لريله رسول دقبقه حضرت ذات
محمد يه لرينه واصل اولوب صاعينه
سانىز و حسابىز جزأ و ثوابلر و يرلاچكى
كتب دينيه لر مزده بيك آچق صورتده
بيان ايدلمشدر.

ايمدى هر مؤمن اوشبو يوفاريه
بيان ايدلان روشقه بو آينك حرمتنى
بلوب، هر كات و سكناتىنى شارع طرفندن
كوسترلگان ميزانه موافق ايدى رك عمل
ايدى لر سه شبهه سز اول مومن كندى و طيفه سى
اولان هوديت حقينى كماليله ادا قىلغان
اولوب الله تبارك و تعالى حضرتلرينك
كمال رضاسنه، رسولمز حضرتلرينك
شفاعتنه مظهر اولماقدىر. جناب خدا
اوشبو مبارك آينك جمله حقاريتنى
لايقيله ادا ايدون بكون اهل ايمان
نصيب و ميسر ايدوب اوزينك حسن
رضاسنه موافق و مظهر قىياسون دهاميله
ختم كلام ايدامن.

آخوند زاده ابراهيم الاسنى



اخلاق و عاداته دائر

«الوامدى ترجمه»

(١٥) انجى مددنگ مابعدى

افندىلرم! خاتون، ايرنك فولنده

اونغاينه يوروب تنزل ايتىمكه) زير اكه
بونك ايله خاتونلر نك كوكللى خوشنور،
كوزلرى قانار (ايرينه كوكللى قور تابر)
تعقيق مجامله بابنده پيغمبر عايه السلام
دىن روايت ايدلمشدر، پيغمبر عليه السلام
ام المؤمنين عائشه حضرتى ايله اوزشور
لر ايدى. برده حضرت عائشه اوروب
ايكنجه ده حضرت رسول صلى الله عليه
وسلم اوزدقده بو اوزو فلان اوزغاننك
مقابلنده در ديمش: **«أَكْمَلُ الْوُجْهِ**
إِيمَانًا أَحْسَنَهُمْ خُلُقًا وَأَلَطَهُمْ أَهْلًا» (يعنى
مؤمن لر نك ايمانده كاملراكى خلقنى كور
كام بولوب اهلنه ملاطفه ايتكانى) ديمش.
دخنده سز نك خير نكز خاتونلرينه خير
اشلگانى در مآلنده **«خير كم خير كم لنسائه»**
ديشمشدر. بر اعرابه خاتون وفات اينكان
زوجن ماقناغانده بيله ديمش: **«الله ايله**
قسم ايدرم! ايرم كرسه كولاج بوزلى،
چقسه سكيت (يعنى اجنبيه لر ايل كوكل
قويوب سوزلاشماس) ايدى، تاپلغاننى
رضا بولوب آشى ايدى، بوقنى ناب ديه
صوراماز ايدى» ديمشدر.

آلاپده مجامله ده اوزى نك خاتونى
قاشنده حرمة ومهابتى ماقط بولور در
جه ده افراط واقسنوب منبسط بولماسقه
تبوش، بلكه هر معامل سنده اورطهجه
اولجاو ايل مناسب حالنى رعايه قيلمق
تبوشدر.

۳ - غيرت ده اعتدال (يعنى خاتونى
حقنده قزغانچق ايتوده اورطهجه) بولماق. بس
عاقبتى خوفلى وشر فتنه گه مفضى وسبب

تلاگان وقتده تناول ونلادكى روشده
بر افر ب طاشلامق اوچون يارادلغان متاع
توگلدرد. خاتون ايرار نك دنپاده سلوان
(پوانج و كوكل توقناغج) بولداشى ديتون
هبرنده ياردمچى سيمدر. اير خاتونغه كوكل
قويوب سكوت ايدرسه خاتون ايرگه سكوت
ايدر، اير اقبال ايدرسه خاتون ايرگه
خدمت ايدر، اير آورسه خاتون كچهده
اوباغ بولور، كوندز ده قوه و طاقتنه خدمت
ايله كچه رور؛ الم ونصب دن شكيت ايتمز.
بتون وجودى ايله ايرى اوچون سلامت
لك صوراب الله تعالى گه دعا قبولور. خاتون
نك حيوه طيبه سى ايرى نك بقا وصفاسى
اچنده بولور. ايرينه باقتى يوزين، فولنده
فى بارون صرف ايدوب رضاغن استر.
اگر اجل يتوب وفات ايدرسه چن فايغرو
چى، ابتدا يغلاوچى خاتونى اولور. بس
خاتون نك حالى بيله اولدقده خاتون حقنده
زوجنه شرعائى واجب بولادر؟ زوجنه
واجب بولادر: ادبى رعايت قيلمق و ذكر
ايدله چك اورنلرده اعتدال واجب بولادر.
۱ خاتون ايله كور كام خلقلى بولوده:

بسي تبوش خاتونغه قاطى سوزلى بولماسقه،
چيكر نوب اوز ندين ييزدر ماسكه خاتوندين
صادر بولغان آشغيلمق ايله بولغان اذا
لرينه نعمل ايدرگه، حلم و رحمة يوز ندين،
ننا كه الله تعالى قرآنك دپور: **«وَأَعِظُ**
نَّكَ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْتَ كَرِهْتَوهُنْ فَعَسَى أَنْ
تَكْرَهُوا شَيْئًا وَبِجَعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا»

۲ مجامله ومحاسنه: (يعنى خاتونغه
سويكمتى كورونوده مشروع وجه ايله

بولغان معاملارنىڭ ايندا سىندە تىغافل ايتما
سون (نەكە باشقى مەلت ار بايى محارم
لورەن باشىدە اجنىي لرايىلە محالطە ايتودىن
قزغانىمىلر دە ايشى نەپايتنە بىتكەچ اوچ كىشى
نىڭ بىر سى اعدام ايتلور گە قىدر تارتلادر)
اوشنداق ظاهر دە غىر مشروعىە كورور
لمكاندە آرتق سوع ظن ووسوسە گە كر
وب انايتلى خانونون انايتسىرك كە تو
شور ماسون، بىرا كە پىغمبر عليه السلام
خانولار غورتنە تىتبع ايتودىن (يعنى يا
شرون اشىلارندە چوقچوب تىففىش لاپ
يورودىن) نەپى قىلىشىدور. انڭ اوچون بعض
ظن اثم وكنهادر، كناه اولدى كىي خانون
نىڭ اوباتى قاچوب ايرىنىڭ مەپاتى ساقط
اولوب جرأة ايدوپنە دە مەبب بولوى
مختمل در. اما شىرھا نىوشلى اورندە
غىرت ايدو قزغانو كونلاو تىوش ومخمود
صفت در. بىرا كە پىغمبر عليه السلام
«الله يغاروالمومىن يغار وغيرة الله ان
يؤتى محارمه» دېمىشىدور. يعنى الله تعالى
بندەلر نىڭ تىوش سوز معاملە سىندىن
قزغانور راضى اولماز. اوشنداق
مؤمندە اوزىنىڭ محارملىرى حقندە قزغا
نچلىق ايدور، الله تعالىنىڭ غىرتى محارم
فعلى وقتندە در دېمك اولور.

شېھلەردىن صاقلای طورغان غىرت
جەملە سىندىن : خانونقە يىغنى خانون بولمە
سەنە اجنىي ايرلرنىڭ كر ماسلىكى وبوغا
مومىيەن كەسە بول قوبماسلىق. اوشنداق
خانون بازارلرغە چىغوب يور ماسلىكى
(بىرا كە بازار كىشىنىڭ كوزلرن اوپىناشا،
اوباتون قاچرا، كوكللرنى پىرا كندە ايدە

هر شخصكە نسبت بولماسە دە فى الجمل
فسادقە مفضى بولغان نرسە شىرھا مينو
غىر. ايدودە يوروب ايروك آچىسون، بازار
رفى تەماشى ايتىسون دىيە بوشى قوبغان
كەسەلرنىڭ صوكرە ندامندە قالدق نادر
توگلىدور. اوشنداق اجنىي لرايىلە مېالات
سىز آزالاشدوروب تىغافل ايتكان كەسە
لرنىڭ ھالىدە ھاقىبتى وخىم بولغانى كوپ
كرە كورولمىشىدور. انسان نە قدر «كوكلم
تازە بولغاچ نى بار» دىيە شىباطن القاتى
ايلە نشويق ايدرسە دە، نفس امارەدن
امىن توگلىدور. آلطون وكەشلىرىن قز
غاندىقلىرى ھالەدە محارملىرىن جىھاد بولغان
آلطون وكەش قىدرەدە كورماي دېوت
اك ايتو انسان نوغنە ياقشور صفت
توگلىدور.

حضرت حسن بن علي رضي الله عنهما
دېمىشىدور : «اندھون نساكم بزامىن
العلاج فى الاسواق فانفع الله تعالى من
لايفار» (يعنى خانولار كرنى بازاردە
اويات سوز ايرلرە بەرلوب يوروكە ايرك
قوباسىزمى؟ غىرت ايتىمەن كەسە گە الله تعالى
قىيىچ بىر سون!) دېمك اولور.

(آخىر بار)

داخلى خىبرلار

عمومى اوقو

«اونا قوبىر ناسندە عمومى اوقو

حقنڊه « هنوائلى مقاله سنده » ويستنيك
اوفى « غزتهسى باز »:

روسبهده عمومى اوقو مسئلهسى
حاضر نوبت كه قويلمشدر . عمومى اوقو
لايهه (پرويقت) سى ايله اوچونچى
دوماده معارف ناظرى منبره چقى . بو
پرويقت بويجه بنون روسبهده عمومى
اوقونى عمله قوبىق ايچون تقريبا اون
سنه مدت حساب قيلنمشدر . ۱۹۰۸ نچى
سنه ايچون معارف مينستري نك هر ضنه
بناءدوما طرفندن عمومى اوقو اشنه
آلتى ميلليون توفز يوز مڭ سوم آفچه
تخصيص ايدامش ايدى . عمومى اوقو
حقنڊه روسيه قومي نه در جهده هم حكو
مت دائرهسى وغورودسكى وزيمسكى
اداره لرى نه در جهده بو مسئله كه اهميه
بيردكن بلو ايچون بزم اوقا غوبيرناسند
عوام خلقى نك معارفى نى حالده ايدكن
بلو فائده دن خالى اولماسه كرك .

بزم حاضر نقل ايدمكيز حساب ،
غوبيرنسكى زميسكى اوپراوانك عادى
۳۳ نچى اوفيمسكى غوبيرنسكى زميسكى
صوبراندهده قى عمومى معارف حقنڭى

دوقلادنين مقتبسدر . بو حساب بيله
كورگازوله : اوقا غوبيرناسنده اهالى نك
تزايدى ۱۵% (يعنى يوزگه برباروم)
پروتسيونت نسبتنده بولوب مكنب بالاسى
حاضر كى نفوس ۲۶۷۴۰۰۰ عدد نك
توفز پروتسيونتى (۹%) مقدارنده
بولغانده هر يل مكنب بالاسى ۲۷۴۵ عدد
مقدارنده كورونه . بو مقدار بالالرنك
تزايدى نسبتنده عمومى اوقونى بالفعلگه
قوبىق ايچون هر مكنب كه آلتمش بالادن
حسابلاب يلغه ۶۲ - ۶۳ قدر بڭى مكنب
(اشقولا) آچماق لازم كيلور . اوپراوا
نك حسابنجه اوقو اوستونده كى بالالرفه
نسبه عمومى معارف مسئلهسى آرتقا
قالماق فقط بالالر تزايدى نسبتنده دائم
بولمق ايچون بنون غوبيرناغه لافسل
يلغه ۶۲ - ۶۳ عدد اشقولا آچله باررفه
كيراك بولادر . لكن اوپراوانك ۱۹۰۷
نچى يلغى جيفان معلوماتى اوقا غوبيرنا
سى اجنده اوچ آتديليينه ايله بولغان
ابتدائى زميسكى نارودنى اوچيلشهه لر
بيله نتيجه كورگاز مشدر :

۱۸۹۹ نچى يلغه قدر جمله اوچيلشهه	۱۸۹۹ نچى يلغه آچماق	۱۹۰۳ ده	۱۹۰۷ ده	۱۹۰۸ نچى سنه ده ياخا دن آچوغه فرض ايدلغان
۴۸	۲	۱	۳	۳۲
۴۹	۱۱	۵	۴	۲۷
۴۶	۴	۴	۲	۵ -
۴۸	۲	۵	۳	۱۰ -
۲۴	۱۱	-	۴	-
۴۴	۱	۴	۶	-
۲۵۹	۳۱	۱۹	۲۲	۷۴
جبعسى				

یوفاروداغي جدولده کوروله که هیچ بر یلده یگی آچلمش اشقولا لمکتب بالاسینگک تزايدينه موافق نسبتک بولماغان، بلکه هر یلده کيرک قدرینگ یارتی مقدارنده گنه اوچيلشچه تاسيس اينلگان. صوگهی طوقز یل اچنده جمعی ۲۳۰ اشقولا آچاغان. حالبوکه مکتب بالاسینگک تزايدی نسبتنده بولغانده بیش یوز ایللی سکر (۵۵۸) اشقولا تیوش ایدی. اگرده دوخاوی ویدومستوا هم معارف نظارتی طرفندن آچلمش اشقولا رنگ

مجموعسی ۱۸۹۹ نهی یلدن بیرلی ۳۲۸ عددکنه ایدوکنه ملاحظه قیلنوب زیهستوا طرفندن آچلغانی ۲۳۰ عدد اشقولا ایلده هر گه قوشلسه ۱۸۹۸ نهی یلدن بیرلی اوقوچی بالالار اوقومی قالغانلرغه قاراغانده ازلی هم مکتب اشقو آله کینمای بالعکس توبان کیندکی بلنده در. زیهسکی اوپراوانک ۱۹۰۵ نهی یلغی غنوار آلدنده یاصالشمس معلومات استاتستیکیه سی بیلده کوروله:

جمعی	مسلمان و باشقه خلقلر			روسلر			
	ایکاوای برگه	مؤث	مذکر	ایکاوای برگه	مؤث	مذکر	
۲,۶۴۱,۱۸۶	۱,۴۱۲,۳۹۶	۷۲۸,۴۴۱	۶۸۳,۰۵۵	۱,۲۲۸,۶۹۰	۶۴۵,۹۷۶	۵۸۹,۷۱۴	غوبیرناه بتون نفیس
۲۳۷۷۰۷	۱۲۷۱۲۵	۶۵۵۶۰	۶۱۵۶۵	۱۱۰,۵۸۲	۵۸۱,۳۸	۵۲۴,۴۴	مکتب یاشند گی بالالار
۵۶,۰۲۷	۱۱۳۶۰	۱۴۵۱	۹۹۰۹	۴۴۲,۶۷	۱۵۸,۰۷	۳۰,۶۶۰	اوقوچی لری

یلغه بلبای اویازی ایچون ۳۲، بری اویازی ایچون ۲۷، زلاناوست اویازی ایچون ۱۰، جمعی ۷۴ عدد اشقولا آچوغه قرار بیردی لر. حاضرگی حالده معارف نظارتی ننگ پرویتقی بویچه خزینه دن زالوننه صفتند بیرو فرض قیلنغان اوچیتلار گه یلغه ۳۶۰ تنکه؛ دین اوقوچی روحانی که ۶۰ تنکه، قالغان اشقولا لری تامين مصارفی محلی اوچر یؤدینه لار دمه سنده بولاچاق. اوفیهسکی زیهستوا خزینه دن بیرون طورغان بو مقدارنی اشقولا لر ایچوله آز کوره در.

اوشبو جدولدن کورونه ۱۹۰۵ نهی سنه بونهی غنوارغه اوقواوستونک صانالغان بالالردن ابتدائی مکتب دن چیتده قالغان روسلردن فرق بر باروم پروتسینت (۴۱,۵%) ایر بالالره مسلمان و باشقه اینورودلردن سکسان آلتیغه قریب (۸۵,۹%) ایر بالا، ویتمش اوج پروتسینت که قریب (۷۲,۵%) قز بالا اوقوغه کره آلمای قالغان. اویازی عادی زیهسکی صوبرانیه لرنک ۱۹۰۷ نهی یلده غی جلسه لرنده ابتدائی اشقولا لری ضرور کوروب ۱۹۰۸ نهی

(مقصود قدرسی اختصاراً تمام بولدی)

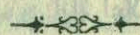
دینی جمعیت

کیفی ده میسیونرلر اسیردی بو
لوب تورلی کامبسیه لر صابلا ندقی و شو
جمله دن مسلمان لره مقابلہ اوچون ہم بر
کامبسیه تخصیص ایدلدی معلومات ده
بازلوب ایدی. شمدی غزتہ لرنک یاز
دقنہ بناء کیفی ده گی اسیردنک نتیجہ سی
اولاراق وولقا بوبندہ بر میسیونرلر
اسیردی بولاچق. جبولو وقتی حالامعین
توگل. زبرا کە سینودنک رخصتنہ و تعیننہ
تابع در. بو اسیردگہ قزان، نرغورود،
سیمبر، وآنک، اوف، صمارا ہم پیرمی
غوبیرنالارندن پیرخیا اعتباری ایلہ
دیلیغات (منخب وکیل) لرا اشتراک ایدہ
چک ہم مسلمان، چوایش و چیرمش
آرالرنده اش کوروچی میسیونرلر ده
اشتراک ایدوب فکرلرین عرض ایدہ چک
ایمش کیفی اسیردی عموم سندہ قرارلا
شدر لیش مرانامہ لردہ دولاد ایدولسہ
کیرک. اسیردکە کبلاچک ذات جملہ سی
یوز کشی چاماسندہ فرض ایدولہ. بو
بولووی مفروض اسیردنک برنجی مقصود
دی میسیونرلر حالن وطریق عمللرین
بخشی لاتو سہلاتو بولاچق ایٹ ہم مسئل
لرند برسی وولزسکی قرابت کی تنصیر
ایتمیش اینورودارنک حریتہ دیشہ
اوقازی اعلانندن صولک کیرو اولکی
اسلامیت ویا مجوسیت لرینہ قاپتولرینہ
مقابلہ ومدافعہ ایتمک، وپراؤصلادنیلقنی
ذنی صافلاو ایچون چارہ لر کورمک مسئل

سی در. البتہ دین قایغوسندہ بولغان
کمسہ لر وعظ نصیحتہ ایلہ خاق آغلاردای
روشدہ رسالہ لر طارانتق ایلہ اجتہاد
ایدولری طبیعی در. ہم موندہ بائس
یوقدر. بائس ایسہ دین حمایہ قیلو بہانہ
سی ایلہ باشقہ دین لری تحقیر و اساس
سز خرافات لر ایلہ سادہ دل لری تشہیق
وایٹ اخیردہ پولیسہ ایلہ تخویفی ده
بولاجق در. لکن حق دین انسانقہ، آغاچ
طامرلرینہ یغیر صووی سربانی کی
اوز اوزندن تدریجاً تاثیر ایدوب قلبنہ
رسوخ ایدہ چک در. واعظ لر طرفندن
صادر قول بلیغ ربیع یغوری کی حیات
بخش ایدچک در. مونک ارستونہ جناب
حقنک ہدایہ وعایتی کیرک در انسان
نہ قدر عاقل و بلیغ اولوب سطوت ایا
سی بولسہدہ ایکنچی بر اوزنک وجہاننہ
استیلام ایدہ چک توگل در. شونک
اوچون اللہ تعالیٰ پیغمبر علیہ السلام غہ
« وقل لهم فی انفسهم قولا بلیغا » دیہ
امر ایتمدی کی « انک لا تہدی من
احببت ولكن اللہ یہدی من یشاء » دیہ
حقیقی ہدایہ اللہ تعالیٰ طرفندن ایدکنہ
تنبیہ ایتمشدر. کشی فی کوچلاب مسلم
حقیقی ویا غیر مسلم ایتمک یوقد. قور
قوب قنہ دین فی قبول ایتمک کمسہ قور
قنچ زوالی بعدند. ینہ اولگی. مالہ قا
یتماق طبیعی در. بونک مثلن ۱۹۰۵نچی
یاغی ۱۷نچی آپریل اوقازی نک اولگی
ہم صولفی و قتلری آراسندن طاماق
ممکن در.

دیپوناتلقنی تاشلاو

تیلغراف خبرینہ بناء اونا غوبیر
ناسند صایلانمش دوما اعضاسی یولی
بلومینتال دیپوناتلقنی تاشلای ایمنش.
باومنتال جنابیری یر بیلاوچیلر حسابنه
صایلانغان ایلی، بنه اشچی فرقه دن
صایلانمش قوصوروتی اونکان کوز دوماغه
اوزانقاندہ جیولغان خلق سوزلاگان
سوزی اوچون عیبلی کورولوب حکمگه
بیرلش ایلی، صود عیبلی طابوب اون
بر ای حبسکه حکم ایتمدیکی عیبلی دوما دن
چقارلمشدر. بیلہ اولدقده اوافغر برناسی
اوچون یگاندن ایکی دیپونات صایلانسه کبراک.



تورلی خبرلر

غالاوی وراچینی اینسپیکتر اوپراو
لینیه سندن اعلان .

(۱) گیرمانیا پر اویتلسواسی تدبیری
ایله پتر بورغ قروونشتاد، قاره و آزاق
دنکزارلی ساحلرندن نیمسه پورطلرینه
کیلگان کیمه (پاراخو) لر و مسافرلر صحیه
طبیبلری نظردن کیچوریل چکلر در.

(۲) استانبول باش صحیه مجلسی
قراری بویجه باطومدن مسافرلر ایله
ویا مسافرلر ترکیه ملکته یونالگان
کیمه لر ۶ نهی سنتابر دن باشلاب سینوبه
بیشر تاوالت کارانتینده طوتله چکلر هم

دیز بنفیکسیه (آورو میقر و بندن آرندرو)
عملی قیلنه چکلر.

بونگ اوستینه باطومدن کیلگان
آدملر بارغان اورنلرندہ ده بنه بیش کون
طبیبلر نظارتندہ بولندرله چکلر در.

سبواستوبولدن کیلگان مسافرلر
۶ نهی سنتابر دن باشلاب سینوبه ۵ کون
کارانتین ده طوتلنه چکلر. هم عمل صحیه ده
اجرا قیلنه چکلر. بونگ اوستنه بولندہ
بنه بیش کون مدتندہ طبیبلر نظارتندہ
بولنه چکلر در. سبواستوبولدن مسافر
سزگنه بارغان کیمه لر وقاماندہ سی و آنلر
نک نرسه لر ی سینوبه ویا قوافده شو
لوقی طبیبه هیتمنه تابشدرله چکلر در.

(۳) استانبولده غی روسیه قونصلی
تیلغرامنه بناء روسیه قارادکتر ساحلر
ندن دولت علیه ملکته کیلتورلکان هر
کم و هر نرسه سینوبه بیش کون کارا
نتین ده طوتلنه چکلر در.

آدیس آرقلی کیلگان مسلمان حاجی لرینه،
اگر آندہ (آدیس ده) عمل صحیه اجرا
ایلمگان اولسه، مخصوص قاعده نک ۱۰
نهی ماده سی حکمی ایله آنلر اون کون
کارانتینده طوتله چکلر در.

«ن. ی.» مترجم: دح. م. م.

ملکت نک داخود وراسخودی

۱۹۰۹ نهی سنہ اوچون مینستر لر
طرفندن اسمیتا (داخود وراسخود حسابی)
لایحه سی کرمشدر. اچکی لک لردن
جیولاچاق نالوغ قرق بر میلیونده او
چیز ینمش دورت مک (۴۱،۳۷۴۰۰۰)

خارجی خبرلر:

ترکیہ

ترکیہ دہ اتحاد و ترقی قومیتتی طرفندن
اعلان ایدلمش رسمی و سیاسی پراغرام

(پراؤیتلستویینی وی تئیکدن کوچرلدی)

۱۲۹۳ نهی سنہ ہجری ۱۸۷۶
سنہ ۱ میلادیہ) توزلمش و آتی مؤید
اولان مادہ لر ایل برابری ۱۳۲۶ نهی سنہ
ہجریہ ۴ نهی رجب دہ ۱۹۰۸ سنہ
میلادیہ ۱ نهی آوگست دہ دولت علیہ طر
فندن خط مہابون ایل اعلان قیللمش قو
نستیتوتسیہ (ادارہ مشروطہ)، پارلامینت
آنک خلافت قانون چقار مغان مدت قوتک
قالور.

(۱) اداره مشروطہ (قونستیتوتسیہ)
افکار عامہ غلبہ سنہ استناد ایتدیکی حالک
ہماندہ دوام ایدرگہ، بلکه خلق فائده
سینہ اولدیغی حالده کبتایہ بارورغہ
تیوشلیسر هیئت وکلا (صاویت مینستروف)
پارلامینت (مجلس مبعوثان) فاشنک مسئل
اولور.

پارلامینت خلقی نکت کوبراکی
طرفندن اعتماد ایدلمگان منستر آتستا
فکاغہ چقارغہ لازم ایدلنور.

(۲) سناتور لر نکت عددی پارلامینت
اعضای نکت اوچدن برسی قدرندن
آرتق اولمس. آنلر نکت اوچدن برسی
سلطان طرفندن تعیین ایدلنور. اما

صوم فرض قیلنغان، ۱۹۰۸ نهی سنہ گہ
نسبتہ ۸۵ مگ صوم کیم - تبا کودن - ایللی
یدی میلیون دہ ایکوز توقسان توقز مگ
(۵۷،۲۹۹،۰۰۰) صوم ۱۹۰۸ نهی سنہ گہ
نسبتہ ۳،۲۹۹،۰۰۰ صوم آرتق فرض
قیلنغان. شکر دن سکسان توقز میلیون دہ
سکز یوز آلمش آللی مگ (۶۶،۰۰۰)
۸۹۸) صوم فرض قیلنغان ۱۹۰۸ نهی
یلنقندن - ۳،۳۷۰،۰۰۰ صوم کیم نیفت
دن تیوش کورولکان اوتوز سکز میلیو
ندہ بیشبوز ایللی اوچ مگدہ ایکوز
(۳۸،۵۵۳،۲۰۰) صوم ۱۹۰۸ نهی یلغی
دن ۴۹۹۹۰۰ صوم آرتق. شربی (اوتلق)
دن اون آللی میلیون دہ اون آللی مگ
(۱۶،۱۶،۰۰۰) صوم، بو اونکان سنہ دن
۱،۷۰۰ صوم آرتق. کاروننوی آرافی
انحصاری (مانوپولی) دن کوتوله عموما
داخود - ۵۹۲،۰۰۰، ۷۳۳ صوم ۱۹۰۱ نهی
یل بو دزیتنہ فاراغانسده ۲۹،۳۶۷،۰۰۰
صوم آرتق.

۱۹۰۹ نهی یلدہ کاروننوی اچکیلک
استعمالی ۸۵۷۱۰،۰۰۰ چیلک کوتوله،
بوندن مجموع فائده یدی بوز یکر می
آللی میلیون دہ توقز یوز ایللی یدی مگ
(۷۲۶،۹۵۷،۰۰۰) صوم. ویدومستوا
نکت مجموع داخودی ۱۹۰۹ نهی یاغہ کو
تسوله در: ۱۴۱، ۶، ۹۸۹، ۹۷ صوم

بری برینه بیراقلاری و جغرافی احوالری اعتبارغه آلنورغه کرک.

(۷) هر توری خبرلشولرده و مجلسلرده بتون مملکت اوچون رسمی تیل ترک لسانی اولور.

(۸) اون دیپوتات امضاسی بولغان نظام لایحه سنی هیچ شرطسز پارلامینته تابشیرغه هر دیپوتات حقلی اولور.

(۹) بتون عثمانلی تبعه سی دین و قومیت باشقلقینه قارامای هر قایوسی برابر درجده مساوات حریت ایل فائده لنورلر. اوشنداق هر قایوسی مملکت نك خدمتی مصارفیده اوشلرینه برابر آلورلر. بتون عثمانلی تبعه سی قانون قاشنده مساری لردر. هم حقوق ولوازم نك برابر حصه آلورلر. لیافت واستعدادلری حسبلی حکومت خدمته کر مگه بتون مملکت غراز دانلرینه مساعه ایدلنور. هسکری خدمت و طیفه سنی ادا قیلیق مسلمان اولغان قبه گه ده هام قیلنور.

(۱۰) هر توری دینی طوتارغه اختیار اولو قاعده سی و هر توری دین اربابی نك، عبادتخانه و کلیسایرینه بیرلگان امتیاز لر قوتنده قالدیلورلر.

(۱۱) مملکت نك حاضرگی سیاسی و جغرافی احوالنه نسبت، ویاور و پادیرزا والرینه مقایسه ایل دولت علیه نك قرو بر و صو اوستی قوتلرینی تنظیم و اصلاح ایدلنور.

(۱۲) قونستیتوتسبه نك ۱۱۳ نچی ماده سی تکه لسی حریت شخصییه قانوننه

اوچون ایکسینی خلق صابیلار. آنلر نك اوپو لنا موچیننی اولولوری معلوم مدت ایله بیلگولنور.

(۳) بکرمی باشقه بتکان هر بر عثمانلی تبعه سندن ایر کشی (دین و مذهب و قوم باشقه لیقنه قارامای) کرک مال منقول و یا غیر منقوله مالک اولسون، کرک اولسون، صابیلاونك برنهی درجه حقینه مالک اولور. اما غراز دانسکی پراوانسی یوغالتقان صابیلو حقینه مالک دگلدر.

(۴) سیاسی جمعیتلر توزوی حقنده غی حریت حدی قونستیتوتسبه گه ادخال ایدلنور. قونستیتوتسبه نك برنهی ماده سنی رعایه شرطی ایل هر توری سیاسی جمعیتلر گه حریت ویریلور.

(۵) ولایتلرنی اداره کیفیننه بیان ایدوب آیرم قانون (زا کون) لر توزو لنور. بونك ایله برابر قونستیتوتسبه نك ۱۰۸ نچی ماده منده کورستلگانچه حکو مت اربابی نك قوتنی، حاضرگی اداره نك مینی لرینی فسح ایتمس قدری اولو شرطی ایل آرندرو اصولی رعایه ایدلنور.

(۶) اداره جهندن مملکت نك حاضر گیر و شده ولایتلر گه بولنولری، بالغز پالاه دیپوتاتلری فراری ایل گنه آلشنه آلورلر. اما قریه لر و اول جماعتلرینك حاللرنی یکلاینور اوچون لازم ولایدمنه اولغا و تدبیرلر کیچکدرلما حاضر دانوک قیلنور کرک، بونك ایله برابر آنلر نك

اورطه و عالی تربیه علییه (آبرزا
ژانیه) شولای هر کیمه کروی ممکن
اولغان حکومت مکتبلرنده اجرا ایدلنور.
بوند هم اصل تعلیم لسانی تورک تیلی
اولور. تعلیم پر و غرامه سی، معلم و معلمه
لر تعیینی خصوصلرنده بیک ایمیثلی
تدبیر لر قبلنور. اهالی ننگ معیشت و نر
کلیک چهلرینی یغشیلندر و ایچون سودا
و تجارت صناعت و زراعت مکتبلری
تأسیس اینمگه هم تدبیر لر قبلنور.

مخصوص روحانی عاملر اوقلور
ایچون تأسیس ایدلگان مکتب و مدرسه لر
بو قاعده تختنه کر و تلماسلر (یعنی
آنلر مستثنی در).

(۱۸) بیک مهم مسئله در که، دولت
علیه خلقی آراسنده قریه وی معیشت،
سودا، تجارت، هنر، صناعت تارالو
ایچون بیک جلی صورنده لازم ولایمنه
اولغان تدبیر لر قبلنور و کرک.

(۱۹) صابلاو نظامنی اوشبو پر و غرامه
غه موافق ایدوب توزه تورگه نبوشلی
کورله در: تاکه اول نظاملرغه استاد
ایدوب صابلاوده حریت اصولنی تارابور
غه حاکملرگه اورن قالماسون.

(۲۰) نظام ننگ مقصودینه خلق
قبلغان هر بر عثمانلی تبعه سی ملک
ننگ قایو طرفندن اولسه ده انتخاب ایدلنور
که حقی اولور.

خلاف اولدنی اوچون آتینیت ایدلنور.
(۱۳) ذواجهلر ایله خدمتکار لر آرا
سندله اولغان حقوقلر آیرم نظاملر ایله
تعديل ایدلنور.

(۱۴) حاضر گی پر ذواجهلر ینگ ملک
خصوصیلرینه ضرر کیلنور مس شرطی ایله
ایگونچیلرگه یگل طریق ایله برگه مالک
اولور ایچون لازم تدبیر لر قیلمق ضروریدر.
(۱۵) حاضر گی پر تقسیمنده پیشر بلغه
قدر اجازه گه بیرلو اولچاوی استعمال
ایدلنور، لکن کیله چکده تدبیرچی تدبیرچی
قاداستروی اصولی (یرنگ محصولنه نسبت
ایله نالوک تعیین ایدو) درج ایدلنور.

(۱۶) قونستینو تسیده وضع ایدلکانچه
تعلیم و تعلیمه حریت اولور. هر عثمانلی
تبعه سی موضوع قانوننی رعایه شرطی
ایله مکتب و مدرسه آچوب اوقتورغه
حقی در.

(۱۷) هر مکتب و مدرسه حکومت تحت
نظار تنیده بولنور لر. هر قایو عثمانلی
تبعه سی اولادی علم معرفت حاصل قیلمسون
اوچون هر کیمه کرورگه ممکن اولغان
ملکی عمومی (اوشی غوصو دارستویینی)
مکتبلر آچلنور که، اول مکتبلر ده عموم
علم و فن لرگه حریت قاعده سی اجرا
ایدلنور. حکومت مکتبلر ینگ حاضرلاوگه
مخصوص صنفلرنده اوقولر اجره سز اولور.
بوندای مکتبلر ده اوقولر لزومی صورت
ترک نلنچه اجرا ایدلنور.

(٢١) بو پر و فرام قاعده سي وقت
وزماننگ تلاوي بوييجه اتحاد و ترفي
جبعيتي نك عمومى صوبر ائيه سي حكيمى
ايله تبديل و تعديل ايدلمك ممكن اولور .
(مترجم ح ٢٠).

عثمانلى غزته لرندن :

طرخان پاشانك افاداتي

پتر سبورغ سفير جديدى طرخان
پاشا شهر مذكورده بر آلمان غزته جيسيل
وقوع بولان ملاقاتنده افادات آئيه ده
بولنمشدر :

«وقايح اخيره مملكتيمز سكون تام
كتيرمشدر . يگي بر اداره ملت مزجه او
درجه شدله آرزو ايد يايوردى كه بتون
ممالك عثمانيه بلا تفريق جنس بر فرد
كى آياغه قالقدى . انقلاب تصادفى بر
وقعه دكلر . سنه لسو دنبرى حاضولا
نيلمشدر . وقايح اخيره ايسه جريسان
وقايحى يالكز تسريع ايلمشدر . قانون
اساسينك قبول ايندي بر اول بولمى
اولمش ، ملت عثمانيه ده بر آرزوى
ملى استعصال ايجون اگيا ياردم ايتمشدر .
بر چوق ايجى غزته لرينك ويديكلرى
خبراره رضاء مملكتيمز ده اداره سابقه نك
هودنى آرتق ممكن دكلر ، بويله بر
قوه غالبه ايله تظاھر ايدن آرزوى

ملته مقابليه كيم چسارت ايديه بيلور . ذات
حضرت پادشاهى قانون اساسى احكامنى
محافظه ايديه چكنه بيمين ايله سوز ويوردى .
بناء عليه كرى دونك آرتق ممكن دكلر .
اداره جديده مشروطيه سايه سنده
شيدى تركيا بلا استثناء بتون تبعه
سنگ حقوقنى محافظه به مقتدر در .

ذات حضرت پادشاهى ممالك عثما
نيه نك قانون اساسى به لايق بر درجه
كمال كشمش اولديغنه تمام فافع اولمشدر
در .

مسلمانلرله خريستيانلر آره سنده كى
مخالفت آرتق زائل ويريده امنيت متقابله
قائم اولمليدر . بو امنيتك دها شمديدر
موجود دارلديغنه بر دليل شمديكى عثمانلى
قايينه سنگ ايكي خريستيان ناظر بولنمسيدر .
ماكدوننيايه كلنجه مسلمانلرله خريستيا
نلر آره سنده كى ضد نك زائل اولمسيله
ماكدونيا مسئله سي ده اولچه سياسيات
عموميه نك بر قسمى اولوق اوزره حائز
اولديغى اهميتى غائب ايتمشدر . بو
مسئله شمدى ينه آوروپا ديپلوماتلر نك
حل ايتمگه چالش قلى طرز ده حل اولنه
بيلير . روسيه نك نوطه سي دولت عليه
طرفندن كمال ممنونيت اياه تلقى ايد
لمشدر . چونكه بونوله روسيه نك اداره
هديره عثمانيه به اعتمادى اولديغنى
اثبات اينمكده در ، روسيه نك دوستلقى
شمديكى عثمانلى قايينه سي ايجون پاك

مهمدر. بو سببدن طولاييدر كه بن
روسلاڤك محبي اولمغله معروف اولديغم
ايچون پتر سبورخ سفارتنه تعيين ايدلدم.
بز بتون دولتلرله صلح و مسالمت دائره
سندله معاشرت ايدم چكمن، فقط بو خصوصه
طبيعي اوللا منافع عثمانيه يي دوشونه
چكز » «يومي ثروت فنون»

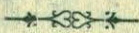
شوندن بوندن

بو عنوان ايله ح. ي. امضاسي
ايله يازيپور :

«جلال بكك» مطبوعات و تائثيراتي
سرلوحه سي آلتنده نشر ايتديكي مقاله
حكيمانه يي او قودم. اوت، قانون اسا
سينكك بغش ايتديكي حريتي
اناطوي اهالي سي شويله درسون استا
نبولده بيله چوق كيمسه حالا اكلايه مدي،
«قانون اساسي» سايه سنده ظلم و استبداد
دك واداره كيميه نكك تماميله اورته دن
قالقهرق يرينه نظامك، قانونك، عدالت
و مساوانك تاممس ايديكنه دائر عوامك
اكلايه چغى بر اسانلغز ته ارمز هر كون
ستونلر دولدير سه لر مائه بيوك خدمت
اولور لر. حريت استحصال ايدلدي ديه
اهالي و يركو و يرمز و حكومت مامور
لريني طرفه قالقير سه نتيجه سي و خيم
اولور. فكر قاصرانه مچه قانون اساسي
يي اهالي مزل دگل و كلاي دولت بيله دها

اكلايه مدبلر. نظارك مسؤوليتي مسئله
سي الان اواسكي ققارله كي ر ميور.
مقام صدارت امور دوائر يالغز بر
نظارت معنويه يي حائز اولوب هر ناظر
كندى دائره سندن دهر يدين دوقرويه
مسؤولدر. ميسرولر مزل بو حقيقتي
ادراك ايدم ميه ر ك همان هر ايشي —
دور سابقده اولديغي كي — صدارت دن
استيدان ايلدكلر يني كور ييورز. حالبوكه
صدر اعظمك امري نظاري مجلس مبعو
ثانه قارشو مسؤوليت دن قورنار امار.

«ثروت فنون»



بلدى خبر لر

اوفاده قزلر مدرسه سي

نيقولايفسكي پلوشچادده كي اوپراوا
طرفندن بيرلش اورنغه ايكي قاتلي
طاش مدرسه. بير قاتلي آغاچ فليكل كه
پلان ياصاتوب تصديق قيلنوب ايدى.
بو يل سرمايه آز بولغان سببلي آغاچ
بناني غنه تمام ايدلوب موقت شونده
قزلر سئناير ۱۵ نده اوقى باشلاديلر.
ايكي معلمه ايكي معينه اوقوتقمده لر،
اوستلر ندين خانم لر جمعيتي نكك رئيسه سي

« ظلم ایدہ فی حق ایت ، اساءۃ ایدہ نہ احسان ایت ، محروم ایدہ نہ انعام ایت . قطع ایدہ نہ مواصل ایت » دیور . بوند ا یون نصیحتلر روحانیۃ غالب اولوب حظوظات نفسانیہ دن منسلخ کسمہلرہ خطابا دیولور ، بونی کرم وسماۃ دیورلر . روحانیلر جفا اچندہ صفا آرارلر . ہدو لرنک اذاسندن آرتق بندہ فی اللہ تعالیٰ گہ النجاء رتقرب ایتدروچی شی یوق دیورلر . سزنک کوسنار دکٹز مادہلر حقوق بشریہ و سیاسہ گہ عائد مادہلردر ، آندہ ہزم سوزمز یوقدر .

♦ ♦ طامبوف غویبر ناسندہ صابر جان افندیگہ :

« دین و معیشت » مجلہ سندیگی چشمہ امامی طرفندن بازلمش مقالہ گہ مقابلۃ بازلمش « ہزار نامف » نام ردیہ گز درج ایدلما ی . ارادہ گز بولور سہ ادارہ مینہ یوللار سز . ہزم مجلہ نک مجادلہ بابی آچوب سوز اوزابتوغہ وقتی یوقدر . نزاع لفظی لرایلہ باش آورتدروماو گز مناسبدر . باشقہ مفید مقالہلر گز اولور سہ مجلہ صفحہلری آچقدر .

♦ ♦ بوغاری قیقی دہ آخوند عبد الغفور جنابلرینہ : — امام و آخوندلر باشقہ فریہلرہ باروب فرمان موجبہ یا کہ خصیبن نک طلبی موجبہ فسخ نکاح وعقد خلغ وتعلیق کبی لری اجرا قیلدقہ فایومتریکہ گہ

مریم بیکہ سلطانوا نظارت ایدہ چک . معلمہلرہ وظیفہ ایچون بالاردن حاللرنجہ جیولوب آلنوب یتشما گانی خانم لرجبعیتی سرمایہ سندن اوتالہ چکدر . اہل ہمت لرجرم وسماۃلر بن اظهار ایدوب تشبث ایدہر سہلر کیلاسی بل ناشدن بناء فیلنوب بوسی معلمہلر اوچسون ماء وی بولاچاق . کامیسیہ اعضالری طرفندن حسابنامہلری یقین آرادہ نشر ایدلسہ کیرک . کامیسیہ اعضالرینہ خصوصاً محمد ظریف زبیوف جنابلرینہ اجتہادلری اوچون تحسین !



ادارہ دن جوابلر :

♦ ♦ چیستای اوبارندہ سراج الدین فورامشین افندیگہ :

۱۴نچی نومبر « معلومات » دہ گی « بر کسمہ یا کاغذہ اورورسہ ایکنچی یا کاغثنی طوت » دیگان سوز عیسی علیہ السلام سوزی نوکلدر . حکمہ کہ مخالف تکلیفی مالا یطاق بولا دیہ بازغان مقالہ گز درج ایدلما ی . روحانی لک داعیہ سندن بولغان کسمہ گہ الزاما ایتلمشدر ، ہم اللہ تعالیٰ نک مقرب بندہلرینہ بیلہ معاملہ یاراشور . ننا کہ رسول اللہ پورور :

ثبت ایدارگه دیگان استفسار گز محکمه شرعیه طرفندن حل قیلنورغه تیوشلی در عیوما مقدمه کی سیرکولرگه بقاء بو آکت لرنی کم اجرا قیاسه شول کشی اوز قولنده فی دفترگه قید ایتمک تیوشدر .
مخصوص فرمان بولماغانده فقط طرفین دعوتی ایلگنه ایکنهی محله اشینه قاتشو اورنسر در . مگر نصیحت و اصلاح اوچون باروب رسمی آکت شول محله امامی اسمندن اجرا قیلنوب ثبت قیلنورغه تیوشدر .

کهن سنه آی باشن شعبان باشندن حسابلا ساگز ۱۳ نهی عدد معلومات حسابن توغری بلور سن ، اشتباه گز اولور سه محقق مرجانی اثر لرین مطالعه ایدو گز .

• • • قزان غوبیرناسی بوهار ی کبوک قریه سی معرفتلیارک قار تیرغه : ملا صابلاو حقنده کی مقاله گز امضاسر بولغان سیبلی درج ایدولما . معرفتلی کمسه لر یازا بلیگان کبی ترتیبین هم بلورگه تیوش . هر اشنگ باشند تیوشلی چاره سی کور ولوب اکثریه ایل قرار ایدلگان شی نی اقلیه ننگ فکری بوینچه بوزولا بارسه هیچ بر قرار بولما یا چاق ، چونکه دنیا یار اتلغا ندان بیرلی عیوما بر اتفاق ایل قرار اشدر لیش مسئله یوق حکمنده دور ، شول سیبلی نظاما و شرعا و عقلا اکثریت طرفی معتبر بولا کیلمشدور .

• • • قزان اویازندن میر اشلمرینه قاتوشوب مشوره بیروگه اوقازنی امام لرغه درست می ؟ دیه بازو چیغه جواب : اماملر اوقازنی آلالر ، خلق ننگ صابلاو دین و دنیا سینه فائده لی یولنه کورستنا روحی امر بالمعروف نهی عن المنکر نی اداء قیلوچی یول باشی سی دیب او شا ندوفی سوکونده ایمدی بیل اولد قده شریعت و قانون داغلنده هر بر فائده لی گورگان مشورتین و قردادشوه نصیحتن صرف ایتمک دینا و وجدانا بورچ در . پیغمبر علیه السلام اجتماع بشری میداننک بشرنگ بری بولوب اشترک ایدر ایدی . اوقاز خلق دن غزلت اوچون اننی بلکه خلق ایل برگه باشاب خلق نی شرعی و نظامی یوللر ایل دینی و اخلاقی تربیه بیرمک اوچون قولا و فعلا السوء حسن بولنسون اوچون آله در . امام لئنگ وظیفه سی ده مقتدا به بولمقنر خیر الناس من ینفع الناس هر که معلوم درلر .

رد افترا

۱۵ نهی عدد «معلومات» ده «یگا اولده ایسکی سوز» عنوانلی بر مکتوب درج ایدلوب مکتوب ده کی امضاء موا فقطنچه بری اویازی یگا مرتضی قریه سی

نڌا امام خطيب محمد شاكر بن عبد
الجبار افندي گه نسبت پيرولوب ايدى.
اداره مضمونه مزبور محمد شاكر افندي
صدورينه تردد ايدوب شول اجلدن بڻا
آولده ايسكى سوز ديه تعجبين اظهار
ايتسه ده امضاسى عين محرربرى اويازى
بڻا مرتضى قريه منده خطيب محمد شاكر
بن عبد الجبار الاحمدى ديه، يازلدندين
وجدانلى انسان كشى كيو من اوزينه ملك
دعوى ايدوى بعد كورلوب درج ايد
لمش ايدى. شيمدى بڻا مرتضى قريه
سينڌا محمد شاكر افندي بو مكتوب نڌا
كندينه اقرا ايدكن وموندائى هيج
مكتوب يازمادقن وقبغى طرفنه بارمادقن
بلكه نيوڻى ده بولدقن بيان ايدوب
تصحيحى الزماس ايددر. واقعا، صوگره
محمد شاكر افندي مكتوبى ايله مقايسه
ايتدكه اسلوبى ياقن اولسه ده رسمى
خطنده باشقه لى كورلدر. محمد شاكر

افنديدن عفو اونتهرك ديه مڻ: مزبور
مكتوب اداره ده صافلاندر. بو نوع قبج
ايشكه جرأه ايدوچى اداره گه مراجعت
ايدوب جنايتن اقرار ايدوب اهتدار
ايمتازسه اونونچى نومر معلومات ده گي
عمومى رجاءنڌا ٣ نهى رقمند. بيان
قيلنغانچه معامل ايدلور. قبغى طرفنده
يازونى تانويچلر طابلمازسه ايكسپرت
طاهر؛ كشى نڌا مرضى ايله اويناوچى
نيوشلى جراسون بولور.



ناشرى: محكمه شرعيه.

مدبر مسئول: امام محمد صابر الحسنى.

مجله نك

پروگرامنه موافق مقاله لر
قبول ایدوله ، مقاله لر نی
تسقاتو نورانوده اداره
اختیارلینر ، درج ایدلمیان
مقاله پوچطه بدلی بیارله
اعاده قیلنه .

معلومات

اشتراک بدلی:

برسنه گه ۳ موم
بارتی سنه گه ۲ موم
خارجی مملکتلرگه
سنه لگی ۴ موم.

محکمه شرعیہ اورنبورغیہ

آدرس : شهر اوفای
«معلومات» اداره سینہ.

№ 19

آیده ایکی مرتبه نشرایتله در.

№ 19

УФА, РЕДАКЦИЯ „МАГЛЮМАТЪ“

въ здании мухамеданскаго духовнаго собрания.

Официальный Отдѣлъ.

رسمی قسم

بیان و تعلیم بپرولسه ایدی دیواوتنمکینه
بناء دیپارتامینت دوخاونوی صابرانیهغه
محلہ اماملرینه آکلانهق ایچون بیان
ایده درکه: یاش بالالارنک یوغاریده ذکر
ایدلگان حاجتلرن اوتهر ایچون بیرول
تورغان میتربچسکی اسویدیتلستوالرغه
یتمش بیشارتینلک غیربوای مارقه یابشتو
رغه تیوشلی اگر میتربچسکی اسوید
یتلستوالرک مضمونی دوخاونوی صابرانیهده
گواھلاندیرله تورغان بولسه لر. اما فابر
یچنوی اینسپیکتورلرغه یاش بالالارنک
فابریکلرغه رییسلیمنوی زاویدینیله رغه
هم تیمر یوللارنک باسراسکویلرینه کرون
نیت ایتکانلرینه فقط یاشلرن کورگازور
ایچون محلہ اماملری بیرگان میتربچسکی

م . و . د .

دیپارتامینت دوخاونیخ دیل ایناستراننیخ اسپاویدانی
20 ستمبر 1908 یل 5372 نومبر

اورنبورغسکی محمدانسکی دوخاونوی
صابرانیهغه پریدلاژینییه

اورنبورغ شهرندگی بر طابع
خانه نك دیپارتامینت ایناستراننیخ اسپاویدانی
نیه دن: یاش بالالارغه کسب خانه لرگه
یعنی پراملشلیمنوی زاویدینیله لرگه اشکه
بالانور ایچون حاجت بولغان زمانده
میتربچسکی اسویدیتلستوالرغه غیربوای
مارقه یابشدر و یعنی غیربوای ازبور تولاو
یا که تولامادی خصوصنک محلہ اماملرینه برنیجه

۱۱ نچی مسجد جامع سینہ اوفایازی فازاق
قوتوش مسجدینک امامی کوچراوب خطیب
لقغه تصدیق قیلندی .

۳۶۳ نومبر، ۸ آغوست ۱۹۰۸ سنه

بلبای اویازی، تومانک ۋولصتی،
زاهد قریه سی مسجدینه آتناغول اولینک
باشقورط معلم خیف الله اوغلی اماملقغه
تصدیق قیلندی .

۳۵۴ نومبر، ۱۵ آغوست ۱۹۰۸ سنه

استرلی طلق اویازی دووان تابون
ۋولصتی کنزلار چچکان مسجدینه شولوق
قریه نك باشقورط محمد اولقاشوف امام
خطیب لقغه تصدیق قیلندی .

۱۱ نچی سننابرده ۱۹۰۸ یلك ۳۹۹۷ نومبر

اوفایازی چوالکب مسجدینه
شولوق قریه نك باشقورط محمد صفا محمد نذیر
اوغلی سراج الدینوف امام لقغه وشولوق
قریه نك باشقورط آرسلان علی قربان علی
اوغلی مؤذن لکگه تصدیق قیلندیلار .

۱۵ نچی سننابرده ۱۹۰۸ یلك ۴۰۰۱ نومبر

صهار غوبونسکی پراولینیه سنن
محکمہ شرعیہ گه

توپلستان قریه سنک کرستیان مصطفی
غلمان اوغلی بختیب شولوق قریه نك
۱۱ نچی مسجد جامع حضورینه مؤذن لوازم

ۋوپسارگه عم اسپرافکه لرغه غیر بولای
مارقه یابشدرو لازم دگل .

حقیقنک وینسه دیریکتر اسمیرنوف
امضا قیلمش .

جمعیت شرعیہ اورنبورغیده مترجم
صوفی احمد قدرغولوف .



یا شا نصب ایدلمش اماملر

اوفایازی غوبونسکی پراولینیه سنن
محکمہ شرعیہ گه

منزل اویازی الکساندر - ۋولصتی
منزل باش قریه سینک ایکنچی مسجدینه
کرستیان محمد کامل عبد الرحیموف خطیب
لقغه تصدیق قیلندی .

۳۱۳۵ نومبر، ۱۷ ایول، ۱۹۰۸ سنه

بلبای اویازی الشای ۋولصتی قارمش
قریه سی مسجدینه، باشقورط محمد غنی
احمد پیوف اماملقغه تصدیق قیلندی .

۳۱۳۲ نومبر، ۱۷ ایول ۱۹۰۸ سنه

بوری اویازی قرغان باش ۋولصتی،
قاراغوش قریه سینک ۲ نچی مسجدینه محمد
اعظم محمد الدینوف خطیبلقغه تصدیق قیلندی

۳۱۴۳ نومبر، ۱۷ ایول ۱۹۰۸ سنه

اوفایازی، نزلبار قریه سی نك

اماملقه درجهسى ايله تصديق قىلىندى.

۶ سىنتاىردە ۱۹۰۷ يىلدە ۳۴۷ نومبر

اورنبورغ غوبىر نسكى پراولينيەسىندىن
اورسكى اويازى آرالباي قريەسىنىڭ
مسجد جامع حضورىنە شولوق قريەنىڭ
معد الله لاچىنى ۲ نچى اماملقه تصديق
قىلىندى.

۱۹ سىنتاىردە ۱۹۰۸ يىلدە ۴۶۸ نومبر

پېرم غوبىر نسكى پراولينيەسىندىن
محكمە شرعيةگە

اوصا اويازى ، باردېم ۋولاستى ،
بېجورىن قريەسىنىڭ مئلى گراى عبدالصالح
اوغلى آقمايىف امام خطىبلقە تصديق
قىلىندى .

۴۱۷۵ نومبر ، ۱۴ ايىول ۱۹۰۸ سىنە

اوصا اويازى فېدركوف قريەسىنىڭ
مسجد جامع حضورىنە شولوق قريەنىڭ
ھسن جان مېر خېدىر اوغلى مرادىيوف
امام خطىب ھم معلم لك درجهسى ايله
تصديق قىلىندى .

۱۳ نچى سىنتاىردە ۱۹۰۸ يىلدە ۷۱۷۲ نومبر

ۋاتكە غوبىر نسكى پراولينيەسىندىن

غلازوف اويازى يز اووولاستى چشمە
پاچىنكە سىنىڭ يېقى شامى مردان اوغلى
شولوق غلازوف اويازى چشمە مسجدىنە

اماملقه تصديق قىلىندى .

۱۰ نچى سىنتاىردە ۱۹۰۸ يىلدە ۱۹۳۰ نومبر



اماملىقدىن استعفا

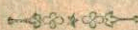
اورنبورغ غوبىر نسكى پراولينيەسىندىن
محكمە شرعيةگە

اورنبورغ اويازى نىكىتىن قريەسىنىڭ
۱ نچى مسجدىندە بولغان امام شاھ اسلام
تفكىلىف اوز نىلاوى ايله لوازىندىن آزاد
ايدىلوب آنىڭ اورنىنە قزاق طائفەسىندىن مېر
حبىب الله تفكىلىف اماملقە تصديق قىلىندى .

۲۸۱۶ نومبر ، ۱۶ ايىون ۱۹۰۸ سىنە

اورنبورغ اويازى « يىغىشى امت »
قريەسىنىڭ مسجد جامع حضورىدە بولغان
امام احمد شاھ مراسىف اوز نىلاوى ايله
اورنىدىن چىقارلۇپ آنىڭ اورنىنە عبد الحليم
مراسىف امام بولدى .

۲۹۶۶ نومبر ، ۲۰ ايىون ، ۱۹۰۸ سىنە



ياڭا آچامش مسجدلىرى

قزان غوبىر نسكى پراولينيەسىندىن
محكمە شرعيةگە

تتوش اويازى اسكى بارىشوف

قریه سینه ایکنچی مسجد سالورغه رخصت ویرولدی.

۱۱ نچی سنتابرده ۱۹۰۸ یلک ۴۲۶۷ نومبر

لایش اویازی الوغ بلغه اولینه ایکنچی مسجد سالورغه رخصت قیلندی. ۱۷ سنتابرده ۱۹۰۸ یلک ۴۳۸۵ نومبر

صامار غوبرنسکوی پراولینیه سنندن

۱۶ نچی سنتابرده ۱۹۰۸ نچی یلده ۵۴۱۵ نوهرده دوخاونوی صابرانیه غه ییله اعلام قیلدر بوکوله اویازی توبان بکی اولینه یاگا صابورنی مسجد سالورغه رخصت قیلندی.

دیپارنامینت ایناسترانیک اسپاویدانیه دوخاونوی صابرانیه ییل اگاهلاندیره دره یوری اویازی باغش وولستی هسام الدین اولینه ۱۰۳ ایرجانی بولغانی حالده ۲۰۰ بولمسه ده مسجد سالورغه رخصت قیلندی.

۱۵ سنتابر ۱۹۰۸ یل ۵۵۸۸ نومبر

شولوق دیپارنامینت دوخاونوی صابرانیه ییل اگاهلاندیره دره مینستر ستوا پنینا غوبرناسی اینصار اویازی روزایوفقه وولستی ایکنچی تاتاروفسکی شپیداس اولینه نصاری دینندن مسلمانلقه چقغان ۱۷۷ ایرجان کرسیتیانلرینه مسجد سالورغه رخصت قیلندی.

۱۵ سنتابر ۱۹۰۸ یل ۵۴۱۷ نومبر

۱۱ نچی سنتابرده ۱۹۰۸ یلک ۴۲۶۷ نومبر

۱۱ نچی سنتابرده ۱۹۰۸ یلک ۴۲۶۷ نومبر

۲۲ سنتابرده ۱۹۰۸ یلک ۹۹۲ نومبر

م. و. د.

چیت دینار روحانی اشلارینگ دینار طامینتی ۶ نچی سنتابر ۱۹۰۸ نچی یل ۵۴۴۴ نومر ایله دوخاونی صابرانیانی خبرلندره درکه پیرم غوبرناسی آسین اویازدی اسپین وولستی خیروز هم بالشوی غور قریه سینک ۱۵۲ جان مسلمانلرینه خیروز قریه سینده مسجد جامع بنا ایدارکه مینستر ستوادن مرعته مساعده ورخصت ایلندی. مسجد بناسی حقنه اولغان قانونغه خلاف اولهرق.

بونک حقنه پیرم غوبرناطورینه ۲۸ نچی آوغوستده ۵۴۴۴ نومر ایله خبرلندردی.

ویتنس دیریکتور
چیناویک آصوبی پاروچینییه مامانفی.



ياڭا نصب قىلنغان اماملار

طومسكى غوبيرنسكى پراولينيه سى
محكمه شريعه گه اعلام قيله در:

طومسكى غوبيرناسى «بارناول»
شهرى مسجد جامع سینه محمد نجيب ايبى
امام اولارق تصديق قىلندى.
۲۰ آغوست ۱۹۰۸ سنه ۳۵۰ نومر.

قزان غوبيرنسكى پراولينيه سى محكمه
شريعه گه اعلام قيله در:

قزان شهر نيك ۷ نچى مسجد جامع حضور نك
اولان پچان بازى محل سى كرستيان نيك
اوشبو يل ۱۰ نچى آوغوستده ترتيب
قىلنغان پرىغور لرى بويىچە سهر غوبير-
ناسى، قورمش اويازى صاباچى اوستروف
قریه سينك كرستيان محمد طيب شهاب
الدينوف آلتونبايق شول ۷ نچى مسجد كه
خطيب اولارق تصديق قىلندى.
۱۹ نچى سينتابرده ۱۹۰۸ سنه.

اؤفا غوبيرنسكى پراولينيه سى
محكمه شريعه نى

اكاهلندره دور. اوفى اويازى قباق آو
لى نك ايكنچى مسجدينه شولوق آول نك
برنچى مسجد نك كى امام دولت شاه
احمد شاه اوغلى خطيب لقه كوچر لوب
باشقير لطف الرحمن عبدالرحمن اوغلى
مؤذلككه تصديق قىلندى ديه.

اورنبورغ غوبيرنسكى پراولينيه سى
۱۱ نچى سننابر ده ۱۹۰۸ نچى يلك
۴۱۰۸ نچى نومر اوزهر نك دوخاونوى

صابرانيه نى اكاهلندره دور اورنبورغ
بازى نيكش مسجدينه باشقيرد عبدالجليل
عبدالعزيز اوغلى اماملقه تصديق قىلنغانون

صامار غوبيرنسكى پراولينيه سى ۱۵ سننابر
۱۹۰۸ نچى يلك ۵۳۷۵ نومر اوزهر نك
دوخاونوى صابرانيه نى اكاهلندره دور بو
گلمه اويازى قل مرصه آولى نك باشقير
عبدالعزيز عبدالجليلوف اماملقه تصديق
قىلنغانون

بوغوروسلان اويازى اسكى آولى نك آو
چونچى مسجدينه شولوق آول نك باشقير
عالى الدين فتاح الدين اوغلى نك اماملقه
تصديق قىلنغانون اشبو يل ۱۵ نچى سننابر
۵۳۸۰ نچى نومر اوزهر نك دوخاونوى
صابرانيه نى اكاهلندره دور

بوگولمه اويازى ماتراى مسجدينه يانكى
ماتراى آولى نك احسن حسين اوغلى نك
ايكنچى امام لقه تصديق قىلندوقن ۱۶
سننابر ده ۵۴۱۲ نومر ده دوخاونوى
صابرانيه نى اكاهلندره دور

اؤفا كوپيرناسى منزله اويازى اير حتى
ولصى تاميان قريه سينك مسجد جامع
حضور يده تيسنار مولى الدين زبيروف
اماملقه تصديق قىلندى
۳۰ سننابر ده ۱۹۰۸ يلك ۴۲۷۰ نومر
ساويتك امضاسى، ديلا پرايزوا ديتل
امضاسى

اؤفا كوپيرناسى منزله اويازى سى

باشقورد فضل خوجه احمدوف ۱۹۰۸ نچى بل
۱۳ نچى سئابر ده ۴۵۲ نومر ايل تصديق
ايدوب دوخاۋنى صابر انياغه اعلام ابن.
امضاء اسطارشى صاويتنيك
ديلا پرايز واديتل ن. صادديف

اوفيهمسكى غوبرنسكى پراولينيه دن
دوخاۋنى صابر انياغه

۱۹۰۸ نچى يل ۱۵ نچى سئابر ده ۳۹۹۷ نومر
غوبرنسكى پراولينيه نك ۲ نچى آند
پليناسى غاصپادين ژ. غوبرناطور نك
تصديقندن دوخانى صابر انياني خبرلندره
دركه استرلى طلق اويازدى آلا آيغر
قريبه سى مسجد جامعينه استرلى طلق
اويازدى دوان طابين وولصنى آلا آيغر
آولينك باشقورت كينجه باي محمد كريمف
عاماننى خطيبلقغه تصديق ايدلوب ۱۹۰۸
نچى يلده ۱۵ نچى سئابر ده ۳۹۹۵ نو-
مرلى اوكان بيرلدى.

امضال: صاويتنيك
ديلا پرايز واديتل

شولوق غوبرنسكى پراولينيان دن
دوخاۋنى صابر انياغه

۱۹۰۸ نچى يل ۱۵ نچى سئابر ده ۳۹۸۸ نومر
دوخاۋنى صابر انياغه بلدره استرلى
طلق اويازدى كوزان آولينك مسجد
جامعينه مطبع الله تحفة اللين امام خطيبلقغه
تصديق ايدلوب

۱۹۰۸ نچى يل ۱۵ نچى سئابر ده ۳۹۸۶
نومرلى اوكان بيرلدى
امضاء صاويتنيك هم ديلاه پرايز واديتل

اوسطرف وولصى شولوق قريبه نك ۱ نچى
مسجد جامع حضورينه باشقورت طائفه سندن
محمدالدين فخرالدين اوف مؤذلك در-
جه سى ايل تصديق قيلندى
۳۰ سئابر ۱۹۰۸ يل ۴۲۸۴ نومر
ساويتنيك امضاسى، ديلا پرايز واديتل
امضاسى.

اوناكوبيرناسى استرليطامق اويازى
كلچيرطابين وولصى قاواردى قريبه سينك
۱ نچى مسجد جامع حضورينه شولوق
قريبه نك باشقورت طائفه سندن سليم جان
احسان اوغلى حاجى احمدف اماملى
درجه سى ايل تصديق قيلندى
۳۰ نچى سئابر ده ۱۹۰۸ يل ۲۵۶ نچى
نومر ايل
ساويتنيك امضاسى ديلا پرايز واديتل
امضاسى

اوناكوبيرناسى بله بهى اويازى
يوغارى بشسندى وولصى قارامالى طامق
قريبه سينك مسجد جامع حضورينه شولوق ق-
ربه نك باشقورت طائفه سندن عبدالولى
عبدالواپييف خطيبلق درجه سى ايله
تصديق قيلندى

۳۰ سئابر ده ۱۹۰۸ يل ۲۳۳۳ نچى
نومر ايله

ساويتنيك امضاسى
ديلا پرايز واديتل امضاسى

اورنبورغ غوبرنسكى پراولينيان سندن
دوخاۋنى صابر انياغه.

۱۹۰۸ نچى سنه ۱۹ نچى سئابر ده ۴۲۰۴ نومر.
قادر مسجد جامعينه ايكنچى اماملقغه

هم محمد انسکی دوخاونی صابر انبیہ مہادش
اویازنی پالیتسیسکی اوہر الینباسی آرقلی
اعلام ایدارگہ،

۱۹۰۸ نچی بل ۱۵ نچی سنتابر دہ

صاراتفی غوبرنسکی پراولینینہ سندن
دوخاونی صابر انبیہ مہادش.

۱۹۰۸ نچی بل ۱۵ نچی سنتابر ۳۸۱۴ نومر.

خوالین اویازی ناوی زہلہ نوفا قرہ.

سینک مسجدینہ شول قرہ نک کراستیانی

صفی اللہ کمال الدینف اخر ف محلہ اہلی نک

صایلاوی ایلہ اوشبو ۱۹۰۸ نچی بل ۹ نچی

سنتابر دہ غوبرنسکی پراولینینک حکمی

ایلہ موذنک درجہ سینہ تصدیق ایدلدی.

غوبرنسکی آرختیکتر نک ساویتنیک

دیلا پرایز وادیتل

طومسکی غوبرنسکی پراولینینک

دوخاونی صابر انبیہ مہادش

۱۹۰۸ نچی بل ۲۳ نچی سینتابر ۱۰۱۱۹ نومر

۱۹۰۸ نچی بل ۲۵ نچی ایبولک

۵۸۹۶ نومرلی آطناشینباغہ بناء شو.

برنسکی پراولینینا دوخاونی صابر انبیانی

خبرلندرہ در صامارا غوبرنسی نک عبد

الرحمن عمر اوف طومسکی اویازدی مالی

فاروق ووسکی اینار ووسکی اوپر وانک

آرسکی ار یورطی (юртъ орскихъ)

مسجدینہ اوشبو بل ۱۷ نچی سنتابر دہ

۳۷۷ نومر ایلہ مؤذنک درجہ سینہ تصدیق

بق ایدلدی.

شولوق اوفیمسکی غوبرنسکی پراولینینک
دوخاونی صابر انبیہ مہادش.

۱۹۰۸ نچی بل ۲۰ نچی سینتابر دہ ۳۰۹۷ نومر

غوبرنسکی پراولینینک ۲ نچی

آندیلینباسی دوخاونی صابر انبیہ مہادش اعلام این

اویازنی صالح اولینک برنچی

مسجد جامع سینہ صالح اولی قارا یعقوب

ولاستی اویازدی نک باشقورت جہان نور

رجبف خطیبلقغہ تصدیق ایدلدی.

هم ۱۹۰۸ نچی بل ۲۰ نچی سنتابر ۴۰۹۵

نومرلی اویازدی بیرلدی

امضالہ صاویتنیک

دیلا پرایز وادیتل

قراناسکی غوبرنسکی پراولینینک دن

دوخاونی صابر انبیہ مہادش.

مہادش اویازی پازینکا قرہ سی

مسجدینہ مظفر نک خطیب اولوب تصدیق

ایدلووی حقندہ غی اش غوبرنسکی پراول

لینہ دہ قرالوب پراولینینک: مذکور آو

لنک محلہ خلقی نک، کراستیانین مظفر فنی

امام خطیبلقغہ ۱۹۰۶ نچی بل ۲ نچی

اوکتابر دہ دوزگان پریغوارنی، ہم دوخا

نی صابر انبیہ نک ۱۹۰۵ نچی بل ۲۷ نچی

ایبولک ۳۳۱۱ نومرلی شہادت نامہ سنہ بناء

مظفر نک امام خطیب و مدرس اککہ لائق ایک

ننی اعتبارغہ آلوب حکم ایتدی. محمد حنفیہ

محمد جانف مظفر فنی مذکور مسجد کا

۱۹۰۶ نچی بل ۲ نچی اوکتابر دہ امام خطیبلقغہ

تصدیق، بونگلہ برابر آکھا تبوشلی امضا

لری ایلہ ۶۵۸۰ نومرلی شہادت نامہ باصا

غہ ہونی مظفر نک اوزینہ محلہ خلقینہ

بارچه روسيه في بالاستقلال اوزى توتقوچى اول ايمپيرا طور اعظم نك اوکازى،

قزاسكى غوبرنسكى پراؤلينيادن اور
نېورغسكى محمدانسكى هوخاوى صا
صابرانپه غه.

لايش اوبازى تاتارسكى يانطق اولينك
كراسيانين محمد كرىفك تعين لنووى
حقده غى اشى غوبرنسكى پراؤلينياده فا
رالوب، بېورديلار: لايلىش اوبازدى پماش
قريبه سى ٢ نچى مخله خلقارينك ١٤ نچى
ديكار دوزگان پريغوارنك كورسه نلكن
طالب لرينه موافق، هم شولوق اوبازد تا
تارسكى يانطق اولينك كراسيانين محمد
شريف محمد كرىف طرفندن منع يو
فاغندن، ١٩٠٤ يل نشر ايدلگان چيت دينلر
اوصتاوينك XI طوم I جزى نك ١٤٣١
١٤٣ ستاتباريته بئاماش اولينك ٢ نچى
مسجد بئاماملقغه تعين قىلورغه، بونك
حقده لايلىش سكى پالينسيسكى اوپراؤلينا
آرقلى اماملى نامنه (زوانپه) شهادت نامه
بېورگه، وابانسكرى پاوينوسمنى كاملاو
كه معلوم اولغانى حقده غى ٦٥ نومرلى
شهادت نامه سنى قايناروب بېورگه، بو
نكله برابر اماملى نامنه شهادت نامه بېورر
آلدندان پالينسيسكى اوپراؤلينا حضورنك
بمين ايتدروب پريسارنى ليستنى وبار
لكان داكمينتنى آغانلغينه محمد كرىفك
امضاسى ايله غوبرنسكى پراولينباغه تا
پشورغه. مذكورلر حقده پماش اولينك

٢ نچى مسجد معمله خلقينه اعلام ايدارگه.
بو حكم خصوصنده محمدانسكى دوخاوى صا
برانپه اعلام ايدارگه. ١٩٠٨ نچى يلك
١٥ نچى سئنا برده

امضالر
ساؤيتنيك ايچون وئيترينلارنى
اينسيسكتور
اسطارشى ميلادپراؤر اديل

اخوندلىق غه ترفيع

وانكه غوبرنسكى پراولينپه سى محكمه
شرعيه كه اعلام قىلدر: وانكه غوبرناسى،
اصلاباده اوبازى، بار اصلاو وولصنى، نو
قرات قريه سينك امامى صلاح الدين فاسوف
اخوندلىق درجه سينه كونارلوب بو حقه
آكثا ٢١٢٢ نومرلى شهادت نامه وېرلدى.
٢٤ سئنا برده. ١٩٠٨ سنه، ٢١٢٤ نومبر

اماملىقن استعفا

پينزا غوبرنسكى پراولينپه سى
محكمه شرعيه كه اعلام قىلدر: چيمبار اوبازى
ماچالى وواصتى كيكي قريه سينك ايكنچى
مسجد جامعسنده امام خطيب حسن محمد
امين اوغلى كانيفى اوز نلاوى ايله آزاد
قىلنوب آنك اورنپه كر يستيان صابر جان
حسن اوغلى كانيفى امام خطيب بولدى.
٢٤ سئنا برده ١٩٠٨ سنه ٧٧٢٩ نوهر



Не Официальный Отдѣлъ.

غير رسمي قسم

برنجی پونکت دورنچی شرحک کورستانچه
رضالندر نور .

(۳) محمدی روحانی (ملا) لرقویامغان
ۋایاننوی اوقرغلرک غلاونی ناچالنیکلرینه
تابشروله در . (آ) عسکر توقتاغان پونکت
لرده میسنی ملا اولسه، اختیارلرینه
بیارامگان مسلمان صالدانلرینک الوغ پیرا
ملرده عبادت قیلولری ایچون (غالاۋنی اشطاب
دن هر یلک نشر ایدوله تورغان سرکولرغه
موافق) عسکر بولملرینه، اوپر اولینی،
اوچرژدینییه هم زاویدینییه لرینه مسلمان
صالدانلرینی دفن ایتکندده دینی آبرادنی
(جنارزه نی) ادا قیلو وتعیین ایتدرو
هم عسکر ازبورلری وقتندده نصیحتلر
قیلو ایچون محلی ملاردن چافررغه مسامه
قیلوررغه، اگر عسکر توقتاغان اورندده
ملا اولماز ایسه شول اورنرغه یقین راق
اورنددی ملانی چافررغه مسامه قیلنور.
(۴) نچی چاقرلمش محلی ملاررغه
اشطاطنی ملالر حقنددی پالازینییه نیک
۲ نچی پونکتندده کورساتلگانچه پول
خراجتی بیرلور. روحانی اشلرینی اداء
اینگلی ایچون هر یلک وایاننی آقروژنی
صاوبت تعیین ایتکان مقدارده اجر بیرلور.
اصلک «۱۹ نچی اییون ۱۹۰۸ نچی

عسکری ۋیدمستواغه امر

س. پتربورغ ۹ نچی اییون ۱۹۰۸ یل ۳۱۹ نومبر

ۋایاننوی صاوبت نیک عسکرلره اشنا
طنی امام لر نائسیس ایدر حقنددی پالازینییه
سنی، ۋایاننوی مینبسترک بارچه اطاعتلی
تقدیمه بناء، غاصودار ایمپراطور ۱۹۰۸
نچی یل اییون نیک ۱۹ نچی کونندده امر
عالی ایله مرحمت ایتدی :

(۱) کورسه نلکان عددکه موافق محمدی
ملالی لوازمی تائسیس ایدارگه .

(۲) محمدی روحانیلر قویوله تورغان
ۋایاننوی اوقرغلرک غلاونی ناچالنیکلرینه
تابشروله در : عسکر بولملرینه اوپر اولینی،
اوچرژدینییه هم زاویدینییه لرینه ملالری
ماءور (قاماندیراۋیت) ایدارگه توپان
مذکور واقعلرده : (آ) مسلمانلردن صالدا
نلر وفات اولسه جنارزه اوقوب دفن
ایدارگه : (ب) یمین ایتدروگه، هم ۋ)
عمومیت وجهیت ایله ایدوله تورغان
عبادانلرینی ادا ایدارگه (جمعه وعیدکی)
هم وقتلی اوگت و نصیحتلر قیلوررغه بیگراکن
عسکر ازبورلری وقتندده .

بونسای کاماندیر وفالرده ملاغه بول
راضردی اشطاطعه اولغان پالازینیانک

باشقه دینلرنڭ روحانیلری حقنده توزلگان
آصناوانیهغه بناء حکومت خزینه سندن
(غاصودار سئویننی قاز ناچیسئوادن) هم او
ز لرنڭ وظیفه لر نندن آلتوب یاصلغان قا
صه دن (ایمپیراتور) «Эмпература» دن
پینسییه آلمق حقینه مالک او اورار.

(۶) عسکری خدمت ایدوچیلره رو
حانی ایشلرنی اداء ایتکانی ایچون اشطاطنی
محمدی ملالره اوز آلدینه اجر و مکافات
اولماز

امضا ایتکانلر: آ. ریدیر، پ. روبرغ،
ای. زوبروف، ژ. ژینبرغ، ن. ستالینوف،
ق. قاماروف، ای. طوطالین، ن. دیمنانینوف،
م. باتیانف، آ. وادورب، ق. ریزانو
فسکی، ست. خانچارف، آ. بیلده رمین،
م. ناربوت، ب. صالتانف، آ. ره دیر،
ص. میلوف، یا. غره به نشیقوف، ای.
یاقوبوسکی، ب. قاتیرود، ق. سٹافرو
وسکی، پیتو. فرالوف، ال. یلیوانوف،
هم وایاننوی میتیسئرسئوا فانسله رینا
سینڭ ناچالنیگی غیرال لیتینانت زابیلین.
دیلا پرایز وادیتل ایچون امضاء (اسکر
بیت) ایتکان پادپالکاونیق فون دوبه نسکی.
توغری «Върно»: دیه امضا ایتکان آتدیلینیه
ناچالنیگی پالقاونیق ایلسنیر.

تصحیح و مقابله (Свѣрять) ایتکان استولتی
ناچالنیگ درجه سنی کاملله کوچی کاپیتان
وارین، دیلا پرایز وادیتل نادوورنی
صاوتینیک.

یلک تصدیق همایون ایدلگان» دیه یازلغان.

امضاء ایتکان: غیرال اینفانتیری ریدیر،
هم غلاونی اشطابنڭ قوارتیر میستر درجه سنی
وقتی ادا ایتکوچی، غیرال مایور بیللیف.

ملا لرنڭ اشطاطینه شرح:

(۱) اشطاطغه تعیین ایتلگان ملالر،
آقروژنی اشطابغه یا که عسکر باشلغی اول
ملانی عسکرنڭ قایو قسم و اوپر اولینیه سینیه
کوک تابسه، شول دائره که صانالنور لر.
(۲) اشطاطنی ملالرنڭ فاتیورلری
ایچون عادی آنلادوبیچه بر یوز یکرمی،
اوسیلونبیچه بر یوز او طز ایکی صوم کش
مقداری ایله تائمین ایدلور.
(۳) کورسانلگان وظیفه لر ملالرغه،
عسکر که آزوق و وظیفه بیره تورغان
اداره (اینتیندانتستوا) دن بیرلور.

(۴) عسکرلره روحانی ایشلرنی
کامللا و ادا قیلو ایچون بورگان وقت لرده
بو توغریده باشقه دیننڭ (قازالبچسکی
لوتیرانسکی) روحانیلرینه بیرلو که یاصا
لغان عمومی آصناوانیا ایله ملالرغه پول
هر اجتی بیرولر، مگر ملانی قایوناچالنیگ
قاماندر اوایت ایتکن اولسه اینتیندانت
اسکی اوپر اولینیه شول ناچالنیگنڭ
مطلوبینه خلاف ایتماز، هم شول ناچالنیگلره
هر مرتبه ده لازمدر که ملانڭ یورییه
چک یولی ووقتی توغرسنده گرچه تقریبا
اولسه ده مارشیروت ناپشرمق.

(۵) اوشبو اشطاطغه کورسه تلگان ملالر

عسکری ۋېد مستواغه امرگه شرح وعلاه .

مسلمانلردن اولغان اماملارنك اشطات جدولی :

اوقرغ اسلری :		ملاک مائی (عددی)	آصناۋنوی		اوسیاونئی		ۋېچیتلری ایله برابر سنوی آقلادلری :	
وظیفه	استالاۋای	وظیفه	استالاۋای	تین	صوم	تین	صوم	تین
۲	۲۴۰	—	۲۴۰	—	۲۶۴	—	۲۶۴	—
۲	۲۴۰	—	۲۴۰	—	۲۶۴	—	۲۶۴	—
۲	۲۴۰	—	۲۴۰	—	۲۶۴	—	۲۶۴	—
۱	۲۴۰	—	۲۴۰	—	۲۶۴	—	۲۶۴	—
۲	۲۴۰	—	۲۴۰	—	۲۶۴	—	۲۶۴	—

ۋیلنسکی ۋایانئی اوقرغینه ملالار
ۋارشاۋا ۋایانئی اوقرغینه . .
کییف ۋایانئی اوقرغینه . .
مسکوا ۋایانئی اوقرغینه . . .
پری آمور ۋایانئی اوقرغینه .

مترجم : «امام یعقوب آقیردین»



باب الفتاوی

(۱۸ نجی عدددن ما بعد)

ملاحظه: بوجه غی فتوی وحاکمہ
لرنی کیچردکن صوڤ فکر عاجزچه بویل
تابامن : اگرده محل لرده اعالی آراسنده
مشروع وصیت، کتاب اللهده مبین حقولری
حسبنجه وارثلر آراسنده کندو مصالحتنجه

حال حیاتنده مالندن نرسه لر تعیین ایتک
ویاغود اوغللرنی باشقه چقارغانده تعاهد
وثیقه لری کبی یازو خدمتلری ظهور
ایدرسه، رجاملرینه بناء اماملرنک یازمقی
نیوشدر. اما علی الاطلاق وارثلرگه وصیت
ویا باشقه چه غیر مشروع وصیتلر، حقو
قلرینه موافق بولماغان نرسه لرنی تعیین
امک کبی اشلر وقتنده، اماملرنک بویل
وثیقه لرنی یازمقی اصلا نیوش ودرست

توگلدن، زیره جناب الله قرآن کریم ده
« وأمر بالمعروف وانه عن المنكر الآية.
كنتم خير امة اخرجت للناس نامرون
بالمعروف وتنهون عن المنكر الآية.
ولا تفسدوا في الارض بعد اصلاحها الآية.»
ديه بيورمشدر. بويل وثيقه لرنك مفادی
غير مشروع ايكان، اهالی نك بو اشيئه
رضالقي كورستوب وثيقه لرنك بازمده مذكور
قرآن آياتلرينه بحالی اولدقندن، معصيتدر.
غير مشروعدر.

على الخصوص زمانزده گرچه تسويه
قصدي ايله وارث گه وصيت قيلوب
يازدرسه ده، موكتار ورثه نك رضا سرلغندن
ناشي اشلرنی « صودقه » مراغه قيلولری
بيك يقيندر. صودايسه، بو كبی صورتلرده
« ملاياغان دوخونی بولغان، اش بوزلمی »
ديه حكم قيلدقندن بالاخر بو وصيت
اضرار ورثه بولوب فاللی چاره سی يوقدر.
خصوصا بونك كبی اشلر اول ييرنده
« ژولونوی صود » حكم لرنده بيك بولغا
نلقدن آرتق سويلمه گه حاجت يوقدر.
بناء عليه اماملر اشنگ بو جهتلرنده ملاحظه
قيلوب اش كيچر مكلری، كرك اوزلری
ايچون وكرك منافع ناس ايچون بيك
مهم ولازمدر.

شيمدی زمانی كیلدكندن، دوخونی
صابرانیه نكده بو حقه معلومات ده يازلغان
فتوی لری تصدیق، وياخود باشقه چه بر
فتوی بیانی ايله مسئله لی حل قيلوب اماملرغه
بر دستور العمل عرض قيلدیق بيك مهم
ولازمدر. چونكه بو مسئله صابرا

نيه طرفندن حل اولنمينچه
قالسه، اشلرمز همان اختلاف
ايچنده قاله چقدر. فقه و فتوی
كتابلرنده غی اختلافه عاجز اولدقمن كبی،
برده معلومات ده گي اختلاف قه باطابقمن.
بر امام حلق ايله قسمت ايدر ايكان،
ديگری ملاقی صاتوب روايتلر، حبللر
كورساتوچی همانده ميدانده فالور. مسئله
مطبوعات عالمنده محاكمه قيلنوب ده هنوز
نتيجه سز اولوب قالغان بولور.

ذانا تقسيم اشلرينك اماملر قولندن
آلنمه سی، تقسيم گه اشتراك اينكنانده ده
اماملر آنچق عنوانلی بر شاهدقنه بولوب
اولتورمقی (چونكه اماملر ورثه رضا
بولغانده غنه اشتراك ايدلر، رضا بولماغانده
هيچ بر حكم وقطع نزاع فيلا آلميلر.
اما رضا بولغان صورته وارثلر اشچوما
تويمه سی ايله اشنی اوزلريده فيلا آلغا
نلقدن اماملر آنچق بر شاهدقنه بولوب
اولتورلر. اهميتلری هيچ يوقدر) الكی
اختلاف وحبللر ثمره سيندر

بزم روسيه اسلاملری آراسنده
آخوند، مدرس دخی باشقه اسملر ده علما
صنفيه منسوب آدملر واردر. لکن
بونلر آراسندن بو هيئت علميه تشكيل
ايدوب، فقهارنك مختلف روايتلرندن
تعاطی افكار ايله قطعی بر فتوی، دستور
العمل ايچون روايتلری انتخاب، مشكل
مسئله لرنك حلی ايله اوغراشمق نيچون
يوقدر؟ قاچان بولور ايكان؟

علما مزايسه، آرامزداغی مؤمن

قبلہ درج ایدہ سر مفقود کم؟

المفقود هو غائب لم يدر اثره حي في حق نفسه فلا ينكح عرسه ولا يقسم ماله ولا تنسخ اجارته يقيم القاضي من قبض حقه ويحفظ ماله ويبيع ما يخاف فسادا وينفق على ولده وابويه وعرسه ميت في حق غيره فلا يرث من غيره يوقف قسطا من مال مورثه الى تسعين سنه مختصرا وقال بعضهم يفوض الى رائى القاضي كما فى الزنايع وقال مالك والاوزاعى رحهما الله تعالى الى اربع سنين فينكح عرسه بعد ما كفاى النظم فلو افتى مفت به اى بقول الامام مالك فى موضع الضرورة بان لم تكن لعرسه مزبى ولا اقتدار لها غير الفزوج ينبغى ان لا باعس به اى هذا الافناء على ما اظن. اقول هذا الظن من الشارح المحقق حسن جدا اذ العلياء قالو ينبغى للمفتى ان يفتى الناس بما هو اسول ووافق عليهم حتى قالوا لو افتى بقول مالك فى طهارة سور السكب جازلان فيه ضرورة لانه من الطوا فين ليلا ونهارا لمحافظة مال صاحبه وفى قوله على ما اظن اشارة الى مثل هذا العنوان فى شان سائر الشراح كما هو دأبه ليس بنم ولا تغيير وانما هو نقل فسهم (غواص البحر بن).

والمختار انه مفوض الى رائى الحال كم لانه يختلف باختلاف الامكنة والازمنة والنوات وقال مالك اذا مكثت زوجة المفقود اربع سنين يفرقها القاضي ان سألته وتعتد هذه الوفاة ثم تزوج بزوجة

موحدة لى كفر مهرى صوغوب آرامزدن چهارخانه، یوقاریده دیدکچه دینی خدمتکار ده اشتغال ایدوب صرف همت ایدرار ایسه، کندیلرنی نه قدر اختیار و ملتیده نه قدر ممنون ایلش اولور لر ایدی. بزم ملالار واسع بر اسلامیه دائره سینه صیارغه تیوشلی. خلقمز نیده اسلامیتک کیک دائره سندن قوغهای بلکه صیدر رغه اجتهاد ایدار گه تیوشلی.

استطراذ: اهالی آراسنده غیر مشروع وصیتلر، تعیین حصه لر، و یا خود زمان عادت نه بارلق مالنی بر وارثنه گنه یازوب قالدورلر، بعضا "ناطاریوس" و یا خود ژولانوی پروا لینه لر حضورنده یازلوب تصدیق اولندقدن، زاقون حسبنچه رسمی اولدر؛ بو وقتلرده اکثر ورثه نك تلاوی ایلر امام موافق شرع تقسیم وحکم ایثار ایچون رسمی کاعدنك مفادنی بوز ارغه زاقون مساعده قیلامی؟ زاقونده مساعده یوق ایکن، کاعدنك مفادنی بوزغان امام غه نه کبی جزا مترتب بولادر؟ اصولنی بلرب اداره بو سوالرغه جواب یازار ایسه، مسئلنك زاقون جهتیک حل قیلنمش اولور ایدی. ملا ضیاء الدین الحوجاشی.

معلوماتنك ۱۴ نچی مجلدنك استرلی طماق اویازی نك امام ابراهیم آفندی نك مفقود حقنه استفتاسنه بناء کرچه فتوی قصد ایدلمسه ده کتابه کر. ندرلدی محرر آفندی معلومات مساعده

وروى اشهب عن مالك انه يضرب
لامرأته اجل سنة بعد ان ينظر في امرها
ولا يضرب لها من يوم فقد وسوء فقد في الصف
بين المسلمين او في قتال المشركين (عيني)
وقال ابن الزهري في الاسير يعلم
مكانه لا تنزوح امرأته ولا يقسم ماله فاذا انقطع
خبره فسنته سنة المفقود (صحيح البخاري)
وقالت طائفة تتربص امرأته اربع
سنين ثم تعتد عدة الوفاة وروى ايضا
عن علي بن ابي طالب وابن عباس وابن عمر
وعطاء بن ابي رباح واليه ذهب اهل المد
ينة واحد واسحق رضي الله تعالى عنهم
اجمعين

المفقود غائب لم يدر أين هو فيتو
قع ام ميت او دعي للحد البلقع فدخل لايسر
فلا ينكح عرسه ولا يقسم ماله آه وينفق على
عرسه وقريبه ولادا ولو بعد مضي اربع
سنين خلافا للمالك فان عنده تعتد عدة
الوفات بعد مضي اربع سنين وهو مذهب
الشافعي القديم واما البراءة فهذه هي ما كثر
هنا في التقدير بتسعين سنة او الرجوع
الى رأى الحاكم وعند احمد ان كان يغلب
على حاله الهلاك كمن فقد بين الصفيين
ارفي مركب قد انكسر او خرج لاجلته فلم
يرجع ولم يعلم خبره فهذا بعد اربع سنين
يقسم ماله وتعتد زوجته بخلاف ما اذا لم
يغلب عليه الهلاك كالمسافر لتجارة او لسياحة
حقه فانه يفوض الحاكم في رواية عنه
وفي اخرى يقدر بتسعين من ماله كما في
شرح ابن الشحنة لكنه اعترض على النا
ظم بانه لا حاجة للحنفى الى ذلك اى لان

آخر فان جاء الزوج الاول قبل دخول الثاني
فهو احق بها وان جاء بعته فلا سبيل للاول
عليها كذا قضى عمر رضي الله تعالى عنه في
امرأة من استهواه الجن بالمدينة في السنة
الرابعة (صعلوك)

صعلوك شريفك كذا قضى عمر رضي
الله تعالى عنه ديدكى قوله تقوية اخذ ايدى من
وكفى به اماما ولانه منع عنها بالغيبة فيفرق
القاضى بينهما بعد مضي مدة اعتبار بالايلاء
والعنة وبعد هذا الاعتبار اخذ المقدار منهما
الاربع من الايلاء والسنين من العنة عملا
بالشبهين (كفاية)

ومذكور ابراهيم آفندي نك استقال
سندة فقير ذلك صنى قتالده بولمقى مقبول
اولمقى ايله حكم ايدى له ديهما كنه بذا
كوندره من

واذا فقد فى المهلكة فهو ته غالب
بحكم بيوته كما اذا فقد وقت الملاقات مع
قطاع الطريق وغير ذلك من انواع العدو
اوسافر على المرض الغالب هلاكه او
كان سفره فى البحر وما اشبه ذلك بحكم
بموته لان الغالب فى هذه الحالات الموت
(من جامع الفتاوى من كتاب اللقطة
نزل من فتاوى على ومن علاوة الفوائد)
وقال ابن المسيب اذا فقد فى الصف
عند القتال تربص امرأته سنة (صحيح البخاري)
وتعاقب سعيد بن المسيب هذا وصل عبد
الرزاق بانهم منه عن الثوري عن داود بن
ابى هند قال اذا فقد فى الصف تربصت
امراته سنة واذا فقد فى غير الصف فاربع
سنتين

ببروده اولچار و طاقتندن توین قسماسکه
هم اولچار و طاقتندن طش اسراف ایتماسکه
تیوش، اوشنداق یغشی طعامنی خاتوندن
آیروم آشاماسکه بلسکه اوزی ایلله برابر
کهرورک بیل اولدقده آرالر میعبت
والفتنه دائم بولور

الله تعالیٰ حضرت لری و الرجال قوامون علی
النساء» دینه ایرلری خاتونلره قوام
(آبیقون و متولی) ایتدی و بوکده ایک
سبب ذکر ایتدی: برسی ایرنک خاتو
ندان فکر عقل و قوتده فضلر اوستون
بولماقی. ایکنجی سی ایرلرنک خاتونلره
انفاق مهرنقه کسوه و سکنی کبی لری
صرف ایدوب تربیه ایتماکی. قوام لری نصل
لایق بولور شول کسبه ایوون طاشلاب
بورور، یورطنه چیت کشی کبی کنه کلوب
کیتوب بورور، ایووی نک مصالح و شئو
ندن جاهل بولور یورتن امان قایغورماس،
خاتونی و بالالری نک یوزون یولواچی-
لر کبی کنه کوروب کینار ایرنی کور و سون
خاتونغه قوی صاران تلی جومارت بولوب
فی توغری کیمسه شونی اچقندرور خاتون
نسلر ده قزغانو کونسلو قونلی اولوب
انفعال و نائری نیز اولدقندن البسته
ایرینه انتقام ایدوب قارشو معامل ایدر
ایر باش بولوب یورتنی قایغورماغاچ
میکانی باردیهرک خاتونده ایودن چغا
باشلار ایرکه خیانت ایدار آرلرنده
اوشانچ کینار ایر بر اوکه آلدانقی کبی
خاتونده اوزینه بر اوئی مبل ایدرر و هر
کونکلینه اوخشاغان کسبه ایل نفس تسلی

ذلك خلاف مذهبنا فنفه اوی و قال فی
الدر المنقی لیس باولی اقرل القستانی
لواقنی به فی موضع الضرورة لا بائس به
علی ما ظن (ردالمحتار)

وقد قال فی البزازیة الفتوی فی زماننا علی
قول مالک و قال الزاهدی کان بعض اصحا
بنا یفتون به للضرورة ان الکلام عند
تحقیق الضرورة حیث لم یوجد مالکی بحکم به
مذکور امام ابراهیم آفتدی نک قضاء
قاضی حاجت اولورمی دیما کینه بناء فان
ظهر حیافل ذلك و بعد ما یحکم بهوته فیماله
یوم تمت المدة فتعتمد عرسه آه یوم تمت
المدة اولماغان وقتت حاکم که تنویض
قبایوب قضاء حاجت اولور، سنة تسعین یا
موت افراننی منتظر اولدقده فتعتمد کبی
فا فاعتقه بینه اولوب بلاتراخ و بلا مهله
اولوب حتی قضاء قاضی غه توقی قیلنماس-
لقفه اشعار بار. و کما قال شرف الائمة و اما
قاضی عبد الرحیم بعد یوم تمت المدة اولدقده
ده قضاء قاضی غه توقی قیلنور دیور کما فی
المنیة (جامع الرموز)

منزله اویازی اذ انجی فضل الدین تاج الدین اوفلی
کوشوف اخونی



اخلاق و عاداته دائر

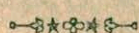
(الواحد ترجمه ۱۸ نجی عدد من مابعدی)

انفاق ده اعتدال: (آشاتو اچرو
کیندروده اورطهچه قیلنور)

بس ایر بولغان کسبه خاتونیه نفقه

خاتونون کنیزاك درجه سنده بلکه آندان هم توپن درجه ده کوروب سوء معامله ایدار اوزی غرور لغور خاتوننی تحقیر ایدار شولای ایدوب آرالرنده منافرت حاصل بولور بو دیدکلرمز غالبا مشاهنه ایدوله تورغان تنافر وخصاصم نك باشلیچه سببارندندو موندن باشقه هم سببار اولا بلور.

(آخری بار)



آثار قدیمه دن برنبذه

«سنطاش مقبره لری و چشمه سی»

اویا - صمار پولی بوینده چشمه موقعندن ایکی چافرم یارم مقداری شمال غربنده «سنطاش عزیزلری و سنطاش و طوی بیکه چشمه سی» اسمنده بو طرف خلقلرینك زیارت کاهلری واردر. اطراف مسلمانلری بیک یراق یرلردن کیلوب عزیزلر روحینه قرآن اوقوزلور و حاللرنجه تصدق ایدرلر چشمه صونی اچوب، یونوب ثواب و شفا استیلر. دگل عامیلر حتی طبیبلرنك هر تورلی دواسنی قیلوب قیلوبده هیچ شفا اثری نابا آلمانغان اینتلیگنلرده اوزلری نك بوندای اورنده استعمال ایتمک اولغان ضرر بولماس مقاله سی مضمونچه کیلوب شفا استیلر، هم واقعا شفا ده کوره لر ایکن. بو اورنلر اولده شکسن مسلمان خلقی ملکی اولسه ده، صوگراق نی سبنددر غیر مسلم یز خواجه لری قولنه کرهش ایکن.

ایندرو یولینه کورور بس ایکی آراسنه بلام مبین و خسران عظیم حاصل بولور الله تعالی موندن صافلاسون!

ایونك انتظامی بوزولوب ایر ایل خاتون آراسنه اوفکالاش و انحلال نك کروینه سبب جهل سندان ایر خاتون نی صاحبه و بولدش دیب آلمای فقط مال و جمالن قصد ایدوب نزوج اینه کدر آنك اوچون کوب مال و آرتق جمال اباسی خاتون ایری اوزینه مالد و جمالنه مساوی اولمازسه غالبا ایرین حر متلاماس ایری فاشنده تکبرلک کو- ستارور بصیرت ایلرلی خاتون نك غرور و تکبرلکی جمال و مالی نسبتنده بولور دیمشله. بس ایر مالد فائق جمالده اوزندان اوستون خاتون نی (دیانت و اخلاق اولمادقه) نکا هلنسه توپی بولماغان هاویه که کندین صالحش بولور بومعنا ده پیغمبر علیه السلام دن. (تطلب المرأة لمالها ولعصبها ولجمالها ولدینها فاظفر بذات الدین تربت یداک) دیدکی مرو- یدر.

پیغمبر علیه السلام ظفرنی ذات دینکه حصص ایتمشدور. خاتون نك مالد جمالده فائق بولوب نسلی اوستون اقر- بالری کوب اولدقی خاتون فاشنده ایر نك هر متی سقوطنه و آرالرنده منا- فرت که سبب اولدقی کبی بعض ایرلرنی ده کورورسون مالی کوب اوزی کور- کامرک بولوب ذاتسز تربیه سز اولسه بر حسب و صلاح ایسه سی بولغان فقیرنی نکا کلرنده

اما حاضرگی كونده آنلردنده حزینه ملكینه كوچكان، حزینه ایسه بوپورلری واقواق قطعهرگره بولوب كرستیانلرغه صانارغه قرار ویرمشد. عموم مسلمانلرنك مقدس صاناغان اورنلری غیر ملتلر تصرفنه توشوب قدرسنز اولو، حتی بتونلای ضایع اولو ویا تاما بوینكغی اورغاج آق چیشمه زیارتكاهی كبی باشقه ملتلرگه مال بولو احتمالی یراق اولمديغندن جناب مفتی الاورینبورغی بو اورنلری صاتوب آلمغه وقف ایدوب حالچه سلامت قالدیره نیت اینمشد.

شولایده اولسه بو اورنلرنك اهل اسلام وتاریخ ایچون و آثار چیتندنده فی قدر اهمیتی بار بونی تفتیش ایدر ایچون باروب كورمگابزگه بیوردی، بنك بالعین والرأس دیه باردوم :

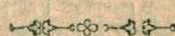
چیشمه استانسه سندن قالماش صوی آرفلی چقوب مذکور سنطاش چشمه سی یاننه باردق . تیمر یولدن چاقرم یارم مسافه ده قالماش صوی نك غربی بر تارماقی اچنده بونك شمال طرفی یارندن طاش آراسندن قبلارغه فارشی قونلی و بیک گوزل چشمه آغوب چقوب طورمقه در. صونی اچوب فارادق عجایب صاف هم تاتلیدر. قوللرمزنی بوزلرمزنی یودق . تنمزگا هم بیک ملائم طیولدی فایلمز خوشلنوب بدنلرمز ینکلا بکیمش كبی اولدی . بلغه نك بیوك دگل شمالی یارنك چشمه دن یراق دگل تحمینا یکر می قولاج برده هم آرالری شولوق مقدارده اوچ

مقبره اورنی مشاهده ایدلنه در. قبر اوستلرینه ترتیبسز ورشده طاشلر اوپولوب قویلقان. یازولی طاشلر کورمك. بولمغانی پایسه ضائع اولغانی معلوم اولمدی. اما مقبره لر و چشمه یانلری و بونلر آرالری زیارتچی کوبلك دن نابالغان. چشمه نك فارشی بقه سنده آط بیلرگه حاضرلنكان اورنك آط با زاری اورنی حاله دونكان. بو حال چشمه و مقبره لرنی بو طرفی خلقی نك فی قدر مقدس بلدلکرنی زیارت ایدوچیلر نك ده بیک کوب کیدلکرنی کورسته لر. بزده مقبره یانلرینه اولتروب (اگر روایتلر درست اولسه بونلر بزم ایسکی بابالریمز مسلمانلر هزاریمز اولسه لر روحلری شاد اولسون اگر دکلر ایکان الله ضایع ایتمان) دیه برر فاتحه بخش قیالمق.

بونلر حقنکر روایات لسانیه روایات مکتوبه کاموافق یوریدر: سنطاش عزیزلری دیه لر. (*) روایات مکتوبه ایسه تورایخ بلغاریه حسامیه روایتینه موافق در آنده بیان قیلنلرجه بو اوچ مقبره نك بر سی حبیب الله سنطاش اوغلی ایکنچی سی خلیل الله سنطاش اوغلی اوچونچیسى خاتون طائفه سندن زبیره عبیدقزی، بلغارشهرینه، دین اسلام اوگراتواوچون کیلمش صحا به لر نك بر سی بلغارده قالوب یکر می بیش یل علوم شرعیه اسلامیه تعلیم ایتمش و بو اوچ عزیزلرده مذکور صحابه دن تعلیم (*) یالغزطوی بیکه حقنکر روایت مختلف. روایت لسانیه ده بومقبره لر نك بره وسی طوی بیکه نکدر. بوکونك ده فارطار برسنه طوی بیکه مقبره سی دیه کورسته لر.

آدمش تابع و تابعه‌ار در اصل وطناری
اوشبیر او اددنمی، یایسه باشقد ار آرا
سینه نشردین اسلام نیلور او چونمی باغاردن
کلهش ار (باشقه طرفلرغه باردقلری کبی)
هرنی باغاردن اوشبیرنه کیلوب مدفون
اوامش لردر. بو روایتلرنک درست
بولوبنه هیچ مانع یوقدر. عرب تاریخلرنه
یازاماو چیلقی نفس امرده بولماو چیلقنی کو
ستمیدر. فی قدر تاریخه یازامغان اشلر
بو کونده آثار واسطه سی ایله میدانغه چقا
بارادر. بزبو خصوصلرنی صوگرانی قارارمز
(آخری بار)

«ح. محمدی»



داخلی خبرلر:

پوچته‌غه هجوم

۱۷ نچی عیدده وعد ایدلش جنازه مراسمی
حقیقه تشبه

۱ نچی سنتابرده فیض اللین‌غه
مسلمان دینی بیور غنچه بر نچی محله روحا
نیلری طرفندن تسکفین و تجویز رسماری
اجر ایلندی. هرمتاو غوبیر ناطور تدبیری
ایله فیض اللین لوانمنی ادا وقتنه جاننی
آیامای هلاک اولدقی اوچون جنازه سینه
بیک الوغ اکر ام و حرمت ایدادی: اوفانک
بر نچی مسجد جامعسی حضور بنده اؤرامغه
بتون شهر و اویاز پالیتسه سی آطلی و جا

یاولی استراژنیک و غرادا وایلر صف
اولب تزلدیله. غ. غوبیر ناطور مخصوص
چیناونیکلی احمد سلطان افندی ایله، آفروز
فی صود پر و کوروری، غوبیر نسکی پر-ا-
ولنیه سناوینتیکلی، ژاندار مسکی اوپر اولنیه
ناچالنیکی، پولیس میستس، اویزنی ایسپراونیک
دو خانو فی صابرانیه قاضیلری بارچمسی
پارادنی فورمه ده اولدقلری حالده حاضر
اولدیله. عسکری بولنی موزیقه هم حاضر
اولب مخصوص اورنقه تزلدیله. جنازه
اوقو و تماشاسی اوچون کوب خلق
چیوادی. جنازه نی بیک کوب خلق اوزانه
کیلک کلمری حاله مسلمانلر کوتاروب کیلوب
مسجد کا یقینلا شقاچ موزیقه هورتلی، غایت
اثرلی نغمه چالقی (اوینامق) ایله جنازه نی
استقبال ایددی. حاضر اولغان ارغ چیناونیکار
و بتون خلق سلام طور دیار (یعنی تعظیم ایله)
جنازه مسجد احاطه سینه کرونلکدن صونک
غ. غوبیر ناطور بارچه چیناونیکار و استرا
ژنیکار ایله مسجد احاطه سینه کردیلر
جنازه نمازنی اوقور اوچون مسلمانلر حاضر
لنه طور دقغ. غوبیر ناطور حضرتلری
احمد سلطان افندی و امام جهانگیر افندی
ایله مسجد جامعنی کروب تماشا قیلدیله.
بوندن صونک مسلمانلر صفی تزلدکاری
حالک نمازغه نیتلندیله. غ. غوبیر ناطور
و بارچه چین اربابی و استراژنیکار میتنی
حرمت اوچون صفی تزلوب تعظیم
صورتنده طور دیار. اویاز و شهر پال-
لیتسه سی طرفندن کوزل صورتک معدندن
یاضالوش ایکی چچک دمنه (وینوک) جنازه

فالدرمای بلسکه بیک قیمت بهالیدی
دین و ملت آیرمنه قارامای بوقدر اعزاز
واکرام قیلدیق مسلمانارغه بیک الوفا اثر
ایتدی. بوقدر حرمتی یعنی عادی بر
استراانک گه غنیرالمرغه مخصوص رسم دفن
اجرا قیلدرونی مخصوصان غ. غریبیر ناطورنک
معنوم و محزون صورتنک بالذات جنازه
آردندن جایاو باردیغنی کودکارنک هر
قایو مسلماننک کوزلری باشاروب کوز
نکلری طوادی. غ. غریبیر ناطورغه ریاسز
چن کونکلری ایله محبت ایدوب چن اهلا
صلری ایله رحمت اوقب خبردها قبولوب
تارالیدیلر.

آه یغشیلق ایدیا ده سندن قونلی نرسه
بارمی؟ میلونلر مدتیجه آقچه لروپیلر
ایله خلقنی اوزینه اطاعت ایتدره آلسالارده،
لکن محبت ایتدره آلمایار، اما یغشیلقنک
آزی ایله ده آدمزنک قابینی اوزینه جلب
ایدوب محبت ایتدرلر.

جنازه ده برلوجی ح. م.

خارجی خبرلر

ترکیه غزنه لرندن

مقتدسات

آهنک غزنه سندن نقل افدام یازدور

مشروعیت مشورت و مشروطیت

مشورت، تعری، حقیقت عرضیلر

یاننک کوناروب طور دیلر چچک لرنک کینک
بیک لنته لرینه هلوازمی ادا قیلغان وقتده جا
ننی فدا ایتدش شیخ الاسلام فیض اللین
حرمتینه دیه یازامش ایدی. جنازه نمازی
اوقلب تمام ایدلدی. جنازه باش اوچنک
طوروب امام جهانگیر افندی قسقه غنه
اثرلی نطق سوبله دی. صکره جنازه نک آلد
ندان گل چچکه لرنی ایکی آدم کوناروب
کیندیلر جنازه آردند انوق امام و روحانیلر
وباشقه مسلمانار، آنلر آردندن حزین
نعمه چالیدی حالده موزیقانتلر و آنک
آردندان بارچه چین اربابی جیاولی
و آطلی استراانیکلر کیندیلر. خصوصان غ.
غریبیر ناطور حضر تری یاننک احمد سلطان
بولدیغی حالک بالذات جایاو جنازه آرد
ندان یاردی. ایلین اورامی چاطینه
یتکاج طشقی کیومنی صالوب اچ کیومنی
ایله گنه فالوب همان جایاو آقسانفی
اورامی چادینه قدر تحمینا چاقروم یارم
قدر جنازه نی تشیع ایتدی ساوزانه باردی
حقیقت واقعه بیک اثرلی اولدی.

هر کم قلبنده عسرة ایل شادلقی مجامع کی
برهالطویدی. قلبلری غایت نه کاردی فکرلر
اویغاندی: ۱) نچی وطنمز روسیه مملکتی
اوغرنک بیک ایسکیمن بیرلی قبوله کیلمش
مسلمان قانی در یاسینه ینه هر قدر مسلمان
قانی قوشلیدیغی خاطرلر کا کیلیدی ۲) نچی
سی ایگ هیملیسی اوشبوم ماسکت اوغرنک
قبولامش مسلمان قانلر ینه تیوشلی اولسه
دهنی سبب ندر بوقنغه قدر اهمیت و برامای
کیلمک ایکن بزم غریبیر ناطور من اعتراسز

فکرا تناصر ندين عبار ندر.

حقایق امور، مشورتله شعشعه نثار ظهور
اولور. بارقه حقیقت مصادمه افکار دن
چیقار کلام ذی انسجامی بو حقیقت عالیله نك
برترجهان بدیع البیانی دگلمی در؟

حزلقه اقدام عقول اولان مهام اموره
مشورت طبعی موافق عقل وحکمندر.
عقل وحکمه موافقت بربرهان مشرو
عیتندر. حتی عقل معارض اولان آیات
جلیل نك بیله بالتأویل احکام عقلیه به تو
فیقی بر قاعده شریعتندر.

اوله ایسه مهام اموره مشورت شریعت
اسلامیه نك تأسیس ایتدیکی احکام عا
لیه جهل مندندر. بومعا نصوص جلیل
معلومه ایلده مبرهنندر. فقط مستشاران
منتخبه نك مؤتمن وجواهر علم ومعرفه
مزین اولملری مقتضیدر. بناء علیه تقدیر
اقتدار علمی به مقتدر اولمیان عوام نا
سک امر مهم انتخابه صلاحیتی شایان مطالعه
در. تمشیت امور خلافتده انظار عالمه بر
 مهارت اعجاز کارانه ابراز ایدن فاروق
اعظم بو دقیقه بی پیش نظر اعتنا به آلرق
کندیسندن صوکره خلیفه انتخابی صحابه
کزینک کبار ذی اقتدارینه تخصیص ایتدش
وصحابه سائر نك بو امر مهمه مشارکنی
تجویز ایتدش.

اداره سابقه بقای استبدادینی ناء مین
ایچون حدایق عرفان ملتی قورتمش و
بر شوره زار جهانله دونر مش و مری
کمال ومنور افکار اولان السنه مطبوعاتی
و حال ایکه بنده کنیز مشدر.

بناء علیه بوکون اکثر ولایتلرده مبعوث او
لمق و مبعوث انتخاب ایتدک ایچون مز
بای لازمه بی حائز آدم بولماقی برادر عسیردر.
فقط کنجلیزه نك سائنات فکریه لر نده پا
ر لیان باقه عرفان بولمت نجیبه نك ایلر
ده مزایای جلیل بی حائز بر هیئت مبعو
ثان تشکیل ایده بیل جکنه بر بولک برهاندر.
مشروعیت مشروطیت مستغنی بیاندر.
مستشاران ملیه نك بالمشاوړه تنظیم ایتد
یکی قوانین ایل مشروط اولان اداره
یه اداره مشروطه اطلاق اولنور.

مشروطیت جهوړ بته نسبت اولنجه آرا
لرنده امر اداره جه بر فرق کوریل مز
سده آنجق اداره جمهوریه ده ریاستک
انتخابه معروضیتی و بر زمان معین ایل
محدودیتی التزام اولنمشدر.

جناب صدیقك بالا انتخاب خلافتی
اخراج ایتدیکی زمان روح المعالی اطلاقه
شایان اولان ایلک خطبه مشهوره سی که
ای امت نجیبه امحای مفسدت، اجرای
عدالت ایچون بوکون خلیفه کرم، حقه
اقتران ایدن اموره امرمه اطاعته بور.
جلی سکن، حقن انصراف ایتدیکم تقدیرده
بکا اطاعت جناب حقه عصیان اولور مامل
عالیسنی حاویدر، حکمت اداره نك قوانین
اصلیه سندن اولان امحای شورش و مفسدت
واجرای عدالت شرطیلرله خلافتک مشرو
طینتی و امتک حریتنی انظار امعانه بر طرز
و جیز ایلر عرض ایدیور دور استبدادک
اغتصاب ایتدیکی اداره مشروطه بی فدا
کاران امت و بهادران حریت ارایش افواه

تورلی خبر لر

بتون پیر یوزنده بولغان مسلمان لونک
مقداری

ترکیه ده چقه تورغان (ترجمان حقیقت)
غزته سندن کوچروب روسیه نك حکومت
غزته سی (правительств. вѣстн.) یازه
دوره: یاژروپه قطعه سنده اون دورت
میلیون ده بر یوز توفسان نك قدر مسلمان
بولوب، مونك ایکی میلیونده سکز یوز
نك قدر سی ترکیه نك یاژروپه قسمده
اون میلیونی روسیه نك یاژروپه قسمده
بیش یوز سکسان منکی بوسنه هر سکده
دور

آز یاده ایلی آلتی میلیونده اوچ
یوز سکسان بیش نك قدر جان مسلمان
اولوب بونلاردن بکرمی دورت میلیونه
بر یوز آلتیش منکی ترکیه نك آز یاضعی
قطعه سنده در. شرقی هند ستانده آلتیش
بر میلیون آلتی یوز اون نك قدر در.
قطایده فرق میلیون، افغانستانده بیش
میلیون سکز یوز اون آلتی نك قدر
مسلمان، آفریقه قطعه سنده آلتیش آلتی
میلیون اوچ یوز یتمش بیش نك قدر
مسلمان حسابلانه فقط قامیرونده غنه ایکی
میلیون مسلمان وارد (قامیرون آفریقه نك
غرب طرفنده کینه شمالیده، دینکز قرینک
واقع بر قطعه اولوب اکثر االیسی مسلماندر
کرمانیه غه تابع) آفستر ایاده همد همد.

سنان آطه لر ی نك مجبور وسنده اونوز بر
میلیونده بر یوز فرق ایکی نك مسلمان
اولوب پیر یوزنده بتون اهل اسلام ایکی
یوز آلتیش سکز میلیون قدر در. بواپسه
بتون پیر یوزنده کی ریم قاتولیق لر
مقدار یزه برابر دیها کدر.

اداره ده آلتشو

جمعیت شرعیه تدبیری ایله امام محمد صا
بر الحسنی جنابلری «معلومات» مجله سنه
مدیر مسئول اولوق خدمتندن عفو ایدلدی.
بو خدمت جمعیت شرعیه نك اوز اعضا
لر یزه تاپشیر لوب حکومت طرفندن تصدیق
ایدلدی. بوندن صوگ معلومات مجله سنه
نسبتی اولان هر خصوص اوچون «معلومات»
اداره سینده ویا جمعیت شرعیه اعضا لر یزه
مراجعت ایدر گه تیوشلیدر.

اداره

اداره دن اعتذار

عبد شریف طوغری کیلو هم مطبعه آلتشینو
سبیلی بونومبر مز کیچگوب چقدی بوندن
صوگره انشاء الله هر قاپوسی مرتب اوز
وقت لرنده تاپشیر له چقدر:



ناشری: محکمه شرعیه.

مسئول مدیر لری: محکمه شرعیه اعضا لری.

معلومات

اشتراک بدلی:
برسنه گه ۳ موم.
بارق سنه گه ۲ موم
خارجی میلکتر گه
سنه لگی ۴ موم.

آدرس: شهر اوفا
«معلومات» ادار مسينه.

محکمه شرعیه اورنبورغیه

Nº 20

آیده ایکی مرتبه شرایتله در.

Nº 20

УФД, РЕДАКЦИЯ „МАГЛЮМАТЪ“

ВЪ ЗДАНИИ МУХАМЕДАНСКАГО ДУХОВНАГО СОБРАНИЯ.

Официальный Отдѣлъ.

رسمی قسم

ياثا نصب قيلنغان امام
وموعذلر

پینز نسکوی غوربونسکوی پراولینیه
۲۹ نهی سنتابرده ۱۹۰۸ نهی بلک
۷۷۸۲ نومرده دوخاونوی صابرانیه فی
بیله اکاه اندره دور: کرسیتیان محمدعارف
مشانوف دالاکازین الوغ پالان مسجرینه
امام معلم لککه تصدیق قیلندی

صهار غوبیرنسکی پراولینیه سی
۲۷ نهی سنتابرده ۱۹۰۸ بلک ۵۶۹۶
نومرده دوخاونوی صابرانیه فی بیله اکا
هله اندره دور: استاوردبول اوپازی

اعلام

دوخاونوی صابرانیه اعلام
ایته دور امتحان اوچون
کلمش طالب لرننک پاشپور
طی اولماسه اوشنداق تحصیل
قیلمش استاذندان الومتعذر
اولماغانده علوم دینیهدان
قایسی فن لرنی تحصیل قیلد
قینه و خلقی ننگ کوزهل لکنه
شهادة نامه لری اولماسه امتحان
ایدلمکه قبول ایدلماس

زالناوست اویازی قورعان یلعه
مسجدینہ ۲۰ نچی آیلی ژواصی علاج الدین
مفتاح الدین اوعلی امام لقعه تصدیق قیلندی

۴۲۸۰ نومردہ دوخاونوی صابرانیہ نی
بیلہ اکامله ندرہ در: مینزلہ اویازی تانا
رسکی شوران مسجدینہ شولوق اویاز
نورکای ژواصی یوغاری طابون آولی
باشقرط عبدالصبور حامدالله اوغلی خطیب
لقعه تصدیق قیلندی

۱۰ نچی اوکتابر ۴۴۴۹ نومردہ
اکاهلاندرہ دور
اوفی قلعه سی ۴ نچی محلکا بوکولمه او-
یازی زای قارامای آولی نیک ۲ نچی مجله ده
امام خطیب محمدادی فخرالدین اوغلی
شولوق لوازم امام خطیب لقعه تصدیق
قیلندی

۱۴ نچی اوکتابر ده ۴۵۰۹ نومردہ
اکاهلاندرہ دور
بوری اویازی بابی عوجه وولاصی
کوبستن مسجدینہ باشقرط محمدضیاحبیب
الله اوغلی امام خطیب لقعه تصدیق قیلنوب
اوکاز ویرلدی

اوفی اویازی الوغ ایرمین مسجدینہ
بقای وواصی باناش آولی باشقرط احمدولی
میکلی ولی اوعلی اوسیدینی امام خطیب لقعه
تصدیق قیلنوب اوکاز ویرلدی

۴۵۱۷ نومردہ
اوفی اویازی یانگی آفاطو مسجدینہ
باشقرط موسی محرم اوغلی امام خطیب

یلخاوست مسجدینہ چیستاپول اویازی
قتقالی آولی نیک محمدذاکر محمدوف امام
معلم لککه تصدیق قیلندی

۵۷۰۲ نچی نومردہ اکاهله ندرہ دور بو
کلمه اویازی دینیسکین آولی ۳ نچی مسجد
ینه شولوق آول نیک محمدحافظ احمدکریم
اوغلی موسین امام خطیب لقعه تصدیق قیلندی

قران غوبرنسکی پراولینیه سی ۲۹ نچی
سنتابر ده ۱۹۰۸ نچی یلک ۴۵۸۶ نومردہ
دوخاونوی صابرانیہ نی بیلہ اکاهله ندرہ
دور: فازان اویازی پادریچکد لومبه آولی
ایکنچی مسجدینہ مامادیش اویازی ایشکی
آولی نیک کریستیان عبدالفرید علاج الدین
اوغلی محی الدین اوف امام خطیب لقعه
تصدیق قیلندی

سهر غوبرنسکوی پراولینیه سی ۲۳ سنتا
بر ۱۹۰۸ یلده ۳۵۲۶ نومردہ دوخاو
نوی صابرانیہ نی بیلہ اکاهله ندرہ در صبر
ران اویازی صایمان آولی مسجدینہ شو
لوق آول نیک احمدشاه محمدعلیمف امام
خطیب لقعه تصدیق قیلندی

قران غوبرنسکوی پراولینیه سی صابرانیہ
نی اکاهله ندرہ دور قران اویازی میندیلی
آولی نیک مسجدینہ شولوق آول نیک کریستیان
محمدعلی محمدی اوغلی امام لقعه تصدیق
قیلندی

اوفی غوبرنسکی پراولینیه سی محکمه
شرعیه گه اعلام قیلده در:

۳۰ نچی سنتابر ۴۲۷۷ نومبر ایله

لقعہ تصدیق قیلنوب اوکاز بیرلدی

۴۵۲۶ نومردہ بوری اویازی
یانکی کوکناو مسجدینه باشقرط علی احمد
شاهمردان اوعلی امام لقعہ تصدیق قیلنوب
اوکاز بیرلدی

۴۵۲۹ نومردہ مسنزلہ اویازی
ناتاراسکی بولار مسجدینه فالمرزه
آولی سیماسنراو وواصی عبدالروف
عبدالجبل اوغلی امام لقعہ تصدیق قیلنوب
اوکاز بیرلدی

۴۵۳۵ نومردہ بلای اویازی
میپاک طوق مسجدینه مندان آولی عینی
یہاق وواصی صائب الدین شیخ الاسلام
اوعلی امام لقعہ تصدیق قیلنوب اوکاز
ویرلدی

صامارغوبرنسکوی پراولینیه سی
۱۹ نچی سنناہردہ ۱۹۰۸ یلک ۶۸۹۸
نومردہ دوخاوانوی صابرانبہنی آکاھلاندرہ
دورہ استاوروپول اویازی یانگی اوزا-
نباش آولی مسجدینه شواوق اول نک
عمادالدین عین الدینوف ایکنچی امام لقعہ
تصدیق قیلندی

اورنبورغ غوبیرنسکی پراولینیه سی
محکمہ شرعیہ گہ اعلام قیلہدر:

موسی آولی نک دورتنچی مسجدینه
باشقرط محمدفاتح کریموف امام خطیب
ومدرس لککہ تصدیق قیلندی

پراویتلستویشچی سیناتدن

پراوتیل اوستویشچی سینات ۱۳
نچی اوکناہر ۱۹۰۸ یلک ۱۲۹۶۴ نومردہ
اوکازی ایلہ محکمہ شرعیہ گہ اعلام قیلادرہ:
مفتی حضرت حاج الحرمین محمدیار محمد
شریف اوغلی سلطانوف مینزلہ اویازنوی
زیمسکوی صابرانبہ سی صابلامقینہ بنماوچ
یلغہ ۱۹۰۷ نچی دان پاچونتی میراوی
صودیالقعہ تصدیق قیلنغان.



یاشا اچلغان مسجد لور.

اوقاغوبرنسکی پراولینیه سی محکمہ
شرعیہ گہ اعلام قیلہدر:

۱۶ اوکناہر ۶۵۶۸ نومردہ استرلی
طوق اویازی آرخانگیل وواصی قهرلی قول
سید آولی ایلہ دوژان تابون وواصی
پاصولکہ اخیر آللری ایچون پریچوط
آچوب قهرلی قل سید اولینہ یانکی مسجد
صالورغہ رخصت قیلندی.

۲۴ اوکناہر ۴۶۷۲ نومردہ بوری
اویازی ایسکی بالطاچ وواصی یانکی
آصاف اولینہ ہم تاشقورہ آولی نک بعض
لاری ایچون محلہ آچوب یانگی آصاف
آولنک مسجد صالورغہ رخصت قیلندی

۶ نچی اوکناہر ۴۳۴۴ نومردہ
منزلہ اویازی نلانی اولینہ ایکنچی

اوفی اویازی توبان آقباش آولی ننگ مؤذن حسن حبیب الرجال اوغلی لواز منک التفات سن بولوب اوزی ننگ امامی ایله ادب سر معامله سندن اوتری اوچ آیفه لواز مندان عزل قیلندی اوچ آیدان صرنک یانگی پریغوار تقدیم قبلو شرط ایله اور نینه قویولاچی

بلبای اویازی طربی آولی ننگ امامی سلطان کرای بیکبايوف صابر انیه ننگ ۳۱ نچی آوغوست ۱۹۰۸ نچی بل ۲۸۱۳ نومر ده کی پاستاناو لینیه سی نه بناء پر یسارنی پاورندی ابوالسعود اهتموف ننگ زوجه سی ام گلثوم ایله نکاح لارون خلاف الشرع والقانون فسخ قیلوب میتریکه گه یازدفی اوچون بر یلغه لواز مندان عزل قیلندی

۲۶ سننابر ۱۹۰۸ نومر ده اوفی اویازی اورطه آقباش آولی مؤذن مهران بکر اوغلی سرهوش لک ایله مینلا بولوب لواز منک مساهله قیلدوقی اوچون ۱۶ نچی آوغوست ده ۶۴۳۷ نومر ده کی پاستا ناو اینیه گه بناء آله آیفه لواز مندن عزل قیلندی، یانگی دان ادابر یئلنوی (تزکیه) پریغوار تقدیم قبلو شرطی ایله

استعفا

۴ نچی اوکتابر ده ۴۳۴۱ نومر ده اکاهله ندوره در منزل اویازی دو سم آولی ننگ امام خطیب شریف جان موسین اوز بنگ صور امقینه بناء لواز مندن آزاد قیلندی

صابورنی مسجد صالورغه رخصت قیلندی
۲۱ نچی اوکتابر ده ۴۳۱۵ نومر ده آکاهلا ندره دور بوری اویازی شاشاق اولینه سیداش آولندن ۱۳۹ دوش قوشلوب یانگی محل آچوب تاهمدن یانگی صابورنی مسجد صالورغه رخصت قیلندی

۲۱ نچی اوکتابر ده ۴۴۷۱ نومبر ده بلبای اویازی قورچ واصلی قدر اولینه اوچونچی مسجد صالورغه رخصت قیلندی

اور نبور غسکی غوبیر نسکی پر اولینیه سی دوخاونی صابر انیه نی بل آکاهلاندره دور:

۲۸ نچی سننابر ده ۴۷۳ نومر ده قای آولی ایله اونا پای اولینه مستقل پریغوط آچارغه رخصت قیلندی

صامارسکی غوبیر نسکی پر اولینیه ۱۵ نچی اوکتابر ده ۱۹۰۸ نچی یئلده ۶۱۲۸ نومر ده دوخارنوی صابر انیه نی بل آکاهلاندره دور برکومه اویازی تاشطی اولینه صابورنی مسجد صالورغه رخصت قیلندی

عزل قینملش امام و مؤذنلر

اوفی غوبیر نسکوی پر اولینیه سی ۱۸ نچی آوغوست ده ۱۹۰۸ نچی یلک ۶۴۶۴ نومر ده دوخاونی صابر انیه نی اکاهله ندره در

شاهی نور حج سفرینہ یورمک ایچون
آلپی شار آیفه رخصت آلدیلر.



حکیمه شرعیہ ژورنالندن

زلطاواست اویازی سالجوت اول امامی
ملا عبد الله عبد العليم آخوند اوغلی
۱۹۰۸ نچی سننه ده ۲۸ نچی اوکتابرده
صابرانیه که واصل راپورطنده اعلام
ایتهدر:

عید فطر حقنده دوخاونای صابرانیه
زک ۲۸ نچی سننابرده «وقت» غزته سی
واسطه سیله امر و فرماننی اوقدغم بعدنده
صابرانیه عتدنده رمضان باشی شنبه کون
۱۳ نچی سننابرده مثبت اولوب ۱۳ نچی
اوکتابرده دوشنبه کون دن قالما ینچه عید
فطرنی اوقم-اغه امر بولغانغه بناء صابرا
نیه نك امرنی عینا یازوب بعض قریه امام
لرینه نشر ایتدم، صابرانیه نك بوندای
الوغ امرنی اوز مزهده اکثر قریه امام
لری قبول ایدب بعض لری بو خبر غزیته
خبری دیو قبول قیلامادیلر.

امام عبد الله نك راپورطمه جو ابا یازله در:
انشاء الله تعه کیلا چك رمضان وعید
شریف لری تعیین قیلماق حقنده صابرانیه
ممكن قدر شرع نقطه سنه موافق قیلا غه
اجتهادنی صرف ایده چاك. اطراف شتی دان
رویت الاهله حقنده بولغان خبر لری جمع
ایدوب تنقیق بعدنده صابرانیه دیوان القضاء

۱۶ نچی اوکتابر ۱۳۵۷۰ نومرده اوفی
اویازی یومران اولی نك امام خطیب
محمد اکرم احمد حاجی اوغلی سرعوشك
ایله مبتلی بولدغندن بر یلقه لواز مندن
عزل قیلندی بریل دان صونك تزکیه
پربغواری تقدیم قیلو شرطی ایله

مدت تمامندن صولك رخصت

بوری اویازی یاکی فاینلق اولی نك
مؤذن سلطان علی عبد الحنان اوغلی اوزی
نك امامن اسنهنزاقیلغانی ایچون اونکان
بشنچی آپریله اوچ آیفه لواز مندان عزل
قیلغان ایدی حاضرنده معلوم اوچ آی
اونکان دن صونك اوزینه لواز من ادا قیلو
غه رخصت قیلندی



حکیمه رخصت و پرلنگان اماملر

۱۳۵۷-۱۳۵۸ نومرلرده بوری اویازی
ایسکی سلطان نك اولی اسن واصلی امام
عبد الصمد عبد الرؤف اوغلی هم بوری او-
یازی جانیکت اولی نك امام عبد الهامیک
نعمان ولیف لر کا هر قایوسینه اشبوریل
حکیمه بارو ایچون آلپی شار آیفه آتپو-
سکه که رخصت ویرلدی.

اوفیه سکوی غو بیر نسکوی پر اولینیسه سی
۲۷ نچی سننابرده ۱۹۰۸ یلک ۱۸۴
نومرده دوخاونوی صابرانیه نی آکا هلا-
ندرہ دور بوری اویازی یانکی کیزکان
مسجدی نك امام خطیب شیخ الاسلام علاج
الدینوف هم قاره زبرك مسجد نك امام

وسکنى تقدیر ایدله زوجین نك بايلى هم فقير
لكنه قاراب اوشنداق وقت نك صالحن هم جلی
لقده قاراب

اوچنچی سؤالگه جواب: طعطاویده
۲نچی صفحه ۲۷۴ده ایتنه بالانك نفقهسى
آشاراق اچارلك كیارلك نرسه اراوشنداق
تورورغه اورین آتا ذمه منه لازم ديب
اير بالا بولسه اوزینه آشارلق كسب
قیلغان مدتكه قدره قز بالا بولسه كیاؤده
بولماغان مدت نك بارچه سنده.

مك نوقز یوز سکن نچی یلده وفات
اولمش قز انسكى ميشچانكه كامله احمدالله
قزى نك ورثه لرى: زوج قاسم حان
بنات الاخ لابوام: ماهره، فریده، عزیزه،
احمدجان قز لرينه. همدده ابناء الاخت لاب
وام: عبدالغنى احمد كرى نورعلى اوغل
لرينه. قازان امام لرنندان ۴نچی مسجد
امامى ایل ۸ نچی مسجد امامى ورثه لرنك
طلبنه بناء ايكنى ثورلى شهادت نامه بىركانلر.
هر ايکيسى فرايض السراجيه متن نه موا
فق عدل قیلغان كورله ۴نچی مسجد امامى
امام محمد قولى ایلان امام اعظم نك مشهور
قولنه بناء ایدب مذکور صورتده تصحيح
مسئل سنى اوتوز آلطى دان عد قیلوب
زوج قاسم حانكه نصف تعيين قیلغان
یعنى ۳۶دان ۱۸ حصه تعيين قیلغان.

قالغان ۱۸ حصه بنات الاخ لابوام
فریده ماهره عزیزه گه هر واحد سنده ۴ حصه
تعيين ایدب اوچ فرغه مجموع سنده ۱۲ حصه
تعيين قیلغان. ابناء الاخت لاب وام عبد
الغنى احمد كرى گه هر واحدنه ۳ حصه

هكمنده اولان «معلومات» ژورنالى واسطه
سبل رسمى صورتده آیورمه آچيق ایدب
عزتلو امام ومحل قوم لرینه نشر ایدم چكدر.
شول خصوصده معلومات ژورنالى اوقوچى
امام لرمزدان رجاء ایدله دور روعيت الاهله
حقننه بولغان معلومات لرى صابر ایدم گه
اعلام قیلماغه.



استرخان غوبیرناسى پریسارنى پاو
یرننى ویناغرادف ایل پریسارنى پاویر
نشى اصقوار تصوف نك سوءالرينه بناءتو
باندده مذکور روشچشه شهادت نامه بىرلدى.
اولسكى سؤال: زوج نك ذمه منه مطلقه
اولان زوج سنى تربیه شرعا لازم مو؟
ایکنچی سؤال: همدده لازم اولغان
تقدیرده شرعا مقدار چك بارمو؟

اوچنچی سؤال: اوشنداق مابین لرنده
توغان بالار نك تربیه سى كم ذمه سنده
لازم آناغه مو یاكه آناغه مو همدده لازم
اولغان تقدیرده نه پیشكه قدر تربیه لازم
اير بالا نهك قز بالا نهك؟
اولسكى سؤالگه جواب بىرلدى: طعطا
وبده ۲نچی جلد ۲۷۱نچی هم ۲۷۲ صفحه لر
ده بیانكه بناء مطلقه اولان زوج نك نفقه
كسوه وسكناسى اكر زوج بونلر برابرینه
خلع قیلماغان بولسه زوج ذمه سنده لازم
اكر عادة كوره طورغان خاتون اولسه
اوچ عادت كوركانچه، آيسه اولسه اوچ آی
مدت تمام اولغانچه، حامل اولسه وضع حمل
قیلغانچه.

ایکنچی سؤالگه جواب: نفقه، كسوة

تعيين ايدوب ايكسینه ٦ حصه تعيين قىلغان.
اما ٨ نچى مسجد امامى امام ابو
يوسف قولنه بناء ايدوب مذکور صورته
تصحيح مسئل سنى اون دور تدان عرفلوب
زوج فاسم حان كه نصف تعيين ايدوب يعنى
١٤ دن ٧ حصه تعيين قىلغان.

قالغان يدى حصه بذات الاخ لروفر يده
ماهره عزيزه گهر واحد سنه بر حصه اوج
قزغه مجه وعسينه اوج حصه تعيين قىلماش
ابناء الاختاره عبد الغنى احمد كرى گه
هر واحدنه ٢ حصه تعيين ايدوب ايكى
سنه ٣ حصه تعيين قىلغان

اشبو امام ارنك شهادة نامه لرى
آيت حديث اجماع كه خلاف كورامگان

سببلى اوشنداق فرايض كتابنه ايكى
رو ايت نك براكوسى آيورمه آچيق
ترجیح ايدلمگان سببلى صابرايه بو شهادة
نامه لره خلاف شرع كورامای ديو اعضا
قىلغان.

بيور ديلار كرچه صابرايه هر ايكى
امام نك شهادة نامه لرى خلاف شرع كورامای
ديسه ده ٣ نچى مسجد امامى نك شهادة
نامه سى امام اعظم وامام محمد قول لرينه
بناء ايدلمگان سببلى اوشبو شهادة نامه قرئى
وفتوى لى اولوب بونك ايل عملنى ترجیح
ايدلور. بوكار روايت فناوى هنديه كتاب
ادب الفاضى صفحه ٣١٠ و ٣١٢ هـ.



Не Официальный Отдѣлъ.

غير رسمی قسم

افتتاح

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم

بسم الله الرحمن الرحيم

الله عزوجل پيغمبرم صلى الله
عليه وسلم كا وچنى «اقراء» امرى-
اوقو! ديه بيورغى ايله باشلامشدر،
پيغمبرم صلى الله عليه وسلم اوقو يازو
بلمك يكتندن «ما انا بقارىء» بن اوقوچى
يعنى اوقى بلوچى دگامن ديشدر. نبيهم
صلى الله عليه وسلم نك بو جرابنه قارامای
ينه اقراء- اوقو! امرى بيورلمشدر.
اقتديهم صلى الله عليه وسلم نك اوج مرتبه

«بن اوقى بلمايمن» دينه سينه قارامای
دورتنچى مرتبه سنك شولوق «اوقو» بيور
غى ايله باشلامش بيش آيت قرائن
كريم وحى قيلنمشدر. اول آيت لر اوشبو
نلر در: قسقه لاق اوزره گنه اولسه ده
معنيسى آنكلانسون، همه تفسير بالرائى
اولمسون اوچون جلالين ايله يازوب
بعض لازم كوركان اورنلر ده باشقه تفسير
لردن هم ازراق سوز آلاز.

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم

بسم الله الرحمن الرحيم

(اقراء) اوجب القراءة مبدئاً (باسم

ربك الذی خالق) الخلاق (خالق الانسان)
 الجنس (من خلق) جمع علقه وهی القطعة
 الیسیرة من الدم الغلیظ (افراء) ناکید
 للاول (وربك الا کرم) الذی لایوازیه
 کریم حال من ضمیر افراء (الذی علم)
 الخط (بالقلم) واول من خط به ادیس
 علیه السلام (جلالین).
 ای الخط والکتابۃ التی بہا تعرف
 الامور الغائبة وفیه تنبیه علی فضل الکتابۃ
 لما فیها من المنافع العظیمة لان بالکتابۃ
 ضبطت العلوم ودونت الحکم وبہا عرفت
 اخبار الماضین واحوالہم وسیرہم ومقالا
 تہم ولولا الکتابۃ ما استقام امر الدین
 والدنیا قال قتادہ القلم نعمة من اللہ عظیمۃ
 لولا القلم لم یقم دین ولم یصلح عیش
 فستل بعضهم عن الکلام فقال ریح لا ینقی
 قیل له فما فیدہ قال الکتابۃ لان القلم ینوب
 عن اللسان عنه (حازن)
 (علم الانسان مالم یعلم) قیل تعلیمہ
 من الہدای والکتابۃ والصناعة وغیرہا
 (جلالین)

ربك الذی خالق) الخلاق (خالق الانسان)
 الجنس (من خلق) جمع علقه وهی القطعة
 الیسیرة من الدم الغلیظ (افراء) ناکید
 للاول (وربك الا کرم) الذی لایوازیه
 کریم حال من ضمیر افراء (الذی علم)
 الخط (بالقلم) واول من خط به ادیس
 علیه السلام (جلالین).
 ای الخط والکتابۃ التی بہا تعرف
 الامور الغائبة وفیه تنبیه علی فضل الکتابۃ
 لما فیها من المنافع العظیمة لان بالکتابۃ
 ضبطت العلوم ودونت الحکم وبہا عرفت
 اخبار الماضین واحوالہم وسیرہم ومقالا
 تہم ولولا الکتابۃ ما استقام امر الدین
 والدنیا قال قتادہ القلم نعمة من اللہ عظیمۃ
 لولا القلم لم یقم دین ولم یصلح عیش
 فستل بعضهم عن الکلام فقال ریح لا ینقی
 قیل له فما فیدہ قال الکتابۃ لان القلم ینوب
 عن اللسان عنه (حازن)
 (علم الانسان مالم یعلم) قیل تعلیمہ
 من الہدای والکتابۃ والصناعة وغیرہا
 (جلالین)

دور تنہی مرتبہ ده «ربنک اللہ عزوجل
 اسمی ایلہ باشلاب اوقوغل». دیو بیور لدی
 همانک اوشبو «اوقو» امری ایلہ باشلانغانی
 وتاء کید ایدلکانی حالہ مذکور بیش آیہ
 شریفہ وحی ایدلدی. یعنی قرائن شریف
 ہم اوشبو «اوقو» بیورغی ایلہ باشلانندی.
 اورن مناسبتی ایلہ اوقولہ چی شی
 قرائن شریف ایدیکی آکلانسدہ، لکن
 نفس قرائندہ تخصیص ایدلدی. یالغز
 اوقولہ چی شی اللہ اسمی ایلہ باشلانغانی
 لزومی تصریح ایدلدی. ہوندہ بیک ضرور
 حکمت وسر بارلقی اوقوچیلرغہ معلوم
 اولسہ کرک.

اللہ عزوجل قرائن کریم ذلک باشند

اوق اوزنى خالق اسمى ايله آنادى، آر
دندانوق آدمنى يارتد يقنى ذكر ايتدى،
بونده هم بنون عالم نك براتقو چيسى يالغز
بر الله ايدوكنه يارادلمشلىر نكده الك اشرفى
انسان ايدوكنه اشاره واردر، شولا بده
اولسه آدم اوغللىرى كبر و غرور ايتمسونلر
نى دن خلقت ايدلدكلى غاظر لرنده اولسون
اوچون بر كىساك قوبى قاندىن يارادلد
قلىرى ذكر ايتدى، بوندىن صوك الله عز
وجل اوقر ايله بيورغنى ينه تكرار ايتدى،
پيغمبرمى كا بيش آية و حى اينوب بىتكاني
پيشنچى مرتبه اوقر ايله بيورودر، بوايسه
اوقونك نه قدر اهميت ايله بيورلدقنى
آچق كورساندرد، آردندانوق آدملىرگه
قلم ايله يازو علمنى اوكراندىكى، و آنلر
غه اوزلىرى بلمدكلى نرسه لرنى اوگرا
تديكىنى هم ذكر ايتدى، بو ايسه قلم -
يازو علمى انسانلرنك سعادت دارينلىرى
اوچون الك اول لازم اش ايدوكنه اشا
ره در، همك آدم اوغلى نك فضلى سعادتى
يالغز خلقتنده دگل بلكه بلمدىكى نرسه
لرنى اوكرانوب بلوده ايدوكنى، بو ده
تعليم، تعلم سز اولميه چقنى كورسته در،
«الله عزوجل انسانغه نى نرسه لراو
گراتدى؟ بونى تصريح ايتدى، اوشانداق
بيك كوب آية وحدىث لرده علم فرضلى
و آنلرنك نهايت سز فضيلتلىرى و خاصيت لرى
ذكر ايدلدى، لىكن فايو علم و فايو فن
ايدوكنى تصريح و تخصيص ايدلدى، بونك
هم البته بيك الوغ سر و حكمت باردركه
بز بو لحظه ده آنى فكر و ملاحظه قيلمىنى او

قوچيلر غه قالدرامز،
بزده مجله «معلومات» نك ينكا هيئت اداره
سى جمعيه شعريه اعضالى بارچه اوقو
چيلر مزغه، اول و حى، و اول آية فرائن
تعلم قلم، تعليم علم امرلى خاظر اينه
توشوروب اورن مناسبتى ايله اوقرله چق
شى نه ايدوكنى تقرر بيا آنكلانسه ده، لىكن
هيچ نى كا تخصيص قيلمى :

«الله نك اسمى اله باشلانكزده اوقونكر!
اقتدار نكز اولانلر كلام قلم و حى
ايتداسنده اولك بزلركا تعليمى ايله منت
ايدلمش قلم نى تيك باتقورمه نكز! بوايسه
خصوصيات نكز غه غنه حصر ايتمكر! بلكه
سلف الصالحين نك دين اسلام اعلاسى
وامت محمد هم نك سعادتى اوغرنده
صان سز حساس سز قلم، رتدكا نى اعتبارغه
آلر نكزده اقتدار نكز نسبتنده سز لرده
آنلرنك سنتينه اتباع ايدنكز، اوشانداق
«وعلم الانسان مالم يعلم» تفسيرنده مفسر
بن عظام قوللرينه دقت ايدنكزده، اطلبو
العلم من المهد الى المهد» قل مع فنى
دستور ايد ب دائما اسمك صدى نك
اولان علماء متقدمين عادتى طرف نكز،
ذمه نكزكا لازم اولان خدمت دينيه و مليه
لر نكزنى حسن ادا عهد نكزه آلمش لوا
زملرنى خطاسز و وجه اكمل اوزره باشقا
رو اوچون لازم اولغان معلومات مفيد
ايله هم باراقلانكز! «ديه توصيه ايدوب
اشكا شروع ايدمه ز، بالله التوفيق»

على سيدنا وشفيع الانام. اعوذ بالله من
الشيطان الرجيم قد افلح من تزكى وذكر
اسم ربه فصلى وفقنا الله واياكم لكل فعل
حميد واعاد علينا وعليكم من بركة هذا اليوم
السعيد واعاذنا واياكم من هول يوم الوعيد
وادخلنا واياكم الجنة مع الفائزين الذى
دعويهم فيها سبعانك اللهم ونعيتهم فيها
سلام وآخر دعويهم ان الحمد لله رب العالمين،

خطبه ثانیه

الحمد لله الذى جعل عيد الاسلام
بهجة للانام. واعاطة لاعدائه الكفرة اللئام.
واشهد ان لا اله الا الله الملك السلام.
واشهد ان محمدا عبده ورسوله بدر التمام.
اللهم صل وسلم وبارك على سيدنا ومولينا
محمد وآله وصحبه صلوة تسكرم بها مثواه
وتبليغ ماله ورضاه. اللهم اغفر لنا وكافة
المؤمنين وسائر الموحدين. اللهم انصر
من نصر الاسلام وايد من ايد الاسلام
واكد من اكد الاسلام انك على كل
شىء قدير.

عن ابن عباس رضى الله عنه انه قال قال النبى
صلى الله عليه وسلم: اذا كان يوم الفطر
وخرج الناس الى الجبابة يطلع الله عليهم
ويقول يا عبادى لي صمتهم والى افطرتهم والى
صليتهم فقوموا مغفورا لذنوبكم ماتقدم وما
تأخر. مضمونى: حضرة رسول الله عليه
وسلم بيورد يار؛ اكرده عيد فطر كوفى
بولوب آدمى لى نماز اوقماغه مصلى غه
چقسه لى جناب حق سبحانه وتعالى آنذر
اوزره ظاهر اولرق ايتى: اى بنم قل لريم!
بنم رضالغم ايچون روزه توندنگز. بنم

۱۳۳۳ نچى اوكتابرده اوفانك برنچى مسجد
جامعسى حضورنده عيد فطر نمازندن
صوگ امام جهان گير آبز كلدين طرفندن
ايراد ايندلمش خطبه ووعظنك مضمونى:

خطبه اولی

الله اكبر الخ الله اكبر اكبرا والحمد
لله حمدا كثيرا فسبحان الله بكرة واصيلا
سبحان مقلب القلوب والابصار. ومقدر
الليالى والنهار. ومنوع العبادة الى صيام
وحج واعتمار. الله اكبر الخ الحمد لله الذى
اكرمنا بالصيام والقيام. وجعلنا من امة
خير الانام. محمد عليه افضل الصلوة والسلام
الله اكبر الخ احمده سبحانه وتعالى واشكره
وانوب اليه واستغفره من جميع الذنوب
والاثام. واشهد ان لا اله الا الله وحده لا
شريك له شهادة نرجو ان تكون لنا حسن
الختام. واشهد ان محمدا عبده ورسوله
افضل من صام واعتكف وقام. صلى الله عليه
وعلى آله واصحابه بعدد من صلى وصام:
سيما على الصديق والفاروق وذى النورين
والمرتضى عليهم الرضوان وعلى سائر
الصعابة شهوس عوالم العرفان

اما بعد فيا عباد الله ان الله فتح بهذا
اليوم بالتكبير فلانتموه انتم بالاثام. فهو
يوم عظيم اوجب الله تبارك وتعالى فطره
وحرم فيه الصيام. فبادروا رحمكم الله تعالى
الى اداء ما وجب عليكم من زكاة فطركم
واعلموا انها كفارة لذنوبكم ووصلة لقبول
صيامكم وهى واجبة من غير خلاف بين
ايمانكم وزوروا فيه قبور اخوانكم وصلوا
فيه الارحام. واكثروا من الصلوة والسلام

رضالغم ایچون افطار ایتدنکیز، نماز او
قدنکیز بوکون مقدم و موخرده اولغان
گناه لرنکیزدن صاف پاک اولدقنکیز حاله
اورن لرنکیزدن تورنگیز دیما کدور. اوشبو
حدیث شریفده معلوم که؛ بو ایرشدکمز
عید سعید کونی او قدر بیوک و محترم بر
کوند رکمه بو کونده جناب حق سبحانه
وتعالی قل لربنه مغفرة و رحمت ایلان نظر
ایدچک دور شونکا کورهده اوشبو مبارک
کوننی غفلت سفاهت ایلان اوتکازمک
عقلسزاق و اوکنچدر. هر قابومزه معلوم
ییر یوزننگی آدم لرنک مکارچه توری
دین لری و اردر هر دین اهلی ننگ مخصوص
عید بایرم لری و اردور، لکن کوبسی
ننگ عید بایرم لری هر نوع سفاهت و ایسر
کلك و او یون کولکی ایلان و باشقه انسانیت
که یاقشماز فعل لر ایلان اوتما کده دور.
اما اهل الاسلام ننگ عید و بایرم لری بونلاره
باشقه اولمق لازم دور، زیره مسلمانلرنک
عیدلری دیماک انسانلری باشقه حیوانلردن
آیره تورغان همه جناب حقنک چکسز
حسابسز ثوابلربنه سبب بولغان روزه کبی
بیوک بر نعمتی تمام ایتونک شادلق کونی
دیما کدور. بوقدر بیوک نعمت ربانی نی
تمام ایدونه قدر الوغ فضیلت ایسه آتی
تمام ایتدکمه شادلق اظهار ایتکان کونک
اینگو عمللرده بولنهق ده بیوک بر بختیار
لقدور بو ایسه شبهه سز و بیانه حاجت
بولمغان بر حقیقت دور. رسول اکرم افندمز
صلی الله علیه وسلم الطاعة بعد الطاعة
دلیل الرضوان والطاعة بعد المعصية دلیل

الغفران والمعصية بعد الطاعة دلیل الخذلان
بیورمش لر دور یعنی الخ شونکا کورهده
بزلر اوشبو مبارک کونده بر برمزی زیارة
ایدشمک، بر برمزه الفت محبت آرندرمق
قرنداش ارمزه و یتیم فقیر ارمزه انعام احسان
قیلمق کبی گوزل عمل لر ایلان اوتکازمک
لازم دور! غفلت ایدلمایه که؛ جناب حق
قرآن کریمده وما خلقت الجن والانس الا
لیعبدون دیه بیورمشدور یعنی جن و آدم
لری خلق قبلما دیم مگر عبادة ایچون خلق
قیلدیم دیما کدور عبادت دیماک الله ننگ
امر لربنه اطاعت ایدب نهی ایتدکی شی
لردن طویلوق دیما کدور. جناب حق بذه
لرنی ییر یوزننه متصرف و خلیفه ایتدک،
بتون ییر یوزنده گی نباتات حیوانات
و معادن نی و کونده گی شی لری آدم بالا
لربنه مسخر ایدب خلق ایتدکدن صوگ؛
بوقدر بیوک نعمتی کامل لامک ایچون همه
بونلردن بحق استفاده ایتسون لر ایچون
دخیده کندلربنه ویرامش عقل نعمتی
اورنده استعمال ایتسون لر ایچون بنگ لر
ننگ عبادت لربنه ذره قدر محتاج بولماسه ده
کمال مرحمت و شفقت لردن جناب حق
سبحانه بنگلرنک اوز آرالردن پېغمبرلر
کوندروب بنده لرنک دنیا و آخرت سعادت
لربنه سبب بولغان قانون لرنی او گرانندی
شو انبیاء طرفندن تعلیم ایدلگان قانون
الهی لر یونچه هر کت ایدن لر دنیا و آخرت
مسعود، خلافتنده هر کت ایدن لر ایسه دنیا
و آخرت خور و ذلیل اولدقنده آصلا شبهه
یوقنور.

اوخشایلر ، وزکار ننگ شدتلر جو بانی
سبیلی طاشلر غه بیک کوب تبدل کلوب بعض
پر لر نده یازولری هم قوبب توشکلاسه ده
قالغان یاز، لری ده اوقلوی چینن حالکا
قالسه ده لکن همانده اوزی ننگ قابو هصر
وکملر اثری ایدوکنی کورستو قدری
بازولری سلامت قالمشدر. شویله که بو
طاشلر ننگ باصالنوی ونازلدی وهرف
روشلای بلغار خرابه سنده وقزان اطرا
فنده غی بیک ایسکی طاشلر ننگ عینی دیا
رلک آنلر غه اوخشا شلدر. همک بازولری
روشن خط که فی ایله یازلمشدر او قو
مق ا، چون آرخبولوغلر استعمل ایتمک
اولان ندبیر لر فیلنور غه حاجتلی همک
خط کوفی حرف وشلرینی خاطر ده تو
نا غه تیوشلید. اما منم بار مقلقم بیک
آزغنه وقت او چون اولدقندن، بنکالا یقچه
اوقومق میسر اوله چق دکل ایدی.
شول سبیلده مینده بعض برسوزلری
تازومق ممکن اولسه ده لکن بتون بر
نرسه چقما به چقندن بیکار عذابلاندوم اما
شول قدر سینی شیکسن بلد مک، ایسکی بلغار
ق، مندن ویا آنلر غه یقین مناسبتی اولان
دین اسلام ناشری عالم مسلمانلر قیرینه،
شولایوق عالم مسلمانلر طرفندن یازلمش
اثرلر در کم بلسون سنطاشی لر خلق کورستان
اورنلر ده اولب بونلر باشقه الوغ کشیلرمی
یایسه سنطاشی لر خلق کورستان اورنده
اولمای اوشبو او، نکلرمی؟ هر نه اولسه
اولسون بونلر خط کوفی استعمال ایدلمش
بیک ایسکی زمان ننگ مسلمانلر بدر تیر
بولنک شرق طرفنده اوشبو طوغریده

اشته اوشبو مرشدناس اولان انبیاء
عظامک الڭ آخه گسی والڭ مکمل دین فی
تعلیم ایتکان شبهه سز حضرت محمد صلی
الله علیه وسلم اولوب دینیده یوم القیامته
قاله چق موعبد بر دیندر.

بو دین فی یحق توتیلغانده بنده لرنڭ
دنبال یدیه و آخرت لریک کامل معور اوله
چق دور. (ما بعدی بار).



سنطاش مقبره سی و چشمه سی

۱۹ نجی نو میردن مابعدی

چشمه امام ساقی شهین گرای
حضت اشیب سنطاش زیارتی حقنک
بازمش اثرنک معهود اورنک غیر زیبا
رتلر کوبدر اما تواریخ برله معلوم
توکلدر حساب ایدلنه در بارچه سی
مومئلر زیارتی دیب، دیمشد.

اوشبو مقبره اردن تحمینا بوز
ایللی، ایکی بوز ق، لاج مشرق طرفنده
قالماش صوی بونک طاغ باشک بینه بر
قبرستان باردر. بوقبرستانده واق، قزل
توسده یازلمش طاشلر کوب، لکن
آنلر اوشبو کبچمش و آندان الکی گنه
عصر لر آثاریدر اما شونلر ننگ آراسنک
باشقه دن بیک کوب ضرر آق توسک
ایکی الوغ طاش باردر که کورنشینه
قاراغانده بیک ایسکی زمان اثریدر.
بوز یارنده بیک اوزاق او طرغانه

اولان کشانہ دورت یوزدہ قرق دو۔
رتنچی (۴۴۴) سنہ ہجریک یازلمش بر
طاشنک بوکون سلامت بولدیغی ملاحظہ
ایدلسہ، بونلرننک باغارلر ویا آنلرغہ
یقین مناسبتلی مسلمانیلر اولوندہ شبہہ کا
اورن قالایدیر.

آثار منقولہ و آثار مکتوبہ و آثار۔
قدیمہ لرننک مجموعسی کورسند کینہ بناء
اوشبو سنطاش زیارتلری بزم بیک ایسکی
وقندہ غی دین اسلام نشر ایدوچی علما۔
لرمزننک مرفدلری اولدقندن بزم او۔
چون مقدسدر.

قبر طاشلری ہم بزم بیک ایسکی۔
گی احوالمنی خصوصاً باشقرد قومی اچنک
انتشار اسلامیت وقتنی کورستکوچی روا
یات لسانیہ و مکتوبہ لرمزنی موید و مقوی
اولدقندن بزم اوچون آنلردہ مقدس
لردر. «ان الله يحب حفظ القديم» (ابن
عدی عن عائشہ جامع الصغیر) حدیث
شریفی مقتضاسہ ایسکی آثارنی خصوصاً
بزم اسلامیتہ کورستہ طورغان ایسکی
اثرلرنی صافلامن اللہ غہ سیوکلی اشدر
ومات اوچون بورچدر. خلقمنننک بر آرا
بوخصوصہ اہمال ایتدکلرننک ضررلرینی
بوکون کورہمز. ہر قایومتہن قوم اوز
آنا بابا و سفلری حالنی بلورکاچان آطوب
ئللہ نیندای اوخشامغان خرافاتلر و اساطیر
آراسندن درست خبر استنباط قیلمغہ ویوق
اثرلرنی بار ایتمکا ویا ہاشقہ لر اثرنی
اوزلرنکی ایتیکہ و منتظم تاریخلرنی توزو
مکا تھالک ایتدوکلرنندہ بز اوشبوکبی

عزیز و قیمتی تاریخ فنی نناک اہلک اشانچلی
منبعی اولان آثار قدیمہ منننک قدرینی
بلمای اہمال ایتکامنز. علم ہو سلیلری
سبیریا و منغولہ غہ قدر یوروب پنسی لنبا
یارلرنندہ قوشوچا یدام صخرالرنندہ غی
قبر طاشلرنی اوقوب یوردکلرنندہ بز آرا۔
مزدہ اچمزدہ کی طاشلرنی اوقومای کو۔
بسنی ضایع ایتکامنز.

ایمدی بوزماندہ یسنہ بر طائفہ
مطلق ایسکیلک کا خلاف و ایسکی عرف
عادہ دشمانی اولدقندن صافسز و احتبا
طسز تدبیر سز و افکار عامہ کا طعن و هجوم
ایتلر. خلق نناک ایسکیلرکا و ایسکی زیار
تلرکا محبت و اخلاصلرینی بولینہ قویب
بیارلسہ بیک زور فنی و ملی فائدہ لر
چقارمق ممکن ایکان آنلر تدبیر سز و تجربہ
سزلکلری سببندن خلقنی مطابق ایسکی
زیارتلردن نفر تلندورورکا طروشہ لر
بوایسہ بلیزار وکیلق والوغ خطالق در
ایمدی ایسکی اہماللرغہ خاتمہ
چکمک وینکا خطالقرنی تصحیح ایتمک واور
غاچ آق چشمہ باشینہ کیلکاننی کیلتورمک
نیت خیر یہسی، و بو بولندہ اورنک وکو۔
چرکچ اولمق مقصدی ایل «مفتی الاسلام»
حضر تلری بوسنطاش زیارتلری و چشمہ
لری نناک بارچہ سنی قالدرمای کروتب
تخمینا اون بردیسازندہ قدر یرنی حکو۔
متدن صائب آلوب وقفی موعبد قیلدرمق
تدبیرینہ شروع ایتمشدر. اللہ عزوجل
موفق ایلسوندہ اجر و نصیب ایلسون۔
طاشلرننک یازولرنی اوقتمغہ ہم بیک ہو
س ایدہدر.

کبی الوغ اوغلی جهانگیر قبرینه واسع اولان
دارده مسجد بنا ایتدروب آنده عامالر
مرحوم نك استراحت روحی ایچون
قراغن اوقوب راحت راحت اقامت
ایتدیلر

تیمور اوزینک باشده اولان غالب
حرکتلری زمانده کیش کا رغبتلی ومیللی
ایدی، شونک ایچون آنی اورطا آسیا
عالمینک مرکز علمائی اتخاذ ایدوب
خارارزم، بخارا، ومرعلان نك مشهور
علماء لری ومدرس لری آنک استیناسینه
هجرت ایتمککه مجبور اولدیلر، شونک
ایچونده کیش قبة العلم والادب
(Куполь науки и Морали)
دیوتسمیه ایدلدی.

«ی. آقبردین»



باشقردلرده تل آستینه تما کو صالو عادت

ایندی تل آستنه تما کو صالو نچک آنیده
کورایک: تل آستنه تما کو صالو بارچه
سندنه بیکراک ضرر لیدر، بوننک قبا
حت اثری اولگی ایکی فورمانا کو استعما
لی کبی کرچه کورنوب طور ماید. شو
ننک اوچون بواشکی آلاما اادت، گناهی
کشیلردن یاشوروغ مجبور اولغان
صنف آراسنده کوبراک شائع اولمشده
اما ضرری اولکی ایکی فورمه استعما
لندناله نیچه اولوش آرتقده: چونکه

یز بوندن صونک خدا موفق ایلسه
حسین بک کاشانه سی وتواریخ بلغاریه
حسامیه، بلغار وباشقرد قوملرنده
اسلامیت وقت انتشاری حقلرنده ملا
حظه لریاز اچقمز

«ح. م.»



پرافیسور وامبوری گه بناء آقساق تیمورنک خلق وطبیعتی

(۱۳ نچی عدددن ما بعدی)

شولای اولسه ده تیمور دار (دور)
نده بولغان بوندای اهمیت سز واق نظاملر
باکره لروماطور طائفه لری ایچون ضرر
کتورمادی.

تیمور بارچه آسیا بایقلرینی
وغزینده لرینی جیغان اولسه ده صارانلرچه
صافلامادی، شویله که هندستان، شیراز،
اصفهان، دمشق شهرلرندن مشهوروما-
هر ناش کبسکوچی صانع لری (водчие) کتور
تولوب پایتختی وتوغان شهرلرنک الوغ
بناءلر تائیس و احبا ایدوب زینت لیدی
وهر بعثلی محاربه حرکت لرینی وهرشا-
دلق وقائع لرینی، عصرلرچه قالدیرغ
اجتهاد ایدوب نیندای اولسه ده معماری
تمثال وتذکره پامتنیکلر احباء ایتما کی سیخا
وتلرینه دلیلدر. کیش و سمرقنده بیکراک
بخشی تذکره وسخاوتلرینی قالدردی،
سمرقنده آناسی قبرینه بسیکر بخش
کاشانا (мавзолеіе) یا صارغ امرایتدیکی

نار تافته و ایسنا کانه تما کوزهری طوغر
 بدن طوغری آش فاز ایننه توشمای، بلکه
 اثر یکنه ایر شه در. اما تل آستنه صالحانده
 آغز صوی ایله ایزلوب تما کی صوی حالده
 کیله در ده آغز صوی ایله تمام قاتشه در.
 هر وقت یوتولوب آغز صوی ایله برابر
 آش فاز اننه باروب کره در. آش فاز اننه
 کرکان زهر باشقه یردن کرکان زهر کا.
 فاراغانده ملل نیچه اولوش آرتق ضررایده
 در. بونده کرکان زهر اعضاغه ایروشه
 در. خصوصا بیک تیز و فنده می گه مادر.
 کوره سز آش فاز اننه کرکان اچکیک ننگ
 اثری اینک اول باشده بلکه در آش فاز اننه
 کرکان زهر اینک اول آنک اوزینی صو
 گره می نی زهر لیدر. صو گره سبب حیات
 اولان فان ماده سنه قاتشه ده آنک ایله برا
 بر باور غه کروب آنی زهر لی. صکره یو
 راک کا کروب آنی زهر لی. آندان بتون
 اعضاغه نارالوب، زهر اثری بتون اعضا
 غه ایروشه در. شول سبب تل آستنه تما
 کو صالحور غه عادت لنگان یو عادت نی تاشلی
 آلمان آدم ننگ بار اتور غاچ بتون اعضا
 و قوه لری حالت طبیعیه سندن چغوب غاینده
 ضعیف لره باشی اوزینکی کبی طیولمای.
 حیوان کبی بواب طوراً هیچ بوقعه خفاله،
 هیچ سبب سز خسرت لنه. بایغوشلانه. جابالاق
 کبی کوزارنی یا لئرانه. صایه قان کبی تو
 ناشدان سویلی کشیدن برده طکلای.
 ایسکیدن باشنده فالغاندن ذره قدر آرتد
 را آلمای. بلکه کیموته. خلق سز لقننک آفتق
 چکینه یته. کچکنه گنه بر اشکاده اوت قابغان

کبی آپولانه. یوراکنی ضعیف لنه یوراک
 سیکرو آوروینه (خفقان قلب پاروک
 سیرت سبه گه) مبتلا بوله، چماسز قور قافلا
 نه، یوراکنی برده بوق کبی غاینده یورا
 کسز اوله. کچکنه گنه قور قچندن یوراکنی
 یار لور غه یتشه. آزغنه طاوشدنده قور
 قوب، سیکروب کیده. هیچ اشکاجرات ایده
 آلمای. و هیچ نرسه نی اورندن فوزغانو
 رغه باطر چلیقی قبله آلمای یوقوغه یاتسه
 طنج راحت یانا آلمای بوق نرسه لردن
 قور قوب یاطا. یوقوغه کیتسه ده قور قچلی
 توشلر کوره ده قور قوب او یانا یوراکنی
 قوبا. الهی قدر وقتغه قدر یوراکنی سیکرو
 ی باصلمای یوقوسی اوچا. آش فازانی
 ضعیف لنه اشتها سی آرایا. آشی آلمای، آشا
 سه سکدره آلمای. اچی کیه. طهارتی قاتا.
 حاجت یوموشنه یورو الوغ عذاب
 اوله باوری قاننی یغشی قزارتا آلمای
 تنی ننگ طبیعی توسی یته. اولک توسی کره
 استیرا یوللری قافشی. ایرلک قوتی بتو
 نلای یته بر سببندن خانونی ایله ده بوزو
 لشب یته. یوزی ننگ نوری قاچا. اعضا لر
 نده هیچ قوه قالمای. کونکلنی حسره باصا.
 هر نرسه آنکا یغلاب طور غان کبی طیولا.
 هیچ نرسه ایله کونکلی شادلنمای، دنیانی
 اوزینه جهنم کبی کوره باشلای. نبروا
 لری آستی اوستنه کیلوب چوالا. حقیقت
 بیک قزغانچ بر حالگه کیله. آخر ده اوز
 جاننه اوزی قصد قیلونی او یلای باشلی؛
 ایندی بو حالگه تو شکاچ بوندن صو کفی سی
 نی بولاسنی اوز نکرده او یلاب بلور سز.

الحاصل اول آدم نك آدمچيلكنى، سنگره
سلامتلكنى بتورده كوپ وقت عه پنه ده
خاتمه چيگه. افیون، اومك-مك صوى، مو
رفى كبی زهرارده باری بر بارچه سنده
نانین زهری اولدقندن، اوشبوروشلى اثر
بیره لر. لکن بو صونکفیلر بیکراکه قو
تلباردر. هم اثرلریده بیکراک تیز وقو
تایدر. بوسبیدن بونلرنی استعمال ایتمک
نظام ایله ده قاطی منع ایدامشدر.

ایندی شریعت قارامقنده بونلرنك
مسئله سی نهك ایکن دیب صورارغده
حاجت یوق بزنگ شریعت اسلامیه زهر
خبیت و ضررلی نرسه نی حرام ایتمش بز
آنك ضررلری کرک بله آلایق، کرک بله
آلایق ضررلی اولغان، بوقدر آدملرنی
برتقوچی حیوان درجه سینده ایندرکن
نرسه لرنك حرام اولونده هیچ شبهه یوق.
شولایده اولسه اوقوچیلر چاننگز طنسون کو
ونگزر بونلرنك حراملقنى شریعت نهك
کورسانه! نهاکوننك بوندای اثرلری با
ری بر ایسرتو - عقلنى بوزودر. «هر
ایسرتکچ حرام» کوبی ایسرتکنك آز
یده حرام، مونه سزکا آساتقنه آکلانور
دای شریعت قانونی! سز ایندی اوقوچیلر
بونیده بلنگز: ضررلی نرسه بر نهاکى ایله
افیونگنه دگل. بلکه هر ایسرتکچ نرسه
شکس ضررلیدر. اوزافلق ایله ایسر
تکانی اوزافلق ایله ضرر ایده، تیز ایسر
تکانی بیک تیز ضرری ایده. ایسرتکچ کیف
بیرکن توسلی طیوله در. بوکابرده آلدانما
نگز. اوله هیچ کیف بیرمای بلکه دیوانه
لندورمغه. کوب ایسرکن کوب دیوانه

لنه، آزابسرکن آزدیوانه لنه. دیوانه لندر
ویقنه ده قالدیرمای بلکه برتقوچیلاندره ده!
کورسز آییق چاقده اینورگا عقلی ایرک بیر
مکان اوصال سوزلرنی، ایسرتکچ کشی بیک
آسات ایته آییق چاقده وجدانی ایرک بیرمکان
اوصاللقنى ایسرک کشی برنرسه کاده کورمای
قیله در. «ایسرتکچ بار بوزوقلقلرنك آنا
سیدر. صودلرده حکم ایدلکانلرنك یوزده
طوقسانی ایسرکک ایله قیلغان اشى اوچو
ن حکم ایدلنه. ایسرگاچ کولو شادامو عین
دیوانه لندر: چونکه ایسرتکچ نرسه لرنك
ضررنی و آنك آفتقدان کیلچک حسرتلر
نی اوبیلارغه عقلی قالمغاندن شادلنه
اگر آزغنه عقلی قالمغان بولسه، کولماس
بلکه حسرتلر بیلار ایدی. ایندی اوقو
چیلر بو یازلمشلرنی اوقوغان صوگ
«بوشقه یازغان ویا قورقتور اوچونگنه
اوزندن اختراع قیلغان» دیبگنه، اویلا
مای وازراق فکرله مای کیتمه گز. «الی
تاتارلارده ایسنی لارده صالالارده برنرسه
ده بولمای» دییده ایتمه نگز. ایتسه گز ایتو
نگز کورمیه ز دیب چونکه دقت و تبحر به ایتمکان
بولسه نگز گوزگزگا تور تولوب طور
غان نرسه نیک کورماسسز. اما اویلاسه نگز
فکرله سنگز، مبتلا کشیلارنك حالنه دقت
و اعتبار ایتسه نگز بوسوزلر زره گنه ویا
قورقتور اوچونکنه یازلمغان ایدوکنی
بیک آچی آکلار سز.

ینه بر قات ایتنه من یازلمشلرنك
درست ایدوکنك هیچ شبهه ایتمگز. چونکه
اهل لری طرفندن بیک اوزاق وقت

ويك كوب كشييلرده تجربه ودقت ايد
لنوب كشي ايدلمش حقيقتلردر. اوقو
چيلر! اوزنگزده بو ياز دقلرني اعتبارسز
قالدرمه نكز هم باشقه قوند اشلر كز گده خصو
صا مبتلا اوله باشلاغانلرغه ويا مبتلا اولوي
قريب اولانلرغه آكلاتورغه طرشكز! دين
ولمتمز نك سعادتنه واستقبالنه طرشو چيلر
دن اولب امت فاشنده ميدوح اوورسز
بوندن آرتق الله فاشنده هم الوغ اجر
و ثوابلر تابارسز.

«ح. م.»



اداره گه مکتوبلر:

خوالينده بناسي متصور مدرسه عاليه
دينیه نك اجمالاً حسابي

خوالين شهرنده مدرسه دينيه عاليه بنا
قيلمق نيئي ايله دوخاوني صوبرانيه دن
دفتر آلفوچي خوالين اويان نك منهاج
يوسف افندي ۹ نچي هنتايرده دوخاو
ني صوبرانيه غه كيلوب نه قدر آنچه جمع
قيلمان ونه قدر مصارف توتقان حسابني
ويردي. حسابنامه بويچه منهاج الدين
افندي اوچ بل اچنده بارسى اون آلتى
منك بريوز اون يدي صوم كمش آنچه جمع
قيلمان. مذكور آنچه دن، حسن افندي
آفهورين واسطه سي ايله بانقه ده صافلا
نادره بش منك يدي يوز صوم. خوالين

ده اسبير يقاتيلنى قاصصه ده آلتى يوز
صوم. دفتر كا بازيله، بده منهاج الدين افندي
قولسنه تابش رلماش بش منك بريوز
آلتمش بش صوم. بيله كوركانلشدر
مرحوم احمدباي حسيق نك ياز ديقى.
ايكى مك صوم احمدباي نك وفاتندن صولك ق
نداش معموم دباي ويرر مزديه وعده قيلمش
شاگر افندي رميمش بر منك صوم. پتر.
پاول شهرى مسلمانلرندن جيولمش بر منك
دورت يوز صوم. (بو آنچه پتر پاولده حمزه
افندي تومينى ايله عبدالوهاب آخوند
واسطه سي ايله بانقه ده صافلاندر بو.
آفچه نى اشكه كروشكاج كوندره چكار)
اورينبورغك محمد افندي عثمانوف اوچ.
يوز صوم. برادران عيب اللين لرده باشينه
يوز يوپونيمر اوچ يوز صوم، ابو بكر افندي
فايقاف ده بكرمى بيش صوم برهان
الدين افندي ناصر فك بكرمى بيش صوم.
قزنده عالم جان حضرت ده يوز صوم. خرا
لين اوياننده بعثتيفقه قريه سنك مجيب الدين
افندي محمد جان اوغلنده اون بيش صوم.
اوشبو آنچه لردن صرف ايدلمش:
مدرسه مزك فاصادنى باصا توب حكمتدن
صديق ايتدرو ولنده صرف ايدلمش
دورت يوز ايللى يدي صوم. مدرسه نك
اورنى كيكاينور اوچون كورش سندن آلدش
يورت قوچي كريبوستلري ايل بار مصارفى
سكز يوز طوقسان ايكي صوم آلتمش
نين. مدرسه نى بذاقيده كروشكانده اولچاو
خدمتلى اوچون تخنيق غه اوتز بيش
صوم. مدرسه نيگزننى قاز. خدمته طوقسان

يورور اوچون حاجی بيليني طاشلاپ
زاكرانيچنى بيليت آلوب كيندوك. پارا
خودده سينوب شهرينه يافن بيش كون
كارا تينك طروب چقدوق خداغه شسكر
بزلى بىك سلامت يوريمز.

بيچاره حاجى لرنى بر پارا خودقه
تروب طوتقن كشى لركى يورته لركى
مسكين لره بو حال بىك ضرر جفا حنى
آديسه ده كوب زمان طور ديلر؛ فرق ايللى
كون نورغان حاجى لركى بار، بيچاره لرغه الله
اوزى ياردم ويرسون!

اوكتابر ئاك اون ايكنچى كوندە بو-
رصا شهرندن فايتدوق بورصا شهرى
استانبولغه ۸ ساعتهك بول ايكان. آندە بىك
هييت واننالىر بار ايكان واننالىرغه كردوك
مخصوص شهر كورور اوچون باروب ۴
كون توروب فايتدوق. الحمد لله بىك
راحت يريمز استانبولدان بر آطنه دان
كىتابىز، فاتحه ده بولاسز.



بلدى خبر لركى

اوغا شهرنده خلقنى صوفلقدن صا
فلاو نيت خبريه مى ايله آچلمش شفا
خانه فائده مينه مسلمانلردن اعانه صواب
مذكور شفا خانه نك رئيسى مفتى الاسلام
حضرتلر ينه مراجعت قيلغان ايدى. مفتى

اوچ صوم فرق تين. اوچ بل اهنده تيمر
بول پارا خود پراغون ايله اوتز بىك منك
ايكى يوز ايللى بيش چاقردوم بول يورمك
نومبر حقلىرى، تيلغرام لركى، خطلر و باشقه
مصارف اوچون مجموع اوچ منك بر يوز
ينەش دورق صوم.

مجموع محصول ————— ۱۶۱۱۷ صوم
مجموع مصارف ————— ۳۶۵۱ صوم ۶۰ تين.

مجموع فالغان سرمايه ۱۱۳۶۵ صوم ۴۰ تين.
اعانه قبله شلرنك اسماى ومقدار اعانه
تهلىرى يازلنوب آلسندى. وقتى ايله
«معلومات» جريسنده نشر ايدلنه چكدركى.
مدرسده دينيه هاليه بناسينه شروع
ايدلمش ايكان.

الله تعالى انعامنه موفق ايلاسون!

بر حج سفرينه كيتكان بىكه دن مكتوب

استانبولدن ۱۳ نجى اوكتابر

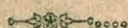
الحمد لله استانبولغه سلامت كيلوب
چيندوك كيلكانمز كه ۱۰ كون اولدى.
بوكون عبد شريفنى اونكار دوك طانش
ارومز بار آديسه دان كيلوب طورغان
بىك ياخشى كشى لركى حاضر كنه بيرام فطلاب
آنلردن فايتدوق آندە كوب تورك خانم
لرون كوردوك.

آديسه ده اوچ آطنه توردوق
حاجى بيليني بولفاچ استانبولغه
چيبر مايلر ايكان بزلى تالكان چيرلرده

اؤفا اویازی قاری یعقوب ژولصی کلاش
 آولی امامی طاهر علمان اوغلی ۴ صوم
 امت محمد نیک هر اشپنه - خدمتینه
 یاراماغه قصد قیلغان اماملر بو خصوصده پنه
 بر آز طر شور لر

حکومتدن اعانت

اوشبو یل ۲۹ نچی آوغوستده استرلی
 طوقدن اؤفاغه کیله طورغان پوچطه نیک
 مبعثنده اولغان حامی لری اوفادن اوطن
 چاقورم مسافه ده قوراللی دشمانلر طرفندن
 مقنول اولان استران نیک فیضوللین نیک
 وارث لری پنه بش برز صوم، و مجروح استرا
 ن نیک خلیف غه اوج یوز صوم جملہ سی
 سکز یوز صوم کیش مملکت هزینہ سندین
 اعانت بیررگه ۱۹۰۸ نچی یل ۳۰ نچی سنه
 برده فرمان عالی صادر اولدی.



محکمه مشرعبه طرفندن ۷۷۷۷ نومبر
 بیار لیش کاغذ ایله اوفاده غی روس مکتبلر
 نده تحصیل ایدوچی مسلمان بالالری
 (ایرلری) کوبی ایسکی طوغروسنده
 بندین صورالمنش ایدی. شرناکوره بن
 روس مکتبلرینک هر قاپوشپنه یروب
 توبانک گیچه معلومات طابا آلدیم:

۱۹۰۸-۹ نچی سنه اوفاده غی
 روس مکتبلر نده اوقوچی
 مسلمان یاشلرینک حسابی
 موژسکی گیمنازیه ده ۵ یوز شا

حضرتده ۱۲ نچی رقم معلومات مجله سنده
 بو حقه اؤفا ولایتی اماملر پنه مراجعت
 ایدوب قدر الحال اعانه جیوب بیارو
 لری اوتنگان ایدی. شونکا بناء توبانده
 یازلش اماملر محل لرندن اوشبو مقدار
 آقچه جیوب بیار مشلر در:

زلاناوست اویازی دوان مسجدلی
 ژولصی قرنا ی توقای آولی نیک امامی طاهر
 الله نورعلی اوغلی ۴ صوم
 بوغورصلان قلعه سی امامی نورالدین
 کمال الدین اوغلی ۵ صوم ۴۰ تبین
 ایسکی کوک طاو آولی امامی عبد الله
 عبد القیوم اوغلی ۳ صوم
 بوری قلعه سی امامی محمد شاکر محمد
 ظریف اوغلی ۱۰ صوم
 منزله اویازی ایسکی تلانچی آولی امامی
 محمد شاه حسین اوغلی ۵ صوم ۸۲ تبین
 اؤفا شهر ی ۲ نچی محل امامی ظریف
 افندی علی کایف ۳ صوم
 منزله اویازی جیباش آولی امامی عبد
 النافع بهمانف دن ۵۰ تبین
 بوری اویازی یوقاری لایچن طاو آولی
 امامی ختم الله فرح شاه اوغلی ۳ صوم
 بوری اویازی آرط اول امامی شیخ
 الاسلام محمد شاه اوغلی ۳ صوم
 اؤفا اویازی باقای ژولصی پچمن موسی
 آولینک امام حبیب الرحال خیر الله اوغلی ۳ صوم
 اؤفا اویازی باقای ژولصی توقای آولی نیک
 امامی ترجمان جمال الدین اوغلی ۶ صوم ۵۱ تبین
 بوری اویازی قزل بار ژولصی فاشقاق آولی
 امامی بخت گرای کشف اوغلی ۷ صوم ۳۷ تبین

کردن ۲۲ سی مسلمان بولوب اسماری:

سکنز نچی صنفده

مستقیموف اسکندر، تیر یغولوف سلیمان

یدنچی صنفده

کیبیش، ف محمد حنفی، تیر یغولوف سلطان محمد، تاگو مبینف عثمان، عثمانف عبدالباری

آلتنچی صنفده:

عبدالخالقی محمدالدین، ماملینف احمد، سعیدوف سیدگری

بشنچی صنفده:

بایتر یا کف نور العیان، ینکیبف داود ینکیبف خلیل الله،

دورتنچی صنفده:

کیبیشف محمد سید، عثمانف ابراهیم،

اوچنچی صنفده:

آقچورین ابراهیم، ینکیبف بابزید، کیبیشف محمد صالح، حبیب الین شاکر جان،

ایکنچی صنفده:

بایتر یا کف میر علی، کنز کیبف عمر، جفایف حسن جان

برنچی صنفده:

بولغاکف حسن،

(پربغاناوتیلنی یابلغان سبلی ۱۱ مسلمان کره آلهادی)

ریالنی اوچیلشچهده:

وچ بوزده بر او فوچیدن ۷ سی مسلمان

بیشنچی صنفده:

ینکیبف سیدگری، تیر یغولوف سلیم گری

دورتنچی صنفده:

جاننورین جهانگیر،

برنچی صنفده:

عبارف عمر بولغاکف حسنجان، ایمافیف میر سید ماملینف اسحاق،

برنچی-دورت صنفلی غاردسکوی

اوچیلشچهده

ایکی مسلمان

سبعانقولوف اکرم، عمر ف عارف الله

ایکنچی دورت صنفلی غاردسکوی

اوچیلشچهده

بارسی ۲۵۰ و فوچیدن دورت مسلمان

اسکاف ابراهیم، تیر یغولوف، آیدولاطف

قره بانقولوف،

ایکی صنفلی پریغودسکی اوچیلشچهده

بارسی ۱۰۱ و فوچیدن دورت مسلمان

قره بانقولوف، تیر یغولوف، حبیب اللین مودین

۲ نچی پریغودسکی اوچیلشچهده بوزدن

۲ مسلمان بولوب آنلر:

ینکیبف میر سید هم خیر اللین،

۳ نچی پریغودسکی ده بوق

۴ نچی پریغودسکی ده ۲

۵ نچی ده ۱

۶ نچی ده بوق

۷ نچی ده ۲

۸ نچی ده بوق

۹ نچی ده ۱۳۲ دن ۱

۱۰ نچی ده ۲۷۳ دن بوق

چاستنی گیمنازیه ده

ایکی یوز ایللی دن ۱۲

مسلمان بولوب آنلر:

اسطارش پریغاتاویتلنی ده؛

مقصودنی عبدالعزیز. مصطافین اسماعیل.

مصطافین ابراهیم.

ملادشی پریغاتاویتلنی ده:

کییشنی میرسید. اورمانی اسکندر.

پنکیکیف احمدگری. موتین عمر.

برنجی ده

مقصودنی عبدالعزیز. بایبورین عالم جان.

بایبورین نعیم جان

ایکنچی صنفده:

مانغوشنی یعقوب چانیشتی. اسماعیل.

زیله میرنی ده ۳

ماملین اسماعیل ابن اللین شامل. مالکف

عثمان

مسلمانلر پریوطنده

۱۷ شا کرد علیوف عبدالحی. پنکیکیف

تیمر بولاظ. مصطافین حاجی احمد فتح.

اللبین علی الله. رجیف آرسلانعلی بونوسف

حبیب الله پنکیکیف محمدیار. اونکانف ادریس

عبد المنفی عبد الله. عبد الناصر فی عبد العزیز

صاقایفی سیدعلی. چانیشتی احمد صفا. قودا

شفی عبد الله. چانیشتی سلیمان. حاجی احمدی

تاجی احمد. اسماعیلوف احمد شاه. رجیف

مهدی

محمدی چانیشتی اشقولنده ۳۱ شا کرد.

کارپیژانک پریغاتاویتلنی اوچلشچه سنده

اوج مسلمان تیریغولفی ظاهر. تیریغولفی

علی تیریغولفی خلبل الله

بارسی او فاده فی روس مکتبلرنده او قوچی

مسلمان باشلری فقط ایرلر (۱۱۴)

بر یوزده اون دورت در

اونا گیمنازیه ورهانی مکتبلرنده دین معلم

«حبیب الله اختموف»



تورلی خبرلر:

اختراعات و کشفیات

بوکونلرده پیطر بورخه چبقسر تلگرام.

استانسه سی باصالب دینگز اوستنک بولغان

عسکری پراحوظ آبله خبرلشو تجربه

قیلنوب خارق العاده مینون اولورلق درجه

بولغان. بتون غزیده صحیفه سینه بازارلق

قدرلی سوزلرنی ۱۵ مینوط اچنک سویله.

شکانلر. استانسه یاننده ترغان آدم لرگده

ایشتورلک بولغان، بو تجربه یاقن یرده

بولغان سبیلی تیز کوندن اوزاق مسافده

تجربه قیلنوب قارایاچق بولغانلر حاضرلک

کرانشناد ایل پیطر بور آر اسپنده چبقسر

تلگرام باصارغه قرار بیرگانلر. بو کونگه

قدرلی چبقلی تلگرام غه عجبیلنوب بعضلر

مز اشانمیده تورغان ایدوک ایمدی بو

چېسز نقرام بولغاچ نچك اشانورمز
ايكان والله اعلم.
«ب. م.»

ياڭى كشف.

«La Revu» (ره ۋيو) غزته سىنىڭ
خبرىنه قاراغانده قالومبيادا پلاتينا كشف
ايدىلگان، بو وقتلرغەچە پلاتينا معدنى
بارى اورال طاغلرندىنغە چقارلا ايدى،
كىلاچك وقتدە فالومبىيا اورالغە شريك
وكونداش بولوى مەكن اولدىغى ايل
برابر بو سىراك طابل تورغان معدنىڭ
چغوى، وانگدە استعمالىنىڭ كۈبەيوى
مەلىكتىڭ بايىياچقى كۈرسە تە، بومەلىكت
آلتون وغىرى قىمتلى مېنىراللار استخراجى
ايلەدە بىك بايدىر.

«پراۋىتاستويىنى ۋېسنىك ۲۳۹»

پلاتينا «Платина» كەوش مەناسىڭ
اسسىيلىك درجەلر بىڭ يوقارى درجەلىك دە
ارىمى تورغان صورىراق آق تۈسدە،
بر معدنىر آق آلتون دىمەكلە مشهوردر.

ھوادە قزقىلى ايكى اولچاۋ.

اوتكان جايدە ۋالاريا جىزىرلرېنە
يقىن اورندە پرافىسور «خرغسل»
ھوا طبقەلرېنى اوگرانو خدمتى ايلە
شغللىگانده «ۋېكتورىيا» لوزا پاراخوت
ندىن ھواغە يبارلىگان بر بالون ۲۱۸۰۰
مېترو بېوكلك ويوقارىغە ايرىشكان،
۱۰ نچى آۋغۇستدە، لىنىبىرغ آئر ستا

تېچىسكى آبسىر ۋاتورياسىنە منسوب اولغان
باللون قارتىنى اسملى آئىرىستات ھواغە
يبارلوب سطح بىردىن ۶۲۴۰ مېترو يوقا
رىلقە ايرىشكان ايدى.

بو ۋاز دوشنى ھوا شارارىنىڭ
كونتارلىكندە حاصل اولغان بعض معلو
ماتلر بېلدر: ھواڭ بىرنچى ۱۵۰۰ مېترو
دائىرىسىدە كامىل جېلسزلىك بلىندى. اوچ
كىلومېتردىن يوقارى شمالى جېڭلەچە جېل
سىزلىدى؛ آندىن اياڭ يوقارىغە چېكىلى دىمى
كامىل جېلسز صېلوق بلىندى.

بولوط طبقەسىنىڭ چېكىلرى ۱۵۰۰ مېترو
ايلە ۲۴۰۰ مېترو آراسىدە بومسافە دەمۈدى
جېل سىزلىدى.

بومېتر ۲۲ ۲/۱ ۋېرشوك، بركىلومېتر
مڭ مېترولار، بوايسە ۴۶۹ سارۋېنغە
توغرى كېلە.

ايسكى مىرلىلۈدە ايليكتىرىك ياقۇلمىغى
نىڭ بولوى.

آمرىقا پرافىسورلردىن «Cad»
كونتلىمگان بر ياڭى فېكر بىان ايتىدى،
شۈبھىلەكە ايسكى مىرلىلار ايايكتىرىك يا
قۇپلىغى ايلە يا كە نېندى بولسەدە آڭا
مشابھىر تورلى نرسە نورى ايلە فائىدە
لنغانلر، پرافىسور بو ياڭى فېكرنى اثبات
ايچون تۈبىداگى ذكر ايدىلەچكىنى دىلىل
ايدە نېل بالان وقرلىنداغى دىلك-تىشو
كلردە وجېر آستىنداغى بىك قارانغى اور
نلردە بىك كۈب كارتىنالر ھم آڭاچ وتا
شدن كېسۈب واپوب ياساغان صورىتلر
تايل، بوندى نچكە ونورلى خدمتلىرى

باروب بیر صوراسمه لر البته آنلرغه الك
بیر بیروله چکدر.

♦♦ ترکیه ده حریت اعلان ایدلدکن
صوک ♦♦ ۳۸ عدد جرید و مجله (غزیده
و ژورنال) لر چغارله باشلامش هم ۳۴
عدد مطبعه (تیپوگرافیه) آچلمشدر.
♦♦ استانبول - ترکیه ده مشروطیت اعلان
ایتولگان وقتدن بیرلی هجرت قیلوب
چیت مملکتلرکا کیتیش تعینا بریوز
سکسان منک قدر مهاجر قاینبوب کیلمشدر
ایدلدن

سیواستوپول آرقلی کیتکان حال
جیلر وقت، اداره سینه بویل تیلکرام ویر-
کانلر: «هاضرسیواستوپولده ینبوع هم جک که
چغارغه بخشی واونکغایلی اوچ پاراخود
تورا، بونلر حاجیلرنی کیروده آلوب
قایناچقلردر، برسی اوکتابر ۲۵ برسی
نویابر ۱۵، و آخر غیسی نویابر ۲۹ لرنک
کیتیه چکدر. تیمر یول استانسولر نده یا که
آدیسده سیدعظمایف آدملری سواستو-
پولدن بارو ممکن توگل یا که شوندای
باشقه برر سوز سویله سولر اشانمانکز،
سیواستوپولک طنجلق قصو یوق» بو-
تیلغرامنی بیر کن حاجیلر بو خبرنی غزیده-
لرده یازوب کیتیه چک حاجیلرغه اعلان
ایتونی اوتنکانلر

ایدل

فاقیلنی چرا وشم یاقطلق ای ایل گنه ادا
ایتک ممکن اولمای بیراک یاقطیلقد
اولمقل یینی فرض ایدارگه مجبور ایده در.
همده فاقیل «Факель» یاقطیلغینه
اولسه ایدی شکسن آندی صورتلرده توتن
اثریده قالغانلغی بلنور ایدی. هیچده
بلنی. شونلقدن پرافیسور اوپلی مصر
لیلر البته بر توری قونلی یاقطیلقلر ایل
فائلنگانلر دیب.

یا که یاقطیلق کرک اولغان استینه
که برر توری کوزگی واسطه سی ایل
قویاش نورندن استفاده ایده بلدیلر می
نچکده مصر لیلر الک زمانلردن بیرلرک
فائده لانه بلدکلری آچیق معلوم.

«ع. آقیردین»

♦♦ زمیله اوستروپیستوا هم زمیله
دیلبه باش اوپراؤلینیه سی طرفندن ایضاح
ایدلنده در: زمیله اوستروپیتلنی کامپسبه
ناکازی ننگ ۶۲ نچی ماده سنی پرینه کلنو
رور اوچون زاپاص برلرنی اوچاستکار
که بولوب خلققه صاتفانک، برده بیرسز
وبا آزیرلی آتستوانی هم زاپاصنی نیز
نی چین (صالدات) لرنی باشقه لردن الک
راق تونارغه کرک. یعنی باشقه لرده هم
آنلرده بیر صور اغازنک آنلرغه اول صاتار
غه کرک. (ناؤایا ورینه ۳۲۲) نومبر

بو خبرگه مسمانلر دقت ایتسونلر چونکه بز
ننگ مسلمانلر آراسنکده برده بیرسز ویا آن
بیرلی آتستوانی هم زاپاصنی صالدانلر بیک
کوب، زمیله اوستروپیتلنی کامپسبه لرگه

اخلاق و عادتکە دائر

(اللواء دن ترجمه ۱۹ همددن ما بعدی)

(باشی ۱۳ نچی نومرده)

افندیلرم! بلنگزکه بن بو اورنده ذکر
ایندوکم سوزلرمدان خانولرنی زنجیر
لب فویب بالکلیه ایودن چغولری حرام
دیگان معنی نی اراده قیلمایم بن اراده قیلما
دقم کبی هیچ غافل بوکبی معناده اولان سو
زی دیمز بن آنهق (مبالانسز سربست لک
دن نعدیر ایندوکم وجه دن) خانولر ننگ
شامنن اصلاحده نوبانده کی مطلب لری
آلده نوتونی تیوش کوره من:

۱- خانولر اوچون قاهره واسکندر
یه کبی مصر عواصملرنده مدارس ناسیس
ایدلسون که مواددر اسیده سی صدر مقالز
ده ذکر ایندوکه زمیز اندن خارج اولماسون.
بو مدارس شهر داخلنده اولورسه کورکام
هم فرضنی ایفاده اتم بولاچاق در. اگر
شهر خارچنده (اصلو بودکه و حوره لرده)
بولورسه بو مدارس ایله ایولری آرا
سندله تلمیذانی تاشی تورغان عربیه (آربا)
لر انخاذا ایدلسون ایرتن باروب کیچکه
قبر قایتورلق بولوب بولده دیانت ونا
موس جهنمدان موثوقیه اولان محرم
لری یاکه معلمه ویا معلم رفاقت ایستسون
ایمان غیرتی اولان مسلم قز لری رین خادم
لری ایله کنه (اجنبی اولورسه) بیارودن
صافلا نسون آننگ اوچون خدام فسادننگ

واسطه سی و مساوی ننگ اصلی دبه مشهور
القوم دور. بوننگ اورنلی ایدوکن حکومت
نظر نده کی قز لری مکتبی نیره سند (حاره
لرده) کون آخرنده کیچنلر کورر لر.
(آخری بار)

اداره دن جوابلر

«معلومات» مجله سینک ابتدأ نشر ندن
بیرو اداره گه کوب اورنلردن مکتوب،
مقاله واستفتا کلوب بونلرنگ بعضارینه
خصوصی هم عهومی اولارق جواب ویر
لما دکندن شول محترم افندیلره اعلام این
رزکه: تیوشلی کورنگان مکتوب، مقاله
واستفتا لرغه بوندن صرگه ندر بجا جواب
ویرله چکدر.

ناشر: محکمه شرعیه

مدیر مسئول:

بات فتوی دن قاضی منابت الله کاپکایف
رسمی قسمدن قاضی نور محمد ماملیق
غیر رسمی قسمدن قاضی حسن عطا محمدی

مجله نك

پروگرامنه موافق مقاله لر
قبول ایدوله، مقاله لر
نسقارتو توزانو ده، ااره
اختیارلیر. خرج ایدلیم
مقاله پوچطه بدلی یبارله
اعاده قیلنه.

مجلومات

محكمة شرعية اورنبورغیه

اشتراک بدلی:

برسنه ۳ سوم.
پارتی سنه ۲ سوم
خارجی مملکتلرگه
سنه لکی ۴ سوم.

آدرس: شهر اوفای
«مجلومات» اداره سینده.

N: 21

آیده ایکی مرتبه نشر ایتله در.

N: 21

УФА. РЕДАКЦИЯ „МАГЛЮМАТЪ“

ВЪ ЗДАНИИ МУХАМЕДАНСКАГО ДУХОВНАГО СОБРАНИЯ.

Официальный Отдѣлъ.

رسمی قسم

قالدرغان غبر منقول ماللرن هم کاپیتاللرن
دو خانوی صابرانیغه، تحت تصرفنه آلور
غه رخصت ایتدم. شول شرط ایل که:
حسینی مرحوم ننگ وصیت نامه سنک «منم
اینولگان ماللرم همه کاپیتاللرم ننگ
تصرفی ایچون آصوبوی پوچپیتیلغوی
صاویت تعیین ایدلوب هم اولوق صاویت
که آصوبوی پر اوالر بیرولسه ایدی هم
اورنبورغ ننگ حسینی نامنده بولغان آلطنچی
مسجدی حضورنده مدرسه ننگ نظارتی ینگا
ترتیبجه بولسون ایدی» دیکان سوزلری
حسینی ننگ، صولری ننگ یوروتورغان
اشلری تیوشلی محکمه لرده دفت اوزرنده
قارالغانقه قدری همه حکومت طرفندن
رخصت بیرلگانگه قدری بهای کپیتاللسلر.

م. و. د.

دیپارتمنت دوخاونیخ دیل اینستراتیخ ایسپاریدانی دن
انچی اوتکابر ۹۰۸ انچی یل ۷۵۳-نچی نومر

اورنبورغسکی محمدانسکی دوخانوی
صابرانیغه پریدلارثینیه.

اورنبورغسکی محمدانسکی دوخاو
نوی صابرانیغه ننگ اوشبو یل ۹۰۸ نچی آپریل
۲۹۷۳ نچی نومبر اوزرنده بولغان استعضا
رینه بناء هم ۱۹۰۰ نچی یلک نشر اولموش
غراژدانسکی زاکون ننگ اونونچی طوم برنچی
چاست، ۲۸۱ نچی اسناتیه سینده موافقتا قزان
کوپیسسی احمد، علی اوغلی حسینی ننگ
مسلمانلر آراسنده علم و ساچراچون
همه باشقه خیراتلر ایچون وصیت ایتوب

دارالقضاء شریعۃ محمدیہ اور نیورغیہ
محکمہ سہینہ

ویاتقی غوہ بر ناسی آلا بوغہ او
بازی صلاغوش و ولسی الوغ
بارجی آولندہ انچی محلہ
امام خطیب فصاح الدین ملا
بہاء الدین اوغلی سیدانوفدان

راپورٹ

شونگ حقندہ کم او شہو ۱۹۰۸ انچی سنہ
نگ آوغوست چیللاسنده حج سفرینہ
بارو ایچون سز معظمہ لولار مژدن استبدان
قیلغان ایڈم. قصد مدہ بر نچہ زیارۃ بیت اللہ
بعدندہ سیاحت قیلوب کسب هوا قبلوق
ایدی خدا راضی اولسون ماہ رمضان
باشندہ سز معظمہ لولار نگ اذن نامہ لارگز
یولقوب قوامزہ آلد قسہدہ لکن بوسنہ
حج سفرینہ بیگرہ ک آغر بولور کبی تر
جہان غزیتہ سندنہ اوقد قندین: بویل کند
می احتیاریم ایلہ پامانوزور پالیتسیہ آلد
روب محبوس اولوب سیار حبس خانہدہ
پورومزی وجدانم مساعده قیلما دقندین
بوسفردن بوسنہدہ قایتدم سفر قیلما دم.
«امام خطیب فصاح الدین سیدانوف»

محکمہ شریعہ اور نیورغیہ ۱۹۰۷
نچی یلده امتحان قیلنوب استحقاق
ینہ بناء درجہ ویرلش ملالرنک
حسابلری

امام خطیب و مدرس لر ۷۰
امام خطیب معلم لر ۳۷۸

لربنہ اعانت و یاردم ایتو نبتی ایلہ
ماو پیشستوا پاسیمستنوی پ، موشچی پا
صتراد فشم ناواینہ صالدا نام ای ایخ
سمی استوام نامک نہ زامش جمعہدہ خیر
یہ نک پریدسید نل لوازمن باشقاروچی
سی جمعہدہ خبریہ نک ہرتورلی دین و ملتندہ
کی ۲۰۰۰۰۰ دن دہ زیادہ راق ضعیفی
صالدا نلرغہ یا دم ایبار کا پتارک غرجی
بواماہ احتیاج تلری غایت کوب بولدقندین
ونہ تریننج دبل مینستہ نندن جملہ روسیہدہ
ہم مسلمانلرنک مسجدلرنک اعانت استا
یوب آقچہ بیارغہ رخصت ایتسانگز ایکن
دیو اوتوینہ بناء مینستر حضر تلری دو
خاونوی صابرانیہ غہ بیورغان بو خصو
صک تبوشلی تدبیر قیلہ ب قیلغان تدبیری
حقندہ بنی اکھلاندرسون ایدی دیو
بناء علیہ دوخاونوی صابرانیہ بیو
رہ دور مینستر حضرتیک امرون تاتار
چہ غہ ترجمہ قیلوب صابرانیہ نک نظار
تنک بولغان مسجدلرنک خطیب لربنہ تبو
شلی پالیتسیہ لار آرقلی نارائوب خطیب
لراوزلرنک محلہ قوملرن وعظ نصحت
ایتوب قوم لربنک قولالرنان کیلکان
قدری اعانت ایتار کا دھوت قیلوب ہم
ییلغان اعانت آقچہ لرن جمعہدہ خبریہ
نک آقچہ طلب ایتوب پوروچی ار پالنا
ماو چیندایلربنہ محلہ قوملری اوزلاری
طاپشرسو فلر، قولالرنک بیولغان آقچہ
لاری نہ قدری بولسہدہ دیو
اصلندہ امضایتمش لر پریدسیدانل
م. سلطانوف

امامی
کاپکاف

چیلندر

سیکریتار تیرغولوف

قوم و دینلرنڭ روحانی ماء، ورلری، اوز
لرینڭ نعت نظرندە اولغان روحانیلره
بیان اینتیکارینی ضرور دیب اعتراف
قیلادر.

شویل کدغراژ دانسکی ماء مورلر تقضا
ایتنکان مذکور مقتضا «ترتیب، لرنی هر بر
آیرم حادثه لره قانانیچسکی مساعده نڭ
حصولنی کوتهای کامللمک لازم، خلاقی
صورتده جواب آهستنده فالورلر دیب،

بونڭلر برابر، مینستر ستوا عبادت
خانه خادم لری هم روحانی خدمه لرگه، مذکور
خدمت لازمه لری حقنده، حکومت فائده
لری اوزلامس قدری، برابر- و تیگز او
لپاوده تدبیر ایتمک اختیاری و ممکنلکنی
بیورلگان بولونده مانع ناپماید.

مینستر ستوا اوشبوروشده بولوی
میکن دیب ملاحظه ایتدی مثلاً: شوندا
اورنلرده (غوبرنالر، شهرلر، اویازلر)
بر دینده اولغان برنچه روحانیلر اولسه،
یا ئسه بر اوده اولماسه، دوخاونی و لاستلر
البته مملکت و حکومت فائده لرینی فهملب
ملکی حا کملر «غراژ دانسکی و لاست»
هم آلا رنڭ قائمه مقام لرینڭ چاقروینه
«دعوتینه» باررغه اوز نظرلری ایله بر
روحانی کمسه نی تعیین ایتسه لر ایدی، هم
آنلر حقنده، تیوشلی دیوانلره «پریسو
تستویینی اورنلره» و حکومت ارکان لرینه
(غوبیرناتورلر، آقروژنی صودلر، میرا
وای سیزدلر)، کبی لرنی خبرلندرسونلر
ایدی، قایولر ممکن قدری روحانی و لاست
لر تلا کچه اولورلر.

امام معلم لر ۱۰۸
مؤذن معلم الصبیانلر ۱۷۵
مؤذن لر ۱۹
درجه ویرکا استحقاقلری تابولماپنچه
چارلغانلر ۲۱

م. و. د.

چیت دینلر روحانی اشلرینڭ دیبا
رطامینتی دن ۱۹۰۸ نچی بل ۲۳ نچی اوکنا برده
۳۹۲۱ نومر ایله اورنبورغسکی محمدانسکی
دوخاونی صابرانباغه پریدلاژینیا.

داخلیه منستراسا و اسمک موجود اولغان
معلوماتلره بناء، اجنبی دینلر روحانیلری،
ملکی ماء مورلر آنلرنی زاکون ایله
بیورلش روحانی خدمتلرنی مثلاً: یمین
ایتدرو، مانیفستلر اوقو، هم غیرلرنی ادا
قیلو ایچن چاقرغان و قتلرده، عبادت
خانه «Каноническій» قانونلرنده بوندای
مساعده بلا واسطه اوز ماء مورلرندن او
لماد یغنی سبب ایدوب، کوب و قتلرده
قوشلغان مقتضالرنی کامللاودن منع لانالر.

غراژ دانسکی زاکون ایله الزام
ایدلش روحانی خدمت عمللرندن، روحا
نیلرنڭ اعراضینه یارارلق بنانی کورمای
هم چیت دینلر حقنده صود زاکون او
صتاوینک XI طوم I جزئی ۳ نچی سستا
تباسی قوتنچه حکومت زاکونلرنی حفظ
ایتمک روحانیلره موضوع نظاملرده بار
لغینی اعتبارغه آلوب: مینستراسا و اجنبی

اوشبونك حقنده دستور العمل هم
كاملارگه خبرلندروب، آرندر امن كه
روحانى ولاست لرنك مذكور خدمتكه
مخصوص روحانى كمسندنى صابلاپ تعيين
ايدوى تاخيرمكن اولمغان حادثه
لرده اورن مناسبتى ايله پائسه اوزلرنك
معقولالوى بويچمه اولسون، حكومت
اوچرودنيا و اعصابالرينك يقين راق اور
ندن روحانى عمللرنى اداء قىلوايچون،
روحانىلرنى چاقرو حقنى «پراواينى»
هچ بروقنده بترمايدر قاير روحانىلر
آنداي دعوت كه اطاعت اينمكلرى
البتة لازمدر.

داخله مينستري ايچون ناؤار يش مينستر
سنانور ماقارف امضاء اينكان
دبريكتور ايچون ژيتس دبريكتور
و سميرنوف امضاء اينكان

نوغرى ديه چيناونيك آصوبى پاروچينيه
پارافى امضاء اينكان.



تركه حقنده

اوفامو بر فاسى برى اويازى بايغوجه
ثولصى قوم آولى باشقردى اسحاق
ايوب اوغلى صفارف ١٩٠٨ نچى سنهده
نويابر برجنده دوخاونى صابرانيده
داخل عريضه سنهده بيان ايته دور:

بزم اتكامز ايوب بلال اوغلى
صفارف منكده توقز يوز سكرنچى يلد
اوچونچى سننابرده وفات اولدى. تكفين

تجهيز قضا دبون، تنفيذ وصايدن قالغان
مال مفروك سنه وارث شرعى سى اوغلى
اسحاق ايله حب جهان، سودان اسمى
ايكى قزى قالدى. اتكامز بلال نك وفاتى
بعدنده مذكور بر اوغلى وايكى قزغه
باشقه وارث قالدى. اوتنه مز دوخاونى
صابرانيده اولان حاكم شرعى لرمزدان
اتكامز ايوب تركه سندان هر قيومزه
شرعانيوشلى حصه لرمزنى تعيين قىلب بيركه
٢ نچى سوال اكر ابن آتاسندن مقدم
وفات بولسه شول وفات اولمش ابن نك
زوجه سى هم بالارى آتالرندان صونك
وفات اولمش بالارى تركه سندان ميراث
آلارمو بالارى نك بالذات اوغل وقزلى
سلامت بوله توروب.

بيورديلار: ميت نك بر اوغلى ايكى قزى
قالغان صورنده تصحيح مسئله سكرزدان
كيلوب بطريق العصبية والذكر مثل حظ
الانثيين، ايدوب آيت كرېمه گه بناء تعيين
حصه بيله ايداله: اوشبو صورنده اوغل كه
سكرزدان دورت حصه، قزلىر غهر واحد سنه
سكرزدان ايكى حصه،

٢ نچى سوالكه جواب فرايض السرا
جيهده باب العصباته الاقرب فالاقرب
اى يرجعون بقرب الدرجة اعنى اولى
هم بالميراث ثم بنوهم ديكان روايه ايلان
باب حجبده الاصل الثانى الاقرب فالاقرب
كما ذكرنا فى العصبات انهم يرجعون
بقرب الدرجة فالاقرب بحجب الابعاد
حجب حرمان ديكان راويتلره بناء ابن
صامى باروقنده اولادالابن ميراث آلماي لار

ثلث مال دن خواه ثلث دان ز باده دان بولسون
بالغ ورثه لر بعد موت الموصی کلا رضا
اولسه لار اشبو وصیت موصی نك
ایتکانه تمام ایدلور.

اگر ورثه لر موصی نك موتی بعد نك
وصیتنه رضا اولمه لار اول تقدیرده
وجه غیر که واجبی که بولغان وصیتی
ثالث قدر سنده صحیح و تنفیذ ایدلور
فقط ثلث دان آرنق بولغان قدر سنده یعنی
زیاده سنده کله باطل اولوب تنفیذ ایدلور
اما وارث که بولغان وصیتی رضا بولما
غان ورثه لر نك حصه لری قدر سنده باطل و
لوب رضا بولغان لری نك حصه لری قدر سنده
صحیح و تنفیذ ایدلور. اگر ورثه لر وارث که
بولغان وصیت که کلا رضا اولمه لار اول
تقدیرده وارث که وصیت مطلقا باطل یعنی
خواه ثلث مال دان خواه از زیاده دان اولسون.

روایت لار:

هنايه كتاب الوصايا باب صفة الوصية
فتح القدير كتاب الوصايا صفة الوصية ۸ جلد
یعنی شرح صحیح البخاری كتاب الوصايا
۴۸۲ هـ ۴۸۵ صفحه

فتاوی مجمع علی آفتاب ۹۳۲ صفحه

ابن عابدین ۵ جلد ۶۵۶ صفحه

طعطاوی ۳ جلد ۳۴۱ صفحه

طعطاوی ۴ جلد ۳۱۵ و ۳۶۹ صفحه .

فرايض السراجيه نك مسندی و اصولی
بولغان حدیث هم روایت لری یازلدی:
عن ابن عباس رضی الله تعه عنه قال قال
رسول الله صلى الله عليه وسلم الحقوا
الفرايض باهاها فما بقى فلاولى رجل ذكر
(صحيح البخارى جلد ۴ صفحه ۶ طبع مصری)
قال النووى المراد بالاولى الاقرب (یعنی شرح
صحيح البخارى جلد ۱۱ صفحه ۹۵) وقال
زید ولد الابناء بمنزلة الولد اذالم يكن
دونهم ولد ذكر ولا يرث ولد الابن مع الابن
(صحيح البخارى جلد ۴ صفحه ۶) وهذا الذى
قاله زید اجماع (یعنی شرح البخارى جلد
۱۱ صفحه ۹۷)

اقول قد علم مما تقدم ان سقرط ابن
الابن مع الابن الذى ليس هو اب له بالحدیث
المنقول عن ابن عباس رضی الله عنه فان
ابن الابن ليس هو اولى رجل عند ویرد
الابن الصلبي كما صرح النووى وبالمقول
عن زید الذى هو مجمع عليه
(تحریر قاضی هنايه الله).

توبانده ذکر ایدلان کتب معتبره لر دان
منقول اولان درایت لی روایت لره بناء
مسلم اولان کسمنه تکفین و تجهیز و قضاء
دیون ندان قالغان ثلث مال دن اکثر
ایله وصیت ایلاسه موصی نك ورثه لری
اولمه لار اشبو وصیت موصی نك ایتکانه
إشرعاً تمام ایدله

اگر موصی نك ورثه لری اولسه
وصیت خواه وجه غیر که واجبی کهسه که
خواه وارث که بولسون او شنداقی خواه



۱۹۰۹ یلده اهل اسلام نك روزه و بيرام وقتلری تاريخ هجرى ايله «۱۳۲۶-۱۳۲۷»

روشنه چيلا حسابلى			اسلامچه آى حسابلى		
۱۹۰۸ نچى يل			بیرام کون و کیچه لر		
چيلا اسملى	کون اسملى	۱۹۰۸ نچى يل	بیرام کون و کیچه لر	۱۳۲۶ سنه	ذی الحجه
ديکابر	۱۱	پنجشنبه		۱	ذی الحجه
»	۱۹	جمعه	عرفه	۹	»
»	۲۰	شنبه	عيد قربان	۱۰	»
»	۲۱	یکشنبه	يوم نحر	۱۱	»
»	۲۲	دوشنبه	يوم نحر	۱۲	»
۱۹۰۹ يل	»	»	»	»	۱۳۲۷ سنه
ينوار	۹	جمعه	»	۱	محرم
»	۱۹	یکشنبه	عاشوراء	۱۰	»
فبرال	۸	یکشنبه	»	۱	صفر الخیر
مارت	۹	دوشنبه	»	۱	ربيع الاول
»	۲۰	جمعه	مولود النبی صلی الله عليه وسلم	۱۲	»
آپریل	۸	چهارشنبه	»	۱	ربيع الاخر
ماي	۷	پنجشنبه	»	۱	جمادی الاول
ایون	۶	شنبه	»	۱	جمادی الاخر
ایول	۵	یکشنبه	»	۱	رجب
»	۱۱	شنبه	رعائب	۷	»
»	۳۱	جمعه	معراج النبی صلی الله عليه وسلم	۲۷	»
آوگوست	۴	سهشنبه	»	۱	شعبان
آوگوست	۱۷	دوشنبه	ليلة البرائت	۱۴	»
سنتابر	۲۰	چهارشنبه	»	۱	رمضان شریف
»	۲۶	شنبه	ليلة القدر	۲۶	»
»	۲۷	یکشنبه	يوم القدر	۲۷	»
اوتکابر	۲	جمعه	عيد فطر	۱	شوال
»	۳	شنبه	عيد فطر	۲	»
»	۴	یکشنبه	عيد فطر	۳	»
اوتکابر	۳۱	شنبه	»	۱	ذوالقعدة
نویابر	۳۰	دوشنبه	»	۱	ذی الحجه

Не Официальный Отдѣлъ.

غیر رسمی قسم

افتتاح

اھوذ بالله من الشیطان الرجیم
بسم الله الرحمن الرحیم

(ضرب الله مثلا) ویدل عنه (عبدا
مملوکا) صفہ تمیزہ من الحر فانه عبد الله
(لا یقدر علی شیء) لعدم ملکہ (ومن رز
قناه منا رزقا حسنا فهو ینفق منه سراً
وجہراً) ای یتصرف فیہ کبفی یشاء.
والاول مثل الاصنام والثانی مثل تعالی (هل
یستون) ای العبد العجزۃ والحر المتصرف
لا (الحمد لله) وحده (هل اکثرهم) یعنی
السکفار (لا یعلمون) بان الحمد والعبادة
لله تعالی. ثم زاد فی البیان فقال (وضرب الله
مثلاً) ویدل منه (رجلین احدهما ابکم لا
یقدر علی شیء) من الصنایع والتدابیر
لنقصان عقله الابکم الذی ولد اخرس فلا
یفہم ولا یفہم (وهو کل علی مولاه) ای ثقیل
علی من یشی امره ویعوله (اینما یوجہہ)
بصرفہ (لا یامت بغير) حیثما یرسل ویصرفہ
فی مطالب حاجۃ او کفایۃ مہم لم ینفع ولم
یامت ینجع وهذا مثل الکافر (هل یستوی
هو) یعنی صاحب هذه الصفة الذمومة
(ومن یامر بالعدل) یعنی ومن هو سلیم
الحواس نفاع ذو کفایات ذورشد و دیانۃ یاء
مر الناس بالعدل والخیر الشامل بمجامع
الفضائل (وهو) فی نفسه (علی صراط طریق
مستقیم) وہ فی نفسه علی طریق مستقیم

لا ینوجہ الی مطلوب الا ویبلغہ باقرب سعی
وهو الثانی المؤمن علی سبۃ صالحة و
دین قویم فیجب ان یکون الامر بالعدل
عالمہ قادر مستقیم فی نفسه حتی ینمکن
من الامر بالعدل. وهذا مثال ثان ضربہ
الله لنفسه

(جلالین، قاضی، مدارک، حازن)
اوشہو یازلمش ایکی آتہ کہ ہمہ
سورة نحلہ ۷۶ و ۷۷ نبی آیت لر در.
یازلمش عربی تفسیر لری ایل تورکی نل کا
کتور لار کہہ بویل معنی چقدر: ۷۵ » الله
تعالی اوخشاش کلنورب بیان ابندی:
ہیچ اشکا قدرتی اولمغان بندہ، بندہ سی
ایلہ بز آنکا کورکام رزق - مال و یروب
آنی یاشروندہ ہم اشکارادہ نلا کانچہ اید
کولک کا توتقان من بو نلر ایکیسی ہوابر
بولور لرمی؟ یوق! البتہ بولماسلر.
اولگی روشلی، یعنی قولدن ہیچ اش کیلماکان
کشی صنم کا اوخشاشدر. ایکنچی روشلی کشی
الله عز وجل کا اینلمش صفتلر دہ) مثل در
بارچہ ماقتالمق وعبادۃ الغز الله عز وجل
نک اوزینہ گنہ خاصدر. اما آدمیلر ننگ
کوبسی آنی بلملر.

۷۶ - الله عز وجل اوخشاش او
چون بنہ ایکی ابرنی تیکد اشدر و ب کور
ستدی. آنلر ننگ برسی نلسز و چوقراق
ہیچ آشلار ہم آنکلا ندہ آہ ای، عقلی کم

قیلدره در. اما الله عزوجل بو ایکی کشیدن
اولگی سنی دنیا ده ناچار لاق نکت ائک چیکنه
اولغان صنم لرغه مثل اینکان. ایکنچ سنی
معدن کل کمال و مبعدل نقصان اولان عزوجل
اوزبنه مثل اینکان. بو ایسه مالمسلر قنی
وا ایند گولک پولینه مال صرف ایدر کا قدر
تسزلکنی بیک فاطی غورلاودر. حتی
بوندا ی کشینی صنمغه اوخشاتمدر.
اما ایکنچ سنی یعنی الله نئک کورکام رزقنه -
مالینه مالک اولوب بومالنی تلا کانچه
ایند گولک یولغه مول ایوب صرف ایوب
چینی بیگرا کده آرتق مافتاودر. حتی
بوندا ی کشینی الله عزوجل اوزبنه مثل
ایتمدر. ایندی اوبلاب قاریق: الله عز
وجل بزلرنی بو ایکی کشیدن قایوسنه
اوخشارغه قوشقان بولادر؟ بز الله بیک
خورلاغان کشی کبی بولایقهی، ئاله الله عزوجل
مافتاغان کشیکا اوخشارغه جانموز تنمز ایله
طروشایقهی؟

ایکنچی آیتده الله عزوجل ینه مثال
اوچون ایکی آدم کلتور مشدر: آنلردن
برسی تلسز چوقراق هیچ نرسه آکلانه
آلما ی هم اوزیده هیچ نرسه آکلما ی.
قولندن هیچ اش کیلما ی بلکه اوزی خوا
جه سینده - متولبار ینه یعنی کشیکا آغراق
وا بیک گنه، قایاغنه بونالد رسکده بغشی
لق - فائده ایله قایتما ی، نی گنه حاجت
اش بیورل سده هیچ باشقارا آلما ی. ایکنچ سنی
ایسه عقلی قوه خاصه لری سلامت عالم
طوغری فکری باشقه لرغه هم هر ایند گولکنی
اچینه آغراق اولان، افراط و تفریط طرفار ینه

اولغانغه کوره صنایع و تدابیردن هیچ
اش کا قدر تی یوق خواجه سینده و آنی تربیه
لوچیکا آغراق وایمک گنه، قایاغنه یونا
لدر سده ایند گولک ایله کیلما ی، نی حاجت
اش کا گنه قوش سده فائده کیلتوره آلما ی
بوندا ی ناچار صفتده اولغان کشی ایله،
عقلی حسی سلامت اوزی عالم، طوغری
فکری، هر ایند گولک و فضائل اچینه
آلمش، عدالت کا بیور غوچی و اوزیده
طوغری بولده بولغوچی یعنی ایندو
خلقی طوغری دیانتلی کشی، نی گنه مطلوبه
یونال سده آن طرشو ایله ده مقصودینه
ینوشور. بونلر ایکی برابری بولورلرمی؟
عدل لک کا بیور غوچی لر اوزلریده
عالم و قدر تلی و استقامتلی بولرغه نیو
شلی نا اینکه باشقه لرغه عدل لک ایله بیوره
آلور اوچون» بو ایکی آیه کریمه نئک
مرادنی مفسرین عظام بیک آحق بیان
ایتمشدر.

او فوچیلر فکر و دقت ایدنکن! بو
ایکی آیتدن اولگسینده الله عزوجل مثال
ایچون ایکی آدم آلمشدر: برسی هیچ
نرسه کا مالک اولغان بلکه اوزی بر آدم
کا حیوان کبی ملک اولغان هم مالی بو
لغان سببلی هیچ نی اتفاق ایدر کا قدر
تی اولغان کشی، ایکنچی آزاد کشی
الله آنکذا کورکام رزق - مال بیورگان
اول مالنی یا شرنده هم اشکارا ده تصرف
ایوب ایند گولک یولغه صرف ایده در.
الله عزوجل، بو ایکی آدم برابر
بولر می؟ دیه بنده لرنک اوزینه محاکمه

کیتماکن «عدالت» ایله بیوروب، اوزینک
طوغری یولک بولغوچی در. (طوغری یولک
بولا آلمای مگر) عقلی قوهء حاسه لری سلا
مت عالم طوغری فکرلی و دیانتلی کشیلر گنه
بونده هم الله عزوجل بوا یکی کشی برابر
بوللر می؟ دیه بنده لر گه خطاب ایروب اوز
لرینه محاکمه قیابوب - چاغشدروب قارار
غه بیوره در.

ای او فوجیلر! الله عزوجل ننگ بیور
قنچه اوز من محاکمه قیابوب - چاغشدروب
قارایق! عقل منی فکر منی یوروتایک!
وجدان و دیانتلر منی عقل من و فکر من گه
یولداش قیلاقی! بوصونگهی - آیتک هم
الله تعالی اولکی ناچار صفتک اولان کشی
ایله کافر لر گه مثل کتوردی چونکه بوقدر
ناچار صفت یعنی صانکفر او اولب هیچ
نی فی ایشتمه مک، تلسز اولب هیچ اینکو
لک گه بیور ممق هیچ نی آنکلاته آلمای
اوزیده هیچ نی آنکلامای طورغان بولمق
فائده لی اشکا یارامای بلکه باشقه لر گه
آغراق ولیمگاک گنه بولمق کافر گه گنه
کیلشور. ایکنچی روشلی یعنی اوزی
عقلی سلامت حسی عالم و طوغری یولده
اولب باشقه لر نی هم عدالت که اوند او
چینی مفسر لر ننگ بعضیسی مؤمن گه
مثال قیلدی دیه شلر یعنی مؤمن کشی
مونه شوندای بوله اول دیکانکا اشاره در.
بعضلرینک الله عزوجل اوزینه مثال ثانی
قیلدی دیه شار.

بزنگ او چون قایسینه مثال قیلسه ده
باری بر بیک ناچار صفتده اولغان کافر کا

او خشادن بیک طروشوب قاجوب، الله عز
وجل مدح ایتنک مؤمن کا و بالله عزوجل
اوزینه مثل ایتنک کشی کا اوخشار غه جا
نمز تنمز ایله طروشور غه لازمدر. هم
پیغمبر مننک «احب لاخیک ما تحب لنفسک تکن
مسلم» (احب وتر منی و بیقی عن ابهریره
جامع الصغیر - اوزنکا سویکاننی قردا -
شنگ کاده سو مسلمان بولر سنک) دیکان بیو
زغی بوینچه باشقه مسلمان قردا شلر من
نیده اوشبو قراغن کریمده الله عز بیک
قاطی خور لاغان کشیلر کبی بولودن صافلا
رغه. هم بیک الوغ مدح ایتنک، اوزینه
مثل ایتنک کشیلر کبی قیلور غه ده طروب -
شایق. پیغمبر مننک «ولایکون المؤمن
مؤمناً حتى یحب المؤمنین ما یحب لنفسه
(طبرانی فی الاوسط عن حمزه)» اوزینه
سوگاننی باشقه مؤمنلر کاده سو می طروب -
روب مؤمن کشی کامل مؤمن بولوب یته
آلماس» دیکان حدیث شریفی بیور قنچه
بزشورل وقتده غنه کامل مؤمن بولر من.
ایندی او فوجیلر آیه کریمه لر اشاره لر بنده
دقت ایدنکز. الله عزوجل اول مالنی ایند
کولک کا نفقه لندر کان منی مدح ایروب
کورستندی صوگره آدمیلر نی ایند کولک کا
بیوروب اوزینک طوغری یولده اولغانلر نی
ذکر ایندی. بوشونکا اشاره در که امت
محمد. م آرا لرنده مالیلری کو بر اک بولر غه
و بو مالنی اسراف ایتمای ایند کولک کا خصوصاً
اوقواق تو و علم یولنه مول مول ایروب صرف
قیلغان بخشیلری بولر غه کرک. امت ننگ
کو بر اک ماللی اولماسه، و یا ماللی اولسه

قلى جانور كى صافلارغه قوياش ياقتىسى
كىى ساچارغه تېوشلى اسلاميت جو هر
لرندن بر ايكى دانه سبدر. اعتبار سز
والتفاسزغنه اوقب اوز مانكز. بلسكه
جانكزغه وقلبنكز كا اورناشدر نكز. وبا
شقه مسلمان فرنداشر نكز جانينه هم طا
غارغه طروشكز. بونسلرنى بازوچى
فرنداشر نكز آية، هديت نك اثرى باشقه
سوز لر نك بار نكند آرتقراق بولويته
بيك نى اشانب يازدى كى سز اوقو
چى لرنكده اعتبار، قبول و مسلمان قوندا
شدر آراسينه نشر ايدولار بيه بيك الوغ
حسن ظن و اميد ايله قالمشدر.



١٣ نچى اوكتابرد او فانك برنچى مسجد
جامعسى حضورنده عيد فطر نمازندن
صوكت امام جهان گير آبركلىن طرفندن
ايراد ايدالمش خطبه ووعظنك مضمونى:
(٢٠ نچى عددن مابعدى)

كمال وحشده اولان قوم لر بودين
مبين نى قبول ايدلر لرى سايه سنده اخلاق
وساست و اقتصادلرينى آز بر مدهده تمام
اصلاح اينديلر مدنيت نك بيوك طبقه لر
ينه منديلار

بويله اولدقنه سبب نه دور؟ سبب شولدر
كه؛ بودين مابين اسلام اولاكندلر مرنى
وبيركه، ك لرى خلق ايدن الله نى معرفت
ايلان امر ايدده دور همده بويله قدر تلو و عالم
اولان اللهغه بنده لرنك قل اولدقنى بلو

لرده ايندكولك كا اتفاق قيلماي سفاقة كا اسراف
قيلسلر اول وقت صونكندان مافتالنه چق
ايندكولك كا بيورغوچى عالمارده يتوشه
آلماسلر. ديمك كه ايك اصل نيگز مال و بو
مالنى ايندكولك يولنه مول ايدوب صرف
قيلمق ايكان. ايسكنچى شونكار اشاره باردر كه
باشقه لرنى عدل لك طوغرى بولغه (دعوت)
ايدركا متصدى اولغو چيلر، بيورقلى
اثرلى و نفوذلى اولمق او چون اول اولمى
صراط مستقيم طوغرى يولده بولمقلى
لازمدر. ينه بر مرتبه فكر لكز:

الله عزوجل قاشنده نى روشده او
لغان كشيلر بيك مذموم ايكان الله عزوجل
اول روشده اولغان كشيلر نى بيك قاطى
خورلادى نى نرسه كا اوخشاش كلتوردى؟
ونى روشده اولغان كشيلر آنك قاشنده
بيك ممدوح ايكان! چونكه الله عزوجل انلر
نى بيك مافتادى حتى اوزينه مثل كلتوردى!
همده مافتالمش ايكى گنه تورلى كشيلرنك
قايسنى اول ذكر ايندى؟ امت محمد او فبو
ايكى روشلى بولرغه لازم. بو روشلى
اولمغانده امت قائم اولماس دبانكا اشاره
قيلمايدى؟

مه نه سز كا، قوچيلر! قراغن ك يمدن ايكى آية
پيغمبر مز صلى الله عليه وسلم سنتلرندن
ايكى حديث شريف بولر حكمت در ياستندن
بر ايكى تا، چيل در لىكن آستده راق
ياتقان مشقت ايلر ك چسغار داغان تا
مچيلر در. انسانيت اسلاميت نك ايك اصل
نيكز لر يدر. مدنيت قاعه لرنندن ايك
زور لر يدر نيندايسكه توسنده عالم
اولساده باشيه آلتون ايله يازارغه يارا

بیش مرتبه تننی صافلاب یووب توردفک
تئنده ذره قدرده کر قالماغان کبی هرکون
بیش مرتبه الله حضورینه کلیل
عباده قیلسه مذاجت قیلسه شهبه سن
قلبی صافی و اعتقادی آرته چقدور یعنی
نغایه چقدر .

دخیده باشقه حیوان لردن آیراسون
لر ایچون همک آچلق ده یورکان فقیر ویتیم
لر نك حال لرینی و باشقه آچلق بولاسند
گی جان ایله لرینک حال لرینی بلسون لر ایچون
هر مننده برآی روزنی فرض ایتمشدیر
دخیده جناب الله نك ایک سودکی
قل لرندن بیک کوب پیغمبرلرنی خصوصیلر
حضرة رسول صلی الله علیه وسلم نك قبر
شریفنی زیارة و ابراهیم علیه السلام طرفندن
بناء ایدلمش بیت اللهنی کوروب طواف ایدو
و مونکا باشقه چکسنز فائز لری بولغان هج
نی کوچی یئکان هر بر مسلمان غه فرض
ایتمشدور

دوات ایله لری مال لری ایلان فقرأ
ویتیم و مساکین ابن السبیل لر و مسجد
مدرسه لر مزغه و غیرلر فائز لانسون ایچون
مال لری نك فرقندن برشنی مذکور اورن
لر صرف ایدرگه بیوردر

دخیده فطره صدقه منی ویررکه، قربان
کیسارکه، صله رحم قیلورعه و آنا آناغه
مرحمت ایدرگه بر برسیره الفت محبة
اتفاق اتحاد اوزره یاشاماغه اجتهاد و سعی
ایدرکه کناه لردن توبه قیلورعه و بونلار
نك هر قایوسندن آرتوق اولان دنیا

که قوشه دور شهبه یوق که؛ برمن جناب
الله نی معرفت ایدرده کندسنی شو عالم
قادر الله تعالی نك قلی دبه اعتقاد ایتمسه هر
اشنی اولچاب قیلقی و آنکا اطاعت ایتمک
و آنک حضور عالی سنده انصافی ایلان هر
صکت ایتمه ساک لازم و تیوش دبه
بله چک دور .

دخیک ملائکه و رسول لر و کتاب الله
لر ایمان ایتمک ایلان بیوره دور . دخیده
اولدکن صونک دها اوزن و منگولک بر
یورته واره چق نی یعنی بودنیاهه بنده
لر غلوت آز برمده ایلان کلیل منگو
لک قیامت عالمی نك بولوینه ایمان ایدرگه
بیوره دور . ایمدی برمن دنیا ده و قنده غی
هر عملی نك میزان عدالت ده اولچانیب
هملنه کوره جزا ویرله چکنی اعتقاد ایتمسه
شهبه سن بودنیاده بولغان هر بر عملنی
حساب ایدب و اولچاب قیلورعه طرشا
چقدور . واقعه ده بیر یوزنده مهمل و حسا
بسز برشیدره اولمادی کبی جناب حقنک
بنده لر هبه ایدن بوقدر چکسنز نعمت لر
یده عبت که و حسابسز مهمل اولارقی ویر
له اک احتمالی بوقدر . شونکا کوره ده هر قا
یومز بودنیاده نه قیلساقده حسابلاب قیلقی
و آخره عالمی کبک منگولک بر عالمک
جناب حقمه جواب ویرماگه قادر اولوراق
بولوب قیلورعه تیوش دور . بونلار اعتقاد
ایتمکدن صونک بنده لر نك قلب لرینی صا
فلامق و اعتقاد لزینی برکدور ایچون هر
کون بیش وقت نماز قیلقی، سجده قیلقی
ایلان بیوره دور . معلوم که؛ برمن هرکونده

معاملاتك اولچاوده خیانت قیلماق دن یالغان سوزلامکدن و بوندن باشقه قباحت شی لر نك هر قایوسندن منع ایده دور.

دعاء بعد الوعظ

اول خالق لایزال و معبود برکمال
حضرة لری اوز فضل و رحمتی ایلان او
شبو عید سعید مبارک هر متی چون بیر یوز
ندگی جمله اهل ایمانك معیشت و کون
کچر مک لرینی توزک وینکل ایلایه
جمله مزك مبارک رمضان روزه
سی و صدقه و بارچه عمل لرمزی قبول
ایدوب گناه لرمزی عفو ایلایه.

سوکلو پادشاه و حاکم لرمزه ربم
انصاف و عدالت و بیروب جمله مؤمن
و مسلمان قرنداش لرمزه و فقیر فقرأیه
فائزلی عمل و تدبیر لر میسر ایلایه.

عالم و علمائمه جناب حق استقامت
و بیروب حقنی بلدررگه قوه و اعانت میسر
ایدوب مؤمن و مسلمان قرنداش لرمزه
حقنی طنکلاب قبول ایدوب عمل ایدرگه
کوکل لرینه رقت همت غیره میسر ایلایه.
دنیا و آخره سعادت مزه سبب اولان
مسجد و مدرسه لرمزك معذور بولوینه
کوپچ و مالی و سوزی ایلان غیره
ایدن لر ربم همت و غیره و دولت و بیروب
عمر لرینی اوزون ایلایه.

طالب العلم لرمزی هر تورلو آغیر
لق لردن خلاص ایدوب علوم نافعه میسر
ایلایه.

جمله مزه جناب حق طنهلحق و راحت
لك و بیروب جمله مزی تورلو فتنه و آفت

و آخره بنده لرنك راحت لرینه سبب بو
لغان علمنی ایرلر و قزلرنك هر قایوسنه
فرض ایتمه شور. بزلرنك هر قایومزك
اوستمزه لازم که؛ علم بولینه هر تورلو
اعانت ده بولشقی اقل اوز بالالرمزی گو
زل ایدب تربیه ایدرکه و علم اوگره تیب
قالدرماغه تیوشدور. علم سز وحشی خلقك
نه دنیا سی و نه ده آخرتی توزک بولور!
علم هر ایز گولكنك باشیدور دولت و سعا
ده و راحت فقط علم و معرفت ایلان گنده در
شونکا کورده علم که اجتهاد ایتماک و علم
بولینه اعانت ایتمک هر قایومزه لازم و تیو
شدور. مونه اسلامیت شویله اولان
فضائل ایلان امر ایتمه دور!!!

دخیله اسلامیت انسان لرنك دنیا و آخره
خور اولو لرینه سبب بولغان هر نوع قبا
حت لردن صافلانیرغه قوشه دور مثلاً:
اللهه برشی نی تنکداش و شریک دیه
اعتقاددن، زنادن و دنیا و آخره آدم بالا
لرینی هلاکت که دوشرن سوکلو بالالرنی آنالر
ندن قادین لری ایرلر و خلقی بی برسندن
آیره و بوزشدره تورغان و خلق آراسنه
دشمانلقی نه برنچی سبب بولغان اسرتکچ
اچودن طایفه دور. دخیله اوغرلامق و بر
بوسینه عبر ظلم قیلماق دوره شاهد بولما
نده قادین لری زنا ایلان سبب قلمق دن و یالغا
نه شهادت بیرمکدن ربا ایلان معامله ایتمه
کنن رمضان آینه کوندز عشر سز افطار
قیلمق دن، یا لغانه آنط ایتمک دن قرنداش
لردن کیسلودن آنا آناسنی رنجه ماکدن یتیم
لر مالنه خیانت قیلماق دن و سودا و غیر

لردن امین ایلايه،

حق سبحانه وتعالی جمله ملت اسلا
میه مزه دنیاده استقامت الفت محبت ودولت
سعاده میسر ایدوب هر تورلو بوزوق
لقی لردن یراق ایلايه.

هر قابومزه شبهه سن چکلاچک
بولغان اولوم آچی لرینی آسان ایدب
آزاق کلمه لر می لاله الا الله محمد رسول الله
ایلاب هر قابومزی دنیا و آخره سعادتیه
غرق ایلايه آمین

صونکنش قرآن شریفی و پادشاه حضرة
لری وهائله اری و خاندان عالمه نك صحت
وسلامتنه دعاء خیر ایلان تمام اولدی



„اخلاق و عاداته دائر“

۲۰ عددن مابعدی

۲- ایرلر خاتونلرننك خارجده

شغل لری وقتنده فغنه مستثنی اولاراق منازل
لنی طاشلاب بورولرنی تقاعد (تیکشرو)
ایدار اکرده تنزه اوچون چغونی اراده
قیلسه لر خاتونلره زوجلری یا که معرم
قرده لری مصاحبت ایدوب نقاب ایله محتشم
اولاراق (یعنی بیک واقسنمای) چقسون لر.
زیر ایله اینتک ایروخاتون کوزلری او
چون کفی و نفس لری اوچون عفتلی راک
بولور. آننك اوچون ایر اوز خاتونی ایله
برلکده اولورسه باشقه خاتون غه خیانت
قاروی ایله قاراب سوز قاتوغه نار تنغان
کبی خاتونده ایری یاننده اجنبی ایله انبسا
ظمن نار تنر ایری یاننده بولغان خاتون غه

یا که معرمی معتبند بولغان خاتون غه باشقه
اجنبی لرده احترازی بولورلر بولار
معرب شی لردور (آنهقی حمینی اولمیان
غیره نه ایدوکن بلمیان ابا خیه لر بو حکمدان
مستثنی دور زیرا موندی لر اوز معارمن
مودا اسیری اولاراق فزغانمادقلری کبی
باشقه سننك قزغانورنده مدنیت که خلاف
دبور لر)

۳- خاتون غه یاوچی (خاطب) بیدار گنده
تزوج وقتنده هر شی دن قبل دیانتن و کمال
دینن مقصود اصلی ایدوب تزوجلنورگه
تیوش * درست بودیانت و ادب و ناموس
اوستونه حسب و جمال قوشلورسه بیک
بخشی دور امامالغنه قالورسه ایرخاتو
ندان مال ایله فائده لنوی فصدی هیچ
ممدوح دیه بلمایمن

۴- ایر بولغان کیمسه خاتون و بورت قه
تیوشلی مصالحنی اوزی اوتامک تیوشدر.
خاتون نك اوزین گنه مغازین و خاتونلره
اشیاء و ملا بس آلور غه بورکز ماسلك
تیوشدر، مگر خاتون ایله برلکده اوزی
بولغانده یا که فجارلرنك شرندن امین
بولغانده فغنه بعضا ممکن دور. و بالجه جمله
خاتون شرع شریف حکمنه تماما موافق
تر بیه ایدولوب محرم بولماغان کیمسه لر ایله
خلوت. مغالطه اینماسون (شرع شریف حکمن
عاقبه حمیده سی مقطوع بولا توروب، هوا
وهوس دن مصون و نتیجه سی معلوم
اولمیان عادات آوروپه لر ایله آشدن رق
مسلم متدین شانی نوکلدر) ۵- آداب
عمومیه و نوا میس ملیه نی محافظه که متعلق

قوانین لری اجرای قبولوده رجال الشرطه
(پولیس) لر تکلیف ایدولمالی دور (زیرا
قوانین مصریه، امت نك حالی مسعود او
لورلق احکام نك کوبسن مشتملدر جمله دن
بری ٣٨٨ نچی ماده موجبچه: برکمه
طریق عمومیه ده حیاء که منافی حالته
تابلسه برجنیه مصری (تقریبا اون صوم)
جزا نفدی یا که برهفته حبس ایل تاعدیب
ایدلور بیه شولوق ماده ده دیور: "بر
کمه طریقی عمومیه یا که محلات عمومیه ده
اوزغدچی لری فسق و فحشا که سوز و یا
اشاره ایله تعریض ایدار تابلسه اون
ایکی یاشکه ایرشماکن اولسه بو تعریض
ایدوچی نك آنا آناسی یوقاروده مزبور
عین جزا ایله تاعدیب ایدلور. بنا
علیه هقلا امت دن متخصص لری جیولوب
ایر و خانون کمسه لر نك نیسندای فعل
و حرکه لری آداب و حیاء که منافی ایدوکن
تعیین و تقریر ایدوب شو آداب و حیاء که
منافی اشلر صدوری وقتنده جانی لری پر
لیس واسطه سی ایل زجر و تادیب ایدوکه
طلبده بولنسونلر. زیرا که وطن نك
سعادت و آسایشی هر ملت نك حقوق ملیه
و آداب دینییه سی محافظه قبلنقی ایله قائمدر)
٦- بیکت لرنی اولندرده تعجیل ایتمک دور
زیرا که ایرته اولندرمک «من تزوج
فقد امر ز شطر دینه» حدیثی مفاد نجه عقلی
بولولرینه هم ناموس و یوز صولری نك
صافلانماسنه سبب اولدقی کبی قلب لری
پاک اولوب امراض اختلاطیه دن سلیم بو
اوار بنه ده سبب در

عفت و ناموس نی تیلان ایولر
زواجه متبرجات لردن (مبالانسن تلاسهم
ایل تیلانسه نیندای اورون و وقت لرده
آداب دینییه سون رعایه قیلمای سرست
کیزوچی خانون اردن) صافلانسونلر زیرا که
بوندای خانونلر شیطاین فردا شلر بدرلر
طشریه کوب چغارلر بول و خانوت و منتز
هلارده (تینار و باغچه و سیرک کبی لرده)
ایرلره مزاحمه ایدلرلر یوزلورنده کبی
اورمکچی اوباسی کبی سیراک (ؤوالنا
منده کبی) برقع لری ایل چغارلر بو پرده لری
یوزلرین هیچ اورنر آنچی اوچر اغوچی
لر نك حیاء و عفتی کنه مانع بولسه بولور
موندای تبرج ایدوچی خانونلر نازو ک
ویوقه اوت کور نور دای جالباب و کیوم لری
ایل چغارلر تن و موانع زینت لری نك
ستره سی خمر که نسبت بولغان زجاج شفاف
قیبلندن که بولور (نوش و صاورلرین صنعی
روشه قابار تورلر) باشلرین تورلی نر
سلر تاغوب پالتر ایدلرلر نیچه تورلی
بورغالا نورلر تمایل و تصنع لری اظهار
ایدوب حتی بعض اویاتسز لری کوز قاشلری
و ایرن لری ایله نیچه تورلی اشارات خفیه لری
اظهار ایدوب کندلرینه ساده دل لری چاپ
ایدلرلر شوشندای صفتده تبرج ایدلرلر
حیا و ناموس ایسه سی خانونلر دن آبروب
نالور غه و موندایلر غه آلدانماسقه نیوشدر.
آخری بار



عید فطر اوتدی نه اولدی؟

بوئل صابرانیه ننگ جدی تشبئی آر فاسنده اورنبورغ مفتی لکنده عموم مسلمان هر کونده روزه بولوب، برکو نده عید فطر ادا اینمه گه موفق اولدیلر. باشقه یللر کبی ۳، ۳ کون رورده گه کر مک وشون سبتده عید فطر ادا اینمک اعتبار سز لغی بوئل بولمادی بولسده آذر صابرانیه تاسیس نندن بیرلی لازمنجه اعتبار ایدلمه گان پراشکه بوئل کامل ایتنا ایدلدکن جمعیت شرعیه اداره سینه صمیمی تشکر ایدمهز.

هچبا شو هر کون ادا اولنمش عید فطر کونلرنده بیرام شرفینه هیئت اسلا میه آراسنده نه کبی غیر اشلر بولوب کیچدی؛ مکتبلر، جمعیت غیریه لر می تاسیس اولندی؟ و یا خود عالی دینی مدرسه تاسیس قیلماغه قرار بیرلوب اعانه جمعینه می مابشرت ایدلدی؟ و یا خود آچلمش مکتب، مدرسه، جمعیت خبریه لر فائده سینه غیرات و تعاونی جمع اولدی؟ خلا صد شرعا اتفاق موسمی عید قیلنمش رمضا نده مسلمانلر آراسنده نه کبی اتفاق قیلنوب دینی و عمومی عید مجلسلرنده بیرامنی نه کبی غیرات ایله تبریک قیلندی ونه کبی عید یادکاری دیمه گه لایق قرار لر قیلندی. بیرام شرفی ایچون ویرامش چای مجلسلرینه، گنه خضر قیلنوب قالما دی؟

موندننده عیدیه کی هر پیرده بر

کونده ادا اولنمش مسلمانلرنک دینی و عمومی عید جمعیتلرنده منبر صاحبی خطیب افندیلر نبدی وعظلمر ونیندی غیرات و اتفاق قیلماغه اهالی تشویق ایدلدی. ونه کبی فکر و ملاحظه لر بیان ایدوب اهالی گه یول باشچیلقی ایدلدی. شخصی فائده لرندن باشقه منافع امة ایچون نه کبی یوللار بارلقنی اخطار ایلدی بویله مقدس عید جمعیتلری خطیبلرنک شخصی فائده لرینه فطره فضیلتینه، جنات پشاره تینه گنه حصر ایدلوب قالما دی. شخصی فائده لرندن باشقه گوزل خطیبلیق ایدوب منافع امة ایچون ده سویلاگان ذوات کرام بارایکان، اهالی عندنده نه کبی تاثير ایندی ونه کبی نتیجه بیردی ایکان. کاشکه هر پیرده کی مسلمانلرنک عید جمعیتلرنده خطیبلرنک سویلامش وعظنی بر بیرگه جمع اولنسه ایدی. نه کبی نتیجه بیرور ایدی؛ شیکسز عموم مسلمانغه نه کبی وعظلمر و فکرلر بیرلک یکی معلوم اولوب موندن نه کبی نتیجه لر بولاسیده بلنمش بولور ایدی.

زمانمده ایسه بوئل عید کبی عمومی جمعیتلرده ملت ننگ سعادتنه هائذ اتفاق و غیراتلر حقنده تشویق ایدوب وعظلمر سویلامک، گوزل فکر و ملاحظه لر بیان ایدوب امامه ک ایلامک ننگ ازومنی دمو قیلوچی و مطبوعات عالمنده یازوچی علما مز باردر. بو صنف علما ایچون یوقا ریده دندکمه، منافع ملت ایچون وعظ سویلامک و چارنا بورچلر لکن بوددی لر کبریاکی تبلیغ و مطبوعات صنفه

صگره بر ضرور جمعيتده قرار قيلنورغه تيوشليدر

ملا ضياء الدين الخوجاشي

اوفاولايت تورمه سنده محبوسلر

محكمة مشرعيه ارنبورغيه نك ٢٥

نهي اوكتابرده ٨٠٩٥ نهي رقم ايلان
صادر اولغان امرلار ينه بناء نهي نويا
برده اوفانك ولايت تورمه سنده متصرف
(اصماتيريتل) كه مراجعت ايدرك
تورمه دهگي اهل الاسلامك حسابني
تفتيش ايتديم

مذكور اصماتيريتلنك بيانينه كوره
سياسي عيبي ونفي بلد قيلنغان لرغه ما
عدا جنايت ايلان حبس ايدلكن لرنك مجمو
عسي اوشبوكونده ايكي يوز قير دور.
شول جمله دن كانور ژن لر همك حكم
گه قير محبوسلر (Слѣдственный) تو
فسان يدي قيردور قالعان لري حكم ايد
لمش لر، مدة ايلان محبوس لر دور.
بالغ بولمغان ياش لر سكر دور اما سياسي
عيبي لر اوچ دانه دور. نفي بلد قيلنغان
دورة خاتون مسلمان موجود دور ديمالك
سياسي ومنفي لر وجنايت چيلرنك مقدا
ري بوكونده ايكي يوز ده يدي قيردور.
بونلار آراسنده ٧٠ و آلتمش
ياشلارندهگي قارنلرده بولنسه ده بونلر
عموميتله ياش و تاز و صافلام وجودلو
يكت لر دور. آرالنلر گوزل عالم اولان
لريده اولدقندن نماز اوفو روزه نونو
كتاب لر مطالعه ايدو ايلان اشتغال ايتما

لرنده گنه قاليمسي ايكان! عمل قويله ميكان.
بومهم وعظلمرنده سويلاجي اهل فضل
بولغالاغانلر. لکن خطيبلر گه عموم
حسن ظن قبالايمس؛ چونكه بوكونده
قدر منفعتي كندينه عائد بولمغان خيرات
و اتفاق حقنده صافي وعظ سويلاب بحق
عبد جمعيتلرنك فلسفه جهتنی رعايه
قيمان خداملر يوقدر ياكه آز در. كيرك
متعصب اولسون و كرك مترقي اولسون
عبد مجلسلرنده، سويلنگان وعظلمرنك
كوبراكي بربولدنلر. زيره هر خطيب لر
بوانفاق كونلرنده كندوسينك معبشتي
ايچون حاضرلك كورمه گه طيعا مجبور در.
خطيبلرنك هيچ بر نورلي معبشتلري تا؟
مين قيلنمادقندن، كيچنمك ايچون بويله
عمومي مجلسلرده پلانلر قورمه طيعا
مجبور لر در. وجدانا طاماقني قابغرتق،
عبد مجلسلارين بوكبي وعظلمر ايله پس
لك، عيب بولسه ده نه چاره؟ شوسبدين
عموما وعظلمر بر يولدن سويلانلر. بناء
هايه خطيبلرنك ايك الك اوز معبشتلري
نامين ايدلدمكچه بويله مقدس عبد
جمعيتلرنده سويلامش وعظلمرندين منافع
ملت ايچون نتيجه كونمك بر طرفده قالور.
خطيب و امام لرنك معبشتي نامين وعظلمرني
اصلاح ايچون ايكي بر كشي نك فكري
وقلمی گنه يتميدر. مونكچون كوب مذاكرو
اينمك لازم در. و بوقده نه كبي چارالر
ونه كبي بوللر قيلورغه كيرك ايك نكلكلي
حقنده اربابي طرفندن فكرلر پورتلوب
مطبوعات هالمنده ده بوقده بحث آچوب
جمعيتكه قدر حاضرلك كورمك لازم در.

کمی عیب لایا می لر کندلرینی عیب لای
کندلرینه او فکده لای لر. بونلارنک چنایت
لرینه سبب کوبستنده اچکیلک دور اچو
سبیلی جنایت که او غرادق لرینی اقرار
ایدلر بیگر کده باش سبب لری جهالت
ودنیاده تور ورغہ حلال کسب ایدو طریق
لرینی بلودن محروم اولدق اریدور
اگرده وقتنده هن قایوامت محمد بالار
مزی صحیح تربیه ایلان تربیه ایتماز سالک
الله صافلاسون بو آیانیچ حالار هنوز
دوام ایده چک دور دورست بو قدر محبوس
لر آراسنده خطائی ایلان جنایتکه دوچار
اولغان لریده کوبدور لکنه عمومیتله
قصدا جنایتلری سبب اولمشدر اوفلاستر
لیتمق بلبای منزله بیرسک شهر لری کبی
مسلمان لر چوق اولان اوزده غی تورمه
لرده اهل الاسلام افراط کوب کورنماکده
دور. جناب حق حال لر مزی اصلاح ایلایه آمین
اوفلا تورمه سنک روس و مسلماننک
جمعی ۲۰۰۰ نوپا برده ۸۳۰ قدر ایدی
هر کون آریتب یاخود کیب تورملر
اوفاده برنچی مسجدده امام و مدرس جهان گیر آبرکندن



پرافیسور و امیری گه بناء اقساق تیمورنک خلق و طبیعتی

(۲۰۰۰ نوپا برده ۸۳۰ قدر ایدی)

تیمور آق اوزینه پایتخت ایدنمک
صددنده اولوب آق صارای نامنده پاک
گوزال دژاریس بنا ایتدی، بونی ایسه

کده لردور یوزدن آرتوق هرتورلی
کتاب و رساله لر بای لر طرفندن وقف
ایدلش دور شونلارنی بلکان لری او
قیب بلکان لرینی او گرتلر مسلمان لر
روس لردن آیرم بولمده پاتال بولمه
و خانه لری تمیز و چیسطه اوله دور هر بولمه
برنجه قومغان و طامس لری حاضر دور
جماعت اولوب اوقات خمسده نمازی ادا
ایدلر. هر جمعه ده مسجد لرینه جیولوب
اوله نمازی جمعیت ایلان ادا ایدلر.
عید نماز لرینی مسجد جمعه عیدنی ادا
ایتدکدن صوگ باروب ادا ایدمه
آره لرندن برونی امام قویب صوکره
خطبه اوقله دور بزم طرفه زدن.

هر یکشنبه کون هر قایوسی اویده اولدقندن
باروب هر کامیره غه کروب کلام شریف
اوقیمز وشول قرآن شریفنک معناسنی
اینب اخلاقندن بر قدر معلومات تعلیم
ایدوب چغامز و عظمی افراط اخلاص ایلان
استماع ایتماکده لردور عمومیتله تورمه ده
گی اهل الاسلام هزین و منکسر برحالت ده
لردور باروب کروایلان بیوک بر امید
ایلان استقبال ایدلر دنیا حال لرندن
صورا شرعه توتنه لر اوزلری نک دینی
حاجت لرینی صورارغہ باشلای لر آشا
مق اچماک و کیونک لرندن ممنونلر.
شوصورتله ایکی یوز قدر اهل الاسلام
تورمه ده یاشامق ده لر شبهه یوق که بوی
چاره لرنی حبس خانه گه دوچار ایدن شی
لری جنایت لریدور قایوسی او غرلاب
قایوسی صوغشیب قایوسی دیگر جنایت لر
ایلان دوچار اولمش لردور بونلار هیچ

اون ابكى سنه ظرفندن زيادهرك مدن
پرسيه معمارلرى بنا اينكان ايدى.

باش ف انظر ننده قوناش و آرسلان
صورتلى وضع بدكان ايدى. شوبله كه
توران غزى نيك ابووينه ابران منصر-
فلربنك صوت و ماده لربنك اصللرى دو
شربوب زينتلهش ايدى.

بو دوؤاريسنك بيگرلك كوركلم
وقارارغه نفيس اورنى گره تورغان
اشك توغرىسنده فارسجه بيش طاق
(Порталь) ايدى، يارطى قبه شكلده
اولوب بنانك بارچه اورنندن عالى
وپالانغن كبرپچلردن اشله نوب هر
تورلى صورتلر توشركان ايدى. ايچنك
كوك و آلتون نوسلر ايله اوزورلر مزين
الوغ بولمه لركامل نفيس صورنده مازانق
لر (ماتور توسلى تاشلر، پيالالر، آغاچلر هم
غير فاطى ذات لردن اشلنكان ربصونكا
كار تينالرنى مار ابيق ديلر) ايله بيزا كلنكان
ايدنلرى عجبكا قالد رلق ايدى خصوصا
خاتونلر. مخصوص بولمه لركوزل و قاهر
لك ايله ممتاز ايدى.

بابراملره مخصوص الوغ زالسنده
كوله گهلى باغچه (صاد) سوزلوب كينكان
چاچك توتاللىرى آراسنده كچكنه بلغه ياصا
لغان ايدى.

وقتلر اوزوى ايله سمرقند اوزبنك
كوكل آچقچى (دلبر) لك صفتى ايله كيش
فضيلتنى اوزينه جلب ايندى تينورنك
حقيقى پايتهنى اولوب تميز گوزالميكى و
اهميتى ايله زمانه سنجه يوقارى درجه ده

مشهور شهرلرندن اولدى. سمرقندك
گوزالميكى كرك طشند و كرك ايچنده
اولسون بيكرلك باغچه لرنده ايدى هر
بارم بابسه ميل مسافه اورنده اولان
صادلردا كوك تورلى حضورلنه تورغان
مخصوص مكانلر و دوؤاريسلر اولوب شرق
چانبنده باغ داحوش садъ вселящій
душу نامنده جايكى دوؤاريس يوقارى
كوتورلب طر اتورغان جاي استواحه
ايدى. باغلرندن аллея لرى بلده يه
دروز هم فيروزه نامنده اولان قاپقار
ايله به اشمش ايدى. دوؤاريسنك آلتون
و كوك توسلر ايله بويا لغان بيش طاقى
يراق و اوزاق بالطراب ناظرلرى تحيره
بر اقمده ايدى. برنجى ايكنچى عبارت ايله
آلداغى دؤوردا بار اورامده خاننك
بهالى قوراللانغان غوارديلرى طرا ايدى
ايكنچى دوورده يان يانه اضطرريت ايد
لكان آلتى فيل باشلرنده هر تورلى تو
سلردا اولان علملرى ايله زائره آكسز
دن كوردكلرنده دهشت ويره لر ايدى،
عادتك فقط بنانك اوچنچسى ايچنده گنه
نيهور آلتون ايله چكلكان اوستنده او طر
هان حاليده كورشو اوله ايدى.

بودار (دؤور) لرنك اورطاسنده،
تيرا ياغنده قويمى آغاچلر اولطرتلغان
حوضلر و فانتانلر اولوب مخصوص اور
نلرنده قزل هم آلتون توسلرنده اولان
شارلر ايله اوينى لر ايدى.

جنوبده باغ بيكيش раеский садъ
نامنده اوزبنك همارتى و خير ان ايدار لك

ایلان عیان ایدوب بتررکا ممکن دگل مگر بلقی بدلی اوج صوم آلتا: ممکن بولما سمر سز عرمتلو جماعتلار مذکور بچله بدلی ذمه نکرکا لازم ایدرکا دیکاچ بارچه لاری بر آغزدن خوش اولر حضرت بزرکا جان باشینه برار تین بولدر جیا رغه هم بیارامزلار رحمت مفتی الاسلام وقاضی افندیلمزکا بچله بحرلارینه دیب شاد اولشوب قبول ایتدیلمز. هم ۲۰ نهی سننابر ۳۸ نهی نومرلو پیراوطایله معلومات اداره سینه بنم اوچون اوج صوم بیاردیلر بچله مده اولغان قارطلام نك شفقت لارینه چوق رحمتلار اوقدم.

بارچه قریه لار اماملاری اوچون معلومات بدلی ادا قیلسالار بعض ضرر قریه لارکا جان باشینه یارطیشار باچرک تین گنه توشار برر صوم اعانت قیلرلی بایلارده قریه ارده آز توکل نبوشنچه آکلاتقاندن بلسکه همت ایدرلر ایدی: بعض فقیر اماملار رغه شفقت اولور ایدی.

سالموت اولنده امام

«آخوند عبدالله عبدالعلیم اوغلی»

اداره - سالموت امامی و سالموت

قارطلری نك عملی، عجز کورسانکان قریه اماملارینه و قارطلرینه ده مثل حسنه - کورکام اورنک اولور رغه نبوشلی اماملار هر خصوصه محل خلقلرینه حسن تدبیرلری ایلر نفوذ یور نوکا طرشو نبوشلی. محل مسلمانلریک معصیت اولمغان خصوصاً خیر اولغان او رنده اماملری نك حسن مشورتلری قبول ایدرکا نبوشلی.

باغچه سی ایل مشهور دواریس بار. شریف الدین نك شهادتی بویچه صناعی توبه ت اوبه اوستنده تبریز نك خالص آق مرمر ناشندن بنا ایدوب اطرافنده تبران یام و چوقر قازلغانلی ایچون باغچه لارینه کوپرلر ایلر برلشکان ایدی. باغ نك بر جاننده حیوانات تاریخ طبیعی سی ایچون зоологическiй باغچه سی بار ایدی تیمور بو دواریسنی اوزینک میرانشاه نامنده اولان اوغلینک قزینه آنی ممتاز سودبکی و معنی ایچون هبه ایدوب بوش و قتلرینک آنک حضورنده امرار ایدا ایدی.

آخری بار

«ی آقیر دین»



اداره گه مکتوبلر:

محکمه شرعیه اسلامیة حضورنده
معلومات اداره سینه

زلاتاوست اویازی سالموت اولنده من امام عبدالله آخوند عبد العلیم اوغلی چوق زمان لردن بیرلی صابرانیه نظار تنده بر بچله نشر ایدامسنی آرزو اید یوردم الحمد لله مقصودمه ایرشدم. اوز محله مک جمیع عظیم آاندنه بیان ایتدم. ای جما عتلار چوق شکرلار اولسون بز خواص وعواملار ایچون محکمه شرعیة اسلامیة حضورنده نشر ایدالگان معلومات فائده سی بیک الوغدر. تل ایلر بیان و کتابت

* معلومات ادارہ سندھ

آلشنو سببی

معلومات ادارہ سندھ آلشنو اولہ جمعیتہ شرعیہ تدبیری اہل امام محمد صابر الحسنی جنابری (معلومات) مجلہ سندھ مدیر مسئول اولہ خلقہ متندن عفو اید۔ لنوی و ہو خدمت جمعیتہ شرعیہ ننگ اوز اہضالربہ نابشر لدیفی ۱۹ نہچی رقم (معلومات) مجلہ سندھ بیان قیلنمش ایدی عالمہ ہر تبدلنگ برسبی اولور۔ طبعی معلومات ادارہ سندھ گی ہوا آلشنو ننگہ برسبی وار ایدی۔ لکن حاجت کور لہد بکندن بیان قیلنمش ایدی۔ ہر اشنگ سببی بلہسی کیلکانار نک ہو مسئلہ کادہ مراق ایدہ چکلری طبعدر۔ خلق آراستہ ہو ندای مسئلہ لردہ تورلی احتمالر حتی کولنچ خیال لردہ آراشیوع ایتما بدر۔ معلو مات ادارہ سندھ گی آلشنو ننگہ سببی دیہ رک بعضا طرفندن بتونلای خلاف حقیقت اولہ رق حکومت تدبیراری و آنکادہ سبب جمعیتہ شرعیہ اہالیسی حتی براحتمالہ کورہ دانوصلری ایہش کبی کورستلنوب (وقت) چریدہ سندھ نشر اولنمشدر۔

ایمدی افکار عامہ مسلمین نی یانکشلقلدن دخلی یوق آدملرنی تہمتندن صافلامق نیت خیر بہسی ایلہ جمعیتہ شرعیہ ہو آلشنو ننگ سبب حقیقیسنی کورستونی موافق کورہ در؛ شویلہ کہ؛ اوشبو سنہ آوغست آخر ارنده «معلومات» ادارہ سی طرفندن پے دیس چکلردن کوتولکان قدر آفچہ کلہد یکی معلومات نک جہہ مالہسی آغر لشدفی

بورچی کوندن کون کو بایدیکی اکر صوبرانہ طرفندن مجلہ اماملربہ جدی صورتہ اخطار ایدلنوب اوکتابر باشینہ قدر آفچہ کلوب ہتہسہ معلومات نک دوامی مشککشہ چکی اعلام ایدیلمش ایدی دوخاونی صوبرانہ دہ ہویولہ جدی ہر نشبث اولہ اوچون ۱۶ نہچی رقم معلومانہ «دوخاونی صوبرانہ دن مجلہ اماملربہ اخطار» صو رتندہ ہر بند نشر ایتدی۔ لکن بیاروب بتورور اوچون ہرنچی اوکتابر مدتنی قریہ اماملری اوچون معشیت جہتندن بیگراک قسقہ کورب نویاہر ہاشانی تعیین ایتدی۔ اوشبو بند ثمرہ سی اولہ رق معلومات ادارہ سینہ خیلی آفچہ کرسدہ لکن آچی ہواندہ ہوننگ ایلہ گنہ یمالہ دیغنی اکر ینہ استقراض اید امسہ معلومات دوام ایک میہ چکنی ادارہ قطعی صورتک خبر بیردی۔ جمعیت شرعیہ ادارہ ننگ جہہ مالہسنی یقین تفتیش ایچون مدیر مسئول امام صابر حسنی دن رسمی صورتہ آنچوت صورادی کورستکان آنچوتلردن ۱۸ نہچی رقم «معلومات» نشر ندن صونگ ہرنچی اوکتابردہ معلومات ننگ جہہ مالہسی اوشبو حالک کورندی؛ ادارہ کاصہ سنک نالیچنی آفچہ ہریوزاون طوقز صوم اوتزایکی تین (۱۱۹ صوم ۳۲ تین) اما معلومات نک بورچی ایکی منک اوج یوز اون ایکی صوم سکسان ایکی (۲۳۳۲ صوم ۸۲ تین) گہ یتوشدش۔

شول حسابک معلومات نک مفتی حضر نکا بیرہ چکی ہولغان ۱۷۵۰ صوم۔ اوفہ غوبیرنسکی تبیوغرافیدہ سنہ ۲۳۳ صوم

۹۵ تین. کریمہ، حسینہ لڑی مطبعہ سیدہ
۳۲۷ سوم ۷۸ تین.

اوکناہر ایچلرندہ اداره کا پنے بایناق
آفچہ کیلو امیدی اولسہ د، لکن «معلومات»
ہوندای الوغ مصارف ایلہ نشرایدلنہ باردقہ
ادامہ سہنہ پتار قدر آفچہ کیلہ چکینہ معلومات
موسسی امید قوی باغلی آلمدی. چونکہ
معلومات نیک ہر نومرینی طبع ونشرینہ
لابدمنہ اولقان ۲۵۰ سوم چماستہ خرا
جات لازمدر. ہونیک اوستینہ مدیر مسئول
افندی ایلہ اعوان وانصار پیک خالصانہ غد
متلریک بایناق قیمت طور مشلردر. شویلہ
کہ ہوافندیلرہ صوگفی وقتقہ قدرہر آیفہ
(مدیر مسئول ہر آیفہ (۵) ایلیشار
صومدن فالغانلری تورلیچہ) معلومات
صومہ سنن ۱۶۸ سوم اجرة قاسم
ویرلشدر نشری ابتداسندن انچی
اوکناہرگہ قدر بزلرغہ وظیفہ اولہرق ۱۲۵۴
صومدہ ۷۰ تین معلومات آفچہ سی صرف
ابدالمشدر. مدیر حسنی افندی نیک خصوصی
اوز قولندن چقش، اوزی تعبیر نہچہ واق،
مصارفہ ۸۱۱ سوم ۲۰ تین اولمشدر.
اوشاندای مدیر نیک اداره کا بیراقلی
«معلومات» اوچون، کانسلاریہ جہاز
لامق و آصراققہ حبلی راسخوردنی مو
جب اولمشدر. ہونیک اوستینہ مؤسس
افندیکا «معلومات» مجلہ سی خصوصی
شخصلر طرفندن دکل ہلکہ جمعیت شرعیہ
نیک اوز اعضالری طرفندن اداره ایدلسہ
ایدی مضہ وندہ بیک کوب خطلر کلش
ہم کلہکدہ در.
اہدی اوشبو حال جمعیت شرعیہ نیک

پوانی صاصتانی ایلہ تکرار فارالوب کور
لدکن «صوگ» تورلی فکر وملاحظہ لر
قیلندی. وبو مشکل مسئلہ دن فورتلودہ
ایکی طریق ایلہ گنہ ممکن «کورلدی»
یا «معلومات» نشرینی توقنامق. وباکو
تورکا ممکن اولقان جبمع راصخودلرندن
فوتقاروب لایدمنہ اولقان راصخودلری
ایلہ گنہ قالدروب ادامہ قیلحق، بوصونگفی
طریقہ «معلومات» موسسی نیک فکر نہچہ
مدیر مسئول الک خدمتی جمعیت شرعیہ نیک
اوز اعضالری توزیع وتقسیم طریقہ
اوستلرینہ آلماق ایلہ گنہ ممکن ایدی.
اعضالردہ اوزاق فکر وملاحظہ دن صونک
بویلہ صرف اہل اسلام، خصوصاً علما منفعتی
اوچون باشلنمش بر امر خیرنی بولدہ قالدر
مہق اوچون گرچہ اوز خدمتلری مو
بن آلا بولہ طوروبک موسس مفتی حضرت
نیک تقدیمنی قبول ایتدیلر ہمدہ بقدر وسع
الطاقة صرف نفع امت محمد صلی اللہ علیہ
وسلم خصوصاً علماء امت کا خیر خواہلق
وحسن خدمت کورستہ نیت خیر بہ سبلہ
اشکا شروع ایتدیلر وبالله التوفیق.
ہوقرارغہ منسٹر سیر کولاری نیک
ہیچ دخلی یوقدر، چونکہ اول وقت
کلش ایدی.

اوشبو کوندہ حملہ وشکرلر اولسون
«معلومات» مذکور مشکلکدن فورتلدی
اوز اوزنی ادارہ دن اوستون ایسکی
بورچلرندن بعضلرندن (مطبعہ بورچلرنی)
تولب بتوردی. «معلومات» اوزینک
دوامنی نائمین ایدر درجہ کا بتوشدی.
کیلچک سنہ اوچوندہ خدا میسر

و توفسز بارو اوچون اوشبو سنه آذر
يسلري غطا يور و كان مهانده تصحيح ايد
امكان آلوچيلر كيله چك بل درست او
لسون اوچون ايسكى آذربى ايله برابر
آچي و بىك درست ايدوب يازوب ييارسونلر.
«معلومات» نك بگا اداره سنه ايسكى
اداره دن بىك كوب غطار و باصله خان مقاله
ار كردي. آنلر حقنك كيله چك رقمه يازلور.

رسمي قسم كا علاوه

محكمه شرعيه اورنيور غيه تحت نظار
تنده اولان آخوند واماملره

اطراف شتى دن معلوم اولان خبر
لره بناء تكميل رمضان هم رديت هلال
شوال ايله (*) شوال باشي ۱۳ نچي او
كتابر دوشنبه كون بولوى صابرايه
عندنده مثبت و يقين اولدى. شونا بناء
خوالحجه باشي ۱۱ نچي ديكا برده پنج
شنبه بولوى تقدير قيلندى.
اكرده خوالحجه باشي رديت ايله مو
ندان قبل ثابت بولماسه عيب قربان في
محكمه شرعيه اورنيور غيه ۲۰ نچي
ديكا برده شنبه كون او قرغه قرار ويز
دى. بناء عليه صابرايه اشيو قرار
آخوند واماملره اعلان قيله دور.

(*) امترخان شهرنده رديت هلال شوال ايله باره اما
ملري براتناقه بوتوب عيذ فطرني ۱۳ نچي اوكتابرده
دوشنبه كون او قائلر مكه مكرمه و جده و بحاراي هر يقه
رديت هلال ايله شنبه كون فرضه كروب دوشنبه كون عيذ او قائلر

ناشر: محكمه شرعيه

مدیر مسئول:

باج فتوى دن قاضى هدايت الله كاپكايى

رسمي اسم دن قاضى نور محمد مامليينى

غير رسمي قسم دن قاضى حسن عطا محمدى

ايلسه «معلومات» مجله سى نشرنده دوام
ايدلنه چكدر. هيچ بر صنف و فرقه مسلكينه
خدمت ايندر لميوب بلكه نظار تنه من طرف
الله مفوض اولان عموم اهل اسلامه نيگز
خبر غواهانده نظر ايد چكدر معلومات
مجله سنى خصوصى شخصى اينتر يع اردن آزاد
ايدلنوب شرع طرفندن منع ايدلكان اشلر
ايله او فزاشلمايه چقدر خصوصاً امنائى امت او
لان علمانك احوال و معيشت لرى انتظامنه
سعى و اجتهاد ايدلنه چكدر. لکن بوسنده ده
گى آچى تجربه لر كيله چك سنه ده تكرر
ايدلمايه چك. بوسنه معلومات اوچون آنچه
بيار مشلر كا گنه، ويا كيله چك ۱۰۰۹ اوچون
آچه بيار مشلر كا، ويا آچه بيار اچكى
مدنى ايله بيان ايدوب معلومات بيارو
في اونكانلر كا گيه بيارل چكدر.

«معلومات» اداره سى ۶ نچي رقم
معلومات غى اخطارنى خاطر نكزده توتو،
لواز مكنزنى حسن ادا واوز نكز نك زما
نكز و لواز مكنز غه موافق ايد كنكزنى
كورستو، بناء عليه «معلومات» معلوماتندن
بي خبر قالماسقه طروشونكز ايله توصيه
ايدلدر.

قاضى عنايت الله

قاضى نور محمد

قاضى حسن عطا

★

«معلومات» مجله سنه ۱۹۰۹ نچي سنه اوچون
آبونه دفترى آچلدى. آلدانراق حاضر
لنكوچى اماملر بدل اشترك - آچه لرني
بياره باشلاديلر ۱۹۰۹ سنه اوچون معلو
مات آلور غه قصد ايدوچيلر آلدانراق
حاضر لنور كا نيوشلى - معلومات مرتب

مجله نك

پروفرامنه موافق مقاله لر
قبول ایدوله، مقاله لر
تسقاوتو توزاتوده اداره
اختیارلیر. درج ایدلمیان
مقاله پوچطه بدلی یبارله
اعاده قیلنه.

مجله نك

اشتراک بدلی:
برسنه گه ۳ سوم.
بارتی سنه گه ۳ سوم
خارجی مملکتارگه
سنه لنگی ۴ سوم.

آدرس: شهر اوفه
«مجله نك» اداره سینه.

محکمه شرعیه اورنبورغیه

№ 22

آینده ایکی مرتبه نشر ایتله در.

№ 22

УФА, РЕДАКЦИЯ „МАГЛЮМАТЪ“

ВЪ ЗДАНИИ МУХАМЕДАНСКАГО ДУХОВНАГО СОБРАНИЯ.

Официальный Отдѣлъ.

رسمی قسم

بلبای اوبازی یانکی یانبای مسجد
ینه باشقرط شاهی منصور شاهی احمد اوغلی
خالدوف اماملقغه تصدیق قیلندی.
۲۰ نوپابر ۱۹۰۸ بل ۵۰۰۳

هوری اوبازی یوسق مسجدینه
باشقرط محمدعاصم ضیاءالدین اوغلی اما
ملقغه تصدیق قیلندی ۲۰ نوپابر ۱۹۰۸ بل
۵۰۰۳

استرلی طهق اوبازی طابلدی اولی
نك صابورنی مسجدینه امام خطیب لقغه
کوچرلدی شولوق اوباز شاکر اولینك

یا ثا نصب قیلنغان ملالر

اوفه کوبورناسفزه تعیین لشمش امامار
هوری اوبازی فاشقاق مسجدینه خا
ضرکی امامی بخت کرای کشف الله اوغلی
امام خطیب لقغه هم کیزکان باش ووالی
نچار اولی باشقرط فیض الرحمن محمدالدین
اوغلی اماملقغه تصدیق قیلندی بار.
۳۱ نهچی اوکتابرده ۱۹۰۸ یسلده
۲۷۲۳

بلبای اوبازی چیلنی اولی نك ۲ نهچی
مسجدینه بلبای اوبازی توتای مسجدی نك
خطیب سابق محمدشاه میکل غول اوغلی
اماملقغه تصدیق قیلندی ۲۰ نوپابر ۱۹۰۸
بل ۴۹۹۴

صابور نوی مسجدئندہ امام خطیب جهان گیر عبدالعزیز اوغلی تانیغاجی ۲۷ نوایار ۱۹۰۸ یل ۵۰۶۲ نومر

مینزلہ اویازی سمکای آولی نك ۲ نچی مسجدینه باشقرط احمد حارث محمد صفا اوغلی ولینیف امام خطیب لقفہ تصدیق قیلندی ۳۰ نوایار ۱۹۰۸ یل ۵۰۸۳ نومر

قزان کوبور ناسئندہ تصدیق قیلنغان اماملر چبستای اویازی تانار اوسکوی طا لقوش مسجدینه کریستیان عبد المہین مصطفی اوغلی امام لقفہ تصدیق قیلندی ۱۲ نوایار ۱۹۰۸ یل ۵۲۱۴ نومر سویباز اویازی ایمان بورناس آولی نك یانگی مسجدکا کریستیان بخت کری عبد الولی اوغلی امام خطیب لقفہ تصدیق قیلندی ۱۸ نوایار ۱۹۰۸ یل ۵۲۷۱ نومر

تتش اویازی الوغ اترس مسجدینه کری یستیان احمد جان منهاج الدین اوغلی سیحونف امام خطیب لقفہ تصدیق قیلندی ۱۸ نوایار ۱۹۰۸ یل ۵۲۷۴ نومر

لایش اویازی موقری قارنالی آولی مسجدینه کریستیان خیر الدین سعد الدین اوغلی خمزین امام لقفہ تصدیق قیلندی ۲۷ نوایار ۱۹۰۸ یل ۵۴۱۴ نومر

نیژنی نوو وورط غوبورناسی سیرغاج اویساری غریبان آولی نك

۲ نچی مسجدینه شول آول نك تانار لطف الله موکلینبایف امام لقفہ تصدیق قیلندی ۳۱ اوکتابر ۱۹۰۸ نچی یل ۲۷۲۱ نچی نومر

وفات

چبستای اویازی قارغالی ژواصی شجهای آولی نك بر نچی مسجد حضورئندہ امام خطیب معلم احمد قرمنای اوغلی عبد الرشیدف ۲۱ نچی سنتابر ۱۹۰۸ یل سکسان طوقز باشئندہ وفات اولمش (انالله وانا الیه راجعون)

پرمی گوپیور ناسئندہ تصدیق قیلنغان اماملر

قرسنا اوفیمسکی اویازده تورو یچین مسجدینه کریستیان محمد فاتح محمد صادق اوغلی امام خطیب لقفہ تصدیق قیلندی ۱۶ نچی اوکتابر ۱۹۰۸ یل ۵۹۱۶ نومر

شادرین اویازی قزلبای ژواصی اچکین مسجدینه تانار محمد امین محمد شریف اوغلی امام خطیب لقفہ تصدیق قیلندی ۱۰ نچی نوایار ۱۹۰۸ یل ۶۳۰۴ نومر

اورنبورغ گوپیورناسی شفی مسجدینه باشقرط عبد الوکیل عبد الرقیب او غلی امام معلم لکسکه تصدیق قیلندی ۱۱ نچی نوایار ۱۹۰۸ یل ۵۲۰۸ نومر

قیلندی ۱۱۱۱ نچی نویابر ۱۹۰۸ نچی یل
۵۲۱۴ نومر

اور نبورغ گوپیرناسی یا ٹی موسی
ویسیلکے سینہ یا ٹی محلہ آچوب بش وقت لی
مسجد صالورغہ رخصت قیلندی ۱۹۱۹ نچی
نویابر ۱۹۰۸ یل ۵۳۲۷ نومر

قزان غوبیرناسی چیمطای اویازی
یا ٹی دیبکے آولی نہ محلہ آچوب مسجد صالور
غہ رخصت قیلندی ۱۷۱۷ نچی نویابر ۱۹۰۸
یل ۵۳۴۲ نومر

اور نبورغ شہرندہ ۴۰۴۰ نچی چاستہ
یا ٹی تعیین قیلنغان اورندہ محلہ آچوب ۷
نچی مسجد صالورغہ رخصت قیلندی ۲۲
نچی نویابر ۱۹۰۸ یل ۵۳۶۳ نومر

چیت ملت لرنی فاراوجی دیپار تامینت
پینزہ غوبیرناسی قرسنا اصلاوردسکی او
یازدہ اوست رحمان ژولصندہ یوغاری
باغدان آولندہ ۱۵۷۷ ایر جانلری بو
لغانی حالده اولدہ قانونغہ بناء رخصت سن
صالنغان مسجدنی ۲۰۰۰ دوش بولماسہده
مسجد ایتوب قالدورورغہ رخصت قیلندی
۲۰۰۰ نچی نویابر ۱۹۰۸ یل ۶۹۲۰ نومر

اوفی گوپیرناسی استرلی طاق اویا
زی قاراغوش ژولصی الم غوجہ آولی نہ ۱۶۴
ایر جانی بولغانلری حالده کرچہ قانونغہ

شولوق مسجدگہ باشقرط مجتهد عابد
اوغلی امام خطیب افغہ تصدیق قیلندی ۱۱
نچی نویابر ۱۹۰۸ یل ۵۲۳۳ نومر

طامبوف گوپیرناسی یالاطمہ اویازی
آزییف ژولصی

هم شولوق اول کرستیان معہد
شریف ابوزروف بورناشف اماملقغہ
تصدیق قیلندی ۱۱۱۱ نچی نویابر دہ ۱۹۰۸
یل ۵۸۲۱ نومر

پرمی گوپیرناسی اوصہ اویازی
آفتی بای آولی نک مسجدینہ تاتارخوجہ
نورالدین نورباقی اماملقغہ تصدیق
قیلندی ۱۱۱۱ نچی دیکار دہ ۱۹۰۸ یل ۹۲۸۶
نومر

استرخان گوپیرناسی یدنچی
استر شیفستوا

طالوفکہ قسمی اچکی اوردالوق طا
لوفکہ مسجدینہ لقمان نورسونوف امام
لقغہ تصدیق قیلندی ۲۶۲۶ نچی نویابر ۱۹۰۸ یل
۸۰۷۲ نومر



یا ٹی آچلغان محلہ لرمہم بنا
قیلنغان مسجدلر

اور نبورغ غوبیرناسی ژپرخنو
اورالسکی شہرندہ ۳۰۳۰ نچی مستقل محلہ
آچوب بش وقت لی مسجد صالورغہ رخصت

بناء ۲۰۰ جان بولمىدە ياكى محل آچوب
مسجد سالورغه مېنىستىر دان رخصت قىلندى
۲۰ نېچى نوياىر ۱۹۰۸ يل ۶۵۹۵ نومر
پرى گوېرناسى قراسنو افېيسكى اويما
زى شا كورژواى اورمىسكى اولېنه
مستقل محل آچوب يانكى مسجد سالورغه
رخصت قىلندى ۲۹ نېچى نوياىر ۱۹۰۸
يل ۶۷۸۲ نومر

زمزم حقنەدە دىپار طامنت فكري

حاجى لرنىك مكە مكرمه دان روسيه
مەلىكئە آل ب قايتاچى زمزم لرنى بغور
لمك (قايتامق) حقنە ۱۹۰۳ نېچى بىلىك
سنتاىر بىر جندە دىپار طامنت دان دوخو
ناى صابراىنە گە كەغدىلدى. دوخووناي
صابراىنە ماء زمزم نىك ضررسز ايكانلكنە
وفائەلى اولماقېنە توبانە يازاقان پروا
يىتلىرى سىند ايسەراك اجە سال اوزرە
جواب بازى

مەدايە ماشبەسى ففسح القديردە
جلد ۲ نېچى صفحە ۱۸۹ دە بيان ايتە: حضرة
ابن عباس رضى الله عنه ايتە: حضرت
رسول صلى الله عليه وسلم ايندى وجە ارض
دە اولقان صولارنىك غيىرلىسى
زمزم صوى دىو

يئە عىنى شرح صحيح البخارى جلد
۴ نېچى صفحە ۵۴۶ دە بيان ايتە ماء زمزم

وجە ارض دە بولغان صولارنىك افضل دىو
افضل ايكانلكنە سىندار كلتورمىش اولما
رسول اكرم صلى الله عليه وسلم نىك صدرى
جبرائىل عليه السلام ماء زمزم ايله غسل
ايتدى اكر وجە ارض دە ماء زمزم دن آرنى
صو بولايىدى آنك ايله غسل ايدارايىدى.
۲ نېچى اوشبو ماء زمزم حضرت جبرائىل
نىك ركضى ايله حاصل اولوب حضرت
اسماعىل صوصاغان زماندە شونىك ايله
صوغارلدى. يئە فتح القديردە ۲ نېچى جلد دە
صفحە ۱۸۹ بيان ايتە رسول اكرم صلى الله
عليه وسلم ايندى زمزم صوى نېنىدى
مقصود ايله اچسك شونىك اوچون بولاچاق
يعنى صوصاغانە صوبولاچاق آچ كىسە
لرە طعم غذا بولاچاق مريض كىسە لرە
دوا وشفاء بولاچاق مئى رسول اكرم
نىك ابررە ايلان آچ كىونچە اچسكلى دە
نقل ايدلە دور.

يوقارىدە مذكور اولان حديث لرە
نظرا زمزم صوى نىك حدانندە ومايتندە
غيريت هم شفا دن باشقە نرسە بىلمەي هم
رسول اكرم دن زمزم نى قايتانوب اچونكز
دىكان سوز يوق رسول اكرم صلى الله عليه
وسلم كنداوزى وصحابە كرام لار اوشنداق
هر مەلىك دان حجاج الى يومنا هذا اچدى
لر اما زمزم دان آورو بولماقلىرى
مسموع اولغانى يوق اوشنداق طرفى دان
كىلكان ضررنىك وجودى كىوب سىنە لار مرور

ايدېده اهل اسلام آراسنده مشاهد
ايدلكنى يوق بولارنچ به ايله ثابت اولمشدر
«قاضى عنايت الله»



بوگلمه اويازدى برنچى اوچاسكانڭ
صوديينى اسليدؤيتلى؛ ۱۹۰۸ نچى يل
۳ نچى مارتده صابر انباغه داخل كغندنه
اعلام ايدادر. حاصل مسئله بيله. شولوق
اوياز قوواقباش اولينڭ على الله ولى الله
اوغلى مستوره نورالدين قزىنى نكاح
قيلمش، عقدنكاح تعليق ايل اجراء ايدامش
زوج على الله مرفندن شرط تعليق بجاي
قيلنمغانده طلاق امرى زوج اختيارنده
ايدلوب مترىكه دفترينه بازامش

صوگره شرط تعليق زوج مرفندن
بجاي قيلنمغان سببلى خاتون اوزىنى اوزى
طلاقده قيلمش، شرط بجاي قيلنمغاچ بحله
امامنده مابين الزوجين شرعاً فرقت ثابت
بولدى ديمش، اما زوج على الله مستوره
بندن آيرلغان يوق بنم نكاحده ديب تو
رماقده ايكان شول سببلى زوج مستورنى
جبرا نكلىف ايدوب بولارنك عاقبت اشلىرى
صوديينى غه دوشوب صوديينى اسليدؤ
يتل بواش حقدنه صابرانيادن برنچه سوال
ايله فتوى طلب قيلمش،

(۱) مذكور كمسه لارنڭ عقد نكاحلىرى
شريعت ماده لارنڭ قابوسينه بنا ايدلوب
فسخ ايدوله،

(۲) نچى فايو وقتده نكاح فسخ ايدوله
يعنى حاجت ميكان نكاحنى بئرو حقدنه
زينداى اولسهده فارمالنى حجت نامه
ياصالوب آنك صوگندغنه فتوا چيئندن زو
جىن برىسى آهرينه اجنبى اولورلر، هم
حجت نامه نه مضمونده.

(۳) نچى اكرده مخصوص فارمالنى
حجت نامه (АКТЪ) حاجت اولماسه اول
تقدبرده على الله ولى الله اوغلى اوزينڭ
نكاحى فايو وقتده بئكان «فسخ» ايدلكان
ديب حساب ايدارگه نيوش،

اوشبو توغرىك شريعت ماده لارى،
فسخ نكاحغه اساس بولورلىق نكاح شر
طلى روس لسانينه آچيى ودرست تر
جههسى ايله آنلارنڭ فايواورنك (كذاب)
ايكاننى كورسه تولسه ايدى.

بىبى مستوره نورالدينؤ ايله زوجى
على الله ولى الله اوغليڭ فرقت حقدنه
اولغان اشلىرى توغرىسند دواوانى صا
بر انبهده اولغان معلوماتلردن بيله كورنه:
قوواقباش اولى ۲ نچى مسجدينڭ

امامى محمدذاكر عمادالدينى دواوانى صا
برانيانڭ پاروچينياسى ايله بواشنى
تفتيش ايدى، شاهلارنڭ شهادتينه بناء
ولى الله اوغليڭ نكاح شرطلارنى بوزغانى
ثابت اولب شوڭاپناء بر طلاق بائنك
وقوعى ايله حكم ايدى، هم اوشبو فرقت،
اوزينك فرقت ايله حكمنى زوجين كه اعلام

ايتدكى وقتدن يعنى اوشبويلنك ۱۴ نچى ايدولندن حساب ايدلور ديب امام عما دالدينف ۱۷ نچى اوكتايرداگى راپور طنك صابر انياعه اعلام ايتدى.

بيورديلر: ۱۹۰۶ نچى يلقي ۴۱۱۱ نومر مترچسكى دفترنى قايتاروب هم مستوره نورالدينوا ايله على الله ولى الله اوغلي نك نكاهلىرى حقداعى بازو نك كوپيه سنى آينده روس لسانينه ترجمه ايدوب بوكاهه اويارينك ۱ نچى اوچاستكاده اولان صودبىر اسليدو يتلنى خبر لندريگه ۱ نچى شريعت قانو نچه، فتاوى هنديه نك باب الطلاقده مسلمانلر نكاهقه شروع ايتدكلر نده زوجه فائده سينه «تعليق» اسمنده مخصوص شر طلر قويق مساعده ايدول، اول تعليق شرطلر زوجه بوزدقى صورتده زوجه اوزيتى ايرندن آبرغه حق بولدر. تعليق شرطلر نى ايرينك بوزوينك ثبوتى البته شاهدلر نك اثباتى، داكمينتلر

هم غيرلر ايله اولور، خاتون ايرندن آيرلدم ديب اعلاني شاهدلر هم امام حضورنده بولورغه تيوش

۲ نچى اشدن كورنه: مستوره نور الدينوا ۱۹۰۸ نچى يل ۹ نچى سنتاير داگى عريضه سنده شولوق سبب ايله يعنى على الله ولى الله اوغلى تعليق شر طلرينه خلاف ايدوب نفقه بيرمكاني ايجون ايرندن آيرلماقنى دوخاوتى صابرانيه دن اوتندى.

قوواقباش اولينك اوكلزلى امامى ذاكر عمادالدينف تفتيش، ايدوب نورالدينوا نك عريضه سنى تقويه ايتكوچى شاهدلر نك شهادتينه بناء اوشبو يلنك ۱۴ نچى ايدولنده ولى الله اوغلى ايله اولغان نكاهلىرى فسخ ايدلدى ديب حكم ايتدى. اوشبو چيسلر دن فرقت حساب ايدلور زوجه بريسى آخريته اجنبى اولورغه تيوش

(اصلنده تيوشلى كشيلىر امضا البته شلر)



Не Официальный Отдѣлъ.

غير رسمي قسم

افتتاح

اغوذ بالله من الشيطان الرجيم
بسم الله الرحمن الرحيم

(قل من حرم زينة الله) يعنى قل يا محمد من حرم عليكم زينة الله التى خلقها لعباده ان تزينوا بها وتلبسوا فى الطواف وغيره من الثياب وكل ما يتجمل به (التى اخرج لعباده) اى اصلها يعنى القطن من الارض والقز ومن الدود (والطيبات من الرزق) والمستلذات من الماكل والمشارب يعنى ومن حرم الطيبات من الرزق التى اخرجها الله تعالى لعباده وخلقها لهم (قل هى للذين آمنوا فى الحياة الدنيا) بالاستحقاق وان شاركهم فيها غيرهم (خالصة) خاصة بهم (يوم القيامة) لا يشاركهم فيها احد ولم يقل للذين آمنوا لانه على انها خلقت للذين امنوا على طريق الاصله والكفار تبع لهم (كذلك) فصل الايات) نبيها مثل ذلك التفصيل (لقوم يعلمون) يعنى كذلك نبيين الحلاله المحللت والحرام مما حرمت لقوم علموا انى انا الله وحدى لا شريك لى فاحلوا حلالى وحرموا حرامى.

(قل انها حرم ربى الفواحش) جمع

فاحشة وهى ما فجع وفحش من قول او فعل او الزنا (ما ظهر وما بطن) سرها وعلا نيتها (والاثم) اى شرب الخمر او كل ذنب (والبغى) على الناس (بغير الحق) هو الظلم والكبر والاستطالة على الناس ومجاوزة الحدى ذلك كله (وان تشركوا بالله ما لم ينزل به سلطانا وان تقولوا على الله مالا تعلمون) وان تقولوا عليه وتفتروا الكذب من تعزيم ما لم يحرم وغيره (جلالين) مدارك، (هازن) سورة اعرافه اولان اوشبو ايكى آية شريفه تفيد لرى ايله برابر توركى تلكا كل نور اكدده بويله معنى چقادر « اى محمدا بنده لركا سن ايتكل الله عز وجل ذك بنده لرى فائده سيچون اصلار نندن چقار مش زينه لارنى (كيومئذنى) كم حرام قبلدى الله تعالى ما مقلرنى بىردن يفكلرنى قوردن چقار دى بنده لى فائده سى اوچون آنلار دن توز و امش كيوملر ايله كيونسونلر زينتلسونلر اوچون. اوشنداق الله تعالى نك بنده لرى اوچون يار انمشى اولان آشالنه اچلنه طور غايغ خوش و لذتلى رزق لرنى كم حرام قبلدى! ايتكل سن اى محمد آنلر يعنى لباسار وپاك رزق لى دنيا تركلكنن بالسدات وبالاصل مؤمنلر اوچون ياراد لمشلردر.

قلبنکرده بری اینکچیسنه خلاف ایکی فکر حاصل اولور، سز وعظ و تصوف کدا بلرنده فقیرلک فضیلتلرنی، دنیاغه خریص اولونک ناچار اش ایدکنی بیک کوب کو ردنکز هم ایشتمنکز. بوغده دکل بلکه حدیث شریفلرده اوقدنکر «کلا ان الانسان لیطغی ان راه استغنی» آیت شریفه سید خاطر نکز کا کلدی. «بو دنیا کافره جنت، اولبدر موعمنه زندان» بیتلریده کونگلکزدن چقانی یوقدر. دیهک که سز نک کونگلکزده گه، الکی فکر نکز چه دنیا کافره جنت یعنی زینتلی لباسلری و تاتلی نعمتلری کافرکا مخصوص مؤمنلرکا ایسه دنیا زندان فقیرلک افضل آدم بالاسی شول حسابده مؤمنلرده بای اولسه یارامیه چق چونکه اول وقت آزاچاقلر!

اما اوشو ایکی آیت نک مضمور نندن حاصل اولغان صونکفی فکر نکز اولسکی فکر نکز نک بتونلای کبر و سنجه چونکه بو صونکفی فکر نکز چه دنیا زینتلری کوزل کیوملری و پاک تاتلی نعمتلری الله عزوجل مؤمنلرکا هیچ حرام ایتمه یوب بلسکه بونلری اصلده مؤمنلر اوچون یارادمش باشقلر یعنی کافرلر موعمنلرکا ایاروبکنه آنلر ایله فائده لنه لر اما آخرتک بونلر موعمنلرکا مخصوص اوله چق کافرلر موعمنلرکا ایاروبده فائده لنه آلاچق توکل لر! بوا یکی آیت نک کلام الله - قران اولونک

باشقلر اول مؤمنلرکه ایاروب آنلر آرقه سنده غنه فائده لنه لر. اما آخرتک اینلمش لباسلر و پاک رزقلر مؤمنلرکا گنه خاص اولور. باشقلر - کافرلر موعمنلرکا ایاروبده فائده لنه آلاسلر.

مونه! بنی بر و تنکدashi یوق دیو بلگوچیلرکا بز اوشبو روشلی حلال قیلاغا نلر مزینده؛ حرام قیلاغلر مزینده آبروم آچق بیان ایده مز. حلال قیلاغانمی حلال بلنکز، حرام قیلاغلرنی حرام بلنکز!

ایتکل سن ای محمد! بنم ربم الله تعالی نک حرام قیلاغلری بودر موندن باشقه ایماسدر: یاشرنده اشکاراده بوزوق و قبیح بولغانلرنی یا که زنانی، ایسرتکچ اچونی یا که باشقه گناهلرنی، آدمیلرکا اورنسز ظالم قیلونی، تکبرلرنی، کشی اوستینه یبارلونی، الله غه شرکت قاتونی، بامکانکز حالد یالغانلاب حرام قیلدی دیهک و باشقلر کبی الله تعالی کا اوترا قیلر نکزنی حرام قیلدی.

ای او فوچیلر، مونه سز کاهکمت دریا سندن - قراندن بنه ایکی تامچی! اوشبو ایکی آیه شریفه نی بیک دفت ایله اوقنکز ده اوزاق فکر ایدنکز! آیت نک مقصودنی آچق بیان اوچون مفسرین عظام سوز لرینی هم لازم اعتبار ایله کوزدن کیچور نکز! ایمنی اوشبو ایکی آیت نک نی ایتکانه توشونب یئدنکرمی؟ البته سز نک

مومنلر کا اصلاً شبہہ ایدر کا اورن بوق چونکہ متواتر، آیتلرنک مضموننی درست آنکلاونکژده شبہہ ایدر کاده اورن بوق چونکہ آیتلرنک مرادی بیک ظاهر آنک اوستنه مسلم کل اولان مفسرین متقدمین کرام تفسیرلری ایله برابر یازلدیلر. آیتلر منسوخ دگللدرد. بونلرنی مؤیدینه آیات واحادیث وافوال عامما کوبلکن اوزونلقدن قورقلوب آنلر حاضرگه قالدر لدی. ایندی کونکلیکژده حاصل اولمش بربرینه خلاف بوایکی فکر نکزنی چوک کپاشدورسز؟ هیچ برینی خطاغه نسبت ایدر کاده حقنکژ بوق چونکہ هرابکی فکر نکز آیات قرآنیہ واحادیث نبویہ دن حاصل اولمشدر. ایندی قایوسی بویچه اعتقاد وعمل ایدرسز؟ دنیا وآنده بولغان نر سہلر مذموم دنیا کافر گاجنت آند بولغان نرسہلر ده کافر کا نیوشلی. مؤمن کازندا ن زندانده کوزل کیوملر تاتلی نعمتلر برلرغه نیوشلی توکل اعتقاد ایدرسزده بویولده عمل ایدوب بالکل دنیادن یوز چوبررسز وچوبرتورسز، تحصیل ایدر کا طروشماسسز و طروشدرماسسز؟ پایسه صوتکی فکر نکز کا موافق دنیا فی نفسها مذموم دگل چونکہ مؤمنلرنک آخره ایگرنلرنی - عمللرنی ایکا طورغان ایگرنلکی، ایگونلک بخشیراق اولسه ایگون چیلر یتوشراک بولسه ایگون اونکفارغه اورلق کوبرک چفارغه سبب بولر

دنیا نك آدم بالالاری بالانات فائده کوره طورغان نرسہلری سه کوزل کیوم پاک رزقلری اصلنده مومنلر فائده لنسون اوچون بارانلدقنی اعتقاد ایدوب، شکرا نه سنی قیاورغه «صرف العبد جمع ما انعم الله تعالى من النعماء والا الى ما خلقه واعطاه لاجله» مضونچہ الله عز وجل بز نك فائده من اوچون یاراتقان اولغاچ بز اوز من ملکلنو رکا بیلکولنکا اورننه یار آنقوچیسى نلکان روشده صرف ایدر کا طرشورسز و طرشدرسز می؟

اوشبو ابکی فکر قلمنکرده تارتقالا شوب طور دقده پیغمبر من صلی الله علیه وسلم نك «اللهم انی اعوذ بك من الکفر والفقر» دبه فقیر لکنی کفر لک یاننه قویب هر ایکار سندن برکاللهغه صغنا یعنی «کادالفقر ان یکون کفرا» «نعم المال الصالح للرجل الصالح» بیوردیقنی خاطر نکز کا کلتر نکز. درست! سز نك قلمنکر کا بو وقت «الفقر فخری والفقر عیالی» مضو ندره بر حدیث خاطر نکز غه کیلور. لکن بوصونکغینی علماء حدیث موضوعدن صانا دقلرنی یعنی پیغمبر من اینکان سوز دکل اویدر مه دیدکلرنیده خاطر نکز دن چقار مه نکز! «وما الحیوة الدنیا الا مئاع الغرور» آیه شریفه سنیده اوقورسز. لکن آنک تفسیرنده محققین مفسریندن قاضی بیضاوی حضرتلر بک (وهذا لمن آثرها على الآخرة فاما من طنب بها الآخرة فهي له مئاع بلاغ)

آرقلانا طورغان دوا بیره در.

(ما بعدی کیله چک نومبرده)

ابن الاثیر ترجمه حالی

الحافظ الورخ عزالدین

ابو الحسن، علی بن ابی الکریم محمد
بن عبد الکریم بن عبدالواحد الشیبانی
المعروف بابن الاثیر (*)

بوذات (۵۵۵) نهجی سنه هجریه نیک جمادی
اولی سنه جزیره ابن عمرده وجوده
کلمه شد. (**)

و بر مدت صوکنده آتاسیله موصله
کلمه شد در. او قتلده، و صلیک عمده العلامی
اولان خطیب موصلی حضرتلرندن تحصیل
علومه باشلامش در. بوزکوت آیی نیک
اول مهارف قویاشندن مستنیر اولارق

(*) اسم علمی سی علی اولوب، عزالدین قبیله، و غیراریده کنیه سیدر
بوذاتیک یته ایکی برادری اولوب اوچ اولاد برعائله دن اولارق
ابن اثیردیه معروف اولمشلردر. اوغلری مبارک نامتده لقبی
مجدالدین و کوچکلری نصرالله نامتده لقبی شیاه الدین اولوب
بویسه ایکچیلریدر. هربری عالم و متبحر ذاتلر اولوب طبقه
ثانیه مجتهدین دن اولارق بعضلری مصلحت و بعضلری مورخ
و بعضی ده ادیب عنوانلری ایله معنون اولمشلردر. بونلردن
صوگوشن علمار بونلر نیک اولر علمی لرینه اتنا ایدرک علامه
مشهور قشازانی ده مطولیک کوب او نورانی ادیب شیاه الدین
اقوائله تزیین ایلمشدر. بو عزالدین امتدی علم تاریخه مها
رت تامه سی صبی مؤرخ عنوانی آلدینی کبی علم حدیث ده دول
ید صاحبی اولغیله حافظ عنوانی قازانمشدر.

(**) (جزیره ابن عمر، دجه نهری هلال هککنده بر قول
ایسله احاطه ایلدن و جزیره (بن عمر) دیکله معروف اولان
بر جزیره در. مدکور اوچ برادر شونده اولان بر عائله
اولادین ابر.)

دیدکنی ده او نوته انکتر. ایندی قایو طرفنی
ترجیح ایدوب عمل ایدرسز؟

امام عزالی و غیر هم کبی علماء
متقدمین و متبحرین رحمه الله علیهم جن دین
عالمی طیب حاذق کبی بولرغه نبوش
دیملر. طیب حاذق کم بوله صونک اول
طیب حاذق شول بوله در آدم بالالارنده
اولغان حسابسز کوب نورلی آورولری
درست تانوغوچی و بو نورلی تورلی او
رولرنک تورلی نورلی طبعته اولغان
حسابسز کوب دوالرینده تعین بل کوچی
و تبوشلی اورنده استعمال ایدرچی بوله در
طیب حاذق بری برینه خلاف دوالرینی
بونلر بری برینه خلاف دیه حاضر کرک
بولغان بر سینه خلاف بولغانی اوچون حاضر
کرک بولغان دارونی چاروب نوکمای
کرک بولچق و قننی چامالیدر ده صافلاب
طوته. مثلاً آور و آدم بر بر و قننی بیک قرسه
طیب حاذق آنکا صالقونلاته طورغان دوا
بیره در شولوق آدم بر وقت آرتوق
صالقونسلانوب کیتسه طیب آکا
قزدره طورغان دوا بیره در. اکرده
بر او بیک آرق فانی بیک آزا اولدیغدن عمری
خطرلی بولسه طیب حاذق آنکافان کو
بایته سیره ته طورغان دوا بیره در. اکرده
بیکراک سیره و ب کیتوب سلامتکینه
ضرر کیلو، بلکه موت مفاجاة (اودار)
اولو احتمالی اولسه، آنکافان آزا

اقرآنہ سابق اولہ جفی اول امر دہہ ظاہر
اولم شدہ۔ از بر مدت ایچندہ علوم آلبہ بی
انہام ایدوب، علوم عالیہ اسلامیہ بی ند
ریشہ شروع ایدرک بحی الثقی بن علی الشیخی
دن وسائر بو طبقہ بہ منسوب اولان رجا
لدن احادیث شریفہ استماع ایلیمش واقندا
ر علمیسی و ذکاء فطریسی همومک نظرینی
جلب ایدہ باشلا شدہ۔ موصلاک ها کمی
بونی سفیر قبولوب بغدادہ بیرمش و آندہ
بولند بیقی وقت هر نرسہ دن آرتق و مقدس
بیلد بکی تعلم و ندرسہ مداومت ایدوب
کبار محدثیندن اولان «ابوالقاسم بعیش
بن صدقہ الشافعی و شیخ ابواحمد عبدالو
هاب بن علی بن سکینہ الصوفی» خضر تکر
ینک خلفہ تدریس لر بنہ جلوس ایدرک کسب
فیوض معنوی ایلیم شدہ۔ بوسفیر لکنند
قایم دیغندن صولک تکرار مزبور خدمت ایلہ
شامہ، قدسہ، قبولوب اول طرفہ اولانار بو
حزینہ علوم اولان صاحب ترجمہ دن حدیث
اوقود قلری روایت اولنہ قدہ در۔ بلکانینی
تعلیم و نشر ایلیمک و بلمکانینی اوگر نمک
انصاف و حسن اخلاق صاحبی اولان
عالمارک خصوصاً صلی اولند یغندن
بو ذاتہ بر طرفدن تعلیم و تدریس ایلہ
مشغول اولدیغی کبی دیگر طرفدن اوزی
دمشق الشامک افاضل العلماءسی اولان،
ابوالقاسم بن صصری و زین الامانام علما
لردن اخذ علوم ایدر اولیش، و هیچ وقتہ

علم معارفندن طویماش و بکا شول قدر
بولغاچ بتار ایندی دیہ غرور لانه رق
تحصیل معرفت دن واز کیچوب عمر عز
یزنی عطالت و کسالت ارزہ ضایع ایتما
مش و اوزی نیندی الوغ مدرس اولدیغی
حالدہ ہمیشہ تحصیل علمہ سعی و اجتهاد
ایتم شدہ۔ کند بسمندن حدیث استماع اید
نار ایچندہ (شهاب قوصی، ابن الدبیثی
مجد ابن جراده، الشرف بن العساکر، سنقر
القضائی) و سائر ذوات مشهوره بولند
یعنی (ابن تقی الدین سبکی) طبقات شا
فعیه سندہ دیه شدہ۔ مذکور سفارتندن مو
صلہ قایتدیغندہ امور عامہ ایلہ اشتغالی
ترک ایلیمش و خانہ سینہ انزوا ایدوب
تدریس علمہ هم نہایت ویروب آدمیلر
ایلہ اختلاطی قطع ایدرک تالیف کتبه
و ترتیب آثاره حصر اوقات ایلیمش۔ بو
وقتله دهه پک چوق کبار امت هم علم
و معرفت عاشق لری هر کون خانہ سینہ
زیارت ایدوب بو صاحب کمالندن ہمیشہ
استفاده ده بولنہ مشلردن، ثانی ادله شرعیہ
اولان احادیث شریفہ بی وراویلرینک
احوالینی تعدیل ایتمک ایلہ و احکام فروغ
استنباط ایدرک اصول و فروع اتیلہ رواية
و درایة حفظ و اتقان ایلیمش اولدیغی سببلی
عام حدیث شریفہ عصرینک فریدی
واحادیث پیغمبرینک حافظی اولم شدہ۔
اصحاب کرام رضوان الله تعالی

لرڻڪ اڻڪ صبحي اولديغنه عصر دشاري
هم شهادت وير مشاردر. مشاراليه بو
فندهده امام عنوانني فازانشدر. مورخ
مشهور (اسماعيل ابوالفداء الحموي)
اوزينڪ اثريني الكاملدن آلدیغنی
تاريخينڪ كوب اورنلرنده تشكر ايدرك
اعترافي ايلمشدر. احاديث نبويه نڪ كهنه
اطلاع وادبيات عربيه اوچون مهم اولان،
ابوسعيد عبدالڪريم السمعي نڪ الوغ
سكنر جلد اوزيره اولان (كتاب الانساب)
ني اختصار واننقا ايدرك اوچ جلد فالد
رشد ولباب الانساب ديه اسم وير مشدر كه
بوكتاب اصلنه تاريخانده نچه مرتبهلر
مظهر رغبت اولوب بين العلماء متداول
اوامشدر. (آخري و آر)

«عمود سلطانعليق»



پرافيسور و امبري گه بناء آقساق تيمورنڪ خلق و طبيعتي

(٢١ نچي نومردن ما بعدی)

شهر نڪ شولوق جازبنده باغ چيناران
(Садъ Чиноровой) نامنده باغ اولوب
ايچنده چنار آغاچندن واسع بولي اولديقي
ايچون بيله تسميه ايدالكان. صنايعي توبه
اوستنده صليب هيئنده كرڻل آچه طور
غان مخصوص بنا باصاغان
(Увесилительный Замкъ) طشيني سو

عليهم حضرتينك ترجمه هاللريني حاوي
اولمق اوزره بش جلددن عبارت اولان
(اسد الغابه في معرفة الصحابه) نامنده
اولان اثری احاديث پيغمبري بي وآنلری
راويلرڻڪ اسماريني ضبط وسائر احوا
لانلريني جامع اولهرق يازيلان بر اثر
مرغوب اولوب احاديث ايله اشتغال
ايدن ذانلری الى الابد ذات عاليرينه
منت وتشكر ايدركه وروح معزز لرينه
دائما ثنا فيلميه مجبور ايلمشدر. بوكتاب
جليل، احاديث شريفه نڪ حقيقتني معرفت
ايتمك اوچون الوغ بروسيله اولوب
بوڳاردن باشقه حديث اوقومق كامل او
اميدر. درجه معام وفضلني تقدير ايلمك
اوچون اوشبو كتابي كفايه ايدرك بر
شاهدر. زيرا هيچ بر كتابدن اخذ اينما
ينچه بش جلد بر اثر وعلی وجه الصحه
٧٥٥٤) اصحاب ڪرامك اسماريني
آباء اجداداريني وقبيله لارني،
تاريخ ولادت ووفاتاريني، مسقط رؤس
ومحل وفاتاريني جيله سني مابين بر اثر ميدانه
كيتور مك آسان وجزعي بر اش دگلدر.
نه بيوك قوه حافظه ونه بيوك دماغ صاحبي
اولمشدر. بو اثرندن باشقه دخی زمانه
قدر اولان وقوعات تاريخيه بي ضبط و تحرير
ايدوب (الكامل) نامنده بر تاريخ كتابي
وجوده كتور مشدر كه اسمي هم مسما سينه
مطابق اولهرق اوزمانه قدر يازيلان تاريخ

ايرلر كفايت ايتىمىد كىتىن ففرا آغاچ كوله
گه وئاغ دىلكر نده اقامت ايتىمىگه مجبو
ر اولدىلر. سمرقندنىڭ داخلى و خارچى
تجار تلىرىدە شىولايوق تيمور زمانىدە
چىك آتمىشدر بونلر ايسە بارچە تيمور
اجتهادى ايله فعله كلىمشدر.

اورطا آسيا تارىخلىرىدە تيمورنىڭ
ادارەسى فضىلىتى چىتىن اورطا آسيا
سامىلە (تيمورى) وياڭى تارىخ توركى دىب
نسىمىە ايدلورلك لائق اولدى.

دخيدە تيمور اوز عمرىدە عبرت
ايچون پرىيومانىكرىنە دستور العمل
ايچون تروك هم تيمور نامىدە اولان اولان
ژىنياسنىڭ مصنفى اولمىق ايله شىرت ياب
اولمىشدر. بو اولان ژىنياسنى (ساده)
لكى و آچىق عبارتى و آنك زمانىدە غى
لسانچە يازلمىشدر.

توركى نىسخە «Оргеналь» دىن متر
جەمى قايدىغى ايكالى معلوم دىگل فارسى
لسانىيە ترجمە ايدلوب من بعد فارسى
نىسخەدىن اروپا لسانلىرىنە ترجمەلر ظا
هر اولمىشدر، اما تيمور اولان ژىنياسىنىڭ
روس لسانىدە اولان ترجمەسى يوق.
تيمورنىڭ شول زمانىدە مىشهور
ادىبلر ايله نە روشلى خلق و طبعىدە
اولغانوننى كورساتو ايچون شەر
ايله يازلمىش تيمور نامە نامىدە تيمور
تارىخىنىڭ مصنفى شاعر احمد كرمانى

رىە كىسكوچكرى ماھرانە زىنتاكنلر
ايچى حكايىلر دا گنە ذكر ايدوله تورغان
كوب كەوش قاراوات واستاللىر و غير
قىمتلى مېدىللر ايله زىنت ايدلدىكى كىي
الفرىسى يازولر ايله بىزا كلنكان ايدى.
دخيدە باغ شىمالى و باغ نو ناملىرىدە
اولان دۋارىسلر، دورنىكل روشىدە
بىك بىشىموز قىم مىسافە فسادىدە، مرمردىن
اولان بىنالىر ناظرلىرى تعجىبە قالدىلر
ايدى، ايدىللىرى مانا بىق: قىل سويا
كارىدىن، قارا آغاچدىن ماھرانە اشلانكان
ايدى.

سمرقندە تيمور زمانىدىن بو زمانە
غە باقى و موجود اولان بىنالىرى كۆنلرمىز
وكوزلرمىز آلدىدە كىتورر ايساك آنلر
ك نە درجەدە ماھر وكوزال اشلاندىكى
اثباتە دىللىر حاجتدە اولماز.

ۋامبرى ايتە: دىكى ۋارۋارلىر ماينىڭ
بىنالىرغە اسراف بارى تيمور زمانىدە،
اعلى درجەگە ايرىشدىكى كىي هنر و كسب
نىڭدە چىك آتقان زمانى تيمور زمانى ايدى،
بىفاك، ومامق صوفىنا صوغرىچى ماھر و صا
نعلرنى آلتون و كەوش اشلوچى و غير
صانعلرنى هر اطرافلردىن تيمور سمرقندگە
كوچردى كىلك هر دىنلر و فنلرنىڭ پىر
يىستاۋىتللىرى سمرقندە تيمور زمانىدە
موجود ايدى. خاق عددى بىر يوز ايللى
بىك (۱۵۰، ۰۰) چىمالرىدە اولوب تورغە

لورغه ممكن. البته آسيا واورپاده بو
شق غنه بو قدر الوغ شهرت باب اولغان.

پرافيسور ۋامبرىنك سوزلرى
تمام.

«مترجم يعقوب آقبيردين»

تيمور ١٣٣٦ نچى سنه ٧ نچى
مايده سەشنبە كۈن تۈنلە كيش بلك سېنە
قريب سېزە نام محلك قولنى فسقان قان ايله
تولى اولغان حالە توغان، چنگيزده شول
كيفيتده توغاننى حكايە ايدەلەر. آناسى
امير قاراغاي نامندە كچيراك كنار اولغان،
چقتاي خانلردن ٢١ نچى.

عربشاه ايتە تيمور ايلغاردە توغدى
ديب گيد (Гидь) يازا بلغاردا ديب،
بهر تقدير كيش بلدهسى استيناسنە قر
يب محلك. اولە تاتار بلدهلى استينا ايله
ايلندرلكن اولغان. ١٣٨٣ م. ملادى
٨٨٥ هجرىك مازاندىران هم سېستانغە
يوز ياكى دن زياده عسكر ايله سفر ايدوب
كروپ بيكلنكان هر كر بېست لردن ايكي
بيك اسير آلوب بېچارالرى ترى حيات
حاللرنچە برسى اوستنە ايكنچىنى ايوب
كېرپچ واپزۇزلر ايله قاپلادوب
هلاك ايتدى.

١٣٨٧ م. ملاديدە نويابردە ٧٨٩
هجرى ذوالقعدەدە اصفهاندە تيمورنك
ويكوب جيارغە تعيينلنكان كامبىسارنى بر
تيمورچى آذربايجانغە باش اولوب اوتر

تيمور ايل بىك قريب مناسبتدە اولوب
بو قولنى پ اۋىنلگا اوتكر و آچى سو
زلر ايتە ايدى.

بو وقتدە تيمور كرمانى وغير اديب
لر ايله مونچە (حمام) دە اولغانلر،
مكاهەلرى اتفاقى ككشيلرنك شخصيتى
وليافتى توغرىسندە اولدقدە تيمور
شاعردن صورغان بنى صانسالر بئكا كو
بمى بها قويار ايدك ديب؟ كرمانى يكرمى
بش آصقر (Оскрь) غە ديب جواب بىر
گان. تيمور بىنم فقط بيلداوم غنە يكرمى
بيش آصقر توراً دىكان. بيلداومى او
يلاب ايتدەدە والا اوزك بر تينكادە تور
مايسن ديبش.

آفساق تيمور اوز جبرينك
مصنفلرينغە احساننى حصر ايتماى اجنبى
مەلنكلردن عالم رشاعرلرى تخت پايينه
كورب كلى انعام واحسانلر وعطايالر
بيروب اوزينك خالص التفاتى ايله كوتا
روب همايسندە ايتدى. حتى كه وطن
اصليارندە اولان اعزازلردن دها زياده
درجەلى اولوب استقباللرى قائمىن
ايدلمش ايدى. حكومتىنك ياقنى زما
نلرنده الوغ مدرسه ومسجدلر شفا خانە
وچيتالتيملر بنا وھبە اينماكى ايله وزيرلر
واوز فاميلياسندە اولانلرە وچاستنى بايلرە
مثال اورناك اولدى. البته بونلرنك بار
يدە تيمورنك تاريخى خدمتلردن صانا

دکاری ایچون الوغ عسکر سوق ایدوب
 اصفهان غور بناطوری مقاومت ممکن
 اولم دیغندن استقبال ایدوب شهر آچقچی
 بیرسه هج ترحم ایتمای اولادرسول و عبا
 دت حانه لر اورامی بوندن برسنه مقدم
 وفات ایتمش بر و اعظانک ابووی مستثنی
 اولغان حالده عارت و قتل عام ایتمردی.
 هر صالدا نلری بر نچه آدم باشی کنورر
 گه مأمور ایدی لر.

شوبله که دیوان اسپیسکاسنچه آلتمش
 بئک (۶۰۰۰۰) جان اوترر گه کرک ایدی.
 بوکا مشابه نچه ونچه اورنارده آدم
 مخصوصا مسلمانلر قانلرینی آغزوب و آدم
 کلوده لرندن (بیرامید) اهرام لر بنا ایدوب
 یوردیکی تذکر ایتمسک، البتة پرافیسور
 گیرمان وامبری مدح ایتمدی دیب کنه
 کوکل لره رفت کلمه لر.

نیکسالی صؤوروف ترجمه سنندن
 ترجمه ایدولدی
 «یعقوب آتیردین»

اخلاق و عاداته دائر

اللوأدن ترجمه

(۲۱ تپی عدد دن مابعدی)

بزلره آداب و حیاء صاحبی مغدرات اسلا
 میه اولان حرائر ارنک باشقه فواجر لر دن
 آبروله تورغاندی از بهاء مخصوصه و اشکال

(سورة الاخراب آية: ۳۲-۳۴)

کذا آية ۵۹- بالیها النبی قل لا زواجک

وبنانك ونساء المومنين بدنين عليهن
من جلايبهن ذلك ادنى ان يعرفن فلا
يؤمنن وكان الله غفوراً رحيماً * زیرا
بو آیه‌لر شوندای مکارم اخلاق و محاسن
آداب‌نی مشتمل که اگر مضمونی ایل بر
خاتون تماماً متعلی اولور سه خاتون لرنك
سیده سی اولور. الله تعالی دن امیدایده
مزه که مسلم لره توفیق و یروب کوستار دکمز
طرزده مکتب و مدرسه لر بناء ایدو که
آقچه لر جوشوب اجتهاد ایتسون لرجاده
شریعتده قزلرین تربیه ایدوب حال لرین
اصلاح ایتسون لر آداب و ناموس رعایه
قیلنماغان تعلیقات خانه لردن صافلانسون لر
والله الموفق»

ترجمه بو پرده تمام بولدی.

بواللر اؤدن ترجمه ایتدکمز خطبه نك
اصلن مصرنك احوالاتن امت و ملت نك
اطوارین منافع و مضارین تحقیقا بلکان
بصیره و ناموس ایسه سی ادیب و محرر
رئیس هیئته تحریر جریده اللراء عبد
العزیز جاویش حضرتلری اوقومش دور
ترجمه مز بعض پرده حرفیا اولماسده
مضمونی صافلنمش دور باشندان آخربنه
قدر تکرار اوقوب موازنه ایتمه لی و کند
حالزه تطبیق ایتمه لی دور خاتون قزتر
بیده سه محاکمه ایدوچی و سوز سوز لاوچی
کندی محض عائله ایسه سی؛ خاتون و قز نك

آداب و تربیه سه مطامع عفت و ناموسی
صافلانیش کسه بولمق تیوشور. یوقسه
تزوج ایتیمیان، قزار آصراب کور میان
الشنبیه نوع من الجنون حدیثی مفادنچه
یاشلک هواسی ایل دلی قانلی بولوب
بور و کان، کوکر اکرون قبال توب موین
و طماق لری کور ستاروب ساچارین کو پر
توب نیچه تورلی مودنی زینت لر تاقنوب
تبرج ایدوچی مارجه لری کوروب: آخ!
بز نك ملت قز خاتونلری ده شولای بور.
سه چی! دبه آوز صولری قوروب بور و کان
مالای لرنك حجاب و تربیه حقیقه کی سو
زلری هیچ بر معتدبه نوکلر. هر دین
ایاسی اوزی نك آداب دینی و احکام شرعیه
سون رعایه قیلنق عین ادب و نفس مدنیه
دور. ذکر ایدوایش آیه لرنك اجمالا معنی
سی بیاهدر ای، پیغمبر نك زوجه لری
سزار باشقه بر عادی خاتونلر کی دکلسز
اگر الله تعالی دن چن انقاء ایدار سانکز
اجنبی لره سوزده یومشاق و تکلفی
آرتق آلقاق بولماکز زیرا قلبنده مرض
نفاق و سونبتی اولان خریف لر بونوع
آلقاق و تسکلیفی سوزلرینی ایشید
لر سه طمع ایدار لرنجق عادی و تکلفسز
سوز ایل جواب و یرنکز (کوب خاتونلر
بو ایتدن غافل اولاراق ابرلری ایل طوپاس
طوپاس سولاشور لرده، راجنبی سوز
قانسه یوزی آچلور تلی یومشار سوزین
بال کی تاتلی ایتار که طر شور بیل اولد
قده زوجی ایل آراسنده موده کیمور اجنبی

اؤفا شهرنده اؤقمقده اولان

قز بالالار حسابی

برنچی مسجد حضورنده: قزار

مکستبنده اولان شاکرلرنک مقداری
توقسان بردر.

بومدرسه ده یکریمی بر قدر بتیمه لر

خانملار جمعیت خیریه سی طرفندن تربیه
لنوب اؤقمقده لر.

هریم بیکه تیمور پولاط آقچور بن

قزی سلطانوانک پر بوندنه یکریمی بیش
قز بار.

خصوصی صورتده اولیلرنده اؤقونه

تورغان آبصطایارده (معلمه لرده) یوز
یکریمی قدر.

مجموع قز طلبه لر ایکی یوز اوتوز

بر قدر در. (۲۳۱)

ایکینچی مسجد حضورنده: امام علکا

یف یورطنده قارت اصطایبکه قاراماقنده
اوتوز بیش قز بالالار اوقیلر.

فیض الله عثمانی یورطنده یکریمی

بیش، سیف الله یهودین لر یورطنده یکریمی

بیش، صافرون پر یستنده یکریمی

مجموعه سی یوزده بیش قز (۱۰۵)

اؤچنچی مسجد حضورنده: صدرالدین

نزیریف تربیه منده یوزده یکریمی اوج،

یاکما آچامش قزاره مخصوص مکستبنده

یوز یکریمی، ماهپ واز بنت محمد علیم یوز

طنده اوتوز

ایله نفسی لری تعذب ایدار) دخی سز

ازواج مطهره اولارنگرده قرار ایدنگز

یعنی ضرور سز چقه انگز جاهلیت اولی متبر

جانلرن تبرج ایدمانگز نماز انگزی افامه

یعنی توزوک روشجه ادا ایتو انگز صدقه

مالیه لرنگزی و برنگز الله تعالی و رسو

لنه فول و فعلده اطاعة ایدونگز بيله خطاب

ایتو آنجق سز اهل بیتى الله تعالی رجسدن

یراق تهمت دن پاک بولوگزی اراده قیلدقی

اؤچوندر (خصم لر دیدکی کبی خاتونلره

هیوان نظری ایله قاراب اساره ده یاشاتو

اؤچون توکل بلکه اعراض لری قدرلی

بولدقی اؤچوندر) دخی اولارنگزده الله

تعالی نك آیاتلرین اوقوب ذکر ایدنگز

وحکیمه دن فائده انگز برا الله تعالی لطیف

دور سزه نه موفق ایدوکن لطفا بلوب

امر ایدور و خبردر مستقبلده سزاره نه

شی لردن ضرر ابروشه چکن بلوب تعذیر

ایدور.

صونگفی آیت نك معناسی: ای پیغمبر

ازواج و قزلرنکه و مرمن لر نك خاتونلرینه

دیگل جلباب لرین یعنی نور کانچیکارین یاقن

و ملصق قیاسون لر یعنی آرترلرینه تاشلاب

یا که نارائوب یباروب مواضع زینتی

و نوشاری کور نورلک هئنده کیزماسونلر

بيله صافلق لری فواجردن ممتاز بولوب

غریف لر طرفندن اذاع قیله اسقه قرییراک

در. الله تعالی غفور رحیم در.

«م. ص. حسنی»

اداره سینه بیروا چون ۳ یل مدت قویارغه موافق کوره در.



خارجی خبرلر

ترکیه ده مبعوثان (مملکتدن صایلمش وکیللر) مجلسی نك آچلوی
۳ دیکابر ایرته ساعت ۱۰ ده صدر اعظم ملت وکیللری طرفندن سرایغه باروب سلطاننی پارلامینتغه کیلورگه چاقرفان.

سلطان، ولیعهد، شهزاده لر هم صدر اعظم ایل برابیر اورام بونچمه بار عانده خلق سلام بیروب تبریک ایتوب وقول چابوب اوزاندیلر.

استانبول ده فی بتون عسکرو حربیه مکتبلری نك شاکر دلری همه سی اورامغه، نکه ایتوب، تزلکان، همه محکمه لر، دائره لر مکتبلر و کیپتلر بوکون یاق بولوب بیوام ایتدیلر.

چیت دولتلر نك ایلچیلری و آلاز معیتنده بولغان کشیلر آنغلیه ایلچی خانه سینه جیولوب آندن، صفی تزلولوب پارلامینتغه کیتدیلر. اورام فی خلق تبریک ایتوب وقول چابوب فالدیله . سلطان پارلامینتغه کیلوب کرگا نده موزیقه هثمانلی مارشی اوینادی،

مجموعه سی ایکی یوز یتمش اوچ (۲۷۳) قز بالا اوقمده در.

دورتنچی مسجد حضورنده: امام محمد الهادی فخر الدین اوغلی اهلیه سنک بارسر اون بیش (۱۵) قز بالا اوقیلر. اوفاشهرنده مسلمانچه اوقوچی قز بالالرنك مجموعه سی آلطی یوز یکومی دورت (۶۲۴) در.

(بر معلیه نك تعلیمی حقنده کیلچک نومیرده بوکا عائد بر مکتوب درج ایدله چکدر).

داخلی خبرلر

دین کامیسیه سی.

پیتربورغ آگینتسوآسی نك خبر بنه کوره: دین کامیسیه سی نك «خریستیا نلقدن غیر خریستیان دین ومنه بیکه کوچارگه رغصت ایتوب» قراری. ۱۰ طاوش غه قارش ۱۸ طاوش ایل قبول ایتلمشدر. کامیسیه ده طارش بیرو باشرن بولما پنچه هر کم اوز اسم وفکرن قهقروب طورغان. بو کامیسیه ده مسلمانلردن اعضا شاکر افندی طوفانی ومقنی زاده در. معارف کامیسیه سی حضورنده فی «تعلیم عمومی» مجلسی، همه مکتبلرنی معارف نظارتی قارامغینه جبارغه لازم طابقان. چیرکار مکتبلرن معارف نظارتی

اعتبارگزينى ايستيدى. هسكروم فلو تنك ده تيوشلى كونارنكى درجه ده بولواى كرك حل گه محتاج بو و باشقه مسئله لر ده سزگه زافون پرويكت لرى تقديم اينار لر. پارلامينت آچلغاننى اعلان ايتم، آنك اشلرينه خدايك ياردهن تليم، غطبه گه همه حاضر و قول چابوب تحسبن ايتديار صوگره شيخ قرآن اوفوب دعا قيلدى، جماعت «آمين» دپ ريلر.

سلطان مبعوثلارنى تبريك اينوب واوزينك آلاز ايجنده بولوينه شاداق اظهار قىلو بر نجه سوز سويلادى. حاضر و قول چابديلر، سلطان اشاره ايله سلام بيروب پارلامنت دائره سندن چقى. بتون اوراملر طولى اهالى آنى تبريك اينوب سراينه قدر اوزانديار.

پارلامنت ده، سلطان چقعاچ بر ساعت كه فاصله اعلان قيلدى. صوكره الكفارت مبعوث (ديپتات) حقى بيك تحت رياستنده ينه دن آچلدى. نطقلر سويلانرگه باشلاندى.

مبعوثلارنك صايلانولون تيكلش و ايجون اعضا لر بش قسمگه بولنديلر. پريزىد يوم صايلانى كبله سى گه تعين ايتوب بو مجلس يابلىدى.

شهر كوندز فلاغلر، كىچ تورلى اوطلر ايله زينتلانمشدر.

تركيه مبعوثان مجلسينه روسيه دن

سلطان اوزينه مخصوص لوزاغه ۴ اوغلى ايله كروب، مبعوثلرگه سلام اشارتى قيلدى. پارلامينت اچى طن فالدى. شول وقتده سلطاننك سيكره نارى پادشاه خطبه سى بارغان، كاغدىن آچوب اوقودى. سلطان، مبعوثلر و حاضر و غطبه نى آياق اوره طور و طكلاديلر.

خطبه شوبله:

«۳۰» بل مقدم بن قانون اساسى (مشرو طيت) بيرگان ايدم. اول چاقده خاق اولگورمگن، ديب آنى طوق تانوب طورر غه ميكا كيكاش بيرديلر.

من، ايندى خاقنك يتوشكانلگينه اشاندم ده مشروطيتنك اشكه كرتاويين باكارندم اول بارهم همانده بولوب طورور بنم فكرلرمنى. وجودكه چغارو ايجون كامل پاشا قابينيتى تعين اينانگان ايدى.

مشروطيت دورينك باشلرى بلغاربه كازى وروم ايلي والى سى فرديناند نك دولت كه صداقتنى بوزوى ايله بو سنه وهرسك ولايتلر اوزينه قوشقان آفستربا وئينگر يانك عهد نامه نى و اشانچنى بوزوى ايله قارايقولاندى. لكن بنم حكومت پارلامينت ايله برگه، الوغ دولتلارنك يافلاوينه اشانوب اول مشكلاتنى گوزل صورتده حل قىلورلر. سزگه، كبله سى يلكنك بؤده سن تقديم ايتلور؛ ماله اشلى سزك آيتم

ببار لکان تبریک تیلہ برامری:

غ . دومادن

غوسودارستوبنی دوماروسبہ دوستی
ہواخان عثمانلی ایپیراتورلغینک مہرثرلرن
یاکی سیاسی ترکک باشلانوی ایلہ تبر
یک ایتمہم پاش ترکیہ طرقتان مسک،
ہمہ گہ زافونلرنک نیگزائی و ملتارنی
صاحفہ کپتورویولی پاٹار تانان پادشا
ہلقہ منانت بیروینہ، مدنیت و صالح
عمومی فائدہ سینہ اولرق آنک مستقبلینہ
نقلق ایرہ چگینہ اوشانادر۔

غ . دومادہ فی مسلمان فراکیسہ
سندن:

روس غوسودارستوبنی دوما
سینک مسلمان فراکیسہ سی دیندش ہم
قرداش ملتک پارلامینتی آچلمغان
شادقلی کوندہ سزگہ قرداشچہ تبریک
یارو ایلہ وزن بختیار صانیدر۔
ناریخکزدہ ماقناولی اولاقچ بو
کوندہ سز مات مہرثرلرن ہم سزنگ
آرقلی بنون عثمانلی مائن تبریک ایتمہم۔
پاٹا نیگزگہ قورخان ترکیہ نک
رواجن ہم ایرکی ترقی یولنک بیک شہب
آلغہ کیتوین تلیمن۔ سزنگ کوکلاکزدہ
بولورغہ تیرشلی شادقلنی بز آکلیمز۔
ہم بزدہ فوزغاتقان ناٹیری ایلہ اول شاد
لقنک بیک تیران ایکانلگن سبیزہم۔
فراکیہ رئیس تیفکیانی۔

«وقت» غزتہ سی ہم «شورا»
ژورنالی ادارہ سندن:

«عثمانلی مبعوثان مجاسینک آچیلو
بن قوطلاو وتبریک اینوایل کسب شرف
ایتمہم۔

بوعالی مجاسینک، کورش ایکی
الوغ حکومت آراسندہ چن دوستانہ منا
سبت یاسالوغہ وسیلہ بولاچقیندہ بیک
بخشی ارشاناہم۔



(معلومات) مجلہ سی نک سبب تاعسیسی
واماملرنک انکانسبتی

روسہ اہل اسلام لرنک بیک کوبسی
(بیش منک یارم دن زیادہ محلہ) نذک دین
شریعت، عبادہ، نکاح، طلاق، امراری، تعین
حصہ میراث لرو باشقہ دینی و شرعی اشاری
طوغر و سندنہ فتوا و یرمک حق (پرواسی)
اوریندوغ جمعیہ شرعیہ سی نظارتینہ
ناپشر لشدن۔ جمعیہ شرعیہ مسلمانلرنک
معہود دین اشاری بلا واسطہ اوز نظارتینہ
ناپشر لشدن اون منک کا فریب روحانیلر
اماملر واسطہ سی ایلہ کورہ در۔ کرک
درخانہ صوبرانیہ و کرک اماملر دین
و شریعت قراصلاری ایلہ برابر مملکت
نظاملرینہ ہم بابناق رعایہ ایدرکا، شر۔
بعث دائرہ سندنہ بونظاملرغہ اولچاپ
کینکایتورگا مجبور ایدلر لشدن۔

احکام شرعیتنی کما یلیق بلوب
پنکروده اسان اش دکل هر وقت تکرر
وتبدل ایدوب طورغان وقایع و آنلر ننگ
احکام و فتوالرینی احاطه قیلوده کوب اما
مغه میسر دکل. مملکت قوانین و نظامارین
توقناوسز آلشوب طور دیقندن، ناسخلرینی
منسوخلرندن آیروب بلوب، آرندر لمشلر
دین خبردار اولوب طوروده ینکل اش
دگل. اماملق بر الوغ اوزم درکه بر نچه
یوز قدر مسلمانلر ننگ دین امرلرینی شروع
قواعدینه، و نظام قواننه تطبیق ایله اداره
ایتمکدن عبارت اولدیغندن: مساهله
و اعتبار سزلق ایله باشقارولمچق اش دگل
کیناتندن آلدینه چقمش بر و افعه ده احکام
شرع و قوانین مملکتنی احاطه ایده آمد
یغندن، پانکشلای ایدوب، صودغه بیرو
لوب الوغ جزالر کورکان اماملرده
آز دگل الحاصل عموما بلوب و خبردار
اولوب هر هرکات و سکناتنی امامار باشقه
روحانیلر آننگ اوزرینه تطبیق ایدوب
طوردرغه لازم اولغان احکام شرع و قوا
نین نظام و آداب معامله بار درکه، بونلر
مدرسه درسلری ایلر گنه و یا الهام و کشف
طریقلری ایلر بلنه چک اشلر دگل. بلکه
بر طرفدن اماملر ننگ اوزلری اوازملرینی
حسن ادا اوچون کرکلی معلومات ایلر
حاضر لنور کاسعی و اجتهادلری ایلر، ایکنچی
طرفدن اوستارلرندن بلا واسطه نظارت
ایتمکده اولان جمعیت شرعیه ننگ هر وقت

اراه و کورستو و پول باشچیلای ایدوب
اوله ققدر.
بوناک اوستنه محله خاقاری ایلر اما
ملر آراسنده هر وقت یقین علاقه اوای،
اولکیلر هر محتاج وقتده صونکغیلرغه
مراجعت قبوللری صونکغیلر (امامار) ده
اولکیلر (مجلسه خلعهلرینه) کا یقین
تربیهچی و هر لازم اولغان اشلر حقنک
آنلرغه تعلیم بیروچی و سلامتک بولنی
کورستوچی اولمقلری لازمدر، اوشاندا
غرق اماملر ایلر اوستلرندن نظر ایتمک
اولان جمعیه شرعیه آراسنده ده عین
اوشبو روشلی علاقه دوام قیامق لازمدر
اما نظام رامکسی اجنه گنه، یورکان سیر
کرلار و پرید پیدسانیلر ایلر گنه بو علاقهنی
آصرامق ممکن اولدیغنی یوز بللق تجر
به کورسته شددر.
ایشدنکر! ایندی اوشبو یقین علاقه
نی یالغاق اوچون مفنی اهل الاسلام حضرتی
هوا وزمانده بو کامساعده کورب (معلومات)
مجلسه سنی تاسیس ایتمکنی فکر قیامشددر.
بو مجلسه آنا ایلر اوغل الوغ قرنداش
ایلر کچک قرنداش آراسنده طرغریدن
ملوغری مکالمه و مشافهه خدمتنی کوره.
چکندن همه اماملر و روحانیلر و مسلمانلر
فوق العاده شاد اولورلرده بار طاقتلری
ایلر بوامر خیرننگ میدانغه چوینده دوامنه
اجتهاد ایدرلر دیه امیدقوی ایلر مشدر.
آز بر مصارف آرقه سنده بلا واسطه حاکماری

بیش مک بارم دن زیاده محل و اماملردن
کیلوب بنگلچ بایناق ضرر صومه اوله
چغنی و بو صومه ایله معلوماتنی بنده
ضرور راق چغار و رغه، کوربرک معلوماتلی
کشیلر دعوة ایدرکا، بناء علیه معلوما
نده فائده لی معلوماتلرنی ینه کوربرک
یازارغه ممکن اولار دیه فکر قیلمشدر.
معلومات نک اوزینه مخصوص مطبعه
آچو فکری حتی تدبیری هم قیلمشدر.
مونه سزکا اوقوچار اوشبو بازارملردن
کورنگز نی اوچون «معلومات» مجلسی
تاسیس قیلندی؟

لسکن دنیا ده حقیقت حقیقت کوی
صافغه میدان سوره آلامی! کوب حقیقتنی
یاگلش خیالسر، سوء ظن ار اویدرمه
لر، یالغانلر چولایندره، بیک اوتکون
کزلی اولمغانلرک کوزنی چوالتا. شبهه
کا توشوره. بوز مک تاسی ایدلنه چک
اشدرکه معلومات حقنده هم صاناب بتور
گیسز یانگلش خیالار سوء ظن ار حتی
یالغانلر ده قارا خلق آراسنده حتی اماملر
آرسنده ساچله بز آنلرنی ذکر ایله
اوغراشمای مز. بوسبیلردن معلومات او
چون کوتلکان نک یارطی بدلی ده کلمای
(اوشبو دیکار ۱۵ ینه قدر) باری ایکی
مک اوچ بوز امللی ایکی آدمین بدل
معلومات آنچه کیله. بناء علیه اوشبو قدر
آنارغه صرف نیت خیر ایله بو امر خیر
نی تاسیس ایدوچی رئیس اهل

نظارنده اماملر یوز و زحمتنی کورمای
کوب وقتده یوز یوزکا کیلودن - حاصل
اولغان قچقرش و یوزلوش کورمای
ایولرنده اولتر دقلری هالده طنچ و راحت
تعاطی افکار و توسیع معلومات نافع این
چکلرنین، توکل محله صابن بر امامغنه، بلکه
همه اماملر و روحانیلر اوزارینه مخصوص
برردانه (معلومات) کسب ایدرلر دیه ظن
ایله مشدر. بونیت خبریه ایله استحصا
رخصت امرنده غیرت ایدوب ایکی منک کا
قریب ثمن استقراض قیلوب ۱۳۲۶ سنه
هجریه محرم الحرام غره سندن (۲۰ نهی
غور ۱۹۰۸ سنه کا مصادق) اولسکی رقم
معلومات جریده سنی طبع و نشر ایدوب،
بیش منک ده بیش یوزدن زیاده هر محل
ده بر امامغه برنسخه یبارتمشدر. بای
اولمغان اماملر غره ده کوچ یتارلک اوچون
بهاسنی ده بالغز اوچ صوم غنه تعیین قیلمشدر.
بیکرک فقیر اماملر ده معلومات نک هر
اوزلرینه کرک اولاق معلومات مفیده
سندن محروم قالما سونلر اوچون معلومات
بدلنی محل خلقی اوستلرینه آلورغه
تبوش ایدوکنی هم اعلام قیلمشدر. بو
ندای بر نیت خیر ایله باشلانغان بر اشکا
اماملر اکلانقان صونکنده بو قدر گنه آز
(اوچ صوم) آفچه نی بتون بر مسلمان
محله سی قزغانب بیرمای فالورلر دیب
سوء ظن کوکسلنده کروب چقامشدر.
معلومات نک بهاسی اوچ گنه صوم اولسه ده

الاسلام افندی ایکی مک صوم غہ قریب
ضرر کو تار و پ فالادر.

بالغز بر امبد ہار در کہ کوپ اماملو
رئیس لری طرفندن آنلر غہ حسن ظن ابلہ
بیارامش معلومات بدلنی گوندنر ماو لری
اشنک حقیقتنہ نوشونہ آماغان لقلر ندر ایہدی
بور وشدہ اشنک اصلنہ حقیقتنہ و مقصدنہ
طوغری نوشونکان صوٹک انشا اللہ ایدلہش
حسن ظن فی ضایع بیارامسلر اوز لری نک
اواز ملرینہ اخلاص و لیافت و اہلنیلر نی
کورستوکا طر و شورار یعنی انسانیت حسیل
نیوشلی اواغان بدل معلوماتنی بیاروب
بتر وده کمچیلک قیلہسلر

وینہ بودہ معلوم اولسون کہ:

برباشلانغان ایدکو واپز کولیکدن باشقہ
فی طوغدر میہ چی اش سونہ سن، یولدہ قا
لماسون اوچون جمعیتہ شرعیہ ننگ اوز
اعضالری بالذات بواشکا متصدی اولب
کیلہ چک ۱۳۲۷ سنہ ہجریہ (۱۹۰۹ سنہ) او
چوندہ معلومات مجلہ سڈک نشرندہ دوام
ایدلور کا قرار بیردیلر اماملو وروحا
نیلر ننگ معلومات غہ حسن توجہ لری آرتدی
نسبتندہ معلومات ننگ ضرور لہ

دہ آرتاچقد

حندہ

واسطہ اہل عموم اہل اسلام ننگ سعادت
ور واجنہ جدی صورندہ سعل واجتہاد ایدلنہ
چکدر.

و بودہ موضع دفت در کہہ ایندی معلومات
جمعیتہ شرعیہ ننگ اوز اعضالری طرفندن
نشر ایدل یکنندن بوندن صوٹک اماملو ورو
حانیلر غہ لازم اولان تدبیرلر و نظاملر
وامر لر ہر قاریوسی ارشید و معلومات واسطہ
سی ابلہ نشر ایدلنہ چکدر.

ادارہ

معلومات ادارہ سنہ کلمش

خط لری و مقالہ لری

معلومات ننگ ایسکی ہیئت ادارہ
سندن بنگا ہیئت ادارہ سنہ بوزدہ اون
یدی دانہ خط و مقالہ لری کوچوب ہونلر ننگ
بر قنریسی معلومات ننگ نشر ایدلنہ باشلا
ونی تبریک و دوامنی رجا و تمنی، مؤسس
و متصدی اولانلر غہ تشکر و صلوات
عبارتندر

دیمکا لایق خصوصی بموشلی خطا سردر.
 وبر قدر بسی شریعت مسئلہ لاری
 حقد استفتا و حکومت نظام لاری حقدہ
 سؤال دن عبارت اولب جواب لرنیک بعضارن
 خصوصی اوزلرینہ بیمارلوی و بعضارنہ
 معلومات مجلسنہ یازلنوی اوتلہ مشدر.
 بعضلری توری مطبوعانہ کورلہش
 سوء المرکا جواب و تنقید صورتہ یازلنوب
 مطبوعانہ درجی اوتلہ مشدر. وبر قدر بسی
 «معلومات» درج ایدر اوچون بیان
 احوال کوہراگی توری صنف خاقدن
 ویا اوز حال لرنن ویا ہر بر زن شکایت،
 بعضلری مدح و بر آزیده عموم مسلمان
 اوچون فائدہ لی کورلوب آنلر ایلہ ار
 ذاقلاشو یعنی آنلر غدہ بلدر و قصدی ایلہ
 یازامش توری مواد حقدہ مقالہ لر در.
 بوخط و مقالہ لر دن بعضلری وقت
 و قول یتشمہ بکندن فارالہای بعضلری
 فارالہ شدہ لازم تدبیر اجرا ایدلہ آلمای
 ای معلوماتہ درج ایدلنور گہ
 سندن محرقم
 بدلتی محلہ خلقی اوسستلریس
 تبوش ایدوکنی ہم اعلام قیلہ مشدر. بو
 ندای بر نیت خیر ایلہ باشلانغان ہراشکا
 اماملر اگلاتقان صونکنندہ بو قدر گنہ آز
 (اوج صوم) آنچه نی بتون ہر مسلمان
 محلہ سی قزغانب بیرمای قالور لر دیب
 سوء ظن کو گنہ شدہ کروب چقمہ مشدر.
 معلومات نیک ہواسی اوج گنہ صوم اولسہ شدہ

کیچوروب اوشبو قسملر گہ آیردق (۱)
 معلومات بیمارلونی صور او، آدریس
 و آنچه خصر صلیبنہ متعلق ایدر اوچنی
 دیمکا لایق خطا ۶۷ دانہ، ہونلر بار چہ
 سی ہر قایوسی نیک مضمونہ بخشی تو
 شونکان صونکندہ تبوشلی تدبیرلری قیامتہ
 بارادری: معلومات بیمارلونی صور او
 غانلر غدہ بیمارلہ در. آدریس یانکلیش یاز
 اغانلر ترزا ایدلہ در. نکرار غدہ بیمارلہ کدہ
 اولانلرنیک ہر سی توقیانلہ در. بیمارلکان
 آنچه لر تبوشلی یلی اوچون مخصوص
 دفتر گہ قید ایدلہ در آدریس آلماشدر
 ونی ار توب بونک اوچون لازم اولان
 بکرمی تبین بیمار گنلر نیکی آلماشدولہ در.
 (۲) قسم فتوی ہایہ متعلق خطا
 و مقالہ لر بر نلر ہو ایدہ متکفل مدیر
 مسوئلہ ناپشر لدیلر قاراب کوزدن کیچو
 روب جواب یازار غہ تبوشلی کورلہ کلر
 ینہ وقت مساعده قیلنہ آنچه جواب یازلنہ
 چق موعسسہ مدبرلر دن عبارت ہجاس
 حضورندہ بنہ ہر مرتبہ فارالوب معلوما
 تہ درج ایدلنور گہ تبوش کورلکلاری
 مساعده قیلنہ آنچه درج ایدلہ
 چون کوتلہ کن
 (اوشبو دیکار ۱۵ ینہ قدر) ہر
 مک اوج ہوز المللی ایکی آدمین بدت
 معلومات آنچه کیلہ بناء علیہ اوشبو قدر
 آنلر غہ صرف نیت خیر ایلہ ہو امر خیر
 نی ناسبس ایدوچی رئیس اہل